

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

21885

e.

$\frac{2}{10}$

= ps. 8.
H. 1.

MAGYARORSZÁG CSALÁDAI

CZIMEREKKEL

ÉS

NEMZÉKRENDI TÁBLÁKKAL.

IRTA

NAGY IVÁN.

TIZEDIK KÖTET.

PEST, 1863.

KIADJA RÁTH MÓR.

S.

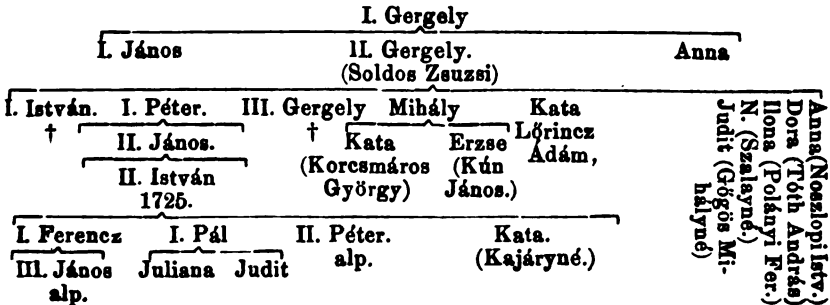
Sáaghy család. *Lásd Sághy cs.*

Sáarfi család. *Lásd Sárfi cs.*

Sáarosy család. *Lásd S.'rossy cs.*

Sáary család. (Vámosi.) A Sáary vagy Sály családot Győr, Pest, Szathmár, Veszprém vármegyék nemessége sorában lelhetni.

Azon Sáary család, melynek itt a mult század végeig egy, perben felmutatott családfa szerint ¹⁾ nemzékrendre közöltetik, Dunántúlról való. A XVI. század végén élt Sáary Gergely, kinek ivadékát mutatja e táblázat :

II. Gergelynek neje Soldos Zsuzsanna, leánya volt Soldos Mártonnak és Szabó Dorottyanak, a ki leánya volt Szabó Ambrúsnak és Csatari Zsófiának, a ki leánya volt Csatari Benedeknek. II. Gergelynek tiz gyermeke közül csak I. Péter terjeszté ágát, és tán a mai napig, leány testvérei közül Kata és Dorkó utódairól mitsem tudhatni. Judittól Gögös Mihálynétól leányágon a Kenessey-ek, Annától Noszlopy Istvántól a Balassa és Barcza családok származnak.

Valószínűleg ez azon Sáary család, melyből Sáary László 1822-ben Zala vármegye fő szolgabirája volt; és ez esetben e család prédikátuma „de Vámos“ iratik.

¹⁾ Lásd kézirat a nemz. Muzeumban fol. lat. nro 213 és Geneal. authent.

A régibb korból ismeretesek Sáry néven,—a nélkül, hogy a közlött családfához viszonyukat ismernők, — a következők :

Sáry Péter mester, Hunyadi János kormányzó kancellára, kit néhai Heykedi László fiának Gergelynek özvegye Anna nemes asszony fiával fogadott annak Barnabás és Fábán testvéreivel és Tolnai Balás bátyjával együtt a budai káptalan előtt, bevállván neki s általa a nevezetteknek Heyked és Bewd helységbeli örökségeit, ugy a dancsházi vagy bessenyői pusztát Csongrád megyében, Veres egyházát Békesben, Ikere halastót, Forág vám környéke, Zent-Mihály halma, Lapulnok halma patakka és földekkel együtt Szentés és Donáthuta között.¹⁾

Sáry András 1552-ben élt, midőn őt Arslán fejevári bég erővel Egervárához hurczolta, és ott a várat felkérő levéllel Dobó Istvánhoz küldte.²⁾

Trencsin vármegyében mint Bolessón lakozót 1646-ban a nemesi lajstromban találhatni a Sáary családot.³⁾

Nógrád vármegyében Szécsényben 1771—1778-ban báró Haller Sámuel tisztartója volt Sáry Mátyás, ki ellen a végrehajtó bíró megveretése miatt ügyészi vád emeltetett 1775-ben.⁴⁾ Tán ez, vagy fia másik Sáry Mátyás volt az, ki 1808-ban Váczon halt meg.

Sabaudiai. *Lásd Savoyai.*

Sabljk család. (másképp Sablicska) E néven Trencsin vármegye 1697. évi nemesi lajstromában Adamóczi székhelyén elé fordúl János.⁵⁾ Utóbb ott nyoma sincs.

Sachs ab Hartenek család. Erdélyi szász nemes család, melyből származott azon híres Szász János királybíró, ki végre 1703-ban oct. 28-án a hohér bárdja által veszett el. Családi neve Zabanius volt. Született 1663-ban; atyja Zabanius Izsák eperjesi tanár volt, de utóbb Erdélybe telepedett; itt fia János a szerencse kegyelése alatt gyorsan emelkedett: 1691-ben már a szász nemzet kerületi jegyzője volt és mint ilyen fontos ügyekben küldetett a császári udvarhoz Bécsbe, 1695-ben alkirálybíró, 1698-ban kormányzékai tanácsos, és

¹⁾ Kovachich M. G. Formula Solennes Styli. 344.

²⁾ Istvánffy 1685. évi kiadás 224. lapon Andream Sárium nevezi, de Sámboke-nál. Lásd Reusner Rerum memorabilium in Pannonia etc. Narrationes Francofurti 1603. recusae Colocae 1770. a 96. lapon Sára y Andrásnak olvassuk.

³⁾ Szontagh D. közlése szerint.

⁴⁾ Nógrádi levéltár 1772. 336. szám és Proth. 33. stb.

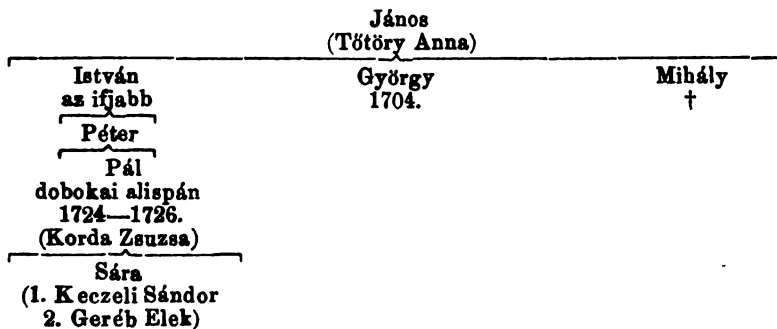
⁵⁾ Szontagh D. közl.

ekkor egyszersmind Sachs ab Harteneck névvel r. sz. bir. lo-
vagságra emeltetett. 1700-ban fő királybíró, 1702-ban a szász nemzet
grófja lett. Merész visszaélései okozták halálát. Özvegyen maradt neje
Fejes vagy máskép Haupt Erzsébet. ¹⁾

Sadányi család. (Zsadányi) Zemplin vármegye czimerleveles
nemes családja. ²⁾

Szathmár vármegyében Nagy- és Kis-Zsadányt 1423-ban Zsadá-
nyi T a m á s birta, valószínűleg azonban nem egészen, mert már 1417-
ben a Báthoriak is adományt vittek Nagy-Zsadányra, és a följebbi év-
ben Sadányi T a m á s t a kis sadányi határban is háborgatták. Neve-
zett Tamás 1425-ben N. Zsadány és Hodos között határjárást tartat-
tatott, 1449-ben pedig Nagy-Zsadányban és Piskárkoston magát új ki-
rályi adomány által megerősítette. ³⁾

Sáfár család. (Gyulai) Erdélyben Doboka vármegyében vi-
rágzott a XVII. és következő század folytán a f. borsai járásban. Sáfár
Jánostól kezdve a családja ⁴⁾ így alakult.

Pálnál a Doboka megyei alispánnál ⁵⁾ tovább élt ős bátyja
Mihály, s abban halt ki Hodor szerint a család, vagy legalább ez ág;
Mihálynak birtokait a Zámbo család örökölte.

A családfán nem tudni helyét Sáfár Évának, ki 1687-ban
Alsó János neje volt.

Erdélyben ily nevű család most is él, melyből Károly szász-
új-ósi birtokos.

¹⁾ Oly. róla legalaposabban Uj M. Museum 1855. évi folyam. I. köt.
17—32. l.

²⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 116.

³⁾ Szirmay Szatmár vármegye II. 142. 145.

⁴⁾ Hodor Károly közl.

⁵⁾ Hodor, Doboka várm. 438. l.

Sáfár család. *Lásd Pasztorovics cs.*

Safarics család, *Lásd Sapharich cs.*

Safy család. (Safiházi †) Kihalt, melyből Safiházi Safy A n. dr á s és neje 1596. april 17-én Palaczkán Gömör vármegyében nejével Lenkey Fruzsínával együtt magyar végrendeletet tett, és e szerint Gömör és Nógrád megyei birtokaikat gyermekeiknek Katalin, Mihály és Bálintnak hagyták, gyámjokül pedig rokonukat Ujlaki Bálintot nevezék és ennek két puszta telkeik közül, melyek Nógrádban fekszenek, (az egyik Safiháza, a másik Lazi,) egyikét szabad választás szerint gondnoki jutalmul hagyák. ¹⁾

Sagani család. A Sagani herczeg családból, mely Sziléziából való, V e n c z e l herczeg belső titkos tanácsos, a hadi tanács elnöke, 1659-ben a 131. törv. cikkben magyar honfiusitást nyert.

Sághi család. (Sághi és Csukár-Pakai) Vas, Soprony, Pozsony megyei család.

Czimere a paizs udvarának alján királyi korona, melyből pánzcélos kar nyúlik föl, egy botot tartva, melyről a jobb oldalon egy kalász, a baloldalon két fürt szőlő csüng alá; ugyan ily kar látható a paizs fölötti sisak koronáján is, két kiterjesztett sasszárny között. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Sághy I m r e 1559-ben a följebezési törvényszéke ülnöke volt. ²⁾ 1569-ben az esztergami érsek pozsonyi házának gondviselője, 1571-Veráncsics érsek öt bizta meg 200 katona fogadására Érsekujvár ör ségére. ³⁾

1460-ban éltek Sáaghi Benedeknek fia J á n o s, Máténak fia T a m á s, Jánosnak fia O s v á t, ⁴⁾ kik mint királyi emberek neveztetnek meg Mátyás királynak a sz. fejevári keresztetek részére Gyant helységben Garai László özvegye által véghez vitt jogtalanságok meg vizsgálására; melyre mintszomszéd birtokosok hivattak meg.

Mintegy másfél száz év mulva Sáaghy Péter és György testvérek II. Mátyás királytól (uralkodott 1608—1619) czimeres nemes levelet nyertek, mely Nyitra vármegyében hirdettetett ki. ⁵⁾

¹⁾ A garan sz. benedeki Convent hiteles kiadványa szerint.

²⁾ 1559. évi 88. törv. cz.

³⁾ Katona Hist. critica XXV. 280. és Budai Fer. Hist. lex. III.

⁴⁾ Kaprinai Hungaria diplomatica II. 447.

⁵⁾ Ezen czimeres nemes levél eredetije több rendű kir. és nádori adománylevelekkel Günther József Galgócson lakó ügyvédnél van, ki azokat a Sürgöny hiv. lap 1862. évi 29. számában hirteltette.

Hogy az eddig elésorolt Sághyak egy ugyan azon család tagjai voltak-e? bővebb adatok hiányában eldönteni nehéz. Véleményem szerint azon Sághy család, mely magát Sághról írja, valószínűleg a Vas megyei ily nevű helységről, és melynek tagjai Vas megyében birtak s megyei hivatalt viseltek, így nevezetesen Sághy Ferencz 1647 és 1649-ben Vasvármegye szolgabirája volt, ¹⁾ és melyből Sági Mihály előbb szombathelyi kanonok, utóbb váczai nagy prépost (mh. 1851.) származott, valószínűleg egy családot képez a Dunántól Soprony, Komárom és többi megyékben élő és élt Sághy családbeliekkel, és ennek egyik ágát képezi a Fejér vármegyei ág is, melyről alább. Miután pedig ezen sági és cs. pakai ²⁾ Sági család czímere az, a'mi följebb leírva olvasható, alig sorolhatjuk ennél fogva ehhez a Zalai megyei Sági családot, melyből Sághy Imre 1763-ban Zala megyei esküdt volt, ha csak hibásan nem használta azon czímert, melylyel élt s mely egy három felé osztott paizsot képez, melynek alsó három szegletű udvarában patkót tartó daru áll, a felső jobb oldali szegletben egy fejű sas, a baloldali-ban horgony látható. A paizs fölötti sisak koronáján pedig szintén a leirt daru ismétlődik.

De ezek szerint azon, már a XV. században szerepelt ősökkel alig volt közös vérségök azon II. Mátyás király által megneemesített Sághy Péternek és Györgynek is, kiknek czimerüket nem ismervén, nem tudhatjuk: azonos e a följebb leirt első rendbelivel vagy pedig a Zala megyeivel, vagy végre nem egy harmadik: Heves megyében feltűnt Sághy családnak volt e tulajdona?

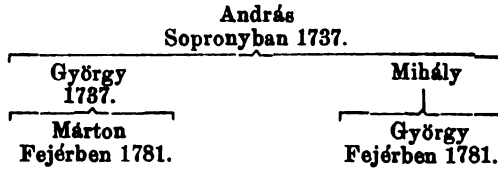
A Vas megyei eredetű Sági család ivadéka volt Sági Mihály, 1760—70-ben vasvári kanonok. Továbbá Sághy János győri kanonok, ki Sopron megyében Repcze-Szemerén született 1774. januar 23-án.

A Soprony megyeiekből Sághy András fiával Györggyel együtt nevezett megyétől nemességi bizonyítványt vett ki; utódai Fejérvár megyébe Pákozdra szakadtak, és ott Fejérmegye előtt 1781. januar 24-én a följebbi bizonyítványnyal igazolták nemességöket. ³⁾ Táb-lázatuk ez:

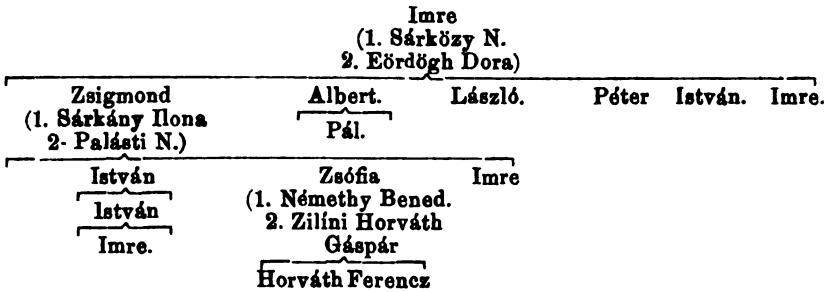
¹⁾ 1647. évi 158. és 1649. évi 86. törv. czik.

²⁾ Csukár Paka Pozsonymegyében fekszik.

³⁾ Fejérvármegye jegyzőkönyve.

A következő családfa ¹⁾ is valószínűleg a Sopronymegyei Ság-
ghyak egyik ágazatát képezi :

A múlt században Sági Gergely 1760-ban a kancelláriánál fogalmazó, 1770-ben kamarai titoknok ;

Sági Miklós 1770-ben a kancelláriánál fogalmazó, 1787-ben titoknok és jegyzőkönyvi igazgató ;

Sági Antal 1787-ben helytartósági járulnok ;

Sági György 1787-ben kancellariai irnok volt ;

Azonban ezek melyik Sági család ivadékai? nem tudjuk.

Sági család. (Karancs-Sági) Nógrád megyei kihalt régi nemes család, mely hajdan azon megyei Karancs-Ság helységet a mellette fekvő (Ság)-Ujfalu, Ethes helységekkel együtt bírta.

1481-ben Sági János az (Ipoly)-sági convent előtt személyesen, és a budai káptalan előtt Géczi János által tiltakozott testvére Sági László ellen, ki nevezett három helységbeli birtokrészt, úgy Gömör megyei Méhi helységben fekvőt is karthali Bornemisza György salgói várnagynak el akarta idegeníteni. ²⁾

Nevezett Sági János 1484-ben Pest megyében Ikladon is birt, midőn ellene mint Rozgonyi István jobbágyain hatalmaskodást elkövető ellen vizsgálat folyt. ³⁾

¹⁾ Geneal authent. II.

²⁾ Teleki, Hunyadiak kora. XII. 196. 196.

³⁾ Ugyanott 265.

1552-ben e család végső nemzedékeiből lehetett azon Sáaghi **A n d r á s**, ki Nógrádban Hollókő vára egyik kapitánya volt. ¹⁾

Talán szintén e család ivadéka volt azon Sághy **Balás** is, ki az 1505. évi rákosi országgyűlésen Hont vármegye követe volt. ²⁾ Noha Hont megyében szintén van (Ipoly)-Ságh nevű m. város és noha a Lévai Cseh családnak némely tagja a XIV. században, de igen rövid ideig ezen Sághról is írta nevét, még is, miután Ipoly-Ságh korán egyházi birtok volt, inkább valószínű, hogy a honti követ Sághy **Balás** a nógrádi karancssághi Sághy család ivadéka volt.

A család valószínűleg az említett **A n d r á s o n**, a hollókői kapitányon túl, rövid idő múlva megszűnt.

Sághy család. (Dormándházi) Heves vármegyei Dormándházáról írja előnevét. A múlt század második felében emelkedett nagyra közülök Sághy **Mihály**, 1760-ban Heves vármegye alispánja volt, már 1768-ban kir. táblai ülnök, országbírói ítélőmester, 1770-ben kir. tanácsos, a királyi tábla ülnöke, és helytartói ítélőmester, szent-István rend vitéze, 1787-ben már a hét személyes tábla ülnöke volt, 1790-ben báróságra emeltetett. ³⁾

Bárósági czimere következő: a paizs kék udvarában zöld tér fölött fehér ménen vörös magyar ruhás, sárga csizmás, prém kalpagos, tigrisbőr kaczagányos vitéz vágat, jobb kezében királyi pálczát tartva. A paizsot bárói korona fűdi, és azon három koronás sisak áll, a jobb oldaliból az előbbihez hasonló magyar vitéz emelkedik ki, a középsőn két borostyángaly között pánczélos kar könyököl, kivont kardja hegyén levágott török fejet tartva; a baloldali sisak koronájából fehér mén emelkedik ki. Foszladék jobbról arany kék, balról ezüstvörös. A címerpaizsot oldalról telamonok gyanánt jobbról tigris, balról oroszlán tartja. ⁴⁾

Nevezett Mihálynak ága **I g n á c z** fiában kihalt, Szatmár megyei ecsedi és bánházi birtokait leány ágon Keglevich örökölte. ⁵⁾

Családja így állt:

¹⁾ Mocsáry A. Nógrád várm. leírása. III. 209.

²⁾ Jászay P. A m. nemz. napjai a mohácsi vész után 157

³⁾ Collect. herald. p.

⁴⁾ Adami Scuta gentil. tomo XI.

⁵⁾ Szirmai, Szatmár várm. II. 23. 65.

Mihály báró
Septemvir 1787.
(Jósa Krisztina.)

Ignác †	Anna (Fáy Ágoston)	Mária (Fodor József)	Magdalena (Almássy József)	Klara (Orosziné)
------------	-----------------------	----------------------------	----------------------------------	---------------------

Ságody család. (Nemes-Ságodi) Zala vármegyei nemes család, a több közbirtokos által birt Nemes-Ságod helységből származva.

Ságody István 1770-ben a kamarai levéltárnál irnok, 1787-ben lajstromozó volt.

Ságody Sándor jelenleg (1863.) Pest sz. k. város al-polgármestere, testvérei Katalin, József, Mária, Ignác és Jozéfa, ki meghalt 1863. febr. 12-én kora 45. évében.

Saigó család. Saigó György és István 1712-ben III. Károly királytól kaptak címerez nemesítő levelet. ¹⁾ Czímerök a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó kettősfarkú orozlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján vörös ruhás kar könyököl kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ²⁾

Tán e család ivadéka volt Sajghó Benedek, 1760-ban pannonhalmi fő-apát.

Sajgó család. A címerez nemes levelet Sajgó Ferencz és érdektársai kapták Apaffy Mihály erdélyi fejedelemtől 1670. évi mart. 4-én Gy.-Fehérváron kiadva. ³⁾

Jelenleg Sajgó András Kolos megyében Kecelen és Valkón birtokosul iratik.

Saint-Aulaire család. Saint-Aulaire Schwnyi Károly, cs. kir. kapitány az 1840. évi pozsonyi országgyűlésen honfúsítatott. ⁴⁾

Saint-Quentin Bigot családból Ferencz Lajos gróf, cs. kir. altábornagy, az 1846. évi erdélyi országgyűlésen honfúsítást nyert.

Sajler család. Gömör vármegye nemessége sorában áll. ⁵⁾

Sajnovics család. (Tordacsi és Kálóczi.) Kihalt nemes család, melynek felemelője Sajnovics I. Mátás volt, Győr vármegyének előbb főjegyzője, majd alispánja, utóbb a kőszeghi kerületi tábla el-

¹⁾ Collect. Herald. nro 708.

²⁾ Adami Scuta gentil. tomo XI.

³⁾ Győr vármegye levéltárában van letéve az eredeti armális.

⁴⁾ 1840. évi 52. törv. cz.

⁵⁾ Bartholomaeides C. Gömör. 145.

nőke. Temérdek birtokot szerzett főleg Fejérvármegyében, nevezetesen R. Szent-Miklóst, Sz. Lászlót, Mártonvásárt, Tordacsot, Kuldó és Kálóz legnagyobb részét, Szentlivánt, fele Dobozt, Sávoly, Felcsúth, és Barokban nagy részeket, összesen több mint 20,000 holdat. ¹⁾ Tordacsra és Kalózra első nejével Posgai Katával együtt 1699-ben kir. megegyező adományt vitt, ²⁾ és ezekről előnevét irta. Meghalt 1729-ben. Első feleségétől Posgay Katalintól két fia marad: Ádám, kit minden szerzeményeiből kizárt, és ki mag nélkül halt el, és József, ki a rendes osztályrészen túl Tordacsot és a Kálóz és Kuldón tett szerzeményeket kapta. Leányai Mária Mesterházi Józsefné, Julianna Fejérváry Józsefné, Rozália Károlyi Mihályné, Katalin Hevenessy Antalné, utóbb Swaiger Józsefné, azonban második menyegzője első éjszakáján meghalt. E két utóbbinak maradéka nincs; a két előbbitől leány ágon a gr. Hugonnay-ak, Rostyak, Pethők és Salamon Elek gyermekei származnak Fejér megyében.

Józsefnek nejétől Pejers Erzsébettől gyermekei: Borbála Vigyázó Mihály hitvese, sok utód özanyja; János a híres jezsuita, a bécsi egyetem cs. k. csillagásza, a dán király VII. Kerestély által Venus bolygócsillagnak nap alatti átmenetele vizsgálatára hívatván Vardochuseban tartzkodása alatt tette azon felfedezést, hogy a magyar és lapon nyelvek közt rokonság létezik, a mint erről 1770-ben először Haffenben, utóbb N. Szombathban is megjelent „Demonstratio Ididoma Ungarorum et Laponum idem esse“ című értekezése tanúskodik. Testvére

II. Mátyás Fejér vármegyének főszolgabirája volt, meghalt 1782-ben, s benne fiágon a Sajnovics család elenyészett. Nejétől született Horányi leánytól egyetlen leánya Erzsébet alsó-szomolányi Nagy Ignácshoz ment férjhez, utódai a báró Horváthok, Rohoncnyak, Niczky-ek, és báró Palocsyak, és ez utóbbiak után Salamon Elekné báró Palocsay Cornelia gyermekei.

A Sajnovics család czimere, a paizs udvarában, valamint a paizs fölötti sisak koronáján is olajágát tartó galamb.

A családfa imez :

¹⁾ Rosty Zsigm. családi levelei szerint.

²⁾ Registrum Donationalium.

Mátyás
Ker. táb. elnök
† 1729.
(1. Posgay Kata.
2. Komáromi Éva.)

József (Pejers Erzse)	Ádám †	Mária (Mesterházy József)	Rozália (Károlyi Mihály)	Julianna (Fejérváry József)	Katalin (1. Hevenessy Antal. 2. Szaiger József.)
†		†	†		
II. Mátyás Fejér v. fő sz. bíró m. h. 1782. (Horányi N.)		János jezsuita. †	Borbála (Vigyázó Mihály)		
Ezsébet (Nagy Ignác)					

Sakabent család. Másképp Joannovits, mint e munka V. kötetének 345. lapján olvasható. Ahoz adható, hogy Sakabent József János 1787-ben verseczi görög nem egyesült püspök volt.

Sakara család. Zemplin vármegye czimer leveles nemes családainak egyike. ¹⁾

Sala család. (Énlaki) Erdélyi székely család, czimeres nemes levelét Sala Mihály (a II-dik) szerezte 1790-ben II. Leopold királytól. Ekkor nyert czimere balról jobbra lefelé rézsutosan fekete és vörös udvarra oszlik, az előtérben hármás zöld téren arany bagoly ül, csőrében ezüst tollat tartva. A paizs fölötti sisak koronáján vörös mezű kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról arany, fekete, balról arany vörös. ²⁾

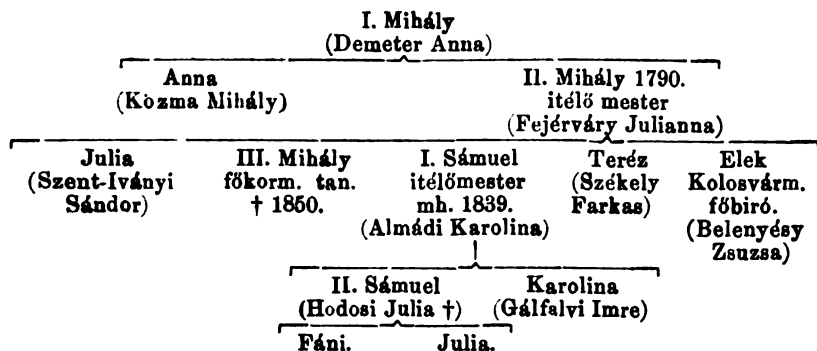
A családot tulajdonkép II. Mihály alapítá, ki 1793-ban itélő mester lett, utána fiai nagy hivatalokra emelkedtek. III. Mihály 1818-ban főkormányszéki fogalmazó, 1830-ban titoknok, 1838-ban fő kormány tanácsos lett, meghalt nőtlentül 1850-ben. I. Sámuel 1808-ban fő kormány fogalmazó, 1817-ben táblai ülnök, 1834-ban itélőmester, meghalt 1839-ben, két gyermeket hagyván maga után. Elek Kolos megyei fő bíró volt. A most élő II. Sámuelnak, ki 1861-ben az erdélyi kir. táblához számfeletti ülnökké neveztetett, de arról leköszönt, csak leányai vannak.

A családfa következőleg ³⁾ alakult :

¹⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 116.

²⁾ Adami Scuta gentil- tomo XI.

³⁾ Kőváry, Erdély nev. családai 220.

Salaburg család. Gothard Henrik és János Godfried 1687-ben ország gyűlésileg honfúsiattak. ¹⁾

Saladinus család. Zemplin vármegye czimerleves nemes családai között foglal helyet. ²⁾

Salamon család. (Alapi, báró és nemes) Fejér vármegyei régi birtokos nemes család, melynek bárói és nemesi ága birja most is azon megyében az alsó-alapi pusztát, honnan előnevét írja. A család régi, állítólag a XII. és XIII. századig terjedő okiratait nem láthatván, ³⁾ csak a múlt század elejétől kezdett családfáját áll tehetségemben alább közölhetni, megjegyezve még is, hogy valószínűleg e család ősei közül volt azon Salamon Domokos, kinek 1405-ban neje Zalogi Klára volt, ki több társával Péczy András pécsi préposttól ennek Győr megyében Fel-, Kis és Balás-Péczen és Veszprém vármegyei Kámánd nevű pusztán lévő jósággrészeit megvette; és ki ellen 1435-ben mint alperes ellen a péczyi jóság felosztása iránt a Marczali-ak stb. perlekedtek; amidőn azonban nejeül már Vathay Klára iratik, fiául pedig Salamon Antal. ⁴⁾

¹⁾ 1687. évi 28. törv. cz.

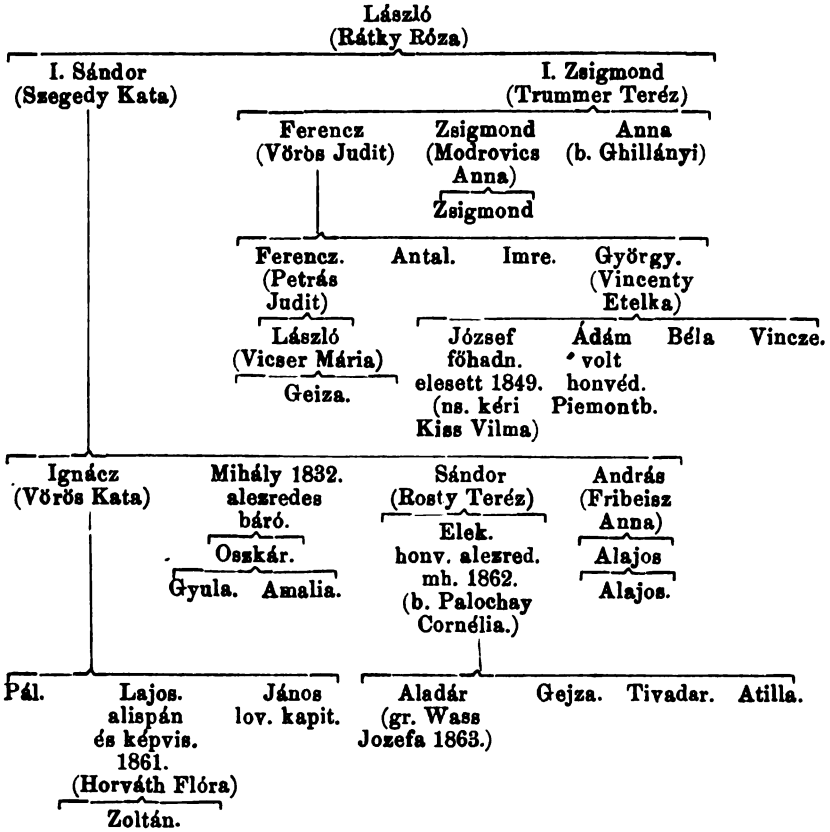
²⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 116.

³⁾ Hogy Salamon nevű genus is volt, azt tudjuk; de hogy ezzel összeköttetésben áll-e az alapi Salamon család? az okleveles kimutatást vár; a Salamon genus, melyből az Eszterházy-akat is szármastatják, Csallóközi ivadék vala. Azt sem mernők állítani, hogy Miskének fia Salamon, ki IV. Béla királytól Zala megyében Zelelgek birtokot adományba kapta, ezen Salamon ősei közül volt legyen, ugyan e Salamon mint alországbíró 1239-ben Uros és Chyba közt csallóközi Magyarfalu iránti ügyben intézkedett. Lásd Lehoczky, Stematogr. II. 348.

⁴⁾ Tudományos gyűjtemény 1836. XI. 14. 16.

Salamon István 1658-ban élt Zala megyében. ¹⁾

A múlt században élt Salamon László, kinek Rátky Rozaliával alkotott családfája a jelenkorig következő: ²⁾

A családfán állók közül I. Sándor ágán fia Mihály alezredes, mint a Mária Terézia katonai rend vitéze báróságra emeltetett.—Ignácznak fia Lajos 1861-ben Fejérvármegye első alispánja és országgyűlési képviselője volt. Elek honvéd alezredes volt, meghalt 1862-ben. Özvegye báró Palochay Cornélia, kinek testvére a magva szakadt báró Palochay Sándor a Palochayjóságokat hagyta élet fogytig, azután Salamon Elektől született gyermekeire szállandókat. Fia közül Aladár 1863-ban nőtől vette gróf Wass Józsefét.

I. Zsigmond ágán Györgynek fia József, mint főhadnagy

¹⁾ Zala megyei jegyzőkönyv.

²⁾ Családi közlés szerint.

elesett 1849-ben. Testvére Ádám honvéd kapitány volt, utóbb Piemontban százados.

A családból a XVII. és XVIII. században éltek még György, Farkas, Sándor, János és Sámuel, de családfai állásukat nem ismerjük.

A család czimere a paizs udvarában hátulsó lábain ágaskodó koronás oroszlán, első jobb lábával kivont kardot villogtatva, a paizs fölötti sisak koronáján szintén olyan oroszlán látható.

Salamon nevű család e század elején élt Arad vármegyében is, hol Salamon István 1818-ban hirdettette ki nemességét. ¹⁾

Salamon család. (Csik-Várdotfalvi) Erdélyben Csikszéki székelv család, tagja József Csikszéki törvényszéki ülnök 1827. körül.

Valószínűleg egy nemzetségből valók a Csikszék több helyen elágazott Salamonok is; mint Salamon István postás 1829-ban, ki Csik-Pálfa váráról írta előnevét. Továbbá Salamon József Csikszékből származott nagyváradi ör-kanonok és czimzetes prépost, 1781-ben N. Váradon tanuló árvaifjak számára ma is fenn álló ápoló-intézetet alapította. Ádám és András nagyváradi megyei rom. kath. papok, utóbbi nagyváradi lelkész és czimz. kanonok a forradalomban részveteért várfogságra ítéltetett, jelenleg pecze-szőllősi lelkész. Erdélyben Alajos Imecsfalván, József Közvényesen lelkész 1848-ban s utóbb. Másik József 1827-ben Sepsz székben hulló.

A Szilágyságban S. József Kolosvárott ref. lelkész és tanár utóbb a nagyszebeni cs. kir. helytartóságnál egyházi referens 1861-ig.

Salánki család. (Tordai és nagy-enyedi) Magyarországi Ugocsa vármegyéből Salánk helységből származott, vagy is e helységről vette nevét, de a helységet nem bírta, mert annak legrégebb időkből már Attyai nemes volt birtokosa. A család tagjai a XVII. században a reform. lelkészi pályán álltak. Így Salánki György 1629-ben s. pataki rector, 1635-ben mádi lelkész. ²⁾ Salánki János 1670-ben s. a. ujhelyi lelkész volt. ³⁾

A család egyik ága Salánki János személyében Erdélybe telepedett Bethlen Gábor alatt, kit a nevezett fejedelem vitt be Erdélybe és ott Uj-Tordán másokkal együtt ő is adományt nyert 1619-ben aug.

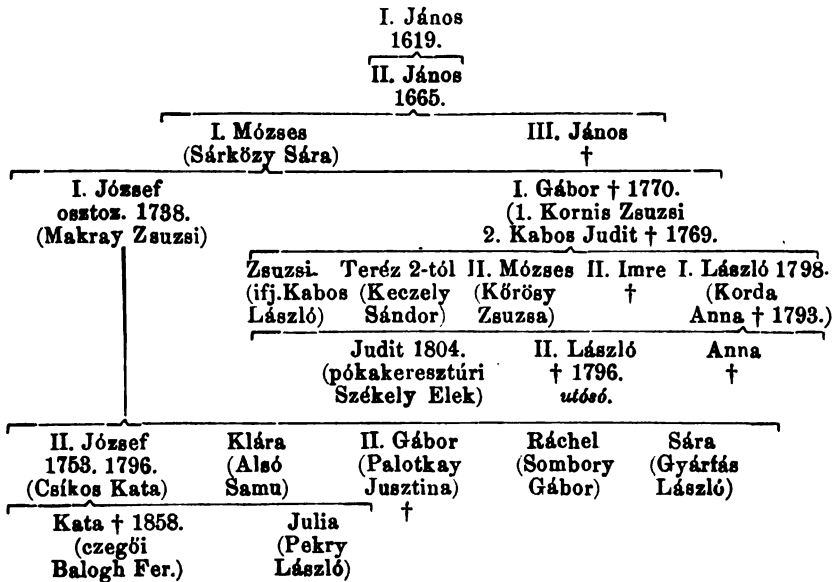
¹⁾ Arad várm. jegyzőkönyve 1007. sz. a.

²⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 214

³⁾ Ugyan ott 254.

25-én. ¹⁾ Innen ő, fia és unokái tordai előnévvel éltek, míg kis-unokája Gábor 1770-ben már nagy-enyedi predikátumot viselt.

I. Jánostól a családfa ²⁾ következő:

I. Mózsés után fiai I. József és I. Gábor 1738. nov. 15-én osztzkodtak Szelécske, Szalonna, Kalocsa, Paptelke birtokon.

I. József 1753-ban B. Szolnok vármegye táblabírája és országgyűlési követe volt; birt Mező-Órben és Paptelken. Fia II. József 1787-ben ugyan azon megye aljegyzője. Ennek egyik leánya Kata czegői Balogh Ferenczné meghalt 1858-ban és benne a Salánki család leány ága is kihalt.

I. Gábor birt és lakott Al-Órben második neje Kabos Judit jogán, első neje tót-váradai vagy borbándi Kornis Zsuzsa volt. 1770-ben „nagy enyedi“ előnévvel élt, meghalt ugyan ez évben. Két házasságából származott gyermekei közül I. László legtovább élt, és miután ez egyetlen fiát II. Lászlót is túl élte; benne halt ki fiágon a Salánki család.¹⁾

Nevezett I. László Al-Órben az ősi Salánky-házra következő fölirotot tétetett: „Ezen épületnek felső részét építették 1766. eszt. né-

¹⁾ Kolosvári közlöny 1859. évi 80. szám.

²⁾ Hodor K. közlése Torma József családi könyvéből.

hai Salánky Gábor úr, ki megholt 1770. eszt. és felesége Kabos Judith asszony, ki meghalt 1769. eszt. Az alsóbb pedig hozzá ragasztatván, építette a fiok Salánky László 1798. eszt., minekutánna kedves felesége Korda Anna 1793. eszt. és egyetlen egy, László nevet viselt kedves fia 1796-ban meg holtanak volna.“

A család czimere a paizs kék udvarában egy lábön álló, másik felémelt lábával kövecset tartó daru volt. Ugyan ilyen daru áll a paizs fölötti sisak koronáján is; mint ezt Salánky Gábornak 1778. évi hiteles pecsét-nyomatán láthatni.

Salbeck család. (petrisi) Arad vármegyei birtokos nemes család. Ismert törzse Salbeck Máté 1733-ban Hunyad vármegyében szószállítási biztos, ¹⁾ ki által vagyonosodni kezdett. Meghalt 1735. sept. 23-án. ²⁾ Feleségétől Barkóczy Katalintól hét gyermeke maradt, ugymint :

a) I J a k a b, ki 1736-ban Lippán sóházi pénztárnok volt. Róla s utódairól alább.

b) F e r e n c z 1736-ban jesuita volt.

c) M i h á l y 1736-ban szintén jesuita.

d) M á t y á s 1736-ban még N.-Szombatban hittan-tanuló, utóbb 1743—1758-ig erdélyi nagy prépost, innen nagyváradai prépost és dulcáni czimz. püspök.

e) Z s ó f i a 1736-ben csatari Nagy Jánosné.

f) A g n e s 1736-ben Unterhubern felesége.

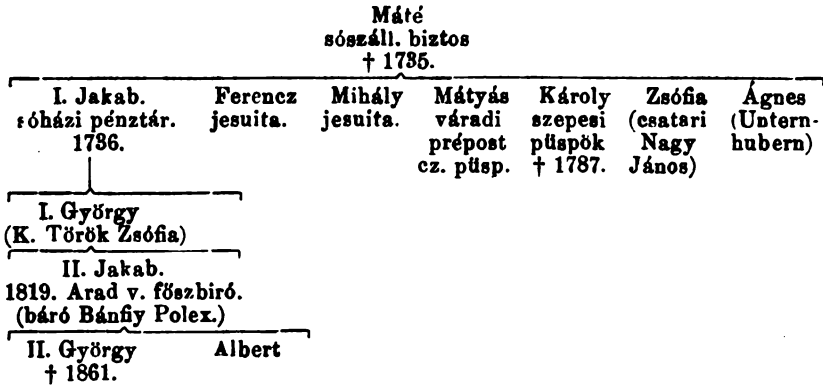
g) K á r o l y 1757-től 1776-ig váczai nagy prépost, 1776-ban első szepesi püspök. Meghalt 1787-ben.

I J a k a b, kiről följebb szóltunk, két testvérei közül egyedül volt világi ember, és család alapító. Egy fia volt: G y ö r g y, ki e század elején magyar nemességet és adományban jószágot, többi közt Arad megye keleti szélén Petris helységet szerezte, mely a család ékes kastélyával annak fő birtokát és székhelyét képezi. Nejétől Kadicsfalvi Török Zsófiától fia volt II. J a k a b, 1819-ben Arad vármegye fő szolgabírája. Neje losonczy báró Bánffy Poléxina, kitől gyermekei lettek G y ö r g y, és Albert; amaz a sokat utazott, jól ki mivel, és ismeretes sportsman, a Vadászok könyvének kiadója stb. kinek kora halála 1861-ben történt.

¹⁾ Fábian Gábor, Arad várm. 239. lap.

²⁾ P. Lucas a S. Nicolao, Hochverdiente Ehrengedächtniss des edl. geb. Hrn. Hrn. Mathaei Salbeck etc. Ofen, 1736. 2-rét.

A családja következő :

A család czimere négy felé osztott paizs, az 1. és 4. osztály kék udvarában faragott kövekből épült vár látható, a 2. és 3. osztály vörös udvarában vizen úszó vitorlás szállító hajó szemlélhető. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett sas-szárny között egy hármás ágon három rózsa virúl.

Sales család. (Kolosvári) E család alapítója Kolosvári Sales Márton, ki 1583 april 29-én Rudolf királytól czimeres nemes levelet kapott. ¹⁾

Salgay család. (Halmi) Ugocsa vármegye kihalt családja, melyből halmi Salgay Bálint 1576-ben nevezett megye másod alispánja volt. ²⁾ 1613-ban Salgay Katalin, talán az előbbinek leánya, Péreány Gábor Ugocsa vármegyei főispán felesége volt. ³⁾

A Salgay családból már 1505-ben Salgay Mihály a rákosi országgyűlésen Nyitra vármegyének követe volt. ⁴⁾ Nyitra megyében van Salgó nevű helység.

Salgó nevű (tán latinul de Salgó=Salgay) család Komárom vármegye kihalt régi adományos családai között is említetik. ⁵⁾

Salgó család. *Lásd Salgay cs.*

Salhausen család. Ha a gyakran csak mende monda után bucsúztató és hízegő halotti beszédeknek hitelt adhatnánk, ugy a Sahl-

¹⁾ Kemény, Notitia Cap. Albensis. p. 224.

²⁾ Szirmay C. Ugocsa p. 52.

³⁾ Ugyanazt p. 39.

⁴⁾ Jászay Pál, A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után, 157. lap.

⁵⁾ Fényes, Komárom várm. 61. lap.

hausen (mert így is iratik) család 1237-ben Auguszt-Fridrik római császár idejében kapta volna a báróságot; ugyan e forrás szerint Salhausen Konrád a család őse, egyike lett volna azoknak, kiknek karjai közt Hunyady János lelkét kiadá; valamint Salhausen Albert már II. Lajos királyunknak főudvarmestere lett volna, és 1526-ban Mohácsnál esett el. Ez utóbbi adatot a mint nem igazolhatjuk, úgy valószínűségét sem vonjuk kétségbe. Birodalmi báróságra emeltetett a család Miksa császár által. 1662-ben pedig I. Lipót császár Cseh, Morva és Szilázia mánásává tette a családot.

Bizonyos az, hogy a mult században báró Salhausen Móricz ausztriai cs. kir. ezredes volt, ennek nejtől a sléziai eredetű greiffenbergi Hörmann Florentiától két fia maradt: Móricz és Ferencz; az előbbi 1736. febr. 29-én Oláhországban Krajován született; állami szolgálatba, lépvén cs. kir. kamarás, és Magyarországon a kassai iskolai kerület főigazgatója lett. 1803-ban magyar nemesnek bevétetett. Meghalt 1811. aug. 31-én ¹⁾ Neje volt 1791-óta báró Dumaney Zsófia, breszi báró Dumaney Mihály olasz württembergi lovas ezredesnek Madarász Katalintól ²⁾ született leánya, báró Döry Andrásnak özvegye, kitől fia Salhausen III. Móricz 1811-ban a Colloredo lovas ezredben mint kapitány szolgált.

Ferencz 1811-ben oláh ezredi alezredes volt, nőül báró Vécsey Józsefnek gr. Berényi Teréztől született leányát vette.

A családfa így áll:

I. Móricz ezredes (greiff. Hörmann Florent)			
II. Móricz † 1811. kassai ker. igazg. (b. Dumaney Zsófia)		Ferencz 1811. alezredes (B. Vécsey N.)	
III. Móricz 1811. kapitány.			
Leopold. cs. k. kam. és örnagyz † 1851.			
Leopold szül. 1830.	Móricz sz. 1832.	László sz. 1834.	Francziiska szül. 1838.
huszár főhadn. (Shwaitzer Geiza)			

¹⁾ Sáfár Emerici: Oratio funebris, qua Ill. Mauritio l. b. a Salhausen etc. parentavit. Cassoviae 1811. és Fekete Emer. Oratio Funebris. Szintén fölötte.

²⁾ Madarász Imre kir. tanácsosnak leánya.

Salis család. Gróf Salis Rudolf M. Terézia rendvitéze, tábornok és egy magyar gyalogezred tulajdonosa, az 1830. évi országgyűlésen nyert honfiusítást. ¹⁾ Minthogy a Salis terjedelmes családnak nyolcz fővonala van, szükség megjegyeznünk, hogy ezen Rudolf a Salis-Zizers vonal második ágából eredt; meghalt 1847-ben. Nyolcz gyermeke közül csak két fia maradt: Károly és Henrik, mindkettő katona, az utóbbi házasság, és 1859-ben egy leány atyja. ²⁾

Salius család Salius magyar nemes család a Rubigally családdal rokon, a XVI. században Bars, Hontmegyében élt. ³⁾

Salix család. Közülök Salix János előbb corboviai címzetes, 1659-től haláláig 1667-ig pécsi püspök, előbb cisterczy rendű volt ⁴⁾, előneve „Felberthali“ német eredetét mutatja.

Sáll család. Dunántúli nemes család volt, közülök Sáll János 1608. 1613-ben Vas vármegye szolgabirája volt. ⁵⁾

Sallér család. Dunántúli kihalt vagyonos birtokos család. Közülök Zsigmond III. Károly király alatt főbiztos volt. Ennek leánya Jozéfa Csányi Imre kapitány neje. Zsigmondnak testvérétől unoka öcsese Sallér István 1755-ben Vas vármegye fő szolgabirája, ennek leánya Judith gr. Festetich Györgynek a Georgicon alapítójának volt neje.

Sallya család. 1651-ben III. Ferdinánd király által nemesített meg; a czímeres levél szerzők Sallya Péter, János és Benedek voltak.

Czimerök a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó tigris, mind a két első lábával egy egy vörös zászlót tartva, a paizs fölötti sisak koronáján vörös mezű kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst vörös. ⁶⁾

Salm család. Gróf Salm Antal két fiával Xav. Ferencz-czel M. Terézia királyasszony kamarásával és Károlylyalegyütt az 1764. évi országgyűlésen magyar honfiusítást nyertek. ⁷⁾

¹⁾ 1830. évi 16. törv. cz.

²⁾ L. Histor. Herald Handbuch 809. és köv. lap. és Gothai grófi Almanach 1859. évre 701—702. lap.

³⁾ Sitzungsberichte der kais. Akademie hist. phil. class. XXXII. Bd. II. Heft.

⁴⁾ Pray, Hierarchia I. 258. és Haas Mih. Baranya 288. lap.

⁵⁾ 1608. évi 15. törv. cz. a kor. u. és 1613. 8. törv. cz.

⁶⁾ Adami Scuta gentil. tomo XI.

⁷⁾ 1764. évi 46. törv. cz.

Salmen család. Erdélyi szász eredetű család, melyből Salmen S á m u e l 1814-ben magyar nemességet nyert, mely 1842 nov. 17-én hirdettetett ki.

A családnak most élő nevezetesebb tagja Salmen Ferencz szül. 1801. jan. 9. — 1846-ban főkormányzéki titkárból a szász nemzet Ispánjául választott, és mint ilyen 1848. előtt a fő kormányzék tanácsnokai között foglalt helyett, 1850 után a megváltoztatott szászhatóságok kerületi főnöke, utóbb Bécsben a cs. kir. semmisítő legfőbb törvényszék tanácsnoka, 1861-ben a szászok visszaállított ispáni méltóságába lépett újra, de még azon év végén az udvari kancellária tanácsosa lett, 1862-ben nyugalmaztatott. A forradalom alatt szerzett érdemeiért 1854. april. 6-án ausztriai birodalmi baróságra emeltetett. Neje Salmen Karolina-Katalin, leánya Salmen Gotfried cs. k. örögnagynak, az 1814-ben megnevesített Salmen Sámuel testvérének, a ki maga is „kriegsheimi“ előnévvel megnevesítetett. Ettől gyermekei 1. Eugen Ferencz szül. 1828-ban, a cs. kir. pénzügy örsegnél szolgál, 2. Hermina szül. 1826-ban.

Salmis család. Gróf a Salmis et Neuburg Eck és testvérei Gyula és Miklós az 1563. évi országgyűlésen honfiusitattak. ¹⁾ A következő évben nevezett Miklós Trencsén vármegye főispánjává is kineveztetett. 1574-ben fő hadvezér volt. Eck a történelemből mint győri parancsnok és császári hadvezér ismeretes. Gyula az 1574. és 1578. évben az ország határait vizsgáló bizottság tagjaül neveztetett ki.

Veikárd 1606-ban mint tanácsos irta alá a bécsi békekötést. Ezeknek, úgy látszik, maradéka kihalt, mert 1687-ben már Salmis Károly-Otto honfiusitott az országgyűlésen ²⁾

Salom család. Somogy vármegye nemessége sorában említi Fényes E. Geographiájában.

Salomváry család. Zala vármegye nemes családai közé soroztatik Fényes E. Geographiai munkájában.

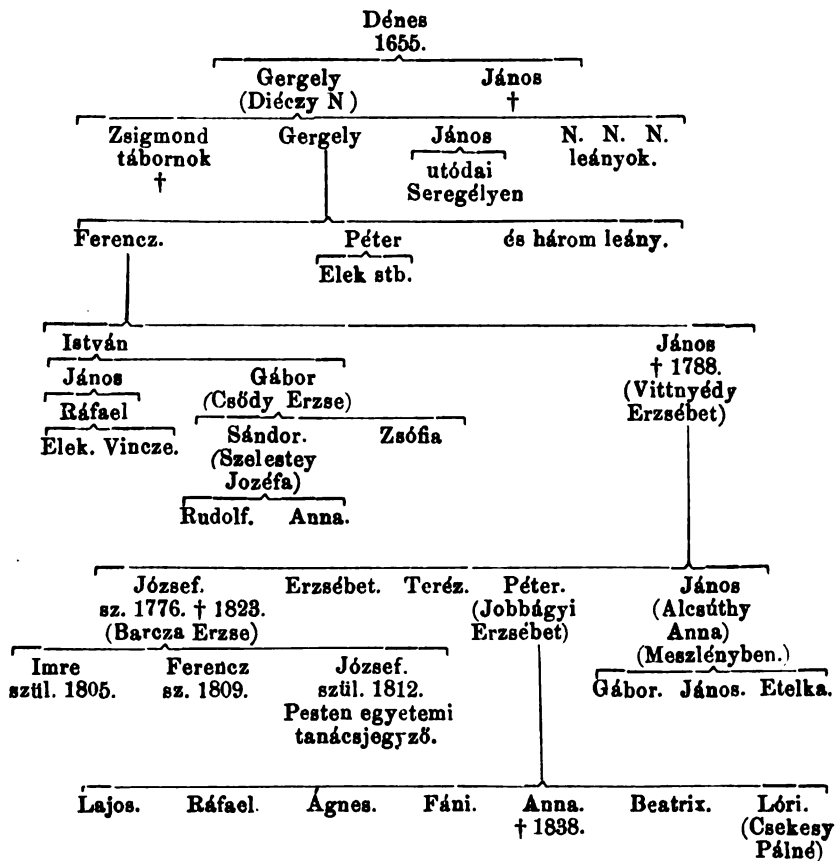
Saltzer család. *Lásd Kolosváry cs.*

Saly család. (Salfai) Vas, Soprony, Zala vármegyei nemes család. A czimeres nemes levelet Saly Diénes kapta I. Leopold királytól 1655. táján, és az a szalavári conventben őriztetik. Egyszer-smind a Vas megyei Salfa helységbeli birtokra adományt is nyert a

¹⁾ 1568. évi 77. törv. czikk.

²⁾ 1687. évi 27. törv. czikk.

család, honnan a Szita családdal közösön előnevét írja. A családja Dé-
nestől kezdve következőleg ¹⁾ sarjadzott le :

A család némely tagja Vas megyénél is viselt hivatalt. A most
élők közül J ó z s e f Pesten a m. kir. Egyetem tanácsjegyzője.

Samarjay család. Első tudható törzse Samarjay Máté volt,
polgári reform. prédikátor 1585-ben. Ennek három fiai voltak : P á l,
Mihály és I. János. A két előbbi Bars vármegyében Szent-Bene-
dekben Kopchár Annától Gyürky János feleségétől egy házrészt vett
meg 1604-ben 17 ftért. ²⁾ Rólok többet nem tudhatni. I. János szüle-

¹⁾ Családi közlés szerint.

²⁾ A garan sz.-benedeki Conventben Protoc. J. pag. 294. 1604. Anna Kop-
chár Joannis Gyürky consors portionem domus S. Benedicti Cottu Bars fnis 17
vendit Laurentio Horváth, ac Paulo et Michaeli filii Mathaei Szamarjay.“

tett 1585.febr.21-én; — Nagy-Szombatban lévén tanító, ott Asztalos András gazdag polgár által bővebb kiképzés végett 1609-ben Heidelbergába küldetett; honnan visszatérvén, Halásziiban nyert alkalmazást, és utóbb Superintendenssé választatott, és mint ilyen halt meg 1640-ben Nagy-Szombatban. ¹⁾Munkái következők: 1. Magyar Harmonia. Pápa 1617.—2. Az Helvetiai valláson való Ekklesiának egyházi Tzeremoniájokról és rendtartásokról való könyvecske az egy ügyüeknek tanításokra közakarattal iratott Samarjay János által. Lőcse 1636.“

I. Jánosnak két gyermeke maradt: II. János és Katalin Horváth Györgyné, mind kettő Dunántúl Vas vármegyében Kemény-Egerszegen. Nevezett II. János, és általa neje Geistner Anna, és ettől született gyermekei Ádám, László, Éva és Katalin, továbbá sógora Horváth György és ennek gyermekei Horváth György, Márton, Ferencz és Ilona 1672. aug. 29-én Bécsben kelt czímeres nemes levélben I. Leopold király által megnemesítettek; és nemességük Vas vármegyében kihirdtetett.

II. Jánosnak megnevezett négy fia közül László lett a család tovább terjesztője, ennek fia volt Tamás, ki 1680-ben született, meghalt 1777-ben; lakott Fölpéczen Győr vármegyében, hol tanító volt. E Tamás két fiát nemzett: Andrást és III. Jánost, ki Gömör vármegyébe származott, és hol — mint a táblázaton — láthatni unokája József 1837-ban Gömör vármegye aladószedője volt.

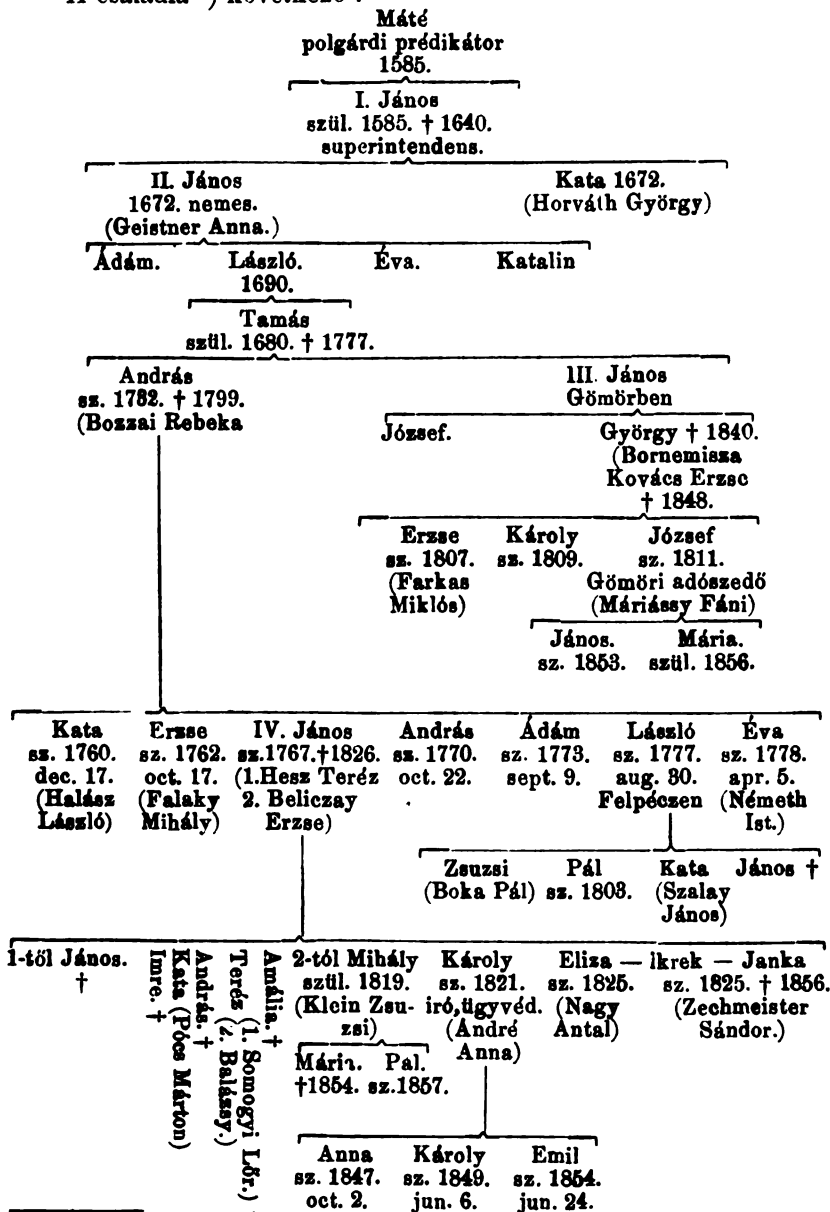
András szül. 1732-ben; meghalt 1799. mart. 31-én. Nejétől Bozzai Rebekától a táblázaton látható hét gyermeke született. Ezek közül IV. János, szül. 1767. dec. 27-én, meghalt 1826. oct. 22. Győr megyéből Komárom megyébe költözvén, Győr megyétől 1805. sept. 9-én nemesi bizonyítványt vett ki, mely Komárom vármegyénél 1806. april. 17-én kihirdtetett. Két rendbeli házasságából tíz gyermeke született; a második házasságából született többi közt Károly Rév Komáromban 1821. april. 6-án. Jelenleg Pozsonyban ügyvéd; mint író

¹⁾ Magyar Írók, életrajz gyűjtemény, kiadja a sz. István-társulat I. kö t. 398.

1847. előtt költeményeivel, utóbb nyelvtani munkáival tünt föl. ¹⁾ Ne-jétől André Annától három gyermeke van, kik a táblázaton láthatók.

A családja ²⁾ következő :

¹⁾ Magyar Irók, Életrajz gyűjt. I. köt. 398–399. lapon életéből adatok, és kiadott munkái névsora olvasható.

²⁾ Családi közlés szerint.

A család ágostai evang. vallásti.

Czimere — mint itt a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarában hármas zöld téren könyöklő kar, kivont kardot tartva; a paizs fölötti sisak koronájából egyszarvú emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstt vörös.

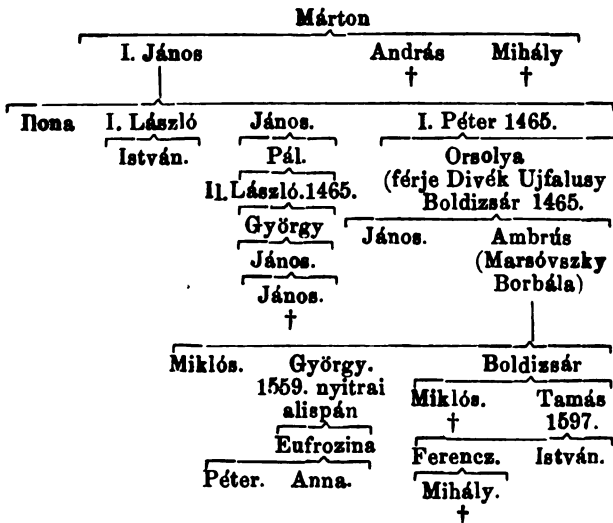
Sámbokréty család. (Sámbokréti) Nyitra vármegye egyik legrégibb adományos nemes családja, mely azon megyei Sambokrét helységről vette nevét. Első tudható törzse I. Károly király korában élt, és Trencsényi Csák Máté ellen harczolt, nevét nem tudjuk, de az iratlik róla, hogy a Csák Mátén nyert győzelem hírére ő vitte meg a királynak legelőször, tölgyfa ágakkal fölczifrázva, kezében tartva azon két kaszát, melyekkel akkor ő is viaskodott. ¹⁾ És a két kaszát czimerül kapta.

1343-ban élt Sámbokréthy Horváth Miklós a Rudnai és Turcsányiak ügyében (arbitrer) választott bíró. ²⁾

A Sámbokréty család két vonalra szakadt, az egyik a nagy-sámbokréti és divék-ujfalusi, mely Nyitra megyében székelte, a másik vonal Kis-Sámbokréti előnévvel különböztetve Trencsén megyét lakja.

A család teljes nemzék rendét nem bírván, így a két vonal közti összefüggést sem tudjuk kimutatni. A nagy-sámbokréti Sámbokréty vonal nemzékrendje a XV. század elején Sámbokréty Mártontól kezdve a XVII. század végeig következő: ³⁾

I. t á b l a.

¹⁾ Budai Ferencz, Histor. Lex. III. 217. Bel. M. Notitia IV. 42.

²⁾ Fejér, Codex diplom. tom. IX. vol. 1. p. 134.

³⁾ Wagner, Mss. tomo LXX. p. 66. hol Márton de Sabokréth iratik, valamint oklevelekben is így a XV. század közepén, valószínűleg rövidítésből.

E családta szerint I. Péternek leánya Orsolya, férjhez ment Divékujfalusi Jánosnak fiához Boldizsárhoz, ki magát ezután de Zavar et Sambokrét kezdé írni, és neje (valószínűleg mint fiustott leány) után utódai a Sambokrét névet viselték.

Egy 1465. évi okmány szerint Ujfalusi Boldizsár maga, és ipja Sambokrét ¹⁾ Péter deák (litteratus), valamint Sambokrét Ipolth Istvánnak fia László, és ennek fia István neveikben is a zabori convent előtt eltítá Kisfaludy Mihályt a Nyitrai Sambokréti birtok megvételétől, Sambokrét Pálnak fiát Lászlót pedig az eladástól. ²⁾ Ez oklevél igazolja, hogy Ujfalusi Boldizsár Sambokrét Péternek leányát birta nőül. Azonban ha ezen okmányban említett László Ipolth Istvánnak fia, egy személy a táblán álló I. Lászlóval, akkor a táblán I. Péternek, I. Lászlónak és testvéreiknek nem János, hanem István nevű lett volna atyjok, mit eldönteni bővebb kútforrás nélkül nem lehet. Az oklevélben említett Pálnak fia László bizonyosan egy a táblán álló II. Lászlóval, miután atyjok is azonos.

Ambrúsnak fia volt azon György, kiről olvassuk, hogy 1559-ben Nyitra vármegye alispánja volt. ³⁾

Tamásnak emlékezetét Nógrád megye 1597. évi jegyzőkönyvében találjuk, midőn az általa zálog-jogon birt nógrádi birtokok végett Zelessényi Lőrinc özvegye Czudar Margit követelése iránt a Nógrád megyei alispán Osztrólczy Menyhért által Kis-Bossányban személyesen megtaláltatva, megidéztetett. ⁴⁾

Ezen I. táblázattól némileg különbözik a következő, a mennyiben I. Boldizsárnak fiát Tamás-Ambrusnak nevezi és feleségeül Szügyi Orbonás Ilonát mutatja, még is ezt, mely egy kir. kuria előtti perből vétetett amannál (a Wagnerfélénel) hitelesebbnek kell tartanunk; de ez is igazolja, hogy a Sambokrét család egyik ága Péternek leányában kihálásnak nézvén elébe, ezen leányt: Sambokrét Orsolyát divékujfalusi Ujfalusy Boldizsár vette nőül, és ezzel Sambokrét negyed részét kapta; élt zavarai előnévvel is, fia Tamás Ambrus már Sambokrét névet viselt, de mellé divék-ujfalusi sőt zavarai előnevet is használt. Felesége Orbonás Ilona volt. ⁵⁾ Ennek fia

¹⁾ Az oklevélben itt is „de Sabokrét” áll.

²⁾ Kaprinai Mss. B. tomo L. p. 63. 64.

³⁾ Budai Fer. Hist. lex III. 212.

⁴⁾ Protocol. C. Neograd anni 1597.

⁵⁾ Tehát nem Marsovaszky Borbála, vagy ha igen, akkor két neje volt, és M. Borbálától születtek ez esetben Miklós és György fiai, kik ezen II. táblázaton nem állanak.

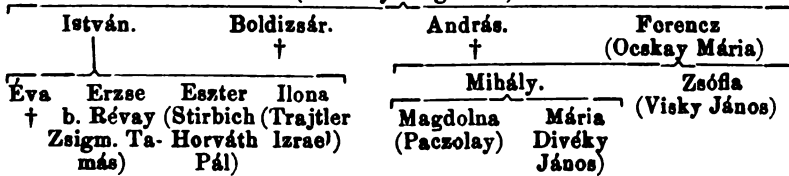
II. Boldizsár Kis-Bossányba telepedett, és Elefánti Györgynek leányát Magdolnát vette nőül, kitől ismét egészen más utódait mutatja a következő táblázat :

II. tábla.

Sámbokréty Orsolya
Ujfalussy Boldizsár.
1498.

Sámbokréty Tamás Ambrús
(Orbonás Ilona)
1518.

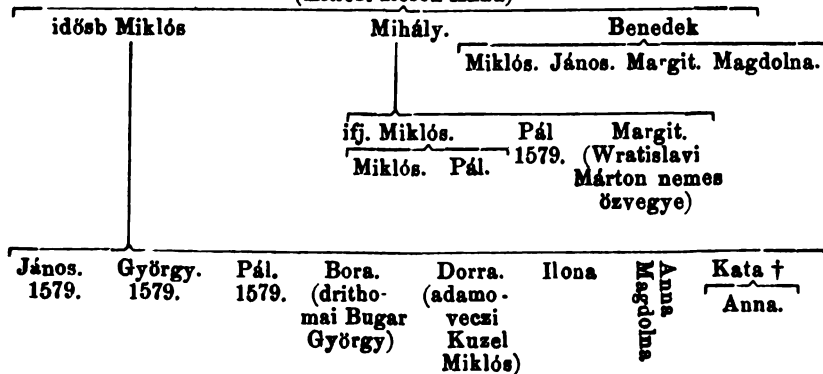
II. Boldizsár.)
(Elefánty Magdolna)

Ugyancsak a Nyitra megyei Sámbokréty család egy másik ágának nemzékrendét feltárja előttünk néhány ízen a Sámbokréty család részére Báthori Miklós országbíró nevében nebojszai Balogh Gergely ítélőmester által 1579-ben kiadott oklevél, ¹⁾ mely a Roson családból származott atyafiaknak a Roson családi javakból barátságos egyezés folytáni kielégítéséről szól, és melyből következő származás tűnik ki :

III. tábla.

Sámbokréty N.
(míticzi Roson Anna)

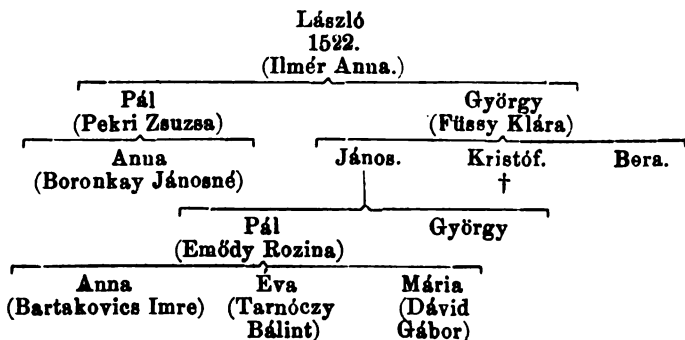

¹⁾ Kelt Nabojszán 1579. in festo transfigurationis Dni. Az eredeti Csery Józsefnél.

Tán e családfán álló valamelyik Pál az, ki Báthory Kristóf udvari őrnök volt 1581-ben ¹⁾ és tán ennek fia azon székely-udvarhelyi Sámbockréty Miklós, ki 1620. jul. 4-én Udvarhely széki bíró volt és adomány levelet nyert járásfalvi, czibrefalvi stb. birtokaira; ²⁾ mert azt bajos elhinni Kállay-val, hogy ez eredeti törzsökös székely lett volna, habár magát udvarhelyi prédikatummal látta is el.

Az imént közlött két rendbeli családfák közül szintén egyikhez sem tudjuk csatolni azon Sámbockréty Lászlót, ki 1522-ben élt és Ilmér Annával ily nemzékrendet ³⁾ terjesztett:

IV. tábla.

A kis-sámbockréti Sámbockréty Trencsín megyei vonal 1734. jul. 5-én Trencsín vármegye közgyűlésén nemzékrendét bemutatván, azt fölfelé nyolcz nemzedékig igazolta ⁴⁾ és arról bizonyítványt nyert.

A nemesi összeírásokban évenként a következőket találjuk.

1736-ban Pál és Tamás testvérek, továbbá László és József, ez utóbbi Harrach ezredbeli százados, mint Kis-Sámbockréten előkelő birtokosok, ellenben Miklós, ki Csongrád megyébe költözött, azután István, János és annak fiai Miklós és ifj. János, valamint Gábor, Mihály, Mátyás, András, és Nyitra megyébe költözött János, csak mint kis-sámbockréti curialisták ik-tattattak a nemesi lajstromba.

1748-ban az alsó-járásban összeíratlak Pálnak és Gábornak

¹⁾ Kállay, Székely nemzet 279. lap.

²⁾ Ugyanott.

³⁾ A Demédy-theszéry-féle perbeli genealogia szerint.

⁴⁾ Szontagh D. közl. szerint.

örökösei, és László; Kis-Sámbokréten pedig István, András, Gábor, idős és ifjabb János.

1768-ban Sámbokréten laktak Miklós fiai Imre és Miklós, azután András, Ádám, és ennek fia szintén Ádám, továbbá István és fia András, Kristóf és fiai István és János; Mihály fiával Lászlóval, János fiaival Jánossal és Györggyel, Gábor fiaival Jánossal és Andrással, nem különben legidős János, György, és András.

1803-ban Kis-Sámbokréten laktak: András, Imre, András, János, István, Mihály és ennek fia Mihály, azután idős János, József és Gábornak örökösei, és ifjabb János és ennek fiai Ádám, János és Imre, végre ifj. András egyedül.

Az 1837. évi összeírás szerint Kis-Sámbokréten találjuk Andrást, Imrét, Mihályt, és ennek fiát Mihályt; továbbá Istvánt, Jánost és ennek fiait Jánost és Istvánt, majd Józsefet és ennek fiát szintén Józsefet, és ennek is már fiait Lászlót és Emilt; azután Ádámot fiával Lászlóval, valamint idős Jánost, és fiait Jánost és Andrást és végre Gábornak örököseit.

Legvégül meg kell jegyezni, hogy az itt közlött táblázatokon azon Pétert sem tudjuk kimutatni, kinek leánya Sambokrétly Márta 1545-ben Aranyady Damián itélőmester felesége volt. ¹⁾

Sámboky család. Ily nevű nemzetség (genus) Franciaország champagnei tartományából szakadt hazánkba az Árpádok korában. ²⁾

E nemből származott utódok megtarták-e a Sámboky nevezetet? és e nemzetségből eredt-e az ismeretes kir. tanácsos és történetíró Sámboky János (Sambucus), ki 1581-ben Bonfini históriáját toldalékkal és országgyűlési törvényekkel együtt Frankfurtban kiadta, — nem tudjuk. Ő szül. N.-Szombat 1531. jul. 15-én, atya Péter volt. Egyik huga Panny Jánoshoz ment férjhez. Meghalt Bécsben 1584. jun. 13. Iratik neve Szamboczky-nak is. ³⁾

Nyitra megyében 1660-ban Sámboky Anna Viszocsányi másnép Syprák László neje volt.

Volt Sámboky másnép Nagy nevű család is, lásd Nagy cs.

Sámé család. (Sámelyi) Szatmár megyében fekszik Sarolyán-

¹⁾ Lehoczky Stemma. II. 16.

²⁾ Kézai Simon krónikája, Endlicher Monumentaiban p. 126. Horvát István Magyarország gyökere nemz. 76. lap.

³⁾ Kőlesey Vincze K. Nemz. Plutárk I. 150.

hoz közel a Sámelyi puszta, mely azelőtt népes helység volt, és Samelházának nevezetett. Ezt hajdan a most is fennlévő Sámé nemzetség egészen birta; és 1411-ben perbe idézte Dománhidy, Mándy és Istvány Györgyöt, és Sámelházi Kónya Lászlót a Sámelházi határon elkövetett hatalmaskodás miatt. ¹⁾

1421-ben Sámelházy Gergely, Sámé Mártonnak fia több rokonával birta. ²⁾

1424-ben Sámelházy Balás, Jánosnak fia, és másik Sámelházy Balás, Márknak fia a sámelházi és malonthai határt Majtis határától megkülönböztették.

1428-ban Sámelházy Gergely és Balás Sámelházán saját nemes telkeikben új királyi adomány által megerősítettek.

1448-ben Sámelházy László birtokos társaival Sarolyáni Jánossal és Pátyody Lászlóval Sámelháza határát újra megjárattak.

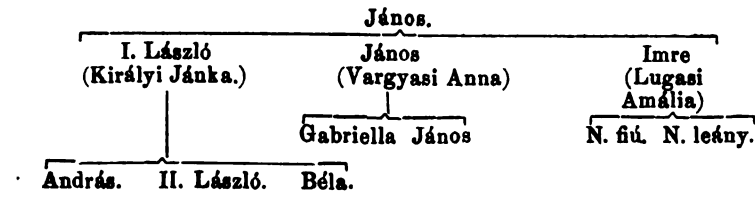
1449-ben Sámelházy László Sarolyáni Jánossal együtt Szatmár megyei Bere, Majtis, és Mánd helységekben részbirtokára királyi adományt vitt. ³⁾

1486-ban Sámelházy János a zsarolyáni nemesek Szekeresi birtokának hatalmas elfoglalása tárgyában tanúskodott. ⁴⁾

1507-ben már Sámelháza elpusztult, és idővel a most is élő Sámé család is birtokában mind inkább megfogyott.

Sámi család. (Sámi) Sámi nevű nemes család él Szabolcs vármegyében; lehet, hogy a Szatmár megyei Sámé család egy ágazatát képezi, miután Sám vagy Sámi nevű helységet vagy pusztát, melyről előnevét igényli, Szabolcs vármegyében nem találunk.

A Sámi családnak egyik ága Kraszna megyében Borzáson és Bülgözdön birtokos, névszerint Imre özvegye Géczi Zsuzsánna. Sámi Jánostól következő nemzedék ⁵⁾ terjed:

¹⁾ Szirmay, Szatmár várm. II. 219.

²⁾ Ugyan ott.

³⁾ Ugyan ott II. 25. 215. 243.

⁴⁾ Teleki Huuyadiak kora XII. 327.

⁵⁾ Török Antal közl.

I László a kolozsvári reform. fő tanodában történelem és politikai tudományok tanára; János megyei csendbiztos 1861-ben.

Sámphir család. Sámphir másképp Samphirovics Emánuel 1800-ban I. Ferencz király által emeltetett nemességre. Czimere négy részre osztott paizs, az 1. és 4. osztály vörös udvarában hátulsó lábain arany oroszlán áll, első jobb lábával kivont kardot tartva; a 2. és 3. osztály kék udvarában hármás halom középsődjéről arany szőlőtöke, megrakva fürtökkel emelkedik fel. A paizs fölötti sisak konájából szintén arany oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot, a bal lábával arany békepálczát (caduceus) tart. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüst kék. ¹⁾

Sándor család. (Slavniczai nemes, bajnai gróf) Trencsin vármegyének tős gyökes családja, mely Slavnicza ősi székhelyének máig birtokában van. A Nozdroviczky család állítása szerint a Slavniczai Sándor család a Nozdroviczky és Zamaróczy ősrégi családokkal közös törzsből származnék, ezt bizonyítaná állítólag egy 1338. évi adományt levél, melynek a gróf Sándor ág levéltárában kellene lennie, és mely a vérségi és jog közösséget mutatná; ugyan ezt igazolná egy, a budai káptalan előtt 1411-ben a kis-slavniczai és szkalkai birtokra vonatkozó egyezés levél, melyből az tűnnék ki, miszerint az egyezkedők közös törzsből eredvén, Nozdrovicz, Kis-Slavnicza és Szkalka ősi birtokaikat egymás közt felosztották, és hogy Sebestyénnek Péter fiának Nozdrovicz, Péternek Jakab fiának Kis-Slavnicza, és Szkalka, később Zamárd helysége pedig a Zamaróczy családnak jutott legyen. Azonban ezen összekötetés annyiban ellenkezik a Sándor család származási rendjével, a mennyiben azon Sandrin, kiktől a Sándor család nevét és eredetét vette, nem Pétertől, hanem Tamástól ered, a mely Tamás Bechich de Kaszának neveztetett és 1472. és körül élt. ²⁾

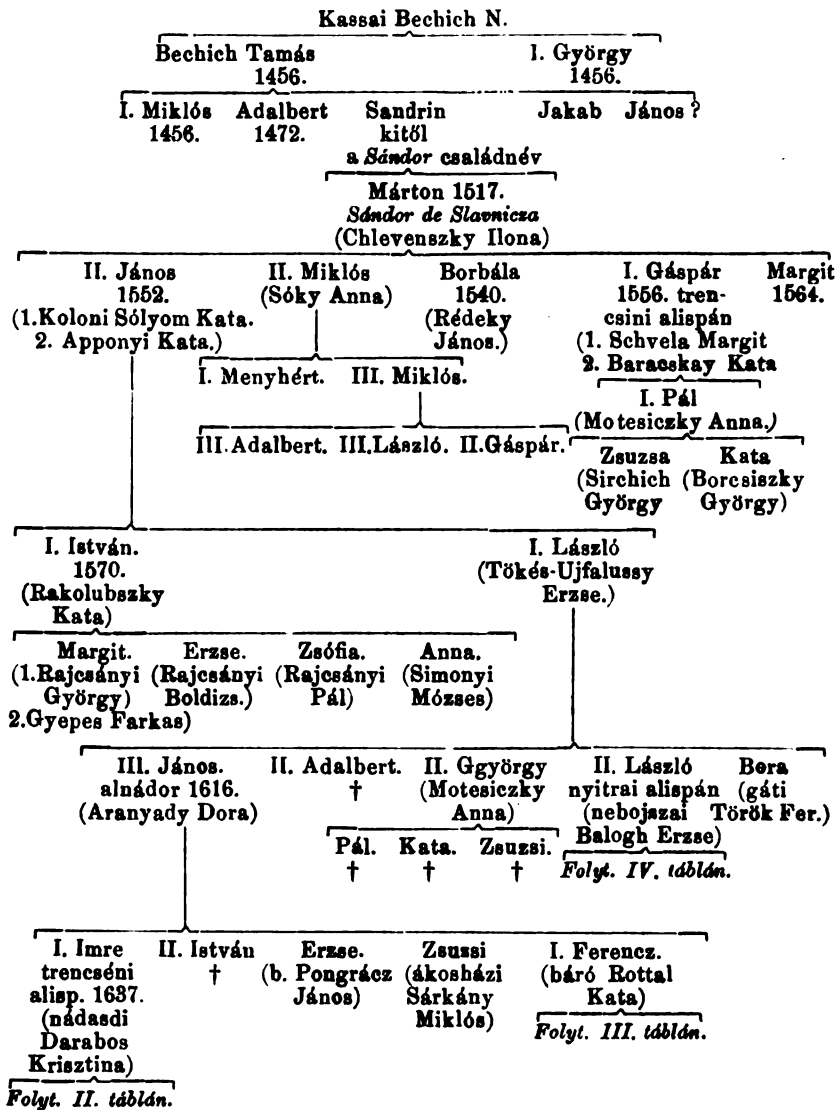
A Sándor család okmányai szerint Kaszai Bechich N-nek (kereszt nevét nem tudjuk) fiai Kaszai Bechich Tamás és György testvérek és amannak legidősb fia Miklós 1456-ban Slavnicza helysége uj adomány levelet szereztek; ezen Tamástól a család következőleg ³⁾ sarjadzott le napjainkig:

¹⁾ Adami scuta gentil. tomo XI.

²⁾ Szontagh Dan. közl.

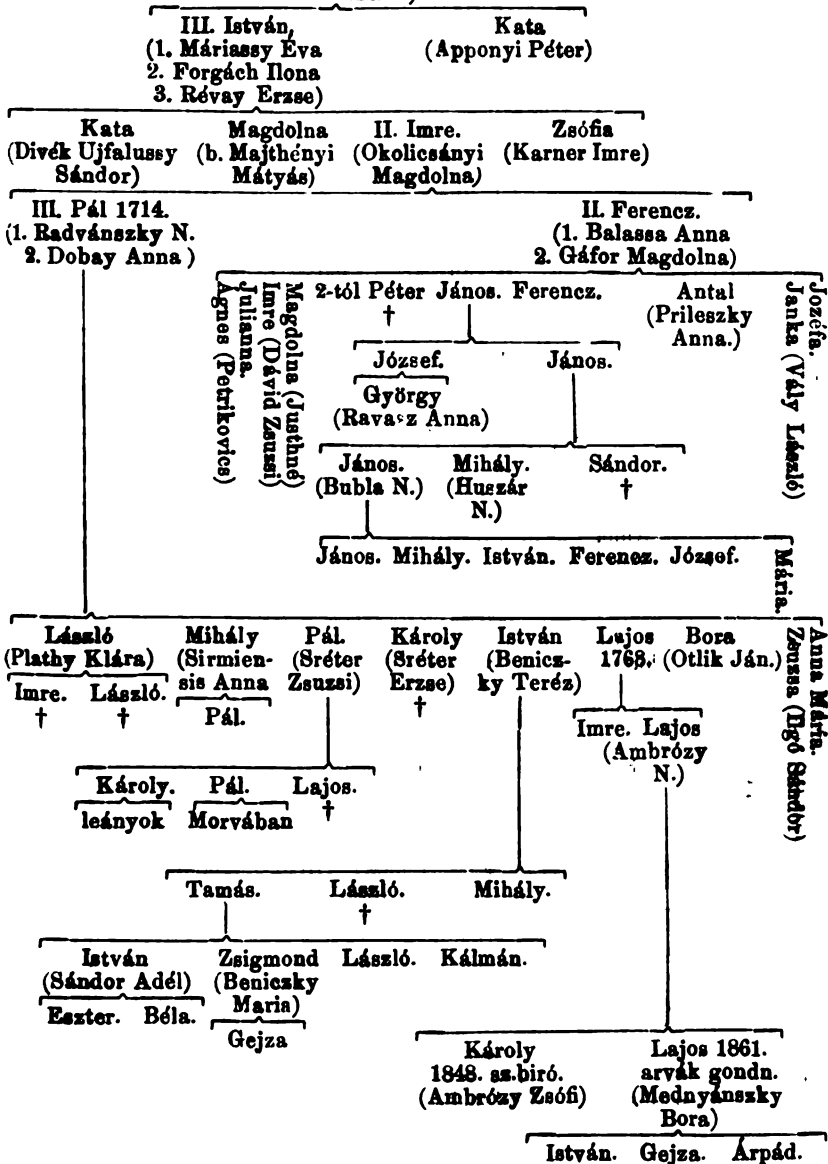
³⁾ Lehoczky Stemmat. II. 249. 350. Wagner Mss. tomo LXX. pag. 232. — Schönfeld Adelslexic. II. 233. — Góthai Histor. herald. Handbuch. 844. lap csak Lehoczky után írja le adatait.

I. t á b l a.

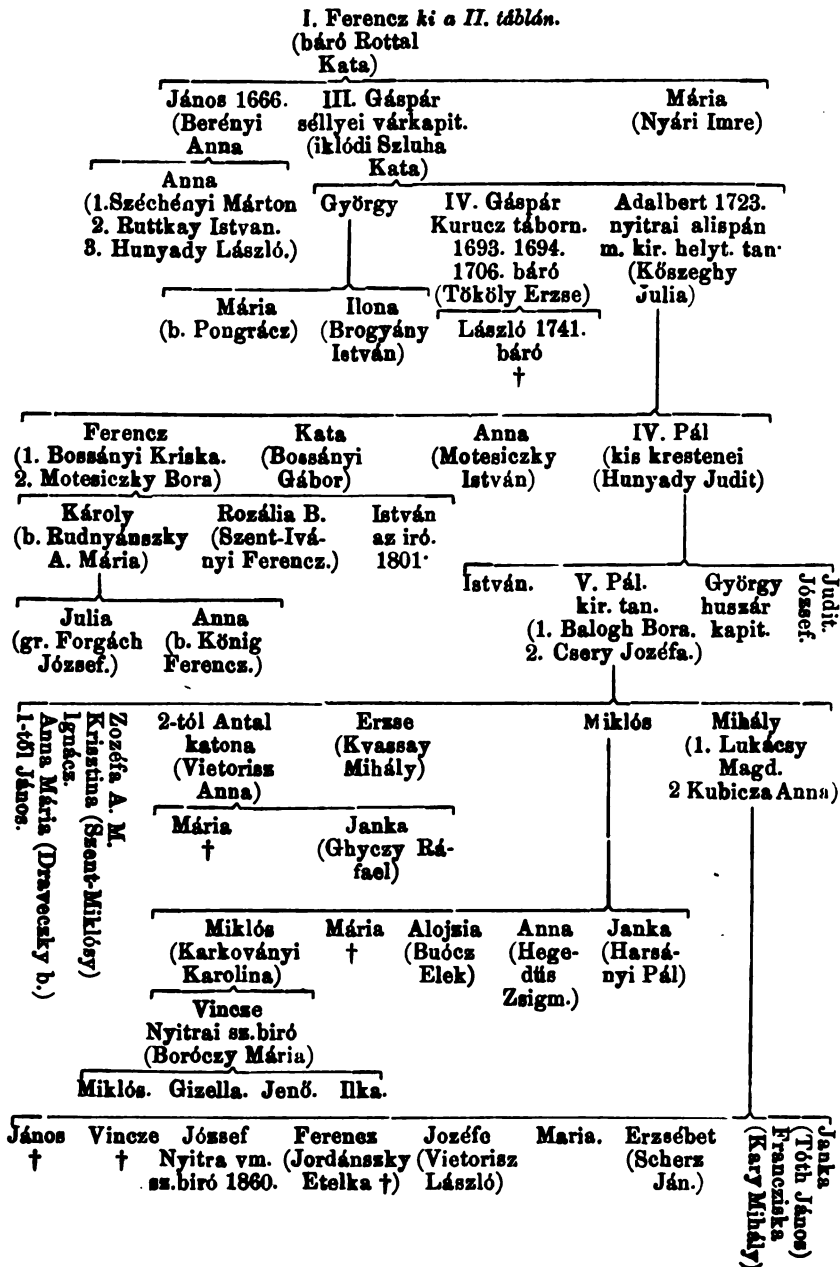

II. tábla.

I. Imre, és az I. táblán.
1637. alispán
(n. Darabos
Krisztina)

III. tábla.

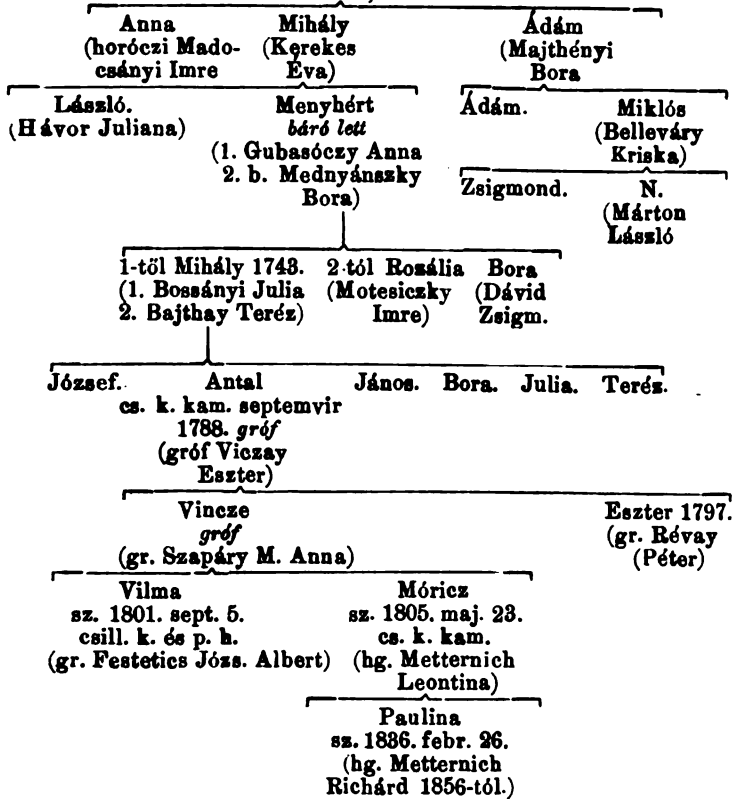

IV. tábla.

II. László, ki az I. táblán.

Nyitrai alispán
(nebojssai Balogh

Erzse.)

Visszatekintve a származati táblázatokra, Bechich Tamásnak fia Sándor vagy Sandrin, mint Slavniczának örököse Slavniczky néven fordul elő, de fia Márton magát atyja nevéből már Sándor Mártonnak és pedig Slavniczai előnévvel nevezte, és 1517-ben már így találjuk nevét írva.

Mártonnak egyik leánya Borbála, Rédeky Istvánnak özvegye, 1542-ben testvéreire Miklósról és Gáspárra ruházta özvegyi jogait, és ezt 1564-ben is megerősíté.

I. Gáspár 1556-ban Trencsén vármegyének alispánja volt.

1598-ban III. Miklósnek özvegye Chomory Sára, Chomory Ger-gelynek Dubraviczky Katalintól való leánya, részbirtokait Zólyom

megyei Dubraviczán, Hont megyei Szászdon, Szemeréden, N.-Kereskényben, Kóváron, Apáthiban, Bátorfalván, Terbegeczen, Heves me-

gyében Tisza-Kenderen Ecsegen, Szepes megyében Farkasfalván, Kaczingon, Rakiczon 150 fban zálogba adja nővéreinek Chomory Erzsébetnek Asgúthy György nejének, ¹⁾ ettől Nyitra megyei N. Emökén és Gyarmaton 3 teleknek 100 fton ki váltására jogot nyervén. ²⁾

1599-ben II. György és Mihály örökösei osztályos egyezsége léptek a Trencsin városában fekvő ház és a vaszkai és kamencsáni birtok iránt, mely egyezmény 1661-ben hitelesítetett.

III. János, az alnádor, 1612-ben Trencsin városában egy házat vesz Buday Margittól, Ferenczffy Miklós özvegyétől. 1616-ban őt gróf Thurzó György nádor mint meghitt barátját, és az ágostai vallásnak — úgymond — hű követőjét végrendeletének végrehajtójául nevezte ki. 1618-ban mint itélőmester az ország határainak vizsgálására küldetett ki. ³⁾ 1621-ben Bethlen Gábor híve volt, és Thurzó Imrével őt küldő a niklosburgi béketanácskozásra. ⁴⁾ Ezen Jánostól ered a slewniczai Sándorok striczei vonala, testvérétől II. Lászlótól a mai grófi ág. ⁵⁾

¹⁾ Kinek anyja szintén Dubravicsky Kata volt, leánya Dubravicsky Jánosnak Kóváry Ilonától.

²⁾ Szentbenedeki Convent Protoc. G. p. 640.

³⁾ 1618. évi 12. törv. cs.

⁴⁾ Pethő Gerg. M. krónika, 197. lap.

⁵⁾ Szükség itt megjegyeznünk, hogy az I. táblázati nemzékrend, melyet Szontagh Dániel közlése szerint tartottam meg, némileg különbözik a Wagner

A sztriczzei vonal.

III. János alnádornak Aranyady Dorótyától két leánya ¹⁾, és három fia maradt: István ²⁾, Imre és I. Ferencz, kinek ivadékát a III. tábla mutatja.

I. Imre 1637. és 1638-ban Trencsin vármegye alispánja és országgyűlési követe volt, a midőn az ország határait vizsgáló küldöttségnek is tagja lett. ³⁾ Egy fia III. István maradt. Ennek fiától II. Imrétől unokái III. Pál és II. Ferencz 1714-ben eladták Trencsin városi házukat 950 ftért gr. Illyésházy Miklósnak.

III. Pálnak fia I. Lajos 1786-ban vett Trencsin városában belső telket, és azt az oda való ágostai evangélikusok temploma építésére ajándékozván, az egyház építését is bőkezűen segítette. Unokái közül Károly 1848. előtt Trencsin vármegyének főszolgabírája volt; és egyszerűs mind a lázi evang. egyház főfelügyelője. Testvére III. Lajos 1861-ben Trencsin megyei árvák gondnoka.

II. Ferencznek ágán két rendbeli házasságából származott utódai többnyire Slavniczán laktak, tán ez ágon álló azon Mihály, ki 1804. aug. 17-én halt meg.

A lúki vonal.

A másik fővonal III. Jánosnak fiától I. Ferencztől veszi kezdetét, és lúki vonalnak is neveztetik.

I. Ferencznek nejétől Rottal Katalin báró leánytól egy leánya, két fia: János és III. Gáspár maradtak. Amaz, mint magba szakadó, mert Berényi Annától csak leánya Anna maradt, 1666-ban

Mss. LXX. kötetében találhatóúl; a különbség ez: Wagner szerint Mártonnak fia Gáspár, (az I.) ennek ozori Schvehla Margittól fiai István, Miklós, ki kihalt, és I. László, — Istvánnak csak leányai maradtak, mint a táblán áll; de Lászlónak voltak fiai II. László, kinek nejétől Balogh Erzebettől asután úgy foly a leszármazás, mint itt a III. táblán, ezen II. Lászlónak voltak Wagner szerint fiai: Albert, György és János is az alnádor, ama kettő kihalt, János alnádortól úgy jö le a nemzékrend, mint itt a II. táblá. Ez a különbség! melyik a valóbb? el nem dönthetem adatok hiányában.

¹⁾ Tán e leányok egyike, vagy ezekhez tartozó testvér azon Sándor Frusina is, ki 1637-ben mint Paksey János özvegye Hont megyében Siglisbergen Dóczy Zsigmondtól 3 telket veszen 200 ftért zálogba. Lásd Szentbenedeki Convent protoc. M. pag. 5. és Fasc. 26. nro. 6.

²⁾ Ez István csak Wagnernál áll id. h.

³⁾ 1638. évi 37. törv. cz.

birtokát Kis-Neporáz helységet Szászi János szerémi püspöknek örökösen eladta.

III. G á s p á r séllyei várkapitány, és jó kapitány volt, egy török ütközetben golyó sodorta el bal lábát ¹⁾ Nejétől iklódi Szluha Katalintól három fia maradt: György, IV. G á s p á r és A d a l b e r t. Ez első leányaiban kihalt.

IV. G á s p á r Tököly Imrének sógora, nőül birván Tököly Erzsébetet; e viszonynál fogva is Tökölynek híve és egyik fő vezére, tábornoka, s bujdosásában is 1693. 1694-ben is hű követője ²⁾ Azonban utóbb haza jött, és az udvar kegyébe jutott, mert 1706-ban báróságra emeltetett. ³⁾ 1715-ben az országgyűlés által a vallási ügyben, úgy a rendszeres munkálatok, valamint Trencsinben a Vág szabályozása ügyében küldöttségi tagúl választatott, ⁴⁾ az 1723. évi országgyűlés pedig rendelé, hogy a fölség Morvaországban lévő adósságait az adósokkal kifizettesse. ⁵⁾ Ága fiában László báróban, ki 1741-ben még élt, kihalt.

Testvére A d a l b e r t 1723-san Nyitra vármegye alispánja és követe, az 1723. évi országgyűlésen a határvizsgáló küldöttség tagjátul neveztetett, és Morvaországban lévő adósságai kifizettetése is elrendeltetett. Utóbb (1730-ban) m. kir. helytartósági tanácsos lett. Nejétől Kőszeghy Juliannától két fia maradt: F e r e n c z és IV. P á l.

Ferencznek fia volt többi közt azon Sándor I s t v á n (szül. Lukán Nyitra megyében), ki többi kiadott művei közt főleg „M a g y a r k ö n y v e s h á z a” (Győr, 1802.) és „S o k f é l e” című 12 kötetes (Győr 1791—1801.) munkái által a magyar irodalomnak nevezetes szolgálatot tett; ⁶⁾ és örök emléket állított magának azon nagy-

¹⁾ Adami Ms. a n. muzeumban 4-rét. lat. 182. sz. — Azonban Lehoczky szerint (*Stemmat. II. 350. lap.*) ki gyakran téved; ezen Gáspár Jánosnak lett volna fia, és Sélyénél esett volna el 1621-ben; a mi meg nem állhat, mert akkor ~~ha~~ Gáspár a Tökölyféle tábornok, ki még 1728-ban is élt, ha atyja 1621-ben elesett volna, akkor fia 1728-ban már száz évesnél több lett volna. Tehát ha elesett is III. G á s p á r (hogy megsebesült, azt a másik forrás is mondja) akkor is Lehoczkinál az évszámban kell hibának lenni, és az tán 1663-nál is később történt.

²⁾ L. Tököly Imre naplóját 1693. 1694. évekről, kiadva a m. akadémia által.

³⁾ Adami id. h. Lehoczky II 360. és I. 170.

⁴⁾ 1715. évi 20. 59. 89. törv. cz.

⁵⁾ 1723. 81. törv. cz.

⁶⁾ L. munkái sorozatát Magyar Írók II. köt. 275. lap.

szerű hazafiúi adakozása által, mely szerint összes könyvtárát, érem-, földabrosz- és képgyűjteményét és még tizezer főt a magyar Akademiának ajándékozott. (L. 1827. évi 12. törv. cz.)

IV. Pálnak fia V. Pál kir. tanácsos volt. Számos gyermekeitől való utódait mutatja a táblázat; közöttök Vincze a legutóbbi időben Nyitra megye szolgabírája.

A grófi ág.

Ez ágat I. Lászlónak fia II. László alapítá, ki 1622-ben régi nemességében megerősített, 1625-ben Slavniczán lévő kuriájára és részbirtokára új királyi adományt vitt. Nyitra vármegyének alispánja és az 1625. 1635. és 1638. évi országgyűlésen követe volt, a midőn mindig a határvizsgáló küldöttségek tagjátúl, 1638-ban egyszersmind a száraz vámok tárgyában is megválasztatott. ¹⁾ Nejétől nebojszai Balogh Erzsébettől egy leánya, két fia maradt: Ádám unokáiban kihalt, Mihály Kerekes Évát, vette nőül ettől két fia maradt: László, ki fiaiban kihalt, és Menyhért, ki mint Nyitra megyei követ az 1715. évi országgyűlésen a határvizsgáló küldöttség tagja lett. ²⁾ Nemsokára báróságot nyert. ³⁾ Első nejétől Gubasóczy Borbalától több gyermeke közül való Mihály, ki 1743-ban (már mint báró) a Farkas és Lipthay családtól Komárom megyei kömlödi birtokot szerzé ⁴⁾ Első neje Bossányi Julia, a második Bajthay Teréz volt, ettől született többi közt fia Antal cs. kir. kamaras, és a hét személyes tábla ülnöke; ki 1788. aug. 27-én grófságra emeltetett. Feleségétől gr. Viczay Esztertől egy fia maradt: Vincze, a bajnai, biai, bothi és rárói uradalmak örökös ura, cs. k. kamarás, ki 1770. aug. 16-én vette nőül gróf Szapáry M. Annát, ettől születtek gyermekei: Vilma gr. Festeticsné, és Móricz hazánk egyik legkitünőbb és nevezetesebb lovarja, kinek nejétől herczeg Metternich Leontinatól csak leánya Paulina örököse él, szintén herczeg Metternich Richardné.

A családnak Trencsin vármegye nemesi összeírásában következő sorozatát ⁵⁾ találjuk:

1768-ban Slavniczán lakott Mihály és János, és ez utóbbi

¹⁾ 1625 : 23. — 1635 : 55. 1658 : 87. és 72. törv. czikkek.

²⁾ 1715 : 59. törv. cz.

³⁾ Az évszámát nem tudhatni; 1715—1743. évi időközbe tehetjük csak.

⁴⁾ Fényes, Komárom várm. 155. lap.

⁵⁾ Szontagh Dan. közl.

fia szintén János; — Kis-Sztriczén Pálnak örökösei u. m. László és ennek fia Imre; Mihály és ennek fia Pál, Károly, István és Lajos; továbbá Ferencznek utódai János, Péter, Ferencz és Antal.

1803-ban Kamenicsánban lakott Mihály; — Slavniczán I. Lajosnak fiai: II. Lajos, és Imre; továbbá János és fia Mihály; — Kis-Sztriczén Ferencznek örököse Ferencz, azután Pál és három fia Károly, Pál és Lajos, valamint István és fiai u. m. Tamás, László, Mihály és István.

1837-ben Slavniczán laktak: II. Lajosnak fiai Károly és III. Lajos, azután Mihály, majd János és ennek három fia: János Mihály és Sándor, nem különben Józsefnek fia György, — Kis-Sztriczén Pálnak fia Pál; Tamásnak négy fia István, Zsigmond, László, és Kálmán. Végre László, és Mihály magok egyedül.

A család nemesi czimere, — mint följebb a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarában zöld téren a jobb oldalon magas szikla emelkedik, melyből három piros rózsza nyúlik fel, a szikla mellett him szarvas ágaskodik, három lábával fölfelé lép, a negyedikkel még a zöld téren áll, az egyik rózsát szájához kapva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan szarvas emelkedik ki, szájában leszakított piros rózsát tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst vörös. ¹⁾ A bárói czímeren a paizsra bárói korona van illesztve és a fölött áll a koronás sisak. A grófi czímerben — ha való — a szarvas harmas hegyen nyugvó koronából emelkedik fel, és nyakán nyillal van át ütve, szájában pedig tölgyfa galyat tart. ²⁾

Sándor család. (Sághfai.) Vasvármegyei Sághfa helységtől, mely a Ságh hegye alatt fekszik és most gróf Erdődyek birtoka, vette eredetét. Alapítója Sándor György, ki 1622-ben II. Ferdinand királytól kapott czímeres nemes levelet, ³⁾ és Veszprém vármegyében Pápán a vármegyeháza tőszomszédságában egy köházat birt. Ennek fia I. Gergely (másutt György ⁴⁾ nemzette II. Gergelyt (másutt Györgyöt). E három első ős — mint a közlő írja — tetemesen föl gya-

¹⁾ Adami Scuti gentil. tomo XI.

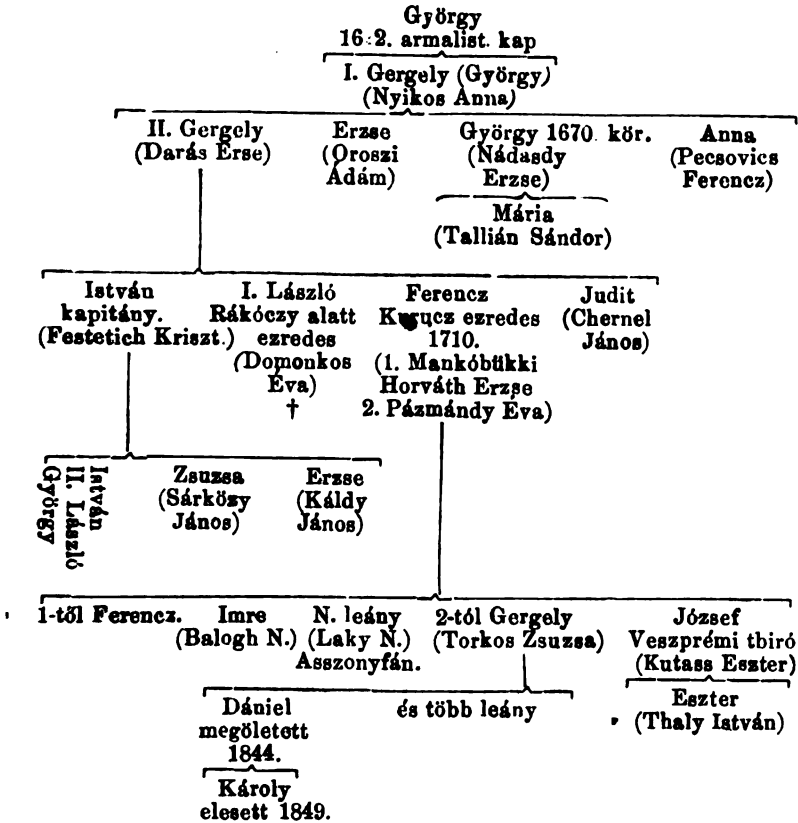
²⁾ Gothai Histor. herald. Handbuch 844.

³⁾ Thali Kálmán közlése szerint, kinek szülői családjánál mint leányági utódoknál őristetik Csepren a Sághfalvi Sándor család oklevéltára és leányágról több Árpádkori okmányt is tartalmaz.

⁴⁾ Geneal. authent. II. köt. Nyikos név alatt, hol a család nemzékrendén György áll.

rapitá a család birtokát, úgy hogy a sághfai Sándorok azon időben birtak a pápai kőházon kívül a Tapolcza vizén egy malmot, birtak Sághfát (?) Csöngét, Kovácsit, Károly-Patyt Vas megyében, Ajkát Veszprémben, Fejériben Nyéknek egy részét és részben a déghi pusztát is.

A családja következőleg ¹⁾ alakult :

II. Gergelynek három fia ²⁾ volt : István, I. László és Ferencz. Ezek közül :

¹⁾ A velem közlött családja a Geneal. auth. II. kötetében állóval összevetve, némi különbséget mutat, azon kívül, hogy ebben Gergely nevek helyett György-ök állanak, és ez utóbbi által ama közlött családja tetemesen kibővül, sőt néhol kiigazítatik.

²⁾ A Geneal. auth. szerint csak két fia van : György és György, bizonyosan ezek egyike Gergely, a latin Gregorius és Georgius könnyen történhető felcserélhetése miatt eltévesztve, azért a két testvér Geor-

István a Pápai vár helyettes kapitányává lön, majd gr. Forgách Simon lovas ezredében szolgált mint századparancsnok, és mind a török mind a francziák ellen dicséretesen hadakozott, melyről tanúságot teszen gr. Forgách Simon eredeti levele, melylyel a betegeskedése miatt hazatérő Sándor Istvánt 1701-ben szolgálatából elbocsátá. ¹⁾ Több gyermekei közül II. László, tán egy személy volt azon Sándor Lászlóval, ki 1732—33-ben Mosony vármegye szolgabírája volt.

I. László utódja lett István testvérének a pápai kapitányságban, mint ilylyen öcscsével Ferenczcel, Bezerédy Jánossal és a pápai őrségből 60 válogatott vitézzel ő volt a legelső; ki 1703. decemberben Bercsényihez szegődött és a kuruczokat Dunántúlra meghívta. Rákóczy ezredessé nevezte őt, és 1704-ben a Dunántúli kurucz hadi mozgalmakban tetemes részt vett, ő kényszeríté többi közt feladásra Pécsét is. ²⁾ 1708-ban részt vett a kölesdi győzelmes ütközetben, honnan 24 zászlót és a sok rézdobot ő nyújtá át személyesen Rákóczynak. 1710-ban szintén a Dunántúl harczolt béri Balogh Ádámmal. A szatmári béke után birtokán félre vonúlva élt, és meghalt 1714—1716. között. Neje Domonkos Éva, Domonkos Ferencz kurucz gyalog dandárnok és sümegi várparancsnok leánya volt. Gyermeke nem marad. Testvére:

I. Ferencz szintén a kurucz részen harczolt, és 1704-ban már alezredes volt, mint ilyen Soprony vidéken fogságba esett, de csak hamar Károlyi Sándor által a Rabatta elfogott tisztjeivel kicséreltetve kiváltatott. Ezután Balogh Ádámnak dandárnokká neveztetése mellett ennek lovas ezredét vezénylette; így harczolt Kölesdnél is. 1709-ban a Hántúlságon küzdött. 1710-ben ezredes lett. A szegszárdi szerencsétlen harcz után, hol Balogh Ádám elfogtván, lefejeztetett, Sándor Ferencznek sikerült megmenekülnie, és a Bakonyba vonúlt; végre capitulálván a jai jószágára vonult, innen Komárommegyei Csepren, hol második rend-

gibusból az idősbbet (a Darás Erzse férjét) a közlött családfával összehangzásba hozva, Gergelynek irtuk. A Geneal. auth. gyűjtemény nevezi meg többnyire a hitestársakat is.

¹⁾ Egy 1698. évi eredeti okiraton én Sándor Istvánt, mint Komárom vármegye esküdtjét (Jurassor), aláírva — olvastam. Az is bizonyos, hogy Sándor István 1700-ban Komárom vármegyei A. és F. böki pusztán egy nemes udvart nyert királyi adományba, és abba beiktattatott. Lásd Fényes Komárom várm. 112. lap.

²⁾ „Házánk” folyóiratban. Szerk. Török János, ki vannak adva a feladási pontok.

beli házasságából Pázmándy Évától III. Gergely és József fiait nemzette. Meghalt késő vénségében 1765-ben. ¹⁾

III. Gergelynek több leánya és egy fia maradt: Dániel, ki 1844-ben orvul megöletett. Ennek egyetlen fia Károly nyomtalanul eltűnt, valószínűleg 1849-ben a szőregi csatában — hol utoljára mint honvédtiszt láttatott, — elesett.

Józsefnek, ki Veszprém, Komárom és Esztergom megyék táblabírája vala, nejétől Kutass Esztertől csak egy leánya maradt Sándor Eszter, ki Thaly István Komárom megyei főbíróhoz ment férjhez, s benne a Sándor család fiágon kihalt.

A család czimere a paizs kék udvarában zöld halmon fiait saját vérével tápláló pellikán, a paizs fölötti sisak koronáján hasonló pellikán látható. Foszladék a paizs körül vörös és kék.

Említést érdemel a sághfalvi Sándorok után maradt családi levéltár, mely Thaly István és Sándor Eszter unokája Thaly Kálmán ismert költő és írónk gondviselése alatt jelenleg Csepén őriztetik, és melyben 1228-tól több Árpádkori, úgy Zsigmond, I. Mátyás királyoktól és más országnagyoktól kelt oklevelek, és Sándor László és Ferencz kurucz ezredesek érdekes magán levelezéseik foglaltatnak.

Sándor család. (Gyarmathai) Közülök Mihálynak ivadékát mutatja a következő táblázat.

Mihály több várm. tbiró (Hávor Teréz)				
Károly estei Ferd. huszár alezredes 1843.	Francziska (Stettner János cs. k. kapit.)	Lajos m. helytart. iktató 1843.	Albert	József kamarai titkár † 1843. máj. 2. kora 50. évében.

Magyarországban is több Sándor nevű család létezik, melyeknek származási fáját nem ismerve, csak egyes tagokról szólhatunk.

Sándor István élt a XV. században, már 1450-ben csak özvegye Dorottya említtetik. ²⁾

Gyulai Sándor István Komárom megyei birtokos, a Posár család iktatásánál királyi ember. ³⁾

¹⁾ Thaly Kál. közl. szerint.

²⁾ Teleki Hunyadiak kora X. 261.

³⁾ Ugyan ott. XII. 278.

Sándor János 1600-ban Zemplin vármegyében Szögh helysége Berzeviczy Andrással adományt kapott. ¹⁾

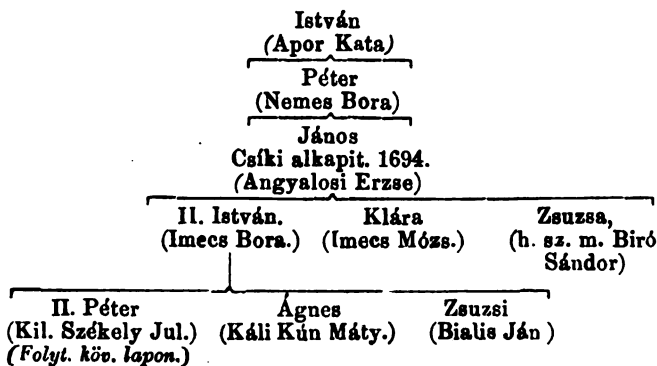
Sándor Simon Zala vármegyének 1618-ben szolgabírája volt. ²⁾

Arad vármegyében Sándor László nemességét 1825-ben hirdetteté ki. ³⁾

Sándor család. (Csik sz. domokosi és Csik sz. Mihályi.) Ős régi székely család, melyet a székely krónika ⁴⁾ a székelyek legrégebb ismert főnökétől Zandirham rabonbántól (888 évben) hoz le. És van származási fa, mely Zandirhántól a krónika és más hagyományok után a családfát egy pár nemzedék után két fő ágra szakasztva izről izre a legpontosabban és oly szabatossággal adja elé, hogy azon még a legrégebb időkből is minden nemzedéknek felesége is meg van nevezve.

„E hagyomány — írja Kővári ⁵⁾ — a kritikát nem állja ki,“ azonban a két ág közti család egységet nincs ok kétség alá venni, miért is mind a két ágat a nemzeti fejedelmek alatt élt ősöktől, honnan a nemzékrend teljes hitelesen lehozható, kezdve következő táblázatok mutatják.

Lássuk előbb a csik-szent-mihályi ágat, kinek törzsöke István a XVII. század elején élt, ettől a következő ágazat sarjadzott le:

¹⁾ Szirmay, C. Zemplin Not. top. 296.

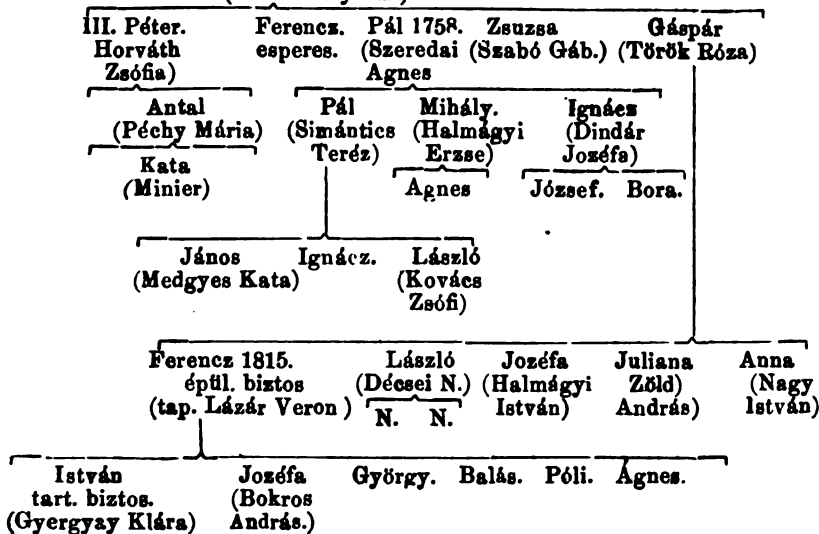
²⁾ 1618. évi 49. törv. cz.

³⁾ Arad várm. jegyzőkönyv 982. sz. a.

⁴⁾ A nemes székely nemzet Constitutiója. Pest 1818. 276. 294. l.

⁵⁾ Kővári Erdély nev. Családai 221. lap.

II. Péter, ki az előbbi lapon.
(kil. Székely Jul.)

A táblázat elején álló János 1698-ban Apaffy alatt Csiki alkaptán, utóbb Tököly híve, 1704-ben Rákóczyval tart, és Csikot a forradalom részére szerzi, mint csapat vezér (tán ezredes) működött is. ¹⁾

E család egyik tagja őrizi, és mint írják máig is Ignác utódainál van a székelyek kérdéses áldozó pohara, ²⁾ melyre Sándor Péter neve és az 1412. év van metszve; nevezett Pétert e család ősei egyikének igényli.

Ugyan a családból való János, Torda megyének volt adóíró biztosa, 1848. körül volt számvevője; ennek fia János az erdélyi kir. tábla számfölötti ülnöke M. Vásárhelyen.

A Csik-szent-domokosi ágnek napjainkig terjedő nemzékrendé ³⁾ következő.

¹⁾ Cserei Mih. Historiája 233—6 325. és köv l. Benkő, Csik, Gyergyó és Kászton 52. lap.

²⁾ Hon és Külföld 1845. évi foly. 31. sz. kővári szerint.

³⁾ Kővári id. h. 221.

János (Gáborfi Kata)						
I. Mihály (Boros Anna)			Gergely plebános			
II. Mihály (Gáborfi Anna)						
János.	I. László Csíki fő kir. bíró.		Péter.			
(1. Dombi Mária 2. Mihálcz Zsusa)						
Zsuzsa (Boros Elek)	János főkorm. titkár. 1794. (b. Naláczy Anna)	Anna (Imecs Mózses)	III. Mihály 1815. csíki fő kir. b. † 1841. (gr. Kálnoki Mária)	István 1815. főposta mester	Roza (Vas Fark.)	
Mihály † hadnagy	László kir. táb. ülnök † 1835. (b. Szentkereszti Bora)	Julia (Lásár Ant.)	Mihály.	László.	Zsuzsa. (Henter József)	Róza. Cecil (Seethal Ján.) Anna (Mikó Antal)
Mária. (Gyárfás Lajos)	Nina.	Róza.	László.	Denes.		

Ez ágból valók **M e n y h á r d**, 1549. körül, kinek neje szárhegyi Lázár Anna volt, továbbá **J u d i t** Apor Andrásné 1680-ben.

Ez ágból következők voltak Csikszék elkapitányai: Mihály 1638-ban, Péter 1640-ben, Gáspár 1771-ben. ¹⁾

III. Mihály, előbb 1801-ben administator, 1802-ben Csikszék főkirály bírása, meghalt 1841-ben. ²⁾

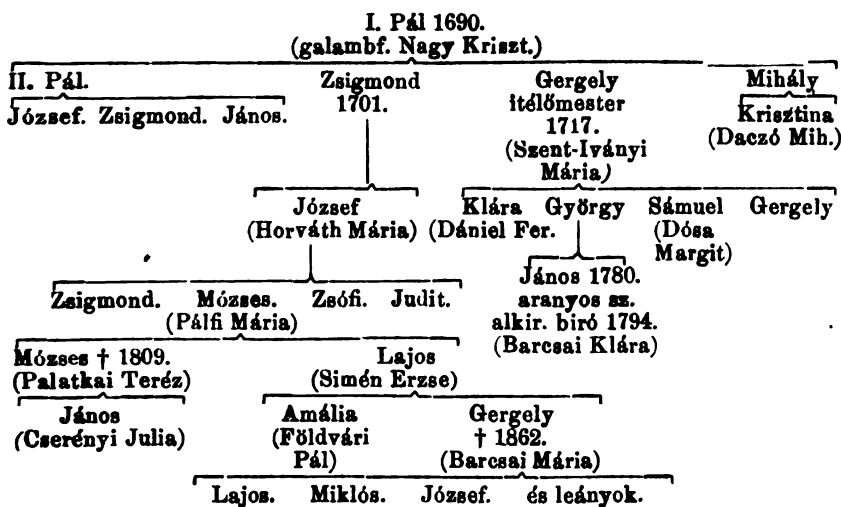
Sándor János 1621-ben Bethlen Gábor követe a haiuburgi alkudozásra, ³⁾ tán az, ki e családfa élén áll. János a főkormányszéki titkár (1794), ki Kövárnál tévedésből 1750-ben megholtnak iratik, 1815-ben kir. táblai ülnök volt.

Sándor család. (Kénosi) Szintén székely család, mely utóbb a megyékre szakadt. Mihály 1591. jul. 19-én Kénosi telkére új adományt vett. Ennek utóda Pál, kitől a családfa így alakult :

¹⁾ Benkő, Csik, Gyergyó és Kászón, 53. lapon. Ezeket nem tudjuk a családfa jelölni.

²⁾ Ugyan ott 52. lapon. Ellenben itt a királybírók sorában nem találjuk a táblázaton álló I. Lászlót.

³⁾ Kazy Hist. libro 2. Kállaynál.

I. Pál Apafi alatt kezesül a portára küldetik, majd Erdély elszakadva a töröktől, ott fogságba esik. Szerencséjére Tököly fejedelemnek választatván, kibocsáttatik és haza szabadul Galambfalvára, ¹⁾ hol valószínűleg felesége után birt. Egyik fia Gergely ezen jogon de Nagy Galambfalva irta előnevét, és 1667. 1669. 1676-ben Udvarhely szék alkirály bírása volt, ²⁾ utóbb ítélőmester 1717-ben. ³⁾

János 1794 Aranyos szék alkirálybírája, és az unitária egyház világi ülnöke.

Mózes 1794-ben szintén az unitária egyház világi ülnöke.

Sándor család. (Farczádi) Udvarhelyszékben Mózes adóíró biztos 1848-ban; Elek N. Enyeden ügyvéd, jelenleg azon város főhadnagyja, testvérei János birtokos és József fel-enyedi reform. lelkész.

Sándor család. (Szent-léleki) Udvarhelyszéki székely család, előbb „udvarhelyi“ előnévvel, utóbb egy része szentléleki előnévvel él. I. Ferencz a Rákoczy forradalma alatt mint hat éves árvaságra jutott; felnölvén Kászoni Annát veszi nőül, ettől lett fia II. Ferencz, kinek Bóér Sárától több gyermeke közül Ignác 1840. körül a dévai kir. urodalom főfelügyelője, utóbb kir. fő tizedbértárnok, jelenleg nyugalomban. Neje szentléleki Sándor Apollónia, kitől fiai János és József, a hirlap irodalomban czikkeik után

¹⁾ Cserei Mih. Hist. 213.

²⁾ Kállay Székely nemzet. 279.

³⁾ Cserei id. h. 422.

ismeretes egyének; János 1848-ig kir. kincstári fogalmazó gyakornok, 1861-ban Kolosvármgye urbéri törvényszéki választott ülnöke; leány testvéreik: Antonia, Alojzia és Teréz. — Atyjok testvérei Mária, Rozália és Katalin. Nagy-atyjoktól lejjövő oldal-ág Antal, János és József, kik közül Antal kir. erdősz-hivatalnok volt, meghalt 1861-ben. Jánosnak gyermekei a feljebb említett Apollonia és Albert kir. kincstári tiszt, ki 1859-ban halt meg. ¹⁾

Sándor család. (Jánosfalvi) Szintén erdélyi család, melyből István homorod-karacsonfalvi unitárius lelkész 1848. körül. Valószínűleg rokona és kortársa Ferencz a székely-keresztúri unitár lelkész.

Sándor család. (Lokodi) közülök Sámuel Küküllő megyében törvényszéki ülnök 1827. körül. Mózsess Zarámban 1838. körül.

Sándor család. (Oláhfalvi) István 1827-ben, Dániel 1836-ban, Péter 1848. körül Oláhfalva kiváltságos város tanácsnokai.

Sándor család. (N. Magurai) Mihály a balásfalvi gör. egy. egyházi szentszék ügyvéde 1837. körül.

Sándor család. (Derzsi) Küküllő megyében Gergely törvényszéki ülnök 1825-ben.

Sándor család. Sándor János 1717-ben III. Károly királytól régibb nemességében új czimeres nemes levél által megerősített. ²⁾

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren koronán ágaskodó, kettős farkú oroslán, első jobb lábával kivont kardot, a másik lábával borostyán koszorút tartva. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között kivont kard áll, hegyével fölfelé, rajta zöld borostyán koszorú. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. ³⁾

Sándor családi néven több emlékezetes egyént találunk még krónikáinkban, kiknek családi vérségöket nem ismerjük, ilyenek:

Sándor András, született Tordán 1529-ban, Wittebergában tanult 1559-ben; utóbb dévai pap, 1577-ben Superintendens volt Erdélyben.

Sándor Gáspár 1677-ben Apaffy párizsi követe, tán a csiki Sándorok körül.

Sándor Mátyás vitéz legény, 1644-ben I. Rákóczy György

¹⁾ Török Ant. közlése sz.

²⁾ Collect. Herald. nro. 575.

³⁾ Adami Scuta gentil. tomo XI.

hadseregében Magyarországon táborozván, „szárát lövék, farkasbőrin is más golyóbis által mene.“¹⁾

Sándor Gergely „régí próbált hadnagy Apaffy korában.“²⁾
Valószínűleg a csíki Sándorok közül. stb.

Lehoczky szerint³⁾ több kihalt Sándor nevű család volt. Ilyenek a Sándor máskép Czibak de Baba-szent-Péter 1422-ben Bács vármegyében. Rhédei Sándor 1480-ban.

Város-dobosi 1396-ban Szabolcs megyében.

A Kisdi Sándor család beiktattatik Galathon, Király-halmán.

Maczfalvi Sándor család Vas megyében osztalyosa a Nádasi családnak stb.

Ilyenek az ujabbi időkben Erdélyben Sándor Sámuel Kolos megyében szopori és n. nyulasi birtokos.

S. Sámuel Dobokában szávai és szentpéterfalvi birtokos, Ferencz ugyan azon megyében sárvári birtokos.

András lomperdi, Borbára örökösei Kraszna megyében markaszéki birtokosok.

László és Lajos F. Fejérmegyében ivánfalvi birtokosok stb.

Sándorházy család. (Gencsi) Szatmár és Közép-Szolnok vármegyei régi nemes család, mely Szatmár megyei Gencs helységről írja előnevét; e helységben Sándorházy László több érdektársával 1587-ben rész birtokára adományt vitt.⁴⁾

1665-ben Sándorházy Ferencz nejével Thúry Zsuzsannával és másokkal Szatmár megyei Rápolth, Tyukod és Danyád helységben részbirtokaikra királyi adományt vitt.⁵⁾

E század elején Szatmár megyében Alsó-Szoporon bitokosok Sándorházy János, István és József.⁶⁾ Jelenleg Julia és József özvegye Balási Polixena. János birtokos Torda megyében Idecs-patakán.

Dániel 1827. körül Kolosvárott tartományi fő számvevőségi tiszt volt.

Sánka család. (Föll-bárti) Arad vármegyei nemes család. 1779-ben Arad megyében Sanka Lajosnak fia Lajos birtokos nemes.

¹⁾ Kemény J. Önéletírása Szalay L. által 481.

²⁾ Bethlen Miklós szerint Kállaynál 280.

³⁾ Lehoczky Stemmat. II. 349.

⁴⁾ Szirmay, Szatmár várm. II. 40.

⁵⁾ Ugyan ott 123. 127. 223.

⁶⁾ Ugyan ott 152.

1829-ben éltek József és Lajos, ez utóbbi Arad vármegyei alszolgabíró.

Sankó család. (Sankóházi) Dunántúli régi nemes család, raguzai származású. ¹⁾ Első ismert törzse János 1529-ban késmárki parancsnok.

Gáspárnak fia Boldizsár 1638-ban kis-komáromi kapitány, testvéreivel Istvánnal és Miklóssal kapták Marosd, Sz.-Mihály, Sz.-Király, Hosszúfalu helységet, a nyíri pusztát Somogy vármegyében, továbbá Szél, Szanács és Cher birtokot Tolna vármegyében, melyeket előbb 1552-ben Buzlai Mózsés és Mutnoki Mihály magvaszakadtán Komornik János birt; 1721-ben ugyan ezen birtokokat Sankó Miklós és Boldizsár bevalották Balogh Jánosnak és 1727-ben gr. Harrach Rajmund 71 ezer forintért Hunyadi Istvánnak és Antalnak átbocsátotta. ²⁾

1723-ban már Sankó Boldizsárnak csak özvegye Kísfaludy Anna élt.

Az előbbi, 1638-ban élt Boldizsár nővére, vagy leánya volt Katalin Pethő Miklósné, kitől a Márfi, Babocsay és Rummy leány-ág származott.

Leány-ágról vérségben állt a Sankó család a Fánccsy-akkal.

Sánsz család. Trencsin megyében az 1688. évi nemesi összeírás szerint Dubnicz helységben lakott. Valószínűleg egyike a gróf Illés-házyak által telepített és utóbb nemességre emelt családoknak.

Sántha család. (Kis-Csepcsányi) Sántha nevezetű nemes család Bihar, Esztergam, Heves, Hont és Szatmár vármegye nemessége sorában áll.

A Bihar vármegyei Sánta nemzetség Kis-csepcsányi előnevet visel és előnevénel fogva Turóc megyei eredetűnek tűnik föl; közülkök ismeretesek László, 1806-ban Bihar vármegye főszolgabírája, és ugyan akkor József azon megyének főpénztárnoka és táblabírája. ³⁾ Ezeknek utóda

János 1848-ban szintén Bihar vármegye harmadik alispánja.

Tán ezen családdal azonos azon Sántha család is, melyből Sántha Sándor és Edvárd Arad megyében 1827. évben nemességüket kihirdették. ⁴⁾ Ezekkel szintén rokonnak látszik Sántha Sándor, ki 1848-ban Csanád vármegyének másod alispánja volt.

¹⁾ Istvánffy Hist. libr. X. 1686. évi kiadás 102. lap.

²⁾ Lehoczky Stemma. II. 350.

³⁾ B. Vay László, Német hívség, 609. 610.

⁴⁾ Arad várm. jegyzőkönyv, 1438. és 39. sz. alatt

Szatmár megyében e század elején a Sántha család Gencs helység birtokosai között olvasható. ¹⁾

Zemplin vármegyében szintén a nemesek sorában áll. ²⁾

Trencsin vármegyében az 1646. évi nemesi összeírás szerint Latkóczon székel a Sántha család. ³⁾

Hont megyében a Sántha nevű család főleg Deménden székel, közlők időnként többen a megyénél viseltek hivatalt. Egyik ágának törzse Sántha Mátyás, ennek Kelecsényi Annától fia István, ennek Dávid Annától fia volt Lőrincz, ennek Patók Évától fia Károly.

A Sánta név a Besze család egyik ágának is volt neve, mint egy vallomány tanúsítja.

Sánta család. (Csik tusnádi) Csikszéki székely család. Közlők István erdélyi kincstári titoknok 1840. körül. Mátyás Kolosvárott kath. egyházi éneklő, ennek fia István ügyvéd. Másik István Marosujváron tanító és kántor; Dénes Szászsebesen sz. Ferenczes szerzetes. István szárazpataki lelkész, Imre killyénfalvi kath. lelkész.

Valószínűleg ennek egyik ága a csik-kozmási Sántha család, melyből György Magyarországon örkényi posta méster, született Tisza-Kórodon Szatmár megyében 1792. ápril 24-én.

Sántha család. (Sóvárad.) Melyből Károly Marosszékből adóírói biztos 1848-ban.

Nem ismerjük előnevét a következőknek: Sánta Imrénének, kinek neje Nagy Erzsébet érszodorói és érhatvani birtokos.

Sánta Jánosné Farkas Anna Háromszékben és Csikszékben birtokos stb.

Sapharics család. Valószínűleg kihalt. A címeres nemes levelet, (mely Nagy János győri buza kereskedő hagyománya közt találtatott és innen Győr vármegye levéltárába ⁴⁾ tétetett,) Sapharics Bernát, György és István és Zalathnok György 1517-ben II. Lajos királytól kapták.

¹⁾ Szirmay, Szatmár várm. II. 38.

²⁾ Szirmay, C. Zemplin not. top. 116.

³⁾ Szontagh Dán. közl.

⁴⁾ Hirteltetett a nm. m. kir. helytartóság által 1812. évben jul. 7-kén 16449. szám alatt, és a Budapesti Hirlap hivatalos Értesítőjében 1860. évi 104. számában.

Saponara család. Saponara Fülöp császári hadvezér az 1687. évi országgyűlésen magyar honfiusítást nyert. ¹⁾

Sappl család. Sappl János 1791-ben II. Leopold királytól kapott czimeres nemes levelet.

Czimere négyfelé osztott paizs, az 1. vörös udvarban zöld téren fészkeben fehér pellikán ül, fiait melle vérével táplálva; a 2. és 3. arany udvarban zöld téren magas fa zöldel, a 4. vörös udvarban kék mezű kar könyököl, kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén kékmezű kar nyugszik kivont karddal. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. ²⁾

Sápy család. Szabolcs vármegye nemessége sorában találjuk nevét beírva.

Sarady család. Doboka vármegyei nemes család. Irják nevét „Sarrády“-nak is. A múlt század elején 1702-ben mint Doboka megyében Szent Andráson birtokos, és a só jövedelemnek is részese említetik. ³⁾ Ekkor élt I. Zsigmond és ily családfát alkotott: ⁴⁾

Zsigmond (sz.-györgyi Daczó Zsuzsi)		
II. Zsigmond 1730. (Kis sárosi Sárosi Erzsé)	Klára (Damokos István.)	Judit (Imecs Mátyás.)
Sámuel.	Zsuzsi	
Anna ? (Pongrácz Bold.)	(Gerendy László)	

Sárány család. (Sárándi) Bihar vármegye kihalt régi családja, melyből Sárány Mihály, Boldizsár és Imre 1552-ben Bihar megyei Sáránd helységben 26 portát birtak. ⁵⁾ A XVII. század elején élt a családból Miklós és János, kik 1605. jun. 5-én czimeres levelet vettek, mely azon évben Bihar megyében ki hirdettetett.

Sardagna család, de Meanburg et Hohenstein, János az 1836. évi országgyűlésen a 47. törv. czik folytán honfiusítatott.

Sárdy család. (Sárdi.) Alsó Fejér megye nemessége sorában áll. Valószínűleg ebből ered azon Sárdi Sámuel, ki 1767-ben Páriz Pápai szótárának Bod Péter általi második kiadása költségeit visel.

¹⁾ 1687. évi 28. törv. cz.

²⁾ Adami Scuta gentil. tomo XI.

³⁾ Hodor, Doboka várm. 217. és Benkő Transylvy.

⁴⁾ Hodor és Török Antal közl.

⁵⁾ Bielek, Majores Hung. 128.

Közülök sárdi Sárdi János 1794-ben Alsó-Fejér megye királyi perceptora.

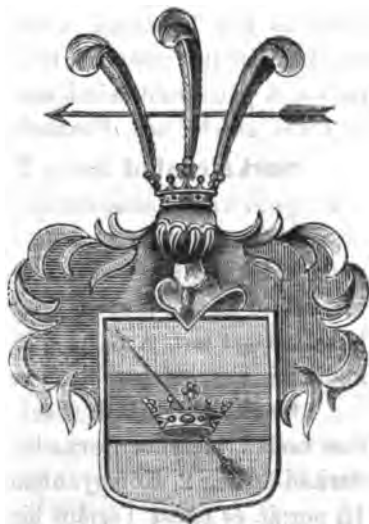
Zsigmond és József azon megyénél 1848. körül tisztviselők. Az utóbbi Józsefet 1848-ban az oláhok több nemes birtokossal meggyilkolták. — László örökösei birtokosok Sárdon jelenleg.

Más ágból, vagy külön családból származott Sárdi István, 1794-ben az unitáriai egyház tordai és aranyosi járásában esperesi segéd; és Sámuel 1836-ban árkosi unitárius lelkész.

Sárficzky család. (Barbóza.) A név hangzásánál fogva — mint ez szokás — lengyel eredetűnek is hiszik és rokon származásúnak vélik a Paprocus által említett hasonló nevű családdal. ¹⁾ Bizonyos az, hogy Nyitra megyében élt, s onnan szakadt Krassó vármegyébe, hol Sárficzky János 1829. aug. évi 2-án kapta adományban Barbóza helységbeli birtokát, melyről a család előnevét is írja.

A család czimere — mint itt a metszvény mutatja — a paizs arany udvarában vízirányosan fekvő kék szelemen, abban arany korona nyugszik, nyíllal rézsutosan átütve, úgy hogy hegye a felső, tolla az alsó arany udvarba nyúlik. A paizs fölötti sisak koronájából három strucz toll nyúlik fel, ugmint kék, arany, vörös. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst vörös.

A nemzékrend családi közlés szerint következő:

Sárficzky N.

János		Mihály			
Mihály negyedi plebános	János Barbósát kapja 1829.	Mihály hadnagy 1809. elesett Lipcsénél.			
János szül. 1804. lak. N. Kikindán (László) (Polimberger Anna)		Teréz (Bizék)	Erzsi (Jablonszky)	Antonia (Jägerne)	Emilia (Hencz)
László.	Emma.	Róza.	Mária.	Leopoldina.	

¹⁾ Paprocii Orbis Poloniae II. 580.

Sárfi család. E néven ismeretes azon Sárfi Ferencz győri kapitány, kit 1526-ban özvegy Mária királyné férje a Mohácsnál elesett II. Lajos tetemeinek fölkerestetésére lovas katonák adatása végett megkeresett és ki maga is a test feltalálásában részt vett. ¹⁾

1646-ban Sárfi Katalin Zmeskal Dániel özvegye volt, midőn Zmeskal György ellen tiltakozott, mivel ez Hont megyei egyházas-márothi birtokait elzálogítani szándékozott.

Sárfőy család. Erdélyi nemes család. A nemességet 1673. mart. 10-én Sárfőy György szerzé; ki nemes levelét azon évi april 6-án Kolos vármegyében hirdettetéki.

Sárics család. Sárics István 1751-ben M. Terézia királyasszony által emeltetett címeres nemességre.

Czímere vízirányosan kétféle osztott paizs, az alsó rész hűsz ezüst és kék koczkára osztott udvart képez; a felső vörös udvarból derékig látható oroszlán nyúlik föl, első lábait ragadozásra készen tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén oroszlán emelkedik fel, és vörös zászlót tart. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék ²⁾

Sarka család. Sarka Péter, János, és András 1686-ban Leopold király által emeltettek címeres nemességre. ³⁾

Czímerek a paizs kék udvarában zöld téren álló vörös ruhás, prém-kalpagos, fehér öves magyar vitéz, oldalán fekete hüvelyű, arany markolatú kardja lóg, bal kezét csipőjére támasztja, jobbával öt aranybuza kalászt tart. A paizs fölötti sisak koronájából fehér barány emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. ⁴⁾

Sarkadi család. (Sarkadi) Bihar, Békés megyei kihalt régi nemes család, melyből Sarkady Ferencz 1552-ben Sarkadon 35 portát, Sarkad-ösiben 2, Kötegyánban 16, Köte-Tarcsán 4¹/₂, Mezö-Panaszon 15 portát, és egész Tarját birta. ⁵⁾

1562-ben Sarkady Farkas birt Arad megyében Bankamóráczon ⁶⁾

¹⁾ Katona Hist. critica tom. XIX. p. 697.

²⁾ Szentbenedi Convent prot. M. pag. 166.

³⁾ Adami Scuta gentil. tomo XI.

⁴⁾ Collect. Herald. nro 824.

⁵⁾ Adami Scuta gentil. tomo XI.

⁶⁾ Bielek, Majores Hungarorum 113—157.

⁷⁾ Fabián, Arad vármegye 29.

Szatmár megyében Gencs helységbeli birtokrészükre Sarkady Mihály és Péter 1747-ben vittek adományt. ¹⁾

Zemplin vármegye czímeres nemes családoi közzé sorozza a Sarkady családot. ²⁾

Sárkándi család. Ismeretes tagja a XVI. századból Sárkány Pál, ki 1547-ben a smalkadi hadban, 1552-ben a palásti ütközetben vett részt. 1553. nov. 30-án ³⁾ már Eger vára kapitánya volt Bornemiza Gergelyvel, az volt meg 1556-ban aug. 10-én is ⁴⁾, sőt 1557-ben is. ⁵⁾ Nevét akkori orthographia szerint Zarkandynak írta, ⁶⁾ de bizonyosan „Sárkány“-nak ejtétek akkor is. Egyik leányát Békes Gáspár vette nőül 1575. körül. A másikat, Annát Wesselényi I. Ferencz zirta nőül szintén 1570 körül.

Sárkány család. (Akosházi) Régi nemzetség, melyből a XVI. század első felében különösen Ambrús az ország nagyjai közé emelkedett.

Előnevét a család Ákosházáról írta, mely valószínűleg Zala folyó mentében Kávás falu szomszédságában a mai Akosfa puszta mellett vagy helyén feküdhett; miután ma Akosháza helynevet Fényes geographiájában nem találunk.

Sokkal nehezebb meg mondani, honnan vette a család „Sárkány“ nevét; tán faluról alig, és ha igen, — ez esetben is melyik Sárkányról? ⁷⁾ miután ily nevű helység és puszta Zemplin, Esztergam, Fejér megyében fekszik. Soprony megyében van Bő-Sárkány, Szil-Sárkány; sőt van Erdélyben Fogarasban is Sárkány nevű helység. És bizonyosan ez utóbbi volt azon birtok, melyet Hunyadi János kormányzó Muga Jánosnak és Csobánnak ajándékozott, de később meg tudván, hogy annak egykori jogos birtokosai Sárkányi Lőrincz volt, és ennek fiától Jakabtól, unokája Ádámhoz tartozik, 1455-ben Sárkány Ádámnak vissza adományozta. ⁸⁾ E szerint e Sárkány (vagy Sárkányi) család sem azonos az akosházi Sarkány családdal. És valószínű az is, hogy ez erdélyi Sárkányiak közül volt azon Sárkány Mihály is, kit Szilágyi Mihály az erdélyi részekhez 1458-ban gyors hírnökül használt. ⁹⁾

Az akosházi Sárkány családról bizonyos, hogy Zala vármegyében volt legrégebb hazája és leginkább a Dunántúl maradt mind végig. Itt élt 1453. körül Sárkány László, ki előnevét Sárkány Szigetről írta, és kitől következőleg származtatják ¹⁰⁾ ivadékát.

¹⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 40.

²⁾ Szirmay, Cottus Zemplin. not. top. 116.

³⁾ Liphay levéltár XIX. 758.

⁴⁾ Kemény, Notitia Cap. Albens II. 90.

⁵⁾ Magyar leveles tár I. 289.

⁶⁾ Ugyanott, és Mocsáry Nógrád várm. leirása III. 84.

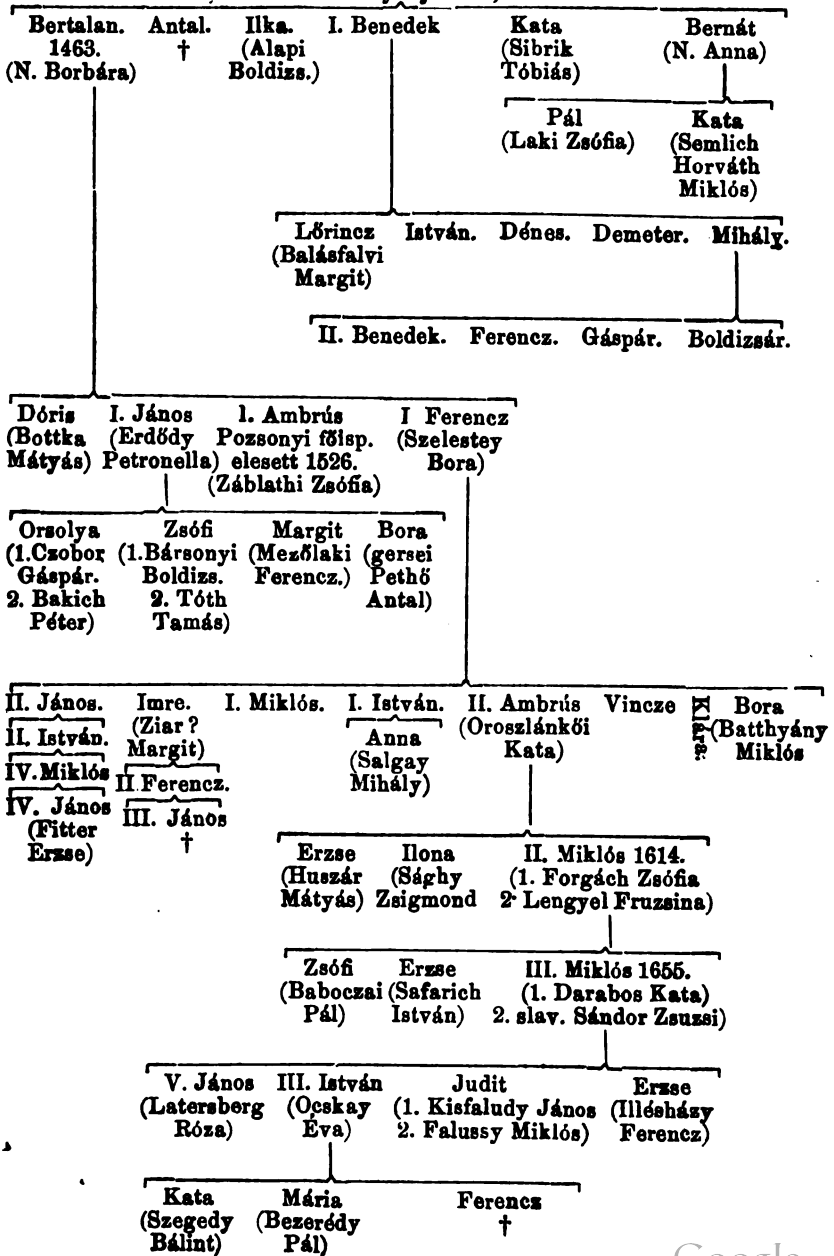
⁷⁾ Lehoczky Stemma. II. 351. az Esztergam megyebelit véli.

⁸⁾ Teleki, Hunyadiak kora X. 475.

⁹⁾ Ugyan ott X. 572.

¹⁰⁾ Geneal. authent. II. Lehoczky Stemma. II. 351. A kettő közti némi különbséget alább érintendjük.

I. tábla.
László
1458.
(1. Pogány Ilka.
2. Aranyady Kata)

A családja élén álló Lászlónak ¹⁾ két nejétől két leánya és három fia marad; a fiak közül I. Benedek és Bernát fiaikban és unokaikban kihaltak, maradt magúl maga Bertalan, a kinek nem tudni micsoda családból eredt nejétől Borbalától gyermekei volt: Dóris Botka Mátyásné, I. János, I. Ambrus és I. Ferencz. ²⁾

I. Jánosnak Erdödy Petronellától ³⁾ a táblázaton álló négy leánya ⁴⁾ maradt, u. m. I. Orsolya előbb Czobor Gáspárné, utóbb Bakich Péterné, 2. Zsófia előbb Bársony Boldizsárné, utóbb fejéregyházi Tóth Tamásné, 3. Margit Mezölaki Ferenczné, 4. Borbála gersei Pethő Antalné.

I. Ambrus a család legnagyobb embere volt, már 1505-ben Pozsonyi kapitány és főispán, midőn a híres rákosi országgyűlésen részt vett. ⁵⁾ Jelen volt Szapolyai Borbála lengyel királyné koronázásán Krakkóban. 1520-ban már Zala vármegye főispánja, és Olnodnak örökös ura volt. 1521-ben Insbruckban és Kölnben járt II. Lajos király és nővére házassága ügyében. Elesett 1526-ban Mohácsnál. Lehoczky szerint 1520-ban báróvá ⁶⁾ lett volna, és szerzé Lednicze, és Hegyesd várát, Becset és Almásdot Korlátközi Osváttól, melyeket előbb a Pázmán, Ujlaki, Gyulai nemzetség birt.

I. Ferencz, kinek nejétől Szelestey Dorottya ⁷⁾ áll, gyermekei voltak II. János, Imre, I. Miklós, II. Ambrus, Vincze, Klára és Borbála Batthyányi Miklósné. ⁸⁾ Ezek közül

¹⁾ Geneal. auth. II. — Lehoczky csak Bertalantól kezdi a nemzékrendet; és ennek nejétől teszi Zabláthi Zsófiát, utóbb Szent Györgyi Farkasné, holott ez Bertalan fiának I. Ambrúsnak volt felesége.

²⁾ Geneal. auth. II. szerint I. Ferencz atyai eredete függőben áll, vagy Bertalan vagy Benedek fia lehetett. De Lehoczky nál határozottan Bertalannak fia.

³⁾ Egy genealogia szerint, mert a Geneal. auth. szerint neje Zvojnovits Johanna volt, lehetett mindkettő is.

⁴⁾ Szintén az előbbi genealogia szerint, mert a Geneal. auth. szerint I. Ambrúsnak leányai voltak volna mind a négyen. De az előbbi genealogián csak három áll, Zsófia nem.

⁵⁾ Jászay P. A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után 156.

⁶⁾ Lehoczky ezt ugyan II. Ambrúsról írja, de arról annál kevésbé lehet, mivel az később élt egy nemzedékkel.

⁷⁾ Geneal. auth. II. szerint. Lehoczky nál egyik Ferencznek neje Nádasdy Darabos Osvát leánya volt; másik Ferencznek neje Bánffy Petronella volt

⁸⁾ Geneal. auth. II. szerint. Lehoczky csak Jánost, Imrét és II. Ambrust említi.

II. Jánosnak fia ¹⁾ II. István, valószínűleg az ki, 1625-ben az országgyűlés által Szalavár építésének felügyelőjévé ²⁾ 1630-ban pedig Slavoniában az oláhok ügyében biztosul nevezetik ki; ³⁾ ennek fia IV. Miklós, ennek IV. János, kinek Fitter Erzsébettől, utóbb Festetich Pálnétól semmi gyermeke nem maradt.

Imrénének nejétől Ziar (?) Margittól fia Ferencz ⁴⁾ ennek fia III. János, kiben ága kihalt.

II. Ambrúsnak neje volt Oroszlánkeői Katalin, ettől a táblán álló két leányán kívül fia II. Miklós, kinek első neje Forgách Zsófia, a második Lengyel Krisztina, ez utóbbtól két leánya és fia III. Miklós maradt, ki 1655-ben királyi adományt nyert Zala megyei Aranyadra. ⁵⁾ Feleségétől Darabos Katától három leányán kívül nemzést fia III. Istvánt, kinek Ocskay Évától két leánya és egy fia Ferencz maradt, de benne a család kihalt.

E táblán, valamint a következőn sem áll azon Sárkány György, ki 1584-ben nejével Ujfalusi Dorotttyával Komárom megyei Csúz, Jászfalu és Szemere helységbeli jószágát Tessényi Ádámnak elzálogosítja. ⁶⁾

Egy másik perbeli genealogia következő nemzékrendet ⁷⁾ mutat fel, mely a följebbivel adatok hiányában össze nem kapcsolható :

II. tábla.

Sárkány Péter.						
Ilona (Isebor Literati máskép Domonyai János)	János					
	Zsófi (Dely Tamás)	Sára (1. Zyli János 2. imrekóczy Bogács György 3. Ticskey máskép gelsei Szalay Demeter)	Bora (Konda- koczy Mihály)	Dénes †	István †	Zsófi? (1. Meletinczki Miklós 2. döbrentei Kiss Farkas)

¹⁾ Csak Lehoczky szerint, mert a Geneal. auth. fiait nem mutatja.

²⁾ 1625. évi 20. törv. cz.

³⁾ 1630. évi 24. törv. cz.

⁴⁾ Lehoczky szerint, mert a Geneal. auth. senkit sem tesz fiaul.

⁵⁾ Oklevél.

⁶⁾ Fényes, Komárom várm. 121. 126. és 127. lap.

⁷⁾ Geneal. authent. II.

Jánosnak e családfán két Zsófia nevű leánya áll, úgy látszik hibásan, az utóbbinak más neve lehetett.

Sarának Zily Jánostól unokája Zily Ferencz, kinek Ferencz fiától unokája Erzsébet Bakonyi Györgyné, ennek fia Bakonyi Pál 1758-ban már csak özvegye Radics Erzsébet élt;

Zsófinak döbrentei Kiss Farkastól leány-ági utódai Egerváry József és Antal, kik új adományt nyertek; ezen Egerváryak mint alesperesek ellen perelt 1758-ban följebb nevezett Bakonyi Pálné özvegy Radics Erzsébet mint fölesperes Szala vármegye előtt, mindkét fél mint Sárkány családiutód, és ezen perben mutattatott fel a II. táblai nemzékrend, mint a Szala megyei levéltárban lévő perben H. betű alatt látható.

A család czimere a paizs udvarában koronából kiemelkedő meztelen ember körül kerítve egy koronás kigyó (vagy inkább sárkány) által, melyet két kiterjesztett kezével azon ember fog. A paizs fölötti sisak koronáján szintén olyan ember, sárkány által körítve látható.

Sárkány család. Sárkány Mihály 1756-ban M. Terézia királyasszony által emeltetett nemességre czimeres levélben. ¹⁾

Czimere először függőlegesen kétféle osztott paizs, a jobb oldali vörös udvarban három arany buza kalászlátszik, kettő fölül, egy alább, a baloldali osztály vízirányosan ismét két udvarra oszlik, a felső kék udvarban arany sárkány ágaskodik, felkondorított farkkal, kinyújtott piros nyelvvel, az alsó ezüst udvarban zöld téren barna káró mellett szőlőtöke zöldel, róla három kékipiros szőlőfürt csüng alá. A paizs fölötti sisak koronáján szintén az előbbihez hasonló arany sárkány látható. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék.

Komárom megyében Gadóczon ²⁾ birtokos (1847.) Sárkány Ferencz.

Sarkóczy család. *Lásd Sarközy (Dobokai).* cs.

Sarközy család. (Nádasdi) Dunántúli régi birtokos nemes család, mely nevét — úgy látszik — Somogy megyei Nádasd pusztáról vette.

Már a XVI. elején kiemelkedett nádasdi Sarközy Albert, ki 1519-ben királyi ügy-igazgató lett. ³⁾

1664-ben S. Gergely Nagy-Sitkén zálogban vesz egy negyed jobbágy telket.

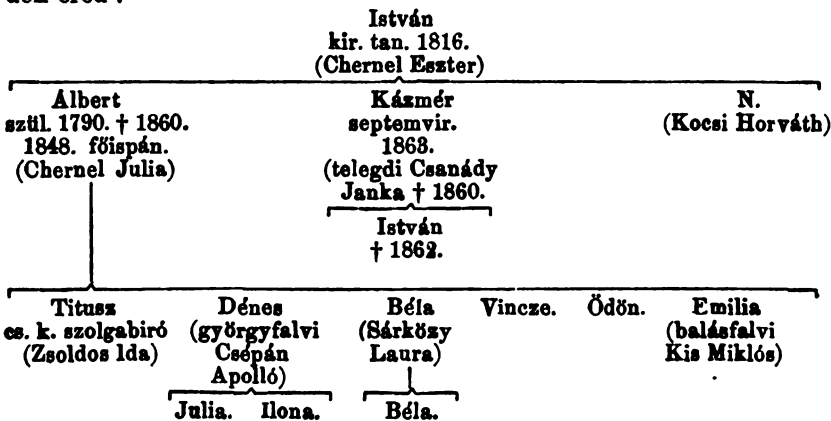
¹⁾ Collect. herald. nro. 149. Adami Scuta gentil. tomo XI.

²⁾ Fényes El. Komárom várm. 118.

³⁾ Analecta sac. XVI. p. 54. — Katona Hist. critic. XIX. p. 172.

1810-ban G á b o r a nagyváradi kir. kamarai uradalom igazgatója s több megye táblabírája.

1825-ben S. I m r e Somogy vármegye alispánja volt. Tán ennek testvére I s t v á n kir. tanácsos 1816-ban, kitől a következő nemzedék ered :

A táblán állók közül Albert szül. 1790. június 1-én Somogy vármegyében, a hol a megyei pályán kezdé hivataloskodását, 1813-ban tiszt. aljegyző, 1817-ben rendszinti első aljegyző, 1830-ban főjegyző, 1836-ban másod — 1840-ben első-alispán, 1848-ban főispán lett; és az 183²/₆ évi országgyűlésen követ volt; 1846-ban reform. egyház-megyei segéd gondnok lett. Meghalt mellvizkorban Kisasszondon 1860. febr. 20-án, kora 70. évében; eltemettetett Korpádon a családi sirboltban. Nejétől Chernel Juliannától (ki 1842-ben halt meg) a táblán látható hat gyermeke, és unokái maradtak. Testvére.

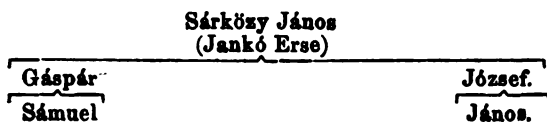
K á z m é r Fejérvármegyének 1844-ben alispánja, utóbb a vértessallyi egyházmegye segéd gondnoka; jelenleg 1860-tól a hétszemélyes tábla ülnöke. Neje telegdi Csanády Janka meghalt Pesten 1860. jan 12-én. Fia I s t v á n meghalt Petenden Fejérmegyében 1862-ben, januárban kora 28. évében.

Nincs a táblán J ó z s e f, ki 1840 — 1844-ig Komárom vármegye alispánja volt.

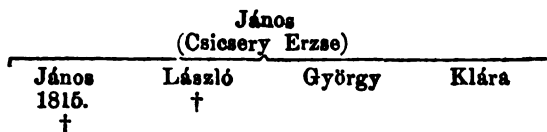
Komárom vármegyében Bábolnán 1623-ban Sárközy G á s p á r és J á n o s ellenmondtak Siesy János és Dallos Márton adományos beiktatásának; 1633-ban pedig az általok tervezett birtok elidegenítésnek mondott ellent Taksonyi Pál. ¹⁾

¹⁾ Fényes, Komárom várm. 160. lap.

Ugyan e család egy más ágának nemzékrendi töredékét mutatja a következő két táblázat :

És a másik :

Valjon e család ősei közül volt e azon Sárközy János? ki 1447-ben a budai országgyűlésen Torontál megye követe volt ¹⁾, nem tudjuk.

Valamint S. Gábor, ki 1561-ben Zarándmegyében Chercsén, Bekönyben, Szentes-Királyon birt. ²⁾

Azt sem mondhatjuk meg, volt e, és mily vérséges viszonyban e család az alább következő dobokai Sárközy családdal? stb.

Sárközy család. (Kály) Nógrád megyében a XVII. századtól fogva két, sőt három megkülönböztetett Sárközy családdal találkozunk; lehet azonban, hogy régi eredetükben még is közösek. Egyike ezeknek az Ebeczk helységben birtokos és Kály mellék vagy előnévvel különböztetett család.

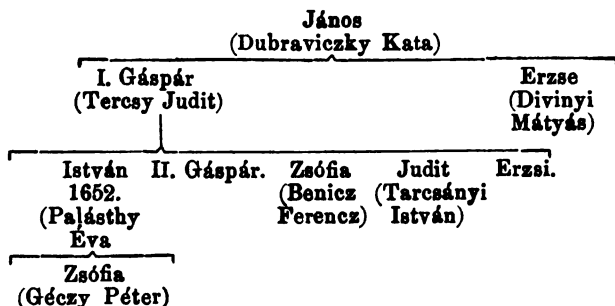
Ebből lehetett azon Sárközy Mihály, ki 1562-ben Hajnácskő várkapitánya volt, és elfogatván a török által, Istvánffy szerint megöletett. ³⁾

E családból volt bizonyosan Káli Sárközy János, kinek ivadéka néhány izen így sarjadzott le :

¹⁾ Kovachich, Vestigia Comitior. 268.

²⁾ Fabián, Arad várm. 29. 30. stb. lap.

³⁾ Istvánffy Historia, 1685. kiadás 274. 275.

A Nógrád megyei jegyzőkönyvek szerint 1652-ben éltek István és Gáspár. Istvánnak 1664 és 1673-ban már csak özvegye Palásthy Éva élt, és birt Hont megyében is Apátiban.

1622-ben Sárközy Gáspár Nógrád vármegye szolgabirája volt, de aligha a táblán állók egyike, hanem azon Gáspár, ki a megyei jegyzőkönyv szerint Sárközy Tamásnak Ebeczky Ilonától való fia volt és élt 1621-ben.

1613-ban Sárközy Gergely Dóczy Istvánnal Pest megye Hügye helység birtokába iktattatnak. ¹⁾

1680-ban Sárközy Péternek neje volt Lénárt Erzsébet.

1700-ban élt e családból Gáspár, ki 1711-ben már a holtak közé számított

1755-ben a nemesi vizsgálatkor István, Kály előnévvel mint Ebeczken lakozó produkált.

1773-ban Sámuel esküdt volt. Czimere a paizs udvarában és a paizs fölötti sisak koronáján is galamb.

Sárközy család. (Tegdes.) A Tegdes-Sárközy család Nógrád megyei Kis-Zellő helységben volt telepedve. Nemessége bizonyításakor többnyire régi nemesi gyakorlatra és 1623-ban kelt nádori osztóztató parancsra hivatkozott.

Ösetll igényli Tamást, az 1658-ban élt, úgy az 1684. évben a nemesi fölkelésben résztvett Sárközy Andrást, Jánost, (ki az 1709. lajstromban mint szegény jelöltetik,) és Mártont.

Az 1722. évi nemesi vizsgálatkor produkált János, utánna testvére András az 1626. nádori osztóztató parancsra hivatkozva.

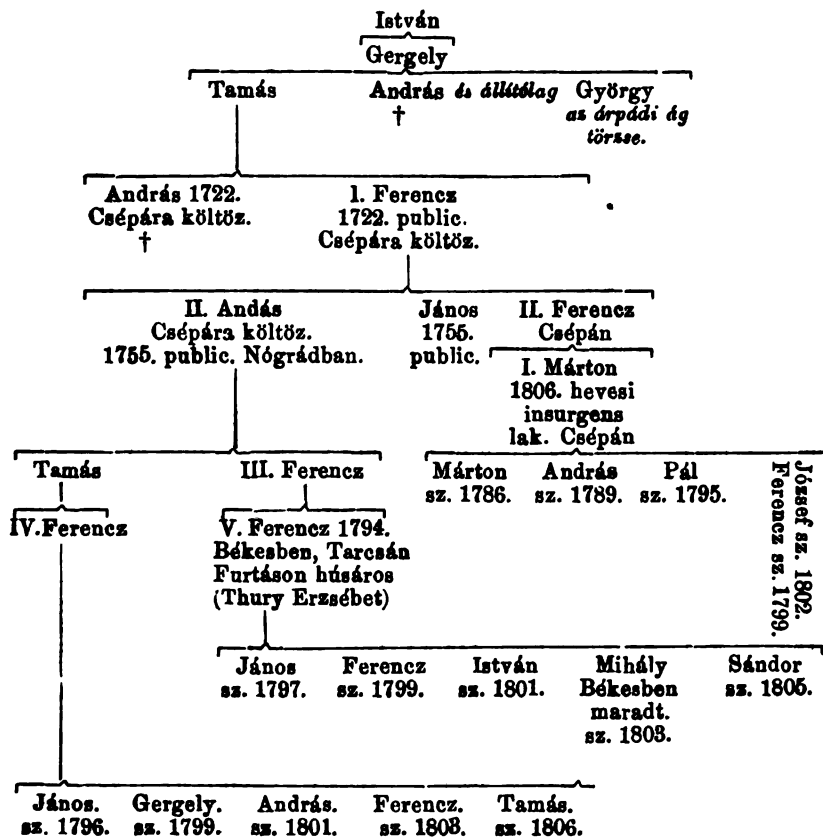
1726-ban produkáltak János és külön Márton, mint Sárközy Tegdes családbeliek.

1734-ban a Kis-Zellőben lakó Sárközy család cím alatt.

¹⁾ Szentbenedeki Convent.

A 1755. évi nemesi összeírás Kis-Zellőben találta Mátyást, Györgyöt és Ádámot.

A Családnak azonban egy ága Heves vármegyében Csépa-ra és Bekes megyébe is telepedett, ezek ága következőleg sarjadzott le :

A táblán álló három ág úgymint IV. Ferencznek, V. Ferencznek és I. Mártonnak fiaik 1840. évi sept. 3-án nyertek Nógrád vármegyétől mint eredeti helyökről nemesi bizonyítványt, ezeknek mindnyájoknak születési éveik a csépai anya-könyvi kivonat szerint neveik alatt állanak. 1840-ben laktak mindnyaján Csépan, hol akkor VI. Ferencz, I. Mártonnak fia nemesek hadnagya volt.

V. Ferencznek, ki 1794-ben mint mészáros Békes megyébe, Tarcsára, majd Furtásra szakadt, és debreczeni utjában halt meg, fiai mind

vissza telepedtek Csépara, kivéven Mihályt, ki Bökésén maradt mint iparosmester. Bihar vármegyében Árpád községben szintén vannak Sárközyek, kik a följebbi ág elismerése szerint is állítólag Cséparól szép atyjok Sárközy György által (ki Tamásnak testvére lett volna) szakadtak Árpádra, s idővel Szalontára és Sarkadra is átszivrogtak. Származásokat így igénylik :

György				
Cséparól Árpádra telep.				
György				
János.	György	Péter.	István.	Bálint.
István.	István	János.	Mihály.	Imre.
László	István	János	György	Ferencz.
sz. 1793.	sz. 1802.	sz. 1794.	sz. 1781.	

Nógrád vármegyében az 1743. évi nemesi vizsgálatkor produkált Füleken lakó Sárközy János, két rendbeli nemesi bizonyítványt mutatván fel, az egyik Ráhón lakott atyjának Sárközy Györgynek részére Kis-Hont vármegye által 1715. évi február 21-én, a másik atyai nagybátyjának (patruelis) részére Zemplin vármegye által. 1728. márt. 4-én adatott ki. — 1755-ben Füleken lakozó Sárközy István, mint a megyében jövevény és így vizsgálandó, iratott a nemesi lajstromba.

Zemplin vármegyében a század elején is a nemesség sorában találjuk a Sárközy családot. ¹⁾

Ugocsa vármegyében 1664-ben Miklós megyei esküdt volt. ²⁾ 1750-ben Péterfalvára más családokkal együtt a Sárközy család is nádori új-adományt kapott. ³⁾ E század elején Tivadarfalván a közbirtokosok sorában olvassuk: Sárközy Györgyöt, Lászlót, Mihályt, Miklóst és Zsigmondot ⁴⁾

Szatmár vármegyében Sárközy Borbála Kákonyi Jánosnak felesége volt, és 1554-ben Perényi Mihálytól megvették Vasvári és Vitkai helység harmad részét a jászói konvent előtt. ⁵⁾

Sárközy család. (Dobokai.) Eredete ismeretlen, valamint az is, vajjon előnevét az Erdélyben fekvő Dobokáról vagy a Baranya megyei Doboka helységről vette-e? Miután Doboka megyében a

¹⁾ Szirmay, C. Zemplin not. top. 116.

²⁾ Szirmay, C. Ugocsa 60.

³⁾ Ugyan ott 124.

⁴⁾ Ugyan ott 126.

⁵⁾ Szirmay, Szatmár várm. II. 60. és 97. lap.

XVII. század óta szintén virágzott Sárközy nevű család, a mint alább látni fogjuk.

E munka I. kötetében a 47. lapon a vámosi Ányos család egyik ágának nemzékrendét kézirat ¹⁾ után közölvén, bár ama kéziratban többször előfordul a név, az mindig dobokai „Sarkócz y”-nak van írva, ez okból az Ányos család ezen adoptált ága ott Sarkócz y néven szerepel, holott az nem Sarkócz y, hanem Sárközy nevet viselt, a mint nemileg mutatja az is, hogy Doboka megyében is virágzott dobokai Sárközy család, de Lehoczky ²⁾ is nyilván dobokai Sárközy családot említ, ellenben Sarkócz y család nem is létezett, és így a Sarkócz y név hibás leírása és elferdítése okozta e munkának idézett kötetében a tévedést; és ámbár a Sárközyek ez ága az Ányos nevet vévén fel, ebbe beolvadt, még is, főleg miután a családja ott kevésbbé pontos elrendezéssel van adva, közöljük itt:

Dobokai Sárközy Pál. (Anyos Agatha)					
Mihály 1528. 1585.	Boldizsár felvette az Anyos nevet is 1528. 1550. 1567. (Morgay Bora)		Erzse.	Bora.	
Kata (Gogán Mihály)					
Kristóf 1585. (1. Vásonkői Horváth Zsófia 1599. 2. Tarródy Anna 1618. 3. Kéry Anna 1625. 4. Dancs Zsófia 1685.)	Gergely 1568. †	György †	Menyhért †	Bernát 1602.	János (1. Joó Judit 1639. 2. Szamesey Anna 1630—1668.) <i>Folyt. a köv. lapon.</i>
Simon 1620.	Sandrin 1603. Ferencz 1640. 1679. (Sidó Judit)	Zsigmond 1622. (Petendy Erzse)			
Eva (gal. Balogh István)	Sándor.				

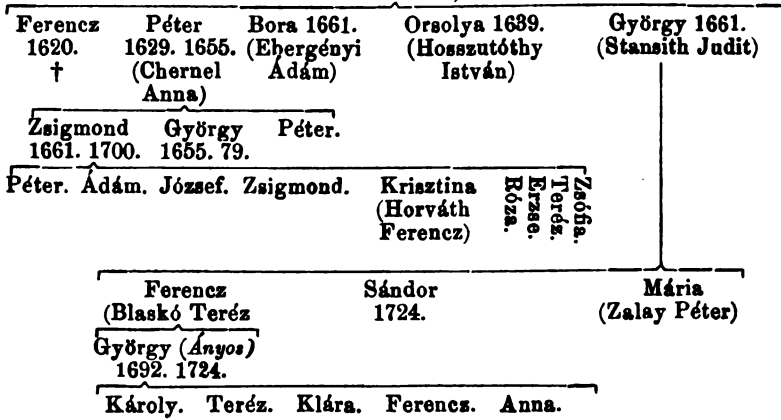
¹⁾ Geneal. authent. I. Ányos fam.

²⁾ Lehoczky, Stemmat. 351.

János, ki az előbbi lapon.

(1. Joó Judit 1639.

2. Szemesey Anna
1630—1668.)

Ez a dobokai Sárközy-ek azon ága, mely ez Anyos családba hazásodva, ennek nevét vette fel.

Doboka vármegyében a XVII. század első felében 1636. körül telepedett meg Sárközy János, és Doboka helységből házasodott, nőül vévén Ördög Zsuzsannát, ezzel ily családfát ¹⁾ alkotott:

Jánosnak fia Miklós 1677—1678-ban Doboka vármegye alispánja volt, ²⁾ és előnevét „Dobokáról” írta.

1702-ben a Sárközy család Doboka vármegyében a só jövedelemben részesülő családok sorában állt.

Sárközy Sára volt neje a múlt században Salánky Gábornak, ki 1770. april. 5-ke után halt el; és ki nejével szép jószágokat kapott. ³⁾

A magyar országi csallóközi Sárközyek közül Zsófia Tömös-

¹⁾ Hodor Kár. közlése.

²⁾ Hodor, Doboka várm. 437. lap.

³⁾ Ezen Salánky Gábor 1714-ben N. Enyeden tanult, nejét B. Szolnok megyéből Al-Örből vette el, nagy-atyja Salánky Mózes kolosvári csizmadia volt. L. Retteggy György naplója 106. lap.

közy Istvánné volt, ki 1609-ben A. és F. Baka helységbeli birtokrészébe királyi adomány folytán béiktattatott.

Sárközy család. (Sárosberkeszi). Kövár vidékén székel, hol József 1840. körül adóíró biztos, Zsigmond ugyanott igatató 1848-ban.

Küküllő megyében sárközi Sárközy családra találunk, hol József 1827. körül megyei törvényszéki bíró volt.

Sárközy család. (Máskép Forray) Sá r k ö z y máskép Forray János és Márton 1714-ban III. Károly királytól kapták czímeres nemes levelüket. ¹⁾

Czímerök, melyet ekkor nyertek, a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábaikon két szemközt álló arany grif, első lábaikkal karót tartva, melynek hegyére turbános törökfej van szúrva; a paizs fölötti sisak koronáján olyan karón hasonló törökfej látszik, két kiterjesztett fekete sasszárny között.

Ezzen Sá rk ö z y máskép Forray Jánostól és Mártontól, nevezetesen pedig Mártontól származott a báró, majd'gróffá lett Forray család, mely fiágon Iván grófban 1852-ban, és leány ágon pedig Julia grófnőben, gr. Nádasdy Lipótnéban 1863. évi aug. 22-én végképen kifogyott.

A följebbi nemes levelet nyert Sá rk ö z y máskép Forray Mártonnak atyja Forray Andrásnak, anyja Sá rk ö z y Zsuzsának iratik e munka IV. kötet 221. lapján és innen anyja vezetéknevéről neveztetetett Forray Márton máskép Sá r k ö z y -nek. Az általa 1714-ben nyert czímer is teljesen egyez a Forray grófi czímerrel, minél fogva semmi kétség, hogy ezen Sá rk ö z y máskép Forray Márton első nemes törzse volt a Forray grófi családnak.

Sarkudy család. (Sarkudi.) Doboka vármegye kihalt családja, mely hajdan a hason nevű falut is bírta, mely falu jelenleg pusztá és S a r a s k u t j a néven létezik. Javait e család hűtlenségi bélyegen veszté 1396-ban, midőn azok Ördög, Esküllői, Teke és Menyhárd családbélieknek adományoztattak. 1441-ben Hodornál tán ezek utódjáiúl fordul elő Sarkady László és Benedek. ²⁾

Sárlaky család. (Sárlaki.) Zaránd vármegyei kihalt birtokos nemes család, melyből Sárlaky István és Antal 1561-ben Sárlak nevű helységben birtak. ³⁾

¹⁾ Collect. Herald. nro. 663.

²⁾ Hodor, Doboka várm. 217. 218.

³⁾ Fábían, Arad várm. 38. l.

Sarlay család. Trencsin vármegyében Sarlay János 1622-ben hirdettette ki czímeres nemeslevelét, és ez idő óta ivadéka Hattne nevű helységben székelvén, már 1837-ben negyven családra szaporodott, azon kívül még néhány tagja Kis-Kolacsinban is lakozik.

1746-ban János Trencsin vármegyétől nemesi bizonyáglevelt vett ki.

A nemesi összeírásokban a családról a következő adatokat találjuk.

1748-ban Hatnén lakott a családból Ádám, Zsigmond, István három, György kettő, János három, és András.

1768-ban ugyan ott székel János hat, István hat, Ádám három, András hat, György három, és Márton; ugyanakkor Kis-Kolacsinban lakott György fiával Pállal.

1803-ban a hattnei székhelyen huszonzét férfi tag, Kis-Kolocsinban négy lakott.

1837-ban Hatnén — mint említett — negyven, Kis-Kolacsin két tag élt.

A családnak egyes tagjai már a XVII században is elköltöztek az ősi fészekből Trencsin megyei Hattne helységből, ha csak nem más ily nevű nemes család is létezett volna, mely nevét a Bars megyei Sarló, vagy Salló helységről Sarlay-nak írta; és melynek nevét Sallay-nak is találjuk írva. Így

Sarlay vagy Sallay Anna 1585. körül neje volt Madách Péternek Nógrád megyében.

Szintén Nógrád megyében találjuk 1665-ben Sarlay Jánost, kinek neje Szalay Anna volt, és ki 1684-ben már mint Sárkány György özvegye említetik.

Sarlay Ádám 1777-ben mint b. gyarmathi lakos Nógrád megye előtt nemességet igazolja; 1767-ben Sallay (igy) Ádám kapott Nógrád megyétől nemesi bizonyítványt. (Bizonyosan mind a két név egy, ugyan azon személyt illet,) és ugy látszik ezen Ádám Trencsin vármegyéből ment Nógrádba, hol jelenleg is van ily nevű család.

Krassó vármegyében Sarlay György táblabíró 1782. octob. 15-én hirdettette ki nemesi bizonyítványát, melyet Trencsin vármegye 1748. mart. 7-én adott ki.

Sarlay Sarlay József 1847. előtt Pesten ügyvéd, kinek czímere a paizs fölötti koronán kétfejű sas.

Sármasághy család. (Sármasághi) Erdély régi családja, mely Belső-Szolnok vármegyei Sármaságh helységről vette nevét. Nem-

zékrendének teljes szerkezetére nincsenek adataink; ¹⁾ és így csak I. Mátyás király korából azon Sármasághy Antaltól kezdhetjük a család tagjainak megnevezését, ki 1486-ban Erdélyi vajdával iratik. Ennek fia volt Lehoczky szerint ²⁾ Gergely és ennek Miklós, kinek neje Báthori családbeli lett volna.

Sármasághy Miklós 1505-ben Belső-Szolnok vármegye követe a rákosi országgyűlésen ³⁾

1552-ban Sármasághy László özvegye, mint a Báthoriak nemrendjéről látjuk: Báthori Kata, Bihar megyei Álmosdon egy portát birt. ⁴⁾

1571-ben Sármasághy Mihály özvegye élt, kinek nevében közélplaký Kemény Kristóf és Kováts László ajánlatot tesznek a Veres János által megveendő Szent-Mihálytelke és Topai részbirtokra. ⁵⁾

1573-ban Sármasághy Miklós Békes Gáspár híve azzal együtt Fogaras várába szorult. ⁶⁾

1574. táján, sőt előbb Sármasághy Ilona, Apafly Farkas neje volt.

Sármasághy Jánosnak nejétől Zólyomi Katalintól leánya Anna volt, kit Kemény János 1603. előtt vett feleségül és vele Sármaságon és Kövesden a Kemény család birtoklását megalapította.

S. Zsigmond „úr ember volt Erdélyben“ mint Kemény önéletírásában írja, — 1581. óta Torda vármegye főispánja. 1598-ban Báthori Zsigmond legmeghittebb hívei és vele távozó társai közé tartozott. 1604-ben Básta fogatta el, de a jezsuiták kikérték. 1612-ben nótáztatott, 1614-ben fölmentetett. 1616-ban Dézs táján csatáz, két sebet kap, és Bethlen fogságba teteti. — 1597. után nőül vette Jósika István özvegyét Füzy Borbálát. ⁷⁾

¹⁾ A Geneal. authent. I. kötetében — mint látszik — az Eszterházy család érdekében, és a hírhedt „Trophaeum Estorasiense“ szellemében van egy Sármasághy családi genealogia, (megvan Hevenessy Ms. 28. kötetében is) de ez magán hordja a kohltság bélyegét.

²⁾ Lehoczky, Stemmata II. 351.

³⁾ Jászay Pál, A m. nemz. napjai a mohácsi vész után 157.

⁴⁾ Bielek, Majores Hung. 119.

⁵⁾ Kemény, Notitia Capit. Albens II. 91.

⁶⁾ Bethlen Wolph. Hist. II. 275.

⁷⁾ Lásd Kemény János Önéletírása, kiadta Szalay L. 6. 34. lap. — Engel, Monumenta Ungr. 367. 399. — Fasching, Nova Dacia IV. 149. — Sepsi

A XVII. század elején S. Anna Petki Istvánné volt.

1680. táján élt Sármasági Ádám, kinek ivadékát a következő táblázaton láthatjuk :

Ádám (galgói Rácz Anna)			
II. Zsigmond birta Fonácztát (Ugron Zsófi ?)			
Miklós de kövesd 1752. 1770. (Irsay Mária)	László † 1779. előtt (Korda Bora)	István 1782. nov. 14. osztozik az Irsay-akkal	Mária (Korda Sándorné)
Rákhel (Kecsedí Várady János † 1777. nov. 6.)			

1745-ben Sármasági Julianna Péchy Istvánné, különben tótváradi Kornis Gábor huga.

1753. körül S. Krisztina báró Henter Adámné.

Ugy látszik, e család ivadéka az utóbb kövesdi előnévvel elő Sármasági ág is, melyből István 1836. körül Kővár vidékén törvényszéki ülnök volt.

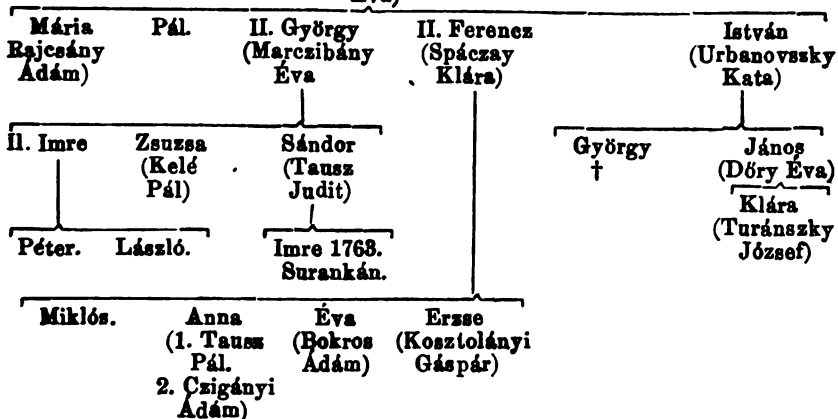
Sarnóczay család. Törzse Sarnóczay Sebestyén, ki a tapolcsányi urodalomban volt tisztartó, utóbb Forgách Zsigmond nádor jószág-igazgatója lett, és czimeres nemes levelet nyert. Neje volt, és 1650-ben már özvegye Balogi Krisztina, Balogi Balásnak a Nyitra megyei régi kis-surányi Surányi nemzetségből származott nejétől Surányi Magdolnától született leánya. Tőle a családja következőleg ¹⁾ sarjadzott le :

Sebestyén (Balogi Krisztina)					
I. Ferencz érsekujvári várnagy 1650. (Kalmár Judit)	I. István titkár 1650.	Imre Reváyné udvarnoka	János †	I. György (Gosztonyi Eva)	Jusztina (1. Kaposi Mere György 2. Sárközy István)
Folyt. a köv. lapon.					

Laczkó Máté krónikája, Mikó : Erdélyi történelmi adatok III. 166. 357. — Segesváry Bálint krón. Erdélyi tört. adatok IV. 185. Bethlen Wolph. Hist. VI. 27. 33. 334. 395.

¹⁾ Geneal. authent. I.

I. György, ki az előbbi lapon.
(Gosztonyi
Eva)

I. Ferencz 1659-ben Érsekújvárbán várnagy volt, Nyitra megyében szerzvé a kis-sályói birtokot. Gyermeke nem maradt. Özvegye Kalmár Judit utóbb férjhez ment Fabricius Jánoshoz, kitől lett fia Fabricius Ferencz, ki Molnár Dorottyát vette el, ez másodszer férjhez ment egy olaszhoz, harmadszor Dávid Györgyhez, kitől lett Dávid Zsigmond, ki a Sándor családba házasodott.

I. István homonnai gróf Drugeth János titkára volt; nőtele-nül élt.

Imre báró Révay Szidoniának Osztrosith Mátyás özvegyének udvarnoka (aulae praefectus) volt.

A családja a mult század második felében megszakad.

Sarnóczay nevű nemes család jelenleg él Hont vármegyében, és hihetőleg ennek ivadéka.

Sarnovezy család. Alapítá Sarnovezy Ambrús, ki Rudolf királytól 1591. jun. 25-én Prágában kelt czimeres nemes levélben nemesített meg. ¹⁾ Lehet, hogy e czimerlevél a fentebbi] családot illeti.

Sarollyányi család. (zsarollyányi.) Szatmár vármegye régi kihalt családja, mely a XIV. században már birta a Szatmár megyei Zsarollyán helységet.

1374-ben Sarollyányi György királyi ember volt az Egyrek ügyében. ²⁾

¹⁾ Az eredeti a m. nemzeti muzeumban őriztetik.

²⁾ Szarmay, Szatmár vármegye II. 294.

1389-ben Sarollyányi Miklósnak fiai János, György és Péter tanuvallatást tétetnek, hogy zsarollyáni jószágukat illető levelek szatmári házoknál elégték. ¹⁾

1449-ben S. János Bere helységben és pusztá Mándon Samelházy Lászlóval. kir. adományban rész birtokot kap. ²⁾

1458-ban S. Mihály többekkel tanuvallatást tétetett a gencsi jobbágyokon elkövetett hatalmaskodás végett. ³⁾

1505-ben a Sarollyáni család többekkel Tatárfalván is birtokrészt kapott. ⁴⁾

1587-ben Sarollyáni László még birtokos volt Zsarollyánban és Gencsen. ⁵⁾

1590-ban több birtokostársával Zsarolyánban és a sámeli pusztában Sarollányi Ferencz is új királyi adomány által megerősített.

Sárossy család. (N. Sárosi.) Sáros vármegyei nemes család; birja Enyiczke helységet. ⁶⁾ Tán e család ivadéka volt azon Sárosy Márton, Keczer Endre veje, kit 1687. mart. 22-én Caraffa Eperjese lefejeztetett. ⁷⁾

Nagy-sárosi Sárosy Klára Váradi Pál ügyvéd özvegye, kit 1807. körül nőül vett lefkóczi Király Imre, N. Várad város főügye.

Talán összekötésben állt e családdal azon Sárosy Mihály, ki 1722-ben III. Károly királytól czimeres nemes levelet kapott. ⁸⁾

Czimere következő: a paizs kék udvarában zöld téren magas, terebélyes czedrusfa áll, és annak lombjai közül pánczélos sisakos vitéz emelkedik ki, jobb kezében nyilat, a balban puzdrát tartva. A paizs fölötti sisak koronáján golya áll, fölemelt jobb lábával zöld sást, csőrében kigyót tart. Foszladék mind a két oldalról aranyfekete. ⁹⁾

Zemplin vármegyében szintén a nemesek sorában áll a Sárossy család, és birtokos M. Izsépen és Izbugya-Hrabóczon. Tán ezek őse volt S. András 1600-ban Ujhelyi ref. lelkész.

¹⁾ Szirmay, Szatmár várm. II. 218.

²⁾ Ugyan ott II. 25. 248.

³⁾ Ugyan ott II. 39.

⁴⁾ Ugyan ott II. 211.

⁵⁾ Ugyan ott II. 40. 218. és 219.

⁶⁾ Fényes, Geographiai szótár I. 305.

⁷⁾ Szalay L. Magyar orsz. tört. V. köt. 353.

⁸⁾ Collect. herald. nro. 847.

⁹⁾ Adami Scuta Gentil. tomo XI.

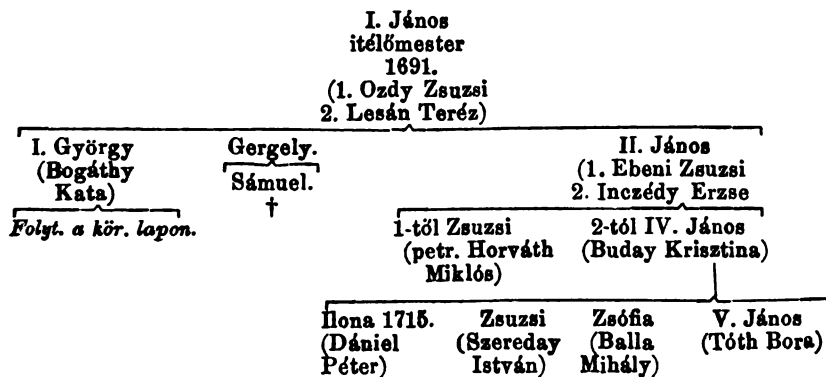
Ugocsa megyében e század elején S. I s t v á n birtokos volt Csedregen.

Sárossy család. (Kis-sárosi) Kis-Sáros Erdélyben Küküllő vármegyében fekszik, itt birt és innen írta e család előnevét.

Valószínűleg e család ivadéka volt azon Sárossy L á s z l ó, 1447-ben a budai országgyűlésre Zaránd vármegye követe volt. ¹⁾ Ennek rokona Sárossy I s t v á n 1562-ben Zaránd megyében birtokos volt Csegedszegen, Gorbán, Echiokán, Túron és Pipásziban. ²⁾

A mi már az erdélyi kis-sárosi Sárossy családot illeti, bizonyos az, hogy ennek felemelője a nemzeti fejedelmek korában Sárossy J á n o s volt. Jellemzését egykorú író ³⁾ így adja elő: „Sárossy J á n o s ifjú rend és csak Küküllő vármegye követje volt, de activus, bátor és szókimondó ember volt, politici boni studiosusnak látszott lenni az ő akkor alacson rendihez képest, és Küküllő vármegyét bátor voksolásáért, postulatumiáért nevezték vala Kis-Bihar vármegyének, mivel az a vármegye régen azt követte.“

J á n o s utóbb ítélő-mester lett (1691—1696.); a Rákóczy forradalom alatt ezzel tartott és hivatalos pályán abban tetleges részt vett. ⁴⁾ Első neje Ozdy Gergelynek Daczó Bórbálától született leánya Ozdy Zsuzsánna volt, ennek halálával másodszer nőül vette Lesán Kristófnak Oltszemi Mikó Druzsiannától született leányát Lesán Teréziát; ezektől következő családfát ⁵⁾ alkotott :

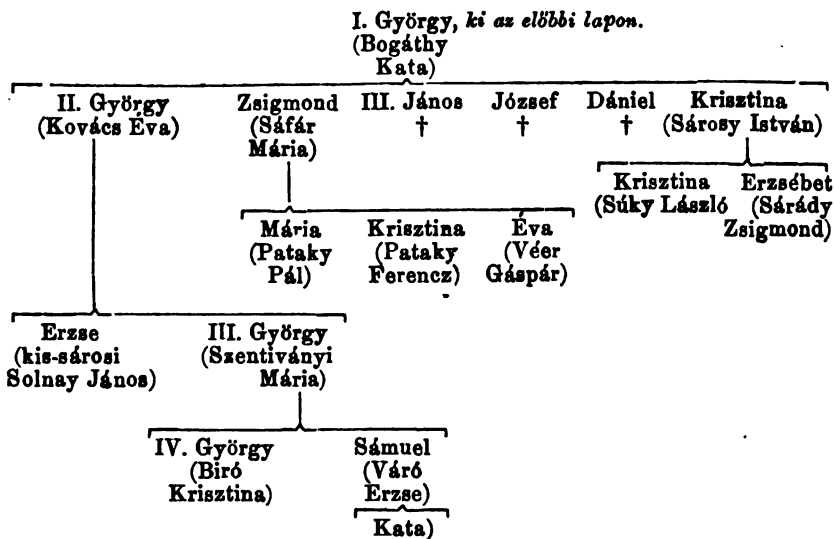
¹⁾ Kovachich Vestigia Comitiorum p. 268.

²⁾ Fábrián, Arad vármegye 31. 33. 34. 36. 38.

³⁾ Bethlen Miklós Önéletírása. Kiadta Szalay L. I. köt. 430.

⁴⁾ Cserei Mih. Historiája 290. 342. stb.

⁵⁾ Török Ant. közlése szerint.

Volt e családnak még egy tagja Sárosy György, kinek neje Bornemisza Anna a kisfaludi Bornemisza Istvánnak Ráthonyi Judittól született leánya volt, ettől fia Sárosy András, ennek fia volt Sárosy Benedek.

A család állítólag a múlt század végén kihalt.

Sárosy család. (Pócai) Előde János a Rákóczy Györgyök korában fiscalis director 1660. táján. ¹⁾

Ugyan ez előnévvel Sámuel 1791-ben az erdélyi országgyűlésen királyi hivatalos; György 1794. évi országgyűlésen Maroszék követe, és azon szék havasainak főinspector. József Torda vármegyében árvaszéki ülnök 1815-ben.

Erdélyben még több e nevű családbelfeket találunk, kiknek azonban vérségi összeköttetéseiket nem ismerjük, így:

S. Ferencznek neje Jármí Judit Torda megyében ó. és m. dellői birtokos

S. Sámuel özvegye Miklós Sára Pénteken, s Mihály, János, Lajos és Mózsés Felső megyében Gezésen birtokosok.

S. László özvegye Hunyad megyében Bokán bir.

S. Károly székely nemes családból r. kath. pap. és m. vásárhelyi tanár. S. Mária Nagy Lőrinczné.

Sárpataky család. (Sárpataki.) Erdélyi nemes család, mely elő- és vezeték nevét a marosparti Sárpaták helységről vette.

¹⁾ Kállay, Székely nemz. 280.

A család előbbi vezeték-neve „sárpataki Nagy“ volt.

Sárpataki Nagy Miklósnak fia I. Márton és János, amaz a híres ügyvéd, majd kir. ügy-igazgató és ítélő-mester csak Sárpataky-nak írta nevét, utóbb pedig grófságot szerzett és nevét Keresztes-re változtatta. E néven virágzott ivadéka három nemzedéken, míg a múlt században leány ágon is kihalt. (Lásd e munka VI. köt. 218. l.)

Mártonnak oldalas rokon ágazata azonban maig él Sárpataki néven, és nevezett Mártont is elődei közé számítja. Ez ág egyik előde S. Mihály kolozsvári ref. lelkész volt, és a szent-háromságról „Nóé b á r k á j a“ czimű munkáját 1681-ben kiadta Kolozsvárott.

Ezen ágazat törzse István, ki I. Apaffy Mihálytól Felső Fejér megyei Sárpataki birtokára új adományt vitt, és kitől a családfa ¹⁾ következőleg jő le :

István 1690.					
Boldizsár				I. Zsigmond	
I. Elek				II. Zsigmond	
György kir. táblái ülnök.	Lőrincz F. Fejér v. főbíró.	Elek † (1. Miksa István 2. Vass György)	Kata (Bíró József)	Krisztina (Borsos Mária)	III. Zsigmond
				IV. Zsigmond † 1862. oct. 6.	János F. Fejér v. törv. ülnök.

A táblázaton álló I. Eleknek fiai közül György Alsó-Fejér vármegyénél kezdé hivatalos pályáját, már 1794-ben ott aljegyző volt, 1815-ben már főszolgabíró, utóbb kir. tanácsos és kir. táblái ülnök, testvére Lőrincz Felső-Fejérben főbíró; Elek a kincstárnál szolgált. Ez ág kihalt.

I. Zsigmond ágán a két végső nemzedék IV. Zsigmond, ki 1862. oct. 6-án mult ki, és János (nőtlen) mind ketten Alsó-Fejér vármegyének 1848. év előtt törvényszéki ülnökei voltak, és az ellenzéki pártnak erélyes hívei.

Ugyan e család ivadékai voltak e század elején Zsuzsanna berivói Bóér Antalné, és László 1815-ban Torda megyének alsó járásában árvaszéki bíró.

Egy ág megtartá a régi nevet, és sárpataki Nagy névvel él, mint ezekről e munka VIII. köt. 84 lapján van emlékezet.

¹⁾ Török Antal közlése szerint.

Sartorisz család. Szartoris vagy Sartorius Gömör vármegye nemes családja. ¹⁾

Sartorius Mihály és érdektársai részére I. Leopold királytól kiadott czimeres nemes levél Nógrád vármegyében 1655. jul. 26-án Losonczon tartott közgyűlésben kihirdetett. ²⁾

Gömör vármegyében Csetneken élt Sartorius Illés, kinek Fabricius Máriától fia Dániel született 1704-ben. Tanult Külföldön is. 1730-ban lett Csetneken oskolamester, négy év múlva eperjesi tanár, és egy év múlva ugyan ott pap; utóbb Besztercze-Bányán evang. lelkész; irt egy hittani munkát tótul. ³⁾

Nógrád megyében az 1755. évi nemesi összeírásban a jövevény nemesek sorában leljük Sartoris Jánost, és Ferenczet.

Ugyan e megyében máskép nevük Pap; 1848. előtt Szartorius máskép Pap Pál megyei irnok.

Sarudy család. Régi nemes család, melyből Sarudy András, 1550-ben Sáros vármegye jegyzője volt. ⁴⁾

Ennek ivadéka lehetett azon Sarudy Jakab, ki fiával Jakabbal, és testvéreivel Jánossal és Imrével, nem különben Dobos Mihályval nemességére III. Ferdinand királytól 1654. jul. 12-én Bécsben kelt czimeres nemes levélben királyi megegyezést nyert. ⁵⁾

Sárváry család. A XV. század közepén állítólag Szabolcs megyében Tisza-Lökön jószágrészt birt egy fönmaradt régi osztályos levél szerint.

Bizonyos az is, hogy 1445-ben Sárváry László Zemplin vármegye követe volt. ⁶⁾

Azonban mindezekkel összekötését nem tudjuk kimutatni azon Sárváry Istvánnak, ki 1622-ban II. Ferdinánd királytól czimeres nemes levelet nyert, mely azon évben Soprony vármegyében Uj-kérben (feria secunda proxima ante festum beati Thomae apostoli) kihirdetett. ⁷⁾ Nevezett Istvánnak hagyomány szerint állítólag neje Szily Anna volt.

A czímer — mely ezen nemes levélben adatott — az ide mellé-

¹⁾ Bortholomaeides C. Gömör p. 145.

²⁾ Protoc. C. Neograd anni 1655.

³⁾ Bartholomaeides Memorab. Prov. Csetnek. 134.

⁴⁾ Oklevél.

⁵⁾ Az eredeti armalis Kassa sz. kir. város levéltárában.

⁶⁾ Teleki, Hunyadiak kora X. 168.

⁷⁾ A megrongált eredeti armalis debreczeni tanár néhai Sárváry Pál örökösseinél őriztetik.

kelt metszvény szerint függőleg kétféle osztott paizs, a jobb oldali arany udvarban egy fekete sas látható, szétterjesztett szárnyakkal; a baloldali kék udvarban jobbról balra rézsútosan vont három arany szelemen szemlélhető. A paizs fölötti sisak koronájából grif emelkedik ki, első lábával vörös zászlót tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst-vörös.

Istvánnak maradéki két ágra szakadtak; egy ág rom. kath. — a másik helv. hitvallású. Sopron megyéből elszármaztak Győr, Pest, Szabolcs, és Bihar, sőt Csanád megyébe is.

Sárváry János Csanád vármegyében lakott és tőle ily ágazat terjedt le napjainkig:

I. János				
Csanádban				
┌───────────┐				
II. János				
1741.				
└───────────┘				
Pál				
szül. 1765. † 1846.				
tanár Debreczenben.				
┌──┐				
Jakab.	Dániel.	Ferencz	Antal.	József.
		szül. 1808.		

A táblázaton állók közül II. János 1741-ben M. Terézia uralkodása alatt nyert útlevelet a külföldi egyetemekre. Ennek fia Pál, szül. Piskolton Bihar vármegyében 1765. octob. 3-án. Hazai és 1792-ben göttingai tanulása után Debreczenben tanár lett. 1732-ben akadémiai tagül választatott, melyet irodalmi működésével érdemlett meg. Tanárságától 1839-ben nyugalmaztatott. Meghalt 1846. dec. 19-én.¹⁾ Nemességét még mint iskolai senior külföldre készültében igazolta és hirdette ki Szabolcs vármegyében 1792. majus 7-én. Utóbb első három

¹⁾ Magyar Irók, Életrajz gyűjt. I. 184.

fia részére 1810-ban sept. 12-én ismét Szabolcs vármegyétől, 1826. jan. 24-én ugyan attól öt fia részére vett ki nemesi bizonyítványt, melyet Szatmár megyében; 1829. december 14-én Bihar megyében hirdetett ki.

Fiai közül **Ferencz** szül. 1808-ban, 1831-ben tévén ügyvédi vizsgálatot, három évig a debreczeni ker. táblánál ügyvédkedett; 1834-ben Losonczon lett jogtanár; majd erről lemondván, előbb Pesten ügyvéd, utóbb váltó törvényszéki hivatalnok; 1850-ben debreczeni megye törvényszéki ülnök, 1854-ben nagyváradi országos törvényszéki tanácsos, 1856-ban ugyan ott fő törv. széki tanácsos lett, ¹⁾ Irt jogi munkákat.

Testvére **Antal**, hites ügyvéd fordította Liszt Fridrik Politikai gazdálkodástanát.

E család egy másik ágából származhatott azon **Sárváry József**, kinek Lesenyei Nagy Francziskától fiai **Farkas**, **Ferencz** és **József** 1751-ben anyjuk rokonai ellen tiltakoznak Trencsin megyei Csocholnai rész-birtok eladása végett ²⁾

Ugyan e család kath. ágából eredhettek **S. László** szent-ferenczes szerzetes zárda főnök Szatmárban 1760-ban; ³⁾ és **István** ugyan olyan szerzetes, ki 1770-ben Győrben egyházi szerzetéről munkát adott ki. ⁴⁾

Sárváry nevű család él Erdélyben is, közülök **Viktoria** és **Róza** Küküllő megyében Oláh-Sályi helységben birtokok.

Sáry család. (Missei) Heves vármegyének régi nemes nemzetsége, melyből **László** nak leánya **Ilona** 1483-ban Rhédei Boldizsárnak özvegye volt. ⁵⁾

Tán e család ivadéka **Sáry Péter** is, 1461—80 kir. személynök, 1480-ban kalocsai Érsek.

1673-ban élt **Sáry Ferencz**. ⁶⁾

Sasa család. Ismeretes közülök **Sasa János** 1567-ben **János Zsigmond** és **Báthori István** erdélyi fejedelmek alatt gyalogsági kapitány, az volt még 1573-ban is. ⁷⁾

¹⁾ Magyar Irók, Életrajz gyűjt. II. 278.

²⁾ Szentbenedeki Convent. prot. DD. p. 179.

³⁾ Szirmay, Szatmár várm. II. 57.

⁴⁾ Magyar Irók, II, 279.

⁵⁾ Teleki, Hunyadiak kora XII. 243.

⁶⁾ Pray, Mss. IV. 333.

⁷⁾ Budai Fer. Hist. lex. III. 223.

Sasady család. Erdélyben élt 1641-ben Sasady Zsigmond, midőn febr. 3-án Toldalagi Mihály leányát Klárát nőül vette. ¹⁾

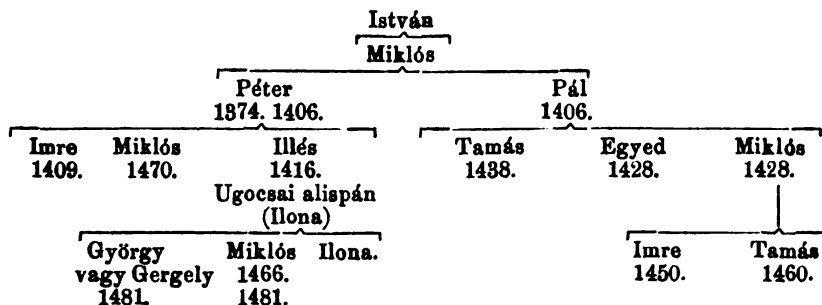
Sáska család. (Gyulai.) Közülök Mihály 1848-ig N. Enyed városi tanácsnok, fiai: Sándor és Gyula maros-gezsei birtokosok.

Sass család. Nograd megyei Losoncz városában székelte nemes család, melyből Sass András 1684-ben a nemesi fölkelésben személyesen részt vett. Ennek fia volt Sass Pál 1727-ben.

Sassényi család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes család, birtokos ott Bánócz helységben. ²⁾

Sásváry család. (Sásvári) Ugocsa vármegye régi nemes család, mely a Szirmay családdal közös törzsből eredt, és mely már — úgy látszik — még a XVI. század folytán kihalt. Ugocsa megyében Sásvár helység volt ősi fészke a családnak.

A XIV. század elején élt István től oklevelek nyomán ilyen családfa alakult:

Péter ágán Illés 1416-ban Ugocsa vármegye alispánja ³⁾ ennek végrendelete 1466. évről említi nejét Ionát, Mayad (?) Jánosnak, az Albert fiának leányát. Fia Miklós birt Szatmár megyében Derzszen, Hodászon és Kántor Jánosiban 1460-ban nyert adomány erejénél fogva. ⁴⁾

Nincsenek a táblázaton György, ki 1323-ban P. Darócz ügyében tanúskodott. ⁵⁾

¹⁾ Haller Gábor naplója. Erdélyi Tört. adatok IV. köt. Ha nem sajtó hiba Sárdi helyett?

²⁾ Szirmay C.Z emplin. not. top. 116. 370.

³⁾ Szirmay C. Ugocsa, 50.

⁴⁾ Szirmay Sza:már várm. 82. 85. 88.

⁵⁾ Ugyan ott 199.

1419-ben élt János.

Jakab, ki Lengyelnek is nevezetett, és 1442-ban Ugocsa vármegye alispánja volt. ¹⁾

Christogon, ki 1507-ben Forgolány Istvánt perbe idéztette. ²⁾

János, ki 1514-ben több nemessel az Ugocsa megyei főispán ellen lép föl; és 1516-ban sásvári Veres Gergely ellen perel. ³⁾

János és fia Ferencz, mint I. Ferdinand hívei elveszték Szárazberki és símai jószágukat Szatmár vármegyében, és azt 1536-ban I. János király Mikolaj Ferencznek adományozta. ⁴⁾

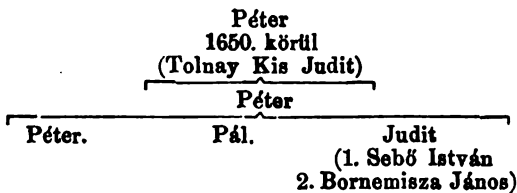
1567-ben Ferencznek leánya Katalin előbb Nagy-Váthy Jánosné, utóbb Zerdahelyi Euz János neje eladta Szárazbarkai részét ⁵⁾

1587-ben Borbála, Katalin perlekednek János ellen, 1590-ben egyezség útján szerződésre lépnek. ⁶⁾ Valószínűleg bennök a Sásváry család elenyészett.

Megkell még említenünk, hogy Illés és Miklós 1446-ben Sásváron új adomány mellett beiktattak. ⁷⁾

Végre c család ivadékának és pedig Sásvári Jánosnak tartatik azon Sásvári basa, ki e néven a XVI. század közepén hazánk történetében gyakran elé fordul. ⁸⁾

Sátor család. A XVII. század közepén élt Sátor Péter, ki Tolnai Kis Gergelynek Konkolyi Katától született leányát Tolnay Kis Juditot vévén feleségül, azzal következő ivadéknak lett törzs-atyjává :

Sauer család. Gróf Sauer Kajetán 1765-ben magyar hon-

¹⁾ Szirmay, C. Ugocsa p. 51.

²⁾ Ugyan ott 14.

³⁾ Szirmay, C. Ugocsa 15. 35.

⁴⁾ Szirmay, Szathmár várm. II. 292.

⁵⁾ Ugyan ott 282.

⁶⁾ Ugyan attól C. Ugocsa 39.

⁷⁾ Ugyan ott 116.

⁸⁾ Ugyan ott 117.

fiusítást nyert, ¹⁾ utóda szintén Kajetán nagyváradi nagy prépost, és septemvir volt 1810-ben.

Saurau család. Gróf Saurau Ferencz, szül. 1760. sept. 19-én, ca. kir. kamarás, austriai császári minister, 1802-ben ²⁾ magyar honfiusítást nyert. 1797. maj. 12-én Temes vármegyében Merczidorf és Zsadányt kapta kir. adományban. Meghalt 1832-ben. Neje gróf Lodron Antonia. Ivadéka következő :

Ferencz sz. 1760 † 1832. (gr. Lodron Antonia)	
Zeno Vincze sz. 1792. † 1846. (1. gr. Hunyadi Gabriella 2. gr. Goez Mária A.) †	M. Antonia sz. 1789. (gr. Dichtrichstein Mikea)

A család Steier országi eredetű, és 1628-ban emeltetett grófságra.

Sauska család. (Sáromberki.) A sárombergi vagy sombergi Sauska család Baranya megyében székel. Állítólag Horvátországból eredt. ³⁾

Sauska (vagy mint máskép iratik) Zauska Mihály 1719-ben kapott czimeres nemes levelet. ⁴⁾

Czimere a paizs kék udvarában jobbról egy magas szikla hegy, mely előtt egy fehér egyenruhás, fekete fővegű bányász kalapácsaival a sziklából az ásványköveket vájja ki. A paizs fölötti sisak koronájából derékgig szintén olyan bányász emelkedik ki, jobb kezében író tollat, a balban ásványkövet tart. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Sombergi Sauska János - Ferencz 1728-ban a pozsonyi kamránál tanácsos és számvevő, utóbb helytartósági tanácsos.

Sauska Antal 1765-ben Baranya vármegye követe. ⁵⁾

Sauska Kerestély 1787-ben a pécsi kerületben fő tartományi biztos volt.

Sauska Ferencz 1787-ben Baranya vármegye alispánja.

Sauska Lajos altartományi biztos a pécsi kerületben 1844-ben.

Sauska Kerestély Baranya vármegye alispánja, 1842-ben kir. tanácsos lett.

¹⁾ 1765. évi 47. törv. cz.

²⁾ 1802. évi 32. törv. cz.

³⁾ Lehoczky Stemmat. II. 443.

⁴⁾ Collect. herald. nro. 408.

⁵⁾ Lehoczky Stemmat. I. 188.

Savai család. Közülök Antal Fogaras vidékén kis- és nagyberivói birtokos jelenleg.

Sávolyi család. A XVI. században 1580-ban élt Sávolyi Tamás¹⁾

Jelenleg ily nevű nemes család él Heves vármegyében.

Schaffgotsch család. Német ország déli részéből származtatja magát. 1592-ben báróságra emeltetett. Most két fővonalon és több ágon virágzik. A XVII. század első felében élt Schaffgotsch János-Ulrik, ki 1632-ben tett végrendeletet. Ennek fia Kristóf-Lipót aranygyapjas vitéz, kamarai elnök stb. az 1659. évi országgyűlésen magyar honfúsitást nyert;²⁾ és erről 1662. évi sept. 7-én oklevelet kapott. 1674. mart. 12-én I. Leopoldtól „Hochgeborne“ czímet nyert. Ő alapította a családi majoratust, melyet fia teljesen befejezett, és mely majoratus javai porosz Szileziában fekszenek. Tőle ezen ivadék sarjadszott le:

Kristóf Lipót
magyar indigena
mhalt 1703.
(b. Racknitz Ágnes)

János-Antal
szül. 1675. † 1742.
gróf 1708-tól
(gr. Serényi M. Franziska)

Gothard
szül. 1706. † 1780.
Csehorsz. fő udv. mest.
(gr. Hatzfeld Traschenfeld
Anna)

János-Gothárd
sz. 1732.
porosz kamarás
(gr. Stubenberg Anna)

Lipót-Gothárd
sz. 1764. † 1834.
porosz kamarás
(gr. Wurmbrand Janka)

(Folyt. a köv. lapon.)

¹⁾ Istvánffy Historia 1686. évi kiadás 505.

²⁾ 1659. évi 138. törv. cz.

Lipót-Gothard, ki az előbbi lepon.

sz. 1764. † 1831.

porosz kamarás

(gr. Wurmbrand Janka)

Lipót Kerest. szül. 1793. (gr. Zieten Jozéfa)	Károly sz. 1794. porosz (gr. Prask- köv. tan. (1. gr. Harbu- val Chamare M. Anna. 2. gr. Ledebur Wicheln Frid.)	Janka sz. 1797. (gr. Prash- ma)	Anna sz. 1800. (gr. Saur- ma)	Manó sz. 1802. (gr. Hohen- thal Klára. 2. Necker Éva. 3. gr. Stolberg M. Agnes)	József sz. 1806. (gr. Stolberg Francz)	Terenz sz. 1816. phil. dr.
1-től sz. 1828. János	2-től sz. 1835. Lipót	Eleonora sz. 1837. Lipót	Lajos sz. 1842. Frigyes sz. 1839.			
1-től János Ulr. sz. 1831. (Gryczik Janka)	Lipót sz. 1833.	Hedvig (gr. Sauma)	3-tól Mária sz. 1856.	András sz. 1857.		
Pia sz. 1847.	Karolina 1849.	Jozéfa 1850.	Levin 1852.	Leopoldina 1853.	Mária 1857.	András 1858.

A második ág, mely másod-szülöttinek is nevezetik, több magyar családdal sógorosodott, így gr. Schaffgotsch A g a t h a szül. 1829. sept. 14-én, férjhez ment 1852. febr. 23-án gróf Pejachevich Adolffhoz.

Ennek nagybátyja gr. Schaffgotsch A n t a l 1832-ben nőül vette gr. Pejachevich Katalint, ki szül. 1813 ban, és Erzsébet császárnénak csillag ker. és palota hölgye.

Antalnak testvére R u d o l f cs. kir. kapitány, meghalt 1848. dec. 30-án, férjhez vette 1840-ben báró Révay Teréziát.

A másik vonal, mely csehországi vonainak nevezetik, és mely a táblazaton álló törzsen felül vált el az előbbi vonaltól, és így a magyar honfiusítási jogon kívül esik, szintén sógorosodott magyar családokkal, nevezetesen :

Gr. Schaffgotsch Frigyes (szül. 1822.) nőül vette 1849-ben gr. Pálffy Terézt.

Czímerük négy részre osztott vért, az 1. és 4. udvarban egy fejű fekete sas, mellén ezüst félholddal látható; a 2. és 3-ik udvar ezüst és vörös kockázatot mutat.

Schallée család. Schallée Imre és Márton 1623. jun. 8-án kelt czímeres nemes levelet nyertek II. Ferdinand királytól. ¹⁾

¹⁾ Győr vármegye levéltárában van az eredeti armalis.

Schallenberg család. Schallenberg Kristóf-Theodomár és Diemár az 1687. évi országgyűlésen magyar honfúsitást nyertek. ¹⁾ Származtak Ausztriából, hol családjuk a báróságot 1636-ban, a grófságot 1666-ban kapta; magyar országi indigenatusi oklevelük 1688. jan. 25-kéről kelt. Nevezett Kristóftábori főhadbíztos és tanácsos volt. Ennek fia Kristóf-Ferdinand cs. kir. kamarás.

Czímerök négy részre oszlik, az 1. és 4-ik ezüst udvarban fekete sas látható, a 2. és 3. részutosan kétféle oszlik, benne arany korona és egy ezüst lúd látszik. A közép kisebb vért arany udvarában koronás oroszlán nő ki; alatta a veres udvar üres.

Az újabb nemzedék imez:

József (I. N. N.) 2. b. Skal Francziska)			
József őrnagy † 1854. Ernö sz. 1811. katona.	Mária A. sz. 1780. (b. Imhof János)	Zsótól Auguszt szül. 1803. ezredes (vizeki Tallián Szidonia)	Emilia sz. 1804. (gr. Zedwitz (Vilmos)
Ervin sz. 1853.		Tasziló sz. 1856.	

Schalvignoni család. Schalvignoni Jeromos az 1687. évi országgyűlésen honfúsitott. ²⁾

Scharlach család. Scharlach József, ki 1760-ban a szepesi kamarai igazgatóságnál számvevő és a harminczadok főfelügyelője és 1770-ben a szepesi kamarai igazgatóság tanácsosa volt, 1753-ben Mária-Terézia királyasszonytól czímeres nemes levelet kapott ³⁾

Czímere négy felé osztott paizs, az 1. és 4-dik osztály ezüst udvarában harmas zöld halomról három strucztooll leng, két vörös, és a középső kék; a 2. és 3-ik kék udvarban arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között vörös és ezüst rézsutos csikokkal diszített magas süveg áll. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Scharlach Károly 1760-ben vásvári kanonok, és a győri püspök titkára volt, 1770-ben már győri kanonok, sopronyi főesperes és pankotai apát.

¹⁾ 1687. évi 28. törv. cz.

²⁾ 1687. évi 29. törv. cz.

³⁾ Collect. herald. nro. 241.

Scharlach Ferencz 1770-ben a szepesi kamaránál ellenőr, Flórián ugyanakkor és ott számvevői tiszt.

Azonban legnagyobb embere volt a Scharlach családnak Scharlach József kir. tanácsnoknak fia Mihály, ki 1763-ban Kassán született, és a katonai pályára lépven, már 1795-ben mint a Sztáray gyalog ezredbeli granatéros kapitány Mannheim ostrománál tüntette ki magát, hasonlóan vitézkedett 1796-ban Kehl ostrománál; még hősiebb érdemeket szerzett 1799-ben Olaszországban Novinál; majd a landshuti, neumarki és ebersbergi csatákban, de még kitünőbb szolgálatot tett Aspernnél, hol mint gránatos ezredes csodás jelét adá vitézségének. A háború befejezte után a pesti, budai és erdélyi garnizonokban volt parancsnok. Végre nyugalomba lépve Pozsonyban élt, és ott halt meg 1833. maj. 12-én. ¹⁾

Schedel család. *Lásd Sedel cs.*

Schedius család. Győr vármegye nemes családja. Törzse Schedius Kristóf, Pozsony megyei modrai evang. pap, 1676-ban járt Jenában ²⁾ és állítólag L. Leopold királytól czimeres nemes levelet nyert. Ennek utódai Lajos szül. Győrött 1768. évi dec. 20-án; a bölcs. tudora, a pesti egyetemnél az aesthetika és philologia rendes tanára, számos külföldi t. társ levelező és a m. tud. akademia igazgató tagja, a Kisfaludy-társaság tagja és elnöke, több tudományos vállalat stb. létesítője. Meghalt 1847. nov. 12-én Pesten. ³⁾ Neje volt Windisch Mária, ki nek anyja szül. Bayer Krisztina 1818-ban halt meg.

Testvére Kristóf 1822-ben Győr vármegye jegyzője volt.

Scheffer család. Scheffer János - Richard az 1687. évi országgyűlésen magyar honfújíást nyert. ⁴⁾

Czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. osztály arany udvarainak belső oldalából kétféjű fekete sasnak fele része látható; a 2-dik osztály vörös udvarában zöld dámvad ágaskodik, a 3-ik osztály kék udvarában zöld téren egy kis patak mellett fehér bárány legel. A paizs fölötti sisak koronájából öt strucz-toll emelkedik ki, fekete, arany, kék, fehér és vörös színű. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst-vörös. ⁵⁾

¹⁾ Fillértár 1834. évi foly. 265. 266. lap.

²⁾ Haan, Jena Hung. 25.

³⁾ L. Életrajzát : Magyar Irók I. 405. és Ujabb ismeretek tára VI. 172.

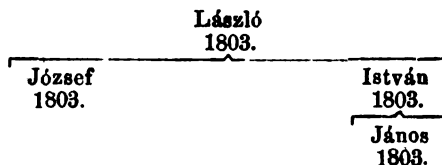
⁴⁾ 1687. évi 29. törv. cz.

⁵⁾ Adami, Scuta, gentil. tomo XI.

Schehovics család. Gömör vármegye nemesi közé számítja. Schchovits István 1770-ben a szepesi kamaránál szolgált. Sándor Szepes megyétől 1836. apr. 20. nsi bizonyítványt kapott.

Schellendorf család. Ismeretes közülök azon Schellendorf Konrád, ki 1433-ban Trencsin vármegye főispánja volt, és azon évben azon megyei hornyáni jószágára soltészszágot alapított. ¹⁾

Schemniczky család. Trencsin vármegyei czímerleveles család. 1803-ban azon megyében Dezséren székelt a következő családfán ²⁾ álló ivadéok.

Utóbb ott nyomaik nincsenek. Valjon e család azonos-e a Trencsin városában 1750—1781. körül lakott Selmeczy Mihálylyal és családjával? — eddig nem tudatik.

Schenk család. Czimere vízirányosan kétfelé osztott paizs, a felső vörös osztályban nyakán nyíllal átlőtt vadlúd zöld téren áll; az alsó kék udvarban hullámzó folyam habjai közt egy csolnakász evez, fölötte jobbról üstökös csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából arany grif emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot, a bal lábával égő szívet tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst-vörös. ³⁾

Scherffenberg család. Scherffenberg Frigyes az 1681. évi országgyűlésen honfiusítatott. ⁴⁾ A család már előbb két ágra szakadván, emez ág, mely honfiusítatott, kihalt.

Scherschleifer család. Scherschleiffer N. és neje Borbála és mostoha fiai Szöbocher János, Mátyás, Tóbiás és Márk 1626. dec. 14-én II. Ferdinánd királytól kaptak czímeres nemes levelet, mely 1626. (feria 2-da prox. post Dominicam purificationis B. M. Virginis) Sopron vármegyének Lós nevű mező városban tartott közgyűlésen kihirdettete. ⁵⁾

¹⁾ Szontagh Dániel közlése szerint.

²⁾ Ugyan attól.

³⁾ Adami, Scuta gentil. tomo XI.

⁴⁾ 1681. évi 82. törv. cz.

⁵⁾ Soprony sz. kir város levéltárában van az eredeti armalis.

Scherz család. Vaszojáról, mely helység Arad vármegyében fekszik, írja magát. Komárom megyei Csúz birtékosai közt is emlittetik. ¹⁾

Schilsen család. Schilsen János-Mihály az 1715. évi országgyűlésen hazafüsitatott. ²⁾ Ez talán azon Schilson család lesz, melyből báró Schilson Janos 1770-ben magyar kamarai tanácsos volt.

Schindler család. Egyike azon Bars megyei családoknak, melyek Körnöcz sz. kir. városból eredtek ³⁾

Már a XVII. század közepén élt Schindler György, ki Hont megyében F. Rakonczán Rakonczay családi jogú birtokot vett zálogjogon Lestártól.

Nógrád megyében Tereskén Schindler Ödön és neje Rakovszky Oktávia birtokosok.

Schirding család. Báró Schirding Ferdinand székely-gyalogsági ezredes az 1846. évi erdélyi országgyűlésen honfűsített.

Schirl család. Schirl János 1687-ben I. Leopold királytól kapott czimeres nemes levelet. ⁴⁾

Czimere függőleg kétfelé osztott paizs, jobb oldali vörös udvarában jobbról balra rézsutosan levonuló ezüst szelemen, a baloldali kék udvarban hátulsó lábain kettős farkú oroszlán ágaskodik. A paizs fölötti sisak koronájából fekete sasszárny emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyfekete. ⁵⁾

Schiwny család. *Lásd Saint-Aulaire.*

Schlachta család. (Zadjeli) Nógrád megyében Schlachta Ádám, mint Zellő helységbeli lakos az 1755. évi nemcek sorába iratott. ⁶⁾

Schlachta Gábor 1795-ben Arad vármegye nemessége sorába iratott. ⁷⁾

Schlachta Ferencz „zadjeli“ előnévvel kincstári ülnök Temesvárott 1823-ban, Liptó vármegyétől nyert nemesi bizonyítványát

¹⁾ Fényes, Komárom várm. 121.

²⁾ Az 1715. évi 196. törv. cz.

³⁾ Bel M. Notitia nova Hung. tomo IV. pag. 206.

⁴⁾ Coll. herald. nro. 782.

⁵⁾ Adami Scuta gentil. tomo. XI.

⁶⁾ Nógrád megyei 1755. évi jegyzőkönyv.

⁷⁾ Arad várm. jegyzőkönyv 1795. évi 711. szám alatt.

1823. mart. 10-én Krassó vármegyében is kihirdetetté. Családja él, és több tagja Temesben állami hivatalt visel. ¹⁾

Schlachta F e r e n c z 1812-ben a Ludovicea-ra 100 ftot adott. ²⁾

Schlaun család. Schlaun Móríc az 1802. évi országgyűlésen magyarnak bevétellett. ³⁾

Schlechta család. Báró Schlechta F e r e n c z ezredes, az 1827. évi országgyűlésen magyar honfiusitást nyert. ⁴⁾ Meghalt 1831-ben Fiai ausztriai szolgálatban állnak.

Schlik család. Schlik F e r e n c z - J ó z s e f és Leopold az 1687. évi országgyűlésen magyar indigenatust nyertek. ⁵⁾

A Schlik család már a XV. század óta szerepelt történetünkben; így Schlik G á s p á r († 1449.) már Zsigmond király és a Hunyadiak korában. ⁶⁾

Schlik I s t v á n a mohácsi vészes ütközetben 1526-ban vett részt csapatával, és ott esett el. Se b e s t y é n 1594-ben élt. ⁷⁾

Schlik Leopold, ki I. Leopold alatt a XVIII. század elején a Rákóczy forradalom ellen harczolt mint császári tábornagy. ⁸⁾

Végre korunkban gróf Schlik F e r e n c z - H e n r i k lovas tábornok, és egy magyar lovas ezred tulajdonosa, ki a forradalom alatt hadvezérkedett, született 1789-ben, meghalt 1862. évi mart. 17-én kora 73. évében Bécsben. Első neje gróf Eltz Zsófia, a második Breuern Vilma volt. Ezekből családja így áll:

<p style="margin: 0;">Ferencz Henrik lovas tábornok sz. 1789. † 1862.</p>			
1-től Albina sz. 1819. (Prinetti Károly)	Henrik Fer. sz. 1820. katona (b. Risenfels Zsófia)	Francziiska sz. 1821. (b. Risenfels Ferdinand)	2 tól Paulina sz. 1827. (b. Enis Venczel)
Henriette szül. 1850.	Ervin sz. 1852.	Ferencz sz. 1854.	Almeria sz. 1856.

A táblán álló Ferencznek atyja J ó z s e f dániai követ volt;

¹⁾ Krassó várm. jegyzőkönyve.

²⁾ 1812. évi 2. törv. cz.

³⁾ 1802. évi 34. törv. cz.

⁴⁾ 1827. évi 42. törv. cz.

⁵⁾ 1687. évi 28. törv. cz.

⁶⁾ Teleki, Hunyadiak kora I. 482. stb.

⁷⁾ Istvánffy 1685. évi kiadás 85. és 405.

⁸⁾ Engel, Gesch. V. 188. stb.

szül. 1754-ben, meghalt 1806-ban. Neje gróf Nosticz Mária volt. Józséfnek szülői Leopold-Fer. (szül. 1729. † 1770) és gr. Franckenberg Mária.

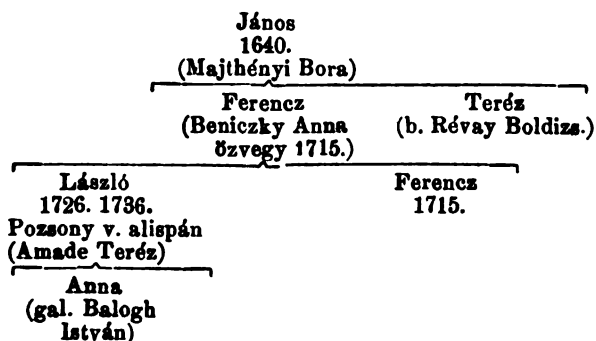
Józséfnek nagyatyja volt Ferencz-Ernő (szül. 1695. † 1766.) ennek neje gr. Trautmansdorf Mária. Ferencz-Ernőnek atyja volt azon Leopold (szül. 1663. † 1723.) ki a magyar honfúsitást nyerte.

A család czimere négyfelé osztott paiza, az 1. és 4. vörös udvarban fölül két ezüst, alább egy éken szintén egy gyűrű látható; a 2. és 3-ik kék udvarban arany oroszlán első lábaival fehér templomot tart. A közép vért ezüst udvarában vörös oszlop áll, melyet két oldalról két koronás oroszlán tart. ¹⁾

A Schlik család törzsökös Cseh országi eredetű. ²⁾

Schloissnig család. Schloissnig János udvari tanácsos és cabineti titkár az 1792. évi országgyűlésen honfúsitattott; ³⁾ született 1746-ban, meghalt 1804-ben. Utódai ausztriai szolgálatban állnak.

Schlosberg család. Pozsony vármegye egyik előkelő nemes családja, mely ott a mult században virágzott. Igazi első családi neve „Piszner a Schlossberg“ volt; és Piszner Schlossberg János-Vendel és János-Henrik Regensburgban 1640. jul. 3-án kelt czimeres levélben III. Ferdinand király által erősítették meg nemesességükben. Nevezett János-Vendel magyar családba házasodott, nőül vévén Majthényi Borbalát, és 1655-ben országgyűlésileg honfúsitattott, ⁴⁾ Tőle a leszármazás a következő :

¹⁾ Góthai Hist. Herald. Handbuch. 872—875.

²⁾ Lásd, Homayr, Mednyászký Taschenbuch 1825. 329. stb.

³⁾ 1792. évi 22. törv. czikk.

⁴⁾ 1655. évi 119. törv. cz-

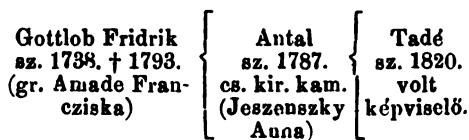
A táblán álló Schlosberg Ferencznek özvegye Beniczky Anna 1715-ben fiai neveikben is III. Károly király által a család származási faját megerősíteté, mely szerint a táblázat élén álló János-Vendelnek atyja volt Károly, ennek Fridrik, ennek Fábian, és végre ennek János-Károly.

A család Pozsony megye gazdagabb birtokosai közé tartozott. birta nevezetesen a Czifferi kastélyt, birt Nebojszán, Kajalban ¹⁾ stb.

László 1726-ban, sőt 1741-ben is Pozsony vármegye alispánja és 1729. és 1741-ben országgyűlési követe volt. ²⁾

Schmerzing család. Pomeraniából származtatja magát. 1706-ban I. József császár német birodalmi báróságra emelte. A mult században élt Gáspár-Hannibal, kinek fiai által két ágra szakadt a család. Egyik evang.; a másik a kath. vallású. Az előbbi a Szász-Altenburgi hercegségben él, az utóbbi kath. ágból származott Gottlob-Frigyes (szül. 1738. † 1793.) cs. kir. altábornagy, ki várkonyi gróf Amade Tadénak bedeghi gróf Nyáry Zsófiától született leányt gróf Amade Francziskát († 1824.) vevén nőül, ezzel Magyarországnban a bösi és szeniczi uradalmat kapta, egyetlen fia Antal-Hannibal szül. 1787. cs. kir. kamarás, és volt huszár őrnagy az 1827. évi országgyűlésen honfúsitást nyert, 1818-ban nőül vette nagy-jeszeni Jeszenszky Annát, kitől született 1820. július 20-án fia Tadé, ki 1848. előtt a m. kir. udv. kancelláriánál mint fogalmazó szolgált, az 1861. évi országgyűlésen Nyitra megye szakolczai kerületéből képviselő volt.

A származás fája ez :

A család czimere fűrész vágással arany és vörös udvarra osztott paizs, melyben fölül jobbról vörös, balról alul arany, a közepén vörös és arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronája fölött arany vörös zászló leng.

¹⁾ Bel M. Notitia nova Hung. II. 180. stb.

²⁾ Lehoczky Stemmat. I. 202. 203.

Schmiak család. Schmiak György 1722-ben III. Károly királytól ezímeres nemes levélben nemesített meg. ¹⁾

Czimere a paizs kék udvarában könyöklő pánczélos kar, irótolat tartva. Ugyan ilyen kar látható a paizs fölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Schmidegg család. (Sár-Ladányi, gróf) Körmöcz sz. kir. bányavárosból eredt nemes család. ²⁾ Ősei előbb a bányászattal, majd egyszersmind az evang. papi pályán működtek. Schmidegg Illés, mint papságra készülő, 1638-ban járt a Wittebergai egyetemen. ³⁾ Utánna Mátyás 1679-ben járt Wittebergában, ⁴⁾ a midőn ott egy astronomiai értekezést tartott. ⁵⁾

Leopold-Gusztáv szintén Körmöczről való, 1710-ben a jeni egyetemen tanult. ⁶⁾

Jeremiás Beszterczén lakott és ott volt háza 1699-ben. ⁷⁾

Mindezeknél nevezetesebb ember volt nevezett Illésnek fia, Schmidegg Tamás-Tivadár, ki I. Leopold által 1687-ben báróságra emeltetett. ⁸⁾ 1699. óta Zólyom vármegye főispánja volt. ⁹⁾ Mint ilyen, 1705-ben Rákóczynak is híve. ¹⁰⁾ Bizonyosan ő tért át kath. vallásra is. Meghalt 1726-ban. ¹¹⁾ Fia

Frigyes, ki 1736-ban Nógrád megyében is Sztregován zálogjogon birt, a Dunán túl szerzett birtokokat, és 1738. évi febr. 7-én grófságra emeltetett. ¹²⁾ Ugy látszik, ő szerzé Fejér megyében a család főbirtokát Sár-Ladányt is, melyről a család előnevét írja. Nejétől Majthényi Lucziától gyermekei: Ferdinánd egri megyei pap, 1754-től egri kanonok, végre örkanonok, meghalt 1767-ben; továbbá

László, ki hadi pályára lépven, 1760-ban kadét lett a Széche-

¹⁾ Collect. Herald. nro. 370.

²⁾ Bel M. Notitia nova Hung. IV. 206.

³⁾ Bartholomaeides, Memoria Ungarorum. 185.

⁴⁾ Klein Lebensumständen Evang. Prediger II. 355.

⁵⁾ Bartholomaeides u. ott. 186. Klein id. helyen.

⁶⁾ Haan, Jena Hung. 40.

⁷⁾ Kaprinai Mss. A. tomo VII. p. 76.

⁸⁾ Lehoczky Stemat. I. 170.

⁹⁾ Ugyan ott 164.

¹⁰⁾ Eredeti levél szerint b. Hellenbachhoz.

¹¹⁾ Bel M. Notitia nova Hung. Hung. II. 406. c3 Lehoczky id. h. 164.

¹²⁾ Góthai grófi Almanach 1859. évről. Az 1856. évit, melyben a család közlése után története van, nem kaphattam. Lehoczky I. k. 170.

nyi huszár ezredben; majd hadnagy az Albert hg. vasas ezredében, ott lön kapitány is, nyugalmaztatta magát 1778-ban. Utóbb 1790-ben a Somogy megyei fölkelő nemesség vezére lett, 1797-ben szintén ezen insurrectio ezredese és cs. kir. kamarás. Birt Nagy-Berkiben, Kapos, Kis-Keresztur, Mosdos és Gyalány helységeken. Ő szerzé A. és F. Kustán és Gyülevész helységet, a hallagosi és badacsonyi szőlőket Zala megyében, Bakófa, Paplány, Taplánfa, Sz. Lőrinczi és Kapolna jóságokat Vas megyében. Meghalt 1816-ban, eltemettetett Somogy megyében Nagy-Berki m. városban. Nejétől gróf Niczky Anna Máriától következő öt gyermeke maradt: 1. **Katalin**, 1816-ban már nem élt, neje volt szent-györgyi Horváth Zsigmondnak máskép gróf Hugonnay-nak.

2. **Mária Anna**, gróf Niczky Jánosné.

3. **Mária** gróf Fáy Jánosné.

4. **József**, kinek nejétől alsó-szátai Pethő Máriától fiai **József** és **Kálmán** elhaltak.

5. **János** cs. kir. kamarás, ki 1812-ben vette nőül gróf Harbutal-Chamare Jankát, csill. ker. hölgyet. Meghalt 1832. előtt. Maradt fia **Sándor**, ki a horvátországi családagat képezi.

Ugy látszik — Lászlónak testvérei voltak még gróf **Ferencz** cs. kir. kamarás, ki Zemplin megyében e század elején birtokos Butkán, (ott lakott is) Kamonyán, Bánócson és Szelepkán ¹⁾ és 1797-ben a Zemplini fölkelő nemesség ezredese lévén, seregével együtt vitézül viselte magát a francziák elleni hadban. ²⁾ 1807. és 1827-ben az országgyűlésen többféle választmány tagjaul választatott.

Szintén Lászlónak testvére lehetett **Tamás** cs. kir. kamarás, Fejér megyei birtokos. Meghalt 1832. előtt. Nejétől gróf Quabeck Jozefától gyermekei **II. Tamás**, szül. 1820-ban. Nagy-Berki birtokos ura, és a táblán látható testvérei.

A családja következő:

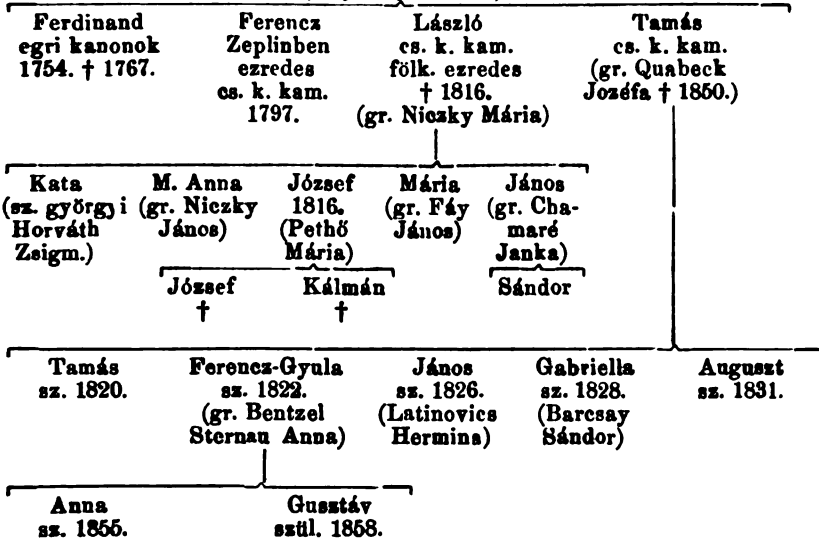
Tamás Tivadar
Zólyomi főispán
1689. báró † 1726.

Frigyas
1738. gróf
(Majthényi Luczia)
(Folyt a köv. lapon.)

¹⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 868. 869. 870. 875.

²⁾ Ugyan ott not. hist. 326.

Frigyes, ki az előbbi lapon.
1738. gróf
(Majthényi Lucia)

A család grófi czimere négy felé osztott paizs, közepén egy koronás kisebb paizsszal, melynek zöld udvarában hármaz zöld szálon három piros rózsa virít. A csimer paizs 1. és 4-dik fekete udvarában arany grif hátulsó lábain ágaskodik; a 2. és 3-ik vörös udvarban zöld térről zöld czedrusfa emelkedik föl. A paizs fölött kilencz gombos grófi korona van, és azon három koronás sisak, a középsőn két fekete elefánt ormány között derékig az arany grif látszik, első lábával piros rózsát tart; a két szélső sisak koronáján két-két kivont kard között egy-egy czedrusfa zöldel. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. ¹⁾

Schmidlin család. Schmidlin János-Joachim 1615-ben nyert magyarországi indigenatust ²⁾ 1770-ben báró Schmidlin Ferencz Nagy Bányán kir. kamarai bányai tanácsos és feltügyelő.

Schmid család. *László Kovács cs. a VI. köt. 406. lapján.*

Schmidt család. Alapítója Schmidt János, ki 1712-ben III Károly királytól kapott czimeres nemes levelet. ³⁾

Czimere a paizs kék udvarában vízből kiemelkedő hármaz szikla, melynek bal oldalán szarvas ágaskodik a középső legmagasabb szik-

¹⁾ Adami Scuta gentil. tomo XI.

²⁾ 1615. évi 136. törv. cz.

³⁾ Collect. herald. nro. 709.

lára. A paizs fölötti sisak koronájából szintén szarvas emelkedik ki, első lábaival szőlő fürtöt tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ¹⁾

Schmidt család. Ennek részére a címeres nemes levelet Schmidt Domokos szerzette 1721. évi május 18-án III. Károly királytól. ²⁾

Czímere vízirányosan kétfelé osztott paizs, a felső vörös udvarban természetes színű tulipán látszik, az alsó kék udvarban egymás fölött két fehér folyam hullámszik, fölöttök két arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján vörös mezű kar könyököl, vörös köves arany gyűrűt tartva. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyvörös.

Schmidt nevű családot Gömörvármegye számít nemessége sorába.

Schmikel család. Schmikel János - József 1709-ben I. József király által emeltetett a címeres nemesek közé. ³⁾

Czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4-ik vörös udvarban arany nap világit; a 2. és 3-dik arany udvarban egy fejű fekete sas kiterjesztett szárnyakkal látható. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között arany nap ragyog. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Schmillár család. 1767-ben Mária-Terézia királyasszonytól kapott címeres nemes levelet. ⁴⁾

Czímere a paizs fehér ezüst udvarában zöld halmon álló sárga csizmás, arany gomb és zsinorral diszített vörös magyar ruhába öltözött vitéz, fejét prémes vörös kalpag fedi, arany öve mellől kard hüvelye lóg, bal kezét csipőjéhez illesztve tartja, a jobb kézben kivont kardot tart; fölötte a paizs fejében kék keskeny udvarban két arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között piros lábú és csőrű fehér galamb áll, csőrében zöld leveles piros kinyílt rózsát tart. Foszladék jobb oldalról ezüstvörös, balról aranykék ⁵⁾

Schmitth család. Schmitth György, János és Ferencz testvérek 1736-ban III. Károly királytól kaptak címeres nemes levelet. ⁶⁾

A címzer-paizs rézsutosan (diagonaliter) keresztbe van jobbról

¹⁾ Adami, Scuta gentil. tomo XI.

²⁾ Collect. herald. nro. 414.

³⁾ Ugyan ott nro. 739.

⁴⁾ Collect. herald. nro. 112.

⁵⁾ Adami, Scuta gentil. tomo XI.

⁶⁾ Collect. herald. nro. 307.

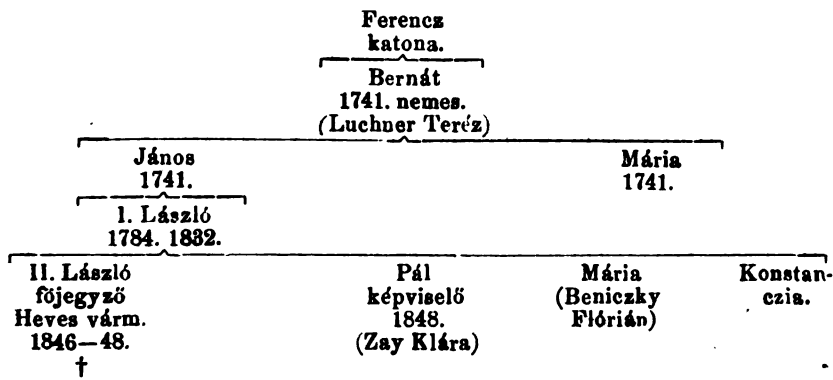
egy fekete szelemen által osztva, melyben lépő, kettős farkú, koronás oroslán, arany gyűrűt tart; a balról jobbféle keresztbe vont másik szelemen balról a vörös udvarban kék liliomot mutat, az alsó jobb oldali udvarban látszó ezüst szelemen pedig vörös liliomot mutat. A paizs fölötti sisak koronájából kettős farkú koronás oroslán emelkedik ki, drága köves arany gyűrűt tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Schnee család. Mint magyar nemes családnak megalapítója Schnee Bernát, ki valamint saját, úgy atyjának néhai Schnee Ferencznek katonai érdemei tekintetéből 1741. octob. 28-án Pozsonyban kelt címeres nemeslevélnél fogva Mária-Terézia királyasszony által nejevel Luchner Teréziával, úgy gyermekeivel Schnee Jánossal és Máriával és ezek utódaival együtt magyar nemességre emeltetett. Schnee Bernát ezen címeres nemeslevelét 1742. januar 15-én Pápán Veszprém vármegye közgyűlésen kihirdetteté.

Jánosnak fia I. László Veszprém megyétől Szatmár megyébe költözött, és Veszprém megyétől 1784-ben nemesi bizonyítványt vett ki, mely 1792-ben Csongrád, 1799-ben pedig Heves vármegyében mint újabb lakóhelyén hirdettetett ki; végre 1832. aug. 28-án fiai neveire nemességet Nógrád megyében ¹⁾ is kihirdetteté. — I. Lászlónak két fia maradt: II. László és Pál. Amaz 1839—1846-ig Heves megyének tisz. aljegyzője és pertárnoka, 1846-tól 1848-ig másod főjegyzője volt.

Pál ellenzéki szónok, 1848. előtt a Pesti-hirlap Heves megyei levezője és 1848-ban azon megyének a pesti országgyűlésen képviselője. Neje Zay Klára.

A családfa következő:

¹⁾ Nógrád megyei jegyzőkönyv 1832. évi 1383. sz. a. — Lásd Collect. herald.

A család címere a paizs kék udvarában fehéres szikla tetején arany korona, melyen ezüst oroszlán hátulsó lábain ágaskodik, első jobb lábával arany markolatú kivont kardot tartva; fölötte jobbról és balról arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából vörös nadragos, kék ruhás, ezüst öves, vörös prémkalapos vitéz nyúlik ki, kinyújtott jobb kezében kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüst-kék, balról aranykék. ¹⁾

Schneberger család. Schneberger M e n y h é r t 1717-ben III. Károly királytól kapott címeres nemes levelet. ²⁾

Címere a paizs kék udvarában zöld halmon álló és balra forduló struczmadár, csőrében ló-patkót tartva. A paizs fölötti sisak koronáján gólya áll egy lábon, szintén bal felé fordúlva, felemelt jobb lábával zöld ágat tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Schneider család. Schneider G y ö r g y 1681-ben I. Leopold királytól címeres nemes levelet kapott; és ugyan ekkor ilyen címeret: a paizs kék udvarában zöld halmon arany búzakéve áll. A paizs fölötti sisak koronájából hosszú szőke hajzatú meztelen nő emelkedik ki, derékig kinyújtott jobb kezében sarlót, a balban három arany kálászt tart. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ³⁾

Schobeln család. Erdélyben brassói szász nemes család. Nemességét 1678. febr. 8-án kapta ⁴⁾ Ha ez áll, akkor Schobel (így) J ó z s e f Brassó sz. kir. város bírása Mária Terézia királyasszonytól csak nemességében erősített meg, midőn a következő czimert kapta ⁵⁾ 1745. táján; ha csak a S c h o b e l n és S c h o b e l család nem két külön családot képez.

A négy felé osztott paizs 1. vörös udvarában hátulsó lábain ket-tős farkú oroszlán ágaskodik, első jobb lábával fehér író-tollat tartva; a 2-ik kék udvar zöld alján fehér oszlop emelkedik, tetején golyón Noé galambja áll; az oszlop-két oldalán egy-egy arany csillag ragyog; a 3-ik zöld udvarban zöld réten szarvas vágat; a 4-ik osztály kék fejezetében két arany csillag között fehér rózsa fej látszik, az udvar alsó része függőleg két részre, jobbról ezüst, balról vörös udvarra oszlik, a közepén arany korona van, amabban zöld téren balra fordulva, hátulsó

¹⁾ Adami, Scuta gentil. tomo XI.

²⁾ Collect. herald. nro 555.

³⁾ Adami, Scuta gentil. tomo XI.

⁴⁾ Kőváry, Erdély nev. cs. 261. hol „S c h o b e l n” van írva.

⁵⁾ Collect. herald. nro. 124. hol „S c h o b e l”-nak van írva.

lábain kettős farkú vörös oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva, a vörös udvarrészben az oroszlánnal szemben fehér egyszarvú ágaskodik. A paizs fölött két koronás sisak áll, a jobb oldaliból két kiterjesztett sasszárny között, melyek közül a jobb oldali kék, és ezüst félholdat mutat, a baloldali vörös és arany csillagot mutat, — fehér egyszarvú ágaskodik, balfelé fordúlva és nyakán nyillal átlöve; a baloldali sisak koronájából alúl piros, följebb kék öltözöttű szűz nyúlik fel, meztelen mellel, hosszú, derékig hullámozó hajzattal, fején zöld koszorúval, jobb kezével arany fejezetű oszlopot derekához támasztva, két elefánt ormány között, melyek közül a jobb oldali félig arany, félig vörös, a másik félig kék, félig ezüst. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék. ¹⁾

Schobeln ²⁾ János-György 1794-ben Brassó szászszéki szenator, kinek neve előtt a „de“ szócska is ott áll.

Schobel (*igy*) Márton-Theophil 1794-ben Köhalom széki királyi Perceptor. ³⁾

Schobeln (de) József 1815-ben Brassó széki kir. pénztárnok.

Scholcz család. Trencsin vármegye nemesi összeírásai szerint 1666-ban Scholcz András, (más írás szerint Scholecz) azon megyében Szkala-Ujfalván székelt. ⁴⁾

Schopf család. Schopf Ferencz és társai I. Ferencz királytól 1820. július 1-jén nyertek czímeres levelet. ⁵⁾

Schorn család. Schorn Leopold-Károly 1718-ban III. Károly királytól kapott czímeres nemes levelet. ⁶⁾

Czímere a paizs kék udvarában fehér golyón álló Fortuna, jobb kezével piros fátyolt tartva, mely ágyékát elfödve, feje fölött hullámozik, balkezeiben szintén fehér golyót tart. A paizs fölött koronás sisak áll, melyről a foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék színben ömlik le.

Schöffmann család. Schöffmann Ignác 1760-ban februar havában Mária-Terézia királyasszonytól nyerte czímeres nemes levelét, mely szerint czímere : a paizs kék udvarában hármás zöld halom középsőjén emelkedő márványszobor, annak tetején fehér lilium; a szo-

¹⁾ Adami, Scuta gentil. tomo XI.

²⁾ Az erdélyi 1794. évi Schematismusban így írva neve.

³⁾ Ugyan ott.

⁴⁾ Szontagh Dan. közl.

⁵⁾ Az eredeti armalis Győr vármegye levéltárában őriztetik.

⁶⁾ Collect. herald. nro. 522.

bor mellett két oldalról két arany oroslán ágaskodik, első lábaikkal az oszlopot tartva, hátulsó lábaik egyikével a zöld halmon, a másikkal az oszlop talapzatára lépve. A paizs fölötti sisak koronáján gólya áll, egyik lábát fölemelve, és csőrében kigyót tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstkék. ¹⁾

Schönborn család. Először gr. Schönborn Fridrik személyében 1715-ben indigenált család, ²⁾ mely a Rákóczy fejedelmi ház bukásával annak birtokai egy részét kapta adományba; és így honosult meg hazánkban.

Gróf Schönborn Lothar-Ferencz mainzi érsek, választó fejedelem és a német birodalom főkancellárja az ausztriai ház iránt tanúsított hűségéért és a császári seregekre tett áldozataiért Beregh megyében a munkácsi (a várat kivéve) és a sz. miklósi uradalmakat, melyek Rákóczy Ferenczé voltak, és melyeknek kiterjedése 45 négysz. mföld, 1726-ban kir. adományban kapta. Ez azonban 1728-ban elhunyván, a királyi adomány a családnak 1728. sept. 29-én kelt királyi jóváhagyással erősített egyezése és öröködési rendje szerint gr. Schönborn Buchaim Wolfsthal Fridrik-Károly bambergi érsekre terjesztett ki 1731. jun. 4-én, kinek e két uradalom egész 1740-ben történt haláláig birtokában maradt, ³⁾ a midőn ezek gróf Schönborn Eugen-Ervinre szállottak, ki 1752-ben az eddig kiskorúsága miatt gr. Schönborn Ferencz-György treviri Érsek és választó fejedelem és anyja Monteforti grófné által kezelt uradalmait átvévén, — minden háborítás nélkül bírta 1767-ig; midőn a kir. ügyész által a munkácsi mint az ország törvénye szerint a magyar koronát illető uradalom miatt pörbe idéztetett, (a sz. miklósi uradalom mint nem koronai illetmény meghagyatván) ennek folytán 1788. aug. 11-én töle elis vétetett; de a gróf a királyi fölséghez folyamodván, királyi közbenjárásra az 1790. évi országgyűlés 7. törv. czikke folytán vissza nyerte, úgy, hogy Munkács helyett a Bács megyei kincstári helységek, Murtonos, Ó-Kanizsa, Zenta, Osztrova, (vagy Ada) Mohol, Petroveszello, Ó-Becse, Sz. Tamás, Túrja, Földvár, Ó- és Uj-Kobitya stb. csatoltattak a koronához, a munkácsi uradalom pedig fiscalitási természetű birtoknak jelöltetett.

Gróf Schönborn Eugen-Ervin kamarás és titkos tanácsos

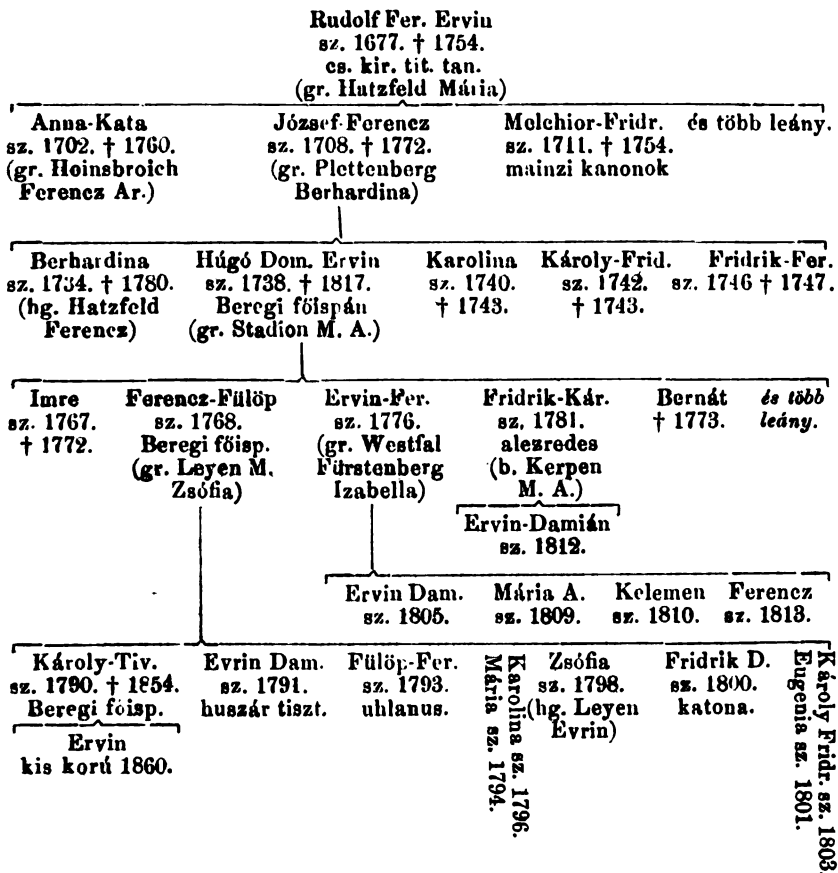
¹⁾ Collect. herald. nro 22. Adami, Scuta gentil. tomo XI.

²⁾ 1715. évi 133. törv. cz.

³⁾ Tabódy József, Munkács Múltja és Jelene 1860. 80. lap.

1801. jul. 25-én kora 76. évében meghalván, beregi uradalmait Station-Tanhausen Anna grófnétől született első fiára gróf Schönborn Buchaim Ferencz Fülöp Beregh vármegye főispánjára hagyta, ki nek hitvesétől gróf Leyen Zsófiától öt fia közül gróf Schönborn Károly Bereg vármegye volt főispánja 1854-ben meghalván, csak egyetlen fiút hagyott : gróf Ervint, ki még mint kiskorú gróf Bolza József gondnoksága alatt áll.

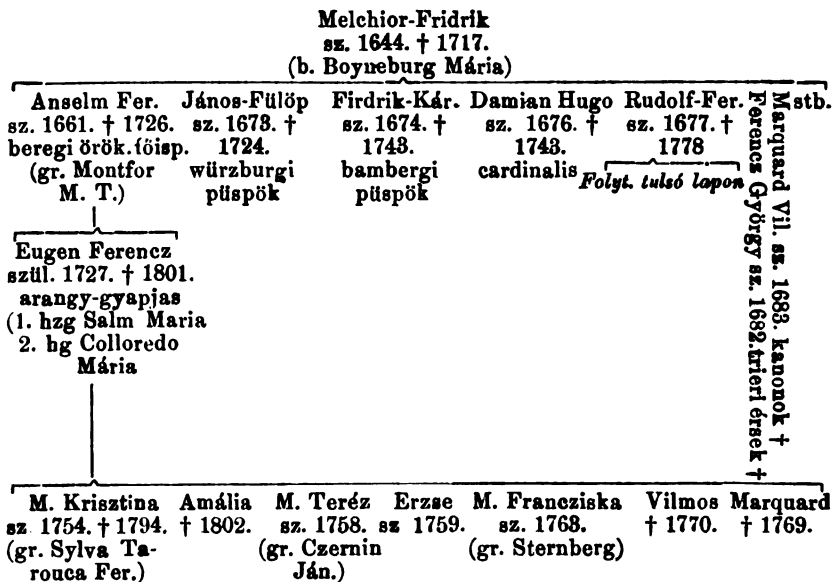
A család származási fája ¹⁾ következő :

A gróf Schönborn családnak két ága van, a másik ág, az úgy-

¹⁾ Schönfeld, Adelslex. I. 103—108.

nevezett ausztriai, 1801-ben Eugénben halt ki. Ennek ágazata következő :

A gróf Schönborn család bir Magyarországon kívül Ausztriában és Stajer országban is, névszerint a Heissensteini, Schönborni, Mühlbergi, Göllersdürfi, Mauterni, Rossazi, Arnfelsi, Waldensteini, Dorn-ecki uradalmakat.

Schönholz család. Schönholcz Ferencz Kristof 1790-ban II. Leopold király által emeltetett czímeres nemességre.

Czímere következő : a paizs először vízirányosan két felé oszlik, a felső keskenyebb arany udvarban egyfejű fekete sas kiterjesztett szárnyakkal növekedőben van; az alsó vörös udvarban zöld téren felfordított V alakú fehér szelemen alatt fehér vár-torny emelkedik, melynek tetején ezüst felhold szarvaival lefelé fordítva látható, az udvar jobb és bal felső szegletében fehér András-kereszt látszik. A paizs fölött két koronás sisak áll, a jobb oldalin két kiterjesztett fekete sasszárny lebeg, mindegyiken egy-egy fehér András-kereszt látható; a baloldali sisak koronájából vörös, fehér, vörös színű három strucz-toll leng. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüst-vörös. ¹⁾

¹⁾ Adami, Scuta gentil. tomo XI.

Schrantz család. Schrantz Keresztély 1709. évben I. József király által emeltetett nemességre. ¹⁾

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó kettősfarkú oroszlán, első lábával kivont kardot villogtatva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan oroszlán nő ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ²⁾

Schraud család. Alapítá Schraud Ferencz, ki Pesten polgári szülektől született 1761-ben, és az orvosi tudományokra adván magát, Bécsben orvos tudorrá lett, azután Szegeden, majd Csanád és Csongrád vármegyék orvosává neveztetett. Négy év múlva a pesti egyetemnél tanárul hivatott meg; 1794-ben a szerémségben dülő pestis alkalmával gyakorlati ügyeségének is fényes tanúságát adta, és ezen egész nyavalyáról egy nagy munkát adott ki „*Historia pestis Syrmienensis*“ czim alatt. 1797-ben I. Ferencz király érdemei tekintetéből nemességre emelte. 1802-ben pedig Magyarország főorvosa lett. Meghalt 1806-ban, midőn a Dunántúl dühöngő typhas nyavalya orvoslása ügyében járt, Vasvárott mart. 18-án. ³⁾

Czímere a paizs ezüst udvarában zöld téren legelő szarvas, melynek hátán tizenkét fejű sárkány dühösködik egy vele szemben álló piros talárba öltözött kék fátyolos egyénnel, ki felemelt botjával sujt feléje, mely botra kigyó tekerődött. A paizs fölötti sisak koronájából koronás arany oroszlán emelkedik ki, előtte szárnyas és kigyós mercurbot áll, mely fölött az oroszlán arany koronát tart. Foszladék jobbról ezüst kék, balról ezüstvörös. ⁴⁾

E család ivadéka Schraud Mária, alsó száthai Pethő Jánosné 1860-ban.

Schrembsér család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családainak egyike ⁵⁾

Nem nagyon különbözik e család névtől a Schremser név, melyen János 1618-ban adó pénztárnok volt. ⁶⁾

Schretter család, vagy *Schröter*. Lásd *Sréter*.

¹⁾ Collect. herald. nro. 740.

²⁾ Adami Scuta gentil. tomo XI.

³⁾ Lásd életét Kőleszi Vincze és Melczer, Magyar Plutarkus III. 241—268

⁴⁾ Adami Scuta gentil. tomo XI.

⁵⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 117.

⁶⁾ 1618. évi 14. törv. cz.

Schröfl család. Schröfl I g n á c z mannsbergi báró az 1802. évi országgyűlésen honfiúsítatott. ¹⁾

Schubány család. Schubány J á n o s 1792. évben július 26-án I. Ferencz királytól kapta czímeres nemes levelét.

Czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4-ik kék udvarban zöld téren egy tornyú, vörös fedelű fehér templom áll, fölötte jobbról arany csillag ragyog, a 2. és 3. arany udvar belső oldalából két fejű fekete sasnak féle része látható. A paizs fölötti sisak koronáján zöld hegyen fehér galamb áll, piros csőrében zöld galyat tartva; két oldalról két elefánt-ormány között, melyek közül a jobb oldali vízirányosan ezüst-kék, a bal oldali fekete arany. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyfekete. ²⁾

A nemesség szerző utóda Schubony M á r t o n 1827. april 23 án nemességét Krassó vármegyében is kihirdetteté, de ott e család jelenleg már nem létez.

Schudo család. Schudo P á l - L e o p o l d 1703. évben I. Leopold király által emeltetett czímeres nemességre ³⁾

Czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4-ik kék udvarban pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva; a 2. és 3-ik vörös udvar közepén fehér folyam hullámszik át; a paizs közepén Magyarország koronás czímere látható. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar nyugszik könyökölve és kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Schuester család. *Lásd Schuster cs.*

Schuhajda család. *Lásd Suhajda cs.*

Schumanka család. Schumanka P á l 1791-ben II. Leopold király által emeltetett nemességre.

Czímere vízirányosan keskeny arany szelemen által két felé osztott paizs; a felső vörös udvarban pánczélos sisakos vitéz nőlki, jobb kezével kivont kardot, a balban levágott török-fejet üstökénél fogva tart; fölötte jobbról arany nap, balról ezüst félhold ragyog; az alsó kék mezőben magas sziklás hegyen három vörös fedeles tornyú vár áll, fölötte jobbról és balról arany csillag ragyog; a paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüst-vörös, balról aranykék. ⁴⁾

¹⁾ 1802. évi 84. törv. cz.

²⁾ Adami Scuta gentil. tomo XI.

³⁾ Collect. herald. nco. 765.

⁴⁾ Adami Scuta gentil. tomo XI.

Schumichraszt család. Trencsin vármegye curialis nemes családainak egyike, birtokos Szkala-Ujfalván

Trencsin vármegye nemesi összeírásai róla a következő adatokat ¹⁾ tartalmazzák:

1748-ban Szkala-Ujfalván lakott Schumichraszt két István, hat György, négy János, négy András, két Márton, és négy Ádám; — ugyan akkor Dezséren két István, egy Pál, János, András, György és Imre.

1768-ban Sz. Ujfaluban laktak öt Ádám, hét György, két Pál, hét András, egy Gábor, négy Márton, tizenhárom János és egy József; Dezséren három János, egy Zsigmond, egy Péter, egy Pál, két Mihály és egy György.

1830-ban Kasza-Podhragyon lakott András, Szkala-Ujfalván a családból negyvenhárom férfi, Dezséren husz férfi.

1837. évben Szkala Ujfaluban ötvenöt férfi iratott össze a családból, Dezséren tizenhárom.

E család „nemes-ujfalusi“ prédikatummal él; Schumichraszt Mihály (szül. 1821. april. 28.) az esztergami érseki fő megyegyében pappá szenteltetett 1844-ben, 1862-ben philos. doctor, és a primatialis iroda igazgatója.

Schurmann család. Trencsin vármegye címerlevelos nemes családja. E megye nemesi lajstromai ²⁾ szerint:

1768-ban Dezséren lakott Schurmann Antal; Drskóczon pedig György és ennek Ignác és János fiai.

1803-ban Drskóczon laktak Elek és ennek fiai István és Ignác, továbbá János. Dezséren lakott Antal és fia István.

1837. Dezséren laktak Antal és ennek fia István, kik már kihaltak. — Drskóczon éltek Elek és István és ennek három fia József, János és Ignác; továbbá Gusztáv Jánosnak fia

Schustek család. (Hervei báró) Schuster Emánuel báróságot nyert 1801-ben I. Ferenc királytól.

Czímere négy felé osztott paizs, az 1. és 4-ik vörös udvarban zöld halmon arany koronából nyolcz fehér strucz toll nyúlik ki; a 2 és 3-ik ezüst udvarban egy széles vörös szelemen látható; a közép paizs kék udvarában három arany kinyílt liliom látszik. A paizs fölött bárói korona van, és azon három koronás sisak áll, a jobb oldaliból

¹⁾ Szontagh Dan. közlése.

²⁾ Szontagh Dan. közl.

két kék elefánt-ormány között arany kinyílt lilium szemlélhető, a közép-sőn kétfejű szétterjesztett szárnyú fekete sas áll; a baloldaltól nyolcz fehér strucz toll nyúlik fel. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst-vörös. A paizst két oldalról telamonok gyanánt két arany oroszán tartja. ¹⁾

Schuster család. Schuster Ignác és Károly testvérek 1741. évi octob. 28-án Mária Terézia királyasszony által emeltettek nemességre. ²⁾

Czímerök először vízirányosan kétfelé osztott paizs, a felső vörös udvarban szögletesen helyezett három ezüst pénz látszik, közepén a negyedik arany pénz; — az alsó udvar függőlegesen két felé oszlik, a jobb oldali fekete udvarban ezüst pellikán fiait melle vérével táplálja, a baloldali kék udvarban szárnyas gömbön meztelen Fortuna áll, piros fátyollal takaródzva. A paizs fölötti sisak koronáján fiait melle vérével tápláló ezüst pelikán áll. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról ezüst-kék. ³⁾

Schusterschiz család. Schusterschiz Alajos 1791-ben nyert II. Leopold királytól címeres nemes levelet.

Czímere jobbról balra rézsutosan vont arany szelemen által kétfelé osztott paizs, a szelemenben egymás után három vadkan fut; a paizs alsó vagy is jobb oldali ezüst udvarában hármas zöld halmon sárga csizmás és öves, zöld főveges és ruhás magyar ember áll, oldalán arany markolatú kard lóg, kezeivel felvont ívet tart; a baloldali vagy is felső kék udvarban arany koronás egy fejű sas kiterjesztett szárnyakkal látható. A paizs fölötti sisak koronájából kiterjesztett fekete sasszárny között a leirthez mindenben hasonló férfiú emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüst zöld, balról aranykék ⁴⁾

Schütz család. A nemességet Schütz István és általa neje-től nemes Peternády Juliannától született fiai István és Mátyás nyerték I. Leopold királytól 1694. évi junius 16-án Bécsben kelt címeres nemes levélben, mely azon évi octob. 4-én Pozsony vármegye közgyűlésén Samarján (Sancta Maria) kihirdettetett. A nemesség szerző idősb István többi közt 1663-ban hosszabb ideig török fogságot is szenvedett, mint ezt nemességeért tett folyamodványában olvashatni.

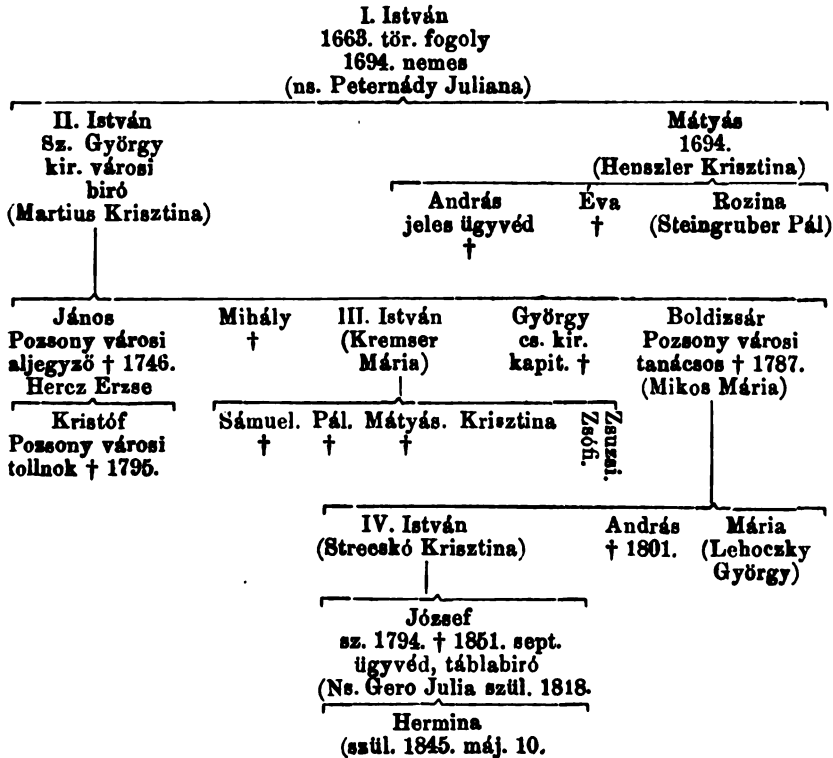
¹⁾ Adami, Scuta gentil. tomo XI. és az 1848. előtti hiv. névtárakban a magyar bárók sorában áll neve.

²⁾ Collect. herald. nro. 208.

³⁾ Adami, Scuta gentil. tomo XI.

⁴⁾ Adami, Scuta gentil. tomo XI.

A családnak nemzékrendje ¹⁾ következő :

A család származását és a viselt — többnyire városi — hivatalokat a táblázat mutatja. III. István neje Kremser Mária Koller József Referendarius legközelebbi rokona volt.

Boldissár Pozsony szabad kir. város tanácsnoka, azon város Szent-János nevű utcájában a múlt században házat építtetett, mely jelenleg is a család tulajdona, és bejárata fölött a család czimere

¹⁾ Családi közlés Stummer György által.

látható. Ennek unokája J ó z s e f, 1821. óta hites ügyvéd, táblabíró meghalt 1851. sept. 21-én, s benne fiágon családja kihalt; eltemetett Pozsonyban saját családi sirboltjában. Nejétől nemes Gero Juliannától csak egy leánya H e r m i n a maradt.

A család czimere — mint följebb a metszvény mutatja — a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló arany grif, első jobb lábával három nyilat tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén egészen hasonló grif emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.¹⁾

Schürer család. Schürer Mihály 1686 ban I. Leopold királytól kapott czimeres nemes levelet.²⁾

Czimere jobb oldalról balra rézsutosan vont fehér szelemen által, — melyen három piros szőlőfürt látható, — két vörös udvarra osztott paizs, mint a két vörös udvarban seregély látszik. A paizs fölötti sisak koronáján két egymásra helyezett fekete sasszárny lebeg, és azon rézsutos arany szelemenben három fehér rózs-fej látszik. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Schwachheim család. A Schwacheim családnak egy magyarországi czimer gyűjteményben ilyen grófi czimerét.³⁾ találjuk.

A paizs négy részre oszlik, közepén kisebb vérttel, melynek kék udvarában fehér sziklán fehér pellikán fészkel, fiait melle vérével táplálva. A czimerpaizs 1. és 4. kék udvarában arany csillag ragyog, a 2. és 3-ik vörös udvarban pedig két vízirányosan ezüst szelemen vonul át. A paizsot grófi korona fedi, azon három koronás sisak áll, a jobb oldaliból két fekete sasszárny között aranycsillag ragyog; a középsőn a leirt pellikánhoz hasonló látható; a baloldaliból hét strucztoll nyúlik ki, a középső arany szín, mellette két oldalról két vörös, azután ezek mellett fehér, azután kék színűek. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. Alul a paizsot két természetes színű oroszlán őrzi arany-nyal szegélyezett magas kék és vörös zászlót tartva, melyek közül a jobb oldali kék zászlóban Magyarország czimere; a baloldali vörösben Ausztria czimere látható.

Az 1760 és 1770. évi magyarországi hivatalos Schematismusokban indigenált családok között S c h w i n g h e i m, az 1787. és 1810. évi hiv. schematismusokban pedig csak ugyan S c w a c h h e i m név alatt találunk indigenált családot, melynek azonban nevére

¹⁾ Burgstaller, Collectio insignium.

²⁾ Collect. Herald. nro. 825.

³⁾ Adami, Scuta gentil. tomo XI.

a magyar törvénytárban nem akadhattunk. Valószínűleg csak királyi oklevelet nyert, s már kihalt, mivel az 1844. évi hiv. Schematismus sem mutatja már nevét.

Schwachoda család. Nemesi kiváltságáról mitsem tudunk. Ismeretes közülök J á n o s, kinek Kálnai Kálnay Reginától leánya I l o n a Szegedy Gáspárné volt. ¹⁾ Lchet azonban, hogy a Schwachoda csak mellékneve más nemes családnak, s tán épen a Bajcsy családnak, melyből Bajcsy Iona Szegesdy (nem Szegedy) Gáspár neje volt 1640. táján.

Schwartner család. Schwartner M á r t o n a magyar kir. Egyetemnél az oklevéltan tanára, és az egyetemi könyvtár első-őre, Pest megyei táblabíró stb. volt. Ő írta meg legelőször és legjobban Magyarország Statistikáját német nyelven, és Diplomaticát is adott ki, mind két munka több kiadást ért. Erdemioiért 1800-ban I. Ferencz király magyar nemességre emelte és a czimeres levélben következő czimerral díszítette:

A paizs arany udvarában hármaz zöld halmon arany koronából arany zsinoros és öves, fekete ruhás magyar férfiu áll, jobb kezében kivont kardot, a balban nyitott könyvet tartva. Ugyan ilyen alak látható a paizs fölötti sisak koronáján is, csak hogy itt már balkezeben fekete táblájú bezárt könyvet tart. Foszladék mindkét oldalról aranyfekete. ²⁾

Schwartz család. Pozsony megye nemessége sorában található. Czimere a paizs kék udvarában zöld téren álló derékig érő vörös ruhás szerezseny, jobb kezében kivont kardot tartva. Ugyan ehez hasonló alak nyúlik ki a paizs fölötti sisak koronájából is, két kiterjesztett sasszárny között, melyek közül a jobb oldali félig arany, félig fekete, a másik félig vörös, félig czüst. ³⁾ E családból származhatott a múlt században élt tudós Schwarcz G o d e f r i d is.

Schwarzenberg család. A magyar országgyűlés által gróf Schwarzenberg J á n o s - A d o l f cs. kir. titkos tanácsos és kamarás, aranygyapjas vitéz 1659-ben a 131. törv. czikk erejénél fogva honfűsítetett. Ettől egyenes vonalon származik a mostani Schwarzenberg hercegi rangú család, mint a következő táblázat mutatja:

¹⁾ Schönfeld Adelslex. I. 204.

²⁾ Adami, Scuta gentil. tomo XI.

³⁾ Burgstaller, Collectio Insignium etc.

János-Adolf
1659. indigena
(gr. Stahremberg Mária)
hgz. Ferdinand-Vilmos
(gr. Schulcz Mária)
Ádám-Ferencz
sz. 1680. † 1723.
(hgz. Lobkovicz Mária)

Mária-Anna
sz. 1706. † 1755.
(Baden-Badeni
Lajos ögróf.)

József-Ádám
sz. 1722. † 1782.
államminister.
(hgz. Lichtenstein
Mária-Terésia)

János nep. sz. 1742. † (gr. Oettingen M. Eleonora)	Mária A. sz. 1744. † 1803. (gr. Zinzendorf Lajos, minist.)	József W. sz. 1745. † 1781. ezredes	Antal sz. 1746. † 1764. kapit.	M. Teréz sz. 1747. (gr. Goes Zsigm.)	M. Ernestina stb. sz. 1752. † 1801. (gr. Auersperg Ferencz)
---	---	--	---	---	--

József-Ján. sz. 1769. † (hg. Arenberg Paulina)	Károly-Fülöp sz. 1771. † 1820. minister és hadi t. elnök (gr. Hohenfeld Mária-Anna)	Ernő sz. 1773. † 1821. győri püspök.	Fridrik sz. 1774. † 1798. mint sebesült.	Maria Kar. sz. 1775. † 1816. (hg. Lobkovicz Ferencz)	M. Terés sz. 1780. (gr. Fürs- tenberg Fridr.)	Eleonora, sz. 1783. alapítványi hölgy
---	--	--	--	---	---	---------------------------------------

Fridrik sz. 1800. tábornagy bir Magyar- országban	Károly sz. 1802. tábornagy volt erdélyi kormányzó (gr. Wratislaw Josefa)	Edmund sz. 1803. altábornagy
---	---	------------------------------------

Károly
sz. 1824.
eszedes.
(hg. Oettingen
Vilma)

Anna M.
sz. 1854.

Mária-Eleon. sz. 1795. † 1848. (hg. Windisch- grätz Alfréd)	M. Paulina sz. 1798. † 1821. (hg. Schönburg Henrik)	János sz. 1799. (h. Lich- tenstein Eleonora)	Felix sz. 1800. katona.	Luiza sz. 1803. (Schön- burg hg.)	Matild sz. 1804.	Fridrik János sz. 1808. bíbornok, prágai érsek M. Berta sz. 1807. (hg. Lobkovicz Aug.) M. Carolina sz. 1806. (hg. Brezenheim Ferdin.)
--	--	--	-------------------------------	--	---------------------	--

Adolf sz. 1832. katona.	M. Leopoldina sz. 1833. (gr. Waldstein Ernest)
-------------------------------	---

A család székhelye Bécs. A család uradalmi Alsó-Ausztriában, Cseh és Stajer országban fekszenek. Friedrich a tábornok, fia Károly Fülöp miniszternek és hadi tanácsi elnöknek, bírja Magyarországon Mária-Thált. Ennek testvére Károly 1849. után Erdély kormányzója volt.

József János testvérei közül Ernő században győri püspök volt.¹⁾ József János egyik fia Fridrik-János prágai érsek és bíró.

Schweidler család. Schweidler Jakab-Antal és Keresztély-Gábor 1695. évben kaptak címerez nemes levelet I. Leopold királytól²⁾

Czimerök a paizs ezüstudvarában zöld téren szemközt álló jobbról arany grif, balról arany oroszlán, első lábakkal kivont kardot tartva; a paizs aljáról egész a tetőig egy háromszegletű kék udvar ékeli magát a két leirt állat közé, és ezen kék udvarban fehér kettős kereszt és ez alatt háromszeglet formára három arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából meztelen Fortuna nő ki, magát piros tátyollal fődve. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.³⁾

Schweidler Jakab-Antal 1701-ben Budán a hadi biztosság elnöke vagy fő biztosa volt.

Schwertner család. Trencsin vármegyei czimerleveles nemes család. Irtik neve „Swertner”-nek is. Székhelye Nimnicz és Driethoma helység. Hazánkban alapítója Schwertner Ferencz, kinek atyja Schwertner Kristóf majnai Frankfurtban született, mint katona ausztriai szolgálatba állott és negyvenhat évig a Birkenfeld vasas ezredben szolgált, s mint főhadnagy vitézkedett. Nevezett fia Ferencz szintén katona volt, utóbb sóhivatali tiszt, ki saját és aty-

¹⁾ Fölötte halotti beszédet mondott s kinyomatott Horváth János.

²⁾ Collect. herald. nro 778.

³⁾ Adami Scuta gentil. tomo XI.

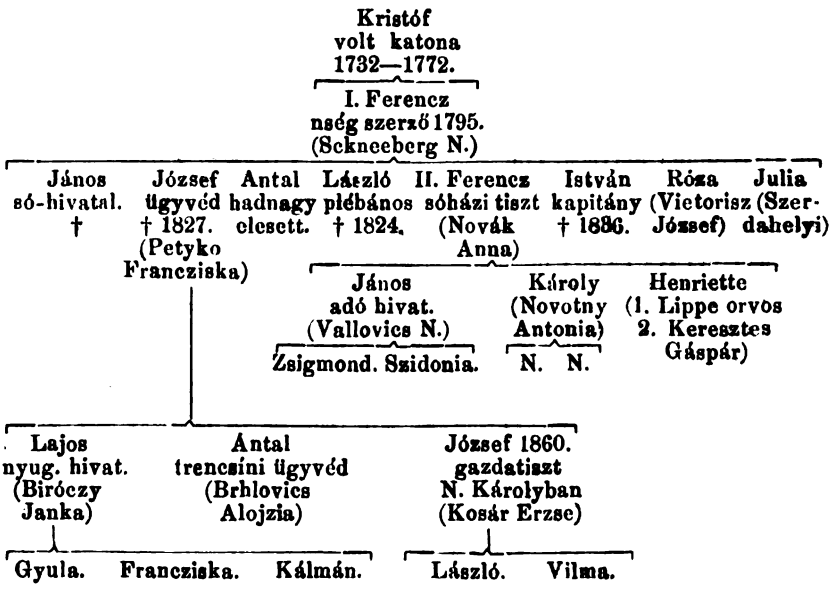
ja érdemeiért 1795. jul. 16-án Bécsben kelt czimeres levélben I. Ferencz király által megnevesítetett.

Ferencznek nejétől Schneeberg leánytól nyolcz gyermeke maradt, úgymint 1. János sóházi tiszt Szucsányban, meghalt magnélkül 2. I. József ügyvéd Driethomán, meghalt 1827. 3. Antal vott hadnagy, elesett Auszterlicznél. 4. László bolesói plebános, meghalt 1824-ben. 5. II. Ferencz sóházi tiszt Puchón. Neje Novák Anna. 6. István cs. kir. kapitány, meghalt Modrán 1836-ban. 7. Rozália Victorisz Józsefné. 8. Julia Szerdahelyi pesti színész neje.

I. Józsefnek nejétől Petykó Francziskától három fia maradt: 1. Lajos nyugalm. hivataliszt Driethomán. Neje Biróczy Nepomuczona, kitől három gyermeke van. 2. Antal ügyvéd Trencsinben. 3. József gazdatiszt Nagy-Károlyban, ki nevét Pallósi-ra változtatá, két gyermeke van.

II. Ferencznek nejétől Novák Annától szintén három gyermeke van, u. m. 1. János adó hivatali tiszt Predmérien. Nejétől Vallovcics leánytól két gyermek atyja. 2. Károly volt honvéd, a bánságban lak. Neje Novotny Antonia, kitől két gyermeke van. 3. Henriette előbb Lippe orvos, most Keresztes Gáspárné Pozsonyban.

A családfa ¹⁾ következő:

¹⁾ Szontagh Dán. közlése szerint.

A család címere — mint a metszvény mutatja — vízirányosan két részre osztott paizs, a felső udvar vörös, az alsó kék, az előtérben egy magas gúla emelkedik, melyre jobb oldalról rézsutosan hosszú meztelen pallós (schwert) fekszik. A paizs fölötti sisak koronáján hegyével fölfelé szintén pallós áll, két felől elefánt-ormányok között, melyek közül a jobb oldali ezüstvörös, a baloldali ezüstkék.

Scitovszky család. (Nagy-Kéri) Alapítá e században Scitovszky ker. János, ki Abauj megyei Bélán szül. 1785. nov. 1-jén; a papi pályára szenteltetvén, jeles tulajdonságai miatt 1827-ben már rosnyól., 1838-ban pécsi püspökké, 1849. jul. 21-én pedig esztergami érsekké és magyarországi primássá neveztetett, 1853-ban pedig a római sz. egyház bíbornok áldozárai közé igttatott. Ő nyerte maga és testvérétől származó unokaöcscsei részére a „nagy-kéri“ birtokrészszel kapcsolatban a kir. adomány- és címeres nemeslevelet, mely szerint a Scitovszky család címere vízirányosan két részre osztott paizs, az alsó ezüst udvarban piros szív, és a fölött az isteni gondviselés jelvénye: a háromszegbe foglalt és sugárokkal körülvelt szem látható. A felső udvar függőlegesen ismét két udvarra oszlik, a jobb oldali vörös udvarban két kék szárny között ezüst kereszt és a fölött három arany csillag látható; a baloldali kék udvarban hármás zöld halom középsőjén fehér galamb áll, csőrében zöld olajgalyat tart. A paizs fölötti sisak koronáján két kék sasszárny között szintén a leirtoz hasonló galamb szemlélhető. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

János primásnak unokaöcscse Scitovszky Márton nagy-bátyjával, mint pécsi püspökkel Baranya megyébe telepedvén, ott szerzé a Bodorfai pusztát, és azon megyében főszolgabíró volt, 1845-ben másod alispán lett és az volt 1849-ig. Jelenleg Nógrád megyében Nótén-csen a Gyurcsányi örökösöktől vett birtokán tartja családi lakását.

Scopek család. Alapítója Scopek Ferencz Pest sz. kir. város tanácsnoka és jegyzője, ki 1741. octob. 28-án Mária-Terézia királyasszonytól címeres nemeslevelet nyert. ¹⁾

Címere a paizs kék udvarában horgonyos végzetű ezüstkereszt, melynek közepén piros rózsafej van. A paizs fölötti sisak koronáján ezüst horgony áll, két kiterjesztett sasszárny között, melyek közül a jobb oldali félig ezüst, félig kék, a másik félig ezüst, félig vörös. Foszladék jobbról ezüstkék, balról ezüstvörös. ²⁾

¹⁾ Collect. herald. nro 205.

²⁾ Adami Scutu gentil. tomo XI.

Scultéty család. (Alsó-Lehotai) Gömör, Mosony, Nyitra, Pozsony, Trencsin, Zólyom stb. megyék nemessége sorában találjuk.

Zólyom vármegyében Alsó-Lehota helységet a kir. kincstárral közösen bírja a Scultéty nemzetség. ¹⁾ Ez ágból származott előnevénél fogva Pál, 1832-ben a pozsonyi országgyűlésen jelen nemvők képviselője.

Scultéty (iratik Scultéty-nak is) néven — úgy látszik — több, (legalább két) nemes család van. Legalább gyűjteményeink szerint két rendbeli Scultéty nemes családi címert ismerünk. Az egyik következő:

A paizs kék udvarában arany oroszlán hátulsó lábain ágaskodik, első jobb lábával három fehér író tollat tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén az előbbihez mindenben hasonló oroszlán nő ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ²⁾

A másik czimer, melyet Skultéty László nyert, következő: a paizs vizirányosan kétfelé oszlik, a felső vörös udvarban pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva; az alsó kék udvarban három függőleges ezüst pólya (fascia) látható. A paizs fölötti sisak koronáján szintén pánczélos kar könyököl, kivont karddal. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék. ³⁾

Ezeknél fogva az elősorolandó nevekből, főleg miután előnév nélkül fordulnak elő, azt sem lehet megmondani, e, — vagy ama czimerrel élő Skultéty-ak közé tartoznak-e?

A Scultetus név (magyarúl Soltész) szabad, adó mentes (főleg malom) birtokost jelent egy írónk szerint. ⁴⁾

Legrégibb, kit Scultéti néven ismertünk, azon Scultéti Gergely, ki 1423-ban érdemeiért Szepesben a Grenitz folyócskán vagy patakon malmot nyert. ⁵⁾

Ugyancsak az előbbi forrás szerint ⁶⁾ már 1283-ban podolni Scultéti Henrik érdemeiért Boleszláv krakói fejedelemtől Podolin mellett erdőt kapott volna; azonban bizonytalan az, hogy már ekkor nevezett Henriknek vezeték neve Scultéti volt legyen-e? s átment-e utódaira. Még bizonytalanabb tapogatás lenne e közt és a múlt és jelen században is élő Scultéty-ak közt egyenes vérséges összeköttetést keresni.

¹⁾ Fényes, Geographiai szótár III. 17.

²⁾ Adami Scuta gentil. tomo XI.

³⁾ Ugyan ott.

⁴⁾ A scultetiakról egész könyvet irt Schwartner, „De Scultetiis“ czim alatt.

⁵⁾ Schmitt, Eppi Agriens. II. 12. Lehoczky idézete szerint Stem. II. 358.

⁶⁾ Lehoczky, Stemmat. II. 358.

Bizonyos az, hogy a Scultéty nemes családbeliek egy része főképen kormányzészki hivatalokat viselt. Így találjuk a következőket :

S. Ferdinánd 1776-ban cs. kir. tanácsos, és a m. kir. udvari kancellariánál titkár, már 1787-ben ugyan ott tanácsos és referendarius.

S. Mihály 1787-ben kir. táblai ülnök.

S. János 1787-ben a Dunán inneni kerületi tábla ülnöke, az még 1810-ben is. Ez 1800. nov. 20-án Pozsony megyétől nyert nemesi bizonyítványt, és a Trencsin megyei Scultétyakból származva, még 1837-ben Ivanóczon lakott.

S. András 1810-ben a kapniki kincstári bánya-hatóságnál hivatalistát, 1815—1820-ban az Oláh-Lápos bánya hámor-mestere.

S. Ferencz 1810-ben kamarai titkár, ugyan az még 1815. ben is, és Nyitra megyei táblabíró, 1820-ban már kamarai tanácsos, valamint 1825-ben is.

S. Pál Mosony megyei tábla-bíró, és 1810—1844. évi időközben a m. óvári kamarai uradalom ügyésze, valószínűleg a Scultétiak Moson megyei ágából, mely azon megyében Rajkán nemesi kuriát bír. ¹⁾

S. István a m. kir. helytartóságnál 1810—1825-ben hivatalnok (protocolista).

S. István Teplicskán kamarai erdész 1815—25. körül.

S. Alajos szatmári czimz. kanonok 1844-ben.

Trencsin vármegyében a nemesi összeírásokban ²⁾ találjuk 1666-ban Scultéty Andrást, utóbb annak árvait Dubniczán, 1689-ben Dezseren.

1721. és 1725-ben ugyan ott Nagy-Sztankóczi lakhelyén beiratott Scultéty vulgo Krcsúth György. Talán ezen György az, ki 1727-ben Hont megyében többeket perbe idéztetett. ³⁾

Az 1803. évi Trencsin megyei nemesi lajstromban már nem találni a Scultéty-ak nevét; de ez évben produkálta Scultéty János, mint említők, Pozsony megyétől 1800. nov. 20-án kelt nemesi bizonyítványát. 1807-ben András és idősb s ifjabb István Ivanóczon székelték; 1837-ben ott lakott nevezett János is, a volt kerületi táblai ülnök.

¹⁾ Fényes, Geografiai szótár III. 276.

²⁾ Szontagh Dániel közl. szerint.

³⁾ Szentbenedeki Convent. fasc. 138. nro. 3.

Ugy látszik, hogy ezen Trencsin megyei ág a Turóc megyében birtokos Krcsúth családnak egyik vonalát képezi.

Sebastiány család. (Remete-Poganyesti.) Krassó vármegyében A. és F. Remete helységet bírja újabb királyi adomány jogán, birtokos Poganyest helységben is.

Közülök József 1848. előtt a m. kir. udvari kancellária titkára s több vármegye táblabírája.

Bir a család újabb vétel utján Nógrád megyében Kürtösön is.

Más ily nevű család ősei közül volt azon Sebastiani Kristóf s neje Dorottya, kiknek fiok György Liptó megyében Tepliczen született, 1656-ban Wittebergában tanult, és végre radaczi evang. lelkész volt ¹⁾

Sebby család. Trencsin vármegye czímerleveles család. A nemeslevelet Sebby István kapta 1583-ban Rudolf királytól saját és fia Mihály, úgy nővére fia Mecenovics Márton nevére is, mely nemeslevél 1700-ban Trencsin vármegye levéltárába jutott. ²⁾

1697-ben azonban azon Sebby-eknek, kik „Folvarecsny“ melléknév alatt voltak ismeretesek, nemességökre nézve Trencsin megyében a kotszai és ledniczi uradalmak ellenmondtak.

A Sebby-ek melyik vonalából lehettek azon Sebby János, ki 1721-ben Puchón lakott és 1755-ben élt György, 1792-ben élt István? — nem tudhatni.

Sebe család. Borsod, Gömör megyei nemes család. A czímeres nemes levelet Sebe Péter kapta 1714-ben III. Károly királytól. ³⁾

Czímere vízirányosan kétfelé osztott paizs, a felső kék udvar alján derengő hajnal fölött arany háromszögben Isten szeme, és fölötte jobbról balról arany csillag látható, az alsó kék udvarban zöld dombon királyi korona van, és azon vörös mezű kar könyököl, író-tollat tartva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén vörös ruhás kar nyugszik, író-tollat tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ⁴⁾

Péternek egyik fia Mihály, kinek vattai Battha Maria Annától leányai Krisztina báró Szepessy Lászlóhoz, Anna Ajtich Horváth Józsefhez mentek férjhez. Mihálynak utóda Sebe Mihály Felfaluban, ki Paukovich Francziskától nemzé Sebe Luizát, Ratkó Mik-

¹⁾ Bartholomaeides, Memoria Ungaror. 151.

²⁾ Szontagh Dániel közlése.

³⁾ Collect. herald. nro. 638.

⁴⁾ Adami, Scuta gentil. tomo XI.

lősnét, meghalt 1836. táján. Egyik Sebé-nek 1816. táján neje volt Kovách Franziska; tán első vagy második neje az utóbb említett Sebe Mihálynak. — Iratik a család neve kiejtés után „Zsebé”-nek.

Sebe család (Martonosi) Udvarhelyszéki székely eredetű család, elszármazva Erdély több hatóságába.

Közülök Andás Udvarhelyszékben 1848 előtt huzamos ideig ügyvéd. Pál Kővár-vidéken árva-széki ülnök, Sándor ugyanott aljegyző 1845. körül. János ügyvéd Hunyadban 1848-ban; utóbb Oláh országba költözött, hol 1860-ban egy utazása alkalmával sok pénzeért rablók rohanták meg, s megölték. Elek ügyvéd volt Krasznában 1840. körül. Sámuel ügyvéd Kolozsvárott. Tán a följebb említett Jánosnak atyja volt azon Sebe János, ki 1837. körül Homoród-Szent-Péteren unitárius lelkész volt.

Tán szintén e családbeli András 1836-ban Udvarhelyszéki törv. széki ülnök.

Erdélyben él Sebe család Vargyasi előnévvel is, melyből Máté 1827-ben Kővár-vidéki ügyvéd volt.

Sebe János 1794-ban a Kolosvári ref. főtanodában tanár.

Sebes család. (Zilahi) Szilágysági család. Közülök Dienes 1794-ben Kraszna vármegye alszolgabírája; Sámuel ugyanakkor Szászváros jegyzője.

László a kir. testőrségnél őrnagyi ranggal volt; 1837-ben erdélyi országgyűlési kir. hivatalos.

Antal erdélyi főkormányzéki tanácsos, meghalt 1835-ben. Fia Ferencz 1848. előtt Közép-Szolnok vármegyében főszolgabíró.

Károly dulló Marosszéken 1846-ban. Miklós levéltárnok Közép-Szolnokban, 1848-ban szolgabíró. — József törvényszéki ülnök, ifjabb József aljegyző; Sándor börtön-őr ugyanott, Miklós Zilah városi hivatalnok, József Abrudbányán városi és bányatörvényszéki hivatalnok, mind 1848. körül. Ferencz catasteri hivatalnok.

Előnév nélkül fordulnak elő László 1760. Somró-Ujfaluban Doboka megyében birtokos. ¹⁾

János ügyvéd Küküllő megyében 1848-ban. Pál Toroczkón unitárius lelkész, utóbb igazgató tanár 1837. körül. Fia Pál országos számvevőségi tiszt.

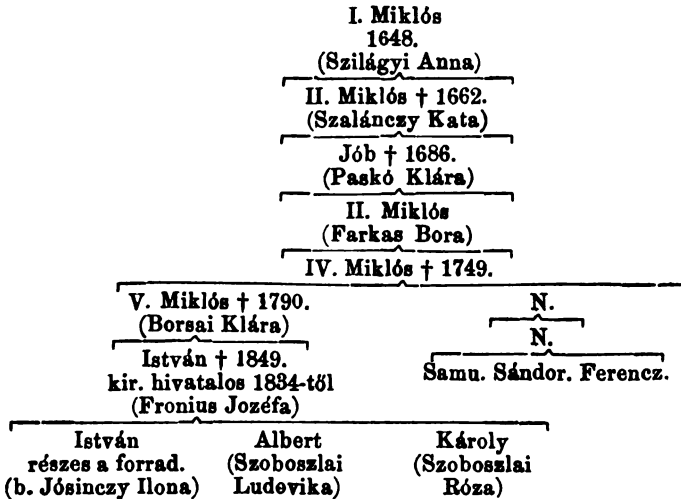
Sebesy család. (Bogárfalvi) Udvarhelyszéki székely család, birto-

¹⁾ Hodor, Doboka várm. 218.

kos Bardócson ¹⁾ E székben fekszik Bogárfalva is, (vagy Bolgárfalva?) honnan előnevét írja; ugyan e székben többnyire alkirálybírósgot viseltek.

Sebesi Péter 1595-ben vett adományt Bogárfalvára. ²⁾

Ismertebb ágának törzse Miklós, kitől nemzékrendje ³⁾ következő:

Sebesi Ferencz, ki a táblán nincs, bolgárfalvi Sebesi Péternek fia volt, egy írónk szerint ⁴⁾ Zaránd megye Bolgárfalva helységben ⁵⁾ székel, azon megyének főszolgabírája volt, és 1653. april 10-én tartá kézfogását és gyűrűváltását Komáromy Ferencz Bihar megyei nemesnek Anna nevű leányával. E szerint ha Sebesi Ferencz Zaránd megyei Bolgárfalvi predikátummal élt, nem lehetett egy az udvarhelyszéki bogárfalvi Sebesi családdal, ha csak Ráth Károly nem tévedett a geographiában; és így nem tarthatjuk S. Ferencznek atyját az

¹⁾ Benkő, Transylvania special. 163.

²⁾ Kővári, Erdély nev. családai 261.

³⁾ Ugyan ott.

⁴⁾ Ráth Károly „A Győri tört. és regészeti füzetek“ I. köt. 194.

⁵⁾ Följebb Bolgárfalvát mint Udvarhelyszék helységét irtuk; én Bolgárfalvát nem találom az „Elenchus nomina Civit. Oppidor. et pagorum in Transylvania existentium“ 1824. évi hivatalos kiadásában Zaránd megyében. De azért lehet, hogy ott is fekszik Bolgárfalva. Hanem azt is meg kell említenem, hogy egy közlő (Török Antal) szerint a követségben járt Sebesi Ferencz karánsebesi predikátumot viselt volna, mint róla alább leszen szó.

1595-ben adományt nyert Sebesi Péterrel egy azon személynek sem. Ama Zaránd megyei Sebesi Ferencz saját naplója szerint 1626-ban Bethlen Gábor alatt részt vett a magyar országi táborozásban, 1631-ben a Bosna-Serajban indított erdélyi követséghez csatlakozott; ezután iskolába járt Szatmárott, 1635—1639-ig Lengyel országban szolgált több nagy úrnál, innen haza menvén, Zaránd megyei jószágán gazdálkodott, míg 1655-ben ismét követségbe járt. ¹⁾

Nem több biztosággal sorozhatjuk a följebbi családfán állók vérsége közé Sebesi Pált sem, kinek fia Sebesy Ferencz 1603-ban Hatvan vára ostromában karján sebet kapott. ²⁾ Egy, Sebesy Ferencz már I. Ferdinánd király korában is élt, 1553-ben Sáros vármegyében.; ki valószínűleg a Sáros megyei Sebes-ről neveztetett. ³⁾

Valamint e családfához viszonyát nem ismerjük azon Sebesi Menyhért-nek sem, ki 1699-ben Zalathnán arany váltó volt. ⁴⁾

Ellenben Sebesi Miklós, ki 1644-ben Kemény Jánossal Radzivil herczeg lakodalmán járt, ⁵⁾ nagy valószínűséggel egy személy volt a táblázatunkon álló II. Miklóssal.

Egy szíves közlő hazánkfia ⁶⁾ szerint Karánsebesi Sebesi család is létezik, mely a török üldözések elől menekült Erdélybe, és szerinte ennek ősei közé tartozott Sebesi Ferencz, ki 1657-ben török követségben járt. 1791-ben Sebesi Sándor, Ferencz és István folyamodtak az erdélyi országgyűléshez a fiscus által kézen tartott Zaránd megyei több jószág miatt, folyamodások az országgyűlésből közöltetett a fiscussal, és a Kapu örökösöket illetőleg gr. Gyulay Józseffel. Jelenleg — úgymond a közlő — e család számos tagokban áll fenn; Ádám, kinek neje Dobolyi Róza, Károly, kinek neje Kászoni Mária; Anna, Sámuel, Ferencz, Sándor Fejér megyében és részint Küküllőben birtokosok. A másik ágból György, Amália, Karolina, Róza stb. Hátszeg vidéken Hunyad megyében birtokosok.

Azt is ide írhatjuk, hogy Hunyad megyében 1794-ben Borbátvizi előnévvel élő Sebesy István mint megyei alszolgabíró élt. ⁷⁾

¹⁾ Győri tört. és rég. füzetek I. köt. 194. s. köv. l.

²⁾ Istvánffy Histor. 1685. kiadás 519. lap.

³⁾ Wagner, Diplom. Sáros. p. 404.

⁴⁾ Cserei Mihály Hist. 280. lap.

⁵⁾ Kemény János Önéletírás. Szalay L. kiadásában 423. lap.

⁶⁾ Török Antal.

⁷⁾ 1794. évi erdélyi hiv. schematismus.

Ugocsa megyében pedig Péterfalván stb. az 1750-ben nádori-ado-mány mellett beiktatott családok között is előfordúl a Sebesty család ¹⁾

Sebestyén család. Győr, Komárom megyékben lakott a XVI. XVII. században, és onnan több megyébe is, úgymint Fejér, Veszprém megyékbe elterjedt.

Győr megyében Sebestyén István özvegye Orsolya 1581-ben a megye előtt tiltakozott Örkény pusztabeli birtokrészének használata ellen. ²⁾

Komáromban 1780-ban az udvartelkes nemesek sorában fordul elő. ³⁾

Fejér megyei Czece helységbe Komárom megyéből származott egy ág, nevezetesen Sebestyén György Komárom megyében lakott, ennek fia volt Péter, ennek fia ismét György 1785-ben mint Czece helységben lakos produkálta Fejér megye előtt Komárom vármegyétől 1744. febr. 28-án nevezett nagyatyjának kiadott nemesi bizonyítványát.

Egy, Nógrád megyébe származott ágából volt Sebestyén János, kinek Rajcsány Borbálától leányai Borbála Ebeczky Józsefné, Eszter Vattay Dánielné.

Veszprém megyében Sebestyén Gábor megyei tiszti fő-ügyész volt, az 1843. és 1847. évi országgyűlésen azon megye követe. 1850. után a soproni ker. cs. kir. törvényszéknél ülnök, 1860. után kir. táblai ülnök.

Sebestyén család. (Szigethi). A címeres nemeslevelet Sebestyén Mihály és általa neje Cseh Erzsébet, és fiai Mihály és János, nem különben vérrokonuk Szegedy István kapták I. Leopold királytól 1659. aug. 5-én Bécsben, és az 1660. febr. 3-án bocskói Bocskay István főispán elnöklete alatt Zemplin vármegyében Zemplin m. városában tartott tisztújító közgyűlésen kihirdettetett. ⁴⁾ 1725-ben dec. 25-én ugyan ezen címereslevelet Bihar vármegye közgyűlésén a nemesi vizsgálat alkalmával Szegedy János saját nemessége igazolására mutattatta fel a megye főjegyzője Bakay István által, mint ezt az oklevél határa jegyzett feliratok bizonyítják.

A nemesség szerző I. Mihály fiának II. Mihálynak egyik fia Albert Békés megyébe Gyulára telepedett le, és ott haláláig urodal-

¹⁾ Szirmay C. Ugocsa p. 124.

²⁾ Győr megyei I. jegyzőkönyv máj. 27. közgyűl.

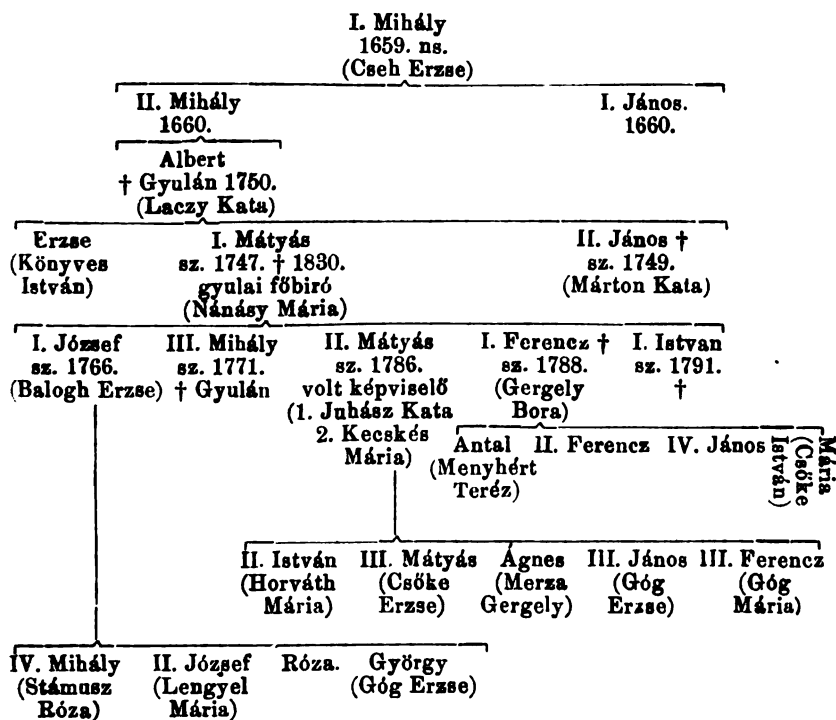
³⁾ Fényes, Komárom várm. 87.

⁴⁾ Zemplin várm. jegyzőkönyv 188. lap. 70. szám alatt.

mi szolgálatban állt. Meghalt 1750-ben korának mintegy 50. évében. Fia I. Mát yás 1801. és 1804-ben Gyula város főbirája, 1808. dec. 5-én Bihar megye törvényszéke előtt per útján igazolta nemességét. Meghalt 1830-ban. Ennek egyik fia II. Mát yás 1827. és 1842-ben szintén Gyula város főbirája, az 1848/9. és 1861. évi országgyűlésen Békés megyei képviselő volt, ő az eredeti czimereslevél s családi okiratok őrzője.

A család rom. kath. vallású, és a dédunokák Gyulán megköze-
lítik az ötven számot.

A családfa ¹⁾ következő :

A család czimere a paizs kék udvarában zöld téren álló darú, nyakán három nyíllal átlöve ; a paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

¹⁾ Családi oklevelek nyomán közlé Mogyoróssy Ján.

Sebestyén család. (Köpeczi) székely eredetű, melyből Sebestyén János 1610-ben Miklósvaraszék követe volt Báthori Gáborhoz ¹⁾,

Sebestyén család (Zetelaki) Közülök Gergely 1848-ig Kolozsvárott a r. kath. lyceumban tanár. utóbb cs. kir. törvényszéki ülnök, jelenleg ítélőmester, nejétől Tóth Jusztinától gyermekei: Mihály István, Irma Domokos Antalné. — Oldalrokonuk Antal kolosi kath. lelkész.

Udvarhelyszékben Gábor csik-szeredai kath. lelkész 1848-ban, András szintén kath. lelkész és Szebenben tanár 1848-ban, tán szinten e családhoz tartoznak?

Sebestyén család. (Fancsali) Közülök Antal 1794—1815-ben főkormányzású irnok s fogalmazó. József 1794-ben az országos alapítványi biztosság árva-ügyi osztályánál számvevő tiszt.

Sebestyén család birt Doboka megyében is 1702-ben Sárváron. ²⁾

Nem tudjuk családi származását azon Sebestyén Andrásnak, ki csornai prépostból 1679-től erdélyi püspök volt, utóbb egyszersmind szepesi prépost, meghalt 1683. april. 1-jén Lőcsén. ³⁾

Sebő család. Győr vármegye nemes családai sorában áll Fényes Geographiája szerint.

Sebők család. Gömör vármegye nemes családja. A czímeres nemes levelet Sebők György kapta I. József királytól 1707-ben ⁴⁾

Czímere a paizs kék udvarában mocsár partján széterjesztett szárnyakkal álló fehér daru, felemelt jobb lábával arany kövecset tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ⁵⁾

Györgynek neje — úgy látszik — Urbányi Mária volt.

Sebők család. Alapítója Sebők Mihály, ki 1636. mart. 10-én Bécsben III. Ferdinánd királytól kapta czímeres nemes levelét. Ennek kis unokáik Fejér vármegyében név szerint Péter Föl-Csúthon, János és István Czece helységben, Sándor és Sámuel 1773. dec. 15-én Fejér megye előtt a czímeres levél szerzőjétől izről izre leszármazásukat kimutatván, nemességök igazoltatott. ⁶⁾

Seczanác család. Seczanác Jakab már 1787-ben m. kir. helytartósági, titkár 1790-ben II. Leopold királytól czímeres nemes levelet nyert.

¹⁾ Hódor, Doboka várm. 218.

²⁾ Ugyan ott.

³⁾ Pray, Hierarchia II. 280. és Wagner, Analecta Scepus. III. 123.

⁴⁾ Collect. herald. nro. 756.

⁵⁾ Adami Scuta gentil. tomo XI.

⁶⁾ Fejér megye jegyzőkönyve 1773. évről.

Czímere először vízirányosan kétfelé osztott paizs, az alsó arany udvarban hármias fehér szikla dombok közül a középső fölött barna sas repül; a felső osztály függőlegesen ismét kétfelé oszlik, a jobb oldali kék mezőt mutat, vízirányos ezüst szelemen által, melyben két piros rózsza fej van, két részre osztva; mindenikben lilium végű arany kereszt látható; a baloldali vörös udvarban zöld téren ezüst oroszlán hátulsó lábain ágaskodik, első jobb lábával arany buzogányt tart, fején arany korona van, melyből három: vörös, fehér, zöld strucztooll leng. A paizs fölötti sisak koronájából a leirtohoz egészen hasonló oroszlán nő ki, két fekete elefánt ormány között. Foszladék jobbról aranykék, balról ezütvörös. ¹⁾

Seczujác család. Seczujacz de Heldenfeld családból György 1763-ban Mária Terézia királyasszonytól kapott czímeres nemes levelet. ²⁾ Utódai katonák voltak, így György 1846-ban a bánági határőr ezredben kapitány volt.

Czímere négy részre osztott paizs, az 1. és 4. zöld udvarban vörös török süveg, alján széles aranynyal szegve, smaragd boglárjából kócsagtollak nyúlnak fel; a 2. és 3. udvarban fekete sas balfele fordulva, repül fölfelé. A paizs fölötti sisak koronáján kiterjesztett szárnyakkal egy fekete sas áll. Foszladék jobbról aranyzöld, balról ezüstvörös.

I. Györgynek fia Seczujác de Heldenfeld Arzénius cs. kir. alezredes a temesvári bánági ezred parancsnoka, M. Teréz rend vitéze 1767-ben ausztriai báróságra emeltett. Meghalt 1814. De ez e körbe nem tartozik.

Sedel család. Alapítója Sedel Mihály, ki 1719. sept. 11-én III. Károly királytól kapta czímeres nemes levelét. ³⁾

Czímere a paizs kék udvarának alján nádas halastó fölött a jobb oldalféle uszkaló fehér hattyú. A paizs fölötti sisak koronájából leopárd emelkedik ki, első jobb lábával három nyilat tartva, hegyeikkel fölfelé. Foszladék jobbról ezüstvös, balról aranykék.

Tán e család ősei közül voltak, habár neveik németesebb helyes irással Schödl-nek irva fordulnak elé, azon Pozsony sz. kir. város polgárai, kik közül Schödl Márton 1601. és 1610-ben azon város főbirája, Schödl János pedig 1618-ban főbirája, 1622. és 1627-

¹⁾ Adami, Scuta gentil. tomo XI.

²⁾ Collect. herald. nro. 41.

³⁾ Collect. herald. nro. 884. és Adami Scuta gentil. XI.

ben pedig polgármestere, ismét Schödl Márton 1651-ben bírása volt. ¹⁾

Seeberg család. (Báró) Erdélyi család. Alapítója Vankel Márton kereskedő, ki „seebergi“ előnévvel nemességet nyert. Később fiai közül három, úgymint: Márton-Zakariás, Kristóf és András báróságra emelkedtek, és Seeberg nevet vettek föl, míg a negyedik testvér a seebergi Vankhely név mellett nemesnek maradt ²⁾

Tágjai többnyire katonai pályára adták magokat, Kristóf ezredes, András százados volt, ez utóbbinak fia Mihály szintén katona.

Márton-Zakár 1764-ben a főkormányshéknél tanácsos, egyike volt azon kevés ellenzéki tagoknak, kik Bucov korában a székelek fölfegyverzése ellen vívtanak. Fia Márton hasonló ellenzéki szellemű, az 1791. évi országgyűlésen B. Bruckenthal Sámuel bevádla mint hamis feladót.

Kristóf ezredesnek fia Fülöp 1787-ben a m. kir. helytartó tanács titkára, mint ilyen az 1791. évi országgyűlésen a bányászati osztály munkálataira kiküldött választmányi tag. Ugyan ide neveztetett még 1827-ben is, más ekkor aransarkantyús vitéz és királyi tanácsos. Testvére Mihály katona volt. Talán ennek fia Mihály, kinek neje Bérczay Borbála.

Báró Figyes 1846. Szebenben katonai élelmezési segéd.

Az első bárók testvére Dániel szebeni királybiró megmaradt nemesnek. Családja lejött korunkra is, így fia seebergi Vankely János György 1815-ben az erdélyi tartományi biztosság irnoka. Utóda Adolf 1848-ban tartományi számvevői irnok Szebenben. Az ismert családja így áll:

Vankel Márton kereskedő, ns.			
Márton-Zakár, báró. 1764. főkorm. tanácsos	Kristóf báró ezredes	András báró százados	Dániel szebeni királybiró.
Márton 1791. hivatalnok.	Mihály katona	Fülöp 1827. kir. tanácsos.	

Seethal család. (Schütt- és altenburgi) Erdélyben honos csa-

¹⁾ Bel M. Notitia nova Hung. I. 664. 665. 666.

²⁾ Forrás: Kövári Erdély nev. családai 224.

lád. Közülök Seethal Ferencz 1794-ben tábornok és Brassó parancsnoka. Fia János, ki nem rég halt el, ennek első nejétől gróf Kálnoky Francziskától fiai vannak.

Seethal család. (Matachichi) Az 1846. évi erdélyi országgyűlésen honfiusztatott matachichi Seethal János. Neje Csik-szent-domokosi Sándor Czécília. Utódai Alsó Fejér vármegyében Veres egyházán birtokosok. Ugy látszik, ez a följebbivel egy család.

Seevald család. Szász család Erdélyben, közülök Seevald Friderik 1794-ben Brassói szász széki hivatalnok.

Seewaldt család. *Lásd Szévald cs.*

Segesváry család. Pest vármegye nemessége sorában áll. Közülök Segesváry István 1822-ben—1836-ban Pest megye esküdtje volt. Lakott Dabason. — Sámuel lakik szintén Dabason, nejétől Ilkey Ottiliától több gyermekei közt fiok Miklós.

Segner család. Pozsony megyei s főleg Pozsony sz. kir. városi nemes család. Törzse Segner József a katonai pályán mint kapitány tünt fel Bocskai korában 1606-ban. Fiai Mihály és Boldizsár 1641-ben czimeres levelet kaptak. ¹⁾

Czimerök jobbról balra rézsutosan vont vörös szelemen által, melyen három fehér rózsafej látszik, két háromszegletű kék udvarra oszlik, az alsó kék udvar alján zöld téren hátulsó lábain álló tigris első jobb lábával három nyilat tart, hegyeikkel fölfelé, a baloldali udvarban is olyan tigris ágaskodik, egy nyilat tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén tigris nyúlik fel, első jobb lábával pallózt tartva, mely torkán keresztül van ütve; mellette két oldalról három három zászlócska leng, a jobb oldaliak félig ezüst, félig vörös színtűek, a baloldaliak aranykékek. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ²⁾

Mihálynak két fia volt I. András és Kristóf, kik már az armalisban benn vannak; a török elleni harcban sebet kaptak, András követségi titkár is volt, ³⁾ azonban utóbb Pozsony városánál viselt hivatalt, nevezetesen 1646—47-ben, 1658—59-ben, 1662—64-ben főbíró, 1650—52-ben, 1656—57-ben, 1664—1666-ban polgármester ⁴⁾ volt.

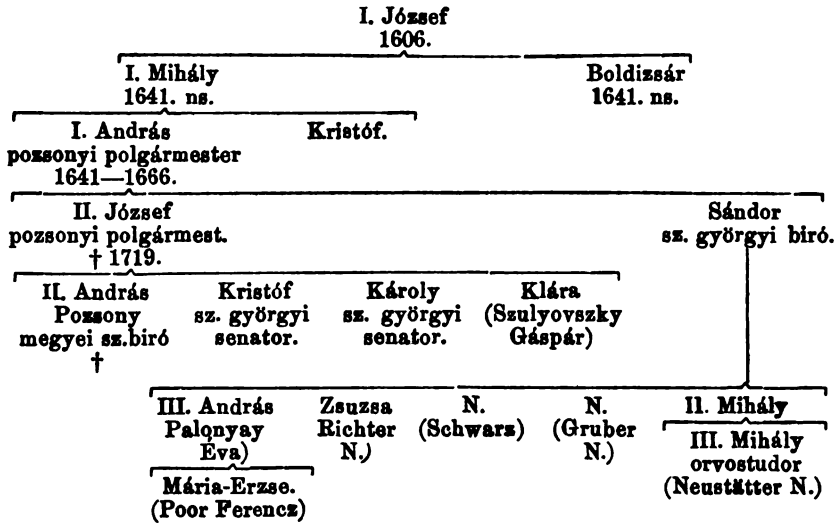
A családja következő :

¹⁾ Lehoczky, Stemmat. II. 366. kinek azonban elédása zavaros.

²⁾ Burgstaller, Collectio Insignium. etc.

³⁾ Lehoczky id. h.

⁴⁾ Bel, Notitia nova Hung. I. 666—667.

I. Andrásnak egyik fia II. József Pozsony városának 1692—93-ban, 1700—1-ben, 1718—1719-ben főbírája, 1698—1699-ben, 1702—3-ban és 1710—11-ben polgár-mestere volt. Lehoczky szerint meghalt 1719-ben. Ennek II. András nevű fia Pozsony megye szolgabírája volt ¹⁾, másik két fia Kristóf és Károly Szent György sz. kir. város tanácsnokai.

I. Andrásnak másik fia Sándor Sz. György sz. kir. város bírája. Ennek többi közt fia II. Mihály utáni unokája III. Mihály orvos doctor volt. ²⁾

Segney család. (Lápis pataki †) Sáros vármegyének kihalt régi nemes családja, mely az *Abba* nemből (genus) ered. Ismert törzse *Comes Bodon*, alias dictus *Vejtich* (Vejteh vagy Voyehich.)

Nevét a család a Sáros megyében fekvő, most a Keczer család birtokában lévő *Zsegnye* helységtől vette, előnevét pedig az ugyan ott fekvő *Lápis-patak* helységről. Mind ez annál inkább megjegyzendő, mivel sokan e családot a *Sennye*-ekkel összetévesztik.

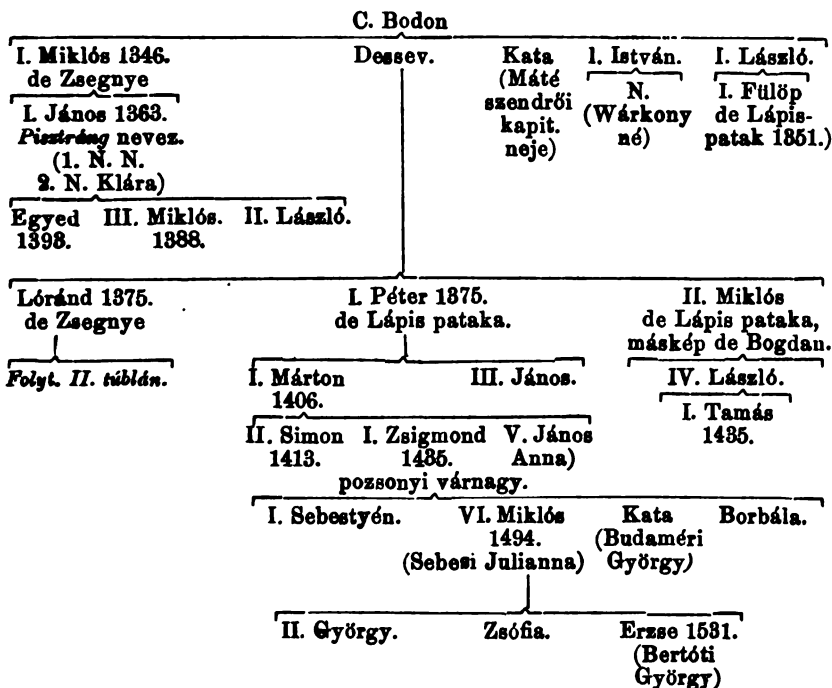
A családfa ³⁾ következő :

¹⁾ Lehoczky id. h. tévedve írja Pozsony város bírájával, s fiával Kristófit tesszen.

²⁾ Klein, Prediger Biogr. I. 289.

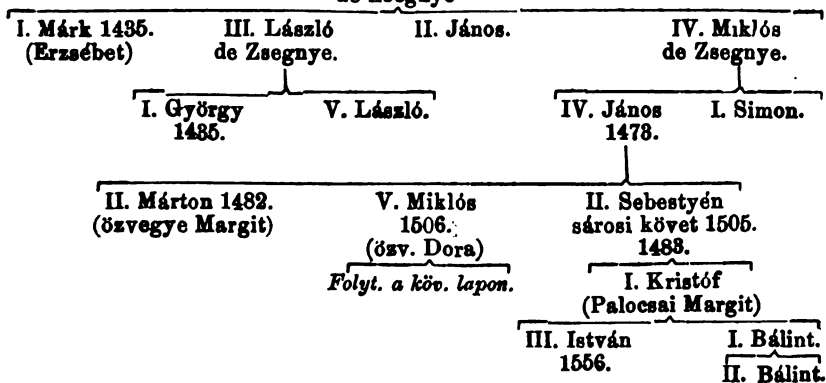
³⁾ Wagner, Tabulae geneal. tab. III.

I. t á b l a.

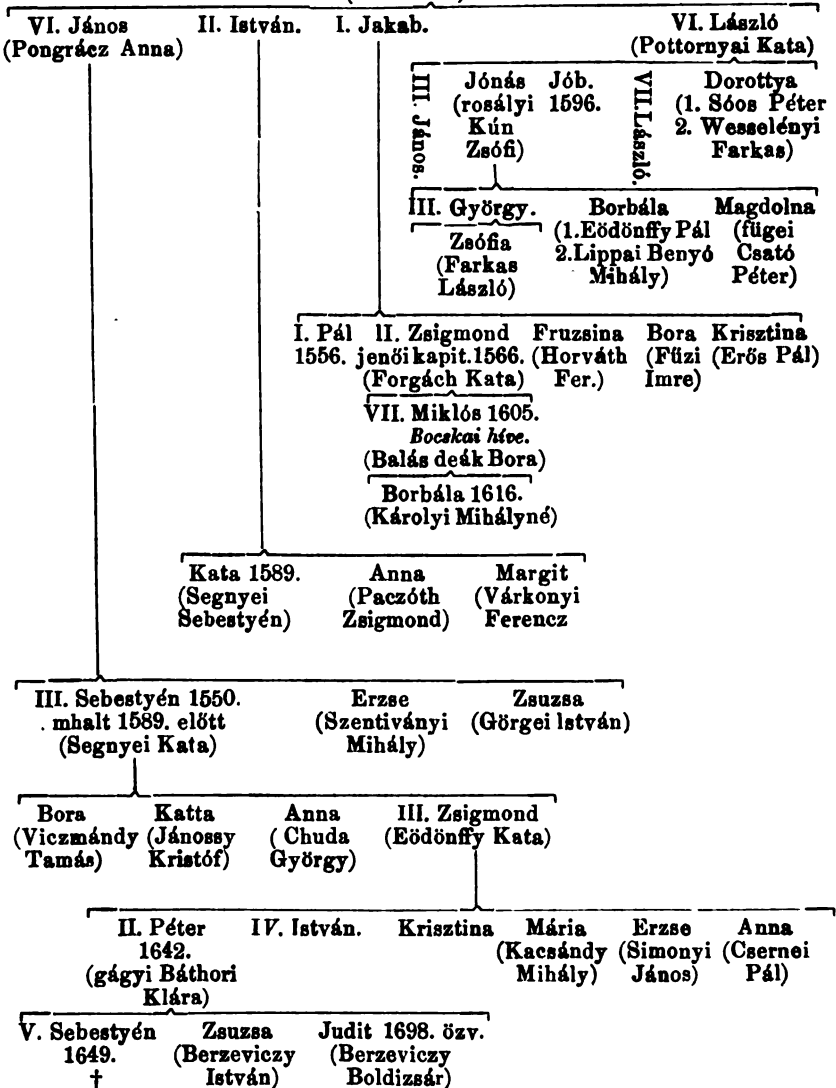

II. t á b l a.

Lóránd, ki as I. táblán.
1875.
de Zsegnye

V. Miklós, *ki az előbbi ladon*
1506.
(özv. Dora)

A törzsnek Bodonnak fiai közül I. Miklós már Segnye (ki-
mondás szerint Z s e g n y e) helységről írta nevét. Unoka testvére I. F ü-
l ö p Lápispatak-ról. De mindkettőnek ága kihalt.

Bodonnak másik fia D e z s ő (Desew) lett a családfentartó, há-
rom fia közül II. Miklósnak, és ötödiken I. Péternek is, kik Lápispatak-

ról nevezettek, ágaik elényeszttek. A harmadik fiú I. Lóránd, kinek ága Segneyi de Lápispatak nevet viselt, a XVII. század végeig virágzó ágat terjesztett.

1435-ben Lápispataki I. Mártonnak fiai I. Zsigmond Pozsonyvári várnagy, és V. János, néhai Lápispataki IV. Lászlónak fia I. Tamás, Segneyi Lórándnak fia I. Márk, és testvérének Segneyi III. Lászlónak fiai I. György és V. László; nem különben Segney IV. Miklósnak fiai IV. János és I. Simon, továbbá Kőszeghy másképp Somosi Eleknek fia György, és Somosi Miklósnak fia András királyi adománylevelet nyertek Zsigmond királytól Makovicza másképp Bodon vára és Kőszegh várára nézve iktató parancscsal a szepesi káptalanhoz. ¹⁾

I. Péter, ágán VI. Miklós, ki tán Sebesi Julianna jogán birta Sebes várat Sáros megyében, azt hűtlenség bélyegén, mivel 1491. év telén az országba trónigénylőképen beütött János Albert herceghez szegődött, elveszté, és azt 1491-ben II. Ulászló király Kassa városnak adományozta. ²⁾ Ugyan ő a milei apátságához tartott igényétől még 1486-ban elmozdított. ³⁾

VI. Lászlónak Pottornyai Katalintól a táblán látható gyermekein kívül még leányai voltak: Anna Semsey Fer., Judit Csukás Péter, Margit Lónyay Fer. neje. Fia Jób Eger védelmében esett el 1596-ban. ⁴⁾

I. Jakabnak fia II. Zsigmond jeles katona volt, őt tevő Svendi hadvezér egy némettel Wagner Györggyel Arad megyei Jenő várába kapitánynak, ki is, midőn 1566-ban Gyula vár bevétele után Pertaf basa Jenő ostromára sietett, hősiesen igyekezett a várat védelmezni, de a félénk német-őrség árulást és futást tervezett, minek következtében Segney Zsigmond is kevés számú magyar őrségével a megszőkött németőrség után a várat türesen hagyni lett kénytelen ⁵⁾ 1567-ben mint császári lovassági szárnyvezér Szapolyai János Zsigmond foglya volt, ki őt becsület szava alatt Svendihez követségbe küldötte. Segney a követség végzésével vissza is tért fogságába, melyből a csak a háborúskodások befejezése után szabadult meg. ⁶⁾ Fia VII. Miklós, mint

¹⁾ Wagner, Diplom. C. Sáros pag. 62. ki szerint ezen Makovicza vára alatt egy, hajdan Kassa vidéken, Budamér határában fekvő vár értendő. Kőszegh vára romjai pedig a Hernád partján tán ma is láthatók.

²⁾ Wagner, Diplom. Sáros 76. az oklevél.

³⁾ Kaprinai Mss. B. tomo XXIX. p. 192. oklevél.

⁴⁾ Istvánffy Hist. 1685. kiadás 450. lapon, de hibásan Sennei-nek írva.

⁵⁾ Istvánffy Hist. 1685. évi kiadás 310.

⁶⁾ Istvánffy Hist. 1685. évi kiadás 327. Budai tévedve nevezi Sennyei-nek.

Bocskay híve, kassai parancsnok 1604-ben; hajdúk kapitánya, 1608-ban Báthori Gábor követe volt, 1611-ben Nagy András által megöletett ¹⁾

Segur család. Gróf Ségur Á g o s t o n 1830-ben iratott országgyűlésileg ²⁾ a magyar honfiusítottak közé.

Seibern család. Seibern J á n o s - F r i d r i k 1715. évben honfiusított. ³⁾

Sejper család. *Lásd Seper cs.*

Sekék család. Sekék máskép Körtövélyesy György 1665. dec. 10-én kelt czímeres nemes levelet nyert. ⁴⁾

Sekl család. Sekl F e r e n c z az 1687. évi országgyűlésen nyert magyar honfiusítást.

Seldmajer család. *Lásd Szeldmajer cs.*

Selenich család. Selenich György és általa testvérei Selenich István, Orsolya, Zsófia és Katalin, nem különben anyai vére (matruelis) Roge György Bécsben 1632. octob. 13-án II. Ferdinand kiralytól czímer megerősítő nemes levelet nyertek. ⁵⁾

Selevér család. Máramaros vármegyei nemes család, melyből ott többen megyei hivatalt viseltek. Így Selevér István 1830-ban tiszti fő ügyész, utóbb rendes táblabíró (1834.) Pál 1830—34-ben rendszerinti esküdt stb.

Selindy család. (Mátyfalvai) Ugocsa megyében mint leányágon a Zovárdffy-ak ivadéka igénylett örökséget Mátyfalván ⁷⁾

Sellyeby család. Zemplin vármegye czimer leveles nemes családai sorában. ⁸⁾

Sellye család. Gömör vármegye nemessége között áll.

Sellyey család. (Sellyei) Pozsouy megyében S é l l y e, Somogy megyében von S e l l y e helység. Úgy látszik ez utóbbiról vette előnevét a Zala megyei Sellyey család, melyből Elek 1822—1828-ban Zala megye főszólgabirája, 1829-ben másod alispánja volt.

Tán e család ivadéka volt Sellyey S á m u e l is, kinek nejétől Lovasay Máriától gyermekei István, Mária Mérey Sándorné, és Judit.

¹⁾ 1608 évi 19. törv. cikk kor. után. Bethlen Wolph. VI. 502. — Kálnoki naplója Mikónál I. 178. Sepsi Laczkó M. krónikája Mikónál III. 127. — és Történelmi tár. IV. 75. stb. mind hibásan írja. De jól írja S e g n y e i - n e k Szalárdy Siralmas krónika. 26. stb. — ²⁾ 1830. évi 16. törv. cz. — ³⁾ 1715. évi 138. törv. cz. — ⁴⁾ Kemény Jos. Notitia Capit. Notitia Albensis 249. — ⁵⁾ 1687. évi 133. törv. cz. — ⁶⁾ Az eredeti Bazin sz. kir. város levéltárában van. — ⁷⁾ Szirmay C. Ugocsa p. 74. — ⁸⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 117.

Séllyei László 1770-ban Horvát országban királyi ügy. igazgatósági ügyész, József a zágrábi convent kir. ügyésze 1787-ben.

Séllyei előnéve van Balogh, Nagy családoknak, lásd ezeket.

Sembery család. (Semberi és Derzsényei) Hont vármegyében fekszik Derzsénye és Felső- és Alsó Sember (vagy is Zember) helység, mely utóbbinak máig is birtokában van az ős régi Sembery család.

Már 1310-ben előfordul Mihály comes, ki Zember helységből leányági rokonainak a leány-negyedet kiadja. ¹⁾

1316-ban élt Semberi Miklós nak fia Lökös, ki Disznós és Zember helység iránti perben marcalis ítélet folytán elmarasztaltatott.

1320-ban osztozott a Sembery nemzetség mindkét ága Zember helységben.

1329-ben Sembery Mihály fiának özvegye Katus asszony, Kis-Kelecsényi Pálnak leánya, jegyajándokát és hozományát kikapja.

1355-ben Katus asszony Sembery János özvegye zsemberi osztályos részét Miklós fiának adja. 1356-ban Miklós nádor a zsemberi javakról osztató ítéletet ad ki.

1390-ben Horch Petőnek fia Miklós, keresetet indít Semberi János ellen bizonyos zsemberi birtok iránt.

Még előbből találunk a Sembery család emlékezetére a Sembery családnak levéltárában, melyekből sejtethető az is, hogy a kihalt Derzsényei családdal egy gyökből eredt, és folytonosan ez utóbbinak kifogytaig jog és osztály közösségben élt.

1275-ben Semberi Zazyn (utóbb Zazun) és Ambrus mint szomszéd birtokosok neveztetnek meg azon iktatásnál, mely szerint Nempthy Buzad Hontmegye Nempti (Németi?) helységet Szúd helyséért királyi kívánat folytán elcserelvén, abba beiktattatik. ²⁾

A semberi Sembery család oklevelei szerint ³⁾ 1324-ben Semberi Berecznek fia Gergely és tán testvére Bogla a'yjok nővérel Vraláthtal a leány negyedre nézve megegyeznek.

1332-ben Semberi Zazun fiának Gergelynek fia János saját, és atya comes Gergely nevében, egy a Dersényeiek is kölcsönös szerződésre lépnek Disznósi Pállal és Dersényei Jánossal.

¹⁾ A sztregovai Madách levéltár adataiból a következőkkel együtt.

²⁾ L. Uj Magyar Muzeum 1859. I. köt. 85. és 86. lap. Ez oklevél a szúdi Sembery család birtokában van, mely család Szúdot a XVIII. század első felében szerezte; és az oklevél birtokába jutott.

³⁾ Lásd Magyar tud. Értekező 1862. II. 471. s köv. lapokon.

1346-ban Semberi Miklós neje, férjének, valamint fiának Leukusnak nevében is Pál országbíró előtt lemond zsemberi és díznói részbirtokáról.

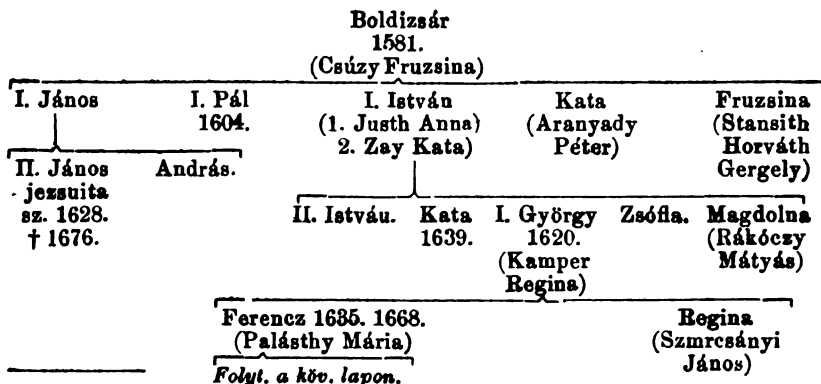
1357-ben Sembery Mihály és rokonai kielégítik Semberi Miklós özvegyét Katát, ¹⁾ hozományára és ingóságaira nézve.

1373-ban Semberi Saul és János a Derzsényei családdal ismét rokoni szerződésre lépett, sőt 1376-ban ugyanazok Derzsényei Mihályval a zsemberi határhoz tartozott Aba pusztát két egyenlő részre osztottak.

1389-ben Sembery Márton, nejeinek Borbálának nevében István nádor előtt Disznós, Alsó-Zsember és Zahalya helységi birtokrésze bitorlásától tiltja Disznói Gergelyt és testvéreit. Nevezett Sembery Márton Sembery Petőnek fia volt.

1508-ban Sembery Péja-Lőrincz megerősíti a Balogh-ok által Székely György részére tett bevallást. 1510-ben Kisthúri Miklós Semberi Péja-Lőrincznek és Uza Miklósának adja Zsemberi birtokrészét. 1513-ban ugyan csak Kisthúri Miklós Zsemberen egy jobbagy telket örökösen bevallott Sembery Péja Lőrincznek. 1518-ban Sembery Lőrincz Zsemberen egy házhelyre iktató parancsot nyer.

1552-ben Sembery Boldizsár pert folytat a Zerdahelyi kuria több birtokosa ellen. Tán ez volt azon zsemberi és derzsényei Sembery Boldizsár, ki még 1581-ben is élt, és ki nejével Csúzy Fruzinával Komárom megyében birtokjogot nyert ²⁾ és a következő családfát ³⁾ alkotta:

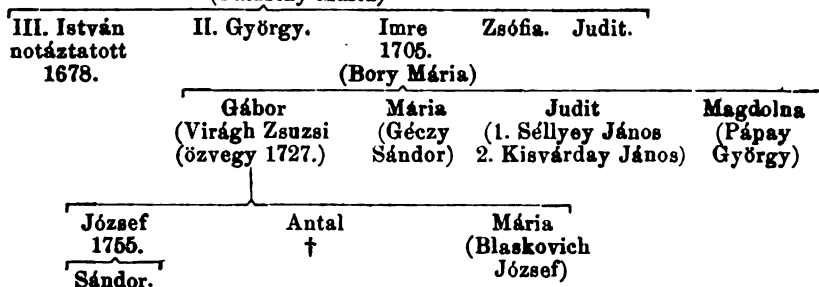

¹⁾ A Madách családi levéltár kivonata szerint Kata Semberi János neje volt, mint följebb említve van; melyik kivonat tévedett? — nem tudom.

²⁾ Fényes, Komárom várm. 121.

³⁾ Wagner Mss. tomó LXX. pag. 116. stb.

Ferencz 1635. 1668., *ki az előbbi lapon.*
(Paláस्थ्य Mária)

1581-ben Sembery Boldizsár Nyitrai megyei Botfalvi birtokának határára nézve több társával eskető parancsot nyert ¹⁾, 1584-ben Borfőn Beke Tamástól zálogba vesz egy szőlőt. ²⁾

1663-ban Sembery Ferenczné Paláस्थ्य Mária ellentmond Balogh Gáspár beiktatásának Cseri helységbeli birtokra nézve. ³⁾ Élt e Ferencz 1668-ban is.

A táblán álló közül II. János szül. Zólyomban 1628-ban; jesuita lett s meghalt 1676-ban ⁴⁾

III. István megvervén Madách Pált, és azt megvérezvén; — Madách Pál 1678. mart. 31-én nagyobb hatalmaskodásból eredt hűtlenségi czimen Sembery Istvánnak jószágait I. Leopold királytól adományul felkérte, nevezetesen alsó zsemberi, keszihóczi, szuhányi, rakonczai, drenói, dacsó-lami, palásti, kelenyei, cseri, disznói, dacsófalvi, királyfiai, felső-petényi, kis-kürtösi, sátokei, penczi, és keszi Hont és Nógrád megyében fekvő részbirtokokat. ⁵⁾

1692. sept. 12. Madách Pál tiltakozott Sembery István ellen, mint a ki a fölkeért javakat másnak szándékozott elidegeníteni.

1691-ben Sembery Ferencz a Hubayféle zálogbirtokot Podmaniczky Mihálynak zálogítá el.

1727-ben Imre fiának Gábornak özvegye Virágh Zsuzsánna, mint gyermekeinek Józsefnek, Antalnak és Máriaának gyámja cseri birtoka végett időztetik. ⁶⁾

¹⁾ Esztergami káptalan capsá 45. fasc. 8. nro. 1.

²⁾ Oklevél a Bory családi levéltárban.

³⁾ Szentbenedeki Convent capsá B. fasc. 2. nro 14.

⁴⁾ Pray Mss. XIX. 72.

⁵⁾ Madách nemz. Sztregovai levéltár.

⁶⁾ Szentbenedeki Convent. fasc. 75. nro 25.

1755-ben Gábornak utódai Komárom megyei Csúzi birtokok iránt Zmeskal Jóbbal peralkura lépnek. ¹⁾

Vagy Boldizsárnak leánya Kata, ki Aranyady Péterné volt, vagy I. István leánya Kata, volt Berzeviczy Boldizsárnak 1639-ben neje, ki fiával Berzeviczy Boldizsárral együtt Komárom megyei jászfalvi részét Nagy Jánosnak elzálógatá. ²⁾

Nincs a táblázaton azon derzsenyei Sembery Gergely, kinek 1597-ben neje Cseri Margit Baloghy Sebestyén özvegye volt. ³⁾

A legutóbbi időkben élők közül ismeretes Boldizsár, alsózemberi birtokos, Hont megyében 1829-ben tiszt. aljegyző, 1830—1839-ig rendszerinti esküdt, 1839-től alszolgabíró, 1845—1849. fő szolgabíró volt.

Sembery család. (Felső-Szúdi) Hont vármegye előkelőbb birtokos nemes családja, mely magát bizonyos Bernardus Cseh a Schönberg 1550-ben élt Kamaragróftól származtatja. Állítólag a szász Schönberg család egy ivadéka Csehországba költözvén, a vallási mozgalmak korában Magyarországra telepedett, és nevezett Bernát kamarai hivatalba jutott. ⁴⁾ Ennek fia lett volna János, 1604-ben a Sembery nevet felvevő. ⁵⁾ Ennek fia ismét János az 1647. évi országgyűlésen Zólyom város ⁶⁾ követe volt, ki litvai Horváth

¹⁾ Fényes, Komárom vármegye 121. lap.

²⁾ Ugyan ott 125.

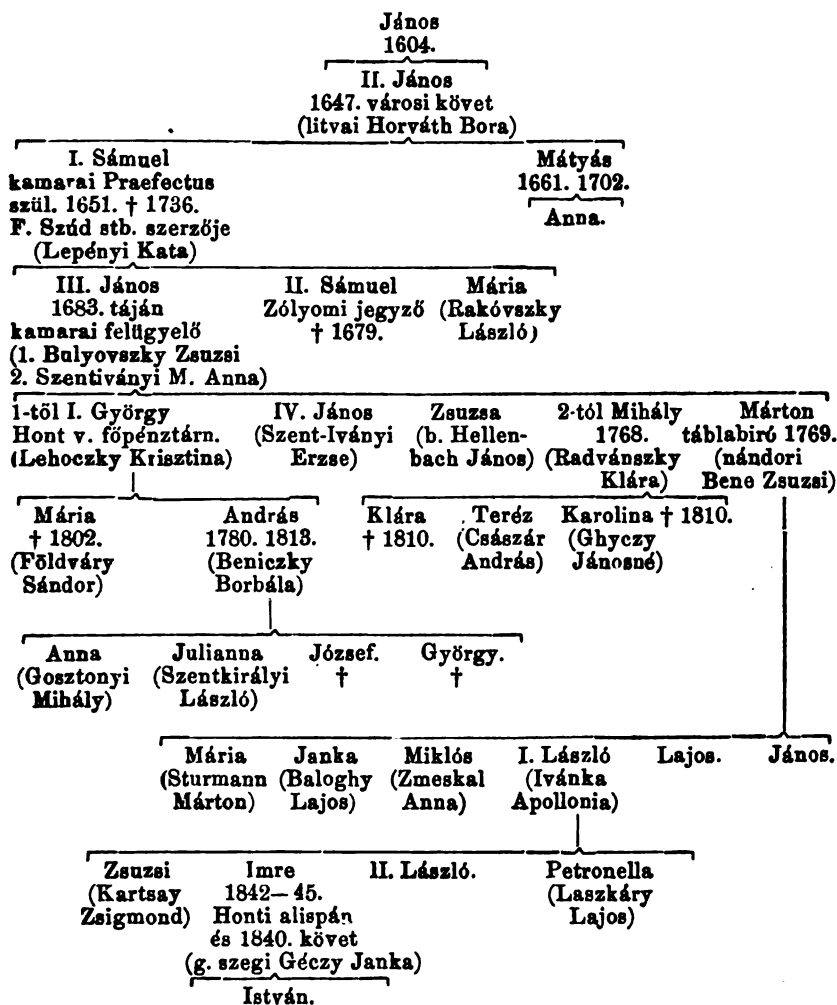
³⁾ Szentbenedeki Convent. proth. G. p. 617.

⁴⁾ Czvittinger Specimen Hungariae literatae. Francofurti 1711. a 336. lapon írja, hogy Alsó Sziléziából Ples városból Schumberg Tóbiás, a régi morva nemes Schumberg családból eredt Schumberg Pálnak morva országi praerovai papnak fia, mint evang. pap, miután ott az evang. vallás gyakorlata megszüntetett, Magyar országba Körmöcztől nem messze fekvő Fridvald helységbe lett evang. pap; és ennek nejétől Hoffmann Annától született ifjabb Schumberg Tóbiás 1626-ban. Iskoláit Körmöczen, Brigában, Jenában, Wittenbergen végezvén, künn maradt Németországban, és előbb 1667-ben Windsheimben gymnas. igazgató, utóbb 1673. 1677-ben városi tanácsnok, 1699-ben polgár-mester, tartományi fő pénztárnok és a hadi ügyek elnöke (rei bellicae Praefectus) lett. Két gyermeket nemzett Sámuel és Anna Orsolyát stb. — Kérdés, nem állt-e ezen Schumberg vérséges összeköttetésben a Semberg (utóbb Sembery) család őseivel?

⁵⁾ Sámuel 1723-ban a magyar országgyűlésen városi követ, még Semberg nevet viselt, pedig ez — úgy látszik — egy személy a táblázaton álló I. Sámuellel.

⁶⁾ Az 1647. évi országgyűlés írott diarumában, hol Sembery néven fordúl elő.

Borbálát révén nőül, tőle a család hiteles adatok ¹⁾ szerint következőleg sarjadzott le napjainkig:

II. Jánosnak litvai Horváth Borbálától egyik fia **Mátyás** 1661-ben Zólyom megyei Dubi helységben részbirtokra adományt kapván, beiktattatik, de ellene mondtak Rakovszky Péter és János, Gyürky Gáspár és Balogh Gáspár. ²⁾ Élt még 1702-ben és Zólyom megyei

¹⁾ Wagner Mss. tomo LXX. p. 116. és családi közlés szerint.

²⁾ Szentbenedeki Convent fasc. 69. nro 24.

táblabíró volt. E M á t y á s mint mondják — meg mérgeztetett. Testvére:

I. S á m u e l ¹⁾ szül. 1651. meghalt 1736. — Kamarai Praefectus volt. Megszerezvén Hont vármegyében a Felső- Szüdi birtokat, arra a Dúló család megvaszakadtán, valamint Bácsfalu és Alsó-Sipék helységre III. Károly királytól adományt nyert, ²⁾ és innen családjára „f e l s ő - s z ü d i előnevet vevé föl.

I. Sámuelnek két fia III. János és II. Sámuel 1742-ben F. Szúdon birtokosok, ez utóbbi Zólyom vármegyei jegyzőnek iratik és magnélkül halt meg.

III. János szintén kamarai felügyelőnek iratik, első neje Gyulafalvi Bulyovszky Zsuzsanna volt, ettől gyermekei I. György Hont megye főpénztárnoka, IV. János és Zsuzsa báró Hellenbach Jánosné; második nejétől szentiványi Szent-Iványi Mária-Annától fiai Mihály és Márton.

I. György Lehoczky Krisztinától nemzé Máriát Földváry Sándornét, és Andrást, ki atyja halála után nagy bátyja gyámsága alá került. Birt Nagy Rhédén és Alsó Sipéken. 1768-ban Pozsonyban végezte gymnasiumi iskoláit, magán tanítója a tudós Wallaszki Pál volt, ki azon évben Verbőczy Istvánról irt történelmi értekezését, mely Lipszében jelent meg, ³⁾ neki ajánlotta, és az ajánló levélben is említi, hogy nagy- és ösatyja Sámuel és János kamarai igazgatók (bonorum cameralium praefecti) voltak. Élt még András 1813-ban is. Csak leányai maradtak.

III. János fia közül I. Mihály Hont és Zólyom megyei táblabíró, 1768-ban nejétől Radvánszky Klárától csak három leányt hagyván maga után, fiágon utódai kifogytak. Testvére

Márton 1768-ban unokaöccsének Andrásnak gyámja, Hont és Zólyom vármegye táblabírája volt, birt F. Szúdon, Nagy-Rhédén, A. Terényben stb. Nevezett Wallaszky B. Hellenbach József-Lajosnak és neki ajánlotta „Tentamen Historiae Literarum sub glor. Rege Mathia etc. Lipsiae 1769.“ 4. r. című munkáját. Nejétől nándori Bene Zsuzsától hat gyermeke közül I. László terjeszté

¹⁾ Mint említők Semberg Sámuel 1723-ban városi követ, valószínűleg e Sámuellel egy személy.

²⁾ Bel M. Notitia nova Hungariae tomo IV. p. 702.

³⁾ De Stephano Verbőczio Icto consulto celeberrimo Dissertatio historico epistolica. Lipsiae 1768.

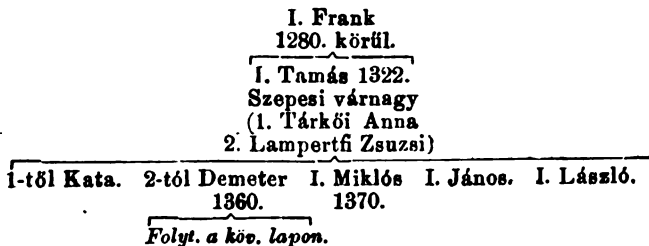
családját, ennek nejétől Ivánka Apolloniától a táblán látható gyermekei közül Imre Hont vármegyénél 1827. körül mint tiszt. aljegyző kezdé közpályáját, 1830-ban alszolgabíró, 1836-ban főszolgabíró, 1839-ben egyszersmind országgyűlési követ, 1842-ben másod-alispán lett, és az volt 1845-ig. Az 1848. évi országgyűlésen Hont megye egyik képviselője, utóbb pedig a honvédelmi bizottmány tagja volt.

A család czimere a paizs kék udvarában zöld téren (vagy hármas hegyen) három lábon álló oroszlán, első jobb lábát ragadozásra kinyújtva, piros nyelvét kiöltve, és kettős farkát hátra felkondorítva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén kettős farkú oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ¹⁾ Más eléadás szerint az oroszlán palmaágat tart, és mint mondatik — a czímer hasonlít a szász Schönberg családéhoz — mintegy bizonyítékul arra nézve, mely szerint a család mindkét részről közös hagyománynál fogva közös törzsből származnék.

Semsey család. (Semsei) Ős régi családaink egyike, mely Mánia-ból eredeztetik. Első ismert törzse Frank volt, ki a XIII. század második felében (1280—1290. körül) élt. Nevét a család az Abauj vármegyében Kassa városától két órányira fekvő Semse helységről nyerte, mely mostanáig ősi birtoka. Nevezett Franknak fia volt Tamás 1318—1322-ben Szepesvára várnagya és Szepes megye alispánja. ²⁾ Ennek két neje volt, az első Tárközi Anna, a másik Lampertnek leánya Zsuzsanna.

A családfa a mult század közepéig ³⁾ az első törzstől Franktól kezdve következőleg ⁴⁾ sarjadtott :

I. t á b l a.

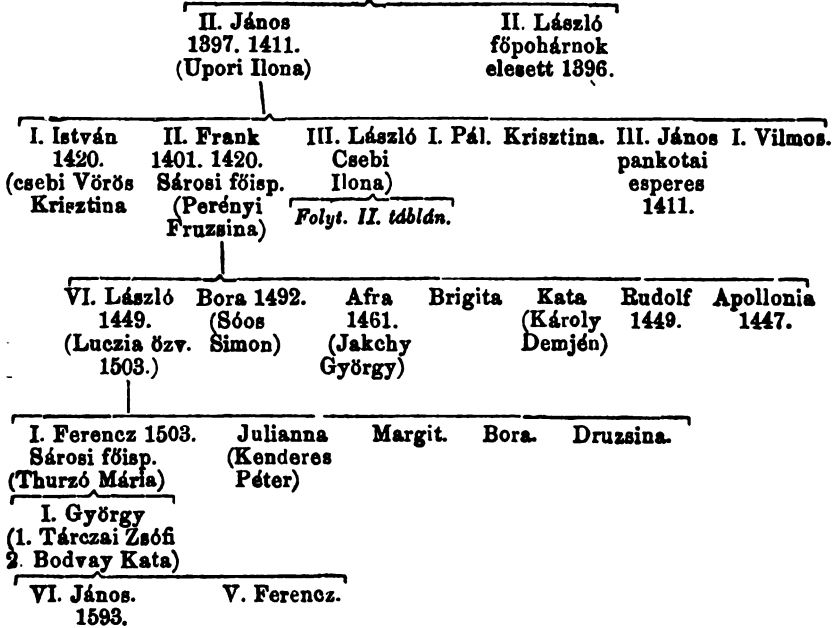

¹⁾ Burgstaller, Collectio Insignium.

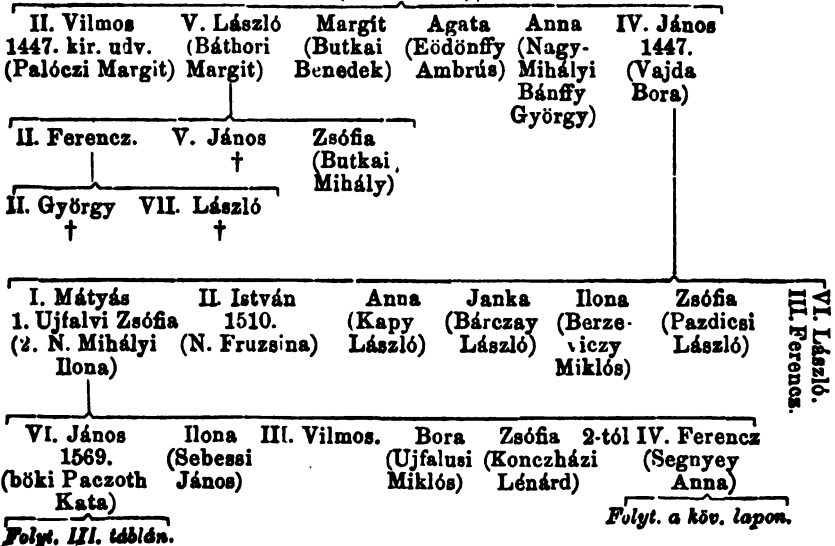
²⁾ Wagner, Analecta Scepusii I. 446. III. 240.

³⁾ A családtól a nemzékrend sikertelen kéretett.

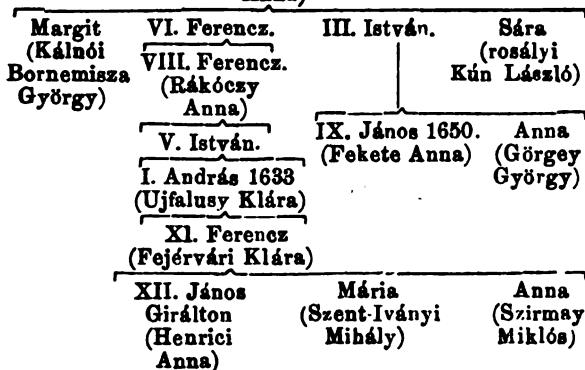
⁴⁾ Wagner Tabulae geneal. Mss. tabula LII.

Demeter, ki az előbbi lapon.
1860.

II. tábla.

III. László, ki az I. táblán.
(Csebi Iлона).

IV. Ferencz, ki az előbbi lapon.

(Segnyey
Anna)

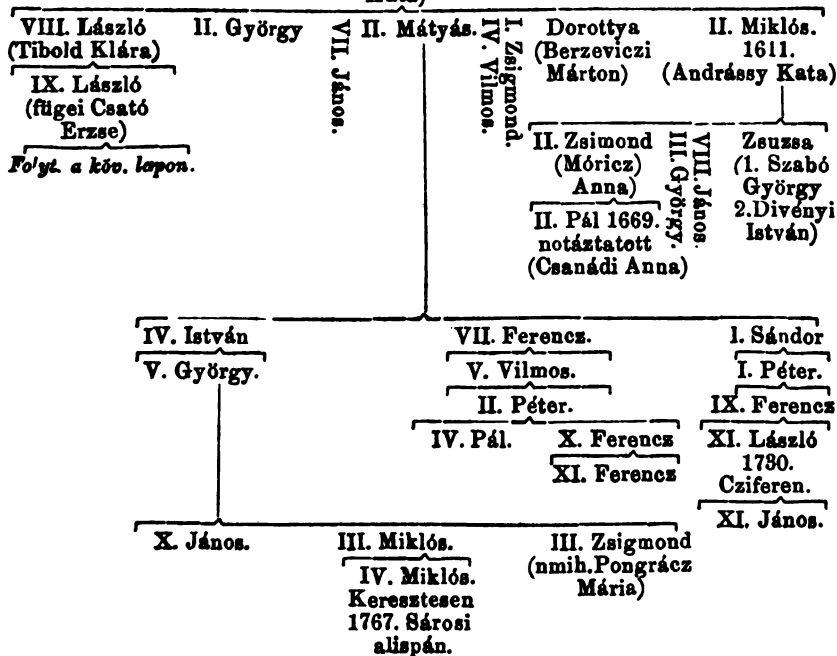
III. tábla.

VI. János, ki a II. táblán.

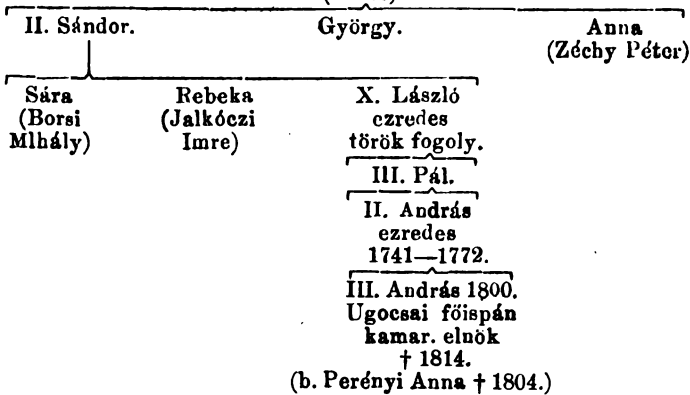
1569.

(böki Paczoth)

Kata)

IX. László, ki az előbbi Inpon.
(fügei Csató
(Erzse)

Vissza tekintve a családfára, arra vonatkozólag a következő történeti adatok ismeretesek.

Demeternek két fia volt: II. János, II. László; ez utóbbi fő

pohárnok mester volt, és Nikápolynál esett el 1396-ban, II. János pedig 1397-ben érdemeiért jószágaiiban pallósjogot (jus gladii) kapott Zsigmond királytól. ¹⁾ Ugyan csak ő 1401-ben régi nemessége megerősítése mellett családí czímet kapott, ²⁾ t. i. a vízirányosan kétfelé osztott paizs alsó udvara égszínű, a felső ezüst; az alsóból vörhenyes szarvas ágaskodik föl a felső ezüst udvarba is, jobb szarva sárga, és szarvai közt arany keresztet visel, a paizs fölötti sisak koronájából szintén hasonló szarvas

emelkedik ki. ³⁾

¹⁾ Fejér Codex diplom. tomo X. vol. 2. p. 455. 456. — V. ő. Szirmay C. Ugocsa p. 46.

²⁾ Fejér Codex. dipl. domo X. vol. 4. pag. 67.

³⁾ Az itt látható metszvény a czímetani színekben nem egészen egyezzen leírással, kék szín helyet arany udvart mutatóván, mi onnan van, mert e

II. Jánosnak nejétől Upori Ilonától több gyermeke maradt, mint a táblán láthatók. Ezek közül legnevezetesebb II. Frank (vagy Ferencz), a ki Zsigmond király alatt Huss követői ellen Cseh országban dicsőségesen harczolt, mely érdemeiért nevezett király 1426-ban Csirke Péternek minden javait, úgymint : Gárd, Sz. Lőrinczi (máskép Felgrad) fele Poli, és Migloka, Secha (tán Sacza) Enecke, (tán Eneczke) Rencsefő stb. helységeket s részbirtokokat neki adományozta oly feltétellel, hogy fiága kihaltával azok testvérének II. Lászlónak maradékaira szálljanak. ¹⁾ E javak végett 1427-ben a jászói Convent előtt a Csirke családdal egyezsége lép, ²⁾ 1444-ben tán már nem élt, mert fiai IV. László és Rudolf Csirke Tamással, és Pelejte Gergelyvel és Péterrel Alattyán, János-hida stb. javakon osztoznak. ³⁾ Ugyan e Ferencz, kit Lehoczky Sáros vármegye főispánjának és kir. udvarnoknak ir, ⁴⁾ a csehok fogságába esett Galszécsi Jakabnak fiát Miklóst öt ezer forintért kiváltván, ezen jótetteért nevezett Galszechi Miklós Semsey Ferencz fiainak IV. Lászlónak és Rudolfnak 1449-ben Sáros megyei Girált és Máté vágása helység fele részét a jászói Convent előtt örökösen bevallotta ⁵⁾

II. Jánosnak fia I. István Csebi Vörös (rufus) Miklósnek leányát Krisztinát vévén nőül, miután Koporcsi Tamás fiaival eleve, még 1420-ban a felesége utáni javakra nézve nevezetesen a Zemplin megyében fekvő Pazdics, Szuha, Mocsár, Somogy, Szalók és Ujfalura nézve a jászói convent előtt osztályos egyeségre lépett ⁶⁾, és Pazdicsi (vagy Koporcsi) Miklós által adoptáltatván, 1421-ben a csehok elleni hadjáratban szerzett érdemeinél fogva ebben Zsigmond király által megerősített ⁷⁾ ugyan azon javakba Zsigmond király parancsánál fogva a leleszi convent által beis iktattatott. ⁸⁾

metaxvény már előbb és nem e leírás után, hanem Szirmay C. Ugocsa című munkája előtt álló Semsey Andrásnak arczképe alatti címerről másoltatott.

¹⁾ Wagner, Diplomatar. Sáros 375. V. ö. Kövesdy Processus Famil. Földv. Pest 1787. p. 149. — Katona Hist. critica XII. 465.

²⁾ Kövesdy Process. 150.

³⁾ Ugyan ott 150.

⁴⁾ Lehoczky Stemm. II. 355.

⁵⁾ Wagner, Dipl. Sáros, p. 382. V. ö. Szirmay C. Zemplin not. top. 108. 275. és not. hist. 31.

⁶⁾ Fejér Cod. dipl. tomo X. vol. 6. pag. 398. V. ö. Szirmay C. Zemplin not. top. 102. 376. 379.

⁷⁾ Fejér Cod. Dipl. tomo X. vol. 6. p. 368

⁸⁾ Fejér, Cod. dipl. tomo X. vol. 6. pag. 428.

1445-ben Semsey Ferencz és László az előbbi országgyűlés végzésének sikeresítéséről a Szinán tanácskozó nemességi gyűlésén részt vettek. ¹⁾

1447-ben IV. Lászlónak, és osztályos atyafiainak II. Vilmosnak és IV. Jánosnak, valamint nejeik Borbála, Margit, és másik Borbála és nővére Apollonia a szepesi káptalannal és préposttal perlekedtek bizonyos hatalmaskodási ügyben. ²⁾

1461-ben II. Vilmos és János, anyjok Csebi Ilona után, nem különben nő-rokonaik Margit Butkai Benedekné, és Ágata Eödfnyff Ambrusné, kiknek anyjok Katalin Károly Demeterné, nagyanyjok pedig Csebi Krisztina nevezett Csebi Ilonával testvér volt, ezen nagyanyjok után az említett Zemplin megyei Pazdics, Szuha, Ujfalu, Mocsár, Kraszna, Somogy és Szalók helységek fele részére királyi jog oda engedésével Mátyás királytól adományt nyertek. ³⁾

1479-ben Semsey Lászlót elmarasztalja Sáros vármegye k. komlói Liphay Benedek lovainak elé nem állítása miatt ⁴⁾

1487-ben V. János Zemplin vármegye által tanúvallatást eszközöltet. ⁵⁾

1503-ban I. Ferencz kamarás mester, 1513-ban Sáros vármegye főispánja. ⁶⁾ A mohácsi vész után rokonaival V. Jánossal és Kristóffal (ki a táblázaton nincs) I. Ferdinand hive volt. 1530-ban I. Ferdinand részéről Horváth országban hadvezérkedett.

1507-ben Semsey I. Mátyás, II. István és III. Ferencz beiktattatnak II. Ulászló parancsa mellett Alattyán és Kér helységek birtokába ⁷⁾

1538-ban Semsey Mihály (ki a táblázaton nincs) al-bán, birta a Szávánál Jeszenovác és Sobok várát, melyet a török elfoglalt s melyet Nádasdy vissza vett ⁸⁾

VI. János 1553-ban szintén I. Ferdinand hive volt. ⁹⁾ Fiai, valamint testvére IV. Ferencz fiai is 1561-ben Bozinka helységbeli birtokra kir. adományt kaptak.

¹⁾ Teleki, Hunyadiak kora X. 168.

²⁾ Ugyan annál XII. 44.

³⁾ Kaprinai Diplomata. II. 484. 513. Szirmay C. Zemplin not. top. 379.

⁴⁾ Catalogus Mss. Musei Széchenyano-rognicol. I. 726.

⁵⁾ Szirmay C. Zemplin not. hist. 42.

⁶⁾ Lehoczky, Stemmat. I. 140.

⁷⁾ Kövesdy, Processus Familiae Földv. 150. 151.

⁸⁾ Istvánffy 1685. évi kiadás 144. Lehoczky szerint Katona Hist. critis. XX. 1163.

⁹⁾ Budai Fer. Histor. lex. III. 228.

Semsey Ferenczet (tán a IV-diket) 1561. sept. 14-én I. Ferdinánd kir. Stansith Horváth Márk fia gyámnokául rendelte.

1549-ben Semsey II. György, ki Saczáról irta előnevét, birt Lőrincz, Gard, Buzinka helységekben. ¹⁾

II. Pál Torna megyéből Tököly híve és gyalogsági tábornoka, 1669-ben hűtlenségi bélyegen javait veszté; Munkácsnál vett sebek folytán meghalt. ²⁾ 1686-ban Semsey András, János, Péter, Zsigmond és László Tornában Udvarnok, Áj és Háskúth birtokrészre kir. adományt nyertek.

X. László, ki török fogságban is volt, Szaláncznál a kuruczok által 1697-ben esett el. ³⁾

Lászlónak fiai György kúnok kapitánya volt. ⁴⁾ Neje Wesselényi Krisztina. Fiaikapitányok. Leánya Klára Sztáray Ferenczné.

III. Pálnak fia II. András 1741—1772-ben ezredes volt, ennek fia

III. András 1778-ban részt vett mint kir. biztos a Maroson túl fekvő úgynevezett bánági három megye vissza-csatolásában és szervezésében, és Torontál megye alispánjává neveztetett, részt vett ott az urbér behozatalában, 1786-ban kir. táblai tñnök, majd a hétszemélyes tábla bírójává neveztetett, innen 1789-ben a m. kir. udvari kanczellariához, 1791-ben a császári bir. kamarához alkalmaztatott, és ott tanácsos lett, majd 1797-ben, Ugocsa megye főispáni helyettese, Sz. István rend vitéze, 1803-ban ugyan azon vármegye valóságos főispánja ⁵⁾, 1802-ben febr. 26-án királyi személynök (Personalis), 1807ben Abauj vármegyei főispán, 1808-ban kamarai elnök lett. Meghalt 1814-ben.

IV. Pál 1750. táján Abauj megyének hosszabb ideig alispánja volt, ki a Semsei kastélyt újra fölépíteté.

Nincsenek a táblán vagy legalább ki nem jelölhetjük ott azon Jánost, ki 1546-ban nagy-idei várkapitány volt.

Istvánt, kinek Szinyei Merse Máriától való leányát Klárát (vagy tán Erzsét) Desseffy István vette nőül. — Más Klárát, 1725-ben Szalay Pálnét

Ferenczet, kinek 1602-ban özvegye Morvay Dorottya volt.

Miklóst, ki 1770-ben Sáros vármegye alispánja volt. Zemplin megyében birtokos a család Legénye, Szalók, Mocsár stb. helységben. ⁶⁾

¹⁾ Lehoczky Stemmat. II. 359.

²⁾ Ugyan ott.

³⁾ Szirmay C. Zemplin not. hist. 277.

⁴⁾ Lehoczky id. h. 356.

⁵⁾ Szirmay C. Ugocsa p. 46—50.

⁶⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 267. 378. 377.

Az újabb időben ismeretesbek a családból Semsey J ó b, volt kir. kamarai tanácsos, özvegye gr. Keglevich Éva.

Semsey Ben ja min phil. doctor 1816-ban, és S. Boldizsár, kinek fia Albert 1848-ban Abauj vármegye főispánja és J ó z s e f. Továbbá L a j o s, ki 1856. april 4-én kora 73. évében Saczán Abauj megyében halt meg, és tán ennek fia másik L a j o s, ki 1848-ban Abauj vármegye alispánja volt.

Semsey Eduard 1848. előtt a bácsi kamarai és zombori koronai joszágok urodalmi igazgatóságánál pénztárnok.

Semsey Imre 1848. előtt Wasa gyalogezredbeli kapitány.

Sáros megyében 1846—1849-ben Pál főjegyző, Robert és Ferdinánd alszolgabírák, Ignác aladoszedő, Vilmos esküdt volt.

Sáros megyében laknak Deméthen Albert és Vincze; Karácson-Mezőn Mánó, Ignác és Eduard, Vas-patakán Imre, Eperjesen József, Hermányban Pál, Ádám, Biharban B. Ujvároson Béla.

Ugyan csak Sáros megyében bírnak a család tagjai Babafalu, Deméthe, Gerált, A. és F. Asgúth, N. Szilva, Karácsonmező, Radvány, Salgó, Hermány, Nyárs-Árdó, K. Keresztes, Vaspataka, helységekben.

Czimere a családnak — mint följebb — látható, és mint leírása a diploma szerint közöltetett, vízírányosan ezüst és kék udvarra osztott paizsban ágaskodó szarvas. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan szarvas emelkedik ki.

Sennyey család. (Kis-Zsenyei, báró és gróf) Régi eredetét valószínűleg Vas vármegye ősbizományos családjai sorában kereshetnők,

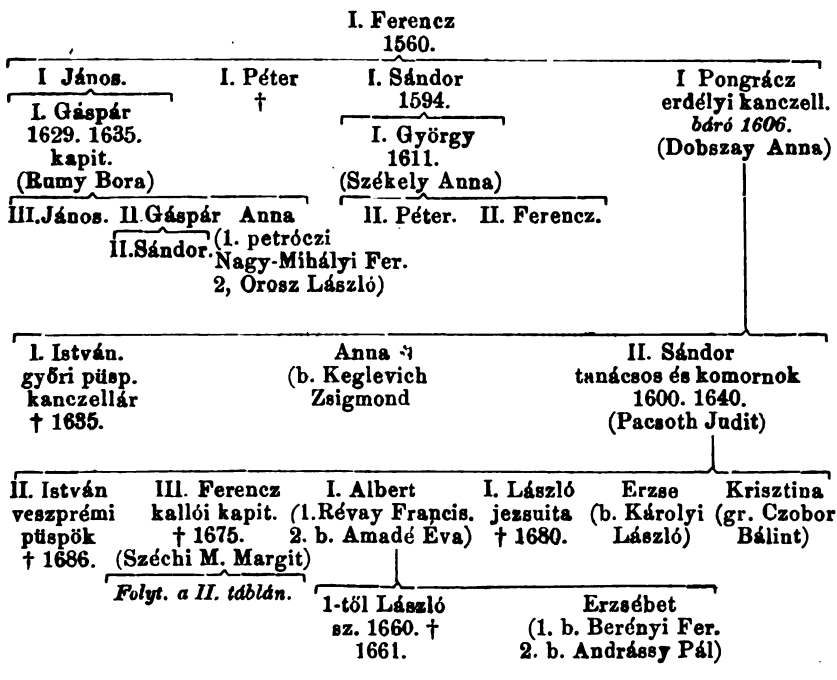

azon vármegyében fekszik Nagy és Kis Sennye (olv. *Zsenye*) helység, mely utóbbiról a család vezeték- és elő-nevét vette. Már az 1767-ben nyert grófi diploma a családot öt századon fölül virágzó nemzetségnek nevezvén, ennek folytán a család virágzásának kora a XIII. század közepére, a tatár dulás idejére tehető. Nem lévén azonban alkalmunk a család levéltára felmaradt régi okleveleit vizsgálni, meg

kell elégednünk azon biztos adatokkal, melyek e családról a XVI. század közepétől kezdve előttünk fekszenek. ¹⁾

A XVI. század közepén 1549—1560. élt Sennyey I. Ferencz Sárvár, Kapu és Léka vár kapitánya, ²⁾ kitől a családja mostánaig következőleg terjedt le :

I. t á b l a.

¹⁾ A Sennyey családnak neve a lăpispataki Segnyey családehoz oly anyyira hasonlatos lévén, hogy ez utóbbi az olasz olvasási szabály szerint (Segnyey = Sennyey) olvasván, szinte egynek látszik, nem csoda, ha egyes írók, mint Lehoczky és Budai is, sőt a Corpus juris is a Segnyei család ivadékát (lásd itt 124—128. l.) Sennyeynek nevezvén, említett Lehoczky a két családot teljesen összezavará. (Lehoczky, Stemma. II. 356.) Holott a Segnyey család Sáros megyei eredetű, míg emez Dunántúli volt. Így Sennyeyeknek írják Segnyei helyet II. Sebestyént 1505-ben Sárosi követet, II. Zsigmondot a jendő kapitányt még Budai Ferencz is (III. 229.) Segnyei Jóbót, ki 1596-ban Eger ostromában esett el, Istvánffy is (edit. 1686. pag. 450.) Sennyeinek írja. Így Miklóst a Bocskai korabeli hajdu kapitányt (a Corpus juris és Mikó Erdélyi tört. adatok I. 23. lap. stb.) rőszül írják Sennyeynek. Ezek mind a Segnyei családból eredtek.

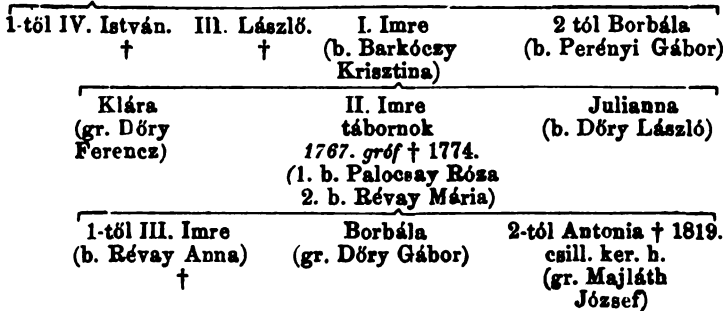
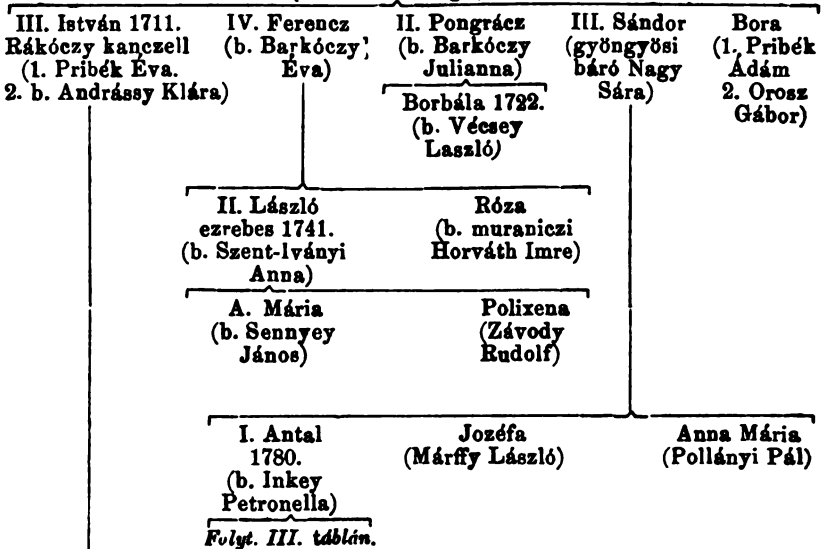
²⁾ Magyar Levelestár. Kiadja a m. tud. akad. I. 66—386. stb.

II. t á b l a.

III. Ferencz, *ki az I. táblán.*
kallói kapit.

† 1675.

(Széchi M. Margit)

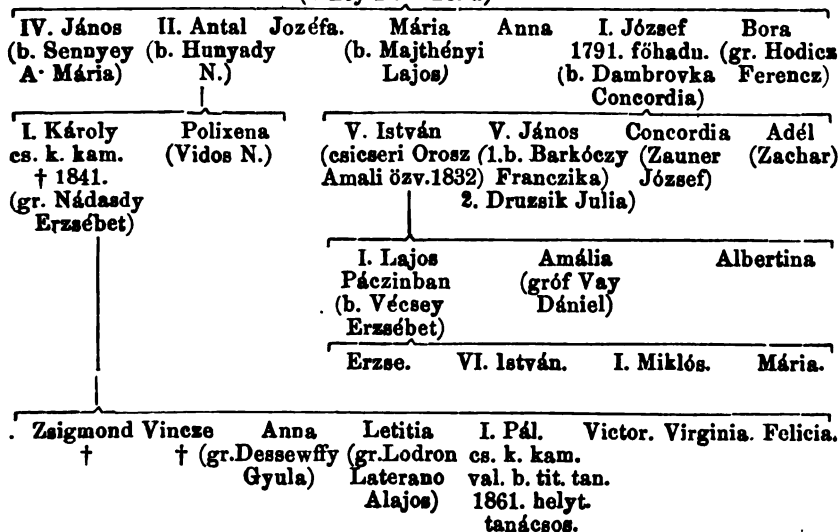

III. tábla.

A b á r ó i á g.

I. Antal, ki a II. táblán.
1780.

(Inkey Petronella)

A családfai törzsnek I. Ferencznek négy fia volt, ezek közül I. Péter mag nélkül elhalt; I. János nemzé I. Gáspárt, ki 1619—1635. évi idő közben élt, és mint kapitány, de valószínűleg rang szerint legalább ezredes, azok közé tartozott, kik Bethlen Gáborhoz állottak, miért őt is Eszterházy Miklós nádor a roszt kapitányok sorába iktatta. ¹⁾ Nejétől Rummy Borbálától három gyermeke közül II. Gáspár nemze fiút: II. Sándort, kiben ága kihala.

I. Sándor, (másképp Sandrin) a hadi pályán szerencsével szerepelt, 1587-ben a törökön győzelmeskedvén, társaival Huszár Péter és Malikóczy Miklóssal együtt két főbb törököt, zászlókat és egyéb hadi zsákmányt vittek föl Ernő fő herceghez, miért arany billikkommal és arany lánczczal ajándékozott meg. ²⁾ Él 1594-ben is. Fia I. György 1611-ben július 21-én királyi hadakat vezérel Kolosvár alá. Székely Annától két fia maradt: II. Péter, ki 1606-ban Erdélyben elkobzott javait vissza kapta és II. Ferencz, ez ágát bezárta.

¹⁾ G. Gróf Eszterházi Miklós Magyar orsz. nádora. Pest, 1868. I. 60.

²⁾ Istvánffy Hist. 1686. évi kiadás 374. lap. (libro XXVI.)

I. Pongrácz 1593—1606-ban Erdélyben — hová be származott, — nagy szerepet vitt kitünő esze 'és tehetségénél fogva. 1593-ban Báthori Zsigmond fő udvar mestere (Praetorii Praefectus) volt, és Szinán basához járt követségben. 1595-ben fejedelmi tanácsnok volt, midőn a lengyel királyhozi követséget végezte. 1597-ben Várad lecsendesítésére jár, majd Mihály vajdához köldetik. Ó vezeté be ¹⁾ Báthori Endrét febr. 20-án Szebenbe. 1601-ben Rudolf király részére izgat, miért Görgény várába záratik, majd ki szabadúl és Rudolf kir. tanácsosa leszen. Básta dulván Erdélyben, 1603-ban ennél kegyelmet eszközöl az összefogott nemesek részére, ugyan ennek rendeletéből Szamos-Ujvárt ostromolja. — Székely Mózsás részéről Raduly vajdához kibékítő követséget vállal. 1605—1606-ban Rudolf részéről Bocskai ellen mint fővezér harczol. 1607-ben Erdély részéről Rudolffhoz jár követségben. Báthori Gábortól Gyalu várát kapta, azonban 1610-ben Báthori Gábor féktelenségei ellen működven nótáztatott, Gyalut elveszté, ²⁾ és maga futással menekült ³⁾ Neje volt Dobszai Jánosnak Spáczai Aunától született leánya Dobszay Anna, ki után Erdélyben szintén tetemes birtokok ura lett. 1606-ban Rudolf király által a nagyságosok rendébe, bárósággra emeltetett. ⁴⁾ Nejétől négy gyermeke maradt: I. István, Anna báró Keglevich Zsigmondné, II. Sándor és II. János, ki kihalt.

I. István 1621. oct. 11-én boszniai, 1623-ban váczai, 1628-ban veszprémi, végre 1630-ban győri püspök és főcancellár; meghalt 1635. oct. 22-én. ⁵⁾

II. Sándor kir. tanácsos és főkomornok mester (Cubicularius), 1630. táján Szatmári kapitány, ⁶⁾ hol 1632-ben nemesi curiát kap adományban. ⁷⁾ 1630. és 1632-ben Rudolf követe Erdélyhez. 1620. után nélkül vette a Fogarasi várban mérég által kivégzett Dóczy András öz-

¹⁾ Ekkor birta a Csúcsi uradalmat Zaránd megyében.

²⁾ Már előbb is elveszté javait, miket az 1606. évi bécsi békekötés is vissza adatni rendelt.

³⁾ Wolph. Bethlen Historia III. IV. V. VI. tom. Istvánffy Hist. 438. stb Kővári Erdély tört. IV. Mikó Erdély tört. Emlékek I. 59. stb.

⁴⁾ Szirmay C. Zemplin not. hist. pag. 359.

⁵⁾ Pray Hierarchia I. 305. 327. 355. II. 438. — 1625-ben Erdélyben járván, édes anyja régebben eltemetett hamvait Kolosmonostorra szállítatá és ott temetteté el ünnepélyesen.

⁶⁾ Kemény János Őnéletirása. Kiadta Szalay L. 224.

⁷⁾ Szirmay, Szathmár várm. I. 161.

vegyét böki Paczoth Juditot, kivel 1631-ben Dóczynak siremléket emelt Leleszen. ¹⁾ Élt még 1640-ben. Ő szerzett kir. adományt II. Ferdinánd királytól a Paczoth Ferenczféle Tarkányi, Bodroghközi jóságokra, és Alaghy Menyhért magvaszakadtán szerzé Zemplin megyében a Páczeni uradalmat fiágra; 1629-ben kapott adományt Bessenyo és Bisztra pusztá és helységekre. Nevezett nejétől hat gyermeke maradt: II. István, III. Ferencz, I. Albert, I. László Erzsébet b. Károlyi Lászlóné, és Krisztina gróf Czobor Bálintné. Ezek közül

II. István nagybátyja nyomain papi pályára lépven, 1652-től esztergami kanonok, majd sz. györgyi prépost, 1656-ban pécsi választott, — 1659-től pedig veszprémi főszentelt püspök halálaig 1687-ig. ²⁾

I. László szül. Tárkányban 1632. maj. 6-án. A jesuita rendbe állott 1648-ban. Tanított Gréczben és N.-Szombatban; volt zárdai főnök ugyan azon helyeken, és két évig tartományi alfőnök. 1686-ban Gréczben hittani munkát adott ki. Meghalt Nagy-Szombatban 1702-ben. ³⁾

I. Albert 1658-ban nőül vette Révay Francziskát, kivel három évig élt, ettől született 1660-ban fia László, ki azonban egy éves korában 1661. január 19-én meghalt, anyja előbb 1661. január 7-én múlt ki. ⁴⁾ Albert egy leánya Erzsébet előbb b. Berényi Ferenczhez ment nőül; Albert másodszor nősült b. Amade Évával, kitől leánya Mária b. Andrassy Pálhoz ment férjhez.

III. Ferencz 1663-ban I. Leopold király részéről kállói kapitány volt, elesett a kuruczok keze által kastélyában Nagy-Tárkányban 1675. július 30-án; eltemettettt Leleszen. Nejétől rimaszéczi gróf Széchy Mária-Margittól öt gyermeke maradt: III. István, IV. Ferencz, II. Pongrácz, III. Sándor, kitől a mai bárói ág származik, és Borbála előbb villyei Pribék Adammé, utóbb csicserei Orosz Gáborné. Ezek közül

II. Pongrácz 1706-ban, Ung, Zemplin és Szabolcs megyék fölkelő nemességének vezére. Neje volt báró Barkóczy Julianna kitől leánya Borbálában b. Vécsey Lászlónéban ága 1721-ben kihalt. Nevezett Borbála birta Erdélyben az illyei urodalmat is.

¹⁾ Szirmay C. Zemplin not. hist. 151.

²⁾ Memoria Basilicae Strigoniensis. 157. Pray, Hierarchia I. 306.

³⁾ Pray Mss. tomo XVIII. 21. db.

⁴⁾ Uj Magyar Muzem 1857. I. 448.

⁵⁾ Szirmay C. Zemplin not. historica 200. 221.

IV. Ferencznek nejétől b. Barkóczy Évától két gyermeke volt: Éva muraniczi báró Horváth Imréné és II. László, ki 1741-ban mint a zemplini fölkelő nemesség ezredese tünteté ki magát. ¹⁾ Nejétől báró Szent-Iványi Annától csak két leánya maradt: Anna Mária, ki báró Sennye IV. Jánoshoz ment férjhez, és Polixena, ki Závody Rudolf neje lett.

III. István, ki 1688-ban Zemplin megyei Árva-Bodrog-Keresztúri szölleire és nemesi kuriájára I. Leopold királytól adományt vitt; aransarkantyús vitéz, Rákóczy II. Ferencz kancellára, végül munkácsi várparancsnok és Szabolcs vármegye főispánja volt. A forradalom buktával elfogadván az amnestiát, a munkácsi várból, — mely még a szatmári békekötés után 1711. június 24-én is tartá magát, — szabadon bocsátatott és jószágai birhatásáról is biztosított. Két felesége volt, az első villyei Pribék Éva lipóczi Keczer Miklós özvegye, a másik báró Andrassy Klára, b. Barkóczy László özvegye volt. Ezek közül az elsőtől született IV. István, III. László, kik korán elhaltak, I. Imre, kiről szó leszen és a másodiktól lett Borbála b. Perényi Gáborné.

I. Imre nőül vévén báró Barkóczy Lászlónak b. Andrassy Klárától született leányát b. Barkóczy Krisztinát, ezzel nemzé: Klárát jobbaházi gróf Döry Ferencz kamarás, val. belső titkos tanácsos, fő pohárnokmester és Zemplin megyei főispán nejét, Juliannát báró Döry László kir. tanácsos nejét, és egy fiút

II. Imrét, ki katonai pályára lépven, mint cs. kir. kamarás és a Pálffy Rudolf huszár ezredben ezredes 1767. január 27-én Mária-Terézia király-asszony által mind két nemű utódaira nézve grófságra emeltetett, 1771-ben tábornok lett. Meghalt Páczinban 1774-ben. Eltemetett Leleszen. Kétszer házasodott, első neje báró Palocsay Róza, a második báró Révay Mária volt. Az elsőtől született III. Imre, ki azonban Szabolcs megyében Fejértón mag nélkül elhalt és eltemetett Mária-Pócson. Benne kihalt a grófi ág, valamint Sennyei III. István egész férfi ága. Neje báró Révay Anna utóbb báró Révay Ferenczhez ment férjhez. Édes nővére gróf Sennye Borbála gróf Döry Gáborhoz ment férjhez.

Sennye II. Imrének második nejétől báró Révay Borbálától született leánya gróf Sennye Antonia, csillag kereszties hölgy, gróf Majláth Józsefnek cs. k. kam., val. b. titkos tan., Szent István rend

¹⁾ Szirmay C. Zemplin not. hist. 312.

nagy keresztese, a m. udv. kamra elnöke, Verőcze vármegye főispánjának neje, ki meghalálozott Zemplin megyei Perbenyik helységben 1819. évi octob. 20-án, eltemettetett Nagy-Tárkányban. Ott nyugszik anyja is báró Révay Mária gróf Sennyey Imre özvegye, ki 1820. sept. 7-én halt meg.

A mostani bárói vonal.

Báró Sennyey III. Sándor (b. III. Ferencznek gr. Széchy Margittól fia) mostanáig terjedő ágnek, a most élő egész bárói vonalnak lett terjesztője. Ez ősi birtokába a Dunántúl Vas megyében fekvő Kis-Sennye helységbe tevé át székhelyét. Nejétől báró gyöngyösi Nagy Sárától két leánya és egy fia I. Antal maradt.

I. Antal a mult század második felében élt szintén Vas megyében. Hitestársától pallini Inkey Petronellától IV. János, Mária, Jozéfa, Anna, II. Antal, I. József és Borbála gyermekei maradtak. Ezek közül

IV. János cs. kir. kamarás, nőül vevén b. Sennycy II. Lászlónak leányát Anna-Máriát, Zemplin megyébe tette át lakását, és 1820-ban történt gyermektelen halálával hitbizomány formában tetemes pénzbeli vagyont hagyott családjának, az egész család kihalásával a szegényeket nevezvén örököseiül. Eltemettetett Leleszen, ugyanott őt megelőzőleg neje is. Ezen János halálával, valamint özvegy gróf Sennyei Imrének kimúltával az ez által özvegyi jogon birt. jóságokat örökölvén a báró Sennyey örökösök, időjártával az egész család Zemplin vármegyébe tette át lakását.

IV. János két fiú-testvérétől: I. Józseftől, ki 1791-ben székelly ezredbeli főhadnagy korában vette nőül a lengyel származású báró Dombrovka Concordiát, és II. Antaltól a táblán láthatólag származik le az egész mostani báró Sennyey család. Nevezetesen pedig II. Antal nejétől Hunyady bárónőtől született egyik fia I. Károly, cs. kir. kamarás, (mhalt 1841. april. 5-én S. A. Ujhelyben, s ott temetett) kinek nejétől gróf Nádasdy Erzsébettől többi közt született fia Pál cs. kir. kamarás, valós. belső titkos tanácsos, 1860-ban az ügyvezett octoberi Diploma folytán a magyar kir. helytartó tanácsnak volt tanácsosa, jeles tehetségű állam-férfiú.

A család neve, melyet a család másod alapítója I. Ferencz „Sennye” és „Sennye”-nek irt¹⁾; mások által a XVI. század

¹⁾ L. Magyar leveles tár. I. 45. 66. 67. stb.

folytán Sennjey, Sennej, Senyey, Senniej, Senniey, alakban is iratott. ¹⁾

A család grófi czimere — mint följebb a metszvény ábrázolja — a paizs arany udvarában fejével balra forduló egy fejű fekete sas kiterjesztett szárnyakkal és lábakkal, kiöltött pirosnyelvvél; a paizs fölött grófi korona, és azon három koronás sisak áll, melyek közül a jobb oldaliból balra néző arany grif, első jobb lábával meztelen kardot tartva, a középsőből természetes színű szarvas, a baloldaliból lábával kivont kardot tartó, kettős farkú oroszán emelkedik ki. Foszladék jobbról és balról aranyfekete. A czimerpaizst két oldalról pánczélos, sisakos vitézek telamonok gyanánt tartják.

A bárói czimer szintén az, azon különbséggel, hogy a paizs udvara többnyire kék színt mutat, és a paizst fölött csak egy koronás sisak a növekedő szarvassal látható; a többi a grófsági diplomával járult a föntebb leírt czimerhez.

Senye család. Komárom vármegye adományos családai közé tartozik. ²⁾ 1538-ban Senye Gáspár és Boldizsár Für helységben öt telket elzálogítanak Csuzy Tamásnak és Andrásnak ³⁾

Sennyey család. Gömör vármegyei czimerleveles család; a czimeres nemes levelet Sennyey András s neje Szabó Zsófia, és gyermekei András és György 1651-ben kapták I. Leopold királytól, mely nemes levél 1651-ben Gömör megyében hirdettetett ki.

1703-ban Sennyey György mint Jolsván lakó van a Gömör megyei nemesek közé írva.

Sentz család. Arad vármegyében Sentz Fülöp 1831-ben iratott a nemesek lajstromába. ⁴⁾

Söbres család. *Lásd Seres cs.*

Seper család. (Felső-Óri). A Seper, vagy Sejper család egyike Vas vármegye azon családainak, melyek 1582-ben együttesen Felső-Ór helységre Rudolf királytól adományt nyertek. *Lásd Zámbo cs.*

Közülök felső-óri Seper Lajos Vas megyénél r. esküdt, alszbíró, és végre 1842-től 1845-ig a községi járásban főszolgabíró; — Seper Antal szül. Pozsonyba 1808. decemb. 31-én, Mosony vármegyének tiszt. aljegyzője, r. esküdjé, 1842-től a nezsideri járásban alszolgabírája, végre 1847-től fizetési táblabírája volt.

¹⁾ L. Magyar leveles tár. több lapon 77—885.

²⁾ Fényes, Komárom várm. 61.

³⁾ Ugyan ott 122.

⁴⁾ Arad megyei jegyzőkönyv 378. sz. a.

Sepsy család. Szabolcs, Szatmár megyei nemes család. Zemplin megyében a század elején közbirtokos Kolbása helységben.

Séra család (S. Zoltáni) Erdélyi család. Közülök J ó z s e f udvarhely-széki irnok 1837-ben. Valószínűleg ebből eredtek I s t v á n 1815-ben a bárczai kerületben kir. dezsmás; L á s z l ó illyefalvi városi alhivatalnok 1846-ban. Felső-Fejérmegyében Alsó-Gezésen és Mihalyán birtokos Séra A n n a.

Serb család. Nincs kihirdetve, de századon felül nemesi jogok gyakorlásában él Arad megyében.

Serdagna család. Báró Serdagna R a j m u n d az 1794. évi erdélyi országgyűlésen honfiusítatott. Neve tán máskép Sardagna.

Serédy család. A S e r é d y család nevét, melyből a XVI. század közepén G á s p á r szerepelt, némely történet-írónk, mint például Budai Ferencz ¹⁾ is, S z e r e d y-nek írja. Azt is írják, hogy nevezett Serédy Gáspár Szereden Pozony megyei mező városban született, és innen a családnak nem csak eredetét, de nevét is származtatják, — alkalmasint a S e r e d és S z e r e d nevek közti hasonlatosság által megzavarodva. Azonban ez tévedés, mert nem csak hogy egykorú adatok, millyen a törvénykönyv, ²⁾ és egykori levelekben találjuk ³⁾ mindég e család nevét csak S e r e d i-nek írva, de így találjuk sírkövén is. Sőt az oklevelek bizonyítása szerint, melyeket néhai Gyurkovics tudós buvárunk forgatott, ⁴⁾ világos, hogy a Serédi nemzetség Fejér vármegyében a Fejér és Mór közt Győr felé vezető országútban fekvő S e r é d nevű fálúból vette eredetét. ⁵⁾

A család hírét Serédi M i k l ó s fia I. G á s p á r, alapítá meg. Ez a mohácsi vész után I. Ferdinánd híve s ügyeinek János király ellenében előmozdítója lévén, I. Ferdinánd király őt az ország felső részeinek főkapitányává tette. Ő vette el János királytól Ferdinánd részére 1528-ban Likavát és Trencsént, 1530-ban Egert. A Szepességben Révay Istvánnal dolgozott János ellen, s akadályozta Kosztkát Keszmark

¹⁾ Budai Fer. Histor. lex. III. 820.

²⁾ 1543. évi 4. 1550. évi 42. és 1574. évi 84. törv. cz.

³⁾ Magyar levelestár, kiadja a m. t. akademia I. 12. 25. 26. 28. 47. 69. 297. lapon.

⁴⁾ Magyar Akadémiai Értesítő 1847-ről 372. lap. Kár, hogy az okleveleket nem közölte.

⁵⁾ Ugyan ott.

elfoglalásában. Boldogkő várát hat hétig vívta Bebek Ferencz ellen, de sikertelenül. 1537-ben a tokaji zárdát pusztítja el. 1541-ben kapta I. Ferdinándtól Tokajt a hozzátartozókkal ¹⁾ 1542. octob. 28-án I. Ferdinánd neki adja az erdélyi püspökséget. ²⁾ Ugyan ez évben jelen volt Pest ostrománál, és mindjárt ezután Ferdinánd nevében özvegy Izabella királyné követivel alkudozásba ereszkedvén, 1543-ban azokkal a béke pontok fölött meg is egyezett. Szolgálatá jutalmául roppant jószágok birtokába jutott, I. Ferdinánd neki adá Felső Magyarországbán Makovicza, Sztropkó, Budamér, Regécz, Hangács, Szerednye uradalmait; Abauj megyei Forró, Garadna, Aszaló, Zemplin megyei Zombor, Borsod megyei Solcza helység birtokában 1549-ben a leleszi Convent által iktattatott be. ³⁾ 1546. jul. 5-én Ferdinánd király Pozsony megyében a Szentgyörgyi és bazini terjedelmes urodalmakat, melyek Szent-Györgyi és Bazini gróf Kristóf magvaszakadtán 1543-ban a kir. fiskusra szálltak, neki 53 ezer forintban elzálogosította; de azokat teljes négy évig sem birhatta, mert 1550-ben, a mely évben fiával Györggyel Tállyát kapta ⁴⁾, mart. 1-jén meghalt. Eltemettetett Szent-Györgyön (Pozsony várm.) hol sírköve most is látható. ⁵⁾ Ez idő alatt telepíté meg Pozsony megyében Senkviczen s több helyen a Szávántúli részekből a horvát családokat.

Serédy I. Gáspárnak három testvére volt: György, János és Veronka Alaghy Gáspárné, anyja Alaghy Jánosnak. Testvérbátyjok halála után Veronkának Alaghynénak jutott Regécz, Sáros-patak Tállya, — Jánosnak jutott Tokaj, Györgynek pedig, Kassa főkapitányának, Sáros vármegye főispánjának, a szentgyörgyi és bazini várak és uradalmak jutottak örökségül, de melyeket még halála előtt 1552-ben két fia II. Gáspár és Ferencz birták, hanem utóbb Ferdinand királynak 50 ezer forint elengedése mellett vissza bocsátották, ki azokat nem sokára gróf Salm Ekk pozsonyi főispánnak zálogosította el. I. Gáspárnak özvegye Erzsébet volt; a följebbi osztály mutatja, hogy gyermekei nem maradtak, mert fia János, kinek gyámjával I. György rendeltetett, 1555-ben meghalt. ⁶⁾

¹⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 187.

²⁾ Kemény Jós. Notitia Cap. Albens. 218.

³⁾ Leleszi Convent nro. 125.

⁴⁾ Szirmay Coll. Zemplin not. top. 160.

⁵⁾ Magyar akademia értesítő 1847-ről 372. lap.

⁶⁾ Nem áll tehát Lehoczky Stemma. II. 360. állítása, hogy fia Imlett volna, az sem, a mit ez Imre utódairól írt.

I. Gáspárnak nevezett testvére I. György kassai kapitány és 1555-ben már Sáros vármegye főispánja volt és Makovicza ura. I. Ferdinánd alatt fiatal korában katonáskodott, ott volt 1529-ban Bécs alatt. Zemplinben Sztropkón erősséget építtetett, melyet azonban az 1543. évi beszercei gyűlés lerontatni rendelt. 1550-ben bátyjával együtt kapta Tállyát; ugyan ez évben Tárczay Kata és Hagymási Kristóf részére Makovicza végrehajtás utján átadandó lett volna, de György a végrehajtókat elűzte. ¹⁾ 1556-ban Szent-György és Bazin várait Miklós testvérének fiára II. Gáspárra ²⁾ ruházta a nádor előtt, ugyan ez évben jul. 15-én tulajdon kezével írta meg Makoviczai várában végrendeletét, melyben I. Ferdinándnak 2000 főt hagyományozott és ennek átvételéről 1557-ben a nevezett király nyugtáját kiadta. Meghalt 1557-ben, eltemettetett Bártfán. Neje Buchinszka Kata volt, ettől egy fia István maradt, ³⁾ kinek gyámokul Némethy Ferenczet Tókaj várkapitányát tette. Némethy a gyámságot elvállalta, de hogy Tokajt magáévá tehesse, ⁴⁾ János király özvegyéhez Izabellához pártolt. Az árva élt még 1565-ben is, midőn Némethit Tokajban meglőtték, de úgy látszik — emberkort nem ért.

A harmadik testvérről Serédy Jánosról nincs emlékezet, bizonyosan mag nélkül halt el. Hanem más adatok szerint I. Gáspárnak testvére volt még Benedek és Miklós is. Ez utóbbinak fia volt az ifjabb vagy is II. Gáspár, a ki 1563-ban jelen volt Miksa király koronázásán, és több jószágai közt a nagybátyja által neki hagyott Makoviczán kívül, Trencsin megyében birta Vágh-Beszterczét is. Zászlós úri címmel élt. Nejétől Mérey Annától maradt fia II. György, ki korán elhalhatott, és leányai Zsuzsanna Janusius osztrogi hercegné és Borbála. Özvegye Mérey Anna már 1571-ben Balassa Andrásné, kivel V. Beszterczét a Balassák kapták meg.

¹⁾ Wagner Dipl. Sáros 88.

²⁾ Gyurikovics szerint, az id. h. mint följebb is említett, két fia volt, Gáspár és Ferencz, kik még atyjok életében adták át Szent-Györgyöt és Bazint I. Ferdinándnak. E szerint vagy Gyurikovics tévedett, vagy ezek atyjok életében el is haltak, mert Szontagh Dán. oklevélkivonatos kölése szerint e birtokokat unokaöccse Gáspárra ruházta.

³⁾ Lásd a följebbi jegyzét. Csak hogy I. István Benedeknek fiától iratik Szirmay C. Zemplin not. hist. 69. és így valószínűbb, hogy csak Ferencz fia volt.

⁴⁾ Istvánffy Hist. 1685. kiadás 247. lap. libro XIX. est Benedek fiáról beszéli. Budai Fer. tehát Lex. III. 325. lapon téved, midőn ezeket II. Gáspár fiáról írja.

Benedek ¹⁾ 1560-ben kapta Zemplinben Kis-Ujlakot ²⁾ Halála előtt ez tette Némethy fiának Istvánnak gyámnokává.

Mind ezek szerint a Serédy család származási fája még több világosságot és kutatást kíván, az eddig említettek valószínűleg ily vérségi összeköttetésben álltak:

Serédy Miklós.					
I. György sárosi főisp. kassai kap. † 1557. (Buchinszka Kata)	I. Gáspár orsz. főkapit. † 1550. (N. Erzse)	János. †	II. Miklós. II. Gáspár. 1563. (Mérey Anna)	Benedek 1560.	Veronka (Alaghy Gáspár)
Ferencz †	János † 1555.		György †	Zsuzsi (Janusius osztrogi hg)	Bora.

Mind ezekben — ambár a nevezetesebb birtokok, mint a Zemplin és Abauj megyeiek, az Alaghyakra stb. szálltak, úgy látszik a Serédy-ek családja nem halt ki; mert nem tekintve azt, hogy Lehoczky I. Gáspárnak Imre nevű fiát, és ennek ismét Imrét tulajdonít, éltek még több Serédy-ek is, és még a XVI. századból is említhetünk olylyant, ki a családfán nincs ilyen, Serédy Anasztázia Perényi Ferencz tárnok neje.

A XVII. század második felében élt Serédy Benedek, Tököly híve, kinek több társával együtt fejére 1671-ben Zemplin megye díjt tűzött ki; ³⁾ és ki 1671-ben (mint nagyságos címzetű) Várady Istvánnal az egri káptalan előtt Szemere Lászlóról bizonyítja, hogy az a kir. hűségében megmaradt.

Sőt úgy kell lenni, hogy egy ág Erdélybe is beszármazott, mert említett Benedek is mar az erdélyi ág ivadéka volt.

Erdélyben göröcsöni Serédy István kezdett szerepelni Rákóczy I. György korában. Nőül vévén Kamuthi Katalint, ezzel Doboka vármegyében feles jószágokhoz jutott. Már 1638-ban Kraszna vármegye főispánja és fejedelmi tanácsos volt. 1642. febr. 2-án őt küldék az erdélyiek Jakusith György püspök, kanczellár s királyi biztos elébe; ugyan ez évben Sulyok Istvánnal és Basa Tamással a török portára küldetett, Rákóczy II. György megválasztásának megerősítése

¹⁾ Lehoczky I. Miklósnak testvéreül is említi Benedeket.

²⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 284.

³⁾ Szirmay C. Zemplin. not. hist. 284.

⁴⁾ Ugyan ott not. top. 104.

eszközlésére. 1643-ban az országrendei általa köszönteték meg Rákóczy-nak az országháza építését. 1644. jun. 18-án Lónyay Zsigmonddal a nádorhoz értekezletre küldetett. — 1649. évi jan. 28-án Rákóczy II. György őt a n a g y s á g o s a k (magnificus) czimzetűek sorába emelte. ¹⁾ 1657. jan. 14-én Rhédey Ferencz és Barcsay Ákossal együtt helytartójává nevezi ki Rákóczy György, míg a Lengyelországi hadjáratból vissza terhetne. Meghalt 1657-ben. Nejétől Kamuthy Katalintól gyermekei maradtak : A n n a Toroczky Mihályné, és B e n e d e k.

Ezen B e n e d e k ugyan az, kiről följebb szólottunk, görcsöni előnévvel élt.] Atyjának 1659-ben lett a krasznai főispánságban utóda; azonévi mart. 10-én Beszterczén kelt collationalisban ²⁾ nevezte ki Barcsay Ákos, és april 22-én Sz. Somlyón beiktattott. Benne lévén a Wesselényi-féle összeesküvésben, miután része volt abban is, hogy Ecsed vára és városa a császári hadaknak feladatott, 1671. sept. 18-án kegyelmet (amnystiát) nyert. ³⁾ Nővérével Serédy A n n á v a l Doboka vármegyében fekvő Drág és több jószág, valamint arany, ezüst készpénz és clenodiumok iránt, (melyek anyjokról Kamuthy Katáról maradtak) osztóztató parancsot nyertek 1676. mart. 6-án Apaffy Mihálytól. ⁴⁾ Az elészámlált és beírt falvak : Drág, Adalin, Komlós-Ujfalu egész falvak; praediumok : Mikó, Szent-Márton-telek, Úrtelek; részjószágok : Oláh-Drág, Alsó-Fűzes, Szent-Péter, Ugrócz, Hidalmás, Somró-Ujfalu, Farkasmező, Borzova, Poklostelke, Szótelke, Rákos. — 1698-ban jun. 14-én a fejevári orsszágyűlésen báró Serédy Benedek, mint Közép-Szolnok vármegye főispánja és az erdélyi kir. tábla tlnöke volt jelen. ⁵⁾ Nejétől Ujlaky Borbalától öt gyermeke maradt, ugymint : II. I s t v á n, G á s p á r, Péter, Klára (Kendeffy Pálné), Z s u z s á n n a (előbb Perényi Ferenczné, utóbb Majorné), Z s ó f i a (előbb Rhédey Ferenczné, utóbb 1722-től Andrássy Istvánné. Ezek közül :

II. I s t v á n 1717-ben a kolosvári reform. eklezsiának 200 főt hagyományozott. Előnevét „d e G ö r c s ö n“ irta. Nejétől Kollatovich Katától gyermeke nem maradt.

¹⁾ A diploma alá írva Georg. Rákóczy. Ioan. Horváth de Palócz Secr. m. p.

²⁾ Collationalis okmányára fia Péter azt jegyzé : „Anno 1659. Barcsay Ákos fejedelem Donatiója, az melyben az Kraszna vgyei főispánság az atyámnak conferálatott — Petrus Seredy m. pr. 21. July, 1695.“

³⁾ Kelt Ebersdorfbán. Aláírta Leopold, Pálffy Tamás kancellár és Orbán István.

⁴⁾ Kelt „in possessione Sárpatak“ Torda vármegyében.

⁵⁾ Hodor Kár. Doboka várm. 221. 222. és magán-közlése.

Gáspár-nak valószínűleg neje Perényi Kata volt. Nejétől csak két leánya maradt: Krisztina Melczer Jánosné, és Klára báró Toroczkay Boldizsárné. Krisztina után Zemplin megyében Kis-Ujlakon a Melczer család örökösödött azon birtokban, melyre hajdan Serédy Benedek 1560-ban adományt nyert. ¹⁾ Innen a legnagyobb valószínűséggel hihető, hogy az Erdélybe szakadt I. István ama Benedeknek, az I. Gáspár testvérének fiával Istvánnal egy személy volt; és így lenne megfejtve a magyar országai és erdélyi ág származási összefüggése. Klára Toroczkay Boldizsárné 1753. jul. 31-én, mint már özvegy tett végrendeletet, és abban a kolosvári Teréz-növelde részére alapítványt hagyott.

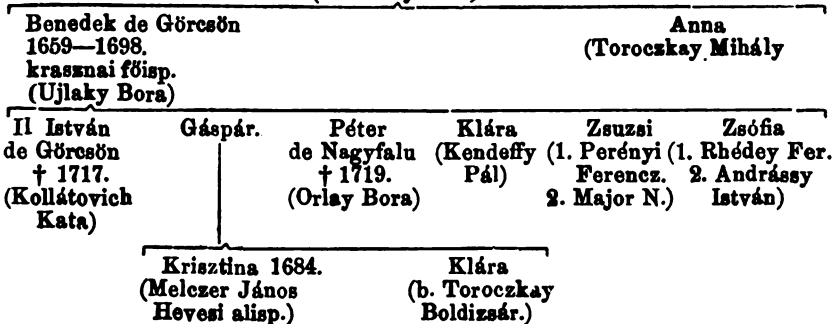
Péter, Benedeknek fia, báró, „de Nagyfalva“ írta előnevét, e predikátumot használták a magyar országai Serédy-ek is, nevezetesen Gáspár, ki 1563-ban Kövesdet birta Zemplinben. ²⁾ Ezen Péter a följebb elszámolt Doboka megyei, továbbá Torda, Közép-Szolnok és Kraszna megyékben fekvő birtokokra a Kamuthy, Haraklyány stb. család magvaszakadási czimén új királyi adományt vitt I. Leopold királytól, az adománylevélben tett említés szerint már elei (nő ágon, sőt fiágon is nagy-atyjától kezdve) birták e jószágokat. ³⁾ Péternek nejétől Orlai Borbálától utódai nem maradtak. Ő idegeníté el javai nagy részét; a görcsöni uradalom az Andrássy-akra szállt. A leányág a birtok háromlását 1722-ben nyerte ki.

Ezekben kihalt a Serédy család.

Az erdélyi ág származási fája következők:

I. István, báró
krasznai főisp.
† 1657.

(Kamuthy Kata)

¹⁾ Szirmay Cott. Zemylin not. top. 284.

²⁾ Ugyan ott 62. 104.

³⁾ Az adománylevél Tudományos Gyűjtemény 1828. évi IV. 15. 16. l.

Seregéli család. A czímeres nemeslevelet Seregéli István kapta III. Károly királytól 1715-ben. ¹⁾

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren magas karó mellett zöldellő szőlőtöke, melynek ágain két felől két seregély ül, a piros szőlőfürtöt csőreikkel csipegetve. A paizs fölötti sisak koronáján hasonló szőlőtöke és seregélyek láthatók, azonkülönbséggel, hogy ott már három seregély van, ez utóbbi a karó tetején ül. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A család — úgy látszik — Nyitra megyében tartja lakhelyét. Seregélyi Mária ott Kubinyi Sándor ügyvéd neje.

Serényi család. (Kis-Serényi gróf.) Egy történetírónk hitte, hogy a család őse I m r e lett volna, kit 1310-ben Ottó király nemesített meg. ²⁾ Mások még továbbá mentek, a XVII. század végén talált a család íróra ³⁾, ki származási fáját valami Temnevitus sarmata, vagy lengyel férfiúig vitte föl, ki 965. körül keresztelkedvén meg, kapta volna a Serenus nevet és ebből lett volna a Serényi családnév is, holott az helységnévből keletkezett ⁴⁾

Elhagyva tehát ezen a mult és előtte folyt századok kedvenc foglalkozása szerint csak úgy könyv- (vagy bizonyító okmányok) nélkül összekoholt nemzékrendet, a Serényi családról csak azon adatokat közölhetjük, melyek a történelmi bírálat előtt megállanak.

II. Lajos király alatt élt Kis-Serényi Ferencz deák (literatus), ki mint al-kincstárnok 1518-ban nevezett királytól testvéreivel Ferenczcel ⁵⁾, János, Miklós, István, Kata és Ilonával

¹⁾ Collect. herald. nro. 612.

²⁾ Palma, Specimen Herald 116. és Hist. II. 12.

³⁾ Dominicus Franciscus Calin de Marienberg eques auratus etc. „Gloriosa Fama Familiae Seréni“ Lincii 1688. Typis Joannis Jacobi Mayr. munkájában remekelte azon koholmányt, mely Temnevitustól izről iare hozza le a családot, sógorosítva az Eszterházy, Batthyány, Csáky, Báthory, Erdődy, Nyáry, Frangepán, Draskovics stb. családokkal, akkor és akkép, a midőn azon családok még részint nem léteztek, legalább e neveiket nem viselték, részint pedig azon családoknak hiteles családfái ama sógorosításokat nem ismerik. Ezen Calin Domokoshoz hasonló hitelességű író lehetett azon Dresselinus János is, ki „Historico-genealogica Collectanea“-jában társáéhoz hasonló bargyúsággal vagy ál-hiszeműséggel írt a Serényi-ekről.

⁴⁾ Szomorú dolog, hogy Fényes Geogr. Szótárában — mint sok más — úgy Kis-Serény helynevet sem lehet föltalálni, pedig léteznie kellett, tán ma is létezik ily nevű puszta.

⁵⁾ Úgy látszik, tán fiával Ferenczcel stb.; mert így két testvér lett volna Ferencz, a mi még is szembeötlő ritkaság.

nemeslevelet nyert, és pedig a szöveg szerint: mint előbb nem nemes. ¹⁾

Ezen Ferencz deák volt az, ki a mohácsi csata előtt 1526-ban Csongrád, Szabolcs, Csanád, Zaránd, Arad, Külső-Szolnok megyékhez stb. küldetett királyi levelekkel. ²⁾ Ezen Ferencz az, ki 1531-ben pozsonyi kamarai tanácsos, 1538-ban és 1542. évi pozsonyi országgyűlés 18. törv. cikke szerint királyi adó-szedő volt. Fia volt pedig azon Serényi Miklós, ki 1566-ban Gyula védelmében vett részt; és a vár feladása után Zichy Györggyel a sötétben tévedésből egymást megvérezték. ³⁾

Serényi Mihály 1592-ben, midőn Fülel vára a töröktől visszafoglaltatott, oda fő kapitánynak tétetett. ⁴⁾ 1596-ban mint füleki és szendrői főkapitány báróságra emeltetett. ⁵⁾ Ugyan ez evben a visszafoglalt Hatvan vára bizatott reá. ⁶⁾ Ugy látszik 1600-ban halt meg, özvegyen hagyván nejét Bajony Zsófiát. Fia lehetett ezen Mihálynak azon Pál, ki Bihar megyének alispánja volt, és kinek fia Mihály 1658-ban megöletett. ⁷⁾

Mihálynak a füleki várkapitánynak testvéreül írják Serényi Imrét is, ki már Szwetlav, Banow és Volachovitz ura volt és 1626. július 17-én kora 27. évében esett el B.-Gyarmatnál a törökök elleni harcban, mint siremléke följegyzé. ⁸⁾ Ez azonban aligha testvérenek fia nem volt.

Mihály testvére lehetett András, kinek Révay Máriától utódait mutatja a táblázat, továbbá testvére lehetett Ferencz, kinek fia Gábor már atyja után birta Morva országban a swietlavi, millotieci, kunevaldi, továbbá a zlin és lomniczi jószágokat, és 1656-ban april 7-én III. Ferdinánd által grófságra emeltetett. Hivatalt viselt, mint udvari tanácsos és tartományi kapitány Morvában. Meghalt 1664-ben.

¹⁾ Katona Historia critica tomo XIX. pag. 85—87. „ab hujusmodi ignobilitatis statu eximendum duximus etc. mondja a diploma.

²⁾ Engel Monumenta Ungrica p. 227. Bel, Notitia nova I. 455.

³⁾ Istvánffy Hist. 1685. évi kiadás 309. 310.

⁴⁾ Ugyan ott 401.

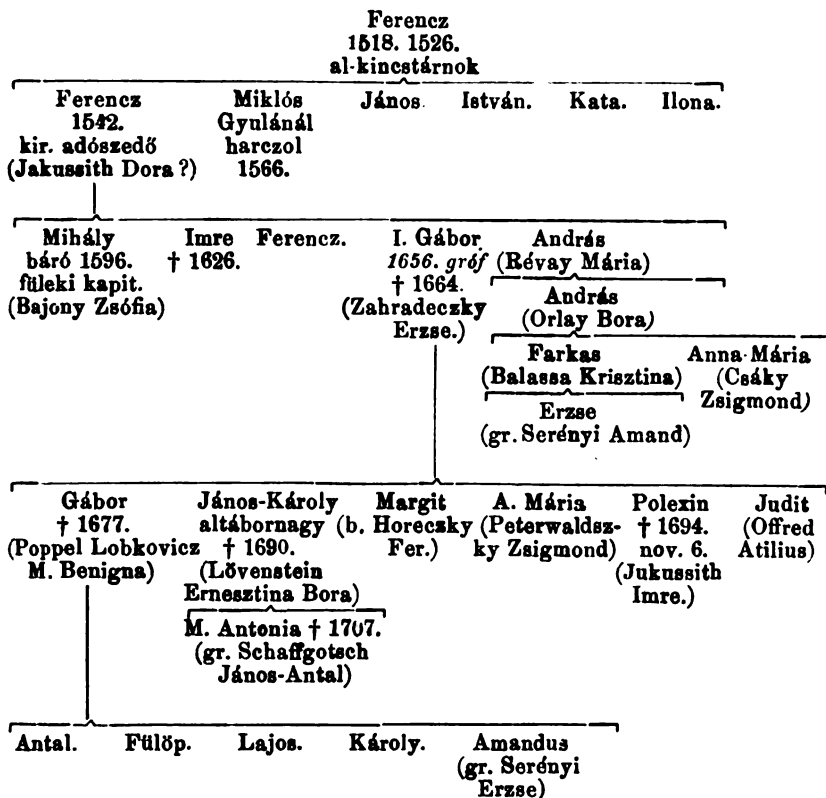
⁵⁾ Adami Mss. Misaei nationalis lat. nro. 182. — Lehoczky Stemat. I. 170. lapon 1629-ben kapta Serényi Mihály a báróságot, de ez vagy nem áll, vagy más unokaöccse Mihály lehetett.

⁶⁾ Istvánffy id. kiadás. 448. Závodszy naplója 356.

⁷⁾ Szalárdy Siralmas krónika 467.

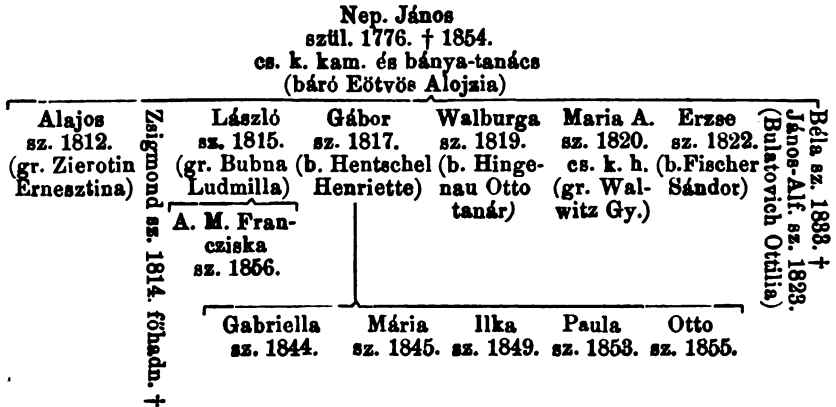
⁸⁾ Katona Hist. critica XXXI. 217.

A családja valószínűséggel így sarjadzott le :

I. Gábornak, ki 1656-ban gróffá lön, utódaira nézve el kell mondanunk, a mit a góthai Almanach-ban ¹⁾ feljegyezve találunk. Ennek másod szülött fia **János-Károly** cs. kir. kamarás, udvari és valós. belső titkos tanácsos, altábornagy, ezredtulajdonos, haditanácsi elnök, és müncheni parancsnok alapítá a családi majoratust. Egyetlen leánya gróf Schaffgotsch Jánosné 1707-ben gyermek-ágyban halván meg, a mostani ivadék testvérétől Gábortól jő le, azonban ennek melyik fiától, és miképen? — adatok hiányában nem tudhatva, itt következik külön a mostani században élő nemzedék származási fája :

¹⁾ Góthai Histor. Herald. Handbuch. 914.

Ezek közül János Nep. birta Lomniczot, Luhasoviczot, a morvaországi pénzbeli hitbizottmány használója, Magyar országon Putnok és Zabláth birtokosa volt, meghalt 1854. nov. 29-én. Özvegye báró Eötvös Alojzia lakik Brúnben. Fiai közül :

Alajos birja Morva országban a lomniczi uradalmat. Gábor ugyan ott a Luhaschovitzit, János-Alfonz birta ugyan ott a tulle-sichitzi és röschitzi jószágot. Nősült Bécsben 1857-ben febr. 24-én Bullatovich Ottíliaival; meghalt azon évi aug. 28-én Észak-Amerikában West-Pointben kora 35. évében. ¹⁾

László birja a pataki uradalmat, a dédési és sajó-szögedi jószággal.

Mint ezekből látjuk, a család a XVII. század közepe óta kifelé gravitált, jószágai derekabb része is künn van; sógorodása is ez idő óta nagyobbára idegen neveket mutat.

A család czimere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali ezüst udvarban aranykoronás kék kigyó csavar formában látható, a baloldali kék udvarban ezüst késsel rézsutosan csikolt pólya (fascia) látható, fölötte jobbra néző ezüst ló ugró helyzetben látszik. Ugyan e czímet használta már pecsétczímerén 1656-ban Serényi Pál is, Bihar megye egykori alispánja.

A család eredetét illető birálati észrevételeket, és följebb közölt adatainkat az 1518. évi czímeres nemeslevélről tekintetbe véve, e családhoz nem számíthatjuk azon Serényi Andrászt sem, ki állítólag egy Sz. Fejérváron talált sírkő szerint Jadránál 1345-ben esett volna el, és kit I. Lajos király ily siremlék alá temettett volna :

¹⁾ Pesti Napló. 1857. évi dec. 17. szám.

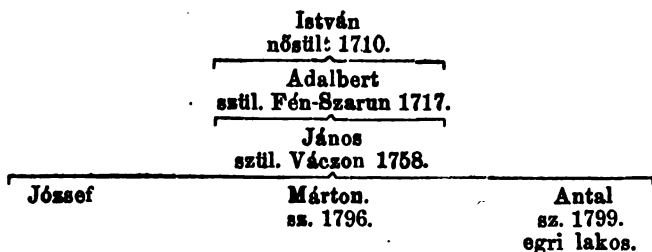
D. T. O. M.

Hoc jacet in tumulo clara de stirpe Serényi
 Andreas bellidux non sine laude perenni;
 Qui patriae ad Jadram cecidit sublatum amore;
 Rex Ludovicus eum digno hic tumulavit honore.

Anno M.CCC.XLV.

Seres család. Seres, vagy mint írva van, Seöres János és testvérei György, Gáspár, István, és ennek fiai János és András Bécsben 1652. évi mart. 5-én I. Leopold királytól czímeres-nemes levelet nyertek, mely Nógrád megyében azon évi april 29-én kihirdettetett. ¹⁾

E század első felében élt Egerben Seres Antal, ki a följebbiektől igyekezett magát származtatni, következő származási tábla által, melynek azonban törzse István, ki 1710-ben nősült, és az 1652-ben nemesítettek közötti vérségi kapcsolat kinyomozás nélkül maradt. Az érintett nemzékrend így áll:

Antal szerint rokonai voltak Bars megyében Ohaj-ban és Vácson élt György, ugyan ott Seres Pál kanonok volt, ki 1843. jun. 5-én 74. évében holt meg.

Seres család. (Izsépi) Seres család létezett már a XV. században is, melyből a Dunántúl Seres Tamás sárvári várnagy volt 1438—39-ben. ²⁾

Erdélyben Seres István 1603-ban Kolozsvárott Székely Mózesnél közben járó, 1630-ban is élt, midőn a bécsi udvar követe Senyey Sándor hozzá szállott.

Békés megyében Seres család 1828-ban iratott a nemesség lajstromába.

Mindezek azonban nem tartoznak vagy legalább összeköttetésüket

¹⁾ Prothocol. C. Neograd anni 1652.

²⁾ Fejér Codex dipl. tomo X. vol. 8. p.

nem ismerjük az izsápi Seres családdal, melyből László 1836-ban Zaránd vármegye törvényszéki ülnöke volt; ugyan akkor Ignác ott adóíró biztos.

Seres család. (Szécsi.) Közülök László Kolozsvárott ügyvéd.

Seres család. (Vajasdi.) Egyik tagja Károly ügyvéd Fogaras vidékén 1848-ban.

Serfőző család. (Máskép Kovách.) Ismeretesb tagjai Serfőző máskép Kovách Mihály Nógrád megyében 1663-ban a kétségtelen nemesek lajstromában. János Szécsényben lakott, testvérei Ilona győri Nagy János kurucz ezredes neje, Zsuzsanna Szabó Istvánné szintén Szécsényben a múlt század elején.

A czímereslevelet Kovách néven Kovách András és fiai Jakab és Bálint kapták 1636. mart. 19-én, mint már előbb is nemesek.

Sermáge család. (Szomszédvári, gróf.) A Sermáge család Franciaországból származik, és pedig a besançoni departament-ból, hol ősi Gy várkastélyuk volt. Ide látszik mutatni nevök is, (*olvasd Szermázs*). Állítólag a báróságot XIII. Lajos francia királytól, a grófságot pedig I. Leopold magyar királytól 1687-ben kapták volna. Más hitelesebb adatok szerint Magyarországra Sermáge Péter-József telepedve, 1720. dec. 9-én kapott III. Károly magyar királytól báróságot és honfústást, miután b. Moscon Juliannát vette nőül, kinek anyja szomszédvári gróf Czikulinyi Judit volt, a kivel a szomszédvári és medvevári uradalmakhoz jutott.

Első tudható őse a Sermáge családnak Sermáge János jogtudor volt Franciaországban, meghalt 1626-ban. Tőle a család követezőleg ¹⁾ sarjadzott le :

János
jogtudor † 1626.
(De Bernard Margit)
Antal
(De Mariotti Fáni)
János (ker.)
(De Chesne Julia)
Ferencs
(De Montaigne Teréz)
Folyt. a köv. lapon.

¹⁾ Hist. Herald. Handbuch 914. góthai grófi Almanach 1856. évi foly. 785—786.

Ferencz, ki az előbbi lapon.
(De Montaigne Teréz)

Péter-József

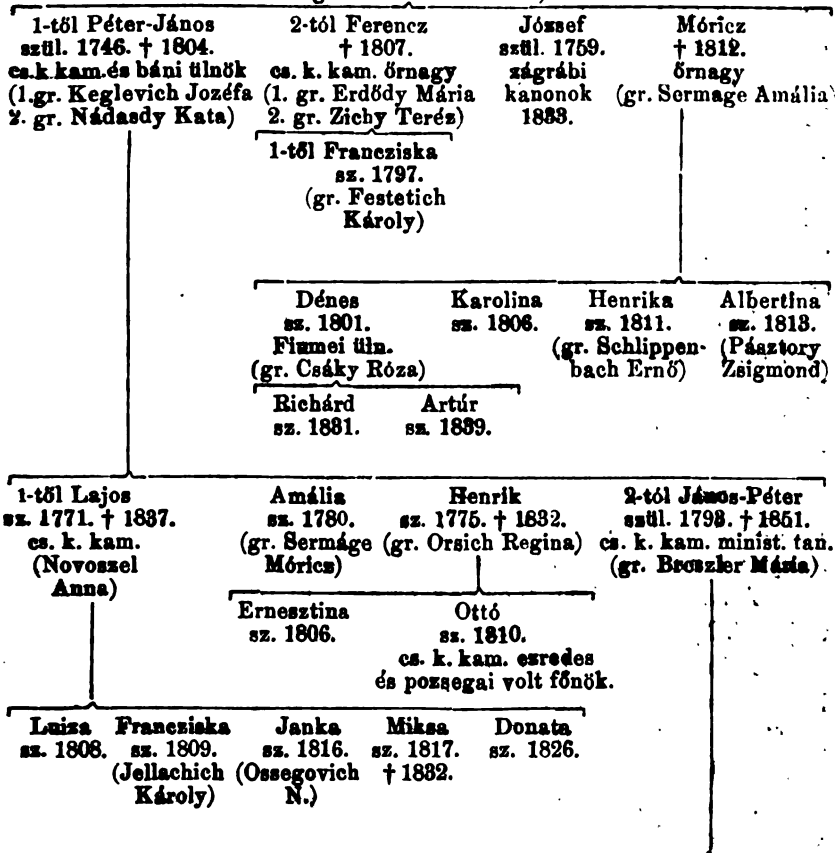
1720. báró

(b. Moscon Juliánna)

Péter 1749. gróf

(1. gr. Szacainszka M. Max.

2. gr. Draskovich Jozéfa)

A grófságot Péter (Troilus) kapta 1749. dec. 9-én M. Terézia királyasszonytól. ¹⁾ 1760-ban cs. kir. kamarás és a báni határőrségben

¹⁾ Collect. herald. 123. levélen. Histor. Herald. Handbuch 914. — Lehoczky Stemma. I. 170. lapon, egy évvel későbbre 1750. évre hibásan írja.

alezredes, utóbb tábornok volt. Két neje volt; báró Szacsinszka Mária Maximiliána, és a második gróf Draskovich Jozéfa. Ezekből születtek Péter-János, Ferencz, Móricz és József zágrábi kanonok, ki szül. 1759. maj. 10. Meghalt 1833. jun. 7.

Péter-János szül. 1746-ban cs. kir. kamarás, és a báni tábla tlnőke volt. Meghalt 1804-ben. Első neje buzini gróf Keglevich Jozéfa, a második gróf Nádasdy Katalin volt. Az elsőtől gyermek ei: Lajos Henrik és Amália, a másodiktól János-Péter.

Lajos született 1771. maj. 8-án, meghalt mint cs. kir. kamarás 1837. febr. 3-án. Novoszel Máriától egy fia Miksa 1832-ben elhalván, csak négy leánya maradt, mint a táblán láthatók.

Henrik szül. 1775-ben, meghalt 1832-ben april. 17-én. Nejétől szlavetichi gróf Orsich Reginától egy leányt és egy fiút Ottót hagyá maga után. Ottó 1859-ben cs. kir. kamarás és ezredes volt, előbb Possega vármegye cs. kir. főnöke.

János-Péter (szül. 1793.) cs. kir. kamarás, és az igazságügyi cs. ministeriumban tanácsos; meghalt 1851. aug. 13-án. Neje gróf Breszler Mária, kitől öt gyermeke maradt; 1852-ben ismét férjhez ment báró Sallaba János altábornagyhoz. Gyermekei közül egy fia Alfréd 1859-ben cs. kir. kapitány volt. 1856. óta nős, mint a tábla mutatja.

A másik ágat Ferencz alapítá, ki cs. kir. kamarás és őrnagy volt. Meghalt 1807-ben. Két neje közül csak az elsőtől maradt egy leánya: Francziska, gróf Festetich Károlyné.

A harmadik ágat Móricz őrnagy, ki 1812-ben halt meg, — terjeszté. Nejétől gróf Sermage Amaliától gyermekei közül

Dénos (szül. 1801-ben) Fiumei és Buccari patricius, cs. kir. kamarás, és a Horvát országi kir. tábla tlnőke. Nőtül vette 1829-ben gr. Csáki Rozáliát. Laknak Horváth országban Oroszlavjén. Fiaik a táblán láthatók.

A család 1770. mart. 17-én a Stajer országi rendek közé is fölvetetett. Magyar és Horvátországban egy részét birja a Zrinyi-ek hajdani birtokainak.

A családnak 1749-ben nyert grófi czimere következő, a paizs négy részre oszlik, egy közép (vagy szív-) paizsszal, mely fölött grófi korona fénylik, és melynek arany udvarában zöld téren fekete szarvas legel. A paizs 1. és 4-ik vörös udvarában három spanyol ezüst pénz, és ezek alatt arany markolatú három fehér tör hegyeikkal lefelé látható: a 2. és 3-ik kék udvarban arany mezben női mellszobor van. A paizsot grófi korona fűdi, azon két koronás sisak áll, a jobb oldali-

ből három struczstoll, két vörös, a középső fehér, nyúlik fel; a baloldaltól fehér agár emelkedik ki, nyakán vörös nyakló, ezüst csattal látható. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék; a paizst két oldalról két fehér agár telamon gyanánt fogja, fejeikkel kifelé fordúlva, nyakukon a leirthez hasonló nyakló van. A paizs fölötti grófi koronán két oldalról két ezüst nyelű, arany színű zászló van, közepén fekete csfkkal, melyben a jobb oldali zászlón *A* betű (Arte) a baloldalin *M* betű (Marte) arannyal hímelve látható. ¹⁾

Serpilius család. Előbbi neve Quendel volt, mint már e munka IX. köt. 533. lapján említett. Quendel Jánosnak fia Mihály katonai érdemeiért, (Lehoczky szerint ezredes volt,) 1530. május 4-én János király által megnevesített.

Mihálynak testvére Lőrincz 1519-ben Wittebergában tanult, haza jövén, evang. lelkészszé lön. Meghalt Leibiczon Szepes megyében 1572-ben. ²⁾

Mihálynak fia János Sopronyba telepedett és ott a városnak bírása volt 1623-ban. Ennek fiai 1. Zsigmond Erdélyben Hadi biztos. 2. János Batthyány Ádám alatt kapitány. ³⁾ Ezekből származik a soproni ág, mely Serpilius néven a czímeres nemes levelet megerősítve II. Ferdinand királytól 1630-ban újra kinyerte.

Lőrincz utódaiból a szepesi ágból származhattak Ágoston, ki 1662-ben járt Wittebergában. 1667-ben Holomnitzon evang. pap volt, asután számkivetést szenvedett, fia szintén Ágoston 1704-ben Bártfán lelkész, meghalt 1710-ben pestisben. ⁴⁾

A soproni ágból eredtek: Sámuel, 1651-ben Wittebergában tanult, 1653-ban Leibiczon volt diaconus, utóbb pap. Tán ez, vagy másik Sámuel, 1705-ben rosnyói evang. lelkész volt. ⁵⁾

György-Keresztély-Jaebet Soproni születésű, 1740-ben Jenában tanult. ⁶⁾

Sámuel szintén soproni fi, 1737-ben Jenában tanult, haza jövén

¹⁾ Collect. herald. pag. 128. Adami Scuta gentil. tomo XI. És részben Hist. herald. Handbuch id. l.

²⁾ Lehoczky Stemmat. II. 360. Klein, Biogr. 223. Czivittinger 358. Generisich Memoria urbis Keszmark II. 102.

³⁾ Ugyan ott.

⁴⁾ Bartholomaeides, Memoria Ungar. 161. Klein I. 59.

⁵⁾ Ugyan ott 144.

⁶⁾ Haan. Jena Hungar. 58.

Pozsonyban lett lelkész ¹⁾; és ott halt 1761-ben; és benne kihalt a Serpilius család.

A család czimere : a paiza vörös udvarának aljában három hegyes közszikla áll, a háttérben széles zöld mező kakuk fűvel benölvé díszlik, a két szélső szikla hegyén pánczélos és sisakos vitéz áll, jobb-ájában kivont kardot, ballábához támasztott hadi paizsot tartván; bal válla fölött ezüst félhold és három csillag sugárzik, a sisak koránájából egy serdülő ifju fehér hosszú papi öltönyben emelkedik ki, jobb kezében borostyán koszorút, baljában gyöngyös fehér forgót (boglárt) (hármás daru vagy strucz toll alakjában) tartva. Foszladék jobbról aranykék, bal aranyfekete. ²⁾

A családnak 1761-ben történt kihalta után az eredeti czimeres levél és nemzékrendi két tábla is a wittebergi magyar könyvtárba őrzés végett beadatott. ³⁾

Serty család. Szabolcs vármegye nemessége sorában említetik.

Servánszky család. Servánszky Ádám a nagyváradi kincstári kertletben mérnök Nagyváradon, ki a mult században az Erdély felé vezető ország-út tervezője és készítője volt, 1795-ben I. Ferencz királytól czimeres nemes levélben nemességre emeltetett. ⁴⁾ *Lásd Szervánszky.*

Sessényi család. Zemplin vármegye czimer leveles nemes családai sorában áll. ⁵⁾

Sessy család. Zemplin vármegyében a nemesek közé számíttatik. ⁶⁾

Setéthy család. Nyitra és Esztergom megyei nemes család. Az előbbiben Ferencz 1792-ben Alsó-Kőröskényben birtokos. Esztergom megyében bírnak Unyon, Pest megyében Károly előbb esküdt, 1841-től alszolgabíró; bir és lakik Tinnyén, hol Setéthy Farkas neje Miskey Éva, és Setéthy József neje Miskey Kata után örökösdtek.

Sewcsik család. Trencsin megyei curialis nemes család. Nevezett megye nemesi összeírásában a következők neveire találunk. ⁷⁾

1768-ban Nemes-Kötesón laktak Ignác és fia ifj. Ignác.

¹⁾ Haan Jena Hung. 58.

²⁾ Burgeteller Collectio Insignium.

³⁾ Szontagh Dán. közl.

⁴⁾ B. Vay L. Német hívség, 881.

⁵⁾ Szirmay, C. Zemplin not. top. 117.

⁶⁾ Ugyan ott.

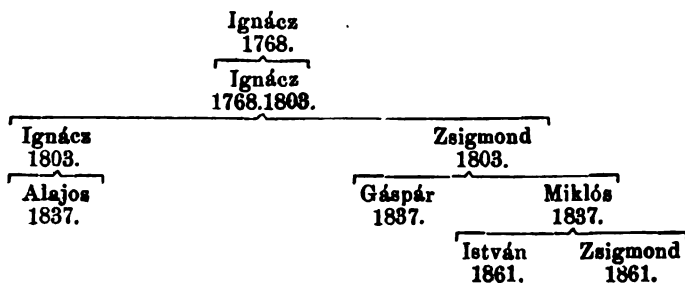
⁷⁾ Szontagh Dán. közl.

1803-ban ugyanott ifj. Ignác és Zsigmond; és ez utóbbinak fia Gáspár.

1837-ben ismét ott laktak Ignácznak fia Alajos, nem különben Gáspár és Miklós, és ez utóbbinak fiai István és Zsigmond.

1861-ben Nemes-Kotassón Emil. — E család Trencsain megyétől e század első negyedében kapott nemesi bizonyítványt, névszerint Ignác és Zsigmond testvérek és Ignácnak fia Alajos.

A családja következő:

Sextius család. (Máskép Sexty). Gömör vármegye nemes család. ¹⁾ Ősi fészke Szlabos helység. A család egy része vagy ága megnemesített. Máskép Sesták néven is neveztetnek. A nevezett ősi székhelyen született Sextius Péter, ki 1565-ben felső-sajói evang. pap lett, innen Lampertfalva, majd Vlahovára, végre Csetnekbe hívatott meg, hol seniornak választatott és 1620-ban a beszterczei gyűlésre követül küldetett. Innen haza menvén, Széchy György udvari papja lön, majd Dubovára ment. 1623-ban Superintendens és Breznóbányai pap lett. ²⁾ Meghalt 1634-ben. Nejétől Teslarovich Ágnestől fiai II. Péter, András és tán János.

II. Péter 1657-ben Wittembergában tanult. Breznóbányán született. Már 1661-ben születési helyén iskola-mester. 1663-ban Teplén, majd Beszterczén pap, közben Wratiszlavban számkivetésben élt. 1684-ben Breznóra ment lelkésznek, innen 1688-ban ismét számkivetésbe jutott, végre 1690-től Nógrádban Libericsén pap, hol 1691-ben meghalt. ³⁾

¹⁾ Bartholomaeides C. Gömör 145.

²⁾ Ugyan attól Memorab. Prov. Csetnek 137.

³⁾ Ugyan attól Memoria Ungar. 152.

András Nagy-Szlaboson szül. 1653-ban. Volt rector Nagy-Szlaboson, pap Mokrolukán, Revuczán, Oláhpatakán, Nagy-Szlaboson és végre Jolsván, innen számúzve is, hét éven át gömöri senior. Meghalt Nagy-Szlaboson 1713. febr. 3-án. Nejétől Petrovics Zsuzsánnától gyermekei János, András és Zsuzsanna Bartholomaeidesné. ¹⁾ Fia János Nagy-Szlaboson volt pap, nejétől Görgey Judittól leányai Zsuzsanna ott szül. 1714-ben, Judit 1718-ban. ²⁾

Egy János — úgy látszik — I. Péternek fia, Korponán volt evang. pap. Ennek fia Mihály Beszterczén született, 1685-ben Korponán atyja segédje lett, de innen 1688-ban elűzetett. ³⁾

Sexty György szül. Gömör megyében Kövi helységben 1757-ben. Wittebergában tanult 1782-ben. Haza jövéen Nagy-Szlaboson volt pap 1784-től 1793-ig, midőn Békes megyei Komlóra ment át. ⁴⁾

Sey család. Lakik Baranya vármegyében. Mint írják —

Vas megyében fekvő Nagy-Sée (Grosz-Scheibing) helységből, hol birtoka és lakása volt, veszi eredetét és nevét is azon helységről kölcsönözte.

A család nemességét Vas megyében 1738-ban évi nemesi vizsgálatkor egy, 1418-ban Zsigmond király által kiadott czímeres nemes levéllel bizonyította be ⁵⁾, és adományos birtokos volt Vas megyében Nagy-Sée-n kívül Unyomban, Héraházán és Balogfán.

Elidegenítetvén a család által a birtok, a mult század első felében Sey Ádámnak fiai : II. Ádám és I. László Tolna vármegyébe költözködtek, hol 1753-ik évben

¹⁾ Bartholomaeides Prov. Csetnek 328.

²⁾ Ugyan ott 324.

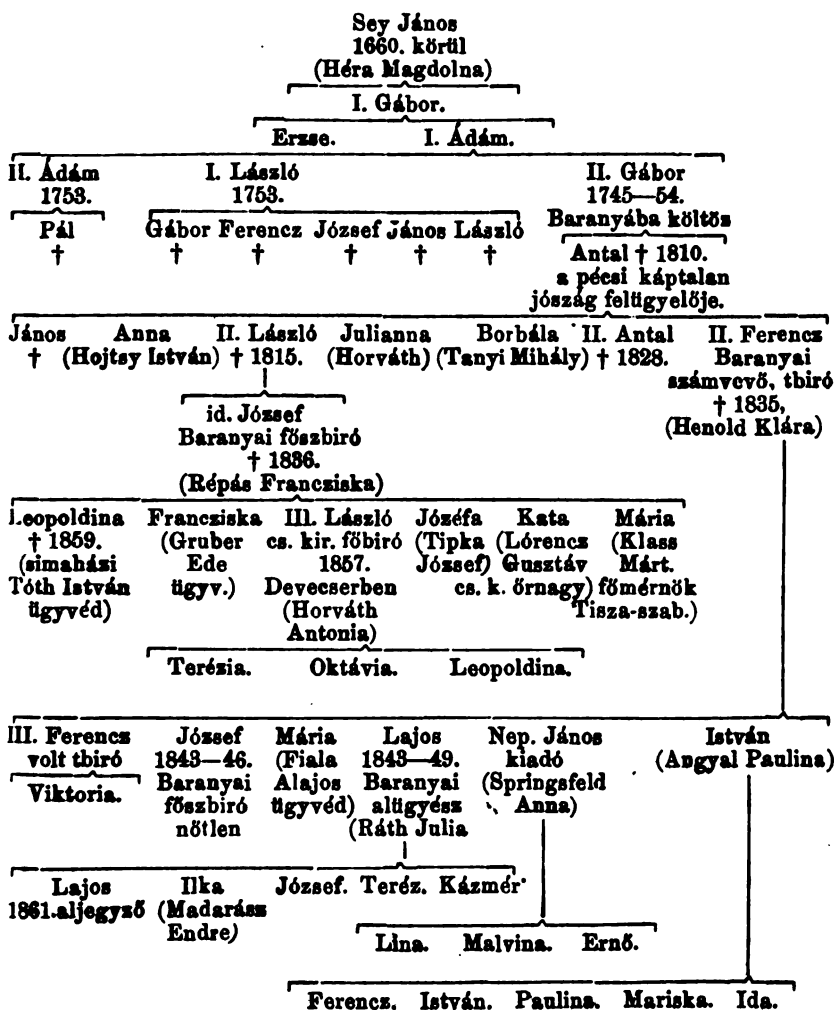
³⁾ Haan, Jena Hung. 32.

⁴⁾ Bartholomaeides Memoria Ungar. 280.

⁵⁾ Családi közlés szerint.

nemességüket is bebizonyították, de gyermekeikkel együtt kihaltak. A harmadik testvért I. Gábort pedig, ki Vas megyétől 1745. évi január 7-én nemesi bizonyítványt nyert, 1754-ben már Baranya vármegyében leljük, hol ivadéka most is fenáll. Nemességét ott 1808-ban újra kihirdette és tagjai leginkább megyei hivatalokat viseltek.

Tudható öse Sey János a XVII. században élt, kitől a leszármazás következő:

A táblán állók közül — mint látjuk — II. Gábornak fiától A n-

talól, ki a pécsi káptalan jószágainak felügyelője volt és 1810-ben halt meg, származik az egész most élő Baranya megyei nemzedék.

Antalnak több gyermeke közül II. László és II. Ferencz két főágra terjeszték a családot.

II. László ágán annak fia idősb József Baranya vármegye főszolgabírája volt a mohácsi járásban haláláig, mely 1836-ban történt. Hat gyermeke közül egyetlen fia, III. László 1857-ben cs. kir. járásbíró volt Devcesterben Veszprém megyében. 1862-től a kir. biztos által szervezett megyei hivatal-karban főszolgabíró. Leány gyermekei a táblán láthatók.

II. Ferencz Baranya vármegye számvevője, mint ilyen halt meg 1835-ben. Nejétől hat gyermeke közül III. Ferencz volt táblabíró, egy leány atyja; József 1834—36-ban Baranya megye hegyháti járásában alszolgabíró, 1838-ban levéltárnok, majd ismét alszolgabíró, végre 1843-tól 1846-ig Baranya vármegye főszolgabírája volt Dárdán. (Nőtlen). Lajos 1843—49-ig Baranya vármegye tiszti alügyésze, 1853-ban a mohácsi járásban cs. kir. segédbíró, most ügyvéd. Gyermekei közül fia Lajos 1861-ben Baranya megyei választott aljegyző, 1862-ben kinevezett esküdt.

E család ősei közül lehetett azon Sey János, kinek és Böny Péternek kihalási czime alatt a Komárom megyei egész bábolnai puszta Valticher Márk és Szapáry András nádori adományt és ennél fogva beiktatás nyertek ¹⁾

A család czimere — mint följebb a metszvény ábrázolja — négy felé osztott paizs, az 1. és 4. osztály kék udvarában piros rózsafej látható, a 2. és 3. osztály ezüst udvarában hátulsó lábain grif ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján férfi kar könyököl, kivont karddal. A paizst két oldalról foszladék veszi körül.

Shuttovics család. Shuttovics, vagy Szuchevics máskép Shuttej Mátyás és János 1795-ben I. Ferencz királytól kaptak czimeres nemeslevelet.

Czimere négy részre osztott paizs, egy közép várttel, melynek ezüst udvarában ékbe hajló vörös szelemen van, a fölött balra néző sárkány, alatta jobbra kúszó kígyó. A czimerpaizs 1. és 4-ik kék udvarában nővő arany oroszlán látható, a felsőbb előtt három arany csillag háromszög formára helyezve, az alsó udvarbeli előtt három arany

¹⁾ Fényes, Komárom vármegye 160. lap.

csillag, feje fölött negyedik, a többinél nagyobb csillag ragyog; a 2. és 3. arany udvarban egy fejű fekete sas szétterjesztett szárnyakkal, kiöltött piros nyelvvel látható. A paizs fölötti sisak koronájából pánccélos, sisakos férfiú női ki, sisakján vörös strucczollak lengenek, jobb kezével meztelen tört tart. Foszladék jobbról ezüstkéék, balról aranyfekete. ¹⁾

Sibai család. Alkalmassint egy név a Sibói (Zsibói) családnévvel. Sibói néven Brenisláv erdélyi alvajda 1453. ²⁾

Sibai néven Sándor birtokos jelenleg Belső-Szolnok vármegyében Nagy-Ilondán és több helyen. ³⁾

Sibrik család. (Szarvas-kendi) Vas vármegyei ősrégi adományos nemes nemzetség, mely azon vármegyében Körmenđ városaától nem messze fekvő Szarvaskend helységbeli ősi jószágát most is bírja. ⁴⁾

Törzs-ősének bizonyos Sigfrid-et írnak, kitől a Sibrik név is származott volna. Valószínűbb, hogy azon törzs neve „Sebridus“ volt, és ebből eredhetett a Sibrik név. ⁵⁾

Sibrik Péter már 1471-ben Mátyás alatt hadvezér lett volna. ⁶⁾

A család nemzékrendjét azonban a XV. század elejénél följebb viani adatok hiányában nem bírjuk.

1505-ben Sibrik László Vas vármegye követe volt a rákosi országgyűlésre. ⁷⁾ Lehet, hogy ezen Lászlónak fia volt I. Osvát, ki 1527-ben ősi birtokán egyetlen leányának tartá lakadalmát, melyre egy meg nem jelent nagy urat is meghívott. ⁸⁾ És ámbár az is bizonyos, hogy I. Osvátnak egyetlen fia is László volt, még is valószínűnek tetszik, hogy az 1505-ben követséget viselt Sibrik László inkább atyja lehetett I. Osvátnak, mint fia.

I. Osvát (Osvald) atyjának testvére volt Tamás, ennek fia Máté, kinek fiai György és Gáspár volt Bakabányai parancsnok, Erdélybe szakadtak; ⁹⁾ nevezetesen Gáspár 1581-ben

¹⁾ Adami Scuta gentil. tomo XI.

²⁾ Benkő, Transylvania.

³⁾ Török Ant. közl.

⁴⁾ Jászay, A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után 266.

⁵⁾ Lehoczky Stemmat. II. 361.

⁶⁾ Lehoczky Stemmat. II. 361. lap szerint. Szegedi Rubr. II. 83.

⁷⁾ Kovachich. Supplement. ad Vestigia Comitior. II. 334. Jászay 157.

⁸⁾ Jászay Pál. A magyar nemzet napjai id. m. 266. Magyar levelestár. Kiadja a m. tud. Akadémia I. 8.

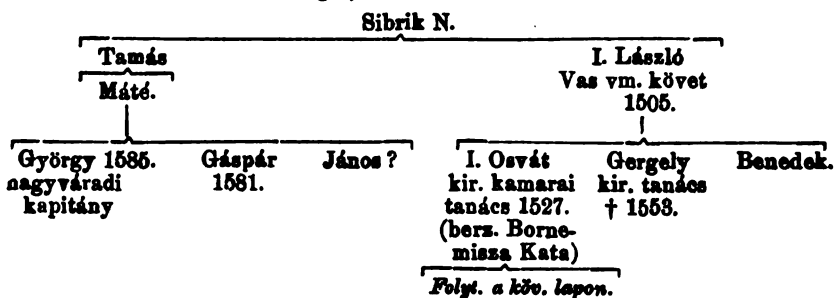
⁹⁾ Wolph. Bethlen Hist. II. 480. Istvánffy Hist. jibro XXVI. 1622-ki kiadás 587. lap. 1685. kiad. 379.

Lengyelországba Báthory István egyik hadvezére; ¹⁾ testvére György 1585-ben lett nagy-váradi várparancsnok, kihez Gyulay Pál a várkapitánysági hivatásról ama ismeretes szép levelet írta. ²⁾ Ugy látszik ezeknek testvérek volt János is. Tovább ez ág utódait nem ismerjük.

I. Osvát, kiről már emlékeztünk, kir. kamarai tanácsosnak iratik 1527—28-ban. Testvérei voltak Gergely és Benedek. Az előbbi, (t. i. Gergely) élt 1542-ben is, a midőn róla Thurzó Elek végrendeletében megemlékezett, fiai neveltetésével megbizta és neki négyszáz forintot hagyományozott. Mint jeles törvénytudóst I. Ferdinánd 1549-ben a Pozsonyban felállított helytartó tanács tagjává nevezte. ³⁾ 1550-ben az országgyűlés Szakolczára az ország határainak megvizsgálására küldötte ki. ⁴⁾ (Neve a törvénykönyvben hibásan Györgynek van írva Gergely helyett.) 1551-ben az úgynevezett Quadrupartium törv. munka egyik dolgozója volt. Meghalt 1553. jul. 31-dikén ⁵⁾

Szarvas-kendi Sibrik I. Osváthoz visszatérvén, 1526-ban kelt leveléből látszik, hogy ő Szarvas-Kenden nem csak birt, de lakott is; azonkívül ő lett a Sibrik családból Győr megyei Csécsényben első birtokos. Neje berzencei Bornemisza Katalin. Leánya, ki 1526-ban ment férjhez, — úgy látszik — Margit volt, és a férj: aszánfalvai Szép Gáspár.

A családja tudhatólag ⁶⁾ következő:

¹⁾ Katona historia critica in ord. tomo XXVI. p. 125.

²⁾ Wolph. Bethlen Hist. tomo II. 480. Erdélyi Múzeum. Szerk. Döbrentei Gábor II. füzet 140. lapon magyarul. — Katona Hist. critica tomo ord XXVI pag. 229. és köv.

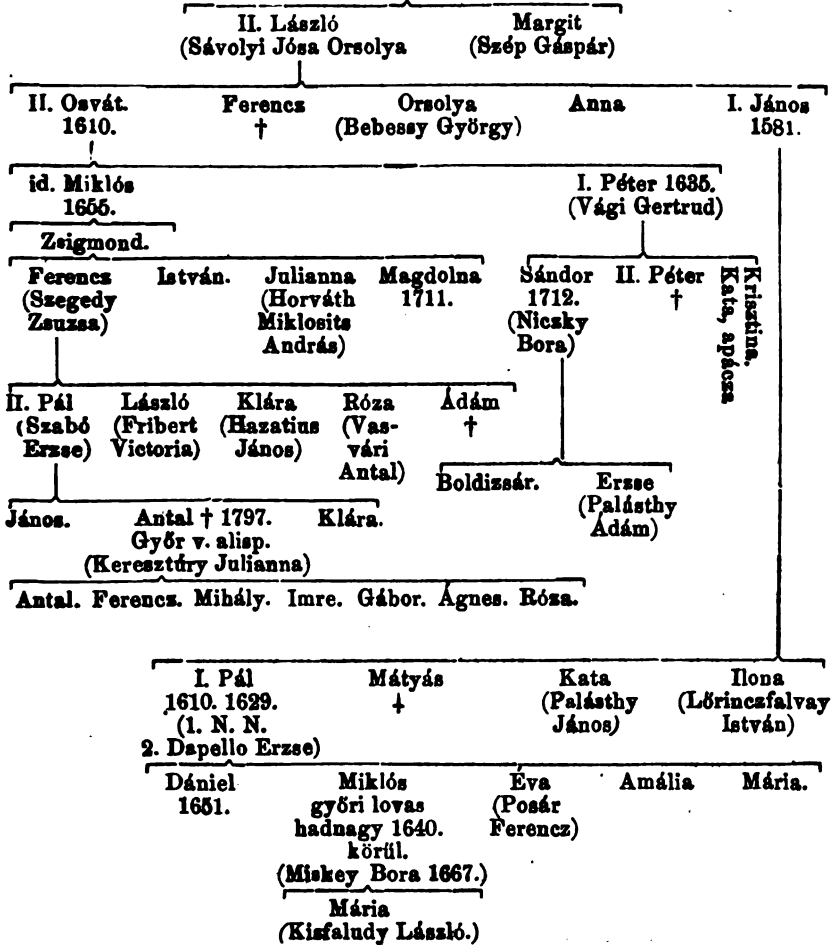
³⁾ Bel, Notitia nova Hung. I. 455.

⁴⁾ 1550. évi 42. törv. czik.

⁵⁾ Kovachich Scriptores Minores I. 94.

⁶⁾ Wagner, Mss. tomo LXX.

I Osvát, *ki az előbbi lapon.*
kir. kamarai
tanács 1527.
(berz. Borne-
misza Kata)

A táblázaton állókról keveset mondhatunk; II. Osvát és I. János testvérek megsebesíték a Mosony megyei alispánt, miért az országgyűlés 1599-ben a főkapitány által megfenyítésüket rendelte el. ¹⁾ I. János 1581-ben Győr megyei csécsényi pusztáját (most falu) 15 ftért bérbe adván Gerebechy Gergelynek, azért oct. 21-én Győr megye törvényszéke előtt az Enesei nemesek szomszédsági előjogon

¹⁾ 1599. évi 88. törv. cz.

tiltakoztak. Gyermekai közül Mátyás elhalván, a Csécsényi, Nagy- és Kis-Faddi helység és pusztabeli birtokok elosztására nézve a két leány Kata és Ilona 1629. évi aug. 5-én Lakompakon kelt osztóztató parancsot eszközöl Eszterházy Miklós nádortól testvérök Sibrik Pál ellen; melynek végre-hajtására Győr megye azon évi Szent-András nap utáni szombaton Dallos János alispánt, Egri Márton szolgabíró és Alsóki esküdtet küldte ki.

I. Pálnak fiai szintén osztályos versenyésben álltak; közülök Miklós Győrvári lovas hadnagy III. Ferdinand királytól eszközölt osztóztató parancsot testvérei Dániel és Mária ellen. Ennek folytán Dániel 1651. nov. 2-án Szombath András szbiró által Csécsény faluban Fad nevű földről tanuvallatást is eszközölt. Miklós fiai részére (kiknek neveiket nem tudjuk) a győri káptalan előtt végrendeletet tett.

Nevezett Dániel birt Komárom megyében is, mert anyjáról testvér atyafija Posár Lukácsnak (Posár Ferencz és Sibrik Éva fiának) megvaszakadtán 1655-ben egész Madar helység, Path puszta és Szőlős helységre kir. adományt nyert, az utóbbira ellentmondván Gosztonyi Miklós és Ferencz. ¹⁾

A táblán álló II. Osvát ágán Zsigmond fiának — úgy látszik — még leányai voltak Julianna és Magdolna is, amaz Niczkyné emez Keresztúry Mihályné.

Nincsenek a táblázaton a következők :

Sibrik Ferencz 1532-ben a pozsonyi kamara tanácsosa. ²⁾

Sibrik Máté, László és György néhai Györgynek fiai, kik anyjuk Borbála, már elférjezett Megyery Gáspárné, ellen a XVII. században pereltek.

Sibrik György, kinek leányai voltak Veronika és Margit.

Sibrik István, ki 1637-ben Vas megye országgyűlési követe volt. ³⁾

Ez vagy másik Sibrik István, kinek nejétől alsó lindvai Bánffy Katalintól fia ismét István, kinek leánya Katalin Locateli Jánosné élt még 1674-ben. ⁴⁾

¹⁾ Fényes Komárom várm. 127. 182 188.

²⁾ Bel, Notitia nova I. 455.

³⁾ Lehoczky Stemmat. I. 191.

⁴⁾ Bossányi-féle per.

Sibrik K a t a (tán a följebbi?) 1660-ban tett végrendeletet, a községi és soproni evangélikusok részére kedvezőt. ¹⁾

Sibrik Pé t e r (tán azonos a táblán álló II. Péterrel) kinek ne-jétől Pathy Erzsébettől leánya Sibrik Jud it Szegegy Miklósné volt.

Sibrik Fer enc z 1730-ban a Tiszán inneni kerületi tábla jegy-zője, tán egy a táblán álló Zsigmondnak fiával Ferenczczel.

Sibrik Bora előbb Vásonkeői Horváth Jánosné, utóbb 1599. 1626. körül Kállay Miklósné.

Sibrik P á l, ki oda hagyva hitét, törökké lett, és 1606-ban Ma-homed fővezér irnoka és tolmácsa volt. ²⁾

Sibrik Mikl ó s, ki Rákóczy II. Ferencz mellett harczolt, mint ezredes, és 1711. után Török országba is kibujdosott, hol Rákóczy udvarnoka (aulae Praefectus) volt. ³⁾

Jelenleg lakik és birtokos a család Vas megyében Sibrik, Bo-zsók stb. helységben.

Bihar vármegyében az Anth pusztára uj királyi adományt nyertek Sibrik Mikl ó s és G á b o r 1701-ben.

Sickingen család. Csehországi és sziléziai nemzetség, mely a Bádeni nagyhercezségből eredeztetí magát. Közülök állítólag Fer-dinand-Herman már 1711. mart. 10-én magyar honfűtást nyert azonban országgyűlési törv. czikk nélkül.

1792-ben az országgyűlési 22. törv. czikk szerint honfűsítatott Vilmos gróf, cs. kir. kamarás, ki meghalt 1855. sept. 7-én.

A családja következő :

János Nep. sz. 1740. † 1795. cs. kir. kamarás (b. Speth Amália)				
Crescentia szül. 1780. (b. Speth N.)		Vilmos sz. 1792. † 1855. (1. gróf Hunyady Mária 2. gr. Schlabrendorf Evelin)		
József sz. 1833.	Karolina sz. 1835. pal. h.	Ferencz sz. 1836. katona	Zsófia sz. 1840.	Vilma sz. 1848.

Czimere a paizs fekete udvarában vörös keretben öt ezüst golyó.

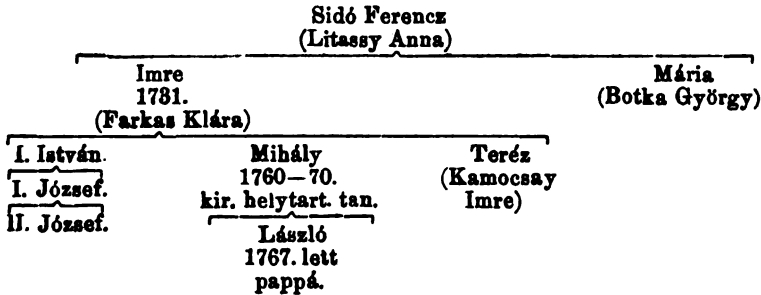
¹⁾ Catalog Mss. Biblioth. Széchenyiano-regnicol. I. 244.

²⁾ Bethlen Wolph. Hist. VI. 337. Szirmay C. Zemplin not. histor. 117. — Homonai Naplója a Tudom. társban.

³⁾ Mikes Kelemen Törökországi levelei.

Sidenich család. Sidenich György 1659-ben magyar honfúvitást nyert. ¹⁾

Sidó család. (Bödi és Löger-Pathoni) Pozsony megyei Csallóközi nemes család. A XVII. század végén élt Sidó Ferencz, ki elvévén nőül Litassy Pálnak Borsy Annától született leányát Litassy Annát, azzal a következő családfát ²⁾ alkotta :

Mihály 1760—1770-ben a kir. helytartótanács tanácsosa volt, fia László 1767-ben szenteltetett pappá. Tán ennek testvére Károly ki 1770—87-ben a kir. helytartóságnál számvevői hivatalnok volt.

A család valószínűleg özanyjok Litassy Anna és ennek anyja galanthai Borsy Anna után öröklött Galanthán, mert Sidó József táblabíró és kuriai ügyvéd Galantháról írta előnevét, meghalt 1836. sept. 24-én. kora 73. évében és valószínűleg a táblán álló I. vagy II. Józseffel egy személy volt.

Sidó György 1846-ban alhadnagy a 2-ik számú m. gyalog ezredben.

Sidy család. Zala vármegyében székel, közülök Pál 1761-ben azon megye alszolgabírája volt.

Czímere a paizs udvarában hátulsó lábain álló oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. Ugyan az a paizs fölötti sisak koronáján is.

Siesy család. (Vagy Siey de Baloghfalva) Komárom és Győr vármegyében élt és birtokolt. Az előbbiben Siesy János 1625-ben Győr vármegye alispánja, társával Dallos Jánossal, ki utóbb szintén Győr megye alispánja volt, 1623-ban Bábólnán beiktattattak, de többen ellen mondtak. ³⁾ De úgy látszik, hogy e Siesy János egy személy

¹⁾ 1659. évi 138. törv. cz.

²⁾ Bossányi és Theszéri-féle perbeli genealógiák szerint.

³⁾ Fényes, Komárom várm. 160.

az ugyan ott eléforduló Sey Jánosossal, kinek 1635-ben már magvaszakadt volna. *Lásd Sey cs.*

Siesi Julia a XVII. században Zichy Györgynek volt neje.

Siess család. Siess Lajos 1798-ban I. Ferencz királytól kapott czimeres nemes levelet.

Czimere következő: a fenn álló paizs kék udvara közepén vízirányos ezüst szelemen által két részre oszlik, a szelemenben három piros rózsafej látszik, a felső udvarrészben hármás zöld halom közepején koronán ágaskadó arany grif áll, első jobb lábával kivont kardot, a ballal három piros rózsát tartva; az alsó udvarban zöld halmon arany kaptár áll, körülé arany méhek rajzanak. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett sasszárny között, — melyek közül a jobb oldali vízirányosan félig arany, félig kék, a baloldali félig vörös, félig ezüst, — arany grif, a paizsbelihez mindenben hasonló áll. Foszladék jobbról aranykek, balról ezüstvörös. ¹⁾

Sigray család. (Felső- és Alsó-Surányi gróf) Szepes vármegyében Szepes várától nem mesze fekszik Sigre vagy Sigrá szerény falu, melyből a Sigray családot eredeztetik. ²⁾

A család öseül tartják azon Sigrá comes Jánost, ki Szepes megyei Sigrá helységbeli ősi birtokában házat építtetett 1275. előtt; miután az említett évben azon egyháznak lelke enyhületére malmot és rétet ajándékozott. ³⁾

E Sigray János egyik utóda Miklós, fia Dénesnek, Szepes megyei főispán és Szepes s lublyói várnagy, 1300-ban Trencsin Máté pártján állott. ⁴⁾

Irják, hogy 1447-ben Sigray Mátyás kir. itélőmester lett volna, és ez kapta volna Vas megyében az Ivánczi urodalmat. ⁵⁾

Bizonyos az, hogy a család a XVII. században a Dunántúl tűnik fel, igen vékony módú sorsban ⁶⁾

III. Ferdinánd király alatt kezd a család fel emelkedni. Ez időben Sigray I. János, ki II. és III. Ferdinánd és I. Leopold alatt Po-

¹⁾ Adami Scuta gentil. tomo XI.

²⁾ Bel M. Hung. antiquae et novae Prodromus p. 121.

³⁾ Wagner, Analecta Scepus. I. 108. — Fejéjénél az oklevél 1274-dik évre téve. Cod. dipl. tomo V. vol. 2. p. 224.

⁴⁾ Lehoczky szerint Stemmat. II. 361. Kollár, Amoenit. 91. lapjára hivatkozva.

⁵⁾ Gothai grófi Almanach 1859.évi 791. lap.

⁶⁾ Wagner, Analecta Scepus III. 125—137.

zsony megyei Stomfa vár kapitánya volt, 1647-ben adományt nyert F. Surány-ra, honnan a család elő-nevét írta.

Ezen I. Jánosnak fia volt I. Ferencz, ki báró Nadányi Miklós verebélyi, utóbb nógrádi kapitánynak egyik leányát vévén nőül, ez által szép birtokokhoz jutott, és családját fel emelte. E Ferencznek, úgy látszik testvére volt

János, ki 1654-ben született, és pedig még — mint életrója ¹⁾ mondja — vékony tehetségű szülektől. Papi pályára lépven, a veszprémi káptalanban kanonok, prépost és Széchenyi Pál püspök helyettese, innen pedig 1696-ban Szepesi prépost, majd temnei címzetes püspök lett. Meghalt 1718-ban. Eltemettetett Szepesen. ²⁾

I. Ferencznek lehetett testvére azon Sigray Mátyás is, ki 1681-ben az országos adó-jövedelmek számvevője volt. ³⁾

I. Ferencznek nejétől báró Nadányi Zsófiától (ki előbb Ghilányi Györgyné volt) öt gyermeke maradt, u. m. 1. József, 2. Erzsébet-Róza, apáczá Budán és másod-fejedelem asszony, 3. János, 4. Borbála Ujváry Imre neje, 5. II. Ferencz. Ezek közül :

János állami hivatalt vállalva, a m. kir. udvari kamaránál tanácsos, 1708-ban kir. táblai ülnök lett, és az volt 23 évig, majd utóbb alnádor, pozsonyi kamarai tanácsos, aransarkantyús vitéz, végre országos főpénztárnok és altárnok lett. 1728-ban báróságra emeltetett ⁴⁾ unoka-öcscsével Lászlóval (II. Ferencz fiával) együtt. Meghalt 1763-ban magnélkül kora 66. évében. ⁵⁾

I. József szintén kormánysezéki hivatalnok volt, mint kir. tábl. ülnök fiatalabb korában az 1715. évi országgyűlésen több rendbeli bizottság tagjául választatott. ⁶⁾ 1730-ban már a m. kir. udv. kancellária tanácsosa. 1724-ben kapott báróságot. ⁷⁾ 1739-ben Somogy vármegye főispánja lett. Volt helytartósági tanácsos is. Nejétől nemes Grös-

¹⁾ Wagner Analecta III. 125—135.

²⁾ Wagner, Analecta Scepus. II. 340.

³⁾ 1681. évi 16. törv. cz.

⁴⁾ Adami, Mss. a nemzeti Muzeumban 4-rét lat. 182. sz. és Collect. herald. pag. 116. Lehoczky Stemm. I. 170. Adami Scuta gentil. XI.

⁵⁾ Lásd a fölötte mondott halotti beszédet Békási Ferencztől „Secura Quies, az az Bátor Nyugodalom” czim alatt. Pozsony 1763.

⁶⁾ Az 1715. évi 30. törv. czikk szerint a vallás-ügyben, a 39. szerint a határjárás bizottságban, a 43. sz. a győzi, és a 72. szerint a Bécs-ujhelyi ügyben küldetett ki.

⁷⁾ Adami Scuta gentil. tomo XI. A gothai grófi Almanach id. lapja szerint 1712. lett báróvá.

singer Magdolnától gyermekei közül csak Károlyt ismerjük, — de úgy látszik — fia Lajos is.

Károly cs. kir. tanácsos, 1760-ban már a Dunántúli kerületi tábla ülnöke volt. 1767-ben már a hétszemélyes tábla ülnöke, 1774-ben már Somogy vármegye Főispánja, 1787-ben már valós. belső titkos tanácsos és gróf. ¹⁾ Élt még 1792-ben. Neje nemességodi Szvetica Jakab personalisnak leánya volt. Ettől fia II. József és Jakab.

Jakab 1788-ban a dunántúli kerületi tábla titkára, utóbb ülnöke, már 1792-ben ott hivatalban nem állott. A Martinovicsféle összeesküvésbe keveredvén, 1795 május 20-kán Budán lefejeztetett.

II. József 1788-ban Vas vármegye alispánja volt, 1807-ben az országgyűlésen választmányi tag (28. törv. cz.) 1823-ban Somogy megye főispáni helyettese, 1824-ben főispánja, egyszersmind cs. kir. kamarás, valós. belső titkos és m. kir. helytartósági tanácsos. Az 1827. évi országgyűlésen a rendszeres munkálatok vizsgálatára rendelt küldöttségi tag volt. Meghalt 1830. évi octob. 26-án kora 72. évében. Első nejétől Almásy Jankától († 1822. jan. 23.) Anna, Felicitas, Bora, Titus, Fülöp, Amália gyermekei maradtak. Második nejétől nagy-jeszeni Jeszenszky Amáliától maradt leánya Amália, a mint ezek a táblázaton láthatók. Fülöpnek egyetlen fia Robert 1853-ban halt meg.

II. Ferencz (I. Ferencznek fia) 1719-ben Pozsony megye alispánja volt. ²⁾ 1723-ban mint ítélmester az országgyűlés által a háztárvizsgáló választmány tagja. ³⁾ Meghalt korán. 1763-ban már nem élt, sőt úgy látszik, 1728-ban sem. Nejétől Angarano Teréziától gyermekei: László, ki nagy-bátyjával II. Jánossal 1728-ban báró lett, Ferencz, Antal, Rhenáta báró De Grand Jakabné, Kata, Teréz és Zsuzsanna, kiknek utódaikat nem ismerjük.

Ugy látszik I. Jánosnak, a stomfai kapitány és család törzsenek atyja vagy bizonyosan közel rokona volt azon Sigray Ferencz, ki „Az úr Jézus kinszenvedésének tükörré“ című elmélkedéseket írta és adta ki Pozsonyban 1643-ban.⁴⁾

¹⁾ Az egykorú hivatalos Schematismusok szerint, Így tehát gróffá az 1774. és 1787. évi időközben lett a család; holott a gothai Almanach 1754. évről kelteti a grófi diplomát; tán hibából 1784. helyett.

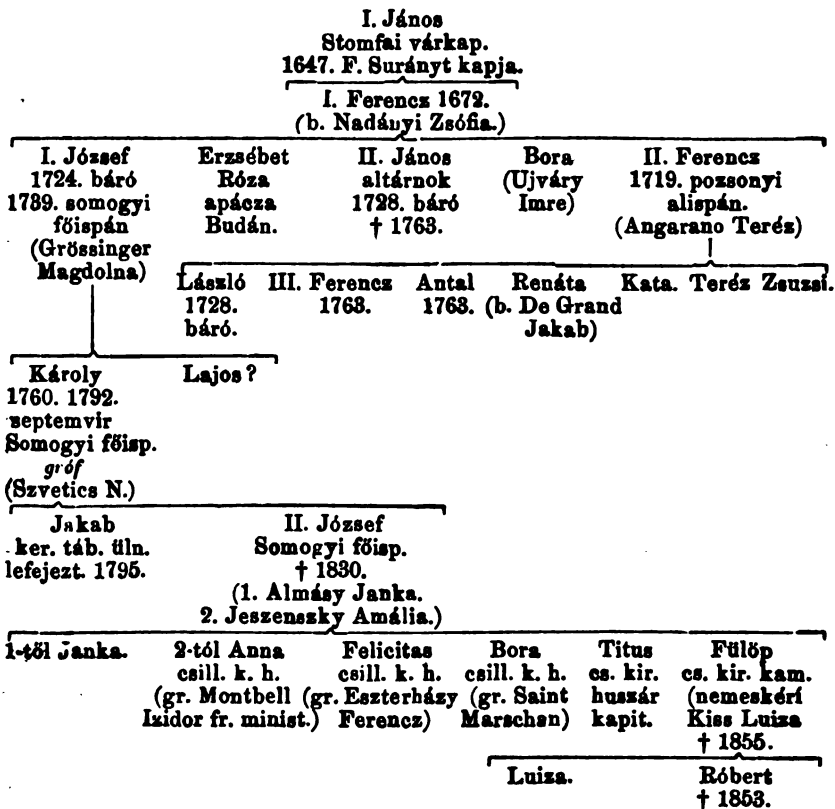
²⁾ Lehoczky Stemm. I. 203. lapon 1717. mart. 9-én és 1730-ban írja Pozsony megyei alispánnak.

³⁾ 1723. évi 17. törv. cz.

⁴⁾ Magyar Irók. Életrajz gyűjt.

Az is eldöntésre vár: vajjon azon Sigray János, ki 1659. évben néha Draskovich György pénzéről számol az országgyűlés előtt ¹⁾, és 1662-ben harminczadi számvevő volt, ²⁾ nem egy személy-e a stomfai várkapitánynyal Sigray I. Jánossal?

A családja következő:

Fülöp birja az ivánczi urodalmat Vas megyében, nejére mint füstölt leányra jutott Arad megyében a kertülői, Fejér megyében a csözi és pötölei jószág.

A családnak I. József által 1725-ben nyert bárói czimere: négyfelé osztott paizs, melynek közepét koronás, farkát szájában tartó sárkány foglalja el, az ezáltal képezett kör kék udvarában két vörös

¹⁾ 1659. évi 122. törv. cz.

²⁾ 1662. évi 26. törv. cz.

mező, egymással keresztbe helyezett könyöklő kar látszik, egy-egy arany halat (trutta) tartva, fölötte jobbról ezüst félhold, balról arany csillag ragyog. (Ez, a Nadányi czímer, a báróságot szerzőknek anyjok báró Nadányi Zsófia czimeréből kölcsönözve.) A paizs 1. és 4. vörös udvarában ezüst egyszarvú, a 2. és 3-ik kék udvarban pedig kettős farkú arany-oroszlán hátulsó lábain ágaskodva látható. A paizs fölött bárói korona, azon két koronás sisak áll, a jobb oldaliból két fekete sasszárny között hegyével fölfelé pallós áll, rajta arany korona látszik; a baloldali sisak koronájából koronás grif emelkedik ki; első első ballábalával lángoló bombát tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. A paizsot telamonok gyanánt két fehér agár tartja, fejüket kiöltött nyelveikkel kifelé fordítva, nyakukon arany örv van. A czímer paizs alatt halvány rózsaszín szalagon „Candore et Fidelitate“ jelszó olvasható. ¹⁾

E czimertől a Sigray János által 1728-ban nyert bárói czímer csak igen kevéssé és annyiban különbözik, hogy a paizs fölötti baloldali sisak koronáján szemközt két kettősfarkú oroszlán ágaskodik, a jobb oldali első jobb lábával pisztolyt, a másik, első bal lábával buzogányt tart, és a czímer alatt a jelszó és szalag hiányzanak. ²⁾

Sikátory család. A XV. században élt. Egyik tagja Sykáthori Demeter 1458-ban a Thimaryak adománylevelében királyi emberül van megnevezve. ³⁾

Sikátoris család. Gömör vármegye nemes családai közé soroztatik. ⁴⁾

Sike család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családai között áll. ⁵⁾

Siketh család. Szatmár és Zemplin megyék nemesei között találjuk nevét. ⁶⁾

Szatmár megyében Siketh György megyei tisztii főügyész 1746-tól 1765-ig, egyszersmind 1746-ban a szegények ügyvéde. ⁷⁾

Siklóczy család. Ugocsa vármegye nemes családai, melyből

¹⁾ Adami Scuta gentil. tomo XI.

²⁾ Ugyan ott és Collect. herald. p. 116.

³⁾ Kaprinai, Dipl. II. 201.

⁴⁾ Bartholomaeides C. Gömör p. 145.

⁵⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 117.

⁶⁾ Ugyan ott 117.

⁷⁾ Szirmay, Szatmár várm. I. 138.

Mihály e század elején Tivadarfalva közbirtokosai között foglal helyet. ¹⁾

Siklódy család. Erdélyi Gyergyó székbeli székely család, melyből Siklódi Balás, Péter és idősb. János 1646. jan. 5-én kaptak Rákóczy I. Györgytől pixidariusi levelet. ²⁾

Ennél régiebb a gálfalvi Siklódy család, melyből György 1579-ben mind Eölcz nemben, Seprőd ágban, mind a Medgyes nemben és Kürt ágban primipilus volt. ³⁾

1750. körül Siklódy Ferencznek neje zsákodi K. Horváth Apollónia volt.

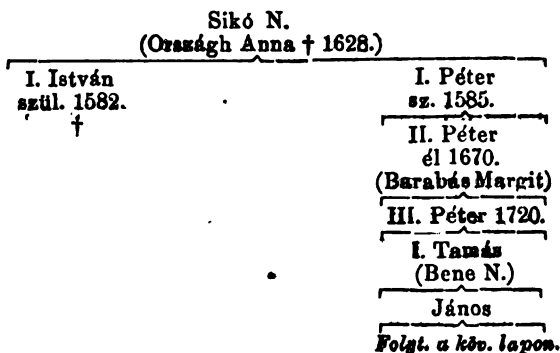
Siklóssy család. Somogy vármegye nemes családai közé tartozik. Közülök Siklóssy József azon megyének 1825—1833-ben főszolgabirája, Mátyás 1825-ben alszolgabirája, Viktor 1825—30-ban főügyésze volt.

Tán e család elődei közül való azon Siklósy (vagy Sziklósy) Mihály, ki 1522-ben Luther tanait Sátor-A.-Ujhelyben kezdé terjesztetni. ⁴⁾

Sikó család. (Bölöni) Háromszéki székely nemes család. A czímerlevelet Sikó István és Péter testvérek váltották 1661. apr. 25-én.

Czímerök a paizs égszínű udvarában fehér galamb, mely csőrében borostyánt tart.

A nemzékrend ⁵⁾ következő :

¹⁾ Szirmay, Cottus Ugocea, 126.

²⁾ Ns. székely nemzet Constitutiójai 96.

³⁾ Ugyan ott 272.

⁴⁾ Szirmay C. Zemplin not. hist. 57—58.

⁵⁾ Kővári, Erdély nev. családai 223—224. l.

János, ki az előbbi lapon.		
András 1770.		
I. István † 1834. ügyvéd (Fejérvári Klára)	János.	IV. Péter 1794.
II. István † 1857. kir. táblai ülnök (Farkas Anna)	János. Péter. Sándor. Mihály. Tamás. Ferencz.	
Miklós festő (Fülöp Róza)	Lajos (Gyulai Erzsé)	Anna (Kénosi J. Istv. Bónis Fer.)
Kálmán.	Árpád.	

A táblán állók közül IV. Péter — ha nem csalódunk — 1794-ben Sepszi Szent-Györgyön városi tanácsnok.

I. István 1794—1815-ben kir. táblai, guberniális ügyvéd és szegények ügyvéde és unitárius egyházi ülnök volt. Fia

II. István kir. táblai ülnök, meghalt 1851-ben. Fia Miklós festészeti hajlamát követve, 1845-ben Münchenben akadémiai festői oklevelet nyert. Jelenleg — mint Kövári írja — aquarellben Erdély legjobb arcfestője.

Sile család. Közülök Sile Péter 1677-ben Ugocsa vármegye rendsz. esküdtje volt. ¹⁾

Silling család. (Kaczanovai) Közülök József 1848-ban Erdélyben Torda városi főjegyző.

Silló család. Csikszéki székely eredetű; közülök Balás azon széknél 1837-ban ajtónálló; Péter Sz. Ferencz-rendi szerzetes 1848-ban.

Valószínűleg e család ivadéka Miklós, drágiai birtokos Belő-Szolnok megyében.

Sillobod család. De Sillobod András és fiai János és Mihály 1759-ben Mária-Terézia királyasszonytól kaptak czímeres nemes levelet. ²⁾

Czímere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali ezüst udvarban hármas magas zöld hegyek közül a középsőn egyfejű fekete sas áll, kiterjesztett szárnyakkal, és kiöltött piros nyelvvel, balfelé fordulva; a paizs baloldali kék udvarában szintén hármas hegyek közül a két szélsőn hátulsó lábaival arany oroslán kivont kardot tartva. A paizs

¹⁾ Szirmay C. Ugocsa 60.

²⁾ Collect. herald. nro. 23.

fölötti sisak koronájából szintén oroszlán emelkedik ki, kivont karddal. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Sillye család. Sillye János 1811-ben iratott az Arad vármegyei nemesek sorába. ¹⁾ Tán ennek a fia Gábor, ki szül. Hajdú-Böszörményben 1818. mart. 21-én, h. ügyvéd, és Hajdú kerületi főkapitány 1861-ben; irt folyóiratokban is. Neje Szpivák leány, gyermekei Béla, Jenő és Etelka, unokaöccse Gábor.

A család „Hadházi“ előnevet használ.

Silyey család. Ugocsa megyében e század elején Silyey Miklós-t Forgolány helység közbirtokosai között találjuk. ²⁾

Silvester család. Erdélyben a székely földön ismert családnév, mely némelykor Serestély-nek is iratott.

Ismeretes e néven Sylvester János, a bibliai uj-szövetség fordítója és magyar nyelvtan írója a XVI. század első feléből, kit Erdősinek is neveznek. Ez Sinyér-várallyán Szatmár megyében született nemes és birtokos szüléktől. 1526-ban a krakói egyetemen tanult. 1539-ben már grammatica-ját adta ki. Nem sokára ezután a bécsi egyetemen tanár lett. Élt még 1554-ben is. Nős volt, és gyermekei maradtak. ³⁾

Silvester család. (Tarcsafalvi) Udvarhelyszéki család; fészke azon székben Tarcsafalva. Közülök György Kolozsvárott volt unitarius pap, és hittan tanára. Meghalt 1828-ban. Özvegye Frank-Kis Zsuzsanna; leányai Zsuzsi Koronka Antal toroczkói unitarius lelkészné, Jozéfa Mész Józsefné, és Karolina Csulák Dániel ügyvéd neje.

Silvester család. (Komollói) melyből Dénes ügyvéd és törvénytanár a székely-udvarhelyi ref. főiskolában 1843. körül. Dávid ügyvéd Hároszéken.

Silvestér (vagy Sylvester) család-néven még több birtokost találunk Erdélyben, kiknek családi származásukat nem ismerjük, ilyenek Mózses Doboka megyében 1809-ben ítélő bíró.

József buzdi, máagi, kápolnai birtokos Alsó-Fejér megyében.

János m.-fülpesi, idecspataki és Torda megyében több helyen birtokos.

Antal m.-dátosi birtokos Torda megyében stb.

¹⁾ Arad várm. jegyzőkönyv 1811. évi 109. sz.

²⁾ Szirmay, Cottus Ugocsa p. 129.

³⁾ Toldy Fer. A magyar költészet kézikönyve I. 41—42. V. ö. Révész Imre, Erdősi J.-nos, magyar protestans Reformátor. Debreczen 1859.

Egyébiránt a székelységnél egy nemnek (genus) is volt neve *Sylvester*, továbbá egy *Sylvester* leány 1450. körül szent-tamási Lázár Bálintné volt.

A XVI. században 1575-ben éltek kibédi *Silvester Miklós*, *Silvester János*, a *Eölcz* nemből, *Seprőd* ágából, *Silvester András* a *Jenő* nemből, *Szomorú* ágából, és nevezett nemes *Sylvester Miklós*-nak neje *Apoldy Márta*, a *Medgyes* nemből, *Kürt* ágából primipilaris jószágot birtak *Marosszékekben Kibéden*. ¹⁾

Silzl család. *Silzl János-Pál* 1713-ban III. Károly királytól kapta czimeres nemeslevelét. ²⁾

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó arany grif, szájában zöld ágat tartva. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között szintén olyan grif emelkedik ki, szájában zöld ágat tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Szilcz néven valószínűleg e családot találjuk *Szabolcs* megyében, hol *Lajos* 1838—1841-ig tiszti alügyész, 1844—től 1848-ig főszolgabíró volt.

Ferencz 1839—1847-ig rendszerinti esküdt ugyan ott.

Sima család. *Arad* megyében *Sima Gábor* és fia *Márton* 1823-ban a nemesi lajstromba irattak. ³⁾

Simándy család. A XVI. században élt *Simándy Péter*, 1559-ben a följebbezési törvényszék bírának egyike volt; ⁴⁾ ő, vagy fia, volt azon *Péter*, ki 1588-ban *Vratistye* helységet kapja kir. adományban és abba beiktattatik, „de *Vratistye*“ irván előnevét. Ugy látszik, ezen helység alatt *Trencsin* megyei *Vrtizser* helység értendő. *Simándy Péternek* leánya volt *Anna*, *Izdenczy Péterné*, kinek leány utódai *Madocsányi*, *Apponyi*, *Festetich*, *Takács* stb. családbeliek. *Vratistyei* részüket a *Takács* család eladta *Kőszeghyeknek*. A *Madocsányiak* eladták *Sándor Albertnak*, ennek utódai átruháztak *Majthényiakra*, ezektől 1755-ben *Sirchich István* váltotta magához.

Trencsin megyében *Simándy* nevű nemes család 1688-ban székelt *Horeniczen*. ⁵⁾ *Pozsony* megyében *Simándy György* 1776. évben főszolgabíró volt.

Írták nevöket *Symándy*-nak is, olv. többet rólok *Symándy* alatt.

¹⁾ A nemes székely neme. *Constitut.* 260—268.

²⁾ *Collect herald.* nro. 664.

³⁾ *Arad* megyei jegyzőkönyv 1828. évi 1056. sz.

⁴⁾ 1559. évi 88. törv. cz.

⁵⁾ *Szontagh Dán.* közlése.

Zemplin megyében Simándy János 1626-ban s.-pataki tanár, 1630-ban ujhelyi reform. lelkész; ¹⁾ István 1709-ben lett pataki tanár, meghalt pestisben 1710-ben. ²⁾

Erdélyben Simándy István 1635—1651-ig erdély püspök, egyszersmind leleszi prépost. ³⁾

Doboka vármegyében Simándy Lajos 1837. körül törvényszéki ülnök volt; tán ennek rokona S. Gergely, Torda városánál irnok 1845-ben.

Simay család. Békes vármegyében Endrödhöz közel fekszik Sima nevezetű pusztá, hajdan a Simay nevű nemzetség birtoka; még 1456-ban élt és e pusztát valószínűleg bírta azon Békes megyei előkelő nemes, Simay Gergely, ki a Hunyadiak részére kelt királyi adomány levélben igtató király emberül neveztetik meg. ⁴⁾

Háromszáz évvel később Erdélyben Számos-Ujvárott egy örömeny eredetű magyar nemes család tűnik fel, melyből Simai Lukács és Salamon testvér atyafiak és kereskedők Mária-Terézia királyaszszonytól 1760. évi május 26-án Bécsben kelt czimeres nemes levélben magyar nemességre emeltettek; ⁵⁾ és czimeres levelök Belső-Szolnok vármegyében 1760. évi octob. 6-kán tartott közgyűlésen kihirdettetett.

A család czimere vizirányosan két felé osztott paizs, a felső vörös udvarban két fehér galamb egymással szemközt áll, csőreikben arany olajágot tartva; az alsó kék udvarban vörös fedelű egyház áll, tornyával, mely alatt az íves bejárás látható, jobb felé fordítva. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny látható. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék. ⁶⁾

A családfa ⁷⁾ következő:

Simai N.		
I. Lukács 1760. (Hankovics Mária)		I. Salamon 1760. (Paszakász Hiripsina)
I. Márton 1794. sz. ujbári népszószólló (Gáspár Kata)	I. Gergely 1794. 1815. sz. ujbári senator.	II. Lukács m. vásárhelyi tanár 1794.

¹⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 214. 254.

²⁾ Ugyan ott 217.

³⁾ Pray, Hierarchia II. 279. Szereday Series Epp. Transylv. 217.

⁴⁾ Teleki, Hunyadiak kora X. 496.

⁵⁾ Collect. herald.

⁶⁾ Adami Scuta gentil. tomo. XI.

⁷⁾ Magyaróssy János közl.

I. Salamon, ki az előbbi lapon.
1760.

(Paszakász Fliripsina)

I. Miklós. Adeodat sz. 1750.	Ferencz I. Kajetán. sz. 1752.	III. Lukács Joachim sz. 1752.	I. Ignác Simeon sz. 1755.	Teodor Kristóf sz. 1760.	János sz. 1768.	II. Márton.	Anna. Róza. Teréz.	Mária. Klára.
------------------------------------	----------------------------------	-------------------------------------	---------------------------------	--------------------------------	--------------------	-------------	--------------------------	------------------

† 1817.

N. Váradon
(Pertik Rebeka)

II. Salamon sz. 1787. (Rottenstein)	II. Kajetán sz. 1790. † 1846.	II. Miklós sz. 1794. † 1835.	I. Antal sz. 1798. † 1833.	Margit sz. 1801. † 1832.	II. Ignác sz. 1805. † 1857.	II. Kristóf sz. Gyulán 1806.
---	-------------------------------------	------------------------------------	----------------------------------	--------------------------------	-----------------------------------	------------------------------------

Anna)
Békési alispán
(Stummer Fáni)

Agoston † 1839. honvéd (Bradács Mária)	Ede sz. 1840.
Paulina.	

IV. Lukács sz. 1816. katona. (Gálbory Róza)	Gergely sz. 1818. (Lázár Mina)	II. Antal sz. 1820. † 1849. honvéd	Lajos sz. 1824. honvéd (Picha Karolina)	III. Ignác sz. 1826.	Károly honvéd †	László sz. 1830. honvéd.
--	---	---	---	-------------------------	-----------------------	--------------------------------

Frigyes
sz. 1861.

I. Lukács ágán I. Márton 1794-ben Számos-Ujvár sz. kir. város alnépszószólója, I. Gergely 1794—1815-ben ott városi tanácsnok, II. Lukács 1794-ben m. vásárbelyi gymnasiumi tanár. Lukács Számos-Ujvárott esperes és lelkész 1837. körül. Tódor ugyan ott tanácsos, ifj. Gergely, Márton, János, szintén ott hivatalnokok 1848-ban. Miklós, Lukács birtokosok, ez utóbbinak neje báró Györfy Jozéfa.

I. Salamonnak ága Magyarországra Békés megyébe szakadt, hol fiai: I. Miklós, Ferencz-Adeodat, I. Kristóf-Teodor, — III. Lukács-Joachim; és II. Márton-János Gyulán lakozottak, és I. Ignác szent tamási ispán 1792-ben, III. Lukács-Joachimnak pedig Pertik Hiripsina-Rebeka nejétől (ki 1859-ben Békés-Csabán kora 94. évében halt meg) fiai: II. Salamon, II. Kajetán, II. Miklós, I. Antal, II. Ignác és II. Kristóf 1825-ben hirdették ki nemességüket Békés megyében.

¹⁾ Békés megyei jegyzőkönyv 628. sz.

²⁾ Ugyanott 1825. évi 110. sz. a. 1828-ban 1815. szám alatt II. Miklós maga személyére ismét vett ki nemesi bizonyítványt.

Legnevezetesebb tagja volt a családnak II. Kajétán Békes megyének már 1816-ban rendszerinti esküdtje, majd al-, utóbb 1835-től 1840. évi nov. 23-ig főszolgabirája, 1843. jul. 3-ától első alispánja 1846-ig, mely évben meg is halt. Utódai nem maradtak.

Nem e családhoz tartozott — úgy látszik — azon Simai Kristóf kegyes rendi szerzetes, ki Komáromban született 1742-ben, ki mint író és m. akadémiai tag irodalmi munkásságáról ismeretes. Meghalt 1833-ban jul. 14. Körnöczbányán kora 91. évében. ¹⁾

Simény család. (Sárdi). Régi székely nemzetség, melynek neve Simény, Semén, Semien alakban fordul elő; prédikatumot is többfélét viseltek; így de Sz.-Király, de Homorod-Sz.-Márton, de Kadács, de Sárd és de Somlyó.

Legrégibb, kiről emlékeink vannak, szent-királyi Semien István, 1409-ben Maros-szék szószólója. ²⁾

1537-ben Simén Gergely Udvarhely székről zsoldos hadat visz Munkács alá.

Legrégibb fészke a Simény családnak Fancsali kutatásai szerint ³⁾ Homorod-Szent-Márton, hova Simény I. Péter házasodott 1550. táján, elvén onnan Biró Katát. Ennek fia Gergely a Nagy-Küküllő melletti Sárd-ra telepedik, honnan ismét a család egy ága előnevét írja. Gergelynek két fia maradt: István és Pál, amaz Sárdon marad és törzse lett a mai sárdi Simény család-ivadéknak; testvére Pál pedig elveszi Nagy Annát, azzal kapják a széplaki rész-birtokot, melyet a Horváth családdal 1609-ben osztanak el. Ezen Pálnak fiai Tamás, János és István a széplaki ágat terjeszték, melynek azonban teljes nemzékrendét napjainkig nem bírjuk; úgy kell lenni, hogy ebből származott legyen a solymosi ág is, (tán a nevezett három fiúk egyikétől) mert a széplaki ág megvaszakadtával a solymosi ág örökösdött a széplaki jószágban. A solymosi ág Elekben, és fiában Andrásban és ennek testvéreiben él. Ez ágból volt János. 1836. körül M. Vásárhelyi kir. táblai ügyvéd.

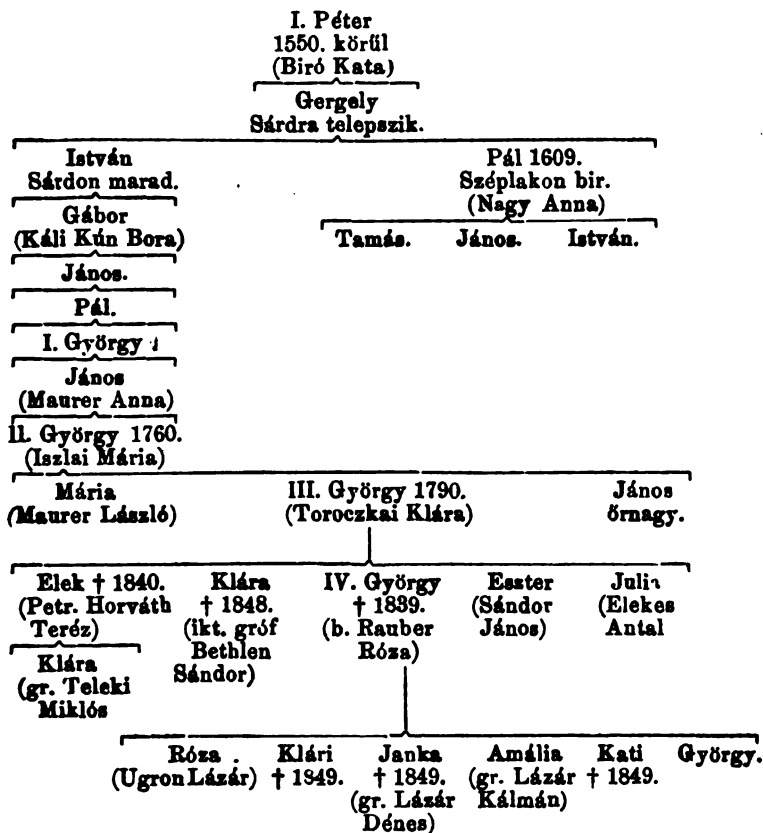
A családfa ⁴⁾ következő:

¹⁾ Magyar Irók. Életrajz gyűjt. 413.

²⁾ Kállay, Székely nemzet 283.

³⁾ Kővári Erdély nev. családai 224.

⁴⁾ Ugyan ott.

A családból kevesen viseltek hivatalt, legtöbben gazdáskodtak. György (a III-ik) 1790-ben Küküllő megyei követ, 1794-ben Torda megyéből követ.

Elek (melyik?) sárdi prédikátummal 1794-ben Küküllő megye alispánja, 1815-ben az unitár egyházi kormány tlnöke. György (a IV-ik) 1815-ben unitár egyházi tlnök. Ugyanekkor idős Elek Küküllő megyei házi számvevő. ¹⁾

János őrnagy ez, vagy másik János 1836-ban királyi hivatalos.

A családfe utolsó ízén álló három fiatal szép hölgy 1849-ben a világosi katastrofa napján halt meg. ²⁾

¹⁾ Ugy látszik innen, hogy III. Györgynek is volt testvére Elek nevezett.

²⁾ Seilágyi Sándor, Magyar nők könyve. Pest, 1852.

László Homoród-sz.-mártoni előnévvel, 1794—1815-ben kir kormányszéki irnok és hites jegyző.

Lajos előnév nélkül, tán szintén e családból, 1815-ban Kolosvárott harminczadi irnok, utóbb 1845-ben brassói ellenőr. Károly a 31. gy. ezredben főhadnagy 1863-ban.

Más ágból, vagy más családból származott kadácsi Semén Miklós, 1606—1607-ben Udvarhelyszék alkirálybírája; kinek leánya Klára Kadicsfalvi Török Gáspár neje volt 1640. körül. — Ugyan csak Kadácsi előnévvel Semén József 1837. körül ügyvéd Hunyad megyében.

Siményfalvy család. (Siményfalvi) Közülök János egyike 1763-ban a székelyek részéről azon bizottságnak, mely fő kormány székileg az állandó törvényszékek felállítására iránt munkálkodott. 1815-ben élt Mózsés.

Tán ugyan e család ívadéka Siményfalvi Antal, kinek Szabadkai Kis Teréziától gyermekei: János Küküllő megyében 1848-ban adó író biztos, Antal, Miklós, Anna Miske Imréné és Teréz tordai Fleischmann Dávidné. Ezek egyik nagynénjük volt Krisztina, Ugron Pálné 1813. körül.

Szintén e családból származhatott Siményfalvi Sámuel, felső rákosi unitár lelkész, ki 1862. sept. 18-án halt meg. ²⁾

Simeonovics család. Simeonovics Fülöp 1760-ban Mária-Terézia királyasszonytól kapta címeres nemes levelét. ³⁾

Czimere függőlegesen két felé osztott paizs, a jobb oldali ezüst udvar baloldalából kétfejű, vörös koronás, vörös csőrű és lábú fekete sasnak-féle test része látható kiterjesztett szárnyakkal, lába karamival zöld koszorút tartva; a baloldali kék udvart vízirányban ezüst pólya két részre osztja, alatta és fölötte egy-egy arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából arany grif emelkedik ki, első jobb lábával arany markolatú kivont pallós hegyén török fejet tartva. Foszladék jobbról ezüstoffekete, balról aranykék. ⁴⁾

Simig család. Simig Péter 1798-ban I. Ferencz király által emeltetett címeres nemességre.

Czimere négy felé osztott paizs, egy, alsó ékbe végződő ötödik ezüst udvarral, melyben hármás zöld halom közül a középsőn arany

¹⁾ Kállay. Székely nemzet. 288.

²⁾ Török Antal közlése.

³⁾ Collect. herald. nro. 105.

⁴⁾ Adami, Scuta gentil. tomo. XI.

koronából kék oroslán emelkedik ki, nyakán fehér szalaggal, első lábával bőség szarvból virághalmazt ontva. A paizs 1. és 4. kék udvarában két ezüst fodros szelemen között fehér agár (vagy e féle álat) fut. A paizs fölötti sisak koronájából kék magyar ruhás, panyokásan felöltött vitéz mentében emelkedik ki, fején prémes vörös kalpag, fehér kócsag tollakkal, jobbájában kivont kardot tartva; két felől két kiterjesztett vörös sasszárny között, melyeken vízirányban két fodros ezüst szelelemen vonul át. Foszladék jobbról ezüstkék, balról ezüstvörös. ¹⁾

Simigh József Tolna megyében 1842-ben katonai biztos.

Károly 1846. vértés ezr. cs. kir. hadnagy.

Simkó család. Trencsin vármegye nemesi lajstromai szerint 1688-ban Horeniczen lakott ily nevű család. ²⁾

Simó család. (K. Solymosi és Farczádi) Régi székely család. Ősi fészke Udvarhelyszékben előbb Béta, majd Kis-Solymos, és utóbb Farczád helység, mely két utóbbi helységről előnevét írja. Első ismert törzse Simó Ferencz 1570-ben a solymosi és bétai jószágokra új adományt ³⁾ nyert. Már ennek másod-unokájánál II. Jánosnál két ágra szakadt a család, legalább ez idő óta az egyik kiválóbb ág

farczádi előnevet vett fel. Ez úgy történt, hogy nevezett II. János, ki mint lovas tiszt tatár fogságba került és abból 1650-ben megszabadult, 1656-ban a bétai jószágot felsőbb jóváhagyás mellett farczádi Lázár Istvánnak a farczádi jószágért elcserélte. E János 1661-ben jelen volt a nagyszöllösi csatában, hol Kemény János elesett. Ennek

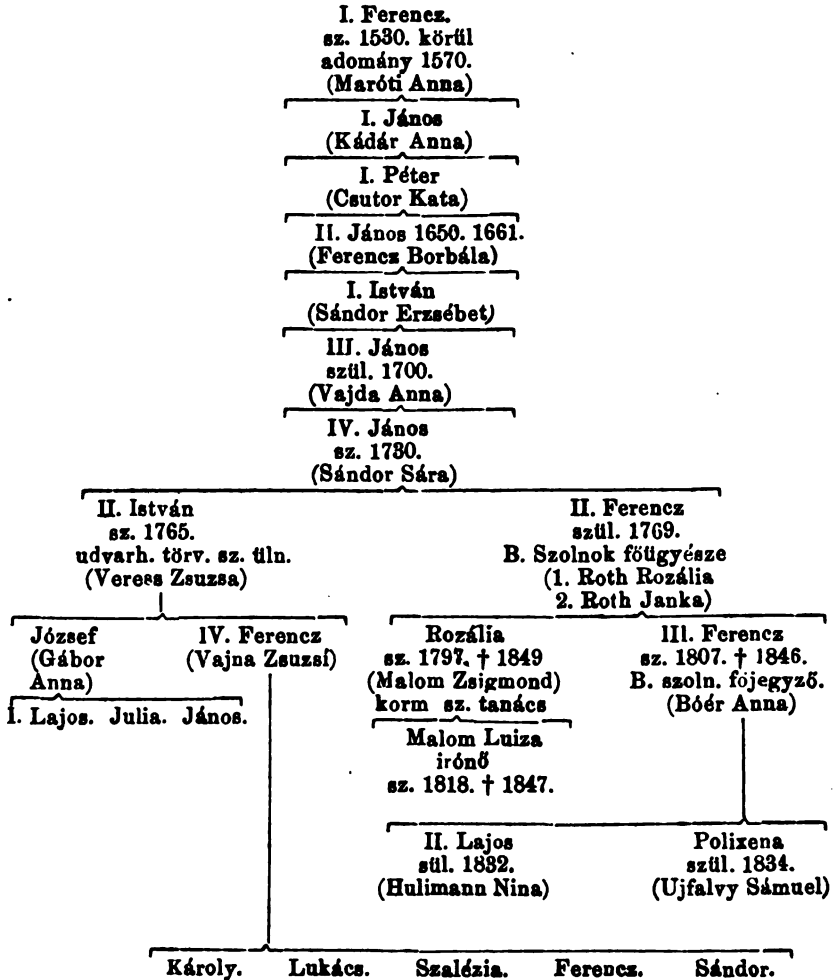
¹⁾ Adami Scuta gentil. tomo XI.

²⁾ Szontagh Dániel közl.

³⁾ Családi okmány szerint.

másod unokájánál IV. Jánosnál a farczádi ág is két ágra szakadt, melyből a farczádi Simó-k mai nemzedéke száрмаik.

A családja I. Ferencztől kezdve a farczádi előnévvel élő ágon következő

IV. Jánosnak egyik fia II. István 1815. év előtt s körül Udvarhelyszék valós. törvényszéki ülnöke. Fia- és unokái a táblán láthatók. Testvére

II. Ferencz ősi birtokát megtartva, Belső-Szolnok megyébe telepedett, kol 1815. körül megyei főügyész volt. Fia III. Ferencz

(lak. Orosz-mezőn) 1848. előtt Belső Szolnok megyének volt főjegyzője és úriszéki bírája. Gyermekai a táblán állnak. Ennek nővére volt

Rozália, Malom Zsigmond kormányzéki tanácsos neje, anyja Malom Luizának, (szül. 1818–1847.) az ismeretes író és költőnőnek, kinek szépirodalmi lapokban megjelent és kiadatlan műveit rokona, a táblázaton álló Simó II. Lajos szándékozik ki adni.

A farczádi Simó család czimere — mint fentebb a metszvény is ábrázolja — a paiza kék udvarában zöld téren nyugvó arany korona, melyen pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva; fölötte jobbról ezüst félhold, balról arany csillag ragyog. A paizs fölötti koronán az előbbihez hasonló kar karddal látható. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A család kis-solymosi ágából András 1794-ben Sz. Udvarhely város tanácsnoka, Ferencz ugyan akkor Udvarhelyszék főügyésze volt. Továbbá Pál 1815-ben gubernialis és kir. ügyigazgatósági ügyész; 1847-ben Ferencz ügyvéd Udvarhelyszékben, egyszerűsmind kamarai ügyész; másik Ferencz kormányzéki irnok. Pál Udvarhely város aljegyzője és árvaszéki actuariususa. Károly özvegye Vinkler Antonia, kitől szül. Ferencz és Luiza.

Nevezetes tagja ez ágnak Simó Ferencz Sz. Udvarhelyi születésű festész, ki Bécsben öt évig tanulta e művészetet és 1826-tól mint arcképfestő a kapósabbak közé tartozott. ¹⁾ Gyerem. József és Ágnes. Mind ezek kis-solymosi előnevet használtak és használnak.

Ugyan ezek közé tartozik még kis-solymosi Simó György, ki Udvarhelyszéktől 1833. febr. 11-én kelt nemesi bizonyítványát Krassó vármegyében akkori lakhelyén azon évi apríl. 29-én kihirdetteté, ott azonban most már családja nem létezik.

Ugyan e családhoz számíthatjuk, habár ismét egy más ágból eredhetett, azon Simó Andrást, ki Udvarhely szék börtönőre volt.

Simon család. (Felső-őri). Vas vármegyei nemes család, egyike azon hatvannégy nemzetségnek, melyek Rudolf királytól 1582-ben Felső-Őr helységre új adományt vittek. *Lásd Zámbo cs.*

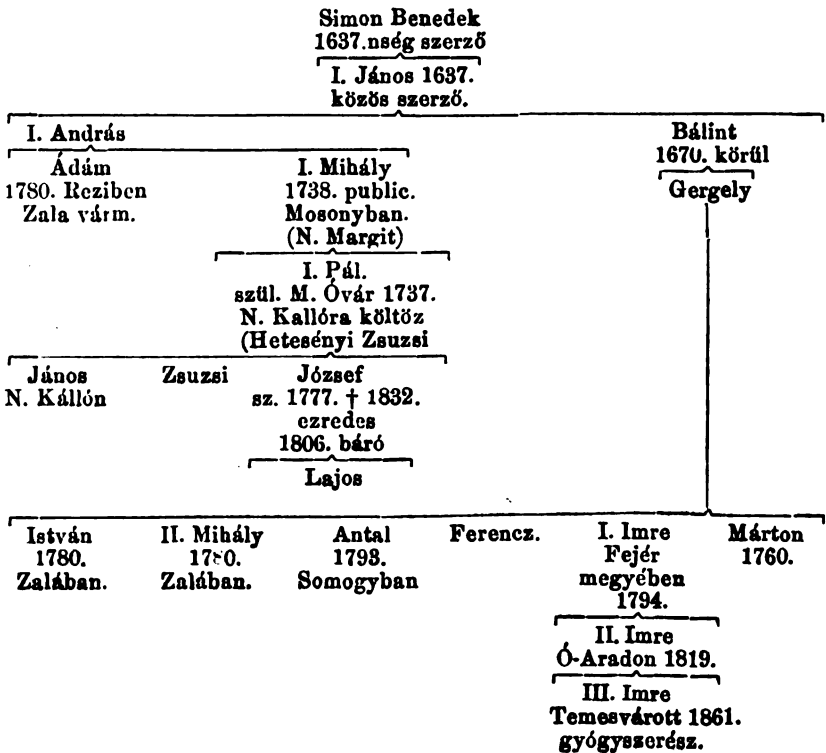
Simon család. (Máskép Barbácsy) Mosony megyei és innen több megyékbe terjedt czimerleveles nemes család. Törzse Simon máskép Barbácsy Benedek, ki fiával I. Jánossal együtt III. Ferdinand királytól 1637. évi dec. 24-én czimeres nemes levelet nyert, mely a következő

¹⁾ Tudományos Gyűjt. 1827. VI. köt. 122.

évben Vas vármegyében Szombathelyen sz. György vitéz és vértanú ünnepe utáni második férián kihirdettetett.

Nevezetes e család származási táblázata nem csak azért, mert a Dunántúli megyék egy nagy részébe elterjedt, de mert míg egyik ága az iparos pályán Arad megyébe és innen Temes megyébe szivárgott, addig egy másik ág Szabolcsba terjedvén, a haza egyik leghősebb katonáját termette, és báróságra emelkedett; a nélkül — mint én tudom — hogy a szét ágazott sarjadék egymás rokonságáról legkevesebbet is sejtett volna. ¹⁾

A mennyire a közös törzstől Benedektől két ágnak mai napig való leszármazását tudjuk, az következő:

¹⁾ A báró Simonyi nemzetség egy részről, és Temesvárra telepedett Simon Imre más részről közölvén velem leszármazási okmányait, és a nemesség szerzőtől eredt saját ágazatukat, a nélkül, hogy ama nemesség szerzőtől eredt egyéb ágakról tudomások lenne, abból látom, hogy a közös törzstől utódai közös vérségükről ma már mit sem tudnak, a mit nemzedékünként történt szétköltözködésnél nem is csodálhatni.

A táblán álló I. Jánosnak fiai közül I. András nemzé Ádámot, és I. Mihályt. Amaz Zala megyébe Rezibe szakadt.

I. Mihály Mosony vármegyében lakott, hol 1732. mart. 29-én, úgy az 1738. évi nemesi vizsgálatkor Simon máskép Barbácsy néven ösatyjának Simon Benedeknek 1637-ben kelt címeres nemes levele alapján nemességét igazolta. Egy fia Pál, (mert lehetett több is) M.-Óvárrott született 1737. sept. 6-án, és Szabolcs megyébe Nagy-Kállóba költözött még gyermek korában, hol az akkori plebános és esperes Veszpréminél mint távoli rokonánál lakott, ott is nősült meg, elvévén feleségül Hetesényi Zsuzsánát, kivel János, Zsuzsána és József gyermekeit nemzé. Ez utóbbi József szül. N. Kállóban 1777. febr. 18-án. Fiatalkorában katonai pályára lépve, kiváló hősiességéért ezredességig emelkedett, és mint a Mária Terézia katonai rend vitéze, 1806-ban báróságot nyert, a midőn egyszerűsmind ősi Simon nevéhez egy y betűt is kapván, neve írás szerint Simon y, kiejtés szerint pedig Simon yivá változott. Róla *Lásd Simonyi* név alatt.

I. Jánosnak fia volt Bálint, ez nemzé Gergelyt, ki Fejér megyébe szakadt, ennek fiai II. Mihály, István, György és János, kik Polgárdiban laktak és 1780. januar havában (11-ik—14.) ott nemességüket szintén a Simon Benedek által 1637-ben nyert címeres nemes levélre alapítva igazolták. Testvérök Márton, Patkán lakott, nevezett István és II. Mihály Zala megyébe Rezibe szakadtak, Fejér megyétől 1780. dec. 7-én kapván nemesi bizonyítványt, azt 1794. sept. 6-án Zala megyében publicáltatták. Testvérök Antal, Somogy megyében Tábon lakott, és nemességet ott 1793-ban sept. 26-án hirdetteté ki. Még egy testvér lakott Zala megyében Reziben, Simon I. Imre, ki ott szintén 1794-ben publicáltatott, ennek fia II. Imre mint puskamives szakadt Ó-Aradra, és Zala megyétől 1819-ben kiadott nemesi bizonyítványát Arad megye előtt 1820-ban hirteltette, fia III. Imre mint gyógyszerész Temesvárra telepedett és ott 1841-ben hirdetteté ki kiváltságlevelét. Él jelenleg is.

Ezek szerint, azt hiszem nem csalódunk, ha, a Dunántúl nevezetesen Vas, Mosony, Soprony, Tolna, és Zala megyében élt és előnevet nem használt Simon-okat szintén e család ivadékainak tartjuk. Ilyenek az ismertebbek közül a következők:

Péter 1792-ben szombathelyi czimz. kanonok és csornai prépost.

József Mosony megyének 1825—1830-ban másod, és első aljegyzője, 1831—36-ig katonai biztosa.

László Soprony vármegyének 1826—1836-ban másod, 1837-től első alispánja. Lakott Répcze-Szemerén. Tán fia Nep. János, ki 1830-ban tiszteletbeli, 1833-ban másod al-, 1840-ben tiszteletbeli, majd 1842-ben rendes főjegyzője, az 1843/4 évi országgyűlésen követe, 1845. évi sept. 11-től első alispánja volt. (Lak-Pinyén). 1852. Soprony cs. kir. megyei főnök.

István 1845-től Soprony vármegye számvevője.

Gábor 1821—1835. évben Zala vármegye alszolgabirája.

Mihály 1825-től Zala vármegye alszolgabirája, újra megválasztva 1828. jun. 9-én is. — 1835-től — 1844.-évi jul. 11-ig főszolgabirája.

Pál Zala vármegyének 1841-től 1844. jul. 11-ig alszolgabirája.

János Zala megyének 1841-ben rendsz. esküdtje, 1844. jul. 11-től alszolgabirája, közben 1847. jun. 15. ismét megválasztva, egész 1849-ig.

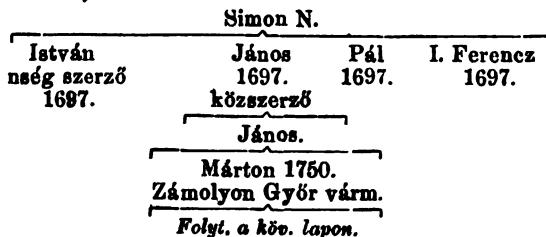
A család egyik ága a Barbácsy nevet használja, ez ágból Tolna megyében Antal (lak. Simontornyán) 1825—1827-ben fő adószedő, tán fia Elek 1844-től 1848-ig ugyan ott tiszti alügyész.

Valószínűleg ezen Tolna megyei ágból Simon Ferencz Tolna megyétől 1825. mart. 5-én kivett nemesi bizonyítványát lakta-helyén Krassó vármegyében 1826. april. 10-én kihirdette.

Simon család. Győr vármegyei nemes család. Alapítója Simon István, ki 1697. évi június 25-én Laxenburgban kelt czímeres nemes levélben I. Lipót király által testvéreivel Simon János, Pál és Ferenczzel együtt megnesemesítettek.

Czímerök a paizs kék udvarában hármas zöld dombon hátulsó lábain ágaskodó, kettős farkú oroszlán, első ballábalával három búza kálást tartva. Foszladék jobról aranykék, balról ezüstvörös.

A családfa ¹⁾ következő:

¹⁾ Családi közlés Stummer György által.

Márton 1750., *ki az előbbi lapon.*
Zámolyon Győr várm.

II. Ferencz 1781.

III. Ferencz † 1830.
Szapon Győr várm.
(Takács Éva)

András
† Szap helységben

Mihály
lak. Fel-Bakán
Pozsony várm. 1862.
(Nagy Rozália.)

Francziska.

Péter.

Antal.

Janka.

Eszter.

A család ez ága nagyobbára honn gazdáskodott; III. Ferencznek fia **András** és **Mihály** Győr vármegyétől 1846. évi július 8-án vettek ki nemességökről bizonyítványt, mint Szap helységbeli lakosok. Nevezett **Mihály** a Csallóközbe Fel-Bakára tette lakását, és nejével **Nagy Rozáliával** a táblán látható családja van.

Lehet, hogy ezen család egy más ágából származott **Simon János**, 1792-ben Győr kerületi királyi ügy-igazgatósági ügyész; és **tán János is**, ugyan akkor Pécssett iskolai Igazgató.

Simon család. (Bethlenfalvi) **Mária-Terézia** királyaszonnytól 1761-ben kapott czimeres nemes levelet.

Czimere a paizs kék udvarában hátulsó lábain ágaskodó arany oroszlán, első jobb lábával kivont kardot, a balban arany író-tollat tartva. A paizs fölötti sisak koronájából az előbbihez egészen hasonló oroszlán nő ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstkék. ¹⁾

A család előnevéről **Bethlenfalvá-ról** következtetve, Udvarhelyszéki székely eredetű.

Simon család. (Kis-Görgényi) Erdélyben is több **Simon** nevű család van, ilyen a k. görgényi előnevű, melyből **Péter** 1794-ben Kolos vármegye alszolgabirája volt.

Simon család. (Dézsfalvi) Küküllő vármegyei nemes család, azon megyében fekszik **Dézsfalva**, hol valószínűleg birtokoltak is.

Köztlök **Mihály** 1708-ban Bécsben az erdélyi udv. kancellaria tanácsosa és registratora volt. **János** 1760-ban Dobokában birtokos, fia **János** ott törv. széki ülnök 1827-ben, neje gr. **Kún Zsuzsi**, fia **Elék** szolgabíró 1845. özvegye **Keczeli Juliána**.

Kristof 1794-ben az unitária egyház ülnöke, és Dobokában kir. dezma-szedő. **József** 1847-ben Küküllő megyei aljegyző. **János** Belső Szolnok vármegye alszolgabirája 1847.

A család czimere **Mihálynak** pecsété szerint a paizs kék udvará-

¹⁾ Adami Scuta gent il.

ban könyökbe meghajlott kar, kezével bárdot tartva, melynek jobbfelé néző hegyes fokán levágott török fej vérzik ¹⁾)

Simon család. (K. Polyáni) Háromszéki székely család, ki származva Fogaras vidékére is, hol Elek 1815-ben alszolgabíró volt. Tán ennek fia Elek 1847-ben kormányszéki ügyvéd és tán ugyan ez Elek Fogaras vidék aljegyzője 1847-ben. Most ügyvéd Kolosvárott; nejétől Brandt Rozaliától gyermekei: Róza Klein Frigyesné, Mária orvos Incze Istvánné, Elek és Kálmán.

Valószínűleg ebből eredt Simon András 1770-ben gyulafejérvári czimzetes kanonok, háromszéki esperes, és polyáni plebános, továbbá Simon György is, 1794-ben Bardócz fiokszék főügyésze. És még valószínűbben Pál 1794-ben Bereczk város jegyzője.

Simon család. (Cs. szent-királyi) Csikszéki székely, melyből József 1815-ben Al-Csikszék törvényszéki ülnöke.

Simon család. (Bibarczfalvi) közülök 1847-ben János Hunyad vármegye főjegyzője, Ferencz ügyvéd ugyan ott és ugyan akkor. Fia József.

Simonchich család. Trencsin vármegyében az 1755. évi nemesi összeírásokban találjuk Simonchich Tamást, Istvánt, Jánost és Mihályt ²⁾)

Pest megyében Simonchich János előbb al- és a pilisi járásban főszolgabíró, 1836. nov. 3-tól 1841. évi majus 3-ig másod alispán volt, utóbb kir. tanácsos és a pesti takarékpénztár Igazgatója; meghalt 1856. évi, július 25-én, kora 73. évében.

Simonchich József (lak Tinyén) Pest megyének 1836—1841. rendszerinti esküdtje.

Simonchich Márton 1787-ben a kir. kamarai levéltárnál hivataliszt.

Ily nevű család van Esztergom, Nyitra és Pest megyében.

A Simonchich — másképp Horváth családról olv. e munka V. köt. 159—160. lapjain.

Simonfalvai család. Alapítója Simonfalvai Menyhért 1742-ben III. Károly királytól kapta czimeres nemes levelét. ³⁾)

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló

¹⁾ Hevencsi Mss. tomo XXV.

²⁾ Szontagh Dán. közl.

³⁾ Collect. Herald. nro. 710.

koronás arany grif, mely első jobb lábával kivont kardot, a ballal ki nyílt fehér liliomot tart. A paizs fölötti sisak koronájából az előbbi- hez egészen hasonló grif emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék balról ezüstvörös. ¹⁾

Simonffy család. (Német-Ujfalvi) Közülök németujfalvi ²⁾ Si- monffy István esküdt volt, kinek nejétől körösi Borbély Zsuzsáná- tól fia Sámu el született Debreczenben 1754. octob. 12-én. — 1809- ben a Debreczen városa által állított sereg ezredese, 1811-től pedig azon város főbirája volt. Meghalt 1821-ben ³⁾ Nejétől Bélyey Erzsé- bettől gyermekei:

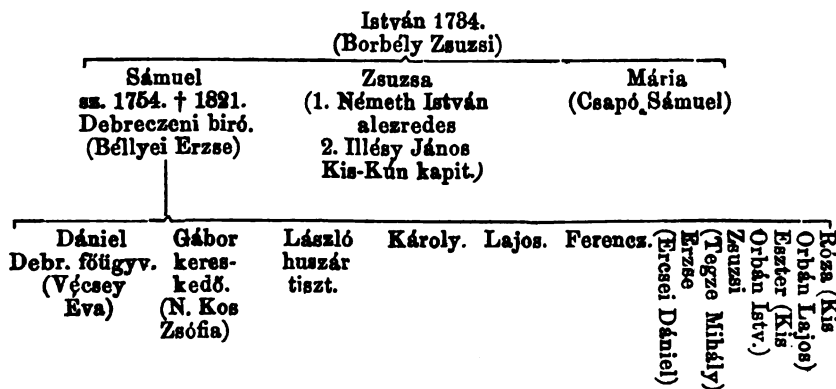
1. Dániel, 1821-ben Debreczen város főügyvéde.

2. Gábor kereskedő.

3. László a Nádorhuszár ezredben hadnagy 1821-ben.

4. Károly. 5. Lajos. 6. Ferencz. 7. Erzsébet Ercsei Dániel debreczeni professor neje. 8. Zsuzsanna Tegze Mihály Szathmár-Némethi városi főjegyző neje. 9. Eszter Kis-Orbán Ist- vánné. 10. Rozália Kis-Orbán Lajos ügyvéd neje.

A családja következő:

Tán e család ivadéka Simonffy Kálmán, az ismert zeneköltő is.

Trencsin vármegyében Simonffy nevű czímerleves nemes csa- lád Horeniczen lakott, és e lakhelyöktől némely tagjai Horeniczky ne-

¹⁾ Adami Scuta gentil. tomo XI.

²⁾ Német-Ujfalu Somogy vármegyében fekszik, és Czindery László birja. Fényes Geogr. szótár IV. 286. lap.

³⁾ L. Halotti elmétkedés. Szoboszlai Pap Istvántól Debreczen 1821. és Péczely József: „A valóságos nagy embernek képe“ című halotti beszédek.

vet vettek fel. 1750-ben a m. kir. helytartó tanács rendelete folytán Trencsin vármegye János ellen nemesség igazoló pert indított.

A Trencsin megyei nemesi összeírások ¹⁾ szerint 1748-ban Simonffy néven Horeniczen találjuk idősb Jánost, Györgyöt, ifj. Jánost, Istvánt, Andrást és fiát Ádámot egy másik Andrással és ifj. Györggyel. Ekkor Trencsin városában lakott György nevezetű.

1768-ban Trencsin városában György és fiai Ádám és György székeltek.

1803-ban Ádám lakott Trencsin városában és 1837-ben ugyan ott ifj. Ádám.

Vág-Ujhelyen szintén lakozik ily nevű család, rokon-e a följebbiekkel? nem tudjuk.

Simonffy Jakab 1792-ben a pozsonyi kertületben kir. ügyész volt. Zemplin megyében szintén a nemesség sorába van írva a Simonffy család. ²⁾

Erdélyben a XV. század végéről ismeretes besenyői Simonffy Tamás és György, kik mint birtokos székelyek perelnek Barlabási Lukácssal. ³⁾

Doboka megyében 1702-ben Simonffy család birtokolt Simon-
telkén. ⁴⁾

Az újabb korban szárhegyi előnevű Simonffy család tünt fel, melyből István ügyvéd és 1847-ben m. vásárhelyi tanácsnok. Ennek tán vérsége János, 1848. körül kis-türkösi rom. kath. lelkész.

Simonovics család. Trencsin vármegye címerleveles nemes család. A megyei lajstromok szerint ⁵⁾ székhelye Adamóczi helység, hol 1715-ben János élt, 1748-ban ugyan ott András, 1768-ban ugyan ott István és fia Mátyás, továbbá Tamás és Mihály.

1803-ban Adamóczon laktak Mihálynak fiai Miklós és András, nem különben Mátyás és József.

1837-ben ugyan ott összeírtattak Mátyásnak utódai, úgy mint Gáspár, Károly és Lajos, továbbá András és fia János — végre József egyedül.

¹⁾ Szontagh Dán. közl.

²⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 117.

³⁾ Kállay, Székely nemzet 284.

⁴⁾ Hodor, Doboka várm. 224.

⁵⁾ Szontagh Dan, közl.

Ettől tán különböző Simonovics nemes család az, mely M. Terézia korában ily czímert nyert: a paizs függőlegesen két felé oszlik, a jobb oldali kék udvarban arany golyón darú áll, felemelt jobb lábával fehér kövecset tartva, a baloldali vörös udvarban arany oroszlán hátsó lábain ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából a leirthez mindenben hasonló oroszlán emelkedik. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ¹⁾

Simonovics család. Simonovics János 1794-ben I. Ferencz királytól kapott czímeres nemes levelet.

Czímere a paizs kék udvarában jobbról balra részutosan vont három arany pólya. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett sasszárny között, melyek közül a jobb oldali félig kék, félig arany, a másik félig arany, félig kék, egy arany csillag ragyog. Foszladék mindkét oldalról aranykék. ²⁾

Simonyi család. (Vitézvári, báró) Följebb a 194. lapon eléadtuk származását a Simon másképp Barbácsy Mosony megyei nemzetségnak, melyből Simon Pál, Szabolcs megyébe N. Kálló-ra szakadt. Itt született 1777-ben febr. 18-án Simon József, ki 13 éves korában magyar huszár ezredbe állván, rendkívül kitünő hadi merényei és érdemei által már mit a Blankenstein huszár ezredben főhadnagy 1802-ben M. Teréziarend vitéze és mint ilyen Ferencz császár és király által Bécsbe 1806. évi april 24-én a Mária Teréziarend szabályzatánál fogva birodalmi báróságra emeltetett. ³⁾ Ugyan ekkor nyert czímere következő:

A paizs függőlegesen arany és vörös udvarra oszlik, az előtérben pánczélos, sisakos vitéz áll, jobb kezében kivont kardot, a balban levágott szerezseny fejet tarva. A paizson bárói korona, és azon ismét koronás sisak, melyen fekete sas kiterjesztett szárnyakkal látható. Foszladék mindkét oldalról aranyvörös. A paizst két oldalról telamonok gyanánt két pánczélos, sisakos vitéz tartja.

Simonyi József 1810-ben másod, 1812-ben első őrnagy, majd alezredes, 1813-ban pedig ezredes lett, és ugyan ez évben a Sz. Györgyvitézrendet is megkapta stb. Vitézségéről, hadi jeles tetteiről, a török s főleg a francia háborúk alatt nevezetes szerepléséről könyvet lehet beírni, azok elősorolása nem is e mű korlátolt körébe való. A béke

¹⁾ Adami Scuta gentil. tomo XL

²⁾ Ugyan ott.

³⁾ Nagy Pál: Vitézvári báró Simonyi ezredes élete leírása. Pesten 1819. 99–106. lap.

idején ezrede Magyarorszáiban feküdt, de a csendes időben már nem találta magát oly jól Simonyi és 1832. april. 25-én a szolgálatból végképen kilépett.

A bárósági diplomát magyar fordításban 1807-ben jun. 1-én Szabolcs vármegye levéltárába fogadta. Józsefnek egyetlen férfi örököse maradt Lajos báró, Arad megyében Vadászi helység stb. birtokosa, az 1861. évi országgyűlésen Arad megye Jenő kerületi képviselője.

Simonyi család. (Simonyi és Varsányi) Bars vármegye legrégebb gyökeres családainak egyike. Törzse Comes Simon de Wossian, (az az Varsány,) mely falu Hont megyében fekszik. E Simon élt a tatárjárás korában IV. Béla király alatt. Meghalt 1294. év előtt, a midőn már emberkort ért négy fia, úgymint I. Mihály Comes, Martonus (Márton) Jakov és I. Péter máskép Phyle Hont megyei Kér helységet 15 márka ezüstért vették meg, melyet nekik Málási Simonnak ¹⁾ fia az egyszemű Adorján Comes a maga és fiai László és Péter, úgy szintén testvére Simon nevében is az esztergami sz. Istvánegyház ispotályosainak keresztes conventje előtt a szavatoságot is magokra vállalván, bevallott. ²⁾

1408-ban Leukus fiának Istvánnak fiai Zsigmond, Sándor és György és Simonyi Frank adomány mellett birt Csank és Kér birtokaik végett perelvén Lévai Cseh Péter ellen, Zsigmond király elutasítja a nádort és kir. személynököt ezen pernek elítélésére ³⁾

1411-ben Zsigmond király új adományt ad Simonyi István fainak Zsigmondnak, Sándornak és Györgynek, továbbá Simonyi Miklós fiának Franknak és Simonyi Imre fiának Miklósnak és Imrének az általok békeességben birt Bars megyei Simonyi, Radobicza, Kis-Türe, Hont megyei Kereskény, Varsány és Krakó, Trencsin megyei Dobra, Szuha-pataka, és Nyitra megyei Novoj helységekre és pusztákra ⁴⁾

1420-ban Lévai Cseh Péter még nem szünt meg a Simonyiak elleni perrel, ugyan azért ez évben Simonyi Istvánnak fia György testvérének Jánosnak ⁵⁾ is nevében, nem különben Imre fiainak

¹⁾ Comes Simon de Malus.

²⁾ Fejér Cod. dipl. tomo VI. vol. I. p. 283.

³⁾ Ugyan ott tomo. X. vol. 4. p. 680.

⁴⁾ Ugyan ott tomo. X. vol. 5. p. 188.

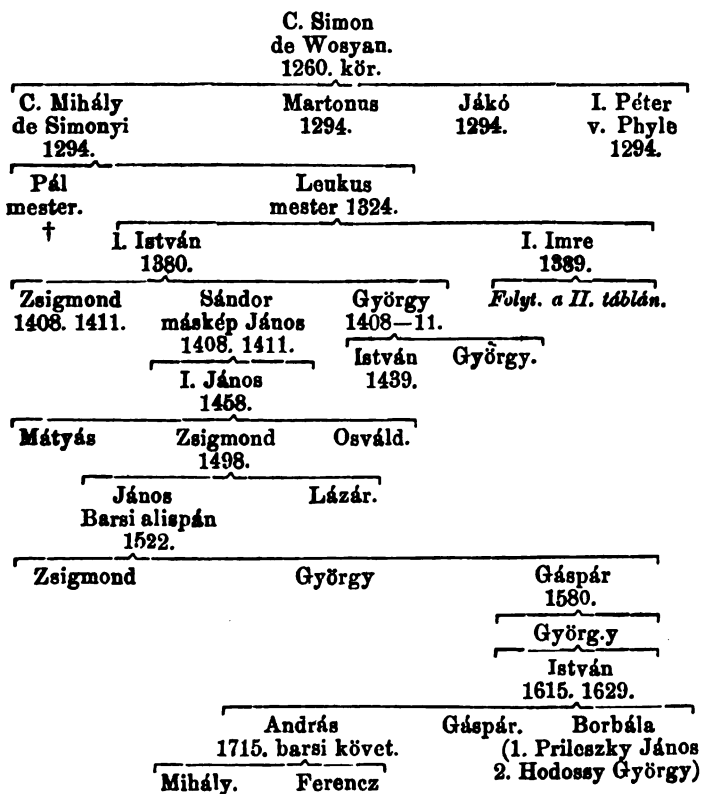
⁵⁾ Ezt egy genealogia Sándorral egynek tartja, így áll a táblázaton is, de aligha nem János negyedik (legifjabb) testvér volt, ki ágát fel is tartá.

Miklósnak és Imrének nevében Perényi Péter országbíró előtt tiltakoztak Lévai Cseh Péter és várnagya Setétkúthi András idézéseik ellen. ¹⁾

1439-ben Simonyi Jánosnak fiai István és György, Imrének fia Imre, és Miklósnak fiai János és Snicha (?) asághi convent előtt Lévai Cseh Péterrel és fiával Lászlóval Csank és Kérvégetti kiegyeztek. ²⁾ Ekkor már István és György Lévai Cseh Péternek udvarnokai voltak.

A családja Comes Simon de Vossian-tól következésképp ³⁾ sarjadzott le :

I. t á b l a i

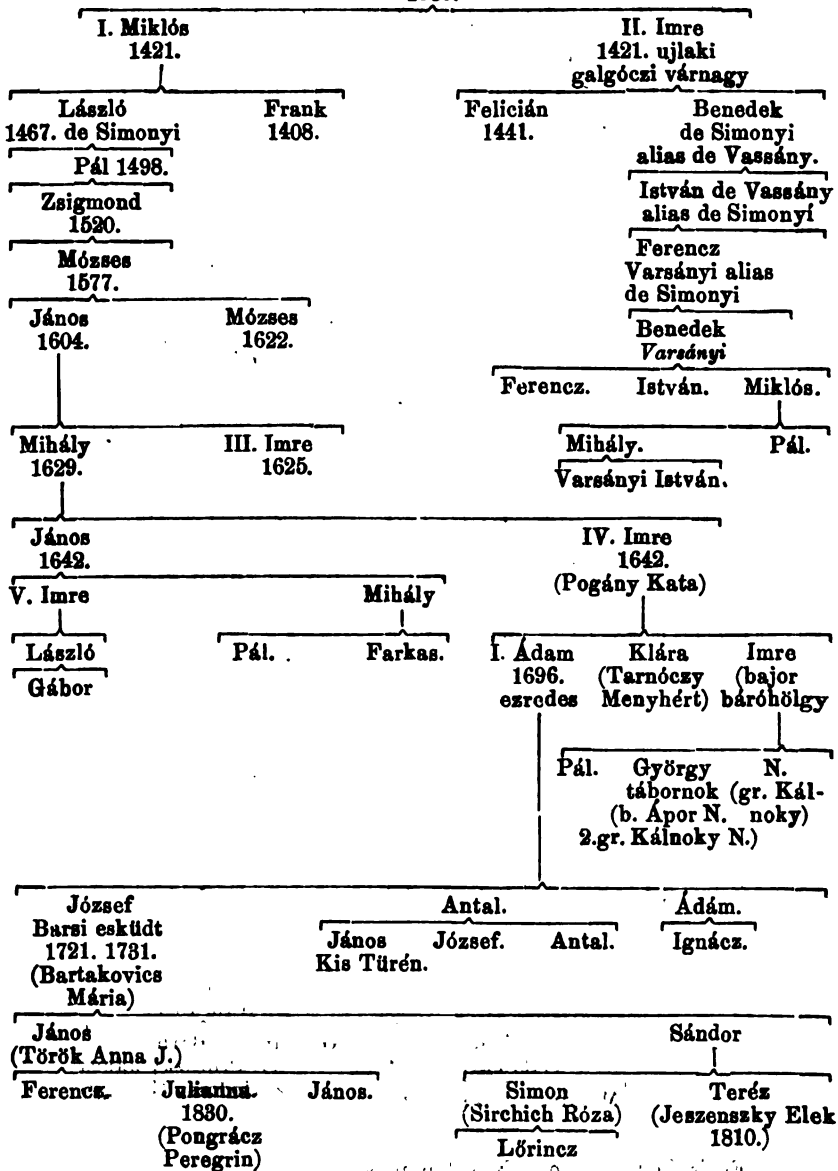

¹⁾ Fejér. Cod. dipl. tomo X. vol. 6 p. 837.

²⁾ Ugyan ott XI. 367.

³⁾ Wagner Mss. tab. LIII. stb.

II. t á b l a.

I. Imre, ki az I. táblán.
1889.

A nemzedéksort családi közlés hiányában nem tudjuk a mai nemzedékekig lehozni.

1422-ben Imre ujlaki, rakoczaei és galgóczyi várnagy Ujlaki László machói bán özvegyétől kusali Jakchy Annától hű szolgálataiért kapta Galgóczyot, Pásztót és egyéb javakat ¹⁾ beiratképen (inscriptionaliter). Ennek egyik fia

Felicián 1441-ben pallós jogot (gus gladii) kapott. ²⁾

Feliciánnak testvérétől Benedektől származott a Varsányi ág, vagy is a simonyi Varsányi család, melyből Miklós 1616-ban Simonyi helységbeli telkét Liphaynak zálogitá. ³⁾ E Miklósnak unokája István volt, kiben táblánkon a Varsányi ágazat megszakad.

1560-ban említetik Simonyi János, mint Bars vármegyének volt alispánja. ⁴⁾

A XVII. század első feléből csak birtok zálogítási adataink vannak a családról, a midőn a buzgó szerzőnek Liphay Imrének a Simonyi család több tagja is elzálogosította ősi birtokrészét. Így látjuk, hogy

1515-ben Simonyi Mózsnesnek fia Mózsnes Hont megye Kereskényi, Varsányi, Nyitra megyei koczúri részeit 350 fért, úgy szintén 1622-ben is elzálogosítja. ⁵⁾

Ugyancsak 1615-ben Simonyi Gáspár és István Simonyi helységbeli curiájokat, Radobicsán és Nyitra megyei Novaj helységbeli nyolcz helyet két ezer forintért; ⁶⁾

1622. és 1625-ben Simonyi Jánosnak fiai Imre és Mihály kereskényi és varsányi birtokrészeit 500 fért ⁷⁾ zálogították el nevezett Liphay Imrének.

1629-ben Simonyi Mihály tiltakozik, hogy Liphay Imre a Hont

¹⁾ Lehoczky Stemat. II. 364. lapon, hol mindenféle Simon kereszt. és család-nevekről ír Lehoczky, szokása szerint minden bírálat és összevetés nélkül.

²⁾ Ugyan ott; említ még 1580. évről török fogságból kiváltásról, jószágok adásáról is, de itt ezen és egyéb az években bizonyosan téves adatkait nem mertem elfogadni.

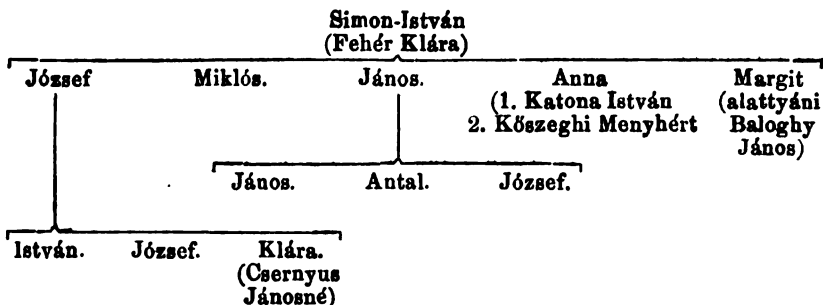
³⁾ Sz. benedeki Convent Fasc. VII. no. 20.

⁴⁾ Ugyan ott fasc. 115. no. 15.

⁵⁾ Ugyan ott Prot. K. 121.

⁶⁾ Ugyan ott Prot. J. p. 670.

⁷⁾ Ugyan ott fasc. VI. no. 70. és Prot. K. p. 95. A szerződés szerint erre okúli szolgált az is, mert Liphay alatt valóját megölték.

Sina család. (Hodosi és Kizdiai, báró) Dúsgazdag bankár család, melyből Sina Simon-György e század első negyedében törökországból Magyarországra telepedett, és itt birtokott szerzett. Meghalt 1822. aug. 3-án kora 58. évében. Első nejétől N. Irené-től maradt fia György-Simon, második feleségétől Gyra Katalintól (kit mint Csetéry bécsi nagy kereskedőnek özvegyét vette el) maradt fia János, most a Sina bankárház főnöke Bécsben. Ennek neje Nicorussy Mária, gyermekei nincsenek.

György-Simon szül. 1785. nov. 20-án, miután már Magyar országban a kir. kincstártól kir. adományként Temes megyében Hodost, Kizdiát, Orczidorfót, Kalatsát, Gróf Hoyostól Rittberget (Temesben), Báró Brentanótól Teplicskát és Beszterczét 1814-ben Trencsin megyében, Simonytornyát Tolna megyében gr. Eszterházy Károlytól szintén 1814-ben, és Rapolten-Kirchent Ausztriában hszg. Ditrichsteintől megszerezte, 1828-ban hodosi és kizdiai előnévvel magyar báróságra emeltetett; majd a görög kir. megváltó, és (1838-tól) a török császári nischani iftúkar jeles rendnek vitéze, a görög király általános ügyvivője lett; ezek mellett egy ausztriai szabadalmas pénzváltó intézet igazgatója, a görög nem egyesültek iskolai alapítványi bizottmány tiszteleti tagja és Szeged sz. kir. város tiszteleti polgára volt.

A jóságszerzés ezután még nagyobb mérvben folyt, 1832-ben Ausztriában a mauerbachi, gfröfli, farafeldi állami uradalmak, 1835-ben Magyar országban gróf Illésházy trencsini, báni és Morvaországban brumovi uradalmi vétel útján járultak az előbbiekhöz.

1836-ban gróf Taafftól megvette a misliborziti, 1837-ben az államtól a welehradi urodalmat, mindkettőt Morva országban.

1838-ban kevermesi Tököly Péternek Temes megyében blumenthali, Csanád megyében kevermesi urodalmait.

1839-ben Ausztriában Károly főhercegtől Leopoldsdorfot, Csehországban az államtól Podjebrad-ot.

1842-ben gr. Festetich testvérektől a tolnai urodalmat,

1843-ban Trencsain megyében a messeni urodalmat, Bossányi Simontól,

1844-ben gr. Hunyadytól Somogy megyében a Simongáthi, hsz. Wasa-tól Morvaországban az Eichorni, gr. Ugartétól a rossitzai, főhag. Károlytól a parsitzai morvaországi, gr. Zichytől Győrmegyében a szentmiklósi és leideni uradalmakat.

1845-ben B. Eötvöstől Fejér megyében az ercsi-i, 1847-ben gr. Eszterházytól Pozsony megyében a semptei, gr. Zichytől Somogy megyében a magyar-attádi, gr. Bombellestől Tolnamegyében a kaimoki uradalmat, végre gr. Viczaytól a gödöllői urodalmat vette meg.

Ennyi ingatlan birtok mellett nem csak a birodalomnak legdúsabb bankárja volt, de egyszersmind Magyar ország első birtokosainak is egyikévé lett; és midőn 1856. évi máj. 19-én Bécsben kora 73 évében meghalt, egyetlen fiára II. Simon Györgyre közel 80. millió p. for. értéket hagyott hátra. Nevét a budapesti lánczhid, melynek egyik leteletője volt, örökíti. Neje volt morrodai Derra Katalin, kitől született.

Nevezett II. Simon György báró, görög királyi nagy követ az ausztriai udvarnál és 1858. óta a magyar tudományos akadémia igazgató tanácsának tagja, hazafiai nemes indulattal hozott adományai közül kéréség kívül legmaradandóbb emléket állított magának azon 80 ezer ftal, melylyel a magyar akadémia alapjához járult; nejétől dézsánfalvi Gyika Ifigeniától egy fia II. György elhalván, csak leányai Katalin, Anasztázia és Irene élnek, ezek egyike gróf Wimpfenhez, másik hsz. Ypsilantyhoz ment férjhez.

A családja következő:

I. Simon
† 1852. aug. 3.
(1. N. Irene.
2. Gyra Kata)

1-től I. György-Simon
sz. 1785. † 1856.
1828. báró.
(Derra Kata)

2-től János
bankár Bécsben
(Nacorussy Mária)

II. Simon-György
m. akad. igazg. tag
és görög kir. követ.
(Gyika Ifigenia)

Kata.	II. György	Anasztázia.	Irene.
	†		

A család czimere ékes vágással három udvarra osztott paizs, a középső gúla alaku udvar alján magas szikla emelkedik, a jobb oldali udvar baloldalából kétfejű fekete sas fele testrésze látszik ki, karamával pallóst tartva; a baloldali udvarban arany oroszlán, hátulsó lábain ágaskodva, három rózsát tart. A paizs fölött három koronás sisak áll, a jobb oldalin kétfejű fekete sas szétterjesztett szárnyakkal, jobb lába karamával pallóst tartva, a középső sisak koronáján három strucztoll leng, a baloldali sisak koronájából első jobb lábával kivont kardot tartó oroszlán emelkedik ki. A sisak takarók alatt a paizsot két oldalról telamonok gyanánt egy-egy oroszlán fogja. Alúl szalagon a családi jelszó: „s e r v a r e i n t a m i n a t u m” olvasható.

Sinay család. Bihar megyében van főfészke, innen elterjedt tovább is. Ismert törzse Sinay S á m u e l, született 1698-ban H. Bagonson, hol főbíró volt. Mária-Terézia alatt 1744. és 1758-ban, mint fölkelő nemes, a maga költségén vitézkedett. Utóbb M. Derecskére a maga curialis birtokába vette lakását, hol meg is halt 1775-ban. Fija

Sinay M i k l ó s híres tanár, rendkívüli tudományú és buzgóságú prot. tudós és superintendens Debreczenben. Született H. Bagonson Debreczen mellett 1730-ban. A debreczeni főiskola togátus deákjai közé

1746-ban iratott; itt végezvén tanulmányait, külföldi akademiákra Gröningába, Franeekerbe és Oxfordba ment. Ez utóbbi tanintézetben s általán szólva angolországi időzése alatt ismerkedett meg a püspöki egyházigazgatással, melynek később oly kitarató és ügyes, de szerencsétlen bajnoka lett. Haza térvén, elsőbben madarasi lelki pásztor, majd a debreczeni főiskolában a görög és latin ékesszólás és történelem tanára lett, és ezt 30 évig nagy buzgóság-

gal vitte. Hitfelekekezete jogainak lelkes véde, egyszersmind a hely. hitv. ref. egyházban a papi fél felsőségének makacs bajnoka volt. Mély és széles tudományosságának tanúi nemcsak a reform. egyház történetéről nagybecsű dolgozata, mely kéziratban a marosvásárhelyi Teleki-féle könyvtárban hever, hanem a becsi békekötés ama Commentárja is, melyet „Victorinus de Chorebo“ alnév alatt 1790. nyom. hely nélkül ¹⁾ kibocsátott. Valamint azon római classicusok kiadásai is, melyek azon időben nagy becsűeknek méltán tartattak. Fennebb említett egyház-igazgatási elvei miatt nemcsak superintendensi, hanem tanári hivatalt is elvesztvén, némi segély — vagy nyugpénzből élt 1808. évi aug. 30-ig, a midőn meghalt. A már — állítólag — ősei által is élvezett, de többé nem okadatolhatott nemességet tudományi és oktatási érdemeiért kapta II. József császártól 1783-ban, és ujjolag kiadott czimeres levélben II. Leopold királytól 1791-ben. ²⁾ Neje volt n. váradi Baranyi Erzsébet; ettől gyermekei:

J ó z s e f sz. 1760. a gyalogságnál katonáskodván, mint főhadnagy halt meg Derecskén 1803-ban.

J u l i á n a sz. 1762. Meghalt 1805. Neje volt Márkus Pál Bihar megyei püspöki lakosnak.

G á b o r sz. 1764. Hites ügyvéd Debreczenben. Neje Létai Mária. Meghalt 1826.

S á n d o r sz. 1766. Hites ügyvéd Debreczenben. Neje Rados Francziska. Meghalt 1831.

M á r t o n sz. 1770. Huszár ezredbeli őrmester. Neje Szokolai Zsuzsánna. Meghalt 1818 Püspökiben.

M i k l ó s sz. 1781. fiatal korában katholizált. Kassai püspök urad. ügyésze volt. Meghalt Kassán 1854. Ezek közül

G á b o r nak gyermekei:

1) K á r o l y sz. 1797. M. pércsi, Bodóházi pusztai földbirtokos, debreczeni polgár. Neje Dávidházy Károlina. Öt gyermeke a táblán látható.

2) F e r e n c z sz. 1806. h. ügyvéd s táblabíró Bihar vármegyében. Neje Ecsedi Terézia. Meghalt 1855. N. Váradon. Négy gyermeke a táblán látható.

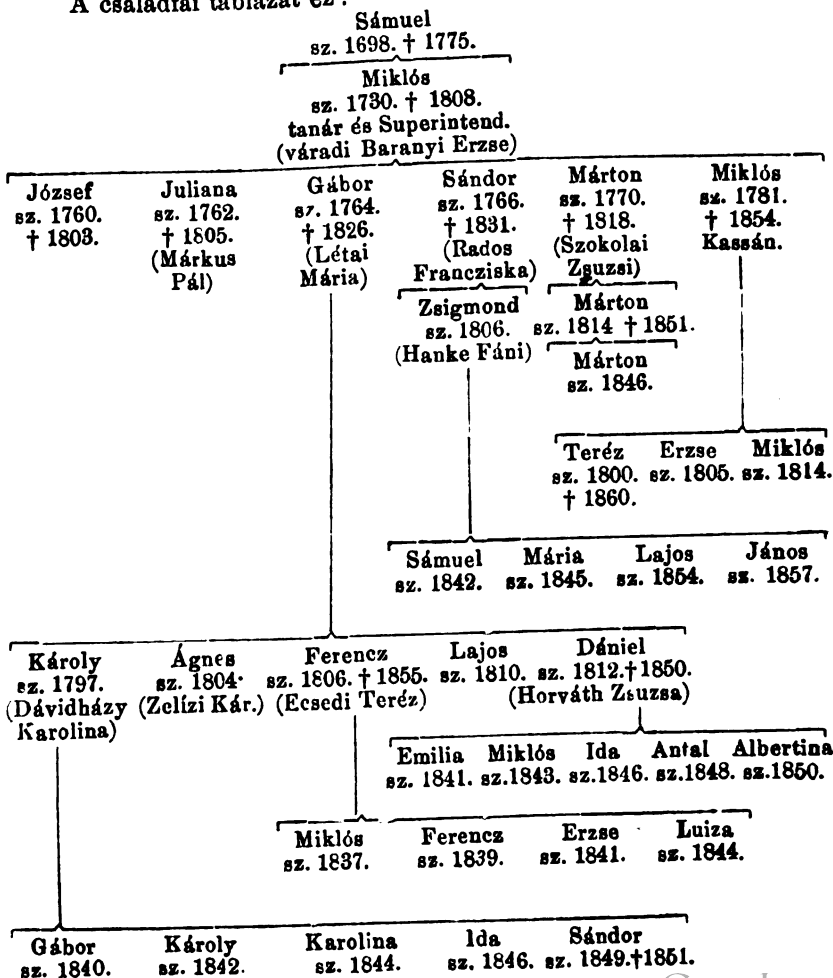
¹⁾ Címe a könyvnek : *Silloge actorum publicorum, quae celebris sub merito pacificationis Viennensis anno 1606. in itae historiam, articulorum ejus Sensum et denique universam ejus constitutionem luculenter illustrent. Omnia nunc primum edita opera et studio Victorini de Chorebo. 1790.*

²⁾ Collect. herald.

3) Lajos sz. 1810. Huszár őrmester volt. Lakik Temesvárott.
 4) Dániel sz. 1812. H. Böszőrményben gyógyszerész. Neje Horváth Zsuzsanna. Meghalt 1850. H. Böszőrményben. Öt gyermeke a táblán látható.

5) Agnes szül. 1804. Zelízi Károly lelkész neje.
 Sándornak egyetlen fia Zsigmond sz. 1806. Debreczeni polgár, nejétől Hanke Franciskától négy gyermeke a táblán van kitéve.
 Mártonnak egyetlen fia Márton szül. 1814. Asztalos mester; meghalt 1857. Püspökiben. Egyetlen fia III. Márton sz. 1846.
 Miklósnak három gyermeke maradt, mint a táblán láthatjuk.

A családfai táblázat ez:

A család czimere — mint feljebb a metszvény ábrázolja, — a paizs kék udvarában zöld téren fehér sziklából emelkedő piramis, melynek alján emléktábla látszik, a piramist körül övedzi egy koronás arany kígyó, fejével jobb felé fordúlva és szájában nyitott könyvet tartva, az udvar felső jobb oldali szegletében arany nap, baloldaliban ezüst felhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett sas-zárny között vörös mezű kar könyököl, irótollat tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A Sinai név Erdélyben sem ösmeretlen, hol Sinai László Küküllő megyében Szélkúton birtokos.

Sinczendorf család. Gróf Sinczendorf Kristóf 1655-ben, János-Károly 1662-ben, Lajos, János és Albert 1659-ben, Rudolf, Fridrik 1659-ben vétettek be országgyűlésileg a magyar honfúsitottak közé. ¹⁾ Közülök Fülöp-Lajos 1729-ben bibornok, győri püspök volt.

Sindler család, melynek nevét Schindler-nek is írva találjuk, és róla már itt a 87. lapon is tettünk említést, a XVII. század végén élt ősei közé számítja azon Sindler Pált is, ki 1675. nov. 18-án Korponai birtokát Szelényi Jánosnak zálogítá el.

Sinka család. Hunyad megyében birtokos. Mihály 1715-ben azon megyénél alszolgabíró, László pojánai és vályajepi birtokos, Krisztina 1671. körül ifj. Noptsa Péternek neje volt.

Sinkai család. (Sinkai) Fogaras vidéki család, melyből János, György és András Fogarasvidéki persáni birtokokra nézve 1791-ben az erdélyi országgyűlésen újabb kir. adománylevél kiadását és a szélbeli katonaság felállításakor elfoglalt Sinkai birtokuk helyett másíknak adatását kérték — Sándor főkormányszéki ülnök, meghalt 1861-ben. E család valószínűleg egy a följebbivel.

Sinkovich Horváth család. Czimerleveles nemes család, melynek nemes levele Fülek városában elégett, mint ezt Nógrád megye 1715. évi jul. 15-én kiadott nemesi bizonyítványában elismerte. A szerzők egyike — úgy látszik — azon Sinkovich Horváth Lukács volt, kinek (úgy látszik, második) nejétől Terohy Annától leánya Kata Tajnay György neje volt 1670. táján.

Lukács testvére lehetett azon György, ki szintén azon időben élt és Erdélybe nősült, legalább neje Serédi Veronka volt, kitől gyermekeit mutatja a következő táblázat :

¹⁾ 1655. évi 119. törv. cz. 1659. évi 181. 133. törv. cz. 1662. évi 54. t. cz.

Más ágakból származott Sinkovich Mihály, ki 1712-ben Nógrád-tól nemesi bizonyítványt kapott, 1722-ben szintén a nemesség sorába iratott, 1755-ben is élt, vagy hasonló nevű fia volt azon Mihály, ki ekkor a nemesek lajstromába iratott, 1755-ben nevét a nemesek névsorában találjuk. Ugyan azon évi nemesi lajstromban a jövevények között találjuk Füleken lakott **A n d r á s t**, ki 1760. jan. 17-én fia János részére kapott Nógrád megyétől nemesi bizonyítványt.

Sipeky család. (Paksi) Hont megyében van Felső és Alsó-Sipék (hajdan Sipik) helység, amaz az esztergami érsokegégé, emezt többen birják. Nógrád megyében is van Sipek helység felerészben a Forgách grófok, másik felerészben a Balás nemzetség ősi birtoka. Ezek közül tehát melyikről vehette nevét a Sipeky család? — biztos adatok hiányában csak a valószínűségre támaszkodhatván, azt véljük, hogy a Hont megyei Alsó-Sipék helységről. ¹⁾

Bizonyos az, hogy A.-Sipék helységet hajdan Sipéky vagy Sipiky nemzetség birta; ebből Sipéky Ferencz 1551-ben Hont vármegye szolgabirája volt. 1636-ban élt Sipiky Istvánnak özvegye, Sipék helységben birtokos, a midőn Csúthy Mártonnak Mányay Annától született leánya Anna, Köteles Istvánné anyja ellen, úgy nevezett Sipéky István özvegye ellen is tiltakozott az alsó-sipéki rész-birtokok elidegenítése miatt. ²⁾ És Hont megyei Sipék helységben csakugyan a Mányay család után lett birtokos a szüdi Duló család.

Mindezek mellett még a Paxi másképp Sipeky család ősi eredetéről a derengő homályt el nem oszlatgatjuk. A mohécsi szerencsétlen ütközet, mely annyi családot zavarba hozott és tönkre tett, ezen család eredetét is homályba borítá; és így csak sejtünk lehet, hogy az ország alsóbb vidékéről, hol a dúlás, pusztítás nagyobb volt, mint például a Tolnai megyei Paks helységből (ma mezőváros) mozdulhatott ki fölfelé, biztosb vidékre vágyva, a Paksi másképp Sipeky család is. A család elévületlen hagyományai szerint Budának török kézre jutása után mint János király volt híve, telepedett Paxi másképp Sipeky Tamás Nyitra megyébe, hol

¹⁾ Csak e helység neve *Sipék*, nem *Sipek*!

²⁾ Garam sz.-benedeki Convent. fasc. 148. nro. 18.

hol főleg a néhai Czobor nemzetség pártfogása alá jutott. Itt 1572-ben Czobor Imrétől akkor nádori helytartótól, részint hű szolgálatai jutalmául, részint pedig kész pénzen szerzett Dojcs és Unin helységeken birtokot. A birtok szerzés mellett Tamás, nemesi eredetéről is megemlékezve, mint nemesi szülőktől származott és nemesi gyakorlatban élő 1579. oct. 16-kán Prágában kelt czimeres nemes levélben ¹⁾ Rudolf király által nemes Eöthteövény Katalin nejével együtt újlag a nemesek sorába iratott; ²⁾ mely újlagos czimeres nemes levél Nyitra vármegyének 1582-ben (feria 5-ta proxima post festum Nativitatis B. M. V. proxima praeteritum) tartott törvényszékén kihirdettetett.

A törzs fiának Miklósnak gyermekeit fölmutatja a garansz-benedeki Conventben egy 1598. és 1611. évi bevallási oklevél.

István nejével Szabatkay Annával következő öt gyermeket nemze: Pált, Andrást, Istvánt, Miklóst és Annát. Ezek közül

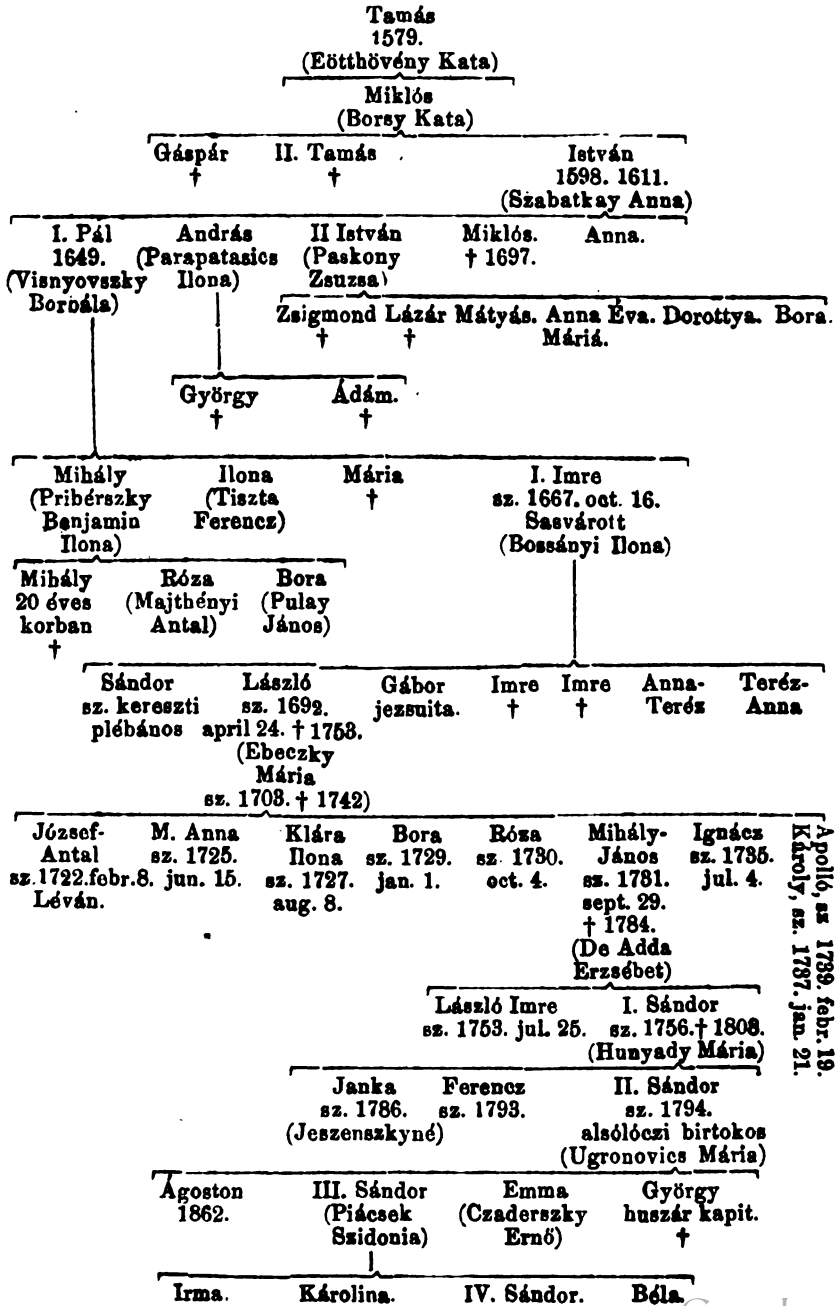
Andrásnak Parapatacsis Ilonától két fia maradt: György és Ádám, ez utóbbi a Rákóczi forradalom alatt megöletett.

II. Istvánnak nejétől Paskony Zsuzsnától gyermekei voltak Zsigmond, Lázár, kik magnélkül múltak ki, továbbá Mátyás, és leányai Anna-Mária, Éva, Dorottya és Bora.

¹⁾ Katonai Hist. critica XXVI. p. 71. és utána Lehoczky Stemmat. II.

²⁾ A nemes levél szavai: *Eundem Thomam Pazy alias Sipéky, qui et antea nobilibus parentibus ortus et libertate nobilitari gavisus esse dicitur denuo in coelum et numerum verorum atque indubitatorum . . . nobilium duzimur cooptandos stb.*

Tamásról mint származott napjainkig a Sipeky család, a következő táblázat mutatja :

I. Pálnak, a legidősb testvérnek, ki 1649-ben élt, felesége volt Visnyovszky Borbála, ettől születtek gyermekei: Mihály, I. Imre, Ilona Tiszta Ferenczné, és Mária hajadon.

Mihály (Pálnak fia) hitestársával nemes Pribérazky Benjamin Iónával három gyermeket nemzett: Mihályt, ki 20 éves korában halt meg és temettetett Pozsonyban a sz. ferenczes szerzetnél, Rozáliát Majthényi Antalnét és Iónát Pulay Jánosnét.

I. Imre (Pálnak másod fia) szül. 1667-ben oct. 16-án és a Nyitra megyei sasvári egyházban kereszteltetett. 1690. jan. 22-én vette nőül Bossányi Iónát, ki Komárom megyében 1669. jul. 10-én született. ¹⁾ Ettől öt gyermeke lett, úgymint 1. Sándor, Szentkereszt város plébánosa, 2. László, kiről alább, 3. Gábor jesuita, 4. Imre, és 5. ismét Imre, de mind kettő korán elhalt.

László, Imrének fia, sz. 1692. april. 24-én; gyűrűt váltott nevével Ebeczky Anna-Máriával 1720. april. 14-én ²⁾, megesküdtek május 12-én, lakodalmaztak sept. 8-án Léván. Meghalt 1753. máj. 21-én, és 22-én eltemettetett a szállósi templom kriptájába, neje meghalt 1742. mart. 7-én, és a szent-kereszt templomba temettetett. Gyermekei következőleg ³⁾ születtek:

- a) József-Antal szül. Léván 1722, febr. 8-án.
- b) Mária-Anna szül. 1725. jun. 15-én (B. Bossanyiné).
- c) Klára-Ilona szül. 1727. aug. 8-án (Ordódyné).
- d) Borbára szül. 1729. jan. 1-én.
- e) Rozália szül. 1730 octob. 4-én. (Tán ez Litassyné).
- f) Mihály-János sz. 1731. sept. 29-én.
- g) Ignác-László sz. 1735. jul. 4-én.
- h) Károly szül. 1737. jan. 31-én.
- i) Apollónia szül. 1739. febr. 17-én. (b. Rudnyánszkyne).

Ezek közül Mihály-János feleségül vevén De Adda Erzsébetet, ettől nemzé fiait László-Imrét és Sándort; meghalt 1784. mart. 26-án, eltemettetett a nyéri kápolna sirboltjába. Említett fia

¹⁾ Sipeky Imre családi jegyzetei szerint.

²⁾ Ebeczky A. Mária Léván szül. 1708. mart. 16-án.

³⁾ Sipeky László családi jegyzetei szerint.

⁴⁾ Ugyan ott.

László-Imre (szül. 1753. jul. 25-én) úgy látszik — mag nélkül halt el. Azonban testvére

Sándor (szül. 1756. jul. 7-én Szöllösön) tovább terjeszté a családot. 1784. jul. 27-én nőül vette Hunyady Máriát. Meghalt 1808. maj. 7-én, eltemettetett a nyéri sirboltban. Gyermekai következők:

1. Janka (Ignatia, Antonia-M.-Jozéfa) szül. Nyéren 1786. maj. 10-én.

2. Ferencz-Xav szül. ugyan ott 1793. jan. 9-én.

3. Sándor (János nep.) szül. 1794. mart. 7-én; ki jelenleg is él Alsó-Lóczi birtokán, és atyja és nagyatyja a mostan élő nemzedéknek. Neje Ugronovich Mária, kitől gyermekei Ágoston, Sándor, Emma, György születtek.

A család birtokos Pozsony megyében Alsó-Lóczon, mely most főszékhelye.

A család czimere — mint a metszvény is ábrázolja — a paizs kék udvarában hármaz zöld halmon ágaskodó grif, első jobb lábával kivont kardot villogtatva. A paizs fölötti sisak koronája fölött félig arany, félig kék csillag ragyog. Foszladék mind két oldalról aranykék.

Sipos család. Békes, Gömör, Heves, Nógrád és Szabolcs megyék nemessége sorában áll; azonban több ily nevű nemes család van.

Trencsin megyében Sipos András czímeres nemes levelét 1671-ben hirdette ki; valószínűleg ennek elei vagy utódai éltek Turóc megyében, ¹⁾ legalább ott is volt Sipos nevű nemes család, mert 1755-ben Nógrád megyében Sipos József és András a nemesi vizsgálatkor nemességök kimutatást végett Turóc megyébe utasítottak; és — úgy látszik — azt onnan ki is mutatták, mert még azon 1755. évi kétségtelen nemesek lajstromában olvassuk Sipos Andrást, Jánost, és a már akkor elhalt Józsefnek árvait másik Jánost és Józsefet, mindnyáját mint megyebeli Becske helységbeli birtokosokat²⁾ hol utódaik most is élnek.

Másik Sipos nemzetséget volt alapítandó Sipos Miklós, ki nejével Kozák Magdolnával együtt 1702. jan. 27-én I. Leopold királytól nyert czímeres nemes levelet, mely azon évben Máramaros vármegyében, 1724-ben pedig Szatmár vármegyében hirdettetett ki, és eredeti valóságában Szatmár megye levéltárába jutott, valószínűleg a tulajdonos kihalásával.

¹⁾ Szontagh Dániel közlése.

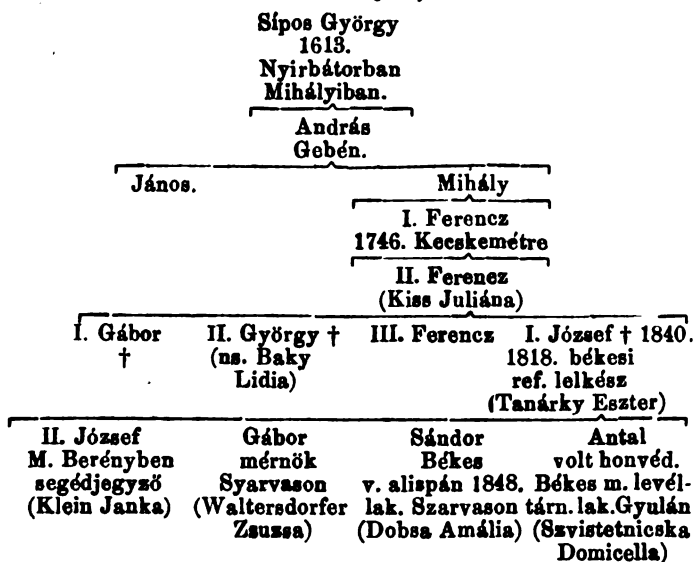
²⁾ Nógrád várm. jegyzőkönyv.

Sipos család. Szabolcs, Békés megyei nemes család. Törzse Sipos György 1613. ápril 4-én II. Mátyás királytól kapott czimeres nemes levelet.

Czimere a paizs kék udvarában hármás hegyen hátulsó lábain ágaskodó bakkecske. A paizs fölötti sisak koronájából hasonló bakkecske emelkedik ki.

Ugy látszik — e Sipos György egy személy azon Sipos György el, ki 1614-ben Szatmár megyében Vállaj helységben egy nemes házhelyet (curiát) nyert kir. beleegyezéssel; ¹⁾ és Szatmár megyében Sipos nemzetség e század elején is birtokosnak iratik Domahida helységben. ²⁾

Említett Sipos György Nyir-Bátorból, később Szabolcs vármegyében birtokot szerzett Mihályiban., ennek egyik fia András volt, ki atyja halála után Szabolcs megyében Gebén lakott, és két fiat nemzett: Jánost és Mihályt. Ezek közül Mihálynak volt egy Ferencz nevű fia, ki Kecskemétre telepedett, ennek Ferencz nevű fiától származtak: I. Gábor, II. György, III. Ferencz és I. József békesi reform. lelkész. Ez utóbbinak nemes Tanárky Esztertől nemzett gyermekei II. József, II. Gábor mérnök, Sándor Békés vármegyének 1848-ban alispánja, és Antal Békés megye levéltárnoka. Ezek származási fája ³⁾ következő:

¹⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 43. — ²⁾ Ugyan ott II. 62. — ³⁾ Magyaróssy János közl. szerint.

I. József békesi lelkész József, Gábor és Sándor fiainak beiktatásával nemességét Békés megye előtt 1819. évben 525. sz. a., Antal fiaét pedig 1832. évben 21. szám alatt kihirdetteté.

Sípos család. Ezen, vagy más Sípos családból származott-e Sípos János, kinek nejétől Szepessy Erzsébettől leányai Erzsébet Nagy Andrásné és Zsuzsanna Bay Istvánné volt? — nem tudjuk.

A következőket sem: Sípos János, Ferencz, Péter és András részére Győrmegeye 1842. sept. 10-én adott ki nemességi bizonyítványt.

Sípos család. (Márkosfalvi) Székely család Háromszékből. Közülök Antal adóíró biztos 1815—1837. körül; Pál ugyanott megyei tiszti ügyész 1849-ig, meghalt 1860. Neje Baricz Amália, fia János 1862-ben, mint főkörmányszéki irnok Kolozsvárott. Sámuel főkörm. széki számvevő.

Sípos család. (Ny. gálfalvi) Közülök Lajos ügyvéd M. Vársárhelyen 1846. körül.

Sípos család. (Léczfalvi) Sámuel F. Fejér vármegyében törv. széki ülnök, és tizedbértárnok 1840. körül. József szolgabíró 1848-ban. Nevezett Sámuel és Borbára örökösei Hidvégen birtokosok.

Még sok Sípos nevezetű birtokos van Erdélyben, kiknek azonban családi összeköttetésüket nem ismerjük, ilyenek: János A. és F. Gézesen F. Fejérben.

Péter a Szilágyságon paptelki birtokos,

Sándor Torda megyében Várhegyen;

Amália Kolos megyében sz. Lúdvégen;

Péter B. Szolnokban Al-Órben stb.

Siraky család. (Siraki) Hont vármegye legrégibb nemes családainak egyike, birtokos az ott fekvő és a családnak nevet adó Sirak helységben. Tagjai a családnak nem igen szerepeltek és föl sem emelkedtek.

Már 1424-ben találjuk Siraky Márton-nak fiát Tamást, mint királyi iktató embert megnevezve, Kóváry Pálnak szelényi birtokába történt beiktatásánál. ¹⁾

1512-ben élt György, neje Arady Katalin volt.

1581-ben tett végrendeletet Siraky János, és javait Hont me-

¹⁾ Eredeti okmány szerint.

gyei Sirak, Kis-Terény és Gárdon helységben özvegyének és fiának Istvánnak hagyományozta. ¹⁾

1589-ben Siraky János, Nagy Borbalát, előbb Siraky ifjabb János özvegyét, már Bory Mihály nejét meginteti, hogy Sirak és Gárdon helységeiből a jegyajándokot vegye kezébe.

1591-ben Csery Anna Siraky Jánosné Hont megye előtt Nagy Sebestyén ellen perét megújítja.

1595. körül Siraky Ilona Siraky György ellen Hont megye előtt osztályos pert visz. ²⁾

Ugyan ez idő tájban Domaniky Dániel meginteti Siraky János, az ipolykeszi és ináncsi dezmák ügyében. Továbbá Siraky András ígéretet tesz, hogy végrendeletében Siraky Katalinnak Csery Miklósnának hagyományozni fog. Ugyan csak ez időben a gárdonyi pusztának Siraky János részére lett elfoglalása Csery Ferencz folyamodványára folytán megsemmisítetik. Végre ugyan ezen Siraky János Baloghy Sebestyén neje Csery Margit ellen panaszt emelt.

Szintén a XVI. század végén, és a következő elején éltek Siraky Bernát és Ferencz, kik Tompa és Magyarád iránt Gosztonyi Ferencz ellen pereltek.

Szalatnay Gergely leánya Anna Siraky Pál neje és Szalatnay Dienes fia András, Bory Jánost Szalatnyán fekvő birtokrészek kibocsátása végett megintetik.

Nagy Sebestyén eltiltatja Liphay Györgyöt Kis-Terényben Siraky Albert telkén teendő házépítéstől.

Gyürky Benedek Siraky Andrásnak fia Pál ellen osztályoz pert indít.

Kopcsányi Ilona Siraky György neje Sirakon fekvő telkét elcseréli Buday Mátyással.

1610-ban Siraky János és Pál Telegdy Györgynek Tapolcsányi Pál elleni ellenmondási ügyében, mint meg nem jelentek, elmarasztaltattak.

1625-ben Siraky Pál Siraky Bernátnak zálogrészét Gárdonyban Palásthy Lászlótól visszaváltá.

1648-ban Siraky Andrásnak a táblán látható gyermekei osztosztak ³⁾ 1663-ban Siraky Judit Szegesdy Mártonné, másik Si-

¹⁾ Az eredeti okmány szerint.

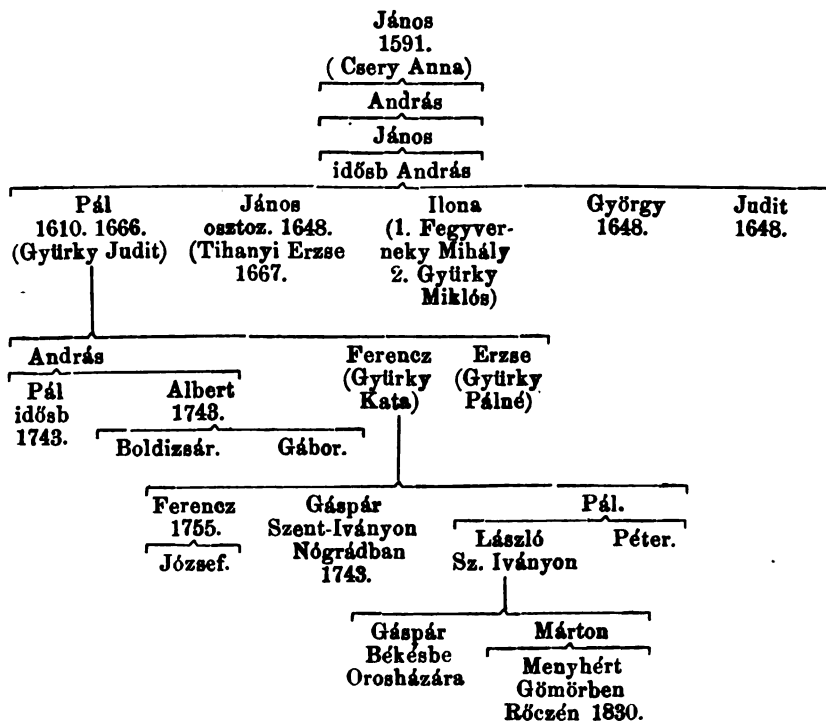
²⁾ Hont megyei levéltárból, nagy részint a következőkkel együtt.

³⁾ Hiteles okirat.

raky Judit Buday Mátyásné, Siraky Mária Géczy Péterné másokkal együtt ellent mondtak F. Cseri helységben Balogh Gáspár beiktatásának. ¹⁾

1727-ben Siraky Pált és Albertet, S. Erzsébetet Subics Györgynét, Siraky Judit fiát Buday Pált Belosovics Boldizsár Cseri helységbeli részbirtok végett megidőzteti. ²⁾

A családfa János tól kezdve, ki 1590-ben élt, következő:

E családfa nem teljes; róla több, maig is élő ágazat hiányzik. Fő-lakhelye a családnak és ősi fészke a Hont megyei Sirak helység és több mint egy század óta Nógrád megyei Szent-Iványi curialis helységben is többen mint közbirtokosok laknak.

A táblázatról hiányzanak a többi közt Judit Buday Mátyásné 1680. táján, Kata Laczkó Pálné 1727-ben; Borbála előbb Polyák

¹⁾ Sz.-benedeki Convent Capsa B. fasc. 2. nro 14.

²⁾ Ugyan ott fasc. 75. nro. 25.

Mártonné, utóbb 1740 tájban Percze Pálné; Judit (tán II. Andrásnak 1648-ban élt leánya) Szegesdy Mártonné.

Ferencz és Albert 1725-ben már Szent-Iványon birtokosok, János 1791-ben Nógrád megyei esküdt volt.

Siraky Boldizsár, kinek nejétől Haraszthy Annától H. János leányától leánya volt Siraky Ilona Keszy Mátyásné.

E század első negyedében 1822. sőt ezen túl is élők Siraky Ferencz, Antal, József stb.

A táblázaton álló László (Pálnak fia) 1813. jan. 15-én, mint szintén Szent-Iványon lakó kapott Nógrád megyétől nemesi bizonyítványt. ¹⁾ Egyik fia Gáspár Szent-Iványról Békés megyébe Orosházára költözött; másik fiának Mártonnak fia Menyhért Gömör megyei Rőcze helységben lakott, és Nógrád megyétől 1830-ban vett ki nemességéről bizonyítványt.

Az újabbi időkben 1840. körül Pál tiszteletbeli esküdt, utóbb hites ügyvéd volt. Meghalt fiatal korában.

Benjamin előbb báró Balassánál gazdatiszt, majd Szerencsy István személynöknél tisztartó, végre megyei aladószedő. Meghalt 1840. táján; egy leánya maradt.

A család czímere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Siráki család. (Zutori) Erdélyi kihalt család. Siraki Pál 1603-ban több nemes társával Básta üldözése elől menekült Karansebesre. ²⁾

Siroki néven az újabb időben is élt Siroki Tamás, 1794-ben Zalathnán olvesztő mester. De ez más család ivadéka lehetett.

Sirchich család. (Kis-Zsirai) Lengyel országból Scyrzic helységből származtatják ³⁾ Trencsin megyében ősi birtokuk Szkala-Ujfalú.

A XVII. században élt törzse Sirchich István, ki Tökölyi Évát vévén nőül, ezzel a következő családfát ⁴⁾ alkotta:

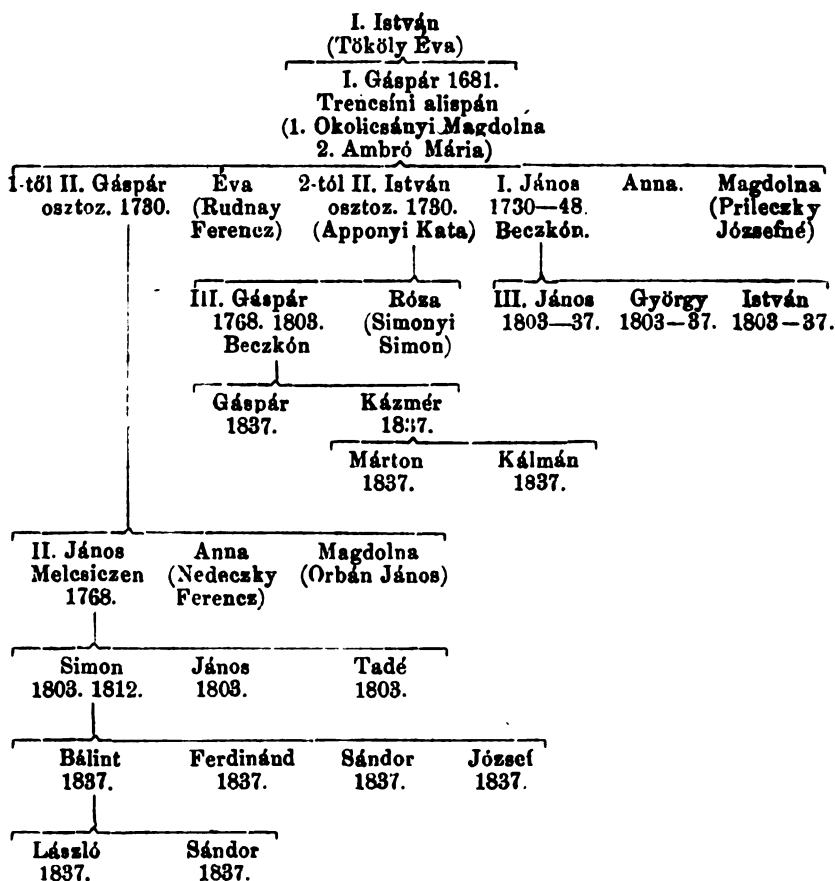
¹⁾ Nógrád megyei jegyzőkönyv 6187. sz. a.

²⁾ Ugyan ott 1830. évi 731. sz. a.

³⁾ Wolph. Bethlen Histor. VI. p.

⁴⁾ Lehoczky Stemmat. II. Katona Hist. critic. V.

⁵⁾ Bossányi-féle per 184. lap. Wagner Mss. tom. LXX. pag. 181.

A Sirchich családból I. Gáspár 1681-ben Trencsin vármegye alispánja volt. Ennek lehettek nővérei a táblán nem álló Judit, Szent-Iványi Farkasné, és Kata Bogády Andrásné.

I. Gáspárnak gyermekei, mint a táblán megnevezvék, 1730. jun. 3-án osztottak meg.

A Trencsin megyei nemesi összeírások szerint ¹⁾ 1736-ban Gáspár (a II-ik) és testvérei laktak Szkala-Ujfaluban.

1748-ban István és János a közép, — Gáspár az alsó-járásban.

1768-ban István és fia Gáspár Beczkón, Melcsiczen pedig idősb Gáspár a II-ik, és fia János.

¹⁾ Szontagh Dán. közl.

1803-ban Beczkón találjuk Gáspárt és Jánosnak örökösait u. m. Jánost, Györgyöt és Istvánt; — Melcsiczen Jánost (a II-
kat) és fiait Simont, Jánost és Tadét. Valamint Simónnak is
már ekkor négy fiát: Bálintot, Ferdinandot, Sándort és
Józsefet.

1837-ben Beczkón lakott Gáspár, azután János, György
és István testvérek mint Jánosnak utódai; nem különben Kázmér
és ennek fiai Márton és Kálmán; — Melcsiczen éltek ez időben
Simon, és három fia Ferdinand, Sándor és József, vala-
mint László és Sándor Bálintnak fiai.

II. István 1755-ben a Majthényiaktól szerzé a Vratistyai bir-
tokot.

II. Jánosnak fia Simon 1812-ben a Ludoviceára 200 főt adott. ¹⁾

Sirer család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes osaládai
sorában áll. ²⁾

Sirmiensis család. (Karomi és Szulói) Első ismeretes törzse
Bornemisza-(Abstemius) Sebestyén, ki Szeremből eredt, ³⁾ és
ki Bécs ostromában mint János király híve a török naszádosoknál fő-
nök (trierarchus volt) volt, az ostrom után I. Ferdinánd királyhoz ál-
lott. 1546-ban a smalkaldi hadban 50 lovas élén vett részt. Utóbb pe-
dig 1549-ben a pozsonyi kamara tanácsosa és titkára volt. ⁴⁾ Eredete
helyéről a Szeremsegről (Sirmium) kapta S y r m i e n s i s nevét is. A
mi egyéb iránt Bosznából és pedig István alkirálytól állítólagos szá-
rmazását illeti, annak okadatolhatását nem ismerjük. Testvéréül emlí-
tik Istvánt és Lőrinczet, kik magnélkül elhaltak. Elő-nevét —
mint írják — a szeremsegi Karom-ról vette volna. Bizonyos az, hogy
I. Ferdinánd királytól 1554-ben nyerte Trencsin megyében a szulyói
és hradnai birtokot és rohácsi magas várkastélyt, a luki és marcseki
jóságot. Nejétől Tökés-Ujfalusi Miklós leányától Jusztinától ⁵⁾ két fia
korán elhalván, eleve három leányát Annát Ordódy Kristófnét, Ka-

¹⁾ 1812. évi 2. törv. cz.

²⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 117.

³⁾ Istvánffy, Historia libro XVI. az 1685. évi kiadásban 180. lapon: *Sebastianus Abstemius e Sirmio oriundus, qui tempore obsessae a Solymano Viennensis urbis etc.* Bél M. Notitia nova Hung. II. p. 27. *Sebastianus Abstemius e Sirmio oriundus etc.* c) alatti jegyzetben: *Est hic gentis Szulyorszkyorum sive Sirmiensem de Szulyó, pater: postea Camerae Hungariae Posoniensis Confiliarius et Secretarius.*

⁴⁾ Bél, Notitia nova Hung. I. p. 455.

⁵⁾ Lehoczky szerint Stemmat. II. 383. Zsuzsanna volt.

talint Akay Pálnét, és Ilonát turócz sz. péteri Dávid Jánosnét a pozsonyi káptalan előtt tett végrendeletében adományos jószágában királyi megegyezés mellett fiusította. (*Lásd e munka VIII. köt. 251. lap.*) Később azonban Theodor vagy Theodosius nevű posthumus fia születvén, a rohácsi fellegvár tartozékaival ennek jutott.

Ezen I. Theodosius közpályára lépven, Trencsin vármegyénél kezdé hivataloskodását, és azon vármegyének 1593. évben alispánja volt. Innen utobb a királyi táblához ülnökké neveztetett ki, az volt 1616. évben ¹⁾ Utóbb 1624-ben az alnádori méltóságra emeltett ki, a mint ezt gróf Thurzó Szaniszló nádor a hozzá írott, azon évi július 29-én Semptén kelt bizalmas és őt különösen kitüntető levelében tudtára adja, azonban e megtiszteltetést megköszölvén, elemedett, hajlott kora miatt el nem fogadá.

Nevezett Theodosius ki (1616.) karomi és szulyói Sirmiensis-nek neveztetett, nőül vette sz.-miklósi Pongrácz Zsuzsannát, ettől hét gyermeket nemzett, u. m. I. Miklóst, I. Zsigmondot, II. Sebestyént, I. Andrást, I. Gáspárt, Borbalát és Juditot. Ezek közül csak

I. András, ki Trencsin vármegyének alispánja volt, terjeszté a Sirmiensis családot. Ugyan is nőül vévén Marsovszky Esztert, ki utóbb Kubinyi Ferencz neje lett, ettől három gyermeke maradt, úgy-mint I. István, ki 1681-ben Trencsin vármegye országgyűlése követe, és kitől alább leszen említés, II. Zsigmond és II. Theodosius.

E három fiúnál három ágra szakadt a család. Némely ág, — úgy látszik, — főleg István és Zsigmond ága a Syrmiensis nevet, Theodosiusé pedig a Szulyovszky nevet viselé és viseli mind e napig

A származási kimutatás következő:

¹⁾ Lehoczky Stemmat I. 177.

I. t á b l a.
Sebestyén
1549. 1561.
(Tökés Ujfalussy
Jusztina)

Anna (Ordódy Kristóf)	Ilona (Dávid János)	Kata (Akay Pál)	I. Theodosius 1593. trencsini alisp. 1616. kir. táb. ún. (Pongrácz Zsuzsa)
-----------------------------	---------------------------	-----------------------	---

Szirmiensis de karom et Szulyov.

I. Miklós. I. Zsigmond. II. Sebestyén. I. András I. Gáspár. Bora Judit.
Trencsini
alispán.
(Marsovszky
Eszter)

I. István Szulyovszky (Bogády Krisztina)	II. Zsigmond Szulyovszky (1. Bossányi Kata. 2. Bossányi Mária) <i>Folyt. II. táblán.</i>	II. Theodosius Szulyovszky trencsini szbiró 1661. (1. turáni Gusics N. 2. Mednyánszky N.) <i>Folyt. IV táblán.</i>
--	--	--

Imre †	Pál (Prónay Magdolna)	Klára (dubraviczai Asgúthy László)
-----------	--------------------------	---

Adám 1730. (Bossányi Klára)	Erzsébet (Véglessy István)	István (Rajcsányi Anna M.)	Mária (Korodinyi András)	Imre (Lehoczky Borbála)
-----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	--------------------------------	-------------------------------

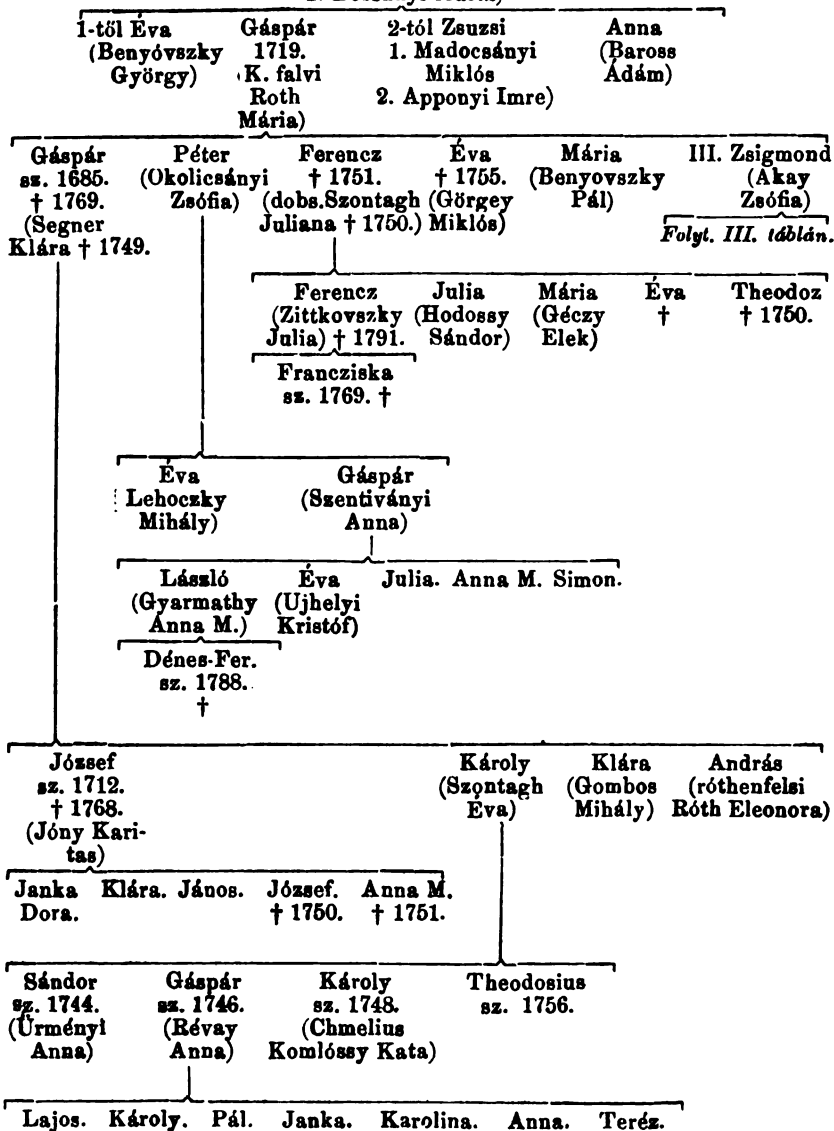
László kapitány †	Sebestyén elesett Prágánál 1756.	Antal.	János (Wittmann Anna M.)	József (Raksá- nyi Anna)	Anna.	Zsuzsa.
			Janka (Bachó János)	Imre (Basilides Bora)	Anna (Wladár N.)	

István †	Antal (Zorkovszky Erzse)	Krisztina (Ujhelyi Kristóf)	Erzsébet †	István.	Sándor.	Imre.
-------------	--------------------------------	-----------------------------------	---------------	---------	---------	-------

Simon †	Pál †	Lajos †	Teréz †	Antal.	Anna.	Zsuzsa. (Sándor Pál)	Róza.	László.	István †	Juliana †	Magdolna †	Perencz †	Erzsébet.
------------	----------	------------	------------	--------	-------	----------------------------	-------	---------	-------------	--------------	---------------	--------------	-----------

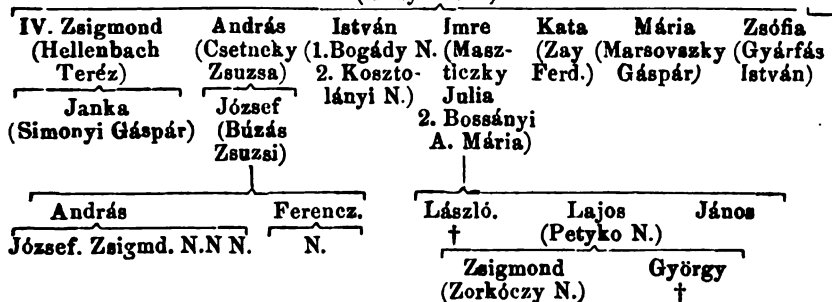
II. tábla.

II. Zsigmond, ki az I. táblán.
 (1. Bossányi Kata
 2. Bossányi Mária)

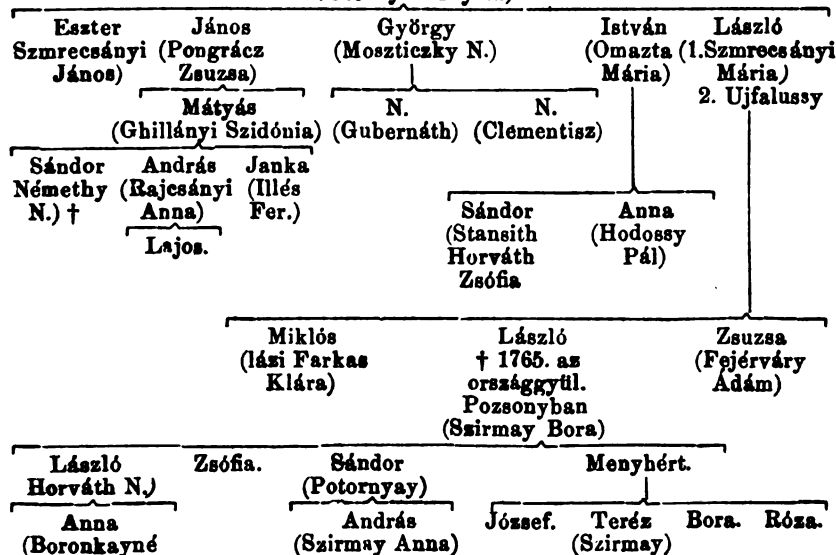
III. tábla.

III. Zsigmond, *ki a II. táblán.*
(Akay Zsófia)

IV. tábla.

II. Theodosius, *ki az I. táblán.*
1661. trencsini
szolgabíró
(1. turáni Guzics N.
2. Mednyánszky N.)

I. Andrásnak, ki 1618-ban Trencsin vármegye alispánja volt,¹⁾ — három fia maradt, mint a táblázaton láthatjuk; István, II. Zsigmond és II. Theodosius.

I. István, kinek ága az I. táblán látható, igaz néven Sirmien-sis, már Szulyóvszky-nak is neveztetett. Neje Bogády Krisztina volt. Utódai közül megemlítendő Ádám-nak fia László, ki kapitány volt Pálffy Leopold ezredében, ennek testvére Sebestyén, mint zászlótartó a Vetéssy ezredben, Prágánál golyó által esett el 1756-ban. Unoka-testvéröknek Antalnak (István fiának) nejétől Zorkóvszky Erzsébettől tizennégy gyermeke közül öt maradt meg.

Ugyan-e vonalon Pálnak Prónay Magdolnától fia Imre ágán az ivadék egy nemzedékkel tovább terjedt.

Szulyovszky II. Zsigmondnak (ki a Bossányi nemzetségből kétszer nősült,) ága a II. és III. táblán látható. Első nejétől egyetlen fia I. Gáspár maradt;²⁾ a ki 1719-ben halt meg, ennek feleségétől Királyfalvi Roth Jánosnak leányától Máriától két leánya, négy fia, emberkort ért. A fiúk közül:

II. Gáspár szül. 1685-ben, meghalt 1769-ben. Hites-társától Segner Klárától négy gyermeke maradt: József, ki 1712-ben született és 1768-ban meghalt. Feleségétől Jóny Karitasztól³⁾ született gyermekeiben kihalt. Károly, kinek neje Szontagh Éva Dobsináról, ennek többi közt Gáspár fiától való unokája Károly, valószínűleg azon Sirmiensis Károly, ki 1810-ben Kassán a bankjegy-hivatal pénztárnoka volt. — Andrásnak rothenfelsi Roth Eleonorától hét gyermeke a táblázaton látható.

Péter Okolicsányi Zsófiát, Okolicsányi Gáspár leányát vette nőül, utódai a táblán láthatók, ezek vég nemzedéke között áll Dénes-Ferencz (szül. 1788.); meghalt magnélkül.

Ferencz (szintén I. Gáspárnak fia) Dobsináról nősült, feleségül vévén Szontagh Juliát, ki meghalt 1750-ben, férje pedig 1751-ben. Több gyermeke közül Ferencz nemzett egy leányt Francziskát, ki 1769-ben született, de ágát sirba vitte.

III. Zsigmond (I. Gáspár fia) máig élő ágazatot terjesztett, mint a III. táblán láthatjuk. Hites-társától Akay Zsófiától három leánya,

¹⁾ Lehoczky Stemat. I. 213.

²⁾ Geneal. authent. I. szerint III. Zsigmond is II. Zsigmondnak fia, és Gáspár testvére lett volna, de más táblázat szerint eme Gáspárnak volt fia, mint mi táblánkon is áll.

³⁾ Ennek anyja Szontagh Dorottya volt.

négyszere maradt; a fiúk közül András és Imre ága él mostanáig. Valószínűleg az ágon András ágából eredt Sulyovszky Ferdinand 1861-ben Hont megyei várnagy.

A Sirmiensis vagy is Szulyovszky család harmadik vonalát II. Theodóz ága képezi a IV. táblán.

II. Theodóz 1661-ben Trencsin vármegye szolgabírája volt. Két rendbeli házasságából egyik fia György, nejétől Moszticzky leánytól csak két leányt hagyván maga után, ennek kihalási címén a leányági rokonok Ordódy Gáspár kir. kamarai tanácsos és Akay Györgynek unokája szülői és hradnai birtokára 1649-ben II. Ferdinand királytól Regensburgban kelt adomány levelet szereztek. A Sirmiensis család ezen adománynak, mint jogaira nézve sérelmesnek el-
lene mondott, és eképen az örökösödési per egész 1668-ig tartott a három család között, míg végre az utódok a nevezett évben annak a töróczi konvent előtt atyafiságos egyezéssel véget vetettek és reá 1669-ben I. Leopold királytól beleegyezést nyertek, melynek erejénél fogva ama birtokokban a három család közti jogközösség megalapítván, mai napig fenn áll.

Nevezett II. Theodóznak másik fia János, kinek fia Mátyás nőül vette Ghillányi Ádámnak Virág Máriától született leányát Szidonát, ettől született gyermekei és unokája a táblán látható.

Istvánnak ága kihalt.

László (II. Theodóz fia) a Zemplin megyei ágat terjeszté. Egyik fia László Zemplin vármegyének az 1765. évi országgyűlésen követe ¹⁾, ott halt meg. Ennek Szirmay Borbalától egyik fia Menyhért szintén Zemplin megyei követ az 1790. és 1792. évi országgyűlésen, ²⁾ a Martinovicsféle összeesküvésbe keveredve Budán Kazinczyval volt fogva. Gyermekei közül Józsefet 1831-ben a cholera időben Zemplin megyében agyonlőtték. Testvére, valamint oldallági rokonai a táblázaton láthatók.

Zemplin megyében Menyhért birta Mernyiket, általában ott e család birtokos Bodzás, Remenye, Náthafalu, Homonna-Olyka, Morva, Kladzány helységekben és pusztákban. ³⁾

A család protestans vallású, és tagjai az evangelica vallás buzgó védői voltak. A szülői ágost. templom egyike a protestans legrégebbi egyházaknak. Itt nyugszanak II. Theodozius tetemei is felírásos sir

¹⁾ Szirmay C. Zemplin. not. hist. 321.

²⁾ Ugyan ott 324.

³⁾ Ugyan ott not. topogr. 344—391.

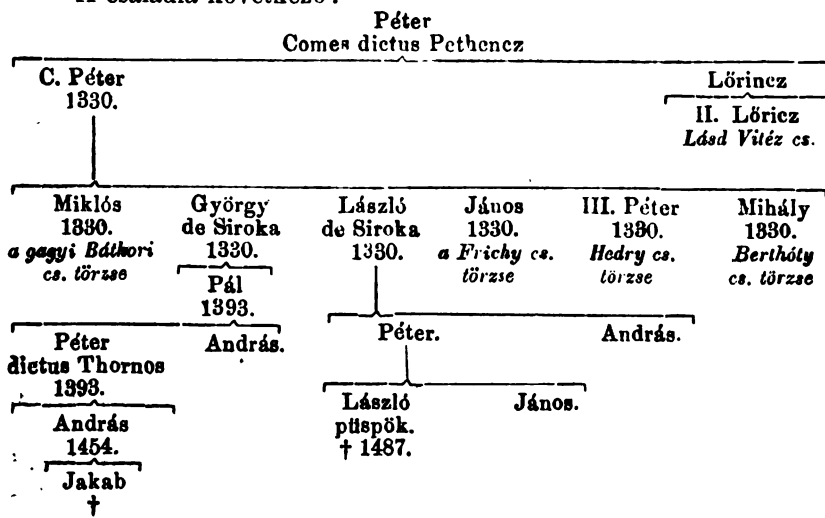
emlék alatt, mely a család által az újabb időben felépített templomba helyzetetett; ott függnek e család tagjainak mint az egyház buzgó fentartóinak képeik is, és ezek sorában Szontagh Gáspárnak és két leányának Evának és Juliánnának Sirmiensis Károly és Ferencz nejeiknek is — mint lelkes egyházgyámolító nőknek képeik. Jelenleg azonban alig számít már ez egyház hívei s védői közé a volt földes úri családból.

A család czimere a paizs kék udvarában zöld téren emelkedő három kúpos magas, barna szikla, a középső előtt három piros rózsza virít, és a középső szikla fölött arany nap (tizenhat sugárral) ragyog; az udvar bal oldalán a felső szegletben arany csillag félig látszik. A paizs fölötti sisak koronáján szintén hasonló arany nap ragyog. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ¹⁾

Síró család. Ugocsa megyei nemes család. E század elején Síró József birtokos Csedreg és Fertő-Almás helységben. ²⁾

Sirokai család. (Sirokai †) Sáros vármegye kihalt ősrégic családja, mely az Aba nemből (genus) Petencsi Péter gróftól vagy Ispántól, Szaláncz vár urától a kihalt gagyí Báthory, Frichy és még élő Berthóty és Hedry családdal stb. együtt ered. (Lásd ezeket).

A családfa következő:

¹⁾ Burgstaller Collect. Insignium. — Ennélfogva értetlen Lehoczky címer leírása és idézete, mert a K o v a c h i c h Formulæ solennes Styli p. 549. ettől egészen eltűtő czimert rajzol.

²⁾ Szirmay C. Ugocsa p. 173. 175.

³⁾ Wagner Mss. Gen. tab. I.

1330-ban a törzsnek fia II. Péter; ki Szalánczról írta nevét, úgy fiai Miklós, György, László, Mihály, testvéreik János és Péter neveikben is, továbbá Lőrincznek fia Comes László, ugyan e Lászlónak fia Demeter és Andrásnak fia Lukács, mindnyájan Szalánczyak, Vilmos (Vilermus) mesterrel, Szepes és Sáros főispánjával ősi Szalánczi várakat és a hozzá tartozó Szaláncz, Romántelke, Olasz-ispántelke és Ocsvár helységeket, és Ruthké pusztát Abauj vármegyében elcseréltek az egi káptalan előtt Sáros megyei Bertóth, Hedricsfalva, Ferich, (Frics) és Siroka helységekért I. Károly király beleegyezése mellett, ¹⁾ és e helységi birtokukról vévén neveiket, mint e táblázat mutatja, a testvérek megannyi külön családok alapítói lettek.

Sirokai Györgynek fia Pál, egyik fiával Péterrel együtt, ki „Tornyos“-nak is neveztetett, bizonyos pártoskodás miatt száműzéssel büntetett, azonban 1393-ban Zsigmond király őket Vitéz János atyjokfia kérelme folytán ismét kegyelmébe fogadá és elkobzott javaikat vissza adatá. ²⁾

László fiának Péternek fia László neápoli püspök és az egi püspöknek suffraganeusa volt, meghalt 1487. januar 24-én mint a syroki egyházban vörös márványban vésett siriratából kiténik. ³⁾

A Sirokay család a XV. század folytán kifogyott.

Siskovics család. (Almási és Gödrei, báró és nemes) Baranya vármegyei birtokos nemes család.

Siskovics néven találjuk 1760-ban ontopai Siskovics Antalt, a tiszántúli kerületi tábla ülnökét és debreczeni kerületi főtartományi-biztost. Kinek — úgy látszik — leánya volt Siskovics Anna, az 1798-ban meghalt Vay József tiszántúli kerületi ülnök özvegye.

Ugyan ez időben élt Siskovics József, (szül. Szegeden 1719.) ki a katonai pályán a legmagasabb fokig, hadszertármester-ig (Feldzeugmeister) emelkedett, 1760-ban ⁴⁾ bárósággal adományoztatott, és 1762-től a 37. számú magyar gyalog-ezred tulajdonosa volt. 1765-ben gróffá lett. Meghalt 1788. február. 4-én Prágában.

¹⁾ Wagner Dipl. Sáros. p. 381. Már atyjok II. Péter is 1344. évi oklevélben Sirokai Péter-nek iratott. Fejér Cod. dipl. tom. IX. vol. I. p. 244.

²⁾ Wagner, Dipl. Sáros p. 349.

³⁾ Pray, Hierarchia I. p. 213. Neve „de Syrok a“ van írva, de azt nem említi Pray, vajjon a síremlék a Heves megyei Sirok, vagy a Sáros megyei Siroka helységben volt-e? mert az előbbi esetben tán más, Sirokról nevezett család, tagja lett volna.

⁴⁾ Lehoczky Stemm. I. 170. hol C. alatt tán grófságra emeltetését kívánta jelölni.

Ennek bárói czimere következő: a négy felé osztott paizs 1. és 3. kék udvarában zöld téren fehér, magas csonka vártorony áll, tetején arany kereszt ragyog, alul kapujának fele nyitva áll, és ott vörös mezű kar könyökben meghajolva, kivont kardot tart; a 2-ik udvart vízirányosan fűrészvágat osztja kétfelé, az alsó kisebb rész fehér, mely mögül a felső vörös udvarrészbe arany oroslán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva; a 4-ik ezüst udvarban három piros rózsza fej látható háromszeg alakba helyezve, kettő fölül, egyik alul. A paizsot bárói korona fedi, azon két koronás sisak áll, a jobb oldalin két kiterjesztett fekete sasszárny lebeg; a baloldaltól pánczélos, sisakos vitéz nyúlik ki, jobb kezével kivont pallóst tartva. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranykék. ¹⁾

Baranya megyében a Siskovics család adomány mellett birja Gödre mező-várost egészen, és Almásnak két tizennyolczad részét, ²⁾ és ezekről írja előnevét is.

Gödri és almási Siskovics József bölcsészeti tudor, Bács megyénél mint aljegyző kezdett hivatalos pályát és végre főjegyző lett. Utóbb 1839-ben Zemplin vármegye főispáni helyettese, 1841-ben pedig Verőcze vármegye főispánja és udvari tanácsos, 1849-ig.

Sissai család. Sissai Mihály 1744-ben M. Terézia királyasszonytól czimeres nemes levelet kapott, miután előbbi czimeres levele elégett. ³⁾

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren álló katona, fekete csizmában, vörös magyar nadrágban, sárga zekében, mely fölött pánczél van; fején prémes, vörös kalpag kócsagtollal, fekete hüvelyű és kötőjű kard lóg, balfelé fordult testtel, de fejével jobbra tekintve, kinyújtott jobbajával három fehér nyilat, baljában arany buzogányt tartva. A paizs fölötti sisak koronájából az előbbihez egészen hasonló vitéz emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ⁴⁾

A mult század végén Sissay János nejtől Bellesics Teréziától nemzé Sissay Dávidot, ki 1816-ban anyai nagyanyja Maracsó Terézia után örökbevallást erőltető pert indított Tata városban Maracsó János udvartelke végett gróf Eszterházy Miklós ellen. ⁵⁾

¹⁾ Adami Scuta gent. tomo XI.

²⁾ Fényes, Geographiai szótár I. 21. II. 54.

³⁾ Collect. herald. nro. 127.

⁴⁾ Adami Scuta gentil. tomo XI.

⁵⁾ Fényes, Komárom várm. 173.

Sissay Károly 1787-ben a József császári rendszer alatt Komárom és Esztergom megye alispánja volt. Úgy látszik testvére Jánosnak, és fiai tán a nemesség szerző Mihálynak.

Sissak család. Sissak Imre 1800-ban I. Ferencz király által emeltetett nemességre következő czimmerrel:

A paizs arany udvara balról jobbra vont vörös szelemen által, melyben arany markolatú meztelen kard fekszik, két részre oszlik, a jobb oldali osztályban egy fejű fekete sas kiterjesztett szárnyakkal látható; a baloldali osztályban hét zöld levél látszik. A paizs fölötti sisak koronájából vörös ruhás, arany öves, vas sisakos vitéz emelkedik ki, kinyújtott jobb kezében kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ¹⁾

Sissányi család. Örökösei birják Török Becsét Torontál vármegyében.

Sissáry család. (Sissári) Zemplin vármegyei birtokos nemes család, mely nevét azon megyei Sissár pusztáról vette, és melyből Sissáry János 1750-ben Kak helységbeli birtokát Cseh országbeli jövevényekkel telepíté meg. ²⁾

A család ezen kívül birtokos és lakos Bereg és Bihar megyékben is. Bihar megyében Sissáry Lajos és neje Nadányi Borbála birtokos Fekete-Győrösön, Sissáry Gyula, neje Nadányi Teréz, Sissáry Janka Nadányi Ferenczné szintén Fekete-Győrösön.

Lajos Bihar megyének hosszú ideig (mintegy 1837-től 1849-ig) alszolgabirája volt.

Sisskó család. (Felső-Őri) Vas vármegyei Felső-Őr helységbeli adományos családok egyike. *Lásd Zámbo család.*

Sisvay család. Vajai Vay József, ki Heves megyénél mint főszolgabíró szolgált, utóbb Debreczenben a kerületi tábla ülnöke volt. Meghalt 1798-ban april 15-én, özvegyen hagyván nejét Siskovics Annát, kitől soha sem fiú, sem leány magzata nem vala, ennél fogva bizonyos Malyer nevű cseh országi születésű hadi biztosnak kilencz gyermeke közül egyet, kit keresztségre is emelt, magához vett neveltetésbe, róla atyailag gondoskodott, és feleségének Sissak a maga nevével Vay, a gyermeket Sissvay-nak nevezteté; így lőn ez egy új család törzse, kiről a gondos nevelő atya végrendeletileg is megemlékezett. ³⁾ Nemességéről mit sem tudunk.

¹⁾ Adami, Scuta gentil. tomo XI.

²⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 226. 227.

³⁾ B. Vay László, Német hívség. 251. lap.

Sitéry család. Békes megyében F. Gyarmaton székel 1834-ben.

Sitkey család. (Kis- és Nagy-Sitkci †) Vas vármegye ősrégi neemes családja, mely a Niczky családdal egy közös törzsből a Ják nemzetségből (genus) eredt, mint e munka VIII. köt. 144. lapján említve van.

A Ják generációból 1290-ben élt Chepan de Sitke, kinek fia István 1332-ban említetik. Ugyancsak 1290-ben élt Lőrincz de Sitke, kitől a családja következőleg sarjadt le :

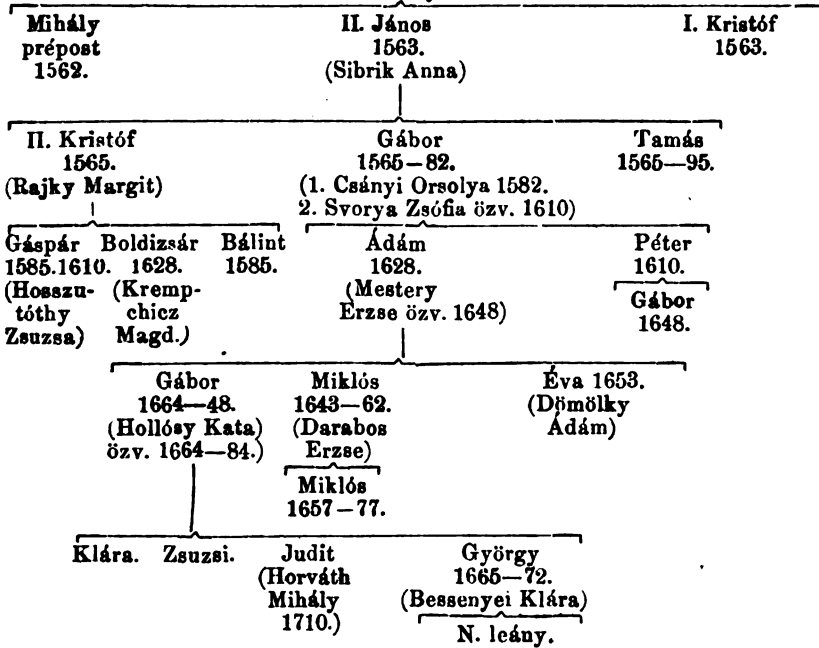
I. t á b l a.

Lőrincz 1290. de Sitke.				
Kopasz Inre 1324.		Leukus 1324. 1346.		
		László 1382—92.		
Mihály		I. Gothárd osztózik 1426.		
Kata osztózik 1426.		I. János 1464—68.		
Jakab 1468.	II. Gothárd 1468. 1514. (N. Kata özv. 1418.)		Ottó 1468.	István 1512.
Márta 1511.				
I. Sebestyén 1518. 1535. (Esseghváry Kata)		Krisztina 1548. (Zékely Demeter)		
Ferencz 1553. osztózik.	Jakab 1553 osztózik.	Gergely 1526—53. (Zámbó Bora özv. 1582)	III. Gothárd 1553. osztózik.	György 1553.—87. (1. N. N. 2. Marczaltóy Kata özvegy 1619.)
		Edviga 1582.		
Orsolya (Rajky Fer.) 1632.		Mózses.	Zsuzsa özv. 1666. (Kisfaludy Mihály)	2-tól Pál 1611—22. (Svastics Erzsé özv. 1626—30)
		Erzsé 1605. (Jánossy László)		

*) A Sitkey család levéltári elenchusa szerint.

II. tábla.

Sitkey N.

Eddig a nemzék-rend, mely bizonyosan nem teljes.

A törzs Sitkey Lőrincz öcsöze István a többi Jáak nemzetségbeliekkel 1291-ben a győri káptalan előtt ősi javaikra vonatkozó szerződésre lépnek. ¹⁾ Lőrincznek két fia maradt: Kopasznak nevezett Imre és Leukus, ki 1346-ban a végedi pusztára vásári kiváltságot nyer. Ennek fia László 1382-ben kapja Erzsébet királynétől Veszprém vármegyében Kis-Vinárt; és valószínűleg ő azon Sitkey László is, ki 1419-ben a Gyalókay nemzetséggel ²⁾ közösen Zsigmond királytól címert kap. ³⁾ Két fia maradt: Mihály és I. Kocsárd (vagy is Gothárd); amannak leánya Katalin 1426-ban osztozott meg nagy bátyával I. Gothárddal. Ennek fia I. János élt 1464—68-ban, és öt gyermeket namzett; Jakabot, II. Gothárdot, Ottót, Istvánt és Mártát. Ezek közül csak II. Gothárd

¹⁾ Fejér, Cod. dipl. tomo VII. vol. 2. p. 237.

²⁾ Gyalóka helység Soprony megyében fekszik.

³⁾ Fejér, Cod. dipl. tomo X. vol. 6. p. 177.

nemzedékét ismerjük, pedig valószínűleg a többi testvérek is hagytak maradékot, és — úgy látszik — egyiköktől származik a II. táblán álló II. János és testvérei, kiket adatok hiányában az I. táblalabeliekkel összekapcsolni nem birunk.

II. Gothárd a család egyik nevezetesebb tagja volt, a családi iratok szerint 1510-ben nejével Kata asszonnyal együtt a fejérvári keresztések ispotályosai mint jötevőjeiket *confratereik*-nek fogadták. A Pápai és Somlyai várnak kapitánya lévén, midőn 1514-ben a Dózsaféle fölkelés dúlongott, ezeknek a Dunántúli Sós Domonkos vezérlete alatt pusztító csapatát Pápáról kivont öt száz lovasával, a Fejérvári lakosokkal és Gosztoni János győri püspök katonáival megtámadva, szétverte. ¹⁾ Gyermeke kettő maradt, *Sebestyén* és *Krisztina* a 1548-ban Zékely Demeterné; és úgy látszik, a kurucz lázadás leverése után nem sokára II. Gothárd meghalt, mert 1518-ban neje Kata asszony özvegyül említetik, a midőn is fiával Sebestyénnel a kisebb rendű szentferenczes rendű szerzet is *confraterei* sorába iktatta őket.

Sebestyén, kinek neje Esseghváry Kata volt, élt még 1535-ben, ellenben 1553-ban már öt fia *Ferencz*, *Jakab*, *Gergely*, III. Gothárd és *György* osztozkodtak. Gergelyről még annyit tudunk, hogy 1582-ben már csak özvegye Zámbo Borbála és leánya *Edviga* éltek. A többiről ennyit sem mondhatunk, kivéven *György*öt, (ifj.) ki 1587-ben, sőt 1592. és 1607-ben is az élők közt volt, első nejétől, kinek nevét nem ismerjük, voltak fia *Pál*; második nejétől *Marczalthöy Katalintól*, ki előbb *Mestery Jánosné* volt, 1619-ben már özvegy; voltak leányai *Orsolya* 1632-ben *Rajky Ferenczné*, (1632), *Zsuzsanna* (1622.) *Kisfaludy Mihályné*, 1666-ban annak már özvegye, és tán *Mózsés* is ettől született. *György*, ki ifjabbnak neveztetett, jeleül annak, hogy akkor a családból más, idős *György* is élt, úgy látszik, 1610. táján halt meg; előnevét de *Kis-Sitke* írta. Fia a nevezet *Pál* 1610-ben a vasi káptalan előtt óvást tett atyja végrendelete ellen, mely az ő mostoha anyjának *Marczalthöi Katalinnak* kedvező, neki pedig sérelmes volt. *Pál* élt még 1622-ben; azonban 1626—1630-ban már csak özvegye *Svastics Erzsébet* említetik, kitől egy leánya *Erzsébet* maradt, 1605-ben már *Jánossy Lászlóné*, kinek leányai *Zsuzsi*, *Judit* és *Orsolya* az *Olcsai*, *Bajna*, *Somogyváry* és *Thibay* családokba mentek nőül.

¹⁾ Istvánffy Historia 1685. évi kiad. 50. lap.

A második ág, (a II. táblán áll) mely úgy látszik — a nagy sitkei ágat képezi és melyet adatok hiányában összekötetésbe hozni az előbbivel nem lehet, I. Ferdinand király korában élt három testvérrel indul meg. Ezek legidősbike Mihály törlei prépost testvérel II. János-sal és II. Kristóffal, és II. Jánosnak fiaival 1562-ben ősi nemesi czimereére újjítást nyert. Élt még 1565-ben is. I. Kristófról egyebet mit sem tudunk.

II. János Sibrik Anna nejétől három fiát hagyott maga után; II. Kristóffot, Gábort és Tamást, kik 1567-ben osztoztak meg.

II. Kristófnak özvegye Rajky Margit 1585-ben tett végrendeletet fiai Gáspár, Boldizsár és Bálint részére. Ezek közül Boldizsár élt még 1628-ban. Neje Kremphics Magdolna volt, előbb Nagy N-nek özvegye. Gáspár 1607-ben Rudolf királytól protectionalis levelet nyert, ugyan ezen évben Hosszútóthy Jánosnak leányát Zsuzsannát jegyzé el magának, kit azonban 1629-ben már Szalay Péter nejétől olvasunk.

Gábor 1565-ben testvéreivel együtt K. és N. Sitkére, Bajthra stb. új királyi adományt vitt, első neje Csányi Orsolya volt 1582-ben; a második Svorya Zsófia, kit mint Réchey György özvegyét vett el, és ki 1610-ben már mint özvegye élt, utóbb harmadszor Péchy Gáborhoz ment férjhez. Gábornak két fiát ismerjük: Ádámot és Pétert, ki 1595—1610-ben élt, és nemzé Gábort, az 1648-ban élt.

Ádám 1597—1630-ban élt. 1630-ban nejevel Mestery Erzsével Mesteriben kastélyok felét és mesteri Bekeny Zanath-féle birtokrészt elzalogosították. Neje nevezett Mestery Erzsébet 1642—1651-ben özvegyének iratik. Ettől gyermekei: Gábor, Miklós és Éva, ki Dömölky Ádám neje lett 1653. előtt, és ösanyja a Balla, Gál és Tompa családoknak, és ez utóbbi által a felső bükki Nagyoknak.

Miklósnak 1657—1662-ben már csak özvegye Darabos Erzsébet élt, és anyja volt Sitkey Miklósnak, ki 1648-ban említetik.

Gábor 1643—48-ban élt, neje Hollósy Katalin 1664. sőt még 1684-ben is már, mint özvegye említetik. Ettől gyermekei Klára, Zsuzsi, Judit 1710-ben Horváth Mihályné és György, ki 1665—72-ben élt, és úgy látszik, 1722. után halt meg, családját fiágon sírba vivén, mert nejétől Bessenyei Katától (1676.) csak egy leánya maradt.

Nem tudjuk a családfán kimutatni azon Sitkey Györgyöt,

ki Sibrik Lászlóval 1505-ben a rákosi országgyűlésen Vas vármegye követe volt. ¹⁾

Sitra család. (ab Ehrenheim) ehrenheimi Sitra J a k a b az 1840. évi országgyűlésen nyert magyar honfuisitást ²⁾

Sivak család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családai sorában áll. ³⁾

Siván család. Siván Galatheás 1751-ben M. Terézia királyasszony által emeltetett magyar czímeres nemességre, ⁴⁾

Czímere a paizs ezüst udvarában hármas zöld halom fölött két keresztbe helyezett vörös zászló, melyeknek nyeleik a paizs szegleteig érnek, a zászlók között fölül két csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján szintén keresztbe helyezve, két vörös zászló leng. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról ezüstkék. ⁵⁾

Sivó család. Pest és Krassó megyei nemes család. Krassó megyében Sivó J á n o s 1830. jul. 30-án Bunya helységre nyert kir adományt, mely 1832. évi aug. 6-án Krassó megye közgyűlésén is ki- hirdettetett ⁶⁾ A család jelenleg is bírja Bunyát.

Siwkovics család. Horvát országi régi nemes család, melyből Siwkovics T a m á s 1486-ban élt. ⁷⁾

Skabel család. Zemplin vármegye czímerleveles családai so- rába számítatik. ⁸⁾

Skalb család. Alapítója Skalb G y ö r g y, ki II. Ferdinánd ró- mai császár és magyar királytól Bécsben 1628. sept. 13-án kelt czí- meres nemes levelet nyert. ⁹⁾ Utódai ismeretlenek.

Skarbala család. (Szokolóczi) Nyitra vármegyei család, közü- lők szokolóczi Skarbala A n d r á s 1700—1-ben ¹⁰⁾ azon megyének alispánja, 1707-ben pedig báró (?) és alnádor volt. ¹¹⁾ 1701-ben ado- mányt szerezvén Nyitra megyei Ratnócz helységre, abba beiktattott, de

¹⁾ Kovachich Supplementum ad Vestigia Comitior II. 334.

²⁾ 1840. évi 52. törv. cz.

³⁾ Szirmay, Cottus Zemplin not. top. 117.

⁴⁾ Collect. herald. nro.

⁵⁾ Adami Scuta gentil. tomo XI.

⁶⁾ Krassó várm. jegyzőkönyv.

⁷⁾ Teleki, Hunyadiak kora XII. 322.

⁸⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 116.

⁹⁾ Az eredeti czímer levél Győr vármegye levéltárában.

¹⁰⁾ Lehoczky Stemma. I. 201.

¹¹⁾ Ugyan ott I. 173.

ellent mondott Csery Imre. ¹⁾ Ugy látszik, fia volt Pál 1720—70-ben, kinek neje volt Csery Erzsébet.

Skaricza család. (Ratkóczi) Pozsony vármegyei nemes család. A czímeres nemes levelet I. Ferdinand királytól 1564-ben nyerték Skaricza, vagy igazabban ratkóczi Lubunchich névre ²⁾.

Czímerök a paizs kék udvarában zöld halmon királyi arany koronán könyöklő fehér mezű kar, kivont kardot villogtatva; a kard alatt félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából egy agg odvas fa emelkedik ki, melyből három száraz ág nyúlik szét, az odú fölött két, oldalvást egy, egy méh repdes. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ³⁾

Nevezetes tagja volt a családnak Skaricza Máté, ki 1588. évi vallási vitatkozásával hírt szerzett nevének. ⁴⁾

Ismeretes közülök Skaricza György, kinek nejétől Zabok Anától fia volt Mihály.

Továbbá Skaricza Gábor köszöghi születésű, Jenában járt iskolában 1683-ban. Haza térvén, Pozsonyban ügyvéd lett, majd az 1715. évi országgyűlésen Pozsony város követe, 1722-ben azon sz. kir. város bírása. ⁵⁾ Meghalt 1723-ban. Özvegye Sompeter Anna 1750-ben a pozsonyi evang. iskolának 10,000 ftot hagyományozott. ⁶⁾ Fia András-Keresztély modori evang. lelkész volt. Ennek fia Gábor szül. 1749-ben; meghalt 1816-ban gyermektelenül, mindenét végrendeletileg a pozsonyi evang. lyceumnak hagyván, melyből az úgynevezett Skaricza-Convictus alapítatott.

Skárosi család. Lásd Szkárosi cs.

Skenderlics család. Skenderlics József 1792-ben I. Ferencz királytól kapta czímeres nemes levelét.

Czimere először vízirányosan kétfelé osztott paizs, a felső rész függőlegesen ismét kétfelé oszlik; a jobb oldali arany udvarban szétterjesztett szárnyakkal egy fejű fekete sas látható; a baloldali vörös udvarban sziklákon magas, csonka vártorony emelkedik ki, faragott négyszegű kövekből építve, alúl nyitott kapuval. Az alsó zöld udvar-

¹⁾ Nyitrai káptalan libro 8. prot. 90. folio 2.

²⁾ Haan, Jena Hung. 32.

³⁾ Burgstaller, Collectio Insignium.

⁴⁾ Tudományos gyűjtemény 1829. VI. 31. stb.

⁵⁾ Bél M. Notitia nova I. 668. — 1715. évi 24. és 59. törv. cz.

⁶⁾ Haan, Jena Hung. 32.

ban egymás fölött két keskeny ezüst folyam hullámszik, közöttök kék téren két arany csillag között ezüst félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján két zöld borostyán ág között kiterjesztett testtel fekete egyfejű sas áll, fejével jobbra fordúlva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ¹⁾

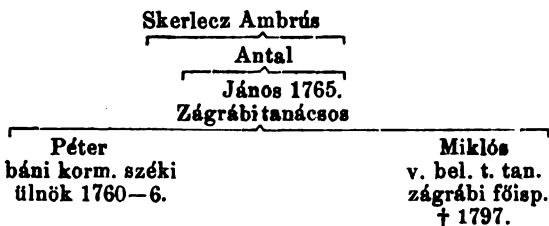
Skerlecz család. (Lomniczai) Zágráb megyei nemes család; azon megyében fekszik az előnevet adó Lomnicz helység. Őseit Lehoczky a Veronai Scaliger családból származtatja, és azt írja, hogy előbbi nevek Skerlacz lett volna. ²⁾

1655-ben Skerlecz János az országgyűlés által az Ádriai tenger felőli határok vizsgálására bizottsági tagnak neveztetett azon évi 80-törv. cikk szerint.

A család a múlt század folytán két ágra szakadt, az egyik ág benn maradt Horvát országban, a másik Magyar országra a Dunántúli megyékbe telepedett; és most főleg Baranya megyében székel.

A horvátországi ágból Skerlecz János Zágráb sz. kir. város tanácsosa, 1765-ben Mária Terézia királyasszonytól új czimeres nemes levelet szerzett ³⁾, mely szerint czimere négy felé osztott paizs, mind e mellett jobbról balra egy rézsútos fehér pólya által az 1. és 4-ik kék udvar keresztül hasítva, e pólyán udvaronként két-két természetes színű pacsirta repülő helyzetben látható, a család nevére (Skerlecz, horvátul pacsirta?) czélozva; a 2. és 3-ik udvar tizenhat ezüstvörös koczkát mutat. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sas-szárny között szintén pacsirta repül. Foszladék jobbról ezüstkék, balról ezüstvörös. ⁴⁾

A horvát-ág nemzékrendje ez :

A nemzékrend többi ivadéka előttünk ismeretlen.

¹⁾ Adami, Scuta gentil. tomo XI.

²⁾ Lehoczky Stemmat. II. 363.

³⁾ Collect. herald. nro. 157.

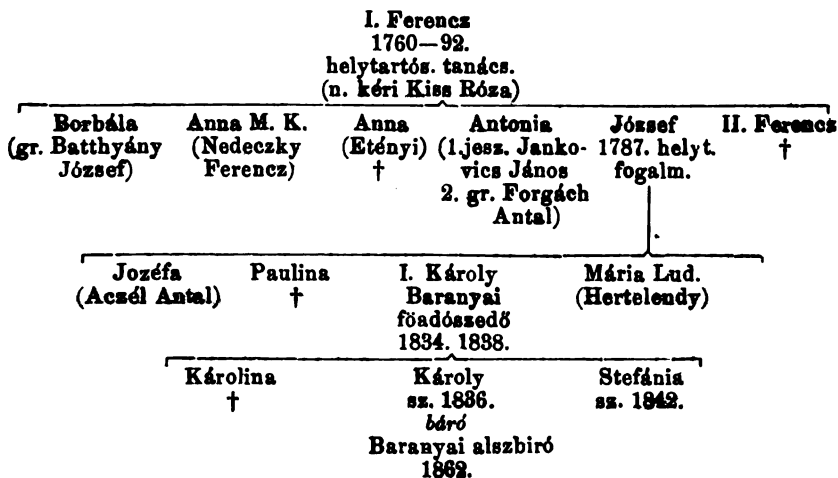
⁴⁾ Adami, Scuta gentil. tomo XI.

Péter 1760-ban a báni kormányzék tanácsosa volt, már előbb 1756-ban horvátországi ítélő-mester. ¹⁾

Testvére Miklós 1760-ban már báni törv. táblai ülnök, 1763. lett ítélőmester, 1770-ben már a báni kormányzék tondesona és irodai igazgatója; már 1787-ben a Sz. István-rend lovagja, val. belső titkos tanácsos, Zágrábi főispán, és a Horvát-, Tót- és Dalmátországi összes iskolák főigazgatója. Meghalt 1797-ben. ²⁾

Ez ágból volt lomniczai Skerlecz Ádám 1792-ben Zágráb vármegye alispánja.

A magyarországi ág nemzékrendje, mely a múlt században a lomniczai előnevet — mint a névtárak mutatják — nem használta, következő:

I. Ferencz 1760-ban már kir. tanácsos és kancelláriai titkár, 1770-ben már magyar kir. helytartósági tanácsos, és sz. István-rend heroldja, 1787-ben már a heroldság helyett ugyan azon rend lovagja, egyszersmind helytartósági tanácsos még 1792-ben. Fia József 1787-ben a helytartóságnál fogalmazó volt.

Lomniczai Skerlecz I. Károly Baranya vármegye főadósdedője volt 1833—1838-ban. Ez vagy fia az 1850—1860. évi idő közben anasztriai báró lett. Fia Károly 1862-től Baranya vármegye kinevezett alszolgabirája.

¹⁾ Lehoczky Stemmat. I. 181.

²⁾ Lehoczky Stemmat. I. 181. és II. 363.

Úgy látszik — I. Ferencznek nővére volt Skerlecz Erzsébet 1791-ben Forintos Gábor felesége.

Skerlecz Károly birja Bogátfalut Vas megyében.

Skolonics család. Skolonics József 1795-ben I. Ferencz királytól kapott czímeres nemes levelet. Czímere a paizs kék udvarában hármás zöld halom középsőjén álló ezüst daru, fölemelt jobb lábával kövecset, csőrében drága köves arany gyűrűt tartva. A paizs fölötti sisak koronáján négy szál borostyángaly zöldel. Foszladék mindkét oldalról ezüstkéék. ¹⁾

Skrabák család. (Zászkali) Árva vármegye legrégebbsi adományos családjainak egyike, mely Zászkali helységbeli ősi birtoka egy részét jelenleg is birja. A család eredetére de főleg más családokhoz és birtokviszonyaira nézve következő okmány kivonatok ²⁾ érdekesek.

1348-ban Lipold mester Körmöczbánya grófja és Árvának várnagya, Lucziczka Miklósnak Bene fiának és maga hívének azon szolgálataiért, melyeket a tengerentúli részekben (in partibus transmarinis) vele együtt mutatott, az Árva megyében fekvő Zászkalicza nevű erdőt adományozta Körmöczbányán (Sabbato prox. post conversionem S. Pauli) kelt levelében. ³⁾

1349-ben ezen erdei birtok fölötti adományozást I. Lajos király is megerősítette (Budán in Octavis festi beati Michaelis Archangeli).

1350-ben Zászkaliczai Miklós Benének fia a turóczi convent által hiteles alakban átíratja magának a följebbi kir. adomány levelet. (Feria 2-da prox. b. Margarethae virg. et martyris).

1355-ben Zászkaliczai Miklós, a turóczi convent és Mesk, F. Kubíni Adorjának fia mint királyi ember által beiktattatik a zászkaliczai birtokba, egy úttal akkor a határjárás is eszközöltetik. (Feria 3-a proxima ante festum Ascensionis dni).

1357-ben (15. calend. februarii) Zászkaliczai Miklósnak kérelmére I. Lajos király megújítja az 1349. és 1355. évről szóló birtokleveleket; és folytatólag ugyan azon hártván I. Lajos király igazolja ezen okmányok valóságát a Boszniában elveszett pecsét helyébe vésetett új királyi pecsétnek az oklevélre való oda ütésével (1364. 12. Calend. Julii).

1387. (in festo b. Adalberti Eppi et martyris) beiktattatnak a zászkaliczai birtokba István és Tamás mesterek, marcselfalvi ⁴⁾

¹⁾ Adami, Scuta gentil. tomo XI.

²⁾ Szontagh Dán. közl. szerint.

³⁾ Fejér, Cod. dipl. tom. IX. vol. 1. p. 610.

⁴⁾ Regestrum de Turócz Engelnél 82. lapon de „Gacselfalva“ áll.

Bessený Andrásnak fiai Liptó megyéből, Zsigmond királynak ugyan azon évi (feria 3. post festum Paschae kelt) új királyi adomány alapján István nádor iktatási parancsából. Ugyan ez alkalommal az új adományosok Margit nényöknek Zászkalicza Hutyka ¹⁾ Miklóstól nemzett Márton fia özvegyének özvegyi illetőségeit is kifizették (in festo. b. Adalberti Eppi et martyris).

1426-ban (Dominica Laetare) Zsigmond király Bécsben kelt adomány levelében a Bene-Luczizka Miklós részére a zászkalai birtokról szóló okleveleknek Zászkaliczai Mihály fíjára Jánosra, továbbá baggini Bredács István fiaira Lőrinczre és Tamásra történt átruházását új kiváltságlevél alakban megerősíti.

1429-ben (feria 6. prox. ante festum b. Ambrosii Eppi et confessoris praeterita) Palóczy Máté országbíró parancsa folytán az előtte lefolyt nyolczados bíróság ítélete alapján Zászkaliczai Mihálynak fia János és Bagyon Istvánnak fiai Lőrincz és Tamás Zászkalicza helység birtokába beiktattatnak, mellözve marczelfalvi Bessený István fiának Jánosnak ellentmondását, minthogy ez harmadszori ezen ügyben 1429-ben történt megidéztetésére nézve is a nyolczados bíróság előtt meg nem jelent.

1435-ben (quadagesimo die Quadagesimae) a nyolczados bíróság a zászkalicizai birtokról ítélte, hogy elismertetvén Bene fiának Miklós-nak fiágon magvaszakadása, Margittól származott Zászkaliczai Mihály fiának Jánosnak birtokában hagyatik a zászkalicizai birtoknak anyai negyede, a mint már előbb is birtokolta; a többi három negyed birtok-rész pedig marczelfalvi Bessený István mester fiának Jánosnak az 1387. évi új adomány alapján oda ítéltetett, Jánosra a Bagyoni Bredács István fiára nézve pedig örök hallgatás mondatott.

1439-ben (octavo die festi b. Georgii martyris) Hédervári Lőrincz nádor parancsa folytán a Zászkaliczai birtoknak azon negyedrésze, mely Zászkali Jánosra, Mihálynak fiára negyedképen jutott, elkülönítetik, a többi $\frac{3}{4}$ rész pedig Bessený István fiának Jánosnak, Pál fiának Istvánnak és fechkeházi Czuda Balásnak hasonló részletekben meghagyatott.

1474-ben Pongrácz István szerzett királyi adománylevelet Zászkaliczára; azonban birtokába nem jutott.

Az eddig elősorolt oklevelekből a következők derülnek ki. Hogy Bené-nek fia Luczizka Miklós még az 1387. év előtt mag nélkül kihalt; — hogy Margit, a birtokban részesült ös-anya nem Bene Miklós-

¹⁾ Regestrum de Turóczban „L u c h k a” áll, valószínűleg igazabban?

nak, hanem Hutyka Miklósnak leánya volt. Ezen Miklós pedig az erdei birtokon kívül, melyet Bene Miklós szerzett, Zászkaliczának (az előtt Hutyka-Lehotá-nak) birtokosa volt, és innen vágatott ki e negyed Margitnak, midőn Zászkaliczai Mártonhoz ment férjhez; — hogy bágyoni Bredács Lőrincz és Tamás Luczizka Miklósnak apa utáni unokái voltak, de mint olyanok, kik a Luczizka Bene Miklós részére 1348—49. évről szóló adomány levélbe föl nemvételtek, Bene Miklós magvaszakadásával annak birtokából jogosan kizárattak; — hogy marcselfalvi Bessenyő Andrának fiai István és Tamás, midőn 1387-ben Zászkalicza helységet Bene Miklós magvaszakadása czimén új kir. adomány mellette magokra iratták, a Luczizka, Bene, Bredács és Hutyka rokonság irányában jogérvényes birtok szerzésre tettek szert; — hogy zászkaliczai Hutyka János, Mihálynak fia és Margitnak unokája, ama utó-családnak, mely mármá is Zászkalon birtokos és Skrabák név alatt ismeretes, valóságos előde, birtoka pedig azon negyedet képezte, mely 1439-ben Hedervári Lőrincz nádor parancsa következtében mint Margitot illető leány-negyed zászkaliczai Hutyka Jánosnak, Mihály fiának kihasítatott; végre hogy a marcselfalvi Bessenyő család által 1387-ben szerzett zászkali birtoknak három negyedrésze azon rész, mely jelenleg az árvai uodalomnak és ennek volt jobbágysága kezén van, a Bessenyő család magvaszakadtán Árva vára illetékéhez, honnan elszakasztatott, visszaesett.

Zászkaliczi Mihály fiának Jánosnak utódai mikor kezdtek Skrabák névvel nevezetni? — nem tudjuk. Az bizonyos, hogy midőn 1583-ban a Thurzó nemzetség leány-ága részéről az Árvai uodalomhozi jogegyenlőség kérdésében Árva vármegye előtt vizsgálat tartatott, akkor a Zászkali család öt tagja, mint szomszéd közbirtokosok járván el, névszerint János, György, Péter, Mátyás és András, már zászkaliczai Skrabák néven fordultak elé. 1595-ben pedig Thurzó Györgynek az Árvavári uodalomba lett beiktatásakor, a szomszéd zászkaliczai közbirtokosságból György, Mátyás és Miklós, Skrabák név alatt, Szkaliczai Benedek pedig Luczizka régi, már akkor kihalt vezetékneven, lettek följegyezve. A családi birtok neve pedig időközben Zászkaliczából Zászkal névre módosult.

A Skrabák család több vonalra, és ágakra származván, ezek közül a jelenleg még Zászkalon élőknek főbbjei a Mihályféle vonal, és Ferencz ága illető al-ágasataival; Zolna m. városban székelnék a János vonal ivadékai, Sáros megyében pedig az Istvánféle ágbeliek. A kihalt

tak közül Péter máskép Mandrcska, és Ádám máskép Pekár és Sándorféle ág ismeretesek. A Péter s vele rokon Ádám ág utáni birtokrészeket leányági jogon Mesko, Boczkó és Trnkóczy, — a Sándor-féle birtokhagyatékot pedig Szontagh család szintén leányági jogon birják jelenleg.

A Skrabák család legnagyobb részben mezei gazdaskodással foglalkozott, ennél fogva neveikkel a közügyek tárgyalásánál ritkábban találkozunk; kitünőbbjei voltak:

1574-ben Skrabák Péter, mint ki Jezerniczky Kristófnak Kis-Besztereczbe történt beiktatásánál nádori iktató emberként szerepelt. 1595-ben Péter ágából Jakaba felső-kubíni, úgynevezett Valentich-Galkóféle birtokba iktatásnál királyi iktató emberként működött.

Jakabnak unokaöccse Mihály 1603-ban Árva vármegye szolgabirája volt. 1614-ben Mihály hasonnevű vonalból megyei esküdt.

1631-ben János törvénytörvénybíró.

1685-ben ifj. Mihály a följebbi Mihály szolgabíró fia, megyei esküdt. — 1740-ben János hasonnevű vonalból csendbiztos. 1830-ban Sámuel (Ferencz ágából) szintén csendbiztos. Ugyanakkor István az eperjesi kerületi táblánál kiadó. 1847-ben Dániel Árva vármegye tisztifőügyésze.

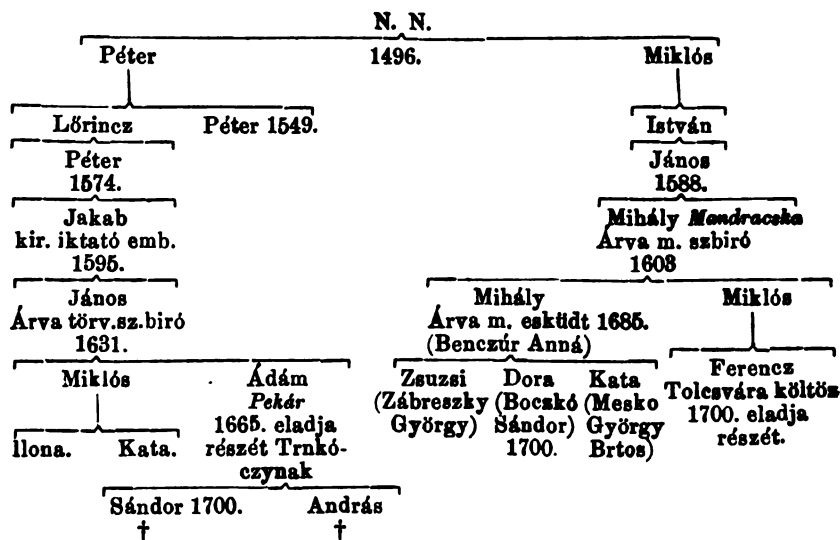
A család származási rendjét a Zászkali törzsek egyikéhez sem lévén képesek közvetlenül kapcsolni, a Skrabák név felvétele óta kezdett családfákat ¹⁾ következő táblázatok mutatják:

¹⁾ Szontagh Dán. közl.

I. t á b l a.

Skrabák Péter és Miklós vonalai, az úgynevezett Mandraczka Pekár és Ádám-féle ágakkal.

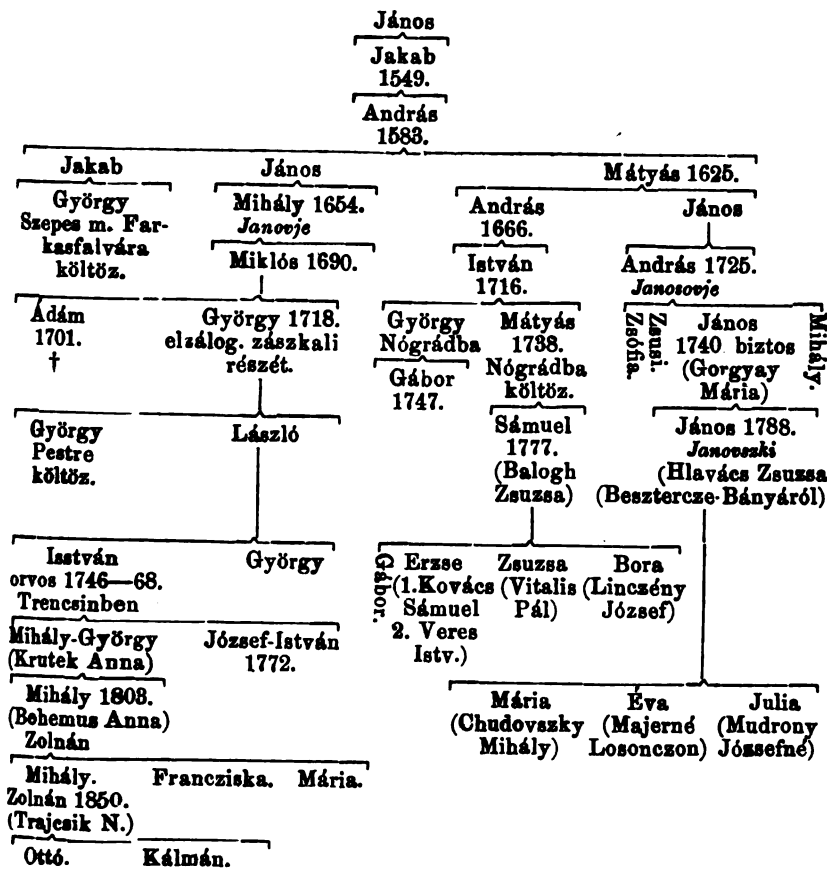

Ez ágból Ferencz Zemplin vármegyébe Tolcsvára költözvén, 1700-ban örökösen eladja zászkali részét Mihály nagybátyja leányainak és vejének u. m. Zsuzsának Zábreszky Györgynének, Dorottyanak Boczkó Sándornének.

A másik ági Ádám Skrabák másképp Pekár pedig 1665-ben eladja részét Trnkóczy Mártonnak. Innen ezen vonal birtokait Boczkó, Mesko és Trnkóczy családok bírják.

II. tábla

Skrabák János vonala, Janovje és Janosovje ágakkal.

A Jánosovje fi-ág kihaltával annak birtokába a leány-ág örökösödött, 1843-ban pedig a kir. ügyész és általa Szontagh család.

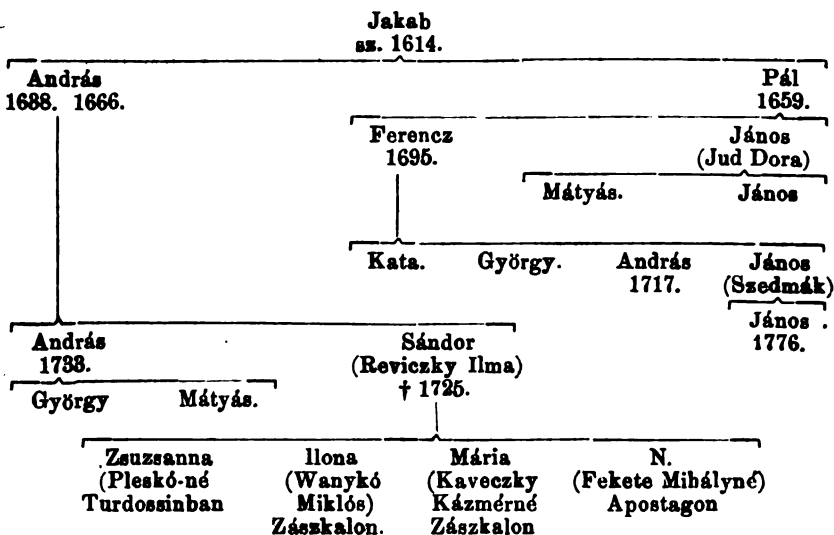
Istvánnak fiai György és Mátyás Nógrád megyébe B. Gyarmatra telepedtek, ott találjuk őket már mint elismert nemes személyeket az 1716. évi uradalmi összeírásban ¹⁾; és 1734-ben is, midőn a febr. 15-en kezdett nemesi vizsgálatkor mint Árva megyéből származottak Árva megyétől kiadott nemesi bizonyítványukat elmutatták. Az 1755. évi Nógrád megyei nemesi összeírásban Skrabák János

¹⁾ Magyar Muzéum 1858. évi foly. I. köt. 319.

nost és Mátyást olvassuk; 1777-ben pedig Skrabák János és Sámuel vettek ki Nógrád-tól nemesi bizonyítványt.¹⁾ Ez utóbbi gyermekei a táblán láthatók.

III. tábla.

Skrabák János vonalán Jakab és Sándor ági utódok.

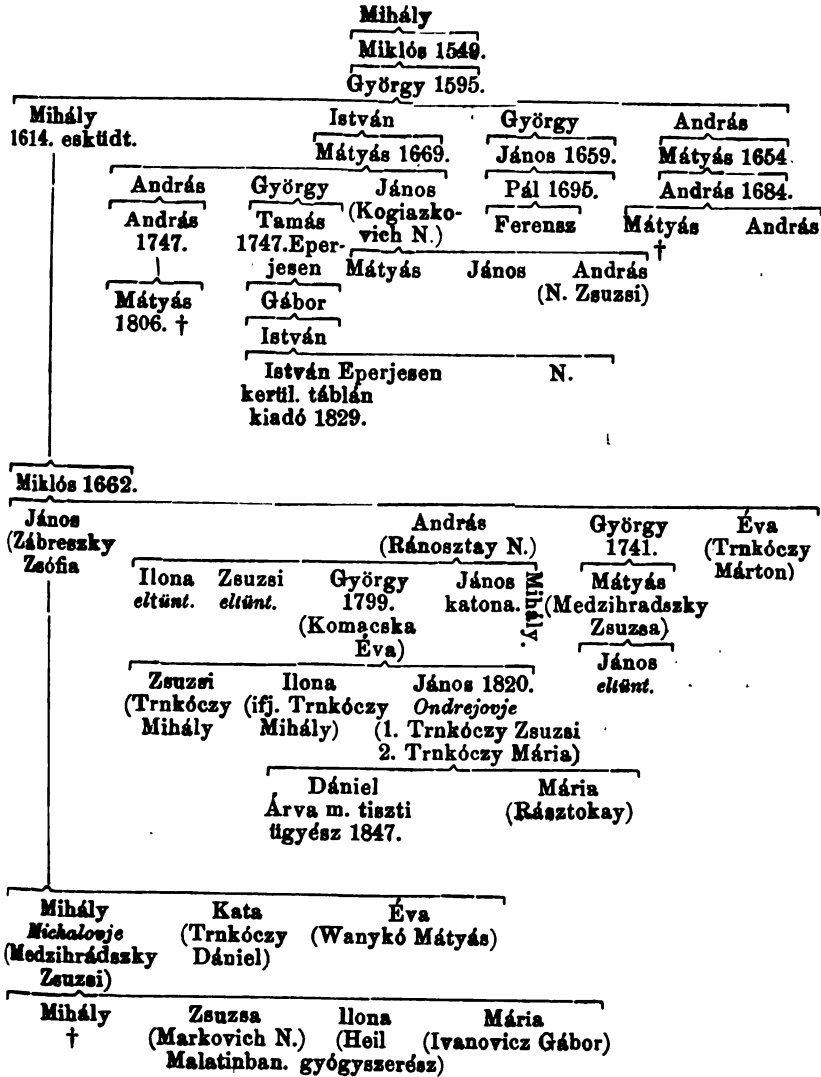

Ezen ágnak férfi-ivadékban történt kihaldása után annak birtoka Sándornak négy leánya után $\frac{3}{4}$ részben Belányi, Szontaghra, $\frac{1}{4}$ részben pedig Skrabák Mátyásra (Fercsovje) mint leány-ági utódokra örök bevalás mellett szállott.

¹⁾ 1777. évi jegyzőkönyv 453. szám alatt.

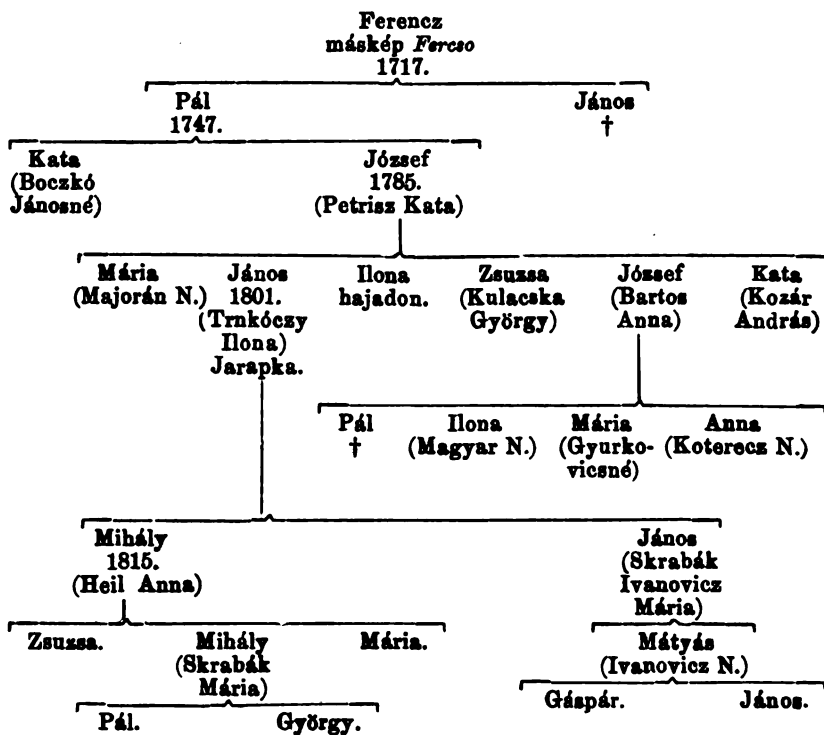
IV. tábla.

Skrabák Mihály vonala Mihály és István ágaival.

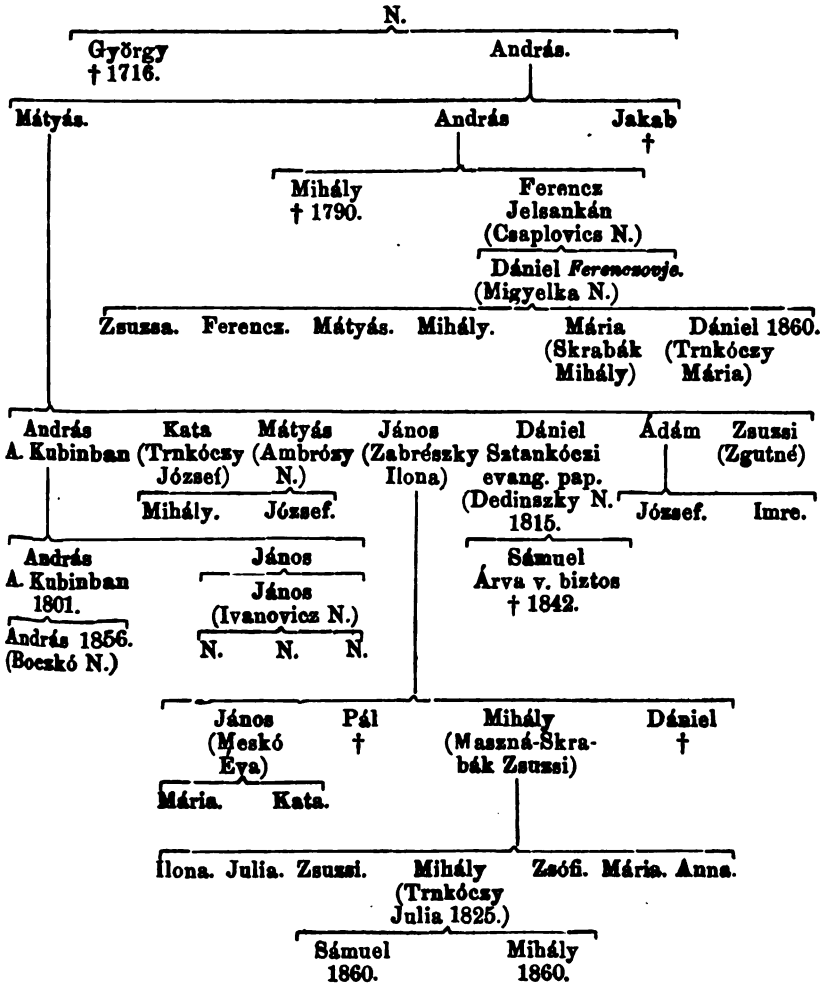

V. tábla.

Skrabák család Ferencz vonalának
Fercsóága.

VI. t á b l a.

Skrabák család Ferencz vonalának ága.

A család czimere — mint följebb a metszvény ábrázolja, — a paizs kék udvarában zöld téren egy fejű fekete sas kiterjesztett szárnyakkal, és jobbra fordított fejjel látható, a paizs fölötti sisak koronájából arany oroslán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A Skrabák családból említendők még János és András, kik 1795-ben Arad vármegyében hirdették ki nemességüket; ¹⁾ továbbá Skrabák Sámuel, ki 1816-ban a jeni egyetemen tanult, ²⁾ onnan haza jöven Sajó-Gömöri iskolai igazgató lett.

Skublics család. Zala vármegyei nemes család. Skublics Mihály 1650-ben a győri püspök tisztartója volt ³⁾ E század elején élt Skublics Zsigmond, kinek neje alapi Salamon Rozália, mint özvegye másodszor báró Ghillányi Jánoshoz ment férjhez, ennek is özvegye maradván, meghalt 1833. mart. 27-én, kora 74 évében Szombathelyen, eltemettetett Szilvágyon Vas megyében. Zsigmond gyermekeit mutatja a következő táblázat :

Zsigmond (Salamon Róza)		
József 1833 cs. k. kapit.	Alajos Zala várm. főszbiró	Emilia (Tallián Antal kamar.)

Alajos 1826-ban már Zala vármegye alszolgabirája, ujjonnan megválasztva 1828-ban is, majd főszolgabiró, végre 1830-tól főjegyző.

Tán Zsigmondnak atyja volt Skublics Sándor, kinek neje 1763-ban Zarka Anna, és tán testvére Skublics Imre, ki 1812-ben a Ludoviceára 300 ftot adott. ⁴⁾

A család czimere vízirányosan kétfelé osztott paizs, a felső udvarban magyar vitéz áll, kivont kardja hegyén török fejet tartva; az alsó udvarban vár látszik. A paizs fölötti sisak koronájából szintén a leirt-hoz hasonló vitéz emelkedik ki.

Skultéty család. Lásd Scultéty cs.

Sluchich család. Sluchich József és Sándor 1760-ban Nógrád megyében hirdették ki nemességüket. ⁵⁾

¹⁾ Arad várm. jegyzőkönyv. 1795. évi 190. sz.

²⁾ Haan, Jena Hung. 147.

³⁾ Lehoczky-nak Stemmat. II. 363. Schönvisner Antiquit. Sabariens. 329.

⁴⁾ 1812. évi 2. törv. cz.

⁵⁾ Nógrád megyei jegyzőkönyv 1760. évi 70. lap.

Soboky család. (Soboki) Erdély kihalt családai sorába számítatik. ¹⁾

Sófalyv család. (Etédi) Erdélyben honos. Dániel Kolos megye sebésze 1837-ben, József és Sámuel Belső Szolnok megyében lakozók, László ügyvéd Kraszna megyében; József mérnök Maros-székben, másik József irnok ugyan ott, János országos fő számvevőségi tisz, — mind 1848. körül.

Sófalyv család. (Sófalvi) Közülök Sófalyv Elek kir. kincstári titoknok 1848-ban

Sófalyv T. család. Sámuel Kraszna megyében aljegyző, 1848-ban árvaszéki ülnök stb. Még több ily nevűt említhetnénk, kiknek családai összeköttetéseiket nem ismerjük; ilyen a többi közt Sófalvi József, ki külföldön tanult és Schultzernak természetrajzi beszélgetéseit fordítá és nyomatá 1778-ban Kolozsvárott.

Sohár család. Zala vármegye gyökeres régi nemes családja. Közülök Sohár János 1755—57-ben Zala vármegye alszolgabírája. Lakott Söjtörben.

Jánosnak fia Ferencz, ennek fia János 1790-1829-ben Zala megyében kétségtelen nemes, ennek fia János 1832. majus 7-én Zala vármegyétől nemesi bizonyítványt vett ki, és azt Nógrád megyében 1835. aug. 26-án ²⁾ hirdetteté ki. Utódai úgy látszik, Hevesben vannak.

Fejér vármegyében a múlt század második felében Keresztúron laktak Sohár György és István nemesek.

Sohár Ferencz, felesége Gyömörey Krisztina által a Pest megyei Abonyi közbirtosság részese lön. Nevezett nejétől gyermekei Ferencz, Borbála és Francziska a század első felében élők.

A család czimere a paizs kék udvarában fiait saját vérével tápláló pellikán madár.

Sohonay család. (Laki) Laky Sohonnay Ádám és fia Ferencz, és leánya Zsuzsanna neveikben is bessenyői birtokrészt 1610-ben Thurzó nádor parancsa mellett bevallja a vassvári káptalan előtt Keresztúry Ferencznek.

Sokoray család. (Máskép Dorkó) Sokoray máskép Dorkó Péter Győr vármegyétől 1827. nov. 9-én, Ferencz pedig 1828. nov. 19-én nemesi bizonyítványt vett ki. ³⁾

¹⁾ Kővári, Erdély családai.

²⁾ Nógrád megyei jegyzőkönyv 1420. sz. alatt.

³⁾ Budapesti hirlap Hivatalos Értesítője 1860. 104. szám.

Sóky család. (Tóth-sóki) Nyitra vármegye legrégebb családjainak egyike, mely nevét azon megyei Tóth-Sók (vagy régibb írásmód szerint Soók) helységről vette, előnévvel együtt.

Általam ismert törzse Soóky (*így írták!*) János, a XIV. század elején élt; ennek fia Péter 1372-ben a zobori convent előtti bevallás szerint zálogjogon megszerezte Pethő Jánostól annak Nyitra megyei Rátónyi helységbeli fele birtokrészét 20. márkáért, mint ezt később 1482—1489. körül a két család közt folyt perben a Soóky utódok felmutatták.

1404-ben Soóky Jánosnak fiai István és Mihály Közép-Atrakon beiktattattak a nyitrai káptalan által.

1422-ben Soóky István, Mihály, János és másik János Chochozna helység fele részét örökbevallás szerint megvették a Nyitrai káptalan előtt.

1425-ben Soóky Jánosnak fia István és ennek fia Miklós. továbbá Soóky Mihálynak fia János Pethő Lászlónak fiától Miklóstól ennek ráthonyi részét 150 ftért megvették a nyitrai káptalan előtt; és ugyan ez évben a Zobori Convent által beiktattattak.

1426-ban a Zobori convent előtti bevallás szerint Pethő Lászlónak fiától Miklóstól Soóky János fia István mester Rátony helység felét 150 ftért zálogba veszi.

Ugyan ez évben Soóky Jánosnak fia István érdektársaival együtt a Nyitrai káptalan által tanuvallatást eszközöltet Koloni András és Kis-Tapolcsányi Gyula ellenében Ohaj helységet illető levelek iránt. — Ugyan ekkor a Soóky család részére egy másik tanuvallatást is tétetett a nyitrai káptalan Sztarócz és Hink helységről szóló levelek iránt.

1428-ban Soóky Jánosnak fia István mester a Pethő családtól szerzett ráthonyi birtokrész megvételét Gara nádor előtt is ünnepeleysítette.

1434-ben a nyitrai káptalantól Soóky Istvánnak fia Péter részére felmentő levél (absolutionales) Ohaj, Ondroh, Sók, Mosócz és Kis-Czabaj iránt a Lóthi örökösök ellenében.

1436-ban Zsigmond királytól a Soóky család új adomány levelet nyert Soók, Attrak és Toköld helységekre. Beiktatta a nyitrai káptalan.

1466-ban S. Mihálynak fia János és Istvánnak fia Péter között a nyitrai káptalan előtt barátságos egyezség kelt.

1470-ben Soóky János a zobori convent előtt tiltakozik Ujlaky Miklós Vajda ellen, ki ráthonyi szerzett birtokát elfoglalta.

1474-ben Mátyás király Soóky János és ennek fia Zsigmond részére ótalomlevelet ad ki a Trencsin megyei Czünene és Pecsene helységbeli birtokok iránt a nyitrai káptalan szerint.

1471-ben Soóky János a szent-benedeki convent által vizsgálatot tétetett Nyitra megyei Bodok helységbeli birtoknak Ludáni Péter és neje Kata és fiok László általi elfoglalása iránt.

1476-ban Reghi János nyomoztat a szent-benedeki convent által Nyitra megyei Alsó-Vásárdi birtok elfoglalása iránt Soóky János és fia Zsigmond és Korossy Miklós özvegye Dorottya, fiok Osvald, és Ilona Belegi Lászlóné s végre Ipolth Márk ellen.

1480-ban Soóky Pál és János Nyitra megyei Sók és Felső-Attrak helységbeli birtokrészeit 550 ftért borsai Csorba Tamásnak és nejének Borbálának, nevezett Soóky János leányának örökösen bevallják a sz.-benedeki convent előtt.

1485-ben Soóky Pál Sók és F. Attrak helységbeli birtokrészeit Soóky Jánosnak, Csorba Tamásnak és nejének Borbálának 800 ftban elzálogosította a szent-benedeki convent előtt.

1486-ban Soóky Isvának fia Péter Csorba Tamást a Sóki és F. Attraki birtok megvételétől, Soóky Pált pedig eladásától tiltja.

1489-ben Báthory István országbíró Soóky János részére az 1482. óta Pethő Pál ellen indított perben az ősei által zálogban vett ráthonyi birtok iránt kedvező ítéletet hozott.

1498-ban Lipovniki Benedek nejével Ilonával és gyermekeivel együtt többi között Soóky Péternek, S. István fiának, a nyitrai káptalan által beiktattott, zálog czímen bevallott sutóczi birtokfele részében a szent-benedeki convent által beiktattott.

1500-ban S. Péternek fia János nevezett atyját és testvérét Istvánt Felső Sók és Attrak helységbeli birtokainak megterhelésétől és elidegenítésétől a nyitrai káptalan előtt tiltja.

1505-ben a Soóki család mintkét ágbeli tagjai kir. táblai ítélet folytán F. Sók, Attrak és Ohaj helységbeli birtokaikon megosztottnak és azokba beiktattatnak a nyitrai káptalan előtt.

1511-ben Marsóvszky László, és Margit Thóth-Soóky László fiának Móricznak leánya, gyermekei György, Péter, Gáspár és Mihály neveikben is, az ellen, hogy Margit Pekeri Istvánnak neje, Soóky Zsigmondnak a Tóth-Soóky János fiának és S. Mihály unokájának leánya és Éva Tóth-Soóky János fiának Pálnak leánya, és Ilona

n a Évának leánya Nyitra megyei Felső- vagy Tóth Soók és F. Attrak helységbeli birtokrészeit elidegeníteni szándékoznak, a nyitrai káptalan előtt tiltakoztak.

1513-ban a szent-benedeki apát és convent Margitnak Soóky Zsigmond leányának és Pekeri István nejének Bars megyei Óhaj, Nyitra megyei Ondroh, Kis-Czabaj és Alsó-Sók helységbeli birtokrészeiben — kivéven Alsó-Sókon a curiát, — zálog czímén beiktattanak, Majthényi Ráfael ellent mondása mellett a sz.-benedeki convent által.

1517-ben Tökés-ujfalvy János több rendbeli panaszok miatt idézti Margitot Soóki Zsigmond leányát, Pekry István nejét a sz.-benedeki convent közbenjöttével.

1559-ben Ghyczy Józsa Pekry Borbalát Győrödi Mátyás özvegyét a kis-győrödi birtok eladásától és abba való beiktatástól eltiltja az esztergomi káptalan előtt.

Pekry Borbála Dombay Mihály özvegye, leányának Győrödy Dorottyanak, és ennek néhai Ghyczy Józseftől nemzett gyermekei neveikben is mindenkit a gyámi bevallástól eltölt a nyitrai káptalan előtt év szám nélkül. ¹⁾

1620—1624. év közt Csery István és neje Soóky Rebeka Nyitra megyei Malomszeghen egész nemesi curiáját Soóky Gergelynek és Forgács Anna asszonynak és örökösöknek 1500 ftban örökösen eladták a nyitrai káptalan előtt. — Ugyan ez idő tájban Soóky Gergely több birtok részt vett zálogon Csery Mihálytól.

1628—1630. év közt Csery István mint gyámja feleségének Soóky Rebekának; és Soóky Ferencznek fia István, és a többi Hindy Zsuzsannától született testvérek neveikben is eltiltja Soóky Erzsébetet, Tóth-Sók és Attrak helységbeli birtokok eladásától, másokat a vételtől a nyitrai káptalan előtt.

1643-ban Csery István mint Soóky Rebeka nejétől származott gyermekei gyámja, úgy Soóky István és János terheiket is magokra vállalva, Nyitra megyei kajszai helységbeli birtokrészeit Tegledy János kalocsai érséknek 4000 ftért tíz évre zálogba adja a nyitrai káptalan előtt.

1696. Csery Imre és Gáspár azon végrendeletnek, melyet Soóky János neje Hidvéghy Anna részére Nyitra megyei Ságbi birtok iránt a nyitrai káptalan előtt tett, ellenmondanak.

1727-ben Csery Sándor eltiltja Soóky másképp Gáspárovics János

¹⁾ Nyitrai káptalan Protoc. 5. nro. 108. az 1552. és 1560. év között.

nost és Ádámot, és nevezett Jánosnak fiait Ferenczet és Istvánt Nyitra megyei Kajsza, F. és Alsó-Attrak, Tóth-Sók, Paczolaj és Kis-Ságh birtokrészekre nézve minden felfüzetés elfogadásától, másokat pedig a megvételtől a nyitrai káptalan előtt.

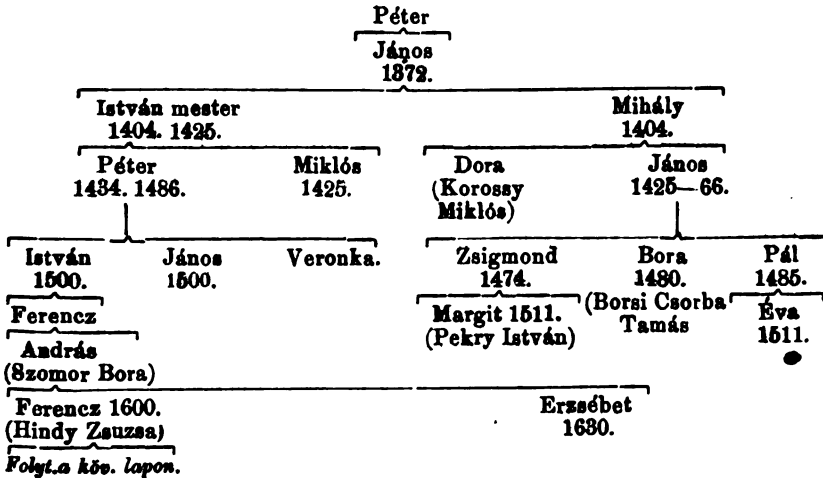
1750-ben Csery Sándor nyitrai alispán saját, és vele együtt néhai Soóki Andrástól származott oldalas rokonai neveikben ellent mond Székely Miklós beiktatásának Kajsza másképp Kis-Sallóra nézve a nyitrai káptalan előtt. ¹⁾

A Sóky család idővel Nyitra megyei ősi székhelyéből tovább is elterjedt, nevezetesen a szomszéd Trencsin megyébe, hol Soóky Anna 1556-ban slavniczai Sándor Miklós neje volt. 1690-ben egyik tagja a sztreceeni várban. — 1837-ben Nemes-Kotessón lakott Károly és három fia Flórián, Konstantin és István. ²⁾

Zemplin megyében, hol a század elején birtokosnak iratik a Soóky család Nagy és Kis-Azaron. ³⁾

Egyik ág, nevezetesen a följebb említett Ádám, Nyitra megyei F. Attrak helységből Nógrád megyébe Vadkert m. városban telepedett; ez, vagy fia nevezett Antal az említett Vadkert Mező városban primatialis érseki adományos birtokot nyert, melyet utódai jelenleg is birnak.

A családfa tudhatólag következő:

¹⁾ Eddig az idézett káptalani és conventbéli oklevelek kivonatai szerint.

²⁾ Szontagh Dán. közl.

³⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 279.

Ferencz 1600., *ki az előbbi Ipson.*
(Hindy Zauzsa)

János 1643. (Hidvéghy Anna 1696.)		István 1680.	Rebeka 1643. (Csery István)		Ádám ? F. Atrakon
Ferencz 1727.	István 1727.	Antal Nógrádban Vadkerten 1754. 1799.			
János Vadkerten 1799. 1801. (1. Szilassy Ágnes 1788.) 2. N. N.					
Gábor kir. ügyész törv. sz. ülnök	János P. Szántón. Paulina.	N. (Tomisné	2-től József Nyitrába vissza költöz t. ügyész 1847.	András Nógrád megyei (Vinceze 1847. Fer.) (Höppner Paulina)	N. Fer.)
		László		Gyula	Coelesta
Regina (Galgóczy)	Karolina.	Gábor.	Ottília.	Eulália.	Mária. Gyula. Béla Imre.

A Nógrád megyei ágából Antalnak fia János Vadkerten lakos, Nyitrai vármegyétől 1799. sept. 10-én nyert nemesi bizonyítványa Nógrád megyében 1801. april. 20-án kihirdettetett. Első nejétől Szent-Iványról származott Szilassy Agnestól gyermekei 1. Ignác szül. 1785-ben, Esztergom megyei pap s (nyug. lak. P. Szántón) 2. Gábor 1849-ig kir. ügyész Nógrád megyében, 1850—54-ig cs. kir. megyei törvényszéki ülnök. 3. János, köz-birtokos Pusztaszántón. 4. N. Tomisné. Ezek gyermekei a táblán láthatók.

Jánosnak második nejétől gyermekei: 5. József, ki Nyitra megyébe költözött. 1) Ott 1830-ban rendszerint esküdt, 1833-ban főszolgabíró volt! 6. András 1842-ben Nógrád megye tiszti alügyésze, majd Börtön főfelügyelő főügyészi czimmal 1847-ig Gyermekei a táblán láthatók. 7. N. Vincze Ferenczné volt.

Nincsenek a táblázaton az 1406-ban élt Soóky László, ennek fia Móríc és ennek leánya Margit.

Továbbá Soóky János, kinek 1586-ban neje Mendencsics Anna volt.

Soóky Gergely, ki 1625—28-ban élt, és róla följebb emlékeztünk;

Végre Soóky István, 1650-ben nyitrai éneklő kanonok. László 1716-ban Nógrádban berczeli plébános.

¹⁾ Nógrád megyétől 1844. jan. 12-én 212. sz. alatt vett ki nemesi bizonyítványt.

Legvégre Soóky Pál és Márton, kik Nógrád vármegyében 1776-ban hirdették ki nemességüket. ¹⁾

A család czimere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó, kettős farkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából az előbbihez hasonló oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Soklyóssy család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes családainak egyike. ²⁾

Soldos család. (Runyai) Gömör vármegye legrégebb, törzsökös és családainak egyike, mely az élő hanvai Hanvay, hanva-Darvas, hanvai Sándor, kihalt Szkárosi és Nagy-szájú családokkal egy közös törzsből, a XIII. században élt Comes Hunthtól de Hanva származott.

A közös törzsbéli szétágazást nem ismerve, és a még élő családtól e részben, valamint újabb nemzedékei iránt adatokat nem nyerhetve, csak a XVI. századtól saját irataim és egyéb idézett hiteles források után a múlt század közepeig terjeszthetem elé a származásrendjét; azonban néhány jelesb tagjáról az előbbi időkből is vannak adataink, így

Runyai Soldos András 1466-ban Mátyás király udvarnoka, ³⁾ 1477-ben Borsod vármegye alispánja ⁴⁾ volt.

Soldos Tamás Gömör megyében birtokos 1479-ben, ki ellen hatalmaskodási kereset ⁵⁾ folyt.

A XVI. század közepétől kezdve két ágon bírjuk megindítani a családfát, az egyiket I. Imrétől, ki 1546-ban Borsodban és talán Szendrőn élt ⁶⁾, és I. Oswaldtól; az előbbi ivadéka az I. táblán, Oswaldé a II. táblázaton látható :

¹⁾ Protocol. C Neograd 1776. p. 328.

²⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 117.

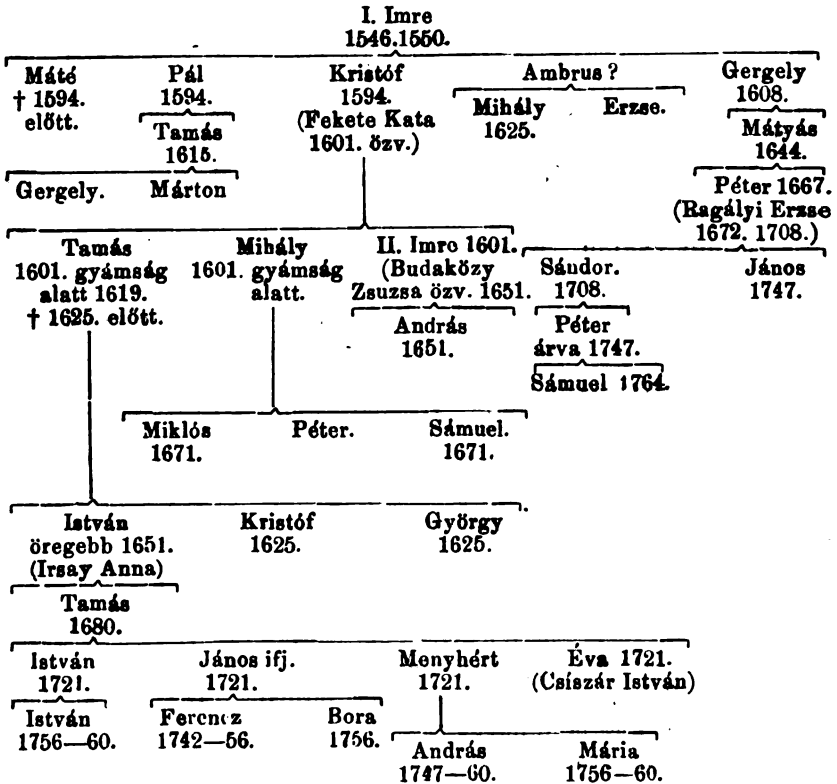
³⁾ Teleki Hunyadiak kora XI. 153.

⁴⁾ Eredeti oklevél.

⁵⁾ Teleki, Hunyadiak kora XI. 102—104.

⁶⁾ Régi magyar nyelvemlékek II. 61.

I. t á b l a.

1550-ben febr. 14-én Soldos Imre, és Mihály, Máté, Péter, János és György hasonlóan runyai Soldos-ok, nem különben Hanvay Demeter, Gábor, Lajos, Lőrincz, József, Gáspár Uriel, ismét Darvas Albert és György, Nagyszájú Benedek, hanvai Sándor Pál, Ferencz, István, Szkárosi János, Sandrin, András, Imre, Tamás, Gergely; továbbá Szkárosi másképp Tittyke Miklós, nem különben Kerepeczi Akos, Miklós, Péter, és Gáspár Gömör megyében fekvő Runya, Hanva, Kerepecz és Krisán, Alsórá, Alsófalva, Szkáros, Felfalu, Visnye, Strása, Borosznak, Szász, Répás, Prósa, Forró, Fillér helysége és Hegyföld és Szuráncs pusztákra I. Ferdinand királytól új adományt vittek.

1594-ben szent Iván napja után szerdán Soldos Pál és Kristóf, testvéröknek néhai Soldos Máténak Felfalu, Alsófalú, Répás, Forró és Hanvai birtokain magosztóznak.

1608-ban dec. 3-án Soldos Ambrus és Tamás egyezsége lépnek, mely szerint Soldos Tamásnak magvaszakadása esetére hiteztársának, ha férjhez nem megy, Répás helységben bizonyos tilés nász ajándokképen 14. ftba ajánlatik. Ambrusnak fia által vagy Soldos Gergely fia által megváltandó.

1615-ben (Feria 8. prox. post Dnicam Exaudi) runyai Soldos Pálnak fia Tamás Répáson egy féljobbágy telket, Forró pusztán egy egész puszta jobbágy telket Beretkey Mihály és Jánosnak 115. ftban elzalogosít.

1619-ben Soldos Kristófnak fia Tamás Gömör megyei Visnyón egy házhelyet 75. ftban elzalogosít Szathmáry Király Miklósnak.

1625. mart. 21-én Soldos Mihály és Imre egy részről, Ambrusnak fia Mihály, és Gergelynek fia Mátyás, nem különben Tamásnak fiai Gergely és Márton bizonyos javakra nézve, melyeket az első rendbeli egyezkedők Szilassy Istvántól visszaváltak, melyeket eldődek törvény útján kerestek, de elvesztettek és melyeket valaha Soldos Máté Runyán, Fel és Alsó Faluban, Alsó-Ráson, Filléren és Répáson birt, egyezsége léptek, mely szerint Mihály és Imre azon javak felé részét kibocsátottak, egyszersmind néhai Soldos Tamás fiainak Istvánnak, Kristófnak és Györgynek szavatosságát magokra vállalták.

1626. januar 28-án Habok István Soldos Mihálynak és Erzsébetnek gyámságát és gondját elvállván, ezeknek jóságait Soldos Imre és Mátyás beleegyezésével is kezelésül átvette, míg az Soldos Mihálynak, vagy Imrének és Mihálynak tetszeni fog, mely javak különben is leány ágat nem illettek, miről térítvényt adott.

1644-ben Soldos Gergelynek fia Mátyás Gömör megyei Borosznok helységben egy házhelyet elzalogosít mihályfalusi Forgon Péternek és nejének Ragályi Annának 75. ftban.

1651-ben januar 21-én runyai Soldos idősb István és András, nem különben Budaközy Zsuzsa Soldos Imre özvegye mint gyámnő között osztály történt a Fillér, Felfalu Visnyó és Runya helységbeli birtokokra nézve, melyek három részre osztattak, az illetékes részen kívül Soldos Istvánnak adatott még Runyán bizonyos jobbágy házhely ideglenes hasznalatul azért, mivel azon 800 ft. összeget, melyért hajdán Soldos Mátyás e javakat kiváltotta, Soldos Imre és Mihály vették fel, és Soldos Tamás árvainak részeltetése nélkül fel használták.

1654. januar 1-én néhai Soldos Tamás fia idősb István Gö-

mör megyei Hanva helységbeli házhelyre Babics Tamástól 20 ft. fel-fizetést (auctio) vesz fel.

1667. (feria 5-a post festum Jacobi Apostoli) Soldos Mátyásnak fia Péter, és neje Ragályi Erzsébet, szabadon ereszti Runyán lakó alattvalóit Csiszár Jakabot és Istvánt minden utódaival, azon felül 680 ft. letétele mellett egy fél nemesi házhelyet és két kertet ad nekik, és azon összeg fejében részökre nemes-levél szerzését is magára vállalja.

1671. febr. 2-án runyai Soldos idősb és ifjabb István, János, és továbbá Miklós, Péter és Sámuel és néhai Soldos András örökösei, továbbá a hanvai Sándor, a hanvai Hanvay, szkárosi Farkas család tagjai az egymás közti kölcsönös örökösödés miatt regóta villongó kérdések és néhai Hanvai Ferencz magvaszakadása folytán öt részre osztandó birtokra nézve egyezsége léptek.

1708-ban Soldos Péter fia Sándor Fülléren egy pusztát telkét, melyet atyja zálogított el, kiváltotta Balczer máskép Gally Mátyás özvegyétől.

1721. máj. 24-én runyai Soldos István nejétől Irsay Annától született fiának Tamásnak fiai István és János, továbbá Menyhért és Éva Csiszár Istvánné Pest megyei Irsa helységbeli birtokrészüket elzalogosítják Irsay Pálnak, Varacskey Andrásnak és Buzogány Mihálynak 350 fért 23 évre.

1747-ben élt Péter Sándornak fia, és tiltakozott nagybátyja és gyámja Soldos János ellen.

1764-ben élt említett Péternek fia Sámuel.

A család másik ága Soldos Osváldtól jő le, lehet, hogy ezen Osvát I. Imrének testvére volt.

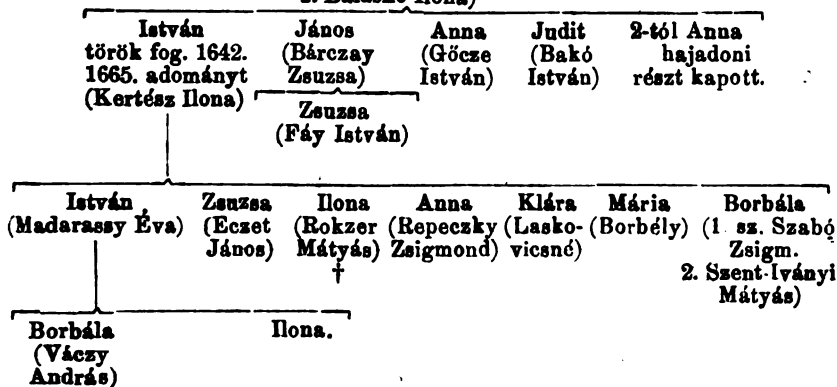
A nemzékrend következő :

II. tábla.

Osvát	
Péter	
I. Ferencz † 1588. török fogoly. (Terennyei Zsuzsa)	Péter 1601. gyám.
Tamás † 1625 előtt István	II. Ferencz 1601. (1. gagyai Báthory Zsuzsa 2. Balasko Ilona)
	<i>Folyt. a köv. lapon.</i>

II. Ferencz, ki az előbbi lapon.
1601.

(1. gagyai Báthory Zsuzsa)
2. Balasko Ilona)

Az e táblán látható Soldos I. Ferencz 1588-ban a szikszói útközet alkalmával Sóri Pállal együtt török fogságba esett. ¹⁾ Már 1601-ben nejétől terenyei Terenyey Zsuzsánától ²⁾ született fia II. Ferencz élt, kinek gyámja nagybátyja Soldos Péter volt, és az irt évben az árva nevében Kelecsényi Orbán és Polányi Balás ellen Nógrád megye előtt tiltakozott az árvát illető Nógrád megyei Homokterenyei birtok dezamája végett. ³⁾

1601. maj. 26-án runyai Soldos Péter, Soldos másik Péternek, az Osvát fiának fia, és Ferencz, másik Ferencznek a mondott Péter fiának és Osvát unokájának fia, miután a nemzetségi levelek, melyek az osztályos nemzetségnek Runya, Hanva, Krisány, Kerepecz, Hegyfeő, Alsófalú, Felfalú, Szkáros, Strása, Borosznok, Szász, Szuráncs, Répás, Fillér, Prósa és Forró helységekben és pusztákban Gümör megyében és másutt fekvő birtokokat és ezekhez jogaikat illetik, Soldos Imre halálával ennek fia Kristóf kezeinél tartatván, Kristóf halála után ennek özvegyének Fekete Katalinnak, mint férjétől származott Soldos Tamás, Mihály és Imre fiai gyámjának kezeibe kerültek, azokat az Osvát ágán élők, mint idősbek magoknak örzés végett ad adatni követelik törvény útján.

1669-ben élt Soldos Sámuel, kinek neje volt Uza Erzsébet, Uza Bernátnak selyebi Kovács Dorottyától való leánya.

¹⁾ Istvánffy Historia Regni H. 1685. évi kiad. 377.

²⁾ Terenyey Györgynek Papóchy Margittól való leánya.

³⁾ Protocol. C. Neogr. anni 1601.

1672-ben Soldos Péternek neje Ragályi Erzsé birt Nógrád megyében Vecseklőn. ¹⁾

A runyai Soldos család egyik ága Pest, sőt Szabolcs megyébe is elszármazott; runyai Soldos Ferencz 1831-ben Szabolcs vármegye főadószedője volt.

Gömör megyében él a család jelenleg is, és birtokos többi közt Runyán, hol Soldos Emma özvegy Soldos Gyuláné jelenleg jeszeniczei Jankovics Miklós neje.

Bizonyosan más, nem a runyai Soldos családból származott azon Soldos Benedek, ki 1563-ban Bodroghy másképp Pap Gergelyvel és Cseörghe Jánossal együtt címerez nemes levelett kapott, és abban ilyen czímeret:

A kerekded paizsot koronás kigyó, farkát szájában tartva keríti be, a paizs vízirányos vágással két részre oszlik, a felső arany udvarban egy fejű fekete sas emelkedik ki, kiterjesztett szárnyakkal; az alsó kék udvarban kettős halmon pellikán fészkel, fiait melle vérével táplálva, fölötte jobbról félhold, balról arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján sasszárny jobb karamával együtt látható, fölötte arany csillag fénylik. Foszladék jobbról aranykék, balról feketevörös. ²⁾

Ezen utóbbi Soldos családból, Soldos Benedek utódaiból lehetett azon Soldos (Soldes) ki 1608-ban Szala megye szolgabirája volt. ³⁾

Soldos család van Hunyad megyében is, melyből Dániel ott adóíró biztos 1845-ben. József székvárosi adószedő 1846-ban.

Más Soldos család a Veszprém megyei. *Lásd Zsoldos cs.*

Solnai család. (Kis-Sárosi) Erdélyben élt a múlt század elején János, kinek neje volt kis-sárosi Sárosi Erzsébet.

Magyar országban a Zolnay családnak neve is iratott néha Solnay-nak. *Lásd Zolnay cs.*

Soltész család. (Másképp Nagy) Soltész György 1769-ben birtokos Csáth mező városban. János 1842-ben Torna vármegye főjegyzője, 1848-ban másod alispánja.

Sólyagi család. Tolna vármegyében élt hajdán, közülök Sólyagi Miklós és János a budai ország-gyűlésre Tolna vármegye követei voltak. ⁴⁾

¹⁾ Pro'ocol. C. Neograd anni 1672.

²⁾ Collect. herald. pag. 129. Adami Scuta gentil. tomo II.

³⁾ 1608. évi 15. törv. kor. n.

⁴⁾ Kovachich, Vestigia Comitior. p. 267.

Solymossy család. (Nagy-Váradi) Szatmár megyei család. Eredetéről a XVI. és XVII. században púsztitó és okleveleit meg semmitő török dúlások miatt keveset tudhatunk. Nehány darab oklevelet, melyeket időnként nemessége bebizonyítására felmutatott, Szabolcs, Ugocsa megye és a Leszli konvent levéltáraiból összeszedett hiteles kiadványokban bírja. Ezekből kitűnik, hogy eredetét és nevét a Bihar megyei s jelenleg a nagyváradi püspökség uradalmához tartozó Solymos nevű púsztától vette.

Különböző időkben különböző előnevekkel fordulnak elő, a mi arra mutat, hogy Bihar megye legvagyonosabb családjai közé tartozott.

A XVII. század közepén fugyi előnévvel találjuk S. András t, a kinek pele-szarvadi Szarvady Benedek leányától Margittól született leányát Zsófiát Laky Péter vette nőül.

1572-ben S. János özvegyét Bayanházy Annát és Makay Ilést Pallagi György meginteti Szabolcs megyei szent-miklósi részjóságára iránt.

1584-ben S. Péter elzálogosítja Békes megyében Felhalom helységbeli jószágát Szathmár Miklósnak 100. m. forintban.

A XVII. század hajnalán a család történelméről összefüggőbb adatok szólnak, melyek szerint az 1604-ben örvendy előnévvel élt Solymossy Istvántól kezdve a család származási rendje ¹⁾ következő :

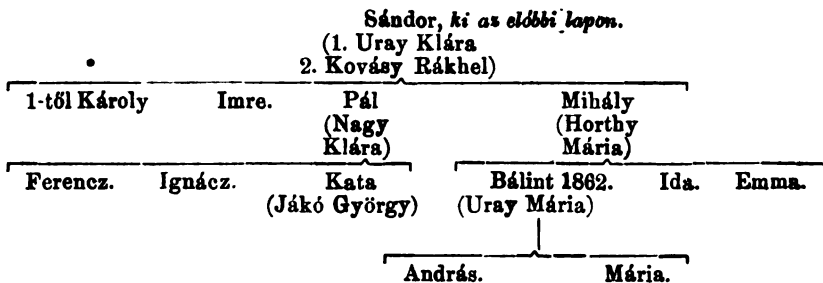
Örvendy Solymossy

István 1640.

(Pásmán Bora)

Bora (Kerekes Pál)	Kata (n. váradi Pankotay János)	Péter n. váradi Solymossy (székely híd 1633 – 1657. (Castello Ilona)	Judit Ráczkevi István)		
János (Kovács Bora)		István † 1647. előtt.			
Mihály 1718. Ugocsa szolgabíró. (Papp Éva)					
Bora (Nagy János)	István 1755. (bőszörményi Nagy Klára)	Éva (Szelei György)	Erzsébet (Gulácsy Ferencz)	János 1776. (1. Ujváry Éva 2. Gode Bora)	
László †	Sándor (1. Uray Klára 2. Kovásy Rákhel)	Lidia (Gacsaly László)	Gábor. Imre.	Teréz Szabó György	2-től Erzsé (Kanisay György)
Folyt. a köv. lapon.					

¹⁾ A családi iratok alapján közli Décsy Miklós.

A családfát kezdő Soly mossy I s t v á n — mint látjuk — Bihar vármegyei Örvend helységről írta predikatumát. 1604-kén részére Ébenyi István és Zsigmond. A Szakadátón két telket ír be. Felesége a híres panasztöteleki Pázmán családból Pázmán Farkasnak Váncsodi Margittól született leánya Pázmán Borbála volt, kitől a táblázaton álló leányokon kívül egy fia maradt:

P é t e r, a család legvagyonosabb és tekintelyesebb embere. Birta egész Solymost, Fugyi-Vásárhelyen 13, Fugyiban 8 telket, Törpefalván 1, Szakadátón $\frac{1}{2}$, ugyanott Pallagi részen $\frac{3}{4}$, és Kopacelen sógorával Megyeri Ferenczcel egy portát, Váradon házat, Felső-fekete-patakon, Szent-Mártonban, Tótteleken, Panason és Váncsodon rész jószágot. Ezeken kívül 1633-ban II. Ferdinánd királytól adományban nyeri Chukát Lenárt magvaszakadtán Szabolcs megyében egész Kis-Szoboszlót, és a nádudvari, püspök-ladányi, hegyesi és mácsi részjóságokat. (Az erre vonatkozó és a Leleszi Conventhez intézett királyi beiktató parancs az adományozás után két évvel költ, melynek következtében a nevezett konvent Bába Istvánt mint homo regiust, és Erdélyi Péter áldozó papot annak teljesítése végett kiküldvén, 1635-ben a beiktatásnál, midőn K. Szoboszlón megjelenének, Hegyesy István maga, s az egész Chukát nemzetség nevében, továbbá Pálhazy István I. Rákóczy György fejedelemnő szolgája, úrnője s annak gyermekei nevében a kis-szoboszlói birtokot illetőleg a beiktatásnál ellent mond.) A következő 1636. évi Letare vasárnap előtti szombatról a Leleszi konvent előtt kelt egyezséglevél szerint ezen akadályok elhárítottak, miután S. Péter az igénytartó családokkal 650 m. forint lefizetése mellett kiegyezett. — Pázmán Péter bibornok, a kivel unoka testvér volt, mint udvari fő emberét követségbe küldi I. Rákóczy György fejedelemhez némű szükséges dolgok végett a részére Forgách Miklós felső magyarországi generalis kapitány által kiadott útlevél szavai szerint. 1634. év közepe táján házasságra lép n-várad

Castello Antalnak Csókos Petronellától született leányával Castello Ilnával, mint ez Pázmán birbornoknak azon évi april 25-én hozzá irt üdvözlő leveléből kitűnik. 1638-ban Rákóczy fejedelem hívének iratik, ki őt N.-Váradon fővárnagyanak tette, és azon évben neki adományozta Maróthi András magvaszakadtával a szakadathi és törpefalvi rész jószágokat, továbbá nejének és neje testvéreinek Váradon az egész Koszorús nevű szőlő hegy dézmáját. 1640-ben Somogyon három telek felett anyai részen leány testvéreivel ki egyezik. 1643-ban Rákóczy György fejedelemtől 500 m. forintért zálogba veszi egész Törpefalvát. 1655-ben egy, általa szolgálja részére kiadott és a család birtokában lévő eredeti útlevel tanúsága szerint mint az Ecsedi vár főkapitánya fordul elő. ¹⁾ 1657-ben 2070 m. forintban beiratképen nyeri a szelepei és nyirési jószágokat. Ez év az utolsó, melyben róla oklevél emlékezik. A mily gyorsan emelkedett Péter személyében a család vagyonosodása, oly hirtelen bekövetkezett bukása. Hová tűnt Péter? hová nagy vagyona? az rejtély utódai előtt. Azonban e hirtelen változás némű megfejtését leli az akkori (1659. 1660. évi) török, tatár dúlásokban, melyekben Várad és környéke roppant dúlást szenvedett. Ezen állítást igazolja azon esketés, mely a múlt század közepén váradi Solymossy István és János testvérek nemessége bebizonyítási ügyében keltetett fel. A mely esketésben foglalt tanúk vallomásából kitűnik, miszerint S. Péternek fia János (vagy épen maga Péter) miután Bihar megyei terjedelmes birtokai a török és a tatár dúlások martalékaúl estek, életveszély között Ugocsának Fertős-Almás nevű falujába menekült; hihetőleg anyja testvérenek Castello Annának, akkori Ugocsai alispán Megyeri Ferencz nejének pártfogása alá, s ott megtelepedvén, szegénységgel küzködve, halt el. Anyjáról Castello Ilnáról is találtatik egy egyszerű jegyzés, mely szerint 1663-ban nov. 26-án hátrahagyott ékszerein, ruháin s asztali készületein osztozkodás történt.

Jánosnak nejétől Kovács Borbalától egy fia maradt:

Mihály. Ez Ugocsa megyénél több éveken át közhivatalokat, így 1718-ban főszolgabírótságot viselt. ²⁾ Az ő idejében ismét új csapás érte a családot, a mennyiben 1717-ben beütött tatárok Fertő-Almást is megrohanván, épen midőn Mihály hivatalos küldetésben hazúlról távol működnek, a helységgel háza is és benne a családi iróványok is elégték. ³⁾ Nejétől Papp Évától a táblázaton álló gyermekei közül

¹⁾ Erről Szirmay Sztalmár várm. II. 48. szak. mit sem tudott.

²⁾ Fertő Almáson e század elején is közbirtokosnak iratik a Solymossy család. Szirmay C. Ugocsa, p. 175.

István Szatmár megyébe házasodott, és nejével Bösörményi Nagy Klárával mint Bagossy örökösrel Krassón kapván jóságot, családját Szatmár megyébe ültette át, ¹⁾ a hol fiágon s a családfa végén álló Bálint személyében s kis-kortú fiában jelenleg is fenn áll.

A család reform. vallású.

Czimere a paizs kék udvarában kivont kardot tartó oroszlán; a paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl kivont kardot tartva, melyre kigyó van tekerődzve.

E családnak ős-eldődei közül kellettett lenni azon Solymossy Mihálynak, kinek fia volt István, kinek leánya Solymossy Katalin 1400. táján Butkai Pálnak második felesége volt. ²⁾

Solymosi család. (Székely-udvarhelyi) Lakhelye nagyobbára Sz.-Udvarhely, hol hivatalokat viseltek. Így András senator, Áron ugyan ott hivatalnok 1848-ban. Károly bodzai harminczadi hivatalnok, másik Károly a medgyesi kerületben tizedbér altárnok 1848. körül. Ifj. József a kir. közügy igazgatóságánál irnok 1848. Pál beszercezi kerületben altizedbér tárnok és harminczadi ellenőr.

Még előbb, 1794-ben Solymosy Ádám a tartományi biztosság-nál járulnok volt.

Sólyom család. (Koloni) Nyitra vármegye régi nemes családja. Történetére vonatkozó következő hiteles adatokat ismerjük.

1550-ben Koloni Sólyomi Andrásnak özvegye Apponyi Katalin Apponyi Ferencznek leánya, meg nyugtatja Apponyi Mátyást azon 260 forintról, melyekért Apponyi Péternek vecsei curiája és bánkeszi és tornóczi részjóságai visszaváltattak.

1559-ben nagy-apponyi Apponyi György fiainak és vérséges érdektársainak neveikben is Apponyi Benedeket s társait Strázsa, Báb, Tornócz, Felső-Vecse, Keszi és Nagy-Appony Nyitra megyei részjóságok eladásától, Apponyi Katalint, Sólyom András özvegyét pedig, ekkor már Szvecka János nejét a vételtől eltiltja.

1564-ben Sólyom András özvegye Katalin Majthényi mint alperes ellen perelve, ez ellen Nyitraszeghen sikerbe vett végrehajtásában kir. parancs folytán gátoltatott.

1570-ben divék-ujfalusi Ujfalussy Gergelynek fia László, Ve-

¹⁾ Krassón már e század elején birtokosnak iratik a Solymossy család; valamint Solymossy Anna Dengelegen. Lásd Szirmay Szatmár várm. II. 31. 185.

²⁾ Wagner, Collect. Geneal. Dec. III. 12.

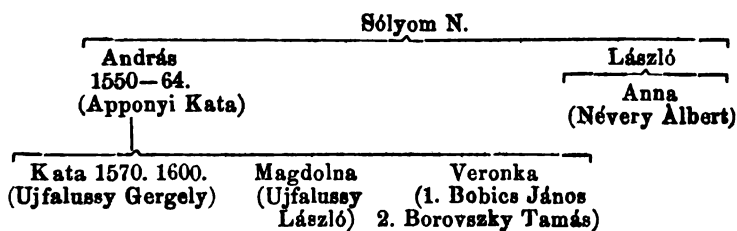
ronika Borovszky Tamásné, Katalin néhai Ujfalussy Gergelyné, Lászlónak mostoha anyja és Magdolna saját neje, néhai koloni Solyom András leányai neveikben egy részről, más részről Névery Péter maga, Dezső Dénes pedig Jánosért Névery Péter testvéreért, továbbá Katalin Dióssy Miklósné, Anna Forrószeghy Mártonné, Doroty a másik Névery Péterné, és Magdolna hajadon, néhai Névery Albertnak nejétől Solyom Annától néhai Solyom Lászlónak S. András testvérének leányától született leányaikért a királyi személynök előtt megjelenvén, arra kötelezték magokat, hogy Kolon helység és Kovácsi pusztai birtokot illető iroványaikat Nyitra megye előtt választott bíróság elé terjesztendik és a birtok felosztásban ezen bíróság ítélete szerinti belegeyezendnek.

1571-ben Solyom Katalin Ujfalussy Gergely özvegye és Magdolna Ujfalussy László neje, Koloni Solyom András leányai, nővérüknek Veronkának Vészka Borovszky Tamás volt nejének végrendelete iránt esketést eszközöltetnek. ¹⁾

1578-ban Ugyanazon nővérüknek Veronkának, előbb Bobics János volt hitvesének, utóbb vészka Borovszky Tamás feleségének a jegyajándok és nászhozomány végett Borovszky Tamást törvény elé idézik. ²⁾

1606-ban Solyom Fruzsínának Apponyi György nejének utódai osztottak meg. Ezen Fruzsínának fiától Apponyi Miklóstól leány ágon ered a Rudnyánszky család is.

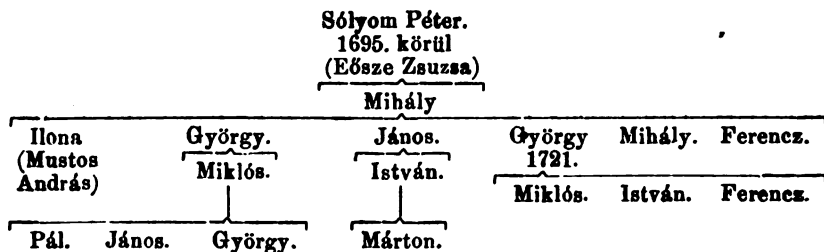
A családfa következő :

Nem tudjuk, e családhoz tartozott e Solyom Péter? ki 1655. táján élt, és kinek ivadékát mutatja a következő táblázat. Valószínű, hogy szintén a koloni Solyom család egy ága :

¹⁾ Esztergami káptalan capsza 2. fasc. 2. nro. 8.

²⁾ Ugyan ott Capsza 23. fasc. 7. nro. 8.

Somogy megyében már a XV. század végén találunk Sólyom, vagy Sólyomi családra, melyből Georgius de Sólyom 1488-ban Nagy-Lucsei Ferencznek a szent-erzsébeti várba beiktatásánál mint szomszéd birto-
tokos jelen volt. ¹⁾

Sólyom család. (Csik-Gyergyói) Erdélyi székely család, melyből András F. Fejér megyében adó-íróbiztos 1848-ban. Venczel azon megyében karatnai és peselneki birtokos. Antal Gyergyó-alszékben börtön ör 1840 körül. stb. Tán ide tartoznak még Alajos törcsvári kath. segédlelkész, Antal Udvarhelyszéken sz. tamási kath. lelkész 1848. körül.

Tán e család eldőideinek egyike volt Sólyom Péter, ki 1567-ben mint bányai kapitány Kövár bevételenél fogoly lön. ²⁾

Valószínűleg szintén e család ősei voltak Mátyás és ennek fiai Pál és Balás, kik 1409-ben a Madaras családdal pereltek, ³⁾ csak hogy ezek Marosszéki székelyek voltak.

Somay család. (n.-devecseri, dellő-apáti) Doboka vármegyének a XVI. század óta tekintélyes nevet vivott családai közül való. Eldődei előnevüket eleinte Nagy-Devecserről irták, melynek 1595. táján nagyobb részét bírták, majd m. Fodorházáról, utóbb pedig a dellő-apáti birtokról vették előnevüket.

A családfa I. Gergely-től kezdve, kinek gyermekei 1666-ban osztottak meg, következőleg ⁴⁾ jött le :

¹⁾ Teleki, Hunyadiak kora XII. 401.

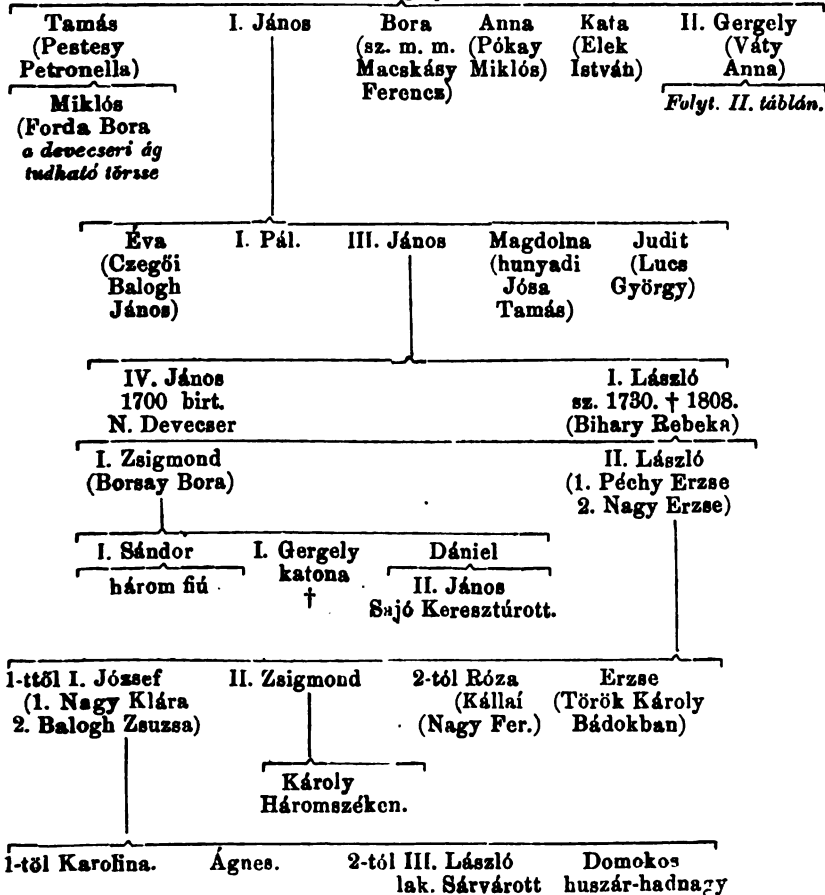
²⁾ Borsos krónikája, Mikónál I. 25.

³⁾ Kállay, Székely nemzet 284.

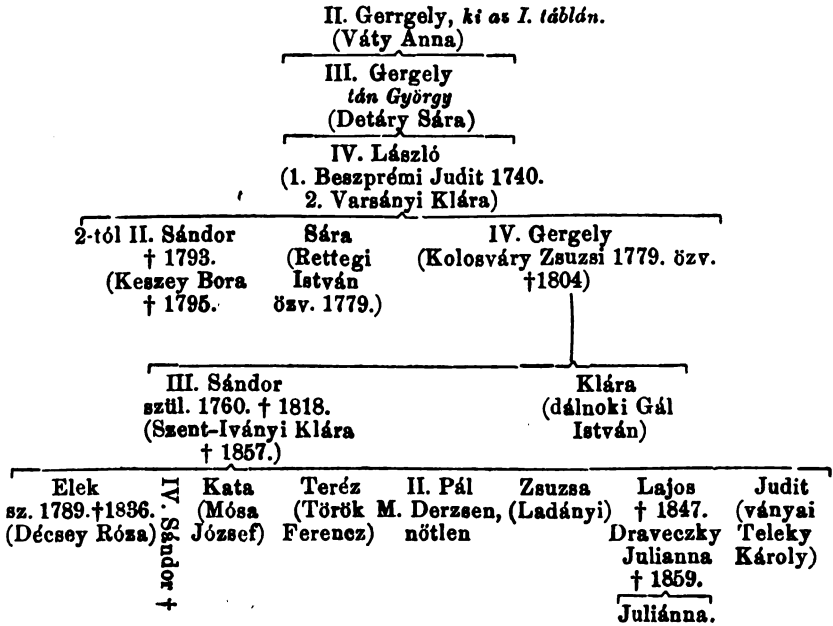
⁴⁾ Hodor Károly családi közlés után.

I. t á b l a.

I. Gergely.

II. tábla.

Doboka vármegyében többen viseltek a családból megyei főbb hivatalokat, mint a következő sorozat mutatja, egyszersmind az egyesek által használt előnevekkel együtt; így főbírák voltak:

1595—1631. nagy-devecseri S. I. Gergely.

1641—1643. nagy-devecseri S. I. János.

1704—1711. dellő-apáti S. György (II. Rákóczy alatt.)

1754—1755. m.-fodorházi S. I. Sándor.

1814—1818. dellő-apáti S. III. Sándor.

Királyi Pénztárnok:

1756—1758. I. Sándor.

Alispányok:

1629—1634. és 1638—1646. m.-fodorházi S. Tamás.

1634—1638. n.-devecseri S. II. János.

1639—1654. n.-devecseri S. II. Gergely.

1745—1750. m.-fodorházi I. Sándor.

1825—1836. Elek

Főjegyzők:

III. Sándor 1794—1814.

Élek 1819—1825; előbb 1816—17. megyei levéltárnók.

Lajos aljegyző 1847-ig.

A család felemelője I. Gergely, Doboka megyének a XVI század végén (1595.) főbirája ¹⁾, a ki még Nagy-Devecseri előnévvel élt. És ez volt első, a legősiebb birtokról vett előneve a családnak. Egyik ág tagja Tamás 1629-ben m. Fodorházáról írta előnevét, úgy fia Miklós is, ezek kihalta után egy századdal utóbb két nemzedék IV. László és II. Sándor éltek ez előnévvel, s tán jogosabban, mint előttök Tamás, mert IV. László neje Beszprémy Judit jogán meg inkább meg alapította családat a m. fodorházi birtokban. De már fiában II. Sándorban ez ág kihalt és a fodorházi birtok III. Sándorra szállott.

A „Dellő-Apáti“ előnév fölvétele korát nem tudjuk meghatározni. Az bizonyos, hogy 1704-ben György már használta ez előnevet. A táblázaton álló III. Gergely helyett ezen György értendő, annál inkább, mert 1702-ben György volt, ki Nagy-Devecserben birt és a só jövedelemben is részes volt; 1770-ben pedig D. Apáti birtokosai közt S. Györgyöt olvassuk.

Doboka megyei M. Derzsén öt nemzedéken át birt és bir máig is a család. III. Sándornak 29 birtokos közt Magyar-Derzsén ősi és szerzemény jöszágra nézve fő birtokosnak, a hadi segedelem alapjául felszámított jövedelme 1819-ben 270 ft. 35. krra tetétt; hasonló számítással Fodorházán 25 birtokos közt mint legtehetősbnek jövedelme 95 ft. 10 krra becsültetett.

Nevezett III. Sándor Kolozsvárt a reform. iskolában végeztén tanulását, a kir. táblánál mint irnok kezdé pályáját. Onnan II. József császár rendszere alatt Doboka vármegyének B. Szolnokkal egyesített törvényszékénél hivataloskodott. A földmérés sikerbe vételékor Pesten Vajna Istvánnal működött a földmérésnél mint ügy nevezett oeconomus. 1790—1-ben számfeletti ülnök Doboka vármegye törvényszékénél és egyszersmind helyettes alispán 1794-ig; midőn megyei főjegyző, és azt 20 évig viselte; 1814-ben lett alsó-kerületi főbiró. 1809-ben Doboka megyéből mint országgyűlési követ Fosztó Pált váltotta fel. Fija

Élek 1809-ben főkormányszéki, 1812-ben kir. táblai irnok.

Lajos a megye közgyűlésein kitünő ékes szónok. Az 1844—47. években egy alkalommal, egy káromlással vádlottat jeles védelmével a súlyosb büntetéstől megmentett.

¹⁾ Hodor, Doboka várm.

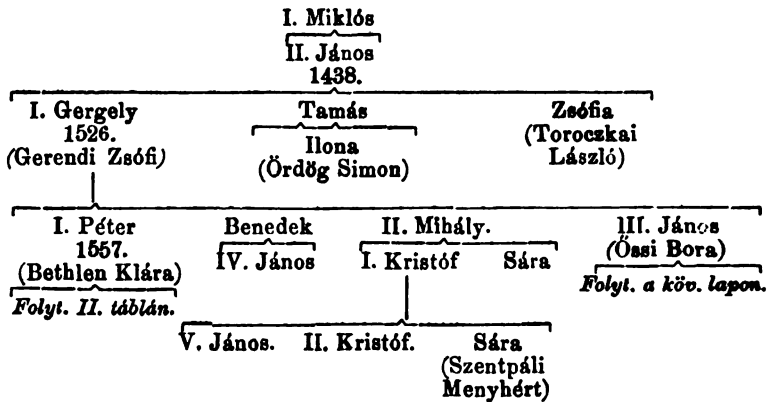
A táblázaton állókhoz megjegyezhetjük még, hogy I, Gergely leányának Annának második férjeül Drugetyevith Horváth György iratik.

Továbbá IV. Gergelynek Kolosvári Zsuzsannától született leánya Klára 1775-ben mint 16 éves leány lett nejévé az 55 éves Gál Istvánnak.

Sombory család. (M. Nagy-Zsombori) Erdély ország legreglebb családjainak egyike. Előnevét valamint nevét is legősiebb birtokáról Kolos megyében fekvő Magyar Nagy-Sombor helységről vette. Azonban a család nevet némelyek a mai helyesírás szerint *Z s o m b o r y*-nak írják.

Vannak, kik a család őstörzsét tán Gyula Erdélyi fejedelem atyjában Zombor-ban keresik. Eltekintve ezen állítástól, ismertebb törzseül a XIII. század elején bizonyos nagy Simon nevezetik, ettől a családfát máig ízről ízre hozzák ¹⁾ ekképen: Nagy Simonnak fia volt Mihály 1290., ennek fia Jakab, ²⁾ ennek János 1333-ban; ennek I. Miklós kitől a családfa következőleg sarjadzott le:

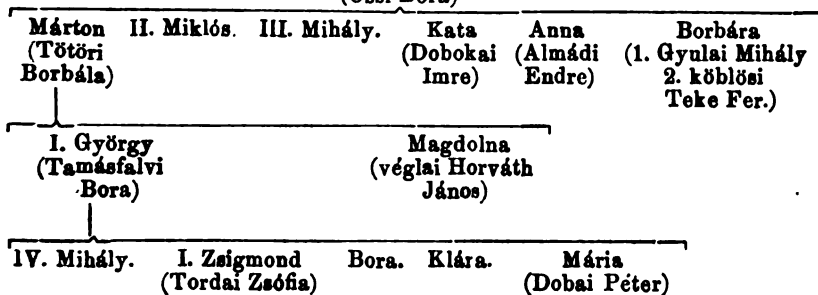
I. t á b l a.

¹⁾ Kővári Erdély nev. családjai 429.

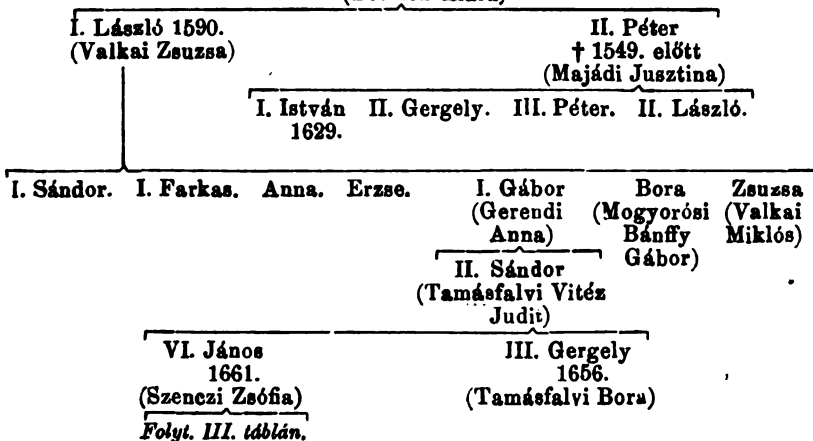
²⁾ Hodor szerint János Zsigmond val. királynak 1561. aug. 6-án kelt keresztelő parancsában e Jakab helyett a Sombory család törzseül Brassói Nagy Miklós neveztetik; és alább ezen Jakabot Brassói Nagy Miklós fiának írja.

III. János, ki az előbbi lapon.
(Óssi Bora)

II. t á b l a.

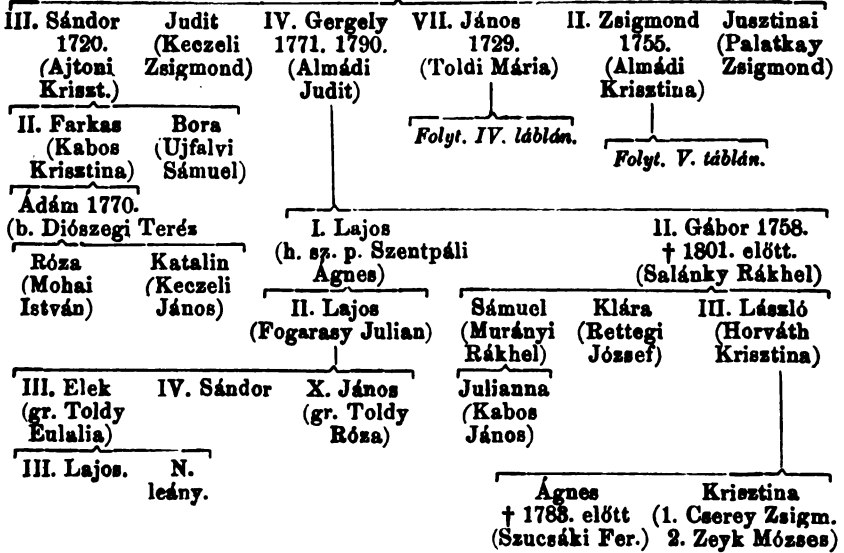
I. Péter, ki az I. táblán.
1571.
(Bethlen Klára)

III. t á b l a.

VI. János, *kí a II. táblán.*
1661.

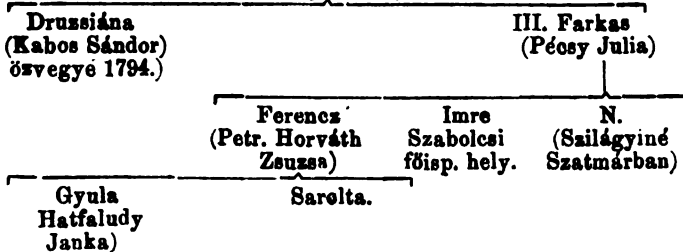
(Szenczi Zsófia)

IV. t á b l a.

VII. János, *kí a III. táblán.*
1729.

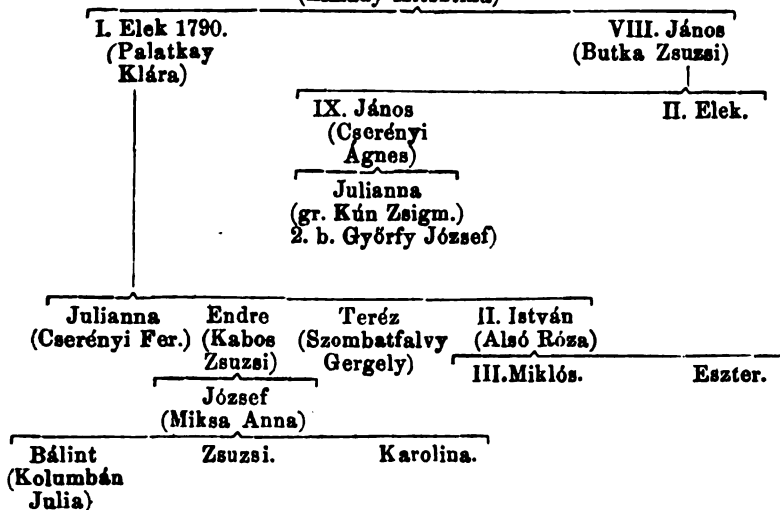
(Toldy Mária.)

V. t á b l a.

VI. Zsigmond, ki a III. táblán.
1755.

(Almády Krisztina)

A származási rend, mely itt közöltetett ¹⁾ — a XVI. század elejéig I. Gergelyig tisztázásra és okodatolásra vár.

Okleveles adat szerint az bizonyos, hogy a család egyik törzsőse Rosnyói Nagy Miklós (Nicolaus magnus de Rosnou) volt, kinek fiai János és Jakab ²⁾ vissza adván a királytól elfoglalt Feketehalom várát, melyet ők Brassói Simon fiának Salamonnak, rokonuknak hagyományából birtak, ezért 1331-ben I. Károly király Salamont illető minden ősi vagyont a Brassói kerületben nekik adományban ad.

Okleveles bizonyosság szerint az előbbtől különböző, és már Sombori névvel élt János, ki ellen és társai ellen vingárti birtoka elfoglalása miatt tiltakozott a váradi káptalan előtt 1411-ben vingárti Geréb László, osztályosai neveikben is. ³⁾

¹⁾ Kővári id. m. 249. lapon Fancsali gyűjteménye után, és Hodor Károly közléséből. A két családja különbözik egymástól, mint alább látni fogjuk.

²⁾ Tehát a táblán álló Jakab nem Mihálynak fia, vagy ha az, úgy másik Jakab is volna; de Miklósnak fia János sem él 1480-ban, hanem 1331-ben tehát egy századdal előbb.

³⁾ Fejér Cod. diplom. tomo VIII. vol. 3. pag. 527. az oklevél. E helyet Kővári idézi, nem helyesen, és figyelembe sem vette, vagy nem olvasta?

⁴⁾ Fejér, Cod. dipl. tomo XI. p. 485.

1414-ben Sombori Jánosnak fia Benedek és társai neveikben mártonfalvi Greb János eltiltja Jaki Pétert s a többi Szepespataka és veresegyházi rétje elfoglalásától. ¹⁾

1427. és 1428-ban vingárti Geréb Jánosnak többi közt Sombori János elleni perében halasztási parancs kelt. ²⁾

1434-ben I. Gergely és Tamás testvérek Doboka megyében Galponya és Kendermező egész helységekbe a Drágiakkal együtt beiktattatnak. ³⁾

1449-ben György (avagy Gergely) Stána helység határát járta. ⁴⁾

II. Péter (Kövári szerint) Drágfi (tán Drági) Kelemennel egyezkedett.

Legnevezetesebb embere volt a családnak a XVI. században László, 1575-ben fejedelmi ügyész, midőn Békes István hívei a kolosvári országgyűlésen elítéltettek. Járt követségbe Lengyel országba Báthori István királyhoz Zsigmondnak fejedelemmé választása végett. 1583-ban az erdélyi dézmák bérlője volt. Ugyan ez évben Zsigmond nevelője és az igazgató országtanács tagja lett. Élt még 1589-ben is. ⁵⁾ Váلكai Zsuzsannától egyik fija

Sándor fiatal korában bejárta Német és Olaszországot; 1594-ben Németországba országos követül küldte őt Báthori Zsigmond. ⁵⁾

1661-ben, midőn Kemény János a török had üldözése elől Oláhlaposra hátrált, a nyomába lévő tatárok az utat Emberfőnél megtevesztvén, és balra Nagybánya felé térvén, véletlenül Sombory Jánost, feleségét és sok ezer parasztot elfogtak. ⁶⁾

I. István 1629—1630-ban Doboka vármegye főbirája volt.

III. Sándor felesége Ajtoni Krisztina jogán 1722. nov. 19-én Kis-Jenőben Doboka vármegyében birtokos, és ezen már kifogyott ág törzse.

IV. Gergely 1771-ben Doboka vármegye törvényszéki valós. ülnöke, 1790—1-ben kir. hivatalos.

I. Elek 1790—1-ben szintén kir. hivatalos. Meghalt 1808-ban. Özvegye 1819-ben még élt és birt. K. Jenőben.

¹⁾ Fejér, Cod. dipl. tomo XI. 587.

²⁾ Ugyan ott 590.

³⁾ Hodor szerint.

⁴⁾ Kövárinál id. h. György, Hodor Gergelynek nevezi.

⁵⁾ Wolph. Bethlen Hist. II. 379. 463, III. 199. 288. Erd. tört. tára I. 166.

Budai Fer. Polg. lex. III. 254.

⁶⁾ V. et nova Dacia VIII. p. 276.

Á d á m él 1770-ben, utóbb 1790—1-ben Doboka vármegye országgyűlési követe. Meghalt 1804-ben.

VII. J á n o s 1729-ben neje jogán Doboka megyei Súlyomkőn birtokos. Meghalt 1755. jun. 18-án kora 54 évében.

II. G á b o r törzse a már kihalt Doboka megyei borsai-ágnak.

II. L a j o s Doboka megyében 1793—99. kir. pénztárnok, 1820—25-ig főbíró.

I m r e született Nagy-Somboron (Kolos várm.) 1784. oct. 28-án, Bihar megyében kezdte hivatalos pályáját, hol 1826-ban már másod, majd első alispán, az 1830. évi országgyűlésen követ, utóbb (már 1833-ben) kir. táblai ülnök, Szabolcs vármegye főispáni helyettese és udvari tanácsos lett, és az volt 1848-ig. Lakott Álmosdon.

IV. S á n d o r nyugalmazott cs. kir. székely huszár ezredes.

E n d r e 1840—47-ig Kolos vármegyei főbíró.

B á l i n t lakik Galponyán. 1849-ben az oroszok ellen viselt beszercei csatában karját veszté.

J ó z s e f. lak. N. Somboron. A bányászati pályán teljesen kiképzett férfiú.

Farkas ágán áll ennek fia F e r e n c z, ki 1836. jun. 15-én halt meg. Gyermekei Petrichevich Horváth Zsuzsannától G y u l a és S a r o l t a; amaz Hatfaludy Janka férje.

I. Eleknek fia II. I s t v á n, kinek özvegye Alsó Róza, a szerencsétlen anya, ki miután — mint Kővári írja — E s z t e r leánya 1850-ben szekrény-kulcsot nyelve, fia M i k l ó s pedig szép férfi, 1854. maj. 17-én aszkórbán hala el, magát 1854. maj. 26-án homlokba lőtte.

Erdélyben ezen kívül más S o m b o r y (vagy Z s o m b o r y) család is él. Névszerint Udvarhelyszékben Zetelakán, Zaránd és Küküllő vármegyékben is voltak és vannak Zsomboriak.

Zetelaki S. J ó z s e f kath. pap, és irodalmi ember. Testvére I s t v á n r. kath. lelkész és hosszú időn át a m.-vásárhelyi növelde Igazgatója. G y ö r g y 1771-ben Küküllő vármegye számfölötti törv. széki ülnöke, 1796-ban kir. pénztárnok. L á s z l ó (de M.-Vásárhely) 1790—1-ben Zaránd vármegye országgyűlési követe, és országgyűlési jegyző 1794-ben Hunyad várm. követe. S á m u e l ki magát „de M. V á s á r h e l y” irta, 1809-ben Küküllő megye kir. pénztárnoka, 1815-ben törv. széki ülnöke. S á n d o r 1815—1827-ben Küküllő megyei szolgabíró 1846-ig. I s t v á n m.-vásárhelyi tanácsnok; 1836. és 1846-ban országgyűlési követ. S á m u e l 1837. körül Abrudbánya város aljegyzője.

A fentebbi Györgynek fija György 1796-ban Küküllő megyei adórovó biztos, „de Dézsfalva“ írta magát.

Somi család. Kihalt régi család, mely nevét — úgy látszik — a Somogy megyei Som nevű helységtől vette. Wagner jegyzetei szerint ¹⁾ Somi János 1447-ben élt. Ugyan ez időjban élt Somi Mihály is, kinek ivadékát mutatja a következő táblázat :

Somi Mihály		
István.	Veronika	Brigita
Orsolya 1515. (Oldi Miklós)	(Esseghváryné)	(Ugronné)

A táblán látható sógorosodás is Dunántúli családokat tüntet fel, ilyen az Esseghváry család, ilyen az Ugron család, melyből Ugron Imre az 1447. évi budai országgyűlésen Somogy megye követe volt. ²⁾

Azonban a családot Somi Józsa vagy József emelte fel, kit kinisi Pál neveltetett, és ki utánna 1495-ben Temesi bán lett. Kinevezetett Bihar és Bácsi főispánnak is, de ezekbe nem lépett. 1495-ben ő fékezte meg Ujlaki Lőrinczet Német-ujvárnál. Szapolyai István nádor gyermekeinek gyámja volt. 1502-ben a török ellen diadallal harczolt. Részt vett több béke szerződésben. 1505-ben ott volt a rákosi országgyűlésen. Élt még és harczolt a török ellen 1508-ban is. Neje Szerdahelyi Imreffy Márta volt, kivel ily családfát alkotott :

Somi Józsa temesi bán 1494. 1508 (Imreffy Márta)		
Gáspár 1519. (Perényi Margit)	Kata (Bebek János)	N. (Vasdinyei Mátyás)
Anna (1. Patócsy Boldizs. 2. Balassa Imre.)	Borbála (lindvai Bánffy László)	

Józsa nejével Imreffy Mártával Erdélyben is tetemes birtokhoz jutott; birta Erdélyben Almás várat (Kolos megyében) a gorbói, tihói és buzai uradalmakkal, nagy részben az úgynevezett Csáky jogbirtokokat. ³⁾ Ő utána öröklé a Balassa család Erdélyben Almás-várat.

¹⁾ Wagner Tabellae geneal. mss. tab. VIII.

²⁾ Kovachich, Vestigia Comitiorum 266.

³⁾ Hodor, Doboka várm. 224.

Józsának fja G á s p á r ¹⁾ 1519-ben Budán a B. Sz. M. temetőjében Szent László kápolnájának kegyuraságát átruházza a sághi conventre. Neje volt Perényi Gábornak leánya Perényi Margit, kitől leányai Anna előbb Patócsy Boldizsárné, utóbb gyarmati Balassa Imrené és Borbála alsolindvai Bánffy Lászlóné volt, kikben a Somj család kihalt. Utánnok számos család örökösödött. ²⁾

Somja család. Doboka megyében 1702-ben Pánczél-Csehíben volt birtokos. ³⁾

Somkád család. (Dézsi) Közülök Mihály 1815-ben Dézs város tanácsnoka. Tán fja Mihály 1840-ben ugyan ott főjegyző.

Somkerek család. Közülök Miklósnak fia János 1403-ben a Zsigmond király elleni pártnak egyik tevékeny tagja; pártjától nyerte Erdélyben Ujlakot. 1407-ben Budaych Imre meggyilkolásával gyanúsítatott. ⁴⁾

Somlya család. (Kabalapataki) Kolos megyei család, hol Mihály aljegyző 1848-ban. János, Anna, Mária Berenden birtokosok.

Somlyay család. Dunántúl élt, de hiteles nemzékrendje ismeretlen. Ebből származhatott Somlyay Mihály, kit 1530-ban Szapolyai János a szemenderi basához küldött segélyért. ⁵⁾ Továbbá Somlyay Péter, kinek Anna leányát Fáy János vette feleségül.

1665-ben Somlyay (vagy Somlay) György örökösei Komárom megyei Szemere helységben birt részöket eladják Szemerey Györgynek. ⁶⁾

Somlyay család. (Rödi) Somlyay Gáspár nőül vette Dobokay Imréné leányát Annát, ki után birtokos lett Doboka vármegyében 1600 táján. Somlyay Judit ugyan e tájban Kecsetszilvási Szilvász Boldizsár neje volt. ⁷⁾

Somlyai család. (Csik-Somlyói) Közülök János már 1815-ben az erdélyi kormányshéknél fogalmazó, 1848. előtt elhadó tanácsos.

¹⁾ Lehoczky Stemma. II. 366. lapon említ Somi Lászlót, ki Geszttest birta. Ugyan ő Gáspárt Mózsés fiának írja, valószínűleg tévedésből, a Józsa és Mózsa, vagy József és Mózsés nevek közti téves felcserélésből.

²⁾ Elésorolja ezeket Hodor Károly, Doboka várm. leírásában 225—226. lapon.

³⁾ Hodor K. id. m. 224.

⁴⁾ Budai Fer. Polg. lex. III. 256.

⁵⁾ Budai Fer. Polg. lex. III. 257.

⁶⁾ Fényes, Komárom várm. 130.

⁷⁾ Hodor, Doboka várm. 224.

Tán e család elődei közül volt Somlay Péter a Gyulafejérvári kath. egyház bírja, és a város jegyzője, ki meghalt 1693-ban. ¹⁾

Somlyódy család. (Somlyódi) Szabolcs vármegyei nemes család. Zemplin vármegyében szintén a nemesek sorában találjuk e családot, ²⁾ és pedig tagjainak nevezetes hosszú életkorúkról birt adatokkal, így 1684-ben Somlyódy György 80 éven felül élt, ³⁾ így Somlyódy István, kihosszu ideig Zemplin vármegyében szolgabíráskodott, a mult század végén halt meg 130 éves korában. ⁴⁾

Somody család. Birtokos volt 1770. körül Doboka vármegyében Bádokon. ⁵⁾

Egyébíránt a Somody név gyakran iratott Somogyi helyett, mint azt a Szabolcs megyei eredetű, 1642-ben nemesített Somogyi családnál is tapasztaltuk. *Lásd ezt alább.*

Zemplin vármegyében szintén a nemesek sorában említetik Somody család. ⁶⁾

Somogy család. Szintén Zemplin vármegye nemessége sorában áll. ⁷⁾

Somogyi család. (Derghi és karcsai, nemes; — medgyesi gróf) Eredete ismeretlen. Nevét tekintve, Somogy megyéből eredhetett és onnan vehette nevét is.

Úgy látszik, elődük volt Somogyi Ferencz, ki Endrédi előnévvel élt és 1526-ban Tata és Komárom várak várnagya volt. ⁸⁾

Tán szintén ősei közé számíthatjuk Somogyi Andrást, ki 1552-ben Eger várát védte Dobó alatt, és a diadal híret Bécsbe vitte. Úgy Somogyi Gergelyt, ki 1525-ben az anyingi Török családtól Somogy megyei Szent Miklós-Hidvégre beiratós adományt kapott. ⁹⁾

Ha még ezeknél is följobb kutatunk, a XIII. század végén a margit szigeti apácák között találjuk Somogyi Gergely leányát Ágnes-t és Somogyi Niárc (tán Márk?) leányát Katalint, mint zárda szüzeket, kik 1271-ben sz. Margit életéről tanúskodtak. ¹⁰⁾

¹⁾ Baranyi, Halotti beszédek.

²⁾ Szirmay, C. Zemplin not. top. 109.

³⁾ Ugyan ott 233.

⁴⁾ Ugyan ott 46.

⁵⁾ Hodor, Doboka várm. 226.

⁶⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 117.

⁷⁾ Ugyan ott.

⁸⁾ Jászay Pál, A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után 72. 227. 269.

⁹⁾ Tudományos gyűjt. 1828. IX. 81.

¹⁰⁾ Pray, Vita S. Elis. et Margarethae 369. 379.

A XVI. század végén már terebélyesebben virágzott a Somogyi nemzetség. Ekkor éltek Somogyi Márton, ki 1594-ben a török elleni harcban elesett. ¹⁾

Somogyi Gáspár, 1593-ban Komárom megyei Izsa helység-beli egész udvartelkét Novák Mihály szent-tamási prépostnak 40 ftért örökösen bevallá. ²⁾

Somogyi István kir. ügy-igazgató, kit 1605-ben Illéshazy felakasztatott ³⁾ és végre

Derghy Somogyi György, ki család alapító lön. Ez elvévén várkonyi Amade László leányát Amade Erzsébetet, kapta Pozsony megyében a csallóközben Sipos- és egyház-karcsát. Építeté Sipos Karcsán a most már romban álló családi kastélyt, és meghalván, ott is temettetett. Ott találtatott még sírköve, mely domborműben mellképét ábrázolja, czímerével, mely a paizs udvarában oroszlánt, a paizs fölötti sisak koronáján pedig szétterjesztett szárnyakkal egy fejű fekete sast mutat. ⁴⁾ I. Györgynek öt fia volt: Farkas, II. György, I. László, I. Mátyas és Albert. Az első és utolsó alapíta családot. Közülök

Mátyas és Albert eleinte Bocskai hívei, utóbb Rudolf részére tértek; nevezetesen Mátyas, ki előnevét Karcsáról írta, 1605-ben — midőn a császár hűségére állott, — csallóközi, tatai és gesztesi főkapitány volt. ⁵⁾ Mátyasnak gyermeke nem maradt, noha nős volt. Neje meghalván, Vecze (úgy látszik: Nyitra megyei Vecse) helységben temettetett el, mint katolika vallású, mely iránt az 1619. évi országgyűlésen serélem is emeltetett. ⁶⁾

Farkas nejével Nádasdy Zsuzsannával nemzé I. Ferenczet és Juditot karvai Orlé Jánosnét; — tán ez, vagy unoka testvére szintén Judit? az ki 1641-ben életére nézve kegyelmet nyert. ⁷⁾

¹⁾ Istvánffy Hist. 1685. kiadás 416.

²⁾ Fényes, Komárom várm. 124.

³⁾ Kazy Historia I. 60. Szalay M. orsz. tört. IV. 442. Ezen István a Törvénykönyv első, 1584. évi kiadásában a kiadó Mossóczyhoz intézett csinos latin verset írt.

⁴⁾ Vasárnapi Ujság 1858. évi 4-ik szám, 40. lap.

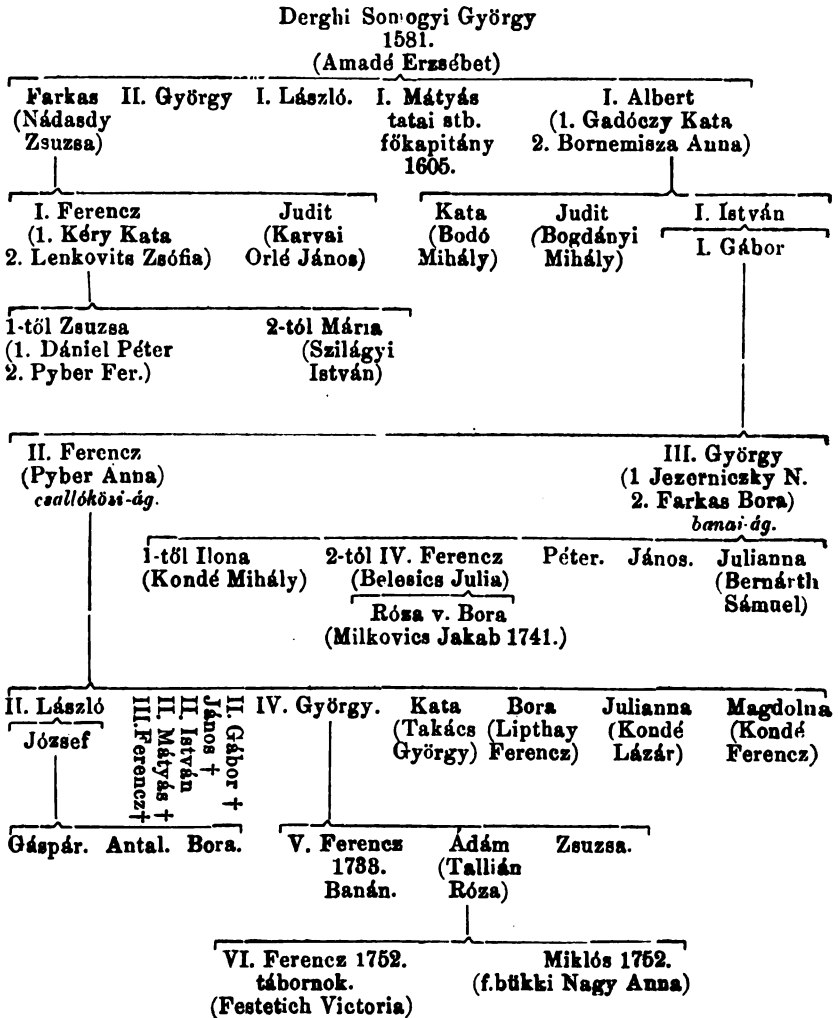
⁵⁾ Uj Magyar Muzeum 1851. évi foly. 365. l. — M. Tudományos Értekezésknauz N. és Nagy Ivántól 1862. I. köt. 454. — Istvánffy Historia 1685. évi kiadás 536. 537. lap. — Pethő Gergely M. M. krónika 768. lap.— Szalay M. orsz. tört. IV. köt. 441. lap.

⁶⁾ Katona, Historia critica XXX. p. 174.

⁷⁾ Kaprinai Mss. B. tomo XIX. pag. 113.

I. Ferencznek két neje volt, az első Kéry Kata, a más odik Lenkovicz Zsófia, ettől született Mária Szilágyi Istvánné, az elsőből született Zsuzsanna előbb Dániel Péterné, utóbb gyermekényi Pyber Ferenczné, ki után a Pyber család és ennek leányági utódai örökösödtek.

Albert ága mostanáig él. A családfa következő :

A családfán állókról nincs mit mondanunk. Tán III. Györgynek fia János volt 1667-ben pápai vajda, azaz Pápa várában gyalog ka-

tonaság hadnagya; Egyik Ferencz (valószínűleg a táblán állók egyike) I. József és III. Károly király korában 1711. körül a m. kir. udvari kancellária titkára volt; mint számos aláírása bizonyítja.

A végső izen álló VI. Ferencz és Miklós testvérek Ádámnak fiai, a múlt század közepén, 1752-ben éltek, midőn Ferencz a Beleznai lovas ezredben őrnagy, utóbb tábornok volt. Mindketten előnevüket „de Medgyes“ irták. Miklós ellen 1752-ben a Győr megyei csikvándi birtok végett Bajáky Mihály, mint Kisfaludy László gyermekeinek gyámnoka pert indított Biró János Győr megyei alispán előtt.

Ezen ágból származhatott azon Somogyi Ferencz is, kinek nejétől Bogyai Krisztinától a múlt században élt gyermekei: Mihály Ignác, Anna és Julianna voltak.

Végre e család ivadéka volt karcsai Somogyi Mária is, e század elején baráthi Huszár Józsefnek házas társa.

Ez ágból származtatja magát a most is élő medgyesi gróf Somogyi család is; melynek alapítója Somogyi János (tán Miklósnak fia) 1787-ben Veszprém vármegye alispánja, 1792-ben cs. kir. tanácsos és nádori ítélő mester, innen utóbb (1798. táján) a m. kir. udvari kancellária referendarius tanácsosa, és Zala megyei főispáni helyettes, utóbb 1805. körül birodalmi állami tanácsos, Sz. István rend vitéze, már 1809-ben alkancellár, cs. kir. kamarás, majd m. kir. udvari kancelláriai és udvari tanácsos, végre gróf lett. Meghalt 1809. dec. 27-én. Nejével gróf Győri Krisztinával, ki 1776-ban született és 1848. aug. 23-án halt meg; következő családfát ¹⁾ alkotott:

János gróf † 1809. (gr. Győry Krisztina)			
József szül. 1790. mart. 31. cs. k. kam. tit. tan. (hgz. Bretzenheim M. Cr. Karolina)	Mária sz. 1796. (gr. Eltz Imre † 1844.)	János sz. 1801. cs. k. kam.	Amália sz. 1808. (b. Horeczky Ferdinánd)
Karolina sz. 1827. jul. 8.	Ilona sz. 1830. jul. 20. (gr. Wallis Gyula)		

A család grófi czimere rézsutosan kék és vörös udvarra osztott paizs, az elötérben hármás halmon az egyik udvarban egyik felemelt

¹⁾ Góthai grófi Almanach 1859. évi 799. lap, és Hist. Herald. Handbuch 931. lap.

lábával kövecset tartó daru, a másik udvarban kettős farkú oroszlán ágaskodva, és első jobb lábával kivont kardot tartva, látható.

Nógrád megyében már a XVII. század elején 1618-ban Somogyi János szolgabíró volt, ¹⁾ valószínűleg e család ivadéka, és valószínűleg egy személy azon Somogyi Jánossal, kinek nejétől Péchy Annától leányát Somogyi Zsuzsannát Putnoky Imre vette nőül.

Somogyi család. (Gyöngyösi) A család eredeti neve Nagy; valószínűleg Heves megyei Gyöngyösről származott, honnan előnevét is vette. Első ismert törzse, mint e munka VIII. köt. 75—76. lapján említve volt, és azóta kezemhez jutott biztosabb és hiteles adatok után tudom, gyöngyösi Nagy Egged, kinek Kovách Judittól született fiai János és Tamás.

Nevezett gyöngyösi Nagy János Nógrád várában, Tamás pedig Drégely várában alkapitányok, valamint Jánosnak fia Ferencz a török és Bethlen Gábor elleni harcokban mutatott hű szolgálataikért, miután még őseik megnemesítettek, de ezen leveleik elveszvéen, atyjok ismét Rudolf király által akkor is kezöknél volt nemes levélben újra megnemesítetett, — ök is újra III. Ferdinand király által Bécsben 1633. január 10-én kelt címeres nemes levélben régi nemességökben megerősítettek; és régi címerökkel megadományoztatnak. Ezen címeres levelek Nógrád megyében 1637. maj. 25-én Losoncztartottközgyűlésen ki is hirdetetett.

A címer — mint itt látható — a paizs kék udvarában zöld halmon álló magyar vitéz, sárga csizmában, violaszin nadrágban, vörös dolmány-

¹⁾ 1618. évi 49. törv. cz.

ban és zöld felöltönyben, fején fekete süveggel, melyen három daru toll leng, mellén keresztül fehér övvel látható, ágyékához szorított balkezeivel levágott török fejet, a jobb kezével három nyilat (hegyekkel fölfelé) tartva. A paizs fölötti sisak koronájából az előbbihez egészen hasonló vitéz emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Az utóbbi címeres nemes levelet szerző Nagy Jánosnak egyik utóbb született fia Péter, Somogyba szakadt, ott vette nőül Pandur Katát, és lakott — mint gyanítható — Marczaliban, mert török fogásba esvén, Kaposban tartatott és szabadulása végett a kiváltási sarcot 1686-ban Márton Istvántól kölcsönözvén, érette igali Szűcs István másfél száz tallérig kezeskedett, ezen a család kezén levő kezeslevelében pedig a következő kitétel olvasható: „*lettem kezes ugyan itt Keszthelyen lakozó Márton Istvánnak másfél száz tallérig Marczali Nagy Péter kaposi keresztény rabért.*“¹⁾

Ezen Nagy Péternek Pandur Katalintól négy fiát ismerjük: Nagy Ferenczet, ki előbb Somogyban lakott, utóbb Győrbe szakadt, és szülőföldéről Somogyinak neveztetvén, a Somogyi család tulajdonképeni alapítója lett; továbbá Nagy Jánost és Nagy Györgyöt, kik Somogy megyei Kéthelyen laktak, és végre Nagy Istvánt, ki Keszthelyen lakott.

Nevezett Ferencz Győrbe telepedvén, Somogy vármegyétől 1742. évi január 5-én nyert nemesi bizonyítványt, mely arról is ad felvilágosítást, hogy Nagy neve Somogyi-ra változott. Ezen nemesi bizonyítványt Győr megyében 1754. maj. 6-án kihirdettetvén, Győr megyének 1755—57-ben táblabírája volt. Nejétől Huszár Évától született gyermekei közül, kik Zala megyében Rendeken laktak, egyik I. Antal mint ügyvéd Pestre telepedett, 1765-ben april. 30-án Győr megyétől kivett nemesi bizonyítványát Pest megyében is, hol táblabíró és a József császári rendszer alatt a Judicium Subalternum elnöke volt, 1792-ben febr. 7-én fiai József és II. Antal neveikre szólólag kihirdetteté. Nejétől Szelezcky Anna-Máriától nyolcz gyermeke született, a mint következnek:

- a) József, ki testvérével együtt a Pest megyétől 1792-ben kiadott nemesi bizonyítványt Nógrád megyében 1803. april 29-én kihirdetteté.
- b) II. Antal, kiről alább szó lesz.
- c) Anna, Gonda Jánosné.

¹⁾ Itt tehát a marczali előnév csak lakási hely gyanánt áll, máskülönben az jönne kérdésbe, miért nem neveztetett „győsi“-nek.

- d) Káta Ágostonné.
- e) Rozália Lieszkovszkyné.
- f) Erzsébet Körösné.
- g) Klára Miskey Ferenczné.
- h) Krisztina Kubinyiné.

II. Antal Pest vármegyénél kezdé hivatalos pályáját, hol mint szolgabíró szolgált, 1815-ben a jászkún kerület nádori al-, utóbb főkapitánya és kir. tanácsos lett. 1817-ben nov. 8-án Nógrád megyétől két fia nevére is nemesi bizonyítványt vett ki. Meghalt 1836. évi nov. 10-én kora 68. évében Pesten. Két fja maradt: Károly és Ferencz, mindkettő Nógrád megyében szép vagyonú birtokos Petényben, Gután stb. az utóbbi fiatal korában volt huszár hadnagy, meghalt 1863-ban. Gyermekeiket a táblázat és a következő sorozat mutatja :

Károlynak nejétől báró Prónay Emmától gyermekei következők :

1. Antal (Emil Sándor Miksa) született 1830. mart. 16-án. Nőül vette Tóth Cesarát, kitől leánya Adrienne.
2. Eleonora (Amália Paulina) szül. 1831. jan. 27.
3. László Kálmán Károly szül. 1833. aug. 10-én
4. Gyula Mihály Lajos szül. 1834. dec. 19-én.
5. Emma-Zsófia szül. 1836. febr. 22-én. Jeszenszky Sándorné.
6. Ilona Rozália Karolina szül. 1839. maj. 17-én Mocsonyi Györgyné.
7. Gizella Vilma szül. 1851. febr. 6-án.

Ferencznek első feleségétől gróf Bethlen Rozáliától következők :

- a) Francziska Rozália szül. 1829. jun. 3. — mhalt.
- b) Natália-Jozéfa és
- c) Emerika Mária, ikrek sz. 1830. jun. 29. — mhaltak.
- d) Ferencz János szül. 1831. nov. 27. Legközelebb feleségül vette kovásznai Kovács Annát.
- e) Laura Rozália szül. 1833. febr. 5. — mh.
- f) Béla Károly József szül. 1834. sept. 17. — mh.

Ferencznek második nejétől sztrégovai Madách Karolinától gyermekei következők :

- g) Olga-Sarolta szül. 1846. dec. 27-én — mh.
- h) Zoltán-Ödön szül. 1848. april 24.
- i) Ödön Ferencz szül. 1849. sept. 16.
- f) Gabriella Janka szül. 1851. jan. 30.

- k) Blanka Mária szül. 1853. jan. 19.
 l) Aladár Károly szül. 1834. sept. 15.
 m) Károly-Árpád szül. 1856. mart. 28.
 n) Géjza-János szül. 1858. jul. 29.
 o) Olga szül. 1862.

A családnak Zala megyében Rendeken maradt ágából származhattak Somogyi Mózsés Zala megyénél 1833-ban aladószedő, ugyan ott Ádám 1833—38. körül megyei esküdt.

A családja következő :

Nagy Egyed
(Kovách Judit)

Nagy János (de Gyöngyös)
nógrádi alkapt.
1633.

Nagy Tamás
palánki al-kapt.
1633.

Nagy Ferencz
1633.

Péter
Somogyban 1686.
(Pandúr Kata)

Nagy Ferencz 1742—59.
Győrben.
Somogyi nevet vesz fel.
(Hussár Éva)

Nagy János N. György N. István
Kéthelyen Kéthelyen Keszthelyen.
1742.

Somogyi I. Antal
Pesten ügyvéd, és
törv. széki elnök
1765. 1792.

és leány testvérei Rendeken.

(Szelecsky A. Mária)

József II. Antal Annn Kata Róza Erzsze Klára Krisztina
1792. 1803. kir. tanács. (Gonda (Ágoston (Liesz- (Körösy) (Miskey (Kubinyi)
Jászkún kapit. János) kovszky) Fer.)
mh. 1836.

(Ürményi N.)

Károly
(b. Prónay
Emma)

Ferencz
† 1863.
(1. gr. Bethlen Róza
2. Madách Karolina)

Antal-Emil
sz. 1830.
(Tóth Cezára)
Andrienne.

Eleonora.

László Gyula Emma Ilona Gizella
sz. 1833. sz. 1834. sz. 1836. sz. 1839. sz. 1851.
(Jeszenszky (Mocsonyi
Sándor) György)

c s a k a s é l ő k .

1-től Ferencz sz. 1831. (K. Kovács Anna)
2-től Zoltán sz. 1848.
Ödön sz. 1849.
Gabriella sz. 1851.
Aladár sz. 1854.
Károly sz. 1856.

Olga
sz. 1862.
Gejza
sz. 1868.

Somogyi család. (Perlaki) Zala megyében fekszik Perla k mezőváros, innen származhatott a család, melynek egyik ága perla ki előnevet visel.

A nemesség szerző, minden elő-név nélkül, Somogyi István volt, ki nejével Rudnik Ágnessel (e statu ignobili) 1642. dec. 13-án Bécsben kelt czimeres nemes levéllel III. Ferdinand király által m. nemességre emeltetett; és nemes levele Szabolcs vármegyének Petneházán 1643. (feria 3-a prox. post festum nativitatis B. M. V.) kihirdetett.

Ezen czimer levél szerint a család ilyen czímert kapott : a paizs kék udvarában zöld térről derékig látható vitéz emelkedik ki, fedetlen fővel, vörös dolmányban, baloldalán tarisznya lóg, jobb kezével kivont kardot tart feje fölött, balkezevel levágott török fejet, fölötte három csillag ragyog; a paizs fölötti sisak koronáján keresztbe helyezve befelé két zászló leng, a jobb oldalról kék, a baloldali vörös. Foszladék ezüstvörös, balról aranykék. ¹⁾

A nemesség szerző Istvánnak fia ifjabb István 1686. dec. 34-én Nógrád megyétől Gácson tartott közgyűlésből nyert nemesi bizonyítványt. Ennek testvére I. Péter, Abauj megyében Nagy-Kinisen élt (1705. is). Ennek fiai II. Péter és III. István már 1726-ban szintén Nógrád megye előtt mutatták be nemességüket, valamint II. Péter 1734-ben is a nagy-atyja által be mutatott nemes levél alapján produkált, és 1755-ben is mindketten a nemesi lajstromba irattak. Nevök néha Somody-nak is iratott. II. Péternek fia Gábor mint Losonczon lakozó, 1766-ban kapott Nógrád megyétől nemesi bizonyítványt. Ez ág — úgy látszik — reform. vallású volt.

E családból eredettek közé kell számítanunk a czimer azonságnál fogva azon Somogyi családot is, mely „Perlaki“ előnévvel él és Ugocsa megyéből Arad megyébe származott. Ezeknek nagyatyjok perlaki Somogyi János Ugocsa megye alispánjának iratik, ²⁾ ki egymás után báró Perényi Borbálat és Annát vévén nőül, ezek által gyermekei leányágon a legnevezetesebb családokkal vérségi összeköttetésbe jutottak, és egyszersmind leányágon két vonalon is a Thur-

¹⁾ A m. tud. Akadémia könyvtárában őrzött hitelesített másolat után.

²⁾ Ez volt talán a múlt század végén, és tán épen II. József császár rendszere alatt, mert Szirmay C. Ugocsa p. 55–56. az Ugocsa megyei alispánok név sorában 1800-ig, valamint azontúl felütött név- és naptárakban nem találjuk.

zó, Jakusits, Palocsay, Perényi stb. vérség által a szigethi hős Zrinyi Miklósnak is utódaivá váltak. ¹⁾

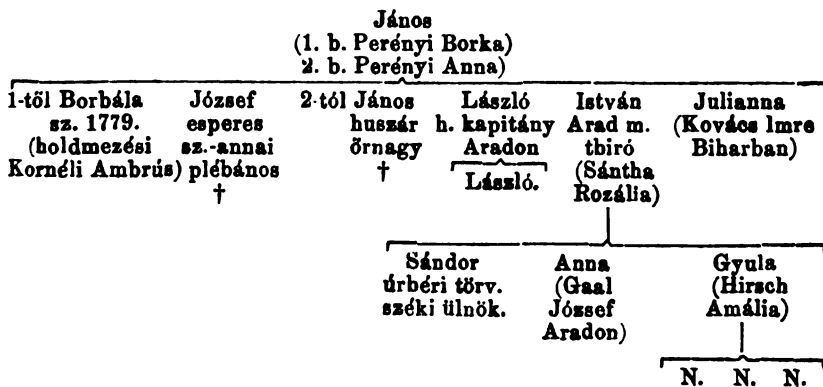
Nevezett Somogyi János a múlt század végén Arad megyében Simánd m. városban telepedett le, hol Csernovich Lázár gróftól több száz holdból állott nemesi birtokot vett zálogba, melyet azonban a most élő Csernovich Péter, 1848. évi temesi főispán, egy pár évtizeddel előbb a zálogot tartó utódoktól vissza váltott. Jánosnak két nejétől hat gyermeke maradt; nevezetesen első nejétől b. Perényi Borbálától születtek: 1. Borbála holdmezési Kornéli Ambrus Békes megyei táblabíró neje; 2. József Csanád egyházmegyei Szent-annai plebános és esperes; második nejétől báró Perényi Annától (Borbálának nővérétől) születtek: 3. János nyugalmazott huszár-örnag, ki Erdélyben halt el; 4. László nyug. huszár kapitány; 5. István Arad megye jeles képzettségű egykori táblabírája, és végre 6. Juliánna Kovács Imrénnek Bihar megye sokáig volt szolgabírájának és császári kincstári hivatalnoknak neje.

Lászlónak fia László.

Istvánnak gyermekei Sándor 1848-ban Arad megyei szolgabíró, utóbb az Aradi cs. kir. urbéri törv. szék ülnöke, Anna Gaál Józsefné Aradon, és Gyula 1848-ban Arad megyei esküdt, utóbb szolgabíró, kinek gyermekei vannak.

A család nemességét I. László és István 1821-ben hirdették ki Arad megyében. ²⁾

A családfa ³⁾ következő:

¹⁾ Ez összeköttetés által avatkozott neje jogán Somogyi János a híres bellatinczi-féle Bossányi perbe is mint egyik fölperes.

²⁾ Arad várm. jegyzőkönyv 409. sz. a.

³⁾ Magyaróssy János közlése szerint.

Ugyan e családból eredt perlaki Somogyi Leopold, kinek egy hiteles táblázat szerint Nagy Julianától fia volt Ferencz, kinek ismét fia volt Ferencz.

Ezen Ferencz-ek egyike azonos lehetett azon Somogyi Ferencz-czel, ki Ugocsa megyei Salánk helység egy negyed részét gróf Szirmaytól zálogban bírta. ¹⁾ Ugocsa megyében a Somogyi család egyike azoknak, melyek 1750-ben Péterfalvára nádori uj adományt vittek. ²⁾

Ugyan e családból származottnak kell tartanunk perlaki előnévénél fogva, melyet mint püspök viselt, perlaki Somogyi Leopoldot, ki egykor győri plébános, soproni kanonok, 1806. jun. 15-től pedig Szombathelyi megyés püspök volt. Meghalt 1822. febr. 20-án kora 74. évében.

Somogyi család. (Máskép Gedey) Nógrád megyében a Gedey család máskép Somogyi-nak is nevezetett, a nevezett megye 1732. évi nemesi összeírásában előfordúl: Somogyi alias Gedey utpote Andreas, Stephanus, Franciscus et Ladislaus.

Somogyi család. (Mohai) Felső Fejér megyei erdélyi család; István és József azon megyében szolgabírák, Károly árvaszéki ülnök volt 1848-ban. József Fogaras vidékén szolgabíró 1836-ban.

Somogyi család. (Hollósi) Közülök Imre 1791-ben az erdélyi országgyűlésen Szászváros követe, a midőn nemessége tárgyában sérelmét panaszolta. ³⁾

Erdélyben a régiebb időkből ismeretes Somogyi Ambrus, kinek eldeakósított neve Simigianus. 1590—1606. körül Belső-Szolnok vármegye jegyzője volt; és korabeli története megírásáról, mely a *Scriptores rerum Transylv.* gyűjtemény második részében 1800—1840-ben megjelent, nevezetes. Vele egy időben élt Somogyi Bertalan, kit 1604-ben az erdélyi főurak Nyáry Pálhoz küldöttek.

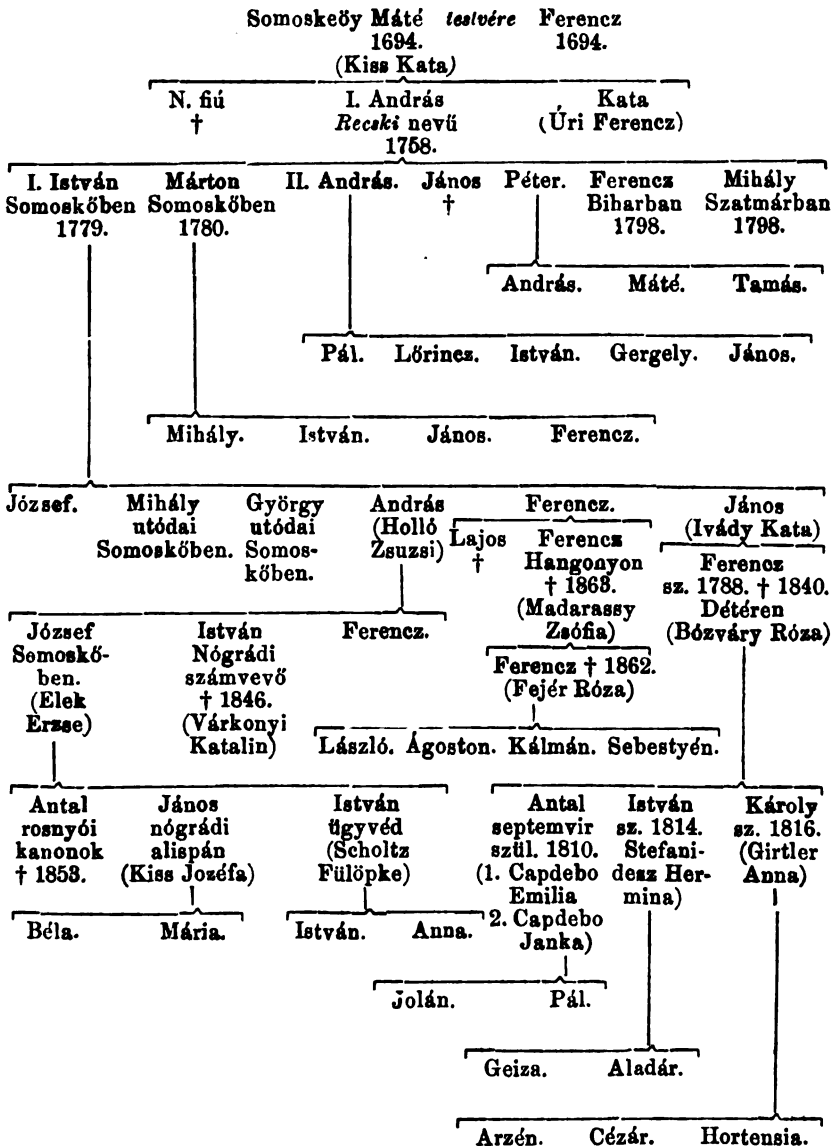
Somoskeöy család. Törzse Somoskeöy Máté, ki testvérével Ferencz-czel 1694-ben kelt czímeres nemes levélben I. Leopold király által nemesítetett meg. A czímeres nemes levél 1696. octob. 16-án Heves és Külső-Szolnok t. e. vármegyék gyűlésén kihirdettetett. Nevezett Ferencz 1686-ban Buda vára visszavételénél harczolt, és a romhányi csatában vitézül elesvén, magnélkül mult ki.

¹⁾ Szirmay C. Ugocsa, pag. 86

²⁾ Ugyan ott p. 125.

³⁾ Erdélyi országgyűlési irományok 1791.

A család nemzékrendje ¹⁾ következő:

Somoskeőy Máté a család ősi lakhelyéből Nógrád megyei So-

¹⁾ Családi közlés szerint.

mos-ujfalúból vagy Somoskeőből, honnan a családnév is támadt, egyik fiával *András*sal együtt Gyöngyösre költözött és ott is halt meg. Fia *András* Gyöngyösről *Recskre* költözött, honnan *Recski*-nek is neveztetett. Innen utóbb vissza telepedett Nógrád megyébe Somoskőbe 1755. után. Andrásnak hét gyermeke maradt: a) *István*, ki Somoskőben lakott és Heves vármegyétől 1779. dec. 1-én kapott némesi bizonyítványt; b) *Márton* szintén Somoskői lakos, 1780. jun. 9-én Nógrád megyétől kap nemességéről elismerő levelet; c) *II. András*, kinek öt gyermeke a családfán olvasható, d) *János* magtalanul meg-, halt, e) *Péter* a táblán látható három fiú atyja; f) *Ferencz*, Bihar megyei lakos, ki testvérelével g) *Mihálylyal* Szatmár megyei lakossal, 1798. april. 24-én Nógrád megyétől vettek ki nemességökről bizonyítványt.

Nevezett *I. István*nak hat fia volt, mint a táblán láthatók. Ezek közül a három utóbbi a jelentékenyebb ágat képezi, úgymint:

András ágán ennek egyik fia *István* Nógrád megyének volt várnagya, utóbb számvevője. Meghalt Szügyben 1846. jan. 10-én kora 71. évében magnélkül, özvegyén hagyván nejét Várkonyi *Katalint*. Andrásnak másik fia volt *József*, kinek hites-társától *Elek Erzsébettől* születtek többi közt fiai:

1. *Antal*, ki papságra lépven, mint rosnyói kanonok halt meg 1853. évi jun. 14. kora 52. évében.

2. *János* Nógrád megyének 1836 tól rendsz. esküdtje, 1842-től alszolgabirája 1848-ig. 1850-ben megyei törv. széki jegyző, majd cs. kir. járásbíró Nógrádban, utóbb Hont megyében 1860-ig. 1861-től Nógrád megye másod alispánja. Nejétől *Kiss Jozefától* gyermekei *Béla* és *Mária*.

3. *István*, volt honvéd tiszt, hites ügyvéd B.-Gyarmaton. Nejétől *Scholtz Philippintől* gyermekei *Anna* és *István*.

Ferencz ágán, mely a Gömör megyei hangonyi ágat képezi, állnak *Lajos* mh. és *Ferencz* meghalt 1863-ban Hangonyon. Ennek *Madarassy Zsófiától* fia *Ferencz* mhalt 1862-ben; ennek nejétől *Fejér Rozától* gyermekei *László*, *Ágoston*, *Kálmán* és *Sebestyén*.

János következő ágat terjesztett. Hitestársától *Ivány Katalintól* 1788-ban született fia *Ferencz*, ki Nógrád megyéből Somoskőből elköltözven, Gömör megyében Détéren lakott. Meghalt 1840-ben. Ennek nejétől *Bózváry Rozáliától* gyermekei következők:

1. *Antal* szül. 1810-ben. 1848. előtt a Besztercze-bányai kert-

let kincstári, valamint a Lipcsei kincstári uradalomnak ügyésze; 1847—1850-ig a selmeczi főbánya-grófság ülnöke és kir. bánya-tanácsos, ki törvénytudományi mély ismereteinek és a jogi téren alapos képzettségének többi közt a besztérczebányai régi nevezetes perben is kitünő jelét adta. 1850—1855-ig a debreczeni cs. k. országos törv. szék, innen a pesti kerületi főtörvényszék ülnöke, 1861-ben pedig a visszaállított hétszemélyes tábla bírása lett. Nejétől baraczházi Capdebo Jankától két gyermeke J o l á n és P á l a táblán láthatók.

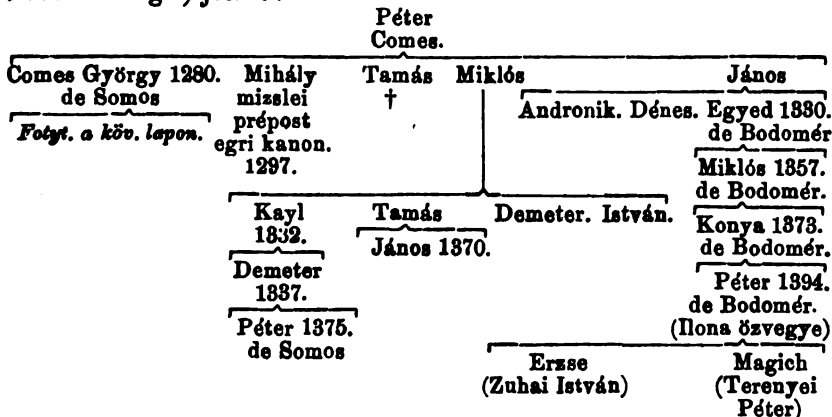
2. I s t v á n 1848. előtt Tiszolczon kincstári és királyi segédügyész. 1850—55-ig Abauj-Torna megyei főbíró. Már meghalt. Nejétől Steffanidesz Herminától négy gyermeke van.

3. K á r o l y, kinek nejétől Girtler Annától a táblán látható három gyermeke él.

A család czimere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó egyszarvú. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan egyszarvú nyúlik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

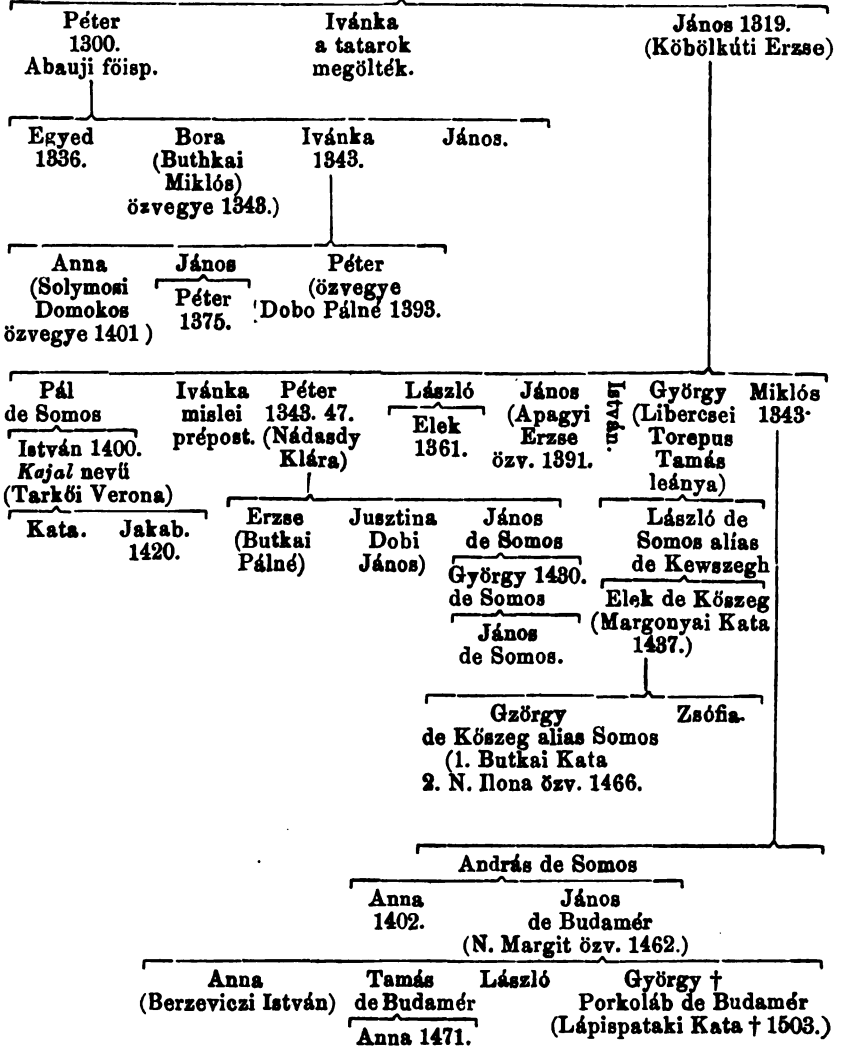
Ugyan e családból származott Somoškeöy M i h á l y, a múlt században Gömör megyében Zabaron volt tisztartó, kinek fiai 1806. éltek J a k a b, M i h á l y és J ó z s e f, a két utóbbi Monosbélen született.

Somosy család. (Somosi †) Sáros vármegye ősrégi kihalt családja, mely nevét azon megyei S o m o s helységről vette, és mely az A b a nemzetségből ered. A család törzse P é t e r gróf vagy Ispán (Comes) kitől a családja a közös vérségű Budaméri kihalt ággal együtt, következőleg ¹⁾ jött le:

¹⁾ Wagner Tab. geneal. tab. II. — Budai is emlékezik a Somosiak-ról *Polgári lex.* III. köt. Meg jegyzendő, hogy Wagnernél I v á n k a és J á n o s két ízben mint testvérek fordulnak elő. Budai Ivánkát és Jánost egy személynek tekinté.

Comes György, 1280., ki az előbbi lapon.
de Somos.

I. Györgynek fia Péter 1278-ban részt vett és jelesül viselte magát az Otokár cseh király elleni hadban, 1285-ben testvérével Ivánkával a Sáros megyébe beütött tatárok ellen harcolt, hol nevezett testvére el is esett. Péter 1300-ban Abauj megye főispánja volt. ¹⁾

¹⁾ Fejér. Cod. Dipl. tomo V. vol. 8. p. 279.

Somosi Györgynek fia János Abauj megyében birta Zsidópataka falut, melynek részére 1317-ben I. Károly királytól vásárjogot nyert. ¹⁾ Ugyan ő, noha némely kihágásai miatt Bereg megyei Keralpopa helységet elvesztette, de később érdemeiért, melyeket a cseh Venczel és utóbb Trencsényi Csák Máté elleni hadakban a királyhozi hűsége által szerzett, azt vissza nyerte I. Károly király adomány levélében ²⁾

1343-ban Somosi György fiának Jánosnak fiai Péter és Miklós Keresztes-Komlósi jószágukhoz tartozó jogaik kölcsönös megvédésére és ki szerzésére nézve a Landeki keresztesek konventjével egyezsége lépnek az egri káptalan előtt. ³⁾

1343-ban Somosi György fiának Jánosnak leánya Somosi Borbála Butkai Miklósnak özvegye és ennek fia Butkai Pál, testvével és illetőleg nagybátyjával Somosi Ivánkával a nevezett Borbálának járó leány-negyed iránt, mely pénzben fizettetett ki, megegyeztek. ⁴⁾

1347-ben Somosi Jánosnak fia Péter mester, és más részről Somosi Egyednek fiai Péter és Miklós a stopotnycha patakon túli föld iránt támasztott perben Sáros vármegye előtt egyezsége léptek. ⁵⁾

1348-ban a följebbi egyezségről kelt levelet a szepesi káptalan is átírta ugyan azok részére. ⁶⁾

1388-ban Somosi János a Terebesi vár kapitánya volt. Ezen János Péternek fia, Jánosnak és Köbölkúti Erzsének unokája volt.

Miután a Budaméri nevet viselt ág Peternek leányaiban kihalt, azon nevet Somosi András, Miklósnak fia vette fel, illetőleg utódai vették fel. A Somosi család a XV. század közepe táján kihalt.

Somsich család. (Sárdi, gróf és nemes) Somogy vármegyének egyik előkelő nemzetsége, mely annyi jeles férfit mutat fel sorai-ban. Eldődei Horvátországból Körös és Varasd megyékből szakadtak Zala megyébe — úgy látszik — a XVII. század végén, - a Muraközbe, és mind ott, mind itt közhivatalokat és tisztségeket viseltek. Somsich Miklós Csáktornyai várkapitány volt. Ennek három fia I. Pongrácz, Péter és Mátyás maradtak.

¹⁾ Fejér, Cod. Dipl. tomo VIII. vol. 2. p. 57.

²⁾ Ugyan ott. 204.

³⁾ Fejér, Cod. Dipl. tomo IX. vol. 1. p. 130.

⁴⁾ Ugyan ott. 132.

⁵⁾ Ugyan ott. 549.

⁶⁾ Ugyan ott. 611.

Mátyás Horvátországban a fölkelő nemesség (banderium) főkapitányának iratik. Fia István ugyan ott gr. Draskovich János kir. komornok gyámsága alatt állott.

Nevezett három testvér 1716-ban III. Károly királytól czimeres ns. levelet nyert, ¹⁾ mely szerint a család czímere a kerekded paizs

kék udvarában zöld halmon arany korona, azon hátulsó lábaira hátra felkondorított kettős farkú, nyitott torkú, és kiöltött piros nyelvű oroszlán ágaskodik, első jobb lábával három nyilat tartva, hegyeikkel fölfelé. A paizs fölötti sisak koronájából az előbbihez mindenben hasonló, és szintén három nyilat tartó oroszlán emelkedik ki derékig. Foszladék jobbról fehér vörös, balról aranyek; mint ezt itt a metszvény is ábrázolja.

A följebb említett három testvérek egyike I. Pongrácz Zala me-

gyének főadószedője volt, és 1713-ban alispánságra is kijelöltetett. Nejétől Bodalecz Borbálától négy gyermeke maradt: Ferencz, I. Antal, Marianna és Ilona. Ezek közül

I. A n t a l lett tulajdonképen az egész most virágzó sárdi Somsich családnak megalapítója. E jeles férfiú 1689-ben született. Mint a kir. ügy-igazgatóságnak Horvátországban ügyvéde, hivatalos pályáját Zág-rábban kezdte meg, azután Somogy megyének több évig alispánja volt, majd időközben Pécsen mint királyi biztos működött. Az 1741. évi nevezetes országgyűlésen Somogy vármegyét az utóbb gróffá és országbíróvá] lett galanthai Fekete Györggyel mint követtársával együtt képviselte. Utóbb a m kir. udvari kancelláriánál előadó tanácsossá lett, mint ilyen már 1760-ban nyugalmazott (jubilat) élt 1779-

¹⁾ Collect. herald nro 456. E libro regio.

évig, a midőn munkás életét kora 81. évében bevégezte. Ő szerzé Somogy vármegyében Sárd mvárost, több falú és pusztával együtt, mely birtokokra M. Terézia királyasszonytól a Sárdi előnévvel együtt királyi adomány levelet nyert. Első neje Zarka Apollonia volt, kitől csak egy leánya Rozina Móricz István udv. titoknok neje született. Másodszor nőül vette Niczky Borbálát; kitől öt gyermeke született; úgymint : a) I. Lázár, b) Anna sz. györgyi Horváth Zsigmond cs. kir. kamarás, val. bel. tit. tan. és Békési főispán neje, c) II. Antal, d) I. János, és e) I. József. Ezek közül

I. Lázár előbb (már 1774-ben) a m. kir. helytartóságnál titkár, utóbb (1792. már) kir. udvarnok és helytartósági tanácsos, az 1790. évi országgyűlésen Zala vármegyének követe, több tudós társaság tagja volt. Nejétől Jeszenovszky Rozáliától gyermekei nem maradtak.

I. János papi pályára lépven, már 1770. előtt Theologiae doctor, győri kanonok és püspöki titkár, utóbb beeni b. sz. M. prépostja, végre ugyan ott nagy prépost és címzetes püspök. Meghalt 1810. előtt.

II. Antal és I. József két máig virágzó ág terjesztői lettek.

II. Antal ága.

II. Antal (lakott Sárdon) Somogy megyének fűszolgabirája volt; 1773-ban nőül vette pallini Inkey Zsófiát, kitől egy leánya Constanzia gróf Braida Lajos cs. kir. kamarás és százados neje született; másodszor feleségül vette vizeki Tallián Jozefát, kitől születtek fiai II. János és II. József, ki huszár főhadnagy és cs. kir. kamaravolt, meghalt 1860. dec. kora 74. évében, könyvtárát a m. akademiának hagyva. Testvére

II. János volt dzsidas százados és cs. kir. kamarás, gróffá lett. Nejétől született Sternberg N. bárónőtől két fia lett Adolf és III. János; mind kettő a cs. kir. hadseregben főhadnagy, ezeknek nejeiktől gyermekeik a táblán láthatók.

I. József ága.

I. József meghalt 1805-ben, nejétől Ürményi Máriától (ki 1840. mh.) öt gyermeke maradt: Terézia báró Lang Ignáczné, II. Miklós, Anna Kajdáczy Antal helytartósági tanácsos és több országgyűlésen követ neje, II. Pongrácz és Borbála Siskovics József Verőcze megyei volt főispán neje.

II. Miklós született Sárdon 1784. dec. 6-án; Somogy vármegyének az 1811. 1830. 1832. és 1839. évi országgyűléseken jeles követe; 1815-ben másod alispánja volt. Nejétől Kajdáczy Jozefától (ki

1860. mart. 21-én halt meg) születtek következő gyermekei : 1. Pál, 2. Mária Latinovics Lajos 1847-ben volt orsz. gyűl. követ neje; 3. Teréz Friebeisz József cs. kir. százados neje; 4. Lőrincz (lak. Sörnyén) Somogy megyének volt főszolgabirája, kinek Koin Máriától fia Andor, — és 5. János cs. kir. huszárkapitány, meghalt 1855-ben. Ezek közül

Pál szül. 1811. évi januárban. Közpályára lépven, azt Somogy megye jegyzői hivatalánál kezdte meg, tehetségét mind tolla mind szónoklata által fényesen kitünteté, így lön már az 1843. évi országgyűlésen Somogy megyének egyik követe. Conservatív, vagy mérsékelt politikai nézetei méltányoltatván, a m. kir. helytartó tanácshoz neveztetett ki, mind e mellett az 1847. évi országgyűlésre Baranya vármegye követéül választatott. A forradalom alatt a törvényes térhez ragaszkodva, minden közhivatalról lemondott és vissza vonúlt. Azonban a forradalom lecsendesültével csak hamar ismét a nyilvánosság terére lépett, és nem csak hazafiúi érzületű, mély alaposágú publicistikai önálló dolgozatai, melyek közt legneveztesebb az 1850-ben kiadott „*Das legitime Recht Ungarns und seines Königs*“, hanem egyéb hazafias tettei, milyenek a kaposvári gymnasium megalapítása, a Berzsenyi-szobornak Miklán felállítás, csüggedetlenül kitünő hazafias buzgalmát tanúsítják. Az 1861. évi országgyűlésen ismét Somogy vármegye egyik képviselője volt.

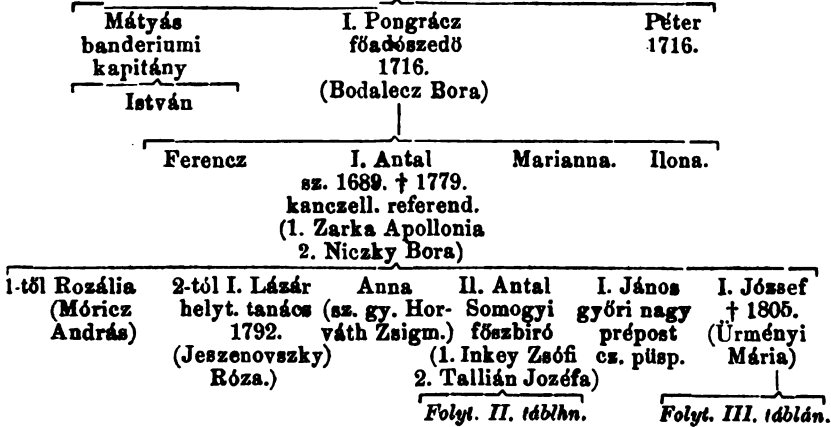
II. Pongrácz Somogy vármegyénél kezdte hivatalos pályáját, hol 1824. maj. 4-től első alispán volt, közben 1825-ben országgyűlési követ; az alispáni hivatalból kitünő tehetségeinél fogva 1831-ben nádorrá neveztetett, 1833-ban kir. személynök, és Pest megye főispáni helyettese, 1835-ben Baranya vármegye főispánja, 1839-ben status conferentialis tanácsos, és sz. István rend közép keresztese, és végre 1846-ban gróf lett. Meghalt 1849-ben. Nejétől nemes Zichy Juliannától (ki † 1849.) négy gyermeke maradt, u. m. 1. Janka (mh. 1849.) báró Wimpfen Dénes cs. kir. százados neje; 2. József cs. kir. kamarás, nádor huszár ezredbeli százados, kinek b. Schiller Amáliától gyermekei: Imre és Terézia, 3. Béla mhalt 1838-ban. 4. Imre cs. kir. lovas főhadnagy, az 1861. évi országgyűlésen Somogy megye részéről képviselő; kinek nejétől Siskovics Máriától fia Pongrácz.

A családfa ¹⁾ következő :

¹⁾ Családi közlés nyomán.

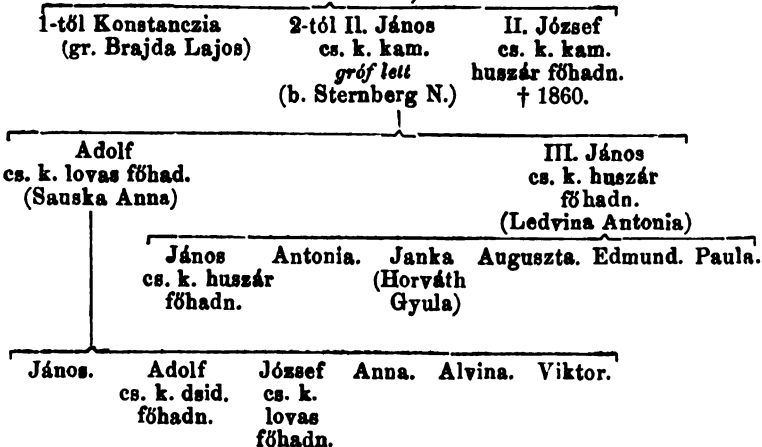
I. t á b l a.

I. Miklós
Csáktornyai várkapit.

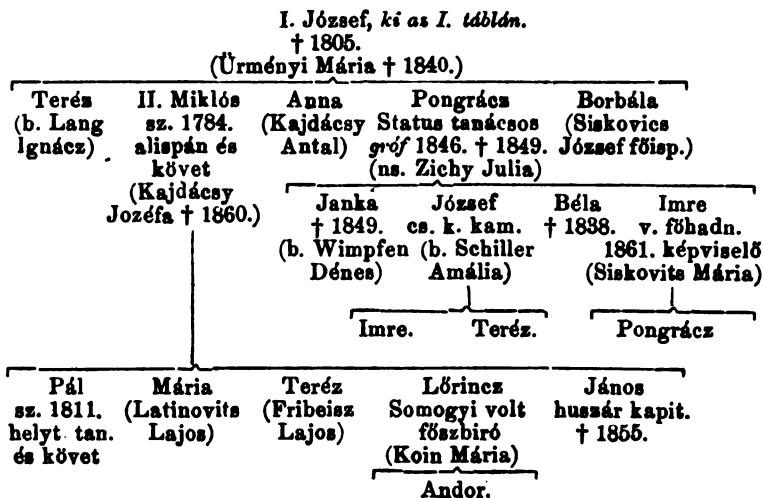

II. t á b l a.

II. Antal, ki az I. táblán.
Somogyi főszbiró
(1. Inkey Zsófi
2. Tallián Jozéfa)

III. t á b l a.

Nincs a táblázaton Somsich György, ki 1738-ban Zala vármegye alszolgabírája volt.

Továbbá gr. Somsich Zsigmond, ki 1825-ben élt és tán fia volt II. Jánosnak.

Sonau család. Sonau György 1655-ben országgyűlésileg honfújíratott. ¹⁾

Sonnenstein család. Erdélyi szász család, mely nemességre emeltetett. Közülök Sonnenstein Károly 1815-ben Szebenszéki tanácsos és árva gyámnok, utóbb 1837. előtt főkormányszéki tanácsos.

Soos család. (Sóovári) A **Boxa** vagy **Boksa** nemzetségből eredt a már kihalt **Bocskay**, **Csapy**, gálszécsi **Széchy**, **Zrittei** (Szürtei=Szörtei) Zerdahelyi stb. családdal a mesésen hangzó **Simon Miczban** egyszerre hét gyermeket szülő feleségétől; mint erről már e munka II. köt. 129. és III. köt. 8. lapján stb. emlékeztünk, ²⁾ az előbbi helyen említetik a **Ráskay** család is, azonban ennek csak egy ága — az úgy nevezett **Raskai Sóos** ág nőágon eredt e nemből, mint a maga helyén e munka IX. köt. 637. lapján láthatni.

Simon Michbán hét fiától mint származott a hét, sőt több család, és miképen sarjadzott ebből a sovári Sóos család e század elejeig —

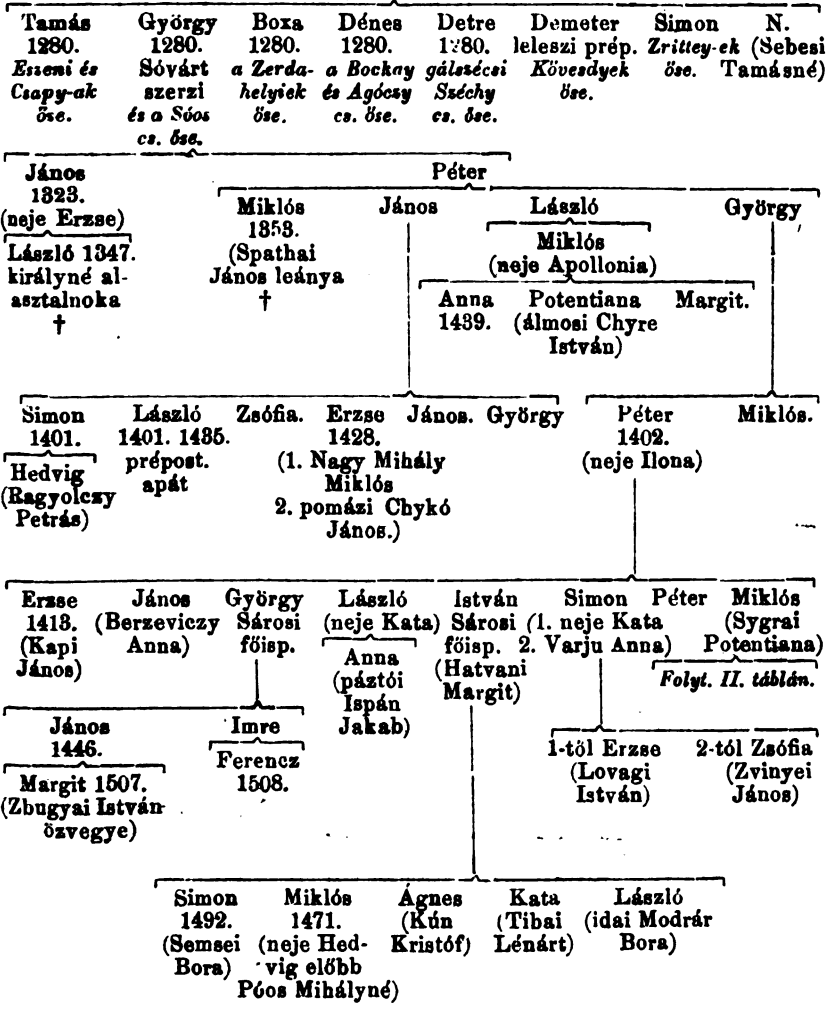
¹⁾ 1655. évi 119. törv. cz.

²⁾ A Boksa nemről okleveleket. Fejér Cod. dipl.

mert a legutóbbi nemzedékekről családi közlés hiányában mit sem tudunk, a következő családfa ¹⁾ mutatja :

I. t á b l a.

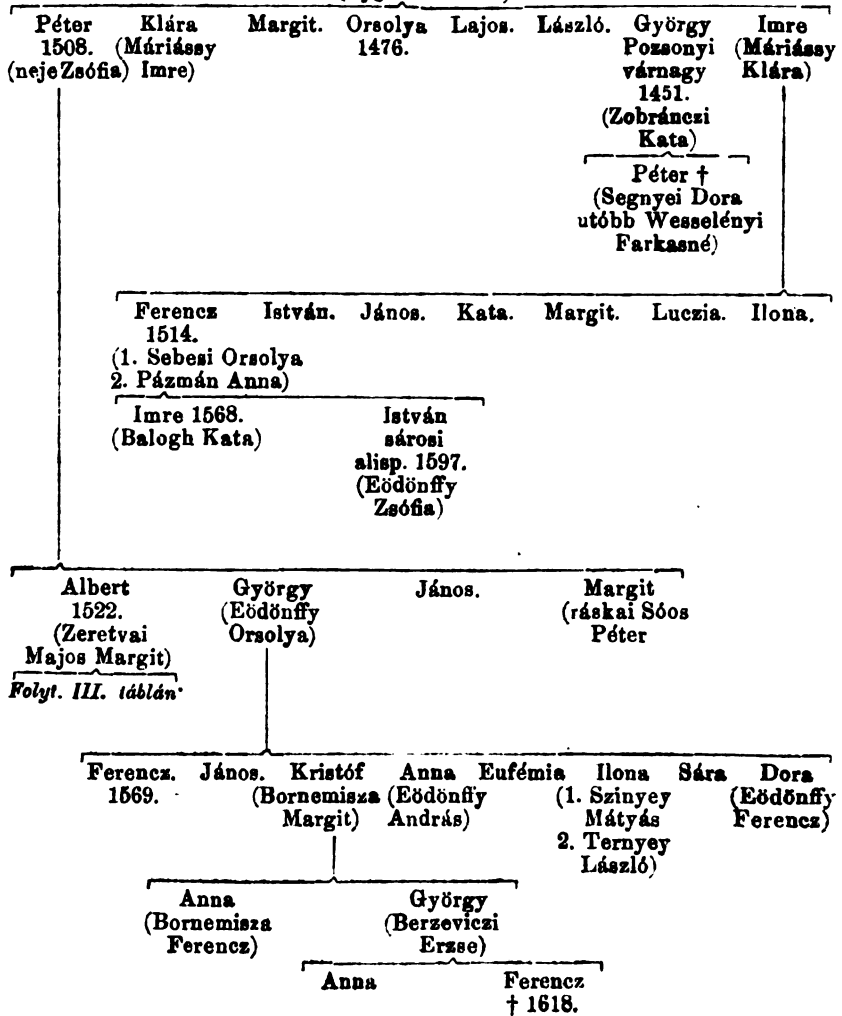
Comes Simon
Michbam dictus
de genere Boxa.

¹⁾ Wagn. Tab. geneal. tab. IX. és XLVII.

II. tábla.

Miklós, ki az I. táblán.
(Sygrai Potinka)

III. t á b l a.

Albert, ki a II. táblán.

1522.

(Zeretvai
(Majos Margit)

János 1552.	György	Kristóf 1573.	Zsófia (Ocsvári Miklós)
----------------	--------	------------------	-------------------------------

Ferencz 1582.	Albert	István.
Zsófia 1604.	1597. zemplini alispán (1. Darnóczy Anna) 2. pol. Csapy Margit)	

Péter 1600. (Károli Bora)	Dora.	Anna (Görgey Márton)	Zsófia.	Kata.	Klára (Káthay Fülöp)
------------------------------	-------	----------------------------	---------	-------	----------------------------

János 1632. 1647. Sárosi alisp. (1. Usz Éva 2. Máriágy Éva)	Albert (Hartai Zsuzsi) †	István.	Ferencz (Prényi Magdolna)	György.	Judit	Kata (Bejcsy István)
---	-----------------------------------	---------	---------------------------------	---------	-------	----------------------------

György 1651. (Barkóczy Éva)	Mária (Vér Mihály)	János	Zsuzsi n.-mihályi (Pongrácz László)
--------------------------------	-----------------------	-------	---

István (1. Keczer Kata 1684. 2. Várady Anna)	János	Erzsébet (1. Keczer Gábor 2. Brozinay János)	Krisztina (Klobusiczky Ferencz)
---	-------	---	---------------------------------------

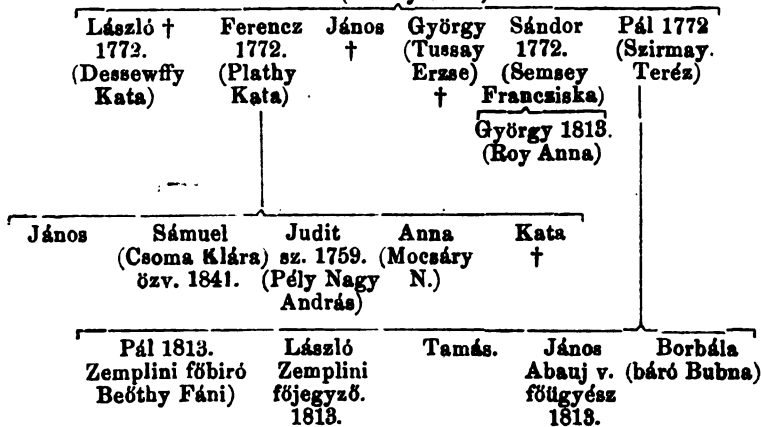
László 1718. (1. Bagossy Bora) 2. Kapy Judit)	Éva (Orosz Pál) 1718.	Krisztina (Ottlik Sánd.)	Juliaanna (Zoltán István)	Zsuzsa (Bárczai)	Ferencz 1718. (Vattay Judit)
--	--------------------------------	-----------------------------	---------------------------------	---------------------	---------------------------------

Folyt. a köv.lapon.

János †	István (Berthóty N.) †	2-től Imre (Okolicsá- nyi Francziaka) 1813.	József (Szirmay Rozália)	Anna (Orosz Monyhért)	Klára 1813. (Tiszta János)
------------	------------------------------	--	--------------------------------	-----------------------------	-------------------------------

Anna 1818. (Ormos József)	Magdolna (Majthényi Károly)	Róza (Némethy Gábor 1813.)	Klára (Lehoczky József 1813.)	Judit 1813.	József kapitány 1813.
------------------------------	-----------------------------------	-------------------------------------	--	----------------	-----------------------------

Ferencz 1718., *ki az előbbi lapon.*
(Vattay Judit)

Simonnak fia György lett a sóvári Sóos család alapító törzse; ő ugyan is számos érdemeiért, melyeket az adomány levél elésorol, IV. László királytól 1285-ben kapta ¹⁾ Sáros megyében S ó v á r, S ó p a t a k és D e l n e királyi pusztákat (villas regales), melynek elsejéről S ó v á r r ó l azután előnevét vette. Ugyan ezen György Lengyel országban László király rendeletéből Lesco krakói fejedelemnek segélyére lévén, nevezett fejedelemtől 1287-ben Lengyelországban a sandechi várnagyságban kapta Welglova birtokot. ²⁾ 1288-ban László király újra megerősíti a sóvári birtokokban és S ó v á r o t t vár építésre ad engedélyt. ³⁾ Hadi érdemeit III. András király alatt is újabbakkal tetézte, miért a nevezett király 1291-ben az előbbi adományt részére újra megerősítette. ⁴⁾ 1298-ban pedig György mester saját híveinek Péternek és Tamásnak Ipoly fiainak a maga S ó v á r i és S ó p a t a k i jószágaiból egy részt, mely előbb Borsosnak utóbb Salgónak nevezetett, ki szakasztva, örökképen adományozott. ⁵⁾ 1299-ben Sinka mestert, Tamásnak fiát, ki anyjáról unoka testvére és a Sebesi kihalt családnak törzse volt, szintén S ó v á r b ó l szakasztott egy részzel és só jövedelemmel az egri káptalan előtt megadományozta. ⁶⁾

¹⁾ Wagner, Diplomatar. C. Sáros 293—297.

²⁾ Ugyan ott 298.

³⁾ Ugyan ott 48 - 52.

⁴⁾ Ugyan ott 304—306.

⁵⁾ Ugyan ott 310.

⁶⁾ Ugyan ott 311—313.

1331-ben Györgynek János fiától unokája László már de Sóvár neveztetvén, Sinka fiának Petőnek Hasság helységről nagy bátyja Péter (a György fia) által tett adományt a szepesi káptalan előtt meg erősíti. ¹⁾

1348-ban Györgynek egyik fia Péter már sóvári Sóosnak neveztetett, midőn I. Lajos király ellene vizsgálatot tétetett az iránt, hogy Sáros megyei Sebes folyót nem a mások sérelmével foglalta el. ²⁾

1402-ben Zsigmond királynak ausztriai Alberttal kötött szerződését sóvári Sóos Simon is (Jánosnak Péter fiának fia) aláírta. ³⁾

1407-ben Györgynek fia I. Péter a Czékei család hűtlenségi bélyegén kapta Czéke várát, melynek felepítésére az irt évben Zsigmond királytól engedélyt kapott Perényi Péter. ⁴⁾

1410-ben Sóvári Sóos Péternek fia István Sáros vármegye főispánja és udvari katona Zsigmond királytól zálogban nyeri Kis-Sáros helységet. ⁵⁾

1418-ban sóvári Sóos Lászlónak fia Miklós a közös eredetű Chapy, Agóchy, Zéchy, stb. családdal Zsigmond királytól czimert, kék udvarban álló, szemein nyíllal átvert orszlánt, nyert, ⁶⁾ mely czimer a Chapy családnál e munka III. köt. 14. lapján metszvényben is látható.

1450—51-ben sóvári Sóos György gúthori Nagy Lászlóval Pozsony vár várnagya és Pozsony megyei főispán volt. ⁷⁾

1471—79-ben sóvári Sóos István Abauj vármegye alispánja volt. ⁸⁾

1479-ben Sóvári Sóos Péter fia Miklós neje néhai Sirrey (a családfán Sigrái) Pócsi Péter leánya Potentiana, és fiók Péter, és ennek testvérei Lajos, László, György, Imre, Orsolya, Klára, Margit és Anna neveikben is Heves megyei Ső és Tőpe hely

¹⁾ Wagner Diplomatar. C. Sáros 333.

²⁾ Fejér Cod. dipl. tomo IX. vol. L. p. 567.

³⁾ Katona Hist. critica. XI. 584.

⁴⁾ Szirmay C. Zemplin not. hist. 22.

⁵⁾ Kaprinai Mss. B. tomo XVIII. p. 198. A sóvári Sóos család számos oklevele látható Kaprinai Ms. B. tomo XX.

⁶⁾ Windisch, Neues Ungr. Magazin I. 116. és Szirmay C. Zemplin not. hist. 26.

⁷⁾ Teleki, Hunyadiak kora X. köt. 273. 316.

⁸⁾ Cata logus Manuscriptorum Bibliothecae nat. hung. I. 523.

ségbeli részjóságait Bessenyei Mihály alnádor fiainak örökösen eladják a jászói convent előtt. ¹⁾

1451-ben Hunyadi János kormányzó Zemplin megyének parancsolta, hogy Kövesd várát biztos ótalom végett sóvári Sóos Györgynek Istvánnak és Miklósnak adja át. ²⁾

Imrének Máriássy Klárától fia Ferencz, ki 1514—1518-ban élt első nejét Sebesi Orsolyát elüzvén, másodsor törvénytelen házasságban élt Pázmán Annával.

János, Péternek fija, Szapolyai partján állott, ezért Sóvárt az Eperjesiek Kaczianer császári vezér rendeletéből lefoglalva tartották, miért nevezett Péternek többi fia György és Albert, és a másik ágról Ferencz azt 1528-ban a szepesi káptalan előtt vissza követelték. ³⁾ Azonban kevés sikerrel, még 1543-ban Martinuzzi György irt Sáros megyének, hogy Sóos Györgynek Sovár vissza adassék. ⁴⁾ Végre Eperjes városa a besztérczei és pozsonyi országgyűlések végzései folytán I. Ferdinand parancsából is visszaadni kénytelenített Sóos Albert és Ferencz egyéb lefoglalt javaival együtt. ⁵⁾

Említett Albertnak unokája Albert 1594. és 1596-ban Sáros vármegyének alispánja volt, és ez utóbb évben nemesi fölkelési vezére, Eger alatt kapott sebében meghalt ⁶⁾ 1597-ben Ferencznek fia István is alispán volt, kit Teuffenbach Kristof császári vezér vasba veretett. ⁷⁾

1575-ben Kövesd várát visszakapta a Sóos család. ⁸⁾

1647-ben János Sáros vármegye alispánja volt. ⁹⁾ Ennek fia György a Wesselényi összeesküvésbe keveredve Bocskai István Zemplini főispánnal együtt javait elveszté, ¹⁰⁾ hanem neje Barkóczi Éva női hozomány jogán a kövesdi jószágokat visszakapta. Györgynek egyik fija István 1684. maj. 30-án eljegyzette Keczer Katalint, és egybekelt vele 1685. febr. 4-én; de ez csak hamar meghalván, még

¹⁾ Teleki, Hunyadiak kora XII. 91.

²⁾ Szirmay C. Zemplin not. hist. 81.

³⁾ Wagner Dipl. C. Sáros, p. 80.

⁴⁾ Ugyan ott 89.

⁵⁾ Ugyan ott 264.

⁶⁾ Szirmay C. Zemplin not. hist. 95. Istvánffy libro XXX.

⁷⁾ 1597. évi orsz. gyűl. 44. törv. cz.

⁸⁾ Szirmay id. h. 88.

⁹⁾ 1647. évi. 70. törv. cz.

¹⁰⁾ Szirmay id. h. 225.

azon évi april. 15-én Várady Annával lépett házasságra, kivel ismét szép vagyont öröklött. Több gyermekei közt két fia László, 1734-ben Abauj vármegyei alispán, és Ferencz két ágra oszták a családot.

László ágán József 1813-ban kapitány volt a Splényi ezredben.

Ferencz ágán ennek Pál fiától unokái közül Pál Zemplin megyei aljegyző 1794-ben, főszolgabíró 1813-ban. László 1794-ben aljegyző, 1813-ban főjegyző, János 1813-ban Abauj megyében főügyész volt.

Ferencznek Plathy Katalintól való leánya Judit Eger-Lövön szül. 1759. jul. 15-én és 1779. octob. 13-án ment férjhez Pély Nagy Andráshoz.

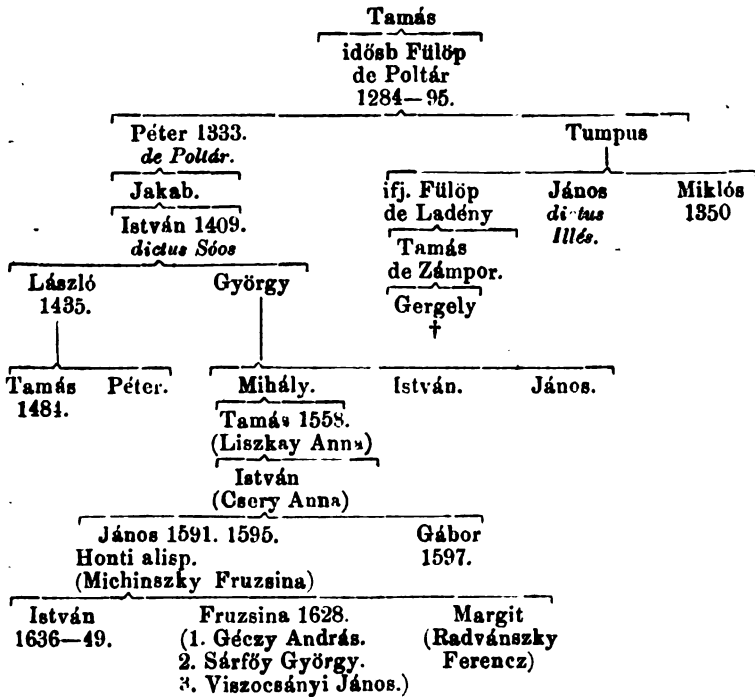
Szintén e család ivadéka volt Sóos Pál, kinek Gedey Zsofiától egyik leányát Erzsébetet szántói Szabó Zsigmond, a másikat Klárárt Jáan László vette nőül.

A család utóbbi nemzedéke nincs a családfán, mint följebb említve volt. A sóvári uradalmat a kincstárral más jószágokért cserélte el a család.

A táblázatra tartoznak még: Sóos Zsófia 1613. Darnóczy Istvánné; — Simonnak özvegye Vajli Anna 1551. és Borbála 1607-ben 1. Bertséni István, 2. Balogh Mátyás, 3. Rácz Máté neje.

Sóos család. (poltári †) Nógrád megye kihalt régi családja, mely Hont és Zólyom megyékben is virágzott. Egy tudósunk szerint a sztre-govai Madách családdal egy közös törzsből ered, tudniillik Comes Radonnak Tamás nevezetű fiától, Modácsnak testvérétől, ki IV. Béla király udvarnoka volt, és kitől egy ágon következőleg sarjadzott ¹⁾ le a család.

¹⁾ Wagner, Tabellae geneal. tab. LV.

A táblázat igen hézagos, nincsenek rajta 1557-ből Bertalan és annak Varbóki Ferencz leányától Katalintól született fia Kristóf, ki 1584-ben élt, ki az irt évben Nyitra megyei Széplak másképp Kraszna helységbeli javait az esztergami káptalan előtt örökösen Csery Mihályra ruházta és Hont megyei Varbóki és Litvarczi részeit is annak beírta.

Sóos Péter, ki 1586-ban Rimay György deák özvegyét Madách Krisztinát bírta nőül, mint erről a Rimay családnál emlékeztünk.

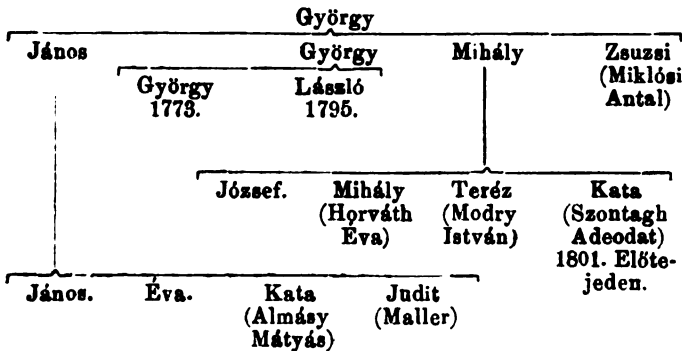
A táblán állók közül János a honti alispán, 1596-ban Kereszténél kapott sebében halt meg. ¹⁾ Fia István 1639-ban kapta III. Ferdinand királytól Pozsony megyében Zsidó helység felét és curiát. 1644-ben Felső-Poltárra új adományt vitt. Azonban mag nélkül halván el, nővéreitől származó leány utódok örökösödtek a birtokokban; nevezetesen pedig a Géczy család ezen jognon jutott Zólyom megyében Garamszeghez, melyre azután adományt vitt.

¹⁾ Istvánffy Hist. 1685. kiadás 456. lap. Szirmay C. Zemplin est a Sáváriak közé számítja.

A családnak, mely az ágost. evang. vallás híve volt, ősi fészke és birtoka Poltár helység, honnan előnevét is irta, Nógrád megyében fekszik.

Tán e család ivadéka volt azon Sóos János is, ki 1629-ben Szécsényben lakott és tán ennek fia azon Sóos Ambrús, ki 1670-ben Kékkő vár alkapitánya volt, és kinek nejétől Diénes Annától egyik leányát Sóos Orbálát Nagy (Labancz) Mihály birta nőül 1686-ban; a másikat Sóos Katalint Jeney György, a harmadikat Sóos Juditot Kozáry Mihály vette nőül.

Sóos család. (Előtejedei) Pozsony megyei család, mely a Csallóközben fekvő Előtejedről írja előnevét. A múlt században élt Györgytől következőleg származott ¹⁾ egyik ága :

E család ivadéka előtejedei Sóos Vendel 1847. előtt ügyvéd Csallóközben.

Való-szinű, hogy szintén a nemzetségből eredt azon Sóos András is, ki Győr megyétől 1680. január 6-án nyert nemesi bizonyítványt ²⁾

Sóos család. Sóos Márton és István 1713-ban III. Károly királytól kaptak czimeres nemes levelet. ³⁾

Czimerök a paizs kék udvarában zöld téren emelkedő három arany kalász, a középső fölfelé nyúlik, a két szélső lefelé konyúl, melyeket két oldalról egy, egy fehér galamb csőrével tépdés. A paizs fölötti sisak koronájából szintén hármass arany kalász mellett két oldalról egy,

¹⁾ Szontagh Dan. közl.

²⁾ Hivatalos Értesítő a Bpesti Hir-laphoz 1860. 104. szám.

³⁾ Collect. herald. nro 665.

egy gálamb látható a följebb leirt helyzetben. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Sóos család. Nemesség szerzője Sóos János, ki a czimeres nemes levelet 1715-ben ¹⁾ kapta III. Károly királytól következő czimerral: a paizs kék udvarában zöld téren arany korona látszik, és azon vörös mezű kar könyököl, kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén hasonló kar látható, kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Tán ezen két utóbbi családból való azon Sóos István is, ki 1721-ben Békes megyében a nemesek sorába iratott. ²⁾

Sóos család. (Bádoki) Birtokos 1770-ben Doboka megyében Bádokon.

Sóos család. (Széki) Ez előnévvel élt Sóos Márton, Belső-Szolnok vármegye és Dézs város fő orvosa 1827. körül. Ifjú korában színész is volt. Még mint orvostanuló írta „Magyar Penelope“ 5 felv. vígjátékát és utóbb „Az ártatlan Etelka“ szomorú játékot. Írta előnevét Bádokról is.

Lehet, hogy e család ősei közül volt Sóos Ferencz, ki 1670-ben született Kuduban Belső-Szolnok vármegyében. Tanult külföldi akademiákon, utóbb kolozsvári pap, végre superintendens. Meghalt 1720-ban. Több halotti beszéde maradt.

Mihály és Márton Székváros tanácsnokai 1827. körül. István ugyan ott hivatalnok 1847-ben.

Sóos család. (M. Vásárhelyi) Közülök György levéltárnok Maros-Vásárhely városánál 1827. Sámuel póstamester ugyan ott 1820. körül. Gergely 1840. Károly 1848-ban városi tanácsnokok.

Ezen kívül Sóos nevű családok Erdélyben Gyaluban, Dabjonban és Menyőben birtokosok; azonban családi összekötetésük ismeretlen.

Sóos család. *Lásd Szabó cs.*

Soproni család. Közülök Mihály Doboka megyében adó-író biztos 1784—1790. Valószínűleg ennek fia Mihály, a ki anyjával Varádi Zsuzsannával Farkas-mezei és milványi birtokosnak iratik Doboka vármegyében.

Soproni család Szabolcs megye nemessége sorába is számítatik.

Sorban család. (Caerneszi) Kővár-vidéki eredetű család, mely

¹⁾ Ugyan ott nro 604.

²⁾ Békes megyei jegyzőkönyv.

„Cserneszt-ről vett előnévvel 1609-ben magyar nemességre emeltetett. Jelenleg Szatmár megyében és Aradban lakozik. Vallásra néve görög katolikusok.

A családfa ¹⁾ következő :

Sorbán N. Nyír-adonyi g. kath. lelkész.				
N. (Szabadosné)		Tamás g. k. főesperes. N.-Károlyban (Bojtor N.)		
Fán †	Lilla (Barlán Gergely Fegyverneki g. k. pap.)	Mária (Bercsán János g. k. pap a lugosi megyében.)	Márta † 1860. april 1. (Sopronyi Ján. g. k. pap Nántún.)	Teréz

A családfát kezdő Nyír-Adonyban (Szabolcs várm.) volt gör. kath. lelkész. Fija Tamás jelenleg N.-Károlyban lelkész és főesperes. Leányai — mint a tábla mutatja — mindnyájan gör. kath. lelkészek nejeivé lettek.

Sorbán János 1862-től Bihar megyének kinevezett alispánja.

Soro család. Gróf Soro János 1791-ben nyert magyar honfúvitást. ²⁾ 1758-ban mint cs. kir. alezredes lett M. Terézia rend kis keresztese. Gróf Soro János és általa Trautenber Ferdinand 1801. sep. 11-én Krassó megyei Szatumik helységet nyerte kir. adományban ; az adománylevél Krassó megyében 1805. sept. 20-án kihirdettetett. Gróf Soro János kihalt; a lugosi szőlőkben csinos kápolnát alapított, melyhez búcsújáratok tartatnak.

Sóros család. Bars megyében nemes Sóros Ferencz 1747. előtt birt Kis-Ohajban, mely birtokát a Konkoly Zádory családnak valotta be.

Sorsich család. Horvát országi család, melyből Sorsich József született Károlyvárott Zágráb megyében 1787. febr. 13-án. A magyar kir. helytartóság tanácsosa és iroda igazgatója volt 1844 körül

Sóry család. (Sóri) Gömör megye egyik legrégebb nemes család, mely nevét azon megyei Sór (vagy Zsór helységről) vette, s Soóry-nak is iratik.

¹⁾ Luby Kár. közl. szerint.

²⁾ 1791. évi 72. törv. cz.

A XV. században 1479-ben már Sóry Miklós Gömör megye birtokos nemesei között található. ¹⁾

Sóry Pál 1544. táján, valószínűbben azonban 1584-ben rokona Sóry Farkas jószágának kiváltása végett Sáros megyei jószágát adja zálogba magyar levél mellett. ²⁾ Sóry Pál (valószínűleg a följebbi) 1583-ban Gömör vármegye alispánja volt. ³⁾ 1588-ban a szikszói ütközetben török kézbe került. ⁴⁾ Gyermekei voltak. Úgy látszik, ennek leányai volt Sóry Anna, 1584—1603. évközben Mocsáry Gergelyné.

A család jelenleg is él, többi közt Borsod megyében is, hol Sóry Menyhért 1833-ban rendszerinti esküdt.

Soterius család. (De Sachsenheim) Erdélyi szász család, melyből Mihály 1791-ben nyert nemes levelet. ⁵⁾ Ez 1794-ben már az erdélyi kormányzéknel belső tanácsos, a könyvvizsgáló bizottság tagja, és az ágost. ev. egyházi consistorium ülnöke volt.

Ugyan ekkor éltek rokonai János-Gottlieb a tartományi bizottságnál számadási tanácsadó; Samuel Szebenszéknél senator; Márton hadnagy Károlyvárott. Valószínűleg másik Samuel a szász grófságnál lajstromozó 1815-ben. Azonban mind ezek a nemesi „sachsenheimi“ előnévvel nélkül fordulnak elé, — tán mivel abban nem részesültek.

Sovány család. (Tóth-Thürgónyi) Régi birtokos nemes magyar család, melynek töcs, magyar eredetre mutató, magyar jelentésű „Sovány“ nevezete hajdan az akkori írásmód szerint „Zovány, Zován“ alakban is irathatott. ⁶⁾

¹⁾ Teleki, Hunyadiak kora XII. 104. '

²⁾ Régi Magyar Nyelvmélekek II. 56. hol kételkedve tétetik a záloglevél kelete 1544-re.

³⁾ Bartholomaeides, Notitia C. Gömör pag. 757.

⁴⁾ Istvánffy Hist. libro XXVI. 1685. kiadás 377. lap.

⁵⁾ Kővári, Erdélyi nev. családai 267.

⁶⁾ Mind a mellett e körülményt, mely t. i. csupán a „Sovány“ és „Zovány“ (vagy Zoványi) neveknek csupán írásbeli hasonlatosságára nézve áll, nem lehet, nem szabad két különböző család azonosságának igénylésére használnunk, mert a két név a mily közel áll írásbeli hasonlatosságban, oly igen különbözik jelentőségére nézve. A Sovány magyar név, mely azt viselt férfú testi tulajdonságára vonatkozik, míg a Zoványi név helyről van véve s máig is élő más család is viseli Ezt figyelembe véve a tóth-thürgónyi Sovány család ősei össze nem téveszthetők a horvát országi Tallóczy, Tallóczy Bánffy, és ezek egyik ágából azon Tallócsi Zoványi nevet viselt János-sal, ki miut aurániai perjel és így pap halt el 1440. körül.

A Sovány család a XVI. században már birtokos volt Külső-Szolnok megyében fekvő Thót-Turgony helységben; és nevezetesen 1558-ban Sovány Istvánt Thurzó Ferencz nádor nevezett birtokára nézve minden az Egri várba járandó fuvarozásoktól és más terhektől fölmenti. ¹⁾

Már 1560-ban I. Ferdinand király Sovány István, Balás, Péter és Mihály testvéreknek az Egri vár ostroma alatt tanúsított hűséges szolgálatokért Külső-Szolnok megyében fekvő Tóth-Turgonyi curiájokra nemességet ad „Tóth-Turgonyi“ előnévvel, mind két a ágra. A beiktatás a török portyázásai miatt a helyszínen nem történhetvén, az egri káptalan és az illető (Gáspár János) királyi ember által az akkor Borsod megyében fekvő (?) Árokszállásán számos szomszéd nemes birtokos jelentében minden ellentmondás nélkül véghez ment. ²⁾

1678-ban ns. Sovány Balás hitvese ns. Sóska Zsófia és veje Horváth Bertalan az Egri káptalan által a kezéinél lévő, de elrongyolot és sok helyt olvashatatlan adománylevelet a beiktató parancscsal és jelentéssel együtt hitelesen átiratja. ³⁾

1724-ben Sovány Mihály és Gergely a török elül Külső-Szolnok megyei birtokukból Zemplin megyébe Szerencs-re költöznek és ott nemességekét kihirdettetik. ⁴⁾ Közülök

Mihály Pelejtére házasodott.

1732-ben Gergelynek árván maradt fia István Mádra teszi át lakását. ⁵⁾ 1741-ben az adománylevelet az Egri káptalantól újra kiadhatja; 1742-ben a nemesi fölkelésre egy jól fegyverzett lovaszt állít; 1749-ben szegénységi bizonyítványt kap Zemplin vármegyétől, mellyel a Neo-acquistica bizottság előtt birtokai után fáradozott, de sikertelen. ⁶⁾

Istvánnak fia István már atyja idejében 1742-ben személyesen részt vett a Zemplin megyei fölkelésben. 1768-ban Mádról áttelepedett Szikszóra. Fiai Mihály és István 1806-ban Abauj megyében kihirdettetik nemességekét; valamint 1807-ben Szabolcs megyé-

¹⁾ Ex actis J. C. Zemplin Fasc. 8. nro 848. Az eredeti a családnál.

²⁾ Az eredeti a családnál, és ex Elencho C. Zemplin Nr. 1.

³⁾ Ugyan ott.

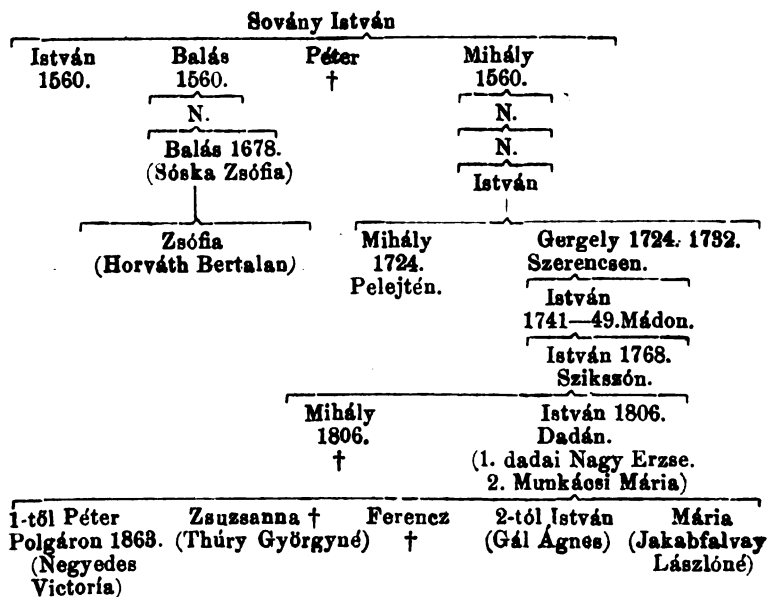
⁴⁾ Ex actis C. Zemplin Prot. 2. pag. 171.

⁵⁾ Ugyan ott Prot. 8. pag. 66. anni 1732.

⁶⁾ Ugyan ott Prot. 40. p. 108. anni 1749. item fasc. 8. nro 843. fasc. 10. nro 926.

ben is kihirdetteté nemességét a T. Dadára leszármazott Sovány István dadai közbirtokos, fiai neveiknek beiktatásával együtt.

A család némi hézagokkal következő : ¹⁾

A család használt czimere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján férfi kar könyököl, kivont kardot tartva. A paizs sisakjáról szokásos foszladék veszi körül a paizsot.

Souches család. Souches Lajos cs. kir. ezredes 1647-ben országgyűlésileg honfiusított és az 1649. évi országgyűlésen az esküt is letette. ¹⁾

Souches Lajos Radivig, római sz. birodalmi gróf, Jaispiz örökös ura, cs. kir. hadi tanácsos, kamarás, ezredes, tüzér tábornok, és a morvaországi hadak fővezére és tábornagyja volt 1664-ben.

Grófi czimere négy felé osztott paizs, az 1. és 4. osztályban egy fejű fekete sas, a 2. és 3. osztályban strucz tollak láthatók; a paizs közepét kisebb szív-vért foglalja el az ősi czimmerrel, melyet az általam látott pecsét nyomonat már fölismeri nem lehetett.

Sőji család. (Sői †) Nógrád vármegyében Patvarcz, Szügy és

¹⁾ 1647 : 155. és 1649 . 101. törv. cz.

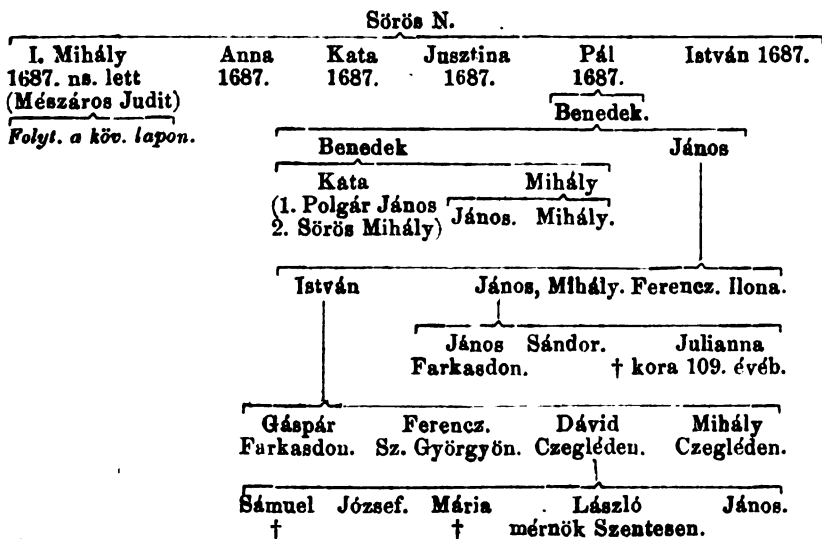
Marczal helységek közt fekszik a Sőji puszta, hajdan helység, melyet régenten a kihalt Sőji (vagy mint az oklevelekben írva van) Süői család birt. 1381-ben valamint 1395-ben Sőji Jánosnak fia Miklós iktattatott abba bé a Váczi káptalan által. ¹⁾

Sőji (Seőy) Orbán élt 1597-ben. ²⁾ Ugyan ekkor Sőy Zsófia Szerémy Mihály özvegye volt, ³⁾ és Sőjben csak ugyan birt napjainkban is még a Szerémy család.

Sönenberger család. Erdélyből közülök Sönenberger Pál 1760-ban az ujonnan felállított magyar királyi nemes testőrség tagja.

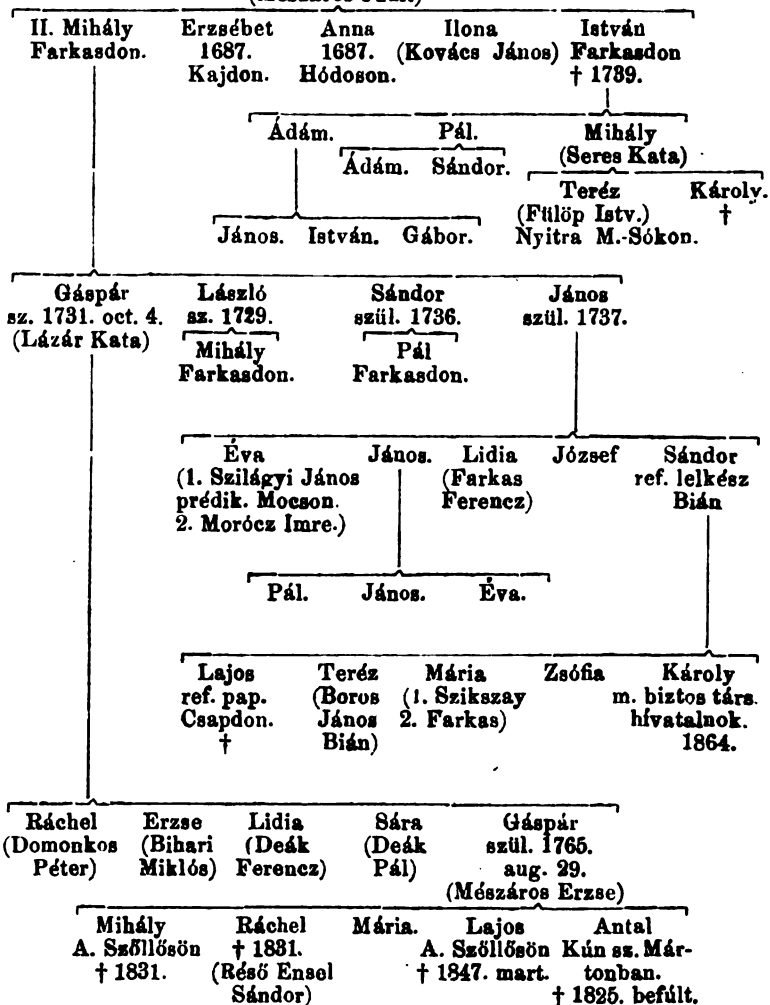
Sörös család. I. Leopold király által nemesített meg Sörös Mihály lovas ezredbeli zászlótartó, és általa neje Mészáros Judit, továbbá akkor élő gyermekei Erzsébet és Anna és testvérei Sörös Pál, István, Anna, Kata és Jusztina és ezek utódai 1687. évi april. 20-án kelt czimeres nemes levélben, mely Nitra megyében a család akkori lakhelyén kihirdettetett.

A család czimere -- mint a 321. lapon ábrázoltatik is -- a paizs kék udvarában zöld téren fehér lovon ülő, vörös öltözetű, sárga csizmás, kalpagos vitéz, zászlót tartva, melynek hegyére török fej van szúrva; a paizs fölötti sisak koronájából pánczélos, sisakos vitéz emelkedik ki, szintén zászlót tartva. Foszladék jobbról arany aranykék, balról ezüst-vörös. A családfa ⁴⁾ következő:

¹⁾ Fejér, Cod. dipl. tomo X. vol. 2. pag. 322—326. — ²⁾ Protoc. C. Neograd. anni 1597. — ³⁾ Ugyanott. — ⁴⁾ Résű Ensel Sándor közlése szerint.

I. Mihály, ki az előbbi lapon.
1687. ns. lett
(Mészáros Judit)

Hunyadi Lászlónak kanzel. titkárnak 1712. évi nov. 30-án Bécsben kelt levele szerint nemes és vitélő Sörös Mihály négy helységet vetett zálogba; de e családbeli volt-e? azt nem állíthatni.

Birt a család Nyitra megyében Farkasdon curialis birtokot, mely a gróf Károlyi család birtokába jutott. Pozsony megyei Kis-Jokán is

birtokosoknak iratnak. Továbbá Gáspárnak neje Lázár Katalin után Komárom megyei Alsó-Szöllős, F. és A. Petend, Nyitra megyében Ekel, Ns. Ócsa, és Nagy-Megyerben zálog földjeik voltak.

A család reform. vallású, és legutóbbi nemzedéke nagyobb része Pest, Csongrád stb. megyében él.

Sörös család. Sörös Mihály kapta 1722-ben dec. 5-én III. Károly királytól a czímeres nemes levelet, mely szerint czímere a paizs kék udvarában zöld halmon álló, piros lábú és csőrű fehér galamb, csőrében zöld olajfa galyat tartva. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, egy köteg búza kalászt tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ¹⁾

Sörös család 1792-ben nemesített meg Sörös István személyében I. Ferencz király által.

Czímere függőleg kétfelé osztott paizs, a jobb oldali vörös udvarban arany koronából két arany szarvasagancs nyúlik ki, azok között fehér kinyílt liliom látszik. A baloldali kék udvarban hármas magas zöld bércz közül a középsőn piros lábú és csőrű galamb áll, csőrében zöld galyat tartva. A paizs fölötti sisak koronájából kettős farkú arany oroszlán emelkedik ki, ragadozásra készen karamait kinyújtva, két felől két kiterjesztett sasszárny között, melyek közül a jobb oldali vízirányosan félig fehér, félig vörös, a másik félig kék, félig fehér. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról ezüstkék.

Sötér család. (Tápio-Sápi) Ismert őse Sötér Ferencz, ki nevével Pap Orsolyával és mostoha fiával Szeredy Ferenczcel 1658-ban Heves megyei Gyöngyösön malom jogot ad a reform. egyháznak. ²⁾

Valószínűleg ezen Ferencznek fia Sötér Ferencz már birtokos Pest megyei Tápio-Sajon, 1689. maj. 18-tól Pest megyének másod, — 1692. april 21-től első alispánja, újra megválasztva 1696-ban is, alispán volt 1702. évig, a Rákóczy forradalom alatt még élt, és Jász-Kún kapitány is volt. Nejével Jánossy Zsofiával következő családfát alkotott :

¹⁾ Collect. herald nro 848.
²⁾ Adami Scuta gentil, tomo XI.
³⁾ Eredeti okmány a M. Akadémia könyvtárában.

Ferencz
Pest v. alisp.
1689—1702.
(Jánossy Zsófia)

Zsófia (Laczkovics László)	Gábor	
Bora (Etthre Fer.)	Julianna (Kiss Ferencz tartom. biztos)	Éva hajadon Tápio-Sápon.

Ferencznek lehetett testvére azon Sötér Tamás is, ki 1708-ban Rákóczy részén kapitány volt.

Gábornak leányai után Tápio-Sápon az Etthre s több család örökösödött. Azonban úgy látszik, Ferencznek több gyermeke is volt. És talán az ő fia, vagy Gábor után unokája volt Sötér József, 1734-ben Szatmár vármegye főszolgabírája ¹⁾, 1748-ban Ugocsa megye alispánja. ²⁾

Szatmár megyében Szamostelken szül. 1796. jan. 11-én Sötér Ferencz, ki 1831-ben Mosony vármegyének első aljegyzője, 1832-ben főügyésze, 1837. jul. 6-án főjegyzője, közben 1839-ben országgyűlési követe, 1841. jun. 20. óta első alispánja (1845-ben királyi tanácsos is) lett; és alispán volt haláláig, mely 1847. febr. 1-én történt M. Óvárott.

A család czimere a paizs kék udvarában zöld téren bal lábán álló daru, felemelt jobb lábával kövecset tartva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén hasonló daru áll. A paizsot foszladék díszíti.

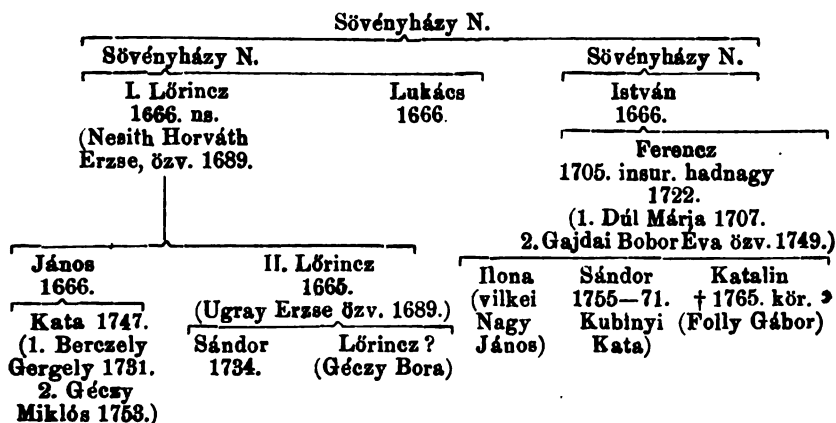
Sövényházy család. Kihalt régi nemzetség, melyből Sövényházy István 1505-ben a rákosi országgyűlésre Csongrád vármegye követe volt. Nejétől Telegdy Katától gyermekei Ferencz 1549. és Dorothea 1528-ban Révay Istvánné.

Sövényházy család. (Máskép Kis) Nógrád megyei kihalt nemes család. Kis máskép Sövényházy I. Lőrincz és neje, és fiaik Sövényházy János és II. Lőrincz és a nemesség szerző I. Lőrincznek testvére Sövényházy Lukács, és végre unoka testvére Sövényházy István 1666. évi mart. 13-án kelt czimeres nemes levelet kaptak I. Leopold királytól, mely Nógrád vármegyében hirdettetett ki.

¹⁾ Szirmay Szatmár várm. I. 134.

²⁾ Szirmay C. Ugocsa p. 55.

A család mintegy három, négy nemzedéken élt, és családfája következő :

I. Lőrincznek 1689-ben már csak neje élt Nesith Horváth Erzsebet. Fiának II. Lőrincznek is 1689-ben már csak özvegye Ugray Erzsebet élt, már ekkor Ajtich Horváth Ferencz hitvese. Ugy látszik ennek fia Sándor és Lőrincz is.

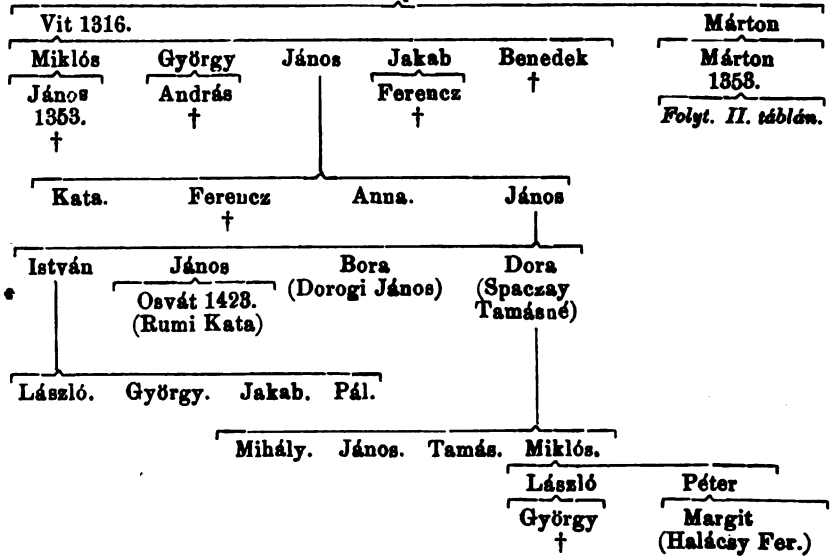
Istvánnak fia Ferencz 1705-ben a fölkelő seregben főhadnagy, 1709. decemberben haza vonúlt a szolgálattól. Első neje Dúl Mária 1707. A második Bobor Éva, ki mint özvegy említetik 1749-ben. Ettől gyermekei : Ilona, Sándor és Katalin Folly Gáborné, ki 1765-táján halt meg.

A család czimere a paizsban tán magyar vitéz buzogánnyal, a paizs fölötti sisak koronájából vitéz emelkedik ki, feje fölött buzogányt tartva. A paizst foszladék veszi körül.

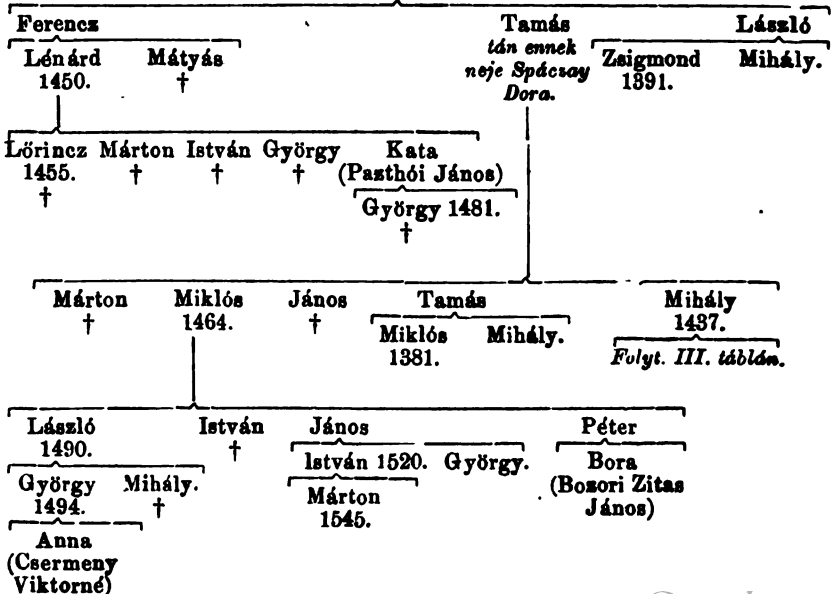
Spácza család. (Korompai) Pozsony megyében virágzott nemzetség, azon megyében fekszik Spácza helység, nem különben Korompa is, melyről családi- és elő-nevök származott. Törzse a családnak Spácza Geth, ki a XIII. század végén élt, ettől következő ivadék ¹⁾ eredt :

¹⁾ Wagner Tab. Geneal. tab. XVII. Geneal. authent. II. stb.

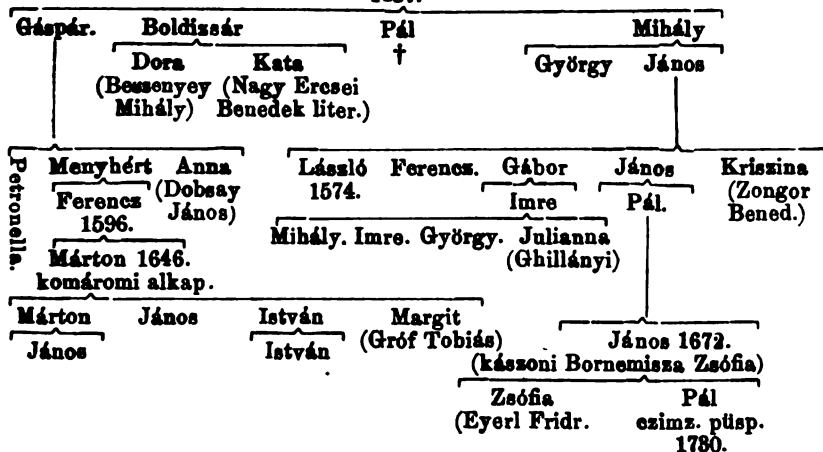
I. tábla.

Comes Geth
de Spácsa

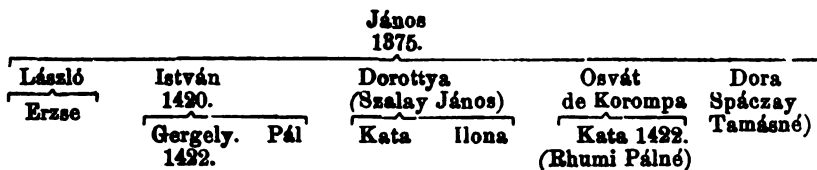
II. tábla.

Márton, kt as I. táblán.
1358.

III. tábla.

Mihály, ki a II. táblán.
1487.

A család mint származik le Comes Gethde Spácza nevű törzsétől, a táblázat mutatja. Úgy látszik, Vitus ága a korompai ágat képezte. Vitusnak egyik fia János egy más genealogia ¹⁾ szerint de Mikola, de Spácza és de Korompa nevezetű, ennek fia többi közt a táblán álló szintén János, kinek gyermekei a másik említett genealogián így állnak :

Jánosnak gyermekei közül tehát Dorottya a Márton ágából eredt Tamás hoz ment férjhez; és a vér és vagyon közösség ez által ismét szorosabbra fűződött a két ág között; és csak ugyan is ezen Tamás ága élt és virágzott legtovább, úgy mint a — múlt század közepeig.

A család birtokviszonyairól következő adatok adnak némi felvilágosítást.

Spácza János, Miklós, Gáspár és Boldissár Pozsony megyei A. és F. Korompa és Spácza helységek, melyeket az előtt sárosfalvi, másképp Ledniczi Nehéz Péter és György birtak, I. Mátyás királytól adomány nyertek, és azokba 1489. körül a pozsonyi káptalan által be is iktattattak.

1559-ben Spácza y M á r t o n és Nagyváthy Antal deák Korompa és Spácza helységeken és F. Korompa pusztában mind azon birtokrészekbe, melyeket dobai Spácza y J á n o s, M i k l ó s, G á s p á r és B o l d i z s á r, és sadáni Spácza y J á n o s, és Keresztúri Dopsay János és ennek neje Spácza y A n n a, és fiok Dobsay István Izabella királynéhoz pártolásuk miatt hűtlenségi bélyegen elvesztettek, — új adomány czimén megnyervén, azokba az esztergami káptalan által beiktattattak. ¹⁾

1562-ben Spácza y M á r t o n a följebbi adomány által nyert minden jogot megvett Nagyváthy Antaltól. ²⁾

1574-ben a Spácza y család a följebb nevezett birtokokban a kir. személynök és választott bíróság előtt barátságosan megosztozott, azonban Spácza y Menyhértet illetőleg ngos Forgách Simon által fegyveresen zavartatott. ³⁾

1584-ben Spácza y F e r e n c z Felső-Korompán hat telket beír kiváltási czim mellett 400 ftban Kemény Kristófnak és Gáspárnak ugyan azt teszi 1585-ben egy jobbágy telekkel 40 ftban Ocskay Feren cz részére, ismét 1596-ban hét j. telket vallba 450. m. fiba boiratképen Bodics Andrásnak és ugyan annak és akkor F. és A. Korompán hét jobbágy telket zálogít el 400 ftban. ⁴⁾

1609-ben Spácza y M á r t o n F. Korompán egy telkét Apponyi Péternek 100 ftban elzálogítja. ⁵⁾

1619-ben Vitézlő Spácza y G á b o r néhai Spácza y Jánosnak fija, más részről Spácza y G y ö r g y és P á l kölcsönös szerződése lépnek. ⁶⁾

1621-ben Spácza y G y ö r g y egy jobbágyát nővéreinek Sp. Margitnak 125 ftban elzálogítja.

1628-ban Spácza y I m r e A. Korompán egy jobbágy telket 50 aranyban elzálogít Bedy Istvánnak. ⁷⁾

1634-ben Spácza y M á r t o n és P á l A. és F. Korompa és Spácza helységbeli birtokra nézve egyezsége lépnek. ⁸⁾

1634-ben Spácza y I m r e tiz holdat zálogba ad Spácza y M á r t o n n a k 100 ftban. ⁹⁾

¹⁾ Esztergami káptalan Capsa 39. fasc. 3. nro 16.

²⁾ Ugyan ott libro 2. folio 485.

³⁾ Ugyan ott libro 5. folio 279.

⁴⁾ Ugyan ott libro 7. folio 246. és libro 10. folio 268.

⁵⁾ Ugyan ott libro 11. folio 184.

⁶⁾ Ugyan ott libro 12. folio 534.

⁷⁾ Ugyan ott libro 13. folio 455.

⁸⁾ Ugyan ott libro 14. folio 394.

⁹⁾ Ugyan ott libro 14. folio 394.

1628-ban Spáczay János, úgy látszik — a III. táblán álló Jánosnak fia, Lászlónak és Gábornak testvére Balog-vár várnagya volt.

1635-ben pedig Spáczay Márton F. Korompán az alsó részben két malmot, a felső részben malom részét 300 ftért zálogba adja Horváth Mátyásnak. ¹⁾ Ugyan ez évben Spáczay Márton feleségének Kubinyi Magdolnának javait Pozsony megyei Bodó-Bár, Ó-Bár és Egyházas-Báron Nagy Ferencznek eladja. ²⁾

1713-ban Spáczai Imre, Pál és Julianna egyezsége és osztályra lépnek egymás között. ³⁾

1724. Spáczay Pál esztergami kanonok A. és F. Korompán Dobsa Ferenczcel között szerződését vissza vonja. ⁴⁾

Már 1749-ben vitélő Brunsvik Antal birt A. és F. Korompán úgy látszik, zálogjogon, kit a Spáczay család építkezéstől tiltott. ⁵⁾ 1762-ben a Sándor család egész Spáczayféle örökségét Spáczán és A. és F. Korompán Brunsvik Antalnak és nejének Adelffy Máriának eladta. ⁶⁾

Jánosnak fiában Spáczay Pálban, ki esztergami kanonok és arbai címzetes püspök volt, 1751-ben a család kihalt. Nővéretől Zsófiától, ki eyerlsbergi Eyerl Fridrikhez ment férjhez, ennek leánya Eyerl Zsófia gróf Berchtold Antalné által, a Berchtold család s mások örökösödtek.

Az eddig elősoroltak között főleg említést érdemelt Spáczay Ferencznek fia Márton, ki 1646-ban Komárom várának alkapitánya volt. ⁷⁾ Ez 1647-ben IV. Ferdinand koronázásakor arany sarkantyús vitéz lett. ⁸⁾

Hátra van még a családnak egy ága, melyet a följebbi táblákkal össze nem kapcsolhatunk, mely így következik ⁹⁾ :

¹⁾ Esztergami káptalan libro 14. foli 449.

²⁾ Ugyan ott libro 14. folio 449.

³⁾ Ugyan ott capsa 70. nro 1.

⁴⁾ Ugyan ott libro 29. nro. 474.

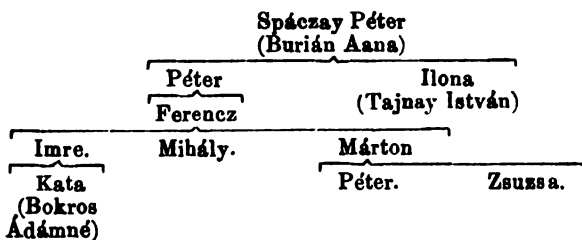
⁵⁾ Ugyan ott libro 35. és Capsa 66. nro 7.

⁶⁾ Ugyan ott capsa 70. nro 13.

⁷⁾ Lásd képét Wiedermann Comitum Glorise Centum és Vasárnapi újság 1863. dec. szám.

⁸⁾ Bél M. Notitia nova.

⁹⁾ Wagner Tab geneal. XVII.

A család czímere a paizs kék udvarában egy lábön álló daru, mely felemelt jobb lábával patkót, csőrében gyűrűt tart, nyakán szintén ékes láncz látható. Ehez hasonló daru áll a paizs fölötti sisak koronáján is. A paizs sisakjáról foszladék nyúlik le a paizs két oldalán.

Trencsin megyében 1728-ban Nagy-Sztankóczon, 1748-ban pedig Spáczay Márton Szedlicsnán volt még birtokos.

Spaidl család. Spaidl Zsigmond 1655-ben magyar honfűsítást nyert. ¹⁾

Spanochi család. Gróf Spanochi Leopold 1827-ben országgyűlésileg honfűsítatott. ²⁾ Arad megyében birtokos.

Spanyol család. Ismeretes közülök Spanyol István, ki Martonosan született, 1552-ben Temesvár védelme alatt török fogságba esett, honnan csudálatos ügyessége és bátorsága által megszabadult. ³⁾

Spányik család. (Máskép Spányi) Trencsin vármegyei címerleves nemes család. ⁴⁾ Azon megyében 1690-ben Kis Csernán laktak, 1728-ban Nemsován. Spányi név alatt 1803-ban a nemesi összeírásban iktatvák Trencsinben lakó András, József és Antal.

1837-ben Drskóczon András és Antal és az utóbbinak három fia: József, János és Antal.

Komárom megyében már 1617-ben Spányi Andrásnak özvegye Pálffy Krisztina élt, ki nagy-megyeri telkét örökösen bevallotta Bereczky Pálnak. ⁵⁾

Spech család. Spech János 1793-ban I. Ferencz király által emeltetett címeres nemességre.

Czímere négy részre osztott paizs, az 1. vörös osztályban keresztbe helyezve két arany ásó látható; a 2. arany udvar jobb oldalából két fejű fekete sasnak fele test része látható; a 3. ezüst udvarban természetes színű oroszlán hátulsó lábain ágaskodik, befelé fordulva,

¹⁾ 1655. évi 119. törv. cz.

²⁾ 1827. évi 42. törv. cz

³⁾ Istvánffy Hist. és Forgách Fr. Commentarii.

⁴⁾ Szontagh Dán. közl.

⁵⁾ Fényes, Komárom várm. 95.

első jobb lábával ezüst buzogányt tartva; a 4-ik vörös udvarban három arany buza kalász látszik, a két szélső lekonyúlva. A paizs fölötti sisak koronáján természetes szintű oroszlán áll, szintén buzogányt tartva. Foszladék jobbról aranyvörös, balról aranysárga.

A nemesség szerzőnek utódai Spech Imre és István Arad vármegyében irattak a nemesség sorába.

Spetkius család. Spetkius Márton 1648. dec. 3-án Bécsben kelt címeres nemes levelében III. Ferdinand király által nemesített meg.¹⁾ Volt ágostai evang. superintendens és 1599-ben született Bajmóczon. Tán fja volt Dániel sipiki evang. lelkész, ennek fia György.

Spielmann család. Báró Spielmann Antal az 1791. évi országgyűlésen magyar honfiusítást nyert.²⁾

Spinola család. Spinola Gyula az 1681. évi országgyűlés által honfiusítatott.³⁾

Spilenberg család. Vestfaliából eredeztetik.⁴⁾ Közülök többen evang. papok voltak. Székhelyök utóbb főleg Zólyom megye volt. Közülök Spilenberg Dávid élt 1750-ben. Neje Radvánszky Fruzsina. Spilenberg Luiza e század első felében Révay Pálné volt. Nevök Spilenbergernek is iratik.

Régibb nemzedékek így áll :

Dávid evang. lelkész Szepesben.	
Márton 1638. Pomeraniába telepedik.	Sámuel † 1658. orvos Lőcsén.
Dávid orvos Lőcsén és bíró 1672.	

Spiesz család. Verőcze megyei nemes család. Közülök György ott 1835-ben főszolgabíró, János pécsi polgármester, 1838-ban Baranya várm. rendszerinti esküdt.

Spicziár család. Trencsin megyei család volt, most ott nyoma sincs. Nevezett megyében Spicziár Jakab 1662-ben hirdetteté ki címeres nemes levelét.⁵⁾

¹⁾ Győr vármegye levéltárában van az eredeti armalis. L. Hivatalos Értesítő a Budapesti hírlaphoz 1860. 104. sz. Lásd Klein Prediger II. 282—286.

²⁾ 1791. évi 72. törv. cz.

³⁾ 1681. évi 82. törv. cz.

⁴⁾ Lehoczky Stemmat. II. 367.

⁵⁾ Szontagh Dán. közlése.

Spissich család. (Jáprai) Ismert törzse Spissich Miklós, ki szintén részesült azon királyi czimeres levélben, melyet miksinczi Dragissich Illés, kir. kancelláriai irnok, és Buchai Bertalan és ő általok rokonai szintén Buchai N. zágrábi kanonok, Lomniczai Gáspár, padenyai Jurmanovich Péter és nevezett Spissich Miklós 1503. évi sz. Márton napján II. Ulászló királytól kaptak. ¹⁾

A nyert czimer következő, a paizs kék udvarában középről egy tök egy zöld levéllel látható, két felől egy koronás oroszlán és egy szárnyas sárkány küzd egymással a tök miatt, mely szlavon nyelven Bucha-nak nevezetvén, a család ősi birtokára czéloz. A paizs fölötti sisak tétejéből különféle virágok taraj formára nyílnak ki.

A Spissich család — úgy látszik — két ágra szakadt, az egyik ág Jáprát adomány mellett birta, legalább a család egy része innen írja előnevét. Lakhelyük a Dunántúli Zala megye, és főleg Horvátországban Körös megye.

Ismeretes tagjai a családnak a következők :

Jáprai Spissich Sándor 1735-ben a Károlyi ezredben hadnagy volt. ²⁾

Zala megyében jáprai Spissich János 1790—1-ben első alispán és országgyűlési követ volt. Meghalt 1804. april. 26-án. ³⁾

Spissich Ferencz 1828-ban, Sp. Sándor (lak. Görbön) 1832—33-ban Zala megye alszolgabirája volt.

Horvátországban :

Jáprai Spissich Péter 1765-ben Zágráb megye alispánja, 1767-től cs. kir. tanácsos, Dalm. Horvát és Tót orsz. itélőmestere és a báni tábla ülnöke, ⁴⁾ meghalt — úgy látszik — 1787-ben.

Spissich Antal 1758-ban Verőcze várm. alispánja volt.

Spissich Gábor 1821—30-ban Körös várm. 2. alispánja, 1835. ben már a Dalm. H. és Tótorsz. törv. ítélő táblánál ülnök.

1835-ben a Túrmezei (Turopolye) grófságban Sp. Károly második-gróf és kapitány; Benjamin valóságos törvényszéki táblabíró, Ferencz aljegyző s h. ügyvéd, András irnok volt.

1787-ben Spissich Antal csanádi czimz. kanonok és Ujbessenyi plébános.

¹⁾ Katona Historia critica tomo 18. pag. 358.

²⁾ Magyaróssy János, Gyula hajdán és most 241.

³⁾ Lehoczky Stemma I. 210. Arczképét kiadta Kaszinczy Ferencz munkái előtt.

⁴⁾ Lehoczky Stemma I. 181.

Ugyan e család egyik tagjának Spissich Bodizsárnak magvaszakadtával ennek köházát Szakolczán Nyitra megyében 1622-ben II. Ferdinand király Perger Illésnek adományozta. ¹⁾

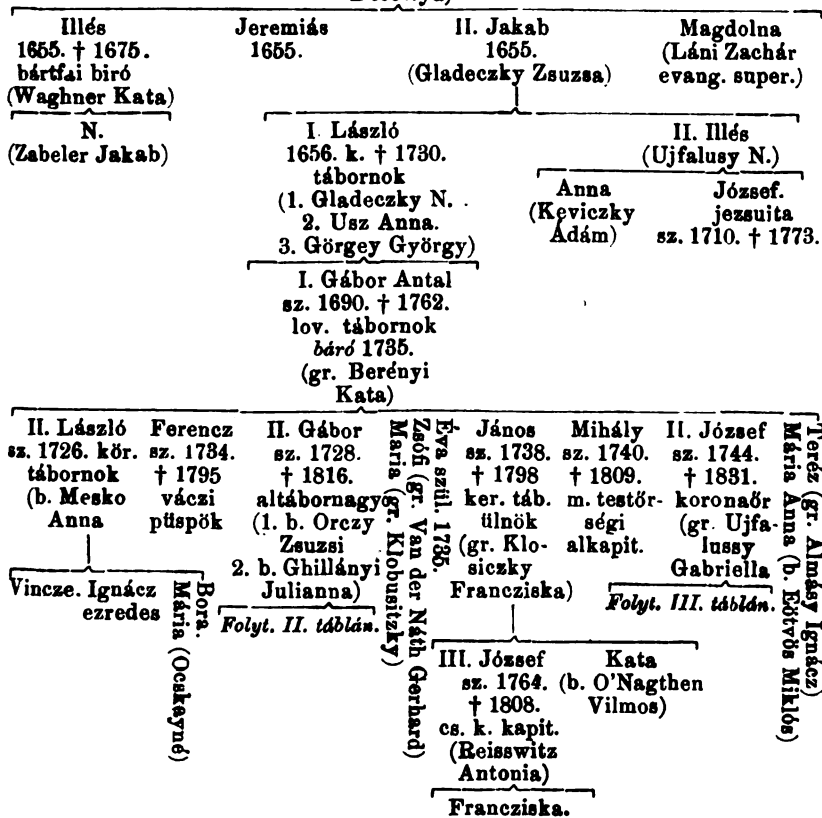
Splény család. (Miháldi, báró) Régi jeles család, mely főleg a katonai pályán szerepelt. Eredetét Tirolban keresik. ²⁾ Már a XVI. században Magyarországon találjuk a reformatio első papjai közt. Ismert törzse J a k a b.

A család leszármazása ³⁾ következő :

I. t á b l a.

I. Jakab
1640.

(Szkacsányi
Dorottya)

¹⁾ Liber Regius f. 35.
²⁾ Kővári, Erdély nev. cs. 225.
³⁾ Családi adatok szerint.

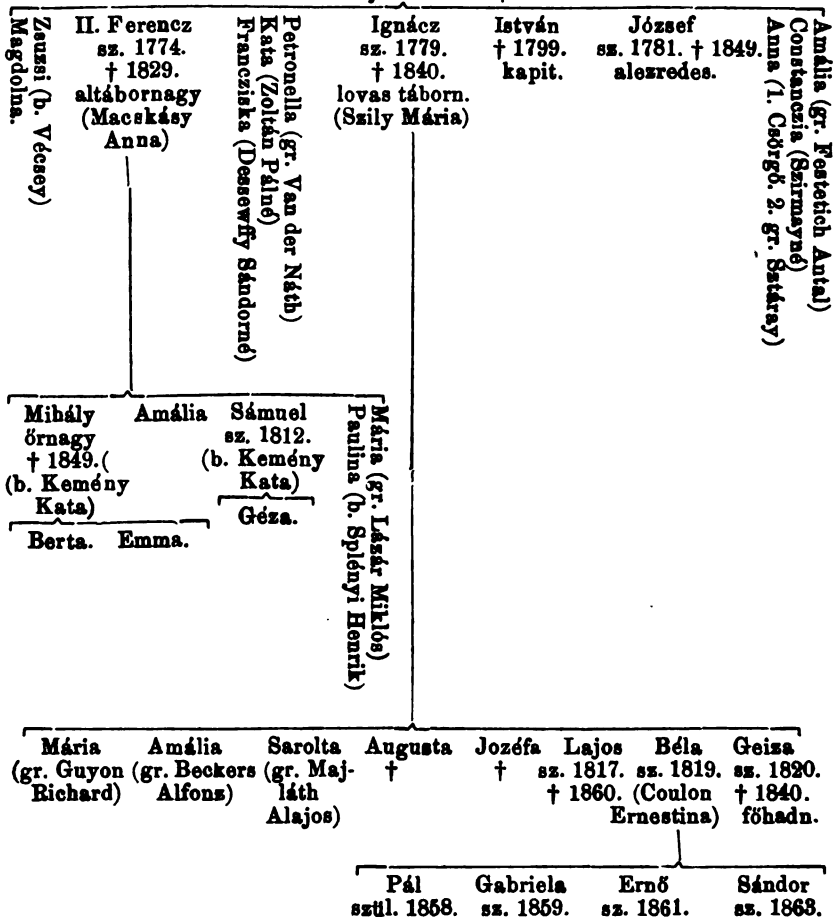
II. tábla.

II. Gábor, ki az előbbi lapon.
sz. 1784. † 1816.

altábornagy

(1. B. Orczy Zsuzsi † 1788.

2. B. Ghillányi Julianna † 1814.

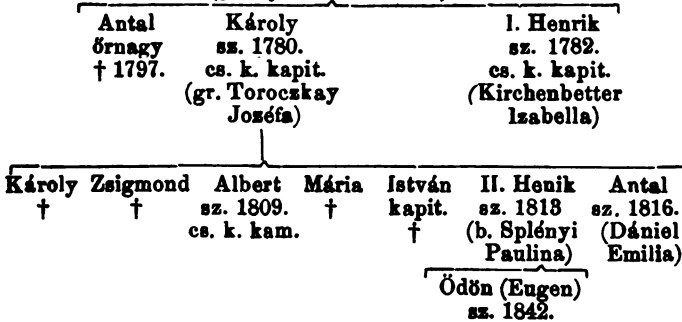
III. tábla.

II. József, ki az I. táblán.

sz. 1744. † 1831.

korona-őr

(gr. Ujfalusi Gabriella)

A család eredetére nézve hasonlít a gróf Brunswik és gróf Hadik családokéhoz, ezeknek is ősei protestans lelkészek voltak. A Splényi család törzs-őse Splény I. Jakab Liptó megyében Rozembergi evang. lelkész ¹⁾ és a liptói kerület seniora (ven. contubernii liptoviensis senior) volt. Előbbi neve Neusz el volt. A jeles papnak nejétől Szkacsányi Dorottytól leányát Magdolnát Lányi Zakariás evang. superintendens birta nőül ²⁾ Ezen kívül három fia volt: Illés, Bártfán bíró ³⁾, Jeremiás, és II. Jakab, kik mint már nemes szülők gyermekei (nobilibus orti parentibus) a czímeres nemes levelet kapták 1655-ben III. Ferdinand királytól.

Illés Bártfán volt ev. tanár, jegyző, végre bíró, meghalt 1675-ben. ⁴⁾ Leányát Zabeler Jakab vette nőül. ⁵⁾

II. Jakab Sáros megyébe Bártfára szakadt, ott hirdetteté ki nemességét is; nejétől Gladeczky Zsuzsannától nemzé II. Illést és László-Jakabot.

II. Illés a Szepessegen lakott és Rákóczy Fer. forradalma ellen működött, miért börtönbe került, de sikerülven elillannia, Galicziába vonult a fölkelés végeig; utóbb Lublyóra haza térvén, ott halt meg. Két gyermeke maradt, azonban azokban ága kihalt t. i. József, ki N.-Ardon született 1710-ben. Jesuita lett, és Egerben halt meg 1773-ban. ⁶⁾

¹⁾ és ²⁾ Schmal A. De Vita Superintendentum Evang. in Hung. Commentatio. Kiadta Fabó András Monum. Evang. I. 21.

³⁾ Klein Prediger I. 101. — U. ott II. 261.

⁴⁾ Haan, Jena Hung. 16. Lásd Micae Burianae.

⁵⁾ Lehoczky Stemmat. II. 367. Lászlónak atyjául Jánost (Beszterczéről valót) említi, de igazolás nélkül, Jakab helyett tán tollhibából.

⁶⁾ Katona, Hist. critica tom. 39. p. 1002.

László-Jakab 1656. táján született; és a családnak alapítója lön. Fiatal korában katonai pályára szentelvén magát, megkezdte fényes sorát azon nevezetes férfiaknak, kik családjában majd két századon át a legmagasb katonai méltóságokban ragyogtak. Mint hadnagy vett részt 1686-ban Buda ostrománál és ott kitüntette magát. Hasonlóan érdemeket szerzett Savoyai Eugen alatt a német- és olaszországi hadjáratokban, és 1705-ben már ezredtulajdonos volt, nem sokára pedig tábornokságra emelkedett. 1716—18-ban a Török ellen harczolt Temes várnál és Belgrád alatt. Már fiatalabb korában Szepességben szerzett birtokokat, 1722-ben pedig III. Károly királytól Szabolcs, Szatmár és Zemplin megyékben terjedelmes birtokot nyert adományban, úgy a család előnevét adó Miháldi Szabolcs megyei helységbeli birtokát is. Ekkor emeltetett báróságra is, azonban a bárósági diploma, — melyben „*celebris ab eximo militaris experientiae studio et heroico animo*“ nevezetik, — csak fiának adathatott ki. Meghalt 1730-ban. Első neje a Gladeczky családból, a második uszfalvi Usz Anna, a harmadik Görgey leány volt. A másodiktól maradt egyetlen fia Gábor-Anna l.

Nevezett Gábor 1690-ben született. 16 éves korában atyja ezredébe lépett, hol fizetés nélkül szolgált kapitányságig, sőt mint ilyen is még hat évig. Ekkor alezredes lön. 1733-ban a francia háború alatt saját költségén huszár ezredet állított, melynek élén Németországban

harczolt, életét és vagyonát — mint a királyi okmány mondja — az uralkodó ház és az ország szent koronája javára szentelvén. Ez időben felesége, gyermekei is vele voltak. A katonai pályán III. Károly király és Mária Terézia alatt szolgálván, lovassági tábornokságig emelkedett s valós. b. titkos tanácsos lett. Jóságaira nézve azonban atyjánál kevesebb szerencsével bírt, mert a terjedelmes javak, melyekből ezredet állítani volt képes, nagy részben fiskalitás lévén, tőle elpereltetett, egy

részben pedig M. Terézia királyasszony hozzá intézett felszólítása foly-

tán az illető családoknak visszaadattak. Ő kapta ki 1735-ben a bárósági oklevelet, ¹⁾ melyet még atyja nyert. Meghalt 1762-ben rövid betegség után Ternyén Sáros megyében. Feleségétől gr. Berényi Katalintól következő tizenegy gyermeke maradt :

1. II. László szül. 1726. körül, a katonai pályára lépven, mint irjak, tábornokságig emelkedett. Nejétől b. Mesko Annától négy gyermeke maradt, úgymint : a) Vincze, b) I. Ignác ezredes, c) Mária Ocskayné, és d) Borbála, kikben ága kihalt.

2. I. Ferencz szül. 1728. körül. A Jézus társaságába lépett és mint hittanár a bécsi Pázmáneum és Terezianumban a hittani tanulmányok igazgatója volt, azután tanár, majd 1764—1774-ig a lőcsei, utóbb a Nagy-szombati társház főnöke volt. A szerzett eltörlése után 1776-ban esztergami kanonok és honti főesperes, 1787-től pedig váci püspök volt. Meghalt 1795-ben. ²⁾

3. III. Gábor, kiről mint máig virágzó ág alapítójáról alább leszen emlékezet.

4. Mária gróf Klobusiczkyné.

5. Zsófia Gróf Van der Nath Gerhardné.

6. Éva született 1735-ben.

7. János szül. 1738. kör. Atyja halálakor kapitány volt, azután állami szolgálatba lépett, és fokanként a Galicziai kormányshéknél alelnökké, utóbb (1770. előtt) a Tiszántúli kerületi tábla elnökévé lett. Élete utolsó napjait bátyjánál a váci püspöknél töltötte. Meghalt 1798-ban. Feleségétől Klobusiczky Francziakától két gyermeke maradt : a) III. József szül. 1768. ki mint kapitány 1808-ban halt meg, nejétől Reisswitz Antoniától leánya Francziska maradván és b) Katalin báró O-Naghten Vilmosné. Kikben ága kihalt.

8. Mihály szül. 1740. körül. Szintén a hadseregben szolgált, s végre (még 1792. előtt) tábornok, egy magyar lovas ezred tulajdonosa, és a magyar királyi testőrség alkapitánya lett. Meghalt nőtllenül 1809-ben.

9. II. József, kiről mint máig virágzó család-ág alapítóról alább leszen szó.

10. Mária-Anna, báró Eötvös Miklósné.

11. Terézia gróf Almásy Ignáczné.

¹⁾ Collect. herald. pag. 116.

²⁾ Memoria Basilicæ Strigon. 172.

II. G á b o r á g a.

II. G á b o r szül. 1734-ben Ternyén. Atyja és nagyatyja nyomait követve, szintén katonai pályára lépett, mint ilyen a bécsi Terezianumban neveltetett. Kora 18. évében már zászlótartó volt. A hét éves háborúban neve már gyakran dicséretben részesült, és alig hét évi szolgálat után (1765) őrnagy, 1768-ban ezredes és a 39. sz. gyalog ezred parancsnoka, nem sokára pedig tábornok, 1785-ben altábornagy lett. A török háború alatt még kiválóbban kimutatta katonai jeles tehetséget, és az 51. számú gyalog ezred tulajdonosává neveztetett. 1789-ben a Mária Terezia rend lovagi, majd középkeresztjével díszítetett fül. 1791-ben pedig Szabolcs vármegye főispánjává neveztetett. A francia háború kitörésékor a Rajnánál egy ideig a hadsereg vezére volt, és 1795-ben valós. b. titkos tanácsos, utóbb pedig Olmütz vár parancsnoka lön; és ezen állomáson végezte be dicső katonai pályáját. Meghalt Szilvás-Ujfaluban 1818. ápril 1-én kora 84. évében. Két neje volt, az első báró Orczy Zsuzsanna, meghalt 1783-ban, a második b. Ghillányi Julianna meghalt 1814-ben. Ezekből tizenhét gyermeke született, kikből tíz gyermek és 37 unoka és kis unoka élte őt túl. Azon ritka örömben részesült meg életében, hogy két fia I g n á c z és F e r e n c z mint altábornagyok üdvözölhették őt a katonai pályán. Gyermekei közül elésorolhatók a következők :

1. M a g d o l n a.

2. Z s u z s a n n a báró Vécseyné.

3. II. F e r e n c z szül. 1774. nov. 17-én. Mint katona szintén még atyja életében altábornagyságig emelkedett, és 1823-ban a 31. számú m. gyalog ezred tulajdonosa lett. Erdélyben lévén állomása, és onnan nősülvén, feleségül révén Macskásy Annát, ott lépett nyugalomra és ott telepedett is meg. Meghalt 1829. jan. 29-én. Nevezett nejétől, ki 1843-ban nov. 4. kora 58. évében halt meg, öt gyermeke maradt, úgy mint :

a) II. M i h á l y, ki a katonai pályán szintén őrnagyságig szolgált. Meghalt 1849-ben. Nejétől báró Kemény Katalintól két gyermeke maradt: B e r t a és E m m a

b) A m á l i a

c) S á m u e l szül. 1812-ben. Az erdélyi főkormánysezéknél fogalmazó volt. Nőül vett bátyja özvegyét báró Kemény Katalint, kitől fia G e j z a született 1852-ben.

d) P a u l i n a báró Splényi Henrikné, és

e) M á r i a gróf Lázár Miklósné.

4. Francziska Desewffy Sándorné.

5. II. Ignác szül. Majlandban 1772-ben ¹⁾ Tizenhét éves korában atyja oldalánál mint főhadnagy harczolt a török háborúban, és Kalafátnál kitüntetvén magát és meg is sebesítvén, kapitány lett a 2. huszár ezredben. 1793-ban a francia háborúban aratott babérs a következő évben Belgiumban harczolt, és egy alkalommal György angol király által különösen megdicsértetett. 1797-ben Stiriában nevezetes számú gyalogságot mentett meg a körülvevő ellenségtől. 1799-ben az olasz hadjáratban, 1800-ban Marengónál harczolt. 1801-ben mint alezredes, majd mint ezredes a szabolcsi fölkelő nemes sereg élére állítatott. 1808-ban tábornokká nevezetvén, 1809-ben az olasz hadjáratban tüntette ki magát. 1813-ban már mint altábornagy vezényelt a hanaui csatában. Franciaország megszállásakor a Briennei csatában osztályával a balszárnyat támadta és nyomta meg, miért I. Sándor orosz czártól Sz. Anna rendjét nyerte, és a Bajor királytól is rendjellel díszítetett. A háború végével Pesten nyert állomást. 1825-ben a 2. huszár ezred tulajdonosává, 1830-ban val. belső titkos tanácsossá, 1831-ben lovasági tábornokká és Ferdinand fő herczeg mint a magyarországi seregek főparancsnoka mellé oldalas segéddé nevezetett. 1833-ban Eszterházy Miklós herczeg halála után régiebb szóbeli ígérete folytán I. Ferencz király harmadnapra a magyar ns. test-őr sereg főkapitányává nevezte ki; mely állomásában mint ország zászlósa valamennyi törvényhatóságtól üdvözöltetett. 1838-ban ülte katonai pályájának félszázados ünnepeét. Meghalt 1840. mart. 20-án Miskolczon kora 69. évében. Nejétől nagyszigethi Szily Máriától, ki 1830-ban csillag keresztes, 1834-ben udvari palota hölgy lett, és 1858-ban jan. 2-án kora 77. évében Pátyon (Buda mellett) halt meg, következő nyolcz gyermeke volt.

a) Mária szül. 1810-ben. — 1838-tól Beaufré gróf Guyon Richard magyar tábornok neje.

b) Amália 1833. óta gróf Beckers Alfonz felesége.

c) Sarolta (v. Karolina) 1853-tól Fáy Alajosné.

d) Augusta, mh.

e) Jozefina, mh.

f) Lajos szül. 1817. sept. 25-én. 1848-ban már kapitány.

A magyar forradalomban tevékeny részt vett és mint országos ügynök Carlo Alberto királynál működött. A novarai csata után Svajczba me-

¹⁾ Családi közlés szerint, de más adat után mely szerint 1840-ben kora 69. évében halt meg, — 1779. évre esik születése.

nekült, utóbb Francia és Angol-országban tartozkodott; végre Szíriába Damaskusba ment és sógorával Guyonnal török szolgálatba állott. Azonban a keleti éghajlat és sanyarú viszonyai lelkét megtörék és elméjében megháborodva, sok viszontagság után 1860. január 13. Konstantinápolyban meghalt. Eltemettetett Pérában, hol ottani magyar társai által emelt szerény emlék jelöli sírját.

g) Béla szül. 1819. febr. 5-én. Nejétől Coulon Ernesztinától (ki szül. 1839. dec. 10.) gyermekei: 1. Pál szül. 1858. mart. 4. — 2. Gabriella szül. 1859. mart. 13. — 3. Ernő szül. 1861. jan. 30. — 4. Sándor szül. 1863. sept. 7-én.

h) Gejza szül. 1830. jun. 14-én Meghalt mind főhadnagy 1840. jul. 4-én.

6. Katalin 1808-ban Zoltán Pálné.

7. Petronella szül. 1780. jun. 29-én. Csillagkeresztes hölgy; gróf Wandernath Ferencz neje.

8. Anna 1-ször Csörgő-né, utóbb gróf Sztárayné.

9. István sz. 1780. Katonai pályára lépven, 1799-ben Pestről sietve utazott Tyrolisba ezredéhez, hová bátyjával Ignáczczal épen a roveretói ütközet elő estején érkeztek; és másnap István az ütközetben elesett.

10. Konstancia Szirmayné.

11. József szül. 1781-ben, meghalt 1849-ben mint alezredes.

12. Amália Festetich Antalné.

II. József ága.

II. József I. Gábornak fia szül. 1744-ben. Hivatalos pályára lépven, már 1770—74-ben cs. kir. kamarás és a m. kir. udvari kamara tanácsosa volt, utóbb II. József császár alatt már 1787-ben valós. belső titk. tanácsos, Tolna vármegye főispánja, továbbá Baranya, Somogy, Szerém és Verőcze vármegyék főispáni helyettese, és a nevezett megyékben királyi biztos volt. 1802-ben az országgyűlés által korona-örnek választatott. Meghalt Budán 1831. mart. 10-én kora 88. évében. Nejétől gróf Ujfalussy Gabriellától (ki + 1828.) három fia volt: Antal, Károly és Henrik. Ezek közül Antal még 1797-ben elesett Tyrol-ban a francia háborúban.

Károly szül. 1772. aug. 21-én. ¹⁾ Volt cs. kir. kapitány és kamarás. Meghalt 1863. majus 21-én kora 89 évében. ²⁾ Eltemettetett

¹⁾ Családi közlés szerint. A góthai almanach szerint szület 1780 aug. 8.

²⁾ E szerint ha 89. évében halt meg, született volna 1774-ben. Átalában — úgy látszik — a születési évek közlése nem egészen pontos.

ideiglenesen a Bárándi sirkertbe. Lakott Erdélyben Küküllő megyében Pánádon. Nejétől báró Toroczky Jozefinától († 1850.) hét gyermeke született, mint következnek :

- a) Károly elhalt.
- b) Zsigmond elhalt.
- c) Albert szül. 1809. octob. 6-án cs. kir. kamarás és százados. Lakik Pánádon Küküllő vármegyében.
- d) Mária, elhalt.
- e) István, mint kapitány, elhalt.
- f) II. Henrik szül. 1811. nov. 22-én. Lakik Magyar országban Fejér vármegyében Sz. Fejérvárott, hol a gazdasági egyesület és egyéb országos érdekű ügyek hazafias pártolója. Nejétől báró Splényi Paulinától (Splényi Ferencz altábornagy leányától) fia Ödön szül. 1842. nov. 24-én.
- g) Antal szül. 1816-ban. Lakik Küküllő megyében Pánádon. Neje Dániel Emilia.

I. Henrik (II. Józsefnek fia) szül. 1782-ben, volt cs. k. kapitány. Lakik Pozsonyban. Neje Kirchenbetter Izabella.

A család ősi nemesi czímere — mint följebb a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó fekete medve, első lábaival nyitott könyvet tartva. A paizs fölötti sisak koronáján két elefánt ormány között, melyek közül a jobb oldali félig arany, félig kék, a baloldali félig kék, félig arany, hal (tán ponty) fekszik, azon szétterjesztett szárnyakkal daru áll, csőrével a hal fejét vágdalva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstkék.

Spolky család. (Máskép Szpolky söt Szpoleczky is) Trencsin vármegye nemesi összeírásában fordul elő mint czímerleves nemes család. Az armalis levelet 1647-ben Spolky Pál azon megyében hirdetteté ki. Már 1666-ban a nemesi lajstrom Szpoleczky néven mutatja Trencsin város lakosai között. Így találni egyik tagját 1781-ben is Trencsin városi székhelyén. ¹⁾

Különben a Teszléry család egyik ága is e néven ismeretes.

Spolarich család. Horváth országban virágzott a XVII. században, midőn közülök Spolarich Péter az 1635. és 1638. évi országgyűlések által több tárgyban országos biztosképen kiküldetett. ²⁾

Spóner család. Szepes megyei, most Abauj megyében is elter-

¹⁾ Szontagh Dán. közlése.

²⁾ 1635. és 1638. évi törv. czikkek.

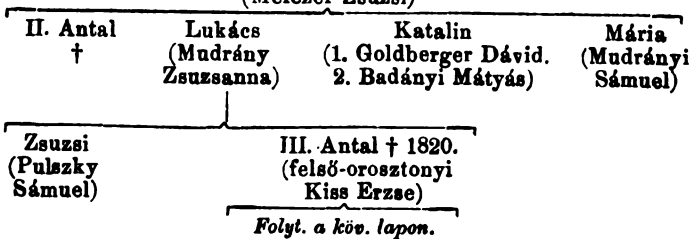
jedt család, mely Késmárk sz. kir. városából ered, hol Spóner Tóbiás 1648-ban azon alkalommal, midőn a város és Tököly István között némely viszály forgott fen, vezetes szerepet játszott. ¹⁾

Tóbiásnak unokája Antal sz. kir. Késmárk város köztisztelőben állott főjegyzője és több ízben országgyűlési követe, 1702-ben nyert czímeres nemes levelet, mely ugyan azon évben Gömör vármegyében, 1725-ben pedig Szepes megyében kihirdettetett.

Midőn Késmárk városa Tököly hűtlensége és magvaszakadta folytán urodalmait kir. adomány útján nyerte, nevezett Spóner Antal a városból átvette a Kakas-Lomniczi és Húnfalvi jószágot, s ez által, — habár később a birtok egy részét, mint zálogot kiadni kénytelenítetett, — családjának ott maradó lakhelyet és birtokot szerzett. Élt még 1748-ban is, és nejével Melczér Zsuzsannával következő családfát ²⁾ alkotott :

Spóner I. Antal
1702. † 1750.
(Melczér Zsuzsi)

¹⁾ Genersich Késmárk város történetében.

²⁾ Családi közlés szerint.

III. Antal † 1820., *ki az előbbi lapon.*
(felső-orsztonyi
Kiss Erzsze)

IV. Antal Donát szül. 1769. † 1845. Tivadar szül. 1810. orsz. gyűl.képv. 1861. (1. Wieland Amália † 1849. 2. Máriássy Ottília)	Zsuzsa † 1845. (Wieland János)	Imre † 1812. (Engel Janka)	I. Pál † 1847. (Genersich Erzsébet)	Ferencz † 1849. (Frumann Amália)
	Julia. Erzsze.	V. Antal 1848. főszolga- bíró † 1853.	Janka. Zauszi.	
	Ludmilla (Goldberger Imre)	Paula (Pazár Károly)	Imre sz. 1816. cs. kir. kapit.	Zsuzsa (Wieland sz. 1825. Antal) Vajkócson Abaujban.
Farkas sz. 1837.	Ödön sz. 1840.	Andor sz. 1842.	Margit sz. 1844.	
	Valéria (Máriássy Napoleon)	Gusztáv lak. Rozgony (Máriássy Amália)	Sándor cs. k. főhadu. (Hummel Mária)	
Matild.	Angelika.	Ferencz.	Sándor. Mária.	Gyula.
				Valéria.

A család jelenleg Szepes és Abauj megyében székel.

Szepes megyében Antal-Donátnak fia Tivadar (szül. 1810.) az 1861. évi országgyűlésen képviselő volt. Lak. Kakas-Lomniczon.

V. Antal (Imrének fia) 1839-ben Szepes megye rendsz. esküdtje, 1846-tól alszolgabírája, 1848-ban fő szolgabíró. Meghalt 1853-ban.

I. Pál az eperjesi ágost. evang. főtanodának 26 évig felügyelője. Meghalt 1846-ban kora 64. évében. Ennek egyik fia Imre cs. kir. kapitány, másik fia II. Pál. Lakik Vajkócson Abauj megyében,

Ferencznek egyik fia Gusztáv lakik Abauj megyében Rozgonyban; másik fia Sándor cs. kir. főhadnagy.

A család. prot. ágostai vallású.

Czimere vörös paizs, melynek alját koronával fedett hármasképezi, fölötte Magyarország teljes czimere áll, és abból pálmafa emelkedik ki, melyen kőoszlop nyugszik. A paizs fölötti sisak koronájából szintén pálmafa emelkedik ki, kőoszloppal terhelve. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös; mint itt a metszvény az egész czimert ábrázolja.

Spornay család. Zemplin vármegye czimerleves nemes családai közé soroztatik. ¹⁾

¹⁾ Szirmay, C. Zemplin not. top. 117.

Sréter család. (Szandai) Egyike azon előkelő nemes családoknak, melyek a bányavárosok régi meg telepedői közül emelkedtek ki. Idegen hangzású családoknevők daczára, mely hajdán „*Schrötter*“ és „*Schretter*“ alakban is iratott, meghonosodásuk legalább a XVI. század első felére, a mohácsi időszak előtti időkre tehető. Ide mutat azon körülmény, mely szerint, mint Besztercze sz. kir. város törzsökös lakói, még a magyar nemesség nyerése előtt e városról, mint ősi fészükükről és ottani birtokos állapotuknál fogva „beszterczei Sréter“-eknek (Schretter de Novizolio) nevezettek.

A XVI. század derekán a beszterczei Sréter családból három derék testvér vált ki, névszerint János, Gáspár és Menyhért, kik közül az első a pozsonyi kir. kamaránál hivataloskodván, e pályán s egyéb alkalmakkal szerzett érdemeinél fogva maga és nevezett testvérei és utódaik részére Miksa királytól Bécsben 1569. évi mart. 22-én kelt és „beszterczei“ előnévvel megneemesítő czimeres levelet nyert, ¹⁾ mely nemes levél 1570-ben remete sz. Pál ünnepe utáni 3-ik ferián Nyitra megye közgyűlésen kihirdettetett.

Gáspárnak és Menyhértnak utódaik közül, kik azonban a XVII. század folytán mag nélkül kihaltak, ismeretes nevezetesebb férfiak voltak : Schretter Károly, ki 1644. febr. 14-én Körmöczőn született, ²⁾ és a protestans családból vagy atyja, vagy ő a kath. vallásra térvén, Nagy-Szombatban a Jézustársaságába állott. Gréczen a hittant hallgatta, azután Nagy-Szombatban és Bécsben hat évig a bölcsészetet tanította, majd Nagy-Szombatban az egyházijog tanára kilencz évig, végre a Győri és Lőcsei rendház Igazgatója volt. ³⁾ Tudományos képzettségét és mély tanultságát igazolja jogtani munkája, mely „*Concordia Juris Hungarici cum Jure civili et canonico in causis testamentariis et ultimae voluntatis*“, czim alatt Nagyszombatban 4-rét-1698-ban kinyomatott. Ennek rokona.

Vilmos 1687-ben a pozsonyi és szepesi kamara tanácsosa volt. ³⁾

¹⁾ Az eredeti függő pecsétes kir. oklevél szerint; — örömmel jegyezvén itt meg, miszerint szerencsém volt a család érdekes levétárában kutathatni, és itt közlendő hiteles adataimat közvetlenül az eredeti okmányokból méríthetni.

²⁾ Lásd Pray Mss. tomo XVIII. Fejér G. Historia Acad. Scientiarum. p. 20. 34. hol születési évq 1643-ra van téve. Lásd róla Paule r értekezését a nagyszombati jogtudósokról a M. A. Értesítőben.

³⁾ Bel. M. Notitia nova Hung. tomo I. 459. v. ő. IV. 406. Tán ezen Vilmosnak leánya volt azon S. K a t a, ki 1693-ban Nagy Mihálynak neje, férjével Enesén Győr megyében 1728-ig, midőn már özvegy volt, zálog jogon birt.

A két testvérnek Gáspárnak és Menyhértnek ága kihalván, a fő szerzőnek Jánosnak, kinek ága a prot. vallás híve maradt, utódai közül a XVII. század végén egy, mondhatni lángeszű, férfiú: Sréter János vált ki. Alapos képzettségéről, korában feltűnő széles és sok oldalú ismereteiről, kitartó fáradhatlan erélyéről, és szilárd jelleméről tanúságot tesz azon változás- és viszontagságteljes életpálya, melyet dicőségge és teljes sikerrel megfutott. Már ifjúságában (mert az adatok összevetése szerint alig volt 24 éves ifjú) Apaffy Mihály erdélyi fejedelem szolgálatában találjuk, ki mint hívét 1680-ban maj. 5-én Gyula Fejérvárról megbízással küldte a lengyel királyhoz. ¹⁾ A következő évben hadadi gróf Wesselényi László özvegyének Bakos Zsuzsannának volt udvari fő embere, a midőn ennek ügyeiben Gr. Caprara Aeneas császári lovas tábornok és Magyarország alsó részeinek fő vezére utlevelével ²⁾ az ország alsó részeiben járt. Majd Tököly Imre pártján állt, és ennek lön tevékeny híve. Tököly ismerve ügyességét, diplomatai küldetésekkel is megbízta. Így 1684-ben a francia királyhoz küldötte, hová — mint napló-jegyzete mutatja — Kis-Várdából 1684. febr. 8-án indult meg, Törökországon keresztül. Visszajött 1685 febr. 18-án. Nem sokára ismét a Lengyel királyhoz indult Kassáról, ugyancsak Tököly megbízásából. ³⁾ Még drágabb, becsesebb kincsét bízta reá Tököly, mindőn öt Munkács várába neje Zrinyi Ilona mellé rendelé. És ő itt is helyén maradt. Maga írja későbbi levelei egyikében ⁴⁾ Rákóczyhoz, miszerint (1688. jan. 18-án) midőn hosszas ostrom és némi árulás folytán Munkács vára bizonyos pontok mellett feladatott, ő akkor is vonakodott vala meghódolni, és készen állott Tökölyt száműzésébe is követni, ha hogy az lehetséges lett volna. És mind addig a feladásba meg sem egyezett, míg Tököly őt a neki esküdt hűség alól föl nem oldotta. Feladatván Munkács, miután imént említett szándoka nem teljesülhetett, a capitulatio föltételeinél fogva jan. 20-án Caraffa tábornagtól két rendbeli parancsot eszközlött ki, egyiket a szepesi, másikat a pozsonyi kamarához intézve, amazt Beregh megyei, az utóbbi Trencsin és Hont megyei elkobbzott javainak visszaadatása iránt. ⁵⁾

¹⁾ Eredeti.

²⁾ Eredeti, kelt Lőcsén 1681. febr. 22.

³⁾ Kegelius : Duodecim Piae meditationes. Leutsch oviae 1679. című imakönyvébe jegyzett napló-adatai.

⁴⁾ Eredeti fogalmazat.

⁵⁾ Eredetiek

Munkács feladása után haza tért birtokára Zólyom megyei Ribár helységbe, melynek átellenében a Garan tulsó partján fekszik Hajnik helysége, a Bezegh család ősi'székhelye. Itt laktak akkor a Caraffa által Eperjesen kivégeztetett Bezegh Györgynek, a kassai kamarai javak igazgatójának, egykor Nógrád és Heves jeles főjegyzőjének özvegye Libercesi Zsuzsánna, és árvai, köztök a szűz Bezegh Éva is.

Sréter János szerelemre gerjedt a méla, és elmés hajadon iránt, és elgyűrűzte. És ámbár némi félre értés majd szakadást okozott köztök, egy pár érdekes szerelmi levél hamar helyre állítá az előbbi, sőt még forróbb ragaszkodást, ¹⁾ melyet végre 1689. nov. 13-án ünnepélyes nász örökre szentesített. ²⁾ Házassága után a foglalkozást kereső férfiú hivatalos pályára szentelte magát, és mert kitünő tehetsége csak hamar ismeretessé lön, már 1694. sept. 23-án Zólyom megye másod alispánjává választatott, és e tisztben maradt folytonosan megválasztva és megerősítve, többször elsőnek is kijelölve, egészen a Rákóczyforradalom kezdetéig. Még Tokajnál táborozott Rákóczy, midőn Sréter János már hódolt és felajánlá hűségét és szolgálatát. És a fölkelő vezér már 1703. octob. 18-án — mint kinevező oklevelében írja ³⁾ — „megtekintvén hivünknek, hozzánk és édes nemzetünkhöz a mostani közügynek folytatásában való igaz hazafiúi szeretetét és készségét, — az egész Bányavárosok főkapitányává és parancsnokává nevezte ki; másnap pedig Trencsin és Zólyom megyei birtokaira nézve ótalom levéllel látta el. ⁴⁾ A következő év folytán egy lovas és egy gyalog ezred Ezredese és a Zólyom megyei fiscalis jószágok Igazgatója (Praefectus) lön; mint ezt Rákóczynak 1705. jan. 20-án hozzá irt levele tanusítja. ⁵⁾ Azonban ezek mellett még inkább szükség volt az ő tehetségére oly téren, melyre főleg akkor kevés volt hívatva, értjük a tűzérség kezelését. Rákó-

¹⁾ Meg van a családi levéltár ereklyéi közt az eredeti levél, melyben Bezegh Éva írja, hogy jegygyűrűje visszaküldéséről értesült, s melyre viszonszerű két egymáshoz forrt és elfűrészelt szívet küld jegyesének, erre Sréter János legforróbb érzelmi magyar versekben örök szerelemről válaszolt. E levél s meg van.

²⁾ Imakönyvi jegyzeteiben, hová gyermekei születéseit is írta.

³⁾ Zólyom megye jegyző könyveiből hiteles kivonat szerint, mely tanusítja, hogy 1695. dec. 22. 1696. oct. 13. 1697. jul. 30. és sept. 5. 1698. oct. 29. 1699. oct. 14. és 1700. dec. 10-én is megválasztatott is megerősített. — Más oklevél bizonyítja, hogy az volt még 1701. oct. 16-án is.

⁴⁾ Eredeti. 12. sz.

⁵⁾ Eredeti, 18. sz.

⁶⁾ 37. sz. alatti, és Bercsényi levele 33. sz. alatt 1704. aug. 9-ről.

czy megismerve sok oldalú képzettségét és ügyességét, több tiszte mellé 1705. dec. 18-án Sréter János¹⁾ dandárnoki (Brigaderus) ranggal özszes tüzérrége fő főügyelőjének (Supremus Inspector) kinevezte. És ez idő óta — fenmaradt levelezése s számadásai mutatják — mily sok oldalú, tömérdek gondot, nagyszerű figyelmet és pontos erélyt kívánó munka vette igénybe a fáradhatlan és ügyes férfiú ritka tehetséget. És hat éven át ennyi gond, ennyi baj sem fárasztá ki a munka győző erőt; 1709-ben nov. 2-án még Eperjes város és erőd parancsnoksága is az ő hűségére bízott, mint erről Berceényi hozzá irt levelében tudósítja ¹⁾ A romhányi vesztett csata után, midőn Rákóczy nem egy híve tántorodott el hűségéről, és köztök Andrassy István már 1710. évi martiusban feladá Löcsét, kétszer is felhíván kegyelem biztosítása mellett Srétert a város feladására, ²⁾ — ő szilárdan meg állt helyén. Azonban mind végig nem maradhatott Eperjes város élén, a — kuruczok között, nevezetesen Radvánszky Jánosnak ellene szőtt folytonos (mint-maga ír) áskálódásai miatt; — miért Eperjest jól felszerelve és megerősítve, 1710. év tavaszán át adta Rákóczy parancsából más oda nevezett parancsnoknak; ³⁾ a ki azután dec. 10-én feladta Vermont császári tábornoknak. ⁴⁾ Sréter az Eperjesi parancsnokságtól mart. 22. és april. 8. között felmentve lévén, Rákóczy fejedelem után Lengyel országba vonta magát. Már 1710. dec. 11-én I. Péter czár teljes meghatalmazottjától Dolgoruky herczegtől nyert Jároslóban orosz nyelven szabad menet és ótalom- levelet. ⁵⁾ A bujdosok viszontagságait a következő évi nyárig osztá, ekkor miután 1711. jun. 14-én Sinyaván Sienausky Ádám által lengyel utlevéllel ellátva lön, ⁶⁾ august. 15-én társával és nagyobbára rokonaival Jaraslón irásban ⁷⁾ elbúcsúzva Rákóczytól, a szatmári béke biztosítékainak elfogadására hazájába vissza tért; és hátra levő napjait, miután Porosz országból, hol tanulás végett időztek, fiai is haza kerültek, családjá körében Zólyom megyében Ribáron, majd pedig a Rákóczy forradalom előtt, még 1701-ben szerzett Nógrád megyei Szandavári birtokán töltötte. Meghalt 1714. elején,

^{1) 2)} Eredeti. Kolinovics szerint Bagosy vette át Eperjest.

⁴⁾ Katona Hist. critica XXXVII. 603.

⁵⁾ Eredeti.

⁶⁾ Eredeti.

⁷⁾ Szalay L. I. Rákóczy Ferencz bujdosása I. 154.

febr. végén, vagy mart. kezdetén. ¹⁾ Eltemetett következő tartalmú siremlék ²⁾ alá :

Monumentum.
 Piae Memoriae.
 Perill. ac Grosi olim Domini.
 Joannis Sréter de Szanda.
 ex Primariis Neogradien. et Zoliensis Comitatum
 Jur. Assoris.
 Viri
 Domi, Foris, Militiaequae clari
 sacratum.
 Futurum posteritatis suae
 rarae mansuetudinis
 Primi aquisitionis Bonorum Szanda
 Humanaequae caducitatis
 Documentum.
 Ponente lapidem conjuge
 Eva Bezegh de Hainik
 cum Prohibus Adamo, Joanne, Eva et Georgio
 Anno Domini 1714.
Discite a me, quia sum mitis et humilis corde.
Math. XI.

Sréter János családja második megalapítójának tekinthető. Használva allását, melyre kitűnő tehetsége és a szerencse emelte, jelentékeny vagyont szerzett. Nem említve Trencsin megyei birtokát, mely ősi lehetett, Zólyom megyei Ribári birtokát még 1696-ban jelentékeny szerzeménnyel szaporítá, és arra azon évi mart. 13-kán hzg. Eszterházy Páltól nádori adományt szerevén, dec. 1-én a turóczi konvent által beiktattatott. Két év mulva Hajnik helységben is birtokrészt szerevén, abba I. Leopoldnak 1698. mart. 22-én kelt megegyező kir. adománya mellett sept. 10-én a turóczi convent által szintén beiktattatott. Bereg megyében még Tököly idejében Lónyai Lászlótól Boltrágy, Harangláb, Kis és Nagy-Lónya stb. helységekben tetemes birtokot szerevén, ezeket 1700. évben a leleszi convent előtti örökös bevallás szerint elcserélte Lónyai László örököseivel a Lónyai családnak Nógrád megyei Szandavári birtokaiért, melyekre azután 1701. mart. 6-án I.

¹⁾ 1714. mart. 5-én már özvegye Eperjestől azon ércz-koporsát kérte, melyet férje ottan hagyott.

²⁾ Mely fölött a családi czimer díszlett.

Leopold királytól királyi beleegyező adományt nyervén, azokba april.30-án a Turóczi convent által ünnepélyesen bévezettetett; és ez idő óta családjának e birtok mellett „szandai“ előnevét is megalapította. Nem emlíjük ezek mellett még egyéb szintén nejjével közösen nyert adományait, melyek részint teljesen létre nem jöttek, részint idővel elidegenítettek. ¹⁾

Sréter II. Jánosnak nejjétől Bezech Évától, (ki 1725-ben már Thassy Ferencz hitestársa volt,) következő gyermekei születtek: 1. Ádám, kiről alább, 2. III. János, kiről alább, 3. Imre és 4. Éva ikrek, szül. 1697. nov. 1-én. Imre korán elhalt; Éva pedig felnevelkedvén, idővel férjhez ment Gosztonyi Jánoshoz, és özanyja lőn a Gosztonyi család protest. ágának. 5. György, kiről alább, és 6. Mária, ki 1707. évben született, és valószínűleg korán elhalt. A nevezett három fiú máig élő három ágak terjesztője lett, és ágaikról egyenként fogunk emlékezni.

I. Ádám ága.

I. Ádám (II. Jánosnak a tüzér dandárnoknak legidősb fia (született 1690. october 27-én. ²⁾) Derék atyja jeles neveltetéséről gondoskodván, őt testvérével Jánossal együtt külföldön iskoláztatta; Ádám nevezetesen Berlinben tanult, és ott időzvéen még a magyarországi harcok végén is, a porosz királyi gyalog őrségben hadnagy volt. E ranggal jött haza is a magas termetű, barna, 22 éves ifju testvérével Jánossal együtt Drezdán, ³⁾ Prágán, ⁴⁾ keresztül 1713-ban, az atyja által gróf Pálffy János m. orsz. főkörmányzótól eszközölt útlevél mellett. ⁵⁾ Haza érkezvén, mintán — úgy látszik — hivatalt nem vállalt, megnősült, feleségül vevén Trencsin megyéből a szedlicsnai Lipszky családból Lipszky Juliannát, kitől fia született Mihály, maga pedig Ádám — úgy látszik — az 1755. évet sem érte el. Nevezett fia

I. Mihály Nógrád vármegyénél hivatalos pályára adván magát, 1762-ben főpénztárnok, utóbb, még 1788-ban is, tbíró volt. Nejjétől Bossányi Juliannától három gyermeke maradt: 1. Éva, előbb nagyaplugyai Plathy Imrének, utóbb Ócsai Balogh Péternek felesége. 2. II.

¹⁾ A szandavári birtokok hasonnevű váron kívül álltak: Szandavárallya, Surány, egész Szandakér, és Beeskei részbirtokból. Ezen felül egy, 1708. évi, a „jus armorum“-ért fizetett nyugta szerint birta Nógrádban a Nempti pusztát is, és Rétságon részbirtokot.

²⁾ Az atyjának imakönyvébe jegyzett adat szerint.

³⁾ Drezdai útlevele kelt 1713. maj. 16.

⁴⁾ Prágai útlevele kelt 1713. maj. 30-án, és tartalmazza személyes leírását, mindkettőben porosz kir. hadnagnak nevezve.

⁵⁾ Kelt 1713. febr. 20-án.

Ádám, 1792-ben Nógrád megye alszolgabirája, ki nőtlenül halt meg, és 3. II. Mihály, ki 1792-ben Nógrád megye első aljegyzői hivatalát viselte. Ez ősi birtokai mellé az $\frac{1}{6}$ részben öröklött T. Sz. Imrei pusztán még korszerű gazdálkodása által ottani birtokát mintegy 10 ezer holdnyi terjedelembre szaporította és gyermekeit kitünő vagyonszágra emelte. Nejétől losonczy Gyürky Klárától következő nyolcz gyermeke maradt:

a) István fiatal korában katona, mely pályától huszár hadnagyi ranggal elbúcsúzván, az 1848. előtti időkbén megyei táblabíró volt. Nejétől kis-bózsvai Berhelyi Klementinától gyermekei István és Klára.

b) Péter, meghalt 1824. körül magtalanul.

c) Mihály fiatal korában 1828. oct. 8 átol 1834. július 18-ig Nógrád megye szolgabirája volt. Utóbb táblabíró. Gazdaságra adván magát, sz. imrei jószágát kezeli. (Nőtlen.)

d) Éva előbb Dubraviczkyne Osgyánban, utóbb Szontagh Sámuelné.

e) Miklós táblabíró, meghalt 1840. táján; neje Sréter Terézia († 1833-ban) leányuk: Teréz Voxith Horváth Tamásné.

f) Petronella Losonczy Lászlóné.

g) Klára Borbély Miklósné Derzsen.

h) Amália Fazekas Károlyné.

III. János ága.

III. János (II. János tízér dandárnok fia) szül. 1693. év táján. Danzigból ment Wittebergába az egyetemre 1711-ben tanulása befejezésére. ¹⁾ 1713-ban jött haza testvérbátyjával Ádammal együtt, és Nógrád megyénél közpályára lépven, 1725-ben szbiró, 1733-ban már második alispán volt. ²⁾ Kétszer nőtült, első neje királyfalvi Gerhard Anna volt, a második Moller Katalin. Az előbbitől születtek II. György, ki 1755. után magtalanul meghalt, I. Pál, és Johanna Földváry Györgyné; a másodiktól született I. István, ki szintén utódok nélkül múlt ki. Ezek közül egyedül

L Pál, ki 1755-ben élt, terjeszté ágazatát. Feleségétől Radvánszky Erzsébettől négy gyermeke maradt, úgymint: 1. III. György, kiről alább, 2. Ferencz, ki magnélkül múlt ki, 3. Katalin Korodinyi Jánosné, és 4. Diénes, kinek nejétől Batta leánytól gyermeke nem maradt.

¹⁾ Bartholomaeides, Memoria Ungarorum p. 207.

²⁾ Megyei jegyzőkönyv, és Mócsáry Nógrád várm. leírása IV.

III. György 1809-ben a francziák elleni háborúban Nógrád megye felkelő seregében őrnagy volt, és 1812-ben a Ludovicea katonai növeldére öt ezer ftot adott. ¹⁾ Feleségétől Szent-Miklössy Zsófiától hat gyermeke maradt, úgymint a) Antal, kinek gyermekei Adalbert, és Lidia Gyürkyné Becsken. b) István, kinek nejétől Korodínyi Borbalától gyermeke nem maradt. c) IV. György magtalanul múlt ki, d) II. Pál, kinek nejétől Muzay Krisztinától egy leánya és egy fia Gusztáv, (ügyvéd Pesten) maradtak. e) Aloyzia Orczy Istvánnak volt neje, és f) Viktoria.

Ezen ágon III. György utódai a kath. vallásban neveltetvén, jelenleg Gusztáv e valláshoz tartozik.

I. György ága.

L. György (II. János dandárnok fia) született 1702-ben ²⁾ april 17-én. A köz-ügyekben, csak mint megyei táblabíró vett részt. Meghalt 1767. évi nov. 1.én. Kétszer lépett házasságra, első neje: Görgey Johanna Mária Klára volt, ettől született leánya: Mária Prónay Mihályné. Második neje ráhoi Jánoky Katalin volt, kitől maradtak gyermekei: IV. János, kiről alább; Erzsébet Sándor Károlyné, mhalt 1803. mart. 8-án, és Zsuzsanna Sándor Pálné.

IV. János szintén megyei táblabíró volt. Meghalt 1795. octob. 2-án. Felesége egymás után három volt; az első assakürthi Ghyczy Julianna. kitől következő három gyermeke született:

1. Karolina ozoróczi és kohanóczi Ottlik Józsafné.

2. V. János szül. 1776. körül. Ifju korában a Barco huszár ezredben cadet, az 1809. évi nemesi insurrectioban kapitány, meghalt 1835-ben. Nejétől sédeni Ambrózy Klárától maradtak gyermekei: 1. Eduard volt m. kir. testőr, kinek nejétől Scheuering Máriától leánya Klára Boltizár Pálné, — és 2. Anna Madarassy Miksáné Guszonán.

3. Konstancia előbb slaviczai Sándor Lászlóné, ettől elválva Hüttl Fidél katona tiszthez ment férjhez, meghalt 1810. körül.

IV. Jánosnak második nejétől budaméri Ujházy Erzsébetől fija

4. József szül. 1781. octob. 26-án. Nógrád megyének egyik előkelő táblabírája, tudományos miveltségű jeles férfiú; ki

¹⁾ 1812. évi orsz. gyűlési 2. törv. czikk.

²⁾ A menyire az imakönyvi jegyzék elhalaványult írásából meg kiolvasható.

társától Gosztonyi Antoniától (mhalt 1840.) megyéje egyik legkitünőbb férfit VI. János t nemzette és nevelte. Meghalt 1850. sept. 27-én. Nevezett nejétől meglelt kort ért négy gyermeke következő: a) VI. János (Imre) szül. 1806. jan. 12-én. Jelesül elvégezvén iskolai pályáját, és 1826-ban kitünő ügyvédi vizsgálatot tévén, Nógrád megyénél mint tisz. aljegyző kezdé meg hivatalos pályáját; és azon fáradhatlan szorgalma és beható éles tehetségének sokszerű jeleit adta. 1832-ben másod al-, 1836-ban első al-jegyzőnek fő-jegyzői ranggal, 1838-ban pedig valóságos főjegyzőnek, 1839-ben a legáltalánosabb elismerés mellett másod-alispánnak választatott. Azonban alispán társának hosszas betegsége alatt és 1841-ben beiskövetkezett halála után a megye kormányzatát teljesen ő vitte; és tulzás nélkül mondhatni, első hivatalos belépésétől idejét s tehetségét a megye dolgainak szentelve, mint kezdő jegyző a legfárasztóbb, tíz év óta elmaradt tisztviselői jelentésekről és teendőkről a megyei jegyzőkönyvekből kimutatást készített. 1831-ben részt vett az országgyűlési munkálatok szerkesztésében. A nógrádi nemzeti intézetnek 8 éven át munkás titoknoka volt. És ő kezdte meg első az országban mint alispán a megye egész évi beligazgatásáról, és legelőször is 1828-tól kezdve adott ily jelentést, mely ki is nyomatott. Műveltsége és képzettsége, mely a jogi és a politikai tudományokban alapos és teljes volt, kiterjedt a művészetekre és nyelvekre is, tudott gitározni, zongorázni, a magyar, latin és német nyelven kívül kitünőleg francziául, olaszul, sőt spanyolul és angolul is folyvást beszélni, és Sheridan, Byron, Shakespeare, Mirabeau, Cervantes, Tasso, Goldoni s többek munkáiból sokat fordított. Mit lehetett vala még utóbb töle remélni, mutatja jeles publicistai dolgozata, mely halála után. „Visszaemlékezések“ czim alatt jelent meg. De a folytonos munka korán sirba dönté a páratlan tiszta jellemű, lángeszű és nőtlen férfit 1842. mart. 27-én kora 33. évében, azon alapos és biztos reménnyel együtt, mely benne egy ritka nagy ember és hazafi elvesztének megsiratására jogositott. — b) Horácz szül. 1814-ben april 24-én, megyéjének szintén egyik jeles műveltségű volt táblabírája; kinek nejétől ebeczki Tihanyi Ilonától egy fia és négy leánya él: 1. Alfréd, (szül. 1845. febr. 1.) 2. Malvina b. Podmaniczky ifj. Lászlóné. 3. Metella, 4. Natália. 5. Camilla a táblán láthatók. — c) Teréz Sréter Miklósné, — és d) Aglája Révay Károlyné.

IV. Jánosnak harmadik feleségétől kubinyi és bertelenfalvi Kubinyi Rozáliától fija

5. László szül. 1784. oct. havában. Nógrád megyénél hivatalos pályára lépve, már 1809-ben ennek fő szolgabírájává választott, és e tisztelettel hosszú időn át viselte 1828-ig, egyszersmind a nógrádi evang. főesperességnek is főfelügyelője volt. Meghalt 1863. évi mártiusban. Nejétől Beniczky Évától, ki 1813. dec. 31-én halt meg, következő hat gyermeke maradt:

a) Miklós, ifju korában 1828-tól — 1832-ig Nógrád megyének tiszti alügyésze.

b) Franciska Mocsáry Imrénék volt hitvese.

c) László Nógrád megyének 1842-től főbiztosa, 1846-tól másod alispánja, és 1848-ban országgyűlési képviselője; az ellenzéki pártnak szilárd elvű híve volt, és 1849-ben Debreczenben is végig következő kitarással képviselő maradt. Nejétől Hanzély Apolloniától fia Ferencz szül. 1848. aug. hóban.

d) Rozália mikófalvi Bekény János neje.

e) Kálmán 1836—39-ig Nógrád megyének volt rendszerinti esküdtje.

f) Lajos 1848-ban a 12. számú Nádor huszár ezredben cs. kir. kapitány; a forradalom kezdetén Lengyel országból, hol ezrede feködt, Desseffy Dénes hadnagyával együtt századát a magyar kormány szolgálatára haza vezette, és a forradomban mint ezredes szolgált. 1849. elején Windschachtnál karján erősen megsebesülve, a forradalom végén folytonosan üldözötve, csonka karral Belgiumba menekült.

A családja következő:

I. t á b l a.

Sréter N.

I. János 1569.	Gáspár 1569.	Menyhért 1569.
N. N.		
N. N.		
II. János Tüzér dandárnok, ezredes Zólyomi alispán † 1714, (Bezegh Éva)		
I. Ádám szül. 1690. (Lipszky Julianna) Folyt. II. táblán.	III. János Nógrádi alispán 1733. (1. Gerhard Anna 2. Moller Kata) Folyt. III. táblán.	Imre Éva szül. 1697. sz. 1697. † (Gosztonyi János) Folyt. VI. táblán.
		I. György sz. 1702. † 1767. (1. Görgey Janka 2. Jánoky Kata) Folyt. VI. táblán.
		Mária sz. 1707. †

II. tábla.

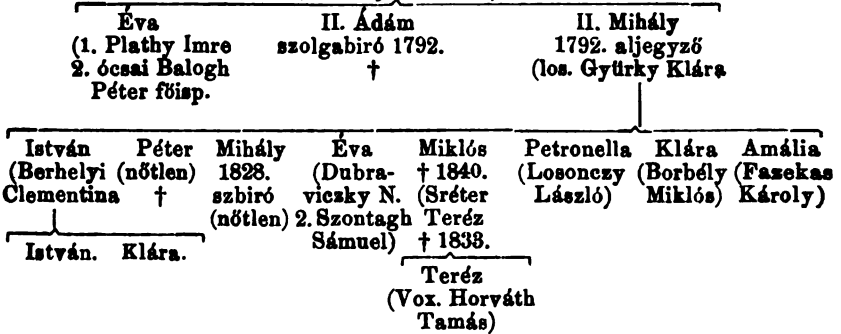
I. Ádám, ki az I. táblán.
sz. 1690.

(Lipaszky Julianna)

I. Mihály

Nógrád v. főpénz-
tárnok 1762.

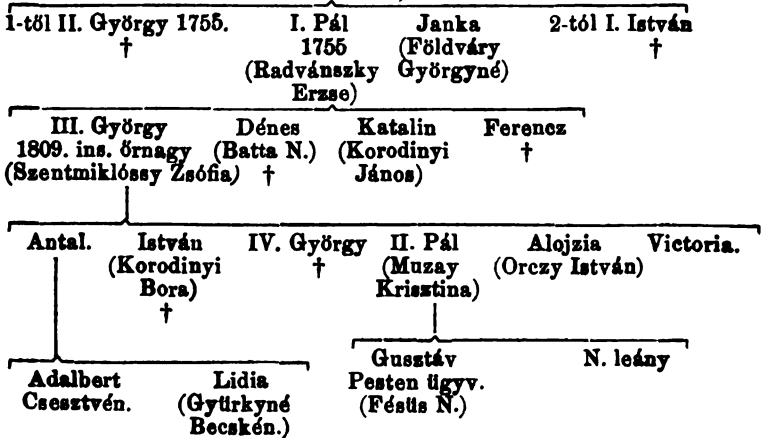
(Bossányi Johanna)

III. tábla.

III. János, ki az I. táblán.
Nógrádi alispán
1788.

(1. Gerhard Anna)
2. Moller Kata)

VI. tábla.

I. György, ki az I. táblán.
sz. 1702. † 1767.
(1. Görgey Janka
2. Jánoky Kata)

1-től Mária (Prónay Mihály)	2-től János mhalt 1795. (1. Ghyczy Julia 2. Ujházy Erzsé. 3. Kubinyi Róza)	Erzsébet † 1803. (Sándor Károly)	Zsuzsi (Sándor Pál)		
1-től V. János insur. kapit. sz. 1776. † 1835. (Ambrózy Klára)	Karolina (Ottlik József)	Konstancia (1. Sándor László 2. Hüttl Fidé)	2-től József sz. 1781. † 1850. Nógrádi bíró (Gosztonyi Antonia)	3-tól László sz. 1784. † 1863. nógrádi fő sz. bíró (Beniczky Éva)	
Eduard sz. 1803. (Scheuring Mária) Klára (Boltizár Pál)	Anna † (Madarassy Miksa)	VI. János sz. 1806. † 1842. Nógrádi alisp.	Horác sz. 1814. (Tihanyi Ilona)	Teréz (Sréter Miklós)	Aglásia (Révay Károly)
Alfréd sz. 1845.	Malvina (b. Podmaniczky László)	Metella	Natália	Camilla	
Miklós v. altűgyész	Fáni (Mocsáry Imre)	László Nógrádi alisp. képv. (Hanzély Apol.) Ferencz sz. 1848.	Rozália (Bekény János)	Kálmán volt. r. esk.	Lajos volt forrad. eszedes.

A család czimere — mint a metszvény mutatja, — égszinű paizs, melynek alján hármás csúcsú halom áll, ennek középső magasabb hegyéből három fehér virágzó lilium emelkedik fel, a középsőn természetes színű tengelicz (*carduelis seu achantis avicula*) ül, fölötte a paizs udvarában jobbról arany nap, balról ezüst félhold ragyog, a paizs fölötti sisak királyi arany koronájából szintén a leirtohoz mindenben hasonló hármás lilium virít (madár nélkül). Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék (vagy inkább szürke).

A család ős eredetére és nevére vonatkozva meg említhetjük még, hogy az, az 1569-ben beszercei előnévvel magyar nemességre történt emeltetése előtt jóval előbb moghonosulva, előbbi hazájában szintén nemesi rangban állhatott, ide mutat előbbi német „Wohlgeheimtheimi“ előneve, melyet noha a „beszercei“ és utóbb az adomá-

nyos jogú „szanda i“ előnév teljesen kiszorított, még egyes ágainál a XVII. században is ismeretes volt. ¹⁾

A családnév az 1569-ki nemes levélben „Schretter“ alakban

fordul elő; 1680—88-ban minden okmányokban, valamint az 1696. 1698. évi nádori és királyi adományokban állandóan „Sréter“nek iratik. Az 1701. évi királyi adományban felváltva kétszer „Schretter“, többször mindég „Sréter“nek van írva. II. Jánostól 1680-tól kezdve általában a családnév mind maga a család, mind mások által mai alakjában iratott; csak elvétve idegenek, és némely íróink, mint Bel Mátyás, írták Schrötter, — de legtöbbször Schretter és Schreter

alakban a meghonosított nevet.

A család eredetileg és máig is protestans ágost evang. vallású, kivéven III. János ágát, melyen III. György által ezen ágból Gusztáv a kath. vallásban maradt.

Stachó család. Bihar, Békés megyei nemes család. Alapítója Stachó János, Nagyvárad gyógszerész és 1766-ban azon város bírája, ²⁾ 1766. évi octob. 8-án Mária Terézia királyasszonytól czimeres nemes levelet nyert, ³⁾ mely 1766. évi január 8-án Bihar megye gyűlésén Várad-Olasziban kihirdettetett. ⁴⁾

A család czimere függőleg kétféle osztott paizs, a jobb oldali ezüst udvar alján, vizen két fehér szárnynyal ellátott kék golyó lebeg, és azon meztelen alakban a szerencse nemtője áll ballábával, két kezével ágyékán feje fölött egy vörös fátyolt tartva; a baloldali kék udvarban arany bőség szarv telve virággal látható, fölötte arany

¹⁾ Bel M. Notitia Nova Hung. IV. p. 260.

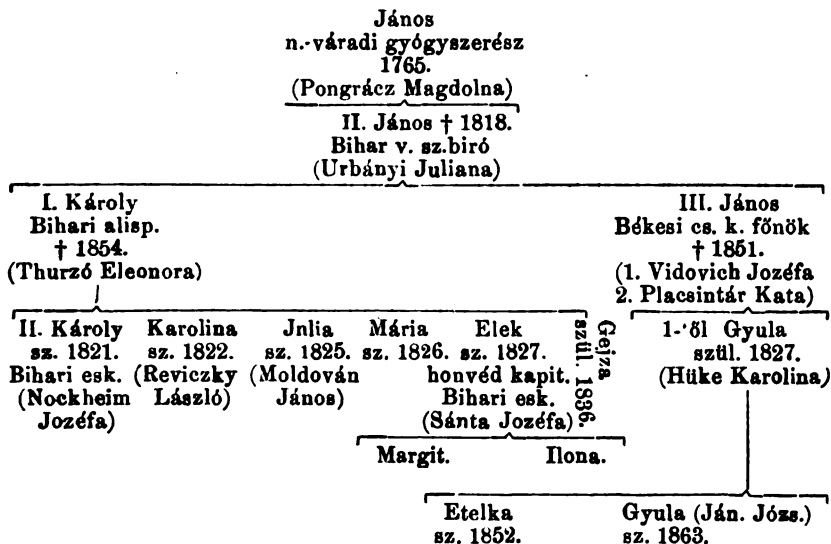
²⁾ B. Vay L. német hívség. 877.

³⁾ Collect. herald nr. 158.

⁴⁾ Bihar megyei jegyzőkönyv.

kereszt ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között szintén a leirtohoz hasonló bőség szarv látható. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. ¹⁾

A családja következő :

Az alapítónak fia II. János Bihar vármegye szolgabírája volt e század elején, 1807. előtt. Meghalt 1818-ban kora 61. évében Ennek egyik fija :

I. Károly Bihar megyének al-, 1828-tól főszolgabírája, utóbb (1834-től) másod alispánja volt 1837-ig. Lakott Szakállon. ²⁾ Meghalt 1854-ben kora 65. évében. Nejétől nosziczi Thurzó Eleonórától öt gyermeke maradt : 1. Károly (sz. 1821.) Bihar vármegyének 1848-ban Esküdtje, 2. Karolina (szül. 1822.) Reviczky Lászlóné, 3. Juliana (szül. 1825.) Moldován Jánosné. 4. Mária (szül. 1826.) 5. Elek (szül. 1827.) 1849-ben honvéd százados, jelenleg Bihar megyei esküdt, kinek nejétől Sánta Jozéfától két leánya van : Margit és Ilona. — 6. Geiza (sz. 1836.)

III. János Békés megyébe telepedett, hol nemességét 1828-ban april. 15-én kihirdetetté. ³⁾ Előbb a gyulai uradalom főügyésze, majd főnöke. A forradalom után Békés megye cs. kir.

¹⁾ Collect. herald. és Adami Scuta gentil. XI.

²⁾ Nemesége Bihar megyében kihirdetett 1820-ban is.

³⁾ Békés megye jegyzőkönyve 765. sz. a.

kir. főnöke volt, és Ferencz-József rend vitéze. Meghalt 1851-ben Váradolasziban kora 61. évében, eltemettetett B.-Gyulán. Első neje Vido-
vich Jozéfa, a második Placsintár Katalin volt. Ettől született fia Gyula
1827-ben Gyulán, kinek Hüke Karolina nejétől két gyermeke van,
úgy mint: a) Etelka szül. 1852. és b). Gyula-János-József
szül. 1863-ban.

Stáhly család. Jeles orvosokat termelt család, mely a XVII. szá-
zad végén Donau-Echingenből szakadt hazánkba. Az első meg települő
Stáhl I. György volt, ennek fia II. György mindketten orvosok
Pesten, ennek fia III. György Pesten 1755-ben született. Bécsben
végezvén tanulmányait, a Stein nevű ezredben nyert alkalmazást, mint
orvos, később a gumpendorfi katonai növeldében működvén, boncz-
tani remek készletei által Brambilla protomedicus figyelmét vonta
magára, és csak hamar a József Akademiánál a boncztan tánárává lön,

azonban vissza vágyva
hazájába, a pesti Egye-
temhez a sebészet taná-
rának kineveztetett.

Majd a fölkelő nemes
sereg tábori fő orvosi
állomására méltattatott,
és e téren szerzett ér-
demeinél fogva 1797-
ben I. Ferencz király
által Stáhly néven

magyar nemességre
emeltetett. ¹⁾ És akkor
kapta a czimert, mely
— mint itt látható —
az orvosi jelvényeken
kívül, egy lovas felkelő
nemes vitézt is ábrá-
zol. A czimer paizs t. i.
vizirányos vörös szele-
men által, melyen két
arany csillag között

arany nap látható, két udvarra oszlik, a felső kék udvarban jobbról

¹⁾ Collec herald. és Adami Scuta gentil. tomo XI.

balra rézsutos ezüst szelemen botra tekerődző kigyót mutat; az alsó ezüst udvarban fakó paripán vörös nyereg takaró felett kék magyar ruhás, prémés kalpagú, magyar felkelő nemes vitéz nyargal, jobbában kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából arany grif emelkedik ki, első jobb lábával botot, melyre kigyó tekerődzik, tartva. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyvörös. ¹⁾

A nemesi fölkelés ideje után a francia háború alatt ragályos betegségek dühöngvén, főleg a katonai kórházak nehányában, felsőbb meghagyás folytán ezek megvizsgálása és teendő czélszerű orvosi intézkedések végett Zárába, Raguzába, Zengbe, Fiumébe, Triesztbe utazott, mely szokatlan s roppant fáradsággal összekötött utazásának áldozata lön, lebetegedvén 1802. oct. 2-án kora 47. évében Pesten meghalt. Nejétől Treutner leánytól két gyermeke maradt: Ignác és Luiza Tarnóczy Jánosné; kinek egyik leánya Ida ismert jeles tudósunk Toldy Ferencz hittestársa volt.

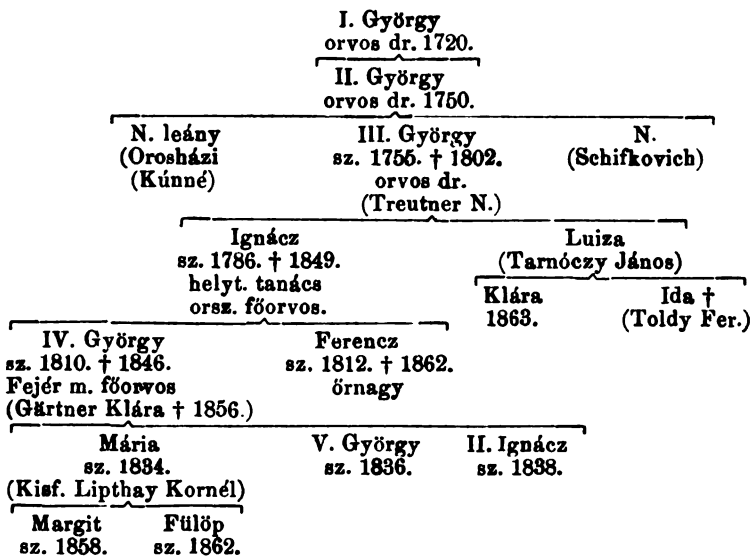
Ignác szül. 1786-ban, s ősei nyomdokán szintén az orvosi pályára szentelte magát. Már 23 éves korában a pesti egyetemenél a boncztan tanára volt. Innen a m. kir. udv. helytartó tanács tanácsosává, országos főorvossá, 1848-ban pedig tábori egészségügyi osztályfőnökké neveztetett ki. Több rendbeli érdemeiért a III. oszt. vaskorona renddel és egy württembergi diszrenddel tüntettetett ki. Meghalt 1849. april. 28-án Budán kora 63. évében. Két fia maradt: IV. György és Ferencz.

IV. György szül. 1810-ben; szintén az orvosi pályát választá, és 23 éves korában Fejérvármegye főorvosa lön. Meghalt legszebb férfiúi korának 36. évében, 1846-ban. Nejétől Gärtner Klárától, ki 1856-ban halt meg, három gyermeke maradt: Mária kisfaludi Lipthay Kornélné, György és Ignác.

Ferencz (szül. 1812.) katonai pályára lépett, s előbb a Nádor, utóbb a Haller huszárezredben őrnagy, a katonai érdemrend tulajdonosa volt. Meghalt 1862-ben magtalanúl.

A családja kövekező:

¹⁾ Adami Scuta gentil tomo. XI.

Stainer család. Stainer Márton, 1714. febr. 12-én Bécsben kelt czimeres levélben érdektársaival együtt III. Károly király által nemességre emeltetett, ¹⁾ Czimere vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső arany udvarban egy fejű fekete sas kiterjesztett szárnyakkal látható; az alsó vörös mezőben arany koronán pánczélos kar könyököl, kivont kardot villogtatva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén olyan kar, kivont karddal látható két sasszárny között, melyek közül a jobb oldali vizirányosan fekete arany, a baloldali ezüstvörös. ²⁾ Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranyfekete.

Stainlein család. (Saalensteini gróf) Bajor eredetű. Alapítója bajor nemes Stainlein János-(Gottlieb)-Eduard (szül. 1785. mart. 16.) ki a Bajor követségnél Bécsben titkár volt, és Miksa bajor királytól 1815. sept. 27-én Bajor országi báróságra emeltetett, és mint bajor királyi kamarás. val. tit. tanácsos, és rendkívüli meghatalmazott minister I. Lajos bajor király által 1830. maj. 31-én Bajor országi grófságot kapott. Feleségül vévén paczolaji báró Hellenbach Zsuzsanna Rozáliát (szül. 1794.) a bajor sz. Anna rend hölgyét, ezzel Magyar országban, nevezetesen Hont megyében Szemeréden birtokos lett, és 1827. évben az országgyűlés által honfűsítatott. Meghalt 1833. jan. 13-án Pesten kora 48. évében. Özvegye és hátra hagyott gyermekei 1842-ben V. Ferdinand

¹⁾ Collect. herald nro 639. Az eredeti Győr megye levéltárában.

²⁾ Adami Scuta gentil. tomo. X.

királytól királyi engedélyt nyertek, hogy a bajor királytól nyert saalensteini grófi czimet Magyar országban és hozzá csatolt részeiben is viselhessék. ¹⁾

A család czimere hárántosan kétfelé osztott paizs, a felső kék udvarban derékig kiemelkedő kövágó ember hegyes süvegben látható, jobb kezében hegyes kalapácsot tartva; az alsó udvar négy sorban hosszukás ezüst és fekete koczkákkal van fedve.

A családfa következő:

Eduard				
sz. 1785. † 1833.				
(b. Hellenbach Zsuzsi)				
Zsófia	Lajos	Malvina	Leontina	Otto
sz. 1818.	sz. 1819.	sz. 1822.	sz. 1826.	sz. 1830.
(gr. Westerholt Frigyes)	(Wagelmacker Valeria sz. 1828.)	(gr. Wilczek Henrik)		
Hermán-Otto				
sz. 1850.				

Staneiovcics család. 1751-ben nemesítette meg Mária Terézia király asszony. Czimere a paizs kék udvarában hármás zöld halom középsőjén egy lábán álló daru, felemelt jobb lábával kövecset tartva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén daru áll, felemelt lábával kövecset fogva. Foszladék mindkét oldalról ezüstkék. ²⁾

Stanislavich család. Alapítója Stanislavich Miklós előbb nicopoli czimzetes, 1739-től csanádi püspök, ³⁾ ki testvéreivel együtt 1746-ban Mária Terézia király asszonytól czimeres nemes levelet kapott. ⁴⁾ Meghalt 1749-ben.

Czimere balról jobbra rézsutosan vont ezüst pólya által, melyen P. R. E. F. betűk (pro Rege et Fide jelentéssel) olvashatók, két részre oszlik, a jobb oldali kék udvarban arany csillag ragyog, a baloldali vörös udvarban pej lovon pánczélos, sisakos (melyen strucz tollak lengenek) vitéz nyargal, balkezeivel sárga zászlót lobogtatva. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Arad megyében Stanislavich János és György 1771-ben hirdetteté ki nemességét. ⁵⁾

¹⁾ „Világ“ politikai lap 1842. évi febr. 5-én kelt 11. szám.

²⁾ Adami Scuta gentil. tomo XI.

³⁾ Pray, Hierarchia II. 340.

⁴⁾ Collect herald. nro 121.

⁵⁾ Arad megyei jegyzőkönyv 145. sz. a.

Stanissauljevich család. Stanissauljevich Tivadart 1763-ban Mária Terézia királyasszony nemesítette meg ¹⁾ ily czimmerrel: a paizs négy udvarra oszlik, az 1. és 4. kék udvarban hátulsó lábain álló oroslán első jobb lábával kivont pallóst tart; a 2. és 3. ezüst udvarban fekete holló ül, csőrében két, két zöld pálmagalyat tartva. A paizs fölötti sisak koronájából a paizsbelihez hasonló oroslán emelkedik ki, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstfekete.

Stanissavjevich család. Közülök Demeter és György 1792-ben I. Ferencz király által emeltettek nemességre. Czimerök négy részre osztott paizs, az 1. és 4. kék udvarban két-két pánczélos kar fölfelé nyitva, kivont kardot tart, fölöttük arany kereszt ragyog, a 2. és 3. arany udvarban egymással szemközt két-két vörös oroslán agáskodik; első lábaikkal keresztbe helyezve dzsidát tartanak; a paizs fölötti sisak koronájából szintén vörös oroslán emelkedik ki, első jobb lábával dzsidát tartva. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyvörös. ²⁾

Stankovics család. Stankovich Márton 1720-ban III. Károly király által nemesítetett meg. ³⁾

Czimere következő: a paizs kék udvarának alját zöld legelő foglalja el, melyen tehéncsorda és kecske legelesz, jobbról magas sziklán vörös fedelű tornyos vár emelkedik, alatta a zöld téren vörös magyar ruhás vitéz, sárga csizmában zöld övvel prémes vörös kalpaggal, oldalán karddal áll, felemelt jobb kezével ezüst bojtos nádpálczát, balkezeivel vörös pecsétés levelet magasra emelve, fölötté jobbról arany nap, balról ezüst félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából szintén a leirtoz hasonló vitéz emelkedik ki, jobb kezében arany buza kését, a balban övet tart. Foszladék jobbról aranykék; balról ezüstvörös.

E családból volt József 1774-ben a selmeczi bánya grófságánál hivatalnok, Katalin 1782—1804-ben Mocsáry József neje.

Stankovics család. Stankovich János 1792-ben I. Ferencz királytól kapott czimeres nemes levelet. Czimere függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali arany udvarban egyfejű fekete sas szétterjesztett szárnyakkal látható, a baloldali osztály vízirányosan ismét kétfelé oszlik, a felső kék udvarban zöld halmon arany korona fölött arany nap ragyog, az alsó vörös udvarban zöld tér fölött fehér folyam

¹⁾ Collect herald. nro 42.

²⁾ Adami Scuta gentil. tomo XI.

³⁾ Collect herald. nro 446. és Adami Scuta gentil. tomo XI.

hullámszik, e fölött két arany búzakéve áll és ezek között arany nyelű sarló látható. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett sas-zárny között arany oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot, a balban három arany búzakalászt tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstkék. ¹⁾

Ugy látszik ezen (vagy a följebbi) Stankovics családból eredt Stankovics János 1837-ben váczai nagy prépost, kir. tan., czimzetes bosoni, utóbb 1838-tól haláláig győri püspök.

Stansith család. *Lásd Horváth cs.*

Starhenberg család. Stajer országi eredetű, régi, nevezetes család, mely magát a Welfek törzséből Vinulfától, a ki Alarik gót király korában élt, származtatja. ²⁾ A XII. században három testvér közül Albertnak fia Gundakar Ausztriában az Ens vizén fölüli tartományban, a mai Hausruck negyedben nem messze Haag-tól építé Starchenberg (Starhenberg) vár-kastélyt, melytől ivadéka nevét vette. A családban ezután a Gundakker keresztnév is igen gyakori lett. Nem tartozván ide a család ez idétti teljes nemzékrendje, csak megemlítjük, hogy a XV. században Mátyás király korában is az említett Ensentüli tartomány a kapitánya Stahrenberg Kocsárd volt, ³⁾ kit Mátyás király 1488-ban arra kért meg, hogy János fiának nem sokára tartandó lakadalmára Bécsbe neki pisztrángokat küldjön. Ez ősi vár-kastélyt 1579-ben Stahrenberg Rüdiger el adta Albert osztrák herczegnek.

A XVI. század elején élt Starhenberg Rázmány, ki tetemes birtokot hagyott hátra és kinek nejétől gr. Schaumburg Annától két fia maradt: Rüdiger és Henrik, két ágnek alapítói.

Henriknek (ki 1585-ben mhalt) ágából meg emlitendő Guidó, ki Belgrád védelme, és a Zalánkameni ütközet stb. által lett nevezetes. Meghalt 1737-ben. Ágából ő is 1723-ban magyar honfiusitást nyert.

Rüdigernek, ki ke vendi báró Zékel Ilonát birta nőül, és 1582-ben halt meg, kis unokái által szintén két főágra oszlott a család, mint mindezt a családfán láthatni.

¹⁾ Adami, Scuta gentil. tomo XI.

²⁾ Teleki Hunyadiak kora, XII. 416. az eredeti német levélben „Gothartn“ áll, tehát Gothard magyarul Kocsárd. — Az 1601. évre Istvánffy is (pag 496. ed 2-da) Gothárdot emlit, honnan azt vélem, hogy az Gundakkerrel volt felcserélhető.

Rázmán
(gr. Schaumburg Anna)

Rüdiger † 1582. (Kevendi Zekel Ilona)		Henrik † 1585. (b. Lamberg Magdolna)
Pál-Jakab † 1635.	Lajos.	<i>Ez ágból többi közt Guidó 1723. magyar indigena.</i>
Konrád-Boldizs. 1643. gróf. (1. b. Zinzendorf A. Erzse. 2. gr. Cavriani Kata)		
Ernest Rüdiger † 1701. altábornagy Bécs védője 1683. (1. Gr. Stahreberg Ilona 2. gr. Jörger Mária)	2-től Ferencz Ottokár sz. 1662. † 1699. stockholmi követ (gr. Rindsmaul M. Cecil) a hercegi ág őse.	Gundakker Tamás sz. 1663 † 1745. minister m. orsz. indig. 1723. (gr. Daun M.)
<i>öt leány, kik közt</i> M. Antonia (gr. Stahreberg Fer. Antalné)		Ferencz F. Antal sz. 1691. † 1748. (gr. Stahreberg M. Antonia) a bécsi hős leánya)
Ottó Gundakker sz. 1720. † 1760. v. b. tit. tan. (gr. Breuner Mária)		József-Ferencz sz. 1724. † 1774. altábornagy (gr. Károlyi Eva)
Ferencz Xav. sz. 1747. (gr. Neipperg M.)		Antal idősb sz. 1764. † 1803. (köpösi gr. Tolvay Alojzia)
Antal Gund. M. Alojzia Károly Gundak. sz. 1776. † 1712. sz. 1798. sz. 1777.		Antal Gundak. † 1851. kamarás, volt kapit. (gr. Desfours Bora)
(gr. Kaunitz (Karácsonyi (1. gr. Colloredo M. Karolina) Lajos) 2. b. Luzénszky Klára)	István sz. 1817. (bajjai Vojnics Vilma)	Mária Amália (Cary Tar- cs. ker. h. deven Lucius)
(1. Ns. Steinmetz Guid. 2. gr. Thürheim M. Leop.)		
Kamilló sz. 1835.		

Ez ágból Gundakker minister volt, ága kapta Nógrád megyében N. Oroszit adományban; és Antal-Ferencz neje. gr. Tolvay Alojzia jogán Somosköt és Somosujfalut, birva azokat 1847-ig; hasonló jogon a most is birt köpösi birtokot.

A hercegi ágból Lajos hercegnek Francziska leányát (szül. 1787-ben) gróf Zichy István vette nőül.

A Henrikféle vonalból Guidónak első neje Berzeviczy Klélia, a második, kivel rögtöni közbe jött halála miatt csak kilenc napig élt, Paukovich Anna volt.

Magyar országban legelőször honfúsitást St. Henrik nyert 1647-ben, utána János-Rikárd 1655-ben, legutóbb pedig Ta-

más, Guidó, Konrád, Miksa, Gundemár és Ferencz-József. ¹⁾

A család ősi czimere koronás párducz, első jobb lábával bo-rostyán-ágot, a balban levágott tarfejet tartva, mely a szaporított s négy részre osztott czímer-paizsban a közép vért egy részét foglalja el. Starhemberg Ernő Rüdiger Bécs hős védelme emlékére a bécsi sz. István tornyát nyerte czimerébe, de csak leányai maradván és egy leányát a magyar honfúsitást nyert Gundakkernek fia vétén nőül, és így leány ágon ez örökösödvén utánna, e czimerrészt is ezen ág öröklé.

Statilio család. A graboriai Beriszló család leány ágán szakadtak hazánkba Statilio János és Máté testvérek, anyjuk Beriszló leány, nővére volt Beriszló Péternek. János egykor őrsi, majd budai prépost végre 1536-tól erdélyi püspök, ügyes, eszes pap, Szapolyai híve, történelmi nevet vivott ki magának és innen eléggé ismeretes; testvérének Mátének fiai voltak János és Mihály, kiknek részére a nevezett püspök nagybátya 1534-ben Erdélyben Csombordra adományt szerezvén, abba beiktattak. A püspök meghalt 1442. april 8-án. Unokaöcsjeiben a család kihalt.

Stavács család. Szepes vármegye nemes családai közé számíttatik.

Steffanits család. Steffanics Pált 1620-ban II. Ferdinand király emelte nemességre czímeres levélben, mely szerint czimere a paizs két udvarának alján széles folyamon balfelé fehér lovon uszó zöld ruhás, sárga csizmás, fekete süveges magyar vitéz, jobb kezével kivont kardot, a ballal a kantárt, és piros zászlós lándzsát tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén hasonló öltözetű magyar vitéz emelkedik ki, szintén zászlót és kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstzöld, balról aranyvörös. ²⁾

Steffanits nevű család van Bihar megyében, és Zala megyében is, hol Steffanits Ignác 1828. jun. 9-től rendszerinti esküdt volt.

Stegner család. Zemplin vármegyében a múlt század elején, 1700-ban a Stegner család Nagy-Tolcsvát és Erdő-Bényét vette zálogba a Rákóczy-aktól. ³⁾

Stegner Mátyás az 1715. évi országgyűlésen magyar honfúsitást nyert. ⁴⁾

¹⁾ 1647: 155. — 1655: 119. és 1723. évi 123. törv. cz.

²⁾ Adami Scuta gentil. tomo XI.

³⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 154. 156.

⁴⁾ 1715. évi 136. törv. cz.

Stehenics család. (Jerebiczi) Horvát országi Zágráb megyei nemes család, mely a nevezett megyében fekvő J e r e b i c z i helységről vette előnevét. Kaprinai szerint már 1459-ben az előkelő családok egyike. ¹⁾

Egyik ismeretes tagja volt a családnak jerebiczi Stehenics János 1760-ban győri nagy prépost, temnei vál. püspök, ildai apát, a bácsai praedialis szék örökös főispánja, és m. kir. helytartósági tanácsos.

György 1765-ben Győr vármegye táblabírája.

Gábor 1770—74-ben m. kir. udvari kamarai járulnok.

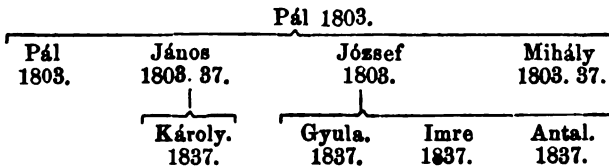
Steinbach család. (Hidegkúthi) Pozsony megyei család, melyből Ferencz kir. tan. és közalapítványi igazgató szül. 1780. octob. 16-án.

Steinicher család. Steinicher András t 1738-ban III. Károly király czimeres nemes levéllel ajándékozta meg. ²⁾

Czimere vízirányosan kétfelé osztott paizs, az alsó udvar ezüst, a felső vörös, az előtérben hátulsó lábain oroszlán áll, testének felső része a vörös udvarban arany, alsó test része kék, első jobb lábával három arany búzakalászt tart. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék.

Stelczer család. (Felső-Őri) Előnevénél fogva Vas megyei Felső-Őr adományos családainak egyike. Trencsin vármegyében a czimer leveles családok sorában áll, nevezetesen az 1803. évi nemes összeírásban olvassuk ³⁾ Stelczer Pált, és ennek négy fiát u. m. Pált, Jánost, Józsefet és Mihályt, kik Trencsin városában laktanak; az 1837. évi lajstrom szintén ott Pál örököseit mutatja, u. m. Jánost, s fiát Károlyt, — Józsefet és fiait Gyulát, Imrót, Antalt, végre Mihályt.

A családja ez :

¹⁾ Kaprinay Mss. B. tomo V. p. 135.

²⁾ Collect. herald. nro.

³⁾ Szontag Dan. közl.

Stélik család. Mosony megyei család, melyből Stélik Feren cz 1825-ben—30-ban nevezett megye alispánja volt.

Stella család. Gróf Stella Rochus az 1715. évi országgyűlésen magyarországi honfústitást nyert. ¹⁾

Stenczel család. (Kolozsvári) Már a régiebb idöben mint Kolozsvár jelentékenyebb polgárai említetnek. János 1622. nov. 14-én halt meg, és András, kinek házához szállott 1622-ben Bethlen Gáborné. Utóbb e család megneemesített és László e század elején Hunyad vármegye táblabírája és Csigmói birtokos volt. Anna a mult század elején Súly Mihályné.

Magyarországban Stenczel János 1643-ban támasfői apát és egri kanonok. Valószínűleg nővére, bizonyosan rokona: Stenczel Borbála Borsod megyében 1646-ban Nyírő József neje. ²⁾

Steöszel család. (Rapini) Heves vármegyei nemes család. Ismeretes közülök Steöszel József, kir. tanácsos, aranysarkantyús vitéz, és 1798. óta a Jászkúnok főkapitánya haláláig, mely történt 1815-ben. ³⁾ Családfája következő:

József Jászkún kapit. mh. 1815. (Majláth N.)		
Mária (Luby Imre kir. ügyigazg.)	Mária (gr. Tige Lajos)	József † (b. Bedekovics Mária)

Stépan család. (N.-Várad) Bihar és Zemplin megyei birtokos nemes család. Állítólag Brankovics György egyik fiának Stépannak, ki 1467-ben élt, volnának utódai; azonban ezen állítás igazolhatását nem ismerjük. Bizonyos, hogy a XVII. század közepén már Bihar megyében virágzott. Stépan Feren cz 1646-ban Tokaj várában kapitány volt, ⁴⁾ neje állítólag Ráskay Zsuzsanna, fia Stépan Feren cz Rákóczy híve, N.-Váradon lakott 1660-ban, neje Teleky Anna, T. Mihály huga volt. ⁵⁾ Úgy látszik, ennek nővére Erzsébet Toldalagi Jánosné volt.

¹⁾ 1715. évi 133. törv. cz.

²⁾ Egri kápt. Prot. L. A. M. nro 692. folio 440.

³⁾ Horváth Péter, Értekezés a Jász-Kúnokról 138.

⁴⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 140. hist. 178.

⁵⁾ Szalárdy, Siralmas krónika 432.

Jelenleg birtokos a család Stépán István személyében Bihar megyében Less, Pósa, Sarján és Mindszent helységeken. ¹⁾

Zemplin megyében Márk és Ráska helységeben, ²⁾ és ezen megyében többen viseltek megyei hivatalt, így Stépán László alszolgabíró, Dániel aladószedő, Károly rendszerinti esküdt 1836-ban; nevezett László 1840-ben fő szolgabíró; Vincze ugyan ekkor esküdt, ki 1849-ben aladószedő; József pedig rendszerinti esküdt volt.

1862-ben Zemplin megye főispánilag kinevezett tisztikarában találjuk Józsefet mint fő-ügyészt. Ugyan e megyében S. A. Ujhelyen lakik Stépán Mihály.

Stephanides család. A Stephanides vagy Stefanidesz család I. Leopold király által 1682-ben emeltetett nemességre főleg a család két tudományos férfiának Györgynek a pozsonyi lelkésznek és Jánosnak az eperjesi tanárnak érdemeik tekintetbe vételével. Az utódok Árva és Nyitra megyében székeltek. A Nyitra megyei Csejthei vonal, mely Komáromban székel — úgy látszik — kihalt, mint-hogy az eredeti czimeres nemes levél, mely általok öriztetett, az Árva megyei vonal kezére jutott. Árva megyébe 1700. körül költözött János vonala, mely Trsztena m. városba telepedett, és máig is ott laknak utódai.

Stephanóczy család. Árva megyében a revisnyai Matejecz családnak Istvánféle ága ezen vezeték nevet vállalván el, részint egyedül Stephanóczy, részint pedig Stephanóczy máskép Matejecz néven fordul elő Árva megye levéltárában; sőt Stephanóczy néven a nevezett megyétől ezen ág nemesi bizonytságot is nyert. — 1755-ben pedig arról, vajjon a Stephanóczy név azonos-e a Stephanovics családdal, szorgos nyomozások és tanuvallatások is tétettek a megye által a Reviczky család megkeresése folytán. Az érintett ág utódai Sáros megyébe is költözvén, közülök Sámuel 1688-ban bártfai evang. lelkész volt, de úgy látszik — jelenleg ezek is vissza tértek a család Mathaeides nevére, minthogy Sáros megyében névszerint Eperjesen Mathaeides Jakab utódai léteznén, a nemzetségbe behozott név különbség mintegy megszüntetett (Egyébiránt lásd a családról a *Matejecz* és *Mathaeides* név alatti czikkeket.)

Stephanovits család. Pozsony megyei nemes család, melyből

¹⁾ Fényes, Magyarország 1859. I. 205.

²⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 371. 373.

Stephanovics János nevezett megyétől 1780. július 11-én kapott nemesi bizonyítványt, melyet laktahelyén Krassó vármegyében 1781. oct. 15-én kihirdettetett. Utódai közül egyik az utóbb nevezett megyében bulcsi jegyző 1804-ben.

Stephanovics család. Stephanovics Bazil 1797-ben I. Ferencz királytól kapta czímeres nemes levelét. Czímere először vízirányosan kétfelé osztott paizs, a felső ezüst udvarban zöld téren a jobb oldalon három nád áll, feléje fekete lovon, melyen vörös nyeregtakaró van, kék magyar ruhás, zöld mentés, fekete főveges vitéz nyargal, jobb kezében kivont kardot tartva. Az alsó osztály függőlegesen ismét két-részre oszlik, a jobb oldali arany udvarban kék golyón a szerencse nemtője áll, vörös fátyollal fedve némely tagjait; a baloldali kék udvarban hármás zöld halom középsőjén arany korona, melyből oroszlán emelkedik ki, első lábaival ezüst horgonyt tartva, fölötte jobbról arany nap, balról ezüst félhold ragyog. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyvörös ¹⁾

Stepp család. Komárom megye egykori birtokosai közé tartozik, a mennyiben 1615-ben Stepp Márton Radvány és Ócsa helységekben Pázmány Ferencztől négy udvartelket veszen zálogba ²⁾

Stercz család. Stercz Theophil 1718-ban III. Károly királytól kapta czímeres nemes levelét. ³⁾

Czímere vízirányosan kétfelé osztott paizs, a felső ezüst, az alsó kék udvart mutat, az előtérben zöld pázsiton ballábán daru áll, jobb lábával kövecset tartva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén olyan daru látható. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Sterka-Sulucz család. (Kerpényesi) Erdélyi család, melyből Sándor jelenleg balásfalvi görög egyes. érsek, János és József 1848-ban a Zalathnai kir. kincstári urodalomban hivatalnokok; Péter Abrudbányán városi hivatalnok; Dénes, József jelenleg (1863.) megyei hivatalnokok.

Stermenszky család. Pozsony megyei Szász nevű helységben Stermenszky András 1738. előtt adomány mellett lett birtokos. ⁴⁾

Sternberg család. Cseh, Morva országban birtokos. Eredetét Frankoniában keresik. A XVII. század elején a bécsi békekötés alatt 1606-ban már ott találjuk nevét Sternberg Ádámnak. ⁵⁾

¹⁾ Adami, Scuta gentil. tomo XI.

²⁾ Fényes, Komárom várm. 129.

³⁾ Collect herald nro 516.

⁴⁾ Bel M. Not. nova Hung. II. 284.

⁵⁾ 1606. évi bécsi békekötés a Corpus Jurisban.

A Csehországi ágból 1662. febr. 14-én Zdenko és Elek grófságra emeltettek. ¹⁾

Gróf Sternberg Vratiszláv 1687-ben magyar országban is honfiusítást nyert, azonban ága nem igen honosodott meg. ²⁾ Megemlíthetni annyit, hogy 1827-ben gróf Antal örökösei a Ludoviceára adakoztak ³⁾

Vratiszlávnál a család két főágra szakadt, egyik fia Ferencz Deménytől az idősb, úgynevezett Sternberg-Manderscheid, az ifjabbtól Ferencz-Lipottól a seroviczi Sternberg ág sarjadzik.

A családfa ⁴⁾ imez :

I. t á b l a.

Vratiszláv
aranygyapjús
tit. tan. † 1703.
(gr. Slawata Anna)

Ferencz Demény sz. 1708. † 1786. (gr. Walseck Karolina)	Eleonora sz. 1656. † 1705. (gr. Kaunitz Domok.)	M. Anna † 1723. (gr. Goetz János)	M. Renata † 1725. (gr. Paar Józsa.)	M. Katalin apáca.	M. Jozefa (gr. Martinitz György)	Fer-Lipót sz. 1688. † 1745. cseh orsz. helytartó (h. Schwarzenberg M. Anna)	(1. gr. Thun Ján. 2. gr. Serenyi Kár.) Karolina † 1754. (h. Eggenberg János)	† 1759.
Ferencz-Fülöp sz. 1708. † 1786. főudvarmester. (gr. Stahrenberg M. Leopoldina)	Francziska sz. 1715. † 1781. apáca.						Folyt. II. táblán.	
Kerestély sz. 1732. † 1786. (gr. Manderscheid Augusta)	M. Leopoldina (h. Lichtenstein Fer.)	M. Jozéfa (h. Fürstenberg Kár.)	Gundaker sz. 1737. † 1802.	F. Zsófia (gr. Waldstein Vincze)	Karolina (gr. Lüttow János)			
Ferencz-Józsa sz. 1763. (gr. Schönborn Fáni)	János passauai kanon.	Miksa †	Lipót †	Augusta †	M. Valpurga (h. Salm S. Konst.)	Fülöp †	György †	József †
Leopoldina sz. 1791. (gr. Tarouca Fer. özvegye)	August sz. 1798. (gr. Brühl Fridr.)	Krisztina †	Ervina †	Fáni †				

Ezen vonal fiágon kikalt.

¹⁾ Hist. herald. Handbuch. Gotha, 1855. '952.

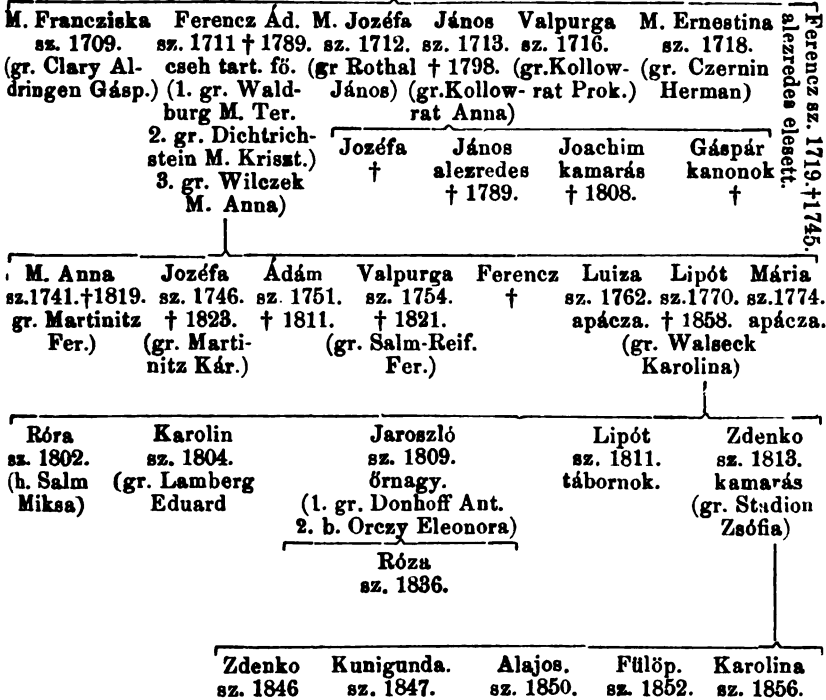
²⁾ Schönfeld Adelslex. I. 116. és Gothai Almanach 1835. és 1859. foly.

³⁾ 1687. évi 27. törv. cz.

⁴⁾ 1827. 18. törv. cz.

II. tábla.

Ferencz-Lipót, *ki az I. táblán.*
sz. 1688 † 1745.
csehorsz. helytartó
(h. Schwarzenberg
M. Anna)

Ferencz sz. 1719. † 1745.
alezredes elesett.

A család czimere kék udvarban nyolcz sугárú csillag. ¹⁾

Sternegg család. Közülök Sternegg Ignác az 1794. évi erdélyi országgyűlésen honfiusztatott, a midőn már római sz. birodalmi lovag, és az erdélyi kincstárnál titkár volt.

Sternfeld család. Sternfeld János cs. kir. alezredes és gránátos zászlóalj parancsnok 1836-ban országgyűlésileg magyar nemesnek bevétetett. ²⁾

Stettner család, (Makkos-hetyei) Pest, Soprony, Veszprém megyei nemes család. Neve német eredetre mutat; és e minőségű czimere

¹⁾ Ehren-Spiegel 669. és Hist. herald. Hbuch id. l. — Különbön olvass a családról Hormayr Medn. Taschenbuch 1825. 282. lap

²⁾ 1836. évi 47. törv. cz.

a paizsban egy kiterjesztett tenyér. ¹⁾ A mult században Mária Terézia királyasszony alatt János-Károly cs. kir. udvari tanácsos, és 1774-ben már a magyarországi főhadi biztosság igazgatója volt. Családja így sarjadtott :

János-Károly udv. hadi tanácsos			
Gábor sz. 1743. † 1815. m. kir. kam. tan.			
János lovas kapit. 1812.	József udv. titkár 1815.	Teréz (Nyitrai) kir. tan.	Mária

A családfán álló Gábor Budán született 1743-ban. Iskolái bevégeztével már 1770-ben a m. kir. udv. kamaránál állott hivatalban, 1785-ben ezen kormányzszéknél Budán tanácsossá nevezett. Jelesen kimivelt férfiú volt; s főleg természettudományi gyűjteményei ritka becűek voltak. ²⁾ Meghalt mellvízkorban 1815. dec. 22-én kora 75 évében Budán.

Bár összekötetését nem ismerjük, de e családból származottnak véljük Stettner Máté is, ki Makkos-Hetyéről írta előnevét, és szintén a m. kir. kamaránál hivataloskodván, 1829. kir. kamarai tanácsossá neveztetett.

Ugyan e család tagja Stettner György szül. 1799. jul. 2-án Dukában Vas megyében. 1821-ben tévén ügyvédi vizsgálatot, egyéb foglalkozásai mellett Fenyéry Gyula név alatt az irodalmi téren is számos folyóiratba és zsebkönyvbe dolgozott. Utóbb nevét Zádorra változtatá. 1848-ban a pesti váltó törvényszékhez előadó ülnökké, 1852-ben a soproni főtörvényszékhez, 1855-ben a bécsi legfőbb és semmisítő törvényszékhez ülnökké, 1861-ben a hétszemélyes táblához bírólul neveztetett. Irodalmi érdemeiért a m. tud. akademiánál még az első közt levelező, 1835-ben pedig rendes taggá választatott. Adott ki egyebeken kívül jogtani munkát is; és az „Ezer egy ójszaká“nak négy füzetét forditá. ³⁾

Stibor család. (Igazabban Stiboricz) Lengyel eredetű, mely mint többi közt czimere is mutatja : a lengyel Ostoia nemből

¹⁾ Siebmacher, Wappen Sammlung.

²⁾ Tudományos gyűjtemény 1827. IV. 3. s köv. 1.

³⁾ Lásd életét Magyar Irók I. 623. lap.

származik. *) A XIV. század végén Magyar országban találjuk már Styboriczi Stybort, pozsonyi főispánt, és testvéreit Pétert és Andrást, kik 1389-ben Magyar ország honfúsitott nemesei közé fogadtatván, azon évben Budán ünnepélyesen okmányban adták ki a király és magyar korona iránti hazafiúi hűségök fogadalmáról esküjüket. †)

A nevezett három testvér közül Péternek többé nyomát nem leljük, azonban 1395-ben midőn Zsigmond királytól ismét terjedelmes adományokkal ajándékoztattak meg, Stibornak testvéreül olvassuk Wydowski Miklóst és Podczeschye András.

Nevezett András, midőn 1386-ban Ugrócz vár területén Trebichova pusztát vagy falut alapítá, a megtelepítési levélben ily czimzettel élt: „Nos Andreas Podczesje de Stiborziz, Capitaneus Trenchin. nec non Dominus castris Uhronycz.

A legidősb testvér Stibor, ki 1388-ban András és Miklós testvéreivel kapta Beczko vagy Bolondócz várát, és abban 1391-ben Mária királyné által is megerősítetett, ‡) 1396-ban már erdélyi vajda volt, §) és Zsigmond királyi adományzásából, kinek nagy kegyében állott, a Vág környékén roppant dynasta, 1410-ben használt czimét mutatja egy okmányának következő fejezete: „Stiborus Vajvoda Transylvanus, Trichinii, Bistriciae, et Nitriae Comes, totiusque terrae Povaziae seu Vaganae Dominus.“ ¶) Wagner szerint hajlott kora miatt utóbb az erdélyi vajdaságról lemondott, de 1414-ben midőn nejével Dobrochnával együtt fiok bolondoczi Stibor nevében is a vágúj helyi ágostonrendiek zárdáját alapíták, még szintén a följebbi czimzettel élt, azon különbséggel, hogy ebben Nyitra megye helyett Zolnok megye főispánjának nevezetik. §)

Nevezett nejétől Dobrochnától fia János keresztnévű volt, mutatja egy 1411. ki okmány végzete, hol mint kir. komornok mester fordul élé. †) És alkalmasint Stibor János volt az, kit Wagner össze-

*) Cromer, Poloniae Hist. corpus. Basiliae 1587. libro 15. p. 644. és libro 16.

†) Fejér, Cod. dip. tomo X. vol. 1. pag. 561.

‡) Wagner, Collect. genéal. dec. I. 125.

§) Fejér Cod. dipl. X. vol. 1. p. 662.

¶) Ugyan ott X. vol. 2. p. 393. Vajvoda Transylv. totius Vagi Dominus et Comes Posoniensis.

§) Wagner id. h.

†) Fejér, Cod. dipl. tomo X. vol. 5. p. 546.

†) Ugyan ott 332.

téveszt atyjával, és a ki szerinte is 1434-ben halt meg, benne halván ki a bolondóczy Stiboricz család, mert e fiún kívül (kit Wagner nem ismert), Stibor Vajdának csak leánya maradt Katalin, ki alsóindvai Bánffy Pálhoz ment férjhez, kinek leány-ágán a báró Mednyánszky család örökösödött a Stibor nemzetségnek nem csak birtokai egy részében, de nagy levéltárában is.

As előadottak szerint a családfa ez :

Stibor N.		
Stibor 1388. 1414. erdélyi vajda. (Dobrochna.)	Andreas Podczesje 1386. 95.	Miklós Wydgovszky 1386.
János főkomornok 1412. † 1434.	Kata (lindvai Bánffy Pál)	

E család ivadéka volt még azon Stibor is, ki Stiboricz és Kis-Szobovicsnak írta magát, és 1410—1421. egri püspök volt, tán fia a vajdának.

A család czimere — mint ezt Wagner ki is adá ¹⁾ — Stibor vajdának 1395. évi pecsége szerint két egymással háttal álló félhold, közöttök arany kereszt; a paizs fölötti sisakon félholdból sárkány fej emelkedik ki szülgig. Ugyancsak Wagnernál 1410. évi pecsét szerint, hol Stibor az egri püspök Jánosnak neveztetik, a paizs négy felé oszlik, az 1. és 4. udvar a felholdakat és keresztet, a 2. és 3. félholdból emelkedő sárkányt mutat. A paizst püspöki jelvények díszítik.

Stiefftel család. 1765-ben nemesített meg Mária Terézia királyasszony által czimeres nemes levélben; mely szerint czimere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4-ik arany udvar fejében vörös pólyán két, két arany csillag ragyog, amabban hármás zöld halmon repülni készülő galamb áll, emebben szintén hármás zöld halmon daru áll, felémelt jobb lábával kövecset tartva; a 2. és 3. kék udvar alján zöld tér fölött fehér folyam hullámszik; fölötte balról jobbra rézsutos vonalban három fehér rózsafaj látszik, közepén vörös gombbal. A paizs fölötti sisak koronáján arany Andráskereszt ragyog, két kiterjesztett sasszárny között, melyek közül a jobb oldali vizirányosan félig arany, félig vörös, a másik félig kék, félig ezüst, amannak közepén csillag a szárny színeivel ellenkezőleg, emebben rózsza a szárny színeivel ellenkezőleg színézve látható. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék. ²⁾

¹⁾ Wagner Col. geneal. dec. I. fig. 12. 13.

²⁾ Adami Scuta gentil. tomo XI.

Stift család. Stift András az 1827. évi országgyűlésen honfúsitást nyert. ¹⁾

Stipsicz család. (Ternovai báró, és nemes) Nemességre emeltett a család I. Leopold király által 1662. évi szeptemberben. A múlt század elején élt Stipsitz György, ki 1702. aug. 22. lett pozsonyi kamarai tanácsos, ennek utóda a múlt században Stipsicz Ignác, kinek neje báró Ujváry Jozéfa volt. Tán ennek fia József, ki 1755. aug. 15-én Sopronyban született; 1774-ben katonai pályát kezdte mint kadét. 1783-ban már ezredesi segéd lett és Belgrádnál kitünteté magát, 1789-ben őrnagy volt. Személyes vitézsége és roppant katonai tudománya minden alkalommal feltűnt. A neerwindeni ütközetben mint tábornoki segéd és alezredes vitézileg harczolt, 1794-ben M. Terézia rend lovagi keresztjét nyerte, és ezredes, 1797-ben tábornok lett. Stokachnál a jobb szárny vezényletével ő dönté el a csatát, 1800-ban altábornagynak neveztetett. A béke beálltával élmezési fő felügyelő, 1803-ban a hadi könyvvezetés főigazgatójává lett. Az 1805. évi hadjáratban ismét részt vett. A pozsonyi béke után mint a hadi tanács tagja és az ujonczozási osztály főnöke tett hasznos szolgálatot. 1806-ban ausztriai báróságot nyert, és linczi katonai parancsnok lett. 1809-ben a főherczeg helyébe generalissimus. A bécsi béke után érdemei jutalmául val. b. titkos tanácsossá és 1811-ben Erdély katonai parancsnokává; 1813-ban lovas tábornokká, a 10. számú huszár ezred tulajdonosává, és a hadi tanács alelnökévé neveztetett, és itt szerzett érdemei ismét több rendbeli rendjellel, 1820-ban Arad megyei Ternova helysége adománynyal, és 1821-ben Magyar bárósággal jutalmaztatott, végre pedig 1824-ben 50 éves szolgálata jutalmául a Leopold rend nagykeresztjét nyerte. 1830-ban az állam tanácsban hadi osztályfőnök lett. Meghalt 1831. sept. 16-án Bécsben epe mirigyben. Benne — úgy látszik — a bárói ág kihalt.

A nemesi ágból ismeretesek Stipsitz Ferencz, szül. 1745. sept. 11-én. Papságra adván magát, 1774-ben N. Szombatban tanár, 1778-ban ó-budai plébános, alesperes, 1803-ban pozsonyi kanonok, 1805-ben academiái igazgató, 1807-ben esztergami kanonok lett. 1808-ban 1000 ft. adott a Ludoviceára; végre olvasó kanonok lett. Meghalt N. Szombatban 1817. april 2-án.

Stipsicz Ferencz már 1814-ben m. kir. kamarai tanácsos, és máramarosi bányai administrator. Meghalt 1834. jan. 3. Budán. Neje báró Pergler Terézia volt.

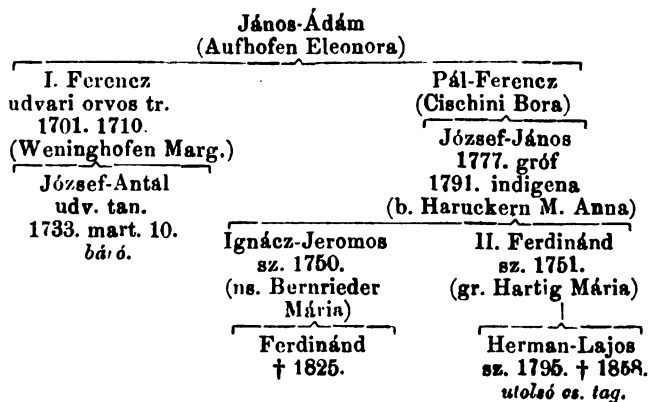
¹⁾ 1827. évi. 40. törv. cz.

Stipsicz Alajos-Emanuel a m. kir. Egyetem könyvtárának öre. meghalt 1815. sept. 18-án. Nejétől Kroyher Mária Teréziától maradt leánya Amália.

Stipsicz Ferdinand cs. kir. tanácsos, a pesti orvosi egyetemnél tanár, mint nyugalmazott orvos tanár halt meg 1820. mart. 25-én, kora 66. évében. Özvegyen maradt neje Herdenbergi Stöckel Rozália.

A család czimere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó kettős farkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot, a ballal fehér galambot tartva, melynek csőrében olajfa galy zöldel. A paizs fölötti sisak koronáján széterjesztett szárnyakkal galamb áll, csőrében zöld galyat tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst-vörös.

Stockhammer család. Németországból Nürnbergből eredt. Első tudható törzse Stockhammer János volt, ki 1459-ben született és 1523-ban halt meg. Ennek fia Lénárt (szül. 1485. † 1550.) V. Károly császárnak német titkára, ez által 1524. mart. 10-én birodalmi nemességre emeltetett. Ennek két fia maradt: II. János (szül. 1530.) és Sándor, kik 1578. nov. 10-én a császári örökös tartományokra nézve lovagi rangra emeltettek. Sándor a nürnbergi vonal folytatója lett; II. János pedig nejével Harsdörfer Ilonával nemzé fiát János-Ádámot, ki nejével Aufhofen Eleonorával ily családfát alkotott:

*) Hist. Herald. Handb. 959. Hellebrouth Szarvas hajdan és most.

János-Adámnak egyik fia I. Ferencz, bölcsészeti és orvostudor, cs. kir. házi-orvos, alsó ausztriai kormányzékai tanácsos 1701. aug. 23-án I. Leopold császártól „Edler von“ nevezettel birodalmi lovagi rangra emeltetett, és erről 1710. aug. 5. I. József császártól is megerősítést nyert. Nejétől Weninghofen Margittól fia József Antal 1734. mart. 10-én VI. Károly császártól birodalmi bárósággal jutalmaztatott.

János-Adámnak másik fia Pál Ferencz volt, ki nejével Cichini Borbálával nemzé József-Jánost; ez cs. kir. pohárnok volt, és 1777-ben II. József császártól grófi méltóságra emeltetett. Nőül vevén báró Haruckern Ferencz Békes megyei főispánnak egyik leányát Mária-Annát, ezzel Békes-Csanádban roppant birtokot nyert, nevezetesen a szarvasi urodalomban; és az 1791. évi országgyűlésen feledij elengedése mellett a magyarországi honfiusítottak közé bevétetett. ¹⁾ Nevezett hitestársától két fia maradt: Ignác Jeromos (szül. 1750.) és II. Ferencz (szül. 1751.) Amannak nejétől ns. Bernrieder Máriától maradt fia Ferdinand, ki 1825-ben magnélkül halt el.

II. Ferencznek nejétől gróf Hartig Máriától fia Herman-Lajos cs. kir. kamarás, Békes és Csanád megyei birtokos, valamint Morvaországban is a Malostoviczi birtok tulajdonosa, családjá férfi ágának utolsó ivadéka, meghalt magnélkül Hütteldorfban Bécs mellett 1858. aug. 8-án, kora 68. évében, családját sirba vívén. ²⁾

A család czimere négy felé osztott paizs, az 1. ezüst udvarban széttorjesztett szárnyakkal mintegy repülni akaró koronás fekete sas látható, a 2. arany udvarban hárántosan fekvő fekete pólya látszik, a 3. kék udvarban, fekete lovon vörös ruhás férfiú, födetlen fűvel nyargal, jobb kezében kalapácsot tartva; a 4. ezüst udvarban két fekete madár egymással veszekedik, egyik száraz törzsről a másikra ugrik; a másik felemelt szárnyakkal várja a verekedést. A közép vértben arany udvarban vörös ökörfej látszik, orrában arany gyűrű függ.

Stojánovits család. Stojánovics Fülöp 1792-ben I. Ferencz királytól kapta czimeres nemes levelét.

Czimere először vízirányosan kétfelé osztott paizs, az alsó ezüst udvarban hullámzó folyamon három vörös zászlóval, vitorlakkal ellátott szállító hajó úszik; a felső osztály függőleg két részre oszlik, a jobb oldali vörös udvar jobb oldali felső szögletéből felhők közül arany nap sugárzik ki; a baloldali kék udvarban a baloldali felső szögletben

¹⁾ 1791. évi 78. törv. cz.

²⁾ 1858. évi Pesti napló aug. 14. sz.

tüzes felhőkből két villám cikázik le. A paizs fölötti sisak koronáján kék zászló lengedez. Foszladék jobbról aranyvörös balról ezüstkék. ¹⁾

Stojanovics család. A följebbitől különböző nemes család, melynek czímeres nemes levelét Stojanovits György kapta 1797-ben I. Ferencz királytól.

Czímere kettős függönyös vágással három udvarra osztott paizs, az alsó arany udvarban hármás zöld halmon koronából ki emelkedő, kék ruhás, arany öves, prém kalpagos magyar vitéz emelkedik ki, jobb kezében kivont kardot tartva; a két oldalas kék udvarban egy, egy ezüst oroszlán ágaskodik, első lábaikkal ezüst horgonyt tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén ezüst oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával arany markolatú meztelen kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ²⁾

Ezen két Stojanovics családhoz tartozik-e, és melyikhez, azon hasonló nevű nemes család, melyből Stojanovics Mihály Torontal megyének alszolgabirája, sok ideig főügyésze és 1848-ban 2. alispánja volt, nem tudjuk.

Stojanovits család. (Laczunási) János Temes megyében Laczunás helységet kir. adományban, és erről vett előnévvel nemességet kapott V. Ferdinand királytól 1835-ben, és azon évi aug. 24-én Temes megyétől kiadott nemesi bizonyítványát Krassó megyében kihirdtetett.

Stojánovits család. (Cseres temesi) Lehet, hogy e család is a följebbi két, czímeres nemes levelet nyert családok egyike. Lehet, hogy egészen külön álló; — mert róla hitelesen csak annyit tudunk, hogy Stojanovics Miklós Krassó megyei Csere-Temesre 1831. dec. 16-án nyert királyi adományt, mely 1832. oct. 2-án Krassó megye közgyűlésén kihirdtetett. A család jelenleg is bírja Cseres-temest.

Stojcsevich család. Stojcsevich István és János testvérek 1760. febr. havában M. Terézia királyasszony által emeltettek nemességre. ³⁾

Czimerök aranyfekete koczkákból álló függőleges szelemen által kétfelé osztott paizs, a jobb oldali vörös udvarban kettős rabláncz látható, mely atyjoknak a török háború alatti fogságára vonatkozik; a baloldali udvar hárántosan két részre oszlik, a felső vörös udvarból arany oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont pallóst tartva;

¹⁾ Adami Scuta gentil. tomo XI.

²⁾ Ugyan ott.

³⁾ Jelenkor pol. lap. 1835. jun. 10. 46. sz.

⁴⁾ Collect. herald. nro 24.

az alsó kék udvarban háromszeg alakban hármás ezüst bizanti pénz látható. A paizs fölötti sisak koronájából két elefánt ormány nyúlik fel, a jobb oldali félig ezüst, félig vörös, a másik félig fekete, félig arany. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstvörös.

Stojkovics család. Stojkovics Iftimius és fia 1808. július 29-én nyert I. Ferencz királytól czimeres nemes levelet, mely 1823. dec. 10-én Krassó vármegyének gyűlésén kihirdettetett. Krassó megyében jelenleg a család nem létezik.

Stopani család. Stopani ker. János 1722-ben jul. 11-én III. Károly király által nemesítetett meg. ¹⁾ Czimere négy részre osztott paizs, az 1. ezüst udvarban koronás egyfejű fekete sas kiterjesztett szárnyakkal látható; a 2. kék udvarban zöld halmon piros lábú és csőrű fehér galamb áll, csőrében zöld galyat tartva; a 3. vörös osztályban kettős farkú koronás oroszlán hátulsó lábain ágaskodik, első lábait ragadozásra kinyújtva; a 4-ik ezüst udvarban hármás zöld halom középsőjén arany királyi korona diszlik; fölötte három vizirányos vörös pólya van. A paizs fölötti sisak koronájából három (ezüst, vörös, kék) strucztoll leng. Foszladék jobbról ezüstfekete, balról ezüstkék. ²⁾

Stotzing család. Stotzing János-Rudolf az 1649. évi országgyűlésen honfiusítatott. ³⁾

Stöffinger család. Stöffinger Mihály és Mátyás 1801-ben I. Ferencz királytól kaptak czimeres nemes levelet. Czimerök függőlegesen két részre osztott paizs; a jobb oldali ezüst udvarban királyi arany koronából szarvas-agancs nyúlik ki, fölötte kék csillag ragyog; a baloldali kék udvarban hármás zöld halmon fehér oroszlán áll, első jobb lábával kivont kardot tartva; — a paizs fejében arany udvarban lándzsa fekszik zöld koszorúval diszítve. A paizs fölötti sisak koronájából szintén ezüst oroszlán emelkedik ki, első lábával szarvas-agancsot tartva. Foszladék jobbról és balról ezüstkék. ⁴⁾

Stöhr család. Erdélyi szász család, melyből Stöhr ker. János 1774-ben a kassai kerületi hadi biztosságnál hivataltiszt, János nep. 1796-ban az erdélyi kincstárnál titkár volt.

Stöhr Ferencz a m. kir. udvari kancelláriánál fogalmazó, 1802-ben I. Ferencz királytól czimeres nemes levelet nyert, mely sze-

¹⁾ Collect herald. nro 341.

²⁾ Adami, Scuta gentil. tomo XI.

³⁾ 1649. évi 102. törv. cz.

⁴⁾ Adami Scuta gentil. tomo XI.

rint czimere négy felé osztott paizs, hanem közepén fehér folyam hullámzik, és abban kecsége uszkál; az 1. és 4. arany udvar belső oldalából két fejű fekete sasnak fele testrésze nyúlik ki, a 3-ik kék udvarban magas fehér szikla emelkedik, a 4-ik kék udvarban arany örves fehér vadászeb ágaskodik. A paizs fölötti sisak koronájából két szarvas-agancs között arany csillag ragyog. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstké. ¹⁾

1815-ben az erdélyi királyi kincstárnál nemes Stöhr János tanácsos, Károly fogalmazó gyakornok volt.

Stössel család. *Lásd Stöbssel cs.*

Strasser család. Strasser Ferencz-József az 1687. évi országgyűlésen honfiusitást nyert. ²⁾

Strba család. Trencsin megyei nemes család. A czimeres levelet Strba János és általa nővére, továbbá fia Strba János és leányai Margit és Zsófia és ez utóbbinak férje szabados Vizoviczky György és ezek utódai kapták I. Leopold királytól 1691. évi dec. 31-én Bécsben, mely czimerlevél 1692. jun. 17-én Trencsin vármegyében kihirdetett.

Nógrád megyében Felső-Penczen 1836-ban még élt a család egy tagja: Strba Sámuel, ki így szokta volt leveleiben magát aláírni: „Princeps Samuel Strba de eadem, hacres de Blondóc”, hirtván némit ez utóbbi előnévből: a bolondosságból.

Strebel család. Strebel Józsefet 1790-ben II. Leopold király ajándékozta meg czimeres nemes levéllel.

Czimere jobbról balra rézsutosan kétfelé osztott paizs, a jobb oldali kék udvar egymás fölött három fehér folyamot mutat, a baloldali arany udvarban zöld téren fekete oroszlán ágaskodik, első jobb lábával rózsafejekből kötött koszorút, első ballábjával kivont pallóst tartva, és annak hegyével a zöld tért érintve. A paizs fölötti sisak koronájából a leirtoz egészen hasonló fekete oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüstké, balról aranyfekete ³⁾

Streit család. Streit János-Henrik 1797-ben I. Ferencz király által emeltetett czimeres nemességre. Czimere először vízirányosan kétfelé osztott paizs, az alsó vörös udvar hármas zöld halmot mutat; a felső osztály balról jobbra rézsutos vonallal két udvarra oszlik,

¹⁾ Adami, Scuta gentil. tomo XI.

²⁾ 1687. évi 28. törv. cz.

³⁾ Adami, Scuta gentil. tomo XI.

a felső ezüst udvarban természetes színű oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva; az alsóbb vagy baloldali kék udvarban arany markolatú kivont kard és buzogány keresztbe helyezve látható. A paizs fölötti sisak koronájából természetes színű oroszlán emelkedik ki, kivont karddal. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról ezüstkék. ¹⁾

Strigner család. Gömör vármegye nemes családja. A czímeres nemes levelet Strigner András kapta 1718-ban III. Károly királytól. ²⁾

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren egy lábon álló daru, felemelt jobb lábával kövecset tartva. A paizs fölötti sisak koronáján vörös mezű kar könyököl, író tollat tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Strilich család. Strilich Antal és Péter 1790-ben I. Leopold király által emeltettek czímeres nemességre.

Czímerek függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali kék udvarban arany koronából három arany búzakalász emelkedik ki; a baloldali vörös udvarban zöld téren sárga csizmás, kék magyar ruhás, kardos, arany öves, kalpagos vitéz áll, kezeivel felhúzott íjját tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén az előbbihez egészen hasonló férfiú emelkedik. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ³⁾

Stringer család. A czímeres nemes levelet Stringer Péter kapta 1741. octob. 28-án Mária Terézia királyasszonytól. ⁴⁾

Czímere következő: a paizs ezüst udvarában középen ékbe végződő, szegletes vörös pólya látszik, alatta egy, fölötte két háromlevelű zöld lóher áll. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett sasszárny között, melyek közül a jobb oldali fehér, a baloldali vörös, szintén háromlevelű lóher zöldel. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról ezüstzöld.

Strobel család. Strobel János és testvéreinek fia szintén Strobel János 1744-ben Mária Terézia királyasszony által ajándékoztattak meg czímeres nemes levéllel. ⁵⁾

Czímerek vízirányosan kétfelé osztott paizs, a felső udvar vörös, az alsó kék, az előtérben zöld téren aranyszarvú szarvas jobbfelé ugró helyzetben látszik, fejét hátra fordítva. A paizs fölötti sisak koronájá-

¹⁾ Adami Scuta gentil. tomo XI.

²⁾ Ugyan ott.

³⁾ Adami Scuta gentil. tomo XI.

⁴⁾ Collect. herald. nro. 207.

⁵⁾ Collect herald. nro 208.

ból két kiterjesztett fekete sasszárny között az előbbihez egészen hasonló szarvas nyúlik ki. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék

Strobel család. Ennek alapítója Strobel Zsigmond herceg Batthyányi jóságai igazgatója, számvevője és levéltárnoka volt, ki 1766-ban august. hóban Mária Terézia királyasszonytól czimeres nemes levelet nyert. ¹⁾

Czimerök négy részre osztott paizs, az 1. és 4. vörös udvarban a felső jobb oldali szegletben arany nap ragyog, mely felé barna sas repül, elől hármas halom zöldel; a 2. és 3. kék udvarban hármas fehér sziklán három bástyás, közepén vörös fedeles tornyú vár, nagyszegű kövekből építve, diszlik, nyitott kapuval, fölötte jobbról ezüst félhold, balról arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján kiterjesztett szárnyakkal és lábakkal egyfejű fekete sas látható. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék.

Strobl család. Strobl testvérek 1790. évben II. Leopold királytól kaptak czimeres nemes levelet.

Czimere négy részre osztott paizs, az 1. és 4. arany udvarban zöld oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva; a 2. és 3. fekete udvarban arany ló hátulsó lábain ágaskodva látható. A paizs fölötti sisak koronájából a leirtoz hasonló zöld oroszlán nyúlik fel, két felől két elefánt-ormány között, melyek közül a jobb oldali vizirányosan félig arany, félig zöld, a baloldali félig fekete, félig arany. Foszladék jobbról aranyzöld, balról aranyfekete. ²⁾

Zemplin megyében van Strobly nevű nemes család Szirmay szerint.

Stroszer család. Czimerleveles nemes család, melynek szerzője Tamás, s melynek eredeti nemes levele Győr városa levéltárában van. ³⁾

Strucz család. Kihalt. Ismeretes közülök Strucz Ferencz, 1617—1618 ban Nógrád megyei alispán, és Vácz várának kapitánya, melynek feladásáért az 1622. évi 73. törv. cz. által megbüntetése rendeltetett. Neje volt szüdi Duló Zsuzsánna, Duló Gábornak Rimay János költő vejének nővére. Tán ezen Strucz Ferencz az, ki Zitrucz (vagy Trucz) néven 1598-ban Nógrád megye jegyzője volt. ⁴⁾

Stubeck család. Stubeck János, Gotfried, György, Se-

¹⁾ Collect herald. nro 159.

²⁾ Adami Scuta gentil. tomo XI.

³⁾ Szontagh D. közl.

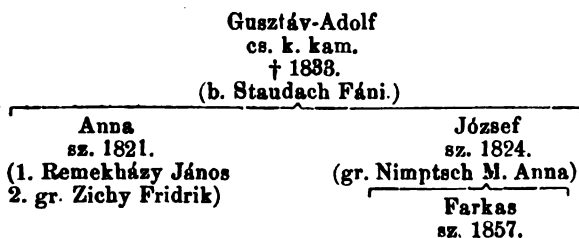
⁴⁾ Prot. C. Neograd anni 1598. pag. 48.

bestyén, Fülöp-Károly, Máttyás és András az 1659. évben magyar honfúsitást nyertek. ¹⁾

Stubenberg család. Stajer országi eredetű igen régi család, jelenleg is ott, és honfúsítás által Magyarország családai közé tartozik. Ősvárai Stajerban a brucki kerületben, most a Herbersteinok kezében vannak. Eredetét a távol ősí homályban keresik.

Stubenberg Jánosnál, kinek báró Schärffenberg Benignától két fia maradt: Rudolf és György-Hartmann, két fő vonal támadt, amattól származik az idősb szász vonal; György-Hermann-tól az ifjabb stajer ág, mely honfúsitást nyerve hazánkban is, minket egyedül érdekel. Ez utóbbi vonal tehát, mely nevezett Györgynek nejétől báró Thamhausen Dorottytól eredt, még két ágon virágzik, és pedig Györgynek két unokája által, ugymint Farkas és Ferencz-György által két ágra oszolva. Ez ágakból Farkas és Gilylén bárók az 1655. évi országgyűlésen a 119. törv. cikkknél fogva nyertek honfúsitást.

Farkasnak neje volt gróf Puckheim Mária, ennek utódaiból támadt a következő táblázat:

A táblán álló József bírja a gutenbergi uradalmat; bir Stajerban Stubegg és Mureg nevű helyen, s Magyarországon Székelyhídon.

A család czimere fekete udvarban horgony.

A Stubenberg családból — mind a család leírás mondja ²⁾ — a külföldön 1771-ben nőtlenül elhalt Vilmoson kívül senki sem lett, és senki sem keresett grófságot, miután a család ősi eredetéhez ragaszkodva magát mindég csak „von Stubenberg“-nek irta és írja, és mely mellett még is mindég az örökös tartományok grófi rangú családaival egy sorban állott és áll mai napig.

¹⁾ 1659. évi 138. törv. cz.

²⁾ Hist. Herald. Handbuch. 969.

Stummer család. Neve után ítélve idegen származástól volna. A család megalapítója a mult század első felében élt Stummer I. György, ki kitüntetett vitézsége és hadi érdemeiért 1741. évi octob. 28-án Mária Terézia királyasszonytól czimeres nemes levelet nyert. ¹⁾ Azonban családi közlés szerint a család már előbb honosult és birtokolt, erre mutatnak nevezett Györgynek a mult század elejéről Hont megyei Visk helységről és Zólyom megyei Korpona városában kelt, a Palásthy és Szmrecsányi családok elleni magyar keresetleveleik. Ez idő szerint a család székhelye Hont vármegye volt, hol Ipoly-Keszi és Terény helységben s más helyeken mint birtokosok fordúlnak elő. Erre, valamint általában a család emelkedésére és fényére nézve tetemes befolyással volt a család tagjainak a Bánhidy, Péchy, benedekfalvi Luby, nádasi Tersztyánszky, Pongrácz, Szmrecsányi stb. családokba házassága, melyek által Hont megyében a terjedelmes bái, disznói, túri, várboki, cseri, Zólyom megyében a korponai stb. részbirtokokat öröklötték, és Hont megyében, majd utóbb Békes megyében megyei főbb hivatalokat viseltek.

I. Györgynek nejétől Bánhidy Annától hat gyermeke maradt: Rozália, I. János, Imre, ki mint hadnagy elesett Belgrádnál, II. György, I. József és Anna sipeki Balás Mihályné. Ezek közül

I. János Hont megye főbiztosa volt. Első neje Folly Rozália, — kitől csak leánya Erzsébet Paczolay Benedekné maradt, — 1766. táján meghalván, másodsor nőül vette benedekfalvi Luby Juliannát, kitől következő hat gyermeke maradt, u. m. II. János, Emerentia Tersztyánszky Mihálynak harmadik hitestársa, Ignác, Apollónia hajadon, Antal, és Elek főhadnagy és nyargoncز elesett 1800-ban a franczia háborúban. E hat testvér közül II. János, Antal és Ignác három ágra oszlatták a családot; és pedig II. János osztály utján Hont megyei Terény helységben kapván birtokrészt, innen ága terényi-ágnak és menyiben Békesbe szakadt békesi ágnak nevezhető, Antal Ipoly-kesziben kapván részt, testvérevel Ignáczczal együtt az ipoly-keszii ág terjesztője lett, azonban Antal birtokrésztét testvéreinek eladván, és fiában férfi ága Heves megyében Gyöngyös-Patára költözvén, Antal ága hevesi-ágnak nevezhető, míg Ignác ága az osztályba jutott ipoly-keszii birtokról honti, az az ipoly-keszii-ágnak vagy a család ez ágából eredt és ország szerte ismeretes tudós Stummer Arnoldnak irodalmi nevével Ipolyi-ról ipolyi-ágnak nevezhető.

¹⁾ Collect. Herald. uro. 209, — és Hont megyei Itár.

Terényi v. békesi-ág.

II. János, kitől följebb emlékeztünk, Békes megyébe telepedett, és ott a vármegyénél előbb, már 1790-ban esküdt, ¹⁾ majd alutóbb hosszú ideig (mintegy 1824—1835-ig) a csabai járás főszolgabírája, és helyettes alispánja volt. Meghalt 1837. körül. Nejétől Péchy Francziskától következő öt gyermeke maradt: 1. Francziska Simay Kajétán Békes megyei volt alispán és követ neje, 2. II. Imre, kiről alább, 3. Mária rozvadzi Omazta Zsigmond Békes megyei alispán neje, 4. Krisztina kis-jeszeni Paulowytz Gábor cs. kir. törvénytudó elnök és jogigazgató neje és 5. Julianna Szinovytz Lajosné.

II. Imre Békes megyének sok ideig 1825-től tiszti alügyésze 1840. nov. 23-ig, ekkor czimz. központi főszolgabíró a következő 1843. jul. 3-ig. ²⁾ Nőtlen lévén, örökösének tette az ipolykeszi ágból unokatestvérének Ferencznek fiát

Lajost, ki 1825-ben született, és 1844-ben már Békes megye nemessége sorába iktattatván, ³⁾ jeles tehetségeinél fogva már 23 éves korában 1848-ban Békes megye alispánjának választatott. A forradalom alatt megyéjében kormány-biztos lévén, fegyver-letétel után külföldre menekült; utóbb haza térvén, nőül vette bajczai Beliczey Máriát, kitől gyermekei a táblán láthatók. Családi nevét már a forradalom alatt elhagyva, és e helyett ágának egykori honti birtokáról Terényről magát „Terényi” nevezve és neveztetve, azt hatóságilag is meg erősítette. 1861-ben ismét Békes megye alispánjának és az Orosházi kerületből országgyűlési képviselőjének választatott, és ott — mint hirlapi necrologja ⁴⁾ szól: a határozati pártnak egyik legkiválóbb tehetségű tagjaként tünt ki. Meghalt a szép elméjű, nagy reményű fiatal 1863. évi april 6-án. Orosháza városa, melyet az 1861. évi országgyűlésen képviselt, életrajzának és végső tiszteletének nyomtatásban közzétételét és arczképének tanácssterme számára lefostását határozta el.

Ipoly-keszi ág.

I. Ignác, I. Jánosnak fia, 1794-ben Hont vármegye esküdtje

¹⁾ Nemességét ezen évben Hont megyétől nyert nemesi bizonyítvány mellett hirdettette ki Békes megyében 1781. sz. alatt.

²⁾ Nemességét kihirdettette Békesben 1808-ban 1572. sz. és 1820-ban 1183. szám alatt.

³⁾ Békes megyei jegyző könyv 1844. évi 2022. sz.

⁴⁾ „Ország” polit. lap. 1863. 80. sz. Arczképe a Vasárnapi ujság 1864. 8 számában.

majd biztosa, 1821-től 1824-ig számvevője volt. Első neje nádasi Tersztyánszky Anna meghalt 1805. jun. 19-én Ipoly-Szalkán. Ettől maradt egy fia: I. Ferencz, kiről alább. Második neje óvári és szent-miklósi Pongrácz Borbála volt, kitől születtek: Francziska tamásfalvi Kasza Ágoston alszolgabíró neje; és II. József, ki Hont megyének 1839—1842. maj. 13-ig rendszerinti esküdtje, egykor volt főhadnagys a forradalom alatt honvéd kapitány, 1861-ben Hontmegye rendszerint esküdtjének megválasztva szolgabírói címmel, 1862-ben kinevezett alszolgabíró 1863-ig.

I. Ferencz szül. 1799-ben, Hont megyénél kezdé hivatalos pályáját 1821-ben mint albiztos, 1824. febr. 3-tól a báthi járásban rendszerinti esküdt, 1831-ban az ipolyi járásban alszolgabíró, a következő (1835.) tisztválasztáskor a selmeczi járásban ugyan az, 1839. maj. 7-én ismét megválasztva az ipolyi járásba fősz. birói címmel, 1842-ig, utóbb Pozsony megyében Pálffyaknál jogigazgató. Meghalt 1848-ban. Nejétől Szmrecsányi Szmrecsányi Arzeniától következő öt gyermeke maradt:

a) Arnold szül. 1823. oct. 10-én. Előbb zohori, utóbb török-szent-miklósi lelkész, pápai kamarás, a m. tud. akadémia rendes, és más külföldi tud. társaságok tagja; 1863-tól egri káptalani kanonok; „Ipolyi“ irodalmi nevén általában ismert és hazánk jelesebb tudósainak egyike, és a magyar irodalom terén megjelent számos munkálatával, nevezetesen a ritka jelenségű „Magyar Mythologia“ és Magyar archaeologiai dolgozataival kitűnő elismerést aratott.

b) Lajosról (szül. 1825-ben) ki nevét „Terényi“-nek irta, mint a békesi ág örököséről és folytatójáról följebb volt említés.

c) Augusta.

d) III. György szül. 1831. nov. 24-én 1850. után Árva megyében volt hivatalnok, 1861-ben Posony megyei aljegyző, 1862. óta Pesten ügyvéd. Nejétől Varjú Jusztinától (szül. 1836.) gyermekei a táblán láthatók.

e) Gyula sz. 1833. volt honvéd, most cs. k. főhadnagys.

f) Mária.

Hevesi-ág.

II. Antal (I. Jánosnak fia) a francia háborúk alatt katonatiszt, alapítá ez ágat. Ugyan akkor házasodott, nőül vevén Brüsszelből a francia származású Bourgeois Juliát, kitől következő öt gyermeke ma. m. 1. Apollónia Stéger János († 1857.) Hont megyei fő orvosnak volt neje, 2. Johanna ivachnofalvi Rády Ferenczné Gy. Patán.

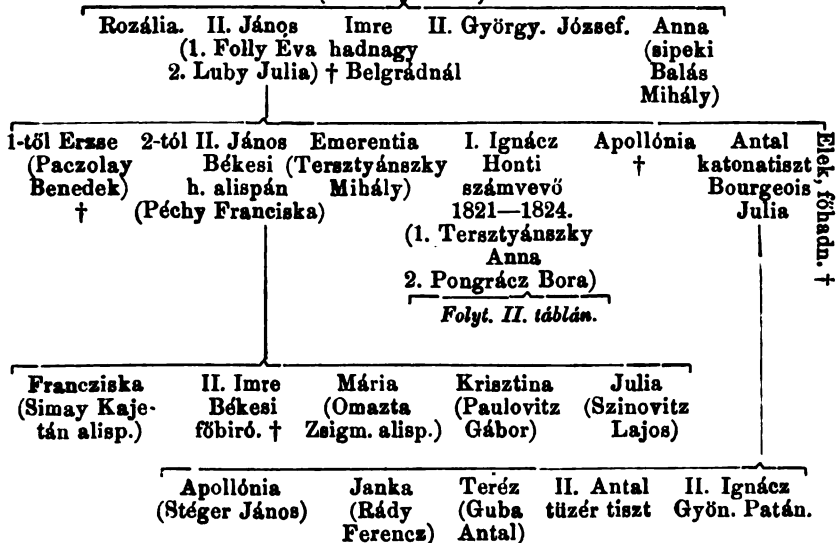
3. Terézia Guba Antalné, 4. II. Antal volt tüzér tiszt, 5. II. Ignác volt nádor huszár, most Gy. Patán lak.

A családja ¹⁾ következő:

I. tábla.

Stummer I. György
1741.

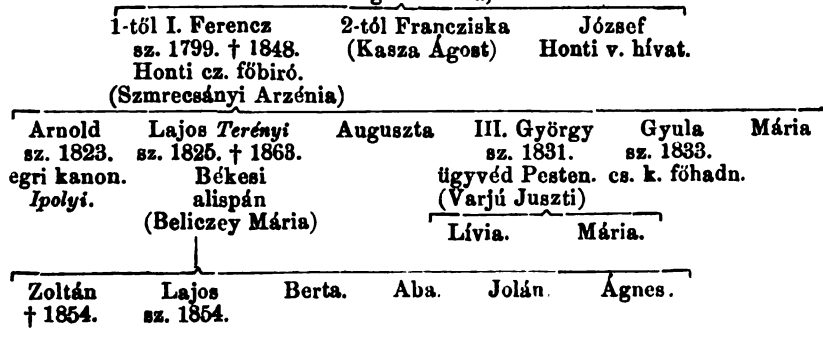
(Bánhídy Anna)

II. tábla.

I. Ignác, ki az I. táblán.
Honti számvevő

(1. Tersztyánszky Anna
2. Pongrácz Bora)

¹⁾ Családi s más hiteles adatok szerint.

A család czimere, — mint itt a metszvény mutatja — a paizs kék udvarában hatágú csillag ragyog; ez alattszögletesen vont ezüst szelemen, melynek három szögletében három, szárnyát repülésre emelő vörös rigó áll; a szelemen vagy pólya alatt arany markolatú kard fekszik. A paizs fölötti sisak koronáján egymáson két kiterjesztett sasszárny lebeg, az előtérben álló kék és annak

közepén arany csillaga van, a hátsó szárny vörös. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Stupiczky család. Trencsin vármegyei curialis nemes család. Nevök előfordul Stupiczky alakban is. Azon megye nemesi összeírásai ¹⁾ szerint:

1748-ban a felső járásban laktak Ferencz és Józsefnek fiai.

1768-ban József és János Nemes Kotessón székelt.

1803-ban Antal és ennek három fia: Miklós, András és Antal Ns Kotessón.

1837-ben ugyan ott Miklós és András találtattak.

Stúr család. Stúr József 1792-ben I. Ferencz királytól kapta czímeres nemes levelét. ²⁾

Czimere négy részre osztott paizs, az 1. és 4. arany udvarban

¹⁾ Szontagh Dán. közl.

²⁾ Adami Scuta gentil. tomo XI.

vörös ruhás, ezüst öves, fekete csizmás, vörös prém kalpagos magyar ember áll, jobb kezében két zöld galyat tartva ; a 2. és 3. ezüst udvarban zöld téren odvas fa-törzs áll, jobb oldalából száraz, baloldalából zöldellő ág nyúlik ki, A paizs fölötti sisak koronájából a paizsbélihez mindenben hasonló vörös mezű magyar férfiú emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstkék. ¹⁾

Sturlécz család. Zemplin vármegye czímerleveles családainak egyike. ²⁾

Sturman család. Neve idegen származásra mutat. Egyik őse Sturman N. 1697-ben Tokaj vár alkapitánya volt, midőn őt a várörséggel együtt Tokay Ferencz felkelő vezér kardra hányatta. ³⁾

Zemplin megyében e század elején birtokos a család Berzék helységben. ⁴⁾

Ismeretes a családból e század elején Sturman Márton, kinek nejétől szüdi Sembery Máriától leánya Beniczky Pál neje volt, Zólyom megyében.

Stürgkh család. Stürgkh György-Kristóf és János-Kristóf 1729. évben honfiusítottak. ⁵⁾

A család Stajer országi, hová Bajor országból szakadt, 1532-ben megvette a blankenwerthi uroalmat, és házasság útján örökölte a Vogelsbergi jószágot. I. Ferdinand Császártól nyerték a Blankenwerthi czímet, és 1638. maj. 19-én III. Ferdinandtól a báróságot.

Báró Stürgkh József-Kristófnak báró Herberstein Máriától volt fia György-Kristóf (szül. 1666. † 1739. maj. 27.) val. b. tit. tanácsos és főkancellár. Ez első házasságra lépett 1695-ben báró Stadl Mária Saroltával († 1713.) Testvérével Ferencz Bernáttal 1711. nov. 23-án III. Károly császár által grófságra emeltetett. Többi közt 1729-ben nov. 20-án Magyarországon is indigena lön. György-Kristóftól a családfa ⁶⁾ így jö le :

¹⁾ Adami Scuta gentil. tomo XI.

²⁾ Szirmay, C. Zemplin not. top. 117.

³⁾ Ugyan ott p. 199. és hist. 275.

⁴⁾ Ugyan ott 225.

⁵⁾ 1729 : 47. törv. cz.

⁶⁾ Góthui gr. Almanach 1859 évről és Hist. herald. Hbuch.

György-Kristóf
sz. 1666 † 1739.
magyar indigena.
(b. Stadl Mária)

József-Kristóf
sz. 1706. † 1764.
kam. tanácsos.
(1. b. Stadl Jozéfa.

Ferencz-Antal
sz. 1734. † 1791.
al. ausztriai korm.
(gr. Wurmbbrand Charlotte)

Károly-Antal
sz. 1764. † 1825.
cs. k. kam.
(gr. Gaisruck Mária)

Károly-Tivadar
sz. 1795. cs. k. kapit.
(gr. O'Donell Adél)

Emma
sz. 1800.
alap. hölgy.

Mária
sz. 1801.
(gr. Szapáry Vincze)

Károly-Kaj.
sz. 1832.
főhadn.
(gr. Meraviglia
Eleonora)

Eliza
sz. 1838.
(gr. Seilern
József)

Anna
sz. 1842.

Czímerök négy részre osztott paizs, az 1. és 4. udvar hárántosan arany és fekete, benne zöld téren gólya áll, az udvar színeivel ellenkezőleg színezve, csőrében gyűrűt tartva; a 2. és 3. hermelin színű udvarban függőlegesen vörös pólya látszik.

Stürmer család. Nürnbergi eredetű; a múlt században már Bécsben honos. Stürmer József-Ádámnak Saitz Anna Máriától Bécsben 1752. aug. 21-én született fia Ignác-Lőrincz, cs. kir. val. b. titkos és államtanácsos, a török portán ausztriai internuntius, sz. István r. közép keresztese, még 1801-ben osztrák örök. tart. lovagi rangra, 1813-ban maj. 27-én báróságra emeltetett, 1820. nov. 12-én, illetőleg az 1827. évi országgyűlésen magyar honfiusítást nyert. Meghalt 1829. dec. 2-án. Neje volt 1787-től báró Testa Erzsébet (szül. 1770. † 1846) kivel ily családfát ¹⁾ alkotott :

¹⁾ Hist. Herald. Handbuch 970. góthai grófi és bárói alm. 1859. évről.

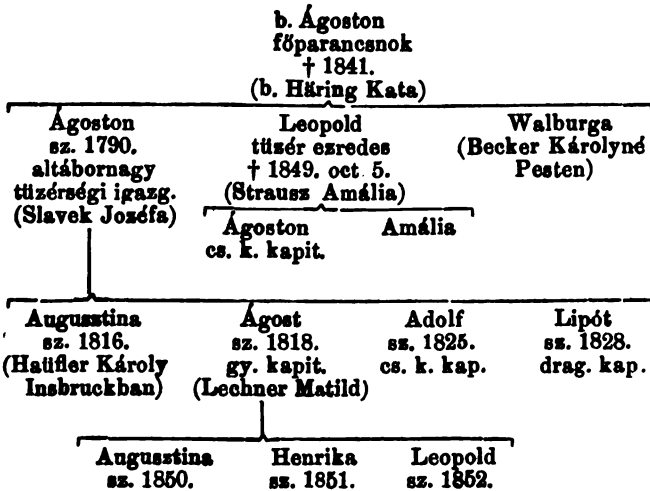
b. Ignác
sz. 1752. † 1829
török követ
(b. Testa Eliza)

Bertalan sz. 1787. 1842. gróf. török követ 1850-ig (báró Boutet Ermance)	Teréz sz. 1791. (b. Huszár Bálint)	Károly sz. 1792. † 1853. altábornagy Peschiera par. (b. Bedekovics Mária) †	Philippin sz. 1799. alap. hölgy Münchenben.
--	---	---	--

A családfán állók közül Bertalan 1842-ben grófságra emeltetett, míg testvérei bárók maradtak. Azonban Károly báró gyermektelenül halt el, és még Bertalannak sincsenek utódai.

A család czímere vörös udvarban arany pólya, melyen három ezüst sisak látható.

Stvrtnik család. Stvrtnik Ágoston cs. kir. altábornagy és Budán hadi parancsnok, 1814. aug. 4-én ausztriai báróságot nyert és 1836-ban országgyűlésileg honfiusítatott; ¹⁾ tőle következő ivadék származik :

Czímere négy részre osztott paizs, az 1. udvarban magas sziklán bagoly ül, a 2. udvarban zöld téren várkastély áll, a 3. udvarban három ezüst lilium van, a 4. udvarban kettős farkú vörös oroslán fej fekszik.

¹⁾ 1868. 47 : törv. cz.

Styaszny család. Trencsin megye czimerleveles nemes családja, a czimerlevelet 1632-ben G á s p á r nyerte és ugyan akkor Trencsin megyében kihirdetteté. Nevezett megyében ily nevű család 1660. és 1666-ban Nemcs Kotessón, 1688-ban Kalniczon fordul elő, azonban ezek mind egy család tagjai voltak-e? nem tudhatni, főleg miután e néven Trencsin megyében a Budiács és Latkóczy család egyes ágai is nevezettek. ¹⁾

Styavniczky család. *Lásd Tholt.*

Styrum család. Gróf Styrum Miksa - Vilmos 1741-ben országgyűlésileg honfúsítatott. ²⁾

Suba család. Gömör vármegye czimerleveles családainak egyike ³⁾

Subich család. (Brebiri) A nagy hírű Zrinyi család törzsének, melyből eredtek, neve. Egyébiránt Horvátországban Varasd megyében brebiri és vinodoli S u v i c h (*igy*) család máig létezik, melyből L a j o s ott 1835-ben ker. esküdt és tbíró; A n t a l ugyan ott esküdt, J ó z s e f Zágráb megyi főszolgabíró volt. Menyiben birják származási kimutatóukat? nem ismerjük. *Lásd Suvich cs. e kötet végén.*

Subich család. (Nagy Koloni) Borsod, Heves megyei nemes család. 1672-ben élt közülök nagy koloni Subicz Pál ⁴⁾ ügyvéd.

Subich Ferencz Heves megyéből 1760-ban magyar királyi testőr volt.

Subich Ferencz 1770-ben Albert szász herceg és m. kir. helytartó titkára, 1774-ben országbirói ítélő-mester volt.

Subich György 1839—42. Heves megyei tiszt aljegyző, 1845-től pertárnok.

Subich családnak czimere a paizs kék udvarában zöld halmon hátulsó lábaival ágaskodó, kettős farkú oroszlán, első jobb lábával ki-vont kardot tartva, a paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával zöld olajfa galyat tartva, két felől bivaly szarv között, melyek közül a jobb oldali vízirányosan félig arany, félig kék, a baloldali félig vörös, félig ezüst. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ⁵⁾

¹⁾ Szontagh Dán. közl.

²⁾ 1741 : 70. törv. cz.

³⁾ Bartholomaeides C. Gömör pag. 146.

⁴⁾ Protoc. C. Neográd. anni 1672. jan. 13.

⁵⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII.

Suchodele-Tóth család. Közülök Mát y ás 1480-ban csejtei kapitány. ¹⁾

Sudarovics-Gaja család. 1751-ben Mária Terézia királyaszszony nemesítette meg.

Czímere következő : a paizs vörös udvarának közepét függőleges ezüst pólya foglalja el, és abban kék rózsafej látszik. A paizs fölötti sisak koronájából két zászló nyúlik fel, a jobb oldali vörösfehér, a baloldali aranykék színt. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. ²⁾

Suffa-Balasovics család. *Lásd Zsuffa cs.*

Sugh család. Sugh György 1801-ben I. Ferencz királytól kapott czímeres nemes levelet, mely szerint czimere a paizs ezüst udvarában háromszegű kék álvány hegyén álló moztelen vad ember, fején és derekán zöld koszorúval, jobb kezében arany markolatú kivont és derékban eltört kardot tartva, bal kezében a törött kard másik részét tartja. A paizs fölötti sisak koronája fölött két kéterjesztett fekete sas szárny között arany nap ragyog. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. ³⁾

Súgh György, 1835-ben Horvátországban ügyvéd.

Súghó család. (Kaszú) Zemplin megyei eredetű nemes család, mely azon megyében K a z s ú, (hajdan Kasuh) helységben mint leány ágon a kihalt régi Kasuhy családnak egyik utóda örökösödött, és ott, valamint azon megyei Szomotor helységben még e század elején a birtokosok között említetik. ⁴⁾

Már a múlt században Bihar vármegyében élt Súghó István, ki Trencsényi Máriát, (ki utóbb Laczkovics László Bikari alispán neje volt,) vévén feleségül, ettől három gyermeke ⁵⁾ maradt; u. m. 1. György Bihar vármegyének egykor aljegyzője, utóbb táblabírája, végre királyi tanácsos, ki N. Váradon halt meg 1793. aprilben. Első neje Simonyi Erzsébet, a második Kállay Agnes (nosiczi Thurzó János özvegye) volt; gyermeke egyiktől sem maradt.

2) Anna Laczkovics Imre Pest megyei alispánnak felesége.

3) Magdolna, Szent-Iványi József Bihar megyei alispánnak hitese társa.

¹⁾ Kaprinay Mss. B. tomo L. pag. 105.

²⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII.

³⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII.

⁴⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 117. 237. 284.

⁵⁾ Vay László, Német hívség. 323. 337.

Említett Sughó Istvánnak testvére, vagy unokatesvére lehetett Sughó Zsigmond, Bihar vármegyének a mult században főszolgabirája, kinek nejétől Palugyai Annától fia volt József, a ki 1800-ban a Bihar megyei fölkelő seregnél kapitány, 1806-ban ugyan azon megyénél szolgabíró volt. Neje Rietaller Ágnes volt. Ugy látszik, ennek fiai: József Bihar megyének 1841-től 1845. jun. 16-ig alszolgabirája, és 1861-ben ismét választott főszolgabirája, és László azon megyének 1841-től 1849-ig rendszerinti esküdtje.

Egy ág Nyitra megyében származván, abból ott Sughó József 1823-ban alszolgabíró, 1825. sept. 26-tól főszolgabíró 1833-ig.

Suhayda család. Törzse Suhayda I. János, ki fijaival II. János, Mátyás és I. Pállal, nem különben testvérel Suhayda I. Istvánnal együtt I. Leopold király által Bécsben 1701. aug. 12. kelt címereslevélben nemességre emeltetett. Címeres nemes levele Nógrád megyében akkori laktahelyén 1703. mart. 26-án Losonczon tartott közgyűlésben kihirdtetett. ¹⁾

Úgy látszik — nevezett I. János egy személy volt azon Suhajda Jánossal, ki mint Tököly híve és egyik fő tiszte 1683-ban a nagyszombati jes. collegium följuyjtásával és a sz. m. képe kifosztásával vádoltatott, ²⁾ és utóbb a kath. vallásra tért volna, mely utóbbi állítás azonban valószínűtlen maradt.

Suhayda I. Jánosnak megnevezett három fja körül a kettő még életében Nógrád megyéből kiköltözött, nevezetesen II. János Békes megyébe, hol 1720. dec. 10. évről már nemesi bizonyosságot nyert, és Pál fja Gömör megyébe Királyi helységbe, ellenben az atya I. János még 1726-ban a junius 18-án kezdett nemesi vizálgatkor Nógrád megyében eredeti címeres nemes levele felmutatásával igazolta kiváltságos állapotát, ³⁾ Sőt mint azon megyei legéndi birtokos 1731. évi sept. 1-én Legénden hat házhelyre, melyből kettőt valósággal bírt, Felső-Bodonyban szintén hat házhelyre (vagy is e puszta egy negyed részére) gr. Pálffy Jánostól nádori adománylevelet nyert, ⁴⁾ azonban két fja már elköltözvén, harmadik fijának Mátyásnak utódai máig ismeretlenek lévén, halálával, mely valószínűleg nem sokára bekövetke-

¹⁾ Nógrád megyei jegyzőkönyv.

²⁾ Kazy Historia Universitatis p. 158.

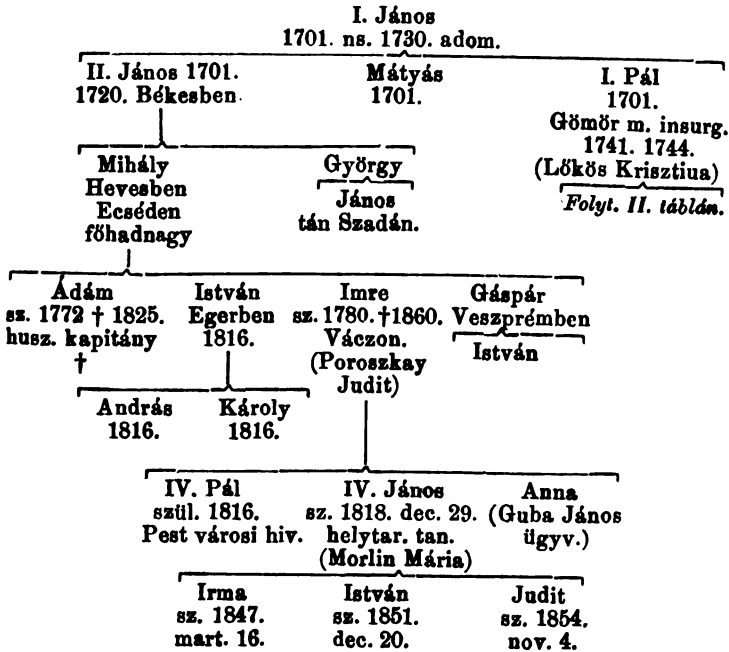
³⁾ Nógrád megyei jegyzőköny, 1726 évről.

⁴⁾ Az eredeti adomány levél szerint, mely idegen kézre, és időjártával a némileg hasonló nevű Suhajdy családhoz került.

kezett, ágazata Nógrád megyéből vagy legalább Legéndből elényésztett. ¹⁾

I. Jánosnak két fia II. János és I. Pál által a család mostanig terjedő két ágra szakadt, mint azt a következő táblázat ²⁾ mutatja.

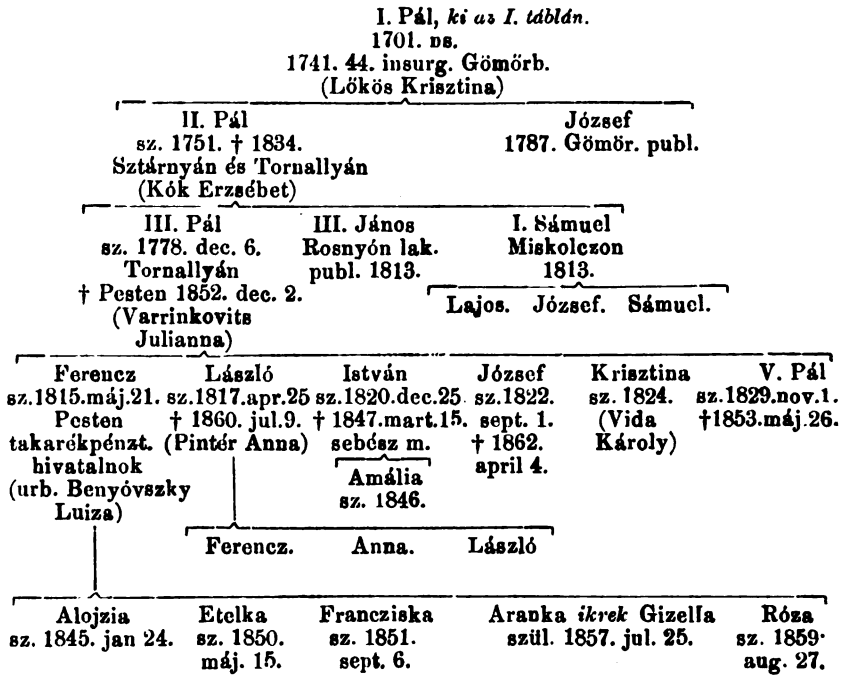
I. t á b l a.

¹⁾ Legalább Nógrád megyében 1781-től 1755-ig a nemesek sorozatában a családnak nyoma sincs. Az 1755. évi nemesi vizsgálatkor kelt összeírásban ily című rovat alatt: „Series ob neoadvenatum investigandorum“ találtak „Adamus Suhajda in Legénd“; ezen Ádámot a Suhajdy család igényli elődjének, és róla a Suhajdy családnál leszen említés. Egyébiránt 1781-ben ezen Ádám ellen is a megyei tisztii ügyész nemesség-igazoltatót pert folytatott.

²⁾ A család által közölt hiteles iratok szerint.

II. t á b l a.

Az I. táblán állókra nézve megjegyezhetjük a következőket. II. János Békes megyénél 1720. dec. 20-án hirdetteté ki nemességét. Ennek Mihály fia mint nyug. főhadnagy lakott Heves megyében Ecséden. Fijai közül István (két fiával együtt) Gáspár (fiával együtt) és Imre (kik kath. vallásban neveltettek) mert elődeik protest. vallásúak voltak) 1816. jul. 15-én Békes megyétől kivéven nemességökről a bizonyítványt, azt Heves megyében azon évi sept. 24-én kihirdették. Utóbb, nevezetesen 1824. febr. 4-én István és Imre váczai lakos ujlag, testvérök Ádám pedig, ki a Ferdinand huszár ezredben kapitány volt és sebei miatt nyugalmazva, szintén akkor Heves megyétől vettek ki nemesi bizonyítványt. Nevezett Ádám meghalt Pesten 1825. febr. 23-án.

Imrénék, ki Vácson lakott és 1860. aug. 29-én halt meg, ne jétől Poroszkay Judittól gyermekei közül Pál Pest városi tisztviselő, János jogtudor, 1850. után Pest, majd Fejér megyei törvényszéki ülnök és országos törvényszéki tanácsos, 1862-től m. kir. helytartósági

tanácsos, jeles és alapos jogtudós és több e szakbeli munka szerzője, 1863. óta a m. akadémia tagja.

A II. táblán álló I. Pál Gömör megyébe Királyi helységbe telepedett, és 1741. és 44-ben a Gömör megyei felkelő nemes seregben is részt vett. Nejétől Lökös Krisztinától fija II. Pál (szül. 1751. jan. 25-én.) lakott Sztárnyán és Tornallyán, és József Gömör megyétől 1787. évi febr. 1- vettek ki nemességökről elismervényt.

II. Pálnak nejétől Kók Erzsébettől fiai 1. III. Pál született Tornallyán 1778. dec. 6-án. Pestre tévén át lakását, itt halt meg 1852. dec. 2-án. 2. III. János rozsnyói lakos és 3. Sámuel miskolczi lakos. A két utóbbi Gömör és Kis-Hont megyénél 1813. január 16-án hirdetteté ki nemességét, míg testvérök : a Pestre költözött III. Pál ugyan azon megyétől 1840. dec. 9-én vevén ki a nemesi bizonyítványt, azt Pest megyénél 1841. mart. 27-én kihirdetteté. Ennek a táblán látható öt fija közül egyedül él Ferencz, a pesti takarékpénztár ügyes könyvezető tisztviselője, kinek gyermekei a táblán láthatók.

Ugyan e családból származott Suhajda János, ki Arad megyében nemességét 1828-ban hirdetteté ki. ¹⁾

A család czimere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló barnás oroszlán, első jobb lábával kivont kardot, bal lábával három búzakalászt tartva; a paizs fölötti sisak koronáján összetett szárnyakkal fekete holló áll, jobbra nézve. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Suhajdy család. Suhajdy ²⁾ Máté és általa neje Urbanovicz Zsuzsi, fiaik János és Mihály, nem különben Rybarik János és Szywa János 1659. jul. 25-én Bécsben kelt czimeres nemes levélben előbbi nem nemes állapotukból I. Leopold király által nemességre emeltettek, és czimeres nemes levelök akkori lakhelyükön Trencsin vármegyében 1660. (sabbato prox. ante Dnicam Oculi) kihirdettetett. ³⁾

A kor és egyéb körülmények összevetése azt mutatja, hogy a följebb említett czimeres ns. levél szerző Suhajdy Máté egy s azonos személy volt azon Suhajda Mátéval, ki 1673-ban mint Trencsin megyei varini ágost. evang. pap a kath. vallásra térnek iratik, ⁴⁾ és

¹⁾ Arad megyei jegyzőkönyv 125. sz. a.

²⁾ Előfordul e családnév „Schuhajdy” alakban is.

³⁾ Trencsin megyei levéltár, és hiteles másolat szerint.

⁴⁾ Ribini, Memorabilia II. 28. hol ugyan Suhajda áll Suhajdy helyett, de a két név könnyen össze volt téveszthető, főleg miután mindkét név él

ki ismét előbbi vallására térve, 1678-ban Nógrád megyei Szügy helységben evang. lelkész ¹⁾ volt. Ezen Máténak a nemes levélben említett János és Mihályon kívül fia volt István 1701-ben szintén Szügy helységben evang. tanító ²⁾ innen 1702-ben Felső-Bodonyban (szintén Nógrád megyében) evang. lelkész. ³⁾

Ugyan ez időben, 1730-ban Nógrád megyében (úgy látszik Szügyben) lakott S u h a j d y Gáspár, ki 1731-ben az eredeti czímeres nemes levél felmutatása mellett nevezett megyénél nemességi bizonyítványért esedezett, azonban családfáját Mátéig be nem mutatván, ⁴⁾ Nógrád megye által ez iránt eredete helyére Trencsin megyébe utasított, a hol is 1731. évi sept. 27-én nemesi bizonyítványt nyert, kimutatván, hogy atyja A n d r á s, nagy atyja M i h á l y és ennek atyja M á t é a nemesség szerző, voltak.

Mind ezek daczára már Gáspárnak fija Suhajdy I m r e, ki Szügybe volt telepedett, nemessége bizonyítását 1783. maj. 28-án kénytelen volt Trencsin megye előtt per útján igazolni, a mit is megnyervén, arról 1784-ben maj. 11-én a m. kir. helytartóság helybenhagyása mellett, azon évi aug. 12-én Trencsin megyétől nemesi biznyságlevelet nyert, mely Nógrád megyében sept. 6-án kihirdettetett. Ezen Imrének a nemesség szerzőtől bemutatott származását és gyermekeit, valamint most élő unokáit mutatja a családfai táblázat.

A mult XVIII. század közepén még egy Suhajda (jobban Suhajdy) Á d á m telepedett Nógrád megyei Legénd helységbe hol egykor a másik, némileg hasonló nevű Suhajda család birtokolt. Ezen Á d á m a Nógrád megyei 1755 évi nemesi vizsgálatkor kelt összeírásba világosan mint jövevény a lajstrom ily czimű rovatába iktattatott: „Se-

család tulajdona volt. Lásd Burius Micae Historiae Evang. Editit P. Lichner Posonii 1864. p. 4. 14. 24. és 130. hol már Schuhajda alakban fordul elő, és Máténak írva.

¹⁾ Hornyánszky, Beiträge zur Geschichte evangelischer Gemeinde in Ungarn. Pest, 1868. 263. lap. Itt is megjegyzendő, hogy a M a t h a e u s és M a t h i a s nevek épen oly gyakran fölcseréltek, mint a G e o r g i u s és G r e g o r i u s.

²⁾ Hornyánszky, Beiträge 264. lap.

³⁾ Ugyan ott 28. lap.

⁴⁾ Ezen körülmény is világosan mutatja, hogy Gáspárnak atyja nem volt Nógrád megyei lakos, különben ott — miut ismert nemes, gyakorlatban lett volna, és fia nem utasított volna Trencsin megyéhez.

ries ob neadventum investigandorum“ (t. i. nobilium) ¹⁾, és ennek folytán, mint kétséges nemes ellen 1781-ben a megyei tiszti ügyész nemeség igazoló pert folytatott. ²⁾

A Suhajdy családnak egyik ága a Dunántúlra szakadt, Vas vármegyébe, innen való volt azon Schuhajdi György, ki 1740. april. 21-én irta magát a wittebergi akademia hallgatói közé és 1743-ban tért onnan hazájába. ³⁾

E század elején Szabolcs megyében Polgár mezővárosban éltek Suhajdy János és Gáspár, kik Trencsin megye elé 1801. nov. 20-án a nemesség szerző Suhajdy Mátétóli származásukat következőleg terjesztették, u. m. hogy nevezett Máténak az armálisban megnevezett fija János Pozsony megyei Pusztá-Fődímésre, ennek fia Sámuel pedig Szabolcs megyébe Polgáriba költözött legyen, és ott nemzé fiát Istvánt, a kinek fiai voltak a folyamodó Suhajdy János és Gáspár.

Gömör megyében is volt a családnak egy ága, ha ez nem inkább a Suhajda családhoz tartozott, ide mutatnak az adatok, melyek szerint Varnay máskép Suhajda Mihály 1698-ban Sajó Gömörben Lovas Lászlótól egy telkett vett zálogba. E Mihály 1703-ban kapott volna Trencsin megyétől nemesi bizonyítványt, és 1711-ben már egész családjá kihalván, javai János testvérevé szállottak ⁴⁾

Ugyancsak Gömör megyében Geczelován volt evang. lelkész Suhajda Pál, kinek Zsuzsannától ott 1730. aug. 29-én született fija János ⁵⁾, 1733. aug. 15-én született leánya Anna. ⁶⁾

Az eléadottak szerint következő családfa közölhető :

¹⁾ Protocol. C. Neograd anni 1755. Ezen és a következő adatnál fogva teljesen hiteletlenné válik a családnak azon genealogiája, melynek állítólag ezen Ádám 1781-ben szerzője, a melyben saját atyját Andrászt Nógrád megyében lakott és telepedett, és (hadí) vagy biztosi hivatalt viselt személynek állítja, miután megyejegyzőkönyvi hiteles adat szerint maga Ádám azon megyében jövevény (neo-advena) volt.

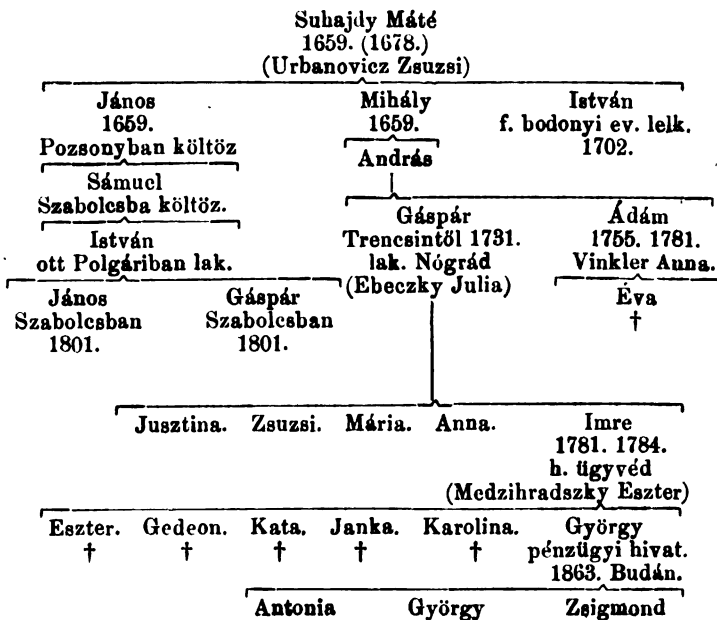
²⁾ Nógrád megyei lev. tár. Acta nob. fasc. V. nro. 7.

³⁾ Bartholomaeides, Memoria Ungarorum, qui Wittebergae Studuerunt pag. 243.

⁴⁾ A Suhajdy cs. jegyzetei szerint.

⁵⁾ Bartholomaeides Memor. Provinciae Csetnek. 322.

⁶⁾ Ugyan ott.

A család czimere az 1659. évi nemeslevél leírása szerint a paizs kék udvarában hátulsó lábain álló, kettős farkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva; a paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Sujánszky család. Trencsín vármegye czímerleveles nemes családja. — III. Ferdinand magyar király 1631. april. 29-én Bécsben kelt czímeres nemes levéllel Sujánszky Györgyöt, Mihályt, Jánost Menyhértet és Sámuelt nemesi rangra emelte; és czímeres levélök a következő évben (feria 3. post fest. b. Francisci conf.) Trencsín megye előtt kihirdettetett. ¹⁾

A család czimere a paizs kék udvarában hármass halom közepén arany koronából kinyuló három arany búzakalász, oldalvást jobbról ezüst félhold, balról arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján felemelt szárnyakkal galamb áll, csőrében három búzakalászt tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ²⁾

¹⁾ Trencsín várm. jegyzőkönyv Szontagh D. közl.

²⁾ Kiadta Günther.

Trencsín vármegye nemesi összeírásai szerint Suján laktak 1736-ban András és fja ifj. András, azután János és György testvérek, nem különben középső András.

1745-ben szintén Suján találjuk Miklóst, id. és ifj. Andrást, Gábort és ennek fiait; Beczkón pedig Andrást.

1768-ban *Suján* laktak János és fiai András és János és az utóbbinak kis fja János; — azután György és ennek öt fja: György, Gábor, János, József és Sámuel; — továbbá idősb András és fiai: József és András; — majd ifj. András és négy fja: András, György, Miklós és Tóbiás; — nem különben ifj. János és ennek fiai János és József; — úgy szintén Miklós és fja András; — végre legidősb András és négy fja János, Miklós, József és András. — Ugyan ekkor *Beczkón* lakott András és fia szintén András.

1803-ban *Suján* a családnak már 31 férfi ivadéka jött a nemesi lajstromba, *Beczkón* ekkor éltek András, Mátyás és János.

1837-ben a *Suján* lakó ág már 49 férfi tagot számlált, *Beczkón* ellenben csak három házban laktak, és pedig az egyikben András és ennek fiai Ferencz, József, Károly, József, Antal és Imre, a másikban János, a harmadikban Mátyás.

Sujánszky Antal 1824-ben már Pesten ügyvéd, meghalt 1839. táján; ennek fja Sujánszky Antal (szül. Pesten 1815. aug. 15.) Pest józsefkülvárosi plébános, és prépost, ki mint magyar költő is nevet vívott magának.

Suky család. (F. és alsó Zsuki †) Erdély legrégebb törzsökös kihalt családainak egyike. Eredete az első foglalás korában vesz el. Nevét a Kolozs megyében fekvő Suk (mostani írásmóddal Zsuk) helységről, mint legősiebb birtokáról vette. Teljes nemzékrendét nem birva, a régebb időkből csak a nevezetesebb tagokat említhetjük meg. A XIV. században 1332. előtt éltek Albert és Demeter két fő ág törzsei.

1349-ben Domokos Kolozs megye szolgabirája volt. 1448-ben Miklós és István „comes“ czimzettel éltek. ¹⁾

1437-ben a nevezett Albertnak ágából éltek Benedek, ²⁾ ki az akkori pórlázadás lecsendesítésében vett részt, míg rokonai Mihály és Dávid a következő évben épen ezen zavargásokban rész-

¹⁾ Székely Sándor, Az Unitaria vallás tört. 172.

²⁾ Eder, Observationes in Felmerum. 73.

vétők miatt hűtlenségi bélyegen elmarasztaltattak. Ez időben szerepelt János is, ki 1437-ben a pórok lecsendesítésére egyik követül küldett, és ő ellene valamint érdektársai ellen is Gáthi András és vingárti Geréb András 1427-ben pert folytattak. ¹⁾

Nevezett Mihálynak fia volt János, Dávidnak pedig István, ki magnélkül halt el.

Demeter ágából származott Simon, kinek fia volt János 1467. és 1474-ben, és tán Katalin 1474. körül harinnai Farkas Miklósné.

1467-ben Erdély Mátyás király ellen fellázadt, a fő pártosok között voltak Suky Mihály és László is. Legyőzetvén a lázadás, mindkettő jóságvesztéssel, azon felül Mihály életével lakolt. ²⁾

Ez időben éltek még a Demeter ágából Miklós és ennek fia Péter.

1525. körül találjuk Suky Jánost, kinek nejétől szász-fülpösi Bikli Margittól utódait mutatja e táblázat :

János (Bikli Margit)					
István	Kata (Sz. annai Lazár Ferencz)	Anna.	Magdolna	Bora	Orsolya 1525, (Erdélyi Tamás)

1553-ban élt Suky Benedek, ki az időben Lepsény Anna nagyfalvi Bánffyné ellen perlekedett. ³⁾

Az 1581—1599. évek közt Gáspár tanács ur volt.

Suky Benedek 1614-ben Bethlen Gábor udvarnoka, 1612-ben Tergovistiában, 1636-ban török követ. Birta Doboka vármegyében Meleg-Földvár nagy részét, hol alattvalói az unitária vallásról a reform. vallásra tértek, de a Suky család az unitária vallás híve maradt, és valamint ő, úgy utódai is 1651—1670-ig unitárius házi lelkészeket tartottak.

A XVI. század közepén élt Súly Ferencz, Torda és Koloza megyének főbiztosa, kinek nejétől Bodoni Máriától ivadékát a család kihalásáig mutatja a következő ⁴⁾ táblázat :

¹⁾ Fejér, Cod. dipl. tomo XI. 489—491.

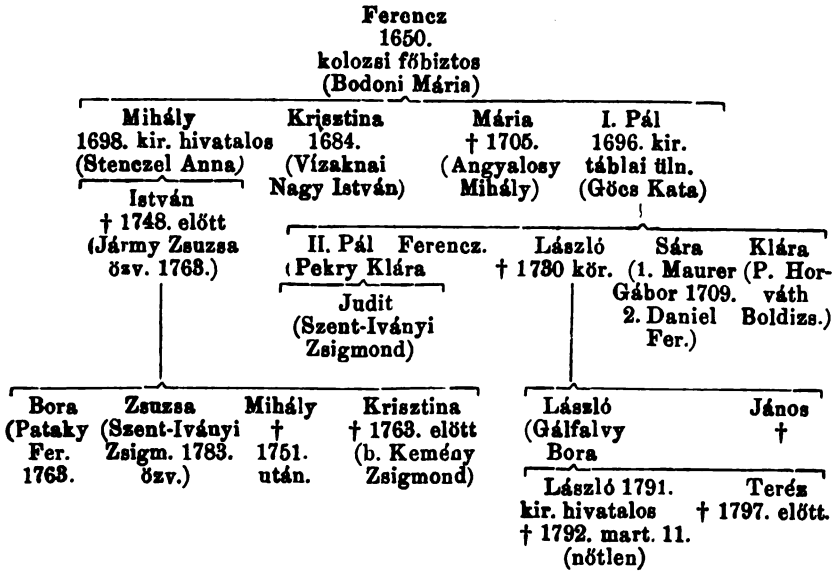
²⁾ Teleki, Hunyadiak kora III. 536. és Székely Sánd. id. h.

³⁾ Kemény, Notitia Capit. Albensis p. 290.

⁴⁾ Engelnél Bojthi Gásp. 874.

⁵⁾ Mikola, Hist. geneal. Transylv. 54. Székely S. és Hodor Károly közlése.

A táblán álló Mihály kir. hivatalos volt, fiágon unokájában Mihályban 1751. után kihalt.

I. Pál 1696-ban kir. táblai ülnök, 1700—1702-ben Meleg-Földvárrott nővérével Klarával együtt birtokos. Kis-unokája az utolsó László 1791-ben kir. hivatalos, meghalt mint nőtlen 1792. mart. 11-én kora 50. évében, eltemettetett a kolozsvári unitária egyház sirboltjában. Szerzeményeit az unitária községnek hagyá, és azokból újra építetett a kolozsvári anyaiskola is.

A mi a Suky család birtokait és ezek viszonyait illeti, ezekre nézve megemlíthetjük: hogy 1332-ben Albert és Demeter osztottak meg Zsukonsa hozzá tartozó helységeken; a déli rész Demeternek, az északi Albertnak jutott.

1438-ban Suky Mihály és Dávid nótáztatván, ezeknek zsuki, szóváti, ujfalvi, kötelandi, magyar- és oláh- Sármási jelenleg (Nagy és Kis-Sármás) ombozi jószágait Albert király a Suky Albert ágából származott Benedek és Mihálynak, úgyszintén Demeternek ágából Jánosnak, a Simon fiának és Péternek, a Miklós fiának adományozta.

1467-ben Suky János a hűtlenségi bélyeggel jegyzett Mihálynak fia, az atyjától elkobzott f. zsuki, oláh-zsuki, kötelandi, szóváti

és szent-miklósi részjóságait Mátyás király kegyelméből visszakapta, 1474-ben pedig a magba szakadt Suky István javait is ő nyerte.

A múlt század végén a Suky örökösök pere az erdélyi királyi táblán tárgyalatván és 1797. jun. 17. kelt ítélettel eldöntetvén, ezen per és ítélet valamint a Suky családról, ugy birtok viszonyairól is több adatot tartalmaz. melyek inkább e birtokok történetére tartoznak.

A Suky családnak tagja volt, de a táblázaton nem áll azon Katalin sem, ki 1610. körül Pekry Mihály nejeül iratik.

A család czimere Suky Pálnak 1686. évi ércz-csatján látható véset szerint a paizs udvarában futó farkas, mely szájában bárányt visz.

Sulcz család. Sulcz idősb János 1790-ben II. Leopold király által nemesítetett meg. Czimere négy részre osztott paizs. Az 1. és 4. kék udvarban zöld téren piros lábú és csőrű fehér galamb áll, fölemelt jobb lábával vörös köves arany gyűrűt, csőrében olajfa ágat tartva. A 2. és 4. kék udvarban pánczélos kar könyökölve, kivont kardot tart. A paizs fölötti sisak koronáján gyűrűt tartó fehér galamb áll, olajfa ág nélkül, két elefántormány között, melyek közül a jobb oldali víz-irányosan félig ezüst, félig kék, a másik félig vörös, félig fehér, amaból fehérekék, ebből vörösfehér zászló nyúlik ki. Foszladék jobbról ezüstkék, balról ezüstvörös. ¹⁾

Sulyok család. (Lekcei és alsó-szopori) Szatmár megyének legrégebb nemes családjai közé tartozik. Eredetét II. András király korában keresi és állítólag ekkor kapta volna Lekcese helységet adományban.

A család fészke — úgy látszik — Bács-Bodrog vármegye volt. Itt találjuk már a XV. század közepén Sulyok Györgyöt, ki a 1447. évi budai országgyűlésen Bács vármegye követe volt. ²⁾ Ennek lehettek gyermekei: lekcei Sulyok Lajos, kinek neje adorjáni Érsek Máténak leánya Érsek Katalin 1521-ben idézteni várallyai Horváth Jánost, a panaszlónőnek Bodrog megyei Erdő-allyán okozott hatalmaskodásai végett, ³⁾ Sulyok György 1528-ban pécsi püspök; és Sulyok idősb István, kitől a családja következőleg sarjadzott le:

¹⁾ Adami, Scuta gentil. tomo XII.

²⁾ Kovachich. Vest. Com. p. 268. hol „Sulyog“ áll.

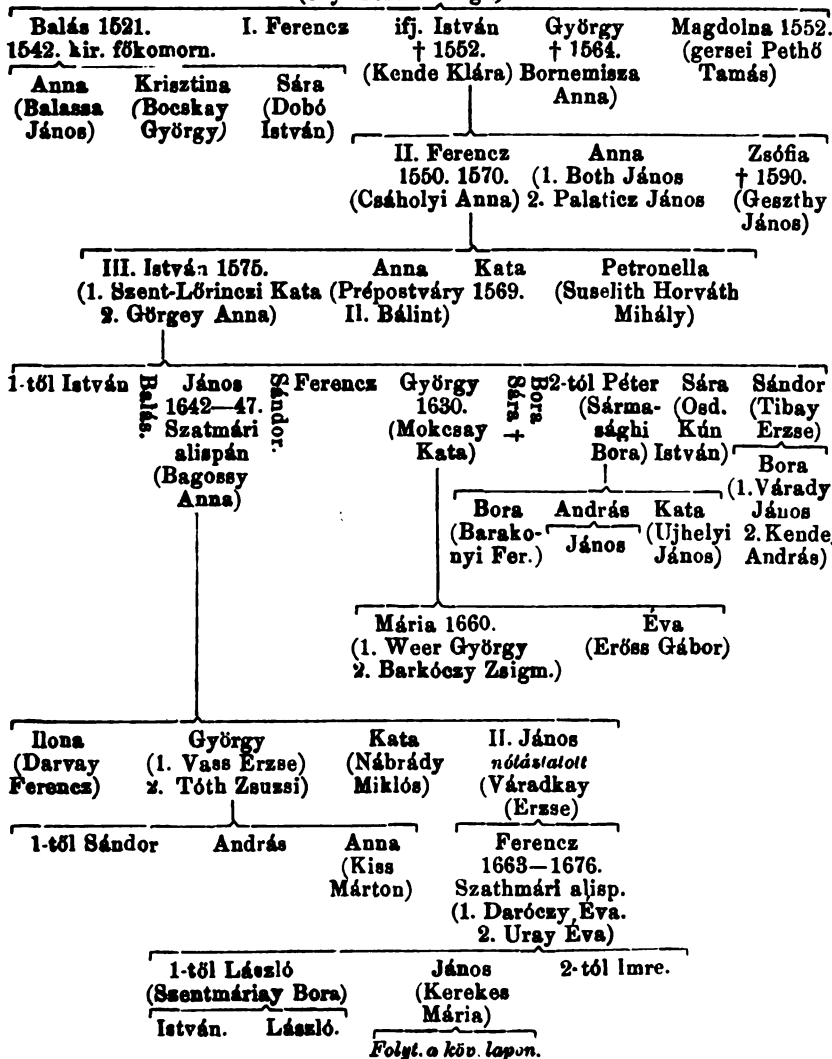
³⁾ Geneal. auth. tom. I.

⁴⁾ Ugyan ott, továbbá Deductiones geneti. Ms Musaei fol. Cat. nro. 213.

Idősb István

1470.

(eny. Török Margit)

János, ki az előbbi lapon
(Kerekes Mária)

Ferencz (1. Dombrády Julia. 2. Dolinay Eva)	Bora (Dombrády János)	János (1. Karner Anna. 2. Magos Anna)	Krisztina (Rosy Mihály)	Klára (Kaposy)	Kata (Kürthy)	László (Csomay Julia 2. Nagy Mária)	Sándor (Fráter Julia)
1-től Sándor. 2-től József.		1-től Julia. 2-től András					
Ádám. Karolina. Gedeon. Bora. Zoóf.							
Izabella (Nagyidai Ferencz) Berta (Szaplóczay János) Ödön (1862.)							
1-től György † 1832. (Pottornyay Rozália)	2-től Gergely †	Ignác †	Dániel †	Mária (Kércsy István)	Teréz (Stephán Márk)	Ilona (Sempete- ryné)	
Karolina (Papp Károly)	Honorata (Décey Sámuel)	Rozália (Uray Andr.)	György † 1848.	András †	Klára (Uray Károly)		

A táblázat élén idősb István áll, ¹⁾ mint ki 1470-ben élt. Az enyingi Török családból vett feleségétől Margittól, (vagy Krisztinától) gyermekei Balás, Ferencz, ifj. István, György és Magdolna gersai Pethő Tamásné. Ezek között

Balás kétségkívül az, ki 1521-ben Török Bálintot és Hedervári Ferenczet Belgrádnak kezeik közül ki nem adására bujtogatta, ²⁾ miért száműzetett, de 1522-ben kegyelmet nyert. A mohácsi vész után István testvérével Szapolyai hívei 1531-ben; Nádasdy ótalmára esküsznek. Balás 1542-ben kir. főkomornok mester volt. ³⁾ Három leánya

¹⁾ Az idézett kútfők szerint, t. i. Geneal. auth. I. két helyen, és Deductiones stb. kézirat a Múzeumban. — Ellenben egyik szíves kölőm Décey szerint Sulyok Gábor állna a táblázat élén, mint atyja Balásnak, Istvánnak, Magdolnának; Wagner is (Dec. III.) a Török családnál Gábort nevez, e. Török András vejéül. De még is István látszik valószínűbbnek, mert István-ról egyebütt is van emlékezet, Sulyok Gábort pedig eddig nem ismerjük. Azt is meg kell jegyeznünk, hogy S. Istvánnak nevéül az idézett genealogiakon enyingi Török Ambrús leánya Krisztina áll, nem pedig Margit, kit Wagner Török András leányának ismer.

²⁾ Katona, Hist. critica tom. 19. pag. 264. Szirmay Sztatmár II. 265.

³⁾ Horvát István. Verbőczy István emlékezete II. 289.

maradt: Anna Balassa Jánosné, Krisztina Bocskay Györgyné, és Sára ¹⁾ Dobó Istvánné, utóbb Csáky Pálhoz ment férhez.

I. Ferenczről mit sem tudunk.

Ifj. István 1521-ben a szabácsi várat védi Balás bátyjával. 1522-ben ő is kegyelmet kap. Valószínűleg ő az, ki 1552-ben Temesvár védelmében elesett. ²⁾ Neje Kende Klára volt, ³⁾ Kende bánnak leánya. Ettől gyermekeiről alább.

György jeles ifju — ugymond a történelem — I. Ferdinand alatt, kihez Szapolyaitól azért pártolt, hogy Hadadot megtarthassa, nélkül vette 1562-ben kusalyi Jakchy Boldizsár özvegyét. ⁴⁾ Elesett 1562-ben a halmi kastélyban. Nejétől ártánházi Bornemisza Anna iratik. ⁵⁾ György Közép-Szolnok megye főispánja volt. 1560-ban kapta a főispánságot I. Ferdinandtól, és a 47 helységből álló Szilágy-csehi uradalmat. Nejével a hadadi jószágokat. Gyermekeiről bizonyosat nem tudunk. ⁶⁾

Végre Magdolna gersei Pethő Tamásné volt.

Ifj. Istvánnak Kende Klárától gyermekei voltak: II. Ferencz, Zsófia Geszthy Jánosné, ki 28. éves özvegyége után Déva alatt halt meg 1590. mart. 4-én kora 64. évében; ⁷⁾ és Anna előbb bajnai Bóth Jánosnak, utóbb illadiai Palaticz Janosnak neje, ki mint ilyen 1564-ben nyugtatta Both Gáspárt Both György fiját a neki kifizetett jegyajándokról. ⁸⁾

Nevezett Ferencz 1552-ben vette el Tardy Máté deák (lite

¹⁾ Szirmay C. Zemplin not. hist. 82. C. Ugocsa 18. hol Sárának nevezi, még is C. Zemplin not. top. 62. toll-hibától Annának írja; Sárának nevezi a Geneal. auth. t. I. is két helyen; — a Deduc. pedig hibásan Évának.

²⁾ Szirmay, Szatmár várm. II. 265. — Budai Ferencz M. orsz. pol. hist. lex. III. 271.

³⁾ Lásd Sulyok Zsófia síriratát M. Akad. Történelmi tár XI. 240.

⁴⁾ Istvánffy Historia Edit. 1685. p. 268.

⁵⁾ Décsy közlése szerint. E munka V. kötete 291. 292. lapja szerint Bornemisza Anna nem Jakchy Boldizsár, hanem Jakchy Mihálynak volt neje (Boldizsáré Révay Anna volt) és így Istvánffy hibázott, midőn Jakchy Boldizsár özvegyét írta Mihályé helyett.

⁶⁾ Décsy M. szerint ennek gyermekei voltak volna Ferencz a Csáholyi Anna férje és Zsófia a Geszthy Jánosné, azonban idézett kútfoink ezeket határozottan Istvánnak gyermekejül jelölik. És hogy Zsófia csak ugyan Istvánnak Kende Klárától leánya volt, sírirta elvitázhatlanul bizonyítja.

⁷⁾ Történelmi tár, kiadja a M. Akad. XI. 240.

⁸⁾ Geneal. auth. tom. I.

ratus) özvegyét Csáholyi Annát ¹⁾ Ez után 1570-ben a csáholyi uradalomban magát kir. beleegyezés folytán beiktattatta. Ettől gyermekei III. István, Anna Prépostváry Bálintné, Kata Kapy Andrásné, és Petronella Susalith Horváth Mihályné.

III. István 1575-ben Békés Gáspár részén harcol Báthori István ellen. Két neje volt; az első Szent-Lőrinczi Kata, a második Görgey Anna, kiktől tizenegy gyermeket nemzett. Közülök

Balázs családi jegyzék szerint Báthori fejedelem főszolgája, magnélkül halt el Gyulafejérvárott, és a collegium mellett az ó-templom alá temeték.

Sándor Bethlen Gábor bejárója, derék ember, Kolozsvárt halt el.

István ugyancsak Erdélyben halt el.

Ferencz, ²⁾

János alispán Szatmár megyében 1642—47-ben. ³⁾

György, ki 1638-ban nejével Mokesay Katával együtt eladja Nógrád megyei Szécsénykovácsi birtokát. ⁴⁾ Laktak Karaszlóban. Két leánya a táblán látható.

Péter, kinek Sármasághy Borbálától gyermekei és unokája a táblán láthatók. ⁵⁾

Sándornak nejétől Tibay Erzsébettől leánya a táblán látható.

Nevezett Jánosnak a szatmári volt alispánnak nejétől bagosi Bagossy Annától két leánya s két fia maradt; György fiaiban kihalt, II. János nótázatatott. Ennek nejétől Váradkay Erzsétől fia Ferencz volt Szatmár megyének 1663—1676-ban alispánja; ⁶⁾ és a családot máig fentartá. Első nejétől Daróczy Évától fia László, ennek ismét erdőteleki Szentmáriay Borbálától két fia a táblázaton áll.

Ferencznek másik fia János, ki kiskereki Kerekes Máriától 8 gyermeket nemzett. Közülök János kétszer nősült, először Karner

¹⁾ Szirmay, Szatmár várm. II. 265.

²⁾ Nem lehetett egy személy az 1663—1676-ban alispánságot viselt Ferencznel az idő összevetése tekintetéből.

³⁾ Szirmay, Szatmár várm. I. 129.

⁴⁾ Eredeti oklevél.

⁵⁾ Ezen Péter (Szirmaynál Szatmár várm. II. 275.) Sulyok István fiának és pedig rosályi Kún Anna nevű anyától állítatik. És nővére lett volna az idézett kútfő szerint Sulyok Kata Újhelyi Jánosné, ki a táblán leányául van téve.

⁶⁾ Szirmay Szatmár várm. I. 129.

Annával, a kivel mint Eödönffy osztályrészt kapja a Közép-szolnoki peeri és körül eső birtokokat; ettől csak egy fija György maradt, kinek Pottornyai Rozáliától ismét György született, ki 1837-ben Közép-Szolnok megyében törvényszéki ülnök volt, és magtalanul meghalt Peerben 1843. mart. 17-én, özvegye nagydobai Décsei Mária pedig 1850. maj. 24-én.

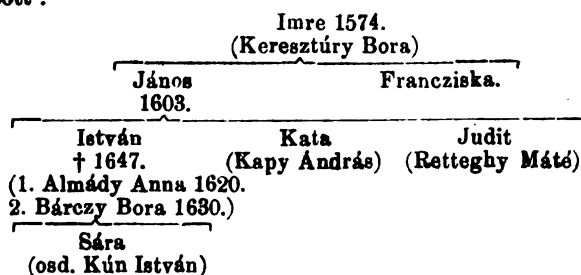
Jánosnak Kerekes Máriától másik fia Sándor, ennek Fráter Juliannától Gedeon és Ádám. Gedeonnak a táblázaton álló két leányán kívül fia Ödön él, ki a megfogyott családot tovább terjesztheti. — Ádámnak szintén van fia. Laknak Szatmár megyében Sályiban.

Szatmár megyében e század elején birtokos a család Csáholyban, Máté-Szalkán, Sándorfalván, Kocsordon, Sályiban, Sonkádön; különösen István Parasznyán, János Nyír-medgyesen, és Ferencz Sonkádön. ¹⁾

III. István 1569-ben Kata nővérével kapott Angyaloson részt kir. adományban. ²⁾

Úgy látszik, hogy Istvánnak Kende Klárától is volt fia István, és ennek Kún Annától lett volna fia Péter, ki 1638-ban élt. ³⁾

Ezeken kívül volt még a családnak egy ága, mely főleg Erdélyben virágzott, és alsó-szopori (v. alsó-szöpri) előnévvel élt. Kiváló törzse Sulyok Imre (tán szintén Istvánnak Kende Klárától fia) 1574-ben Erdélyben ítélő mester, ⁴⁾ 1576-ban Báthori Kristóf kancellára és Doboka megyében birtokos. ⁵⁾ Az előnevet adó Szopor helység Kolos megyében fekszik. Neje Keresztúry Borbála volt, kivel ily családfát alkotott :

¹⁾ Szirmay, Szatmár várm. II. 104—124.

²⁾ Ugyan ott 126.

³⁾ Vesd össze Szirmay Szatmár II. 266. 275.

⁴⁾ Hodor k. szerint, Szirmay id. h. 266. kancellár.

⁵⁾ Kőváry, Erdély tört. IV. 82.

Imrének fia János 1603-ban Székely Mózsés részén harcol. ¹⁾ Fia István 1639. 1644-ben ²⁾ élt, és birt Ádámoson és Tóthásán. Özvegye Bárczy Bora, utóbb Petky Istvánné lett.

Nincsenek a táblázaton Sulyok Kata és Krisztina Vitéz Gáborné, kik tán a följebb említett Péternek gyermekei voltak, és mint Kún örökösöknek ügyében 1659-ben az országgyűlés intézkedett. ³⁾

A család czimere a paizs udvarában arany koronából kiemelkedő két bányász sulyok. ⁴⁾

Sumbery család. Iratott „*Sumberius*“-nak is. Trencsain vármegye címerleveles családjai sorában tünt fel a XVII. században. A címeres nemes levelet Sumbery Sámuel 1677-ben hirdetteté ki azon vármegyében. Még 1690-ben előfordúl a család Vág-Beazterczen; utóbb Trencsin megyében nyoma sincs. ⁵⁾

Nem lehetetlen, sőt előttem valószínű, hogy e névből származott a f.-szüdi Sembery család neve, melyre e kötet 132. lapján van említés. Ide látszik mutatni, hogy épen ez időben élt a Sembery családfán álló I. Sámuel is, kinek neje Lepinyi Kata, az evang. papokat termelt Lepinyi családból származott.

Suplaiszky család. Suplaiszky Mihailjevich Márk 1791-ben II. Leopold királytól nyerte címeres nemes levelét.

Czimere négy részre osztott paizs. Az 1. vörös udvarban pánczélos kar kivont kard hegyén turbános levágott török fejet tart. A 2. zöld udvarban két vízirányos fehér szelemen között magas élőfa zöldel, alatta jobbról arany oroslán fekszik. A 3. kék udvarban zöld téren fehér tehén balfelé fordúlva látszik. A 4. vörös mezőben nyitott fehér rabláncz hosszában (függőleg) látható, körüle két oldalról tiz arany pénz ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján szintén pánczélos kar könnyökl, kivont kardja hegyén zöld turbános törökfejet tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról ezüstkék. ⁷⁾

¹⁾ Bethlen Wolph. Hist. V. 256.

²⁾ Kemény János önéletirása 412. lap.

³⁾ 1659 : évi 117. törv. cz.

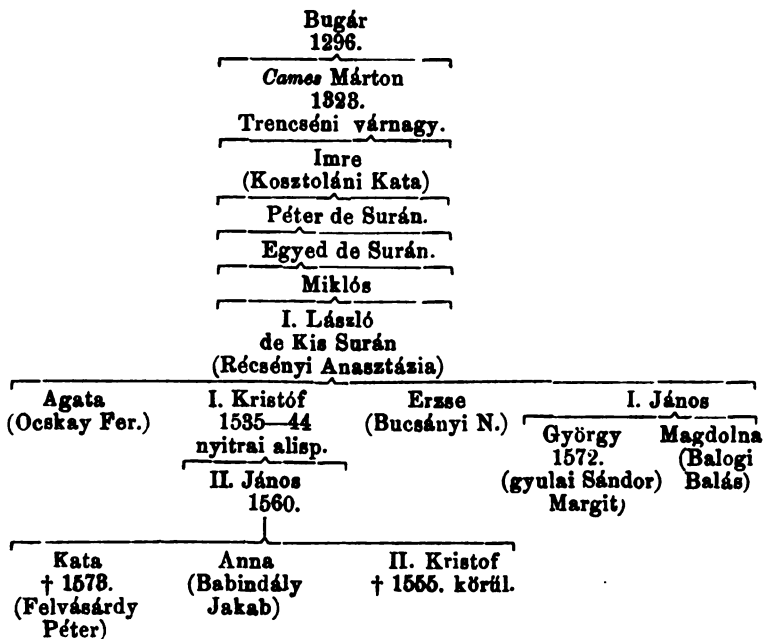
⁴⁾ Az érdeklött sírkő szerint. — A „Sulyok“ nevezetel napjainkban más család is fölvevé, Stockinger Mór, temesvári ügyvéd a birtokos, a volt országgyűl. képviselő, 1861-ben változtatta nevét „Sulyok“-ra

⁵⁾ Szontagh Dan. közl.

⁶⁾ Burius, Micae Historiae. Evangelic.

⁷⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII.

Surányi család. (Kis-Surányi) Nyitra megyében fekszik azon Surány helység, melyről e család elő- és vezeték-nevét vette. Egy kézirati családfa szerint törzse volt Bugár, ki 1296-ban élt és ettől következőleg ¹⁾ sarjadzott le :

A családfán álló I. Lászlónak neje Récsényi Anasztázia Récsényi Miklósnak leánya, R. Péternek unokája volt. Fia I. Kristóf, 1544-ben Nyitra megye alispánja, ki a kir. táblán Svelun (v. Svela) János ellen perét megnyerve, ennek folytán Tibichova helység részére ítéltetett.

I. Jánosnak fija György gyulai Sándor László leányát Sándor Margitot birta nőül.

II. Jánosnak gyermekei közül fíjának II. Kristófnak magvaszakadtán 1555-ben Hosszutóthy György adományban nyerte Posván, Könyek, Kis-Surány helységeket, azonban mindezeket barátságos egyezés folytán 1566-ban teljesen átruházta Babindály Gergelyre és Jakabra és ez utóbbinak nejére Surányi Annára, valamint Vásárdi Péterre és ennek nejére Surányi Katára.

¹⁾ Geneal. authent. tomo I.

Valószínűleg e családból volt Surányi Pál is, kinek fia János 1381-ben mint iktatási királyi ember említetik. ¹⁾

Más, a Nógrád megyében fekvő Surányi nemzetség ősei közül lehetett azon Surányi Balás, ki 1295-ben a kihalt Sztügyi család okleveleiben fordul elő.

Surányi család. Beregh vármegyében szintén van Surány helység, és erről neveztetett a Chernavodai nemzetséggel vérséges, de már kihalt család, mely e munka III. köt. 20—22. lapjain van érintve. Többi közt az endródi Szepeßy és Kerepeczy családok elleni 1549-ben kelt idéző levélben fordulnak elő; honnan egyszersmind kitünik, hogy a Csarnavodai család ágazatai is viselték e nevet. A leleszi convent okirati kivonata így hangzik: *Evocatoriae pro parte nob. Joannis de Surán, filii olim Gregorii, filii condam Joannis, filii olim Sigismundi, filii Sebastiani, filii Gabrielis de Charnavoda; item Nicolai de eadem Surán, filii condam Sebastiani filii dicti Joannis, filii praefati olim Sigismundi contra Georgium etc.* ²⁾

E családok egyikéből eredt Surányi Zsófia, 1573-ban Bánffy Györgyné.

Surány család. Surány Márton 1718-ban III. Károly királytól kapta czímeres nemes levelét. ³⁾

Czímere függőleg kétfelé osztott paizs, a jobb oldali kék udvarban kettős farkú arany oroszlán ágaskodik; a baloldali vörös udvar hátulsó lábain álló ezüst egyszarvút mutat. A paizs fölötti sisak koronájából balról kiterjesztett fekete sasszárny nyúlik ki, és abból könyöklő pánczélos kar, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Tán ennek ivadéka él Erdélyben, hol Surányi Sándor Belső-Szolnok megyében m.-bogáti és n.-kristolczi birtokos.

Trencsin megyében az 1754. évi nemesi összeírás Nemes-Kocsóczon talált Surányi nevű nemes családot. ⁴⁾

Surmann család. (Drskóczi) Trencsin megyei eredetűnek mutatja előneve. Közülök Gusztáv 1836-ban Zólyom megye aljegyzője.

Susa család. (Eőri) Közülök Mihálynak özvegye Somogyi leány élt 1651-ben A.-Mesteriben.

¹⁾ Fejér, Cod. dipl. tomo IX. vol. VII. p. 435. — A Surányi nemzetség több oklevele található Kaprinai Mss. B. tomo L. pag. 64—100.

²⁾ Lelessi Convent sub nro. 7. fasc. 2.

³⁾ Collect. herald. nro. 492.

⁴⁾ Szontagh Dán. közl.

Susani család. 1741-ben Mária Terézia királyasszonytól nyerte címeres nemes levelét. ¹⁾

Czímere először vizirányosan kétfelé osztott paizs, a felső rész függőleg ismét két udvarra oszlik, a jobb oldali ezüst udvarban egymás fölött jobb felé két arany örvös fekete agár fut; a baloldali vörös udvarban ékbe végződő szögletes (aranyfekete koczkás) szelemen látható. Az alsó kék udvar alján hullámozó széles folyón fehér bárka úszik, három fehér árbocczsal, benne három férfi evez, a középső kék a két szélső vörös öltönyben, fekete kalapban. A paizs fölötti sisak koronájából vörös oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Suskovicz család. 1666-ban Trencsin megyében Trencsin városában lakott ily nevű nemes család. ²⁾

S u s k o v i c z család Zemplin vármegye nemessége sorában is állt e század elején. ³⁾

Sutha család. (Ladmóczy) Zemplin vármegye nemes családja, mely azon megyei Ladmóczy helységet bírta a hasonevű család kihalása után. ⁴⁾ Közülök Sutha Anna 1598—1620-ban Rhédei Pálnak neje volt.

Ez ágat (t. i. a ladmócsit) Szirmay a kihaltak közé sorolja. Más Suta ág, vagy család szerinte Zemplinben e század elején is élt.

Sutlich család. Közülök S á m u e l 1835-ben Pozsega vármegye szolgabirája volt.

Sutoris család. Iratott S z u t o r i s-nak is. Törzse Sutoris János, címeres nemes levelét 1679-ben Trencsin vármegyében hirdetteté ki. Utánna többé nyomát sem találni azon megyében. ⁵⁾

Suszták család. Suszták Mátyást a m. kir. testőrség másod őrmesterét és kapitányt 1768-ban Mária Terézia királyasszony emelte a nemesség sorába. ⁶⁾

Czímere négy részre osztott paizs, az 1. és 4. ezüst udvarban párducz ágaskodik, első jobb lábával buzogányt tartva; a 2. és 3. kék udvar vizirányosan kétfelé oszlik, az alsó zöld téren egymás fölött két fehér folyam hullámaik, a felsőből vörös ruhás, kalpagos magyar vitéz derékig emelkedik ki, jobb kezében kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján vörös mezű kar könyököl kivont kardot tartva, két kiter-

¹⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII.

²⁾ Szontagh Dan. közl.

³⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 117.

⁴⁾ Ugyan ott 104. 117. 288.

⁵⁾ Szontagh. Dan. közl.

⁶⁾ Collect. herald. nro. 115.

jesztett sasszárny között, melyek közül a jobb oldali félig ezüst, félig vörös, a másik félig kék, félig arany. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Suvics család. *Lásd Subich cs. és e kötet végén.*

Sükösd család. (N. teremi) Erdély kihalt családja. 1502-ben élt Sükösd Gáspár. Tán ennek fiai Miklós és Gáspár 1579-ben már „teremi” elönnével. ¹⁾ Ez időtájtban Anna Béli Ferenczné. Utóbb másik Anna Bethlen Jánosné. Sükösd Erzsébet Lázár András csiki főkirálybíró neje a XVI. század végén.

Sükösd János neje 1607. körül Lázár Katalin.

Sükösd István 1603-ban Székely Mózsos mellett harczolva elesett. ²⁾

Sükösd Miklóst Báthori Gábor számüzeti. ³⁾

György, harmad ízen utóda Ördög Mártának, birt Doboka megyében, 1628-ban Bethlen Gábor küldi a m. kir. követe Kéry János elébe. ⁴⁾ Neje Borzovai Erzsébet volt. Tán fia György, ki érszentkirályi Zsigmond leányát vette nőül. Utódait nem ismerjük. Erzsébet 1660. táján Petky Istvánné volt.

Sükösd család. (Sepsi sz. királyi) Székely család, melyből József S. Sz.-Királyban ref. lelkész volt. Fija Sámuel szül. 1816-ban. Iskoláit Berlinben végezte. 1843-ban haza térvén, Léczfalván, 1844-ben Déván lett lelkész. 1848. őszén N.-Váradra menekült, utóbb a székely földre. A forradalom vihara közt 1849. jun. 20-án eltűnt. Valószínűleg elesett. Sirját senki sem tudja. Egyházi beszédeiből egy rész Baló Benjamin által 1858-ban adatott ki Aradon.

E család ivadéka Dávid is, ügyvéd Doboka megyében, s tán ő 1846-ban Székváros főjegyzője.

Sümeghy család. Zala vármegye nemes családja. A címeres nemes levelet Sümege Mihály kapta 1717. évben III. Károly királytól. ⁵⁾

Címere a paizs kék udvarában zöld téren jobbról fehér egyszarvú, balról vele szemközt arany oroszlán, mindkettő hátulsó lábain állva. A paizs fölötti sisak koronáján vörös ruhás férfikar könyököl, egy kiterjesztett fekete sasszárnyat és kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

¹⁾ Hodor, Doboka várm.

²⁾ Wolph. Bethlen Hist. V. 408.

³⁾ Bojthi Engelnél Monumenta Ungrica 399.

⁴⁾ Pray, Epistolae Procerum H. II. 187.

⁵⁾ Collect. herald. nro 580.

Sümeghy József 1812-ben (2. törv. cz.) a Ludoviceára 1000 ftot adott. Nejétől Jagasits Juliannától fia Mihály 1822—1828 körül Zala vármegye főszolgabírája volt, leánya Judit Berta Ignácné.

Sütő család. (máskép Fábsics) Sütő máskép Fábsics János 1700-ban I. Leopold királytól nyerte címeres nemes levelét és következő címerét : a paizs kék udvarában zöld téren arany koronán vörös mezű kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ¹⁾

Sütő család. Alapítója Sütő György, ki 1738-ban III. Károly király által nemesítetett meg. ²⁾

Címere a paizs ezüst udvarában hármás zöld halmon könyöklő pánczélos kar, kivont kardja hegyén levágott vérző törökfejét tartva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén ilyen kar, karddal s törökfejjel látható. Foszladék jobbról és balról ezüstvörös.

Sütő család. Sütő Jánost 1756-ban M. Terézia királyasszony nemesítette meg. ³⁾

Címere először függőleg két részre oszlik, a jobb oldali ezüst udvarban zöld téren vasas vitéz áll, páncélba, sisakba öltözve, sisakján vörös strucztoll leng, oldalán pallós lóg, jobb kezével vörös zászlót tart, melléhez szorítva; a baloldali rész vízirányosan ismét kétfelé oszlik, a felső vörös udvarba aranygrif nyúlik ki, első jobb lábával levágott törökfejet tartva, az alsó kék udvarban jobbra dőlve fehér horgony látszik. A paizs fölötti sisak koronájából két egymásra helyezett kék sasszárny emelkedik ki, közepén dőlt horgony látható. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék.

Sütő nevű nemes család van Heves, Szabolcs, Ugocsa és Bars vármegyékben.

Ugocsa megyében e század elején Sütő Sámuel birtokos Szőlős Vég-Ardóban. ⁴⁾

Bars megyében Sütő családból többen viseltek megyei kisebb hivatalt; így : Sütő Kázmér esküdt 1828. 1840. körül, utóbb alszolgabíró, Ferencz szintén alszolgabíró 1842-ben, Ferdinánd esküdt 1840-ben.

Sütő Dorottya 1668-ban Oláh János neje volt.

¹⁾ Collect. herald. nro. 767.

²⁾ Ugyan ott. nro 313.

³⁾ Ugyan ott. nro 150.

⁴⁾ Szirmay C. Ugocsa p. 77.

Sváby család. (Tótfalvi) Szepes vármegye régi nemes családja, át származva Gömör megyébe is. Neve hajdán Svápy-nak is iratott.

1524-ben tótfalvi Svápy Gáspár és István Szepes megyei Kacsinka helységbeli részbirtokaikat 100 forintért örökösen bevallják Dubraviczky Jánosnak és Lászlónak. ¹⁾ 1526-ban Svápy Gáspár Szepes megyei Busfalván két telkét 24 ftban elzalogoattja a följebb említett Dubraviczkyaknak. ²⁾

Szepes megyében közülök többen viseltek megyei hivatalokat így: Sváby Ignác előbb aladószedő, 1839-től a magurai járásban fő szolgabíró, újra megválasztva 1842. jun. 22., és 1846. oct. 1-én is. — Sváby Ferdinand 1842—1846. tiszti alügyész, Sváby Károly 1842—1846-ig főadószedő; Sváby Gáspár 1846-tól aladószedő.

Sváby Károlynak nejétől Andréánszky Klárától leánya Veronka Kovács Tamásné.

Svájczér család. Állítólag Helvetiából a XVII. század elején szakadt Magyarországra.

E században ismeretes tagja Gábor, szül. Kassán 1784. jun. 11-én, ki Szatmár megyében Nagy-Bányán, majd Selmecezen főkamara gróf volt. Meghalt 1845. aug. 4-én Selmecezen. Gyermekai közül László 1848-ban honvéd főhadnagy, jelenleg Pécselt pénzügy igazgatósági hivatalnok, Gábor 1848-ban és jelenleg is huszár kapitány; Géjza a Szatmár megyében lakik N.-Doboson; Sándor bányászata tanúl.

Családfájok következő:

Gábor				
kamara gróf				
sz. 1784. † 1845.				
(v. nám. Eötvös Kata)				
László	Gábor	Gejza	Sándor	Kati
pénzügyi hiv.	husz. kapit.	N. Doboson (1. Lónyai Klára. 2. b. Sahlhausen Fanisza)	bányász.	
1-től Róza	Aladár.	2-től Mklós.	Ilona	
†			sz. 1859.	

Svaidl család. Svaidl Mihály és társai I. Leopold király által Sopronyban 1681. oct. 1-én kelt címeres levéllel nemesítettek meg. ³⁾

¹⁾ Szentbenedeki Convent, fasc. 9. nro 31.

²⁾ Ugyan ott fasc. 4. nro 29.

³⁾ Győr megye levéltárában van az eredeti armalis.

Nem így irván nevét más család ivadéka volt azon *Schweidel* József őrnagy, ki mint a m. forradalom részese Aradon 1849. oct. 6-án föbe lövetett.

Svartner család. Svartner Márton kismártoni polgár 1741. oct. 28-án Mária Tereziától kapott czimeres nemes levelet.¹⁾

Czimere függőleg kétfelé osztott paiza, a jobb oldali vörös udvarban hármás zöld halomból magas fehér karó nyúlik fel, körülé zöld leveles szőlővessző tekerődzik, öt fürt kék szőlővel rakva; a baloldali kék udvarban arany horgony áll, két oldalról egy-egy arany csillog ragyog. A paiza fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között fehér egyszarvú emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Svastics család. (Bocsári) Dunántúl Somogy, Soprony, Vas és Tolna megyében lakó birtokos nemes család.

Egy írónk szerint Dalmatiából ered, hol Tinin várat bírta.²⁾

Közülök többen viseltek megyei hivatalt.

Somogy vármegyében Svastics István 1828—1833-ig al, 1836—1849-ig főszolgabíró.

Pál 1828-tól aladószedő 1836-ig, 1846-tól főadószedő.

János 1828—1833-ig rendsz. esküdt.

Tolna megyében Lajos 1826-ban tiszti altágyész, 1829-ben szolgabíró. (Lak-Kétyen.)

Svastics Péter és György, 1810-ben Arad megyében irattak be a nemesi lajstromba

Svastics család. (Csécsenyi) Győr megyei nemes. Közülök Ignác Lébeny sz.-miklósi plébános, 1796-tól több m. történeti munkát írt és adott ki. Meghalt 1826. táján³⁾

Svehla család. (Ozoróczi és mittói) Trencsin megyei nemes kihalt család. Ismeretes közülök Mittói János, ki 1556-ban Ozorói Miklós (Pobera) leányától Dorottyától nemzett leányát Margitot Sándor Gáspárhoz Trencsin megyei alispánhoz férjhez adta. Valószínűleg ugyan ő volt az, ki 1560-ban ozoróczi Svehla János néven ismertetett azon megyében.⁴⁾

Svertner család. *Lásd Schwertner cs.*

Svoboda család. *Lásd Svoboda cs.*

¹⁾ Collect. herald. nro 204.

²⁾ Lehoczy Stemmat II. 880.

³⁾ Magyar Irók II. 289.

⁴⁾ Szontagh Dán. közl.

Symándy család. Szóltunk már e családról ezen kötet 185. lapján; azonban nevek leginkább *Symándy* alakban fordulván elő, betű sorban itt van helye a családnévnek. Az ott nevezett *Symándy Péter* nevével mezőkeszi *Palásthy Balás* leányával *Annával* Nyitra megyében a régtől *Holics* várához tartozott *Vratistya* helység birtokába *Lakyth Péter* örök bevallása mellett 1551-ben beiktattott. ¹⁾

1560-ban *mezőkeszi Palásthy János* végrendelet- és élők közti adományképen Nyitra megyei *Mezőkeszi* birtokát, mely akkor idegen kezekben volt, férfi ágának közelgő kihalása miatt és *Nagyváthy Antal* deák neje *Palásthy Dorottya* rokona iránti szeretetből, és nővéreinek *Annának* *Symándy Péternének* leánya *Symándy Anna* iránti vonzalomból örökösen adományozta. ²⁾

Symándy Péter leányát *Annát* *Izdenczy Péter* vette nőül, a családja következő lett:

<i>Symándy Péter</i> 1551. (Palásthy Anna) <hr style="width: 50%; margin: 0 auto;"/> Anna Izdenczy Péterné.		
<i>Izdenczy András</i> 1608.	<i>Izdenczy Zsuzsa</i> (Elefánty Lászlóné)	<i>Izdenczy Dora</i> 1608.

Syprák család. (*Viszocsányi*) *Trencsin* megyei régi nemes család, mely a *Viszocsányi* családtól különbözött jogaikra és birtokaik természetére nézve is, nevezetesen míg a *viszocsányi* *Viszocsányi* családnak birtoka *Viszocsány* helységben csak *fiágra*, — a *Syprák* családnak ugyan ott birtoka mind két ágra volt szabályozva és noha a *Syprák* család-ág tagjai is gyakorta csupán *Viszocsányi* néven fordulnak elő, még is valamint származások megkülönböztethető, úgy családi történetök is itt külön tárgyalást igényel.

1516-ban *Viszocsányi Balás* megidézeti *viszocsányi* és *deszeri* *Syprák István* fiait *Benedeket* és *Miklóst*, miszerint *Viszocsányi László* fiának *Pálnak* leánya részére a nász és jegy-ajándokot elvévén, *Viszocsányban* *curiájokat* és *házokat* adják vissza. ³⁾

1517-ben *II. Lajos király* régiebb adományra hivatkozva *Viszocsány* helységben fekvő birtokrész és *curiára* *viszocsányi* *Syprák Bene-*

¹⁾ Nyitrai káptalan 1550—1560. évi 389. sz. a.

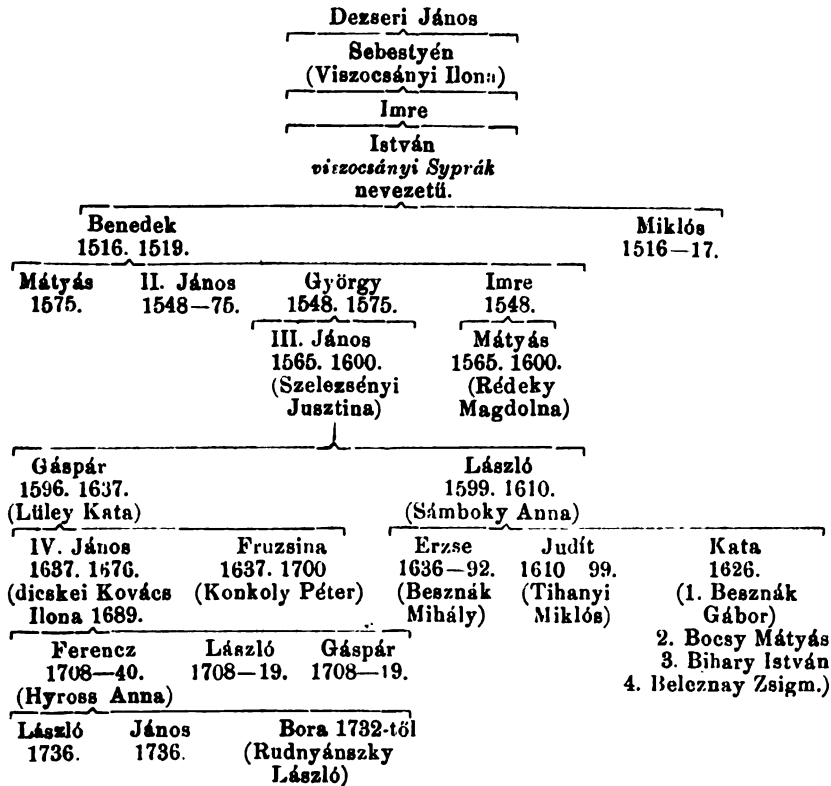
²⁾ Esztergomi káptalan libro II. folio 561.

³⁾ *Garan sz.-benedeki Convent fasc. 16. nro 21. és libro 142 nre 13.*

deknek és Miklósnak, kik Istvánnak fiai, ki Imrének, ki Sebestyénnek, ki végre Dezseri Jánosnak fia volt, uj adományt ád. ¹⁾

1517-ben Vizocsányi Balás deák maga, Bernát és Márton testvéreinek neveikben is ellentmond annak, hogy vizocsányi Syprák Benedek és Miklós, Istvánnak fiai, özanyjoknak Ilonának, Vizocsányi László Pál nevű fijától unokájának nász és jegy-ajándokképen kijelölt és a tiltakozókat örökségképen néző Vizocsányi curiára II. Lajos királytól uj adományt vittek : ²⁾

A családja következő :

A temérdek okmányos kivonatok közül, melyek főleg birtokviszonyokra vonatkozólag a vizocsányi Syprák családról a garan sz.

¹⁾ Nyitrai káptalan.

²⁾ Ugyan ott.

benedeki convent és nyitrai káptalan országos levéltáraiban találhatók, elég legyen itt megemlítenünk, hogy a családfán álló Syprák III. János elvévén feleségül nagy szelezsényi Szelezsényi Mátyásnak Csery Fruzsínától született leányát Jusztinát, (ki utóbb Tarnóczy Kristóf neje lett) ezzel a Syprák család Bars megyében a nagy-szelezsényi, kissallói, kis-lóthi, fakó-vezekényi és kis-baracscai, Nyitra megyében lipovnoki, Hont megyében cseri birtokrészeket öröklé és részben reájok örökségi jogot nyert; és noha ezek egy részét (t. i. a Bars megyeieket Bossányi János és Gáspár zálogjogon bírván, magok részére adomány mellett is megerősíteni igyekeztek, még is nevezett Szelezsényi Jusztina azokat 1605-ben a Syprák utódoknak hagyta végrendeletileg, ¹⁾ a Syprák és Bossányi család között pedig ezek miatt a per meg évekig (1610.) tartott. ²⁾

III. Jánosnak fija Gáspár nőül bírta Lüley Katalint, ki 1646-ban már Szabó Miklós neje volt. Ennek fija IV. János, kinek a táblán feleségül dicskei Kovács Ilona van téve, — úgy látszik egy személy azon János s a l, kinek 1633-ban felesége Allia Erzsébet volt. ³⁾ és így Kovács Ilona már második neje lett volna.

A viszocsányi Syprák család leányági utódai közt áll a Rudnyánszky család is, és pedig a táblán látható összeköttetésen kívül még László ágán is, mert Lászlónak leánya Erzsébet Besznák Mihályné szülte Besznák Ilonát, ki Zahorák Simon feleségévé és anyjává lett Zahorák Évának, Rudnyánszky Sándor feleségének.

A család — úgy látszik — kihalt, noha Siprák néven 1835-ben a királyi ügyészek és Szerém megye táblabíráji közt találjuk Siprák Józsefet, ki azonban más család ivadéka lehetett.

Sz.

Szabady család. (Máskép Lönckey) A Szabady máskép Lönckey családot I. Leopold király Sopronyban 1681. sept. 2-án kelt czimeres levélben nemcsitette meg. ³⁾

Szabady nevű nemes család van Somogy vármegyében, hol Szabady József 1843-ban megyei rendszerinti esküdt volt.

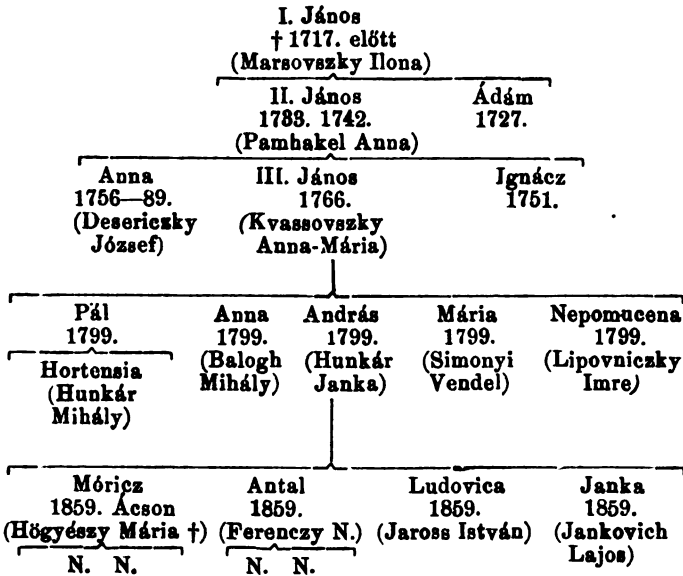
¹⁾ Sz. benedeki Convent.

²⁾ Ugyan ott Protoc. J. p. 426. Fasc. 48. nro 89. és fasc. 79. nro 25.

³⁾ Győr vármegye levéltárában van az eredeti armalis.

Szabady család. (Berei) Közülök Farkas Küküllő megyei adóíró biztos 1840. körül.

Szabadhegyi család. Komárom, Veszprém megyei nemes család. A múlt század elején élt ismert törzse Szabadhegyi I. János, ki nőül vétén Marsovszky Zsigmondnak Litassy Máriától született leányát Marsovszky Ilonát, ezzel főleg Bars megyében a Litassy család-birtokaiban szépen örökölt és a következő családfát ¹⁾ alkotta :

A családfán álló két testvérnek Móricznak és Antalnak szintén vannak gyermekeik, ezek közül László jelenleg ügyvéd Pesten.

Szabados család. (máskép Guth) Szabados máskép Guth János czimeres nemes levele Pest megyében 1737. mart. 23-án hirdettetett ki.

Szabadszállásy család. (Nagy és f. bányai) Doboka megyében Csomafáján lakott és birt Szabadszállásy István, neje Csernátoni Rozália jogán, kitől két leánya maradt: Rozália 1837-ben Markus Józsefné, és Ágnes ugyanakkor Ferenczy Józsefné. ²⁾

A fiág Szilágyságban él.

¹⁾ Hiteles levéltári kivonatok szerint Rudnyánszky Péter közlése után.

²⁾ Hodor K. Doboka várm. 59. 227.

E század elején a Szabadszállás család birtokos Szatmár megyei II. helységben. ¹⁾

Szabay család. (az előtt Szabó) György és Péter előbbi Szabó neveknek „Szabay“-ra változtatása mellett 1791-ben II. Leopold királytól címeres nemes levelet nyertek.

Czímerök következő, a paizs kék fejében felkelő nap sugárzik, alatt ezüst udvarban vízirányosan hat vörös vonal látszik, kétfelé szakítva a paizs aljáról fölfelé nyuló lobor alakú kék udvar által, melynek alján széles folyamban fehér hattyú uszkál, csőrében zöld nádszálát tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén melleig hasonló hattyú emelkedik ki, kétfelől két kiterjesztett kék sasszárny között. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvös. ²⁾

Szabó család. (Abrudbányai) Erdélyben él. Közülök Sámuel 1787-ben a külföldi egyeteméről haza jövén, 1796-ban a székely kezesztúri unitária iskola igazgató tanára, 1815-ben Tordán igazgató, 1832-ben Kolosvárott tanár, de nem sokára éltes kora miatt nyugalmazva.

Isztván 1825. körül Abrudbányán városi hivatalnok. Anna egy könyvet fordított Huber aztán: „*Nina vagy az arany menyegző*“ cím alatt, Kolosv. 1832. ³⁾

Szabó család. (Almási) Zemplin vármegye címerleveles nemes családai sorában áll. ⁴⁾

Szabó család. (Altörjai) Székely nemes család, kiszármazva Kolozs megyébe is, hol Károly 1815—36. körül megyei úlnök és tizedbér tárnok, Farkas ugyan ott főjegyző, 1848-ban pénztárnok; testvérei: Károly főkormányzéki fogalmazó, utóbb 1860-ban urbéri törv. széki Elnök, Karolina Máté Péter özvegye.

Tán szintén e család ivadéka János (szül. Altörján) véczkei r. kath. lelkész.

Szabó család. (Árkosi) Közülök Antal 1837. közül Abrudbányán városi gyakornok.

Szabó család. (Barátosi) Háromszéki székely eredetű, közönségesen csak előnéven „Barátosi“-nak nevezetik. Közülök László Marosszékb. törv. széki úlnök 1815. körül, Károly ugyan az 1825-ben. Lajos irnok Kraszna megyében 1815-ben. Antal előbb

¹⁾ Szirmay, Szatmár várm. II. 93.

²⁾ Adami, Scuta gentil. tomo XII.

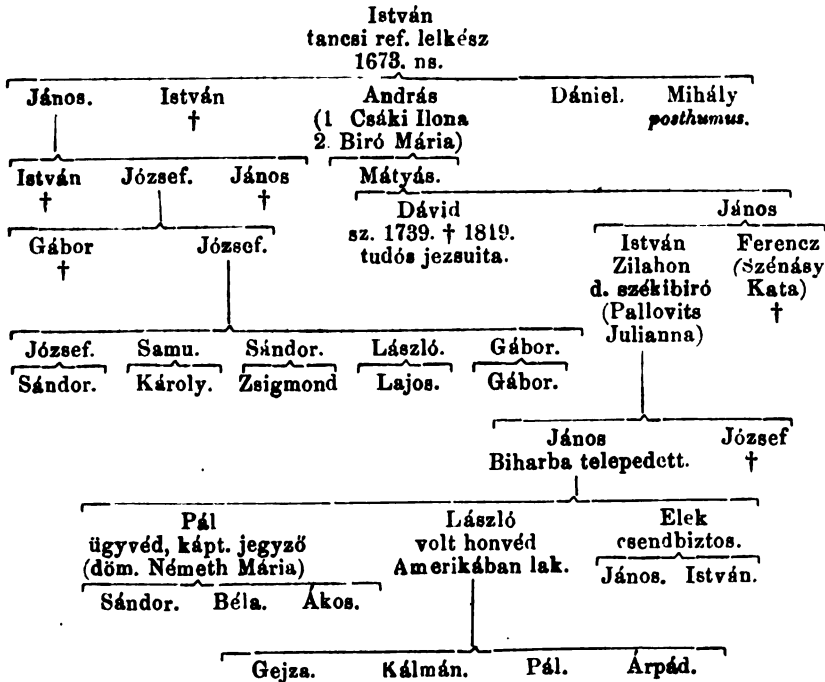
³⁾ Magyar Irok II. 291.

⁴⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 117.

marosszéki alkirálybirálybíró, utóbb kir. táblai számf. ülnök 1848-ban. Öccse József, ennek gyermekei: József, Antal, Karolina és Emília, kik atyjok és nagybátyjok Antal után is örököltek.

Szabó család. (Baróthy) Székely eredetű. Törzse Baróthy-Szabó István Erdélyben Tancson ref. lelkész és Apaffy Mihály erdélyi fejedelem udvari papja volt, 1673. nov. 20-án kapott czimeres nemes levelet. Következő négy fija maradt: János, István, András, Dániel, az ötödik Mihály atya halála után született, (posthumus volt.) Ezek közül Mihály, János és András utódai 1766. 1772. és 1780-ban az erdélyi kir. tábla előtt igazolták nemességüket. István ága kihalt. Jánosé Erdélyben maradt és nagyobbára Légenyben lakik. András ága Magyarországra telepedett.

Ismert családfajok ¹⁾ következő:

Csak említve volt a család e munka I. 206. lapján Baróthy név alatt.

¹⁾ Családi közlés szerint.

A n d r á s ágán áll a híres tudós jezsuita **D á v i d** (szül. 1739. ápril 10. † 1819. nov. 22.) ki Kassán tanárkodott, 1773-ban írta első magyar verseit görög mértékre, és számos munkáival irodalomtörténeti nevet vívott ki magának ¹⁾ Úgy látszik látszik, — atyja, vagy ő testvérével **J á n o s s a l** tért át a kath. vallásra, melynél fogva ága most e valláshoz tartozik, míg az erdélyi ág ref. valláson maradt.

Dávid testvérének az említett **J á n o s n a k** egyik fija **I s t v á n** ügyvéd, és derék-széki bíró Zilahon Közép-Szolnok megyében; atyja **J ó z s e f n e k**, ki kihalt, és **J á n o s n a k**, ki Bihar megyébe telepedett és ott birtokos lett. Ennek fiai: 1. **P á l** ügyvéd, káptalani jegyző és Bihar megyei táblabíró, azon megyében Kügy, és szigethi pusztában közbirtokos. Nejétől dörmötöri **Neméth Mária**tól gyermekei a táblán láthatók.

2. **L á s z l ó** volt honvéd, kiköltözvén Amerikába, Nebraszka területen lakik. Fijai a táblán láthatók.

3. **E l e k** Csendbiztos, a táblán álló két fiu atyja.

Az erdélyi ágból **Ferencz** 1843. körül Miklósvár alszék főjegyzője, ennek fija **F e r e n c z** 1863-ban Kolos megyei törv. széki ülnök, ennek nővére **P ó l i**.

Szabó család. (Baloghi) Szatmár megyében Mátészalka helységben baloghi **Szabó Péter** 1602-ben egy nemesi telekre királyi adományt kapott ²⁾

Szabó család (Batta-széki) Heves megyei család; közelebbi törzse Bataaszéki **Szabó L u k á c s**, ki fija **A n d r á s** és utódai részére és fölös gondoskodásból veje győri **Nagy János** nevének is beiktatásával I. Leopold királytól Laxemburgban 1677. maj. 1-én címerez nemes levelet szerzett, mely Nógrád megyének 1677. évi maj. 31-én (feria 2-da post Dnicam Exaudi) Fülek várában tartott közgyűlésén kihirdette-tett. ³⁾

Lukácsnak két neje volt, az első **Molnár Katalin**, kitől született leánya győri **Nagy Jánosné**. Második neje volt **Kiss Erzsébet**, kitől született fija **Szabó A n d r á s**.

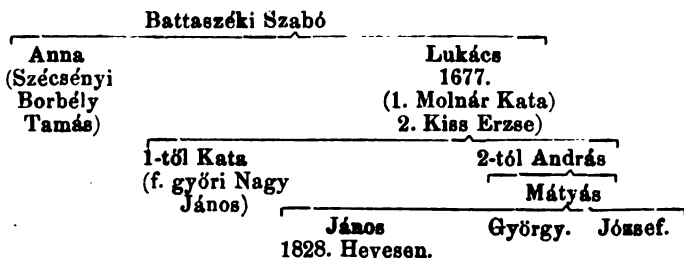
Lukácsnak nővére volt **Szabó Anna** 1667-ben Füleken lakó **Szécsényi Borbély Tamás** neje.

A családja következő:

¹⁾ Magyar Irók I. 26.

²⁾ Szirmay, Szatmár várm. II. 116.

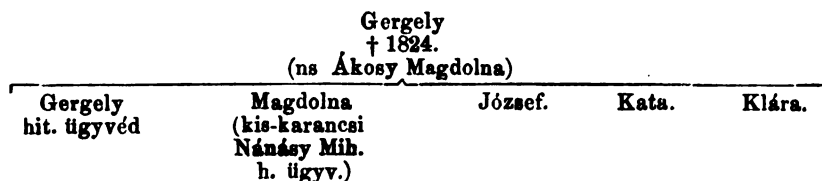
³⁾ Az eredeti szerint.

Szabó család. (Atyai) *Lásd Czecze cs.*

Szabó család. (Bágyoni) Erdélyben él, közülök S á m u e l Aranyos-széknél aljegyző, s adórovó biztos 1831-ben; utóbb árvaszéki ülnök 1848-ban.

Szabó család. (Bessenyei) Ez előnévvel élt Szabó Gergely cs. kir. zálogházi főpénztárnok, ki 1824. jun. 2-án kora 53. évében Pesten halt meg, és ily családfát alkotott :

Szabó család. (Bethleni) Hazája Fogaras vidéke, hol György 1848. körül erdőgondnok volt.

Szabó család. (Bibarczfalvi) Erdélyi család. Közülök János főkorm. széki díjnok Kolozsvárott 1837. körül. Tán szintén e család ivadéka László 1825. körül Bibarczfalván ref. lelkész.

Szabó család. (Böszörményi) Törzse Szabó-Böszörményi Mihály, ki III. Ferdinand királytól 1646. sept. 29-én Pozsony városában kelt czimeres nemeslevelet nyert. ¹⁾

Szabó család. (Máskép Csorvási) A család egyik előde Csorvási (Chiorvásy) Tamás 1621. april. 5-én Szebenben kelt oklevél mellett szaniszlófi Báthori Péter magvaszakadtával Szabolcs megyében fekvő Bátor helységben egy nemesi curialis házat tartozékaival 50. m. forintban Báthori Gábor erdélyi fejedelemtől zálogjogon nyert.

Ugyan e család másik tagja, tán épen az említett Tamásnak testvére János, maga és neje Jeney Sára, gyermekei István, Fru-

¹⁾ Bihar megye levéltárában van az eredeti armalis.

zsina és Judit, nem különben testvérei Dániel, Gáspár, Zsuzsa és Kata, úgy szintén sógora Alapy János részére is II. Ferdinand királytól 1625. nov. 17-én kelt czímeres nemes levelet nyert, mely Borsod megyében kihirdettetett.

A család egyik tagja csorvási Szabó István, gr. Almássy Kalmánnak két-egyházi urodalombeli gazdatisztje Békés megye régibb, úgy az 1847. évi szavazó nemességi összeírásában és így a nemesség gyakorlatában találtatott.

A családfa tudhatólag következő: ¹⁾

N.			
István † H.-Bagoson (Gulácsy Zsuzsa)	János H.-Bagoson	Péter † H. Bagoson (Bazsa Sára)	
II. István szül. H.-Bagoson 1797. kétegyházi számtartó (Rusznayk Kata)	Imre † H.-Bagoson (Iglódy Zsuzsa)	Sándor Ujvidéken lak.	
Julcsa sz. 1844. (Száll Antal kereskedő)	III. István sz. 1844. keresk.	Medárd sz. 1851. tanuló.	Eszter sz. 1855.

A család czimere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó oroszlán, első jobb lábával meztelen pallózt, a ballal zöld ágat tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Szabó család. (Csik-Szeredai) Közülök József kir. tanácsos, a kolozsvári orvos-szebészeti intézet tanára s igazgatója, és muzeumi alelnök, szül. 1807-ben. Első neje volt Rissbauer Adél, meghalt 1845-ben, utánna brennerbergi Brenner Julia. Ezekről gyermekeit mutatja ¹⁾ a táblázat :

József szül. 1807. (1. Rissbauer Adél. 2. Brenner Julia)				
1-től Paulina (Groisz Nándor ügyvéd)	Kamilla (Grusz Albert fogalmazó)	2-től Klaudia.	Mária	Lajos.

Józsefnek testvére Lajos r. kath. pap, s maros-vásárhegyi tanár volt. 1840. körül. Rokona István véczkai r. kath. lelkész.

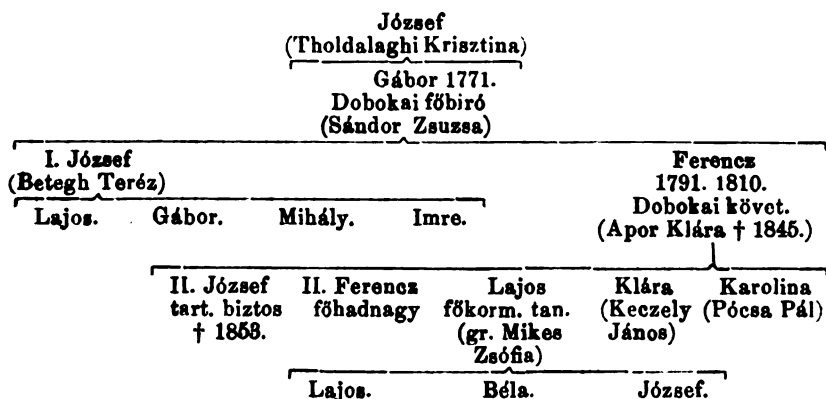
¹⁾ Mogyorossy Ján. közl.

²⁾ Török Ant. közlése szeriint.

Szabó család. (Csengeri) Közülök György 1845. körül Doboka megye számvevője.

Szabó család. (Csik-szent-mártoni) Erdélyben 70 nemes család van Szabó nevezetű. Ezek között — Kövári zzerint — a legkiemeltett a *csik-szent-mártoni* előnevű. Eredetére nézve székely. Czímeres nemes levelét 1677-ben Apaffy Mihály fejedelemtől nyerte és azt 1678-ban a fogarasi országgyűlésen kihirdettette.

Az újabb, ismertebb nemzedék származása Józsefen kezdődik, ki nejével Tholdalagi Krisztinával következő ¹⁾ családfát alkotott:

Józsefnek fia Gábor Doboka megye pénztárnoka 1771-ben, utóbb főbírája, végre törvényszéki ülnöke. Fia

Ferencz szintén Doboka megyében főjegyző, 1791. és 1810-ben az erdélyi országgyűlésen követ. Ennek fiai -

II. József, előbb Doboka megyében hivatalnok, utóbb Kolosvidéki tartományi biztos. Meghalt 1853-ban.

II. Ferencz nyugalm. főhadnagy, 1854. ápril. 24-én egy, Kolozsvárott felállítandó magyar ajkú leány tanoda számára kétezer forintot tett le, mely létre nem jöhetvén, az összeget utóbb a helybeli színház alapjához csatoltatá.

Lajos a főkormányzéknel kezdő hivatalos pályáját, és ott 1842-ben lett tanácsos, 1852-ben a szebeni cs. kir. helytartósághoz tétetett át, 1861-ben nyugalmaztatott.

A családfán nem találjuk a család több tagját. Ilyenek:

Idősb Mihály, Küküllő megyében törv. széki ülnök 1848-ig.

¹⁾ Kövári Erd. ncv. cs. 226.

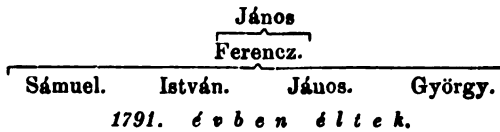
A család első ősei közül sz. mártóni Szabó Balás, ki 1628-ban Al-Csik szék jegyzője volt. ¹⁾

Ferencz (csik-sz.-mártóni Szabó) ki 1758-ban Al-Csik szék alkirálybirája volt. ²⁾

Gábor Csikszékben ülnök 1815. körül.

Márton 1843-ban Udvarhelyszéki dultó, utóbb törvényszéki ülnök. Lakik Szombatfalván. ³⁾

A múlt században János Kolozsvárról Szabolcs megyébe Demecserre költözött, és következő családfát alkotott :

Ferencznek fiai, a négy testvér 1791-ben az erdélyi országgyűléstől kérték, hogy nekik Apaffy Mihálytól 1677-ben adott és az 1678. évi fogarasi országgyűlésen kihirdetett nemes levelőknél fogva nemeségi bizonyítvány adassék.

Szabó család. (Csik-sz. mihályi) Szintén székely eredetű, mint előneve mutatja. Közülök Mihály ügyvéd F. Fehér megyében 1825. körül, Antal ugyan ott levéltárnok 1848-ban.

Tán szintén ezen család ivadéka Bertalan, 1831-ben ügyvéd Csikszékben.

Ezen Csikszéki három család egyikéből eredhettek a Csikszékben főhivatalt viselt következő Szabó nevezetűek. ⁴⁾

Kelemen 1705-ben Al-Csikszéki alkirálybíró.

Balázs ugyan az 1708-ban.

Másik Balázs, ki Litterati-nak is neveztetett, és 1708-ban Al-Csikszék jegyzője volt.

Szintén Csikszéki, ezektől egészen különböző család ivadéka szent-györgyi Litterati másképp Szabó Mihály 1656-ban Al-Csikszék jegyzője. ⁵⁾

Szabó család. (Czófalvi) Háromszéki székely család, melyből József az orbai alszékben árvaszéki ülnök 1848-ban.

¹⁾ Benkő, Csik, Gyergyó és Kaszon 55.

²⁾ Ugyan ott 54.

³⁾ Török Antal szerint.

⁴⁾ Benkő Kár. id. h. 53—55.

⁵⁾ Ugyan ott 55.

Szabó család. (Dalafalvi.) Ez előnévvel élt Szabó János, esztergami kanonok, ki N.-Lévárdon született 1806. ápril 18-án.

Szabó család. (Dálnoki.) Előneve szerint Háromszéki székelly eredetű. Közülök Domokos sebészorvos Kolozsvárott, testvére Károly főkormányzéki hivatalnok, Doboka megyében Császári helységben birtokos.

Szabó család. (Dicső sz. mártoni.) Közülök József Küküllő megyében irnok 1825. körül.

Mihály birtokos D.-Sz.-Mártonban.

Küküllő megyében még több helyen birtokosok Szabó neveztűek, jelesen Keszlerén, Bábahalmán, Magyaróson, Csikmántoron stb., de valódi eredetük és összeköttetésük előttem ismeretlen.

Szabó család. (Másképegyed.) 1628-ban nyert nemességet. *Lásd e munka IV. kötet 19. lapján.*

Szabó család. (Ekecsi.) Komárom megyei család, melyből ekecsi Szabó János 1647-ben a megyei alispán fogságában lévén, atyja Szabó Mihály és (tán bátyja) Szabó Miklós öt 300 ftig álló kezességre kivették. ¹⁾

1780-ban Komárom városában az udvartelki nemesek sorában állott a Szabó nevű család. ²⁾

Szabó család. (Erdő-csanádi) Torda megyében székel, hol Ferencz 1837-ben törvényszéki ülnök, Lajos 1845. körül ügyvéd volt.

Szabó család. (Felvinczi) Közülök Ferencz 1837. körül Aranyosszékbén állomási biztos.

Szabó család. (Fónyi) Kolozs megyében 1831. körül Sámuel adóíró, utóbb állomási biztos volt.

Szabó család. (Fogarasi) Marosszéki család, közülök Farkas azon szék aljegyzője, utóbb törv. széki ülnök és számvevő 1848-ig.

Szabó család. (Gönczi) Gönczi Szabó György 1629-ben kassai lakos II. Mátyás királytól bizonyos adósság behajtása iránt királyi parancsot nyert. ³⁾ Iratott neve „Zabó“-nak.

Szabó család. (Halászteleki) A XV. század közepén Békes vármegye nemessége sorában állott, 1461-ben élt közülök halászteleki Szabó Sebestyén ⁴⁾.

¹⁾ Fényes, Komárom várm. 64.

²⁾ Ugyan ott 89

³⁾ Pozsonyi kápt. Fasc. 2. nro 16. Ex. Stat. 1.

⁴⁾ Teleki Hunyadiak kora XI. köt. 17.

Szabó család. (Haraszt-kereki) Székely eredetű, ismert tagja András a múlt században élt. ¹⁾

Szabó család. (Máskép Horváth) *Lásd e munka V. köt. 168. lapján.*

Szabó család. (Máskép Hölchich) *Lásd e munka V. köt. 181. lapján.*

Szabó család. (Illyefalvi) Erdélyi nemes család, melyből György Illyefalva kiváltságos város jegyzője 1848-ban.

Szabó család. (Irsai) Pest megyei nemes család. Közülök irsai Szabó János 1796-ban Pest vármegye fő szolgabírája volt. Czimere a paiss udvarában hátulsó lábain álló grif.

Szabó család. (H.-Karácsonfalvi) Erdélyi család melyből József rákosi unitarius lelkész, s elemi iskolák igazgatója 1815. körül.

Szabó nevezeten az unitárius lelkészek között többen fordulnak elő, így István (tán az előbbivel azonos) 1843-ban vargyasi lelkész, Sámuel hitanár Kolozsvárott 1831. év körül. Azonban mind ezek vérsége viszonyát nem ismerjük.

Szabó-Kemenczey család. Zemplin vármegye nemes családainak egyike ²⁾

Szabó család. (Kézdi-Polyáni) Székely eredetű. Közülök József Kolosvár városi esküdt polgár, 1848. előtt városi szolgabíró.

A család egyik ágából József Torontál megyében becsai járásban esküdt 1864-ben.

Szabó család. (Kézdi-Vásárhelyi) Közülök Simon azon város erdőgondnoka 1825-ben; Izráel ugyan az 1831-ben, Dániel főjegyző 1848-ban, jelenleg főbíró ugyan ott.

Szabó család. (Máskép Keresztzeghy) Eredetére nézve Borsod megyei, jelenleg Csáton székel. A család általában protestans, és állítólag a XVI. századig Keresztzeghy nevet viselt, azonban nótába esvén, bujdoklottak és Szabó nevet vettek volna fel; míg I. Leopold alatt kegyelmet kaptak és nevöknek Szabó-Keresztzeghy-re változtatását nyerték. ³⁾

A Szatmár megyei ágából János 1850-ben fijaival együtt a „Keresztzeghy“ nevet vették fel, Jánosnak hét fia 1848-ban honvéd

¹⁾ Székely Constitutio 200 lap.

²⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 117.

³⁾ Valószínűleg I. Leopold királytól „Szabó-Keresztzeghy“ néven nyerték a címeres nemes levelet.

volt, nevezetesen Antal és Albert tűzérek, Lajos hadbíró, Gejza a elesett a Temesvári ütközetben.

A Szatmár megyei ág alapítója, a nevezett János, máramarosi kamarai erdőmester, Debreczen városfő-erőmestere, Szatmár megye főmérnöke, és bölcsészeti tudor, nejével vinklerkői Vinkler Phillipával (szül. 1800 † 1832) ily családfát ¹⁾ alkotott :

János főmérnök (Vinkler Philippa)							
Antal sz. 1815. h. mérnök és ügyv.	Fiilöp sz. 1818. h. mérnök (Péchy Zsuzsi)	Albert sz. 1819. † 1862. sept. 13. Szatmár m.	Lajos sz. 1821. h. ügyv. (Térey Anna)	Gyula sz. 1824. h. ügyv. 1858.cs.k.	Kálmán sz. 1827. sz. bíró. (Vepélyi N.)	Károly sz. 1829. † 1832.	Gejza sz. 1832. † 1848. honvéd
	András sz. 1858. oct. 12.	főmérnöke (Dessewffy Anna)	Sarolta.	Kornél.	Lajos.		
Paula.	Etelka.	Piroska	ikrek Béla				

Szabó család. (K.-Jakabfalvi) Kászon Jakabfalváról egyik tagja Marosszékbe Remetére származott, hol mint egyházi éneklő működött; ennek fija János szül. 1767. jan. 27-én. Papi pályára lépven, tanár, kanonok, apát, 1819-ben a főkormányászéknél a kath. comissio-ban előadó lön. 1847-ben nyugalomban lépett mint kir. tanácsos és Leopoldrend vitéze. Tudományos író és egyházi szónok volt, meghalt 1858-ban kora. 92. évében. ²⁾

Szabó család. Zemplin megye czímerleveles családainak egyike. ³⁾

Szabó család. (Lácza) Előnevét Zemplin megyei Lácza helységről írja. Közülök József szül. 1764. jul. 15-én Sáros-Patak, hol ref. tanár volt.

Ágnes ugyan e családból Zsarnay Lajos ref. lelkész neje, meghalt 1859-ben, eltemet. maj. 25-én.

Szabó család. (Lévaj) 1696-ban élt lévai Szabó János, ki Darvas Jánostól Bars megyei zálog birtokok kiváltására engedélyt szerzett, mit utóbb másra ruházott át. ⁴⁾

Szabó család. (Méhi) *Lásd Czecze cs.*

¹⁾ Luby Kár. közl. szerint.

²⁾ Magyar Irók I. 523.

³⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 117.

⁴⁾ Okirat.

Szabó család. (Mohi) Felső-Fejér megyében Mohában birtokos Sándor, ki ott 1848. előtt megyei irnok volt.

Szabó család. (Nagy-Ilkai) Pozsony megyei Nagy-Ilka helységről írta előnevét. 1492-ben élt János ez előnévvel, és Nagy-Ilkán egy puszta házhelyben beiktatást nyert. ¹⁾

Szabó család. (Negyedi) Törzse Szabó András, ki Ferdinand királytól Bécsben 1628. sept. 25-én kelt czímeres nemes levelet kapott. ²⁾

A czímer — mely itt látható — a paizs kék udvarának alyjában hármaz zöld halom közép-sőjén nyugvó arany korona, melyből három ágon kinyílt fehér liliom emelkedik fel; a paizs felső szögleteiben egy, egy arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján vasba ültözött kar könyököl, kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A család leszármazását mutató egy régiebb irományban ez áll : „*Andreas Szabó † 1637. armalium impetrator, in militia conductitia, serius in turma custod. coronae. Posonii. sub. D. commemoratus.*“

Ha ezen szavak értelmi vonatkozása és az 1622. évi 4. törv. czik. abbéli tartalma : „ut corona rursus in arce Posoniensi, pristina nimirum conservationis ejusdem sede solenniter reponatur, ejusdemque custodiae prioribus sexaginta alii quadraginta pedites superaddantur, in toto centum constituentes“ — és végre a czímer lehető jelentése és a czímereslevél tartalma összeegyeztetnek; igen valószínű, hogy Szabó András előbb a fogadott királyi katonai seregben, utóbb a pozsonyi korona őrseregben szolgált.

Es miután az 1625. évi 26. törv. cz. rendelete szerint azon 50

¹⁾ Pozsonyi kápt. libro 4. Fasc. 4. nro 11.

²⁾ A kancelláriai jegyző könyvi szám pag. 1028. — A czímeres levél hiteles másolata a Nyitra megyei levéltárban van ezen utóirattal : „*Anno 1754. die 27. octobris in superiori Civitate Nitriae coram deputatione sine investigationibus Dominorum nobilium considente cum suis genuinis originalibus collatum.*“

német katona, kik a magyar korona-örsereg mellett szintén korona-örségi szolgálatul voltak felállítva, de kik, mint e törv. cz. 1. és 2. szakasza tartalmazza : „qui quidem quinquaginta milites germani, quia hactenus aliunde dependere videbantur, dignum est, ut deinceps a tali Regimine absolvantur, et non ab aliis, quam conservatoribus Coronae et Castellanis habeant dependentiam ; in severiorique disciplina, quam hucusque factum, contineantur ; atque super damnis per ipsos illatis Domini Conservatores Coronae et Castellani debitam satisfactionem ad partis lesae instantiam impendere debeant et teneantur“ — féktelenkedők lévén, a magyar korona-örök és várnagyok parancsnoksága alá rendeltettek ; — valószínűnek látszik, hogy Szabó András, a várnagyok egyike lehetett és a törvényben említett eseteknél kintinő szolgálatot tett, miért is szolgálatai jutalmául 1628. évben nemesítő címerlevelet nyert.

Midőn Szabó András a czímeres levelet kapta, volt két fia Pál és Péter, ezek a cz. levélben említetnek. Pál Felső-Széliben, Péter Taksonyban Pozsony megyében telepedett le :

Péter szül. 1625. meghalt 1685-ben az említett okmány szerint. Maradt két fja : II. Pál és István, ez maradék nélkül halt el.

II. Pál szül. 1657-ben ; meghalt 1700. évben ; — és hagyott maga után egy fiút II. Istvánt árván.

II. István szül. 1686-ban. Taksonyból Nyitra megyei Negyedre telepedett, és minthogy Negyeden volt már Szabó István nevezetű, közönségesen Szabó Pál-Istvánnak hívattatott. Nőül vette Takács Erzsébetet, kitől két fiút hagyott ; Józsefet, III. Istvánt és egy leányt Máriát. Midőn 1754-ben országszerte nemesi investigatio tartatott, ő magát a czímeres levélben említett Péter unokájául igazolván, mind magát, mind két fiát a Nyitrai megyei nemesek lajstromába beíratta. Meghalt 1755-ben. Maradékai közönségesen „Negyedi Szabó“-knak neveztetnek.

I. József és III. István által a család két ágra szakadván, tagjai elszaporodtak.

III. István ágából, kik a nyitrai püspökség Negyedi curialis telkeiből inscriptiókat szereztek, — Gábor az 1809. évi insurrectio-ban ösmesteri minőségben vett részt.

Béla (szül. 1808.) a jogtani pályát bevégezván, ügyvéd lett. 1836-ban Győr megyében és 1842-ben Mosony vármegyében magát a nemesek lajstromába bejegyeztetvén, azon megyékben táblabírónak neveztetett ki. Szép tehetségét és közjogi alapos, mély tudomá-

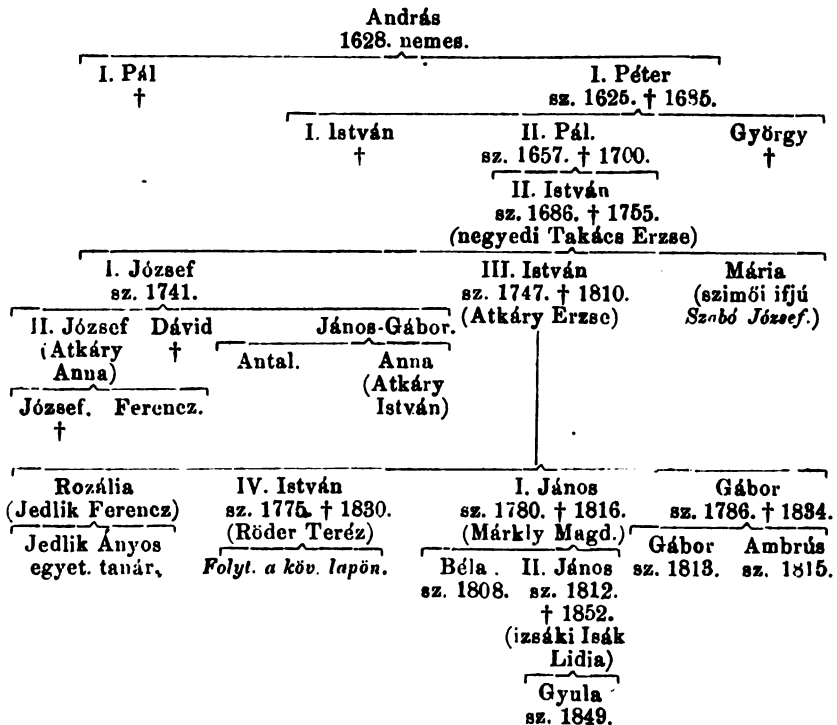
nyát tanusítja következő című munkája: „*Magyarország Monarchia állása status-jog és a sanctio progmatica értelmében.*“ (Pest 1848.)

Alajos az orvosi pályára adván magát, orvos sebész tudor, szülész és szemész mester, és állatgyógyász lett. Jelenleg a kir. m. állatgyógyintézetben Igazgató-Tanár. A „Magyar néplap“ s utóbb a „Hírnök“ politikai napi lapot alapította, melyek tulajdonosa.

Ede és Adolf az 1848. és 1849. években a honvéd seregben hadnagyi rangban szolgáltak. Adolf Éjszaká Amerikába kivándorolt és ott telepedett meg.

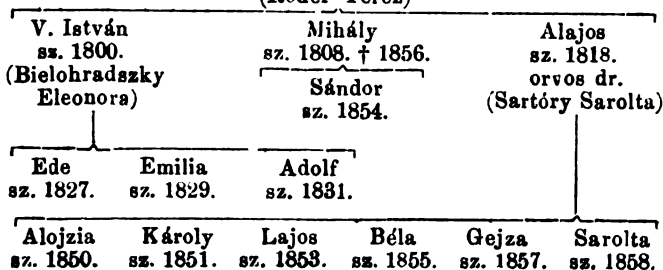
A család többi tagjai nagyobbára mezeti gazdasággal foglalkoztak s foglalkoznak.

A leszármazási fa következő ¹⁾:

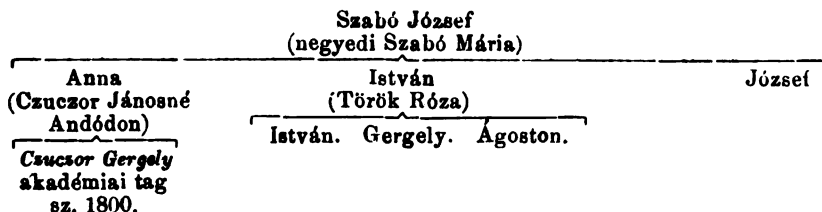
¹⁾ Családi közlés szerint.

IV. István, *ki az előbbi lapon.*
sz. 1775. † 1830.
(Röder Teréz)

Koszorús költőink egyike Czuczor Gergely származása miatt, ki leány-ágon, nagyanyjáról szintén a negyedi Szabó család ivadéka, érdekes ide iktatni a következőket :

Komárom megyében Szimő helységben van egy, szintén Szabó nevű család, melyből Szabó József a múlt században nőül vette negyedi Szabó II. Istvánnak leányát Máriát. E család származási fája imez :

E szerint a negyedi Szabó családnak leány-ágon két nevezetes ivadéka a benzés rendből Czuczor Gergely a jeles költő, és Jedlik Ányos egyetemi tanár, n. rector, a jeles természet és vegytani tudós.

Szabó család. (Nyéki) Pozsony megyei Nyék helységben már 1484-ben, midőn Nyéki Ulrik curiájába zálogjogon magát ország-bírói parancs mellett a Theedi család beiktatta, a többi közt ellentmondtak nyéki Zabó Lukácsnak fiai Péter és Benedek. ¹⁾

Lehet, hogy e család vérséges viszonyban állt a Pozsony megyében azon korban Nagy Ilka, Közép-Borsa, Theyfalu, Kisfalud, Magyarbél, Hosszú-Éthe vagy Theber-Éthe, Bodóvár helységben birt és ezekről előnevezett Szabó családokkal.

¹⁾ Pozsonyi kápt. Cpsa 4. fasc. 7. nro. 4.

Szabó család. (Partai) Erdélyi család. Közülök János szászvárosi állomási biztos 1848-ban. Öcscse Albert helyettes szolgabíró volt Hunyad megyében, 1849-ben megöletett Dobrán az oláhok által Farkas Elek, Lázár N. és Vajda Sándor birtokosokkal együtt.

Szabó család. (Patróhi) Somogy vármegye nemessége sorában állott 1488-ban patróhi Szabó László. ¹⁾

Szabó-Palumbo család. Zemplin vármegye czímerleveles családai sorában említetik. ²⁾

Szabó család. (Péterfalvi) Ugocsa vármegye azon nemes családainak egyike, melyek 1750-ben Péterfalva helységre nádori uj-adományt vittek. ³⁾

E század elején közülök Péterfalván közbirtokosok voltak Szabó András, Pál, György, József, László és Gáspár. ⁴⁾

Szabó család. (Petri) Petri Szabó Mihály 1492. előtt csesdi Báthori Andrástól Somogy vármegyében Merenyei Ambrús deákkal együtt kapta Nezdefalut. ⁵⁾

Szabó család. (Petrusevich) Szabó másképp Petrusovich (vagy Petricsevich) János 1569-ben gyarmathi Balassa Jánost és Andrást erőszakoskodás és megveretés miatt megidézetti. ⁶⁾

Szabó család. (Poharich) Poharics másképp Szabó István 1655-ben hirdette ki czímeres nemes levelét Nógrád vármegyében. *Lásd Poharics cs.*

Szabó család. (Másképp Pap) Szabó másképp Pap Miklós az erdélyi fejedelemtől nemes levelet nyert, mely 1633. dec. 17-én kelt Gyula-Fejérvárott; és 1634. febr. 23-án Kraszna vármegyében kihirdettetett. ⁷⁾

Szabó család. (Rajkai) Mosony vármegyei nemes család, melyből rajkai Szabó Bertalan, mint Helena nevű néhai nejétől született Dorottya leányának gondnoka 1551-ben Porkoláb János és fia Balás testamentoma ügyében Mosony megyei Rajkán fekvő curialis háza és Komárom megyei Neszmély, Fizektó, Suuz, Almás helységbeli részbirtokok iránt tanuvallást tétetett. ⁸⁾

¹⁾ Teleki, Hunyadiak kora. XII. köt. 401.

²⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 117.

³⁾ Szirmay C. Ugocsa pag. 124.

⁴⁾ Ugyan ott. 126.

⁵⁾ Budai Fer. Hist. Lexion I. K. 171.

⁶⁾ Pozsonyi kápt. Ex. stat. I. 31. F. 5. Nro 31.

⁷⁾ Bihar megye levéltárában van az eredeti armalis.

⁸⁾ Esztergami káptalan libro 27. f. sc. 1. nro 8.

1554-ben nevezett Dorottya Rajkán volt nemesi curiájának Bezenczy Pálnak fia Kelemen által elfoglalása iránt Nádasdy Tamás nádortól szerzett megintő, és idéző parancsot. ¹⁾

1569-ben nevezett Szabó Bertalan Mosony vármegye szolga-birája volt. ²⁾

1573-ban Szabó Bertalan eladta rajkai hazának felét Opp Rudolfnak. ³⁾

1614-ben Illésy János török tolmács Streith Farkas nemzetségből származott Szabó János magvaszakadtán Rajka mezővárosban kúriába beiktattatik, ellenmondván Szabó Zsófia a. ⁴⁾

Szabó család. (Máskép Raczkóy) Szabó máskép Raczkóy (vagy Raczkóy?) Péter tiltakozik N.-Szombat város tanácsa ellen, hogy távollétében ottani szállását feltörvén, kereskedelmi czikkeit elhordatá, és 5000 ft. ára kárt okozott. ⁵⁾ Nemes voltáról nincs adatunk.

Szabó-Sárói család. Ugy látszik, — Bars megyei Sáró helységbeli eredetű. A sok Szabó nemzetségtől megkülönböztetés miatt Szabó-Sárói-nak neveztetik. 1812-én óta Békés megye nemesi lajstromában találjuk.

A család több tagja Pesten ügyvédkedett. Egyik már 1796-ban a Martinovicsféle összeesküvők pere tárgyalásakor neves ügyvéd volt. Albert jelenleg ügyvéd Pesten.

Szabó család. (Máskép Seres) Szabó máskép Seres György 1656. mart. 28-án Bécsben kelt czímeres nemes levélben nemesítetett meg, és a czímerlevél azon évi august. 22-én Bihar megyében kihirdetett. ⁶⁾

Szabó család. (Siklósi) Szabó máskép Siklósi Péter 1828—34. körül Győr vármegye másod alispánja és egykor országgyűlési követe volt. Meghalt 1857. évi májusban kora 77. évében.

Szabó család. (Sásvári) Ugocsa megyében Sásvári helységben 1462-ben birtokosok voltak Szabó Tamás, Péter és Balás. ⁷⁾

Szabó család. (Szepsi Sz.-györgyi) Székely eredetű. Közülök Daniél Sepsi Szent-Györgyön esküdt népszószóló volt 1831. körül.

¹⁾ Pozsonyi káptalan ex Statutoriis.

²⁾ Ugyan ott libro 15. fasc. 2. nro 13. ex Stat.

³⁾ Ugyan ott Prot. Serial. 13. f. 14.

⁴⁾ Ugyan ott az eredeti, és libro 5. Fasc. 8. nro. 17.

⁵⁾ Esztergami kápt. libro 4. folio 189.

⁶⁾ Bihar megye levéltárában van az eredeti czímeres nemeslevél.

⁷⁾ Sairmay C. Ugocsa pag. 116.

Szabó-Simon család. Erdélyi család, melyből J ó z s e f 1815-ben Kolosvárott főkörmányszéki ajtónálló.

Szabó család. (Sarkadi) Küküllő megyében sarkadi Szabó J ó z s e f ügyvéd 1848-ban.

Szabó család. (Sárpataki) Szintén Küküllő megyei család, közülök J á n o s alszolgabíró 1794-ben, L á s z l ó 1815. körül szolgabíró, utóbb törv. széki ülnök, és számvevőbiztos volt. — Valószínűleg e családból volt L a j o s ugyan ott szolgabíró 1815-ben.

Szabó-Rátz család. (M.-Süllyei) Már „R á c z” néven e munka IX. kötetében volt róla szó. Ehez adhatjuk még a következőket : P á l ügyvéd, N. Enyed feldulásakor 1849. jan. 8-án az oláhok által gyilkoltatott meg.

Fogarasz vidékén J á n o s szbíró 1815. körül. L a j o s ugyan az 1843-ban. Mihály törv. széki ülnök, A n t a l sebész 1825. körül.

Szabó család. (Szalai) Nógrád megyében az 1684. évi nemesi összeírásban találjuk szalai Szabó Miklóst, mint ki az akkori nemesi insurrectioban személyesen vett részt.

Szabó család. (Máskép Szakal) Szabó máskép Szakal A m b r u s 1589-ben ellentmondott azon kir. helytartói iktató parancsnak, mely szerint Szakal máskép Vajda B a l á s és L á s z l ó Pozsony megyei Gyorsóka helységben egy nemes telekbe beiktattattak. ¹⁾ (Az oklevélben „Z a b ó” és „Z a k a l”-nak iratik.)

Szabó család. (Szánthói) Törzse-öse Szabó M á r t o n, kitől a család a XVII. század közepe óta hiteles kimutatás szerint máig hatod- (s tán heted-) izig terjedt szét, III. Ferdinand király korában mint hadnagy szolgált a cs. kir. hadseregben, és hadi pályáján vitézsége által érdemeket szerezvén, 1652-ben febr. 21-én kelt czímeres nemes levelet nyert, mely Abauj megyében a nemesség szerzőnek ősi szülő földjén kihirdettetett. ²⁾

Nevezett Szabó Mártonnak ősi lakhelye és szerény birtoka Abauj vármegye Szántó nevezetű m. városában volt. Itt házasodott ő meg, feleségül vévén az ősrégi szaszfai Uza család egyik sarjadékát, uzapanniti és szaszfai Uza Bernátnak selyébi Kovách Dorkótól származott leányt Uza Erzsébetet, kivel Szaszfán, Kériben és egyebütt is ősi birtokot öröklött és kitől született fia Szabó I. Z s i g m o n d és tán P é t e r.

Meghalt Szabó M á r t o n , vagy is jobban mondva a török el-

¹⁾ Pozsonyi kápt. Ex stat. libro 2. fasc. 8. nro 15.

²⁾ Hiteles oklevelek szerint, nagyobb részint mind saját levéltáramban.

leni egyik ütközetben 1659. táján elesvén, özvegye Uza Erzsébet másodsor férjhez ment Gömör megyébe runyai Soldos Sámuelhez.

Szabó I. Zsigmond édes atyját korán elvesztvén, édes anyjáról mostoha atyjánál runyai Soldos Sámuelnél nevelkedett Gömör vármegyében és idővel Gömör megye tábla bírása és szolgabirája volt. Élt 1669—1696. évi időközben. Birt neje jogán Gagy-Bátorban is. Felesége runyai Soldos Borbála, runyai Soldos Istvánnak Kertész Ilonától született leánya volt; ki miután özvegységre jutott, másodsor férjhez ment Szent-Iványi Mátyás hoz, a multszázad elején Gömör vármegye főjegyzőjéhez. Ezen

Soldos Borbálától Szabó Zsigmondnak hat gyermeke született, u. m. két fiú I. László és II. Zsigmond, és négy leány, úgy mint: Erzsébet Lövei Korpás Istvánné, Borbála hajadon, Mária Possat Györgyné, kik mindhárman magnélkül hűnytak el, és Zsuzsanna Jáan Györgyné.

I. László Gömör megyében maradt, hol Felfaluban székelt. Ezen vármegyének 1745—1765-ben jeles alispánja volt. ¹⁾ A reform. vallásról a kath. egyház hívei közé lépett. Kétszer nősült, első neje Szent-Iványi Borbála, mostoha nővére, említett Szent-Iványi Mátyásnak első nejétől nagy-dobai Dobay Borbálától született leánya Szent Iványi Borbála (1724) volt, kitől három gyermeke maradt: I. József, Krisztina senkviczi Paukovich András Gömör megyei főjegyző felesége és Juliánna görgői és toporczi Görgey Jobné. Másodsor nőül vette Rády Anna Máriát, kitől egy leánya maradt: Borbála, visontai Kovách Antal Nógrád megyei főszolgabírnak (1789.) felesége, ki Szakalban lakott.

I. József 1762-ben Gömör megye főszolgabirája volt, meghalt 1765. előtt. Házas volt, de ága elenyészett.

II. Zsigmond (I. Zsigmond fia) Gömör megyéből Nógrád me-

¹⁾ Bartholomides C. Gömör. 761.

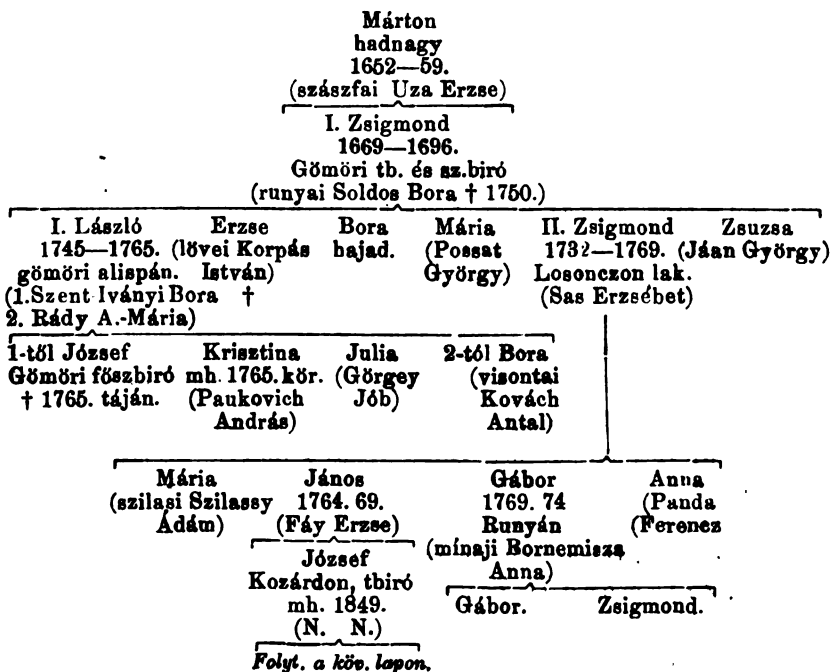
gyébe tette lakását, miután Mucsinyban birtoka volt, 1732. előtt Báshy Imrétől és Jánostól Demecser pusztá felét, Gallén Gábortól pedig Novák helység egy negyedrésztét szerezte meg. 1741-ben runyai házát át engedte, illetőleg elcserélte testvérével I. Lászlóval. Élt még 1769-ben is. Neje Sas Erzsébet volt. Ettől négy gyermeke maradt, úgymint: Mária Szilassy Ádámné, I. János I. Gábor, és Anna nemes Panda Ferenczné.

I. Gábor Runyán lakott 1769—74-ben. Nejétől minaji Bornemisza Annától fiai voltak II. Gábor, és III. Zsigmond, kiknél családfánk megszakad. Úgy látszik ezek ágából eredt Pál, kinek gyermekei: György, volt 9. zászlóalji honvéd és nővére Szakall Elekné.

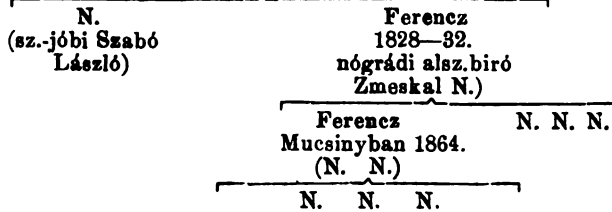
I. Jánosnak fia volt II. József (lak. Kozárd.) Nógrád vármegye táblabírája, meghalt 1849. táján. Ennek leánya szent-jobi Szabó Lászlóné, és fia Ferencz, (lak. Mukcsinyban) fiatalabb korában 1828—32-ig Nógrád vármegye alszolgabírája, meghalt 1845. körül. Nejétől Zmeskal leánytól fia Ferencz Mucsinyban stb. birtokos. Nejétől Illésy leánytól több gyermek atyja.

A II. Zsigmondtól származó ág reform. vallású.

A családfa következő :

József, *ki az előbbi lapon.*
Kozárdon, tbíró
mh. 1849.
(N. N.)

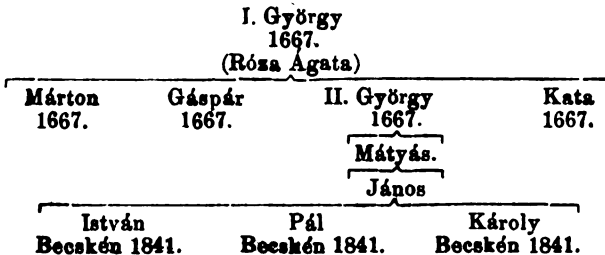

A család címere — mint följebb a metszvény mutatja — a paizs kék udvarában arany koronán könyöklő férfi kar, kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján pellikán fészkel, fiait melle vérével táplálva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Szabó család. (Szécsényi) Nógrád magyei Szécsény városból eredt, és innen Széchény-Szabó-nak nevezett Szabó György, és általa neje Róza Agatha, és gyermekeik Márton, Gáspár, György és Katalin I. Leopold király által nemesítettek meg Bécsben 1667. oct. 8-án kelt címeres nemes levélben, mely 1669. évben (feria 4. prox. post Dnicam 2. Adventus) Heves és Külső Szolnok megyék közgyűlésén Fülek várában kihirdettetett. ¹⁾

A nemesség szerző Szabó György valamelyik megnevezett fiának fia volt Szécsényi Szabó András, ki az 1684. évi nemesi összeírás szerint a nemesi insurrectioban vett részt.

Ugyan csak e nemesség szerzőtől származtatá magát a Nógrád magyei Becske helységben lakó Szabó család, és az érdeklött armalist magára alkalmazva, ily családfát igazolt 1841. januar 21-én Nógrád megye előtt :

¹⁾ Az eredeti Armalis Nógrád megy levéltárában.

Ezen családfai kimutatás mellett Jánosnak fiai különben is nemesi gyakorlatban élők, névszerint István, Pál és Károly Becskén lakozó kisebb birtokosok, Nógrád megyétől 1841-ben nemesi bizonyítványt nyertek. ¹⁾

Azonban e családfára vonatkozólag azon állítás, miszerint II. György egy személy lett volna a Nógrád megyei 1709. évi nemesi lajstromba, foglalt Szabó Györggyel, egyéni véleményen szerint tévedés, mert az azon Szabó György (lásd alább) lehetett, ki 1694-ben mint sztrégovai lakos Balczer másképp Martini Sámuellel együtt nemesített meg, és kinek nemeslevele Nógrádban 1694-ben kihirdettetett. (Valószínűbb is lévén, hogy ez utóbbi élhetett még 1709-ben, mintsem az 1667-ben élt Szécsényi Szabó II. György.)

Mint említők, a Nógrád megyei nemesi összeírásokban az 1684. évében találjuk a füleki járásban szécsényi predikatummal Sz. Andrást, ugyan akkor ugyan ott előnév nélkül Szabó Jánost, a kékkői járásban pedig Sz. Simont és Györgyöt. (És ez utóbbi György inkább lehetett a szécsényi II. Szabó György!)

Említetett Szabó Simonnak pedig nejétől Bobor Borbálától leányai voltak Mária, Krúdy Györgyné és Kata Nagy Mihályné. ²⁾

1705-ben a szécsényi járásban találják Szabó Pált.

1709-ben a losonczy járásban Szabó Ferencz özvegyét és Szabó Györgyöt, (bizonyosan az 1694-ben Balczerrel megnemesített.) A füleki járásban Szabó Ádámot és Dávidot, mint katonákat. — A szécsényi járásban Szabó Mátét (1706-ban kurucz kapitányt) ki egészen másczimerrel élt, mint a szécsényi Szabó család. (Róla alább.)

1711-ben Sz. Györgyöt (a Balczer rokonát) Dávidot és Ádámot, kik a Rákóczy hadból 1710. novemberben tértek haza.

Az 1755. évi nemesi összeírás mint jövevényeket említi Mátyást Sztregován, és Mihályt.

Egyébiránt a Szécheny-Szabó család czimere a följebbi armalis szerint függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali vörös udvar baloldaltól kék ruhás kar könyökben meghajolva nyúlik be, ezüst kettős keresztet tartva; a baloldali kék udvarban levágott turbános törökfej látszik, fölötte jobbról félhold, balról arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából természetes színű grif emelkedik ki,

¹⁾ Jegyzőkönyv 173. sz. alatt.

²⁾ Sz.-benedeki Convent,

első jobb lábával kivont kardot, a balbán zöld galyat tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról esüstvörös.

Szabó család. (Szent-jóbi) Bihar megyei nemes család. Törzse Szentjobi Szabó László, ki előbb Fráter István itélő mesternél, utóbb Rédey Ferencz váradi főkapitánynál szabó-mester volt, és mint ilyen 1618-ban Bethlen Gábor által czímeres nemes levéllel jutalmaztatott. ¹⁾ Utódai közül ismeretes

László a költő, ki 1767-ben született Ottományon Bihar megyében, és 1786-ban II. József rendszere alatt mint protestans a nagyváradi nemzeti iskolában oktatóvá neveztetett. A Józsefrendszer multával ettől elesvén törvényre adta magát és 1794-ben Bihar megye aljegyzője és gr. Teleki Sámuel főispán titoknoka lett. Belekeveredvén a Martinovicsféle összeesküvésbe, halálítélete fogságra változtatott, melynek folytán Kufstein várában 1795. oct. 10-én meghalt kora 28. évében. ²⁾

Másik tagja a családnak szintén László, kinek szántói Szabó családból vett feleségétől leánya Ónody Zsigmondné lett. Él a családból s birtokos Ottományban Szabó Márton s tán többen.

Szabó család. (Szathmári) Erdélyben Abrudbányán idős István adószedő, ifjabb István főjegyző, utóbb városi tanácsi és bányaszéki ülnök s hegymester volt 1848. körül. Pál aljegyző 1840. táján.

Szabó máskép **Székely család.** (Borbándi) Küküllő vármegyében György szolgabíró volt 1831-ben. József Vizakna város királybírája, utóbb Hunyad vármegye szolgabírája 1848-ban, s több országgyűlésen követ. Leányai Anna, Mária, Borbála, Küküllő megyében Egrestön, és Bala-vásáron birtokosoknak iratnak.

Szabó család. (Szemerédi) Hont megyei Szemerédről írta előnevét. Törzs-őse Nyitra megyei Ludán mvarosból eredt Andrástól, ennek nejétől Némethi György leányától Margittól fia Máté, ennek András 1545-ben a sághí Convent előtt igazolta be ezen genealogiát. ³⁾

Valószinűleg e család ivadáka szemerei Szabó Mihály is, ki 1572-ben Sz. Mihály-úr helységbeli minden jogát, melyet Ifju Jánosnak fia Farkas kötelezvénye folytán birt. Telegdy Györgyre ruházta. ⁴⁾

¹⁾ Az eredeti Ottományban Szabó Mártonnál.

²⁾ Toldy F. M. költészet kézi-könyve I. 574.—5.

³⁾ Esstergami kápt. Capsa 32. fasc. 12. nro 48.

⁴⁾ Ugyan ott C. 34. f. 2. nro 27.

Szabó család. (Szepesi) Szabó-Szepesi család Zemplin vármegye czímerleveles nemes családai sorában áll. ¹⁾ Közülök István a m. tud. akademiára 1827-en kétszáz forintot adott. ²⁾

Szabó család. (Máskép Szojja) *Lásd Szojja cs.*

Szabó család. (Hosszú-Éthi vagy Theber-Éthi) Pozsony megyei Csallóközben birtokolt. Közülök Sándor (Sándrinus Zabó de Hosszuethy alis Theberethy) Fekete Egyeddel és több más társával 1520-ban hűtlenségi bélyegen veszté javait, és azokat Nagy-Hechei László kapta. ³⁾

1526-ban Márton Theber-Éthén egy telkét elzálogosítja a Bíró és Mihály családbelieknek. ⁴⁾ Antal 1547-ben Csenkesz-Ethei birtok végett tiltakozott.

Szabó család. (Theyfalvi) Pozsony megyei nemes család, melyből theyfalvi Szabó János saját és neje Gergethey Orsolya (Gergethey István leánya) nevében, úgy gyermekeik Miklós és Erzsébet neveikben is Gergethei, Theyfalu, Martfalva, Ujfalva helységbeli birtok iránt 1510-hen gróf Szentgyörgyi Péter ellen tiltakozott. ⁵⁾

Szabó család. (Turóczy) Közülök Mátyás 1682. körül Doboka megyei birtokos volt. ⁶⁾ Ma ott nem létezik.

Szabó család. (Udvardi) Komárom megyei nemes család, melynek ismert törzse udvardi Szabó István a XVII. században, ki nőül vevén Konkoly Thege Erzsébetet, ettől leánya Zsuzsanna Fekete Jakabné volt.

Szabó család. (Uzoni) Háromszéki székely család, melyből a múlt században élt uzoni Szabó György, ki nőül vette árkosi Vereas Mózsas özvegyét Imre Ilonát. ⁷⁾

Tamás levéltárnok volt Háromszéknél 1815. körül.

Szabó család. (Vágási) Udvarhelyszéki Vágás falubeli eredetű nemes család, közülök Ferencz 1848. előtt főkormányzéki hivatalnok.

Szabó család. (Veszprémi) Szatmár megyei Csenger helység-

¹⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 117.

²⁾ 1827 : évi 12. törv. cz.

³⁾ Pozsonyi kápt. Ex stat. libro 2. fasc. 8. nro 18.

⁴⁾ Ugyan ott Prot. Serial. 5. folio 10.

⁵⁾ Pozsonyi kápt. Prot. 1. F. 217.

⁶⁾ Hodor, Doboka várm. 228.

⁷⁾ Ns. székely nemz. Const. 211.

ben veszprémi Szabó Bálint 1565-ben egy nemes udvartelket kapott királyi adományban. ¹⁾

Valószínűleg ő az, ki zudrói Veszpémy Bálint név alatt ugyan ott 1577-ben szintén egy telekre kapott adományt. ²⁾

Szatmár megyében e század elején is birtokos Szabó nevű család Esztró, Sándorfalu, Rápolc helységben, névszerint Szabó Zsigmond Ders helységben. ³⁾ Azonban veszprémi Szabó Bálint utódai-e? — azt nem tudjuk.

Szabó család. (Viski) Kolos megyében József 1815-ben megyei ajtón-álló.

Szabó család. (Zágoni) Székely eredetű. Közülök Antal fő-kormányshék melletti ügyvéd 1842-ben Kolozsvárott, testvére József fő-számvevőségi tiszt 1836. körül, fiai József, Imre és Alajos, leányai N. Folyovicsné, Teréz és Róza Ács Ferenczné.

Szabó család. (S.-Zaláni) Közülök Elek ügyvéd Torda megyében 1825. körül, Áron törv. széki ülnök Udvarhelyszéken 1837. körül.

Szabó család. (Zetelaki) Udvarhelyszéki székely származék. Tagjai közül János Koloskerületi tartományi biztos 1815. körül, Gergely tartományi főszámvevőségi tanácsnok 1831. körül. Ennek fia Ferencz Kolos megyében több helyen birtokos.

Szabó család. (Borsai) Pozsony megyei Közép-Borsán volt birtokos. 1509-ben Mátyás, Antal, Veronka és Ilona bizonyos eladományzott középborsai nemesi kúria végett a Csőke és Takács családokkal egyezkedtek. ⁴⁾

1512-ben Szabó Ilona Borsay Péter leánya megnyugtatja Felső-Kis-Magyar birtokra nézve a leány negyedét illetőleg a Loránth családot. ⁵⁾

Szabó másképp Berekovics család. Közülök János Csejthén Nyitra megyében kiváltságos házat Pálffy Jánostól 1604-ben örökösen megszerzi. ⁶⁾

Szabó-Décsi család. Törzse Szabó-Décsi János, ki 1686. évben I. Leopold királytól kapott címeres nemes levelet. ⁷⁾

¹⁾ Szirmay, Szatmár várm. II. 181.

²⁾ Ugyan ott.

³⁾ Ugyan ott. 40. 81. 116. 123.

⁴⁾ Pozsonyi kápt. Prot. I. folio 170. 171.

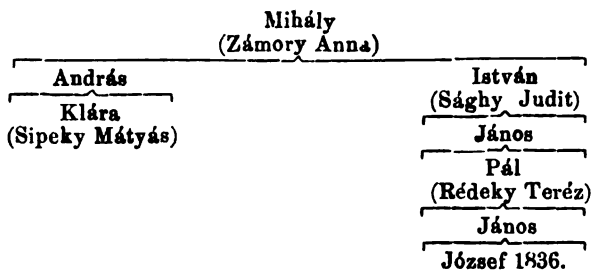
⁵⁾ Ugyan ott. Folio 338.

⁶⁾ Esztergami kápt. libro 11. folio 28.

⁷⁾ Collect. herald. nro. 826.

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tart. A paizs fölötti sisak koronáján karó mellett szőlő tenyész, a tökéről két oldalra két piros fürt lóg. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Szabó család. (Máskép Csepreghy) Törzse Csepreghi máskép Szabó Mihály a XVII. században Léva várában volt sok ideig főhadnagy, nőül vévén Zámori máskép Zakács Annát, azzal következő ágat terjesztett :

Szabó család. (Doborgázi) Pozsony megyei nemes család volt. Közülök Mihály 1505-ben Takács Lőrincz megöletese iránt nyomoztatott. ¹⁾

1627-ben valószínűleg e család ivadéka nemes Szabó János, nejével Anasztáziával, fiaival Márton és Jánossal és leányával Erzsébettel doborgázi Szelle Simon nejével Közölczés helységben nemes telket vesz kis-léghi Léghy Tamástól. ²⁾

Szabó-Imre család. Szabó-Imre N. (keresztnevét nem tudjuk) I. Leopold királytól kapott címeres nemes levelet, mely 1693. oct. 9-én Heves megyében ki hirdettetett. A nemesség szerzőnek (ki tán Mihálynak neveztetett, mert a Nógrád megyei 1709. évi nemesi lajstromban „Michael Szabó-Imre“ név fordul elő) fiai voltak Mátyás és István, kik Nógrád megye előtt az 1726. évi nemesi vizsgálatkor nemességöket atyjoknak nemes leveléről szóló s följebb említett 1693. évi Heves megyei bizonyítvánnyal igazolták.

A Nógrád megyei 1711. évi nemesi összeírás szerint Szabó-Imre Mihály mint császári hűségben elhunyt fordul elő; ugyan ott beírva István, mint ki honn tartózkodott a Rákóczy forradalom alatt.

Az 1755. évi nemesi lajstrom szerint András megyei főbiztos, István pedig a birtoktalan nemések sorában állt.

¹⁾ Pozsonyi kápt. Prot. 1. és 2. fol. 72.

²⁾ Ugyan ott. Prot. 5. f. 563.

Szabó család. (Iklódi) Trencsin megye nemesi összeírásába 1834-ben beiktatva. ¹⁾

Szabó család. (Máskép Kovács) Zemplin megye címerleveles nemes családainak egyike. ²⁾

Szabó család. (Kisfaludi) Pozsony megyében Kisfaludon birt Szabó Benedeknek fia szintén Benedek 1512-ben. ³⁾

Szabó család. (Magyar-béli) Szintén Pozsony megyei család, melyből János 1514-ben élt. Ugyan ott birt 1639-ben Márton. ⁴⁾ Úgy látszik — a nagy-ilkai Szabó családdal egy vérségű vagy közös-jogú család.

Szabó család. *Lásd Szűr-Szabó és Szűts-Szabó ca.*

Szabó család. Erdélyi család. Törzse Szabó Péter, ki Högye Jánossal együtt 1634. aug. 12-én Gy. Fejérvárott kelt címeres levélben nemesített meg, és címerlevele 1639. maj. 15-én Bihar megye törvényszékén hirdettetett ki. ⁵⁾

Szabó család. Szerzője Szabó Péter, ki 1654-ben nyert címeres nemes levelet. ⁶⁾

Czímere a paizs kék udvarában zöld dombon arany koronából kiemelkedő vörös ruhás, fekete kalpagos magyar vitéz, kinyújtott jobb karjával kivont kardot villogtatva. Ugyan ilyen alak látható a paizs fölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstkék.

Szabó család. Lázár György eszközlésére Báthori Gábertól kapta címeres nemes levelét, mely Alsó-Fejér megye levéltárában van. Tán ehhez tartozók az Alsó-Fejér megyében élő Szabó nevezetű családból Ignác, ott 1831. körül adóíró biztos, Lajos Hariban birtokos, Ferencz 1861. törv. széki ülnök, lakik N.-Enyeden.

Egyébiránt valamint Magyar — úgy Erdélyországban még számtalan Szabó nevű család van, melyeknek azonban előnév hiányában családok szerinti csoportosítása is lehetetlen.

Az előnév nélküli Szabó család alapítók közül még itt elé sorolhatók a következők :

Szabó család. A címeres nemes levelet Szabó János nyerte 1706-ban. ⁷⁾

¹⁾ Szontagh Dan. közl.

²⁾ Szirmay, C. Zemplin not. top. 117.

³⁾ Pozsonyi kápt. Prot. Bud. 3. f. 330.

⁴⁾ Pozsonyi káptalan Prot. 34. f. 197.

⁵⁾ Az eredeti Bihar megye levéltárában van.

⁶⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII.

⁷⁾ Collect herald. nro 761.

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren álló, vörös ruhás, prém kalpagos, sárga csizmás, kardos magyar vitéz, kinyújtott jobb kezével királyi pálczát tartva, előtte jobb felől a földre szúrva piros zászló leng. A paizs fölötti sisak koronáján vörös mezű kar könyököl, kivont kardot tartva, mely alatt jobbról arany nap, balról félhold, a kardhegye fölött arany csillag ragyog. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Szabó család. A czímeres nemeslevelet Szabó András nyerte 1709-ben I. József királytól ¹⁾

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren álló sárga bugyogós, piros kaftányos janicsar, tar fővel, oldalán puzdra lóg, jobb kezével kivont kardot tart. Ugyan ez alak ismétlődik a paizs fölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Szabó család. Törzse Szabó György 1694-ben I. Leopold király által Balczér másképp Martini Sámuellel stb. emeltetett nemeségre, és nemes levelök azon évi nov. 22-én Nógrád megyében hirdettetett ki. ²⁾ Mindkettő előbb Nógrád megyében Sztregován B. Balassa alattvalója lévén, 1695-ben Balassa Pál esztergami kanonok ezen megnevesítésnek az esztergami káptalan előtt ellentmondott. ³⁾

Nevezett Szabó György a Nógrád megyei 1709. és 1711. évi nemesi összeírásokban található. Valószínűleg pedig fia volt azon György, ki 1755-ben a nemesi lajstromban szinten mint sztregovai lakos, de „jüvevény“, - jegyeztetett be.

Szabó család. A nemességet Szabó György és Kerestély 1714-ben szereztek. ⁴⁾ Czímerök a paizs kék udvarában arany búzakéve. A paizs fölötti sisak koronájából arany grif emelkedik ki, első lábaival arany búzakévét tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Szabó család. Alapítója Szabó György, ki Sóos Péterrel 1717-ben III. Károly királytól kapott czímeres nemeslevelet. ⁵⁾

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren álló vörös ruhás, sárga csizmás, kék öves, prémkalpagos magyar vitéz, oldalán fekete hüvelyű kard lóg, jobb kezével három nyilat tart. A paizs fölötti sisak

¹⁾ Collect. herald. nro 741.

²⁾ Protoc. C. Neograd, anni 1726.

³⁾ Esztergami kápt. libro 27. fol. 1.

⁴⁾ Collect. herald. nro. 640.

⁵⁾ Ugyanott nro 594.

koronáján vörös mezű kar könyököl, ijjat tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Szabó család. Szabó István és Ferencz 1741-ben Mária-Terézia királyasszonytól nyerték czimeres nemeslevelöket. ¹⁾

Czímerek a paizs kék udvarában zöld téren almás szürke lovon ülő magyar vitéz, nyereg takarója, dolmánya, csizmája narrancsszínű, nadrágja vörös, fején vörös tetejű prém kalpag, oldalán fekete kardhüvely lóg, balkezevel a ló kantárát, jobb kezével kivont kardját tartja. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan öltözetű, zöld öves vitéz emelkedik ki, kardot villogtartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Szabó család. Szabó Mihály kapott 1756-ban Mária Terézia királyasszonytól czimeres nemes levelet. ²⁾

* Czímere vízirányosan kétfelé osztott paizs, a felső kék udvarban fehér mén száguld; az alsó ezüst udvarban jobbról balra rézsútosan vont négy vörös szelemen látható. A paizs fölötti sisak koronájából vörös nadrágú, kék dolmányú magyar ember emelkedik ki, feje fődetlen, jobb kezével kinyílt piros rózsát tart. Foszladék jobbról ezüstkék, balról ezüstvörös.

Szabó család. Szabó Mihály 1790-ben II. Leopold királytól kapott czimeres nemes levelet, mely szerint czímere függőleg kétfelé osztott paizs, a jobb oldali kék udvarban zöld téren magas zöld fa alatt fehér elefánt áll, a jobb oldali arany udvarban kékfehér csíkos rövid szoknyás, meztelen szerecsen áll, kezeivel felvont ijjat tartva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén zöld fa alatt fehér elefánt látható. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyfekete. ³⁾

Szabó család. Szabó Ambrús és fiai György és Mihály és Györgynek leánya Katalin czimeres nemes levelet nyertek III. Ferdinand királytól; azonban volt földesurok Várady Pál a megnevesítésnek az egri káptalan előtt ellentmondott.

Szabó család. (Darmói) Ez előnévvel említetik Juliánna szül. 1751-ben, meghalt 1831-ben Kassán. Neje volt Sihulsky más-kép Lipniczky Jakab kassai polgármesternek, ki 1801. jul. 28. halt meg Kassán ⁴⁾

Szaboszlai család. A hivatalos tisztí névtárakban néha Szabosz-

¹⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII.

²⁾ Collect herald nro 151.

³⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII.

⁴⁾ Magán közlés szerint.

lai máskor Szoboszlai néven fordúl elő; pedig nevőket bizonyosan „Szoboszló“ városról vevék.

Előnevők szerint több ily család van, ilyen :

a szaboszlói Szaboszlai család, melyből Ferencz 1791—1809-ben Doboka vármegyében törvényszéki úlnök, fiú ágon kihalt. ¹⁾ György 1794-ben Doboka megyében irnok. Egyik tagja most is él.

Másik a búzás-bocsárdi Szaboszlai család, melyből János 1815-ben Felső-Fejér megyében alszolgabíró. Lajos ugyan az 1848. előtt.

Tán ez utóbbinak csak külön ágát képezi a bürkösi Szoboszlai család, melyből József 1794-ben szintén Felső-Fejér vármegye alszolgabírája volt; noha már „Szoboszlai“-nak iratik.

Ismét tán más család a szaboszlai Szoboszlói másképp Tóth ²⁾ vezetű, lásd Szoboszlai cs.

Szacsvai család. (Léczfalvi és esztelneki) Tős gyökes székely eredetű. Nevét Háromszék Szacsva nevű helységéről vette. Egyik előde Szacsvai Gergely már a XV. században részt vett a szent-imrei csatában Hunyadi alatt. Azonban szakadatlan családfáját csak Bethlen Gábor koráig vihetni föl. Ekkor élt Szacsvai Mihály, mint egyik kapitánya Bethlen Gábornak, kitől 1623-ban a szacsvai jószágra adományt kap, és ugyan akkor vitézsége jeléül ily czimert : a paizs kék udvarában hátulsó lábain álló oroszlán, mely első jobb lábával kivont kardot tart. ³⁾

I. Mihálynak II. Mihály fiától unokája György és András oszlaták a családot két főágra, úgymint amaz a léczfalvi, András pedig az esztelneki ágazatra. ⁴⁾

Nevezett György feleségül vevén Léczfalvi Gele Lőrincz leányát Katalint, miután ezen ipa (t. i. Gele Lőrincz) „propter homicidium“ notát incurrált I. Apaffy Mihály korában, léczfalvi jószágát el-

¹⁾ Hodor, Doboka várm.

²⁾ 1794. évi erdélyi Schemat. 37. lap.

³⁾ Családi közlés szerint Hodor K. által; megjegyezvén, hogy e leírás nem egyezik meg Kőváry leírásával (Erdély cs. 226. l.) mely szerint a czimer hármaz zöld halmon könyöklő kar, kivont kard hegyén levágott törökfejet tartva.

⁴⁾ Kőváry szerint I. Mihálynak másik fia volt László és ennél szakadt volna ki a másik ág; szerinte a családfa nem egyez az itt közlöttel, mint alább látandjuk.

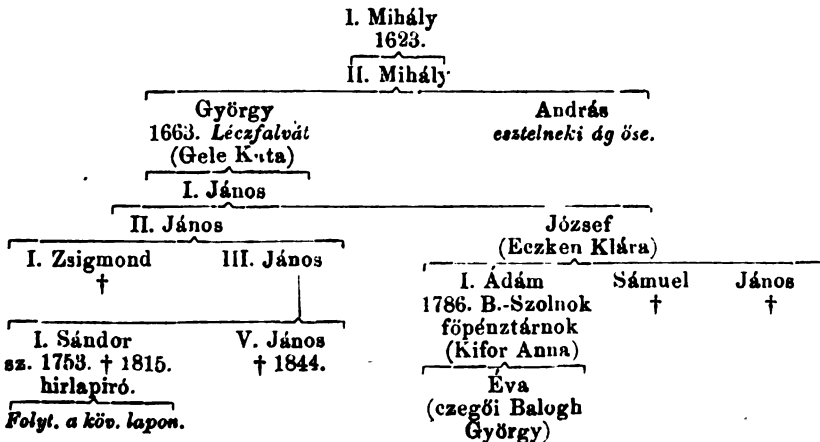
vesztvén, ezt veje Szacsvai György titulo novae donationis impetrálta különféle hadjáratokban szerzett érdemeiért, és abban 1663. febr. 26-án beiktattatott. Eddig e család „de eadem“ predikatummal élt; ez időtől ez ág „Léczfalváról“ neveztetett, és így alakult még a léczfalvi ág.

Azonban Szacsvai Józsefné Eczken Klára özvegyiségében fiait Adámot (k^{ft} B.-Szolnok vármegyei főbíró lett) azután Sámuelt és Jánost megyei birtokaira kitelepítvén és fiai polgári állásukat akkor legitimálni is kívánván, önkénytesen produkált, minek következtében a nevezett három testvér „de eadem et Léczfalva“ mind az erdélyi törvényszékek, mind az udv. kancellária által 1776-ban prodonatoriis et possessionatis nyilváníttak, noha azután is nagyobbára a léczfalvi predikatumot használták.

Ez ágból Sándor (szül. 1753.) az első magyar hírlapírók egyike volt; 1787. jan. 6-án Bécsből „Magyar kurir“ czimű lapot indította meg, és folytatá 1792. végeig. Merész s gyakran éles cikkei miatt végre Bécsot odahagyván, Kolozsvárra sietett, hol többször ismételt szélhűdés életének végét vetett 1815. maj. 15-én. Fiai közül.

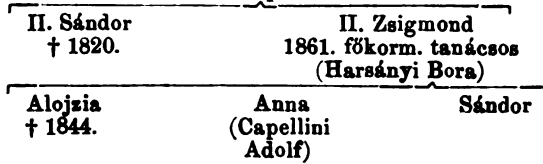
Zsigmond 1832-ben a főkormányshéknél fogalmazó, 1838-ban titoknok, e minőségben 1848-ig az udv. kancelláriánál, majd 1861-ben tanácsos, mint ilyen jelenleg nyugalmazva, ezen ág benne s gyermekeiben él.

A családja, — a léczfalvi ágon egészen lehozva — következő: ¹⁾

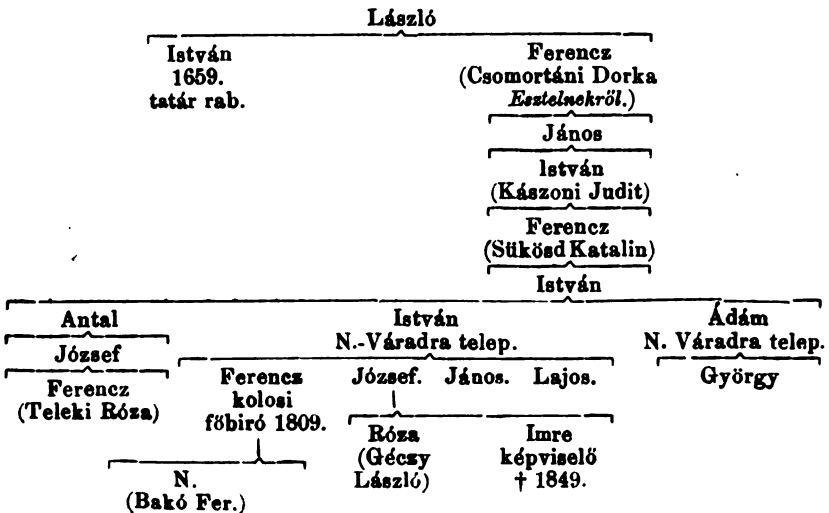
¹⁾ Hodor K. szerint családi közlés szerint.

I. Sándor, *ki az előbbi lapon.*
sz. 1753. † 1815.
hirlapíró.

E családja lényegesen különbözik a Kőváry által közlöttől, melyet — habár hitelesség tekintetében a család által közlöttnek utánna kell tennünk, még is mind a különbözés felmutatása, mind az ezen meg nevezett hitestársak végett ide kell iktatnunk. E szerint I. Mihálynak, ki 1623-ban adományt és czímet nyert, fiai II. Mihály és László, amaz a léczfalvi, ez az esztelneki ág törzse, II. Mihálynak fia György, a Gele Kata férje és 1663-ban Léczfalva szerzője; ennek fia III. Mihály, kinek Farkas Ilonától IV. Mihály, kinek Fejér Erzsébettől I. János és György, ez utóbbi két leánynak atyja, u. m. Teréz Dónát Józsefnének és Mária Keresztes Jánosnének. — I. Jánosnak nejeitől Pesti Juliától és Körösi Annától gyermekei: Sándor a hirlapíró, és János, ki mint huszár hadnagy 1842. halt meg. — Sándornak Szatmári Juliától fiai a táblán álló Sándor és élő Zsigmond, és ezek nővérei Julia és Sára Mike Sándorné.

Az esztelneki-ág származtatásában Kővári táblázata szolgál alapul, szerinte ez Lászlótól következőleg sarjadzott:

Antal ágán álló Ferencz 1848-ig az erdélyi főkormánysszéknél fogalmazó, utóbb is hivatalnok.

Istvánnak (ki Váradra Bihar megyébe telepedett) fia Ferencz Kolos megyében 1796-ban aljegyző, 1804-ben alispán, 1809-ben az alsó kerületben főbíró. Több leánya közül egyik Bakó Ferenczné. Birt a mezőségen és Petriben.

Józsefnek fia Imre, fiatal szép szónok, 1848/9-ben Bihar megyei országgyűlési képviselő, a függetlenségi okmány fogalmazásáért vértett el 1849-ben.

Szaday család. (Szadai) Zemplin vármegye kihalt családja, mely azon megyei Szada helységről, mint ősi birtokáról kapta nevét. Hajdani írásmóddal a helység és családnév „Zoda” alakban fordul elő. Már 1300-ban comes Ioannes de Zoda birta e helységet. ¹⁾

1374-ben „Zoday Miklos” hűtlenségi bélyegén nyerte a Monoky család Szadát. ²⁾

Szádeczky család. (Szadecsnei) Trencsin vármegye régi birtokos családjainak egyike, és Szadecsne ősi fészkeinek jelenleg is birtokosa.

A család korán megszorodván, számos tagjai miatt a szétesés okozta, hogy a Trencsin megyei 1736. évi nemesi összeírás némeleyeket földes úri, másokat pedig már csak az egyszerű curialisták sorába iktathatott; és pedig az előbbi rovatba jöttek Imre és János fiával Miklóssal együtt, az udvarhelyesek között pedig négy János, négy Mihály, két Andor, egy István, egy György, egy Zsigmond, egy Márton és egy Miklós fordulnak elő. ³⁾

1748-ban Moys-Lucskán laktak: Miklósnak a fiai; — a közép-járásban Jánosnak a fiai; — Szadecsnnén Zsigmond, Ádam, Mihály, István, Márton, Ferencz, három János, négy András és két György — az alsó-járásban lakott. Imre, Dezseren pedig János.

Az 1768. évi nemesi összeírásban Szadecsnnén laktak első Jánosnak örökösei Miklós és Gáspár, második János és ennek fiai Miklós és András, — ismét III. János és ennek fia Tadó — majd IV. János és ennek fiai János és József, végre V. János és ennek fiai György és Gáspár, — továbbá József

¹⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 103.

²⁾ Ugyan ott 171.

³⁾ Szontagh Dán. közl.

fiával Mihálylyal, — I. György, fiával Józseffel, — II. György és fiai Imre s György, — továbbá I. András fiaival János s al és Mihálylyal, és végre II. András fiával Andrással.

1803-ban Szadecsnén már negyven családtag iratott össze; Halácson pedig Antal fiával Lászlóval.

1837-ben a nemesi összeírás Szadecsnén már 78 családtagot talált, ezek közül mint kiköltözöttek említetnek Ádám Fejér megyébe; János Bács megyébe, Antal-Gyöngyösre, ki 1815-ben Szadeczký Zsigmond (tán atyja) nevére kapott nemesi bizonyítványt, Károly Nyitra megyébe szakadtak. — Ugyan csak 1837-ben Felső Lieszkón lakott János, Halácson Elek.

Szadeczký János a múlt század közepén Nógrád megyébe telepedett, hol Trencsin megyétől 1755. sept. 15-én kelt nemesi bizonyítványát Nógrád megyében 1760. maj. 10-én kihirdetteté. ¹⁾ Tán ennek leánya vagy unokája volt Szadeczký Krisztina Podhorszky Gáspárnak hitvese.

Mihály 1805-ben Vág-ujhelyi kath. segédlelkész volt.

E családból a legközelebbi időben főleg ismeretesek László h. ügyvéd és 1850-ben Trencsin megye társas törvényszéke elnöke, és fia Lajos szintén ott szolgabíró és állami ügyész.

A család czimere a paizs kék udvarában arany koronán könyöklő kar, kivont kardot tartva; fölötte jobbról félhold, balról aranycsillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján szintén olyan kar könyöklő, kivont kard hegyén levágott törökfejet tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Szadliss család. Árva vármegyei czímerleveles nemes család, és 1815-ben Szadliss Mátyás Árva megyétől nemesi bizonyítványt kapott. 1823-ban ismételve folyamodott azért a Szadlis család néhány tagja, de sikertelenül.

Régebben Trencsin megyében is székelt Szadlis család, nevezetesen 1646-ban Kiszuczva-Ujhelyen.

Szaidel család. (Sz.-Udvarhelyi) Közülök János Sz. Udvarhely város követe 1810-ben az erdélyi országgyűlésen, József ugyan azon városban posta-mester 1815-ben. János ugyan az 1825. után és városi tanácsnok, és követ 1834-ben, Ifj. János ügyvéd, Károly iktató 1848. előtt. ²⁾

¹⁾ Protoc. pag. 62.

²⁾ Török Ant. közl.

Szajbely család. Czimere következő: a paizs jobbról balra vont fehér széles szelemen által elosztott paizs, az alsó osztály zöld, a felső vörös, a fehér szelemenben pánczélos kar kivont kardot tart, balfelé fordulva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén olyan kar könyököl, kivont karddal. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Szajbely Henrik Theol. dr. 1850. pozsonyi, 1852-től esztergami kanonok.

Szajbely Frigyes Pesten h. ügyvéd 1838. körül, és utóbb is.

Szakács család. (Szent-erzsébeti) Több tagja Székely-Udvarhely városában hivataloskodott. Sándor 1792. és 1794-ben az erdélyi országgyűlésén követ. György ügyvéd 1825. körül, József iktató, István sebész 1848. előtt.

Szakács család. (Krasznai) A Szilágyságban birtokos. Ferencz Közép-Szolnok megyei levéltárnok 1848. előtt.

Tán szinten e család ivadéka Dávid és István, kinek özvegye Sándor Borbála Doboka megyében Fellakon, Dávid özvegye pedig Kis-Devecserben birtokos.

Szakács család. (Kis-Magurai) Közülök Sámuel ügyvéd Abrudbányán 1848. előtt.

György erdőgondnok Dézsen 1831-ben, melyik Szakács család tagja? — nem tudjuk.

Szakács család. Zemplin vármegye czimerleveles nemes családai közé soroztatik. Birtokos azon megyében Gercselyen. ¹⁾

Szakácsy család. Szabolcs megye nemessége sorában található.

Szakadáty család. A XIV. században élt Szakadáty György, kinek fia Jakab, kinek János, kinek Tamás 1448-ban rigómezőn Hunyadi János alatt harczolt, törökfogságba esett, de onnan idővel megszabadult, 1455-ben V. László király érdemeiért újra megerősíté Szakadát és egyéb jószágai birtokában. ²⁾

Szakadáty család birtokos Szatmár megyében, hol többi közt e század elején Miklós birt Derzs, és Kántor-Jánosi helységben. ³⁾

Szakadáty Zsigmond 1820-ban Arad megyében hirdetetté ki nemességét. ⁴⁾

¹⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 116. 279.

²⁾ Katona hist. crit. XIII. 2. pag. 620. — V. ö. Lehoczky Stemat. II. 368. és Budai Polg. Lex. III. 274.

³⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 81. 88. stb.

⁴⁾ Arad megyei jegyzőkönyv 1522. sz. alatt.

Szakadáty János Erdélyben 1848-ig főkormányzászéki irnok volt.

Szakall család. Nógrád megyei nemes család Losonczon és vidékén. Örökségi birtoka Kis-Romhányban fekszik. Törzse Szakall András, 1688. mart. 8-án I. Leopold királytól kapta czímeres nemes levelét.

A megyei nemesi összeírások családtagjai közül évenként a következőket tüntetik fel :

1705-ben Szakall János és András, valamint ugyan ezek 1709-ben személyesen részt vesznek a nemesi fölkelésben.

1711-ben szintén azok — mint a foradalom alatt honn maradtak, jelöltetnek.

1726-ban Szakall András a nemesi investigatiókor elémutatja a följebbi czímeres levelet.

Az 1734. és 1755. évi kétségtelen nemesek sorában állnak Szakall András és István.

Jelenleg a család két, vagy több ágon is él. Egyik ág ivadéka Elek 1848. előtt Losonc város jegyzője, volt honvéd százados, 1861-ben választott megyei főbíró, jelenleg a nógrádi gazdasági egyesület titkára. Neje szántói Szabó Emma.

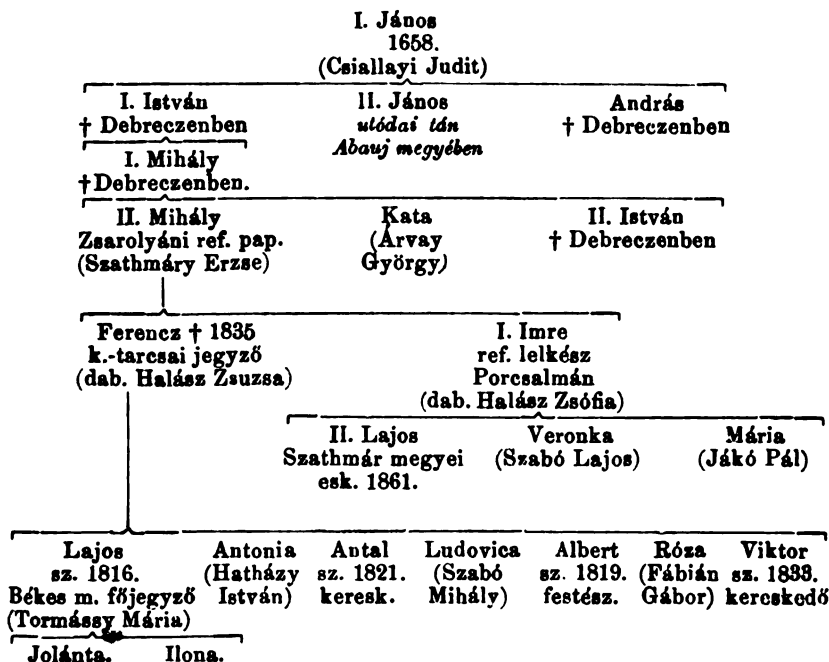
A másik ágból Andrásnak fiai: Antal, Ferencz és Lajos élnek, kik közül Antal 1842-ben rendszerinti esküdt, szolgabíró czímmel; jelenleg Gömör megyében él.

Szakál család. (Várad) Törzse Szakál János, ki nejével Csiallayi Judittal és István és János nevű fiaival II. Rákóczy Györgytől 1658. évi dec. 20-án Székelyhidon kelt czímeres nemes levelet nyert, mely Bihar megyének 1659. april. 8-án tartott közgyűlésében kihirdettetett.

A család czímere a paizs kék údvarában zöld téren sötétpej (spadiceus) lovon ülő, aranyozott karddal övedzett, veres magyar ruhát, zöld lefityegő prémes főveget és sarkantyús sárga csizmát viselő vitéz, jobb kezével két vitorlával ékitett dárdát, baljával meztelen kard hegyén levágott vérző fejét tart. A paizsot koronás sisak fedi. Foszladék jobbról aranyvörös, balról aranykék.

Hiteles okiratok szerint családfája ¹⁾ következő :

¹⁾ Magyoróssy János közlése szerint.

A család lakta megyejében mindenütt a kétségtelen nemesek sorában állt a legujabb időkig. ¹⁾

I. Mihály Szatmár megyében Zsarolyánban ref. lelkész és esperes volt. Ennek két fia Ferencz és I. Imre két ágra oszlatták a családot.

Nevezett Ferencz Békes megyében Körös-Tarcsán mint községi jegyző halt meg 1835-ben. Nejétől dabasi Halász Zsuzsannától következő hat gyermeke maradt: 1. Lajos, az ismert népdal-költő, kinek nevével, főleg az előtt, a szépirodalmi lapokban gyakrabban lehetett találkozni, szül. 1816-ban,— mint h. ügyvéd, Békes megye tisztii alügyésze volt, 184⁹/₉-ben főjegyző lett, 1861-ben ismét megválasztott, de lemondott, és mint ügynök jelenleg kereskedést folytat. 2. Antonia Hatházy István b. ujfalusi ref. lelkész neje volt. 3. Antal kereskedő Mező-Berényben. 4. Ludovika Szabó Mihály Csongrád megyei volt főjegyző neje. 5. Albert festész, ki művészete érdekében a külföldet is beutazta, 6. Róza Fábián Gábor körös-tarcsai népoktató neje. 7. Viktor K.-Tarcsán kereskedő.

¹⁾ A család nemességéről bizonyítványt vett ki Biharmegyétől 1796. évben (jegyzőkönyv 10-dik VII. sz. a.) Nemesi gyakorlatát mutatják Szathmár

I. Imre (II. Mihálynak másik fia) Szatmár megyében Porcsalmán ref. lelkész, nejétől dabasi Halász Zsófiától (ki az előbb említettnek nővére) következő három gyermeket nemze: 1. II. Imre 1857-től Czégény-danyádi Szatmár megyei község jegyzője, 1861-ben megyei esküdt, 2. Veronka Szabó Lajos neje. 3. Mária Jákó Pál h. ügyvéd, jelenleg derecskei szolgabíró neje.

Szakál család. (Kis-Jókai) E birtokos nemes családból Pál birtokos jelenleg Békes megyében Szent-Andráson, Csaba-Csütdön és Szent-Tornyan, neje Dabasról való Dinnyés Erzsébet. Atyja Szakál Jakab 1831-ben iratott Békes megye nemessége sorában. ¹⁾

A család többi ivadéka birtokos Bihar megyében Tótiban.

Szakállós család Trencsin megye nemessége sorában leljük 1646. és 1648-ban, ²⁾ nevezetesen Alsó-Drskóczon.

Zemplin vármegyében e század elején is a nemesség sorában olvasható. ³⁾

Szakmárdy család. (Diankovczei) Horvátországi nemes család, melyből János ítélő-mester, 1666. sept. 13. 1667-ig m. kir. személynök (Personalis) volt. Meghalt Beszterczen.

Szakmáry család. Bars megyében Léván tartja lakását. A család magát Erdélyből eredezteti. Czimere utba igazítása szerint a címeres nemes levelet Szakmáry István és András kapták 1722. dec. 5-én III. Károly királytól ⁴⁾

Czímerök — mint itt a metszvény ábrázolja, a paizs kék udvarában zöld téren fehér lovon ülő vitéz, nyereg takarója bibor színű, nadrágja, dolmánya vörös, arany zsinórzattal és gombokkal, fején prémes kalpag, lefityegővel, labán sárga csizma van, jobb kezével kivont kardot villogtat, a ballal lova kantárát tartja. A paizs fölötti sisak

megyétől a 1797—1800 és 1807. évi nemesi subsidialis összeírások, és ugyan ott 1809. évi nemesi felkelési lajstrom, melyben Mihály zsarolányi predikátor és fiai Ferencz és Imre is beírva vannak.

¹⁾ Békes megye jegyzőkönyve 2300. sz. a. 1831. évről.

²⁾ Szontagh Dán. közl.

³⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 116.

⁴⁾ Collect herald. nro 349.

koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A család e századbéli ivadéka közül nep. János 1820. előtt Bars megye főjegyzője volt, utóbb mint azon megye helyettes alispánja, és hzg. Eszterházy uradalmaiban úriszékék elnöke működött. Fiai közül Alajos előbb m. kir. testőr, utóbb 1850-ig Bars megye pénztárnoka, Imre 1848-ban Báthi lelkes, 1849-ben honvéd tábori pap, András 1848. és 1861-ben Bars megye pénztárnoka, Nep. János jelenleg is Rakonczán plébános.

A családfa ¹⁾ következő :

András
(Klobusiczky N.)

Nep. János
Bars m. főjegyző 1820. előtt.
(Reinprecht Erzsébet 1862.)

[Tudós +	Alajos Barsi pénzt. 1850-ig	Eleonora (Kanovics) László ügyvéd N. Szomb.)	András + Oktávia + Ferenz +	András + Szidónia + Jozefa + Imre pléb.	András Barsi (Nedeczky pénzt. 1848. 61.	Judit Vinczentia (Palu- gyay Flóris	Nep. János plébános Rakonc- czán.] Fran- ciszka

Szakmáry család. Szakmáry Dávid és András 1712-ben III. Károly királytól kapták czimeres nemes levelöket. ²⁾

Czimerök a paizs kék udvarában hármás zöld halom középsőjéből kinyuló két szőlő vessző, zöld levelekkel és egy-egy érett szőlő

¹⁾ Szontagh D. közl.

²⁾ Collect. herald. uro. 711.

fürttel terhelve, fölöttök a paizs tetejében arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján fészkében ülő, s fiai melle vérével tápláló fehér pellikán látható. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Tán e család ivadéka Szepes megyében Lucsivnán birtokos Szakmáry D ó n á t, és fiai 1850-ben.

Sáros megyében Szakmáry A n t a l birtokos.

Zemplin megyében szintén a nemesek sorában áll e nevű család. ¹⁾

Szakmáry család. (Kövendi) Ez előnévvel Szakmáry M ó z e s 1848. előtt Aranyos szék táblabírája. De neve „S z a t h m á r y“nak rva is előfordúl.

Szakmáry család. (Szakmári) Közülök S á m u e l 1848. előtt Vajda-Hunyadon kir. urad. hivatalnok.

Szakmáry család. Szakmáry J á n o s 1797-ben I. F e r e n c z király által nemesítetett meg.

Czímere a paizs jkék udvarában arany koronából kinyuló, zöld levelekkel dúsan ellátott három teljesen kinyílt piros rózsa. A paizs fölötti sisak koronájából fehér egyszarvú emelkedik ki, szarvára zöld leveles piros szőlőfürt van függesztve. Foszladék innen aranykék, onnan ezüstfehér. ²⁾

Szakmáry család. Azon régi nemes család, melyből G y ö r g y előbb pécsi, utóbb 1521—1524-ig, haláláig (ápril 7-ig) esztergami érsek s magyarország primása volt. ³⁾ Kassán a Szent-Mihály templomát megújíttata s megbővítette, 1783-ban két márvány követ találtak, melyeken nemesi czímere volt kimetszve ilyen felirattal : ⁴⁾

Georgius Szakmár

Lilia bina rosis totidem conjuncta gerebam ;

Rex detit auratum Corvinus et ipse leonem.

MCDLXXXVIII.

Mely szerint czímerében két lilium és két rózsa volt látható, és egy arany oroslán, melyet a család Mátyás királytól nyert czímerébe.

Szakolczay család. Trencsin vármegye nemesi összeírása mutatja föl 1646-ban mint Alsó-Drskóczon lakozót. Utóbb ott nyoma sincs. ⁵⁾

¹⁾ Szirmai C. Zemplin not. top. 116.

²⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII.

³⁾ Schmitt Archi Eppi Strigonienses II. 31.

⁴⁾ Budai Hist. Polg. lex. III. 276.

⁵⁾ Szontagh Dán. közl.

Szakolyi család. Zemplin vármegye czímerleveles nemes csalá dai sorában áll. ¹⁾

Szákony család. (Máské p B o g n á r) S z á k o n y máké p B o g n á r J á n o s 1713-ban III. Károly királytól kapta czímeres nemes le velét. ²⁾

Czímere négy részre osztott paizs az, 1. és 4-ik vörös udvarban pánczélos kar könyökö l kivont kardot tartva ; a 2. és 3. kék udvarban arany félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján szintén pánczélos kar kivont kardot villogtat, két oldalról két kiterjesztett sasszárny között, melyek közül a jobb oldali félig arany, félig kék, a másik félig vörös, félig ezüst. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról ezüstkék.

Tán ezzel azonos a Veszprém megyei Szakonyi család, melyből F e r e n c z szalóki birtokos, nejével Bersenyi Terézszel 1814-ben eladják sz. balási, bocskai és esztregnyei birtokrészeket Inkey János kamarásnak ; ugyan ekkor Szalókon birtokos S á m u e l.

J ó z s e f 1746. april. 28-án szül. Dabronban. Tanult külföldön, 1772-ben lett Nemes Csóbán prédikátor, 1786-ban Pápán, 1803-ban Veszprém megyei senior. Meghalt 1811. táján. Irt „Oskolai vezér“ s egyéb munkát. ³⁾

Veszprém megyében többen viseltek megyei hivatalt, így Szakonyi L a j o s 1838. körül aladószedő, I s t v á n ugyan akkor főszol-gabíró volt, sőt még 1847. jul. 5-én is megválasztva.

Ezeknél sokkal előbb Szakonyi I s t v á n 1658—92-ben Szatmár megye jegyzője volt.

Szalácsy család. Komárom megyében Csúzon birtokos. ⁴⁾

Szalaházy család. Doboka megyében birtokolt Meleg-Földváron, tőle származtak leány ágon a Hosszutelky, Budaházy, Liptay, Törtőry és Menyhárt családok. Többi közt M a g d o l n a szül. Törtörben 1509-ben, s férjhez ment Liphay Györgyhoz. ⁵⁾

Nevezetes tagja volt a Szalaházy családnak T a m á s, előbb 1524-től veszprémi, 1527-től egri püspök és m.-ország főkancellára 1537-ig. ⁶⁾

Szalánczy család. (Szent-Tamási) Régi család, melyet a Chák nemzetségből származtatnak. ⁷⁾ Erdélyben szerepelt, és oda — úgy

¹⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 116.

²⁾ Collect. herald. nro 666.

³⁾ Tudományos gyűjt. 1826. évi X. 87.

⁴⁾ Fényes E. Komárom várm. 121.

⁵⁾ Hodor, Doboka várm. 228. l.

⁶⁾ Pray, Specimen Hierarchiae.

⁷⁾ Pray Mss. tomo XIV. p. 7.

látszik — Magyarország alsó vidékéről a temesi banságból szakadt. Beházasodás után Erdély legnevesb családaival jött összeköttetésbe.

A XV. század közepén már Erdélyben virágozott, midőn Szalánczy János 1558-ban Izabella alatt ország tanácsos volt; és adót vitt a török Portára. ¹⁾ Ennek utóda, s tán fia György, ki 1594-ben Báthori Zsigmond alatt száműzetik s javaitól megfosztatik. Idősb László szintén egykor notát kap, fejét veszi (1594. sept. 3-án Gy-Fejérvárott) és elveszi Branyicskát. Ennek fia

Ifjabb László már Sz. Tamásról írta előnevét. 1603-ban Székely Mózsos megbizásából Radul vajdához követségben jár, 1636. körül Küküllőben lakott Csápon. ²⁾

György birta Zágont, magvaszakadtán 1626. jun. 26-án kapta azt Mikes Zsigmond. Neje volt Kemény Magdolna.

János 1632-ben az erdélyi fejedelem altitkára volt, mint ilyen írta alá april 7-én ifj. Rákóczy György részére az esküformát. Ez évi jun. 14-én Halmiban jelen volt Kemény János nászünnepe ³⁾ Ennek neje volt — úgy látszik — Kemény Erzsébet a fejedelem nővére. ⁴⁾ Ezzel egy korban élt s tán testvére volt

István, 1636-ban követ törökországba a nagyvezirhez, 1637-ben szintén követ, nov. 2-án indulván törökországba, ez év végén dec. 1-én Segesvárott fogságba tétetik. 1640—42-ben ismét követ, az 1646—47-ben is. Két fia és három leánya volt. ⁵⁾ Egyik leányát a középsőt 1636-ban vette nőül Torday Ferencz, a másik volt tán Erzsébet Jósika István dévai kapitányné, a harmadik lehetett Anna Toroczka Mihályné. Birt s lakott Mihályfalván (F.-Fejér várm.) és Csápon. Fia lehetett

Gábor, kinek Dobokai Klárától gyermekei: István és Dorrótya rápolti Macskásy Györgyné.

Erzsébet neje volt Barcsay Ákos fejedelemnek, 1660 évi tavaszon halt meg a Dévai várban.

Másik Gábornak neje volt Vitéz Anna.

György 1704-ben aláírja II. Rákóczy Ferencz száműzetését, neje Petky Anna. Tán nővére Anna, 1693. táján Bulcsést bóer neje.

¹⁾ Wolph Bethlen Hist. I. 621.

²⁾ Haller naplója.

³⁾ Kemény önéletírása. Kiadta Szalay 235. és 54.

⁴⁾ E munka VI. kőt. 175. lapon Szalánczy Lászlónak nejeül van írva Kemény Erzsébet.

⁵⁾ Haller Gábor naplója Kemény Not. Cap. Albens. II. 146.

Klára 1720. táján Katona Mihályné.

László és Gábor 1738-ban Csápon birtokosok.

Zsigmond 1753. a kir. táblai irnokságtól búcsút vesz, és meg-
nősül. Tán ennek fia

Zsigmond 1788-ban Szebenben tanuló, 1796-ban A. Fejérben
szolgabíró, „Örmény-székesi“ előnévvel.

A család jelenleg is szépirtokú Küküllő megyében, ezen és A.
Fejér, Kolos és Hunyad megyében többen viseltek megyei hivatalokat.

1827-ben Sámuel helyettes alispán, Zsigmond árvaszéki
bíró A. Fejér megyében. József derékszékbiro és árvabíró Küküllő
megyében, és talán ő 1846-ban sz. fölötti kir. táblai ülnök és az
országgyűlésen kir. hivatalos. István (de Sz. Tamás) helyettes szol-
gabíró Kolos megyében.

Elek 1827-ben Hunyad megyében szolgabíró, utóbb törvény-
széki ülnök. Fia Elek és Mózes, amaz Hunyadban szolgabíró volt.

Józsefnek a kir. táblai ülnöknek fia Sámuel hivatalnok
1863-tól kormányzéki titkár.

Alsó-Fejér megyében Örményszékesen egy ág birtokos, ebből
Anna, szintén Szalánczy Kristóf özvegye 1858-ban. Másik Kristóf
él Szebenben, hivatalnok a kamarai levéltár mellett.

László adóíró biztos A. Fejérmegyében.

Sámuel 1848. előtt megyei főbíró.

István özvegye Szalánczy Jusztina, László özvegye Ér-
sek Teréz.

Élnek s birtokosok Ferencz, Miklós, Domokos, Gá-
bor, Lajos stb. kamarai levéltári tiszt, Lajos A. Fejér megyei
törv. széki ülnök 1862-ben

Egyik Szalánczynak özvegye Pallós leány 1848. octoberben Kis-
Enyeden a duló oláhok gyilkolása elől menekültében két fiát a kútba
vetteté s magát is utánnok ölte. ¹⁾

Szalárdy család. Nevéről itélve, Bihar megyei kihalt nemes
család. Három tagját ismerjük a XVII. századból.

Szalárdy Miklós, alkalmasint pap, 1643-ban s utóbb is két
magyar könyvet ad ki. ²⁾

János Erdélyben 1666-ban főadószedő, a Rákóczyak korára

¹⁾ B. Kemény Gábor, Enyed vesszedelme 60. lap.

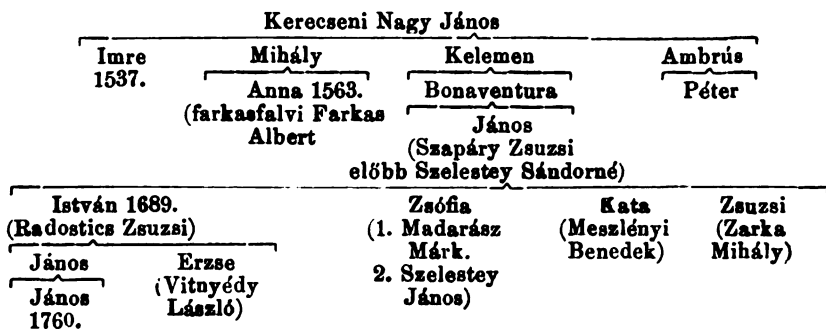
²⁾ Benkő Transylvania gener. II. 409.

fölötte érdekes „Siralmas magyar kronika“ írója, ¹⁾ mely munka Pesten 1853-ban nyomtatott ki.

Ferencz ugyan ez időben N. Váradon hadnagy. ²⁾

Szalatnoky család. Közülök Szalatnoky György 1600-1603-ig pécsi püspök volt. ³⁾ Iratott neve „Zalatnoky“-nak is.

Szalay család. (Kerecseni) Alapítója Bornemisza János, Pozsonyi főispán, ki Berzencze várában örökösévé tette kerecseni Zalay Jánost, szintén pozsonyi főispánt, a ki 1537-ben a pozsonyi káptalan előtt végrendeletet tett bábolnaki Károlyi Imre, ennek két fia György és János és rokona kerecseni Nagy János részére, a kitől a kerecseni Szalay másképp Nagy nevű család következő nemzékrend szerint ⁴⁾ származott :

A család Szala (vagy Zala) megyei Kerecsény helységről veszi előnevét.

Czímere a paizs kék udvarában hátulsó lábain ágaskodó kettős farkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot, a ballal üstökönél fogva levágott s vértől csepegő törökfejet tart. A paizs fölötti sisak koronájából szintén hasonló oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Szalay család. Esztergom vármegyéből szakadt Pest vármegyébe, hol nemes levele 1816. mart. 19-én tartott közgyűlésen kihirdettetett.

Ismert törzse Szalay János, kinek fia szintén János, ennek Mátyás, ennek nejétől Baranyai Katalintól fia I. Péter született

¹⁾ Benkő Transylvania gener. II. 410. Tud. gyűjt. 1824. IX. 77.

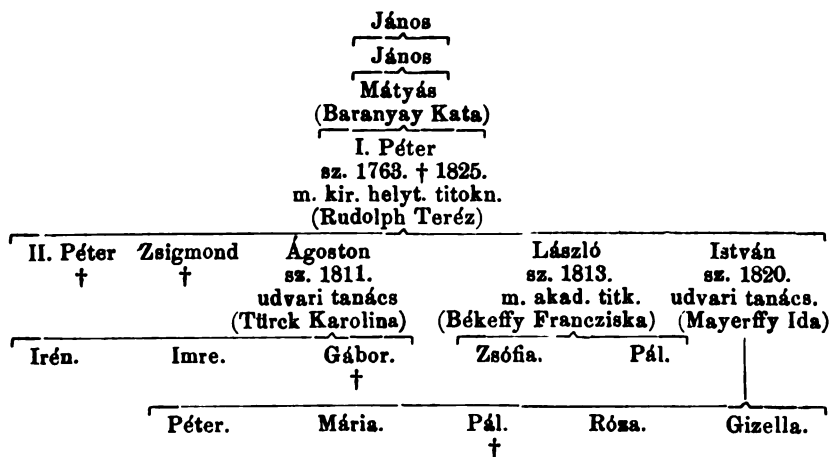
²⁾ Szalárdy Siralmas kronikájának kilencz könyve. Pest, Pest 1853. 589. lap.

³⁾ Pray, Spec. Hierarchiae I. 256.

⁴⁾ Wagner Tab. geneal. tab. XVVIII.

1763. nov. 20-án. Meghalt 1825. aug. 4-én Budán, mint elnöki titoknok a magyar királyi helytartó tanácsnál.

A családja ¹⁾ következő:

I. Péter a tudományok nagy kedvelője lévén, kéziratban három rendbeli munkát hagyott hátra: 1. *Igaz magyarnak ohajtásai*. 1806. (Lásd a nemzeti Múzeum kéziratái közt). 2. *Urbarium Regni Hungariae*, 3 kötetben ivrétben, mely az 1825. évi országgyűlés által kiküldött urbéri választmány munkálatainak egyik alapjául szolgált. 3. *Memoria Palatinorum et Locumtenentum Regionum Regni Hungariae fide diplomatica illustrata studio et opera Petri Szalay concinnata*. 4-rét. — Jeles magyar érem gyűjteményét Veszerle József tanár kéziratban maradt munkájában bővebben ismerteté. Nejétől Rudolph Teréztől öt gyermeket nemzett, kik közül kettő: Péter és Zsigmond kis korukban elhaltak, három

¹⁾ Családi adatok szerint.

életben maradt u. m. Á g o s t o n, L á s z l ó és I s t v á n, mind hárman jeles férfiakká válván.

Á g o s t o n, (szül. 1811. oct. 24-én) a sopronyi királyi váltótörvényszék elnöke s udvari tanácsos, a m. tud. akademiának l. tagja. Ifjúkorától fogvas szabad idejét a hazai régiségek studiumának szentelve, hazai régi irományokból, pecsétkekből, pecsétnyomokból, gyűrűkből, képekből, s egyéb hazai régiségekből igen jeles gyűjteményt szerzett, mely több ezer darabot számlál. 1831-ben mint jogász több ifjúbarátjával Horvát Istvánnak arczképét, ki a Diplomáciából tanára volt, úgy a két halotti beszédet mint nyelvünk legrégibb írásbeli emléket részre metszve kiadta. Nyomtatásban megjelentek tőle. 1. Levelek a XVI. és XVII. századból, Pesten 1830. külön és a Tudományosgyűjteményben. 2. Magyar régiségek Pesten 1831. külön és Tud. gyűjt. 3. Négyszáz magyar levél a XVI. századból 1504.—1560. Pest 1861. (E gyűjtemény teszi a m. akadémia által kiadott „Magyar Leveles-Tárnak“ első kötetét.) Hitvesével Türec Karolinnal három gyermeket nemzett: 1. Ir é n t, 2. Im r é t és 3. G á b o r t, ki meghalt.

L á s z l ó (szül. 1813. april. 18-án) a m. tud. akademiának rendes tagja és titoknoka, sz. kir. Pesten városának 1861-ben egyik országgyűlési képviselője; hazánknak általánosan ismert jeles publicistája, és egyik legjelesb történet-írója. Számos irodalmi művei közül nevezetesebbek a „*Status-férfiak és szónokok könyve*“ Pest 1845—47. *Publicistai Dolgozatok* 1847. 2. köt. és „*Magyarország története*“ eddig 6 kötetben stb. Nejétől Békeffy Francziscától gyermekei: Z s ó f i a és P á l.

I s t v á n (szül. 1820. jan. 28-án.) a magyar királyi földterhementesítési pénzalap igazgatóság alelnöke, udvari tanácsos, s a m. kir. helytartó tanács elnöki irodájának igazgatója, sz. István apost. királyi rendjének vitéze. Nejétől Mayerffy Idától következő gyermekei születtek: 1. Pé t e r, 2. M á r i a, 3. P á l m h a l t. 4. R ó z a 5. G i z e l a.

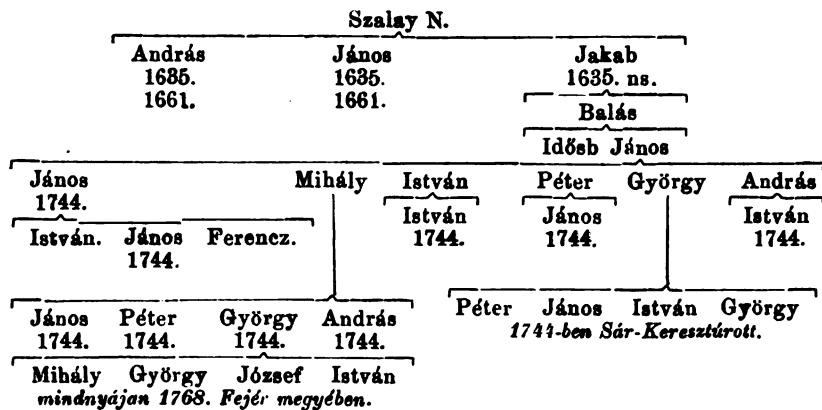
A család czimere — mint följebb a metszvény is ábrázolja — a paizs kék udvarában hármassal zöld halom középsőjén arany korona, melyen vörös csőrű és lábú fehér galamb áll, csőrében zöld galyat tartva. A paizs fölötti sisak koronájából természetes színű oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Szalay család. Zala megyei Csicsó helységből eredt, honnan egy ága Fejér megyébe is átszármazott:

A czímeres nemes levelet Szalay J á n o s, A n d r á s és J a k a b testvérek kapták 1635-ben II. Ferdinand királytól, ily czímerrel: a

paizs kék udvarában arany koronás oroslán hátulsó lábain ágaskodik ; a paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan oroslán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ¹⁾

A családfa 1744. és illetőleg 1768-ig következőleg terjedt szét :

1744-ben idősb János maradéki mind Fejér megyében laktak nagyobbára Sárkeresztúrott, úgy szintén 1768-ban is, mely alkalmakkal ott nemességüket produkálták.

1744-ben Csicsóban (Zalában) lakott Mihály.

Szalay család. Szalay Miklós kapta a czímeres nemes levelet 1670-ben I. Leopold királytól, mely mellett 1726-ban produkált Nográd megyében Szalay István. ²⁾

Czímerök a paizs kék udvarában zöld téren száraz fatörzsből kinyúló zöld ágon ülő fehér galamb, szárnyait repülésre kitarva, és csőrében zöld olajfa galyat tartva. Ugyan ez látható a paizs fölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

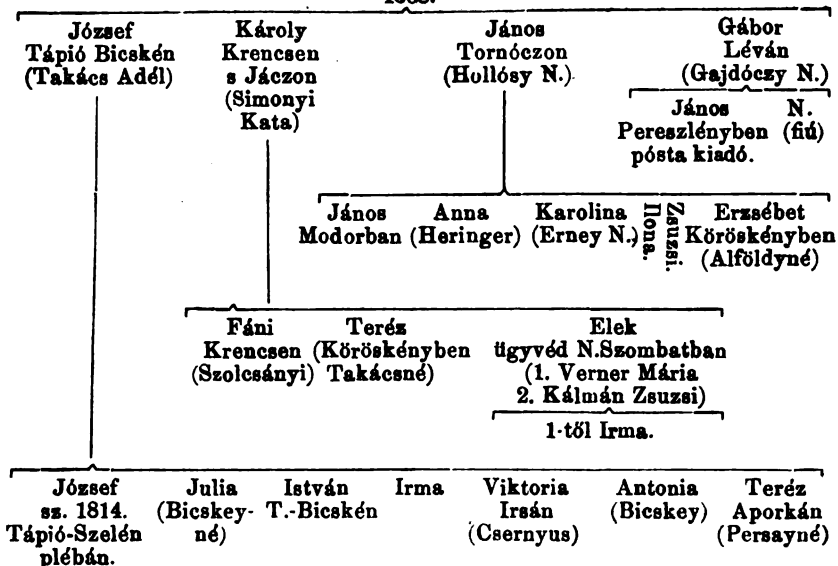
E családból István h. ügyvéd s Nógrád megyének a közügyekben élénk részt vett táblabírája volt. Meghalt 1842. körül.

Szalay család. Pozsony, Pest, Nyitra megyében székel. E század elején élt közülök idősb Gábor, 1808-ban volt m. kir. testőr, kitől a családfa ³⁾ így jö le :

¹⁾ Fejér megyétől 1744. aug. 18-án kiadott nemesi bizonyítvány eredetben, és 1768. évi Fejér megyei jegyzőkönyv.

²⁾ Nógrád megyei jegyzőkönyv 1726. évi.

³⁾ Szentagh Dán. közl.

Gábor
1808.

Szalay család. Pest megyében közülök Mihály 1798-ban alszolgabíró volt. Czimere a paizs kék udvarában zöld téren fészkében ülő pellikán, fiait melle vérével táplálva. A paizs fölötti sisak koronáján kar könyököl kivont kardot tartva, a kard alatt arany csillag ragyog. Foszladék jobbról aranykék, balról ezütvörös.

Tán e családból volt János, ki 1818. dec. 19-én kora 72. évében Alsó-Dabason halt meg. Özvegye maradt Tasnádi Székely Klára, kivel 44. évig élt, de gyermekök nem maradt.

Szalay család. Trencsin megyében a nemesi lajstromokban 1646-ban találjuk Györgyöt és Istvánt; utóbb Istvánnak özvegyét Ugróczon. 1658-ban és 1754-ben Latkóczon lakott a család; utóbb Trencsinben nyoma sincs. ¹⁾

Szalay család. (Széki) Erdélyben Szék kiváltságos város tanácsosa volt András 1848. előtt.

Szalay nemzetségbéliek. Magyar s Erdélyben még számtalan Szalay nevű család s egyén volt, s van, kiknek családi eredetöket s összeköttetésöket nem ismervén, álljanak itt kortani rendben a következők :

¹⁾ Szontagh Dán. közl. szerint.

Szalai B á l i n t deák 1526-ban kir. futár volt Nógrád s több megyéhez. ¹⁾

Szalai B e n e d e k eleesett 1556-ban Babocsa alatt. ²⁾

Szalai M i h á l y n a k neje 1559-ben Orsolya, Dubraviczky Márk özvegye. ³⁾

Szalai K e l e m e n 1566-ban várkapitány. ⁴⁾

Sz. B e n e d e k 1657-ben Soprony megyei Batiszfalvi nemesi kúriáján osztozik nádori parancs mellett A n n a nővérével. ⁵⁾

Sz. P á l 1721-ben az evangelicusok részéről egyik küldöttségi tag a főség elé. ⁶⁾

Doboka megyében feküdt hajdán S z a l a helység a Gyulai Sz. Márton Macskási és Kovácsi határokon, utóbb elpusztult, már 1725-ben pusztá (praedium). Hodor szerint ⁷⁾ ös fészke és birtoka 1408-tól 1610-ig a Szalay családnak. A kolosmonostori Convent levéltárának adatai szerint több, e családnévvel előtt sorolhatunk elé, de különböző előnevek miatt nem merjük egy családbélieknek állítani. Így

1408-ban élt pókai Szalay B a l á s.

1434-ben Zsigmond király ad Szalay I s t v á n és Bokay Zsigmond részére Czege, Fata, Borzova és Tökés puszták iránt parancsot.

1460-ban Margit, Szalay G y ö r g y neje és Oroszfáy Anna Harrinai Farkas Miklóssal pert folytatnak.

1478-ban Szalay L á s z l ó és társai ellen Katona helységben elkövetett hatalmaskodás miatt tanuvallatás kelt.

1526-ban Szalay G y ö r g y Ajton helység negyedrésztét megveszi Sombory Benedektől.

1543-ban Szalay G á s p á r Bongárti előnévvel élt.

1548-ban Sz. G y ö r g y neje Nyiressy Kata volt. Tán ezen György az, ki 1553-ban „K o v á c s i” predikátummal él.

1555-ben Sz. A n t a l megveszi Bádokban és Csepegő Macskáson Galaczy Ferencz részbirtokát.

1579-ben Sz. B o r b á l a derzsei Komjáthy Gáspárné, birtokolt Kovácsiban.

¹⁾ Engel Monumenta Ungrica.

²⁾ Pethő Gergely M. krónika.

³⁾ Szentbenedeki Convent fasc. 81. nro 2. és fasc. 97. nro 43.

⁴⁾ Istvánffy Hist. 332.

⁵⁾ Erdélyi okirat.

⁶⁾ Catalogus Mss. Bibliothecae Széchenyi-regnicó I. 4.

⁷⁾ Hodor Doboka várm. és magán közl.

1583-ban Sz. Zsófia Vajda Mártonné.

1607-ben Sz. Zsigmond magvaszakadtán publicáltatja a fejedelem annak apahidi (Fejér m.) részbirtokát.

1610-ben Sz. Ferencz neje Ördög Kata jogán birta egész Magyar-Ujfalut.

1614-ben Sz. Anna Makray Péterné.

Sz. György „sárfi“ előnévvel közhalmi részbirtokba igttattatik.

Sz. Ferencz „kéméri“ előnévvel, 1605-ben Segesvárnál sebet kap, tán ez az Ördög Kata férje. ¹⁾

Gömör megyében Szalay György előbb szolgabíró, 1635-ben lett alispán. ²⁾

Komárom megyében a kis-leéli pusztán Szalay István 1697-ben zálogba veszi Sembery Imre birtokrészét. ³⁾

Zemplin megyében a nemesek sorában áll, és e század elején birtokos Nagy és Kis-Azaron. ⁴⁾

Békes megyében Dobozon lakos és 1816-ban nemességét kihirdeti Szalay család. ⁵⁾

Arad megyében Sz. Gáspár és Pál 1825-ben a nemesek sorába iktattatnak. ⁶⁾

József kir. udvarnok, szül. Mosony megyébe M. Óvárrott 1762. febr. 5-én. József Mosony megyei 1. aljegyző és Ferencz 1799-ben Keszei Péter hagyományosai. Czímerök kék udvarban magyar vitéz kivont karddal, s azon törökfejjel. A paizs fölötti koronából egyszarvú női. stb.

Istvánnak nejétől Brezanóczy Erzsébettől fia volt Tamás.

Szalatnyay család. Közülök Gáspár 1660-ban (april. 29.) Zólyom megye esküdtje volt. Nógrádban szintén élt e család.

Szalbek család. Már e kötet 17. lapján Salbeck név alatt volt róla szó, ott áll családfája is. Azonban nevéket most „Szalbek“ alakban írják. Azokhoz, mik róla az idézett helyen állnak, pótlékkül és ki igazításul adhatók a következők :

Máté a törzs, előbb a moldvai fejedelem titkára volt. ⁷⁾ Fiai

¹⁾ Wolph. Bethlen tomo V.

²⁾ Bartholomaeides C. Gömör. 758. és 1635. évi 92. törv. cz.

³⁾ Fényes, Komárom várm. 118.

⁴⁾ Szirmai C. Zemplin not. top. 116. és 279.

⁵⁾ Békes megyei jegyzőkönyv.

⁶⁾ Arad megyei jegyzőkönyv 962. sz.

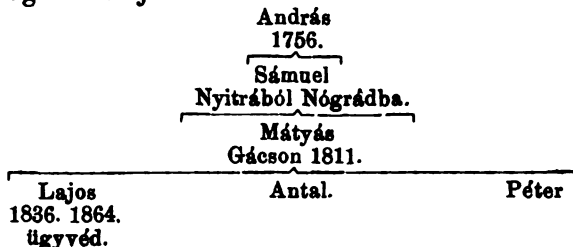
⁷⁾ Katona Hist. critica tomo XXXIX. p. 1008.

közül Ferencz, a jesuita 1705-ben született Jassiban, úgy szintén ott szül. Mihály is 1709-ben. ¹⁾

György 1848-ban Arad város képviselője, hosszas szellemi betegség után 1860. évi júliusban halt meg.

Szálé család. Nyitra megyei nemes család, azon megyéből egyéb megyékbe is elszármazott. Nyitra megyében Verbó mezővárosban születelt, az 1757. évi nemesi vizsgálatkor kétségtelen nemesnek ismertették Szálé András, kinek fia Sámuel Nógrád megyébe költözött, ennek fia Mátyás Gácson lakott és 1811. mart. 29-én Nyitra megyétől nyert nemesi bizonyítványát Nógrád megyében 1811. nov. 15-én kihirdetetté ki. Ennek fiai Lajos, Antal és Péter; kik közül Lajos hites ügyvéd, Gyürky Pál Krassói főispánnak volt titoknoka, nemességét Nógrád megyében 1836. jun. 18-án kihirdetetté, ²⁾ 1850—1852-ben Nógrád megyében Losonczon cs. kir. járásbíró volt.

Ez ág családfája ez :

Egy más ágból János nep. táblabíró Győr megyében Koronczón született 1784. maj. 16-án.

Egyik nevezetesebb női tagja volt a családnak Szálé Julja, Kovács N. Munkács uradalmi praefectus szellemdús neje, ki az írói pályán is felmutatta nevét. 1857. aug. 17-én alig 21. éves korában önkézevel vetett véget életének. ³⁾

Szálai család. (Sórfalvi) Erdély kihalt családainak egyike. ⁴⁾

Szalgháry család. Szabolcs megye nemessége sorában említetik. ⁵⁾ Nevét a hivatalos névtárakban Szalgháry, Szalgáry sőt Salgari ⁶⁾ alakban is találjuk. Melyik ezek közül a helyes? megmondani nem tudjuk, valamint azt: sem kapott-e, és mikor e család magyar nemességét.

¹⁾ Katona id. h.

²⁾ Nógrád megyei jegyzőkönyv 186. sz. a.

³⁾ Kubinyi F. és Vahot Imre: Magyarország képekben III. köt. 109. és Tabódy, Munkács multja és jelene 116—117.

⁴⁾ Kőváry Erdély nev. cs. 271.

⁵⁾ Fényes Elek, Magyarorsz. geogr. statis. stb. leírása.

⁶⁾ Még még „Szalkári” alakban is.

Lehet, hogy őse, sőt alapítója tán azon Salgari János cs. kir. őrnagy volt, ki az osztrák örökös tartományokra nézve 1777-ben „*Ehrenkron*“-i előnévvel megnevesítetett. ¹⁾

Magyarországban többnyire kormányzékeni hivatalokban találjuk tagjait, sőt szalgári előnévvel is. Ilyenek:

József 1787-ben a kassai kerületi pénztárnál (a helytartóság alatt) irnok, 1792-ben a kamaránál ugyan az, 1810-ben Sóvárott a kamarai sóhivatal számvevője, 1815-ben kohó-mester s Sáros megyei tbiró. 1825-ben a máramarosi kincstári igazgatóságnál protoco-lista, szállítási főbiztos s Marmaros megyének is tbirája. Tán fia

ifjabb József 1825-ben a máramarosi kamarai hivatalnál erdő mérnökségi gyakornok, és

János 1825-ben a sóvári kamarai sóhivatalnál hivatalnok.

Idős Józsefnek tán testvére Leopold 1810–15-ben kir. harminczadi hivatalnok.

Salgari révén találjuk Kajétánt, 1810-ben zemlini posta hivatalnokot.

A Szalgáry családból N. leány volt neje Szabolcsban Kállay Károlynak, és

Szalgáry Francziska neje bernátfalvi Földvály Györgynek

József 1844-ben Bocskón kamarai hivatalnok, ez vagy másik József 1850. után a marmaros-szigeti járásbírósnál irnok.

Szalkáry (így) Ferdinand 1825. Heves megyei utóbiztos.

Szalkay család. Máramaros, Szatmár megye nemessége sorában említetik. ²⁾ Sőt Zemplin megyében is. ³⁾

E néven történelmi személyiség volt László, előbb váczai püspök, 1524-től esztergami érsek. Neve az okiratokban ⁴⁾ közönségesen „de Zalka“ alakban fordul elé, de több történetiró, ⁵⁾ mint Budai Ferencz ⁶⁾, Jászay Pál ⁷⁾ határozottan Szalkaynak nevezik. Szirmay ⁸⁾

¹⁾ Megerle, Adelslexicon Ergänzungs. 432.

²⁾ Fényes Magyarország. Geogr. stat. állapotja.

³⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 116.

⁴⁾ Es több történet írónál, így Istvánffy „Zalkanus“ és „Szalkanus“-nak írja, miből némelyek Szálkán Lászlót faragtak, mások Zalka-t vélnék helyesnek, de hibásan. — Istvánffy-nál 1685. kiad. pag. 509. előfordul „Boronkanus“ is, kit mindenki helyesen „Boronkainak“ hisz, és ez mutatja, hogy „Salcanus“ alatt is helyesen Szalkay név lappang.

⁵⁾ Pető Gergely M. Krónika 99. lapján „Szálkán“-nak írja, rosziúl ugyan, de Zalkának ez sem.

⁶⁾ M. orsz. polg. hist. lex. III. 283.

⁷⁾ A magyar nemzett napjai a mohácsi vész után.

⁸⁾ Szirmay, Szatmár várm. II. 114. 115.

pedig Szatmár megyei Máté-Szalka helységbeli születésűnek állítja, és testvérejiül Szalkay Mártont, ki 1527. Eger várát védte János király részére, és Szalkay Balást 1552-ben Hevesben szarvaskői kapitányt.

László érsek, szegény, de nemes családból származott, s mint írják: vargának fia volt. Nemességére vonatkozik czimere, melyet egy tudósunk az esztergami főegyház levéltárából 1525. évben kelt oklevélen látható pecsétről adott ki, ¹⁾ s mely szerint az vízirányosan kétfelé osztott paiza, az alsó udvarban lilium virág, a felsőben növényzetben lud (vagy hattyú) széttemelt szárnyakkal látható. László érsek Mohácsnál esett el 1526-ban.

Szalkay nevű nemesek Szirmay szerint e század elején Szatmár megyei Garbócz helységben laktak, s tán laknak máig. ³⁾ Ezekből Szalkay (régente Zalkay) Györgynek fia János 1643-ban garbolczi telket elcserélte Kún László főispánnal a gacsályi telekért. ³⁾

Szalkay Chrisostom atya a sz. Ferenczések rendéből 1693-ban Léván, 1702-ben Szécsényben, 1712-ben Homonnán volt zárda főnök.

Szalkay Antal Erdélyi születésű, magyarra fordította Virgilius Aeneise első részét, megjelent Bécsben 1792. és írta „Pikó herczeg és Jutka Perzsi“ melodrámát 1793-ban. ⁴⁾

Szalkányi család. Heves megye nemessége sorában közli nevét Fényes E. M. orsz. stat. geogr. munkájában.

Szallaky család. Ung megye nemessége sorában említi nevét Fényes E. id. munkájában.

Szállásy család. Zemplin megye czimerleveles nemes családainak egyike. ⁵⁾

Szállér család. Szállér J a k a b 1801-ben I. Ferencz király által nemesítetett meg. Czimere négy részre osztott paiza, az 1. és 4. kék udvarban hármaz zöld halmon arany koronán pánczélos kar nyugszik, kivont kardot tart villogtatva, melyen zöld koszorú van, fölötte jobbról arany nap, balról ezüst félhold ragyog; a 2. és 3. arany udvarban egyfejű fekete sas, kiterjesztett szárnyakkal látható, karamaival egy, egy pisztolyt tart, mellén arany lilium virág látszik. A paiza fölötti sisak koronáján szintén pánczélos kar könyököl, kivont kardot

¹⁾ Török János, M. ország. Primása II. r. 292. 3. lap.

²⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 277.

³⁾ Ugyan ott II. 279.

⁴⁾ Magyar Irók, életrajz gyűjt. II.

⁵⁾ Szirmay C. Zemplin not. to 116.

tartva, melyen borostyán koszorú zöldel. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyfekete. ¹⁾

Szállics család. Szállics Antal 1763. évi majusban M. Terézia királyaszonny által nemesitetett meg. ²⁾

Czímere először hárántosan kétfelé osztott paizs, a felső rész függőlegesen ismét két egyenlő részre oszlik, a jobb oldali ezüst udvarban fekete bivalyfej látható, vörös szarvakkal, és a szarvak közt vörös csillaggal; a baloldali kék udvar hárántosan fekvő arany szelemen által két részre oszlik, fölötte két arany koczka (rhombus), alúl egy fénylik. A paizs alsó része függőleges vonalakkal három egyenlő részre oszlik, a két szélső arany, a középső kék, és ebben hét lilium látszik. A paizs fölötti sisak koronájából két elefánt-ormány nyúlik ki, a jobb oldali vízirányosan félig ezüst, félig fekete, a baloldali félig arany, félig vörös, mindenikből egy, egy vörös csillag ragyog ki. Foszladék jobbról ezüstfekete, balról aranykék.

Szallopek család. Verőcze megyei nemes család, mely nemesi czímerét 1747. februárban kapta Mária Terézia királyaszonnytól. ³⁾

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren emelkedő magas sziklás hegy, melynek oldalán szétterjesztett szárnyakkal egyfejű fekete sas áll, a paizs tetejéből arany nap sugárzik ki. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett sasszárny között arany oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont arany markolatú, két élű pallózt tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ⁴⁾

Tagjai közül többen viseltek Verőcze megyében hivatalt. Igy

Szallopek János (szül. Miholczon Verőcze várm.) 1778. dec. 13-án cs. kir. tanácsos, kir. udvarnok, több vármegye táblabírája, 1835-ben Verőcze vármegyének első alispánja, 1832—36. és 1843—44-ben országgyűlési követe volt. Tán fia

Lajos 1835-ben ott al-, 1839-ben már főjegyző, 1843-ban már másod- 1848-ban első alispán, 1847-ben országgyűlési követ volt.

Szalmásy család. (előbb Strohmayr) Strohmayr Ferencz nevét „Szalmásy“-ra változtatván, 1791-ben II. Leopold királytól kapott czímeres nemes levelet.

Czímere négy részre osztott paizs, az 1. és 4. arany udvar belső oldalából két fejű fekete sasnak fele testrésze nyúlik ki, csőrében

¹⁾ Adami Scuta gentil. XII.

²⁾ Collect. herald nro 43.

³⁾ Collect herald nro 286. hol „Szallopek“-nak von írva.

⁴⁾ Adami Scuta gentil tomo XII.

arany trombitát tartva ; a 2. és 3-ik kék udvarban fehér folyam fölött fehér vitorlás hajó úszik. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztet sasszárny között pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstkék. ¹⁾

Szaló család. Szaló János 1718-ban III. Károly királytól kapta czímeres nemes levelét. ²⁾

Czímere a paizs kék udvarában, zöld halmon, arany koronán repülésre készülő fehér galamb, piros lábbal, piros csőrében, piros virágot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából kettős farkú oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kivont kardot, a ballal három búza kalászt tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Tán ezzel azonos az Erdélyben „k. polányi“ előnévvel élő Szalló család, melyből Salamon az erdélyi kir. kincstárnál számvevési tiszt 1848-ban. Valószínűleg ez utóbbival rokon Szalló István Felső Fejér megyében Hidegvizen birtokos.

Szalóczy család. Szabolcs megye nemes csalá dai sorában említetik.

Szalóky család. Hajdán Veszprém vármegyében birtokos s megyei hivatalokat viselt család. Így Szalóky György 1613—1630-ban azon megye szolgabírája volt. ³⁾

Veszprém megyében jelenleg is él a család. ⁴⁾

Zemplin megyében szintén van Szalóky nevű nemes család, sőt ugyan ott hajdán Szalóky nevű nemzetség, rokon eredetű a Pazdicsy családdal, birta „Szalók“ nevű helységet vagy pusztát is. ⁵⁾

Szalontay család. Nógrád megyében élt a múlt században, névszerint Szalontay János 1705-ben azon megye szolgabírája volt. Meghalt 1709. után, 1711. előtt, özvegye Ebeczky Magdolna, és ennek nővére Ebeczky Zsófia özvegy Gróczky Istvánné a Rákóczy forradalom után 1711. maj. 1 én kaptak gróf Pálffy Jánostól minden javaikra amnestialis levelet. ⁶⁾

1734-ben élt Nógrádban Szalontay László, tán az előbbinek fia, ennek Kubinyi Zsófiától fia volt László, 1755-ben a nemesek laj-

¹⁾ Collect. herald. pag. 129. és Adami Scuta gentil. tomo. XII.

²⁾ Collect. herald. nro 508.

³⁾ 1618. évi 8. 1618. évi 15. k. u. és 1630. évi 3. törv. cz.

⁴⁾ Fényes E. Magyar orsz. stat. geogr. állapotja II.

⁵⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 116. 373.

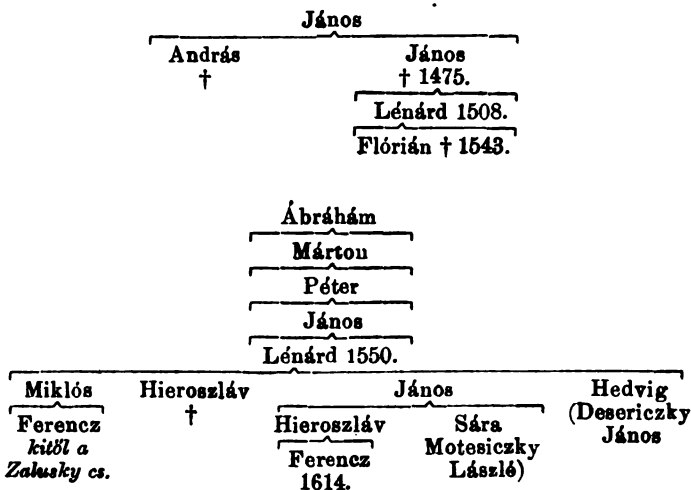
⁶⁾ Eredeti.

stromában mint árva bejegyezve. ¹⁾ Ennek Darvas Borbalától gyermekei: József és N. Jakabfalvyné.

Szalontay Jánosnak Dacsó Anna Máriától fia volt Ferencz. Czimerök a paizsban kardos oroszlán, felül kardos grif.

Szamaróczy család. Trencsin megyei Zamaróc (vagy Zomoróc) helységről vette nevét és ámbár Lehoczky-nál „Szamaróczy“-nak találjuk írva, a család jeleneg Zamaróczy-nak írja magát. Egyik ága IV. Béla király Erzsébet leányával Thuringiába származott, és állítólag ²⁾ ott maradt ága „Riedesel“ nevet vett föl, s lőne nevé család folytatója.

Magyarországban maradtak János másképp Joaniczko, és Ábrám, ezek utódait mutatja ³⁾ a következő két táblázat:

Czímere is a családnak a Riedesel családdal közös, úgy mond Lehoczky. ⁴⁾ — A Riedesel báró családnak ősi czímere pedig szamarfej.

A Szamaróczy család ősei a régi latin oklevelekben „de Za-

¹⁾ Ladislaus Szalontay pupillus Ladislai.

²⁾ Lehoczky Stemmat. II. 368. Ez azonban csak mese lesz. A báró Riedesel család hivatkozik ugyan származtatási rendjében (Góthai Taschenbuch der freyh. 1857. 602. lap.) a magyar országi származásra, de csak állítólagosan, és ellentmond ennek azon következő állítással, mely szerint a Riedesel család már 1149-ben Hessen-ben okmányosan előfordulna, tehát IV Béla kora előtt!

³⁾ Id. helyen.

mar d⁴ néven fordulnak elé. Így Zamárdi Miklós 1402-ben Trencsin megye alispánja volt. ¹⁾

Zamárdi András és Oroszlánkeői Menyhért egymással, kölcsönös örökösödési szerződése léptek.

Jelenleg egyik élő tagja Zamaróczy Eduárd, báró Pongrácz Ferencz nyugalmazott tábornok unokája, ki 1864. mart. 10-én kelt legfelsőbb határozat mellett megnyeré, hogy neve mellett az óvári és szent-miklósi Pongrácz bárónó nevét és címét is viselhesse. ²⁾

Számbó család. *Lásd Zámbo cs.*

Szamecz család. (Ns. Podhragyi) Trencsin vármegyében van lakása, és a curialis nemes családok között foglal helyet. ³⁾

Az 1736. évi nemesi vizsgálatkor Nemes Podhragyon öt János két Ádám, két Mihály és egy Márton lakott.

1748-ban a nemesi összeírásba felvétettek Ns. Podhragyon Márton, Ádám, András, két János, két Mihály, Ivánóczon pedig György.

1768-ban Ivánóczon laktak: idősb György fiával Ádámmal, ifj. György fiával Jánossal, Haluzsiczon Ádám, — Ns. Podhragyon pedig egyik János fiával Jánossal, másik János fiaival szintén Jánossal, Andrással és Györggyel; harmadik János és fiai István és Mihály; azután egyik György fiával Györggyel, másik György és fiai György és András, harmadik György és fia szintén György; továbbá András és ennek három fia Márton, András és János, majd Márton és ennek két fia Márton és György, nem különben Ádám és fia hasonlóan Ádám, végre pedig György, Ádám, Márton és Miklós.

1803-ban a nemesi összeírásba Ns. Podhragyon lakó 23 családtag iratott be.

1837-ben Ivánóczon élt Márton, Ns. Podhragyon pedig már 32 férfi tagja jutott a nemesi összeírásba.

Szamosi család. Ismeretes közlők deákosított „Zamosius” néven István, ki 1593-ban Erdélyben talált régi római kövekről irt. ⁴⁾
Lásd Szamosközi.

¹⁾ Lehoczky Stemmat. I. 213.

²⁾ A Hon, polit. napilap 1864. mart. 25. szám.

³⁾ Szontágh Dán. közl.

⁴⁾ Benkő, Transylvania Gener. II. 348.

Szamosközi család. (Kolosvári) Doboka megyének kolosvári Szamosközi Mihály 1639—1665. jegyzője volt. ¹⁾

Tán ennek rokona Szamosközi István, a gyulafejevári országos levéltár requisitora 1606-ban és kora történetének írója. ²⁾ Benkő szerint egy személy Szamosi-val.

Szana család. Heves és Külső-Szolnok megyei nemes család. Szána Pál 1769. évben nyert Nógrád megyétől nemesi bizonyítványt. ³⁾

Heves megyében birtokosok jelenleg Szána Pál özvegye Deme Zsuzsánna, Szána Dániel özvegye Mező Krisztina, Szána Zsigmond és neje Bógya Zsófia a poói pusztán, Szána Pál és neje Farkas Teréz a kócsi pusztán.

Közülök Pál 1843—45. Zsigmond 1845-től 1848-ig Heves megyei rendszerinti esküdt volt.

Tán e család őse azon Zana (igy írva) János, ki 1760. évi februárban Mária Terézia királyasszonytól czimeres nemes levelet nyert, ⁴⁾ mely szerint címere következő :

A paizs kék udvarának közepén három arany pólya vonúl keresztül, azok fölött két ezüst félhold ragyog, az udvar alján zöld téren rózsabokor zöldel, három kinyílt fehér rózsával. A paizs fölötti sisak koronáján sasszárny lebeg, a paizs színeivel színezve. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstkék. ⁵⁾

Szancsali család. Közülök Miklós Erdélyben Kudsiron Szász város mellett rom. kath. lelkész 1831. körül.

Szandrik család. Trencsin vármegye 1721. évi nemesi összeírása szerint lakott Halácson. ⁶⁾

Szanics család. Szabolcs vármegye nemes családainak egyike.

Szaniszló család. (máskép Gombos) A múlt század elején, nevezetesen 1702-ben Szabolcs megyében Kék helységben birtokos Gombos máskép Szaniszló András és testvére Ferencz nevezett megyének táblabírája, kinek nejétől Kemecey Katától négy leányát mutatja a következő táblázat :

¹⁾ Hodor, Doboka várm.

²⁾ Benkő, Transylv. Generalis. II. 412. és 601.

³⁾ Nógrád megyei jegyzőkönyv 268. lap.

⁴⁾ Collect. herald. nro. 26.

⁵⁾ Adami Scuta gentil. tomo XV.

⁶⁾ Szontágh Dán. közl.

Ferenecz 1702.
(Kemecesey Kata)

Anna (Vásárhelyi Ferenecz)	Judít (Csoknyay István)	Borbála (Fehér Bene- dekné)	Erzsébet (Scitha Szabó Mihályné)
----------------------------------	-------------------------------	-----------------------------------	--

E század elején Zemplin megye nemessége sorában említetik a Szaniszló nevű család. ¹⁾

Erdélyben Torda megyében él Szaniszló nemes család, „tordai“ előnévvel. Ezek közül Zsigmond 1831. körül Torda város senatora volt.

Ugyan csak Torda megyében e század elején Alsó Detrehemben és M. Koókon birtak Sámuél, István, József, Albert és Zsigmond, kik birtokrészeiket b. Bornemisza Leopoldnak adták el.

E család elődei közül lehet azon Szaniszló István kolosvári unitárius tanár, ki 1698-ban halt meg, és 1697-ben latinul egy hittani munkát irt. ²⁾

Szánky család. Zemplin megyei nemes birtokos e század elején Lasztoméren. ³⁾ Van Abaujban is.

Szántay család. Nógrád megyei kihalt család, mely hajdán Szántó helységet (most népes puszta Rétság szomszédságában) birta. Szántay Osvát 1505. évben Nógrád megye követe volt a rákosi országgyűlésre, ugyan akkor és 1506-ban alispán sőt 1512-ben is. ⁴⁾ 1539-ben élt Szanthay Péter oklevél szerint. Az említettől különböző személy, tán fia vagy unokája volt Szántay Osvát, ki 1575-ben irtatik Nógrád megye alispánjának. ⁵⁾ Ennek leánya volt Szántay Klára 1601-ben Banghó Pál özvegye, 1602-ben már Zekel másképp Balogh Gáspár neje. ⁶⁾ És valószínűleg ebben ki is halt e család, mert utóbb azon megyében nyoma sem lelhető.

Erdélyben Szántai néven a XVII. század végén ismeretessé tette magát Mihály, előbb aranyos-medgyesi, utóbb nagybányai ref. pap, 1677-ben Kolosvárott nyom. magyar imakönyv szerzője. ⁷⁾

Zemplin vármegyében szintén e század elején a nemesek sorá-

¹⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 116.

²⁾ Székely unitária vallás tört. 158.

³⁾ Szirmay C. Zemplin not top. 116. 376.

⁴⁾ Kovachich, Supplem ad vesti. Comitior. II. — Jászay P. A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után. — Analect. Saec. XVI.

⁵⁾ Buday Fr. Hist. lex. III. 284.

⁶⁾ Protoc. C. Neograd. ani. 1602. pag. 135.

⁷⁾ Magyar Irók II. 297.

ban olvasuk a Szántay családot, ezek eldődei közül lehetett Pál 1654-ben s-pataki tanárból tolcsvai ref. pap. Mátyás szintén a XVII. században s. pataki lelkész. ¹⁾

Szanthó család. Békes megyei nemes család, hol 1821-ben iratott a nemesek sorába Szanthó Pál, ennek fia Albert egykor Békes várm. aljegyző, 1857-ben csabai cs. kir. járásbíró.

A XVI. században Szántó András Rábaközi eredetű, Eperjesen volt evang. tanár, ki 1670-ben Wittebergában tanult. ²⁾

Igaz nevén Szántó volt azon híres görög s héber nyelvész jezuita is Arator István, ki 1541-ben született, és az ó szövegségi bibliát magyarra fordította, de ki nem adta. ³⁾

Szántó család. (Náznánfalvi) Marosszéki család, közülök Lajos azon székben 1825. dultó biztos.

Valószínűleg ennek ivadéka Elek is, ki Krassó megyébe telepedett, és Marosszéktől 1845. jan. 11-én kiadott nemesi bizonyítványát azon évi jun. 11-én Krassó megyében is kihirdetteté.

Szántó család. (Radnóthi) Ez előnévvel Gergely 1848-ban kir. táblai ügyvéd M. Vásárhelyen.

Szántó család. (N.-enyedi) Közülök Gergely Alsó-Fejér megyei adóíró biztos.

Valószínűleg ebből valók György, 1792. és 94-ben az erdélyi országgyűlésen Abrudbánya város követe.

Szántó Györgyné A.-Fejér megyében asszonnépi birtokos.

Szántóházy család. Közülök Ferencz ítélőmester és lelelősi requisitor 1608—1625-ben. ⁴⁾ Zsigmond nagybátyja gyilkosa, miért a horvátországi bán elé idéztetik 1655-ben. ⁵⁾

Szányi család. (előbb Koch) Koch nevét Szányi-ra változtatva Szányi József 1790-ben II. Leopold király által nemesítetett meg.

Czímere a paizs ezüst udvarában zöld téren két, szemközt ágaskodó vörös grif, első lábaikkal három virágú nefelejcs virágot tartva; a paizs fejében kék pólyán három arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján szintén olyan vörös griffek ágaskodnak, első lá-

¹⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 116. 216. 219.

²⁾ Bartholomaeides Memoria Ung. 173.

³⁾ Mindszenty L. Advocat lev. VI. d. 247. lap.

⁴⁾ Corpus Juris Hung.

⁵⁾ Ugyan ott 1655. évi 58. törv. cz.

baikkal kék nefelejcsset tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. ¹⁾

A család Torna megyei Torna helységbeli, hol 1740-ben született Ferencz, ki 1801-ben rosnyói püspök lett, meghalt 1810-ben, kora 71 évében. ²⁾

Szányi József 1808-ban Torna vármegye főjegyzője, a Ludoviceára ezer ftot adott. ³⁾

Szapáry család. (Szapári gróf) Régi magyar nemzetség, mely Veszprém megyei Szapár helységről vette nevét és azon helységét most is bírja.

Ismert törzse

Szapáry

György, a XVI. században 1560. körül élt, és nejével Aszszonyfalvy Annával nemzék Szapáry Istvánt, ki 1582-ben

Győr megye gyűlésén tiltakozott a némai nemesek ellen bizonyos

egyezség felbontása miatt. ⁴⁾

Ennek öt gyermeke maradt, két fia és három leánya, a leányok közül Borbála Kláris

¹⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII.

²⁾ Vitéz András Őrkanonok által fölötte 1810. jun. 5. mondott halotti beszéd. Nyom. Eger.

³⁾ 1808 évi 7. törv. cz.

⁴⁾ Győr megyei jegyzőkönyv I.

Péter Györvári naszádosok kapitányának neje, 1637-ben idézti bátyját András. A fiúk közül Mihály elesett és magnélkül múlt ki; I. András pedig 1624-ben Győr vármegyének alispánja, majd 1642-ben pozsonyi kamarai tanácsos ¹⁾ és 1640—1647. időközben ideiglenesen a szent korona öre. Nejétől Csath Annától négy gyermeke maradt, u. m. két fiú I. Péter és I. Miklós és két leány, kik a táblán láthatók. I. Miklós leányában Juliánában Majthényi Gergelynében 1675. után kihalt. I. Péter pedig vitézsege és főleg visszontagságos élete által a családnak nevezetes embere lett.

Andrásnak utódai a Komárom megyei Bana helységbeli örökség 1666-ban osztoztak meg. ²⁾

I. Péter ifjabb korában katona volt, és a török elleni csatákban vett részt, egyszer Győrnél, utóbb Komáromnál súlyosan megsebesítetett, végre 1657-ben Csakvár melletti ütközetben három sebet kapott és török kézbe került. Négy évig sanyargott a pogány fogságban és mint írják, török földes ura eke elé járomba fogatta, és általa szántatott, míg végre 22 ezer császári aranyon váltatott meg. ³⁾ Megszabadulván török fogságból, ismét vitézkedett egy ideig, utóbb azonban 1680. előtt Mosony megye alispánja. Az 1681. évi sopronyi országgyűlésen nevezett megye követe volt, ⁴⁾ és alországbíró lett. Török korában tett hűséges szolgálataért 1687-ben I. Leopold királytól arany lánczczal díszítetett. Ugyan ez évben — mint mosonyi alispán és alországbíró nejével Egresdy Zsófiával, ki Egresdy Boldizsárnak kir. táblai ülnöknek és alországbirónak leánya volt, tetemes szerzéseket tett; ugyan is gróf Kéry Ferencz, Vas megyei főispán, kamarás és tábornok és neje rimaszécsi gróf Széchy Juliánna, azon érdemeit, melyeket családja irányában szerzett, főleg pedig a Felső-Lindvai vár és uradalom, és Murai-Szombat és Széchi-szigeth megszerzésében tett szolgálatait tekintvén, neki és nejének 1687. évi sept 15-én a vasvári káptalan előtt örökösen és vissza vonhatlanul eladta 33500 ftban a következő birtokokat, úgymint a Murai-Szombati másképp Olinczi kastélyt Vas vármegyében, Mura-Szombat és Marcziansz mva-

¹⁾ Bel M. Notitia nova Hung. IV. 458.

²⁾ Fényes, Komárom várm. 147.

³⁾ Adami Mss. a nsti muzeumban 4r. lat. nro 182. — Rajesányi Ádám Deductiones Genealogicae tom. I. Mss. p. 77. szerint a saraz adakozás utján (az akkori szokás szerint) gyűlt össze, sőt annyi, hogy még föl is maradván, jövő vagyonosodásának alapjául szolgált. — Tud. gyűjt. 1830. IV. 97. .

⁴⁾ Lehoczky Stemmat I. 197.

rosokkal, Szvetehocz, Csernecz, Gradischa, Tropocz, Tissena, Vancsovecs, Frankócz, Petrócz, Gederócz, Sodisincz, Krajna, Kupsincz, Veseicza, Csernelocz, Palona, Norsincz, Lukavocz, Mladetincz, Moracz, Tessianocz, Sidahegy, Lak, Falkocz, Csekefalva, Kernecz, Bokrácz, Dolina, Szembiborc, Nemesecz, Pusincz, Vanicza, Szalamonc, Bodoncz, Szenkócz, Pusócz, Lehesmerje, Bresócz, Predanócz, Goricza, Kosárháza helységekkel, Busincz, Obrasakoncz és Bükallya pusztákkal egyetemben; mely terjedelmes uradalomra 1688. febr. 24-én Bécsben kelt királyi beleegyező adományt nyert I. Leopold királytól, akkor már, mint egyszersmind arany sarkantyús vitéz is, mely adomány levélben egyéb érdemei közt a Tököly idejében mutatott szilárd hűsége is említetik. 1689-ben nagynénjének Zsuzsannának kerecsényi Szalay Jánostól fia István zálogba adja bátyjának Szapáry I. Péternek Veszprém és Győr megyei Bánkfalu, Börcsháza, Felső-Neskenye, Pervád, Asszonyfalva, Borbaj és Néma helységbeli részét 160 ftban, mely reá anyjáról Szapáry Zsuzsannáról maradt. Hasonlóképen ugyan azon helységekben zálogjogon megszerzé (150 ftért) Mankóbükki Horváth Zsigmond és ennek neje ns. Fitter Kata birtokrészeit. 1690-ben I. Leopold királytól bároságra emeltetett, és ugyan ekkor kapta „Murai-Szombat örökös ura“ czímet. 1696-ban megszerzé Radosics Klárától Komáromy Istvánnétól is ennek anyja Szapáry Kata után a följobb nevezett helységekben jutott birtokrészeket 200 ftért, — valamint máj. 16-án Farkas Borbalától derghi Somogyi György nejétől ennek anyja Szapáry Judit után kapott ugyan csak azon helységbeli részeit. 1698-ban Károlyi Ferencz és neje Hollósy Kata ugyan azon helységbeli birtokjogaikat bevallják bátyjoknak Szapáry Péternek a vasvári káptalan előtt zálogjogon 150 ftért. Eképen nem csak ősi, leány-ágra ment javait szerzé meg családjának, de tetemes szerzeményeivel roppant vagyont hagyott utódainak. Meghalt 1699. után. Nejétől Egredy Zsófiától két fia: báró II. Miklos és II. Péter és egy leánya Krisztina Kapy Györgyné maradt.

II. Miklós és testvére II. Péter arany sarkantyús vitéz 1722-ben ¹⁾ III. Károly király által grófságra emeltettek.

II. Miklósnak nejétől gyöngyösi Nagy Sárától csak egy fia maradt: István, ki még 1742-ben élt, és magnélkül halt meg.

II. Péter nejétől gyarmathi gr. Balassa Tereziától, (kivel Vág-

¹⁾ A góthai Hist. herald. Handbuch 977. lap. szerint 1722-ben, Adami Mss. 4-r. lat. nro 182. szerint 1723-ban.

Beszterczen stb. öröklött) öt gyermek atyja lön, úgymint III. Péternek, Ádámnak, Ignácznak, Józsefnek és I. Jánosnak. Ezek közül III. Péter és I. János által két ágra szakadt a gróf Szapáry család.

III. Péter ága.

III. Péter katonai pályára lépven Mária Terézia korában, tábornokságig emelkedett, 1758-ban jan. 17-én Szécsi-Szigeten kiadott telepítő oklevelében e címét olvashatni: *Gróf Szapáry Péter, Murai-Szombath várnak s ugyan azon néven nevezett, nem különben Szécsi-Szigeth, Vág-Besztercze Dominiuumok, Ercsi, Csún, Bábolna jószágoknak örökös földes ura, Főlséges római Császár s magyarországi királyné actualis komornyikja (-kamarás) Generalis strázsamester stb.* Első neje gr. Haller Julianna, a második gróf Batthyány Izabella volt, ezektől öt gyermeke következő:

1. II. János szül. 1757. táján, cs. kir. val. belső titkos tanácsos, Sz.-István rend nagy keresztese, cs. kir. ezredes, főherczeg József nádor fő-udvarmestere. Meghalt Budán 1815. mart. 2-án kora 58. évében. Eltemettetett Ercsiben. Neje volt gróf Teleki Leopoldina.

2. IV. Péter, ki a Ludoviceára 1812-ben ezer forintnyi alapítványt tett, 1809-ben pedig a m. nemzeti muzeumnak negyven ezer ft. értékű ásvány gyűjteményét ajándékozta. 1)

3. Teréz gróf Batthyány Alajosné.

4. Julianna báró Lilien Józsefnek 1828-tól özvegye.

5. Vincze szül. 1768. jul. 17-én. Meghalt mint cs. kir. kamarás és valóságos b. titkos tanácsos 1851. dec. 21-én. Első neje volt gróf Gaisruck Klementine, kivel 1793-ban kelt egybe, a második gróf Stürgh Mária. Az elsőtől leánya Antónia szül. 1796-ban, csillag ker. hölgy, gróf Welsersheimb Leopold cs. kir. kamarás neje, a második leánya Krisztina szül. 1824-ben, gróf Baillet-Latour Károly cs. kir. kamarás és kapit. neje.

E vonal fiágon kihalt.

I. János ága.

I. János (II. Péternek gróf Balassa Teréziától fia) nejétől gróf Erdődy Annától két fiat nemzett: Pált és II. Józsefet.

Pál szül. 1753. körül; az 1791. évi országgyűlésen a 67. törv. czik szerint az országos sérelmek vizsgálására kiküldött választmány tagja, cs. kir. kamarás, valós. belső titkos tanácsos és 1796-tól Árva

1) 1812. évi 2. törv. cz. és 1827. évi 35. törv. cz.

vármegyének főispánja volt. Meghalt 1825. évi febr. 2-án kora 72. évében Pozsonyban.

II. József szül. 1755. táján. Közhivatal viselésre szentelve magát, cs. kir. kamarás, val. belső titkos tanácsos, előbb Szerém, utóbb Mosony vármegye főispánja és a pozsonyi tanulmányi kerület főigazgatója lett. A Ludovicea tőkéjét 5000 ftal szaporítá. Meghalt 1822. april. 22. kora 67. évében. Tudományosságát mutatja az általa irt. „*D. unthältige Reichthum Hungarns.*“ Nürnberg 1784. című nemzetgazdászati munka. Első nejétől csak egy leánya. 1. Anna Gorzkovszky Károly lovassági tábornok neje maradt. Második nejétől gróf Gatterburg Jankától öt gyermeke maradt mint következnek :

2. Fülöp szül. 1792. aug. 28-án. Papi pályára lépve, olmücsi kanonok és prépost lett.

3. III. József szül. 1799-ben cs. kir. kamarás, és udvari tanácsos, 1850. után a magyarországi főkormánysház mellett. Nejétől (1830. óta) Orczy Anna bárónő és csillag ker. hölgytől gyermekei: a) Sarolta szül. 1831. jun. 23-án, csill. k. hölgy, és 1852. óta hsz. Auersperg Sándor cs. kir. ezredes neje. b) Gyula szül. 1832. nov. 1-én. c) Iván szül. 1835. jan. 19. d) Imre szül. 1838. jun. 27-én cs. kir. uhlánus ezr. hadnagy.

4 Sándor szül. Pozsonyban 1801. jan. 1-én. hivatalos pályára lépve, a köszegi kerületi tábla ülnöke volt. Meghalt 1840-ben maj. 10. Nejétől gróf Appony Francziskától (ki 1842-ben ismét férjhez ment gr. Zichy Károlyhoz,) fia Béla szül. 1829. martiusban nősült 1857. april 28-án Atzél Gabriellával, kitől fia Sándor szül. 1858. mart.

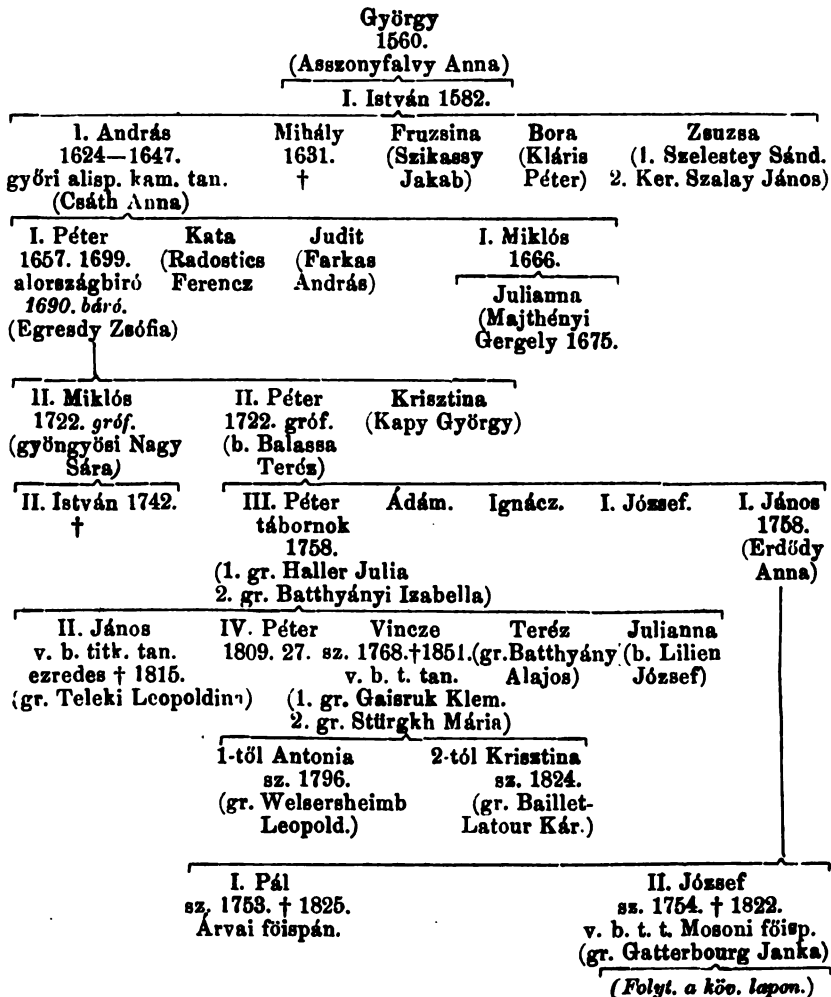
5. Antal szül. 1802. aug. Nőtül vette 1826-ban gróf Keglevich Augusztát, (kitől elválván 1847-ben, az ismét férjhez ment 1847-ben nov. 4-én gróf Batthyány-Strattmann Kázmérhoz, jelenleg annak özvegye 1854. óta). Gróf Szapáry Antalnak gyermekei: a) Erzsébet szül. 1827. mart. 21-én, 1852. óta gróf Vosz Eugen cs. kir. kamarás és kapitány neje. b) Géjza szül. 1828. sept. 18-án. Nőtül vette 1861. aug. 10-én gróf Györy Máriát.

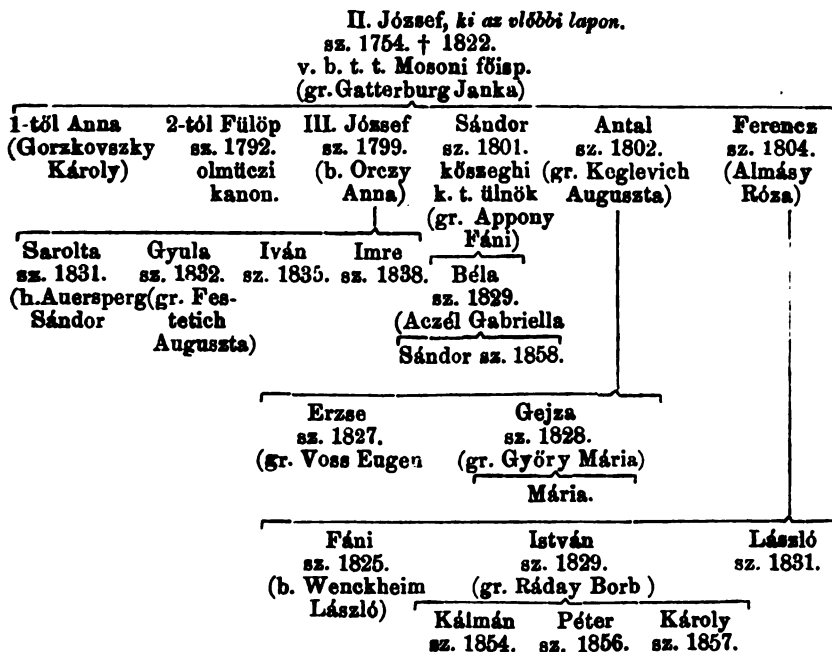
6. Ferencz szül. 1804 jan. 13-án; nőtül vette 1825. mart. 9-én zsadányi s török sz.-miklósi Almásy Rozáliát, ettől gyermekei: a) Fánny szül. 1825. dec. 9-én, csill. k. hölgy, 1845. óta báró Wenckheim Lászlóné; b) István szül. 1829. maj. 27-én. Cs. kir. kam. Nőtül vette 1854. febr. 26-án gróf Ráday Borbálát, kitől három gyermeke van, ugymint: 1) Kálmán szül. 1854. dec. 18. 2) Péter.

szül. 1856. jan. 30.; 3) Károly szül. 1857. jun. 3-án. — c) László szül. 1831. nov. 22-én cs. k. kam. és uhlánus őrnagy.

A család grófi címere — mint följebb a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarában hármas szikla középsőjén arany koronából kiemelkedő nő, fehér talárban, vörös övvel, hosszú szőka hajjal. Jobb kezében kivont kardot, a balban három rózsát tartva. Fölötte jobbról félhold, balról arany csillag ragyog. Ugyan ily alak nő ki a paizs fölötti sisak koronájából, mely a grófi korona fölött áll. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

A családja következő :

Nem áll a táblázaton gr. Szapáry Etelka szül. 1798. sept. 26. a ki neje volt gróf Andrassy Károlynak.

Szaplonczay család. (Szaplonczai) Máramaros vármegye régi gyökös nemes családja, azon megyei Szaploncza helységről, melynek jelenleg is birtokosa, vévén vezeték és előnevét.

Eredetét és folytonos leszármazását adatok hiányában nincs módunkban közölhetni.

Régiségét tanusítja már a XV. században tagjainak főbb megyei hivatalokra emeltetése is. 1468-ban Szaplonczai hosszú Mihály (Michael longus de Zaploncza) Máramaros vármegye egyik szolgabírája volt. ¹⁾ Ennél is régiebb adatokat nyújtanak a Zsigmond király kori okmányok, melyek szerint 1437-ben e megye előkelő nemessége sorában találjuk Szaplonczai Sándort, (Sandrinus de Zaponcha) Tamás deákot, (Thomas literatus de Zaponcza.) Nán-t de Zaponcza. ²⁾

A család tagjai folytonosan megyei és többen közülök előkelő hivatalokat viseltek.

¹⁾ Teleki, Hunyadiak kora XI. 308.

²⁾ Uj M. Museum 1857. II. 348—351.

József a múlt század végén, már 1790-ben másod alispán és követ, ¹⁾ utóbb első alispán, Sz.-István rend kis keresztese, kir. tanácsos mintegy 1813-ig. Birt Ugocsa megyében is Fancsikán. ²⁾ Nejétől Darvay Krisztinától gyermekei Károly és Jozéfa Pogány Lajosné. Nevezett Károly 1827—1830. körül megyei aljegyző.

Pál az ifjabb, (valószínűleg atya is Pál) 1812-ben már másod alispán, 1818. körül első alispán haláláig, mely történt M.-Szigeten 1832. mart. 24-én. Birt Ugocsa megyében Karáthfalván ³⁾

József főszolgabíró 1824—1827. körül.

Pál 1827-ben már aladószedő, 1831-ben honi főadószedő, 1841. aug. 6-tól hadi főadószedő 1849-ig.

Imre 1831-ben 1. aljegyző.

János 1831-ben al-, 1835-ben már főszolgabíró 1845. évi jul. 14-ig.

Zsigmond már 1835-ben főszolgabíró, egész 1845. jul. 14-ig 1848-ban másod alispán volt.

Károly 1835-ben már esküdt 1845-ig.

Gábor 1841. már esküdt, 1849-ig.

József 1841. aug. 6-án lett alszolgabíró, 1845. jul. 14-én pedig főszolgabíró, és az volt 1849-ig.

Sándor 1845-től alszolgabíró 1849-ig.

János helyettes főszolgabíró 1849-ben. (Tán neje Sulyok Berta.)

Péternek nejétől Darvay Krisztinától leánya Püspökyné.

Szapolyai család. (Szepesi) A Szapolyay ⁴⁾ ház eredete, mely János királyban a magyar trónra emelkedetett, jó formán ismeretlen. Felmer ⁵⁾ szerint eredetöket Bosnyák országból vették volna, és nevéket annak Zapolya m. városáról, egykor pedig Diákó helységéről pedig a Deák nevet. Az első állítás is bizonytalan, a másik pedig épen valótlan, mert a Deák nevet, egyedül Szapolyay Imre, mint

¹⁾ Lehoczky Stemm. I. 198.

²⁾ Szirmay C. Ugocsa pag. 120.

³⁾ Ugyan ott p. 78.

⁴⁾ A család magát „*de Zapolya*“ irta az akkori orthographia szerint. Lásd Teleki Hunyadiak kora XI. köt. 75. lap. Hogy pedig „Szapolyay“-nak hangoztaták e nevet, sőt írák is az avatottabbak, és pedig egykorúak, mint Brodarics, Heltay, Gercsényi Ambrús, Valkay stb., kimutatta már Jászay Pál „A m. nemzet napjai a mohácsi vész után 14. lap. 2. jegyzetben.

⁵⁾ Felmer M. Primae Lineae Transylvaniae Hister. 1780. 78. és a II. kiadás is.

„literatus“, azon kor szokása szerint irástudása által érdemlette és tudunkra egyedül viselte. Wagner Károly, ¹⁾ a különben szemes tudós még inkább téved, midőn a Szapolyay családot a Kaplai és Kopolyai családdal és ezek őseivel igyekszik összekötni; nem azért, mint ha a címer különbség tenné valószínűtlenné az állítást, noha abban az időben oly magas méltóságbeli személyeknél a címer különbözősége sem eshetett oly könnyen meg, mint az utóbbi századokban kisebb jelentőségű családoknál, melyek gyakran pusztán szóbeli leírás után is vésették nyomóikat, és még gyakrabban rosszul tudták saját címeröket; — hanem megdől ez állítás a két család név közti erőltetett hasonlítás által, mely összeköttetés azontúl semmi más adattal nem támogatható. De ez állítás valószínűtlenné tetszett már, a különben nem igen válogató Lehoczki előtt is, ki ez egyszer jól sejté, hogy a Kaplai család inkább a Ratold genus sarjai közé sorozandó. ²⁾

Istvánffy ³⁾ a Szapolyaiak ősi fészket Pozsega megyében Chasma és Velika helységek közé helyezi, hol feküdt volna a nevet adó Szapolya helység. Legyen bár miként, annyi bizonyos, hogy a család szerény állásából kiemelkedése I. Mátyás király korára esik, a midőn a két testvér: Szapolyai Imre és István, a szintén szerény családból emelkedett nagy király alatt magas méltóságokra jutva, és nagy nevű családokba házasodva, családjuk emelkedésének alapját megvetették. Szirmay szerint Tokaj várát Szapolyay Imre 1469-ben kapta. ⁴⁾ Lehoczky szerint 1459-ben. ⁵⁾ Honnan meríté ez oklevél kivonatát Lehoczky, feltalálni nem bírtam. Szerinte ez okmányban, mely Szapolyai Imre és ennek testvérei Miklós és István részére szól, említetik atyjok László és nagyatyjok János is, ki a ruthenok vajdája (Russiae vajvoda) volt.

Wagner Szapolyay Imrének és Istvánnak atyját és nagyatyját szintén Lászlónak ⁶⁾ és Jánosnak nevezi, azon-

¹⁾ Wagner *Analecta Scepus*. IV. 6—45. Különben Wagner id. h. Szapolyai István nádor 1495. és György 1524. évi czimereiket is egymással ellenkezőknek állítja. Igaz, amazéban *egyszarvú*, emezében *farkas* van, de ennek oka szerintem az, mivel mindketten a címerből csak egy részt véstettek ki nyomóikra, mint alább az egész címerből látni fogjuk.

²⁾ Lehoczky *Stemmat.* II. 437.

³⁾ Istvánffy *libro IX. et XIII.* p. 138.

⁴⁾ Szirmay *C. Zemplin not. top.* 136.

⁵⁾ Lehoczky id. h.

⁶⁾ Vagy *Leustach*-nak is. És épen ezen *Leustach*-nak Lászlóval azonításán fordul meg Wagner okoskodása, mert oklevelében így említetik. *László* pedig elé sem fordul, és így azou oklevelek más családot illetnek.

ban ezeket az általa közlött oklevelek de Kapolya-nak nevezik; vagy hibásan olvasva tehát az okmányok, vagy nyilván más családot illetnek, és ezen utóbbi esetben a Wagner által közlött Kaplai János országbíró pecsége nyomán (ha csak ez is rosztól nem olvastatott) az országbírók névsorából is kitörlendő az 1392 — 1396. évre tett Szapolyai János és helyébe Kaplai János teendő.

A Szapolyai család származtatásában Budai Ferencz Wagner-t követi. Rajcsányi gyűjteményében ¹⁾ Imre és István atyjául László, nagyatyjául névtelenül csak vajda iratik. ²⁾

A legáltalánosb és legvalószínűbb is tehát, hogy a család törzse János volt, kinek életkora Zsigmond király idejébe esik. Ennek fia László, (ki nem tudni mily családbéli) Dorottyától nemzé gyermekeit Imrét, Istvánt és talán Miklóst, meg Orsolyát De-rencsényi Imre bán nejét.

Mint említém, a család emelkedését Mátyás királynak köszönhető, a ki Szapolyay Imrét és testvérét Istvánt egyszerű körükből magas polczokra emelé; mire nézve utóbb hatalmas családokba történt beházasodások is nagy emeltyűül szolgáltak.

Imre, az idősb, mint tanult ember litteratus (deák) ³⁾ mellék névvel jelöltetett kortársai által. Fialat korában Hunyadi János alatt tanulta a fegyverforgatást, ennek halála után már 1459-ben az összes sókamrák grófja (Comes) volt. ⁴⁾ Öt évvel utóbb 1464-ben már a Bosnyák országi kormányzóságban, és a Horvát, Tót, Dalmátország báni méltóságban találjuk, valamint ekkor már Szepesi örökös gróf ⁵⁾ és főispán is volt. 1465-ben — úgy látszik — a boszniai kormányzóságtól megfosztatott. Nőül a pelsőczy Bebek családból Imrének leányát Orsolyát vévén, ez által is tetemes vagyonhoz jutott, és ez úton sógórának Pelsőczy Pálnak örökségét is igyekezett meg szerezni. Azonban miután 1468. táján a szép jövedelmű harminczad főigazgatói tisztét is a király rendelkezleténél fogva Csáktornyai Hampó-nak volt kénytelen át engedni, és nevezett sógora utáni örökség megszerzésére nézve is némi nehézségek gördítettek elébe, Mátyás királylyal, jóltévőjével fesszes viszonyba

¹⁾ Deductiones genealogicae II.

²⁾ Deduct. és Tabellae a nnti Muzeumban folos lat. IV. 213. azonban atyjok Miklós szepesi grófnak és bosnyák kormányzónak iratik.

³⁾ Csak is az ő nevénel fordul elő a „deák” nevezet, még pedig latinul „litteratus” alakban és így tévedés ez uton a Szapolyay családnak valamely „deák” nevű nemzettséggel erőszakolt összeköttetését csak hinni is.

⁴⁾ Teleki Hunyadiak kora X. 613. lap.

⁵⁾ 1465-ben lett szepesi örökös gr. L. Cat. Mss. [Széchenyi I. 708. és Kaprainai Mss. B. tomo L. pag. 189. 260.

esett. ¹⁾ Utóbb azonban ismét a király kegyébe jött, és több hadjáratban és békeszerződésekben vett részt. 1485-ben Nádorrá választatott. Meghalt 1487-ben. Eltemettetett Szepesen. Ő kapta Tokajt és a hozzá tartozó uradalmat. Ő, ki még 1459-ben csak „vitézlő“ (egregius) volt, emelte családját a főrendek közé. Gyermeke nem maradt. Testvére.

István eleinte Esztergam várkapitánya, innen bátyja Imre tanácsából Mátyás udvarába ment, hol esze és vitézsége által magát kitüntetve, bátyja helyébe a felső megyék főkapitányának neveztetett ki, 1471-től kezdve részt vett folytonosan Mátyás király minden hadjáratában. Tetemes része volt neki Bécs város megvételében is, és 1489-ben Bécs város kapitánya és Ausztria kormányzója lett. Mátyás királytól 1476-ban kapta Trencsin várát és uradalmát. A nagy király halála után is a főrendek reá bízák Bécset és Ausztriát, melyet azonban nem sokára elég könnyen át engedett a németeknek. Az új király választásnál már roppant, mondhatni, döntő befolyással bírt, és nem sokára 1492-ben nádorrá választatott. 1495-ben lépett Somlyó birtokába. ²⁾ Meghalt 1499-ben. ³⁾ Eltemettetett Szepesen. Roppant birtoka hetven két várat számlált Magyarországon és Illiriában. Első neje homonnai Drugeth Simon leánya (tán Kata) volt, ettől születhettek leányai Margit, vagy is jobban Krisztina, ki 1495-ben jegyeztetett el homonnai Drugeth Jánosnak ⁴⁾ és Veronka Buthkai Péternek feleségeik. Második neje Hedvig tescheni hercegnő volt, († 1521. april. 6.) kitől születtek gyermekei Borbála, János, György és Magdolna.

Borbála a lengyel királyhoz Zsigmondhoz ment férjhez, meghalt 1514-ben.

János, mint legjobban hihetni, 1487-ben született. Már az 1505. évi országgyűlésen, mint gyermek jelen volt. 1511-ben erdélyi vajda lett. 1514-ben ő mérte az utolsó csapást a Dósaféle fölkelésre. 1518-ban II. Lajos mellé egyik tanácsosnak rendeltetett. 1526-ban a mohácsi vész után magyar királyvá választatott és koronáztatott, mint a történelemből bőven tudható. Meghalt 1540-ben jul. 22-én. Eltemettetett Sz. Fejérvárott. Nejétől Izabellától fia

János-Zsigmond szül. 1540. jul. 7-én. Előbb anyja és néhány tanácsos gyámsága és a török szultán pártfogása alatt állt. Anyja halála után Erdély és Magyarország részeit bírta, és „választott király“

¹⁾ Teleki Hunyadik kora IV. 8—4

²⁾ Pray Mss. IX. pag. 10.

³⁾ Kaprinai Mss. B. tomo LII. p. 53—59. És végrendeletét ott B. tom. 58. p. 9.

⁴⁾ Leleszi Convent.

czímmel élt. Meghalt nőtlenül 1571. mart. 14-én. És benne a Szapolyay ház kihalt.

György, István nádornak fia, János király testvére, Szepesi gróf, az ország egyik főkapitánya és a mohácsi ütközetben 1526-ban, hol elesett, egyik fővezér volt. Mint nőtlennek gyermeke nem maradt.

Magdolna szintén István nádornak leánya, mint hajadon halt meg, és Trencsin várában ékes sírkő alá temettetett. ¹⁾

A Szapolyai családnak ősi czimere — úgy látszik — az angyal által tartott egyszerű paizs udvarában egyszerű volt. Így találjuk azt István nádornak 1495. évi pecsét nyomát. ²⁾ Ennek György fia 1524. évi pecsétén Wagner szerint a hasonló paizsban farkast viselt. Noha Wagner ezen közlött metszvénye világosan kettős farkú oroszlánt mutat, ³⁾ és így vagy a metszvény rosz, vagy pedig a pecsét

nyomat, melyről a rajz vétetett, oly elmállott lehetett, hogy a farkas oroszlánnak is nézethetett, de ezen esetben lehetett az egyszerű is. Hogy pedig a homályosan kivehető pecsét nyomatok után téves rajzok készülhetnek, mutatni látszik Wagner ellenében azon pecsét rajz is, mely Szapolyay István nádornak 1492. évi pecsét czimerét tünteti fel, ⁴⁾ a hol a keresztvágással négyfelé osztott paizs minden udvarában egy oroszlán áll, világos tanúságául, hogy az a pecsét nyomatról hibásan észlelte-

tett, miután a családi czímerleírás mindenütt egyszerűt és farkast említ. A Szapolyay család czimere már 1492-ben is négyfelé osztott paizs volt, mint itt a metszvény is mutatja, — az 1. és 4. udvarban

¹⁾ Tudományos gyűjt. 1818. évi IX. k. 3. l.

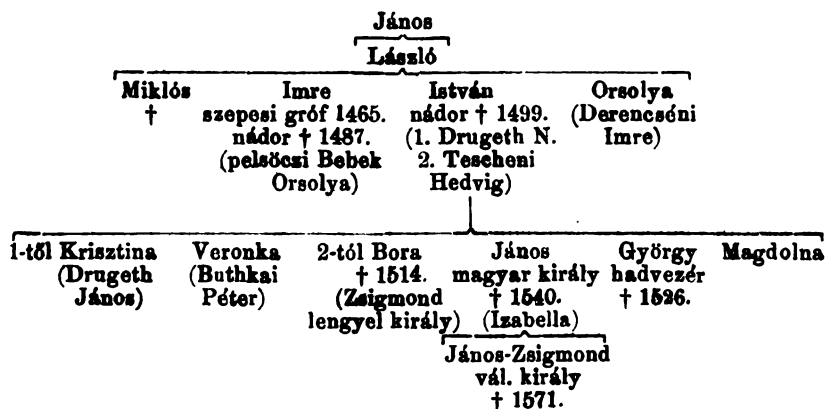
²⁾ Wagner *Analecta Scepus* IV. 44.

³⁾ Illyennek nézte ezt Lehoczky is. Lásd *Stemmat* II. 437.

⁴⁾ Battyán *Leges Ecclesiasticae* I. 528.— Fugger, *Ehren-Spiegel* 733. lap közölve van Szapolyay Imre czimere: vörös udvarban hármas halomból kinövő farkas.

hármás hegy középsőjéből éhes farkas emelkedik ki, előtte félhold, hátul csillag ragyog; a paizs tetején akkori szokás szerint szárnyas angyal látható, mintegy kezeivel maga elő tartva a czimert. Így találjuk ezt leghitelesebben Jászaynál Szapolyay János királynak mind gyűrű, — mind pedig 1527. évi királyi titkos pecsége közepén. ¹⁾ Az udvarok színeit nem tudjuk, erre nézve még a család lappangó czimeres levele adand egykor biztost felvilágosítást, mert azon véleményben vagyok: a Szapolyay-ak ősi czimere az egyszarvú lehetett, és I m r e vagy valamely testvére (tán István) nyerte a czimer bővítést Mátyás vagy II. Ulászló királytól 1492. előtt, ide mutatnak az eddig ismert pecsétnyomatok összehasonlításai.

A családja következő:

Szappancsy család. A Szappancsy család más családdal együtt nemesítetett meg, és Fejér megyében volt honos.

Szappancsy Márton 1721-től váci kanonok, 1736-tól ugyan ott nagy-prépost volt 1750-ig.

Szappanos család. Bihar megye nemes családja. Szappanos Mihály Tökölyi Imre egyik kapitánya volt 1693—4-ben ²⁾

Szappanos másképp Nagy János 1684-ben a nógrádi nemesek sorában található. ³⁾

Szarakany család. Lásd Szarukány cs.

¹⁾ Jászay P. A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után 269. lap.

²⁾ Tökölyi Imre naplója.

³⁾ Nógrád megyei jegyzőkönyv 1684. évi.

Szarasevics család. Szarasevics József és János 1793-ban I. Ferencz király által nemesítették meg.

Czímerök következő, a paizs vízirányosan kétfelé oszlik, és ezen felső rész függőlegesen ismét két udvarra van hasítva, a jobb oldali ezüst udvarban vörös oroszlán, a baloldali vörös udvarban ezüst oroszlán áll, mindkettő arany markolatú kardot tartva, és azt egymásával keresztbe helyezve. Az alsó paizs rész kék udvart mutat, alól zöld téren levágott törökfej vérzik, fölötte ezüst félhold ragyog, ékbe végződő arany szelemen által az egész udvar mintegy három részre oszlik, jobb oldalról fehér egyszarvú ágaskodik, balról nyíllal felvont arany fíjj látható. A paizs fölötti sisak koronáján szétterjesztett szárnyakkal repülésre készen természetes színű sas áll. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. ¹⁾

Szárasi család, melyből Mátyást Kemény János igen rossz oldalról bélyegzi. ²⁾

Száraz család. Száraz Péter 1719-ben sept. 23-án III. Károly királytól kapott címeres nemeslevelet, mely szerint czímere a paizs kék udvarában zöld tér fölött fehér lovon ülő és száguldó magyar vitéz; nyereg takarója zöld, nadrágja és dolmánya vörös, csizmája sárga, fején vörös, prémes kalpag, oldalán kard lóg, jobb kezével fehér vörös zászlót, emel és lengedeztet. A paizs fölött koronás sisak van. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. ³⁾

Ugy látszik — Száraz Péter Erdélyből származott, és tőle származhatott Bihar megyében most is a nemesség sorában említett nemes Száraz család; de tőle származott és fia lehetett neki azon Száraz György is, ki 1724—1730-ban kir. személynök, 1731-ben pedig báróságot nyert és a kir. udvari kancelláriához tanácsosnak vitetett.

Bárósági czímere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4-ik vörös udvarban fehér lovon pánczélos, sisakos vitéz lovagol, nyeregtakarója, és sisaktolla kék, jobb kezében aranylándzsát tart. A 2. és 3-ik arany udvarban zöld téren, kék ruhás magyar ember áll, vörös csizmában, fején kék és prémes főveggel, kezében irótollat tartva. A paizs fölött bárói korona, és azon két koronás sisak áll, a jobb oldaliból két fekete elefánt ormány közt a paizsbélihez hasonló pánczélos vitéz áll, arany lándzsát tartva, a baloldali sisak koronájából két terjesztett fekete sas-

¹⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII.

²⁾ Kemény J. Önéletírása kiadta Szalay L.

³⁾ Collect. Herald. nro. 396.

szárny között a paizsbelihez hasonló kék ruhás magyar emelkedik ki, irótollat tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. ¹⁾

György báró fiában T a m á s b a n kihalt, egyébiránt ily családfát alkotott: ²⁾

György 1781. báró (Daróczy Kata)			
Tamás †	Julia (Rudnyánszky Józsefné)	Erzsébet (1. Ujváry táborn. 2. Fischer Fer.)	Kata (Brenner Mihály)

A nemesi ágból, mely Györgynek testvérétől eredhetett, a múlt század végén éltek testvérek Krisztina Barcsay Felixné, és Száraz Zsigmond Bihar megyének táblabírája és volt főperceptora; ki Ugocsa megyében is birt. Ennek első neje volt Török Anna, a második Antalffy Erzsébet, ki 1806-ban tett végrendeletet. A családfa így kezdett ³⁾ sarjadzani:

Száraz N.			
Zsigmond Bihari főpercept. (1. Török Anna 2. Antalffy Erzse † 1806.)		Krisztina (Barcsay Felix)	
Mihály 1810. kincstári ügyvéd (óvári Pongrácz Fraucziska)	József katona.	Teréz (Mihályi István)	
†			

Mihály, Bihar megyei táblabíró és e század elején (1810-ben is) a nagyváradi kerületben a vallás.alapítványi ottományi és szentjánosi urodalmak kamarai ügyvéde volt.

Szárazberky család. Szatmár vármegye kihalt nemes családja, mely azon megyei Szárazberkek helység egy részét bírta már a XIV. században. Nevök akkor és aztán jó ideig az akkori írásmód szerint „Zárazberky“-nek íratott.

1331-ben Zárazberky László és Mihály, Istvánnak fiai, Szatmár megyei Sima helységet Diénessel és Mihálylyal, Desew-

¹⁾ Adami Scuta Gentil. tomo XII. és Mss. a nemzeti Múzeumban 4-rét lat. 182.

²⁾ Wagner tab. XXII. Deduct. és tabellae nro 210. fol. Cat.

³⁾ Vay László, Német hívség 441. 598. 608. Fényes Komárom 150.

nek fiaival Simai nemesekkel az egi káptalan előtt kétfelé osztották. Ezek közül.

László hamispénz verése miatt hűtlenségi bélyeg alá kerülvén, Szárazberék és Sima helységbeli részét elveszté, és maga eleve-
nen elégettetett, részét Tamás erdélyi vajda kérte fel adományban és megkapta, de a beiktatásnál a Szárazberkyek ellent mondván, hosszas per lett belőle, melynek 1339-ben Pál országbiró alatt ítélet által vége szakadván és e szerint a szárazberki és simai jószág úgy osztott fel, hogy mivel László a nevezett birtokok egy felerészének csak egy negyedrészt bírta, abba Tamás vajda beiktattatott; a felerész másik három részét pedig Lászlónak még három testvére kapta, a másik egész fele részt Desewnek fiai kapták. ¹⁾ Az eddigiek szerint a család-
fa így áll:

István				Desew	
László nótát. kap.	Mihály 1331.	Jakab 1339.	János 1339.	Dienes 1339.	Mihály 1339.
János 1339.					

Szirmay szerint a Szárazberky család vérséges összeköttetésben állott a Mikolay családdal, azonban ez összeköttetés és leszármazás mindeddig nem világos, mint erről e munka VII. kötetének 491—492 lapján már olvashatni.

Szárhegyi Miklós család. Gyergyószéki székely család, melyből Szárhegyi Miklós L u k á c s és többen Báthori Zsigmondtól 1609-ben primipilaris levelet kaptak. ²⁾

Szarka család. (Kövesdi) Erdélyben Közép-Szolnok megyében birtokos nemes család. Tán őse volt azon Szarka Albert, kit mint Fejér megyei nemest említ egy történetírónk ³⁾ Az újabb időkben S á m u e l Közép-Szolnok megyében szolgabíró 1815-ben, utóbb törv. széki ülnök 1825. és azontul is. S á n d o r szolgabíró 1836. körül. Tán szintén e család ivadéka Gy ö r g y, volt főszámvevősi hivatalnok 1815. körül, J á n o s ügyvéd Felső-Fejér megyében 1848. előtt.

Szarka család. *Lásd Zarka cs.*

Szartóry család. Bihar és Szatmár megyei nemes család. Ez utóbbi megyében Derzsen e század elején birtokosok Szartóry N a t h á n a e l, I m r e és J ó z s e f. ⁴⁾ Az utóbbiban K á r o l y, L a j o s

¹⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 208. 279—281.

²⁾ Ns. Székely Constit. 100. lap.

³⁾ Kemény J. éneketírása. 464. l.

⁴⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 81.

és Anna birnak Sváb-Olász, Köbölkút, Hosszupályi és Monostorpályi helységekben. ¹⁾

Szarukán család. Szamosujvári örmény eredetű magyar nemes család. A nemességét 1760-ban kapták Mária Terézia királyasszonytól.

Czímerök vizirányosan kétfelé osztott paizs, az alsó kék udvarban arany korona felett arany (András) kereszt látszik; a felső ezüst udvarban vörös oroszlán emelkedik föl, első lábaival öt pávatollat tartva. A paizs fölötti sisak koronájából egymás fölött két sorban tíz pávatól díszlik. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. ²⁾

Közülök David Szamos-Ujvárott 1815. körül városi tanácsos.

Másik ága kiszakadt Bihar megyébe, hol Gergely 1848. előtt megyei tisztii alügyész, jelenleg ügyvéd N.-Váradon.

Szarvady család. (Pele-szarvadi) Előnevét az Érmelléken Közép-Szolnok vármegyében fekvő Pele-Szarvadról vette, melyet a XVII. században még birt. Egy azon időbeli családfa töredék ³⁾ következőleg mutatja származásukat :

Andrásnak neje Horváth Zsófia Zimlovicz Horváth Györgynek Bánffy Annától való leánya volt.

Ugyan ezen korban élt a családból Benedek, és ennek gyermekei László, Imre, Miklós, Boldizsár, Margit fugyi Solymossy Andrásné és Erzsébet.

Szarvady család. (Botházi) Erdélyi család. Előnevét Kolozs megyei Botházáról. írja. Adomány-levelet I. Rákóczy Györgytől kapott. Az előttem fekvő több rendbeli családfák szerint leghitelesebb nemzékrendje ⁴⁾ következő :

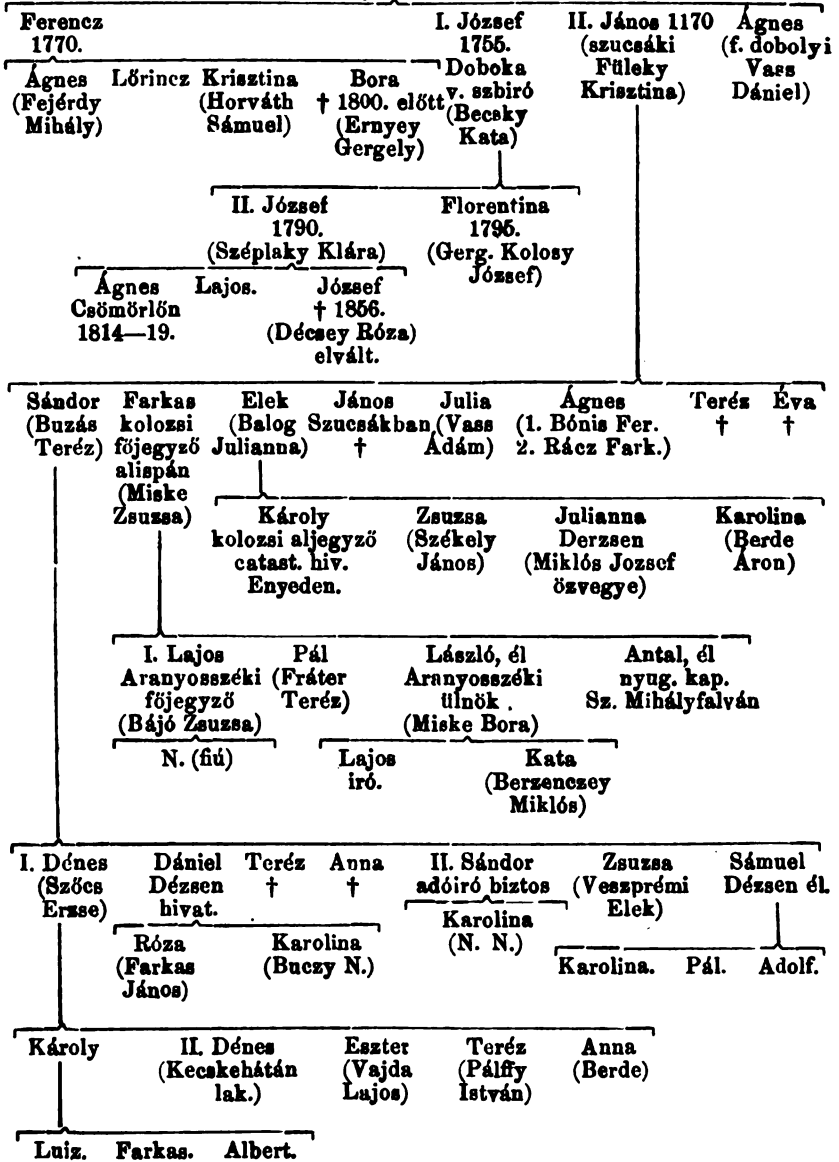
¹⁾ Fényes E. M. orsz. 1859-ben 426—27.

²⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII.

³⁾ Décey Miklós közlése után.

⁴⁾ Hodor K. által több rendbeli genealogiák részint egyes család tagoktól részint Mike S. gyűjteményéből, és Török Antal közléséből is. Amazok közül kétségkívül leghitelesebbnek kelle tekintenem egy, 1805. évi bírói megintő levélbe foglaltat, mely már körülményeinél fogva is legtöbb hitelt igényel.

I. János
Kolozs megyei jegyző 1722.
Dobokai alispán 1785—87.
(Rettegby Krisztina)

A törzsnek I. Jánosnak atyja lehetett István, ki 1702-ben élt és birt Sajó Szent-Andráson.

I. János 1722-ben Kolos megye jegyzője, 1735—37. Doboka vármegye alispánja volt. Fiai közül botházi Szarvady Ferenczet és II. Jánost 1770. mart. 29. Doboka megye mint armalistákat jelentette fel a kir. kormányzéknek, mint kik anyai jagon birtak akkor Iklódon.

Ferencz ágát gyermekeinél tovább nem ismerjük.

I. József 1755-ben Doboka vármegye szolgabírája volt. Becsky Katától fia II. József 1790-ben megvette Doboka megyének M.-Derzsen fekvőt házát. Tán ő az, kit 1848-ban Szász-Régen-ben az oláhok meggyilkoltak. Széplaky Klárától gyermekei a táblán állanak. Nővére Forentina Gergely Kolozsy Józsefné M.-Köblösön lakott, hol 1795-ben férjével új kapuja fölé magyar verseket íratott.

II. Jánosnak nejétől Szucsáky Füleky Krisztinától számos utóda maradt. Ezek közül

Elek Balog Juliannával három leányt és egy fiú Károlyt nemzett. Ezen Károly 1848. előtt Kolozs megyei jegyző, és a kolozsvári hírlapok szerkesztései körül is szerzett érdemeket. Utóbb castralis biztos Enyeden.

Farkas 1794-ben már Kolozs vármegye főjegyzője volt. 1809-ben ugyan ott alispán. Nejétől Miske Zsuzsannától négy fia maradt u. m. Lajos előbb a főkormányzéknel irnok, 1827-ben Aranyos szék főjegyzője, nagy enyedi hely.-egyház ker. algondnok és azon székben Szent-Mihályfalván birtokos, egy fiú atyja. — Pál Fráter Teréz férje. László él Sz. Mihályfalván, 1827-ben Aranyos szék alsó t. széki ülnök volt. Gyermekei Lajos, ki az irodalommal is foglalkozott, és Kata Berzenczey Miklósné Kliczen. — Antal nyugalmazott székely huszár kapitány, Sz. Mihályfalván él.

I. Sándor nejével Búzás Terézzel hét gyermeket hagyott maga után. Közülök Dániel és Sámuel Dézsváros hívtalnokai voltak 1848. előtt. II. Sándor pedig Belső-Szolnokban adóíró biztos volt szintén 1848. előtt. I. Dénesnek fiától a meghalt Károlytól unokái vannak; másik fia II. Dénes lakik Kecskéhátán. Említett Dániel jelenleg 77. éves, lakik Dézsen. Két leánya a táblán látható. II. Sándornak és Sámuelnek gyermekei is a táblán láthatók.

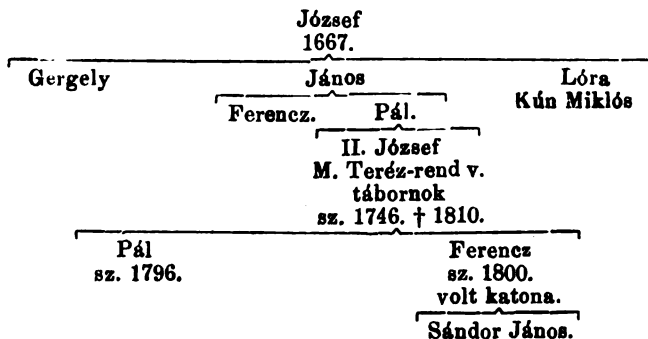
A családfára nem illetzhető adatok hiányában azon Szarvady György, kinek leánya volt, u. m. Anna 1783-ban Pethő Miklósné és Klára előbb 1773-ban Irsay Ádámné, utóbb 1783-ban Irsay Gáborné.

A család ref. vallású.

Szarvasy család. (Riomfalvi) Előnevét Erdélyben a megyesi székben fekvő Riomfalváról írja. Czímeres nemes levelét állítólag Apaffy Mihálytól kapta 1667-ben. Címere — mint itt a metszvény ábrázolja és mint a család leírása mondja — a paizs jobb oldali vörös udvarában álló vitéz, kivont kard hegyén törökfejet tartva, bal felől szarvas ágaskodik, nyakán nyillal átlöve.

A család egyik tagja Sándor-János Somogy megyében Boglárón birtoikos és posta-tiszt, következő leszármazást ¹⁾ közöl :

A család legnevezetesebb tagja kétségkívül II. József, ki Eperjesen szül. 1746-ban. Mint 16 éves cadetül lépett az 2. számú gy. ezredbe, és a tiszti rangokon fokozatosan előrelépven, miután a török háború alatt 1790-ben a negotini csatában mutatott vitézségeért már mint kapitány lovagi keresztet nyert, utóbb őrnagy lett, a servoskasi kis csatorozásban sebeket kapva elfogatott, de kicséreltetvén, miután sebei miatt tábori szolgálatra képtelen lett, a m. kir. testőrséghez őrmesterül neveztetett, és ugyanott hadnagyi rangra lépett, egyszersmind pedig különben al- majd ezredességre, végre tábornokságra emeltetett. Meghalt Bécében 1810. nov. 29-én. ²⁾

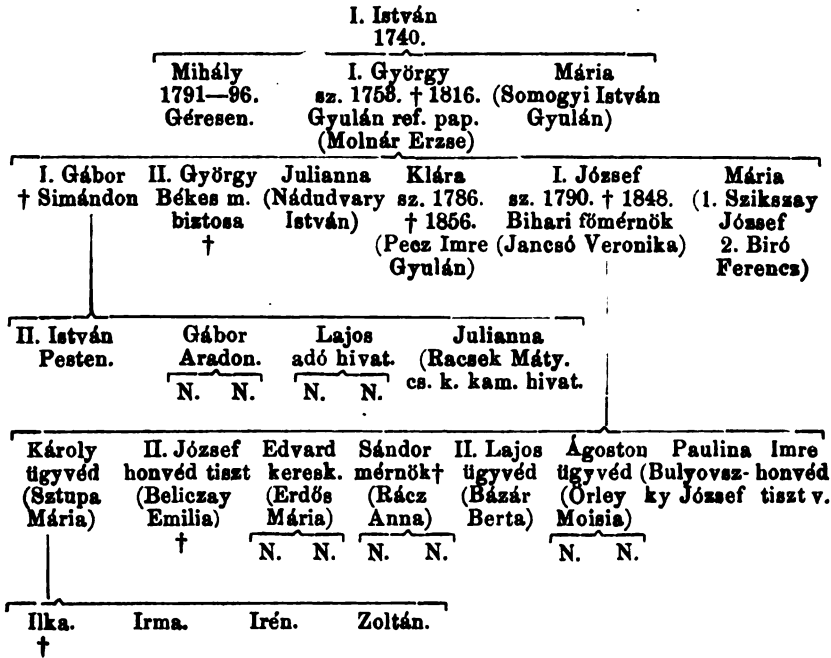
¹⁾ A családfán állóknak szül. és halálzási éveik s rangjaik a közölt családfán állanak, de ezek semmivel nem támogatva, sőt néhol a biztos adatokkal összeítkezésben állva, mint valószínűtlének le voltak itt hagyandók.

²⁾ Hirtenfeld, Der Mil. M. Theresien-Orden I. 279. hiteles és hivatalos adatok szerint, holott a családi közlés szerint II. József tábornok 1766-ben

Szász család. Közép Szolnok megyéből előbb Békes, onnét Arad és Bihar megyékbe elszármazott nemes család.

Czímere a paizs vörös udvarában zöld téren hátulsó lábain álló oroszlán, első jobb lábával kivont kardot, a másik lábával koronát tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A család ismert törzse, I. I s t v á n, kitől leszármazása máig terjedve következő :

I. Istvánnak fia Mihály Géresen lakott Szatmár vármegyében, és ott nemességet Közép-Szolnok vármegyétől 1791. nov. 25-én kiadott bizonyítvánnyal igazolta, miután azt mint erdélyi bizonyítványt a m. kir. udv. kancellária is 1796. febr. 1. napján 551. sz. alatti leiratával helyben hagyta. Testvére

I. György szintén Közép-Szolnok megyétől 1806. jun. 27-én kiadott nemesi bizonyítványát lakta helyen Gyulán, hol 1778-tól ref.

szül. és 1829-ben halt volna meg, mely összekötése az adatoknak a családfai hitelességet kockáztatja.

lelkész volt, Békés megye előtt azon évi octob. 9-én három fiu gyermekének neve beiktatásával is kihirdetteté. ¹⁾ Meghalt Gyulán 1816-ban. Nejétől Molnár Erzsébettől a táblán látható hat gyermeke maradt, u. m.

I. G á b o r, fiatalabb éveiben katona, utóbb a Békés megyei fölkelő seregnél hadnagy, ezután községi jegyző, majd gazda tisz. Végre mint magánzó halt meg agg korában Simádon Arad megyében, hol nemességét, két, már akkor élő fia II. I s t v á n és II. G á b o r neveik beiktatásával is 1812-ben kihirdetteté. ²⁾ Gyermekei a kath. vallásban neveltetvén, ága ezen valláshoz tartozó lett. Fiai közül II. I s t v á n pesti lakos, II. G á b o r Arad megyei kórház gondnok, gyermekei vannak. I. L a j o s 1849-ben Arad megyei hivatalnok, utóbb cs. kir. adófelügyelő, gyermekei vannak, és J u l i a n n a Racsek Mátyás cs. kir. kincstári biztos neje.

II. G y ö r g y mint Békés megyei élelmezési biztos nőtlenségben halt meg.

I. J ó z s e f szül. Gyulán 1790-ben. Bihar megyének főmérnöke volt. Meghalt 1848. dec. 7-én Várad-Olasziban. Nejétől esztelneki Jancsó Veronkától, ki 1862-ben kora 66. évében szintén ott halt meg, következő nyolcz gyermeket nemzett, u. m. 1. K á r o l y h. ügyvéd N.-Váradon. Nejétől Sztupa Máriától gyermekei a táblán láthatók. 2. II. J ó z s e f volt honvéd százados, meghalt mint gazdatiszt. 3. E d u a r d kereskedő N.-Váradon. 4. S á n d o r mint mérnök halt meg. Gyermekei maradtak. 5. II. L a j o s h. ügyvéd G. A g o s t o n 1848-ig és 1861-ben Bihar megyében tisztviselő. Gyermekei vannak 7. P a u l i n a Bulyovszky Józsefné, és 8. I m r e volt honvéd tiszt.

J u l i a n n a Nádudvary Istvánné.

K l á r a szül. 1786. mhalt 1856-ban Pecz Imre gyulai uradalmi tisztt volt neje.

M á r i a előbb Szikszay József sarkadi ref. lelkésznek, másodsor Biró Ferencz pecze sz.-mártoni jegyzőnek volt neje.

Szász család. (Szemeriai) Háromszéki eredetű, ide mutat előnevők Szemerjai, mely helység nevezett székben fekszik. Családfajok Pál-tól, ki a mult században Vizaknán királybíró volt, következőleg adatik elő :

¹⁾ Békés megyei jegyzőkönyv 864. sz. a.

²⁾ Arad megyei jegyzőkönyv 102. sz. a.

PÁL

József Torda m. hívat. (Sükösd Karolina)		János 1794. vizaknai jegyző (aldobai Fülöp Debora)			
Mária (Timár József)		Pál huszár tiszt † 1809.	Károly sz. 1798. † 1853. tanár. követ (Münstermann Francsiska)	János 1846. 48. követ (Ferenczy Zsuzsa)	
Julia (Horváth sz. 1825. Sánd.)	Károly halasi lelkész (1. Szász Póli 2. Bibó Antónia)	Róbert technikus	Gyula tengerész tiszt.	Domokos kolozsvári lelkész (Nagy Ilka)	Béla író.
2-től Ilona.				Póli <i>Iduna költő</i> (Szász Károly)	Augusztá (Székely Lajosné)
				Zsuzsi (Wagner Frigyes)	

Pálnak fia János 1794-ben Vizakna város fő főjegyzője, 1792—1794. Vizakna orsz. gyűl. követe, utóbb ott királybirónak iratik. Egyik fia

Károly, a hírneves enyedi tanár, szül. 1798-ban; ügyvéd, utóbb Enyeden jogtanár, később a számtan tanára. 1834-ben az erdélyi országgyűlésen mint Vizakna ellenzéki követe és kitűnő szónok lön nevezetessé. Az 1848. évi erdélyi s azután a pesti országgyűlésen ismét Vizakna követe, majd a közoktatási ministeriumnál állodalmi titkár, a m. tud. akademia rendes tagja. Meghalt 1853-ban. Több jeles munkát adott ki. ¹⁾ Fiai közül Károly, jeles költő és mű fordító, m. akademiai tag, és jelenleg halasi ref. lelkész. ²⁾ Első neje unokahuga Szász Póli, Iduna néven szintén a költőnk között foglal helyet. ³⁾ Gyula tengerész tiszt, Domokos lelkész Kolosvárott, Béla író.

János 1846. 48-ban szintén erdélyi követ, utóbb törv. széki titkár, most Kolos megye törvényszékénél alkalmazva. Leányai a táblán láthatók.

A család helv. hitvallású.

Szász család. (Illyefalvi) Szintén Háromszéki székely család. Közülök Pál Illyefalva kiváltságos város követe az 1792. évi erdélyi országgyűlésen, 1794—1815-ben ott város bírása. Mózsés ott 1815-

¹⁾ Magyar Írók, életrajz gyűjt. I. 582. lap. Fölötte Kemény Zsigmond jeles emlékbeszéde.

²⁾ Ugyan ott 533. Vasárnapi ujság 1858. évi 14. sz.

³⁾ Ugyan ott 534.

ben tanácsos, 1825-ben bíró. — J ó z s e f tanácsos 1845. körül. I s t v á n főjegyző és 1846-ban követ.

Szász család. (Ilenczfalvi) Marosszéki székely család. Közülök S á m u e l szül. Dextrád Széplakon Kolosmegyében 1782. jun. 1-én, gr. Teleki Sámuel könyvtárnoka és költő volt. I s t v á n a m.-vásárhelyi ref. főiskolában történet és nyelvészet tanára 1848. előtt.

Szász család. (Bágyoni) Aranyosszéki székely, melyből P é t e r ott 1838. körül törvényszéki ülnök.

Szász család. (Kövendi) Szintén Aranyosszékben, hol G e r g e l y megyei iktató 1848-ban.

Szász család. (Komollói) Közülök L ő r i n c z, előbb Kolozsvárott orvos sebészeti tanár, utóbb Abrudbányán kir. bányászati orvos. P á l Küküllő megyében adó-író biztos 1848. előtt.

Szász család. (Malomfalvi) Közülök F e r e n c z országos főpénztári hivatalnok 1848. előtt N.-Szébenben. Özvegye Polcz Á g n e s. S á n d o r seborvos Tordán 1848. előtt.

Egyik ága „Vajda Szent-Iványi“ előnevet használ, ¹⁾ közülök F e r e n c z 1848. előtt kamarai ispán a Vajda hunyadi urodalomban. Özvegye Bregárd Karolina. Fiai S á n d o r, F e r e n c z, K á r o l y és B é l a kir. főkormányzéki fogalmazó.

Szász család. (Mészköi) Közülök M ó z s e s Aranyosszék aljegyzője 1848. előtt.

Szász család. (Brassói) Ebből J á n o s 1825. körül Belső-Szolnok megyében sebész orvos.

Szász család. (Kolosvári) Egyik tagja I s t v á n, orvos Tordán 1831. körül.

Szász család. (Sz. Udvarhelyi) Közülök J ó z s e f - A n d r á s Sz. Udvarhely kiváltságos város követe az erdélyi 1792. és 1794. országgyűlésen.

Szász család. (Maros-iklandi) Udvarhelyszékből Böződből származott át Marosszékbe. Törzsatyjok D á n i e l 1604-ben Bonczhidánál esett el. Három fia közül D á n i e l Iklandra telepedik; ennek több fia közül egyik ismét D á n i e l és ennek két fia közt az idősb ismét D á n i e l (már a IV-ik); ez három gyermeket hagyott: P á l t, S á r á t és M i h á l y t, a két első korán elhalt; az utóbbi: Mihály, papi pályára készült, de Torda város az unitária egyház éneklői állomására híván meg, ezt elfogadta, és ez állomáson élt huzamos ideig. Nejétől Székely

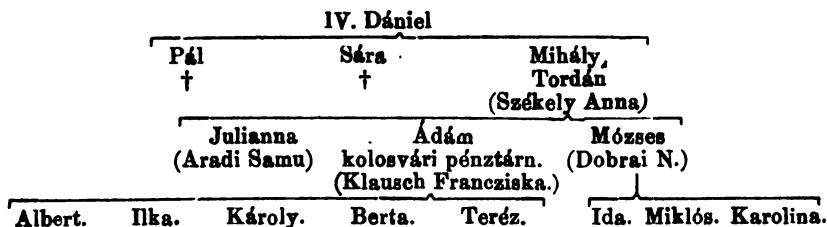
¹⁾ Török Ant. közl.

Annától gyermekei : Juliánna Aradi Sámuel özvegye, Ádám és Mózsés.

Ádám 1848. előtt országos főszámvevőségi irnok, jelenleg Kolozsvár városi pénztárnok, elhunyt nejétől Klausch Francziskától gyermekei a táblán láthatók.

Mózsés 1848. előtt Torda város tanácsi jegyzője, és Torda megye s Aranyosszék táblabírája. 1843-ban mint a kir. tábla hites jegyzője kereskedői pályára lépett, és azt folytatá 1848 ig. Ezután honvéd főhadnagy, majd százados és b. Kemény Farkas ezredes hadsegéde. Utóbb besorozott cs. katona másfél évig. Gyermekeit a táblázat mutatja.

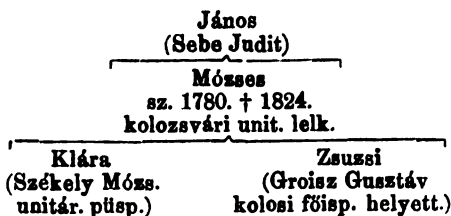
Családfajok ¹⁾ következő :

Tán szintén e család ivadéka volt azon Dániel is, ki 1815-ben Kézdi-Vásárhely főjegyzője és tanácsosa volt.

Szász család. (Vargyasi) Udvarhelyszéki család. Egyik tagja Mózsés (szül. 1780.) Külföldi akademiákon járt 1807-ben. Hazajövéen, 1809-ben a kolozvári unitáregyház lelkésze lön. 1815-ben ugyan ott tanár is. Meghalt 1824. jan. 14-én, özvegyen hagyván nejét, két leányával.

A családja következő :

Ezeken kívül Szász néven még többeket találunk Erdély birtokosai közt, nevezetesen Küküllő megyében Hosszúfalván, Gogány-

¹⁾ Családi közlés Török A. szerint

ban, Felső-Fejériben Héjásfalván, Doboka megyében Ördögkúton, Torda megyében M.-Petén és M.-Fülpösön. Még többet a reform. egyház lelkészei közt, kik közül Szász László m. igeni ref. lelkész és esperes 1848-ban az oláhok által gyilkoltatott meg.

Szászfalvy család. E családból Albert deák, (Albertus literatus de Zazfalva) 1545—48-ban Ugocsa megye jegyzője volt. ¹⁾ Több tagja nem ismeretes.

Szaszkó család. Nemesi voltukról mit sem tudunk. 1840-ben a család két tagja Szaszko András és Ferencz nádori megkereső parancs melett keresték családi okirataikat Nógrád megyében is, ösüknök állítván Szaszko Imrét, ki a XVII. században élt, és Szabó Menyhértnek Ebeczky Máriától való leányát Szabó Juditot birta feleségül. Ettől Szaszko Imrének fia volt Mihály, ettől Máté, ennek fiai a nevezett András és Ferencz.

Szászy család. Hajdán Zazsi, lásd *Jányoki családot* V. köt. 316. lapon.

Szászy család. Szászy András 1552-ben Nógrádban Hollókő vár egyik várnagya, ki azt társa ellenére a végső lehetőségig védelmezte. ²⁾ Tán különböző személy ettől Szászy András 1569-ben itélőmester, 1578-ban királyi személynök. ³⁾ Ezzel meg tán egy személy volt Szászy András, kinek 1600. táján nejetől Nyáry Margittól fia Lőrincz és Thuróczy Márta leányától fia András volt.

Ezek rokona lehetett Szászy János 1662-ben scardonai cz utóbb szerémi püspök 1666-ban, midőn Trencsin megyében Naporác helységet Sándor Jánostól örök áron megvette, de csak hamar Szelepcsényi György primásnak átengedte. ⁴⁾

Szászy máskép Vítal. ⁵⁾ *Lásd ezt.*

Szászy család. (Apaji) Pozsony megyei birtokos nemes család. Hajdan Szás név alatt ismeretes. A megnemesítés a családot előbbi szók helyén Torna megyében érte. Törzsatyja Szás István, ki maga, János nevű fia s utódai, úgy valamely rokona Székely Miklós részére is II. Ferdinand királytól 1631. dec. 12-én kelt czímeres nemeslevelet nyert, mely Torna vármegyében 1632. feria 3-tia prox. post in-

¹⁾ Szirmay C. Ugocsa p. 56.

²⁾ Bel, Not. nova Hung. IV.

³⁾ 1569: 42. és 1578: 24. törv. cz.

⁴⁾ Szontagh D. szerint.

⁵⁾ Bel, Not. nova Hung. II. 284.

ventionem S. Crucis kihirdettetett.

A család czimere — mint itt a metszvény ábrázolja — a fenálló paizs kék udvarában zöld téren hátszó lábain ágaszkodó, kettős farkú oroslán, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján vörös mezű kar köpnyököl, kivont kard hegyén levágott vérző török-fejet tartva. Foszladék mindkét oldalról ezüst-vörös.

A családfa ¹⁾ következő :

Szás István
1631.

János

Szászy Pál
1698.

(Nagy Ilona)

Ferencz 1740.
Pozsony m. főügyész
(Draveczky Kata)

Ferencz 1775. 76. Pozsony v. sz.biró †	Sámuel †	Boldizsár †	Albert Pozsony m. alisp. 1808. (Takács Mária)
			Lajos 1839. Pozsony m. h. alispán. (Boronkay Éva)
			<i>Folytatása a köv. lapon.</i>

¹⁾ Családi közl. Szontagh Dán. által.

Lajos 1839., *ki az előbbi lapon.*
 Pozsony m. h. alispánja
 (Boronkay Éva)

Ambrús szül. 1801. udv. tanácsos ker. táb. elnök (Ghyezy Mária)			Alajos Pozsony v. alszabiró (Benyovszky Erzsébet)		János †
László kir. táb. fog. 1862.	Klára (Zerdahelyi Ferencs)	Ágost ker. táb. járuln. 1862.	Gyula Pozsony v. szabiró 1861. (Abrahámfy Ilona)		Sándor.
			Béla.		

A család tagjai nagybárára Pozsony megyei és más, kormány-széki hivatalokat viseltek. Ferencz 1740-ben Pozsony megye fő-ügyésze volt. Ennek fiai közül Ferencz 1775—76-ban ugyan ott főszolgabíró, másik fia Albert 1805—1811. ugyan ott másod alispán. Ennek fia

Lajos 1838—1843-ig a visszahelyezési perek elintezésére nézve helyettes alispán, nejétől Boronkay Évától három fia maradt, u. m. Ambrús, Alajos és János, ez utóbbi magnélkül meghalt.

Ambrús a családnak egyik legnevezetesebb tagja, Apajon a család székhelyén született 1801. évi maj. 21-én. Miután 1823-ban az ügyvédi vizsgát letévé, 1824—28-ig Pozsony megyénél tiszteletbeli alügyész és alszolgabíró volt, 1828-ban a Dunán innen kerületi táblához neveztetett igatató és jegyzőnek, és ott volt 1850-ig, a midőn a pozsonyi kerületi főtörvényszékhez tanácsosul neveztetett, ezen hivatalában működött 1860-ig, e tisztben érdemdúsan járván el, 1861. mart. 29-én a Dunán inneni kerületi tábla elnökevé, azon évi majus 4-én pedig udvari tanácsossá neveztetett, és mint ilyen jelenleg is azon ker. tábla élén áll. Három gyermeke körül László 1862-től a kir. táblánál fogalmazó, Ágost a kerületi táblánál járulnok.

Alajos Pozsony vármegyének 1832—1840. alszolgabírája. Két fia közül Gyula, az idősb, 1861-ben Pozsony megye alszolgabírája volt.

A család előnevét Pozsony megyei apaji birtokáról írja.

Szathmáry-Király család. E munka VI. köt. 244. lapján olvashatni róla; miután a család neve inkább Király, s csak előneve Szathmári. Szabadjon azonban itt azokhoz pótlásul említeni, hogy Szathmári Király Miklós 1619-ben Gömör megyei Visnyón egy telket zálogba vesz Soldos Tamástól. ¹⁾

¹⁾ Eredeti okirat.

Szathmári-Király József Borsod vármegyének volt főispáni helyettese, szül. Boldván 1793. jul. 5-én.

Másik József a tiszántúli kerületi tábla Elnöke szül. N.-Kállóban 1792. dec. 3-án.

Szathmáry család. (Máskép Pap stb.) Szathmáry nevű családot Komárom, Máramaros, Pest, Ugocsa, Szabolcs, Szatmár, Zemplin vármegyék nemessége sorában találunk. Ha egy, — nem annyira okleveles vagy levéltári, — mint inkább tudományos forrásbeli előadásnak ¹⁾ hitelt adhatunk; akkor a Szathmáry nevű nemes család több különböző melléknevű, mint előbb Sipos, azután Péterfalvi, későbbben Nagy, végre Szatmári Pap nevezetek alatt elágazva, egy közös gyökből eredne, mely család még a XVII. században Szatmár megyében Szatmáron, Hiripen, Majtikon, Kis-Náményban, Peleskén, Darócson szép nemesi jószágokat birt, de mind azoktól — mint az idézet forrás írja — 1670-ben (I) Rákóczy Ferencz alatt támadott szerencsétlen zendülésben gróf Strassoldo Károly szatmári parancsnok által hibáján kívül megfosztatott. A nevezett parancsnok ugyan is Szathmári Pap Dánielt Rosályba küldé követségbe, hol akkor a támadás fejét tartózkodni értette, megparancsolván, hogy april. 24-ig választ hozzon, de az épen e napon történt gombási harczen Szatmári a támadok által elfogatván, a kitűzött napra vissza nem érkezhett, és így a parancsnok rebellisnek itélvén Szathmáry Pap Dánielt, hazát és minden vagyonát elkoboztatta. Idővel megbizonyította ugyan ártatlanságát és kegyelmet is nyert, de elvett birtokait többé vissza nem kaphatván, berkeszi kicsiny jószágában vonta meg magát. Ezen törzsökből nyerte Erdély néhány tudós férfiát. ²⁾ Eddig az idézett hely. Mindezek mellett a Szatmáry nevű családok eredetével bővebb adatok nélkül bajos tisztába jöni. Véleményem szerint a Nagy, Sipos melléknevű és ismét a péterfalvi előnevű Szatmáry családok külön-külön törzs ivadéakai. Itt legelől is csak a Pap-Szathmáry családról szólván, közbevetőleg ki kell igazítanunk egyik közlőnk azon tév édesét is, mely szerint a Pap nevű családok közt e munka VIII. k. 113. lapján a Paksi Szatmári családdal össze zavarás által Zsigmondot is e család közé igtattuk.

Ami pedig a Szathmári-Pap család eredetét illeti, ha az alábbi nemzékrenden álló Szathmáry-Pap Péter Székben lakó volt, való-

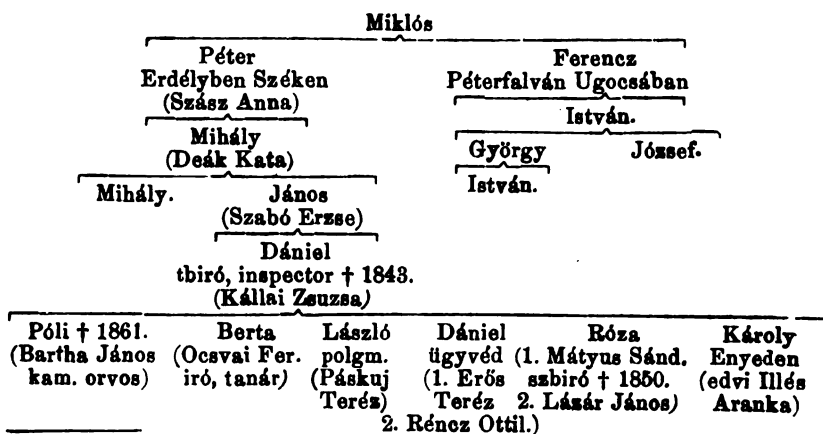
¹⁾ Predikátori tár 1835. V. füz. IV. lap.

²⁾ V. ö. Bécsi Magyar kurir társa Honnyi levelek 1818. 12. 13. sz.

szintű sejtelen támad bennünk, hogy e család első valódi neve Pap máskép Székly volt, és így törzse lett volna ennek azon Pap máskép Székly János, kit 1624-ben I. Rákóczy György nemesített meg, és nemes levele 1634-ben Kraszna megyében kihirdettetett. E nemes levél most Szatmár megye levéltárában van, jeleül, hogy utóbb a család ott lakott. (Lásd VIII. kötet 114. lap) És ennek fia lehetett a szerencsétlen Dániel, — ennek, ki lakó helyéről kaphatta a Szatmári nevet. Ennek lehetett azután fia János, kiről mint szathmári születésüről, zilahi, kolozsvári stb. papról mindjárt szólni fogunk.

A följebbiek szerint tehát a nevezett Dániel utódai közül lett volna azon Szathmár-Pap János, szatmári születésű, ki Franekérában tanult, 1688-ban N.-Bányán igazgató tanár volt, azután Zilahon, majd Dézsen, végre Kolosvárott pap. Franekérában latinul bölcsészeti értekezést adott ki 1682-ben. ¹⁾ Kolosvárott pedig 1699-ben „Uj esztendő ajándéka“ és 1707-ben „Uri imádságunk magyarázatja“ cziműt. Fia volt Zsigmond, ki Kolosvárott szül. 1703-ban, és ott volt ref. lelkész 1735. körül, esperes 1748. egyházi jegyző 1749. Superintendens lett 1760-ban; de mielőtt közzsinat tartathatott, meghalt azon évi april. 9-én. Jeles szónoki képességeért „arany szájú“-nak neveztetett. ²⁾

A Szathmár-Pap család egyik ágának, mely máig virágzik következő leszármazását ³⁾ ismerjük :

¹⁾ Philosophia prima seu metaphysica brevibus aphorismis delineata. Franeg. 1688.

²⁾ Benkő Transylv. gen. II. p. 177. et 498.

³⁾ P. Szathmár Károly közléséből.

E nemzékrenden Péter ágán D á n i e l ifjú korában a szép tehetségű és a politikai téren kitűnt ifj. b. Bánffy Lászlónak nevelője, külföldi egyetemekre kiserője; utóbb a gr. és báró Bánffy család javainak igazgatója, mint ilyen Szilágy-Somlyóra házasodott és ott telepedett meg, mind az egyházi (a sz. somlyói ref. egyház főgondnoka lévén) mind a megyei téren, mint Kraszna megyei rendes törvényszéki táblabíró humanitás és classica műveltsége által tűnt fel, és folyékony tollát Kraszna megye nem egyszer vette igénybe, különösen a többi megyékkel való közlekedésnél. Gyermekei közül László volt megyei aljegyző, majd polgármester, D á n i e l a forradalom alatt érdemkoszorús kapitány, jelenleg Sz. Somlyón ügyvéd, K á r o l y, a legifjabb 1849-ben mint gyermek, már honvéd. 1858-ban a m.-szigeti gymnasiumnál, 1862-től az enyedi collegiumban történelmi tanár. Ifjan az irodalmi térre lépve, és főleg történeti regényei által ismert nevet vívott magának.

A följebbi táblázat szerint F e r e n c z á g a volna azon Szatmári család, mely Ugocsa megyei Péterfalvára 1750-ben új királyi adományt nyert, ¹⁾ de melyet én külön családnak vélek. E század elején ez ágból G y ö r g y birtokos ugyan ott, Z s i g m o n d pedig Csatóházán szintén Ugocsa megyében. ²⁾

Mind ennyi külön ágakra oszlása mellett is a Szathmáry családnak, nem merhetjük ehez azon Szathmáry-ákat csatolni, kik p a k s i elő- vagy mellék-névet viseltek, és főleg a tanári és egyházi pályán a XVII. XVIII. század folytán feltűntek. A páksi Szathmáry család, a mennyiben erről nyomott forrásainkból meríthetni, már a XVII. század közepén virágzásnak indult. E század közepén túl Szathmáry Paksy I s t v á n a kászonyi ref. egyház lelkésze volt. Fia

I. M i h á l y 1681-ben született. 1709-ben Franekéra és Utrecht egyetemeit járta. 1711-ben Tokajban lelkész, 1716-ban a gyulafejérvári collegiumban tanár, majd M.-Vásárhelyett ugyan az 17. évig. 1734-től a s.-pataki iskola örökös igazgatója haláláig 1744. jun. 2-ig, midőn 63 éves korában kimúlt. ³⁾ Fia

II. M i h á l y szül. 1715. Szintén külföldön tanult. 1742-ben S-Patakon a keleti nyelvek tanára. 1744-ben atyja után igazgató. Meghalt 1778. kora 63 évében. Utánna latin versei és tudományos dolgozatai kéziratban maradtak. ⁴⁾ Testvére

¹⁾ Szirmay C. Ugocsa p.

²⁾ Ugyan ott.

³⁾ Magyar Irók. I. Szirmay C. Zemplin not. top. 217.

⁴⁾ Ugyan ott, és Szirmay id. h. 218.

Pál szül. 1730-ban. Kora 24. évében már a poesis anára. Utóbb Franequerában az orvosi tudományokat tanulja s ebből 1758. doctorságot tesz. Haza jövéen, S. Patakon a bölcészet és a görög nyelv tanári széket foglalja el. Meghalt 1766. kora 36. évében.

II. Mihálynak fia III. Mihály szül. 1745. Szintén járt a külföldi egyetemeken. 1771-ben S.-Patakon tanár lett, de 1773. jun. 24-én meghalt. Egy pár értekezés maradt tőle.

E család ivadékai Paksi-Szathmáry Mihály kurialis ügyvéd Pesten, meghalt 1828. majus 5-én kora 50 évében. Ugyan akkor Károly Pesten h. ügyvéd.

Szék városában szintén honos Szathmáry család, melyből János ott hivatalnok, és az 1792. és 94. évi erdélyi országgyűlésre követ volt; ifj. János ott Senator 1825. körül, Dániel adószedő 1836. körül. Tán ezek szintén ezen törzsnek ivadékai?

Szathmáry család. (Máskép Illés) Marosvásárhelyen Mihály városi hivatalnok, utóbb számvevő. Ifj. Mihály a maroszséki törvényszéknél alkalmazott hivatalnok.

Szathmáry család. (Máskép Kádár) Ennek tagja Pál Kolozsvár város szolgabírája 1845. körül; leánya Borbála Lészai Sámuelné.

Szathmáry család. (Csikszeredai) Közülök Dániel Csikszereda város hivatalnoka 1836. körül.

Szathmáry család. (N.-Enyedi) Ez előnévvel János szolgabíró és birtokos Felső-Fejér megyében, Károly adóíró biztos 1848. előtt, Judit Hidegvízen birtokos.

Szathmáry család. (Marosvásárhelyi) Közülök József kir. táblai ügyvéd. Tán fiai: Lajos meghalt 1862. és József m.-vásárhelyi tanácsos 1861-ben.

Szathmáry család. (Toldalagi) Elek szolgabíró volt Küküllő megyében 1815. körül. Tán özvegye Decsi Klára, Küküllő megyében több helyen birtokos.

Szathmáry család. (Légeni) Kolos megyében székel és tán székel mai napig.

Még számtalan Szathmáry-t találunk Erdélyben, mind a birtokosok közt, mind a hivatalos pályán, de előneveik nélkül még csoportosítanunk sem lehet.

Szathmáry család. Szathmáry István 1792-ben I. Ferencz király által nemesített meg.

Czímere négy részre osztott paizs, az 1. és 4. vörös udvar alján

hármás zöld halom középsőjén arany koronán pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva, mely fölött ezüst félhold, alatta arany csillag ragyog; a 2. és 3. kék udvar alján lángok között fehér phönix madár ég, fölötte arany nap ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között pánczélos kar kivont kardot villogtat. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. ¹⁾

Szathmár-Némethy család. Máskép Németh de Szathmár-Némethi. Elődjök Sámuel ref. tanár, Kolozsvárott 1616-ban halotti predikációkat adott ki. Utóda tán Mihály szül. Sz.-Némethiben, szintén Kolozsvárott ref. lelkész, több munka írója, meghalt 1689-ben.

Ezek utódai Ignác a főkormányshéknél póstamester, ennek fia János 1818. előtt főkormányshéki titkár; utóbb törv. széki tanácsos N.-Szebenben, és udvari tanácsos, meghalt 1862-ben, nővére Anna, mint hajadon halt meg 1861.

Szathmáry család. Szathmárról írja előnevét. Közülök György újabb armalist nyert, ²⁾ ennek unokája Mihály, ennek fia Sámuel, Károly Fejérvár városi pénztárnok, meghalt 1845-ben. Neje Balogh Borbála, kitől gyermekei: Mihály honvéd, meghalt 1849-ben, Sámuel, kit egy oláh 1858-ban orozva meggyilkolt, József, János, Viktoria Benyő Ferenczné és István meghalt 20 éves korában.

Száva család. (Gogány várallyai, sárdi stb.) Erdély családja. Törzs-atyja valószínűleg azon Száva Mihály volt, kit többekkel Rákóczy II. György Kővárban rabul tartott, és 1660-ban a gyalui ütközet után szabadítá meg magát társaival. ³⁾ Egyébiránt a család m.-országi nagyváradi származású, hová — mint egyik 1700. évi címerelevél szól — Rácz országból származhattak ősei. ⁴⁾ Bár mint legyen, a család oklevelei szerint ⁵⁾ bizonyos, hogy Száva István, (tán fia az említett kővári volt rab, Száva Mihálynak) mint nagyváradi polgár 1656. febr. 9-én nyerte a címeres nemes levelet, maga, két fia II. István és Péter és testvére Bálint részére, mely címeres nemes levél azon évi aug. 22-én Bihar megye közgyűlésén kihirdetett. A

¹⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII.

²⁾ Török Antal közl.

³⁾ Bethlen Miklós éneletírása, kiadta Szalay L. L. 268.

⁴⁾ Hodor szerint, ki az 1700. évi címerelevélét 1797. évi hiteles másolatban olvasta, hol ez áll: „Rácz országból szármastak, és Erdély földét megkedveletén, Zilah városában meg telepedtek.“

⁵⁾ Családi közlés szerint.

szerző Istvánnak fia II. István Erdélybe telepedett és fia II. Péter ott az ebesfalvi urodalomban Apaffy Mihálynak tisztartója (provisora) lett, és hű szolgálatiért ott az urodalomhoz közel Szász Ernnyében adományos birtokot nyert; utóbb azonban ezen birtokot Apaffy elcserélte, és helyette — mint a család levelei tanúsítják — egy telket tartozékaival Bonyhán és Gogány-Várallyán adományozott II. Péternek. Innen kezdte utóbb a család előnevét Gogányvárallyáról írni.

Ez időben a Magyarországon künn maradt Száva Bálintnak is egyik utóda (úgy látszik: fia) Száva Mihály, beszármazott Erdélybe, hol előbb (az akkor fiscalis, most püspöki) gyulafejevári uradalomban Bornemissza Anna tisztartója (provisora), utóbb az erdélyi főbányák inspectora lett. Már 1692-ben midőn, Ágnes leánya meghalt, Zaránd vármegye főispánja és a sóaknák főinspektora volt. ¹⁾ Már 1697-ben Mihály báró volt. Rákóczy II. Ferencz alatt — mint Cserei írja — kuruczeza lón, és az erdélyi físcalitást rábizák, de igen be meríte maga számára a jövedelemben. ²⁾ E szerint is igen meg vagyonosodott Mihály, a báró. Azonban utódai alig maradtak. Mint említők, Ágnes leánya meghalt 1692-ben. Neje Kovács Erzsébet, özvegy gróf Csáky Lászlóné volt, és pedig már a második. Meghalt Sz. Mihály 1729-ben. ³⁾ És benne — Apor szerint — is családja kihalt, t. i. a sárdi Száva család bárói ága. Kitérésképen kell itt megjegyezniem hogy Lehoczky után Fábiannál ⁴⁾ 1739-ben Zaránd megye főispánjának ismét Száva Mihály iratik bárói czim nélkül. Ha ez való, azon esetben is ezen Sz. Mihály sem a bárói czim hián, sem pedig az Apor által határozottan kiirt megszakadás miatt nem lehetett fia a följobb említett báró Száva Mihály a sóaknák egykori főinspectorának és zarándi főispánnak, hanem lehetett II. Péternek fia II. Mihály, kiről alább leszen szó. Így tehát a bárói ág elnyesztett.

Száva II. Istvánnak — mint említők — két fia volt: II. Péter és I. János. Ez utóbbi Küküllő vármegyében viselt alispánságot és

¹⁾ Baranyi halotti beszéde Száva Ágnes fölött.

²⁾ Cserei M. Historiája. Pest 1853. 825. lapon.

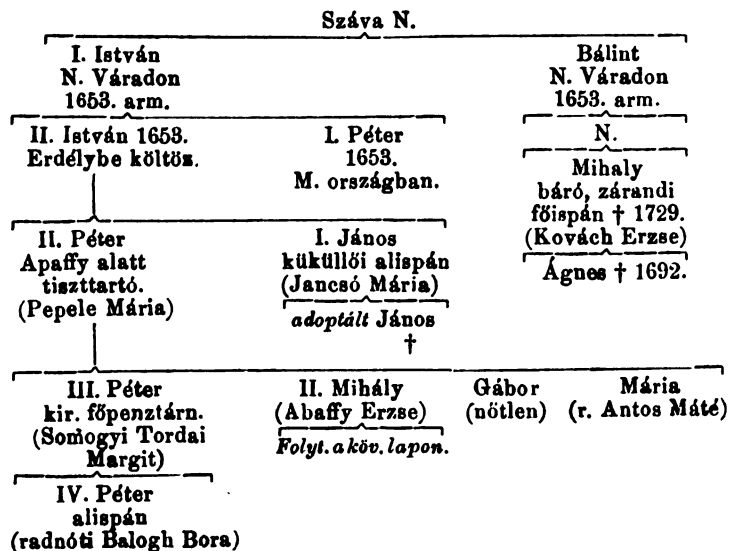
³⁾ Apor, Synopsis Mutationum. Kiadta a m. akad. 1863. 167. lap. — Lehoczky szerint Stemma. I. 162. lap. (est Fábian is követe Arad vármegye leírásában 198. l.) 1721-től 1729-ig írja báró Száva Mihályt Zaránd főispánjának, holott már Baranyi halotti beszéde szerint 1692-ben Zarándi főispán volt. — Cserei Mihály 466. lap.

főbiróságot (előnevét Váradról irta). Nejétől Jancsó Máriától gyermeke nem maradván, ismét m.-országi n.-váradai atyafiai közül adoptált egy Száva János nevezetűt, a ki azonban szintén magnélkül múlt ki.

II. Péter, kiről mondtuk, hogy előbb Szász-Ernyén, atóbb Gógány-Várallyán és Bonyhán szerzett adományos birtokrészt, hites társától Pepele Máriától négy gyermeket hagyott maga után, u. m. III. Pétert, II. Mihályt, I. Gábort, ki mint együgyű, nőtelenül halt meg, és Máriát, ki néma volt, és rétyi Antos Máténak felesége. Ezek 1703-ban osztoztak Gógányban, G. Várallyán, Danyánban és Domáldon.

III. Péter királyi főpénztárnok volt — úgy vélem — Torda megyében. Feleségétől Somogyi Tordai Margittól maradt fia IV. Péter, volt alispán, kinek radnóti Balogh Borbálától gyermekei nem maradván, ága kihalt.

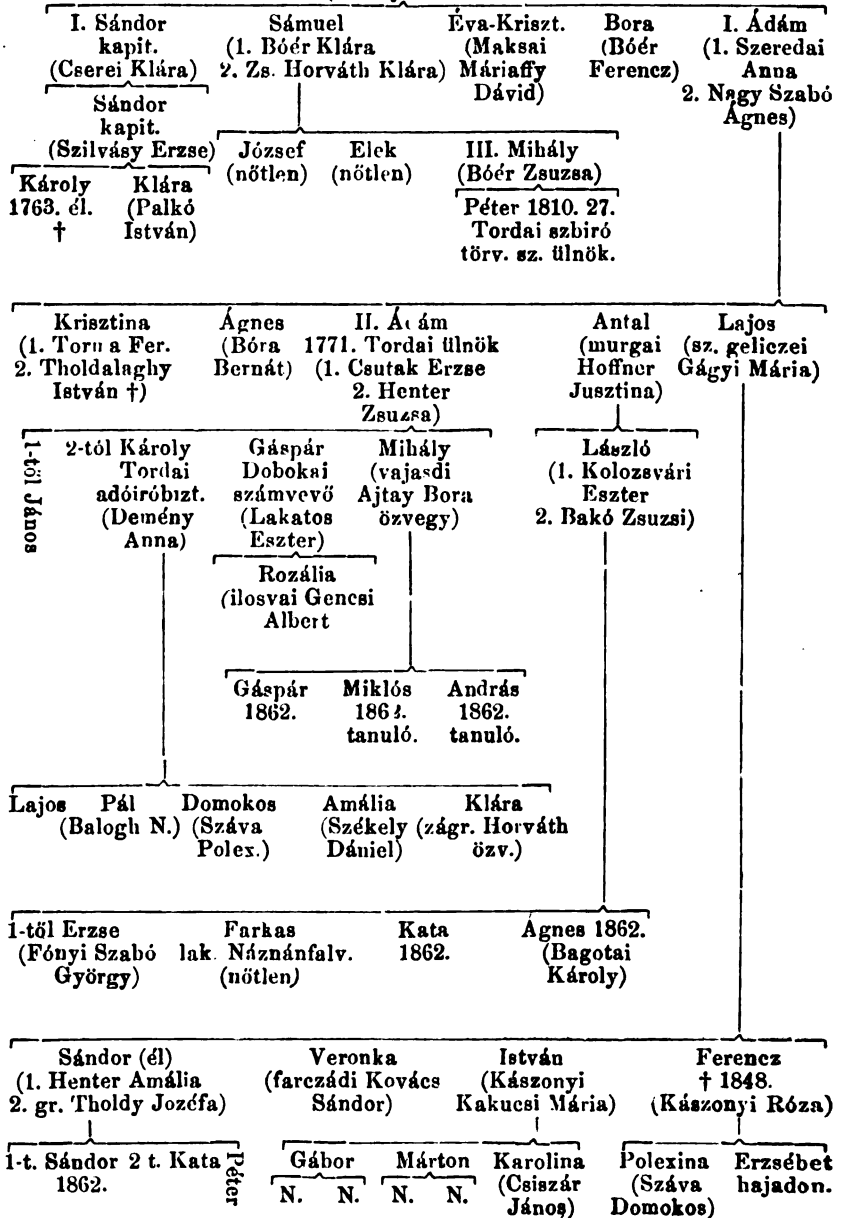
II. Mihály, az, ki 1739-ben Zaránd megyének főispánja volt, ha csakugyan volt Zarándnak ¹⁾ ekkor ily nevű vala főispánja. És ő az, ki nejével n.-abafalvi Abaffy Erzsébettel az egész mostan élő Száva családnak terjesztője lett, mint a következő táblázaton ²⁾ láthatjuk :

¹⁾ Lehoczky Stemmat. I. 162.

²⁾ Családi közlés szerint.

II. Mihály, ki az előbbi lapon.
(Abaffy Erzsze)

II. Mihálynak Abaffy Erzsébettől — mint a nemzékrend is mutatja — öt gyermeke maradt, két leány: Éva-Krisztina maksai

Máriaffy Dávidné, és Borbála nagy-bérivói Boér Ferenczné, kiknek utódai maig élnek; és három fiú: I. Sándor, Sámuel, és I. Ádám.

I. Sándor (veres csákós) kapitány. ¹⁾ Nőül vette Cserei Mihálynak a történetírónak leányát Klárát, ettől lett fia II. Sándor szintén kapitány, ki 1769-ben Kolozsvárott nyomatott egy kath. imakönyvet, midőn fiát Károlyt a romai kath. vallásba iktattatta. Ezen Károlyban ez ág kihalt. Ezek Gógán-Várallyáról írták előnevöket.

Sámuel kétszer nősült, első neje Boér Kata volt, kitől gyermeke nem maradt, a második Zsákodi Horváth Klára, kitől gyermekei József és Elek nőtlenül haltak el, a harmadik fiu Mihály nejjével nagy-bérivói Boér Zsuzsannával nemzette Pétert, ki szintén nőtlen volt, és 1810.—1815. körül Torda megye alszolgabirája, 1827-ben törvényszéki számfölötti ülnök. Mint nőtlen, ágazatát sírba vitte. Szintén Gógány várallyáról írta magát ez ág is.

I. Ádám kétszer nősült, első neje volt szentháromsági Szeredai Anna, kitől senki, a második márosvásárhelyi Nagy Szabó Ágnes, kitől két leánya: Krisztina előbb csicsó-keresztúri Torma Ferenczné, utóbb gróf Tholdalaghy Istvánné, és Ágnes Bóra Bernátné volt, és három fia II. Ádám, I. Antal és I. Lajos, kiknek utódaiban a család három ágon él.

II. Ádám 1771-ben Torda vármegye ülnöke volt. Kétszer nősült. Első nejétől Kászoni Csutak Erzsébettől fia János korán s mag nélkül elhalt. Második neje sepsi szent-iványi Henter Zsuzsannától három fia maradt: Károly, Gaspár és Mihály. — Károlynak, ki 1848. előtt Torda vármegye adóíró biztosa volt, nejétől farkaslaki Demény Annától a táblán látható őt, és ezek közt Pál és Domokos házas fia van. — Gaspár 1848. előtt Doboka vármegye számvevő biztosa volt. Nejétől Lakatos Esztertől egyetlen leánya Rózsa ilosvai Gencsy Albertné. — Mihálynak vajasdi Ajtay Borbálától három fia maradt: Gaspár, Miklós és András ifjak, mint a táblán kijelöltenek.

I. Antal murgai Hofner Jusztinát birta nőül, ettől fia László, ki kétszer házasodott; első nejétől Kolosvári Esztertől maradt leánya Eszter Fónyi Szabó Györgyné, második nejétől Bakó Zsuzsannától a táblán látható két leánya és egy fia Farkas maradt, ki előbb Szen-

¹⁾ Hodor K. Doboka várm. 229. lap tévedve írja Mihály e fiát Sándort bárónak, ez nem volt báró, és atyja is különböző személy Száva Mihály bárótól.

gyelben lakott Torda-megyében, jelenleg Márosszékben Núznánfalvánki nevét az irodalmi téren is fölmutatá, főleg az erdélyi egykori Vasárnapi ujságban.

I. Lajos nejétől szent-geliczei Gágyi Máriától öt gyermeket nemzett, egy leányt: Veronkát farczádi Kovács Sándornét, és négy fiút: III. Sándort, Istvánt, és Ferenczet.

Nevezett III. Sándor lak. Maros-Vásárhelytt, nyugalmazott volt közügy-igazgatósági iktató. Első nejétől sepsi-szentiványi Henter Amáliától fia Sándor, második nejétől gr. Tholdy Jozefintól gyermekei Kati és Péter.

István, ki Közép-Szolnokban Vártelken bir, nejétől Kápolnai Kakucsai Máriától három gyermek atyja, ezek között fiai már szintén család apák.

Ferencz, kit az oláhok saját udvarházánál 1848. octob. 18-án megöltek, és házat feldúlták, felégették. Nejétől nagy-kászonyi Kászonyi Rozáliától két leánya maradt: Pólexina Száva Domokosné, és Erzsébet.

A család történetére vonatkozólag megemlíthetni még, hogy Mihálynak Abaffy Erzsébettől utódai 1752-ben osztoztak Mező-Szengyelben, Szakálban és Keménytelkén anyai javakban. Továbbá, hogy I. Ádám ágazata kapott az említettekén kívül még adományos jószágot Hétkúton, Nádason, Domáldon, Gogányban és Dányánban.

A család élt váradi, majd szászernyei, sárdi, gógányvárallyai, sőt szengyeli előnévvel is.

Czímerök a paizs kék udvarában zöld téren egy lábón álló daru, felemelt jobb lábával kövecset tartva. A paizs fölötti sisak koronáján nyíllal átlőtt kar könyököl, kivont kardot tartva.

Nem tudjuk e családhoz összeköttetését azon Száva Istvánnak, ki oláh püspök volt 1668—1701-ben. ¹⁾

Apor szerint az ő korában a Küküllő megyei Száva Péterenkivül éltek: várallyai Száva idösb, és ifjabb Mihály, Ádám ifjú, és ezeken kívül a báró Száva Mihály. ²⁾

Száz család. (Monaki) 1392-ben éltek közülök János és Mihály, a Monoki család egyik ága ³⁾ *Lásd Monoky cs.*

Százady család. Fenmaradt neve Százady Ferencznek,

¹⁾ Szalay L. M. ország. tört. V. 446. lap. 63. j. Apor Ist. Synopsis Mutationum 289. Erdélyi diaeták és országos végzéseek III. 12.

²⁾ Apor Synopsis Mut. 289—290.

³⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 90.

ki Érsek ujjár építéséről ad számot 1647-ben és az 1649. évi országgyűlés által feloldoztatik. ¹⁾

Szbiskó család. *Lásd Zbiskó cs.*

Szebeni család. (Csik-pálfalvai) Előneve szerint Székely család. Közülök József 1815-ben Kővár vidék alkapitánya. Tán ennek fia Imre 1848. előtt szintén ott alkapitány, neje Décsei Jozefa. Pál a kir. kincstárnál közügyi levéltár igazgatója. Jozéfa m. esküllői birtokosnő stb.

Más, Magyarországból Erdélybe szakadt ²⁾ Szebeni család tagjai Ferencz 1815—25-ben Abrudbányán város és bánya tanácsos. Fia Ferencz ügyvéd K. Fejérvárott. Nővére Nelli, Moga Demeter főkormányszéki titkár neje.

Szebenyi család. Zemplin vármegye czimerleveles családainak egyike ³⁾

Szeccsányi család. Trencsin megye nemesi összeírásában találjuk 1709-ben Ádámot és Andrást Latkóczon, 1721-ben pedig Imrénének özvegyét Csuklászon. Utóbb Trencsin megyében nyoma sem fordul elé. ⁴⁾

Széchenyi család. (Sárvári és felső-vidéki, gróf) Azon hazaszerete tisztelt nevű család, mely a XVII. század végétől ragyogó nevű főpapokat, államférfiakat és hazafiságban tündöklő férfiakat, ezek között a halhatatlan érdemű és emlékü gróf Széchenyi Istvánt termette.

Eredetének szálait a XVII. századon túl a családtörténet eddig föl nem kutatá. Általános és legigazoltabb vélemény szerint bölcsője Nógrád vármegye. E megyében az Ipoly balpartján fekszik Szécsény városa, melyről az ismeretlen törzs nevét kölcsönzé, de a mely mezővárosról — mint tudjuk — egy más, szintén történelmi emlékezetű, a XV. században már kihalt családunk is, mint ősi fészkeről és birtokáról vette nevét: a „Szécsényi“ nevet, mely azon kornak írásmódja szerint a latin okmányokban „de Zéchen“ alakban fordul elé, s melyről e munka XII. kötetében Zécheni név alatt leszen emlékezet.

A XVI. század elejétől a XVII. közepéig Nógrád megyében szintén élt Széchenyi (Zéchény) nevű, birtokos, nemes és megyei tisztviselőket felmutatott család, sőt él ily nevű mai napig is. (*Lásd alább Széchényi cs.*) Azonban tudnivalóképen Nógrád megyében az említett

¹⁾ 1647 : 89. és 1649 : 75. törv. cz.

²⁾ Török Ant. szerint.

³⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 117.

⁴⁾ Szontagh Dan. közl.

Sz é c s é n y m.-városon kívül van Sz é c s é n y k e nevű helység is és ez utóbb említett Széchényi nemes család története s birtokviszonya csak is inkább ezen helységgel függött össze; a most e néven élő nemes Széchényi család tagjai pedig még a múlt század több megyei összeírásában is nem annyira „Sz é c s é n y i“, mint inkább Sz é c s é n y k e i néven fordulnak elé, az utóbb felszázad alatt azután szécsénykei Sz é c h e n y i-eknek neveztetvén. ¹⁾ Ezek így lévén, ezen család őseit sem szabad a gróf Széchényiek őseivel vérségnek állítani.

A gróf Széchényiek bölcsője — mint följebb említők — a Nógrád vármegyei Szécsény m. város volt. ²⁾ A grófi ház meg alapítója Széchény György érsekprimás, életirói szerint még e m. városban született 1592-ben. ³⁾ Sőt e vidéken gyermekkori viszonyairól máig él egy hagyomány, melyet azonban — noha némely körülmények, mint késői iskolázása, támogatni látszanak, — biztos adatokkal igazolni nem lehet. Ha egy irónknak ⁴⁾ hitelt adhatunk: György primásnak atyja Széchényi Márton, anyja Bán Sára volt. György primás noha egy alapítvány levelében emlékezik szülőiről, de meg nem nevezi őket. ⁵⁾ Szerinte atyja Szécsény várában katona tiszt (valószínűleg ductor-hadnagy) volt, és vitézül elesett; anyja pedig előbb Budán lakott, utóbb a török miatt máshová kénytelenül menekülni. Minden oda mutat, hogy az özvegy Heves megyébe Gyöngyös városába költözött és telepedett. Tekintélyes forrás szerint már György is itt növekedett. ⁶⁾ György maga 1692. évben kell végrendeletében szülőit nem említi, de megnevezi testvérét Lőrinczet, ki a család terjesztője lön. Arról kétségtelen hiteles adat szól, hogy nemes Szécsényi Lőrincz, ki iskolázottságáról deáknek (literatus) neveztetett, Gyöngyös város

¹⁾ A gróf Széchényiek ősi nemesi címere kék mezőben zöld koszorut tartó galamb, a nógrádi szécsénykei Szécsényi család — mint alább látni fogjuk-egészen más címmel élt, és él.

²⁾ Ezek szerint alig számítható a család ősei közé azon Szécsény Mihály, 1566-ban veszprémi kapitány, kit mint illyent csupán Istvánffyra hivatkozva említ fel őstül a grófi diploma.

³⁾ Kőlcsey Vincze K. és Melczér nemzeti Plutarkus II. 108. — Hormayr-Mednyánszky Taschenbuch 1822. 429. és köv.

⁴⁾ Lehoczky Stemma. II. 371.

⁵⁾ Török János Magyarország primása II. rész 171. Ez oklevél kétségessé teszi György primás születési évét is.

⁶⁾ Sennyei László jezsuita Katonánál Hist. critica XXXV. pag. 853. hol Györgyről em áll „Natus in oppido Szécsény, Gyöngyösi praetextam posuit.“

lakosa volt, és ott 1650-ben malom részt vett. ¹⁾ Úgy látszik, utóbb Lőrincz is változtatá lakását, mennyiben egyik fia állítólag N.-Szombatban született, holott több gyermekei Gyöngyösön születtek, mint alább említenadjuk.

György a család fölemelője, ki 1628-ban már mint art. et phil. baccalaureus Nagy-Szombaton a metaphysicat tanulta, ²⁾ papi pályára lépén, 1631-ben fölszenteltetett. Korán szerzett érdemei gyorsan a legelső püspökségekre emelték. 1644-ben pécsi, 1653-ban veszprémi, 1658-ban győri püspök, 1678-ban kalocsai érsek, 92 éves korában 1685-ben pedig az esztergami érsek s Magyarország primása lett; és e magas méltóságot is még tízévig viselte. Meghalt 103 éves korában 1695. febr. 18-án. Életrajza nem e könyv feladata. Számtalan egyházak, kollegiumok, zárdák, növeldék és más jótékony intézetek, melyek bőkezű és nagyszerű, száz és százezerekre menő alapítványaiából emelkedtek, páratlan nagyságban ragyognak most is az örök érdem emlékkönyvében. Azonban nem kevesebb bőkezűséggel emelé föl testvére Lőrincznek gyermekeiben nemzetségét is, melyről 1692. évi jan. 22-én kelt végrendelete hiteles tanúságot szolgáltat. ³⁾

Györgynek testvére az említett Lőrincz még 1678-ban kapta bátyjától Vas megyében a Sárvári urodat, melyet az gr. Draskovich Miklóstól részére vett meg. ⁴⁾ Nejétől Gellén Judittól ⁵⁾ gyermekei voltak: Márton, ⁶⁾ Ferencz, I. Pál, II. György, Erzsébet gyöngyösi báró Nagy Ferenczné, Kata Vizkelethy Ferenczné, Ilona előbb Tallián Istvánné, utóbb Sankó Miklósné és Judit Imrikovicz Györgyné.

Márton noha házas volt, de gyermekei nem maradtak. Özve-

¹⁾ Meg van ez oklevél eredetben az Akademia levéltárában, hová Gyöngyösről a ref. egyházat illető iratokkal került 1850. után. — E körülmény, valamint az is, hogy Lőrincznek neje a ref. vallású Gellén családból származott, azon sejtelmet ébresztik bennem, hogy a család ősci, s tán még Györgynek és Lőrincznek atyja is előbb e valláshoz tartoztak.

²⁾ Fasciculus Florum honori R. D. Mart. Apáthi, Georgio Jurkovicze etc. Viennae 1628. — Lásd az egyetemi könyvtárban „Theoria Mundi“ mellett.

³⁾ Hevenessy Mss. tomo XXVI. pag. 202.

⁴⁾ Lehoczky Stemat. II. 372.

⁵⁾ Kölesy V. és Melczér Ntzi Plutarkus II. 108. — Lehoczky Gallin Juditnak nevezi.

⁶⁾ Lehoczky id. h. Lőrincznek két Márton nevű fiat ir, az egyik jezsuita, a másik magnélkül halt meg. Azonban ez tévedés. Az egyik Márton helyett, ki jezsuita volt, Ferencz teendő, mint látni fogjuk. György végrendeletében a másik Mártonnak özvegye említetik.

gyéről nagybátyja György primás végrendeletében szintén gondoskodott. Ez özvegy Sándor Anna volt.

Ferencz 1632-ben született Gyöngyösön, 1653-ban a Jézus társaságába lépett. 1672-ben épen midőn a husvétii ünnepek alatt Harsághy János társával gróf Erdödy György várában missioi küldetésében volt foglalatos, a vár régi kapornájának nézegetése alkalmával az alatt lévő löporos bolt föllobbanása által társa azonnal szörnyet halt, Széchényi Ferencz pedig súlyosan megsérülvén, harmadnapra kiadta lelkét. ¹⁾

I. Pál szül. Gyöngyösön ²⁾ 1642-ben. 1662-ben a pálosok szerzetébe lépett, tanárkodott, majd perjellé lett; mig végre 1676-ban pécsi, 1687-ben veszprémi, 1696-ban pedig kalocsai érsekké neveztetett. Egyházi, állam- és hazafiúi nagyszerű érdemei és tettei a történelemből és életrajzaiból ³⁾ ismereteseek. Meghalt 1710. maj. 22. kora 68. évében. Eltemettetett Vándorfon, honnan 1811-ben vitetett a nagy-czenki családi sirboltba.

II. György szül. 1656-ban N.-Szombatban. Hadi pályára lépven, 1687-ben érdemeiért Szent-György, Egervár és Pölöske várak kapitányává neveztetett. Nagybátyja György érsekprimás végrendelete szerint öröklé a Széplaki, a Felső-vidéki, Egervári, Pölöskei, Sz. György vári urodalmakat, Babolczát, Kürtöt, Dávid-Czenket, stb. Pozsonyban, Győrben, N.-Szombatban, Galgoczon stb. házakat és egyebeket. Nagybátyja halála után 1696-ban Egervár, Pölöske és Szent-György várak örökös kapitányává lett. 1697. mart. 30-án Bécsben kelt oklevélben I. Leopold király által nejével Morocz-Ilonával, Zsigmond, Juliánna és Judit gyermekeivel, és minden élő és születendő utódaival együtt grófi rangra emeltetett, ⁴⁾ ugy bátyjainak György és Pál érseknek nagy érdemeiért, valamint saját vitéz tet-

¹⁾ Elogia Soc. Jesu, tomo IV. pag. 394. az eredeti halotti levelek gyűjtte, ménye a m. kir. Egyetem könyvtárában. Szülői ugyan nincsenek megnevezve; de nem lehet kétség, hogy Lőrincznek fia, Pálnak a kalocsai érseknek, és Mártonnak testvére lett volna, főleg miután Lehoczky is említ egy jezsuitát, csak hogy tévedve Mártonnak nevezi.

²⁾ Kölessy V. és Melczer Nemz. Plutarkus IV. 85. hol életrajza áll, de hol Gyöngyös hibásan Nógrád megye városául iratik.

³⁾ Szécsény Pál kalocsai érsek életrajza. Irta Pados János. Pesten 1862. Müller Epistolae Georg. et Pauli Szécsényi etc.

⁴⁾ Kiadva a grófi Diploma Török János „Magyarország Primása” című Pest, 1859-ben nyomtatott munkájában. II. 164. lap.

teinek és érdemeinek is tekintetbe vételével, melyek szerint nem csak a nevezett várak kapitányi szolgálatában, de a török háborúk alatt is a császári hadseregnél saját költségén táborozván, és Buda, Fejérvár, Kanizsa és Sziget ostromában is személyesen részt vévén, kitünő hadi erkölcsöt tanusított. Ugyan ekkor a család ősi czimere is nem csak megerősített, de meg is bővített, mely szerint ez, mint itt az ábra mutatja — négy felé osztott tojásdad hadi paizs, az 1. és 4. vörös udvarban hármas zöld halom tetejéből kettős ezüst kereszt emelkedik ki, véve Magyar ország czimeréből, a 2. és 3-dik égszínű udvar alján zöld dombon drága köves arany korona van, melyről mint egy fölrépülve látszik a természetes színű sas, az udvar jobb oldali szögletéből tündöklő nap felé. A paizs közepén a négy udvar közt egy kisebb, arany koronás vért van, melynek kék udvarában zöld halmon szétterjesztett szárnyakkal fehér galamb áll, piros csőrében zöld koszorút tartva. Az czimerpaizsot aranybibor színű díszítmény keríti. ¹⁾ A czimerhez számíthatjuk jelszavát (devise) „*Si Deus pro nobis, quis contra nos?*“

Mielőtt a család többi tagjairól röviden emlekeznénk, lássuk a családfát, mely itt következik :

Márton
(Bán Sára)

I. György
sz. 1592 † 1695.
érsek, primás.

Lőrinc
1650.
(Gellén Judit)

Folyt. a köv. lapon.

¹⁾ Ugyan ott festve, és Adami Scuti gentil. tomo XII. A lánczhidon látható gr. Széchenyi-féle czimert két oldalról telamonok gyanánt két sas tartja.

Lőrincz, *ki az előbbi lapon.*
1650.
(Gellén Judit)

Ferencz Pál sz. 1632. † 1672. jezsuita. kalocsai érsek.	Márton (Sándor Anna) sz. 1642. † Anna	II. György sz. 1656. gróf lett (Morócz Ilona)	Erzse (b. Nagy Fer.) Kata (Vizkelety Fer.)	Ilona (1. Tallián István. 2. Sankó György) Miklós)	Judit (Imri kovicz György)
---	---	---	---	--	----------------------------

1. Zsigmond cs. k. kam. Somogyi főisp. (1. gr. Batthyányi M. Teréz 2. b. Barkóczy Mária)	Julianna (Ebergényi László)	Judit.
--	--------------------------------	--------

II. Zsigmond sz. 1720. † 1769. cs. kir. kam. (gr. Cziráky Mária)	Ignác 1755. alezredes (gr. Viczay A. Mária)	Antal altábornagy (b. Barkóczy Zsuzsi)	László 1755. cs. k. kam. (gr. Draskovich Mária A.)	Jozéfa cs. k. h (gr. Schmidg Fridr.)	Katalin cs. k. h. (gr. Zichy János)
---	---	--	--	--	---

Anna-Mária sz. 1744. (gr. Erdödy János bán)	Teréz sz. 1743. † 1777. (gr. Eszterházy Ferencz)	Anna cs. k. h. (gr. Stampfer János Gottl)
---	---	---

M. Terézia sz. 1749. † 1798. (gr. Kueffstein Ferencz)	József sz. 1752. † 1775. cs. k. kam. (gr. Festetich Julianna)	Borbála sz. 1753. † 1817. (1. gr. Forgách János 2. gr. Desfours Ferencz)	Ferencz sz. 1754. † 1820. főkomorn. mest. (gr. Festetich Julia)	Jozéfa sz. 1759. † 1791. (b. Mesnil József)
---	--	---	--	---

Lajos sz. 1781. v. belső t. t. (1. gr. Clam-Gallas Alojzia. 2. gr. Wurmbbrand Francziska) <i>Folyt. a köv. lapon.</i>	Francziska sz. 1783 † 1861. (gr. Batthyány Miklós)	Zsófia sz. 1789. (gr. Zichy Ferdin.)	Pál sz. 1789. (1. Lady Meade 2. gr. Zichy Ferr. Emilia)	István sz. 1791. † 1860. m. minister (gr. Seilern Krescentia) Ödön sz. 1839. (Almay Irma)
--	--	--	--	---

2-től Kálmán sz. 1824. cs. k. kam. (gr. Grünne Karolina)	Erzsi sz. 1827. (Romana Péter marquis)	Gábor sz. 1828. katona.	Gyula sz. 1829. k. kam. katona.	Eugen sz. 1835. katona.	Ferencz sz. 1836.
---	--	-------------------------------	--	-------------------------------	----------------------

Károly sz. 1853.	Paula sz. 1854.	Mária sz. 1855.	Melánia sz. 1857.
---------------------	--------------------	--------------------	----------------------

András sz. 1812. †

Dorottya sz. 1841.
(b. Pereira Arenstein Heur.)
Pál sz. 1838.
Tivadár sz. 1837.

Lajos, ki az előbbi lapon.

sz. 1781.

v. belső t. t.

(1. gr. Clam-Gallas Alojzia
2. gr. Wurmbbrand Francziska)

János sz. 1802. cs. k. kam. (gr. Erdődy Ágata)	Mária Alojzia. sz. 1804. (gr. Zichy László)	Julianna. sz. 1809. (Parry Józsa. esquir)	Károly sz. 1809.	Adalbert † 1815.	2-től Imre sz. 1825. követségi tanácsos.	Dénes sz. 1828. katona. (gr. Hoyos Mária)
László sz. 1826.	György sz. 1828.	Ágata sz. 1833. (gr. Breuner Agost.)	Ernesztina sz. 1836. (gr. Zichy László)	Sándor sz. 1837.	Mária Gob. sz. 1848.	Imre sz. 1858.

II. György, ki még 1730-ban is élt, nejétől beketfalvi Mórocz Ilonától három gyermeket hagyott maga után, két leányt, úgymint Juliannát Ebergényi László tábornok nejét és Judítot, és egy fiút I. Zsigmondot.

I. Zsigmond cs. kir. kamarás, és Egervár, Pölöske, Szent-György várak örökös kapitánya, kétszer nősült; első neje gróf Batthyányi M. Teréz, cs. ker. h. — a második báró Barkóczy Mária volt. Ezek-től hat gyermeke maradt: két leány: Jozéfa cs. ker. hölgy, gr. Schmidegg Fridrikné és Katalin cs. ker. h. gróf Zichy Jánosné; négy fiú, u. m. II. Zsigmond, Ignác, Antal és László

Ignác cs. kir. kamarás, huszár alezredes volt, 1755-ben lakott Egervárott. Nejétől gróf Viczay A. Máriától utóda nem maradt.

Antal cs. kir. kamarás, szintén katona, és mint ilyen altábornagy és egy huszár ezred tulajdonosa volt. Nejétől báró Barkóczy Zsuzsannától egy leánya maradt: Anna-Mária csill. ker. hölgy, szül. 1744. sept. 29-én, férjhez ment 1762. oct. 6-án gróf Erdődy Nepomuk horvátországi bánhoz.

László cs. kir. kamarás, 1755-ben Horpácson lakott. Nejétől gr. Draskovich Mária Annától csak két leánya maradt: Terézia csill. ker. hölgy szül. 1743. maj. 11-én, meghalt 1777-ben. januar 17-én. Neje volt gróf Eszterházy Ferencznek és Anna, cs. ker. h. gróf Stämpfer János Gottlieb neje.

II. Zsigmond szül. 1720. dec. 21-én. Cs. kir. kamarás volt, és egy ideig a Nádasdy huszár ezredben kapitány. Megnősült. 1747. jun. 25-én. Meghalt 1769. oct. 19-én. Neje volt gróf Cziráky Mária-Anna (sz. 1724. sept. 1. mh. 1787. nov. 17.) kitől két fia József és Ferencz, és három leánya született, u. m. M. Terézia cs. k. hölgy, szül. 1749. oct. 9-én, meghalt 1798. maj. 19-én, férjhez ment 1774. jul.

1-én gr. Kueffstein Ferencz Antalhoz; — B o r b á l a szül. 1753. mart. 2-án, mhalt 1817. nov. 6-án. Előbb 1771. jan. 19-től neje gróf Forgách Jánosnak, másodsor 1777. jul. 26-tól gróf Desfours Ferencznek. — J o z é f a szül. 1759. jul. 25-én férjhez ment b. Mesnil Józsefhez, mhalt 1791. april. 5-én.

J ó z s e f cs. kir. kamarás, szül. 1752. dec. 4-én. Meghalt 1775. nov. 20-án. Özvegye gróf Festetich Julianna, utóbb testvéréhez Ferenczhez ment férjhez.

F e r e n c z a m. nemzeti muzeum alapítója, szül. 1754. april. 29-én Széplakon, Soprony vármegyében, 1776-ban cs. kir. aranykulcsos, azon évi dec. 12-én a dunántuli kerületi tábla ülnöke, II. József Császár alatt 1783. aug. 17-én báni helyettes és a báni tábla elnöke, azon évi sept. 26-án Almásy Pál szeverini főispán beiktatására, úgy 1784-ben Varasd és Zala megyék közötti határ kérdések elintezésére, valamint 1785ben a Szerém és Verőcze megye közti határok elintezésére, és végre 1785. febr. 11-én a zágrábi kerületben kir. biztos, ez utóbbi év mart. 9-én val. belső titkos tanácsos, és april. 18-án pécs kerületi kir. biztos és Somogy, Baranya, Verőcze és Szerém megyék főispáni helyettese lett. 1786-ban leköszönt. Az 1790/1. évi országgyűlésen nevezetesen szerepelt. Innen Nápolyba állami követé neveztetett. 1792. jan. 23-án a Sz. Januar rendjével diszitetett, 1798. april. 6-án ujjlag Somogy vármegye főispánjává és a Dráva és a Mura közti folyamok szabályozására kir. biztosul, 1799. oct. 1-én a hétszemélyes tábla elnökéül, dec. 6-án Magyar orsz. főkamara-mestereül, dec. 23-án országbirói elnöklő helyettesül neveztetett ki. Már 1806-ban elvonulni akart a fényes méltóságos hivataloktól, de még mindég újakkal tetéztetett. 1808. jan. 8-án pedig az arany gyapjas rend vitézi rendjével diszitetett. Végre 1811-ben minden hivatalát letévé. Roppant bőkezű és hazaszeretetét fényesen igazoló adományozásai s áldozatai életrajzaiban olvashatók. ¹⁾ Ezek között emlékét az általa alapított magyar nemzeti Muzeum egyedül is örökre biztosítja. Családja érdekében is nagyszerűen gondoskodott. Ő szerze meg annak a s á r v á r i és f e l s ő - v i d é k i előnevet. Tetemes régi adósságokkal terhelt családi birtokait teljesen letisztázta; az elidegenített javakat visszaváltotta, újabb szerzeményekkel szaporította. Három fia mindenike számára urodalmaiból egy-egy majoratust sza-

¹⁾ Hormayr, Mednyánszky Taschenbuch 1822. évf. 429—453. Tudományos gyűjtemény 1822. évf. III. 124. Regélő 1886. II. 417. Vahot és Kubinyi J. Magyarország képekben III. 1—6.

kasztott ki, u. m. Segesdet Somogy, Ivánt Soprony, s Pölös-két Zala megyékben. Azoknak mindenikéhez nagyszerű házat adott, u. m. a segesdihez Pesten, az ivánihoz Sopronyban, a pölöskeihez N. Kanizsán. Nyári lakásul mindenik fiának pompás palotát építtetett, vagy újra szerreveztetett, u. m. Horpácson és Nagy-Czenken (Soprony) Apáti-ban (Vas megyében). Két leánya jövendőjét pedig tökepénzekkel biz-tosítá. Kimúlt a nagy ember 1820 dec. 13-án kora 67 évében. Nejétől gr. Festetich Juliannától (mhalt 1824. jan. 20-án Bécsben kora 71 évé-ben) három fia : Lajos, Pál és István és két leánya Francziska és Zsófia maradtak. A leányok közül Francziska szül. 1783-ban, férjhez ment 1802-ben gróf Batthyány Miklóshoz, meg özve-gyült 1842-ben, 1855-ben Pinkafőn az irgalmasrendű zárdanők kolos-torába vonúlt. Meghalt 1861. oct. 10-én. ¹⁾ Zsófia szül. 1789. oct. 16-án, férjhez ment 1807-ben gróf Zichy Ferdinandhoz.

Lajos cs. kír. kamarás, és valos b. titkos tanácsos, szül. 1781. nov. 6-án. Első neje 1801. maj. 16-tól gróf Clam-Gallas Alojzia volt, ki 1822-ben meghalván, másodszer 1824-ben nőül vette gróf Wurm-brand Francziskát. Az elsőtől a táblán látható hat, a másodiktól két fia Imre és Dénes született. Ezek közül Jánosnak, ki cs. kír. aranykulcsos, és Imrének, ki a pétervári és nápolyi udvaroknál vi-selt követséget, vannak gyermekei, mint a táblán láthatók.

Pál szül. 1789. nov. 19-én, a cs. kír. hadseregben alezredessé-gig szolgált. A polit. irodalom téren is részt vett. Első neje 1811-től Lady Meade Karolina, a második gróf Zichy Ferraris Emilia. A nem-zékrenden látható kilencz gyermeke'közül Kálmánnak is vannak gyermekei.

István, a legnagyobb magyar, s mondhatni : a legnagyobb ha-zafi, szül. 1791. sept. 11-én. A m. akademia, a dunai gőzhajózás, lán-cz-hid, alagut, stb. alkotója, mély belátású állam-férfi, és író, 1848-ban m. minister. Sokkal ismertebb, mintsem nagyszerű, hazafiai életrajzá-ból egy két szaggatott vonást ide iktatnunk kellene. Életének vége szakadt Döblingben Bécs mellett 1860. april. 8-án, hogy nemzetének emlékében örökké éljen. Nejétől gróf Seilern Crescentiától két nagy re-ményű fia maradt : Béla és Ödön.

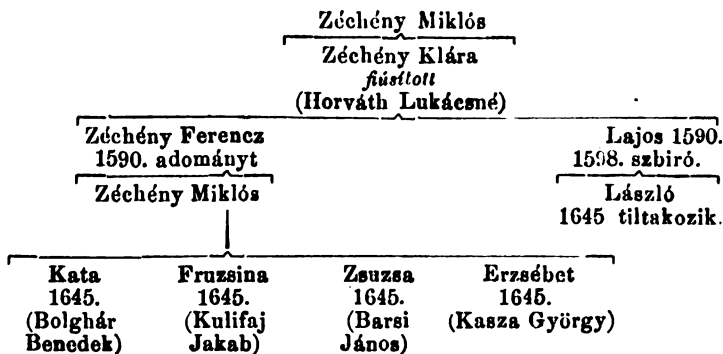
Széchenyi család. (Szécsénkei) Nógrád vármegyében a XVI. század elején ismét föltűnik egy, Szécsényi nevű nemzetség, mely-ből Benedek (Benedictus de Zechyn) 1505—8-ban azon megyei

¹⁾ L. Életrajzát Pesti Hirnök 1861. nov. 15. számában.

szolgabíró volt ¹⁾ de mely már azon század végén kimulóban volt, sőt valósággal fiágon ki is halt, mert a szentbenedeki Convent hiteles kiadványa szerint 1590-ben Rudolf királytól a Zécheny (*így*) Péter magvaszakadtán a koronára visszazállott Alsó és F.-Szécsénkei és becskei részjóságot Zécheny Miklós és ennek Klára leányától fiúsított unokái Zécheny Ferencz és Lajos adományban nyerték és a nevezett convent által beiktattatak. ¹⁾ Ezek közül.

Lajos 1598—99-ig Nógrád megye szolgabírójává volt. ²⁾

1645-ben már Balassa Ferencz azon ürügy alatt, mintha Zécheny Miklósnak és Lajosnak magvaszakadt volna, Eszterházy Ná-dortól az ordasi és szécsénkei részjóságokra adományt szerezvén, azokba magát beiktatni igyekezett, azonban a sz.-benedeki convent előtt a beiktatásnak ellent mondtak Zécheny László, Zécheny Katalin Bolghár Benedekné, Zécheny Fruzsina Kulifaj Jakabné, Zécheny Zsuzsanna Barsi Jánosné, és Zécheny Erzsébet Kasza Györgyné. ³⁾ Ezen okiratok a következő leszármazást mutatják :

Szécsényi Erzsébet Kasza Györgyné előfordul még az 1653—56. évi Nógrád megyei jegyzőkönyvekben is.

E Széchenyi család az, mely nem annyira Szécsény mezővárosról, mint inkább — a mint a birtokviszony is mutatja — Szécsénke helységről vehette nevét.

Sarjadékáról további összefüggésben mint sem tudunk. A Nógrád megyei nemesi összeírások figyelmes átvizsgálatából azt látjuk, hogy a

¹⁾ Eredeti okirat.

²⁾ Hiteles transumptum.

³⁾ Protoc. C. Neograd anni 1598. 1599. pag. 28. 49.

⁴⁾ Sz.-benedeki Convent hit. átírata.

következő században nevök is inkább Szécsénkey alakban volt használva. Az érdekllett nemesi összeírásokban találjuk :

1684-ben a nemesi fölkelésben személyesen résztvevő Szécséni (igy) Lászlót és Miklóst.

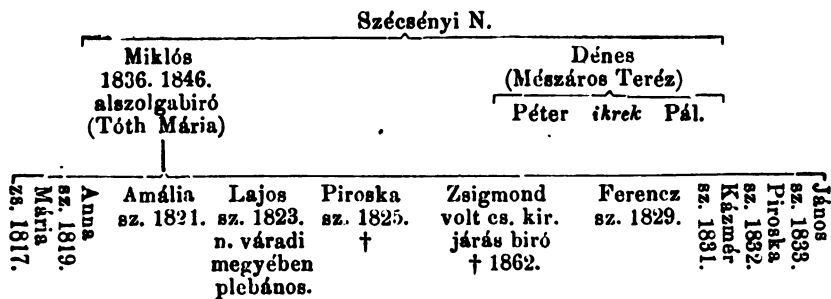
1705-ben Szécsényi Miklós. Már 1709-ben Szécsénkei Miklós van írva, hasonlóképen 1711-ben is.

1734-ben találjuk Szécsénykey Ferenczet, Miklóst és Istvánt.

1755. évi nemesi összeírásban pedig Jánost, Gábort, idősb, ifjabb, és legifjabb Ferenczet, kik mindnyájen szécsénkei Szécsénkei-eknek irattak. (Omnes Szécsénkei de eadem.)

A múlt század végén élt Szécsényi László, kinnek nejétől Koncz Rozáliától gyermekei: János, Zsuzsa Szabó Jánosné és Rozália voltak, e század első felében élők.

Mindezekhez sem bírjuk kapcsolni a két testvért, Szécsényi Miklóst és Dénest, kik magokat szécsénkei Szécsényi-eknek irták és nejeik jogán Nógrád megyei P. Szántón részbirtokot birtak, és kik közül Miklós már 1818-ban rendszerinti esküdt, 1836-ban alszolgabíró volt 1846-ig. Ennek hivatalosan használt pecsége szerint címere négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. udvarban vízirányos pólya (fascia) a 2. és 3-ik udvarban kardos magyar vitéz látható. A paizs fölötti sisakon két kiterjesztett sasszárny között csillag ragyog. E két testvér ismeretes nemzékrendi kimutatása ez :

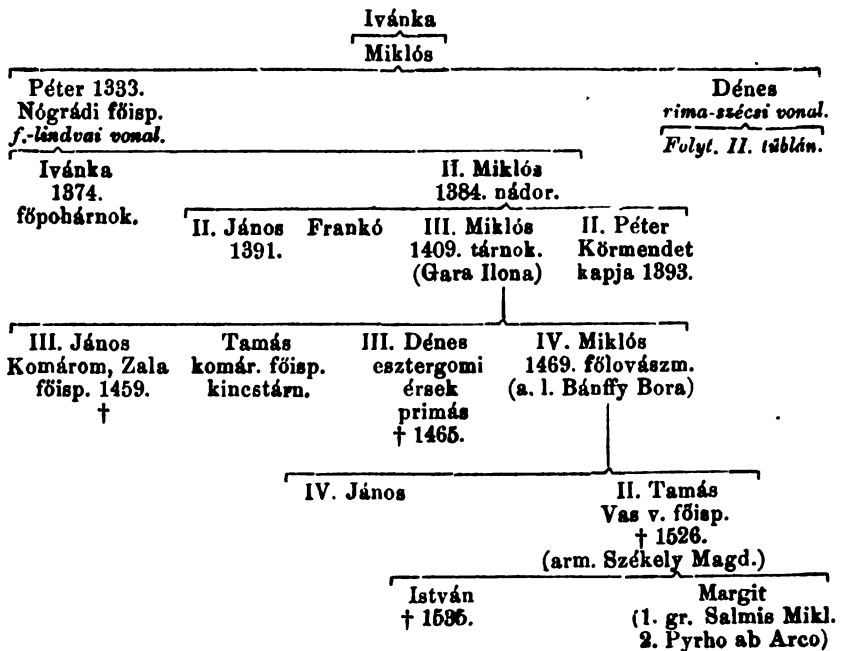

Ezek közül Lajos, előbb már tiszteletbeli esküdt, utóbb pap a nagyváradi megyében, jelenleg plébános. Testvére Zsigmond 1850. után cs. kir. hivatalnok, ideiglenes járásbíró, majd tollnok, végre rendelkezési hivatalnokból 1861-ben kinevezett törvényszéki ülnök, mhalt 1862-ben.

Szécsényi néven találjuk még Tamást a Csalló közben, ki 1655-ben Takács István s több társával Nyék helységben rész-birtokra kir. adomány nyert, ¹⁾ mint a nyéki Németh családnál is olvasható.

Széchy család. (Ríma-Széchi és Felső-Lindvai †) A Balogh nemből (genus) eredt, mely hajdan Gömör megyében Balogh várát bírta. Első bizonyos törzse Ivánka, (vagy Ancha, Joanka de genere Balogh), IV. Béla király korában élt. ²⁾ Ennek volt fia Miklós, ennek két fia maradt: Péter és Dénes. Amaz 1333-ban Nógrádi főispán és szandai várkapitány, ki megosztótván testvérével, Felső-Lindva várát és uradalmát kapta Vas megyében, testvérének Dénesnek pedig Ríma-Szécs jutott, így a család két ágra szakadt, amaz a felső-lindvai, emez a ríma-szécsi ágat alkotta. A családfa következő:

I. tábla.

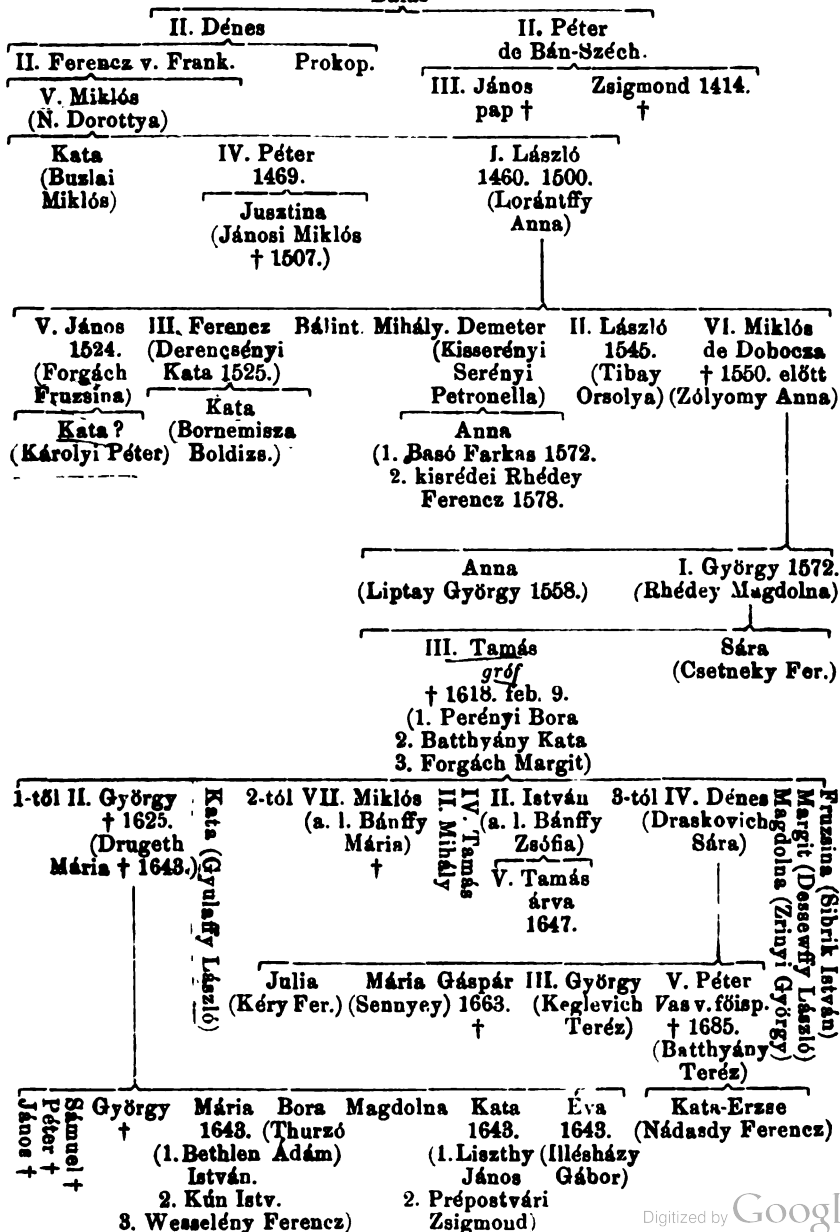
¹⁾ Lehoczky Stemmat. II. 254.

²⁾ E családról értekezett Wagner, Collectanea Geneal. hist. dec. II. 118—129. 1.

II. t á b l a.

Dénes, ki az I. táblán.
1833. körül.

Balás

Látván, miként szakadt a két testvér ¹⁾ által két vonalra a család, szoljunk előbb a felső-lindvai vonalról, melyet I. Péter alapított.

Felső-lindvai vonal.

I. Péternek a nógrádi főispán és Szandai várnagynak (1328.) gyermekei voltak: Ivánka (vagy János) 1347-ben kir. főasztalnok, és II. Miklós. ²⁾

II. Miklós vitéz férfiú, Szepes, Sáros és Nógrád megye főispánja, a nápolyi hadjáratban szerzett érdemeiért ősi Balogh várának birtokában I. Lajos király által megerősített, az ország nagyai közé soroztatott, szőrényi bán, majd (1355) Horvát, Tót és az egész Dalmátország bánjává, utóbb (1356) országbíróvá és végre (1385) nádorrá nevezetett. Rajcsányi szerint birta Turóczban, Szklabina és Blatnicza várait, és Turócz megye főispánja, a király komája. Neje volt Margit, leánya Pálnak, unokája Debreczeni Dósa nádornak. Ettől négy gyermeke maradt: Ferencz (v. Frank), II. János, III. Miklós és II. Péter, kik 1391-ben Zsigmond királytól a szentgothárdi apátság kegyuraságát kapták.

Ferencz-nek Rajcsányi szerint volt leánya Orsolya, ki 1477-ben leány-negyedet kapott.

II. Jánosnak is Rajcsányi két fiát említi: Istvánt és Imrét, kikben ága kihalt.

II. Péternek neje Sára, Asszonyfalvi Leukus nevezetű János leánya ³⁾ Zsigmond királynak cserébe adván Ujvárt és Közép-Nemeti (vagy Nemeti), ezért 1393-ben Körmentet kapta. Ezen Péter nevezetett Herczegnek is. Nevezett nejétől volt egy leánya. ⁴⁾

III. Miklós 1409-ben királyi főtárnok mester volt. ⁵⁾ Nejétől

¹⁾ Rajcsányi kéziratai közt Deduct. geneal. II. 225. I. Miklósnak gyermekeitől iratnak Péteren és Dénesen kívül még András, 1336-ban erdélyi püspök, László, Miklós, Beke 1329. és Pál. És ezekkel egykorú családtagok Borch de genere Balogh et Luka de gen. Balogh 1323.

²⁾ Rajcsányi szerint Domokos 1367. erdélyi püspök is.

³⁾ Ugyan ott.

⁴⁾ Ugyan az szerint. Rajcsányi pótlásai nem állnak a családfán, mely egészen Wagner után van, kit Budai teljesen követett.

⁵⁾ Ez időben (1429.) éltek Wagner szerint Lukács és János, Zéchy Lukácsnak fiai. Mintán Bartholomaeides szerint Notiti Cottus Gömör 198. a Zéchy nevezet ősiobb a Balogh genusnál, Rajcsányi szerint pedig, — mint egy följebbi jegyzetben érintve van, — élt Lukács is (de genere Balogh), még is úgy lehetett, hogy a nevezettek ezen Lukácsnak voltak fiai.

Garai Miklós nádornak Ilona nevű leányától négy gyermeke ¹⁾ maradt : III. János, Tamás, III. Dénes és VI. Miklós.

III. János Komárom és 1459-ben Zala vármegye főispánja, ki a német-ujvári gyülekezetben Fridrik Császár kikiáltásában vett részt. ²⁾

Tamás szintén Komárom vármegye főispánja, Albert király korában 1439. kincstárnok. ³⁾

III. Dénes előbb nyitrai, majd egri püspök, végre esztergami érsek, primás, és bibornok, 1453-ban szentelte föl az esztergami basilicat. Meghalt 1465. febr. 1-én. ⁴⁾

IV. Miklós 1469-ben királyi főlovászmester. Testvérei halálával ezek vagyonában is örökösödvén, roppant gazdaggá lön. Az 1498. évi országgyűlésén a banderium állító zászlósok sorában állt. Neje volt alsó lindvai Bánffy Borbála, kitől két fia maradt : IV. János ⁵⁾ és II. Tamás.

II. Tamás Vas megye főispánja volt. Elesett Mohácsnál 1526-ban. Neje ormosdi Székely Magdolna volt, (ki utóbb Thurzó Elekhez ment férjhez) ettől lettek Tamásnak gyermekei : István és Margit ⁶⁾.

István a sz.-gothárdi apátság kegyuraságával élt vissza, mint atyja. Neje volt gróf Stumbergh Erzse, de gyermeke nem maradt. Meghalt magnélkül 1535-ben. Nővére

Margit előbb gr. Salmis Miklósné, ennek halálával Pyrho ab Arco neje volt; de leány-ági utódai helyett az Istvánban kihalt alsó-lindvai Széchy-ek birtokait a még virágzó másik ág kapta meg.

Rima széchi ág.

Ennek törzsalapítója I. Dénes, ki osztályban Rima-Szécset kapta, szőrényi bán, és királyi főasztalnok volt. Túróczy kronikája

¹⁾ Rajcsányi szerint volt István nevű fia is, kinek neje Orsolya volt, 1476. alsó-lindvai Bánffy István felesége.

²⁾ Rajcsányi szerint Vas megye főispánja és 1428. fő-lovász mester, kinek 1471-ben özvegye lett volna Katalin, ettől gyermekei Miklós és Doroty a Ujlaky Miklósné.

³⁾ Turóczy szerint jeles és szép férfiú, Bonfin szerint jeles vitéz és bátor katona.

⁴⁾ Memoria Basilicae Strigon. 77—80.

⁵⁾ Rajcsányi szerint nem János, hanem ifjabb Miklós, ki 1471-ben fő-lovász mester volt, és 1520-ban halt meg.

⁶⁾ Rajcsányi szerint még Miklós és Tamás is, kik korán elhaltak.

szerint Bazarád alföldi vajdával haszontalan vereséges csatákat vívott. Fia maradt Balás, ¹⁾ ki 1347—73-ban élt. Ennek két fia II. Dénes és III. Péter. ²⁾

III. Péternek fiai voltak: III. János pap, és Zsigmond. Mindketten 1414-ben a hangonyi pálos rend iránt tanusíták bőkezűségüket. Rajcsányi szerint nővéreik voltak Anglis Kalondai Györgyné, és Erzsébet Ó-Budán apáca fejedelem asszony.

II. Dénes két fiúnak atyja lett: Ferencznek és Prokopnak, ez utóbbinak Rajcsányi szerint fia volt László.

Ferencz vagy Franknak fia volt V. Miklós, ³⁾ ki 1499-ben élt. Nejétől N. Dorottyától három gyermeke maradt: Kata Buzlai Miklósné, IV. Péter, és I. László, kik hűtlenségi bélyegen 1460-ban Balogh várát elveszték.

IV. Péternek csak leánya maradt Jusztina, ki Jánosy István neje volt, és 1507-ben lett özvegygé.

I. László Abauj megyében Enyiczke várát szerezte, és abba 1500-ban be is iktattatott. Nejétől serkei Lorántffy Annától következő nyolcz gyermeke született:

1. V. János, gimesi gróf Forgách Fruzsina férje, kinek II. Lajos király 1524-ben kapolnai Orros András és Csenteházi Péter minden javait Gömör és Borsod megyében adomány mellett adta. Tán leánya volt Kata, Károlyi Péterné.

2. III. Ferencz, 1505-ben a rákosi orsz. gyűlésen Gömör vármegye követe. ⁵⁾ Ennek neje Derencsényi Katalin, 1525-ben már özvegy volt. Ennek lehetett leánya Kata Bornemisza Boldizsárné.

3. Balint, 4. Mihály, kikről mit sem tudunk.

5. Demeter, nejétől kis-serényi Serényi Petronellától nemzé Annát, 1572-ben Basó Farkas nejét, és 1578-ban már kis-rédei Rhédey Ferencz özvegyét.

¹⁾ Rajcsányi szerint még fiai Tamás, Péter és János.

²⁾ Rajcsányi szerint László is 1410-ben.

³⁾ Ugyan az szerint még fiai János 1504-ben, és Ferencz, kinek ismét fiai Péter, László, kinek 1458-ban özvegye Tibai Orsolya, János és Demeter.

⁴⁾ Itt Rajcsányi táblázata két nemzedéket tévedésből kihagyva, nagyott hibáz, V. Miklósnak egyenesen fiától tévén I. Györgyöt, ki V. Miklós unokájának VI. Miklósnak volt és lehetett csak is fia.

⁵⁾ Jászay P. A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után. 157.

6. II. László 1545-ben I. Ferdinand királytól kapta Derencsén és Kápolna várat. Neje Tibay Orsolya.

7. IV. Péter. ¹⁾

8. VI. Miklós Doboczáról írta előnevét. Testvéreivel mindent elkövetett, hogy a kihalt alsó-lindvai Bánffy István utáni hagyatékot megkaphassák, de ezt már csak örököseik érték meg, ő 1550. előtt meghalt, özvegyen hagyván nejét albesi Zólyomi Annát, kitől leánya Anna 1558-ban Liptay Györgyné, és fia I. György maradtak.

I. György 1572-ben élt nejével Rhédey Magdolnával, kitől leánya Sára Chetneky Ferenczné volt, és fia III. Tamás.

III. Tamás jeles férfit, arany sarkantyús vitéz, Gömör vármege főispánja, kir. fő udvarmester, felső magyar ország főkapitánya volt. Meghalt 1618. febr. 9-én öreg korában, eltemettetett ón-koporsóban Murányvár kapornájában, hol a fölírat tán még most is olvasható. Háromszor nősült. Első neje Perény Borbála volt, kitől születtek II. György, kiről alább, és Katalin ráthóti Gyulaffy Lászlóné. Második nejétől Batthyány Katalintól négy gyermeke maradt: VII. Miklós ki házasságban élt alsó-lindvai Bánffy Máriával, de magtalan maradt; II. Mihály, IV. Tamás és II. István, ki nejétől alsó lindvai Bánffy Zsofiától (utóbb Czobornétól,) nemzé V. Tamást, ki árván maradván, gondnokával Dénes nagy bátyjával bajba keveredett, miről az 1647. évi országgyűlési is intézkedett, de időközben az árva ohalt. Harmadik neje III. Tamásnak Forgách Margit volt; ettől születtek IV. Dénes, kitől alább, Magdolna (v. Erzse) Zrínyi Györgyné, Margit Desewffy Lászlóné, Fruzsina Sibrik Istvánné.

II. György (III. Tamásnak fia) terjedelmes ősi örökségéhez tetemes szerzeményeket csatolt. 1620-ban szerzé Zólyomi Lipcse várát. A következő évben, miután százezer ftot letett, a Murányi uradalmat is magához váltá. Méltóság szerint báró, arany sarkantyús vitéz, kir. tanácsos, kir. főkomornok mester volt. Eleintén Bethlen embere, utóbb a bécsi udvar híve. Saját szolgálai ölték még 1625-ben. ²⁾ Hamvai a Murányi kapornába tétettek ón-koporsóba Wagnernél olvasható felírás alá. Nejétől homonnai Drugeth Máriától, kit szintén oda temettek 1643-ban, kilencz gyermeke született: János, Péter, Samuel, György, Magdolna ifjan haltak el; Borbála 1629-ben gr.

¹⁾ Ez időben élt 1580-ban Széchy András, és neje bedeghi Nyáry Margit. Kinek volt. fia? nem tudhatni.

²⁾ Pető Gergely M. krónika 208.

Thurzó Ádámné, utóbb Forgách Ádámné lett, Katalin köpcsenyi Liszti Jánosné, utóbb lokacsi Prépostváry Zsigmondné, Év á 1641-től Illyésházy Gáborné; és végre, kit előbb kellett volna említenem: Mária¹⁾ a regényes Murányi hősnő, 1627-ben iktari Bethlen Istvánné, ennek halálával rozsályi Kún Istvánné, ettől elválva Wesselényi Ferencz nádorné. Mint a Wesselényiféle összeesküvés szereplő tagja, börtönben ült sokáig, utóbb rokonaihoz bocsátva halt meg 1680-ban.²⁾

IV. Dénes (III. Tamásnak fia) feleségül bírta trakostyáni Draskovich Sárát. Ettől két leánya és három fia maradt, u. m. Julianna

ipolykéri gróf Kéry Ferenczné, és Mária Sennyey Ferencz kálói kapitány neje. A fiúk közül Gáspár Nagy-Szombatban járt iskolába és 1663-ban a bölcsészeti tudományokból baccalaureátust nyert,³⁾ de ifjúságában elhalt. Testvére III. György szintén korán elhalt, és nejétől buzini Keglevich Teréziától gyermeke nem maradt; a harmadik testvér V. Péter volt, Vas megyének főispánja, Kőszegh vára örökös ura, és ott 1671-ben a kath. egyházak vissza szerzője.

Meghalt 1684-ben, és családját fiágon sirba vitte, miután nejétől Bat-

¹⁾ Magyar akadémiai Értesítő 1863. IV. köt. 178. 179.

²⁾ Lásd életéről Uj Magyar Muzeum 1856. I. 553. Kún Istvánnal esetét Szalády Siralmas krónika 92. lap. Hogy első férje idejében és temetésékor is Zólyomi szeretője volt volna; Kemény János önéletr. ása 246. lap. Kubinyi F. és Vahot J. Magyarország képekben. III. 81.

³⁾ Ennek emléket tartja fenn a következő nyomtatvány, mely egyszerű smind családi egész czímetéről felvilágosít: „Sophia in aquila gentilitia adumbrata et illustrissimo Domino Dno Comiti Gasparo Szécsid de Rimasszécs, Perpetuo de Kőszeg, Baloghvár, és Felső-Lindva, Haereditario Domino in Mura-Szombat etc. cum in Alma ac archiepiscopali universitate Tyrnaviensi prima in phylosophia laurea insigneretur, per R. P. Andream Elevenkuti e Soc. Jesu. A. A. et Philos. Professorem ordinarium ac p. t. seniorembolata a spectabili, magnifica, nobili ac ingenua sacrae poseos facultate mense majo die 10. Anno 1663. Tyrnaviae Tipis Academicis imprimebat Melchior Venceslaus Schnekenhaus.

thyány Teréztől csak egy leánya Katalin maradt, ki gróf Nádasdy Ferencz neje volt.

A család czimere — mint följebb a metszvény is ábrázolja — kiterjesztett szárnyakkal koronán álló két fejű sas, rajzolva Széchy Mária Wesselényi Ferenczné pecsétéről. Széchy Miklósnak az országbirónak 1381. évi függő pecsétén a korona még nincs meg; ¹⁾ ellenben rimaszécsi Széchy Tamásnak 1578. évi pecsétén a sas is koronás. ²⁾

Széchy család. (Gál-Szécsi †) A Boxa genusból ered. ³⁾ *Lásd Gál-széchy* *cs.* IV. köt. 318. lap.

Széchi család. Czimerleveles nemes család. A czimeres levelet Széchy János kapta 1755-ben Mária Terézia királyasszonytól. ⁴⁾

Czimere előbb szélent (horizontaliter) kétfelé osztott vért, az alsó osztály vörös udvarában jobbról balra rézsutosan vont három fehér pólya látszik, a felső kék udvarban derékig pánczélos, sisakos vitéz látszik, kinyujtott jobb kezében kivont kardot, a balban piros táblás könyvet tartva. A paiza fölötti sisak koronáján egymással keresztbe helyezve, két könyöklő kar látszik, az egyik pánczélban és jobb felé fordúlva kivont kardot villogtat, a másik vörös mezben balfelé fordúlva, pálma gallyat tart. Foszladék jobbról ezüstkék, balról ezüstvörös.

A család Zemplin megyében honos, ⁵⁾ e megyében Sáros-Patakon született Széchy Imre-Ágoston 1778. jun. 5 én. Iskolait végzván, közben az ajtatos iskolák rendébe lépett, és tanárkodott; mint főleg a nyelvészeti tudomány művelője, és több munka kiadója a m. Akademia tagja lön 1840-ben. ⁶⁾ Meghalt 1852. mart. 6-án.

Szécsen család. (Temerini, gróf.) Horvát országí eredetű. A család felemelői és meg alapítói Szécsen Mátyás és Sándor testvérek, kik 1763-ban Mária Terézia királyasszonytól czimeres nemes levelet nyertek. ⁷⁾

Nevezett Sándor született 1740 ben, fiatal korában a horvátországi helytartóságnál kezdé hivatalos pályáját, 1770—74-ben titkár, 1787-ben már a m. kir. helytartóságnál másod alelnök, valós b. titkos tanácsos volt, majd Sz. István rend kis keresztese és Körös vármegye főispánja lett. Bács vármegyében Temerint, melyről a család elő-

¹⁾ Wagner id. h. dec. II. fig. 10.

²⁾ Ugyan ott fig. 9.

³⁾ Erről oklevelek Kaprinai Mss. B. tom XXIX. p. 284. stb.

⁴⁾ Collect. herald. Adami Scuta gentil. tomo XII.

⁵⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 116.

⁶⁾ Magyar Irók, életrajz gyűjt. I. 538.

⁷⁾ Collect. herald. nro 44. — E libro regio.

nevét írja, kir. adomány mellett szerzette, 1811-ben pedig grófságra emeltetett. Tőle származik az egész mostani temerini gróf Szécsen család, mint alább a nemzékrenden láthatni. Meghalt 1813-ban.

Az 1763-ban nyert nemesi czímer négyfelé osztott vért, az 1. és 4. kék udvarban jobbról balra vont rézsutos arany pólya látszik, a 2. és 3. vörös udvarban hármás fehér szikla középsőjén pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján két

kiterjesztett kék saszárny lebeg, mindeniken arany pólya, a szárnyak között pedig fehér rózsza látható. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ¹⁾ Az 1811-ben nyert grófi czímer, mint itt a metsvény is mutatja, csak a grófi koronával szaporodott a paizs fölött, melyre azután három koronás sisak adatott, a középsőn a kék szárnyak, a két szélsőn pedig egy-egy pánczélos kar kivont karddal, befelé fordítva láthatók.

Foszladék, mint előbb, innen aranykék, onnan ezüstvörös.

Sándornak első nejétől leánya **J o z e f a** (v. Antonia) Inkey Imrené, második nejétől báró Bedekovich Rozáliától, ki 1825. jun. 11-én kora 68. évében halt meg, gyermekei: **M a g d o l n a** (meghalt 1837. febr. 25-én kora 67. évében Pesten.) **K á r o l y** (szül. 1778. mhalt 1845.) ki alezredes volt, **F r a n c z i s k a** báró Degelmann özvegye, **M i k l ó s** kiről alább, és **A d o l f** szül. 1790-ben, volt nádor huszár kapitány.

Károly alezredesnek nejétől zsadányi Almássy Józéfatól gyermekei: **I I. A d o l f** volt őrnagy, **I I. S á n d o r** százados, ki 1844-ben kelt egybe gróf Csáky Nataliával, és **M a l v i n a** ki 1833-ban ment férjhez báró Rédl Imréhez, özvegygé lön 1845-ben.

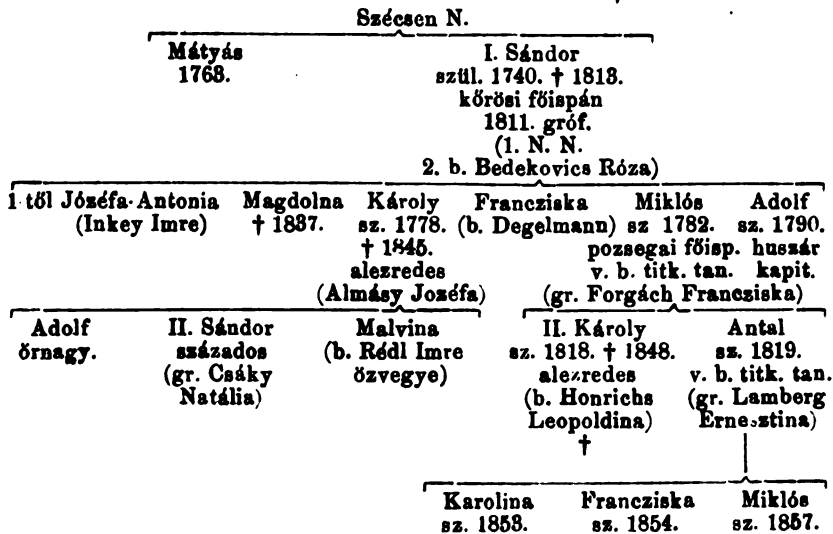
¹⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII.

Miklós szül. 1782-ben. Hivatalos pályára lépven a m. kir. udvari kancelláriánál, ott 1810-ben már titkár, utóbb valós. belső titkos tanácsos, Pozsega vármegye főispánja, és Zsófia főherceg asszony főudvarmestere volt. Nejétől gróf Forgách Francziskától két fia : **Károly** és **Antal**.

Károly (szül. 1818.) a katonai pályára lépven, mint őrnagy a Radeczky huszár ezredben, legszebb korában elesett Valeggonál 1848-ban. Özvegye báró Honrichs zu Wolfswarffen Leopoldina, cs. ker. hölgy, gróf Coudenhove Károly ezredeshez ment férjhez.

Antal szül. 1819. oct. 17-én, jeles államférfi, 1848. előtt m. kir. udv. kancelláriai titkár s tanácsos, 1858-han birodalmi tanácsos, 1860-ban valós. belső titkos tanácsos stb. Nejétől gróf Lamberg Ernesztina (szül. 1829. april. 23.) Erzsébet császárné palota-hölgyétől három gyermeke a táblán látható.

A nemzékrend a következő :

Horvátországban a család másik ágából Mária Terézia királyasszony korában 1760-ban Szécsen Ignác z Szluinban, József Novigrádon harminczadosok voltak.

Szecsey család. Szecsey vagy Szecsey György 1698-ban Borsodban szendrői alkapitány volt, midőn Szabolcs megyében Takta-Kenezre királyi adományt nyert. ¹⁾

¹⁾ Regestrum Donationalium

1848. előtt Szecsey nevű család Pozsony megye nemessége sorában állott.

Szecsődy család. (Szecsődi) Vas vármegye jelenleg is virágzó gyökeres ősi régi családja, melynek egyik tagja az ősi szecsődi birtokot Egyházas-Szecsődön jelenleg is bírja. Gyöke csörötnöki Csörnök (az okmányban Churnuk de Churnuke) fia volt István, ki 1205-ben II. András királytól kapta örökös adományképen Vas megyében Szecsőd, másnéven Lapsa helységet a Rába vize mellett. ¹⁾ Ezen adománynál fogva István és ennek utódai Szecsődyeknek nevezettek. Mint származott le a család a nevezett gyök-östől kezdve, mutatják a következő ²⁾ táblázatok:

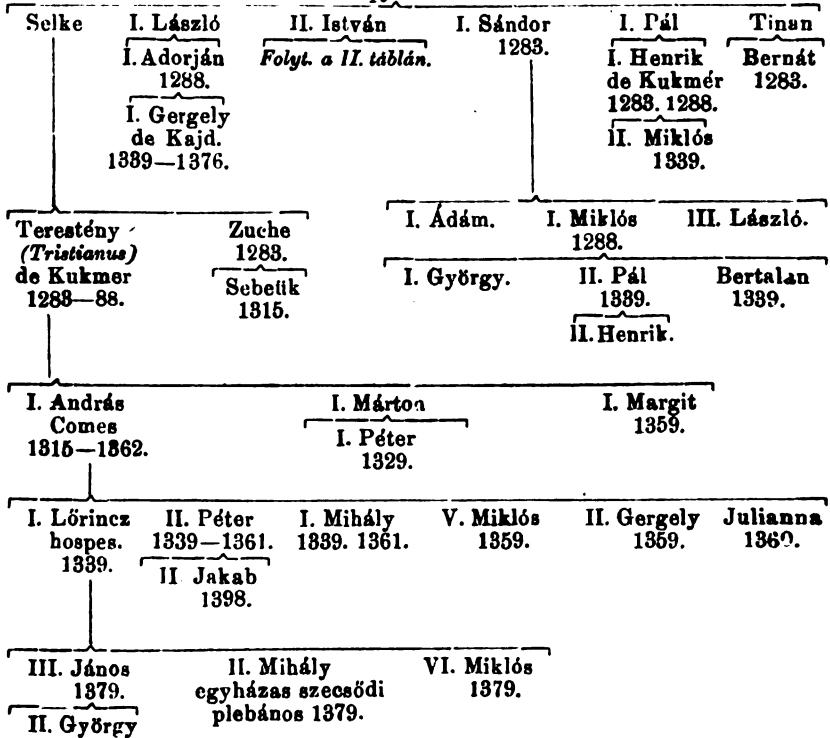
I. t á b l a.

Csörnök

(v. Churnuk)

I. István

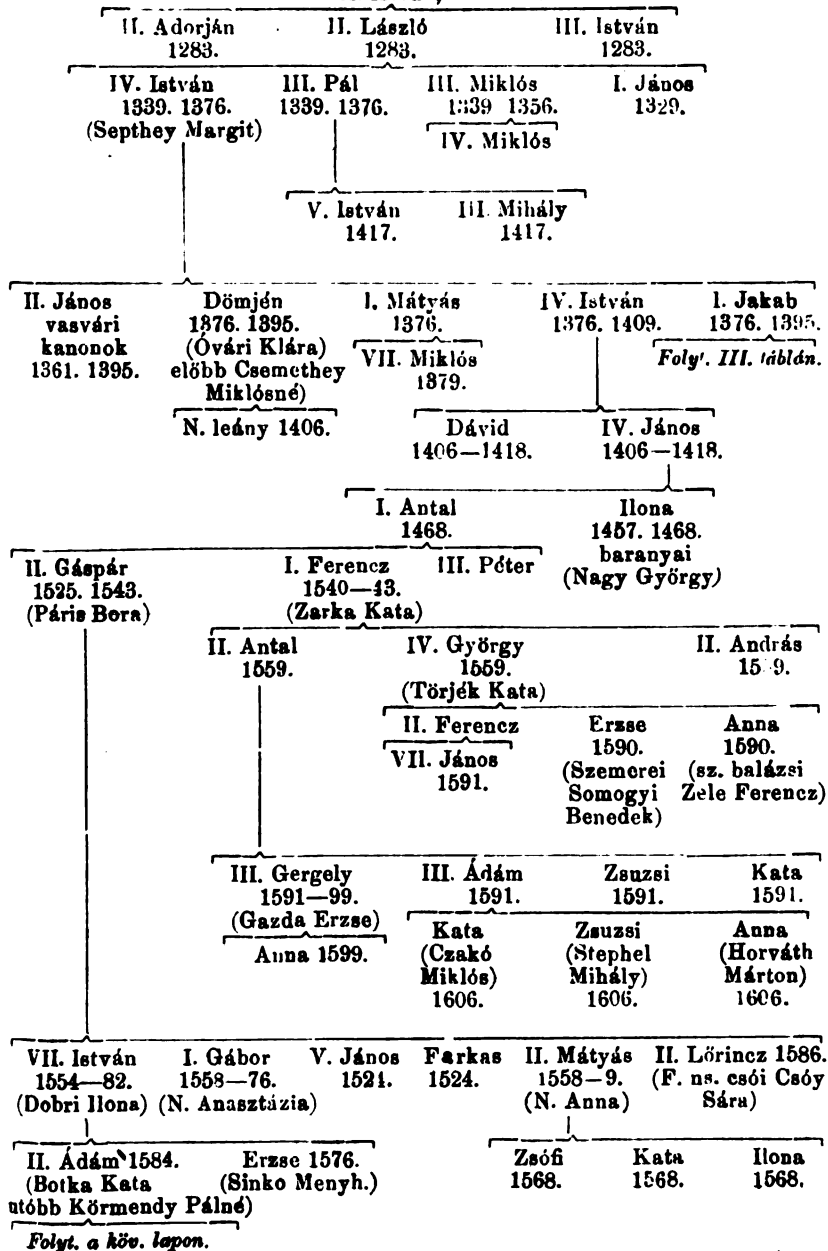
1205. kapja Szecsődöt.

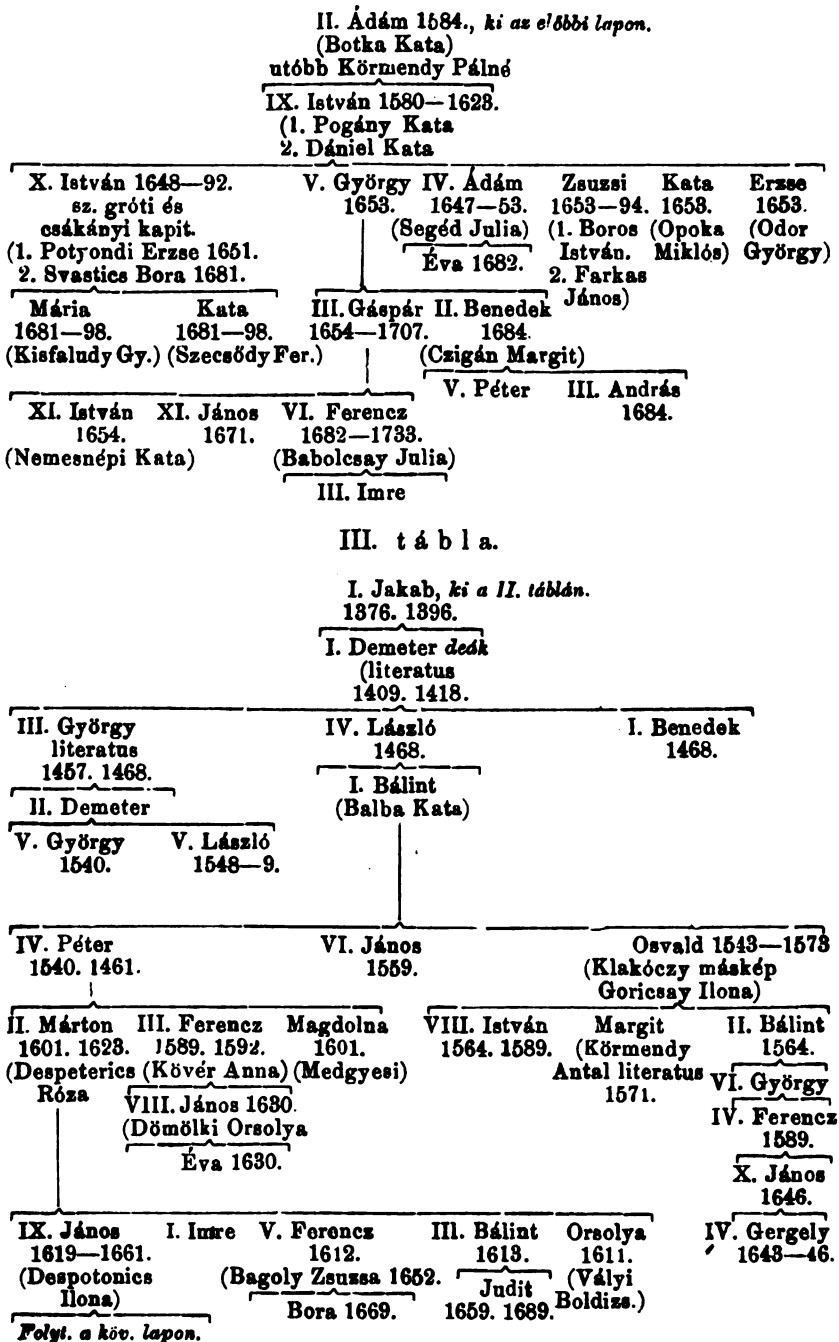
¹⁾ Fejér Cod. dipl. tomo III. vol. 1. pag. 21. Az oklevél kelte a család szerint, mint 1793-ban perben is felmuttatott, 1209. évinek olvastatik, de Fejér szerint 1205-ben kellett kelnie. — ²⁾ Családi közlés után.

II. tábla.

II. István, ki az I. táblán.

Folyt. a köv. lapon.

IX. János, *ki az előbbi lepen.*

1619. 1661.

(Despotonics Ilona)

VII. György 1660—69. (Potyondy Éva)	Zsuzsi 1682—98. (Kardos Pál)	Magdolna 1674. 1680. (Pálffy Bold.)
---	------------------------------------	---

VII. Ferencz 1660. 1708.
(Szecsödy Kata 1698. 1732.)

XII. István 1782. 1784. (Bárdossy Julianna)	VIII. Ferencz 1700. 1744. (Megyesi Bora)	II. Imre 1732—54. (Tallián Anna)	V. Ádám 1724—35. (Szalay Kata)	Mária 1715. (Nagy Ádám)	Kata 1718—35. (Gaiger Sándor)	Klára 1738. (Vizlend- vay Istv.)
--	---	---	--------------------------------------	----------------------------------	--	---

Folyt. IV. táblán.

Ignác 1756. (1. Niezky Klára 2. Dienes Judit)	Mária 1765. (Csoknyay Thury Ján.)	Kata 1765. (Pál)	Erzse (Verebélyi Imre)
---	--	---------------------	------------------------------

II. Gábor 1772.	IV. Gáspár 1791. 1798.	IX. Ferencz †
--------------------	---------------------------	---------------

XIII. János † (Bozoly N.)	Kata †	I. Károly †	Sándor †	II. József † (Török N. N. N. N. N.)
------------------------------	-----------	----------------	-------------	---

IV. t á b l a.

XII. István, *ki a III. táblán.*

1782. 1784.

(Bárdossy Julianna)

I. József 1748—60.	IX. György 1760. 1780. (Benkő Terész)	XII. János 1798. (Storicz Éva)	Zsófia 1769. (Zigán Pál)
-----------------------	---	-----------------------------------	-----------------------------

VI. László 1821. (Kelemen Terésia)	Lászár 1804. (Rottner Róza)	Julianna (Egerváry István)
--	-----------------------------------	-------------------------------

Lajos	Fáni (Hemetzberger Fer.)
-------	-----------------------------

Kálmán.	II. Lajos.	Gyula.
---------	------------	--------

Kristóf †	II. Károly Vas várm. sz. bíró IV. Pál X. György.	IV. Mihály † Ludmilla 1860. (Rozs György)
--------------	---	---

Még egy élő ága van a családnak, melyet részletesebb adatok hiányában az előbbi táblázatokkal összekötni nem tudunk, mely azon-

ban — úgy látszik — a III. táblán álló II. Mártonnak egy fiától, tán I. Imrétől ered, s mely Fejér megyébe szakadva, most Nógrád s egyéb megyékben is honos és ily családja szerint terjedt szét :

V. t á b l a.

Márton 1860. körül k. keszi ref. lelkész (Kovács Erase)						
Mihály k. keszi ref. lelkész (Sebestyén Kata)						
I. János k. keszi r. lelk. (Sáry Erase)		Sámuel Csajágon birt. † 1805. (Timár Sára)			Mihály † 1826.	
Kata (Kis Dániel)		Mihály 1778. 1809. kapit. (Oláh Éva)			János sz. 1790. Veszprémből Nógrádba biztos 1832—50. 1861. számvevő (Benicz Nagy Julianna)	
Mihály (Faragó Zsófia)		János.	István.			
Sándor.		Sándor sz. 1829.	József sz. 1837.	Gyula sz. 1860.	Mária (Kálniczky Pálné)	Ottília Róza (Mescha Andrásné)

A család történetére nézve következő okmányi kivonatok nyujtanak adatokat :

1283-ban I. Istvánnak (ki Stefk és Chepan alakban is előfordul az okiratokban), unokái Terestyén (Tristianus) Zuche, II. Adorján, II. László, III. István, I. Sándor, I. Henrik és Bernát Szecsöd fölött megosztottak, mely alkalommal a kegyuraság (Patronatus) úgy a királyi kisebb haszonvételek (jus regale) valamint a családi iratok is osztatlan állapotban, közös kezelés és felügyelet alatt tartatni rendeltettek.

1288-ban Terestény, I. Adorján, I. Miklós és I. Henrik osztottak Kajd, Szecsöd, Kukmér, Selk, és Churnuke (Csörötök) fölött.

1339-ben I. András, I. Gergely, II. Pál, Bertalan, II. Miklós, I. Lőrincz, II. Péter, I. Mihály, III. Miklós és I. János ugyan azon javokban és ismét az 1288-ik osztály alkalmával megállapított föltételek mellett megosztottak.

1356-ban IV. István, III. Pál, III. Miklós testvérek közt voit osztály Egyházas-Szecsöd felett.

1361-ben I. András kukméri egész illetőségét 60 markáért 10 évre elzálogosítja.

1406-ban Óvári Klára Chemetey Miklósnak, utóbb Szecsődy Dömjén özvegye, IV. István, ennek Dávid és IV. János fiai, úgy I. Demeter (I. Jakabnak fia) által a hitbérré, úgy Szecsődy Dömjénnel nemezett leány a leányi negyedre nézve 12 márkával kielégítettek.

1417-ben (dnica prox. ante festum b. Urbani papae) Szecsőd és Kis-Kajd helységre Zsigmond király Szecsődy I. Demeternek, Dávidnak, IV. Jánosnak, úgy III. Pál fiainak V. Istvánnak és III. Mihálynak (uj) adomány levelet adott.

1418-ban ugyan csak Zsigmond király Szecsődy I. Demeternek, általa Dávidnak és IV. Jánosnak, úgy V. Istvánnak (Pál fiának), valamint ezek örököseinek és utódaiknak czímeres levelet adott, mely szerint a család czímere — mint itt a metszvény is ábrázolja — balra dőlt vért, fűrész vágással két udvarra osztva, a felső (vagy jobb oldali) arany udvarban piros rózsafej, az alsó vörös udvarban arany rózsá díszlik. A paizs fölötti sisak koronáján két sasszárny lebeg, a jobb oldali arany színű, vörös rózsával, a baloldali vörös színű, arany rózsával. Foszladék mindkét oldalról aranyvörös.

1438-ban Szecsődy I. Gáspár, ki a táblázaton nem áll, (s tán VII. Miklós vagy Dávid fia volt?) Vas vármegyének alispánságát viselte. ¹⁾

1457-ben IV. János, Ilona leányát baranyai Nagy Györgynek

¹⁾ Az Ostffy nemzetség levelei szerint 2. Nro 9. alsó-szopori Nagy Imre közlése után.

(Georgio Magno de Baranya) eljegyezvén, minthogy menyegzői ruházattal illőleg el nem láthatta, azért a szecsődi, kis-kajdi és septei (Vas megyei) úgy a pásztori (Győr megyei) községekben létezett birtokainak felét minden hozzá tartozó javadalmakkal és illetőségekkel, nevezett leányának és vőjének, úgy ezek örököseinek (III. György önkénytes jóváhagyásának hozzájárultával) oly feltétellel örököltette el, hogy az esetre, ha Nagy György bár mit szerezne, azt I. Antallal megosztja, ha pedig bár melyikök örökös nélkül halna meg, minden ingó és ingatlan javak az életben maradottra száljanak.

1468. berki Pázmán Péter, ennek nővére Apollónia, úgy septhei Lukács és Balázs, — Szecsődy I. Antal, III. György, IV. László és I. Benedek ellenmondásaik daczára is — a septei határban fekvő két hold földnek birtokába vezetettek.

1524. Pázmán Ágoston kis-kajdi pusztabeli birtokát minden hozzá tartozókkal Szecsődy II. Gáspár és I. Ferencznek, úgy ezek által V. János és Farkasnak (Gáspár fiainak), valamint ezek utódai örököseinek a vasvári káptalan előtt bevallja.

1543. Kalózfalvai Thaba Péter és Ferencz, az előbbi György és Ferencz, az utóbbi pedig Ferencz, János, Mihály fiaik terheit magokra véve, minthogy N.-Kalózfalva iránt folytatott perök költségeinek fedezésére Szecsődy II. Gáspártól és I. Ferencztől 50 magyar forintot kölcsön felvenni kényszerültek, annál fogva Zala megyei k. kalózfalvai egész illetőségeket ezeknek a vasvári káptalan előtt elzalogosítják.

1543. hidvégi Polány Ferencz Vas megye alispánjának bizonyítványa arról, hogy Szecsődy IV. Pétert és Osváldot, továbbá Bakos Jánost, Bora Tömördy Györgynét, Ilona Tolkötő Mátyásné, másik Bora patyi Patyi Mátyás, és Ilona patyi Patyi György özvegyeiket, a váthi, kis-vépi, úgy suránföldre pusztai birtokaikba, melyeket hernálmesteri Mesthery György erőszakkal elfoglalt, visszahelyeztette és bevezette.

1662-ben Szecsődy X. István szent-gróti kapitány volt, 1676-ben pedig törökfogságba esett, miért, hogy e fogságból megválthassa magát: 1681-ben nejének (Svastics Borának) úgy Mária és Katalin leányainak a locsmándi (Soprony megyei) tétényi (Mosony megyei) úgy Korong és Rönök (Vas megyei) birtokait, minden ingóságokat, épületeket, valamint az egyházas-szecsődi ősi jobbágyi birtokait 3000 ftért a vasvári káptalan előtt bevallja. Haza szabadulása után 1691-ben Csákányi kapitány lett.

1679-ben III. Gáspár Lenti (Nemti) hadnagy, 1691-ben lend-

vai véghlovas főhadnagy, szintén törökfogságot szenvedett, és e miatt birtokainak nagy részét eladni kénytelenítetvén, oly szegénységre jutott, hogy 1697-ben Szecsödy Katalin Szecsödy VII. Ferencz neje tartotta és a család tagjai adakozásából ruháztatott.

II. Benedek, valamint ennek V. Péter és III. András fiai, kik 1684-ben Dömölky Páltól Mihályfán (Vas megyei Kemenesallyai járás) $\frac{1}{2}$ jobbágyi telket vettek 114 talléron, csupán családi értesítés szerint helyeztettek a családfára, miután a vasvári (most Szombathelyi) káptalanban lévő bevallásban II. Benedeknek atyja nincs megnevezve.

1689. egyházas-szecsödi Szecsödy István Baxafalván (Zala megyében) egy telket ad Soos Györgynek és nejének Szép Magdolnának.

Még egy élő ága van a Szecsödy családnak, mely az V. táblán látható. Ennek kezdője Szecsödy Márton, igen ifjú korában Rákóczi György seregében szolgált, és 1644-ben vallását változtatva, a sárospataki collegiumban theológiát hallgatva papi pályára lépett, és Fehér megyében Kis-Keszin ref. lelkész lön. Fia Mihály, valamint unokája János, ugyan azon egyházban voltak lelkészek és pecsétnyomóikon a Szecsödy czímeren kívül „Deus providebit“ körirattal éltek.

Említett Mihály lelkésznek másik fia Mihály, 1826-ban halt meg; harmadik fia Sámuel Veszprém megyei Csajágon közbirtokos volt. Meghalt 1805-ben. Nejétől Timár Sárától egyik fia Mihály katonáskodott és kapitányságig vitte, 1778-ban a török, 1792—1809. a francia, (mely időkben 1794-ben mint már őrmester arany érdem pénzzel is jutalmaztatott) végre 1812-ben az orosz háború bevégezteig minden hadjáratban és számtalan ütközetben vett részt. Fiai kik közül János 1831-től katona, és unokája a táblán látható. Testvére János (sz. 1790.) a Veszprém megyei fölkelt gyalog seregnél a győri ütközetben kapott sebeitől kigyógyulása és a francia fogságból kiszabadulása után hadnagy, a fölkelt sereg eloszlása után azon megyében 1822. évig biztosí hivatalt viselt; ekkor házassága folytán lakását Kürtösre Nógrád megyébe tette által, hol 1832—1850-ig mint esküdt és biztos szolgált és mint megyei küldöttségi tag Gömör, Hont, Zólyom megyékben táblabíróvá neveztetett. 1861-ben Nógrád megye számvevője volt. 1818—1821. és utóbb is néhány értekezést közölt a Nemzeti Gazda, és Tudományos Gyűjt. köteteiben. Gyermekai közül Sándor 1848—9-ben honvéd, 1861-ben tiszt. esküdt volt.

Nincs a családfán azon Szecsödy Máté, ki 1566-ban Szigetvárnál Zrinyi Miklós alatt esett el; ¹⁾ ha csak a Mathaeus és Ma-

¹⁾ Istvánffy Hist. 1685. kiad. 313. és Zrinyi Miklós munkái.

thias nevek könnyen össze téveszthetésénél fogva nem ő azon II. Mátyás, ki a II. táblán, mint 1558—9-ben élő említetik, és kinek csak három leánya maradt. Nincs a táblázaton azon Szecsödy Mária sem, ki 1774—82-ben Vajdeman Antalné volt.

Megjegyzendő még, hogy a család név a régiebb okiratokban de „Zechewd“ és Zechud alakban fordul elő, s csak a XVII. században kezdték a család tagjai magokat „Szecsödy“-nek írni. A táblázaton eléforduló évszámok azon okmányok keleteire vonatkoznak, melyekben az illető családtagok, mint élők említetnek.

A most élők közül IV. Pál Zala megyében lakik Andrásidán. II. József ága (III. táblán) elszegényedve Vas megyében Szecsődön székel.

Szeczce család. Szeczce György a Kolos családból való, 1628-ban Komárom megyei Ács helységet kezdé megnepestiteni. ¹⁾ *Lásd Kolos cs.*

Szedliczky család. 1793-ban kapták Szedliczky József és András a címeres nemes levelet I. Ferencz királytól. Címerök négy felé osztott vért; az 1. és 4. arany udvarban fekete ló ágaskodik, nyakában arany lánczon érc-trombita csüng; a 2. és 3-ik kék udvarban, zöld téren fehér pellikán fészkel, fiait mellé vérével táplálva. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstkéék. ²⁾

Szedmáky család. Pozsony vármegyei nemes család, melyből Galanthán lakott Szedmáky Mihály, ki 1717-ben III. Károly királytól kiadott címeres nemes levélben nyerte nemességét. ³⁾ Címere a paizs kék udvarában zöld téren álló kettős farkú oroszlán, első jobb lábával három nyilat tartva, a paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között fehér pellikán fészkel, fiait melle vérével táplálva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Tán a nemesség szerző Szedmáky Mihálynak fiai Ferencz és Antal, kik Trencsin megyében az 1750. évi nemesi összeírásokban említetnek, az elsőnek neje Jánszky Terézia, a másodiké Jánszky Magdolna volt.

Szedmáky János 1826-ban Pozsony vármegye esküdtje.

Szedlniczky család. (Cholticzi) Szileziai nemzetség; itt annyi-

¹⁾ Fényes, Komárom várm. 142. lap.

²⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII.

³⁾ Collect. herald. nro. 585. és Adami Scuta gentil. tomo XII.

ban fel említendő, a mennyiben Venczel és Albert testvérek 1546—1556-ban az Arvai urodalomban birtokosok voltak. Sőt Venczel az Árva megyei főispánságot is bitorolta mindaddig, míg 1557-ben I. Ferdinand király az említett urodat Thurzó Ferencznek adományozván, a főispánságot is erre át nem ruházta. Szedlniczky-nek 18,338 f. 25 kp. beruházási összeget Thurzó kifizette. — Még előbb, t. i. 1554-ben Szedlniczky Venczel, testvérét Albertet kifizette az arvai uradalomból. Utóbbi ivadékaikhoz a családnak semmi közünk.

Szegedy család. (Mező-Szegedi) Dunántúli Vas, Zala, Veszprém stb. megyei birtokos család, mely valószínűleg Mező-Szegedről származott. Ismert törzse Szegedy Ferencz Kassán hadbíró volt, midőn Rákóczy I. György fogságába esett, innen megszabadulván, érdemeiért III. Ferdinand király 1646. april. 27-én Bécsben kelt oklevelében biztosítja őt, hogy mihelyt az országban bármi jogon egy, 8000 ft. értékű jószág a koronára száll, azt azonnal neki adományozandja. ¹⁾ Ezután a Dunántól gr. Nádasdy Ferencznél lett Praefectus. Nejétől Angyal Judittól maradtak gyermekei István, Mária Chernel Györgyné és I. Pál.

Nevezett I. Pál 1698-ban már Vas vármegyének, utóbb az egyesült Zala és Somogy vármegyék alispánja volt 20 évig. Megyéje részéről többször országgyűlési követ is. Mint a Dynastia híve I. József király koronázásakor arany lánczczal díszítettetett föl, mit neje végrendeletileg mindég a család legidősbjé által kívánt családjánál őriztetni. Többször járt a megye részéről követségben is az udvarhoz, és egy ízben 1683-ban gr. Draskovics Miklós országbíróval. A Rákóczy forradalom alatt Szalonakon és Sopronyban, Lékán és Lánzséren vonta meg magát mintegy 6 évig. Ő nyerte családjá részére Köveskútra és Acsádra a kir. adományt. ²⁾ Első neje Szily Magdolna volt, kitől csak egy leánya maradt: Borbála szent-györgyi Horváth Józsefné. Második neje volt telekesi Török Kata, kitől következő kilencz gyermeke maradt: 1. Antal katonai pályára lépven, alezredességig emelkedett, meghalt 1773-ban. Nejétől Gundl Teréztől utódai nem maradtak. 2. Ignác, ki mint a Dynastia híve Hajnácskőben 1709-ben Bercsényi parancsára lefejeztetett. 3. II. Ferencz, kiről alább. 4. I. László, róla szintén alább. 5. János szül. 1699. april. 4-én, Jézus társa-

¹⁾ Kaprinay Mss. A. tomo XXXIII. f. 266.

²⁾ Ugyan ott 268. Szegedy János válasza családjá történetéről.

ságába állott, jogi munkáiról általában ismeretes férfiú. ¹⁾ Meghalt 1761. dec. 8-án. 6. Innocentia Pozsonyba orsolya szűz és fejedelemnő. 7. Zsuzsanna 1747-ben már Sibrik Ferencz özvegye. 8. Mária Inkey Jánosné, 9. Judit Festetich Kristófné.

Nevezett Lászlónak, ki 1750—60-ben a Dunántúli kerületi tábla ülnöke, 1770. és 1774-ben mint jubilatús és cs. kir. tanácsos jelöltetik, nejétől Majthényi Polexinától gyermekei voltak: Pál jezsuita, utóbb (1787.) Székesfejérvári olvasó kanonok, Magdolna, Mária, Margit és János pap.

II. Ferencz 1733-ban élt. Első neje Palkovich Magdolna, a második Somogyi Róza volt. A elsőtől következő három leánya maradt: Zsuzsanna Biró Ferenczné, Francziska Rimanóczy Adámné, és Borbála Salamon Sándorné, a második feleségétől két fia: II. Ignác és I. Mihály, és leányai: Anna báró Rauch ezredesné és Mária Biró Józsefné születtek.

Mihálynak nejétől Móríc Annától fia volt Károly cs. kir kamarás, ki 1858. sept. 3. kora 79. évében halt meg Hermánban és eltemettetett a családi sírba Acsádon. Utódai a táblán láthatók.

II. Ignác 1773-ban vette nőül Rosti Katalint; és ettől születtek gyermekei: III. Ferencz, Rózalia Kisfaludy Sándorné, ki 1832-ben halt meg Sümegen, Antonia és Katalin.

III. Ferencz szül. 1787. körül. az ötvösi pusztán. 1809-ben a Zala megyei nemesi fölkelő seregnél mint kapitány vett részt a győri ütközetben. 1815—1819. Zala megye alispánja volt. Az 1825. évi országgyűlésen azon megye követe, majd Szabolcs megye főispáni helyettese, 1829-ben a hétszemélyes tábla ülnöke, nem sokára Verőcze vármegye főispánja 1842-ig, midőn hivatalairól lemondott. A magyar akadémia igazgató tagja és cs. kir. kamarás volt. Meghalt Bécsben 1848. maj. 24-én. ²⁾

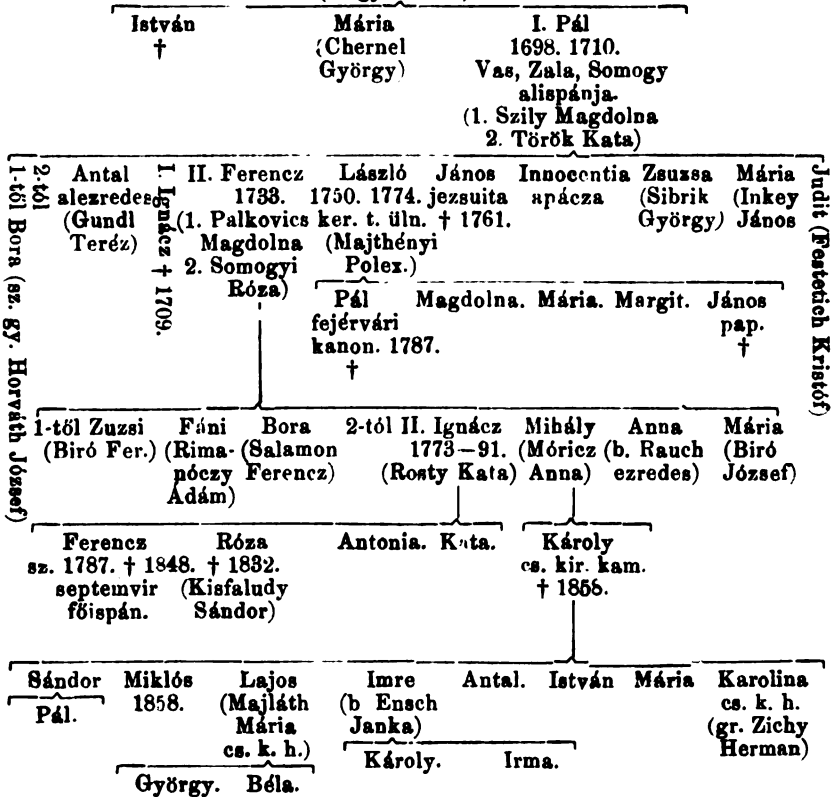
Az eddigi említettek nemzékrendje ³⁾ következő:

¹⁾ Lásd Magyar Irók. Életrajz gyűjt. II. 302. Egyik munkájában Eubricae seu Synopses Titulorum etc. Juris Hungar. III. 280. lapján családjáról is közöl adatokat.

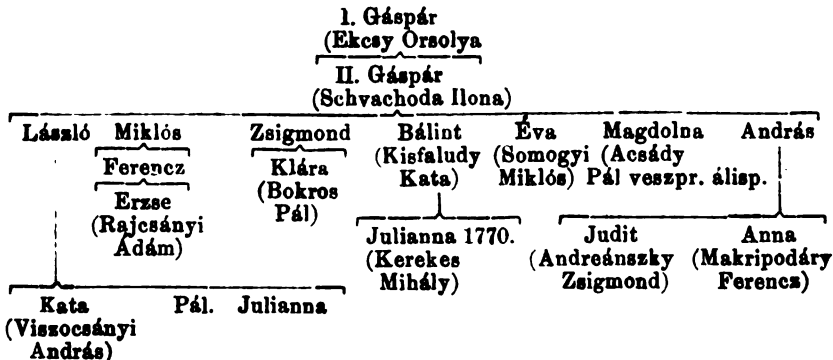
²⁾ Magyar Akadémiai Almanach 1868. évre 258. lap.

³⁾ Geneal. auth. tomo I. — Schönfeld Adels lexic. I. 206. — Kaprinay id. h. stb.

I. Ferencz
1646.
(Angyal Judit)

A mező-szegedi Szegedy családnak egy másik ágáról következő ¹⁾ nemzékrend ismeretes :

¹⁾ Schönfeld id. h. I. 208. és perbeli iratok.

Ugy látszik, — II. Gáspár ugyan az, ki a Trencsin megyei nemesi összeírás szerint Chumezen birtokolt, és fia L á s l ó az, ki ugyan azon összeírás szerint 1768-ban Felső-Vadicson birt vagy lakott.

Egyébiránt ezen ág a Kisfaludy és Acsády családokkal összeháso-dása által Dunántól is érdekelve volt, és így aligha azon Dunán in-neni ág ez, melyről Sze-gedy János a jesuita ér-tette azt, hogy családjá-val semmi összeköttetés-ben sincs. ¹⁾

A család czímere — mint itt az ábra mutatja — a vért kék udvará-ban repülő egy fejű fe-kete sas, sárga jobb lá-bával arany királyipál-czát tartva, bal lábával

pedig arany markolatú palló-st lefelé, úgy hogy a pallós a paizs alján fekvő zöld dombba mélyed és a sas mintegy ezen tartozkodni látszik, a sas feje fölött zöld koszorú lebeg. A paizs fölötti sisak koronáján hasonló helyzetben a paizsbelihez mindenben hasonló sas ismétlődik. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Tán szintén e család ivadéka volt azon Mezőszegedy Anna, előbb Várady Pálné, utóbb Hartyányi András szepesi kamarai tanácsos neje, ki 1670-ben Szabolcs megyei részirtokokra kir. adományt nyert, és 1680-ban már mint özvegy panaszkodott, hogy első férjétől fiát Mihály ősi javaiból ki akarják tudni. ²⁾

Szegedy család. (Dombai) Ismeretes közülök dombai Szegedy Ferencz, kinek nejétől Lónyay Borbálától fia ismét Ferencz, kinek leánya Klára Pogány Lajos referendarius neje volt.

¹⁾ Kaprinai id. h.

²⁾ Késiratok.

Szegedy család. (Pesti) Erdélyi nagy-enyedi nemes család, melynek három nemzedéken családfája ¹⁾ következő :

Pesthy Szegedy István (Imre Erzse)		
	György lak. N. Enyed 1770. (zabolai Konya Zauszi)	Márton
Rebeka 1770. (Szathmári Pap Zsigmond kolozsvári jegyző	Sámuel sz. N.-Enyeden 1747. maj. 8. † 1770. jul. 5.	Zauszi hajadon 1770.

Nem e család öse volt e? azon Szegedi István, kit mint kenyelfutóját Bethlen Gábor 1619. táján megadómanyozott és megnemesített azon elszánt készséges szolgálatért, midőn a Morva vizénél egy hid leszakadása által élete veszélyben forgott ²⁾ — nem tudjuk.

Szegedy család. Szegedi György és Miklós 1600-ban kaptak czímeres nemes levelet. Czímerök a paizs kék udvarában zöld téren álló vitéz, vörös ruhában, mellén fehér pánczéllal, fején sisakkal, lábán fekete csizmával, kezében kivont kard hegyén levágott török fej-tartva. ³⁾

Utódaik ismeretlenek.

Megemlítettö még, ámbár családi eredetét és összeköttetését nem ismerjük, Szegedy Ferencz, ki előbb váczai, 1669-től egri püspök, Heves és Külső-Szolnok t. e. vármegyék főispánja, cs. k. tan. és kancellár volt. Meghalt 1675-ben. ⁴⁾

Szegedy család. (Hidegvízi) Közülök Ferencz Alsó-Fejér vármegyei táblabíró és birtokos, fiával Ferenczcel, ki szintén táblabíró volt, 1849-ben N.-Enyed feldúlásához az oláhok által öletett meg, daczára, hogy életököt Prodán oláh vezér (muzsinai oláhpap) 200 ftért biztosítá, a pénz átvétele után őket még is legyilkoltatá. ⁵⁾ Ferencznek másik fia János volt, kinek özvegye Nagy Klára és gyermekei Ó-Lapádon A. Fejér megyében birtokosok.

Szegedy család. (Gyulafejérvári) Közülök Ignác Küküllő megyei pénztárnok, utóbb főbíró 1825. körül. Jó zsef ugyan akkor

¹⁾ Halotti beszéd Pesthy Szegedy Sámuel fölött.

²⁾ Kemény János Önéletírása. Kiadta Szalay L. 62. lap.

³⁾ Adami, Scuta gentil. tomo XII.

⁴⁾ Ennek ajánlá Ágoston Péter: „*Mirra ssedő Ssarándók*“ czimű könyvecskéjét. Nyom. 1672.

⁵⁾ Török Antal közlése szerint, és Nagy Enyedi album. Szerkeszté Szilágyi Sándor 1851. 37. lap.

törvényszéki ülnök, Rozália azon megyében mikeszászi és lunkai birtokosnő.

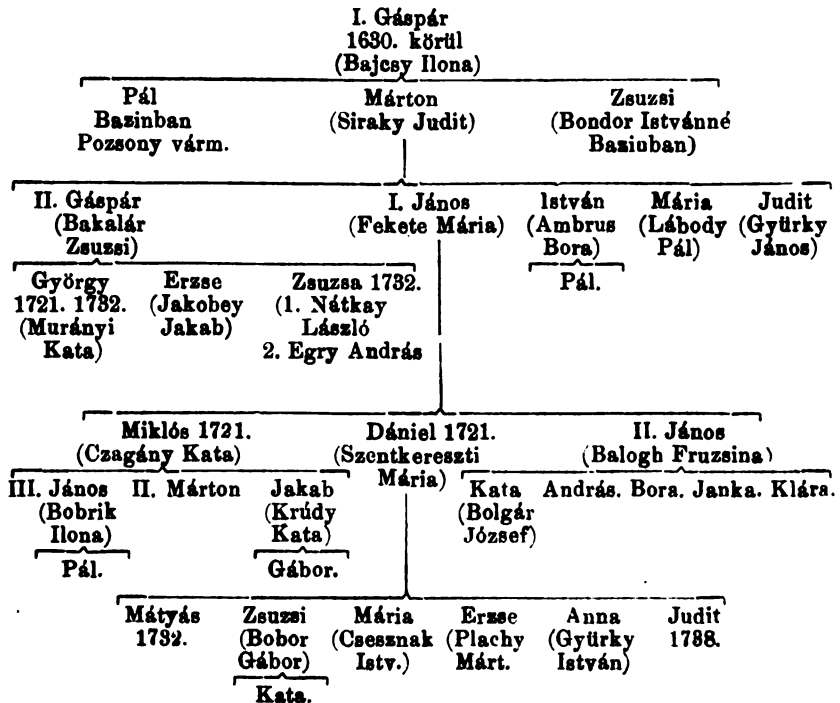
Szegedy család. (Alvinczi) Közülök Sámuel kir. táblai ügyvéd M.-Vásárhelyen.

Szegedy család. (N. Enyedi) Alsó-Fejér megyében birtokos; közülök Sámuel 1848. előtt ott szolgabíró volt, de kinek csak leányai maradtak.

Szegedy család. (Zetelaki) Udvarhelyszéki székely család, mely Zetelakán székel. Közülök Pál az 1790/1 évi erdélyi országgyűlésre Zetelaka követe. Mihály főkormányshéki tanácsos, özvegye Daróczi Agnes.

Előnév nélkül is többet lehetne Erdély földéről elésorolnunk, így Sámuel, Kraszna megyei birtokos, ki ott 1848. előtt számvevő volt. Szegedi József, ki Nagy-Enyeden 1772-től hosszú ideig hitani tanár volt. De kiknek családi összeköttetésök ismeretlen.

Szegesdy család. Hont vármegyei nemes család, melynek a XVII. században élt törzse Szegesdy Gáspár volt, kitől a családfa következőleg terjedt szét:

1729-ben Szegesdy M á t y á s ellentmond Kellio Ádám és társai beiktatásának Hont megyei Felső-Thür helységbeli részre nézve. ¹⁾

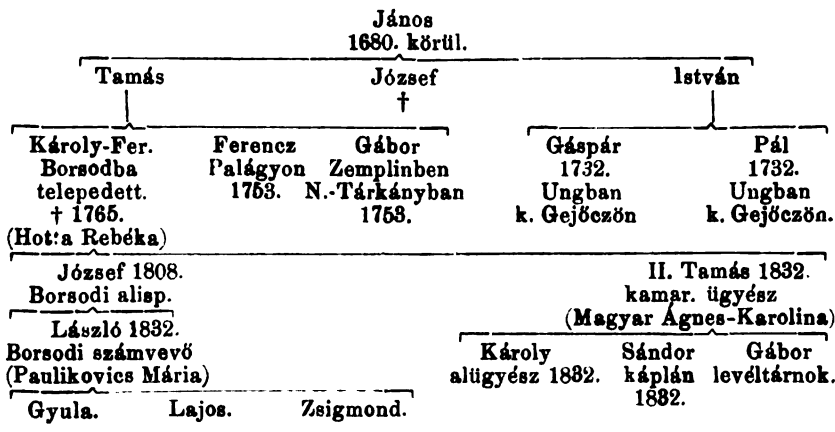
1732. april. 15-én Szegesdy Gy ö r g y Ipolykesziben, és ugyan azon napon testvére Z s u z s a n n a Sirakon Plachy Mátvás sógoruknak Felső-Cseriben fekvő és Csesznek Andrásnál zálogban lévő birtokrész kiváltására engedélyt adnak. ²⁾ Ugyan azon napon ezt cselekszi Szegesdy Miklós Terbegeczen és Szegesdy M á t y á s szintén ott. ³⁾

1738-ban a táblán álló Dánielnak négy leánya, és Juditnak Bobor Gábornénak leánya Bobor Kata ellentmondanak Nesith Horváth László bevallásának, mely szerint a nagy-túri részt Szentkereszty Mihály és Istvánnak adták.

A család czimere — Szegesdy Györgynek 1732. évi pecsét nyomata szerint — a paizsban madár, a paizs fölött koronából nemtő emelkedik ki, maga fölött fátyolt tartva.

A család jelenleg is Hont megye kisebb birtokosai közé tartozik, névszerint birtokos a család Terbegecz helységben. Az utóbbi időkben Szegesdy Á d á m terbegeczi birtokos 1824-ben Hont megyei rendszertint esküdt, 1830—1836-ig aladószedő volt.

Szeghi-Kis család. Adományos nemes család, eredetileg Zemplin megyei, innen Ung és Borsod megyébe is elszármazva. Igazabban a család neve „Kis“- és előneve „Szeghi.“ Családfáját hitelesen a XVII. század második felére vihetni föl az akkor élt Szeghi Kis Jánosig, kitől az utódok következőleg ⁴⁾ származtak :

¹⁾ Szentbenedeki Convent Capsa H. fasc. 8. nro. 21.

²⁾ és ³⁾ Eredeti

⁴⁾ Szentbenedeki Convent Prot. B. B. pag. 339.

⁵⁾ A család által közlött hiteles iratok nyomán.

A tábla élén álló Jánosnak fiai közül Istvánnak fiai, Ung megyében Kis-Gejőczön lakozók, Zemplin vármegyétől nyert nemesi bizonyítvány mellett nemességüket Ung megyében 1732. dec. 30-án kihirdették.

Tamásnak fiai, nevezetesen Ferencz Palágyon (Ung m.), Gábor Kis-Tárkányban (Zemplin m.) laktak, Károly-Ferencz pedig ekkor már Borsod megyében Emődön lakott, mindhárman Ung megyétől 1753. évi april. 3-án nemesi bizonyítványt kaptak. A kettőnek utódait nem ismerjük, de

Károly-Ferencz, ki Borsod megyébe telepedett és pedig előbb Tibold-Daróczra, utóbb Emödre, s végre innen Miskolcra, Ung megyétől nyert bizonyítványát Borsod megye előtt 1754. febr. 14-én kihirdette. Meghalt 1765. febr. 27-én. Nejétől Hotta Rebekától, ki 1789. febr. 24-én halt meg, két fia maradt: József és II. Tamás.

József Borsod megyénél házi és hadi főpénztárnoki hivatalt viselt, majd második helyettesített alispán volt, mely hivatalt 1806-ban letévén, a megye előkelő táblabírája lett. 1807-ben az országos segedelmek és a nemzeti Muzeumra tett ajánlatok pénztárának gondviselője, 1809-ben a Borsod megyei gyalog és lovas seregnek, úgy 1809. és 1813-ban a Borsod által állított könnyű lovasok kikészítésére ügyelő megyei biztosság elnöke volt. Fia László 1809—1815-ig becsületbeli, 1815-től 1825-ig első aljegyző, ekkor számvevő 1832-ig és még tán azontúl is, a midőn nagybátyjával II. Tamással együtt (1832. nov. 7-én) Borsod megyétől ősi adományos nemességökről elismervényt kaptak fiaik neveinek beiktatásával együtt. Jelenleg Szendrőn lakik, hol közbirtokos.

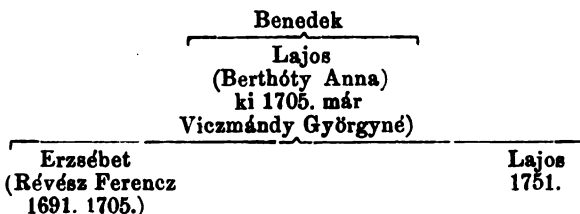
II. Tamás ifjabb éveiben Borsod megyében esküdt, utóbb mint ügyvéd a sajó-ládi politico fundacionale és a tapolczai apátúri uradalmak rendszerinti ügyésze, még 1832-ben is, midőn testvérével és fiaival együtt Borsod megyétől nemesi bizonyítványt vett ki. Nejétől Magyar Ágnes Karolinától fiai: Károly Borsod megyének volt alügyésze, Sándor alsó-szent-györgyi káplán 1832-ben és Gábor Borsod megyének volt levéltárnoka.

Józsefnek elhalt nejétől Paulikovics Máriától fiai Gyula, Lajos és Zsigmond.

A család czimere a paizs kék udvarában hátulsó lábain álló oroslán, első jobb lábával kivont kardot, a balban levágott török fejet tartva. A paizs fölötti sisak koronáján férfi kar könyököl, kivont kardot arva. A paizst foszladék veszi körül.

Szeghy család. Sáros megyei nemes család, birtokos jelenleg is Szeghy István és Ferencz ¹⁾ személyében Sáros vármegyében Topoly-Bisztrán.

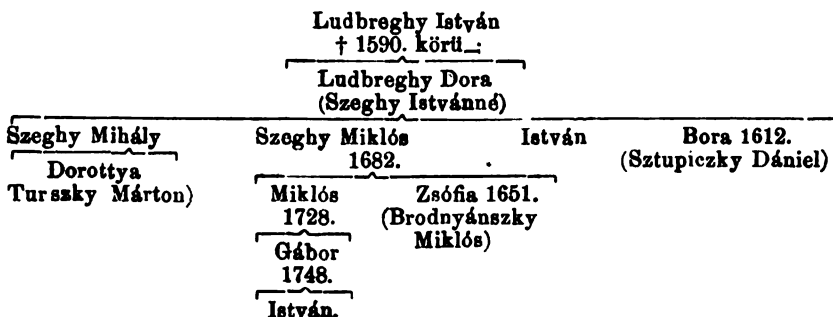
Egy ágának töredék nemzékrendje ez :

Ugyan e családból Szeghy Zsigmondnak Révész Erzsébet-től fia László 1730-ban élt.

Egyik utód Szeghy Gyula lak. Zemplén megyében N. Kövesden, birtokos Sáros megyében Bisztrán és Hanusfalván. ²⁾

Szeghy család. (Tridvorei) Trencsin vármegyei curialis nemes család, mely Tridvornak jelenleg is birtokában van. Tridvor helységnek hajdán birtokosa a Ludbreghy család volt, melyből Ludbreghy István fia magzat nélkül húnyván el 1590. táján, birtokát a kir. ügyész foglalta el, és azt 1601-ben bizonyos kamarai tisztnek adományoztatott. Azon Ludbreghy Istvánnak leánya Dorottya az új adományos szerzővel az atyai birtok iránt egyezsége lépett és így magára ruháztatta az ősi tridvorei jöszágot 1647. körül, férjhez menvén pedig Szeghy Istvánhoz, ez által a tridvorei Szeghy családnak ősanijává lön A családfa ³⁾ következő :

¹⁾ Fényes Geogr. Szótár I. 136.

²⁾ Fényes, Magyar orsz. 1859-ben. 348.

³⁾ Szontagh Dán közl.

A Trencsin megyei nemesi összeírás szerint Tridvorén laktak 1748-ban István, Gábor és Miklósnak a fiai.

1768-ban Tridvorén laktak Sándor, Miklós, György fiával Antallal, valamint Ferencz és János, Zolnán pedig lakott Miklós.

1803-ban Tridvorén összeírtak Ferencz és János, és ennek fiai János és József, valamint ezen utóbbi Jánosnak fiai András és István; — továbbá Györgynek örökösei, névszerint József és Antal és ez utóbbinak fiai: Antal és Ferdinand, végre Istvánnak fia István.

1837-ben ugyan ott laktak Jánosnak örökösei: András és István, és nevezett Jánosnak fia Sándor, továbbá Ferdinand és János, ez utóbbi Istvánnak fia.

Mint megyei hivatalnok az utóbbi időkből ismeretes János, ki 1849. és 1861-ben megyei szolgabíróságra választatott.

Tán e család ősei közül volt Szeghy János 1655. előtt Komárom vármegye alispánja.

Szeghy család. Doboka vármegyében Szeghy Sándor pótsai és szótelki birtokos. Tán e család tagjai József is, ki 1815-ben főkörmányszéki irnok, és József jelenleg tartományi főszámvevő.

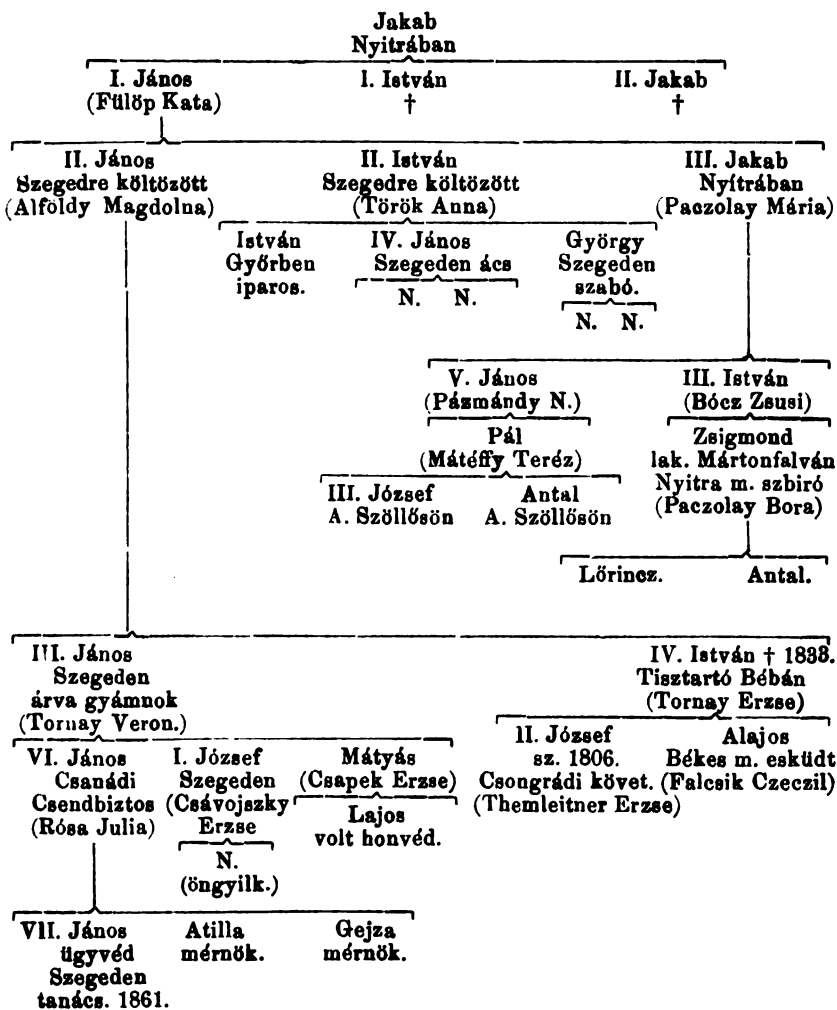
Szeghő család. Több ily nevű nemes család él Magyarországon, kivált Borsod és Gömör megyében, a nélkül, hogy egy közös törzsbeli eredetüket igazolni lehetne, noha a XVII. század folytán nyert czímeres nemes levelek, állítólag mind, már mint előbbi nemeseknek, csak új megerősítésről szólnak.

A Gömör megyei agteleki ágnek nemes levelét Szeghő Pál nyéré. Tán ennek utóda Zsigmond Rosnyón ügyvéd.

Borsod megyében főszékhelye a Szeghő családnak Csáth község, hol a Pottornyay családdal 1750-ben kötött egyezségnél fogva bírták birtokrészeiket. Borsod megyében Szeghő András állítólag 1653—76-ban szolgabíró volt. Egyik Szeghő család ősei Mátyás, István, András és Ferencz 1618-ban kaptak czímeres nemes levelet, mely Torna megyében hirdettetett ki.

A Borsod megyei Szeghő család János, Jakab és Mátyás személyében 1635-ben nyerte czímeres nemes levelét, mely Sáros és Borsod megyében tétetett közzé. Ez ágból volt — mint iratik — Szeghő András, ki állítólag egész Vattát birta volna, de 1642-ben magvaszakadván az más családok kezére került. Ennek fiául iratik Jakab, ki Nyitra megyébe származott és mint kapitány és gr. Forgách

(melyik?) tábornok segéde, Komjátiban halt meg 1624. sept. 18-án ¹⁾ kora 88. évében. Ezen Jakabtól a Szeghő család következő nemzékrend szerint ²⁾ származtatja magát :

I. Jánosnak fia közül **Jakab** Nyitra megyében terjeszté ágát. Egyik unokája **Zsigmond** több ideig volt Nyitra megye szol-

¹⁾ És így ezen 1624-ben meghalt **Jakab** nem lehetett egy személy az 1635 ben nemes levelet nyert Szeghő Jakabbal. De fia is alig, mert atyja nemesedése előtt halt volna meg.

²⁾ Szeghő Józsa. szives közlése szerint.

gabirája. Fiai **L ö r i n c z** és **A n t a l** Nyitra és Hont megyében birtokos.

II. **I s t v á n** Szegedre költözött, nejétől **Török Annától** gyermekei, mint a táblán láthatni, iparos pályára adták magokat.

II. **J á n o s**, ki a reform. vallásról a kath. egyházba lépett át, szintén Szegeden árva-gyámnok volt. Ennek **Tornay Verontól** három fia maradt, úgymint : VI. **J á n o s** Csanád megyének volt csendbiztos. I. **J ó z s e f** Szegeden **Csávojszky Erzsébettől** egy derék fiát nemze, ki mint katona haza térvén, magát agyonlőtte. **M á t y á s** nak egy fia **L a j o s** honvéd volt. — VI. **J á n o s** nak **Rósa Juliától** három fia született : VII. **J á n o s** ügyvéd, és 1848—9. és 1861-ben Szeged város tanácsnoka, gazdag özvegyet vett nőül, testvérei **A t i l l a** és **G e j z a**, a Tisza szabályozásnál működő mérnökök.

II. **J á n o s** nak másik fia **I V. I s t v á n** a francia háborúk alatt insurgens, azután Temes megyei írnok, utóbbi községi jegyző, végre gazdatiszt **Pallavicini örgrófnál**, innen pedig gr. **Batthyányi-aknál** a bébai urodalomban tisztartó. Meghalt **Bébán** 1833-ban. Neje **Tornay Erzsébet**, leánya Szegedről **Tornay Györgynek**, ki 125. és **Botka Erzsébetnek**, ki 105. évében halt meg. Két fia maradt, az ifjabb **A l a j o s** ügyvédi oklevelet nyert, **Békes** megyénél esküdt volt, ¹⁾ 1848—9-ben honvéd hadnagy. Jelenleg **Tisza-igari** birtokos. Testvér bátyja **I I. J ó z s e f** szül. 1806-ban. Ügyvédi vizsgát tévén, 1829-ben házasodott, nőül vétén **Themleitner Erzsébetet**. Pályáját **Csongrád** megyénél mint tiszteletbeli ügyész kezdé, innen a gyomai uradalom és a gróf **Stockhammer** ágak meghatalmazottja lett, és élelmes ügyessége és erélye a iparkodása által szép vagyont szerze, 1845-ben **Eger-Farmoson** (1700 holdnyi) birtokot vett. **Csongrád** megyében a megyei életben az ellenzéki párton szerepet vitt, és az 1843—4. évi országgyűlésre **Klauszál Gáborral** követté választatott. **Csanád**, **Csongrád**, **Békes** és **Borsod** megyék táblabírája volt. Mint tevékeny gazda a „**Falusi Gazda**“ szaklapban is föllépett. — 1861. után pedig „**Mindent a hazáért, még népszerűségedet is**“ című pol. röpiratot adott ki. **Egerfarmoson** takarékos magtar alapját veté meg, és jelenleg **Borsod** megyében a szegénységi bizottmánynak tagja. Mint gyermektelen, tetemes vagyonából rokonai iránt nem csekély jótékonytságot gyakorol.

A család czimere a paizs kék udvarában ágaskodó szarvas ; a

¹⁾ **Békes** megyében 1830-ban iratott a **Szeghő** család a nemesek lajstromába.

paizs fölötti sisak koronájából egy férfiú emelkedik ki, jobb kezében valamit tartva.

Szegner család. Heves vármegye nemes családja. Czimere jobbról balra vont rézsutos vörös pólya által, melyen három fehér rózsa látszik, kétfelé oszlik; a felső kék osztályban tigris látható, felemelt jobb lábával egy nyilat tartva, az alsó kék udvarban szintén tigris látható, felemelt jobb lábával négy nyilat tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén tigris emelkedik ki, első jobb lábával pallóst tartva, a koronából három, három zászló nyúlik fel, jobbról ezüstvörös, balról aranykék színű. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ¹⁾

Szeiff család. Czimere négy részre osztott vért, az 1. és 4. kete udvarban három arany búzakéve áll, kettő fölül, egy alul; a 2. és 3-ik zöld udvarban alól, és fölül egy-egy fehér folyam hullámzik. A paizs fölötti sisak koronájából kettős farkú, koronás, arany oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstvörös. ²⁾

Székely család. (Ormosdi és kevéndi, báró †) Erdélyből a székely földről származtatják, ide látszik mutatni családneve is. Törzsatyjául Székely Jánost írják, Hunyady János sógorát, ki némelyek szerint Horvát Tót és Dalmát ország bánja, és auraniai perjel volt, és 1448-ban a rigómezőn vérezett el. ³⁾ Hunyadi sógorának szent-györgyi előnevű Székely Jánosnak fia volt Székely I. Jakab, Horvátországban Mátyás király alatt Gereben vára várnagya. Mint jeles katona a Fridrik császár elleni hadjáratban tünteté ki magát, és 1480-ban Stajer ország kormányzójává lett. Mátyás halála után annak fiát Jánost elhagyá és Miksa császárhoz pártolt, ettől kapta Stajer országban Ormosd és Borlin várát. Rút hűtelenségét így rója meg egy kronikásunk: ⁴⁾ „Mátyás király halála után Székely Jakab elarulá Magyarországot Ormosd és Borlin váráért, és Mátyás királynak nálla való kincsejért, melyért az I. Maximiliánnak Regedét és Potolit oda adá, és a németekhez álla, de be tellék róla az Isten szava: hogy a hamisan való kereseten harmad ízén való maradékja nem örül embernek; az ő maradéki ezeket mint fel jádszák és sipolák, és annyira jutának, hogy végre csak jó nemes ember módjára sem élhetnek vala.“ — Utóbb 1493-ban a magyarok ellen harczolt és II. Ulászló kir. által

¹⁾ Burgstaller, Collectio Insignium.

²⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII.

³⁾ Másutt az auraniai perjel Székely Tamasnak iratik; és ismét más adat (Rajcsányi gyűjt. szerint) János auraniai perjel 1468-ban halt meg.

⁴⁾ Pető Gergely M. Krónika. 89.

száműzetett. Nejétől Zerzeg (tán Herczeg?) Margitot olvasom. ¹⁾ A családfát ²⁾ következőleg állíthatni össze :

I. Jakab de Ormosd et Kevend 1490.					
I. Miklós báró 1505. (Gyulaffy N.)		Margit (Bánffy János)		Lukács † 1575. Stajer orsz. korm. (1. Marburg Kata 2. Imreffy Kata)	
Klára (Perényi Péter)		Magdolna (1. Széchy Tamás 2. Thurzó Elek 3. Perantein Jánosné)		II. Jakab 1550. (1. Herberstein Zsófiakrapinai 2. Erdődy Margit)	
		Mihály (Korlátkőy kap. † 1607.)		Kata (1. Perényi Anna) Mihály (2. Draskovics Gáspár 1574.)	
		II. Lukács 1606. † ifjan.		Zsófia (Kollonichné) Frigyes † 1614. (Keglevich Anna)	

I. Jakabnak gyermekei ³⁾ I. Miklós, ki az 1595. évi rákosi országgyűlésen az országnagyai közt jelent meg. ⁴⁾ Nejétől Gyulaffy leánytól ⁵⁾ Klára Perényi Péterné, és Magdolna először lindvai Széchy Tamásné, másodszer Thurzó Elekné, harmadszor 1575-ben helfensteini Pernstain Jánosné.

I. Jakabnak második gyermeke M a r g i t alsó-lindvai Bánffy János nádorné.

I. Jakabnak harmadik ⁶⁾ gyermeke : I. L u k á c s 1543-ban Stajer ország és Kaproncza vár kapitánya, és cs. kir. tanácsos 1556-ban. ⁷⁾ Meghalt 1575-ben febr. 8-án, eltemettetett Ormosdon az atyja által ala-

¹⁾ és ²⁾ Geneal. authent II. Gróf Széchenyi Fer. gyűjteményében, mely Wietoris példányával volt összehasonlítva. Azonban az egész nemzékrendet hibátlanak nem tarthatva, a nemzékrendre nézve Rajcsányi gyűjteményét vélttem jobbnak használni, össze egyeztetve mindkettőt a lehetőségig, döntő okmányok hiányában. A váriánsokat jegyzetekben adom.

¹⁾ Rajcsányi szerint.

²⁾ Kovachich M. G. Supplementa ad Vestig. Comitorum II. 334.

³⁾ Geneal. authent. II. Tán Dorottya volt.

⁴⁾ Geneal. auth. II. szerint Jánosnak gyermekei : I. Miklós és I. Jakab, de ennek a chronologia ellent mond. Ugyan-e forrás szerint I. Jakabnak gyermekei : Kata, Bora, Ferencz, Orsolya Raaber Miklóné, Dorottya, Margit előbb Bánffy Jánosné, utóbb Berisló Ferenczné és I. Lukács. — Budai szerint I. Jakab gyermekei Lukács, Ferencz (1580.) Klára Perényi Péterné, és Magdolna Széchy Tamás stb. neje.

⁵⁾ Geneal. authent. II. szerint.

pított zárdában. Első neje Marburg Erzsébet, a második szerdahelyi Imreffy Katalin. Gyermekei maradtak: ¹⁾ II. Jakab, Mihály, Ferencz és Katalin előbb Perény Mihályné, utóbb 1574-ben Draskovich Gáspárné.

II. Jakab 1552-ben Balassa Jánossal Genuába járt. „*Liber baro in Ormosd*“ iratott. Neje volt Perényi István leánya Zsófia, ki utóbb Kollonich Zsigmondhoz ment férjhez. Gyermeke ²⁾ maradt: II. Lukács, ki ifjúságában — úgy látszik — 1606-ban meghalt.

Ferencz 1530-ban Ferdinand részén harczol Szapolyai ellen. ³⁾ Nejétől Korlátkeői Annától gyermekei nem maradtak. ⁴⁾

Mihály (kevendi Székely, lib. baro in Ormosd) Károly főherczeg komornoka, kir. tan. és Horvátországban Krapina vár parancsnoka, utóbb a Tiszántúli részek és Szatmár vár főkapitánjának iratik. Élt 1564 — 1599. időközben, sőt utóbb is. Meghalt 1607-ben. Nejétől Peklin M. Erzsébettől fia ⁵⁾ Fridrik, ki buzini Keglevich Annát vette nőül, de 1614-ben magnélkül elhalt, és így a kevendi és ormosdi Székely (hajdan *Zékel*) családot sirba vitte.

A család első előneve Kevendi (vagy Kövendi) mely helység Erdélyben Aranyos székely szék felső járásában fekszik, és így a családnak igazi Székely eredetére mutat, mely azonban utódaiban nagyon elkorcsúlt, és messze esett eredeti fajától.

A család czimere I. Jakabnak czimere szerint hosszában kétféle hasított vért, a jobb oldali kék udvarban, melynek közepét vízirányosan arany pólya választja két felé, hármaz zöld halomból ezüst barány emelkedik ki; a baloldali vörös udvarban kétfejű arany sas szét terjesztett szárnyakkal látható. ⁶⁾

¹⁾ A Geneal. auth. II. szerint ezek voltak volna gyermekei: 1. Magdolna, ki befűlt. 2. Jakab (kinek nejeül Herberstein Zsófia, és Erdödy Margit iratik). 3. Miklós. 4. Kata, előbb Perényi Mihály, utóbb Draskovich Gáspárné, és 5. Mihály. Ezzel nagyobbára egyez Lehoczky is.

²⁾ II. Jakabnak egészen más hitves társaktól a Geneal. auth. II. kötetében ezeket olvassuk: Margit, Kata, Eleonora, Erzsé, György, János, Károly és Ilona, előbb Peklin Györgyné, utóbb Stahremberg Gundakkerné.

³⁾ Ez adat chronologiai szempontból nehezen alkalmazható reá, miután testvérei később szerepeltek.

⁴⁾ A Geneal. auth. II. szerint maradt leánya Magdolna.

⁵⁾ A Geneal. auth. II. szerint gyermekei: Károly, kinek neje Ingsberg Erzsé, Fridrik, ismét Károly és Kristóf.

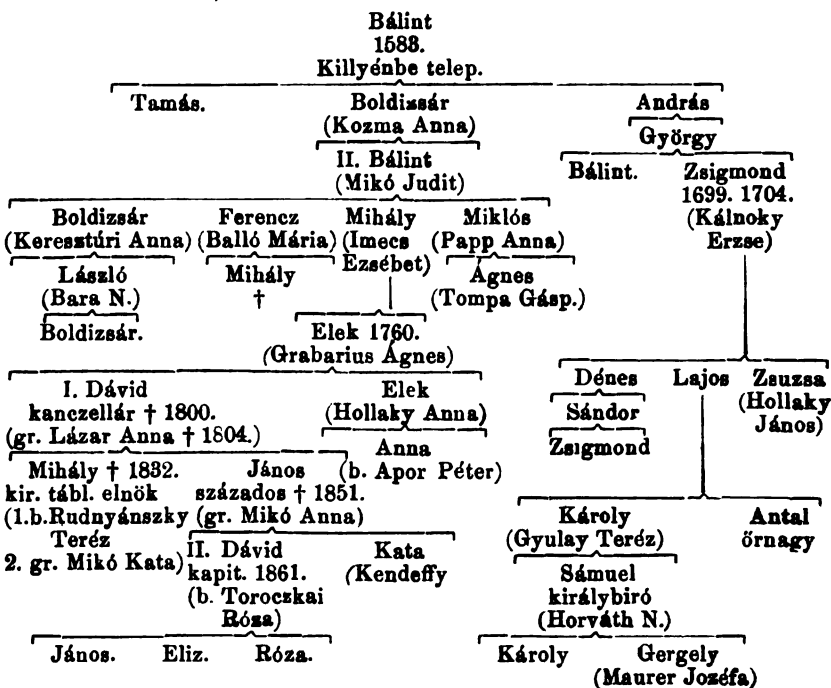
⁶⁾ Fugger, Ehrenspiegel 1088. lap.

E szerint más Székely család czimere lehet az, mely egy oklelvél szerint ¹⁾ a vért udvarában nyíllal átlőtt lovas vitézt ábrázol.

I. J a k a b r a nézve megkell még említenünk, hogy ő 1474-ben Mátyás királytól kapta Erdélyben Torda megyében Gyéres, Tóhát, Csörke helységet és Tordalak pusztát. ²⁾

Székely család. (Lisznyói és killyéni) Törzsoőkös székely család. Törzsatyja lisznyói Székely Bálint, ki 1583. jun. 14-én mint hadnagy Báthori Istvántól Killyénben részbirtokra adományt kapván, ³⁾ oda telepedett.

A családfa ⁴⁾ következő :

¹⁾ Kerhelich. Notitiae praelimib. Ugyan ez említi T a m á s t is az auranai perjelt 1449–1461. évre.

²⁾ Kállay székely nemzet, 281. lap, mely szerint az adománylevél az úrmösi Maurer családnál van.

³⁾ Kállay Székely nemzet 115. és 281. E szerint hibás lehet az évszám-ban azon adata Kállaynak (281. l.) mely szerint Killyéni Székely A n t a l már 1459-ben Sepsiszek követe lett volna a medgyesi gyűlésen, vagy nem áll ott a Killyéni elnök? — Décsy Miklós ezen székely Bálintot Boldissár-nak nevezi.

⁴⁾ Décsy Miklós közl. — Kőváry Erdély nev. cs. 228. stb

A családfán állók közül I. D á v i d 1760-ban mindjárt a felállításkor a magyar királyi testőrségbe lépett. Utóbb hivatalnok, 1783. mart. 12-én tartományi kancellár, 1786-ban felmentik, de 1790-ben ismét visszaállítja az országot. Meghalt 1800 febr. 10-én. Ennek idősb fia

M i h á l y igen tevékeny hivatalnok, kamarás és udv. tanácsos, később kir. táblai elnök. 1816-ban ő adta ki a N. Székely Nemzet Constitutioit és végén a székely csiki kronikát. Meghalt 1832-ben jan. 11. M. Vásárhelyen. Első neje b. Rudnyánszky Teréz 1804-ben, második neje, illetőleg özvegye gr. Mikó Kata 1854-ben halt meg. Gyermekei nem maradtak. Unoka öcsce

II. D á v i d százados, 1861-ben nyugdíjáról lemondott. A táblán álló három gyermeke van.

A másik ág Zsigmondtól jő le, ki a Zernyesti csatában részt vett, utóbb Tököli hűve, és kibujdosott, 1704-ben Rákóczy részére Háromszéken működött. ¹⁾ Nejétől Kálnoki Erzsébettől három gyermeke maradt. Dénes ága Zsigmond unokájában él. Lajos kis unokái K á r o l y és G e r g e l y birják jelenleg a killyéni szép javakat.

Nincs a táblázaton killényi Székely M ó z s e s, ki 1840-ben Háromszéki levéltárnok volt.

Székely család. (Borosjenői, gróf †) Magyarországból szakadt Erdélybe. A XVII. században emelte fel magát. Első ismert atyja borosjenői Székely J á n o s Zaránd megyei nemes, ki birtokos volt Szamos-közi, Bán-Hodos, Kelmigy, Tivadarfalva, K. Csernel, Rekettyefalva, Tolmács, Szénás, stb. helységben, ²⁾ egyébkint Teleki Mihály jószágainak tiszte. ³⁾ Fia I. L á s z l ó Erdélybe Apaffy alatt szakadt, ott előbb főposta-mester, utóbb tanácsos, Teleki Mihály eszköze, 1678-ban kolosvári kapitány. A török Portára többször követ. Cserei szerint kapsi, gyanús ember, és nyomorultul halt meg 1679-ben kődök rothadásban. ⁴⁾ Megjegyzendő, hogy 1662-ben Szatmár megyében Fülöpös, és Kis-Ar helységben részbirtokot kapott adományban. ⁵⁾ Neje Bulcest Sára egy oláh bojárnak Szalánczy Annától születetett leánya volt, utóbb Haller Istvánhoz ment férjhez, 1699-ben a kolosvári helv. hit templom építésére 500 m. ft. adott. Ettől gyermekei II. M ó z s e s, ⁶⁾ ki I. Leo-

¹⁾ Cserei Hist. 208. 325.

²⁾ Benkő Transylvania gen. II. 500. Huszti Juris prudentia dedic. szebeni kiadás.

³⁾ Kőváry Erdély cs. 227.

⁴⁾ Cserei Mih. Hist. 64. 76. 113. 148. 195. 298. stb.

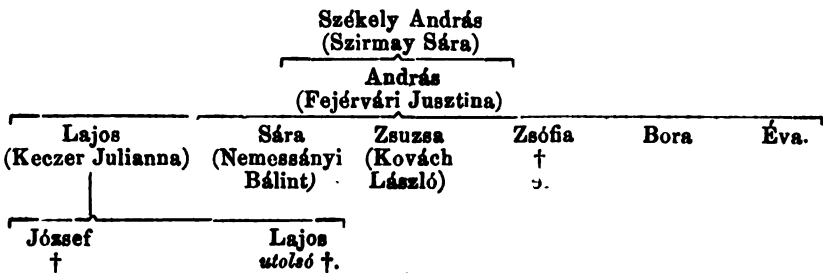
⁵⁾ Szirmay Szatmár v. II. 227. 236.

⁶⁾ Apor, Synopsis Mutationum 290.

pold király által 1700-ban testvéreivel együtt grófságra emeltetett ¹⁾, de Pocstelkén zsványok ölték még, II. László kinek neje losonczi Bánffy Kata 1745-ben halt meg, ²⁾ és I. Ádám gróf, első neje Torocz-kay Zsuzsi, a második Rhédey Katalin, kitől fiai III. László és II. Ádám, amaz Hodor szerint 1772-ben halt meg Szebenben, kora 55. évében és Alamoron temettetett. Ez. t. i. II. Ádám cs. kir. kamarás, Erdélyben a reform. egyházi alapítványok és iskolák gondnoka, külföldön utazott férfiú. Két munkát fordított magyarra: Locknak nevelésről irt művét, és egyet a marhák gondviseléséről 1763. és 1771-ben francziából és németből. Nötelen maradt, és benne családjá kihalt 1771-ben. ³⁾ A kolozsvári reform. egyházra végrendeletileg 500 ftot hagyott. A családi javak a Kálnoky-akra szálltak. ⁴⁾

A család címere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó kettős farkú oroszlán, első lábaival kettős ezüst keresztet tartva.

Székely család. (Nagy-idaí) Kihalt család, melynek következő nemzékrendje ⁵⁾ ismeretes.

Székely család. (Dobai) Szepes vármegye adományos nemes családja, melyből András 1667-ben Szepes vármegye jegyzője volt. ⁶⁾ E családból való dobai Székely Sámuel, egykoron 1741-ben kapitány. Született 1704. april 3-án Hunfalván (Hunsdorf) 1753-tól mint

¹⁾ Lehoczky I 170. lap 1700-ben. A p o r id. helyen, hol mondja, hogy Ádám kapta I. Leopoldtól a grófságot. K ö v á r i id. h. szerint VI. Károlytól kapták.

²⁾ Borosnyai Nagy Zsigmond: Az alázatosságnak fényes tükrö: halotti beszéd.

³⁾ Hodor szerint hermaphroditus, semmi hitű. Ő és Kővári szerint mint tiltott szerelem földözöttje halt el.

⁴⁾ Retteggy György naplója 149. lap. Hodor szerint.

⁵⁾ Wagner, Tabulae geneal. t. LV.

⁶⁾ Lányi cs. armalisán aláírva.

nyugalmazott Eperjesen telepedett le, és történelmi, főleg oklevelek kutatásával és másolásával tölte idejét, melyek által történelmi irodalmunk érdekében derék érdemeket szerzett. 1759-ben egy magyarra fordított munkát is adott ki. Halála után több kötet kézírata maradt. ¹⁾

A család czimere a paizs udvarában hátulsó lábain álló grif, balfelé fordúlva, és első jobb lábával kivont kardot tartva.

Székely család. (Siményfalvi) Udvarhelyszéki székely család, melyből I. M ó z s e s még mint közrendű ember, egy ember füle elvágásáért Lengyel országba bujdosott s utóbb mint Báthori István egyik hadnagya Poloczkó és Pleskónál vitézül viselte magát, 1583. jun. 10-én Báthori Zsigmondtól 16 jobbágyos telket kapott Szemerefalván és Siményfalván. ²⁾ Utóbb Báthori Zsigmond ellen lép fel, midőn ez Erdélyt Rudolf császárnak akarja adni. Básta ellen mint fővezér csatázik. 1603. maj. 9-én Erdély vajdája leszen. Básta ellen indul, a Bérczán csatát vesz július 17-én, és ott elesett. ³⁾ Fia II. M ó z s e f 1627. körül udvarhelyszéki főkir. bíró és főasztalnok, 1622. aug. 22-én kapta Szederjest és Fiáthfalván egy részt a kastélylyal, 1626. jun. 24-én Marosujvárt és Henningfalvát. 1633-ban száműzetett, és birtokai nagyobb részét 1635-ben Huszár Mátvás nyéré. ⁴⁾

A család czimere a paizs udvarában oroszlán volt.

Székely család. (Aranyos-rákosi, és ó-tórdai.) Székely család Aranyos székéből, melynek egyik ágazata ó - t o r d a i előnevet is visel. Törzse Székely B o l d i z s á r, ennek 1600. febr. 10. éről Görgény várában Báthori Gábor ótalomlevelet ad, melyben rákosi és sinfalvi birtokáról is tesz említést. Ennek fia M i k l ó s, úgy várfalvi Bordács Mihály, Sámuel és Gergely, nem különben Varga János rokonaival együtt egy armálisban 1674. sept. 2-án Apaffy Mihály fejedelem által megerősítettik. E nemes levél 1675. január 7-én a kövendí mezőn tartott vizsgálat (lustrum) alkalmával, valamint 1750. jun. 24-én tartott közösszeírásakor is előmutattatott.

A családfa ^{b)} következő :

¹⁾ Magyar Irók, Életrajz gyűjt. II. 305.

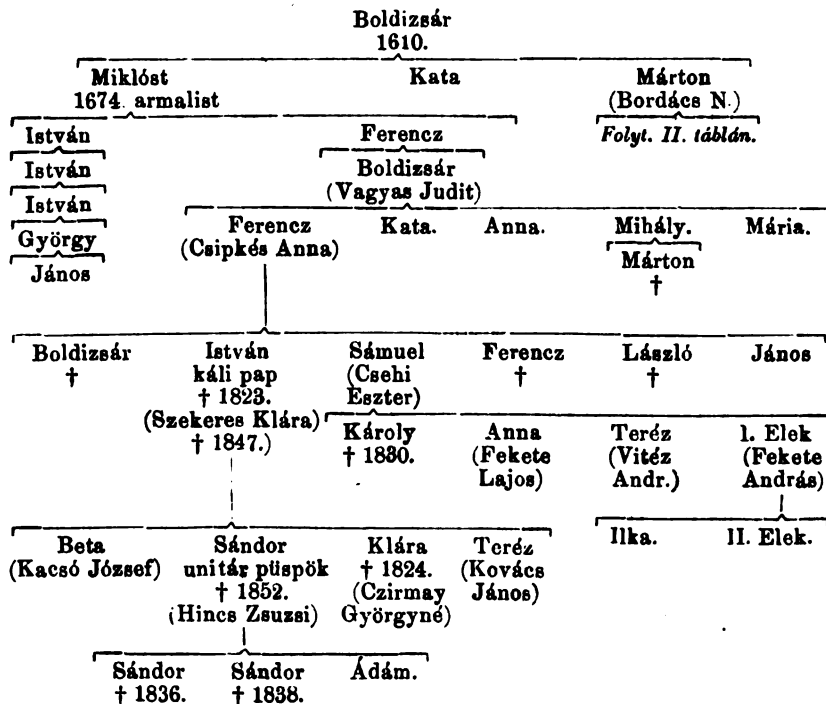
²⁾ Kállay Fer. Székely nemz 282. Vess össze Kemény János Önéletírása. Kiadta Szalay L. 28. 238. hol igen parasztos, köz nemzethől álló embernek de jó vitéznek íratik.

³⁾ Wolph. Bethlen V. 396. 402—407. Mikó Erdély tört. ad. I. 82. II. 3 stb.

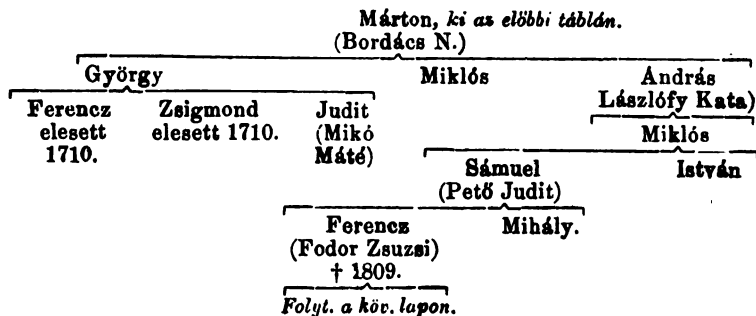
⁴⁾ Kállay Székely nemz. 282.

^{b)} A család által előmutatott okmányok nyomán közli Török Antal.

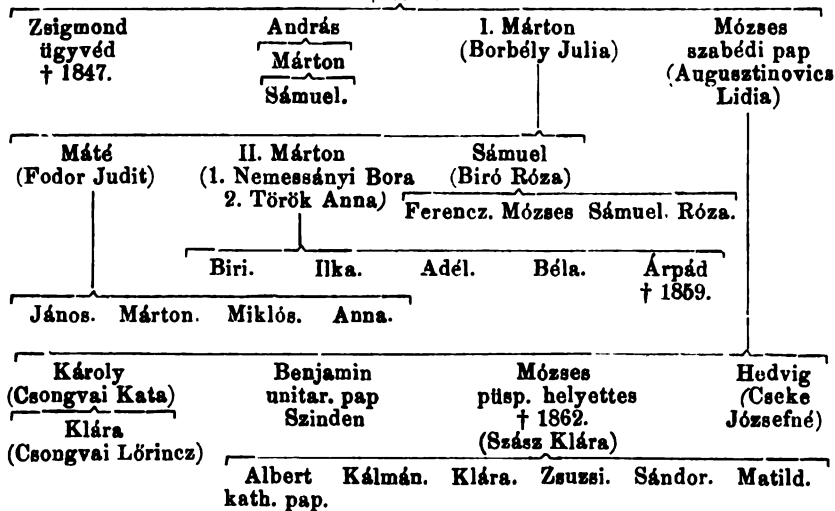
I. t á b l a.

II. t á l á n.

Ferencz, ki az előbbi lapon.
(Fodor Zsuzsi)
† 1809.

A család unitaria választású, s közülök három püspök volt, úgymint a táblán nem álló ó-tordai Székely Miklós 1843-ban. Utána következett Sándor az aranyosrákos ágból, ki 1852-ben halt meg. Utána ágyanazon ágból Mózes, mint püspöki helyettes 1861-ben. Meghalt 1862-ben. Fiai közül Albert a rom. kath. egyházba tért át, s most. kath. áldozár.

Ezeken kívül említendők: Sámuel ügyvéd, másik Torda város pénztárnoka. Zsigmond ügyv.; László a tordai iskola pénztár-

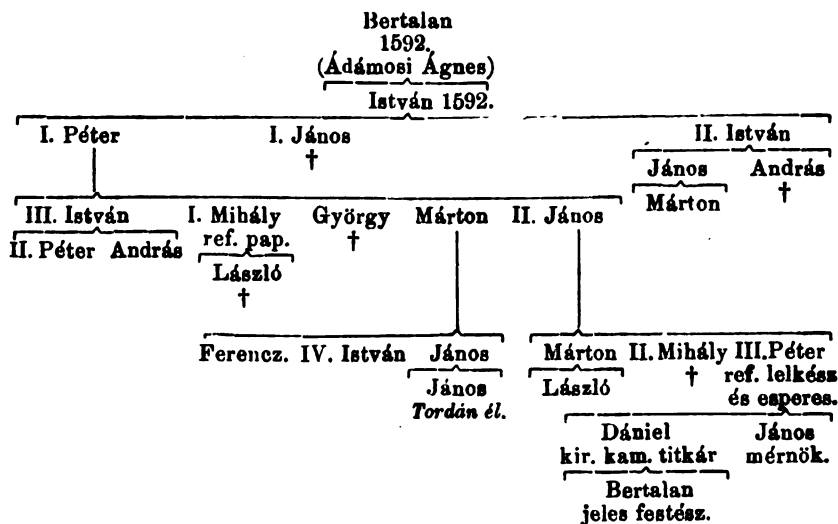

noka, János ugyan annak gondnoka volt. I. Elek ügyvéd, utóbb Torda városa tanácsosa 1848. előtt.

I. Mártonnak fia II. Márton ügyvéd és 1848. előtt, valamint 1861-ben Kolozsvár város szolgabirája.

A család czimere — mint följebb a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarában hátulsó lábain ágaskodó oroszlán, első jobb lábával kivont egyenes kardot, a balban nyitott könyvet tartva. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, szintén meztelen palóst tartva. A paizsot két oldalra leomló sisak takaró veszi körül.

Székely család. (Ádámosi) Küküllő megyei eredetű család. Nemes levelét Székely Bertalan és fia István kapta 1592. dec. 8-án Báthori Zsigmond erdélyi fejedelemtől. A családja ¹⁾ következő:

A táblán állók közül II. István vadászaton lelte halálát. I. Mihály szentpéteri ref. pap. II. Jánosnak fia Márton báró Kemény Simon gazdatisztje volt, Aranyosszékbén F. Sz. Mihályfalván és Sinfalván, — és Alsó-Fejér megyében Tövisen birtokos. Testvére III. Péter k. fejevári kertületi esperes és ref. lelkész volt. Fiai Dániel kir. főkörmányszéki fogalmazó, 1863-ban titkár, és János 1848. előtt Kolos megyei, most Marosszéki mérnök.

Dánielnek fia Bertalan mint festész Münchenben a híres Pi-

¹⁾ Török Ant. közl.

loti tanár termében tökélyesíté magát, és legtehetségesebb fiatal festő-szeink egyike. ¹⁾

Székely család. (Póka-keresztúri) Torda vármegyének Vajda-Szent-Iványi járásában fekvő Póka-Keresztúr helységről vette nevét. Ismereteseek közülök Székely László, kinek fia volt Farkas, 1699. april. 23-án osztoztató bíró (arbiter) Vajda Sámuel és Vajda Erzsé Veres Sámuelné közt. Farkasnak fiai Gábor és Miklós adományos nemesek, atyjok jogán birtokosok Kis Budakon. Az előbbi 1771-ben számfelletti székbiró vagy ülnök, Miklós pedig szolgabíró volt Doboka vármegyében. ²⁾

István szolgabíró Doboka megyében 1763—1771-ig. ³⁾ Zsigmond ugyan az a borgói járásban 1796—1809.

Sámuel 1809-ben Doboka vármegyében derékszéki bíró. Fia Elek 1809-ben kapitány az erdélyi felkelt nemes seregben Első neje Salánky Judit, a második Vér leány, kinek jogán birt, és lakott Sófalván Doboka vármegyében. Első nejétől fia Károly féleszü, meghalt 1840-ben, kinek magvaszakadtán M.-Derzsén, Al-Órben stb. jelentékeny birtokot örökölték a leány-ági utódok.

Székely család. (Kalota-szentkirályi) A XVII. században élt közülök István, kinek nejétől Daczó Erzsébettől fia György, kinek sz. Galaczi Török Erzsébettől leánya Klára Alvinczy Péterné, ettől 1683. körül elválván. másodszer oroszféji Mikó Gáborné, az még 1696-ban is. ⁴⁾

1676-ban borbereki Alvinczy Péter nejével Székely Klárával kölcsönös bevallásra lépnek, mely szerint a nő saját galaczi, sajó sz. andrási, simontelki és apáthi (Doboka várm.) m. fülpösi stb. részbirtokait férjének bevallja. Ennek daczára utóbb elváltak. 1678-ban Alvinczy Péter, neje Székely Klára nevében ellent mond Czikmántor iránt. ⁵⁾

E Székely család egyik ága A bosfalváról irta előnevét, így László 1676-ban, ⁶⁾ midőn ellentmondást tett.

K.-Szentkirályon egy jobbágy telkeért Sz. László urbéri kárpotlást nyert. Az utóbbi időkben Sz. Dániel Doboka megyében 1832. körül szolgabíró volt.

¹⁾ L. Arcsképét s életrajzát 1868. évi Nagykepes Naptár.

²⁾ Hodor Károly közl.

³⁾ Hodor K. Doboka várm. 466. lap.

⁴⁾ K. Fejérvári káptalan Cista Küküllő fasc. I. nro 21.

⁵⁾ Hodor Károly közl.

⁶⁾ Egyet. M. Encyclopaedia I. 218.

Székely család. (Szent-Iványi) Közülök Mihály 1459-ben beszercezi gróf. ¹⁾ Utóbb hűtlenségbe esvén, javait 1475-ben Csopor Miklós alvajda kapta adományban, ²⁾

Székely család. (Csikfalvi) Közülök János Marosszéki ülnök 1571-ben. ³⁾

Székely család. (Benczédi) Ismeretessé tette e nevet Székely István, a gönczi predikátor, eredetére Udvarhelyszéki, két hittani magyar munkája által, de főleg 1548-ban Krakóban nyomtatott kronikája által, ⁴⁾ melyet részben Toldy Ferencz ujra kiadott.

Székely család. (Bibarczfalvi) Egyik nőitagja Borbála kisserényi Szerényi Ignác nejje, meghalt 1766. april. 12-én.

Székely család. (Rétyi) Három széki székely család, mely most is jó karban áll. A mult században 1733-ban éltek közülök Mózes, András, Márton, Sámuel egykor Sepsi szék jegyzője, és Zsigmond. ⁵⁾

E században Ferencz Három széki törvényszéki ülnök 1815-ben; Dávid tartományi számszeletti biztos 1848. előtt, hivatálatól a forradalombani részvéteért megfosztatott.

Székely család. (Dálnoki.) Szintén Háromszéki székely család, melyből István élt 1730-ban. ⁶⁾

Sámuel 1846. előtt főkormányzéki irnok.

Székely család. (Kézdi Sz. léleki.) Kihalt a mult században Székely Péterben. ⁷⁾

Székely család. (Csik sz.-imrei.) Közülök Székely György élt 1740-ben. ⁸⁾

Székely család. (Szász-Sombori.) Doboka megyei nemes család, melyből János ott 1588—1595. főbiró volt. ⁹⁾ László 1702-ben Zsomboron birtokos.

Székely család. (Dombi.) Közülök József Abrudbányán bányatörvényszéki és városi ülnök és országgyűlési követ 1836-ban.

¹⁾ Huszti, Juris prud. 116. Kállaynál.

²⁾ Teleki Hunyadiak kora XI. 433.

³⁾ Kállay, Székely nemz. 281.

⁴⁾ Magyar Irók I.

⁵⁾ Apor, Synopsis Mutationum 290.

⁶⁾ Ugyan ott.

⁷⁾ Ugyan ott.

⁸⁾ Ugyan ott.

⁹⁾ Hódor, Doboka várm. 425.

Tán szintén e család ivadéka Lőrincz, ügyvéd 1815-ben Abrudbányán.

Székely család. (Abrudbányai.) Ezen előnévvel találjuk Székely Pál sebészt Abrudbányán 1831-ben.

Székely család. (Rákosdi.) A hivatalos téren Sándor 1837-ben Hunyad megyei irnok, s talán ő azon Sándor, ki 1848-ban szolgabíró volt.

Székely család. (Csik-rákosi.) Ez előnévvel József Kolosmegyében; János Torda városi ajtónálló 1848.

Csik-székben több helyen, mint Mádéfalván, Dánfalván, Csik-szent-Imrén laknak Székely nevű családbeliek, kisebb, nagyobb birtokosok.

Székely család. (Felvinczi.) Közülök Pál Gy.-Fejérvár városi tanácsos 1831-ben; László ugyan az jelenleg, az 1846. évi erdélyi országgyűlésen azon város követe, Lajos 1848. előtt ügyvéd.

Székely család. (N.-Bányai.) Máskép Bányai-Székelynek írják nevöket. Közülök ismeretes Dániel, ki 1848. előtt Maros-Vásárhely tanácsnoka volt.

Székely család. Torna megyében élt törzs-öse Székely Miklós, ki 1631. dec. 12-én a Szászy család őseivel együtt nemesítetett meg. *Lásd Szászy cs.*

Székely család. Trencsin megyei nemes család, melyből ott a nemesi lajstromok szerint megemlíthetők Tamás, ki 1646-ban élt, 1658-ban Drskócson, 1728-ban Felső-Vadicson élt a család, jelenleg legalább azon megyében kifogyott, és eredeti címereslevele a megye levéltárába került. ¹⁾

Székely család. (Máskép Németh) 1725-ben III. Károly királytól kapta címeres nemes levelét Székely máskép Németh Miklós, Márton és Pál. ²⁾

Czímere a paizs kék udvarában zöld halmon nyugvó arany koronán könyöklő vörös mezű kar, mely a paizs udvarának felső bal szeglete felé rézsutosan nyuló zászlónyelet tart, azon két ágú vörös zászló leng, az udvar jobb oldala felé nyúlva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén vörös ruhás kar kivont kardot villogtat. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Székely család. (Vizaknai) Tagjai többnyire Vizakna városnál

¹⁾ Szontagh Dán. közl.

²⁾ Collect. herald, nro 319.

hivatalkodtak, így: István pénztárnok 1831. Ferencz, József tanácsnokok, s felváltva főbírák. Mihály alhivatalnok, 1848. előtt. Józsefnek fia Lajos jelenleg Kolozsvárott pénzügyi igazgatósági fogalmazó.

Székely családbeliek. Ide sorozzuk, kiket előnév hiányában családok szerint csoportosítani nem lehet. Ilyenek:

Székely Miklós 1443-ban Arad megye alispánja ¹⁾

Pál fő nemes székely, kit 1524-ben a fogarasi várkapitány felakasztatott. ²⁾

István 1564-ben több más nagy emberrel elfogatott, de az országgyűlés által szabadon bocsátatott. ³⁾

Antal ugyan azon időkbén, 1562—63-ban szerepelt. ⁴⁾

Mihály 1594-ben Báthori Zsigmond altisztartója. ⁵⁾

István 1595-ben Zarándi főispán. ⁶⁾

Ferencz 1604-ben Bocskainak Szent-Jóbon praefectusa leszen.

István 1662-ben hűtlenségi bélyegen elmarasztaltatik. ⁷⁾

Sámuel 1662-ben Csikszéki alkapitány. ⁸⁾

Másik Sámuel, kinek nejétől Veres Katalintól leánya Katalin Bocskay Istvánné, kinek leányát Torday József vette nőül, és nemzé Torday Ferenczet.

Az újabb időben Antal alkényeri (v. sibóti) póstamester, ki korán elhunyt Imre fiával együtt a Kenyérmezőn a Báthori-Kinizsi-féle emlékt oszlop mellé volt tetetve, de az emlékoszlopot 1848-ban az oláhok feldúlták, széthányták.

Ezen kívül Erdélyben még számtalan Székely nevű birtokos család van, így Küküllő megyében Zagoron, Fületelkén, Felső-Fejér megyében Árapatakán, Salldorfon és Hidvégén.

Szék család. Gömör vármegye nemesi közé számítja.

Szeker család. Zemplin vármegyében a nemesség sorában áll. ⁹⁾ Honos Somogy megyében is. Tán ivadéka Szeker Joakim Alajos szer-

¹⁾ Teleki, Hunyadiak kora X. k. 124.

²⁾ Eder, Observ. Critic. 255. Kállay szerint.

³⁾ Kállay, Székely nemz. 281.

⁴⁾ Wolph. Bethlen tomo II. 19—31.

⁵⁾ Kállay i. m. 281.

⁶⁾ Ugyan ott 282.

⁷⁾ Kasy libro 8. Kállay szerint.

⁸⁾ Kállay i. m. 282. Benkő Kár. Csik, Gyergyó és Kászón 52.

⁹⁾ Szirmay Zemplin not. top. 117.

zetes, utóbb tábori lelkész, ki Komáromban született, és 1791. 1807. években több történeti munkát adott ki. ¹⁾

Szekeres család. Törzse Szekeres Pál, ki 1687.-ban maj. 25-én Laxenburgban kelt czimeres nemes levélben I. Leopold király által czimeres levélben megnemesített. ²⁾

Szekeres család. Szekeres Mihály czimeres nemes levelet nyert 1791.-ben. Czimere balról jobbra húzott részsutos fehér szelemen által két részre osztott paizs, a jobb oldali kék szegletudvarban hármas zöld halmon piros lábú fehér galamb áll, piros csőrében zöld galylyat tartva, fölötte balról ezüst félhold ragyog; a baloldali vörös szegletudvarban balról felhők közül benyúló kéz arany mérleget tart. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között hármas zöld téren a leirtohoz mindenben hasonló galamb látható. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyvörös. ³⁾

Szekeres család. Szatmár megyében birta hajdán Kis Szekeres helységet. 1359-ben Szekeressy (Zekeresi) Tamás, István, László és Lukács Lászlónak fiai határt járattak. Tamásnak fia Ferencz és Istvánnak fia Miklós 1379—1404-ben birtak ott, Zsarolyánban, és Fülöpös Darócson. Utóbb nem említetnek a birtokosok közt. ⁴⁾

E század elején Szekeres Antal birt Gencsen. ⁵⁾

Szekeres család. (Mező-Madarasi) Marosszéki székely ivadék. Közülük Gergely 1600-ban Mihály Vajda ellen Miriszlónál esett el. Neje Gálfi Ilona volt.

Ferencz Marosszék alkirály bírása 1700. körül. István a marosszéki lustralis könyv szerint nemességi hadnagy.

Sándor Doboka megyében törvényszékbíró, első neje Henter leány, a második Cserényi Ágnes.

László, Ferencz, Zsigmond és János, mint primorszékelyek említetnek 1806-ban. János M. Madarason, László M. Bándon, Sándor M. Régenben birtokos főszékelyek.

Az újabb nemzedékből Sándor és ennek leányai Fáni, Róza, Adél, továbbá László és ennek fiai Ákos és Gábor birtokosok.

¹⁾ Magyar Irók, Életrajz gyűjt. II. 305—6.

²⁾ Az eredeti Győr megye levéltárában őriztetik.

³⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII.

⁴⁾ Szirmay, Szathmár várm. II. 218. 227. és 244.

⁵⁾ Ugyan ott II. 38.

Szekeres család. (Abrudbányai.) Közülök J á n o s 1815. körül Zaránd vármegye szegénységi ügyésze volt.

Szekeressy család. (Előbb W a g n e r.) Szekeressy előbb W a g n e r A n t a l 1792-ben kapott czimeres nemes levelet.

Czimere következő : a paizs udvarát négy kék, négy vörös pólya fedi, az előtérben fehér sziklás halmon vasba öltözött férfiú áll, jobb kezében tartott lándzsája hegyén aranyvörösarany zászlócska leng, bal kezében zöld koszorút tart. A paizs fölötti sisak koronáján két kifeszített fekete sasszárny között szintén olyan férfiú ismétlődik. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról ezüstkék. ¹⁾

Székesfejérvári család. Közülök B e n e d e k Kolosvár város főbírája volt. Meghalt 1664. aug. 5-én, kora 76. évében. ²⁾ Egy Székesfejérvári névszerint M á t y á s, még előbb 1578-ban, mint köblösi, majd kolosvári unitarius lelkész és egyházi főjegyző említettik 1606-ban. ³⁾

Széky család. (Másképp P a p) lásd *Pap cs. IX. köt. 114. lap.*

Széky család. Heves és Zemplin megye nemessége sorában áll.

Széky család. (Peteki) Erdélyi család, melyből K á r o l y Küküllő megyei táblabíró, számvevő biztos és szőkefalvi póstamester volt 1831. körül. — S á n d o r ugyan ott irnok. Tán ennek neje Csanády Zsuzsi kis-sárosi birtokos Küküllőben; és valószínűleg ezen családból S á n d o r és Á b e l birtokosok Felső-Fejérben Walldorfon.

Széky család. (Széki) Doboka megyében virágzott még a XVI. században, és ott Szék helységben volt birtokos. Utolsó ivadéka Széky K á l m á n hűtlenségi bélyeg alá jött Báthory István fejedelemsége alatt. ⁴⁾

Széll család. (Dukai és szent-györgyvölgyi) Vas vármegye birtokos nemes családja. Bővebb adatok hiányában nem merjük ősei közé számítani azon Szél P é t e r t, ki 1556-ban igen gyenge ostrom folytán a töröknek feladta Kaposvárt, melynek kapitánya volt, és melyért Török Ferencz őt Pápán felakasztatta ⁵⁾ Hasonlóan nem lehet ide soroznunk, mert előneve Csanád megyei származást sejtett, azon m a k ó i S z é l l M i h á l y t sem, ki 1650-ben új adomány mellett Békes, Csa-

¹⁾ Adami, Scuta gentil. tomo XII.

²⁾ Török Antal közli a kolosvári temetőben talált síriratot réz lemezről.

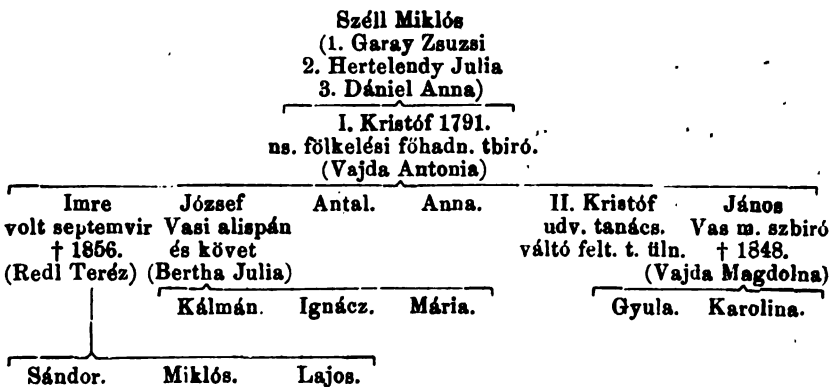
³⁾ Székely, Unitár. vallás tört.

⁴⁾ Hodor, Doboka várm. 280. és 649. l.

⁵⁾ Istvánffy Historia 1686. kiadás 284. lap.

nád és Arad megyékben Kakuți, Batonya, Tompa, Sziind, Kún-Ágotha, Nagy Iratos, Trinta(?) Dombegyháza, Bánkamarás, Csató-kamarás és Domb-Iratos helységeket és pusztákat nyerte. Ezen Mihály valószínűbben ivadéka lehetett azon Szél Istvánnak, ki 1581—1599. között Zaránd vármegye egyik főispánja volt. Ugocsa megyében pedig Szél (vagy azon kori írásmód szerint Zél) család már 1523—1550. között Fertő-Almásan volt birtokos. ¹⁾

A Dukai és szent-györgy-völgyi Szél, Zala és Vas megye nemes családainak egyike. Tán az előbbi megyéből Szent-György völgye számos nemességéből származott át Vas megyébe. Ismert törzse Szél György, ki 1639. évi maj. 22-én III. Ferdinánd királytól nyert (mint a családi tudósítás mondja) újjított címeres nemes levelet. Györgynek egyik utóda volt Szél Miklós, bucsúi földbirtokos Vas megyében, kitől egyik ágának a leszármazása ²⁾ következő :

I. Kristófnak, ki 1791-ben a Vas megyei nemesi fölkelésnél főhadnagy, utóbb táblabíró volt, fiai közül Imre egykor (1832.) Vas megye főjegyzője és országgyűlési követ. 1836-ban személynöki ítélőmester, 1841-ben lett nádori ítélőmester, utóbb septemvir, 1850. után Bécsben a cs. kir. legfőbb semmisítő törvényszék ülnöke és udvari tanácsos. Meghalt 1856-ban. Gyermekai a táblán láthatók.

József szintén Vas megyénél hivataloskodott, és 1848-ban első alispán volt. Nejétől Bertha Juliától gyermekei a táblán láthatók.

Antal bucsúi birtokos.

¹⁾ Szirmay C. Ugocsa p. 174.

²⁾ Családi közlés szerint.

II. Kristóf Vas megyénél viselt al- és főszolgabírósgot, 1860-ban a nagyváradi cs. kir. főtörvényszéknél volt tanácsos, innen a pesti váltó feltörvényszék közbirója lett.

János Vas megyében volt szbiró. Meghalt 1848-ban. Két gyermeke a táblán latható.

A család címere a paizs udvarában, valamint a paizs fölötti sisak koronáján is oroszlán.

A család másik ágából eredhetett Széll Károly, Krassó megyében irnok 1847-ben, ki Veszprém megyétől 1846. évi május 4-én kiadott nemesi bizonyítványát Krassó megyében 1847. január 20-án kihirdette.

Lehet, hogy e család ősei közül valók Zel Péter, és öccse Gáspár Keszthelyről való gyalog katonák 1557-ben. Ugy Zel Ferencz szintén gyalog katona Zalavárott a Zalavári apáté. ¹⁾

Szél család. (Nyáradtői) A XV. században 1461-ben nyáradtői Zél Jakabnak fia Simon Marosszékbén főszékely. ²⁾

Szél család. (Harasztosi) Közülök Sámuel 1825-ben Aranyos székben irnok.

Szeldmajer család. (Buzithai) Abauj, Sáros, Zemplin megyei nemes család, mely előnevét az Abauj megyei Buzitha helységről írja, és ott jelenleg is birtokos. ³⁾

A címeres nemes levelet Szeldmajer Sebestyén és László nyerték 1751-ben Mária Terézia királyasszonytól. Címerök a paizs két udvarában hátulsó lábain álló oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából piros ruhás, és derekú, fehér kötényes hajadon nő emelkedik ki, derék mellén arany zsinor-zattal, ing ujjai könyökön fölül vörös szalaggal vannak lekötve; felemelt jobb kezében zöld koszorút tart. Foszladék mindkét oldalról aranykék. ⁴⁾

A család a múlt század elején már díszlett, a midőn egyik Szeldmajer ezredes, utóbb sóvári inspector volt és hírsége miatt a Rákóczy ellenpárttól fogságot szenvedett. Ennek fia volt György. Ennek fia szintén György kassai nagy prépost és címzetes püspök meghalt 1818-ban. ⁵⁾

¹⁾ M. Akad. Levelestár I. 208. 210. 214. 287. 316. lap.

²⁾ Kállay Székely nemz. 488.

³⁾ Fényes Geographiai Szótár. I. 189.

⁴⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII.

⁵⁾ Benyó Math. Parentatio.

László és Sebestyén 1765-ben Sáros megyében birtak.

Szeldmajer László-Sebestyén 1760-ban Torna vármegye alispánja volt; utóbb 1774-ben a Tiszántúli kerületi tábla ülnöke. Tán ennek fia Antal, kinek neje Gedeon Mária volt.

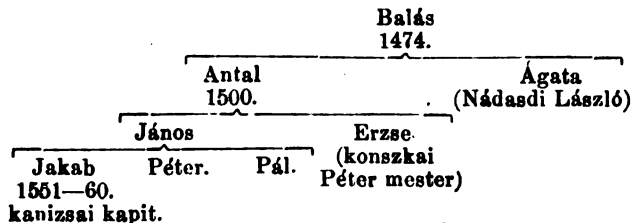
Szeldmajer József 1822–28-ban Zemplin vármegye levéltárnoka volt.

Szele család. (Szent-Balázsi) A család neve hajdani írásmód szerint Zele.

1482-ben szent-balázsi Szele Antal és Márton Zala megyei birtokaikra új királyi adományt nyertek. ¹⁾

1551—1560-ban sz.-balási Szele Jakab Kanizsa vár parancsnoka volt. ²⁾ Rokona János 1557-ben említették. ³⁾

A családfa ⁴⁾ következő:

Szent-balázsi Zele Ferencznek 1590-ben neje Szecsődy Anna volt.

Tán más hason nevű családból volt Szele Borbála, Csabay János özvegye, ki 1584-ben Nyitra megyei Csaba helységben egy pusztá házhelyet 36 ftért zálogba vetett Dalmady Jánosnak. ⁵⁾ *Lásd Szelle cs.*

Szeleczy család. (Szeleczi és Boczonádi.) Jelenleg Heves, Pószony stb. megyében székel. Törzse Czarnovai Wajszkó Mátyás volt, ki Bodrog megyei Vajszka helységből Zólyom megyei Szeleczy helységbe telepedett; és ott 1402-ben Széchy Gáltól, 1443-ban pedig Gergely korbovai gróftól Lipcse várának örökös urától, kinek javai igazgatója volt, részbirtokot kapott, és ebben 1447-ben Hunyadi János kormányzó által is megerősített.

¹⁾ Teleki, Hunyadiak kora XII. 215.

²⁾ M. Akad. Magyar levelestár I. 87. 89. 126. 219. 285. 309. 379. stb.

³⁾ Ugyan ott 250—254.

⁴⁾ Rajcsányi Geneal. deduct. kézirati gyűjt.

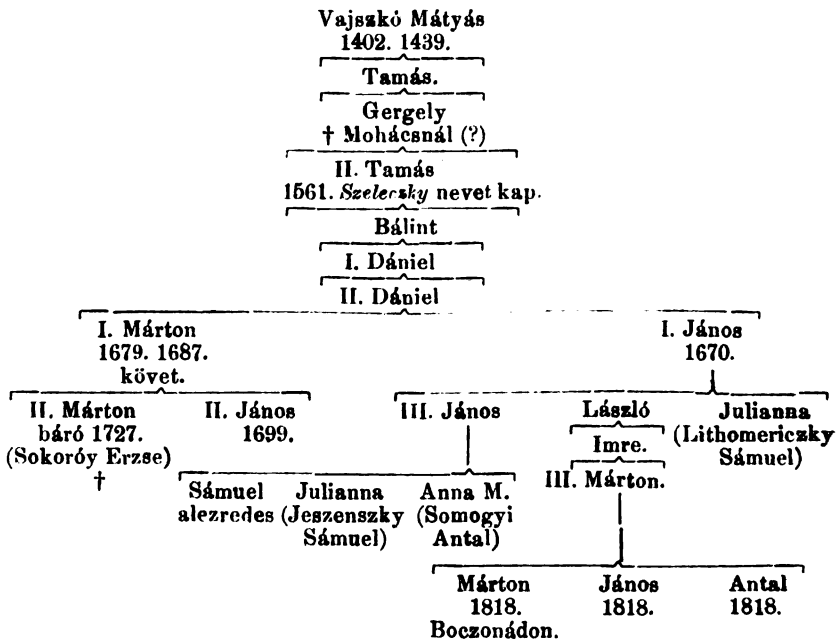
⁵⁾ Az eredeti Liphthay levéltár C. VII. nro. 226.

Ezen Mátyásnak kis-unokája volt Vajszkai Tamás, ki 1560-ban Nádasdy Tamás nádortól Szelec helységben nemesi udvar telket nyert, és abban 1561-ben I. Ferdinand király által örökképen megerősített, és neve is Szelec-z-ről Szeleczy-re változtatott. ¹⁾ Szeleczen jelenleg az egykori kurialis kastély romladozó félben áll. ²⁾

Tamásnak egyik utóda I. Márton, mint I. Leopold király híve a Tököly párttól Murányban félévig volt fogva tartatott, 1679-ben drága áron váltá meg magát. 1687-ben Zólyom követe volt.

Ugyan e korban, 1681-ben Szeleczy István Szerencs várában fosztatott meg mindenétől a Tököly-ek által.

A családja következő:

I. Mártonnak fia II. Márton előbb Glockelbergi Detrik lovas ezredében kapitány, utóbb gr. Nádasdy Ferencz ezredében kapitány, majd őrnagy, részt vett Szatmár vára védelmében is. 1705-ben Rákóczy foglya volt. 1715-ben Pest megyében Alberti helységre vitt adományt nejével Sokoróy Erzsébettel együtt; de ellent mondtak többen

¹⁾ Adami Mss. Musaei 4-r. lat. nro. 182.

²⁾ Fényes, Geogr. Szótár IV. 83.

a beiktatásnak. 1717-ben Pest vármegye első alispánja lett, innen a kir. tábla táblánál alországbíró, 1727-ben báróságra emeltetett. Királyi táblai ülnök volt még 1730-ban is. Benne — úgy látszik — kihalt a bárói ág.

Úgy látszik testvérétől II. Jánostól származtak a múlt század végén a kamarai bánya-hatóságnál hivatalkodó Szeleczky-ek, névszerint **János**, ki 1787-ben bányatanácsos és tanár volt, **József** ugyan akkor a szomolnoki rézbányánál, **Mihály** pedig **Nagybányán** kamarai tiszt.

I. Jánostól eredtek **III. János**, kinek fia **Sámuel** alezredes volt 1818. előtt, továbbá **László**, kinek **Márton** unokájától utódai tán a **Héves** megyében **Boczónádon** e század elején (1818.) birtokos s előnevöket innen irt **Szeleczky Márton**, **János** és **Antal**. Ezek egyikének utóda lehet **Dénes**, jelenleg a **Pói** pusztán is birtokos.

Egyik ág már a **XVII.** században **Pozsony** megyében székelt, ebből **Szeleczky Jakab** 1619-ben országgyűlési követ ¹⁾, 1622-ben **Pozsony** sz. kir. város jegyzője, 1637—39-ben főbírája. ²⁾ Ez ágból **Károly** 1848. előtt esküdt, utóbb adószedő **Pozsony** megyénéli.

A családnak egy ága még **Erdélyben** is **Doboka** megyében **Vasas Szent-Iványon** birtokos volt. ³⁾

¹⁾ *Katona Hist. critica* XXX. p. 64. *Acta Comit.* 1618 pag. 268.

²⁾ *Bel M. Notitia nova Hung.* I. 665. 666.

³⁾ *Hodor, Doboka várm.* 230.

A család czimere — mint följebb a metszvény mutatja — a paizs kék udvarában jobbról magas szikla, melyről jobb felé pegazus ugrik, hátsó lába nyomában forrás fakad, mely a szikla aljában elterülő tóba foly, melyben jobb oldalról daru áll, egyik felemelt lábával kövecset tartva. A paizs fölötti sisak koronájából pánczélos, sisakos vitéz emelkedik ki, kinyújtott jobb kezében zöld koszorút, a balban lándzsát tartva. Foszladék jobbról ezüstfehér, balról ezüstvörös. Ezenkívül a bárói czimernél a paizst bárói korona fedi.

E szerint nem e családból lehetett azon Szelezcky János, ki 1705. jun. 1-én Nógrád megyei Kálnón lakott, és pecsét nyomatán, melyen neve kezdő betűi állnak, egy könyöklő kar látszik, virággalymat tartva.

Szelényi család. (Felső-Szelényi †) Hont vármegye régi kihalt adományos nemes családja, mely hajdan azon megyében fekvő F. és A. Szeleny helységet birta és nevét is arról vette.

Már a mohácsi vész előtt azon birtokban találjuk a családot, midőn 1519-ben kökeszi Szelényi Verona részére Ujlaky Lőrincz országbíró osztóztató parancsot intézett a sághi conventhez Szelényi Menyhért és Zsigmond ellen a felső-szelényi birtokban teendő egyenlő osztály iránt. ¹⁾

Ezek utódai közül a XVI. század végén élt Menyhért (vagy más adat szerint Mihály) kitől a családja következőleg terjedt le:

Mihály 1590. (Palojthay N.)					
I. János (1. Garay Erzsé 1629. 2. Gyürky Zsuzsa)		Bora (Csery Miklós)		I. András 1615. 1646. (Romhányi Erzsé)	
2-től János 1652. (Battha Zsófia)		II. Mihály (Madách Anna)		Dora ? (Pongrácz Fer.)	
János.		István (Madách Erzsé)		II. János † 1680. 1670. honti alispán (Kubinyi Magdolna † 1695.)	
István.		Pál 1712.		Pál Lőrincz Erzsé Mária Bora elesett 1681. (1. Madách (Vécsy (Dvor- 1667. János Sándor) nikovich (Ujfalussy 2. Balassa János) Anna) (Ádám)	
István 1760.		Pál 1760.		Zsuzsa.	

¹⁾ Eredeti a szeregovai Madács cs. levéltárában.

I. **András** 1615-ben Korponán egy darab földjét Lajkov Jánosnak eladja, 1630. jan. 12-én Korponán Valika András házát zálogjogon megveszi. 1634-ben Korponai minden ingatlan birtokát nejének és fiának ifj. Jánosnak örökösen bevallja.

II. **János** 1655—1674-ben Hont vármegye alispánja. ¹⁾ Még 1669-ben Szelényi Judit (nem áll a családfán) Bossányi Jánosné, osztálypert folytat Szelényi János, István és András ellen. 1669-ben Szelényi János végrendeletet tesz. 1671. nov. 21-én Kubinyi Magdolna Szelényi Jánosné és Akay Mária testvéreik Kubinyi János és Menyhért ellen új osztályra parancsot kértek. Ugyan ez évben Szelényi János Gerhárd Györggyel a bózoki parancsnok ellen a mladonyai és bozói dézmák végett tiltakoznak. 1674-ben Sz. János nógrád megyei Horpácsi birtokát Bárdy Mátyásnak elzalogítja. 1680-ban Szelényi János ismét végrendeletet tesz, és úgy látszik — ez évben meg is halt; mert 1681. febr. 26-án már özvegye és gyermekei osztoztak. Fiai közül Pál még 1667-ben elcsván ²⁾ csak egy leánya Zsuzsanna maradt, azonban ez is nem sokára magnélkül elhalt és így a testvérek, úgymint Lőrincz, Erzsé Madách Jánosné, Mária Vécsei Sándorné és Bora Dvornikovics Jánosné ennek fiágot illető részén is 1690-ben megosztottak. János özvegye Kubinyi Magdolna 1695-ben tett végrendeletet. Ugy látszik — Lőrincznek [sem maradtak utódai, s így az ág kihalt.

I. **Jánosnak** (I. Mihály fiának) 1629-ben feleségeül Garay Erzsébetet olvassuk, másik neje Gyürky Benedek leánya Zsófia volt. Ettől fia János 1652-ben élt. Tán ennek neje volt Battha Zsófia, kitől fia ismét János.

II. **Mihály** ága legtovább virágzott. Ennek ivadéka élt még a múlt században is, név szerint 1760-ban István és Pál, kikben a Szelényi család kihalt.

Nincsenek a táblázaton Szelényi Judit, 1665—67-ben Bossányi Jánosné, Anna Ordódy Ferenczné, és azon János, kinek neje Bartakovics Judit 1665-ben halt meg.

A család czimere a paizs a kék udvarában koronán könyöklő férfi kar, kivont kardot tartva, ugyan az a paizs fölötti sisak koronáján is. Szelényi Jánosnak 1677. évi pecsét nyomátán azonban egy szálon három rózsza virít.

¹⁾ 1655. mart. 24. mint alispán írja alá Bory István örökösei osztály-leveletét. 1674-ben is oklevelen fordul elő mint alispán.

²⁾ Bel, Notitia nova II. 484.

Szelepcsényi család. (Pohroncz) Úgy látszik, a család eredeti, igazi neve Pohroncz-i volt, hanem e helyett a hangzatosabb Szelepcsényi nevet vette föl Bars megyei Szelepcsény helységről, honnan a család eredhetett.

1629. előtt élt a családból Szelepcsényi Mihály, kinek neje Gyürky Zsuzsanna volt, előbb Vivirényi másképp Elevenkúty Abrahám neje, ki már a kitett évben mint özvegy, gyermekei Elevenkúty Abrahám és András, és Szelepcsényi II. György nevében tiltakozott Bars megyei Cserenye helység iránt. ¹⁾

II. György papi pályára lépven, előbb veszprémi püspök, azután kalocsai érsek és nyitrai püspöki helyettes, 1666. jan. 15-től esztergami érsek, már előbb I. Leopold alatt főkancellár, 1667—1673. magyarországi helytartó volt. ²⁾ Meghalt 1685. jan. 14. Morvában Litoveczi jószágán.

Testvére volt Györgynek Szelepcsényi Mihály a garan-szent-benedeki Conventnek és Bars, Hont megyéknek jegyzője, ki 1676-ban halt meg, és a szent-benedeki egyházba temettetett, hol sirirata olvasható. ³⁾ Gyermeke nem maradván, a család ezekben kihalt. Úgy látszik azonban, hogy még egy testvérének, vagy valamely rokonának fia vette fel a Maholányi nevet, mert Szelepcsényi György primás 1684. april. 27-én Litovicz várában tett végrendeletében ⁴⁾ pohroncz-szelepcsényi előnevű Maholányi János kancelláriai titkárt, ki utóbb mint báró és personalis 1690-ben halt meg, tette egyik fő örökösévé, pogramczi Jókay János és András testvérekkel és Kordics Istvánnal együtt, kiknek hagyá minden Morvaországi birtokát. De Maholányi János is leány unokáiban kihalt, valamint a báróvá lett Jókay János is, kinek Schédy Máriától leányát Zsuzannát Lehoczky Márton báró birta nőül. ⁵⁾ Ugyan e végrendelet szerint György primás Nagy-Szombaton volt ősi házat Kordics Istvánnak és nejének hagyta. Hagyományozott ezen kívül még mint rokonainak Urbiny Miklósnak és nejének Dékán Katalinnak, szintén Nagy-Szombaton pedig Balassaféle házat Maholányi Ilonának Buzásy Ferencz özvegyének hagyta.

¹⁾ Szent-benedeki Convent prot. M. p. 152. prot. L. p. 54. stb.

²⁾ Memoria Basilicae Strigonien. 94. Katona XXXIII. 653.

³⁾ Magyar történelmi tár XI. 239.

⁴⁾ L. Végrendeletét Hevenessy Mss. tom. XXXV. p. 283.

⁵⁾ Schönfeld Adels lex. I. 218.

A Szelepcsényi család czímere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó koronás oroszlán, első jobb lábával arany napot, a ballábával arany csillagot tartva.

Szeles család. (Kis-jácz) Hajdán a XVI. század derekán Nyitra vármegyében élt ily előnevű birtokos nemes család, melynek neve az akkori írásmód szerint „Zeles“ alakban fordul elő. ¹⁾ 1559-ben kis-jácz Zeles István és fiai Máté, Ferencz, Márton és András nyertek [beiktatást Kis-Jácz helységébe a Nyitrai káptalan levéltára szerint.

A kis-jácz Szeles családról, mely utóbb, nevezetesen 1649-ben Szelessy-nek is iratott, a nyitrai káptalan következő adatokat mutat föl: 1581-ben Szeles Ferencz nővérével Annával Vaczó Lászlónéval egy darab földet elad Szeles Lászlónak.

1588-ban Litteraty Antal Sz. Ferencz sógora eladja kis-jácz birtokrészét Szeles (Zyles) Mihálynak; ugyan ez évben László Közép-Jácson megveszi Borcsányi András birtokrészét. Ugyan ezen Szeles László 1592-ben Borcsányi Tamástól és nejétől Antalóczi Annától megveszi a Trencsin megyei Dezsericzen fekvő kúriát és Kalzovszkó nevű csárdát, 1593-ban Közép-Jácson nemes Kuklys Márton kúriáját.

1597-ben Zeles János galgóczi harminczados eladja Csört más-kép Eördögh Ráfaelnak F. Atrakon, F. Soókon és Rovenszkón birtokos jobbágy telkeit, 1598-ban elcseréli felső sóoki két jobbágytelkét sógorával Dióssy Kristóffal, Parucza helységbeli két jobbágy telkét elzálogítja Török Lőrincznek és nejének Kincses Erzsébetnek; ellenben Dióssy Kristóf engedménye folytán kiváltja Leszkovszky Lászlótól a diósi birtokrészt.

1599-ben Zelessy György és fia Mihály megveszi Farkas Márta, előbb Nagy Tamásné, utóbb Baranyi Lőrincznétől és fiától felső-közép-jácz és nagy-zelői birtokait.

1609-ben Szeles Kristóf sógorával Fiter Gyulával Illésházy István nádortól adományban kapott Beczkó várában kúriáját Trencsin megyei renfalvi és nyitrai megyei ujhelyi birtokait beírja slavniczai Sándor Jánosnak. Már 1613-ban nejétől Fekete Margittól való gyer-

¹⁾ Még előbb pedig már Kisfaludi előnevű Zeles család fordul elő, névszerint 1524. évben a nyitrai káptalan szerint a Sambokrétty-ekkel egyezkedett *Georgius Zeles dictus de Kisfalud*.

mekei : Kata, Magdolna, Dora, Zsuzsa, Judit, Ilona, Mátyás, továbbá Zeles Máté árvái István, Bora, Zsuzsa és Kristóf választott bíróság előtt Bokri, Verbó, Nagy-Zelő, Galgócz, Kisfaludon fekvő javaikon osztoztak.

1628-ban Zeles Anna Hadakos Pálné özvegye elzálogítja Pozsony megyei alsó-csepi részét Keresztúri Andrásnak ; 1642-ben Zeles Mátyás és Anna Nyitra megyei Majoszka pusztát beírják Fitter Gyulának.

1649-ben Dorottya, kis-jáczi Szelessy Boldizsár lánya, miután 1645-ben az erdélyi hadak által mindene feldúlattott, verbói részét eladja nővérének Juditnak Literaty Jakabnének.

Vége 1753-ban Szeles Ferencz tiltakozik Gunda Mihály és Szabó János ellen ezeknek Kis-Jáczra febr. 20-án nyert adománylevelők és beiktatások végett. Utóbb nyomait a Szeles családnak Nyitra megyében nem igen találjuk.

Szeles nevű nemes család van Fejér és Pest megyében ; ez utóbiban törzsfészke Kecskemét. E család a fennebbi családból igényli származását és időnkben szintén Kis-Jáczról isja előnevét. Családfáját azon Szeles Mátyástól vezeti le, a ki — mint az armalis mondja — Szinán basa hadjárata alatt nemes levelét elvesztvén, — 1632-ben II. Ferdinand királytól ujjító és előbbi nemességét megerősítő czimeres nemes levelet nyert. Tőle, ki közlés szerint Kecskemétre telepedett és a ref. vallásra tért, a nemzékrend ¹⁾ következő :

Mátyás
1632.

Ferencz.

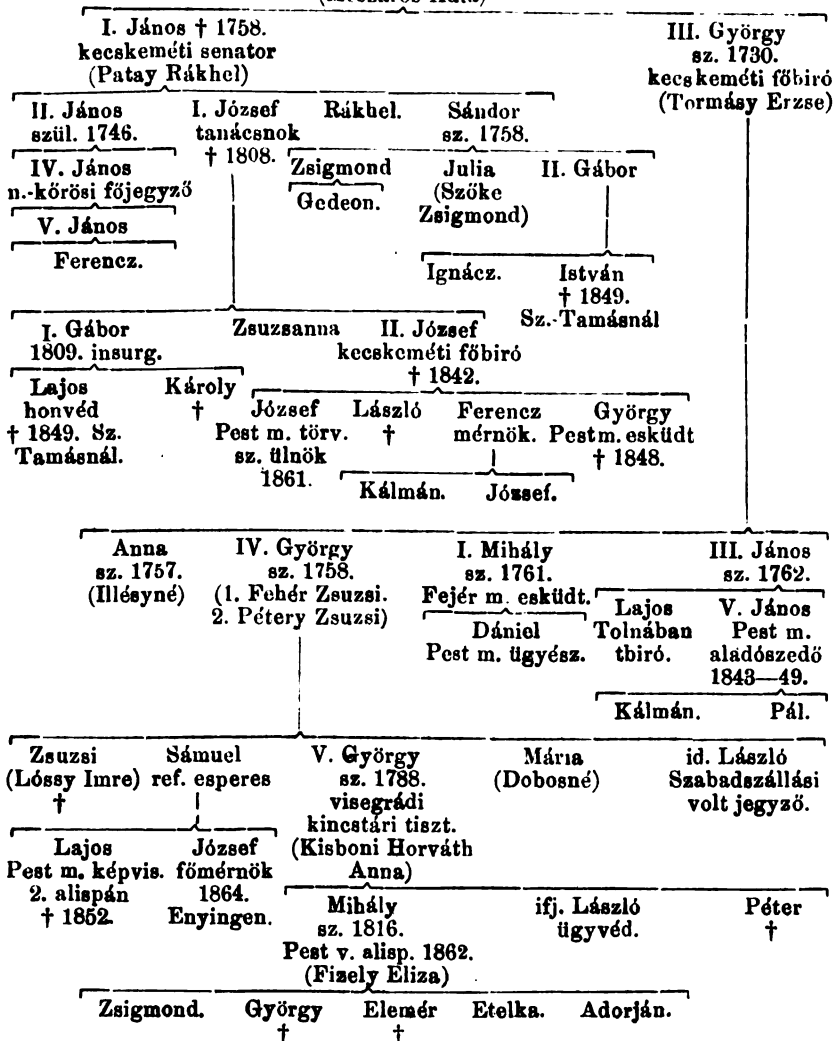
I. György
† 1707.
(Kincses Ilona)

II. György † 1746.
kecskeméti tanácsnok
(Mészáros Kata)

Folyt. a köv. lapon.

¹⁾ Családi közlés után.

**II. György † 1746., ki az előbbi lapon.
kecskeméti tanácsnok
(Mészáros Kata)**

A családja I. Jánosnál és III. Györgynél két ágra szakadt. Tagjai többnyire Kecskeméten városi hivatalokat viseltek.

I. János ágán I. és II. József Kecskemét város tanácsában állottak, az utóbbi előbb ott főjegyző, utóbb tanácsnok és végre főbíró volt. Meghalt 1842-ben. Ennek fiai közül III. József egykor, 1845-től 1849. Pest megye alszolgabírája, utóbb 1861-ben alkotm. törvényszéki ülnöke volt.

I. Gábor 1809-ben insurgens, a francia háborúban Huszti nevű nádor ezredbeli kapitányt hat francia kezéből és illetőleg fogságából kiragadván, e vitéz tetteért a nádor által érdemkereszttel jutalmaztatott. Fia Lajos mind honvéd 1849-ben esett el Sz. Tamás ostromában.

II. Jánosnak fia IV. János Nagy Körös városnál viselt főjegyzőséget.

A másik ágnak kezdője III. György Kecskemét város főbírája volt. Fiai közül I. Mihály Fejér megyében esküdt, ennek fia Dániel Pest megyének egykor tisztii alügyésze.

III. Jánosnak fiai közül Lajos Tolna megyében volt táblabíró; V. János Pest megyének 1845—49. aladószedője. Fiai a táblán láthatók.

IV. György (szül. 1758-ban), kétszer nősült. Első nejétől Fehér Zsuzsannától született fia Samuel a dunamelléki ref. helv. egyház kerület esperese. Ennek egyik fia Lajos 1848-ban Pest megyének országgyűlési képviselője, majd másod alispánja, és kormánybiztos, a forradalomban részveteért tíz évi várfogságra ítéltetvén, 1852-ben a komáromi várban halt meg. Testvére József előbb Veszprém megyénél, jelenleg herczeg Batthyány enyingi uradalmában főmérnök.

IV. Györgynek második nejétől Pétery Zsuzsannától gyermekei V. György, Mária Dobosné, és idősb László, ki Szabadszállás-mváros főjegyzője volt. Ezek közül

V. György (szül. 1788.) mint felesküdt kir. tablai jegyző 1809-ben a felkelő lovas nemes seregbe lépett alhadnagyi ranggal. Garnica tábornok parancsnoksága alatt kitüntetvén magát, főhadnaggyá lön, és utóbb a magyar nemes testőrseregbe lépett, innen pedig ugyancsak főhadnagyi ranggal a nádor huszár ezredbe tóttetett át. Nem sokára a katonaságból kilépvén, a m. kir. udv. kancelláriához fogalmazónak, innen pedig saját kívánságára a m. kir. udvari kamarához neveztetett ki, és e kormányszéknél a visegrádi koronai urodalomban kasznár lett. Itt főleg 1821-ben az ő felügyelete alatt készített hajóvontató útnak végrehajtása által szerzett közérdemeket, s ez s más több rendbeli érdemeiért több szomszéd megyék táblabírájává is neveztetett. Ezen, főképen az akkori dunai kereskedelem könnyítésére és emelésére czélzott szikla-út emlékére vonatkozik ott a sziklafalba helyezett s máig fenn lévő márvány tábla következő latin felirata: *Viator! en saXa sVperba, IaM perVIa tIbI, qVIs qVIs es, Vade feLIX; aC ConatIb Vs generosIs faVe!* Később, 40 évi közhasznú

szolgálat után egész fizetésével nyugalomba lépett. Nejétől az erdélyi származású boni Horváth Annától, kit 1815-ben vett nőül, és ki 1820-ban, kora 21. évében korán elhalt, fiai maradtak: Mihály, ifj. László ügyvéd, Péter (meghalt).

Novezett Mihály, ki a ref. vallást követő atyja által korán elhunyt kath. vallású édes anyja iránti kegyelemből ennek valóságában neveltetett, 1841-ben kezdő hivatalos pályáját, mint Pest megye tiszti alügyésze, innen 1845-ben az ó-budai és visegrádi koronai uradalom ügyésze, majd

a nagyváradi kincstári uradalom igazgatója s főügyésze, 1850. után a Bihar megyei cs. k. törvényszék tanácsosa, 1862-től Pest megye kinevezett másod, — jelenleg első-alispánja.

A család czimere — mint itt a metszvény is ábrázolja — fenálló hadi paizs, mely szelent egy kék pólya által két udvarra oszlik, a pólyán három arany üstökös csillag ragyog, a felső vörös udvarban fiait melle vérével tápláló pellikán ül, felnyujtott szárnyakkal; az alsó arany udvar közepén nyolczszegletes keretben kinyílt piros rózsa látszik. A paizs fölötti sisak koronáján szintén fiait vérével tápláló pellikán ül. Foszladék jobbról aranykék, balról aranyvörös.

Szeles család. (Sz. Udvarhelyi és telekfalvi) Törzsökös székely család Udvarhelyszékben, melyből János 1794-ben Udvarhely város jegyzője, József Zalathnán kamarai ellenőr, Lászlár tömösi harminczadi ellenőr 1794-ben.

Antal tartományi főszámvevőségi hivatalnok, meghalt Kolozsvárott 1861-ben. János Zetelakon kath. lelkész 1836. körül.

Egyik ágazat Telekfalváról előnevezi magát, mely helység szintén Udvarhely székben fekszik. Ezen ágból Káoly Udvar-

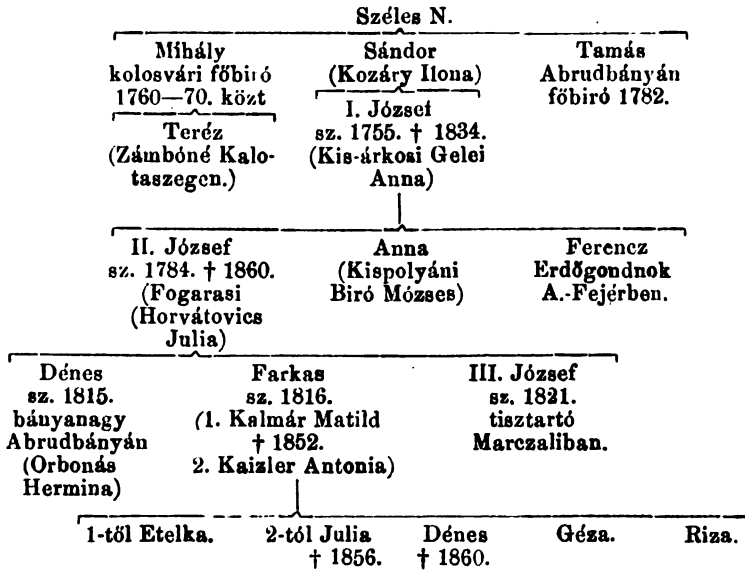

hely város jegyzője és 1848. előtt e város országgyűlési követe; Ignác ugyan ott tanácsos, József szintén az 1848. előtt. János és József 1815-ben Abrudbányán a kir. bányászatnál szolgáltak, László ugyan akkor Szebenben a kir. kincstárnál.

Széles család. (Szecsenyi) Nógrád megyéből Szecsenyből származott a mult század közepén Erdélybe, hol megtelepedett. Nemesle vele 1784-ben a Hóraféle oláh lázadáskor Abrudbányán elveszvé, 1798-ban megújított, de 1849-ben N.-Enyed feldulásákor ismét elpusztult.

Czímere a paizs zöld udvarában száguldó lovasvitéz, kinyujtott kezében meztelen kardot villogtatva, a fölött szalagon e fölirat olvasható: „*Pro Rege ejusque imperio vincere aut mori pulchrum et decorum est.*“ A paizs fölötti sisakon pellikán fiait melle vérével táplálja.

A családfa ¹⁾ következő:

A táblán állók közül I. József szül. 1755-ben Pöstényben (Nógrád megyében) megnősült 1784-ben Erdélyben Abrudbányán, hol a kir. bányászatnál aranyváltó ülnök volt. Meghalt 1834-ben Zalathnán. Fia II. József (szül. 1786.) bánya törvényszéki titkár volt. Meghalt 1860-ban. Testvére Ferencz Alsó-Fejér megye erdőgondnoka volt, N.-Enyed feldulásákor 1849. jan. 8-án az oláhok által megöletett,

¹⁾ Közli Török Antal családi adatok után,

II. Józsefnek fiai közül D é n e s (szül. 1815.) főbánya mérnök-
ből 1863-ban abrudbányai bányanagygyá neveztetett. Testvére F a r k a s Rézbányán bányanagyi segéd; gyermekei a táblán láthatók.

Nógrád megyében a Szeles (vagy inkább Szeles) nevű család igen középmódú állapotban él, főleg Lóczban.

Szelesényi család. (Nagy-Szelezsényi †) Bars vármegye ki-
halt régi családja, mely azon megyei (Nagy- és Kis-) S z e l e z s é n y
helységről, mint ősi birtokáról vette nevezetét. Hajdán a család neve
„d e Z e l c h é n“ alakban fordul elő az oklevelekben. E néven a család
eredetét a XIV. század elejéig vihetni föl.

1369-ben László nádor Zelchényi G y ö r g y fiának Miklós-
n a k szelcsényi és nagyfalvi birtokát, melyek hűtlenség bélyegén jutot-
tak a koronára, 18 marka aranyért eladja Zelchényi L á s z l ó fiának
Jánosnak. ¹⁾ Azonban Miklós fiai ismét birtokába jöttek az ősi javak-
nak, mert 1416-ban a sághi convent Zelchényi Miklós fiait O s v á t o t
és Z s i g m o n d o t minden ellenmondás nélkül az említett birtokba
bevezeti. ²⁾

Zelchényi O s v á t r ó l tudjuk, hogy 1430-ban 50 embert állított
a Hussiták elleni fölkeléshez. ³⁾

1441-ben a sághi convent által végrehajtott tiszta (pura) beikta-
tás ismételtetett. ⁴⁾

Zelchényi Osvátnak fia G y ö r g y és veje Baloghy János között
a sághi convent előtt 1509-ben kötött kölcsönös bevállásra királyi be-
leegyezés adatott 1513-ban. ⁵⁾

1518-ban D o r o t t y a Zelchényi G y ö r g y másik leánya, kis-
terényi Érsek Gáspár neje, ki Zelcsén (Szelezsény) felét bírta, szívét
Baloghy Jánost idéztette. ⁶⁾

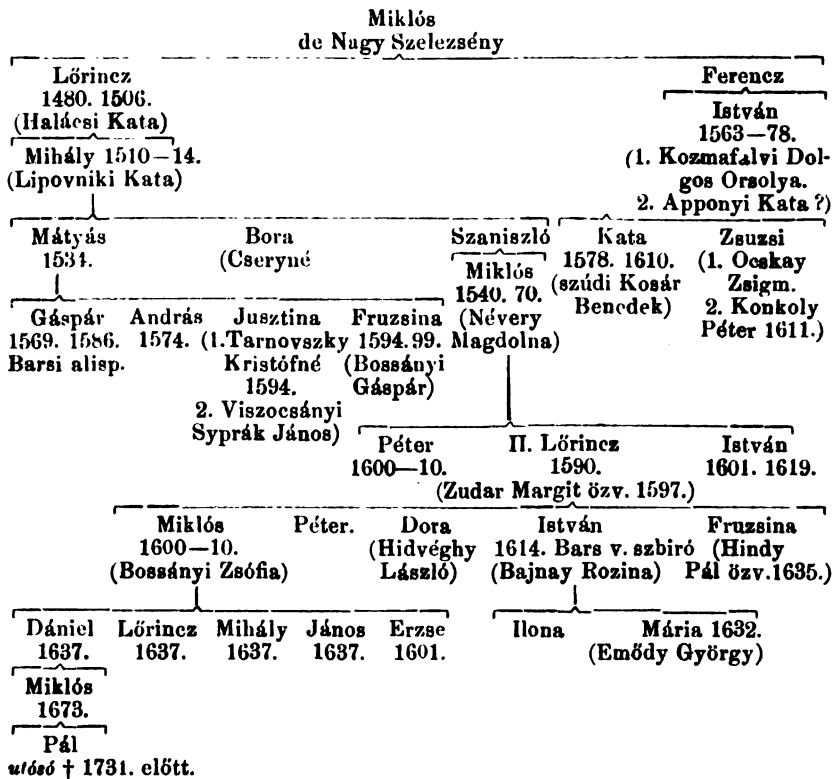
Az eddig eléadottakból következő nemzékrend tűnik ki :

György de Zelchén.	
Miklós 1369. nótát kap.	
Osvát 1416. 1441.	Zsigmond 1416.
György 1509. 1513.	Péter 1482.
Anna (Baloghy János)	Dorottya 1518. (Érsek Gáspár)

¹⁾ Eredeti a Liphay nemz. levéltár E. XI. 325. — ²⁾ Eredeti ugyanazt E.
XI. 326. — ³⁾ Fejér, Cod. dipl. tom. X. vol. VII. p. 261. — ⁴⁾ Eredeti, Liphay
levéltár E. XI. 327. — ⁵⁾ Ugyan az és ott E. XI. 329. — ⁶⁾ Hasonlóan E. XI. 331.

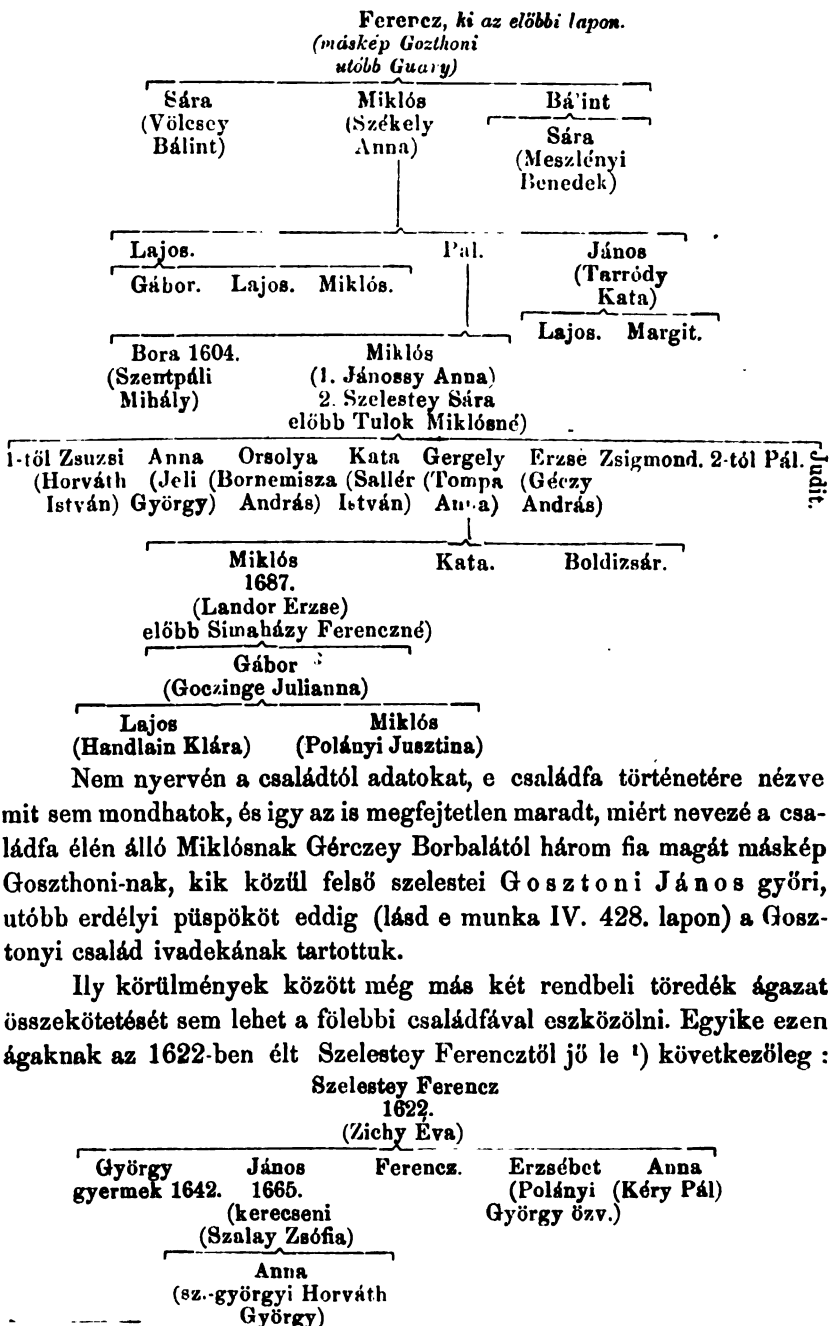
Itt a családfe bővebb adatok hiányában megszakad, azonban főképen a garan-szent-benedeki convent levelei szerint 1493-ban találjuk Szelesényi Simonnak leányait Margitot bachafalvi Kerék Antalnét, Katalint és Ilonát, kiket a családfával összekötni nem lehet. 1468-ban élt Szelesényi Pál, kinek neje Tapolcsányi Dorottya volt. 1506-ban említetik Szelesényi Ferencz leánya Zylva Máté neje.

A XV. század közepén élt Szelesényi Miklós, kit szinten a följebbi táblával összefűzünk nem lehet, de a kitől a garan-sz.-benedeki convent levéltári adatai szerint ¹⁾ a családfe magvaszakadtáig következőleg derül ki :

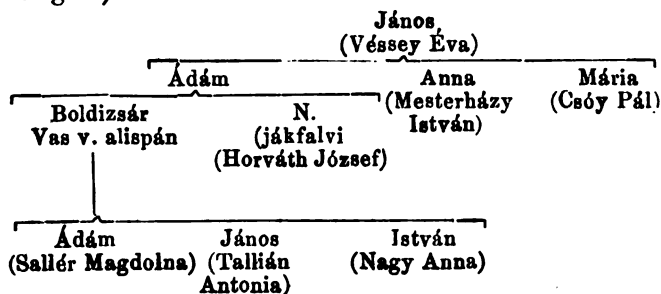
A család birtokviszonyaira vonatkozó adatokat, melyek az említett sz.-benedeki Convent levéltárában 1468-tól a család kihaltáig, sőt

¹⁾ És Rajcsányi Ad. gyűjteménye szerint is.

¹⁾ Rajcsányi Collect. geneal.

A második ágazatot Szelestey János indítja meg következőleg: ¹⁾

Ezekon kívül ismeretesek a Szelestey családból: János és Lajos, kik 1524-ben Krakóban jártak iskolába. ²⁾

Sebestyén, ki 1558-ban Csesznek várkapitánya volt, ³⁾ és kinek Szelestey Leoval együtt petrinyei Horvát Gergely győri kapitánnyal Bottosháza miatt volt perlekedése. ⁴⁾ Ezeknek atyjok — úgy látszik — Miklós és Gergely voltak, ⁵⁾ tán kik az első rendbeli családfán állanak.

Szelestey János 1588-ban Esztergom ostromakor tűnt fel. ⁶⁾ Utóbb Erdélyben szerepelt. 1598-ban Várad védelmében tünteték ki magát. ⁷⁾ 1602-ben Székely Mózsas alatt harcol, majd Világos vár kapitánya lesz. Básta elöl Erdélyből kifutva, Básta megöleté 1602-ben. ⁸⁾

A mult században Fejér megyében élt Szelestey Ferencz, kinek fia Antal ott megyei esküdt, 1754. körül a kétségtelen nemesek sorában állt.

Az újabb időkben ismeretes a családból Zsigmond, kinek fia László (szül. 1821.) az ismert magyar költő, ⁹⁾ és az 1861. országgyűlésen Vas megye egyik képviselője. Neje Igmándy Magdolna meghalt 1854. jul. 10-én Jákfán Vas megyében, kitől gyermekei maradtak.

¹⁾ Geneal. authen. I. Familia Véssey.

²⁾ Regestrum Bursae Cracoviensis 39.

³⁾ Wattay Naplója. Kiadta P. Thewrewk Józsa.

⁴⁾ Magyar levelestár I. 300.

⁵⁾ Ugyan ott 301.

⁶⁾ Szalárdy Siralmas krónika 21. lap.

⁷⁾ Istvánffy Hist. 1685. kiad. 378. lap.

⁸⁾ Wolph. Bethlen tomo V. 145. 154. 166. 168. 171. 174. és Pető Gergely M. krónika 151. lap.

⁹⁾ Magyar Irók. I. 442.

A család czimere: a paizs kék udvarában hátulsó lábain kettős farkú oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot és annak hegyén turbános levágott vérző törökfejet tartva. A paizs fölötti sisak koronájából a leirtoz egészen hasonló alak nyúlik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ¹⁾

Szélesy család. Szélesy Mihály 1712-ben III. Károly királytól kapott czimeres nemes levelet. ²⁾

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó grif, első jobb lábával író tollat, bal lábával aranszegélyű vörös könyvet tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan grif emelkedik ki, első jobb lábával három fehér liliomot, a ballal vörös könyvet tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Tán e családból volt Szélesy Pál nagyköroői prédikátor és esperes, ki egyházi beszédeit 1792-ben adá ki.

Szeli család. (Közönségesen Csepelényi) Trencsín megyei nemes család, ott 1688-ban a nemesi lajstrom szerint Pecsényéd helységben lakott, utóbb ott nyoma sincs. Valószínűleg a Csepelényi nevet tartá meg állandóul. *Lásd ezt.*

Szeli néven Magyarországból szakadt Erdélybe a XVII. században Szeli György, szász-halmági lutheranus lelkész, kinek fia József több könyvet írt, 1763. körül szász-sombergi lelkész volt, Fia Károly orvostudor a múlt század végén. ³⁾

Szelindy család. A XVII. században Ugocsa megyében honos. 1622-ben Szelindy János azon megye esküdtje volt. ⁴⁾

Szellsztevich család. Horvátországi nemes. Közülök István 1687-ben Zágrábi nagyprépost.

Szelle család. Bars megyei nemes család, melyből az utóbbi időkben Károly 1847 től azon megye esküdtje volt. Sámuel 1812-ben a Ludoviceára tett ajánlatot.

A család Komárom megyében Ns. Olesán is birtokosnak iratik. ⁵⁾

Szelniczky család. (Majdáni.) Közülök Ferdinand ügyvéd Zágráb megyétől 1821. nov. 5-én kelt nemesi bizonyítványát

¹⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII.

²⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII. és Collect. herald. nro. 712. hol Szélesy-nek van írva hibából.

³⁾ Benkő: Transylvania Generalis II 525. 527. Magyar Irók II. 838.

⁴⁾ Szirmay C. Ugocsa p. 60.

⁵⁾ Fényes, Komárom várm. 107.

Krassó megyében lakta helyén azon évi dec. 3-án kihirdetteté. Azonban 1826. dec. 11-én Krassó megye végzésénél fogva a nemesség sorából kitörültetett. ¹⁾

Szélyes család. (Bétai.) Közülök Mihály 1848. előtt Kolosvárott a tartományi főszámvevőségnek írnok volt.

Szemenics család. Szerém megyei nemes család, melynek egyik tagja 1622-ben karloviczi kapitány volt, midőn a török ellen űrségével portyázni ment, de a törökök fölverék és Szemenich maga is elesett. ²⁾

Ugyan-e családból Szemenich Ferencz pécsi kanonok volt. Czimere vizirányos ezüst pólya által két felé osztott vért, melynek kék udvarában fölül két, alól a pólya alatt egy arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján szintén kék sasszárny lebeg, rajta szintén ezüst pólya, és a paizsbeli udvarhoz hasonló csillagok ragyognak.

Szemere család. (Szemerci) Ős régi magyar család, melyet a

honfoglaló hét magyar vezér egyikétől Hubá-tól származtatnak. ³⁾ Időnként valószínűleg a családnak több tagja viselte a Szemere nevet, mely eleintén keresztnevül szolgált. Egy Szemere (vagy régi írásmód szerint: Zemere) IV. Béla király korában a tatároktól nyert nehéz sebeket, és ha nem is ekkor, de ennek emlékére nyerte a család ősi — mint egy XVII. század családi halotti beszéd

¹⁾ Krassó megyei jegyzőkönyv 1826. évről.

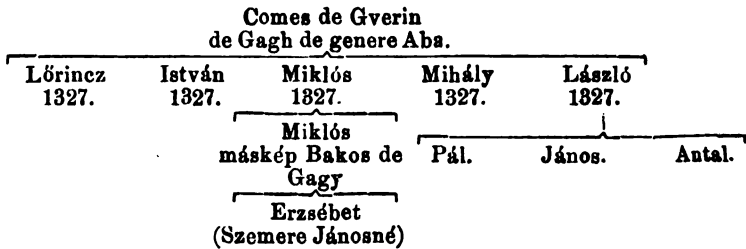
²⁾ Pető Gergely, M. Krónika 200. lap.

³⁾ Béla király névt. jegyzője VII. fej ford. Szabó Károly 11. ap.

is említi, nemesi czimerét, mely — mint az ábra is mutatja — a vért kék udvarában zöld téren egy piros nadrágú férfi jobb láb, térdén nyíllal átlöve; a paizs fölötti sisak koronáján pedig kifeszített kézív áll. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

I. Lajos király korában szintén feltűnt egy Szemere, 1346-ban nevezett király részéről a lázongó moldvai vajda ellen, mint akkor machói al Bán dicsőséggel harczolt. ¹⁾

Ugyan ez időben tájban élt a családnak ismeretes kétségtelen törzse Szemere Domokos, (Dominicus de Zemere) kinek fia Szemere János volt. Ez az Aba nemzetségből gagyfi Bakos Miklós leányát Erzsébetet vette nőül. Ezen gagyfi Bakos család törzse Comes de Gverin de Gagh de genere Aba volt, a családi genealogia szerint, mely a családi levéltár adatain alapszik, szerző Gágy-Bátort, Vendégi-t és a két Szemerét. ²⁾ Ezen gagyfi Bakos család nemzékrendi' összeköttetése következő :

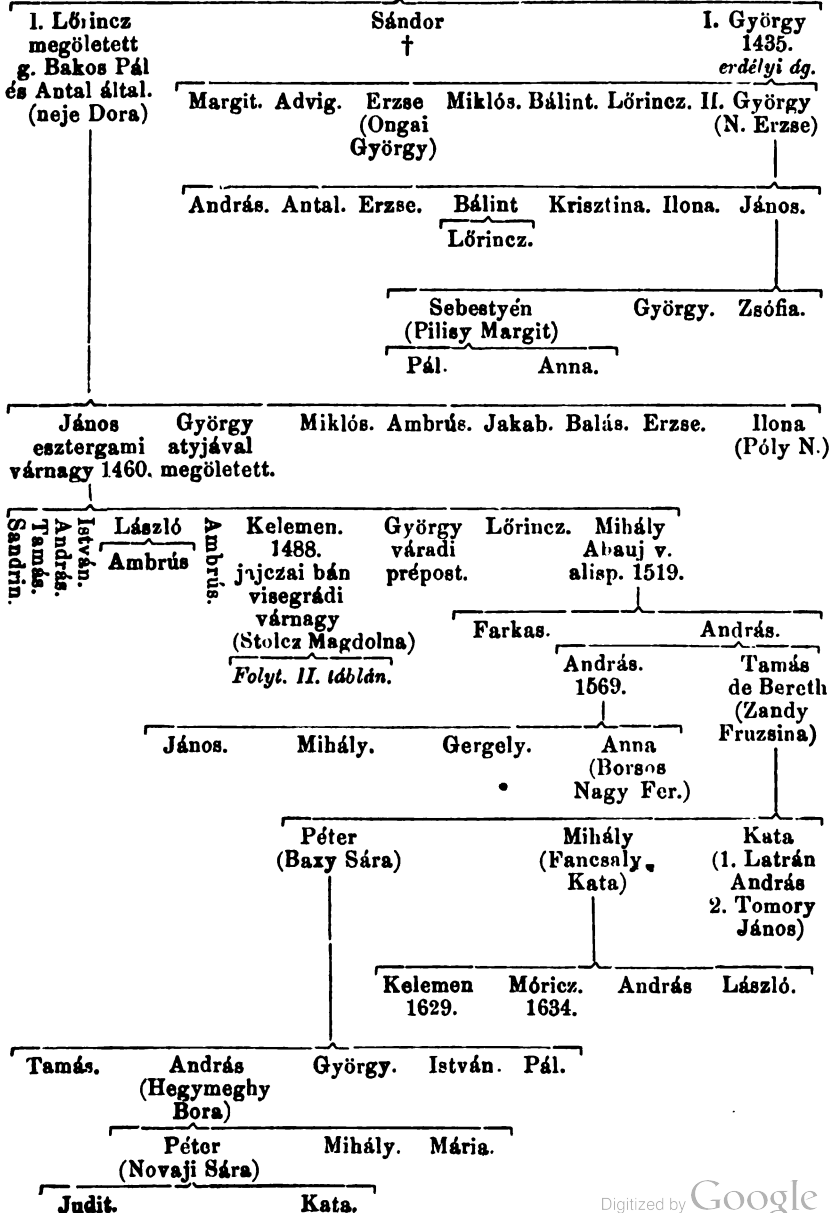
Azon állítás is, mely szerint a Szemere család a Vendégly családdal egy törzsből ered, valószínűleg ezen származási táblázattal áll összeköttetésben. Nevezett Szemere Jánosnak atyjától Szemere Domokostól kezdve a Szemere család nemzékrendje következőleg ³⁾ sarjadzott le :

¹⁾ Pető Gergely, M. krónika 53. lap.

²⁾ E körülmény némi ellenmondásba bonyolítja a család származását, a mennyiben e szerint a család a nemzetségi névhez hasonló nevezetű helységet leány-ágon örökölte volna, ha csak nem feltételezzük, miszerint a család vezetéknéve az előbbi hasonló név ősöktől származott, és ezen esetben a hasonló név helységek is már egykor a nemzetségi birtokában léteztek volna.

³⁾ Családi közlemény szerint.

I. t á b l a.

Domokos
de ZemereJános
(gagyí Bakos Erzse)

II. t á b l a.

Kelemen, ki az I. táblán.
1483.

jajczai bán,
visegrádi várnagy,
(Stolcz Magdolna)

Ferencz. György. Péter. Pál. János. Dora Albert Gergely
(Bagódy de Kak. (1. Füló Magdolna
András) 2. Cziko Anna)

Miklós Gergely András Dora Erzsé Albert Erzsé Kata
1596. kapitány. † (Bellényi (Barna 1616. (Gyulay (Horváth
Zsigmond) Farkas) (Kiniszy (György) János)
Zsuzsa)

Gáspár. Anna Zsófia. Bora György
(Szikszay (Négyesi (Nánási (Fodor
István) György) Nagy Mihály)
Pál)

János Anna Magdolna Dora György Pál
1613. (Bodó Gergely) (Puky (Barkács (Zsujtay kir. táblai
Péter) Mihály) Kata) tlnők 1647.
(Putnoky Klára)

Ferencz. Pál. Zeófia
(Kácsándy István)

György. Albert. Zsigmond. Erzsé I. László
(Várday György, kinek Zemplini alispán.
utódai Szemerovics-ok) (Vay Kata)

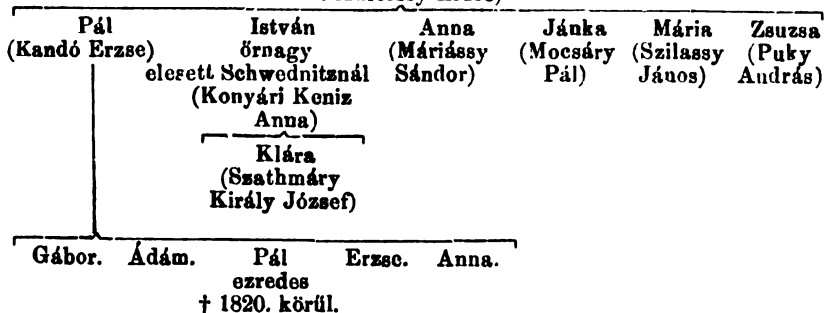
II. László Pál György
Rákóczy alatt Zemplini követ 1681. (b. Bossányi
dandárnok 1706. (Keczer Klára) Krisztina)
1714. †
(Ilosvay Klára)

Kata Judit Erzsé Klára Miklós
(Szentpéte- (Ottlik (Nikházy (Bárczay (Vass
ry András) Pál) György) László) Erzsé)

Krisztina Klára Judit Erzsé.
1772. (Vattay (Vattay (Fáy
János) Pál) András)

III. László Anna Ádám
(Darvas (1. Várady Mih. (1. Mókcsay Julia
Zsuzsa) 2. Bornemisza Antal) 2. Kürtössy Erzsé)
Falyt. III. táblán. Folyt. a köv. lapon.

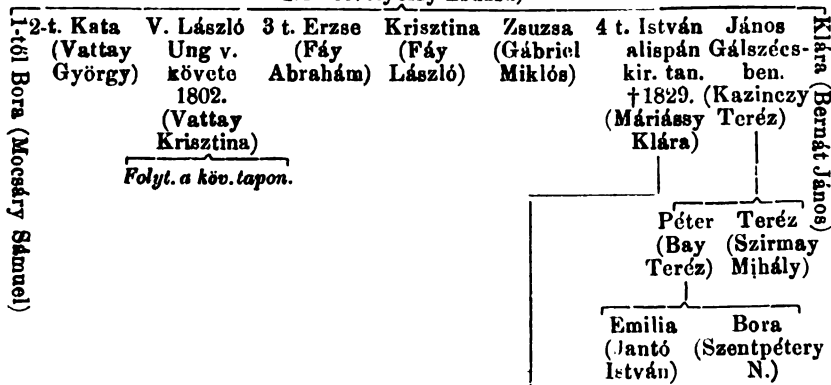
Ádám, ki az előbbi lapon.
(1. Mokcsay Julia
2. Kürtösy Erzsé)

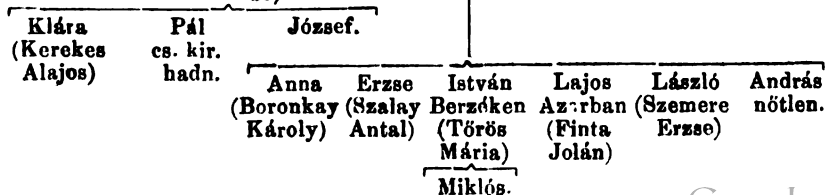
III. tábla.

III. László, ki a II. táblán.
(Darvas Zsuzsa)

IV. László
(1. csobai Nagy Erzsé.
2. Zoltán Mária.
3. Tussay Krisztina.
4. Körtvélyessy Zsuzsa)

László őrnagy † 1848.	József vész. törv. tlnök † 1862. (Máriássy Erzsé)	Klára (1. Dercsényi Ferencz 2. Semsey Lajos)	János (Boronkay Mária)	Bora (Pongrácz Ferencz)	Pál † 1848. (Mocsáry Perlasz- Gábor) nál.	Zsuzsa (Mocsáry Gábor)
-----------------------------	---	--	---------------------------	----------------------------	--	---------------------------

V. László, ki az előbbi lapon.
Ung v. követe
1802.

(Vattay Krisztina)

Bora (Szilassy József)	Janka (Darvas József)	Judit (Jaan N.)	József.	Teréz (Bay József)	Krisztina (Szemere Pál)	György Ung v. fő szabíró (Boronkay Amália)	Miklós sz. 1804. költő (Máriássy Anna)
Gyula (Fráter Etelka)	Gejza	Ödön (Csemiczky N.)	Erzse (Szemere László)	Amália.	Emil.	Vilma. Ida. Mária.	

Vissza tekintve a családfára, látjuk: Szemere Jánosnak három fia közül L ő r i n c z és Gy ő r g y hagyott utódokat. Ez utóbbinak ága utóbb Erdélybe szakadt, közülök L á s z l ó, (ki nincs a családfán) Báthori István mellett harczolt Békes Gáspár ellen, és követségben járt 1575-ben a budai basához. ¹⁾

Ugyan ez erdélyi ágból J á n o s — (ugy látszik Györgynek fia) — dobokai előnévvel 1594—1629. Doboka megye főbírája volt, ²⁾ azon megyében több helyen birt és 1606-ban Basta-tól véd levelet nyert. ³⁾

Ugyan ezen ágon Szemere Gy ő r g y (tán Sebestyén testvére) 1601. jun. 1-én enyingi Török Istvántól beiratképen (inscriptionaliter) kapta Hunyad megyében Kalánfalut. 1615-ben ugyancsak Hunyad megyében Magyar-Bretyén és Plópon kapott jószágot Bethlen Gábertől. Az erdélyi ágból nevezetesek voltak meg Z s i g m o n d és B o l d i z s á r.

I. L ő r i n c z e t, kinek ivadéka máig él, rokonai gagyi Bakos Pál és Antal megölték fiával Györggyel együtt. Több gyermeke közül J á n o s 1460-ban esztergami várnagy volt. ⁴⁾ Ennek tiz gyermeke közül Gy ő r g y váradi prépost volt. Mihály 1519-ben Abauj vármegye alispánja. Nevezetesebb tagja volt a családnak ez időben Mihálynak testvére K e l e m e n, ki Mátyás király alatt visegrádi várnagy, és a korona al-öre, majd jাজczai kapitány volt, kinek feleségül Beatrix királyné, (mint egy családi 17. századbeli halotti beszéd mondja) saját legfőbb komornáját, morvaországi nemes családból eredt Stolcz Magdolnát szerzette, és e mellett Mátyás királytól új adományt is nyert. Ennek nyolcz gyermeke közül családfentartóul maradt

¹⁾ Wolph Bethlen Hist. tomo II. 297. utánna Budai Fer. hist. lex. II. 147.

²⁾ Hódor K. Doboka várm. 425.

³⁾ Ugyan ott 230.

⁴⁾ Kaprainai Dipl. II. 440.

I. Gergely, ki kétszer nősült, első neje fülö-kértsi Fülö Magdolna, a második Czikó Anna volt. Első házasságából született több gyermeke közül főképen említést érdemel Miklós, ki Rudolf király korában csapatkapitány volt, és 1596-ban Eger védelmére sietett, ¹⁾ és testvére Albert, ki Kinisy Benedeknek Pál fiától unokáját Kinisy Zsuzsannát bírta nőül. Ettől három fia, három leánya maradt. A fiúk közül Jánosnak egy leányát Erzsébetet feleségül vette várdai Horváth György, kinek utódai anyjokról magokat előbb Szemerovics, utóbb Szemeréknek nevezték és a mult század végén a család ellen osztályos pert folytattak.

Kittinő fia volt Albertnek Szemere Pál, 1635—1647. időközben Borsod, Abauj vármegyék, nem különben a jászói convent joggyője. Abauj megyének alispánja, Rákóczynak udvarnoka, utóbb szepesi kamarai tanácsos, majd kir. táblai ülnök volt. Többször volt Borsod, Sáros és Abauj megyék részéről országgyűlési követ, és jeles eszét, kitaró szorgalmát mutatják azon számos naplók, melyek az országgyűlésekről az ő tolla által írva fenmaradtak, 1622. évi soproni országgyűlés naplóját, még mint kir. táblai jegyző, ²⁾ az 1625. évit mint Borsod, ³⁾ az 1630. évit mint Sáros, ⁴⁾ ugy az 1634. és 1635. évit, ⁵⁾ nem különben az 1637. és 1638. évit ⁶⁾ mint Abauj megye követe írta le. — 1642. valamint 1646—7-ben sőt 1649-ben szintén Abauj megye követe volt, mint felmaradt naplói tanúsítják ⁷⁾ Az országgyűlésen vitt szerepeiről tanuskodnak több küldöttségben kineveztetései ⁸⁾ 1635-ben már egyszersmind kir. táblai ülnök volt, ⁹⁾ 1647-ben kamarai tanácsos. ¹⁰⁾ Rákóczy György részéről 1647-ben Eperjesen biztosképen működött. ¹¹⁾ Neje Putnoky Klára, Putnoky György leánya, híres szép asszony volt; állítólag Wesselényi nádor kedvese. Férjét 400 ftért turóczi tótok által megölette; de baja nem lett. Wesselényi ártatlannak

¹⁾ Istvánffy 1685. évi kiadás 451. lap.

²⁾ Kovachich Scriptores minores I. app. 43.

³⁾ Ugyan ott 44.

⁴⁾ Ugyan ott 45.

⁵⁾ Ugyan ott 46.

⁶⁾ Ugyan ott 47.

⁷⁾ Ugyan ott 48. 50. 52.

⁸⁾ 1635 : 54. törv. cz. 1647 : 70. törv. cz. Lásd Kemény János énéletírása, kiadta Szalay L. 463. lap.

⁹⁾ 1635 : 72. 1647 : 91. 1649 : 28.

¹⁰⁾ 1647 : 89. törv. cz.

¹¹⁾ Szirmay C. Zemplin. not. hjs'. 180.

nyilatkoztatta őt. Ettől született Pálnak egyetlen fia Szemere I. László.

I. László 1666-ban Rákóczy I. Ferencznek Zrinyi Ilonával tartott lakodalmán Zemplin megye képviselője ¹⁾ Zemplin vármegyének 1667—1672-ig alispánja volt. ²⁾ A Wesselényi-féle összeesküvés-sel vádoltatván, 1671-ben Serédy Benedek és Várady István és Mihály bizonyítványt adtak, hogy a kir. hűségében maradt. ³⁾ Nejétől Vay Katától, Vay Péter leányától három fia maradt: Pál II. László és György.

Nevezett Pál 1681-ben Zemplin vármegye országgyűlési követe volt. ⁴⁾ 1686-ban Caraffa Eperjesen tartá fogva, de 1687-ben szabadon bocsátatott. ⁵⁾ Nejétől Lipóczi Keczer Klárától gyermeke nem maradt. Testvérének Györgynek pedig nejétől b. Bossányi Krisztinától származott leány unokaiban ága kihalt.

II. László 1704-től a Rákóczy forradalomban vett részt, és dandárnok volt. Élt még 1714-ben is. Nejétől Ilosvay Klárától egy leánya és két fia III. László és Ádám maradtak, kik által a család a most élő két ágra szakadt.

Ádám törzse a borsodi ágnek, mely azonban táblázatunkon máig lehozva nincs. Fiai közül István mint őrnagy esett el Schweidnitznál a múlt században, másik fiának Pálnak fia Pál mint ezredes halt meg e század első felében. Ezen ágból eredt:

Ferencz péczeli birtokos; Budán e század elején (1810.) m. k. helytartósági ügynök. Ennek fia Pál költő és aestheticus, szül. Péczelen 1785. febr. 19-én. 1808-ban ügyvédi vizsgát tett, majd Pest megye alügyészévé választatott. Utóbb egészen a tudományoknak élt. Költeményein kívül főleg nyelvészeti és criticalai dolgozatokkal foglalkozott, és többi közt az *Élet és Literatura* nevű utóbb „*Muzarion*“ folyóiratot, *Aurorát* szerkesztett és adott ki. 1831-től a magyar akadémiai rendes tagja volt. ⁶⁾ Meghalt 1861. mart. 14-én. Neje Szemere Krisztina volt, ki Képlaky Vilma név alatt szintén a szépirodalomba vitte nevét. Irt az *Aurora* és *Uraniában*, *Tud. Gyűjt.* és szép *Literaturai* ajándokban. Meghalt 1828. mart. 26-án kora 36. házassága 14. évében.

¹⁾ Szirmay C. Zemplin not. hist. 206.

²⁾ Ugyan ott 209—232.

³⁾ Okirat.

⁴⁾ Szirmay C. Zemplin not. hist. 253.

⁵⁾ Ugyan ott 270.

⁶⁾ Magyar Irók I. 544.

Ugyan ez ágból származott Bertalan, született Borsod megyében Vattán 1812. aug. 27-én. Iskolái végeztével megyéjében kezdé mint tiszteletbeli jegyző pályáját. 1840-ben külföldi utazása leírásával vivott ki méltó elismerést. 1845-ben Borsodban főszolgabíró, 1843. és 1848-ban követ, ¹⁾ majd ugyan ezen évben aprilban belügy miniszter, 1849-ben pedig miniszter elnök lett. A forradalom bukásával kime nekülvén, jelenleg Franciaországban él családotól.

III. László, kitől a zemplin, abauji ág ered, Eperjesen, fogházban halt meg kora 40. évében. Nejétől nagyréthy Darvas Zsuzsannától maradt fia

IV. László, ki négyszer házasodott és minden nejétől maradt — mint a táblán látható — gyermeke. Második nejétől született fia V. László, ki e század elején Ung megye követe volt. Meghalt 1813. körül. Vattay Krisztinától több gyermeke közül György Ung megyében volt főszolgabíró, gyermekei a táblán láthatók. Testvére Miklós szül. 1804. jun. 17-én, eredeti erű, örök ifjúságá magyar költő, ²⁾ s magyar akadémiai tag, három leány atyja. Nővére Krisztina az író Szemere Pál neje volt, ki Vilma név alatt szintén irodalmilag ismeretes.

IV. Lászlónak harmadik nejétől Tussay Krisztinától született többi közt Krisztina leánya Fáy Lászlóné, Fáy András jeles veterán írónk édes anyja.

IV. Lászlónak negyedik nejétől Körtvélyessy Zsuzsannától fia István és János, ennek Kazinczy Teréztől utódait a táblán láthatni. István Zemplin vármegyének volt hosszabb ideig alispánja, országgyűlési követe, és kir. tanácsos. Meghalt Kis-Azarban 1829. sept. 20-án. Nejétől Máriássy Klárától született gyermekei közül többen vettek 1848-ban a forradalomban részt; így László előbb főhadnagy, 1849-ben mint a hajdúk örnagya esett el. József Zemplin megyének volt főszolgabírája, 1849-ben a vésztörvényszék ülnöke, utóbb fogoly; gyermekei a táblán láthatók. János szintén a forradalombani részveteért volt fogva; gyermekei a családfán állnak. Pál mint a X. honvéd zászlóalj parancsnoka 1848-ban Perlasz ostrománál esett el.

Szemere család. (Szent-királyi) Máskép Kétházinak neveztetett. Csíki székely család. Közülök szent-királyi Szemere Mihály 1593-ban Csíki főkirálybíró, ki már 1583-ban Andrási Péter

¹⁾ Magyar Irók I. 543—544.

²⁾ Életrajzát lásd Magyar Irók II. 308.

birtokának egyrészét adományban kapta. Valószínűleg ő egy személy azon Szemere Mihálylyal, kit 1601-ben Segesváron Mihály vajda megöletett. ¹⁾

Szemere Zsigmond 1600-ban a léczfalvi országgyűlés végzéseiben említetik.

Szemere Pongrácz 1601-ben börtönbe jut Báthori Zsigmond parancsából. ²⁾

Szemerei család. (Répcze-Szemerei) Soprony megyei törzsökös nemes család, mely magát azon megyei Répcze-Szemere helységről írja. Közülök Sándor lakik Kisfaludon Sopron megyében.

József 1750-ben Soprony megye helytartója volt.

Szemerey család eléfordul Trencsin megyében is Klobusiczon az 1688. évi nemesi összeírásban.

Szemeriai család. (Szemeriai) Erdélyi háromszéki család, több tagja a megyékre is kiszármazott, és gazda tiszti állomásokon szolgált. Zsigmond Alsó-Fejér megyében lakott, hol 1848-ban több nemes-sel együtt őt is az oláhok legyikolták. Élők Károly, Dániel, Lajos stb.

Egyik ága ugyan csak szemeriai előnévvel Demeter család-nevet használ. Ezek közül Sándor ügyvéd és városi tanácsnok Udvarhely városánál 1848. előtt, József ugyan akkor Sepsi-Szent-György város főbirája és 1848. előtt országgyűlési követe. ³⁾

Szemes család. Gömör megye nemessége sorában áll.

Szemetey család. Trencsin megye nemesi összeírásában 1622-eléfordul Pál és 1646-ban Felső-Liészskón lakott a család, ⁴⁾ Utóbb ott nyoma sincs.

Szempezi család. Bars megyében élt. Közülök Szempczy János 1611-ben a nevezett megyének szolgabirája volt.

Szempery család. (Máskép Kertész) Kertész máskép Szempery Ábrahám a váradi egyház nyomdásza volt, és 1648-ban I. Rákóczy Györgytől címeres nemes levelet nyert. ⁵⁾ *Lásd Kertész cs.*

Szén család. Szén Péter és általa neje Orsolya és fiai Szén András, János és István nemességükre királyi megerősítő czi-

¹⁾ Kállay Székely nemz. 288.

²⁾ Ugyan ott, mely szerint ezek is székely eredetűek.

³⁾ Török Antal közl. szerint.

⁴⁾ Szontagh Dániel közlése.

⁵⁾ Kemény Not. Capituli Albensis 244.

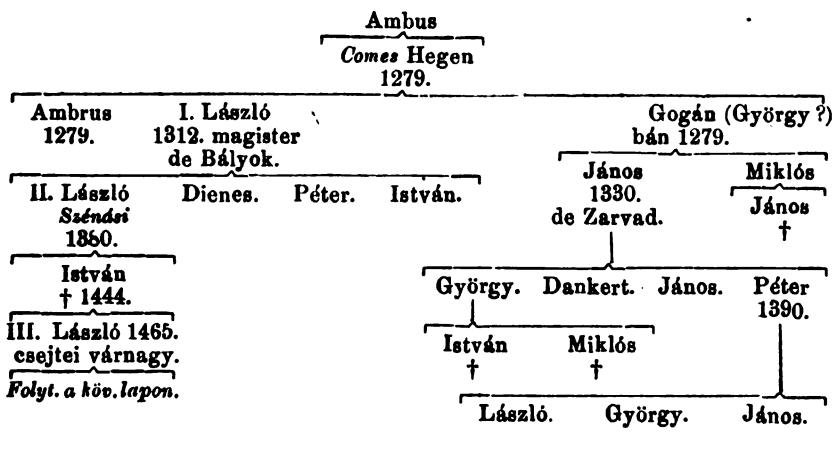
meres levelet nyertek II. Ferdinand királytól Bécsben 1630. mart. 25-én. ¹⁾

Tán e családból származott Szén Antalm. kir. kamarai számvevőtiszt, ki 1795-ben mint a Martinoviczféle társulat tagja elítéltetett.

Szénás család. (Bályogi-Hégen) A Bályoki Hégen Szénás, vagy Szénásy család egyike a legrégebbeknek. Törzse Ambus, kinek fia Comes Hégen, egy irónk szerint ²⁾ Trencsin megyei Proszne helységről írta magát. 1278-ban Ottokár ellen, hadban vitézül viselvé magát, Belső Szolnok megyei Szarvad helysége Gógán bán nevű fiával IV. László királytól új királyi adományt nyert. ³⁾

A családja következőleg ⁴⁾ sarjadzott le :

I. t á b l a.

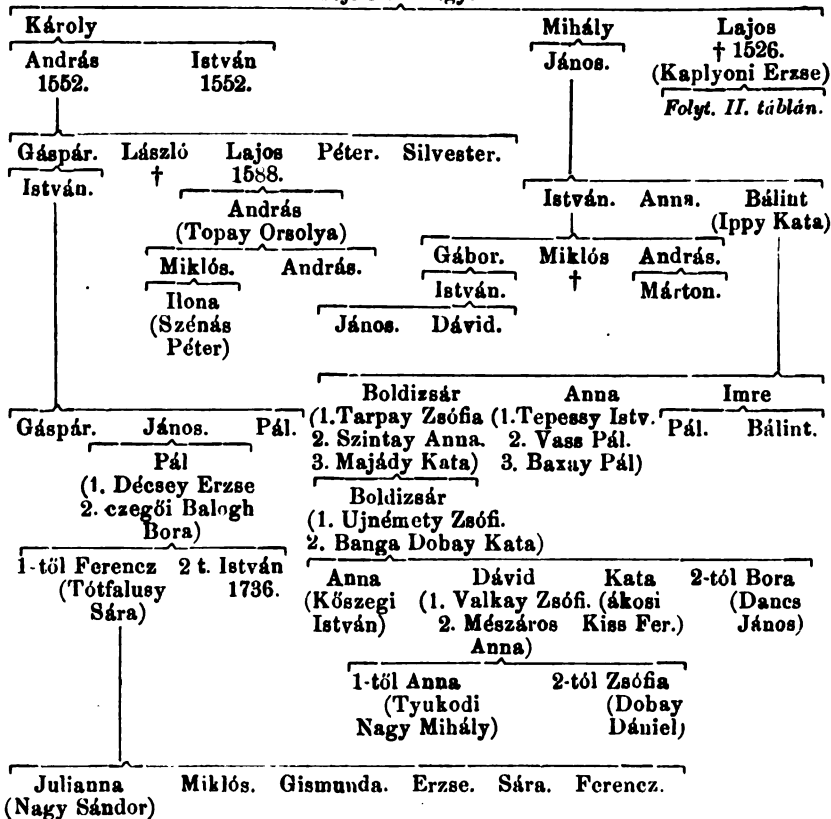
¹⁾ Az eredeti Bazin sz. kir. város levéltárában őriztetik 1792. évi m. kir. helytartósági hirtelés szerint.

²⁾ Budai Fer. Hist. polg. lex. III. 304.

³⁾ Fejér Cod. dipl. tomo V. vol. 2. p. 559.

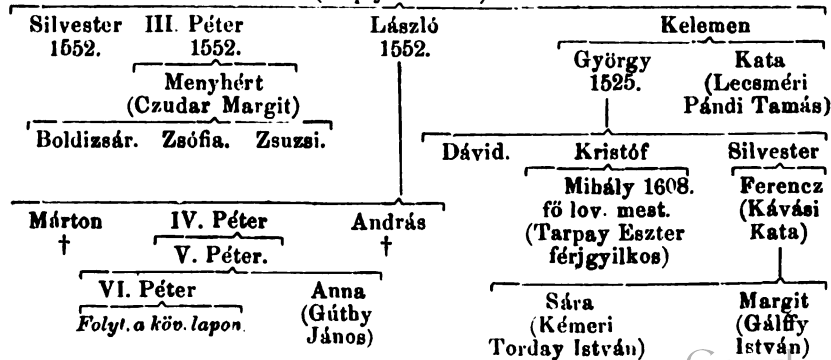
⁴⁾ Budai Fer. lex. III. 307. stb. — Szirmay Szatmár várm. II. Déceay Miklós közlése, stb.

III. László 1465., *ki az előbbi lapon.*
csejtei várnagy.

II. t á b l a.

Lajos, *ki az I. táblán.*
† 1526.
(Kaplyoni Erzse)

VL Péter, ki az előbbi lapon.				
Mária árva.		VII. Péter 1638. (Szénás Mária v. Ilona)		
Mária (Iryni Zsigmond)	Zsigmond.	Krisztina (Gencsy György)	József (1. Domahidy Judit. 2. Terjény Rebeka)	
1-től Ágnes (Kabos Farkas)	2-től Rebeka (Tisza István)	Ilona (Ravazdy György)	Mária (Wéer András)	Zausza (Bárczay Miklós)

I. László Róbert Károly híve volt és Trencsényi Csák Máté ellen tüntette ki magát. Ennek fia II. László, ki a Szénási nevet vette föl, és Zsigmond király által minden javaiban megerősített. Ennek fia István 1444-ben Várnánál esett el; ennek fia III. László 1465-ben Nyitra megyében csejtei várnagy volt. Ennek egyik fia Lajos Mohácsnál lelte sírját 1526-ban.

A XVI. század közepén a család már nagyban birtokos volt Bihar vármegyében. 1552-ben a Bihar megyei portális összeírás szerint Mihály, László, György, István, András és Péter birták Biharban Bályok falut, melyről a család előnevét is írta, közülök László és Péter még azon megyei Széplakon is birtokosok voltak. ¹⁾ Egyébiránt már előbb, 1550. jan. 20-án I. Ferdinand király új királyi adományt adott bályoki Zénás István, András, Péter, László és György részére Bályok és Száldobágy egész helységekre, valamint Széplak, Baromlak helységbeli és Köre pusztabeli részbirtokra Bihar megyében; ismét Somály, Sirmező, Almás, Sohárszeg és Bogdánfalva egész helységekre, Dörsök, Butmér, Genbeteleke és Herberth nevű pusztákra Kraszna megyében; Szarvad és Pusztasz. Miklós egész helységekre, és Kekecz-ujfalu és Jakabos-teleke nevű pusztákra Közép-Szolnok megyében. ²⁾

Silvester (vagy Serestély) — úgy látszik — Lajosnak fia, 1563-ban Báthori Istvánnak Szapolyai János-Zsigmond követének Bécsbe egyik kísérője volt. ³⁾

Péternek fia Menyhért egykor elzalogítá Nógrád megyei Bodony, Csalár, Kis-Zellő, Dolyán, Pilis, Rétság, Szécsényke, Becske,

¹⁾ Bielek, Majorcs hungar.

²⁾ Kolosmonostori Convent Hodor közlése szerint.

³⁾ Buday Fer. Lex. III.

és Romhány helységeket tarjáni Nagy Fábiánnak, melyek utóbb Sambokréty Tamás kezébe jutottak, és melyeket utóbb Zénássy Menyhért özvegye Czudar Margit és leányai Zsófia és Zsuzsanna 1597-ben perlettek. ¹⁾

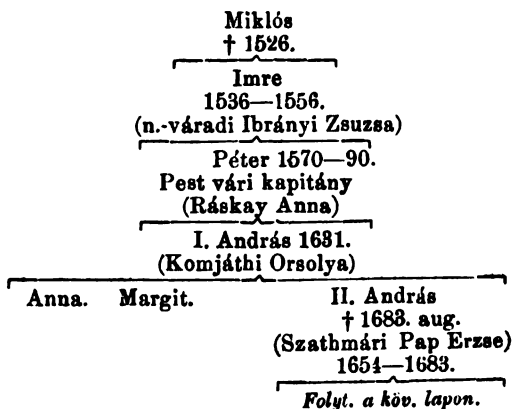
Kelemen ágán Mihály erdélyi fejedelmi fő-lovászmeister 1608. dec. 8 án Báthori Gábortól beiratképen 3000 m. ftban mind két ágra Jegenyét, a kolos-mostori uradalom egyik egész helységét, 1609-ben Szatmár megyei Dob helységben Tagyszeg nevű birtokrészt kapta. ²⁾ Ugyan ő tiltakozik 1630-ban jószágainak (Jegenyé, Darócz stb.) elfoglalása miatt, melyeket Bethlen Gábor fejedelem vett el tőle nótán, mivel II. Ferdinandnak hódolt. Végre neje Tarpay Eszter ölte meg őt.

VII. Péter az erdélyi fiskalitási összesjavak igazgatója; öcsei Miklóssal és Ferenczcel együtt 1647-ben a széplaki, baromlakai részirtok és Körő pusztá iránt tiltakoznak; ugyan ő 1640-ben Kőszeg, Pesztre, Esküllő, Ürgetek, Kalota, Köbölkut Bihar megyei részjószágokat zálogba veszi Ramocsaházy Ananiástól és Ferencztől.

Miklós 1677-ben Bádokban lakott.

Nem tudjuk: volt e, és miféle vérséges összeköttetésben a bályogi Hégen Szénás családdal a nagyváradi, kidei és pánczél csehi Szénásy család? melyről következő adataink vannak.

Szénásy család. (N. Váradi, kidei és pánczél-csehi) Doboka megyében virágzott. Származását Szénásy Miklóstól hozzák le, ki 1526-ban Mohácsnál esett el. A családja ³⁾ következő:

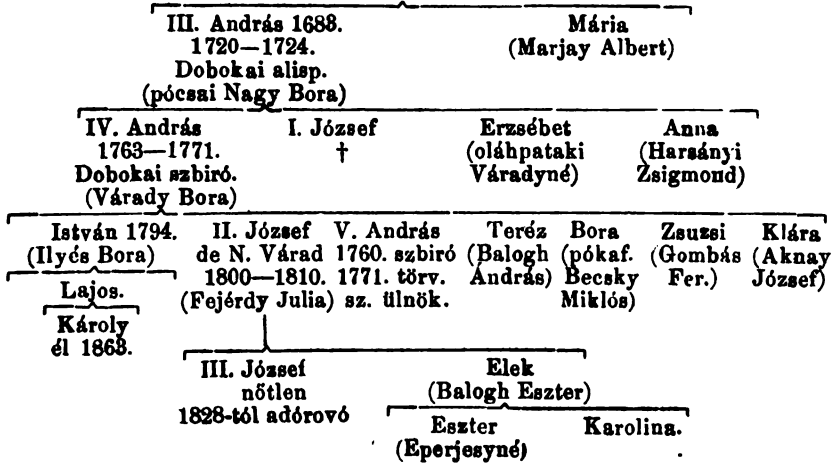

¹⁾ Protocol. C. Neograd anni 1597.

²⁾ Szirmay, Szatmár várm. II. 140.

³⁾ Hodor K. közlése szerint.

II. András, ki az előbbi lapon.
† 1683. aug.
(Szathmári Pap Erzsé)
1654—1683.

A családfán álló I. Andrásnak neje Komjáthy Orsolya derzei idősb Komjáthy Miklósnak leánya volt, kivel utóbb 1624-ben a II. Ferdinánd és Bethlen Gábor között kötött béke után Erdélybe Doboka megyébe Pánczél Csehíbe telepedett és törzse lön ott a Szénásy családnak.

Ezen I. András kidei előnévvel, mint már előbb is nemes 1639. maj. 12-én Gyula-Fejérvárott kelt czímeres nemes levelet nyert I. Rákóczy György erdélyi fejedelemtől, ¹⁾ mint mezei katonaság hadnagya, maga, neje Comiathi Orsolya, Anna és Margit leányai számára. Ezen armális levél 1649-ben (feria 3-ia prox. post Dnicam tartiam Trinitatis) Bonczida m. városban kihirdettetett. ²⁾

A család czímere a fölebb említett armális szerint ez: a paizs két udvarában zöld halmon lovas katona látszik, jobb kezében vérrel fecskendett meztelen kardot, balkarával pedig melléhez szorított törökfej-tart, ugyancsak balkezével a ló kantárát is tartja. A vért fölött koronás sisak áll; foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstvörös.

I. András idővel — úgy látszik — főhadnagy lett, ezt vallá 1758-ban a család érdekében egytanú: csomafáji Butka Mihály, oklevélre hivatkozván, midőn állítá: „idősb Szénásy András uram I. Rá-

¹⁾ Rákóczy György fejedelem és Markosfalvi Márton titkár aláírása alatt.

²⁾ A kihirdetést aláírta Szamoskeőzy Mihály Doboka vármegye jegyzője.

kóczy György hadának főhadnagya volt, a mint azt in anno 1646-ban die 19-a martii az atyámmal transigált contractus bizonyítja.“ I. András neje utóbb Nánásy Mihályhoz ment férjhez. Fia

II. András 1654—1683-ban élt Panczélcséhiben, midőn a tatároktól megöltetett.

III. András, 1720—1724-ig Doboka megye alispánja volt. Élt meg 1755-ben is. Neje pócsai (vagy tán borsai) Nagy Borbála volt. Ettől fiai IV. András és I. József 1770-ben kidei és panczél-csehi előnévvel Panczél-cséhiben adományos birtokosok.

IV. András kinek neje Várady Borbála (más adat szerint Alsó-Bora volt), 1763—1771-ig Doboka megyének szolgabirája volt Fiai közül

II. József már n.-váradi előnévvel, adórovó 1800—10-ig, ennek fia III. József 1828-tól szintén adórovó. 1848-ban M.-Köblösön a fellázadt oláhok megvérzék, és jobb keze egy újját elválták.

Szenczy család. (Máskép Rőthh) Szenczy máskép Rőth István 1724-ben III. Károly királytól kapta czímeres nemes levelét. ¹⁾

A család czimere a paizs kék udvarában zöld téren könyöklő vörös ruhás férfi kar, kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából fehér egyszarvú emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Szenczy nevű család él Zemplin megyében, hol e század elején birtokos Cselej, N. és Kis-Azar helységben. ²⁾

Ugocsa megyében szintén van Szenczy nevű nemes család, mely birtokos Mátyfalván, és közülök József 1805-ben azon megye mezei biztosa volt. ³⁾

Más Szenczy család tagja lehetett azon Szenczy Imre, ki 1702-ben a Bozóki prépostsági urodalom tisztje volt, és czímerében koronán könyöklő kart kivont karddal, annak hegyen törökfejet viselt, ugyan ez ismétlődött a paizs fölötti sisak koronáján is.

Szenczy István 1760-ban nagyváradi kanonok volt.

Szende család. *Lásd Frummer cs.*

Szendrey család Trencsin, Torna és Zemplin ⁴⁾ megyék nemessége sorában találjuk. Egy-e mind? — vagy több ily nevű család van? — nem tudjuk.

¹⁾ Collect. herald. nro 366.

²⁾ Szirmay, C. Zemplin not. top. 116. 279. 280.

³⁾ Szirmay, C. Ugocsa p. 63. 75.

⁴⁾ Szirmay, C. Zemplin not. top. 116.

Szendrey Benedek, és általa testvérei Pál, Ferencz, András és Antal kitűnő hadi érdemeikért, melyeket a török elleni harcokban szereztek, Miksa királytól Bécsben 1572. évi januar 30-án kelt czímeres nemes levelet kaptak. ¹⁾

Trencsin megye 1838. évi nemesi lajstromában János van beírva ²⁾

Erdélyben Szendrei Ferencz 1673-ban Kolosvárt Elmélkedéséket adott ki négy prédikációban. ³⁾

Szendrey család. (Carls huldeni) Ugy látszik, — erdélyi család. Szendrey von Carls hulden János cs. kir. kir. tanácsos és Erdélybe az Apaffy kamarai jószágok igazgatója 1732-ben VI. Károly császár (III. Károly király) által római német szent birodalmi lovagi (ritter) rangra emeltetett ⁴⁾ Ennek utóda

János-Benedek 1760-ban a m. kir. udv. kamaránál számvevő, 1770-ben már tanácsos, és kamarai levéltári igazgató, ugyan az még 1774-ben is.

Szendy család. Ugocsa megyei család. Szendy Zsigmond 1660-ban, Szendy Ferencz 1721-ben Ugocsa megye szolgabirái voltak. ⁵⁾

Szenessy család. Szenessy György és Mátyás 1717-ben III. Károly királytól kapták czímeres nemes levelöket. ⁶⁾

Czímerök : a paizs kék udvarában zöld dombon arany koronán könyöklő vörös kar, kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján három egymással keresztbe helyezett nyíl áll, hegyeikkel fölfelé. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Szenessy nevű család Turóc megye birtokos nemesei sorában áll, sőt Nyitra és Trencsin megyékben is elterjedt ; ezen utobbi megyében már a nemesi összeírás 1754. évben említi, mint oda való lakosokat

Ismeretesek Szenessy Gábor, kinek nejétől Darvas Zsuzsannától leánya Borbála Veres Istvánné ;

Továbbá Szenessy Imre, kinek nejétől Justh Klárától leánya Zsuzsanna Dubraviczky Sándorné volt.

¹⁾ Kaprinay Mss. B. tomo XLI. p. 157.

²⁾ Szontagh Dán. közl.

³⁾ Magyar Irók II. 311.

⁴⁾ Megerle, Adels Lex. Ergänz. b. 214.

⁵⁾ Szirmay C. Ugocsa 59. 60.

⁶⁾ Collect. herald. nro. 573.

Zemplin megyében van Szennyessy nemes család. ¹⁾ Tán ennek elődei közül volt azon Szennyessy Mátyás, 1562-ben Hadadi kapitány, kitől — noha vitézül védte — két év mulva az erdélyiek Hadadot elvették, maga is súlyosan megsebesült, de kigyógyult. ²⁾ Azonban e Szennyessy és Szennyessy család-nevek bizonyosan két különböző származék tulajdonai.

Szengyel család. (Szengyeli.) Erdély kihalt család. ³⁾ A család elő- és vezetéknevét adó Erdő- és Mező-Szengyel helység Torda megyében fekszik.

Szengyel Tamás 1409-ben Marosszékből főszékely volt, ⁴⁾ de ez tán a beői Szengyel családból származott, mely családból beői Szengyel Bálint a Jenő nemzetségből a Szomorú ágon primipilaris székely volt 1579-ben. ⁵⁾

Szennyessy család. Lásd főlebb a *Szenessy családot*.

Szentall család. Lásd *Zentall*.

Szente család. Szente Bálint 1681. 1687-ben alnádor volt. ⁶⁾ Élt 1698-ban is. Iratott neve „Szenthe“-nek is.

Szente család. Nemesség szerzői Szente János és Mihály, kik 1718-ban III. Károly királytól kapták czímeres nemes levelöket. ⁷⁾

Czímerök a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábaira ágaszkodó grif, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján vörös ruhás kar könyököl, kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról aranyfekete, balról ezüstvörös.

Erdélyben Doboka megyében szintén élt és él Szente (vagy régi írásmód szerint Zente és Zenthey) család. Egyik ág, vagy család szent-egyedi, a másik pujoni előnevel fordul elé.

A Szent-egyedi ág ott most is birtokos Hodor szerint, Pujont pedig 1702-ben birta és lakta Zenthey Bálint. Ennek előde lehetett azon Zenthei Bálint, ki Székely Mózsessel az apáczaai csatában esett el. ⁸⁾

Szentegyedi Zente Gergely 1606—1622-ben Doboka vármegye alispánja volt. ⁹⁾

¹⁾ Szirmay, C. Zemplin not. top. 116.

²⁾ Budai Fer. lex. III. 309.

³⁾ Kővári, Erdély nev. ca. 271.

⁴⁾ Kállay Fer. Székely nemz. 288.

⁵⁾ Nemes Székely nemz. Constitutioi 278.

⁶⁾ 1681. és 1687. évi törv. cikkely.

⁷⁾ Collect. herald. nro. 505.

⁸⁾ Bethlen Wolph. V. 409. ;

⁹⁾ Hodor K. Doboka m. 436.

Pujoni Szenté Pál Marosszéki törvényszéki ülnök 1837. körül. Ferencz ügyvéd Torda megyében 1848. előtt, lakott M.-Regénben; örökösei Ferencz és Gábor idecspataki birtokosok.

Tárpe család ivadéka Szenté Sámuel is, Hunyad megyében Benczenczen nemes birtokos.

Szentes család. (Szent-Király-Szabadjai) Szentes vagy Szenté család Veszprém megyei Szent-Király-Szabadjai curialis helysége Szentes István, Rosos Mihály, Pap Péter, Simon István és több lakosokkal III. Károly királytól 1718. febr. 6-án királyi adományt nyert, és azon évben abba be is iktattatott ¹⁾ Utóbb a család néhány tagja Borsod és Zemplin megyébe telepedett le.

A családja ²⁾ következő :

István 1718.			
Sámuel		János	
Sámuel (Farkas Anna)		1767—1781. s.-pataki bölcsész, tanár. (Máriássy Mária)	
Dániel (Sáry Eszter)		József † 1830. jan. 8.	
Imre.		János † nyug. cs. k. főhadnagy	
		1809. zemplini ns. sereg par. alezredesi czím. (Mayer Mária)	
		Lajos 1839—1858. marmarosi kir. kincstári ügyész. (Gervay Mária)	
Aurél.		Mária.	

A család tagjai — mint látszik — tanári, ³⁾ katonai és főkörmányszéki szolgálatokban szerettek érdemeket.

Czímerök a paizs kék udvarában hátulsó lábain álló kettős farkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén hasonló oroszlán emelkedik ki.

¹⁾ Bár — mint főlebb láttuk — 1718-ban Szente nevű család is kapott czímeres nemes levelet, névszerint János és Pál, mégis a czímer különbségénél fogva ezen családdal azonosnak lenni nem látszik.

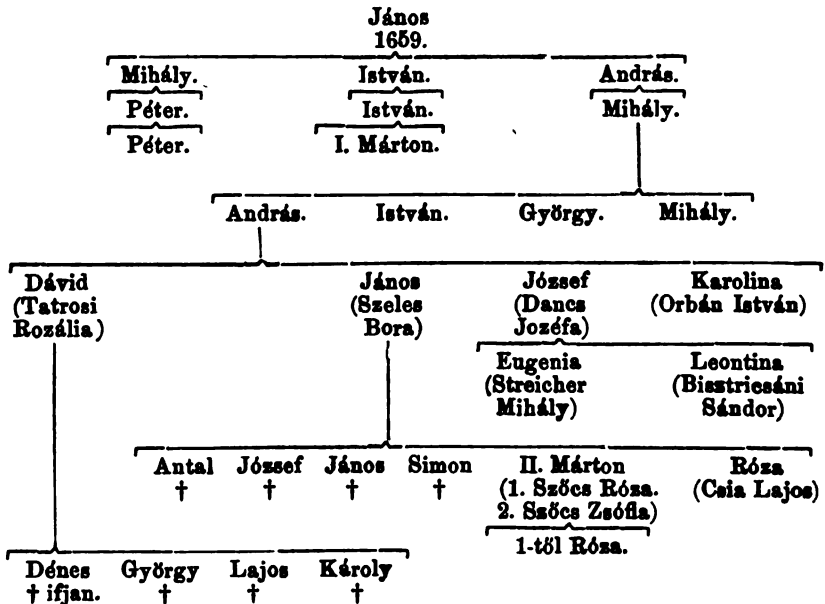
²⁾ Családi közlés szerint.

³⁾ Szirmay, C. Zemplin not. top. 218. lapon János sáros-pataki tanárt Szentesy-nek írja.

Tán szintén e családból valók Szentes Ferencz, István és András, kik 1805-ben Arad megye nemessége sorába irattak. ¹⁾

Szentes család. (Kis-bacsoni) Udvarhelyszéki székely család, melyből Szentes János 1659-ben Barcsai Ákos erdélyi fejedelemtől váltott czímeres nemes levelet.

A családfa ²⁾ következő :

Dávid a kolosmonostori tanulmányi alapítvány uradalmában gazdasági gondnok volt.

II. Márton Kolosvár városi pénztárnok.

Tán ugyan-e család ivadékai : Ferencz is, ki Kosesden postamester 1848-ban, és József a kincstári tanácsnál irnok 1836. körül.

Csikszékben szintén van Szentes család, melyből József Má-défalván.

Szenthey család. (Szentei †) Szente (vagy hajdaniasan Zenthe) helység Nógrád megyében fekszik Nándor helységnek szomszédtságában, ezt birta hajdan és innen vette nevét is a kihalt Szen-

¹⁾ Arad megyei jegyzőkönyv 720. sz.

²⁾ Török Antal közlése szerint.

they (de Zenthe) család, melyből néhány ízen a következők ismereteseek :

Szenthey László { Gergely { Sebestyén
1499—1500.

Nevezett Sebestyénnek javait 1499-ben Verböczy István kapván, a beiktatásnak ellene mondott Szenthey Péternek ivadéka ¹⁾, mely így áll :

Szenthey Péter		
Anna (csepefalvi Pyri Antal)	Kata (Zetlettsi Mihályné)	Zsófia 1490—1500. (Pyri Tamásné)

Utóbb e családnak nyoma sincs, — kihalt.

Szent-Andrássy család. Szepes megyei nemes család. Közülök Szent-Andrássy Jeromos a szepesi káptalan jegyzője volt. Czímere a vért udvarában hátulsó lábain álló oroszlán, fölötte jobbról arany csillag ragyog; a vért fölötti sisak koronájából magyar vitéz emelkedik ki, jobb kezével kivont kardot tartva.

Szent-Andrássy család. (Csik-Mádéfalvai) Erdélyi csíki székely család, melyből István 1618-tól erdélyi, 1630-tól veszprémi püspök alig egy évig, miután hamar meghalt. ²⁾

Szent-Annay család. (Sz.-Annai) Marosszéki székely család, melyből Pál-nak fia Imre 1409-ben Marosszékbén bíró. ³⁾

Szent-Annai Tamás 1551-ben Becse vár kapitánya. ⁴⁾

Szent-Benedeky család. Bars megyei régi család. Eléfordul Trencsin megyében is, hol 1667-ben István Beczkón lakott, mint Révay György tisztartója. ⁵⁾

Szent-Gerliczei család. Erdélyi Doboka megyei család, melyből Sándor örökősei és Zsigmond Kethelen és másutt birtokosoknak iratnak. ⁶⁾

¹⁾ Horváth István, Verböcsi emlékezete II. 127—131.

²⁾ Szereday Series Episcoporum Transylvaniae 215—216. Pray, Hierarchia I. 305. II. 279.

³⁾ Kállay, Székely nemz. 288. Huszti után.

⁴⁾ Budai Fer. Lex. II. 18.

⁵⁾ Szontagh Dán. közl.

⁶⁾ Török Ant. közl.

Szent-Gothárdi család. Szent-Gothárdi János 1720. aug. 24-én kapott czimercres nemes levelet ¹⁾ közösen Cseh Ádámmal és Lendvay Miklóssal. *Lásd Cseh cs.*

Szent-Györgyi család. (Bazini gróf †) A Szent-Györgyi és Bozini grót kihalt család oklevelek tanúskodása szerint a Hunt-Paznán nemzetségből ered ²⁾ és nevét a Pozsony megyei Szent-György és Bazin szabad kir. városokról vette.

Első biztos törzse Tamás gróf (comes) volt, ki Imre királytól a Keykeus erdőt, II. András királytól pedig 1209-ben Szakolczá-t kapta kir. adományban. Nemsokára ez utóbbi királytól kapta 1216-ban Bozen, vagy Bazyn földet, (most sz. kir. város). És e szerzemények után — úgy látszik — Tamás földi pályáját is bevégezte, mert 1217-ben már az élők sorában nem találjuk. Tőle a család kihalásáig szakadatlan láncolatban következőleg ³⁾ sarjadzott :

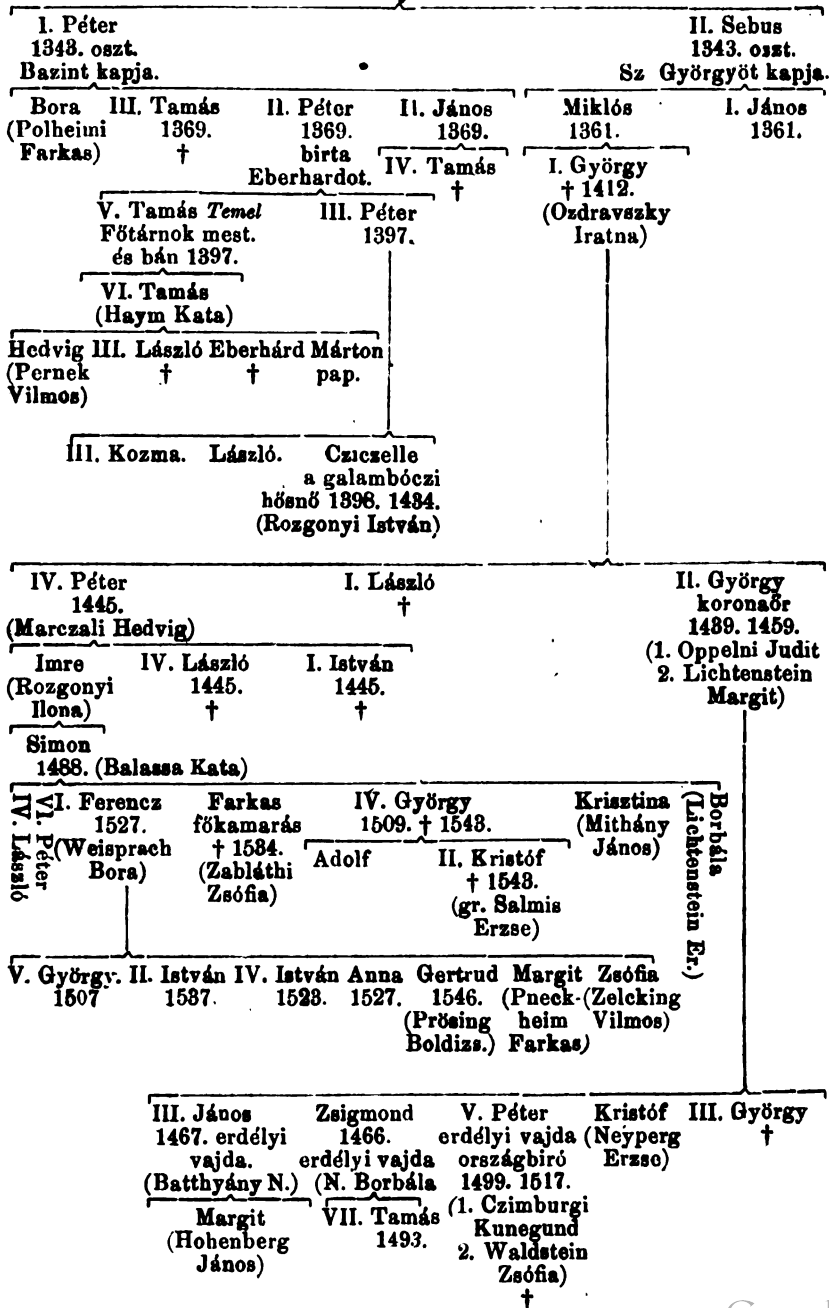
Tamás 1209. 1216. comes.			
Sebus főpohárnok 1217. Sz.-Györgyöt kapta.			Sándor Cstüörtök puztát birta.
I. Ábrahám (Abych)		I. Kozma 1245.	Akhilles 1245.
II. Ábrahám Abych.	Tamás országbiró pozsonyi főisp. 1287.	Pál 1270. †	II. Kozma 1270. †
<i>Folyt. a köv. lapon.</i>			

¹⁾ Coll. herald. nro. 441.

²⁾ Lazius Farkas gyenge hitelű munkája alaptalanul az Altenburgi gróftól származtatja.

³⁾ Wagner. Coll. geneal. hist. dec. II. 48—70. Ugyan ő Tab. geneal. Mss. tab. XXXI.

II. Ábrahám, *ki az előbbi lapon.*
Abych.

Tamásnak, a törzsnek két fia maradt: I. Sebus gróf és Sándor, kir. pohárnok mesterek.

I. Sebus már 1212-ben érdemeiért Roxovag, Miley és Grad birtokokat a Pozsonyi és Nyitrai vártól fölmentve adományba kapta. ¹⁾ 1217-ben atyja halála után testvérével együtt Szakolczára megerősítést kap. Ugyan akkor kapta a szőlősi udvarnokok földjét is. ²⁾ Ő szerző Szent-György várát is. Fia maradt I. Ábrahám, kiről mint a család folytatójáról alább.

I. Sándor, ki a Henrik császár elleni csatában fogollyá lévén, rabságot szenvedett, 1216-ban kapta II. András királytól Pozsony megyében Csütörtökhely helységet. ³⁾ 1217-ben megerősítetik Szakolcza birtokában testvérével együtt. ⁴⁾ Egy névtelenen kívül két fia maradt: I. Kozma és Akhilles, kik 1241-ben a sajátj ötközetben tetemes részt vettek, testvérok elesett, ők sebet nyertek; utóbb Kozma Pozsony megyét ótalmazta az ausztriai herczeg ellen, hol tizenkét sebet kapott és elfogatott, az alatt pedig Akhilles a határokat védelmezte. ⁵⁾ Akhilles utódok nélkül halt meg. I. Kozmának maradtak fiai Pál és II. Kozma, kik 1270. évi oklevélben említetnek; de magnélkül haltak meg.

I. Ábrahám (I. Sebusnak fia) atyja után birta Szent-Györgyöt, és két fiat nemzett: II. Abrahámot, a vöröset (rufus) ki Abychnak is neveztetett és II. Tamást, a ki az esztergami érsekségnek helységei elpusztítása által temérdek kárt okozván, Lodomér érsek által az egyházból kizáratott, ezt lelkére vévén három ezer márkát ajánlott az érseknek. Az érsek a megtérőnek ez összeg egy részét elengedte, de 300 márka fejében testvére megegyeztével Tamástól Nyitra megyei Gyorokot kapta az egyház részére 1287-ben. Tamásnak, ki országbíró Pozsonyi és Szentgyörgyi gróf volt, fia nem maradt.

II. Ábrahám a XIV. század elején élt, és két fiát hagyott maga után: I. Pétert és II. Sebust, ki 1343-ban a győri káptalan előtt osztozott meg, e szerint Bazin vára a hozzá tartozó Sumberg és Ujfalu pusztával, Szeles és Zemech helységekkel a Csallóközben Sebus mesternek, ellenben Szent-György vára és alja, Ziki, ivándi pusztá,

¹⁾ Fajér, Cod. dipl. tomo III. vol. 1. p. 125.

²⁾ Ugyanott 201.

³⁾ Ugyanott 176.

⁴⁾ Ugyanott 199.

⁵⁾ 1245. és 1266. oklevél kivonat Wagnernál II. 51—58.

és Eberhard helység I. Péter mesternek jutottak; így ez a szentgyörgyi, amaz a bazini vonal atyja lett.

I. Péternek Borbára leányán kívül, ki 1364-ben Polheim Farkasnének iratik, még három fia volt: III. Tamás, II. Péter és II. János, kiknek 1369-ben I. Lajos király engedélyt ad, hogy az Eberhardi hidat megtarthassák. III. Tamásnak utóda nem maradt. II. János fiában IV. Tamásban halt ki.

II. Péternek fiai voltak: Temelnek nevezett V. Tamás és III. Péter, kik 1397-ben régi leveleiket a györi káptalan által átiratják. III. Péternek fián III. Kozmán kívül, ki 1412-ben magnélkül meghalt, és II. Lászlón kívül volt leánya Czeczília is, Rozgonyi Istvánné, a híres galambóczi hösnő.

V. Tamás (Temel) I. Lajos király alatt tárnokmester, Mária királyné alatt pedig Dalmatia és Horvátország bánja, ez utóbbi királyné híve. Ennek fiaul irják VI. Tamást, kinek nejétől Haym Katalintól gyermekei: Hedvig Perneck Vilmosné, III. László és Eberhard kihaltak, és Márton, ki pap volt. Ezekben I. Péter ága kihalt.

II. Sebus két fiát hagyott I. Miklóst és I. Jánost, ennek I. Lajos király 1361-ben Hedvára helységben Bazin vára tartozékában megengedte új várat építhetni. Ezt megerősíté 1371-ben is.

I. Miklósnek két fia volt: I. György és II. Miklós, a ki kihalt. György 1412-ben aláírta a Zsigmond király és Ulászló lengyel kir. közti békeszerződést. Meghalt 1426-ban, eltemettet Bazinban a főtemplomban. Nejétől Ozdravszky Irathnától három fia maradt: IV. Péter, I. László, ki magnélkül halt meg, és II. György, ki az osztályban kapott Szentgyörgy vára által, új vonal atyja lett.

IV. Péter, miután nejétől Marczali Hedvigtől, ki Marczali Dénes slav. bánnak leánya volt, három fia született, úgymint Imre, IV. László és I. István, maga meghalt 1445-ben. Fiai közül a két utóbbi magnélkül múlt ki.

Imre Rozgony Ilonát vette nőül, ettől lett egyetlen fia Simon, ki 1488-ban a leopoldsdorfi uradalom felét bírta. Nejétől Balassa Katalintól hét gyermeke született: IV. László, VI. Péter, I. Ferencz, kiról alább, Farkas II. Lajos király alatt tanácsos 1526-ban, utóbb Szapolyai János híve haláláig 1534-ig. Házasságban élt zábláthi Trencsényi Lőrincz leányával Zsófiával, ákosházi Sárkány Ambrús országbíró özvegyével, gyermekei nem maradtak. IV. György, ki 1543-ban halt meg, két fiat nemzett Adolfort és II.

Kristófot, a kinek gróf Salmis Erzsébettől, ki utóbb Hoffman Ádám nejeül iratik, egy leánya maradt, de elhalt, s így az eberhardi uradalom a kir. ügyészségre szállott. Krisztina klistiányi Mitthány Jánosné, és Borbála ¹⁾ 1511-ben férjhez ment Lichtenstein Rázmánhoz, ennek halálával Jeróczy vagy Gragoszky Gáspárhoz.

Említett I. Ferencz a mohácsi csata után I. Ferdinánd buzogó híve, 1527-ben Miksa főhgz keresztatyja. Ugyan ez évben osztozott meg testvéreivel. Neje Weisprach Borbála volt; fiai magnélkül haltak, nagy kort ért leányai idegen házakba mentek férjhez. Következő hét gyermekét ismerjük:

1. V. György, élt 1507-ben.

2. II. István 1537-ben.

3. IV. János 1523-ban.

4. Anna 1527-ben.

5. Gertrud De Prösing Boldizsár, Steini báró és felső-ausztriai kormányzó neje 1546-ban.

6. Margit Pneckheim Farkasné.

7. Zsófia Zelking Vilmos neje.

Visszatérünk I. György másik fiához II. Györgyhez.

II. György Albert király korában élt, kinek 1439-ben az ország koronáját átadá. Albert király és ennek fia V. László halála után Mátyás király ellen Fridrik császárral szövetekezett, kitől ezen hűségeért családi ősi czímeréről levelet nyert 1459-ben. ²⁾ A család ősi czímere — úgy látszik — előbb csak egy csillagból állott, mint, egy 1412. évi pecsét mutatja. ³⁾ Fridrik császár Szent-Györgyi II. György részére már négyfelé osztott vértű czímert adott, a 1. és 4. arany udvarban vörös csillag ragyog; a 2. és 3. arany udvarban koronás egyfejű sas szétterjesztett szárnyakkal látható; a paizs fölött két koronás sisak áll, a jobb oldalin püspök süvegféle áll, és abból páva tollak emelkednek föl, a baloldali sisak koronáján koronás egyfejű sas kiterjesztett szárnyakkal látható. A paizst két oldalról a szokásos sisaktakáró veszi körül. Mint ezt fölebb a metszvény mutatja. Ugyan-e czímert használta 1502—1514-ben ⁴⁾ pecsétén Szent-Györgyi Péter országbíró.

II. György meghalt 1467-ben, mint Szent-Györgyön az egyház-

¹⁾ Hoheneck szerint nem Simonnak, hanem Ferencznek leánya volt.

²⁾ Kaprinai H. Diplom. II. 825. és Teleki, Hunyadiak kora X. 621.

³⁾ Wagner Dec. II. tab. II. fig. 4.

⁴⁾ Ugyan ott fig. 5. és kiadta Battyán is Leges Eccles. II. 559.

ban siremlék maradványa mutatja. ¹⁾ Kétszer házasodott, első neje Oppelni Jutka, előbb vöröskői vagy óvári Wolfard özvegye; a másik Lichtenstein Margit volt. Ezekből következő öt gyermekét nemzette:

1. III. János eleinte szintén Fridrik császár híve, de utóbb Mátyás király hűségére tért és ezért 1467. körül Erdély vajdájává tétetett. Neje Batthyány leány volt volna, ²⁾ és ettől leánya Margit, ³⁾ Hohenberg Jánoshoz ment férjhez.

2. Zsigmond nem csak híve Fridrik császárnak, de tábornoka is. 1466—68-ban János testvérével együtt Erdély vajdája volt. Éltek még 1486-ban is, midőn Szent-György és Kabold vár iránt Mátyás király nekik új ítéletet engedett. Borbála nevű nejétől egy fia: VII. Tamás maradt, ki az esztergami érsek ellen egy ősi perét bevégezte és fiatal korában magnélkül meghalt.

3. V. Péter II. Ulászló alatt 1499-től erdélyi vajda és székelek főispánja, 1504-től 1516. országbiró volt. Első neje czimburgi Ctibor Kunigund, második Waldstein Zsófia volt; mindkettő magtalan múlt ki, utánnok V. Péter özvegyen élt haláláig.

4. Kristóf, kinek neje Neydperg Erzsébet volt.

5. III. György, szintén magnélkül halt el. És így ezekben a szent-györgyi és eberhárdi ág elfogyván, ezen urodalmak I. Péter ágan Simon gyermekeire szállottak, kik valamivel tovább tartották fel a családot, de kik szintén a XVI. század másodfelét sem érték el. ⁴⁾

Szentgyörgyi család. Szentgyörgyi János, és másik János és István 1686. évben I. Leopold királytól kapott czímeres nemes levelet, ⁵⁾ mely szerint czímere a paizs kék udvarában zöld téren álló magyar vitéz, vörös nadrágban és mentében, zöld övvel, oldalán fekete hüvelyű kard, jobb kezében kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, arany királyi pálczát tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék.

Ezen Szentgyörgyi családból származhatott azon György, kinek nejétől Nagy Magdolnától leánya Julianna Kürtössy Mihályné volt. ⁶⁾

Más családból eredt Szent-györgyi Ferencz, 1660-ban váczai püspök, és Erdélybe követ.

¹⁾ Gyurikovics, Magyar akadémiai Értesítő 1847. 869—870. lap.

²⁾ Spener szerint. De a Batthyányiak családfáján nem található.

³⁾ B. Hoheneck: Die Herren Stände d. Erzherz. Oesterreich II. 533.

⁴⁾ A család Győr megyei birtokviszonyairól írt Czéh J. Tudományos Gyűjt. 1829. XII. 61.

⁵⁾ Collect. herald. nro. 827.

⁶⁾ Schönfeld Adelslex. I. 208.

Szentgyörgyi család. (Szent-György völgyi) Doboka megye nemes családja, melyből M á t y á s azon megyei szentgyörgyi birtokos volt; nejétől Drági Mártától nemz é r z s é b e t e t egeri Kamuthi Balásznét. ¹⁾

Szentgyörgyi család. Főszékely család volt, közülök B a r n a b á s az 1451. évi m. vásárhelyi constitutio szerint nagyobb hadsereg kapitánya. ²⁾

Szentgyörgyi család. (N.-Rápolti) Alapító I m r e, ki az erdélyi udvari kancellarianál eléadó tanácsos volt, meghalt 1862-ben. Fiai közül I m r e itőlőmester az erdélyi kir. táblán, G y u l a az udv. kancelláriánál titkár Bécsben.

Szentgyörgyi család. (Egeresi) melyből S á n d o r Kolos megyében adóírói biztos 1831. körül.

Szentgyörgyi néven a XVII. század végén két ref. lelkészt is ösmertünk, egyik D á v i d 1679. körül dévai, a másik I s t v á n benedeki ref. lelkész, ez utóbbi 1688-ban egy magyar hittani könyv szerzője. ³⁾

Szent-Ilonay család. Ismeretes közülök J ó z s e f pozsonyi kanonokból 1744-től esztergami kanonok, nagy-szombati plébános és szent-tamási prépost, ki Pápáról származott és 1769-ben halt meg. ⁴⁾ Czimere nemességre mutat. ⁵⁾

Szent-Imrey család. (Szent-Imrei és Krasznik-Vajdai) Sáros, Abauj, Borsod, Torna megyei birtokos nemes család.

Tagjai többnyire megyei hivatalokat viseltek, és más megyékbe is elszármaztak. Így Szent-Imrey S á m u e l 1704-től Gömör megye jeles főjegyzője volt, és Rákoczyhoz is járt követségben, 1712-ben országgyűlési követ volt. Tudományos hire oly terjedt volt, hogy 1708-ban S.-Patakra jog- és történet tanárnak hívatott meg, de el nem fogadá. Meghalt 1718-ban. ⁶⁾ P á l Abauj várm. törv. sz. ülnök 1788.

Abauj megyében G á b o r, (ki az ősi birtokon Krasznik-Vajdán született 1759. febr. 3-án,) megyei hivatalra lépven, 1819-ben már első alispán egész 1840-ig közben követ, és 1825-ben kir. tanácsos. Fia

¹⁾ Hodor, Doboka várm. 231. l.

²⁾ Kállay. Székely nemz. 283.

³⁾ Benkő. Transylv. Gen. II. és Magyar Irók. II. K. Szirmay C. Zemplin 218. sz.

⁴⁾ Memoria Basilie Strigoniensis 168.

⁵⁾ Kaprinai Mss. B. tomo 44. pag. 180. 358.

⁶⁾ Bartholomaeides C. Gömör 408. és 764.

András 1825 től 1833-ig al-, azután főszolgabíró 1846. febr. 24-ig. Előbb Krasznik-Vajdán, után Kassán lakó. Birtokos Abauj megyén kívül Sáros megyében Keczer-Lipócz, Keczer-Peklin, Ófalu, Tuchrina, Zsegnye helységen. Fia

György 1838—42-ig Abauj megyei másod aljegyző, 1846. febr. 24-től—1849. főjegyző. 1847-ben követ.

József 1825-től esküdt Borsod vármegyében, utóbb alszolgabíró 1837. körül.

A család nevét adó Szent-Imre helység Sáros megyében fekszik, hol a család jelenleg is birtokos, úgy birja az előnevet adó Abauj megyei Krasznik-Vajda helységet is.

Szent-Iványi család. (Szent-Iványi) Liptó vármegye egyik legrégibb és családja, mely — mint e munka IX. köt. 401. lapján a Pongrácz családnál mondva volt — az óvári és szent-miklósi Pongrácz, Szmercsányi, nádasdi Bään és Pottornyai családokkal egy közös törzsből eredt. Innen címerek is ezen családoknak lényegesen egyező. Ki volt legrégibb ősmertes törzse és miként szakadt több ágra a nemes sarjadék? az idézett helyen bőven ki van mutatva.

A törzs-ősök életéről és birtok viszonyairól is a hivatkozott helyen volt említés. Itt tehát elég leszzen csak a külön családokra oszlásnál fogjunk fel a leszármazás láncolatát.

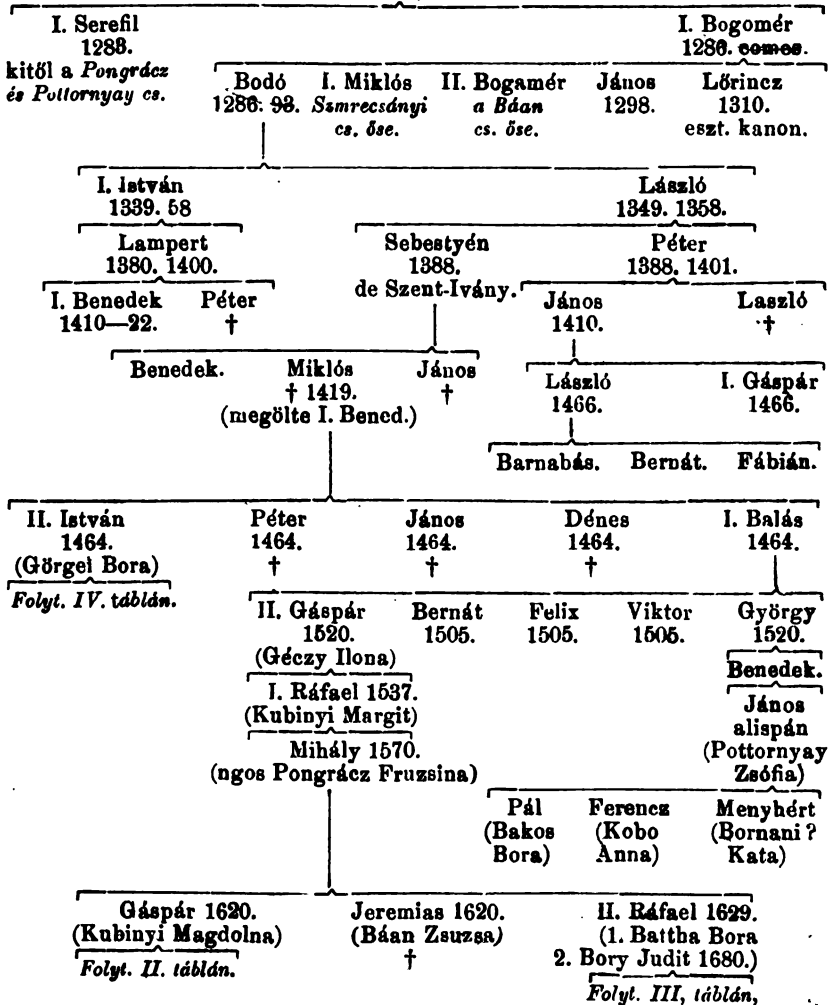
A szétágazás és külön családokra oszlás a nemzetségi javaknak felosztása által vette kezdetét mintegy a XIV. század közepén, a midőn a táblázaton álló I. Lászlónak fia Sebestyén osztály és főbir-

tokképen Liptó Szent-Ivány helységet örökölvén, ő és ivadéka erről Szent-Iványi nevet kapott.

A családja I. Lőrincztől kezdve, ki 1241-ben a tatárok ellen a sajói ütközetben vett részt, következőleg ¹⁾ sarjadt le:

I. t á b l a.

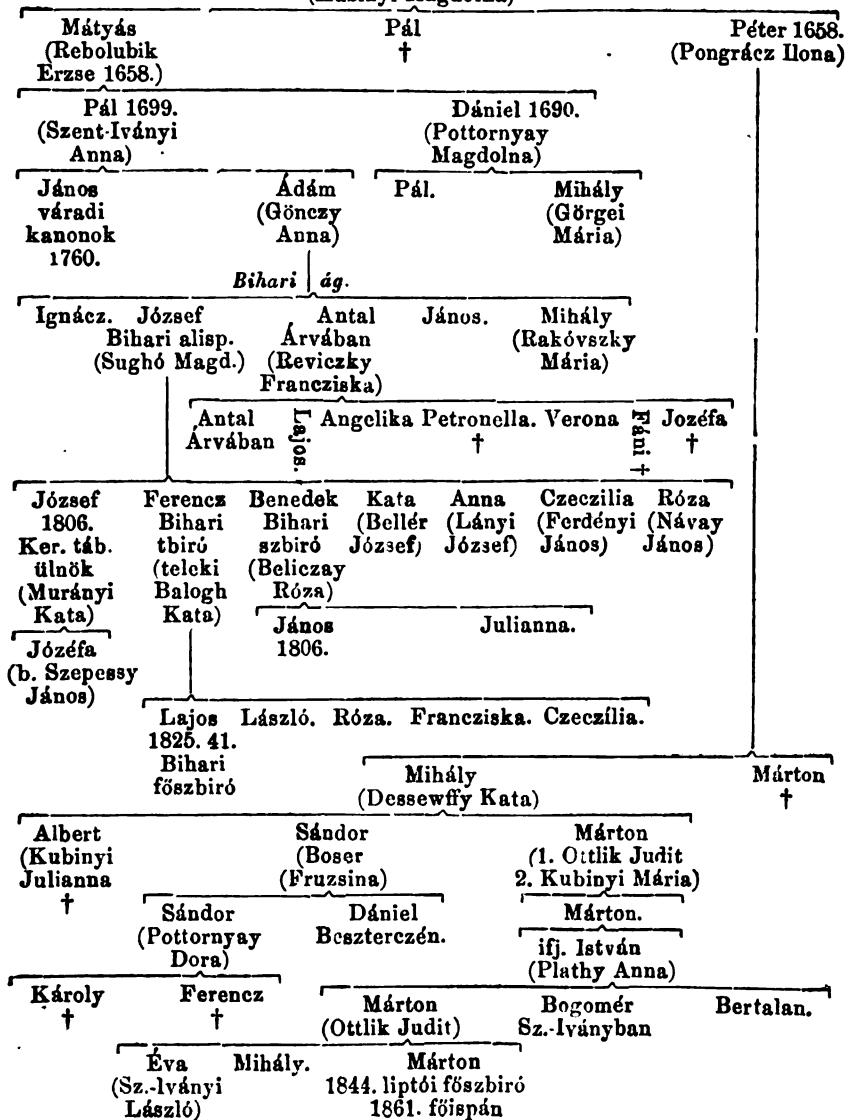
Lőrincz
1241.

¹⁾ Lehoczky Stemmat. II. 381. Rajcsányi Geneal. deductiones. Mss. I. 65. 66. 100. II. 6. 67. 140. És a család egyik t. tagja által közölt tábla, továbbá Vay L. Német hiveség 597. stb.

II. tábla.

Gáspár, ki a I. táblán.
1620.

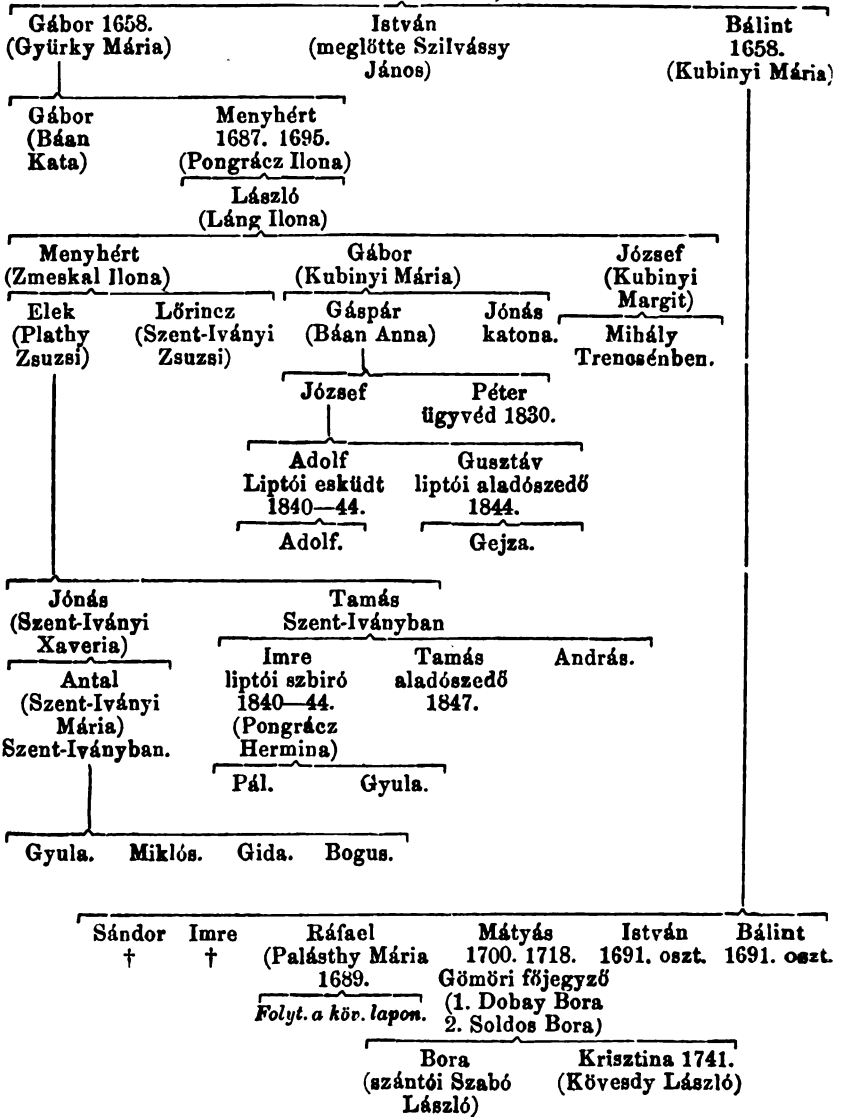
(Kubinyi Magdolna)

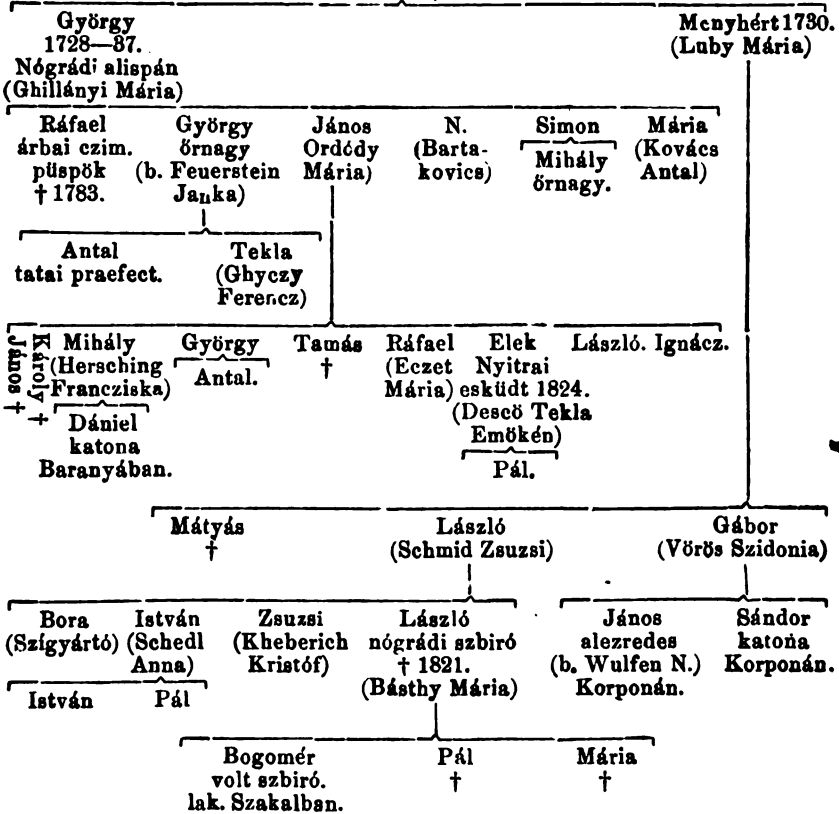
III. t á b l a.

Ráfael, ki az I. táblán.

1629.

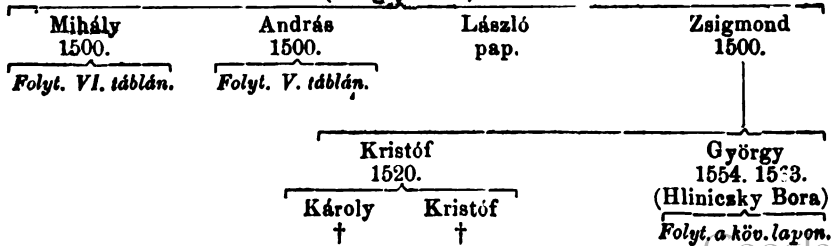
(1. Battha Bora.
2. Bori Judit 1680.)

Ráfael, ki az előbbi lapon.
(Palásthy Mária
1689.)

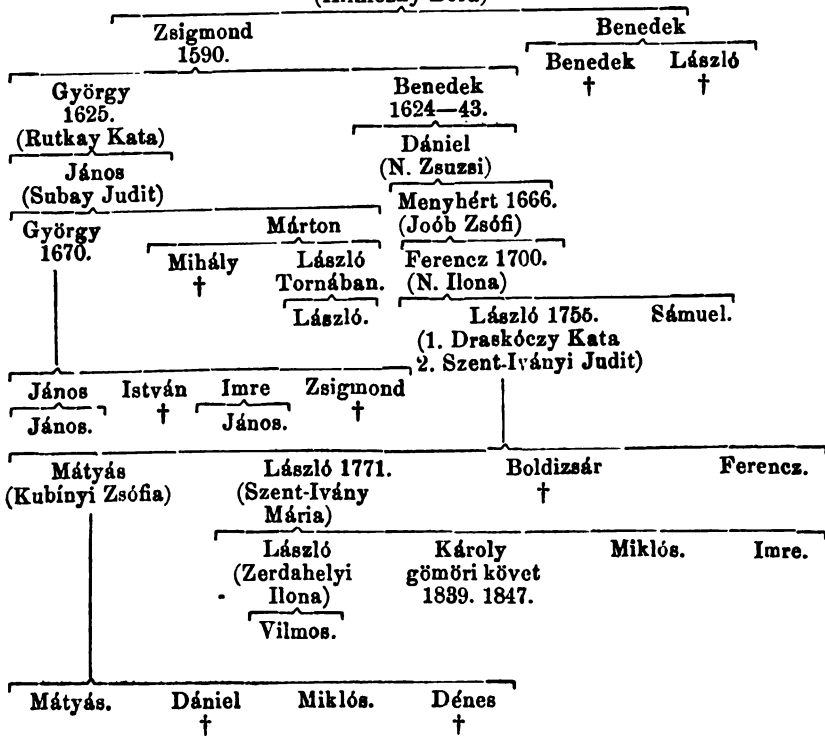

IV. tábla.

II, István, ki az I. táblán.
1464.
(Görgy Bora)

György, ki az előbbi lapon.
1554. 1563.
(Hliniczky Bora)

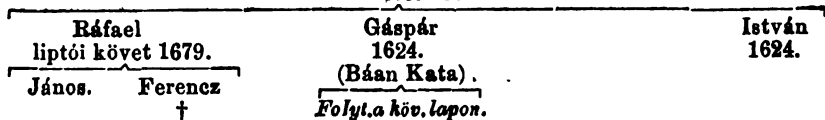
V. t á b l a.

András, ki a IV. táblán,
1500.

András.

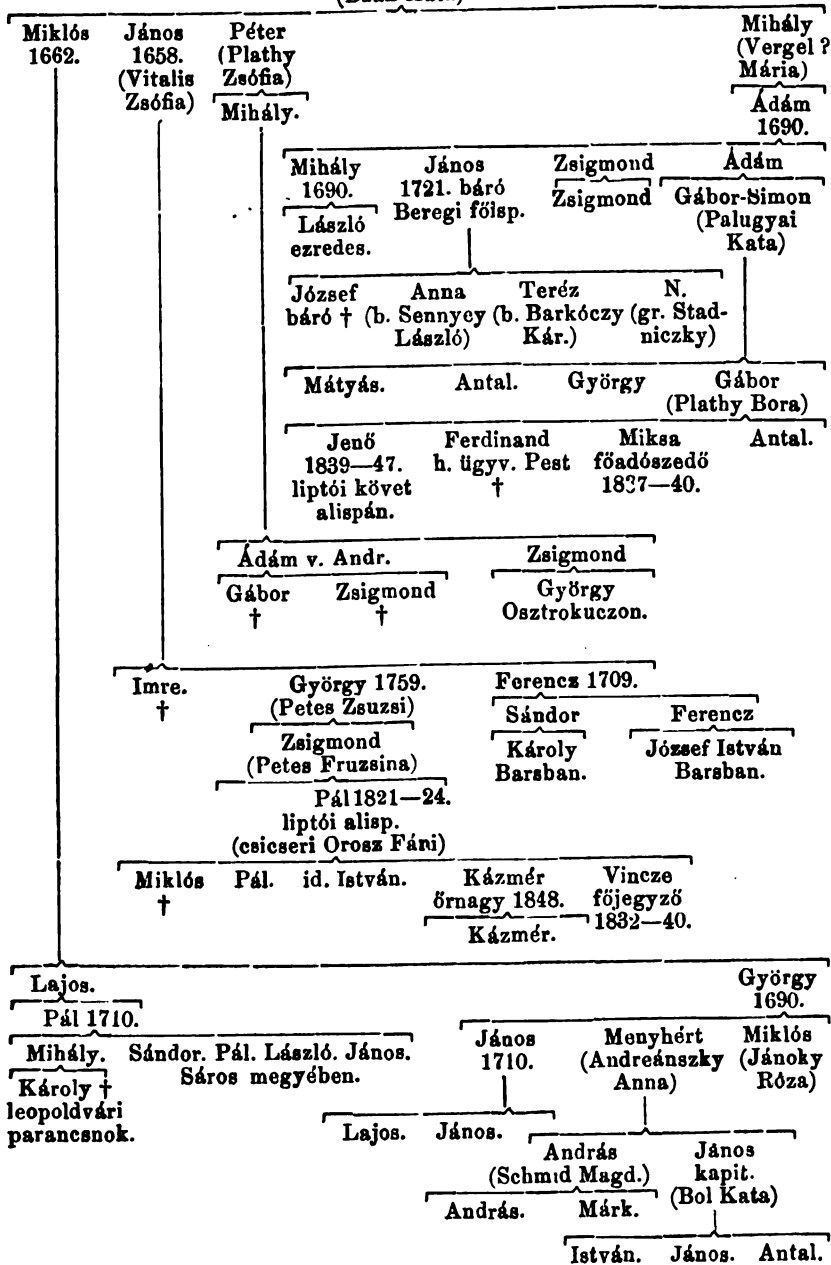
István 1540.

Péter 1590.

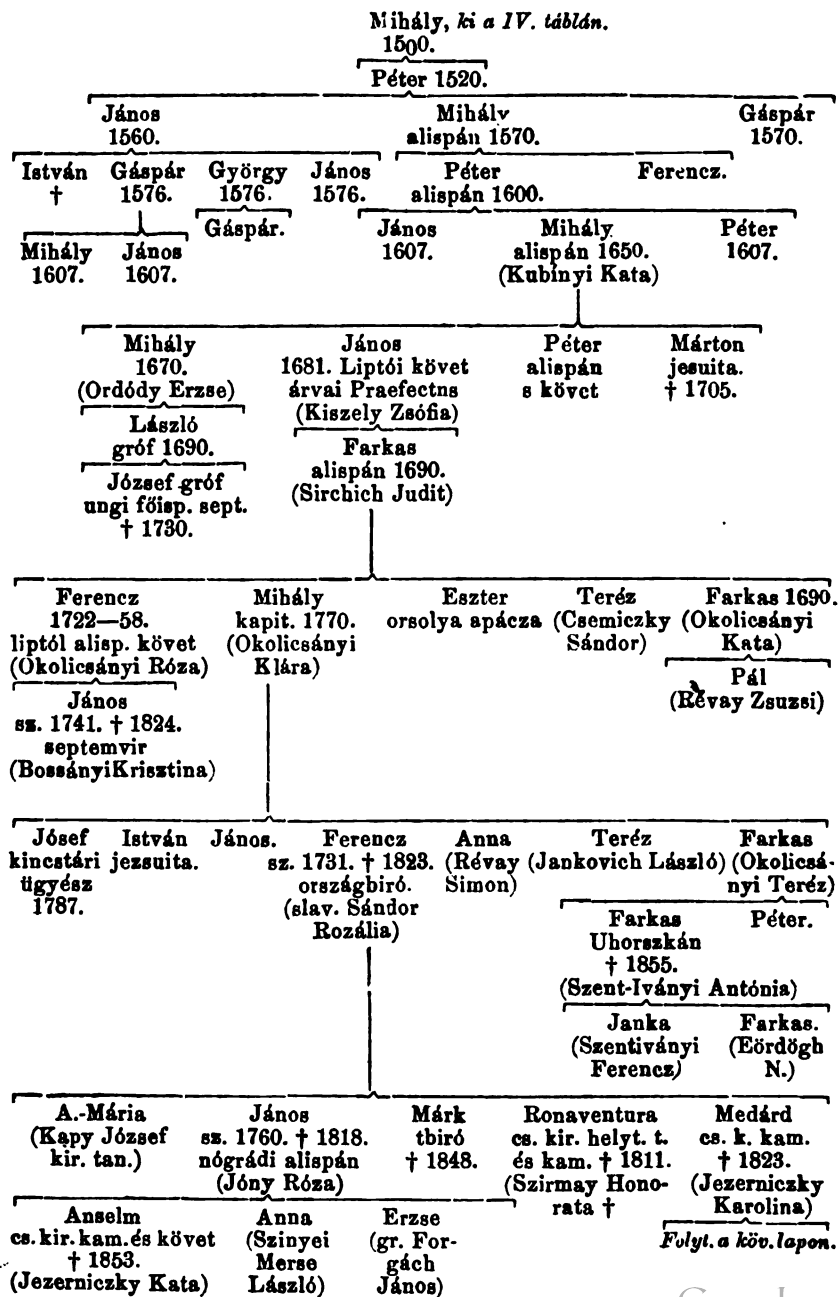

Gáspár, ki az előbbi lapon.
1624.

(Báan Kata)

VI. t á b l a.

Medárd, *ki az előbbi lapon.*
 es. kir. kam.
 (Jezerniczky
 Kata)

Károly Marczalban	Bora.	Ottília	László Varbón. (Jezensky Szidonia)	Mária	Sándor Varbón nőtlen.	Ferencz Sz. Kovácsiban. (Szent-Iványi Janka)
			több gyermek.			Irma. Etelka.

A család legrégebb őseire vonatkozólag közöltük adatainkat a Pongrácz családnál. A váltörzsnek *Sebestyénnek*, ki magát Szent-Iványinak kezdé írni, és I. Lajos király korában élt, fiai közül *Miklós* terjeszté a Szent-Iványi családot. E Miklóst 1419-ben rokonának *Lambert*nek fia *Benedek* ölte meg. Négy fia (némelyek szerint *Dénessel* öt) maradt. Ezek közül *I. Balázs* és *II. István* két fővonalra oszlatták a Szent-Iványi családot; szólunk — mennyire adataink terjednek — mindkét vonalról egyenként.

I. Balás vonala.

*I. Balás*nak kis-unokája *Mihály*, ki nagyságos *Pongrácz Fruzsina*t bírta nőül és ki által ezen vonal a *lindvai Bánffy* örökösödésbe jutott, három fiút nemzett: *Jeremiást*, kinek *magvaszakadt*, *Gáspárt* és *I. Ráfáelt*, amannak ága a *II. ezé* a *III. táblán* látható.

*Gáspár*nak, ki 1629-ben *Papos Mihály Bars* megyei másod alispán ellen tiltakozott, mivel a *Dóczy* család bizonyos egyezségére a helyszínén meg nem jelent, ¹⁾ ága ismét két ágra oszlott; *Mátyás* unokái által *Bihar* megyébe szakadt. *Péteré* *Liptó* megyében maradt.

*Mátyás*nak egyik fia *Pál* nejétől *Szent-Iványi Annától* nemzé *Jánost*, ki 1756-ban lett nagyváradi kanonok, meghalt mint orodi prépost és olvasó kanonok 1767. april. 25-én; ²⁾ és *Ádámot*, ki *Göncz Annától* öt fiút nemzett, ezekből *Antal* ága *Árva* megyébe telepedett, testvére *József* 1760-ban már *Bihar* megye fűszolgabirája, utóbb 1765—1773-ig alispánja. ³⁾ Ennek nejétől *kaszui Sughó Magdolnától* gyermekei:

1. *József* előbb *visegrádi*, azután *ó-budai kincstári ügyvéd*, végre a *Tiszántúli kerületi tábla* ülnöke 1806-ban. Nejétől *murányi Murányi Charitástól* csak leánya *Jozéfa* élt 1806-ban.

2. *Ferencz*, *Bihar vármegyének* volt *szolgabirája*, utóbb

¹⁾ Szent-benedeki Convent fasc. 150. nro. 26.

²⁾ B. Vay László Német hívség. 721—735.

³⁾ Ugyan ott 727. 838.

táblalabirájá (1806.) Nejétől teleki Balogh Katalintól gyermekei **Lajos**, **László**, **Róza**, **Francziska** és **Czeczilia**. Ezek közül **Lajos** 1825. aug. 8-tól Bihar megye alszolgabirája 1831-ig; majd 1836—1841. főszolgabíró volt.

3. **Benedek**, Bihar megyének volt szolgabirája, utóbb (1806.) táblabíró. Nejétől Beliczay Rozáliától gyermekei **Nep. János** és **Julianna**.

4. **Katalin**, Beller József Borsod megyei főszolgabíró neje.

5. **Anna**, Lányi József kir. kancell. referendarius neje.

6. **Czeczilia** kaballás-pataki Ferdényi János, Bihar megyei szolgabíró, utóbb alispán neje.

7. **Rozália** földéaki Návay János Csanád megyei alispán neje.

Gáspárnak másik fia **Péter**, (Mátyásnak testvére) Liptó megyében terjeszté ágát. Nejétől Pongrácz Ilonától egyik fia **Márton** magnélkül halt ki, másik fia **Mihály** 1690-ben Dessewffy Katalint birta nőül. Ennek többi 'közt fiai közül Sándornak egyik fia **Dániel** Beszterczen élt. Mihály másik fiának Mártonnak két neje volt, 1. **Ottlik Judit** 2. **Kubinyi Mária**, ezektől fia ismét **Márton**, ennek fia **István** az ifjabb, ki Plathy Annát birta nőül, és kinek utódai közül **Márton** (az élő) egykor Liptó megyei tisz. aljegyző, 1842-ben főszolgabíró, 1844. jun. 27-től hadi főadószedő, 1847. oct. 14-től főjegyző, 1861-ben Liptó megye alkotm. főispánja.

I. Balás vonalán a másik főágat **Ráfael** kezdi meg.

Ráfael kétszer nősült, első neje **Battha Borbála** volt 1629-ben, második neje **Bory Judit** 1637-ben, előbb **Gyürky Benedek** özvegye. ¹⁾ Ez élt még 1640-ben, ²⁾ 1642-ben azonban már az élők sorában nem volt. ³⁾ **Ráfael** 1640-ben Hont megyei Kis máskép Alsó Sipik egész helységben fiágra beiktattatott, de ellent mondott neje **Bory Judit**. Ez adat is sejteti, hogy Hont megyében élt, és ott is birtokolt. Három fia volt, — úgy látszik — első nejétől: **Gábor**, **István**, kit **Szilvássy Györgynek** fia **János** meglőtt, és **Bálint**. Előbb **Gábor**, azután **Bálint** ágáról szólunk.

Gábor élt 1658-ban. Neje gyürki **Gyürky Mária** volt, ki 1674-ben Hont megyei Kis-Varbók iránt a Boryakkal teendő egyezsége **Gyürky Jánost** meghatalmazottjának vallotta. ⁴⁾ Fia kettő maradt: **Gábor**,

¹⁾ Szentbenedeki convent fasc. 17. nro. 58.

²⁾ Ugyan ott Capsa A. fasc. 5. nro. 8.

³⁾ Ugyan ott fasc. 34. nro. 19.

⁴⁾ Ugyan ott Prot. R. pag. 59.

kinek Baán Katától utódai nem maradtak; és Menyhért, ki 1687—1695-ben élt. Ennek Pongrácz Ilónától fia László nejétől három ágat terjesztett. Legifjabb fia József fiában Mihályban Trencsinbe telepedett, Menyhért és Gábor Liptó megyében székeltek. Menyhért ága, mely mai napig lehozva van, Szent-Iványban tartja lakását; Gáboré hasonlóan. Gábornak egyik fia Jónás katona volt; másik fia Gáspár Baán Annától nemzé Józsefet és Pétert 1830-ban pesti ügyvédet. Józsefnek fiai közül Adolf 1840—44-ben Liptó megye rendszertint esküdtje, Gusztáv 1844-ben aladószedője volt.

Ráfaelnek Battha Borbálától másik fia Bálint volt, ki 1658-ban Kubinyi Máriát bírta nőül. Ettől voltak fiai Sándor, Imre, Ráfael, Mátyás, István és Bálint, kik 1691-ben jul. 25-én osztottak Liptó megyei jószágaikon. ¹⁾ Közülök csak Ráfael és Mátyás hagytak utódokat.

Mátyás Gömör megyében vállalt hivatalt, 1700-ban al-, 1718-ban főjegyző volt. ²⁾ 1751-ben már nem élt. Első neje nagy-dobai Dobay János Nógrád megyei alispán leánya Dobay Borbála volt, ki 1730-ban halt meg, és kitől leánya Szent-Iványi Borbála szántói Szabó László Gömör megyei első alispán (1745—65) neje volt, Másodszor nőül vette Szent-Iványi Mátyás most említett vejének edes anyját runyai Soldos Borbálát, kitől született leánya Szent-Iványi Krisztina Kövesdy László kapitány neje, ki 1741-ben már meghalt.

Ráfael már 1689-ben Palásthy Máriát bírta nőül. 1706-ban Hont vármegye alispánja volt; ³⁾ egyszersmind Rákóczy hive, ki őt mint tapasztalt ügyes férfiút vitte különös szolgálatára. ⁴⁾ A forradalom után az 1715. évi országgyűlésen Hont megye követe volt. ⁵⁾ Élt még 1727-ben is. ⁶⁾ Nevezett nejétől két fia maradt: György és Menyhért, amaz a kath. vallásra tért, míg Menyhért megmaradt az evang. protest. vallásnál.

György 1728-tól 1737-ig Nógrád megye első alispánja volt. ⁷⁾ Nejétől Ghillányi Máriától utódai közül György őrnagy volt. Ennek nejétől báró Feuerstein leánytól fia Antal Tatában jogkormányzó, és

¹⁾ Eredeti okmány.

²⁾ Bartholomaeides C. Gömör p. 761.

³⁾ Bél M. Notitio nova Hung. IV. 552. lapon elhibázva az év 1706. helyett 1760. Lásd Lehoczky Stemmat. I. 196.

⁴⁾ II. Rákóczy Ferencz és kortársainak leveleik, Pest, 1861. 48. lap.

⁵⁾ Lehoczky Stemmat. I. 195.

⁶⁾ Szentbenedeki Convent 1727. Fasc. 137. nro. 5.

⁷⁾ Mocsáry Ant. Nógrád m. leírása, s jegyzőkönyvek.

leánya Thekla Ghyczy Ferenczné eredtek. Dániel katona Baranya megyében. Eleknek, ki Nyitra megyében lakott és megyei hivatalt viselt, (1824—27.) rendszerinti esküdt volt, fia Pál él. Ugyan ez ágon Simonnak fia Mihály örnagy volt.

Menyhért 1727-ben élt. Nejétől Luby Máriától fiai Mátyas, László és Gábor. Az első kihalt. Lászlónak fia László Nógrád megyében alszolgabiróságot viselt, és táblabíró volt. Meghalt Szakalban 1821. febr. 22-én kora, 59. házassága 28. évében, eltemettetett az alsó-sztrégovai sirboltban. Nejétől Básthy Máriától maradt egyetlen fia Bogomér (Vincze Gottfr.) egykor Nógrád megye alszolgabiraja, utóbb táblabírája, nagy olvasottságú, mivel hazafi, kinek a megyében jelenleg tán a legszebb és legbecsesebb könyvtára van.

Gábornak nejétől Vörös Szidoniától egyik fia János az Eszterházy czredben szolgált, mint alezredes nyugalomba lépett és lakott Korponán, hol meg is halt. Neje báró Wulfen leány volt. Testvére Sándor szintén Eszterházy ezredbeli ezredes volt.

II. István vonala.

II. Istvánnak, ki 1464-ben élt, nejétől Görgei Borbálától négy fia volt: Mihály, ¹⁾ András, László, ki pap volt, és Zsigmond, éltek 1500-ban, és Lászlón kívül mindnyájan külön ágat terjesztettek. Lássuk előbb Zsigmondnak (a IV. táblán) azután Andrásnak (az V. táblán) és végre Mihálynak (a VI. táblán) ágát.

Zsigmondnak nejétől Vitalis Margittól két fia maradt: Kristóf, ki fiaiban kihalt és György (1554—63), a ki Hliniczky Borbálától nemzé Benedeket ismét magba szakadt fiúk atyát és Zsigmondot.

Most nevezett Zsigmond, ha nem csalódom, egy személy volt azon Szent-Iványi Zsigmonddal, ki 1600, és 1604-ben Zemplin megye követe volt, ugy szintén az volt 1605-ben a Bocskai által Szerencsen tartott gyűlésre, valamint Korponára is. ²⁾ Két fia maradt: György ³⁾ és Benedek.

György 1625-ben élt. Neje volt Rutkay Kata, ettől fia János, ennek egyik Márton, kinek egyik fia László által Torna megyébe szakadt, másik fia Mihály 1687. Gömör m. jegyzője.

Benedeknek Baán Zsuzsannától fia Dániel, kinek (nem

¹⁾ Némely családfákon Mihály helyett Péter tétetik, és ennek fia lett volna Mihály.

²⁾ Szirmay, C. Zemplin, not. historica 105. 108. 113. 118.

³⁾ Ezen György némely családfán Zsigmond testvérénck Benedeknek fiául, másutt Zsigmond fiának Benedeknek fiául iratik.

tudom: mily családbéli) Zsuzsanna nevű nejétől fia **Menyhért**, ennek Joób Zsófiától fia **Ferencz**, ennek **Sámuel** és **László**, ki 1755-ben élt, és két házasságából **Draskóczy Katával** és **Szent-Iványi Judittal** több gyermeke maradt. Ezek közt **Mátyás Kubinyi Zsófiától** négy fiút nemzett, köztök **Dénest**, ki tán egy azon **Dénessel**, ki 1840—1844-ben Liptó vármegye alszolgabirája volt; **László** atyja volt **Károlynak**, ki Gömör megyénél mint al- majd mint másod főjegyző tisztviselősködött 1826—1836-ig. Az 1839. és 1847. évi országgyűlésen Gömör megye jeles követe, úgy 1848. és 1861-ben is képviselője, és az ellenzéki párt egyik kitünőbb szónoka.

II. István fiának **Andrásnak** egyik utóda **Péter** 1590-ben három fiút hagyott mága után. Közülök **Ráfael**, alkalmasint az, ki 1646-ban Liptó megye követének iratik, ¹⁾ csak két fiút hagyott, kikben ága kihalt. **Istvánnak** ága szintén nem terjedt. **Gáspár** házassága szerencsésebb volt. Négy fia közül mindenik ága leterjedt. A négy fiú nevei ezek: **Miklós**, **János**, **Péter**, **Mihály**.

Miklós ágán áll **Mihálynak** fia **Károly**, szül. 1765-ben L. Szent-Iványban; 17. éves korában a **Nádasdy** ezredbe állott, és a török és olasz háborúban vitézkedett, 1796-ban kapitány, 1805-ben őrnagy, 1812-ben alezredes, 1814-ben ezredes lett. Különösen kitüntette magát **Lipcsénél** és **Lyonnál**. 1814. april. 10-én **Mária-Terézia** rendet kapott, 1819. júliusban lett **Leopoldvár** parancsnoka és ott halt meg 1838. aug. 3-án. ²⁾ Ez ágon **Mihálynak** testvérei többnyire katonák, **Sáros** megyébe telepedtek. És így, bár a családfán nincs, ez ágból eredhetett **József**, ki 1825-től 1828. sept. 15-ig **Sáros** megye aladószedője volt. Ugyan ez ágon **Györgynek** utódai közül **János** élt 1710-ben ³⁾ Fiai voltak **Lajos** és **János**.

Menyhértnek fia **János** kapitány volt, fiai **István**, **János** és **Antal** Szent-Iványban lakozók. Tán ezen **János** az, ki 1838—1844-ig és ismét 1848-tól Liptó vármegye alszolgabirája volt.

Jánosnak ivadéka nejétől **Vitalis Zsófiától** született két fia **György** és **Ferencz** által két ágra oszlott. Ez utóbbi ága **Bars** megyében terjedt. — **György** ága Liptóban maradt. Unokája **Pál** e század elején hosszú ideig (tán 1810-től 1824-ig) Liptó megye alispánja volt. Fiai

¹⁾ Lehoczky Stemmat. I. 198.

²⁾ Hirtenfeld: Der Maria Theresien Orden II. 1301.

³⁾ Tán e Jánosnak volt neje **Pongrácz Erzse**, és leánya **Anna-Mária Radvánszky Jánosné**.

közül Pál ugyan ott 1835—44. tiszti alügyész, Kázmér 1848-ban honvéd őrnagy, utóbb alezredes. Vincze egykor Liptó megye aljegyzője 1824-től, utóbb 1831-től másod főjegyző 1840-ig vagy tovább, innen kir. helytartósági titkár (már 1843-ban), majd helytartósági tanácsos 1848-ig; 1850. után buda-pesti kerületi cs. kir. főispánja.

Péter ágán, mely táblázatunkon négy nemzedékre terjedt le, áll György, ki Osztrokuczon (?) lakott.

Mihály ágán találjuk Ádám fiától egyik unokájának Mihálynak fiát Lászlót, ki az Eszterházy ezredben kapitány volt Mária Terézia alatt, és elesett Lobositznál. — Ádámnak másik fia János, egykor Rákóczy II. Ferencz testőreinek ezrodesse, 1716-tól Zemplin vármegye alispánja, ¹⁾ utóbb 1721-ben jan. 15-én III. Károly király által báróságra emeltetett, ²⁾ a kir. tábla bárója, cs. kir. tanácsos és Bereg vármegye főispánja lett 1728-ban ³⁾ Előnevét Bethlenfalváról ⁴⁾ Szepes megyei helységről írta. Három leánya és egy fia maradt: József, ki 1747-ben a szepesi kamara tanácsosa volt, és mint nőtlen, ágát sirba vitte. A bárósági diplomában Jánosnak családi czimere is megbővített. A paizs négy részre oszlott, az 1. fekete udvar közepén szelent fehér folyam hullámzik, fölötte arany nap, alatta két arany csillag között félhold ragyog; a 2-ik kék udvarban koronás, két farkú oroszán ágaskodik hátulsó lábain, első jobb lábával kettős-kettős keresztet tartva; a 3-ik kék udvarban balról jobbra benyúló vörös ruhás kar egy előtte fekvő papír lapra fehér lúdtollal ír; a 4-ik vörös udvarban zöld halmon arany korona nyugszik, azon pánczélos kar kivont kardot villogtat. Ezen négy udvar között egy, kisebb középvért foglalt helyet, melynek kék udvarában a család női czimere látható, némileg alakjában az ősi czimertől elütőleg, t. i. kék udvar alján koronából jobbról arany trombita (kürt helyett) nyúlik ki, balról (kar helyett) könyöklő kar kivont karddal, és ezek fölött két arany csillag és félhold láthatók. A paizs fölötti bárói koronán két sisak áll, a jobb oldali sisak koronájából a paizsbelihez mindenben hasonló oroszán emelkedik ki, a baloldali sisak koronáján pánczélos kar könyöklő, arany trombitát tartva. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyfekete. ⁵⁾

János bárónak egyik testvére Ádám nemzé Gábor Simont,

¹⁾ Szirmay C. Zemplin hist. 311.

²⁾ Collect. herald. pag. 117. Lehoczky (Stemmat. I. 170.) szerint ekkor vele László és Ignác is báró lett.

³⁾ Lehoczky id. h. 116.

⁴⁾ Az 1780. évi Calendarium Jaurinense.

⁵⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII. és Coll. herald. pag. 117.

kinek Palugyai Katalintól fia ismét G á b o r, lakott Liptó Szent-Iványban. Nejétől Plathy Borbálától négy fia maradt: J e n ő (Eugen) F e r d i n a n d, ki Pesten 1830. körül kir. táblai ügyvéd volt, M i k s a és A n t a l. Ezekből

J e n ő (néhol Ödön) 1840-ben Liptó vármegye hadi főadószedője, 1847-ben első alispánja, az 1839., 1843. és 1847. évi országgyűlésen követe, 1849-ben Liptó vármegye főispánja volt.

M i k s a 1830-tól Liptó megye al-, 1837-től hadi főadószedője 1840. sept. 28-ig.

Következik II. I s t v á n n a k Mihály fiától terjedő ága, mely — mint a VI. táblán láthatjuk, — több alispánt termett. Mihálynak egyik utóda J á n o s Miksa király korában jeles katona, másik utóda M i h á l y 1650-ben alispán, Kubinyi Katától nemzette: M i h á l y t, J á n o s t, P é t e r t, (tán az, ki 1659-ben Liptóból követ) és M á r t o n t, a híres jezsuitát. Ezek közül

M á r t o n született 1633. oct. 20-án. Jesuitává lett, és Nagyszombatban tanárkodott, és az egyetem kanczéléra, majd rectora is volt. Számos munkát irt. Meghalt 1705. mart. 29-én. ¹⁾

M i h á l y nejétől Ordódy Erzsébettől nemzé L á s z l ó t, ki nevére az eperjesi vész törvényszéknél Caraffa alatt 1687-ben mint egyik vádló homályt vetett. ²⁾ Előbb báró, 1690-ben grófságra emeltetett. Mint túlbuzgó katolikus a protestansok üldözője és gyűlölt ember volt. Rákóczy alatt részt vett 1707-ben a szécsényi gyűlésen, hol ellene Radvánszky János, kinek atyja Eperjesen végeztetett ki, indulatosan kikelt. ³⁾ Bártfa, Szeben, Eperjes városok kapitánja, utóbb 1699-től Kraszna vármegye főispánja, és a Pozsonyi kamara tanácsosa volt. Meghalt 1713. körül, egy leánya T e r é z i a és fija maradt: J ó z s e f, ki magát 1730-ban „*de eadem et in Sebes, haereditarius in Hertnek, Szaláncz, et Szent-Márton*“ irta, és ekkor királyi tanácsos, a hét-személyes táblabirája, és Ung vármegye főispánja volt. Meghalt 1737. körül magtalanul.

Mihálynak (ez ágon a III-iknak) Kubinyi Katalintól másik fia J á n o s Liptó Megye alispánja ⁴⁾ és Árva urodalom Praefectusa volt.

¹⁾ Lásd Uj Magyar Muzeum 1857. II. köt. 252—268. l.

²⁾ Rezik, Theatrum Eperjesiense. Szalay M. orsz. tört. V. 349. Horváth Mihály Magyarorsz. tört. IV. 187. Engel, Gesch. V. 126.

³⁾ Csécsi D. Diarium Conventus Szécsényiensis.

⁴⁾ Lehoczky Stemmat. I. 198.

Nejétől benedekfalvi Kiszely Zsófiától egy fia maradt : I. Farkas, (tán szintén alispán) 1690-ben neje volt kis-zsirai Sirchich Judit. Ettől öt gyermeke maradt : I. Ferencz, V. Mihály, II. Farkas, Eszter orsolya-apácza és Terézia Csemiczky Sándorné.

II. Farkasnak, ki 1690-ben táblabíró volt, nejétől Okolicsányi Katalintól maradt fia Pál, férje Révay Zsuzsannának.

I. Ferencz Liptó vármegyének az 1722. és 1741. évi országgyűlésen követe, 1740–60-ban alispánja volt. Nejétől Okolicsányi Rozáliától két leánya : Judit Okolicsányi Antal aljegyző és Zsuzsanna Szent-Iványi Lőrincz neje és egy fia maradt : János, ki 1741. octob. 31-én Liptó Szent-Iványban született. Nógrád megyénél mint aljegyző kezdé hivatalos pályáját, 1778-ban vette el Bossányi Krisztinát, 1770-ben főbiztos lett, majd neje kedvéért Bars megyébe ment, hol alispán lett, (az volt ott 1787-ben) és kir. udv. tanácsos, 1792-ben a septemviralis táblához közbíróul neveztetett, az volt 1814-ig. Meghalt magnélkül 1824. mart. 13-án kora 83. évében Léván. ¹⁾

V. Mihály kapitány volt 1770-ben. ²⁾ Nejétől Okolicsányi Klárától gyermekei maradtak : József, István, II. Ferencz, III. Farkas, Anna Révay Simonné és Teréz Jankovics Lászlóné. Ezek közül.

József az ó-budai kincstári urodalom ügyésze volt 1787-ben. Gyermekei nem maradtak.

István a Jézus társaságába lépett 1760-ban ékes szöllási tanár volt. ³⁾

III. Farkasnak, ki Liptó megyében szolgabíró volt, nejétől Okolicsányi Teréztől maradt fia Farkas, ki Nógrád megyei Uhorszka helységben élt, és ott halt meg 1855-ben majus 7-én, kora 61. évében, eltemettetett Berzenczén. Nejétől Szent-Iványi Antoniától maradtak gyermekei : Janka Szent-Iványi Ferenczné, és Farkas.

II. Ferencz született 1731. jun. 28-án Liptó Szent-Iványban. Elvégezvén iskolai pályáját, 1754-ben Csáky Miklós primás udvarába ment, innen 1757-ben Nógrád megye tiszt. aljegyzőjévé neveztetett. 1761-be elvette slavniczai Sándor Rozáliát. 1763-ban főjegyzővé, 1765-ben dec. 7-én másod alispánná neveztetett. 1769. nov. 27-én pedig első alispánná választatott. 1772-ben kir. személynöki ítélőmester, 1779-

¹⁾ Tudom. gyűjt. 1823. III. 116.

²⁾ Ez így más Mihály lehetett az, ki 1760-ban Liptó vármegye alispánja volt.

³⁾ Családjáról némi jegyzeteket írt össze. Qlv. Kaprinaí Mss. B. tomo 44. pag. 208.

ben helytartói ítélőmester, 1783-ban Bécsben a m. kir. udvari kancellariánál udv. referendarius tanácsos, és József császár rendszere alatt 1785-ben kassai kerületi biztos, és Sáros vármegye főispánja lett. 1798-ban kir. főtárnok mesternek, 1802-ben pedig országbirójának neveztetett ki. Meghalt e magas méltóságban mint val. belső titkos tanácsos, Sz. István ap. király nagy keresztese, Sáros megye főispánja, rendszerinti lakó helyén Nógrád megyében Varbó helységben 1823. évi ápril. 15-én, kora 92. évében és ott temettetett. Ő szerze több birtokot; Nógrádban a rónyai uradalmat pedig családi osztatlan uradalommá szabályozta. Gyermekei, kik nagyobbára előbb elhaltak, következők :

1. Anna-Mária Kapy József kir. tanácsos neje.

2. Márk, több megye táblabirája, nagy pomologus, lakott Tolmácson. Meghalt Vácson 1848.

3. Medárd volt cs. kir. kamarás; meghalt 1823. jan. 23-án. Nejétől Jezerniczky Karolinától gyermekei :

a) Károly lak. Marczalban. (neje Jezerniczky N.)

b) Borbála szitányi Ulmann neje.

c) Ottilia

d) László lak. Varbón; nejétől Jeszenszky Szidoniától több gyermeke van.

e) Mária

f) Sándor nőtlen. Lak. Varbón.

g) Ferencz Nógrád megyének volt rendszerinti esküdtje 1848. előtt. Lak. Szécsény Kovácsiban. Nejétől Szent Iványi Jankától több gyermek atyja.

4. Bonaventura 1782-ben már philosophiae doctor, majd (1777. körül) a m. kir. septemviralis tábla titkára; innen (1810. előtt) a m. kir. helytartó tanács tanácsosa, cs. kir. kamarás és aranysarkantyús vitéz. Birt. Nézsán. Meghalt 1811-ben. Özvegyen és utódok nélkül hagyván nejét Szirmay Honoratát.

5. János szül. 1760-ban. Nógrád megye első alispánjává helyettesíté Muslay Antal helyébe őt gróf Batthyány főispán 1802. dec. 18-án. Ismét megválasztatott első alispánnak az 1806. 1811. és 1817. évi tisztujításokon, midőn már egyszersmind kir. tanácsos és kamarás is volt. Meghalt 1818. maj. 15-én, kora 58. évében. Nejétől jamniki Jóny Rozáliától (ki meghalt 1817. jun. 10-én) gyermekei maradtak :

¹⁾ Életét leírva Fehé Magyarországi Minerva 1828. évi foly. 1561. és olv. Tudományos gyűjt. 1828. évi VI. köt. 128. lap.

a) **A n s e l m** Nógrád megyének 1818.—1828-ig főszolgabírája, 1832/6. és 1839-ben országgyűlési követe, majd cs. kir. kamarás, 1850-ben néhány évig Nógrád megye cs. kir. törvényszéki ülnöke. Meghalt 1854-ben, özvegyen és utódok nélkül hagyván nejét **J e z e r n i c z k y** Katalint, ki utóbb özvegy báró **P o n g r á c z** István neje lön.

b) **A n n a** színeyi **M e r s e** Lászlóné.

c) **E r z s é b e t** gróf **F o r g á c h** nep. János neje volt.

Eddig a Szent-Iványi családnak a táblázatokon álló tagjairól szólottunk; de sajnálva be kell vallanom, hogy e családfa nem teljes; róla több, kivált nőtagja hiányzik a családnak. Több ágak máig nincsenek lehozva.

Több családtag neve ismeretes, kit a családfán részint nem találunk, részint határozottan megjelölni nem tudunk. Így vagyunk kivált e Zemplin megyei ággal, holott azon megyében már a XVII. század elejétől látjuk a családot virággani. Említök már **Z s i g m o n d o t**, ki 1603—5-ben a nevezett megye követe volt, és kit gyanításból **I I. I s t v á n** ágán a IV. táblán **G y ö r g y** fiának jelöltünk, de biztos adat nélkül. Határozataiban állíthatjuk azt, hogy a két **M i h á l y**, kiről mind járt szólni fogunk, **A n d r á s** ágából (V. táblán) **G á s p á r** egyik fia **M i h á l y** és ennek unokája volt.

Szent-Iványi **M i h á l y** 1663-ban Zemplin vármegye fölkelési hadnagya, 1665-ben táblabíró, 1668-ban másod-alispán, 1671. és 1673-ismét megválasztva. 1676-ban (már idősb Mihálynak nevezve) első alispán, 1680-ban az adó be nem hajtás miatt **S t r a s s o l d o** császári tábornak által vasra veretett. Utóbb betegsége miatt segédet kap. ¹⁾ Unokája azon másik

Szent-Iványi **M i h á l y**, ki 1686-ban másod alispán szintén Zemplin megyében, 1687-ben követ, 1691-ben első alispánnak választott, 1707. évben a **R á k ó c z y f é l e** Ónódi gyűlésen volt; 1711-ben ismét megválasztatott első alispánnak, noha azt már 20 évig viselte és ezután még hét évet töltött e hivatalban ²⁾ 1676-ban Zemplin megyei több helyre adományt kapott.

Tán szintén ezek ágából származott **K á r o l y**, 1821—31. Zemplin vármegye főszolgabírája, 1832 től másod-, 1841-től—1843. sept. 9-ig első alispánja.

Nem találhatók a családfán :

¹⁾ Szirmay C. Zemplin. not. hist. 199. 205. 211. 226. 234. 243. 252.

²⁾ Ugyan ott 265. 270. 272. 290. 306. 307.

Szent-Iványi Pongrácz 1686-ban kir. biztos a vallási ügyekre nézve. ¹⁾

Szent-Iványi Borbála báró Barkóczy Zsigmondné.

Szent-Iványi Miklós, kinek neje Fejérpataky Ilona volt, és kiknek gyermekei Sáros megyei Kis-Szebenben 1780. april 28-án osztozkodtak, nevezett Miklósnak 1779. sept. 29-én kelt végrendelete folytán.

Szent-Iványi Anna, színeyei Merse Ádámnak első neje, ki meghalt 1729. octob. 22-én stb.

Szent-Iványi György 1582-ben Zemplin m. Körtvélyes, Kaláza és Kisfaluban; — Sz.-Iványi László Sárosban Radácson, Abaujban Szurdokon 1686. Szécs-Keresztúrott (Zempl.) 1691-ben adományt kapott. Tán e László az, ki 1727-ben Szatmár m. főügyésze volt.

A család ősi nemesi czímere — mint a metszvény mutatja — a paizs kék udvarában arany koronán jobbról arany kürt, balról felnyúló vörös férfi ruhás kar, ezek fölött arany csillag. A paizs fölötti sisak konáján szintén ezen jelvények láthatók. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

A család egy némely ágánál — névszerint Ferencz volt országbíró ágánál-e czímer némileg változott alakban használtatik, nem ugyan a paizs udvarában, mert annak tartalma teljesen egyez az előbbi leírással, hanem a paizs fölötti sisak koronájából hat strucztooll leng. És két oldalról a czímerértet telamonok gyanánt két bányász tartja.

A családnak ősi osztatlan birtoka Liptó megyében a Szent-Iványi urodalom, mely Bocza bánya mezővároson kívül hat helységből áll.

A család ősi vára, a (castrum sancti Joannis bapt.) mely magyarról „Szent-Ivány”-nak neveztetett, most romjaiban a Hradeki hegyen porladozik.

Szent-Iványi család. (Szent-Iványi †) Szent-Ivány helység több van hazánkban, és így több ily nevű család is lehetett. A (Székes) Fejér megyében fekvő Szent-Ivány helységről szintén irta nevét hason nevű család, mint oklevelek bizonyítják, a nélkül, hogy ez és a Liptó megyei, vagy erdélyi Szent-Iványi család közös vérség volt volna.

1326-ban Szent-Iványi Benedeknek fia György Fejér megyei nemes, 15 márka ezüstért Román fiától Páltól Fejér megyében

¹⁾ Szalay László, Magyar orsz. tört. V. 351. jegyzetben.

Véd, Kattul és Serk helységbeli részeit zálogba veszi a budai káptalan előtt. ¹⁾

1379-ben a budai káptalan előtt Szent-Iványi Serkei Gál, Miklósnak fia, Kájnak unokája egy részről, más részről Osztári Benedeknek fia Imre és Mózsesnek fia Antal és László Fejér megyei Szent-Ivány-Serke és Gallos-teleke helységek iránt egyezsége lépnek.

1438-ban Albert király új királyi adományt ad Fejér megyei Szent-Ivány és Román-teleke helységre Szent-Iványi Miklós fiának Bálintnak, és István fiának Mátyásnak, Szent-Iványi György unokáinak, és Ireneus fiának Demeter deáknak.

1440-ben új adomány mellett a budai káptalan Fejér megyei Szent-Ivány másképp Serk és Véd helység, és Román-Teleke puszta birtokába beiktatja és bevezeti Rádai Demeter deákot (literatus) Szivnyoki Miklós fiát Bálintot, és Szent-Iványi György fiait Mátét (v. Mátyást) és Istvánt.

1459-ben Szent-Iványi Mihály, és Kápolnai Benedek, János deák és Jakab testvérek Mátyás királytól Dak szigetre kir. adományt kapnak, és abba a fejevári keresztes ispotályosok által beiktattnak.

Szent-Iványi Mihály (év nélkül) Kápolnai Miklóssal Kápolna és Csalka birtok iránt egyezsége lép.

1462-ben Mátyás király Szent-Iványi Mihálynak adományt ad Fejér megyei Czalka helység és Pest megyei Sikony-földje helységre.

1466-ban Mátyás király Szent-Iványi Mihálynak és Jánosnak királyi adományt ad Pest megyei Chalka helység, Sikat puszta, és Fejér megyei Kápolna helység, Detekház és Virágos Kerék puszta iránt, és a budai káptalanhoz iktató parancsot.

1467-ben Mátyás király iktató parancscsal együtt megerősítő adományt ad Szent-Iványi Mihálynak, Kápolnai János deák anyai testvérnek, és Kápolnai Jakab nagybátyjának Fejér megyei Czalka és Pest megyei Sikony-Földje pusztákra.

1585-ben Szent-Iványi Ambrús Dan helységbeli részét, melyet Vany Miklóssal osztatlanul birt, 50 magyar forintért bevallotta Halmi Gábornak.

E családból lehetett Szent-Iványi György is, ki 1526-ban II. Lajos király futára volt. ²⁾ És Szent-Iványi Antal 1556-ban derék ágyúöntő. ³⁾

¹⁾ Hiteles kivonatok szerint.

²⁾ Engel, Monumenta. pag. 226.

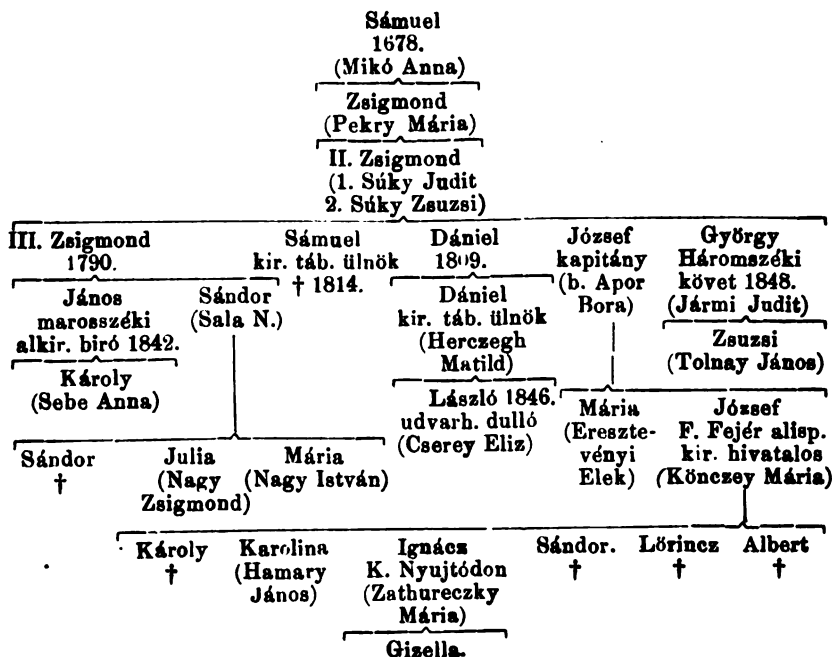
³⁾ Budai Fer. lex. III. 319.

Utóbbi időkre a Fejér megyei Szent-Iványi családról adataink nincsenek. Valószínű, hogy nemsokára kihalt a család.

Szent-Iványi család. (Sepsi-Szent-Iványi) Erdélyben több Szent-Ivány nevű helység van, és több ily nevű család is volt, és van mai napig.

Ez, melyről itt szólunk, Háromszéki ős székely eredetű, ősi fészke Háromszékben Sepsi-Szent-Ivány, melyről előnevét is írja. Egyik őse Péter állítólag már 1250-ben csapátvezénylő volt.

Mátyás király alatt élt György, ki a családi közlés szerint 1461—1465-ben erdélyi alvajda volt. Ennek fia Zsigmond — mint írják — a XVI. század első évében teszi le Nyárad-Gálfalván azon ősház alapkövét, mely mai napig a család birtoka. Ennek egyenes utóda Sámuel, 1678-ban Apaffy alatt caesarum fiscalium director, ki akkor a nevezett fejdelemtől Szász-Zsombor és Fodorháza (Doboka várm.) és Fűzkút nevű birtokra (Kolos várm.) megerősítést nyert. Neje Mikó Anna, kivel következő családfát ¹⁾ terjesztett :

A táblán állók közül II. Zsigmondnak öt fia maradt, mint következőknek :

¹⁾ Családi közlés szerint.

1. III. Zsigmond, kinek egyik fia János, Marosszék alkirálybírája 1842—1847-ig. Az 1848. évi erdélyi országgyűlésen királyi hivatalos. Fia van Károly, valamint testvérének Sándornak él két leánya.

2. Sámuel 1794-ben Kolos megye alispánja, hosszú ideig kir. táblai ülnök, az 1791—92. évi országgyűléseken kir. hivatalos, az unitária egyházi consistorium ülnöke volt. Meghalt 1814-ben.

3. Dániel 1809-ben élt, fia szintén Dániel Kolos megye főbírája, utóbb (1848. előtt) királyi táblai ülnök volt. Nejétől Herczeg Matildtól fia László 1848. előtt Udvarhely széken dulló.

4. József magyar királyi testőr, utóbb az I. Székely gyalog ezred századosa. Nejétől báró Apor Borbálától leánya Mária Eresztevényi Elekné, és fia Szent-Iványi József hosszas ideig Felső Fejér megyének erélyes alispánja, az 1834. és 1837. évi erdélyi orsz. gyűlésen kir. hivatalos. Szenvedélyes

történetbuvár és fáradhatlan gazda. Nejétől Könczey Máriától fiai közül Sándor Kolos várm. szolgabíró 1831. körül, meghalt. Él egyedül Ignác, lak. Kis-Nyujtódon. Birtokos több helyen Küküllő megyében is. Hitestársától Zathureczky Máriától egy leánya van: Gizella.

5) György, részt vett a hírlapirodalomban is, 1848-ban Háromszék részéről országgyűlési képviselő volt. Lak. Szent-Iványon. Egyetlen leánya Zsuzsi Tolnay Jánosné.

A család másik ágából, melynek leszármazását nem birjuk, s mely nagyobbára Maros és Udvarhelyszékben él, említhetők György 1825-ben marosszéki törvényszeki ülnök. László 1794-ben az uniótária egyházi consistorium ülnöke. Idősb Sámuel Marosszékben dulló, ifjabb Sámuel ugyan ott aljegyző 1848. előtt. József Három széken dulló 1848. előtt.

Mihály Kolos megyében volt aljegyző, publicista és költő. Meghalt 1842. dec. 10-én.

Ugyan e család ősei közül lehetett azon Szent-Iványi Sebestyén, ki mint vitéz kapitány Rákóczy I. György alatt Füleknél esett el. ¹⁾

A család czímere — mint följebb a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarában zöld téren futó farkas, szájában bárányt visz. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar kivont kardot tart. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Szent-Iványi család. (Iklód-szent-iványi) Doboka vármegyében jelenleg pusztá Iklód-Szent-Ivány, ²⁾ hajdán B. Szolnok megye nyugoti szélén feküdt. Erről írja ezen Szent-Iványi család előnevét. Őseit a XIV. században mutatja fel, midőn 1380-ban Zenth-Iváni Miklós és fiai Gergely és János és ennek leánya Erzsébet és mindkettőnek fiai, (kik az oklevélben meg nincsenek nevezve) a hűtlenségi vad alól, mellyel vádoltatva László akkori erdélyi vajda és szólnoki főispán által, Szent-Iványi birtokuktól megfosztattak, — fölmentetvén, azokba Erzsébet és Mária királynénak és az ország tanácsának 1380. évi Pál fordulása utáni hatodik napon Visegrádon kelt és a kolosmonostori konventhez intézett iktató parancsa folytán vissza helyeztettek. ³⁾

1492-ben Zent-Iváni György özvegyét Potentianát és fiait Imrét és Jánost a kolosmonostori convent által evocáltatni rendeli Telegdy István alvajda zamosfalvi Mikola Ferencz, Kémeri György és István, Valkai Tamás, és Thamásfalvi Imre részére Szent Iványi bizonyos zálogos részek kiadása végett. ⁴⁾

1497-ben Zenth-Iváni Anasztázia Pad Benedekné iklód-szent Iványi egy nemes udvartelkét és két pusztá telkét 46 ftért, továbbá Szent-Iváni Imre és János, Györgynek fiai zenth-iványi

¹⁾ Kemény János önéletírása. Kiadta Szalay L. 430.

²⁾ Hodor, Doboka várm.

³⁾ Kolosmonostori konvent Török Antal közlése szerint.

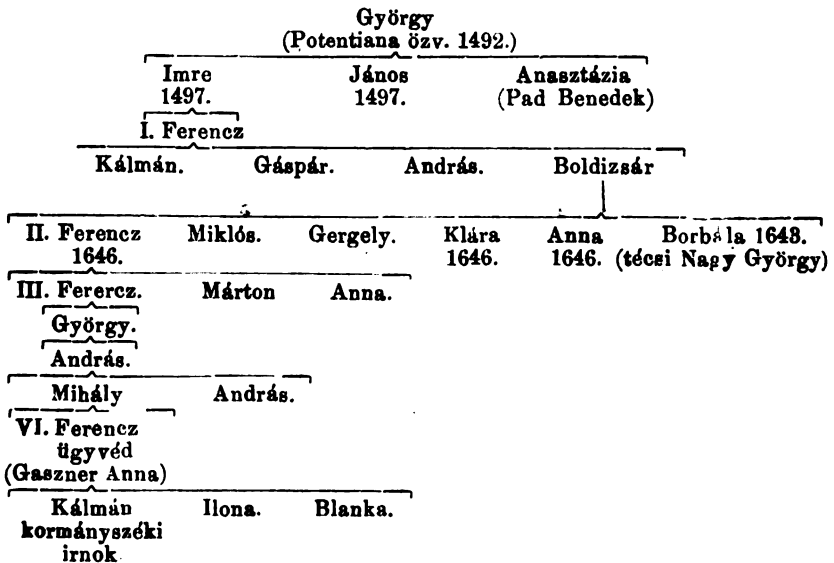
⁴⁾ Ugyan ott.

eddig lakott nemes udvartelkeiket, három pusztta jobbágytelekkel, úgy a Viz-Szamoson lévő malomrész birtokot eládták Zamosfalvi Mikola Ferencznek. ¹⁾

1643-ban már Nagy-Iklódon lakott Szent-Iványi Miklós és Borbála técsi Nagy Györgyné a már pusztává (praedium) lett Iklód-Szent-Ivánt kijáratván, abban részeit Tholdalaghi Ferencztől és Gábertől kiváltják és erről hiteles okmányt készítenek.

1717-ben Márton Ferencznek testvére osztozik az Iklód-Szent-iványi pusztán eredeti osztálylevelével szerint. Ferencz az akkori haborus időkben elesvén, fia György panaszt emelt atyja testvére Márton ellen, hogy ez apai részét kiadni nem akará, 1738-ban. ²⁾

A családja az 1492. előtt élt Györgytől kezdve ³⁾ következő:

Szent-Iványi Miklós és Borbála técsi Nagy Györgyné testvérek az iklód Szent-Iványi részben osztoztak, mutatja a fönnebb idézett 1643. évi kijárató oklevél.

Hogy Boldizsárnak gyermekei II. Ferencz, Borbála técsi

¹⁾ Kolosmonostori konvent Török Antal közlése szerint.

²⁾ Az eredeti a családnál.

³⁾ E leszármazás a kolosmonostori conventben be helyezett genealogiáról van véve a család közlése szerint Török Antal által. A chronologia szerint a családja némileg hiányosnak látszik.

Nagy Györgyné, Miklós, Gergely, Klára és Anna testvérek voltak, 1646-ban Sárosi János ítélőmester hivatalos esketése igazolja.

II. Ferencznek kitett három gyermekét szintén 1643-ban kelt okmány, 1702-ben törvényesen átírva, mutatja.

Az utóbbi leszármazás az 1777. évi osztálylevél, 1738. évi kérvény és 1791. évi tanuvallatás által igazoltatik, és 1845-ben az erdélyi kir. tábla az iklód-szent Iványi családot itéletileg adományos nemes családnak elismerte.

Nem találjuk a családfán iklód-szent-iványi Szent-Iványi Sámuel, ki 1794-ben Belső-Szolnok megye protokollistája volt.

Szent-Kereszti család. Magyarországon jelenleg Gömör ¹⁾ és Zemplin ²⁾ vármegye nemessége sorában említetik.

A XVII. században találjuk Hont és Komárom megyében. A Hont megyei ágából ismeretes Szent-Kereszti Kristóf, kinek fia volt János, kinek leánya volt Mária, 1738-ban Szegesdy Dániel hitvese, ki többekkel együtt a kitett évben tiltakozott Szent-kereszti Anna Nesith Horváth Lászlóné, Szent-Kereszti Mihály és István ellen Hont megyei Kis-Túr helységbe történt iktásuk miatt. ³⁾

Komárom megyében Szent-Kereszty István 1695-ben szolgabíró volt. ⁴⁾

Trencsin megye nemesi összeírása 1780. évről mint Kocsócson lakozót mutatja fel a Szent-Kereszti családot. ⁵⁾

Magyarországból Erdélybe is átszármazott a Szent-Kereszti család, mint a következő családnál olvashatjuk.

Szent Kereszti család. (Zágoni, báró) Ismert törzse Szent-Kereszty idősb András, ki Magyarországból Szent-Kereszt városból szakadt Erdélybe I. Apaffy Mihály korában, mint lutheranus, és előbb a kolozsvári szerzetes atyáknál organista volt, majd reformátussá lön és Kolozsvár városánál viselt kisebb hivatalokat, ⁶⁾ utóbb a kir. táblánál ügyvéd lett. 1695-ben minden vallás küldvén az erdélyi kancellariához egy titoknokot, a reformátusok őt, mint igen tudóst férfiút küldék fel. ⁷⁾ Már 1708-ban ott tanácsos- és előadó titkárnak olvassuk. ⁸⁾

¹⁾ Bartholomaeides C. Gömör. p. 146.

²⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 117.

³⁾ Szentbenedeki Convent Protoc. BB. pag 339.

⁴⁾ Eredeti oklevél szerint.

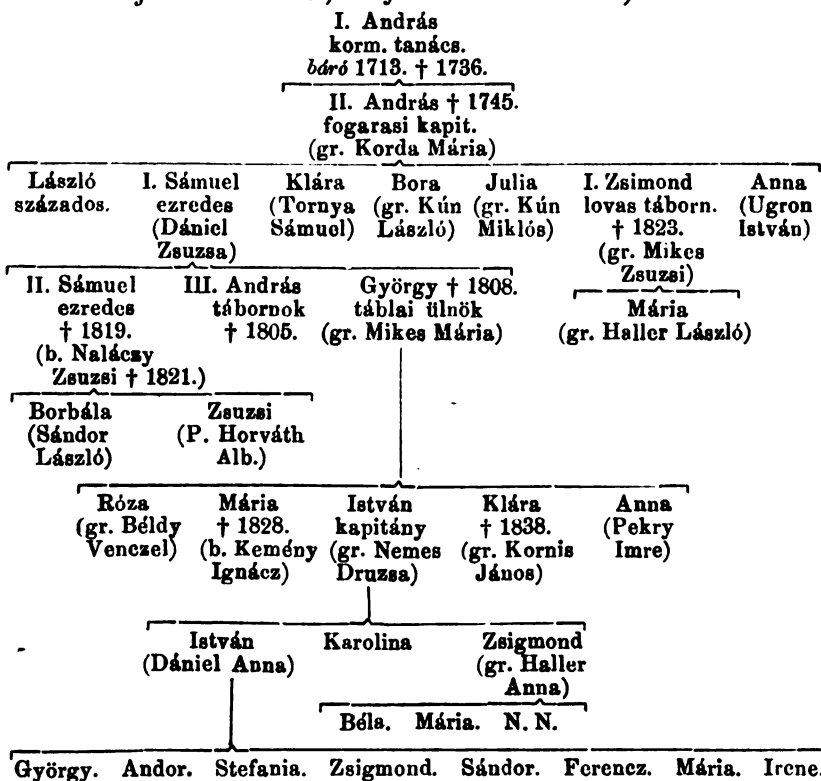
⁵⁾ Szontagh Dániel közlése.

⁶⁾ Apor P. Synopsis Mutationum 193. és 300

⁷⁾ Ugyan ott, és Cserey Mihály Historia 250.

⁸⁾ Hevenessy Mss. tomo XXV. folio 231.

Itt 1713-ig magát igen serényen viselvén, több jószágot szerzett részint pénzen a kincstártól, részint a király kegyelméből, és ekkor egyszersmind báróságot ¹⁾ nyert ujjított és bővített czímerrel, vissza térvén Erdélybe ítélőmesteri hivatalra, majd kormányiszéki tanácsos lett. Jó ember, kitünő jogász és fogalmazó volt. ²⁾ 1727-ben adományban kapta a kibujdosott Mikes Kelemen jószágát, Orbai széken Zágon t, honnan előnevét irta. Meghalt Szebenben 1736. január 31-én ³⁾ Végrendeletet még 1732. febr. 19-én tett, és birtokaiból családi majorátust kívánt felállítani, de utódai ettől, mint Erdélyben páratlantól elállottak. ⁴⁾ Egyik Fia II. A n d r á s, ki előbb tartományi biztos, utóbb fogarasi kapitány s egyszersmind ezredes volt, és meghalt 1745-ben, ⁵⁾ továbbá terjeszté a családot, melynek nemzékrendé ⁶⁾ következő :

¹⁾ Kővári szerint 1713-ban lett báró, Apor szerint 1728-ban Synopsis Mut. 164. lap. Ez utóbbi valószínűbb. — ²⁾ Kéziratai közt maradt fel „Erdély politikai és polgári kormányáról“ műve. Teleki könyvtár fol. 1145. — ³⁾ Apor, Synopsis mutationum 198. — ⁴⁾ Kővári L. Erdély nev. cs. 229. — ⁵⁾ Apor, Synopsis 290. — ⁶⁾ Kővári id. h.

II. Andrásnak mind a három fia katona lett: László százados volt. I. Sámuel mint ezredes halt el a poroszok elleni hadjáratban

I. Zsigmond szül. Zágomban, 18 éves korában 1763. júliusban lett katonává, és két év múlva mint kapitány kilépett; majd ismét beállott, és 30 évig katonáskodott, 1792-től a francia háborúk alatt számtalan érdemet szerzett, már mint ezredes 1796. sept. 3-án a würzburgi csatában különösen kitünteté magát, és ezért Mária-Terézia lovagrendjét kapta. A lunevillei béke után altábornagy lett és ezredtulajdonos; 1814-ben lovassági tábornoki ranggal nyugalomban lépett; meghalt Marosvásárhelyen 1823. dec. 24-én kora 77. évében. ¹⁾

I. Sámuelnek fia András 1794. april. 24-én Villiersnél mint huszár ezredes kitűnő győzelmet vívott a francziákon, melynek emlékére némely angoltiszt barátai egy tiszteleti karddal lepték meg, melyet 1805-ben a marosvásárhelyi ref. tanoda muzeumának ajándékozott, ott kezdvén gyakor tanulását.

A család ősi czimere a paizs udvarában hátulsó lábain álló oroszlán, első lábaival kettős keresztet tartva, mint ezt I. Andrásnak 1708. évbéli pecsétén láthatni. A bárósági diploma szerint a czimer következő: négyfelé osztott paizs, az 1. és 4. vörös udvarban arany oroszlán ágaskodik, első lábaival arany kettős keresztet tartva; a 2. és 3-ik kék udvarban zöld téren fehér hattyú áll, csőrében egy szál nádat tartva. A paizs fölött bárói korona, azon két koronás sisak áll, a jobb oldalból a paizsbelihez hasonló oroszlán emelkedik ki; a baloldalin a paizsbelihez hasonló hattyú áll. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst-kék. ²⁾

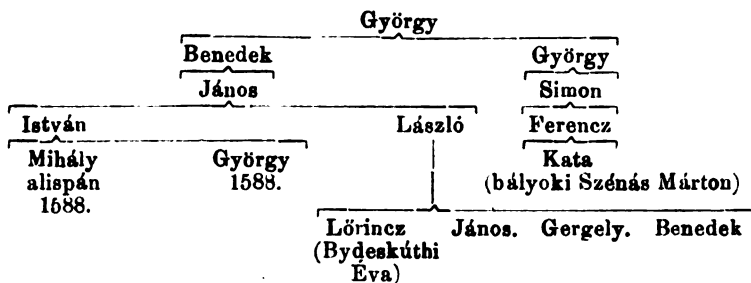
Szent-Királyi család. Közép-Szolnok vármegye ősa családja. Eredetét és nevét azon megyében az Érmellék síkján elterülő Érszent-Király helységétől vette, melyet a család szélesben elágazott fiú- és leány-ivadékai birnak jelenleg is.

A családnak mintegy a XV. század közepétől kezdve a XVI. század végeig terjedt nemzékrendét ismerjük csak, mely ³⁾ itt következik:

¹⁾ Hirtenfeld, Der Maria-Terezien-Orden I. 590—592.

²⁾ Adami Scuta gentil. tomoXII.

³⁾ Décsy Miklós közl.

A család tagjai nagyobbára megyei hivatalokat viseltek. Mihály (ki a táblázaton áll) alispán volt, mint ezt egy, 1588. évből ér-mihályfalvi Ördög György és nővére Kata, köblösi Teke Tamásné részére kelt beiktatási oklevél tanúsítja, mely szerint Szent-Királyi István fia Mihály és György ellent mondanak a fennebb említett személyeknek Ér-Szent-Királyon adományban nyert birtokukba leendő beiktatására nézve.

1616-ban Szent-Királyi Mihálynak neje volt Gencsy Kata.

János előbb szolgabíró, utóbb törvényszéki ülnök 1825. körül.

Jelenleg élnek a családból László, Pál, Imre, Mária Szunyogh Sámuelné Ér-Szent-Királyban birtokosnő. stb.

Tán szintén e család ivadékai volt Szent-Királyi Miklós 1568-ban, ki Miksa császár elleni erdélyi titkos tervekről Balassa levelét Ruber császári vezérrel közölte. ¹⁾

Ugyan e családból eredeztetik Szent-Királyi László, ki Kecs-keméten született 1764. jul. 15-én. Különös ész tehetsége által magasra emelkedett. Pest megyénél 1792-ben már aljegyző, 1798. dec. 18-án másod, 1810. nov. 13-tól első alispán, (közben országgyűlési követ,) 1820. maj. 8-ig, midőn itélőmester, majd végre a hétszemélyes tábla bírója lett. Meghalt Pesten 1833. dec. 17-én kora 70. évében. Két fia maradt :

László Hont megyének 1839—45. volt főszolgabírája, és Mór-cz (szül. 1807. mart. 7-én) a kitünő eszű ellenzéki szónok, egykor Pest megye főjegyző, 1841-től másod, 1845-től első alispánja, 1847-ben országgyűlési követe. 1848-ban Jászkún főkapitány, jelenleg orvostudor. Gyermekai vannak.

Tán e Szent-Királyi család czimere a következő : a paizs eszüst udvarában zöld tér fölött pej lovon kék ruhás magyar vitéz, fekete

¹⁾ Istvánffy Historia. 1685. kiad. 381. (libro XXIV.)

csizmában, vörös fővegben ül, nyereg takarója vörös, balkezevel a kantárt, jobb kezével kivont kardot tart. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett sasszárny között kék ruhás kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ¹⁾

Ezen családnak egyik ága lehetett az is, mely Doboka megyében 1693—1827-ig birtokos volt, de fiágon ott kihalt.

Szent-Királyi Ferencz 1805-ben birtokos Szatmár megyei Pettyénben.

Szent-Királyi család. (Komjátszeghi) Torda megyei nemes család. Közülök Mihály 1791-ben erdélyi országgyűlési követ, és Kolozsvár város tanácsosa és főbirája volt e század két első tizedében Tőle a leszármazás ²⁾ következő :

Mihály 1792. 1820. (Radnótfai N. Mária)						
Zsigmond kir. bánya kapit. 1841. (1. Ujvári József 2. Hoffmann Amália)	Mária (Áron László)	Ágnes (Nessenfeld Ferencz)	Anna.	Jozéfa (Mósa József)	Póli (Papp János)	Antal.
1-től András főhadnagy. (Hoffmann)	Vilma	2-től Lajos.	Gizella.	Ákos.	Ilka.	Gyula.
						Jenő. Kálmán Géjza. Irma.

Mihálynak fia Zsigmond királyi bánya kapitány, 1841-ben egy munkát adott ki ily czím alatt : „Az erdélyi bányászat ismertetése nemzeti gazdasági és magánjogi tekintetben“ Kolozsvárott.

Szent-Királyi család. (Sepsi szent-királyi) Háromszéki székely család, melyből József kir. táblai ülnök 1825. körül. Tán e család őseinek egyike volt Benedek, ki Sepsi-Szent-Királyban született, és 1617-ben külföldi egyetemeken tanult. 1619-ben Marpurgban egy hittani magyar munkát nyomtatott. ³⁾

Szent-Királyi család. (Kis-Sárosi) Küküllő megyei Kis-Sárosról írja magát, és azon megyében most is birtokos, elterjedve több megyében. Ismeretesebb közülök József, az 1791. évi erdélyi országgyűlésen Kolos vármegye követe.

Sándor, Lajos, Ferencz, Mózes és Zsigmond Küküllő megyében hivatalt viseltek 1848. előtt.

Anna Komáromy Istvánné, Balástelkén birtokos.

¹⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII.

²⁾ Török Antal közl.

³⁾ Benkő Transylvania gen. II. 411.

Szent-Királyi család. (Pálosi) Lehet, hogy a főlebbivel. 1742-ben élt közülök József. ¹⁾

Pálos helység, honnan előnevük van véve, Felső-Fejér megyében fekszik.

László F.-Fejérben állomási biztos 1831. körül. Ignác és Teréz Páloson birtokosok.

Ezen elősorolt Szent-Királyi család valamelyikének ősei közül volt Kelemen, ki 1603-ban Básta üldözése elől többed magával menekült Karansebesre. ²⁾

Szent-Királyi néven élnek meg Lajos, kinek neje Kővárvidéken N.-Nyiresen, — és Gábor, kinek neje Várhegyi Eliza Torda megyében M. Kookon birtokos.

Szent-Kiriák család. Szent-Kiriák László és György 1762-ben Mária Teréziakirályaszonnytól kaptak címeres nemes levelet. ³⁾

Címerök a paizs kék udvarában zöld téren álló vörös lábú és csőrű fehér galamb, csőrében arany olajfa galyat tartva. A paizs fölötti sisak koronáján zöld ruhás kar könyököl, három arany levélből álló olajfagalyat tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstkék.

Szent-László család. Szatmár vármegyei nemes család. Szent-László István e század elején birtokos Vetésen. ⁴⁾ Egyik ágából Sándor 1722-ben Nógrádban Surányban fordul elő.

Szent-Léleky család. Zemplin és Szatmár vármegyei nemes család. Zemplin megyében e század elején birtokos Kucsin helységben ⁵⁾ Antal 1830. körül Zemplin vármegye aladószedője volt.

Szatmár megyében ifj. Antal 1790-ben jegyző, 1796-ban aladószedő, 1808-ban számvevő, József 1825-ben az eperjesi kerületi tábla jegyzője, Szatmár és Sáros vármegye táblabírája.

Szent-Margitay család. Ismeretes János, ki a kolosvári unitária főiskola igazgatója volt 1592-től haláláig 1596-ig. ⁶⁾

Szent-Máriay család. (Erdő-teleki) Heves vármegye és régi családja, melyből Lambert 1334-ben Erdő-teleket ősi joggal öröklötte. Ezen Lamberttől egy ágon a családfa mai napig következőleg ⁷⁾ sarjadzott:

¹⁾ Apor, Synopsis Mutationum 290.

²⁾ Bethlen Wolph. Hist. V. 461.

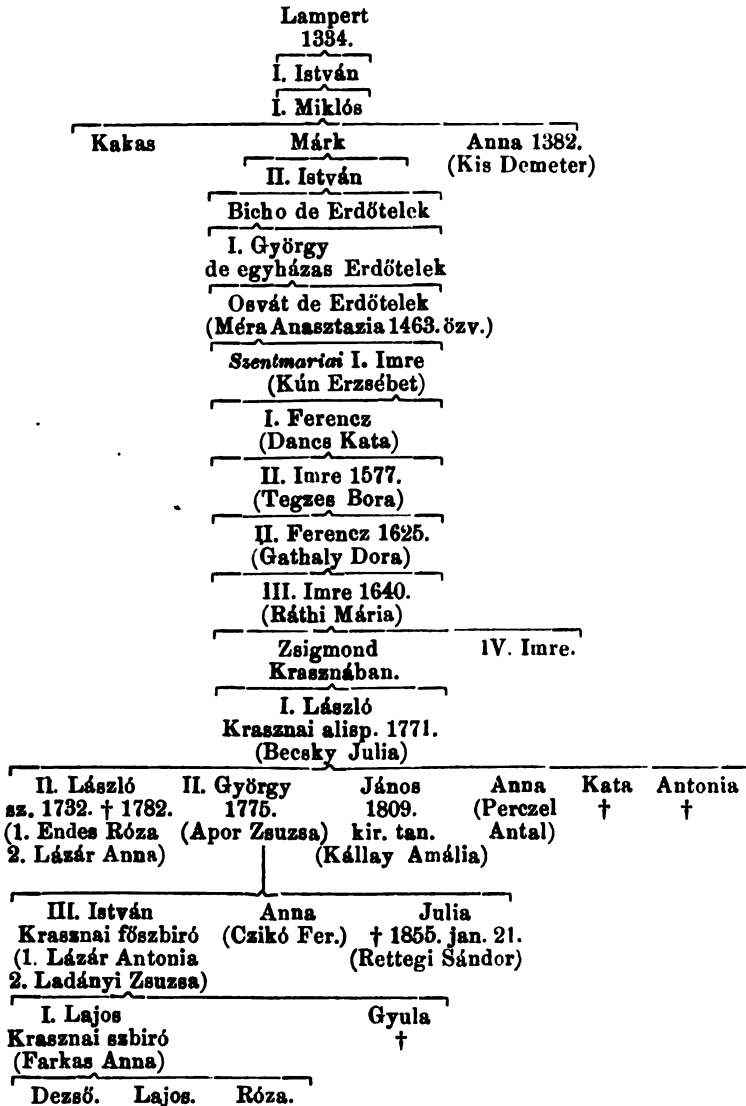
³⁾ Collect herald nro. 45.

⁴⁾ Szirmay, Szathmár várm. I. 135.

⁵⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 391.

⁶⁾ Székely S. Unitária vallás tört.

⁷⁾ Hodor K. közl. szerint.

A táblázaton állókról keveset mondhatni. Heves megyéből a család egyik ága, mely a táblán lehozva van, Kraszna megyébe szakadt — úgy látszik — III. Imre személyében, mert ennek özvegye Ráthy Mária már Percsenben lakozónak említi fiát Zsigmondot, kinek fia I. László azon megyében 1771-ben alispán volt. Ennek fia II. László Percsenben született 1732-ben és meghalt 1782-ben. Kraszna vármegye kir. pénztárnoka volt, mint halotti czímerén e föl-

írás mutatja : *Spectabilis ac Perillustris Ladislaus Szentmáriai de Erdőtelek, Plur. J. Cottuum Pr. Assor. J. Cottus Krasznen R. Ptor. Natus in Percsen 14. Xbris 1732. Denatus in Somlyó die 17. nov. 1782.* Két nejétől sem maradt gyermeke. Testvéreivel együtt 1775-ban Külső-Szolnok megye előtt produkált.

II. György nejétől Apor Zsuzsától három gyermeket, két leányt, és egy fiút hagyott : Istvánt, ki Kraszna megye főszolgabírája, 1825-ben törvényszéki ülnök volt. Kétszer nősült. Fiai Lajos és Gyula, ki elhalt. Amaz 1848. előtt Kraszna szolgabírája volt, és három gyermeke a táblázaton látható,

János 1809-ben kir. tanácsos és kir. hivatalos az erdélyi országgyűlésre. Tán fia már azon János, kit 1840-ben kir. tanácsos és alispánul olvasunk, ki az 1846. és 1848. évi erdélyi országgyűlésen kir. hivatalos, az 1840. évi pozsonyi országgyűlésen Kraszna megye követe volt. Meghalt 1849-ben. Tán ennek testyére László szolgabíró, utóbb számvevő 1836-ban, kinek özvegye Lázár Anna O-Keczele, Percsenben s egyébütt birtokos.

A táblán álló Miklósnak leánya Anna (vagy Annicske) még élt 1382-ben, midőn az erdőteleki jószágából őt illető leány negyedet testvérétől unokájának Bichónak adja, ki 1387-ben abba Garai Miklós új adománya mellett be is iktattatott.

1550-ben II. Imre és osztályosai nagyanyjok Kún Erzsébet után Ugocsa megyei salánki és nagy és kis-karaszlói birtokukból részeket igénylik. ¹⁾

Nincsenek a táblázaton a következők :

Erdőteleki Szent-Máriay Mátyás 1570-ben Zemplin, 1583-ban Ung megye jegyzője, ²⁾ ki 1577. febr. 19-én bizonyoságot tesz arról, hogy I. Imrének I. Ferencz, ennek II. Imre volt fia. Egy oklevél szerint ezen Mátyás egyrésztől, másrésztől Mihály, Ferencz és György mint kápolnás erdőteleki és szent-máriai birtokok, és osztályos rokonok voltak azon birtokokban, melyek reájok Szent-máriay Osvátról szálltak.

Szent-Máriay Benedek mester, ki 1520-ban Zemplin megyei Ond helység felét és három darab szőlőt per utján vissza váltott Gercaely Miklostól és nejétől Erzsébettől.

1590-ben Borsodban élt Mihály, kinek neje Lengyeldi Kata volt.

¹⁾ Szirmay C. Ugocsa 86. 87.

²⁾ Szirmay C. Zemplin not. hist. 329. 338.

Ugyan ekkor éltek György (Nógrádban) és Ferencz unokatestvérek, birtak Pest megyében Pandfaluiban, Kecskeméten. Heves megyében Felső, alsó Erdőtelek, Kövesd, Szentmária, Thenk helységben, Nógrád megyében Andrásfalva, Piliny, Perzse és Terbeléd helységet, — úgy látszik — anyjok Pilinyi leány után. A két rokon összeveszván, egymást megszebék és Ferencz sebeiben meg is halt. Ezért notán javaikat veszték, és 1592-ben Rudolf király azokat Oroszi Jánosnak és Kiss Andrásnak adományozta; ezektől Pethe László kamarai elnök s fia Márton szerzék meg, és kir. jóváhagyást és beiktató parancsat nyertek, de Szentmáriay György a beiktatásnak fegyveresen ellenszegült, míg ő is 1601. évi télen elhalván, özvegye Kendercsi Mária birtokban maradt, mind a mellett ezután a beiktatás megtörtént. ¹⁾ Nevezett György 1597-ben Nógrádban birtokos volt Törincs, Fekete erdő, Kis-Dolyán, Nagy-Arany, Nádasd, Kis-Törincs, Litketelke, Tarnóc, Novák, Fábianfalva helységekben és pusztákban is. ²⁾

1601-ben éltek Zsófia, Anna és Farkasnak fiai.

István, kinek neje Pécsy Éva volt.

Nincs a táblán Ferencz, ki előbb a császári hadseregben szolgált. utóbb II. Rákóczy Ferencz (1703—1711) forradalmában ennek ezredese volt. ³⁾

Nincs a táblán azon Ferencz sem, ki a Martinovicsele dolgokba keveredvén, 1795-ben Budán lefejeztetett. Búcsú levele erdélyi rokonainál olvasható.

Általában a táblázatról a magyarországi ágazat egészen hiányzik, holott e század elején is a család Szatmár megyei Ökörítő és Porcsalma helységekben birtokosnak iratik, ⁴⁾ és azon megyében János 1808-ban tiszti aljegyző volt.

Zemplin megye nemessége sorában említi Szirmay ezen családot *de eadem et Hlinik* elnévvel. ⁵⁾ Ezekből József ott esküdt 1821-ben.

A család czimere a paizs udvarában álló magyar vitéz, kivont kardja hegyén levágott törökfejet tartva; a paizs fölötti sisak koronáján szintén kar könyököl kivont kard hegyén levágott törökfej vérzik.

Szent-Mártonyi család. Abauj, Heves megye nemes családja. Ezek közül Ferencz 1770—87. Váci kanonok. Szentmártoni Jakabnak fia Sebestyén élt 1460-ban. ⁶⁾

¹⁾ Hornyik J. Kecskemét III. 5—6 és a Jászói konvent Hodor szerint. —

²⁾ Nógrád megyei jegyző könyv 1597. évi. — ³⁾ Szirmay, C. Zemplin not. hist. 292. — ⁴⁾ Szirmay Szatmár vármegye II. 121. 128. — ⁵⁾ Szirmay Zemplin not. top. 109. — ⁶⁾ Kaprinai Dipl. II. 447.

Erdélyben szintén van hasonló nevű család Alsó Fejér megyében, hol Gergely 1825- körül adóíró biztos, Györgynek özvegye Brinyi Anna birtokos ott Maros Szent-Imrén.

Régebben előfordúl e néven Bálint tordai unitária iskolai igazgató, 1596-ban Kolozsvárra tétetett. 1678-ban János (v. József) Toroczkón ugyan az ¹⁾

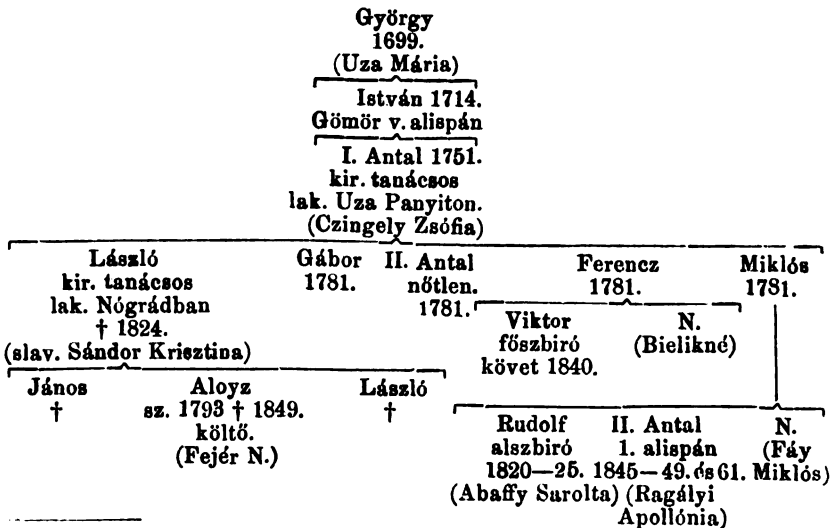
Szent-Mihályi család. Zemplin vármegye nemes családja, birtokos ott Nagy-Géresen. ²⁾

A Szilágyságon szintén él ily nevű család, névszerint Feren cz birtokos Varsolczon és Szilágyszegen.

Szent-Miklóssy család. (Primóczi) Gömör vármegye ismertebb nevű nemes családja, mely előnevét Szepes megyei Primócz helységről írja. Eldődei közül lehetett azon Szent-Miklössy (az oklevélben de Zenth-Miklós) Jakabnak fia Benedek, ki 1460-ban élt. ³⁾ Valamint tán azon Szent-Miklóssy Benedek is, ki 1633-ban Vizkelethy Judit Dóczy özvegye ellen tiltakozik, kinyilatkoztatván, hogy ő kész tisztartói számadását elkészíteni. ⁴⁾

A család ősei közül volt Szent-Miklóssy Feren cz, kinek Palocsay Annától fia volt Sándor.

Azonban e család nemzékrendjét családi közlés hiányában csak a XVII. század végén élt Szent-Miklóssy György től közölhetjük, a mint következik :

¹⁾ Székely S. Unitária vallós tört. 105. 148. — ²⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 291. — ³⁾ Kaprinai Dipl. II. 447. — ⁴⁾ Sz. benedeki Convent Protoc LL. p. 285. nro 194.

A tábla élén álló György nejével Uza-Panniti és Szaszfai Uza Máriával kapott Uza-Panniton birtokot. Fia I. István Gömör megye másod, és 1714-től első alispánja, 1715-ben követe volt. ¹⁾ Ennek fia I. Antal kir. tanácsos, ki ellen az Uza család tiltakozott. ²⁾ Ennek fiai közül László Gömör megyei Királyi helységből Nógrád megyei Erdő-Tarcsára tette lakását. Meghalt 1824-ben. Ennek egyik fia Aloys (Alajos) született Királyiban 1793. oct. 12-én. Nógrád megyénél 1817. tisztt. 1818-ban valóságos aljegyző lett, és az volt 1826-ig, midőn elvonult, és magányában az irodalomnak élt. Meghalt 1849. april. 6-án. ³⁾

Ferencznek fia Viktor Gömör megyének 1832-től al-, 1836-tól főszolgabírája 1839-ig, a midőn országgyűlési követté választatott.

Miklósnak fiai: Rudolf 1820—1824. Gömör megye alszolgabírája volt. Nejétől Abaffy Saroltától gyermekei vannak; és III. Antal, Gömör megyének 1839-től másod alispánja, újra megválasztva 1842. maj. 25-én is, 1845. maj. 29-én első alispán lett és volt 1849-ig. 1861-ben ismét első alispánnak választatott.

Hogy e táblázat nem teljes, mutatja az, hogy rajta nem találjuk: Zsigmondot, ki 1726-ban Timonnal levelezett. ⁴⁾

Emilia báró Luzénszky Jánosné, kinek leányát Luzénszky Emiliát szintén Szent-Miklóssy vette nőül.

József, ki 1815-ben Gömör vármegye főjegyzője volt, és I. Antal ismeretlen nevű testvérének fia.

A ujabb időben Gömör megyénél tisztviselők voltak még: Ágoston 1832—1836. főszolgabíró.

Gusztáv 1842-től 1845-ig alszolgabíró.

Pál 1861-ben alszolgabíró.

A család czímere a paizs kék udvarában fészken ülő, és fiait mellette vérevel tápláló fehér pellikán, a paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett fekete sasszárny között meztelen kard áll, hegyével fölfelé, hegyén turbános törökfej vértzik. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Úgy látszik, — a család egyik tagja báróságot is nyert, de ágát czímével együtt sirba vitte. ⁵⁾

¹⁾ Bartholomaeides C. Gömör pag. 76.

²⁾ Protocol. C. Gömör pag. 209. 210.

³⁾ Életrajza olv. Toldy Fer. A magyar költészet kézikönyve II. 183.

⁴⁾ Kaprinai Mss. A tomo 48. pag. 146.

⁵⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII. hol bárói czímere látható.

Szent-Miklóssy család. (Mező-Szent-Miklósi) Szatmár vármegyében találjuk a XVII. században, a midőn Mező-szent-miklóssy János 1601-ben Szatmár megyei Mező-Terem, Vetés, Petény másképp Bazánd, Nagy és Kis-Hodos helységben királyi adományban részbirtokot kapott. ¹⁾

Í: Tán ezen család ivadéka az is, ki 1730—32-ben Zemplin vármegyében Bekecs és Monok helységet zálogjogon bírta. ²⁾

Szatmár megyei Szent-Miklóssy család egyik tagja János, Szatmár vármegyétől 1790. sept. 13-án kivett nemesi bizonyítványát Krassó megyében, hol altűgyész volt, 1791. april. 5 én kihirdetteté.

Tán e családból József 1787-ben a Tiszántúli ker. táblánál irnok.

Szent-Miklóssy nevű család Trencsin megyében is élt, névszerint 1690-ben Domanikon és 1720-ban Morva Liszkón a nemesi lajstrom szerint. ³⁾

Szent-Miklóssy család. (Másképp Kállay) Ismeretes közülök Pál, 1753-ban Gömör megyétől kapott nemesi bizonyítványát 1776. jun. 10-én Nógrád megyében kihirdetteté, ennek fia István 1794-ben Bihar megyében Tordán reform. predikátor, utóbb ugyan az Kaba helységben, 1799. april. 20-án Nógrád megyétől nemesi bizonyítványt vett ki fia részére is. Fia Lajos szül. 1794. Tordán, utóbb kereskedő Debreczenben, mint ilyen 1834. april. 11 én Nógrád megyétől nemesi bizonyítványát kikapta. ⁴⁾

Szent-Miklósi család. (Szőkefalvi) Küküllő megye nemes családja. Sámuel ott 1794. adórovó biztos, Bálint ott törvényszéki ülnök és számvevő biztos, Sámuel szolgabíró, mindketten 1844. körül, Sándor ugyanott útbiztos 1831-ben. István szolgabíró Torda megyében 1825-ben.

Tán ebből származtak György marosvásárhelyi tanácsos 1848. és Károly ugyan ott kir. táblai ügyvéd 1848-ban.

Itt említhető meg minden következtetés és összekapcsolás nélkül azon Szent-Miklóssy Mihály is, ki Horvátországból eredt, és Er-

¹⁾ Szirmay, Szatmár várm. II. 34. 139. 198. 276.

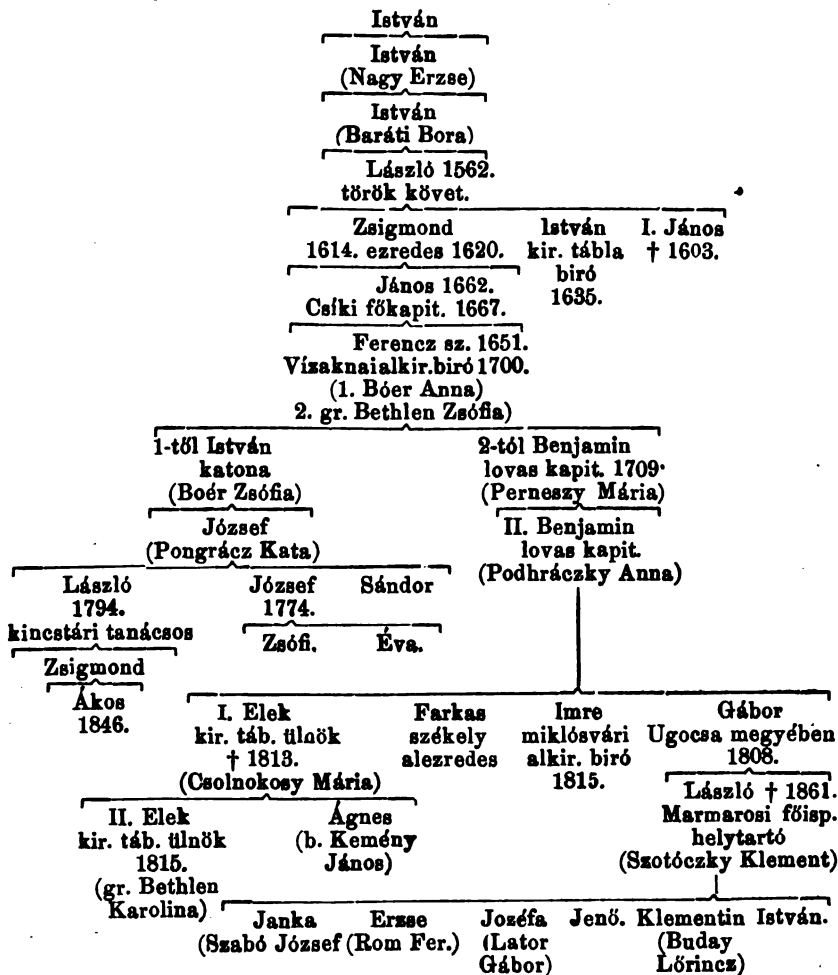
²⁾ Szirmay, C. Zemplin not. top. 170. 230. Más család lehetett az, melyből Zenthmiklóssy István vajda fiának Mihálynak özvegye Draga 1417-ben Ugocsában Isóföldét bírta. (Szirmay C. Ugocsa. 176).

³⁾ Szontagh Dániel közl.

⁴⁾ Megyei jegyzőkönyv. 671. sz. a.

délyben unitárius lelkész volt, a szombatosok hive, és író. Meghalt 1668-ban. ¹⁾

Szent-Pály család. (Homoród-szent-páli) Udvarhelyszéki törzsekös székely család. Törzse István, állítólag 1220-ban II. András királytól a szentföldön mutatott vitézségeért adományt kapott Homoród-szent-pál helysége. ²⁾ Ennek utóda volt (mintegy ötöd izen) szintén István, kitől a családja következőleg ³⁾ sarjadzott le :

¹⁾ Benkő Transylv. gen. II. 242.

²⁾ Szirmay C. Ugocsa p. 160.

³⁾ Ugyan ott, és Kővári Erdély nev. es. 230.

A táblán állók közül Lászlónak egyik fia János Báthori Zsigmond híve és ettől kapta Alamort és Csanád helységeket, melyeket fiaitól I. Rákóczy György visszavett. ¹⁾ Ő ölte meg Barcsay Gaspárt. Elesett az apáczai csatában; ²⁾ másik fia István kir. táblabíró volt 1635-ben; ³⁾ harmadik fia Zsigmond ezredese volt 1614-ben Bethlen Gábornak, kitől 1620-ban Szatmár megyében Méhtelek helységben birtokot kapott adományban. ⁴⁾ Úgy látszik, az ő neje volt Petki Erzsébet, kit 1640. jul. 31-én mint özvegyet Toldalagi Mihály vett nőül. ⁵⁾

Zsigmondnak fia volt János jeles katona, 1622-ben Kemény János részén harczol, és Brassó táján az oláhokat megveri. Azonban Kemény eleste után, Apaffy által a görgényi országgyűlésen notát kapott. ⁶⁾ Utóbb azonban kegyelembe jő, és 1667. Csiki főkapitány lett; beiktattatott mart. 28-án. ⁷⁾ Fia volt

Ferencz (szül. 1651-ben Kővári szerint) Vizaknán volt alkirálybíró, mely hivatalát az ugynevezett Gerébházzal együtt a Haller családtól megvette, később kibocsátá. Verbőczy Hármas törvénykönyvét magyarul versekben fordítá és adá ki Kolozsvárott 1701-ben. Egyéb verseket is irt. Két nejétől fiai által két ágra szakadt családja. Fióának Istvánnak maradéki közül László, tán az, ki 1792-ben vérgyilkoltatásért perbe idéztetett, ⁸⁾—1794-ben kir. kincstári tanácsos, s többször orsz. gyűlési kir. hivatalos volt. Ennek Zsigmond fiától unokája Ákos 1846-ban Belső-Szolnok megyében adóbiztos. László testvére József 1794-ben a fiscalis directionál irnok. Sándor, tán az, ki 1815-ben Kolos vármegyénél igtató, vagy a ki ekkor Vizaknai alkirálybíró

Ferencznek második nejétől gróf Bethlen Zsófiától fia: Benjamin Rákóczy II. Ferencznek 1709-ben lovas kapitánya, midőn Rákóczy egy jó ló szerzésével megbizza. A mint e lovat Benjamin Ugocsa megyében Halmin keresztül viszi, beleszeret osztopáni Perne-

¹⁾ Kemény János önéletírása. Kiadta Szalay L. 22. és 525.

²⁾ Wolph. Bethlen tomo V. pag. 408. Szalárdy 146.

³⁾ Kállay Székely nemz. 268.

⁴⁾ Szirmay, Szatmár várm. II. 208. E helységben a szentpályi család ezased elején is birtokos.

⁵⁾ Mikó, Szabó Kár. Erdély tört. adatok IV. 65. Haller Gábor naplójában.

⁶⁾ Kazy, Historia Hung. II. 250. 251.

⁷⁾ Kállay Székely nemz. 288. ki hibásan idézi ez adatra Bethlen Jánost, ki csak 1668-ig irt. — Benkő, Csík, Gyergyó és Kászon. 52.

⁸⁾ Szirmay C. Ugocsa pag. 161—162.

szgy Gábornak leányába Perneszy Máriába, és eljegyzi. A forradalom buktával menekült, de 1718-ban kegyelemre haza térvén, jegyesét elvette. ¹⁾ Ettől lett fia

II. Benjamin kapitány a Ghillányi lovas ezredben; kinek ne-jétől Podhraczký Annától gyermekei:

1. Elek erdélyi ítélő mester, s királyi táblai ülnök 1794-ben. Meghalt 1813-ban. Ennek egy leánya és egy fia maradt: Elek 1815-ben már kir. táblai ülnök.

2. Farkas a székely huszár ezredben alezredes.

3. Imre előbb tordai sós-kamarai Perceptor, utóbb 1815-ben már Miklósvár szék alkirálybirája.

4. Gábor, ki nagyanyjai birtokukba Ugocsa megyébe telepedett, ott táblabíró volt, birta a Halmi urodalomban Bábonyban és Kökönyösdön. ²⁾ Ennek egyik gyermeke László Ugocsa megyének 1839-ben főszolgabirája, és az 1836. 1839. és 1843. évi országgyűlésen követe, 1845-től 1848-ig Máramaros megye főispáni administratora. Meghalt 1861. maj. 29. eltemettetett Halmiban. Nejétől monyászi Szo-tóczy Klementinától gyermekei a táblán láthatók.

A családfa nem teljes. Többen hiányzanak róla. Úgy látszik — Ferencznek testvére volt azon Ignác, kinek neje Báldon lakott és mint özvegynek házát 1674. körül földig lerontatá Bánffy Dénes. ³⁾ Ez Ignácznak lehetett fia Ignác 1729-ben főkapitány. ⁴⁾

Tán Ferencznek első nejétől voltak még fiai Ferencz és István Vizaknán 1729-ben. ⁵⁾

Még régebben élt ezeknél azon István, ki előnevét Szövényfalváról írta, ⁶⁾ és 1643—44-ben I. Rákóczy György híve volt. ⁷⁾

Nincsenek a táblázaton:

Ádám, kinek 1782-ben neje Miske Ágnes élt.

Károly 1815-ben Küküllő megye törvényszéke ülnöke, és kir. dézmaszedő.

Daniel Kolos megyei számvevő biztos 1831-ben, másik Daniel ugyan ekkor Zaránd várm. levéltárnoka.

¹⁾ Szirmay C. Ugocsa, 161.

²⁾ Szirmay C. Ugocsa 157. 174.

³⁾ Cserey Mihály Hist. 75.

⁴⁾ Apor P. Synopsis Mutationum 290.

⁵⁾ Ugyan ott.

⁶⁾ Ötvös Ágoston, Rejtelmes levelek 40.

⁷⁾ Katona Hist. critic. XIII. 144. Kövári Erdély tört. V. 84. Kemény János önéletírása 429. l.

József kir. táblai ügyvéd Maros-Vásárhelyen 1848 ban.

Elek 1836-ban Alsó-Fejér megye főbírája, és orsz. gyűlési királyi hivatalos, és István ezredes és 1848. előtt királyi hivatalos. Ezek ketten tán a táblán álló II. Eleknek fiai voltak.

Zsigmondnak örökösei Pál és Eszter Daczó Györgyné Girbón és másutt; továbbá

Sándor, György, Mihály, Lajos és Ignác több helyen birtokosok.

Tán szintén ezen családból eredtek, noha előnév nélkül találjuk: István 1794-ben Gyulafejérvár kir. pénztárnoka et tanácsosa és Lőrincz kincstári gyakornok szintén 1794.

Úgy látszik e család egyik ága volt csak, mely előnevét Novajról irta, és melyről alább leszen emlékezés.

Trencsin megyében a nemességi összeírás 1646. mutatja e családot, de Jánosban ott 1660-ban kihalt. 1781-ben Pruszkán ismét találhatik egy, de más családbeli. ¹⁾

Szentpály család. (Kolos-szentpáli) Hodor szerint e családnak a Kolos megyei Szent-Pál helység volt ősi fészke a XIII.—XVI. század folytán. 1295-ben a Borsay nemzetségből származott comes Szentpály Rudolf fia Gyula birta a Sasság föld felét. ²⁾

1523-ban Szentpályi András (de eadem) elcseréli Ugrócz helységet úsküllői Ördög Péterrel Úsküllő helységeért. ³⁾

1555-ben élt Menyhért.

Ez idő tájban, vagy később hid-almási Szentpály László, ki leányai Anna, és Erzsébet nevekben is Babuczai birtokát elakará idegeníteni, de rokonai Valkay Fruzsina stb. tiltakoztak; Anna nővérének hagyományozta Hidalmás, Ugrócz és Felegregy helységbeli birtokait. ⁴⁾

1626-ban élt Menyhért és Sombory Sára.

Szentpály család. (Novaji) Ismeretes közülök András, ki 1642-ben élt. ⁵⁾ Ennek leánya Borbála lőrincz-révei Koncz Andrásné birta Kolos megyében Novajt, Báldot, Csetelkét és Kis-Sarmás felét. ⁶⁾

Azonban a novaji Szentpály család valószínűleg csak egy ága a homorod szent-páli Szent-Pály családnak, melyről feljebb olvashatni.

¹⁾ Szontagh Dániel közl.

²⁾ Szereday Series Eppor. Transylv. 31.

³⁾ Kolosmonostori Couvent.

⁴⁾ Doboka vármegye Prot. DD. folio 55.

⁵⁾ Mikó Imre, Szabó Kár. Erdély tört. adatok IV. köt. Haller naplója.

⁶⁾ Kemény József gróf Stematogr. gyűjt. VIII. Hodor szerint.

Szentpétery család. (Románfalvai †). Kihalt család, melynek következő ¹⁾ nemzékrendje ismeretes:

János					
(Csúzy Fruzsina)					
János 1578.	Pál.	Anna (Beniczky János)	Kata (Tőkés Ujfalussy István)	Borbála (Chimory Imre)	Magdolna (Turóczy Albert)
János (Lencse Zausza) özv. 1656.					
János 1656. gyermek.					

Szentpétery család. (Sajó Szentpéteri) Borsod vármegye kihalt birtokos nemes családja, mely főleg a múlt században virágzott. — 1670. táján élt őse Szentpétery István, kitől ily családfa vette eredetét:

István					
1670. körül.					
(Újváry Mária)					
Imre					
(Puky Éva)					
András					
Borsodi szbiró 1724.					
Kristina (Fáy László)	Erzse (Vass László)	Éva (Ragályi Ferencz)	Kata (gr. Ráday Gedeon)	Klára (Szemere László)	Judit (Szeremley Károly)

Imre 1698 Borsod megyei Szentpéteren szőlőt, Alacsán, Sze-nyefalván, Dusnokon, Harnóczon, Szentmártonban részbirtokot kapott Onódy Gáspárral kir. adományban. ²⁾

E században a család fiágon is már elenyészett.

Valószínű, hogy e család egyik őse volt azon Szentpétery Bálint, ki 1564-ben Wittebergában tanult. ³⁾

Más Szentpétery családból kellett erednie azon Lászlónak, ki 1505-ben Valkó vármegye rákosi orsz. gyűl. követe volt. ⁴⁾

Valószínűleg azon Szentpéteri család is különböző volt ettől, mely 1660-ban Győr megyei Alsó-Szana pusztára adományt kapott.

Szentpétery család e század elején Zemplin megye nemessége sorában is említetik, ⁵⁾ valamint Szatmár megyében Ucskán Szentpétery Zsigmond birtokos volt. ⁶⁾

¹⁾ Rajcsányi Deduc. geneal. II. 48.

²⁾ Liber rogus folio 457.

³⁾ Bartholomaeides C. Gömör pag. 45.

⁴⁾ Jászay, A magyar nemzet napjai 157. És Kovachich Suplem. ad vestig. Comit. III. 338—336.

⁵⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 116.

⁶⁾ Szirmay, Szatmár várm. II. 262.

Szent-Péteri család. 1760-ban nemesítetett meg Mária Terézia királyasszony által.

Czímere a paizs ezüst udvarában álló vörös ruhás, sárga öves, sárga csizmás, prém kalpagos magyar vitéz, oldalán fekete hüvelyű kard lóg, kinyújtott jobb kezével keresztbe helyezve két érc kulcsot tart. A paizs fölötti sisak koronáján egymásra helyezve kiterjesztett két fekete sasszárny lebeg, közepén az eltérben arany csillag ragyog. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstvörös. ¹⁾

Tán e család ivadéka János, ki 1822-ben Arad megye kétségtelen nemesei sorába iratott. ²⁾ És tán azon híres ezüst és dombor művész Szentpétery József is, ki Rimaszombatban született 1781. april. 12-én; meghalt Pesten 1862. jun. 13-án.

Szentpétery család van, vagy volt Kraszna megyében is, melyből ott Sámuel 1835-ben törvényszéki ülnök, és adó író biztos.

Régebben Szentpétery néven Mihály sárospataki tanár volt 1641-ben; meghalt ott 1645-ben. ³⁾

Szentpétery család. (Zalathnai). Közülök János Csikszéki fő orvos 1848. előtt. Tán rokonai Domokos 1794-ben Erzsébetvárosi tanácsnok, és Dániel 1815. Hunyad megyei irnok.

Szent-Tamássy család. Ismeretes közülök Mátyas 1655-ben csornai prépost, 1659—1662-ben korbovai püspök. ⁴⁾

Szenyes család. Ugocsa vármegye nemes családja, mely több mással 1750-ben Péterfalva helységre nádori adományt kapott. ⁵⁾

Szeőcs család. *Lásd Szőcs cs.*

Szeőke család. (Óvári) Szatmár vármegye adományos nemes családja. Törzse Szeőke Mihály Szatmár várában hadnagy, ki 1563-ban Miksa királytól azon megyei Óvári helységben részbirtokot kapott adományban. Tőle következőleg ⁶⁾ sarjadzott le a család :

Mihály
1563. várhadnagy
István 1610.
Szatmári szbiró
(Vetéssy N.)
Folyt. a köv. lapon.

¹⁾ Adami, Scuta gentil. tomo XII.

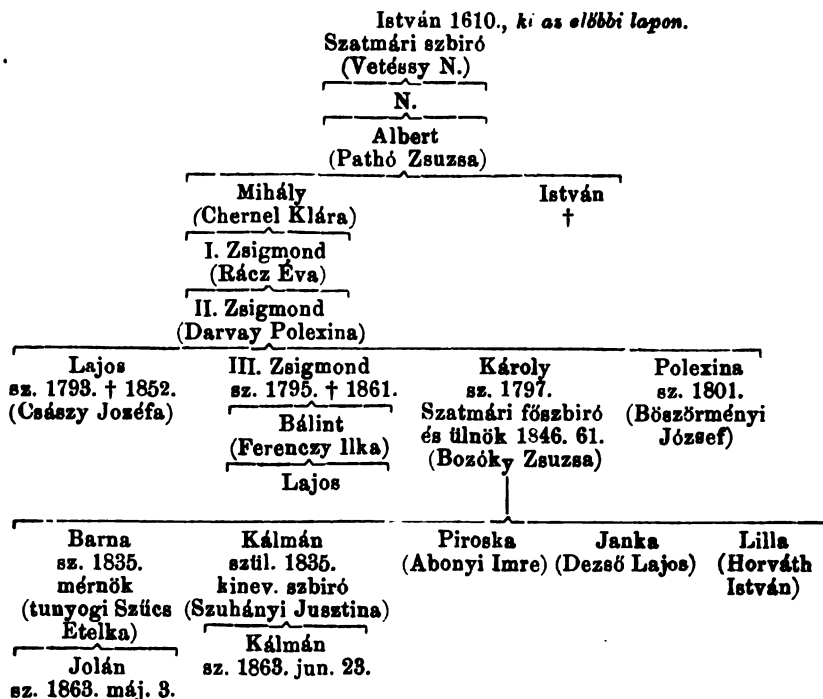
²⁾ Jegyzőkönyvi 1252. sz. a.

³⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 215.

⁴⁾ 1655 : 80. és 1659. és 1662. évi törv. záradék.

⁵⁾ Szirmay C. Ugocsa p. 125.

⁶⁾ Luby Károly közlése családi adatok nyomán.

Mihálynak a szerzőnek fia István 1611-ben Szatmár vármegye szolgabirája volt. ¹⁾ Nejétől Vetéssy leánytól: nem tudni, mily nevű fia volt? — én úgy hiszem, fia azon Szeőke Mátyás lehetett, ki 1620-ban Szathmár megyei Komlód-Tótujfaluban királyi adomány mellett részbirtokba beiktattatott. ²⁾

Istvánnak unokája Albert, kitől szakadatlanul jö le a család nemzékrendje.

III. Zsigmondnak egyik fia Károly Szatmár megyének 1823-ban esküdte, 1832-ben al-, 1846-ban főszolgabirája lett, 1861-ben ismét törvényszéki ülnökké választott, 1863-tól azon megyének kinevezett helyettes alispánja. A táblán álló gyermekei közül az idősb Barna okleveles mérnök és építész, az ifjabb Kálmán 1858-ban Szathmáron cs. kir. figyelő, 1863-tól ugyanazon megyénél kinevezett alszolgabíró. Mindkettő házas és gyermekök van.

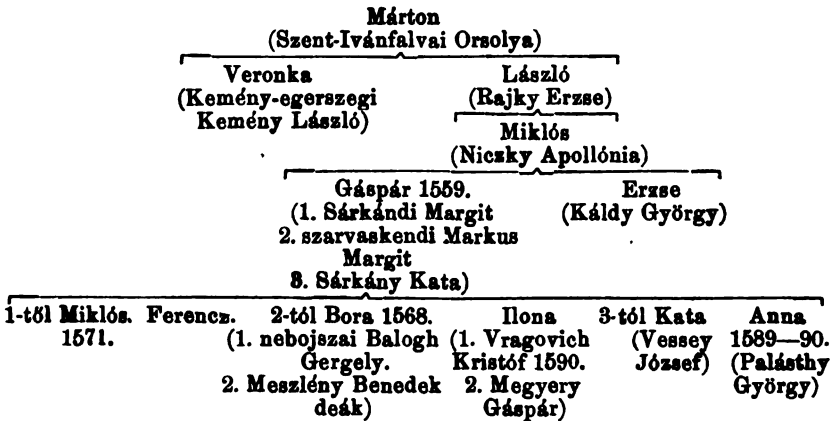
Egészen más Szeőke család lehetett az, mely 1628-ban II.

¹⁾ Szirmay, Szathmár várm. II. 132.

²⁾ Ugyan ott. II. 210.

Ferdinand királytól Veszprém megyei Ardolod pusztára adományt kapott. ¹⁾

Szép család. (Szentgyörgy-völgyi és szent-ivánfalvai) Dunántúli régi nemes család Zala, Vas megyékben. Ismert törzse Szentgyörgy-völgyi Szép Márton Szent-Ivánfalvai Jánosnak leányát Orsolyát vette nőül, és következő családot alkotott. ²⁾

Mártonnak unokája Miklós nagyanyja után már szent-ivánfalvai előnévvel is kezdett élni. Ennek nejétől Niczky Mihály leányától Niczky Apolloniától fia

Gáspár 1559-ben élt, és háromszor nősült, első neje ákosházi Sárkány Margit, a második szarvaskendi Markus Tóbiás leánya Markus Margit, a harmadik ákosházi Sárkány Lászlónak leánya Katalin volt. Mind a három házasságból maradtak gyermekei, s pedig az első-től két fia, de azok utódait nem ismerjük.

E családból volt kétségkívül Szép Miklós is, 1447-ben Vas megyének a Budai országgyűlésre követe. ³⁾

Veszprém megyében e században, 1822-ben Szép Ábrahám megyei tiszti főügyész volt. E család ivadéka-e? — nem tudjuk.

Szepesházy család. Máramaros és Szepes vármegyék nemesei sorában találjuk.

Szepesházy, előbb Haasz Ágoston és Tóbiás 1798-ban I. Ferencz királytól kaptak czímeres nemes levelet.

¹⁾ Liber Regius folio 113.

²⁾ Rajcsányi Geneal deduct. I. 39.

³⁾ Kovachich, Vestigia Comitiorum 266—67.

Czímerök négy részre osztott paizs; az 1. kék udvarban fehér úti börönd van; a 2. arany udvarban zöld hegyen zerge ül hátulsó lábain, ölében lándzsát tartva, a 3. arany udvarban fehér hármasszék lán fehér egyszarvú ágaskodik hátulsó lábain, befelé fordulva; a 4. kék udvarban nyíllal kifeszített fehér íj látható. A paizs fölött két koronás sisak áll, a jobboldaliból fehér egyszarvú, a baloldaliól ölében lándzsát tartó zerge emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranyvörös. ¹⁾ E család az, mely Szepes megyében lakozik.

Szepessy család. (Négyesi, báró és nemes) Borsod vármegye régi, előkelő birtokos nemes családja, mely a hajdán Bihar és Szatmár megyében virágzott Szepessyektől eredeztetik. Bihar megyében fekvő Szepes nevű helység, most pusztá Debreczen határához tartozó, ²⁾ melyről annak egykori birtokosa a Szepessy család nevét vette. Még 1552-ben e helységet kizárólag a Szepessy család négy tagja: György (30 portát) Ferencz (21 port.) László (9. p.) és Sebestyén (11 port.) birták. ³⁾ Ugyan e négy férfi akkor Bihar megyei Ebest is kizárólag, továbbá Pács, Bodoháza, Szováth, Mike-Pércs, Boldogfalva, Pusztapáthi, Vasad és több helységben is tetemest részt birtokolt. ⁴⁾

Azonban ezeknél a Szepessy családnak sokkal előbbi virágzásáról még régebbi keletű okmányok is tanuskodnak. 1409-ben Szepessy János a Thakossy fiág kihaltával Szatmár me-

¹⁾ Adami Scuta gentil. XII.

²⁾ Fényes, Geographiai szótár IV. 123.

³⁾ Lásd Conscripio J. Cottus Bihar anno 1552. Bielik: Majores Hungarorum. Pest 1796. pag. 113—117. és utánna Budai Fer. Polgári Lex. III. 320.

⁴⁾ Ugyan ott.

gyei Papos helységbe királyi adomány mellett iktattatott be.¹⁾ E Jánosleányai Anna és Dorottya 1426-ban birtak Szatmár megyei Parasznyán is.²⁾

1444-ben Szepessy Lászlót a budai országgyűlési végzemény aláírói közt találjuk.³⁾ 1447-ven ugyan ő Szatmár megye részéről a budai országgyűlésen volt követ.⁴⁾

1449-ben Szepessy Péter és István Szathmár megyei Király-Darócz, Lázári, Császló, Saar, Homok, Szigeth helységekben kir. adomány mellett részbirtokban beiktattatnak.⁵⁾

1459-ben Szepessy Miklós, Lászlónak fia, Jánosnak unokája bevallást tesz Szoboszlón Szokoly Miklós részére.⁶⁾

1461-ben Szapolyai mint választott bíró eszközött egyezséget tisztelendő Szepessy Illés egyházi jogtudor, és Szepessy Péter és István, nem különben Szepessy Demeter, Miklós és Adviga között.⁷⁾ Ezen említett Istvánnak neje volt endrédi Zovárdi Margit, kinek pere Álmosdi András ellen 1461-ben újabb határ időre halasztatott.⁸⁾ Innen István utódai endrédi Szepessyeknek is neveztek, mint alább látandjuk.

1488-ban Ugocsa megyében a Halmi urodalom egyrésze birtokába ment anárcsi Tegzes Péter nvradi kanonoknak, kinek anyja Csernavodai Kata, Chernavodai Jakab leánya volt, ugyan ekkor itt birtokba jutottak Szepessy Imre és Miklós, Szepessy Jánosnak és nejének Chernavodai Ilonának (Chernavodai Jakab leányának) fiai.⁹⁾

1496-ban Szepessy László nejével Ujhelyi Ágatával és Ujhelyi Lászlóval Szatmár megyei Czégény, Cseke, Istvándi, Kis-Szekeres, Füledd, Kölcse, és Milota helységekben részbirtokára kir. adományt kap.¹⁰⁾

¹⁾ Szirmay, Szatmár várm. II. 103.

²⁾ Ugyan ott II. 104.

³⁾ Teleki, Hunyadiak kora I. 377.

⁴⁾ Kovachich, Vestigia Comitiorum pag. 266. és utánna Budai Polg. Lex. III. 319.

⁵⁾ Szirmay, Szatmár várm. II. 146. 196. 212. 233. 234. 285.

⁶⁾ Oklevél.

⁷⁾ Szirmay C. Ugocsa pag. 169.

⁸⁾ Horvát István, Verbőczy Emlékezete II. 107. oklevél.

⁹⁾ Szirmay C. Ugocsa pag. 159.

¹⁰⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 224. 239. 240. 245. 253. 256. 259. 260.

1505-ben Szepessy János Szatmár vármegye országgyűlési követe volt a rákosi országgyűlésre. ¹⁾

1545-ben Szepessy Zsófia rosályi Kún Lukácsné volt. ²⁾

1549-ben a Charnavodai nemzetségből eredt nemes Surányi János, és Surányi Miklós idéztetik endrédi Szepessy Istvánnak gyermekeit Györgyöt és Katalint Kerepeczi Pelbárt özvegyét, néhai Szepessy Miklós leányát, nem különben Ilonát vasadi Silindy Jánosnét néhai Szepessy Gergely leányát, azon Beregh megyei Fejércse helységbeli részbirtok iránt, mely zálogképen Chernavodai Egyed által jutott birtokukba, és melyet most a Szepessyektől zálogcímen vissza bocsátatni követelnek. ³⁾

Ez oklevélben Szepessy István endrédi előnévvel iratik, valószínűleg — mint följebb említők — azon oknál fogva, mivel vagy ő, vagy atyja lehetett azon Szepessy István, kinek 1461-ben neje endrédi Zovárdi Margit volt, kinek tehát vagy fia vagy unokája a most említett (1549-ben élő) Szepessy György ezen anyja vagy nagyanyja előnevéről s hihetőleg utánna öröklött birtokáról vette föl az endrédi előnevet.

Azonban alig 25 év mulva már más előnévvel is találunk Abauj megyében Szepessy családot, ugyanis :

1573. táján vitánfalvi Szepessy Lőrincz magára vállalván fainak Miklósnak és Lászlónak is terheiket, Abauj megyében Eniczke helységbeli részbirtokukat, melyet Bacskai Zsigmond leányától Erzsébettől ők is zálogjogon birtak, szintén zálog címen bevallják Liptay András leányának Erzsébetnek Semsey László hitvéének 100 ftért. ⁴⁾

1618-ban Szepessy Pál Borsod vármegye orsz. gyűlési követének iratik. ⁵⁾

1641-ben sept. 23-án Szepessy György mint Borsod vármegye esküdtje hivataloskodott. ⁶⁾

¹⁾ Kovachich, Supplem. ad Vestigia Comitiorum II. 385. és utánna Jászay Pál, a magyar nemzet napjai a mohácsi vész után 157. és Budai Fer. Polg. Lex. III. 870. stb.

²⁾ Szirmay, Szatmár várm. II. 275.

³⁾ Leleszi Convent 1549. sub. nro 7. fasc. 2.

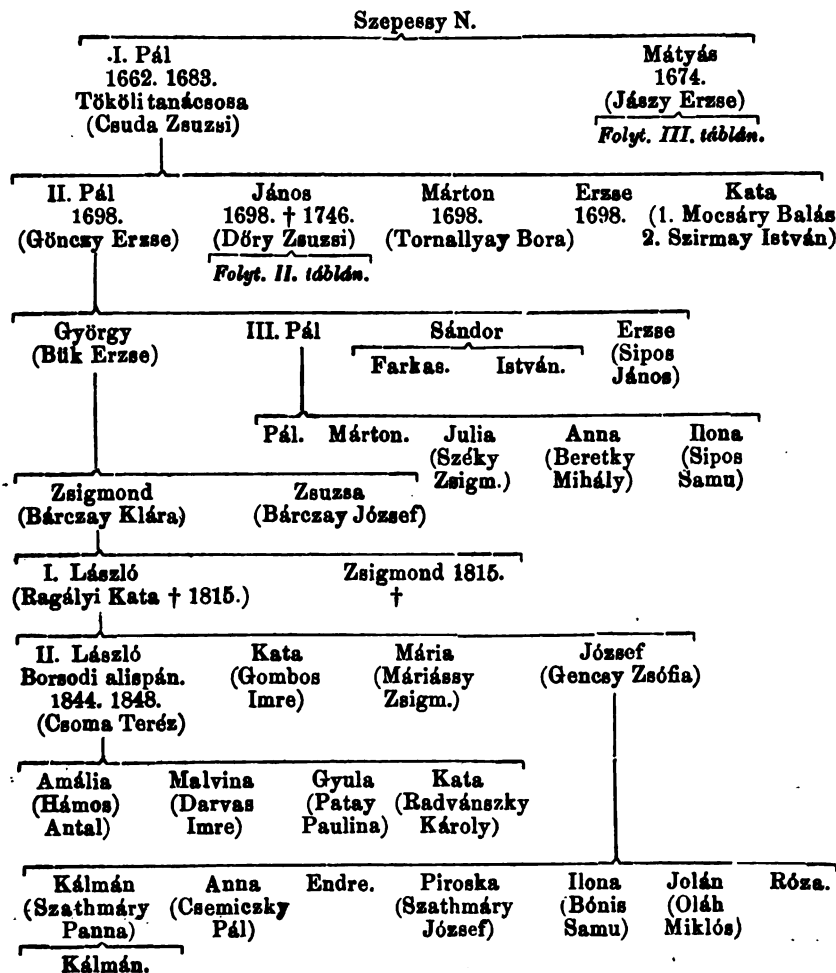
⁴⁾ Ugyan ott év nélkül, de 1573. éviék közt Fasc. 29. nro. 29.

⁵⁾ Lehoczky, Stemmat. I. pag. 190. Ha e forrásban teljesen bízhatni lehetne.

⁶⁾ Magyar történelmi tár. VI. köt. 131. lap.

Ezen hiteles, de kevés adatok is mutatják a Szepessy családnak a XV. sőt a XIV. századig terjedő régiségét, de más részről ezen kevés számú, hézagos adatok nem elegendők, hogy ezek alapján teljes összefüggésben a család leszármazási fája össze szerkesztethessék; és hogy az elősorolt családtagok családfallag elhelyeztethessenek; míg erre nézve a hézagokat pótolható okmányok elé nem kerülnek, és így a nemzedékrend hitelesen csak a XVII. században élt I. Pál és Mátyás testvérektől veszi kezdetét, a mint következik:

I. t á b l a.

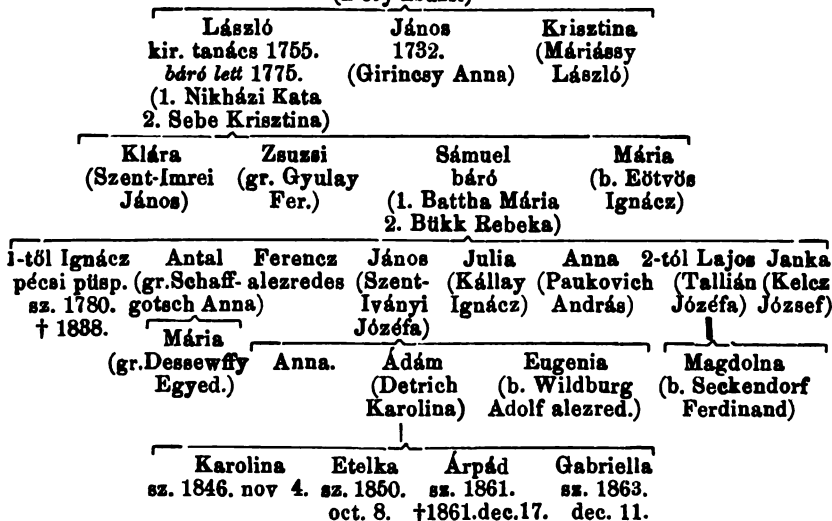

II. t á b l a.

I. János, ki az I. táblán.

1698. 1727.

(Dőry Zsuzsi)

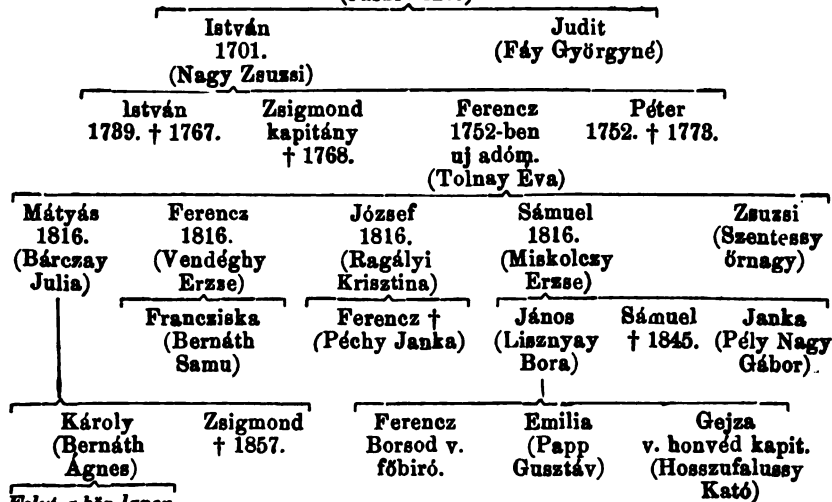

III. t á b l a.

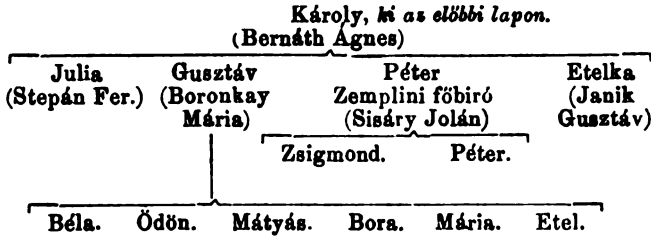
Mátyás, ki az I. táblán.

1674.

(Jászi Erzsé)

Folyt. a köv. lapon.

A családja élén álló két testvérnek atyja azon Szepessy György lehetett, ki — mint fölebb említők — 1641-ben Borsod vármegye esküdtje volt.

I. Pál, kitől az I. és II. táblán állók eredtek, 1660-ban Váradnak ostromakor Zemplin követe volt I. Leopoldhoz, honnan segegy ígéretével és nemesség fölkelésére parancscsal érkezett vissza. ¹⁾ 1662-ben Borsod, 1663-ban Szatmár megye követe ²⁾ és 1666-ban Borsod alispánja ³⁾ volt. A Vesselényi-féle összeesküvésbe lévén keveredve, 1670-ben mint csapat vezér Szuhay Mátyás dandárnokkal Tokajt keríté be. ⁴⁾ 1671-ben több társával bemene-
kül Erdélybe, ⁵⁾ hol Sorostélyon tartózkodott, ⁶⁾ majd a bujdosók részéről Konstantinápolyban jár követségben a szultán segélyéért. ⁷⁾ A következő 1672. évben Vesselényi Pál főnöksége alatt a bujdosók beútvén Magyarországra, ismét Szuhayval táboroz és Kassát igyekszik bevenni. ⁸⁾ Ez időben Zemplin megye az udvar hűségére szólítá fel, mire miután reá nem állott, számüzé. ⁹⁾ 1673-ban ismét a portára járt követségben. ¹⁰⁾ Utóbb 1680-ban a bujdosók részéről követ Tökölyi Imréhez ¹¹⁾ ki alatt harcolt és kinek azután tanácsosa volt, 1683-ban mint Tököly egyik legfőbb tanácsosa működött az ez által Kassára összehívott országgyűlésen. ¹²⁾ Neje volt kakasfalvi Csuda Zsuzsanna,

¹⁾ Szirmay C. Zemplin not. historica. pag. 190—192.

²⁾ Ha hihetünk *Lehoczkynak*, ki írja *Stemmat.* I. 190. és Szirmay Szatmár I. 75.

³⁾ Szalay L. Magyar orsz. tört. V. 128. Szeöts Gy. armálisa publicatioján.

⁴⁾ Ugyan ott, és Szirmay C. Zemplin not. 216.

⁵⁾ Cserey Mihály M. Historiája 51. Wagner Hist. Leopold. I. 245.

⁶⁾ A nemzeti muzeumban m. kézír. lat. 411. sz. a. megvan egy általa össze gyűjtött kézírati gyűjtemény, melybe eseket ír: „Anno 1671. die 11. januar. Leopold német császár és magyar király idejében Erdélyben bujdosomban irattam est le Sorostélyon (más tintával) Teleki Mihály kenyerén.“ *Szepest Pál* s. k.

⁷⁾ Szalay L. M. orsz. tört. V. 147.

⁸⁾ Ugyan ott V. 150. és Babocsai Fata Tarczaliensia Rumynál I. 38.

⁹⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 234.

¹⁰⁾ Szalay id. m. V. 156. 157. Horváth Mih. III. 307. stb.

¹¹⁾ Szalay id. h. V. 194.

¹²⁾ Ugyan ott. V. köt. 288—289.

kitől születtek gyermekei II. Pál, János, Márton, Erzsébet és Kata előbb Mocsáry Balásné, utóbb Szirmay Istvánné.

II. Pál testvéreivel együtt 1698-ban I. Leopold királytól Borsod megyei Bük, Daróc, Doroghma, Pély, Saly, Fejéregyháza, Kács Várallya, Kelemenfalva, Leányfalva és Nagy Mihály helységekben és pusztákban részbirtokaikra királyi adományt vitt. ¹⁾ Nőül vévén Gönczy Andrásnak leányát Gönczy Erzsébetet, ezzel nemzé a következő négy gyermekét ²⁾ úgymint Györgyöt, III. Pált, Sándort és Erzsébetet Sipos Jánosét. Ezek közül

Sándornak két fiát Farkast és Istvánt ismerjük, kitől származott valószínűleg a Szepessyek azon ága, melynek egyik ivadéka Nógrád megye K.-Keszi táján él.

III. Pálnak öt gyermeke maradt, leányai: Julia Anna Széky Zsigmondné, Anna Beretky Mihályné, Ilona Sipos Sámuelné, IV. Pál, ki kihalt, és Márton (tán az, ki 1709-ben Nógrádban élt) és kinek egy fia, és két leánya a táblán látható.

Györgynek leánya Zsuzsanna Bárczay Józsefné, fia pedig I. Zsigmond volt, ki nejétől Bárczay Klárától nemzé II. Zsigmondot, ki kihalt, és Lászlót, kinek neje Ragályi Kata 1815-ben halt meg. Ettől születtek: László, Kata Gombos Imrené, Mária Máriaassy Zsigmondné, és József 1831-től 1837-ig Borsod hadi főadószedője, kinek Gencsy Zsófiától hét gyermeke és unokája a táblán állanak, és ki testvérel II. Lászlóval — mint iratik — 1845-ben bírói zálog, majd örökbevallás mellett Négyesen szintén birtokossá lett.

Nevezett II. László 1825. ápril. 26-tól Borsod megye alszolgabirája, 1831. jun. 16-tól főszolgabirája a miskolczi járásban, 1844-től első alispánja, újra megválasztva 1846. január 27-én, viselte e tisztet 1848-ig. Gyermekei a táblán láthatók, ki közül Gyula 1861-ben Borsod megye választott alszolgabirája volt.

A másik ág, mely a II. táblán áll, I. Pálnak másik fiától I. Jánostól eredt, ki 1717-ben a beütött tatárok ellen Borsod megye fölkelő nemes seregének fővezére volt és kinek nejétől jobbaházi Döry Zsu-

¹⁾ Liber regius anni 1698. folio 483.

²⁾ Ezt általam látott hiteles okmány bizonyítja, és ezen származásnak ellent nem állhat azon körülmény sem, hogy netán II. Pálnak ivadéka közül 1752-ben a Négyesre vitt új nádori adományban egyik sem vett való részt mint akkor ott még nem birtokosok. Az is bizonyos, hogy Négyes helység egy részére még 1700-ban Almásy János és neje Deák Judit is vittek királyi adományt. (Liber regius folio 542.)

zsannától három gyermeke maradt: László, János, ki neje Gírcsy Anna után 1732-ben Zemplin megyei Kis vagy Póssa-Csécsén is örökösödött, ¹⁾ de kihalt, és Krisztina. Ezek közül

László a kath. vallásra tért át, 1752-ben Négyesre új nádori adományt kapott a III. táblán álló Istvánnak fiaival; 1755-ben kir. tanácsos, 1775. octob. 13-án pedig Mária-Terézia királyasszony által báróságra emeltetett. Ekkor a család ősi czimere, mely mint fölebb láttuk,

— a paizs kék udvarában hármaz zöld halmon nyugvó koronából kiemelkedő fehér egyszarvú, első lábaival koronát tartva; ugyan az alak ismételve a paizs fölötti sisak koronáján; — a bárói ágra nézve a bárói diplomában tetemesen megbővített, mint itt a metszvény mutatja, — mely szerint a család czimere négy felé osztott paizs, alól-ról ék gyanánt benyúló ötödik udvarral; az egész paizs közepét egy,

kisebb mellvért foglalja el, mely az ősi nemesi czimereből kék udvarban két egymással szemközt ágaskodó fehér egyszarvút mutat, melyek első lábaikkal öt ágú arany koronát tartanak. A nagy paizs 1. ezüst udvarában arany koronán vörös mezű kar kivont karddal átszúrva levágott törökfejet tart, a báróság szerző menyének vattai Battha Antoniának (vagy Mária) czimereből véve; a 2. és 3-ik arany udvarban vörös grif ágaskodik, első jobb lábával érc buzogányt emelve, a 4-ik kék udvarban vörös fedelű, rovátkolt hegyes tornyú vár áll, tornya tetején ezüst kereszttel; az alsó 5-ik zöld udvarba balról felhőből férfi kar nyúlik be, ezüst keresztet tartva. A paizs bárói korona ékesíti, és azon három koronás sisak áll, a baloldaliból buzogányt tartó vörös grif emelkedik ki, a jobb oldalin vörös mezű kar

¹⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 223.

kivont kard hegyén török fejlet tart, a középsőből ezüst egyszarvú emelkedik ki, első jobb lába csuklóján arany koronát tartva, két felől két sasszárny lebeg, jobbról ezüstkéék, balról kékezüst. Foszladék közepéről ezüstkéék, jobbról ezüstvörös, balról aranyvörös. A paizst telamonok gyanánt jobbról aranycsőrű és lábú sas, balról arany oroszlán tartja.

László báró kétszer nősült, első neje Niházi Katalin, a második Sebe Katalin volt. Ezekről három leánya és egy fia maradt, úgymint: Klára Szent-Imrei Jánosné, Zsuzsanna gróf Gyulay Ferenczné, és Mária báró Eötvös Ignáczné, és fia I. Sámuel.

L. Sámuel báró már 1792-ben a Tiszán inneni kerületi tábla ülnöke volt. Első neje Vattai Battha Mária, a második felső-pulyai Bükk Rebeka volt, ez utóbbi 1825-ben már özvegy. Első nejétől hét gyermeke, a másodiktól kettő, úgymint:

1. Ignác az érdemdús, buzgó erdélyi, utóbb pécsi püspök, a pécsi lyceum alapítója; 1820-tól valós. belső titkos tanácsos; született Egerben 1780. aug. 13-án, meghalt 1838. július 16-án.

2. Antal, kinek nejétől gróf Schaffgotsch Annától egy leánya maradt: Mária gróf Dessewffy Egyedné.

3. Ferencz alezredes volt.

4. János 1820—1827. a Tiszántúli kerületi táblánál ülnök volt, nejétől szent-iványi Szent-Iványi Jozefától maradt egyetlen fia Ádám, kiről alább; és két leánya Anna és Eugenia báró Wildburg Adolf cs. k. nyugalm. alezredes és Mária Terézia rend lovagjának neje.

5. Julia Kállay Ignáczné.

6. Anna Paukovich András kir. táblai ülnök neje.

7. Jozefá Halassy Józsefné.

8. Lajos, kinek nejétől Tallián Jozefától egyetlen leánya Magdolna báró Seckendorf Ferdinand neje; — és

9. Johanna fületinczi Kelcz Józsefné.

Jánosnak egyetlen fia Ádám báró; neje detrichfalvi Detrich Miklós volt cs. kir. törvényszéki alelnök leánya Detrich Karolina, kitől a táblázaton álló négy gyermeke közül az eddig egyetlen fiú elhalván, eddig a bárói férfi ágat egyedül képviseli, és ez tőle várja tovább terjesztését.

Az ifjabb nemesi ág Szepessy I. Pál kurucz tábornok testvérétől Szepessy Mátyástól ered, mint a III. tábla mutatja.

Nevezett Mátyás 1666-ban Borsod v. sz. birája. ¹⁾ 1674-ben Borsod megyei Visnyó helységnek birtokosa volt azon török parancs

¹⁾ Szeöts György 1666. jun. 24. armálisa publicatiója szerint.

szerint, melyet Sali Buling basi nevű török a földes urok ellen panaszkodó nevezett helységhez intézett. ¹⁾ Ugyan e levél mutatja, hogy Miskolczon lakott. Nejétől Jászi Erzsébettől két gyermeke maradt: Judit Fáy Györgyné, és I. István:

I. István 1701-ben élt, neje felső-bükki Nagy Zsuzsanna volt, ²⁾ kitől következő négy gyermeke maradt, úgymint: II. István, Zsigmond, Ferencz és Péter, ki a bárói ágon álló Lászlóval 1752-ben Borsod megyei Négyes helységbeli birtokokra gr. Batthyány Lajos nádortól új adományt vittek. ³⁾ Ezek közül

II. Istvánról ezeket olvassuk: „1739. január 30-án a miskolczi ref. egyház főgondnokául választja négyesi Szepessy Istvánt, 1767. április 22-én pedig jelentetik a főgondnok halála, ki e hívatalt 27 évig kitünő buzgósággal vitte, hagyván a tanítók fizetésére hat ezer magyar forintot, az iskolák szükségeinek fedezésére három ezer magyar forintot. ⁴⁾ Testvére volt

Zsigmond, cs. kir. kapitány, ki ugyan az nap (1767. jan. 22.) meghalt testvére helyébe főgondnokul választatott. Ez is 1768. május 27-én meghalván, részint iskolára, részint templomra és ispotályra 2253 ft 94 d. és 46¹/₂ hordó részint aszú, részint közönséges bort hagyományozott. ⁵⁾ Eltemettetett a miskolczi régi nagy templom közepén lévő sirboltba, ott a templomban látható gyászlobogója is, melynek jobb oldalán a család czimere, baloldalán pedig a boldogútnak neve kora, rangja stb. arany betűkkel olvasható. Halála után testvére

Péter választatott meg főgondnoknak. Ez meghalt 1773. jan. 3-án, hagyván 236 darab hollandi aranyat, felerészben a sárospataki, felerészben a miskolczi iskola részére. Továbbá 60 hordó bort, és 100 magyar forintot a miskolczi kórházra. Ezenkívül minden künn lévő tőkét a s.-pataki és miskolczi iskolákra hagyta; az 1773. maj. 11-én tartott consistorium elé terjesztetett tudósítás szerint a ládában találtatott 1198 ft 88 d. kötelezvényekben, künn lévő tőkékből jutott a s.-pataki iskolának még 4441 ft 68 d., a miskolczinak 4441 ft 76 d. és ezeknek

¹⁾ Közölve e levél Visnyó leírásában, Fényes, Geographiai szótár IV. 307.

²⁾ Egri káptalan Protoc. AA. pag. 4. nro. 5. a midőn visszahúzza testvérenek Nagy Zsigmondnak a Zemplin megyei Erdőbényei kuriáról tett bevallást.

³⁾ Meg van ez oklevél a családnál.

⁴⁾ Sárospataki füzetek II. évfoly. X. 977. 978.

⁵⁾ Ugyan ott 978. 979.

kamat hátralékai. ¹⁾ E három testvér mag nélkül halt meg; a negyedik testvér

Ferencz 1783. dec. 7-én az egyházi gyűlésben felolvasott ajándéklevele szerint Miskolczon az új templom építésére telket adott, a mint arra a templom fel is épült. Testvérei közül egyedül e Ferencz nősült meg, feleségül vévén Tolnay Évát, kitől öt gyermeke született, úgymint: II. Mátyás, II. Ferencz, József, Sámuel és Zsanna Szentessy örnagyné. E négy fiú testvér 1816. maj. 7-én Visnyó helysége uj adománylevelet szerzett.

II. Mátyásnak Bárczay Juliannától két fia maradt: Károly és II. Zsigmond. Ez nőtlen volt, meghalt 1857-ben, sok szép vagyont hagyva rokonaira, és azon kívül egy végrendeletet 100 ezer váltó forintról az összes család részére, mihez azonban csak ezen összegnek egy millió pengő forintra szaporodása után lehet a végrendelet szerint nyúltni. ²⁾

Károlynak feleségétől Bernáth Ágnestől leányai: Julianna Stépan Ferenczné, Etelka Janik Gusztávné, és fiai Gusztáv és Péter maradtak. Gusztávnak nejétől Boronkay Máriától, — Péternek pedig, ki 1843—1848-ig Zemplin vármegye alszolgabírája volt, nejétől Sisáry Jolántól a táblázaton álló gyermekeik vannak.

II. Ferencznek nejétől Vendéghy Erzsébettől csak leánya Francziska Bernáth Sámuelné maradt. Hasonlóan

Józsefnek is, ki 1792-ben a m. sz. korona örző borsodi banderiumban vett részt, ³⁾ nejétől Ragályi Krisztinától csak fia Ferencz maradt, ki azonban nejétől Péchy Johannától († 1850) semmi gyermeket nem hagyott.

Sámuel, a negyedik fiútestvér, 1792-ben a korona-örző borsodi banderiumban vett részt, ⁴⁾ és 1825-ben Borsod megye aladószedője volt. Nejétől Miskolczy Erzsébettől gyermekei maradtak: János, Sámuel (ki meghalt magtalanul 1845.) és Janka Pély Nagy Gáborné.

Nevezett Jánosnak ⁵⁾ nejétől Lisznyai Damó Borbalától három gyermeke maradt: Ferencz, Emilia Papp Gusztávné, és Gejza. Ezekből

Ferencz 1842. máj. 31-től Borsod megye alszolgabírája 1848-ig;

¹⁾ Sáros-pataki füzetek II. évfoly. X. 980.

²⁾ A végrendelet a családi levéltárban.

³⁾ Decsy Samu: A m. szent korona historiája 375,

⁴⁾ Ugyan ott.

1861-ben pedig megválasztott főszolgabírája volt. Testvére Gejza 1848/9-ben a veres sapkás IX. honvéd zászlóaljban hadnagy, legutóbb a száz és nehányadik honv. z. aljnál kapitány. Neje Hosszúfalussy Katalin.

Szepesy család. (Bethlenfalvi) Ismeretes e családból bethlenfalvi Szepesy Gergely, ki 1456-ban V. László királytól testvérével Fodor János budai préposttal együtt nemesi címert nyert, a címer az oklevél szavai szerint a következő: a vért vörös udvarában arany oroszlán hátulsó lábain ágaskodik, hátra kondorított farkkal, első jobb lábával arany rózsát, vagy koronát tart, melyről kereszt emelkedik fel, a paizs fölött a sisakon vörös sasszárny lebeg, és ebben az előbbihez egészen hasonló oroszlán látható a kereszt nélkül. Foszladék mindkét oldalról aranyvörös. ¹⁾

Utódait e családnak nem ismerjük, valószínűleg kihaltak.

Szepetki család. Szepetki Sebestyénnek özvegye Kollár Borbára 1505-ben zálogjogon beiktatott Bars megyei Revistye vár birtokába, de ellentmondott a Dóczy nemzetség. ²⁾

Széplaki család. (Máskép Krasznay) E családról már e munka VI. köt. 462. lapján emlékeztünk. Az iratokban Krasznay, majd Széplaky, majd Varbóki néven fordul elő, Kraszna (magyarúl Széplak) helység Nyitra megyében, Varbók Hont megyében van. Ezekről írta a család nevét. Azonban igazi neve Vas volt, és azon György, kitől a családfát kezdtük „*Georgius Varboky, alias Vas de Varbók, Dominus in Széplak seu Kraszna*“ neveztetett. Neje Borbála volt.

Széplakról nevezve már a XIV. században találjuk a következőket: 1395-ben széplaki Mileth János Széplaki Istvánnak fia Tamás ellen Zsigmond király előtt osztályos ügyben Litva és Liszkóra nézve makacssági ítéletet nyervén, a nevezett javak felének birtokába végrehajtás útján behelyeztetett. ³⁾ Azonban

1396-ban Zéplaki János, ki Milethnek neveztetett, és Zéplaki Györgynek István nevű fiától unokája Tamás a szent-benedeki Convent előtt a peres nehézségekre nézve megegyeznek és ősi Zeplak, Litva és Lechkeo birtokaikat kétfelé megosztják. ⁴⁾

Miután — úgy látszik — a család előbb Vas és Varbóky nevet viselt, és utóbb a nyitrai megyei Széplakról kapta a Széplak nevet,

¹⁾ Lásd az oklevelet Teleki, Hunyadiak kora X. 492—494.

²⁾ Szentbenedeki Convent fasc. 141. nre. 26.

³⁾ Fejér, Cod. dipl. tomo XI. p. 452.

⁴⁾ Ugyan ott.

csak a következőket merem a Varbóky máskép Széplaky család őseinek állítani :

1429-ben Varbóki Bálintnak fia Tamás, testvéreivel János, Szaniszló, Miklós és Balással Hont megyei Bernece helységbeli curiájok iránt tanuvallatást tétetnek. ¹⁾

1478-ban Varbóky Zsigmond, továbbá Balás, Pál, Vitályos, és nevezett Pálnak fia János atyafiak (fratres) ellen a bozóki prépost bozóki curiájának megrohanása miatt vizsgálatot tétetett. ²⁾

1504-ben Varbóky Zsigmond, Balás és György idéztetik Valkán Gáspárt és Varbóky Ferenczet a többit Hont megyei Varbóki curiájok megrohanása miatt. ³⁾

1505-ben Varbóky Zsigmond és fia György idéztetik Varbóky Mátyást és Benedeket, és Valkán Gáspárt. ⁴⁾

1575-ben felső-varbóki Varbóky Balásnak fiai Péter és György testvérökkel Kristóffal Hont megyei F.-Varbóki részöket 150 ftban Varbóky Ferencz fiainak Zsigmondnak és Jánosnak zálogba adják. ⁵⁾

A család fáját négy izen Krasznay család név alatt közlöttük, itt az némileg bővítve következik ; a család a XVII. század folytán kihalt :

Varbóky Zsigmond
1478. 1505.

György 1505.
Vas de Varbók
(N. Borbála).

Ferencz 1578.
Széplaky máskép Varbóky
(Galsay Bora)

Zsigmond 1575.	János 1577.	Krisztina 1579. 89. (Csery Gásp.)	Julianna (Kürtössy Balás)	Kata (Sóos Bertalan)	Anna (Thúry Pál)
-------------------	----------------	---	---------------------------------	----------------------------	------------------------

Széplaky család. Gömör vármegye nemes családja. A czimeres nemes levelet, állítólag már előbbi nemességet megerősítő armalisát, Széplaky András kapta 1717-ben III. Károly királytól. ⁶⁾ Ek-

¹⁾ Szentbenedeki Convent fasc. 63. nro 33.

²⁾ Ugyan ott fasc. 100. nro. 43.

³⁾ Ugyan ott Prot. A. pag. 67.

⁴⁾ Ugyan ott Prot. A. pag. 65.

⁵⁾ Ugyan ott Prot. E. pag. 88.

⁶⁾ Collect. herald. nro. 567.

kor nyert czimere a paizs kék udvarában márvány talajon Janus márvány mellszobra, arany koronával. Ugyan ezen ábra látható a paizs fölötti sisak koronáján is. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. ¹⁾

Andrásnak a szerzőnek ivadéakai Rimaszombathba telepedtek meg és ott a városnál, valamint a megyénél is viseltek hivatalokat. Igy Széplaky Lajos 1842-ben—1849-ig Gömör megye alszolgabirája, 1861-ben választott főszolgabirája volt. Ennek fiai András és Lajos.

Egy ág 1770. körül a Dunántúlra költözött.

Széplaky család. (Széplaki) Erdély kihalt családja, mely előnevét a Belső vagy Közép-Szolnok megyében fekvő Széplak helységről vette. Első ismert tagja Széplaki István mint zászlótartó esett el Mihály oláh vajda elleni harcban. ²⁾ Széplaki Péter 1607-ben török követségben járt Homonnai részéről. ³⁾

1709-ben széplaki Széplaky Mihály Kolos megyében Katana helységben II. Apaffy Mihálytól egy telket 200 ftban beiratképen (inscriptionaliter) kapott ⁴⁾ Ennek utódai Doboka megyében is birtokosok voltak, s közülök István 1780—1785-ig azon megyének alispánja, ⁵⁾ és az 1791. évi erdélyi országgyűlésen követe volt.

1794-ben Kolos megyében Lajos királyi pénztárnok, József adórovó biztos volt.

E század első tizedében a család kihalt. ⁶⁾

Szepsy család. Zemplin vármegye nemes családja, birtokos ott M. Jesztreben. ⁷⁾

Szepsy János 1722-ben III. Károly királytól kapta czimeres nemes levelét, ⁸⁾ czimere a paizs kék udvarában zöld téren álló vassz vitéz, kezeit derekához helyezve, fejét zöld koszorú ékesíti. A paizs fölötti sisak koronáján vasas kar könyököl, kivont kardot villogtatva. Foszladék jobbról és balról aranyvörös. ⁹⁾

Szepsy melléknévvel ismeretesek a Szepsi Laczkó család,

¹⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII.

²⁾ Bethlen Wolph. Hist. IV. 401.

³⁾ Ugyan ott tomo VI. 470.

⁴⁾ Hodor, Doboka várm. 231.

⁵⁾ Ugyan ott. 440.

⁶⁾ Hodor, Doboka várm. 231.

⁷⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 117. 270.

⁸⁾ Collect. herald nro. 351.

⁹⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII.

melyből M á t é a kronikás, ¹⁾ P á l 1636. sárospataki tanár voltak. ²⁾
— A szepsi Pap családból G á s p á r 1645-ben szintén sárospataki tanár volt. ³⁾

Szeptenszky család. (Szeptencz Ujfalusi †) Maly előnevét Nyitra megyei Szeptencz-Ujfaluról írta, és nevét is e helységről mint ősi birtokáról vette, a Rajcsányi családdal egy közös törzsből ered, s pedig — mint e munka IX. köt. 501. lapján látható — Comes Bethlehemnek M á r k nevű fiától, kitől miként terjedt tovább ez ágazat, a következő táblázat ³⁾ mutatja :

Márk 1255.					
Samrák.					
Miklós 1328. kapta Szeptencz Ujfalut oszt.					
Mihály 1379—87. dictus Szúke de Szeptencz.			Mihály 1379. dictus Szúke de Ujfalu.		
László 1387. 1411. (Szúke de Szept.)	Tamás 1387. 1425. (Szúke de Szept.)	András 1387.	Simon 1380. 1426. Szúke de Ujf.	László 1424. 30.	Miklós de Ujfalu.
			Miklós 1411.		László 1426. 30. de Szept. Ujfalu és de Rajcsány
			Miklós 1411.		idősb György de Szept. Ujfalu
			ifj. György de Szept. Ujf.		Bálint 1524. de Sz. Ujf. (Paczolay Brigita özv. 1642.)
			László Ferencz 1519. 27. † de Sz. Ujf.		Dora (N. N.)
ifj. András 1425. 30. Szúke de Szept. Mátyás de Szeptencz Ujf.			Miklós gyermek 1519. †		
Zsigmond 1524.	István 1524. de Szept. Ujfalu.	Mihály pap 1525.			
György Mátyás. András 1565. † 1560.			György 1534. 67.	János Anna † (vozokányi 1569. 76.) (Szalay (1. Tarnóczy (Meden- János Márton czics 1542. 2. Boronkay István) György)	Dora Kata 1574. 1574.
galgóczi várnagy (1. Biby Zsófia 2. Ocsakay Anna)					
Miklós Dora ifjú 1567. † 1569. (Simonffy Gábor)					

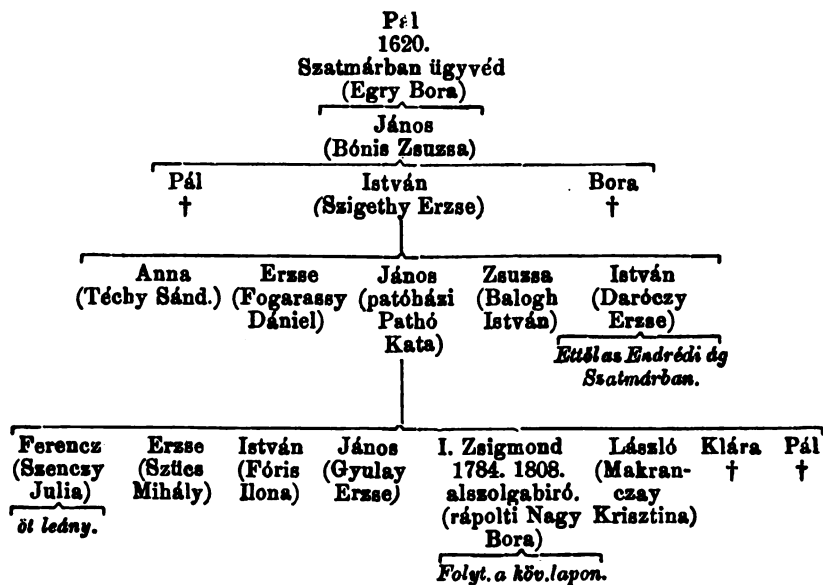
¹⁾ Lásd Mikó. Erd. tört. adatok III. köt. — ²⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 214. — ³⁾ Ugyan ott 215. — ⁴⁾ Rajcsányi Ádám Geneal. deductiones I. 21. Geneal. Auth. I. stb.

A táblán állók közül Istvánnak fia György 1552-ben Galgóc várában várnagy volt. Első neje csepéni Biby Zsófia, előbb Elecskei András özvegye volt; második neje Ocskai István leánya Anna volt, 1563-ban már Györgynek özvegye, 1568-ban már Illavay Mártonné, 1574-ben pedig már Vízkelety Tamásnak neje. — Vízkelety Tamás kamarai elnök lett, és a szeptencz-újfalusi jószágot adomány utján maga részére elharácsolván, az leány-ági utódaira szállt.

Élt még e családból Benedek is, ki Rajcsányinak is neveztetett, fia György 1549-ben gyermek, kihalt, leánya Krisztina előbb Füssy Ferenczné, utóbb 1567-ben Hevessy Ferenczné volt.

Szercheky család. Lásd *Szörcsöky cs.*

Szerdahelyi család. (Szerdahelyi) Zala vármegyei eredetű, és nevét is azon megyei Szerdahely nevű helységről vette. Nemes levelét 1556-ban kapta I. Ferdinand királytól. Egyik ága a XVII. század első negyedében Szerdahelyi Pál által Szathmár vármegyébe származott, ott Vetés, Lazári, Zsarollyán, Kis-Palád és Egri helységben ¹⁾ stb. birtokos és nemzedék rendét csak is ezen ágnak közölhetjük, ²⁾ a mint következik :

¹⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 135. 196. 218. 267. 294. stb.

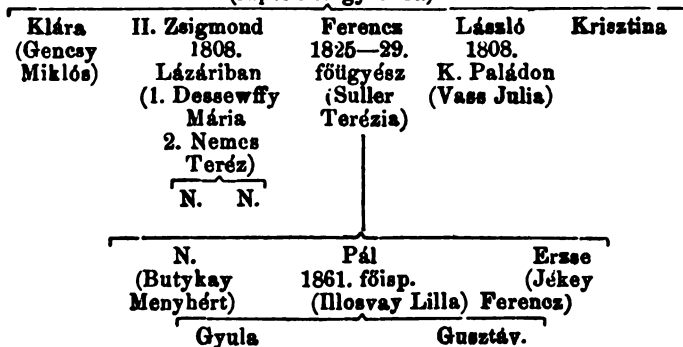
²⁾ Családi közlés szerint Luby Károly által.

I. Zaigmond, *ki az előbbi lapon.*

1784. 1808.

alszolgabíró

(rápolti Nagy Bora)

Pál mint ügyvéd telepedett 1620-ban Szatmár megyébe, hol az Egry családból Egry Borbálát vette nőül.

I. Zsigmond 1784-től Szatmár megyének hosszú ideig, e század elejeig alszolgabírája volt. ¹⁾ Fia

Ferencz 1825—29-ben Szatmár megye főügyésze volt. Ennek fia

Pál 1829-ben már alszolgabíró, majd főjegyző, alispán, 1847-ben főispáni helyettes. 1850-ben Szatmár megyei cs. kir. törvényszéki elnök, majd N. Váradon országos cs. kir. széki elnök, utóbb nyugalmazva. 1861-ben Szatmár megye főispánja, 1862-ben végkép nyugalmazva. Fia Gusztáv 1860. előtt Erdődön cs. kir. tollnok.

Az endrédi ágból lehetett József, 1825-ben Szatmár megye rendsz. esküdtje.

A Zala megyei ágból lehet Szerdahelyi György 1617-ben Veszprém és Palota urodalmi biztos.

Szerdahelyi Ignác a Dunántúli kerületi tábla bírája volt, meghalt 1833. ápril. 18. Váthon kora 64. évében.

Szerdahelyi család. *Lásd Szerdahely cs.*

Szerdahelyi család. Erdélyben ismeretes Albert, ki 1601-ben Goroslónál Basta ellenében esett el. ²⁾

Szerecseny család. (Mesztegnyei †) Somogy megye Mesztegnye helységről vette előnevét, előbb pedig — úgy látszik —

¹⁾ Szirmay, Szatmár várm. I. 135.

²⁾ Bethlen Wolph. Historia tom. V. pag. 26.

Goreczról, ¹⁾ és így öse goreczi Szerecsen Miklós, ki 1396-ban a nikapolyi csatában vett részt, és 1428-ban Körös és Zágráb megyében több birtokot kapott kir. adományban.

1418-ban már Mesztegnyét bírta a Szerecsen (Zerechen) család. Ez évben mesztegnyei Zerechen Mihálynak leányai Anna Lörenthei Lászlónak (a Bezreédyek ösének) neje volt, midőn férje az ő bevallása alapján a szilvágyi és albéri jószágba Zsigmond király adománya folytán beiktatott. ²⁾

Mesztegnyei Szerecsen György 1447-ben a budai országgyűlésen vett részt. Tán ennek fiai Lajos, az alországbiró 1505-ben, és György 1505-ben Tolna megye követe a rákosi országgyűlésre. ³⁾ Lajosnak volt fia :

János, ki 1526-ban részt vett a mohácsi ütközetben. Annak utánna János király állandó híve, a miért a pécsi püspökség jövedelmeit kapta, és bírta. Élt még 1520-ban is.

Mesztegnyői Szerecsen Pétert említ Lehoczky, mint 1460-ban élőt. ⁴⁾

Lajosnak, ki már az ország nagyjai sorában állott, ivadékat ma a következő ⁵⁾ táblázat :

Lajos		
1405. alországbiró		
(bakonyai Horváth Klára)		
Krisztina (Homonnai Drugeth György)	Kata (Istvánffy János)	Janos 1524. kir. komornok (kápolnai Bornemissa Zsófia)
Krisztina (kecakeméti Patócsy özvegye 1563.		

Szerecseny család. Gömör megyei nemes család; közülök János azon megyében 1827-ben rendszerinti esküdt mintegy 1839-ig. Dienes ugyan az 1840. táján.

Szereday család. (Szent-Háromsági) Mint előneve is mutatja, maroszséki székely család. Már a XVII. század elején e helyről írta előnevét, mely néha szent-trontási (jobban szent-Trontási ⁶⁾) (az az S. Trinitas) alakban fordul elő.

¹⁾ Tán a Varasd megyei Gorencz helység.

²⁾ Fejér, Cod. diplom. tomo X. vol. 6. p. 135 V. ö. tomo X. vol. 4. pag. 747.

³⁾ Jászay, A magyar nemzet napjai a mohácsi vész után 156. 157.

⁴⁾ Lehoczky Stemat. I. 877.

⁵⁾ Rajcsány, Geneal. Deduct. II. 67.

⁶⁾ Maroszséki Szentháromság helység neve Szent-trontás alakban valószínűleg a latin Sæn-Trinitas-ból eredt.

A Szereday családnevet már 1349-ben I. Lajos király hadseregében találjuk, midőn annak viselőjét a sodró folyam árjaiból maga a nagy király menté ki. ¹⁾

1607-ben szent-trontási Szereday András a szárhegyi Lázár-
rok perében egyik választott bíró. ²⁾

1639-ben Szereday Péter élt. ³⁾

1722-ben Péter országgyűlési követ és kir. hivatalos. (?) 1732-
ben a parajdi sóbányák inspectora volt. ⁴⁾

Ez időben éltek: István, János és Imre, ki borosan vízbe
fűlt, Zsigmond 1740-ben Szent-Rontási Szereday András Mihálca
Mihály veje, megfagyott. ⁵⁾

Borbála 1735. táján Jábróczky Gáborné, eltemetve 1750. kü-
ről Viczében.

1760-ban András kanonok és egyházi munkát író. ⁶⁾

1758-ban Agnes, Sándor Pálné. 1770-ben Katalin Pekry
Imréné Harinnán birtokos.

Kristóf 1771-ben kir. pénztárnok Küküllő megyében, 1784-
ben kir. táblai számfőlötti ülnök.

Péter 1771-ben valóságos, Ferencz számfőlötti ülnök Ma-
rosszékben.

Elek 1784-ben kir. táblai val. ülnök.

Antal gyula-fejérvári nagy-prépost, és első és utolsó kir. táb-
lai praelatus; ezzel lett 1771-ben. Jogi munkát, azután a gyulafejér-
vári püspökség történetét írta meg, mely 1790-ben, és az ottani sirkö-
vek feliratairól pedig 1791-ben jelentek meg.

Kristóf Küküllő megyében 1794-ben szolgabíró, 1810-ben
főbíró.

Domokos 1773-ban Kolozsvárott jesuita. 1796-ban gy. fejér-
vári kanonok és küküllői főesperes.

Mihály 1794-ben tanár Gy.-Fejérvárott, 1808—1822-ben ka-
nok ugyanott.

András-Zsigmond 1794-ben gy. fejérvári nagyprépost.

Kata férjével Tompos Jánossal 3200 főt alapítványoz 1781-
ben a m. vásárhelyi seminariumra.

¹⁾ Horváth Mih. Magyar orsz. tört. 2. kiad. II. 101.

²⁾ Hodor K. szerint.

³⁾ Haller Gábor naplója.

⁴⁾ Apor, Synopsis Mutationum 291.

⁵⁾ Ugyan ott 208.

⁶⁾ Horányi Memoria Hung. II. 866.

Ignác 1790/1-ben országgyűlési hivatalos és Hunyad megye követe.

József udvari tanácsos, és 1810-ben orsz. gyűlési kir. hivatalos.

János 1810-ben Marosszék alkirály bírja.

Benedek dulló és adóíró biztos Marosszék abódi járásában 1827-ben. Furdés közben a vízbe fült.

Kristóf főbíró Küküllő megyében 1831. körül.

Domokos Hunyad megyei pénztárnok. Özvegye **Bája Mária**.

Fia **Ignác** 1848. előtt szolgabíró. 1846-ban kir. hivatalos. Első neje gr. Tholdalaghi Zsuzsi meghalt 1839. második neje **Kállay Ilka**. Nővére **Róza**.

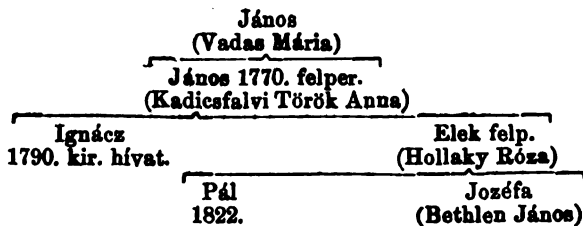
Antal Marosszéki alkirálybíró, meghalt 1854. előtt.

Még néhány nőtagját említhetjük a családnak, ilyenek: **Mária Száva** Gáborné 1770. körül, **Anna Máriaffy** Lajosné, **Mária Mak-say** Gáborné Szász-Nádoson birtokos, **Anna Bóér** Ferenczné **Mikefalván** birtokos.

Nemzedékrendéből következő töredék közölhető:

Egy osztályos perből pedig következő származásfa ¹⁾ tünik ki:

A család czimere vizirányosan kétfelé osztott paiza, felső kék udvarában repülni készülő galamb csőrében zöld galyat tart, az alsó vörös udvarban kigyó emelkedik fel, nyakán nyíllal átlóva. A paiza fölötti sisak koronáján két strucztoll közt arany csillag ragyog.

Szeredy család. *László Serédy cs.*

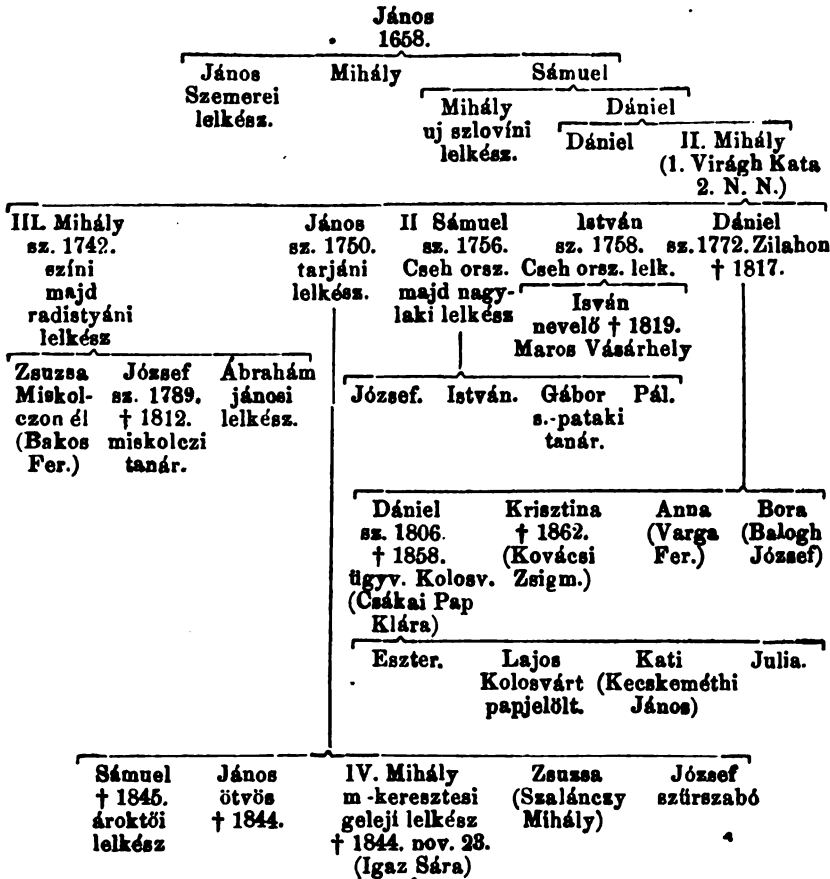
Szerolem család. Heves vármegye nemes családai sorában áll. ²⁾

¹⁾ Hodor K. közlése szerint Buzás-Bocsárd és Iszákfalva fele része iránt indított osztályos perből.

²⁾ Fényes E. Magyarország stat. és geogr. tekiutetben Pest 1837. III. köt. 197.

Szeremley család. Bihar, Szabolcs, Borsod stb. megyében élő nemes család, mely magát Dunántúlról Felső-Őrből származtatja, és ágazatának némely tagja ezen helységről írta előnevét.

A család azon ága, mely e század derekáig leginkább Borsod megyében volt elterjedve, vezeték nevül a „C s á s z á r“ vezeték nevet használja. ¹⁾ Tagjai leginkább a protestans egyházi pályán tünteték ki magokat, és e pályán most is több tagja működik. Származási fájuk a XVII. századtól lehozva így adatik elé :

Folyt. a köv. lapon.

¹⁾ A család ez ágának kezénel lévő és a család egyik tagja által latinnyelven szerkesztett: „*Extractus geneologiae Chazaridum de Szeremle*“ kézirat a család nemskrendét a XV. század elején élt Zsigmondtól, ki 1418-ban donatiót szerzőnek iratik, iszról isre hozza le, a legtöbbnek még születési éveiket is kijelölve, mely családfát azonban semmi hiteles adattal nem támogathatván, itt ezennel mellőztünk kell.

IV. Mihály, *kt az előbbi lapon:*
 m. keresztelési
 geleji lelkész
 † 1844. nov. 23.
 (Igaz Sára)

Eszter sz. 1827.	Károly sz. 1828.	Zsuzsi sz. 1830.	Mihály sz. 1832.	József sz. 1835.	Sámuel sz. 1837.	Lajos sz. 1837.	Eszter (Bede † 1831. r.-szombati tanár Samu)
---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	--------------------	---

(Bede Zsuzsi)

A családja törzse J á n o s, Felső-Órben lelkész, utóbb ott esperes, és ott az egyház torony építője, sőt ott donációt is szerzett. ¹⁾ Egyik fia M i h á l y, kiről iratik, hogy Pápán igazgató tanár volt, több egyházban lelkészkedett, agg korában megzavarodott és „hite hagyó” lett.

Á b r a h á m (III. Mihálynak fia) előbb mádi, utóbb jánosi lelkész Gömör megyében. Később hivatalát oda hagyván, jógi tanulmányok végett Pestre költözött. Kora halála után pénze, végrendelete szerint a sárospataki oskolára maradt, hol a magyar irodalmi tanszék részben az ő hagyományára van alapítva. Jeles egyházi beszédeit halála után Somodi gömörmegyei lelkész adta ki ily cím alatt: „*Szeremley remeksei.*” Nemesi bizonyítványt kapott Pest megyétől.

G á b o r (II. Sámuelnek fia) szül. D. Horvádon Borsod megyében. F.-nyarádi lelkész lön 1838-ban, a következő évben M.-Szigethre a theolog. tanszékre kapott meghívást, innen 1841-ben S. Patakra választatott a politika és statistika tanárának, ugyan ott 1847-ben a bölcsészeti tanszékre lépett át. 1851-ben Bécsbe hivatott a protest. tanintézetbe a ref. egyház dogmatikájának előadására, 1856-ban ismét S.-Patakra szólítottotta a tiszta melléki ref. egyház kerület közbizalma. Irodalmi nevezetes vitája volt az „Athenaeum” folyóiratban Vecsey debreczeni tanárral Hegel bölcsészete fölött. Nyomva megjelentek tőle: Politika, Neveléstan, Vallástudomány.

S á m u e l, IV. Mihály geleji lelkész egyik fia, H.-Böszörményben algyrnas. igazg. tanár 1858–61-ben, jelenleg Makón s. lelkész, szintén az irodalommal is foglalkozik.

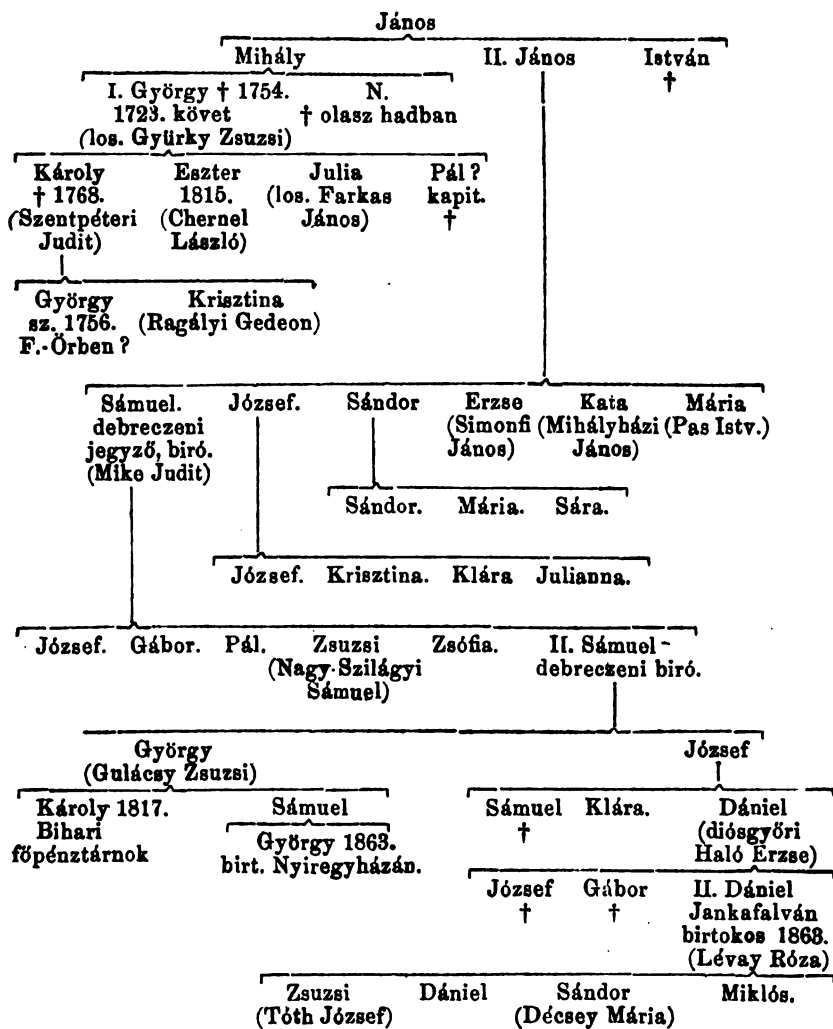
Ez ágának — mint egy pecsétnyomatról ²⁾ látjuk, — czímere a paizs udvarában lovas vitéz, a paizs fölötti sisak koronáján kivont kardot tartó kar.

A másik ágazat, mely előnevét jobbára Gömör megyei Pelsöcz-

¹⁾ Családi egyszerű közlés szerint.

²⁾ Melyen S. M. kezdő betűk (Szeremlei Mihály) állnak, és 1831-ben kelt végrendelet alá nyomatott.

ről írja, és ivadéka jelenleg nagyobbára Bihar és Szabolcs megyében Nyiregyházán székel, következő családfa szerint terjedt le :

E családfán állók közül I. György 1723-ban országgyűlési követ volt, úgy látszik — valamely város részéről. 1731-ben Borsodban Nyáradfalván birtokára nádori adományt kapott. Fia Károly pelsőczyi előnévvel élt, özvegye még 1797-ben ott lakott. Ennek gyermekeiben ez ág kifogyott.

II. János utódai István nagybátyjokról maradt nemesi telket

eladták I. Györgynek nagyváradi káptalani kiadvány szerint. Ezen Jánosnak fia, vagy unokája az I. vagy II.

Szeremley Sámuel 1760-ban Mária Terézia királyasszonytól czimeres nemes levelet (lehet, hogy újjítva) kapott, ¹⁾ mely szerint a Szeremley család ez ágának czimere: a paizs vörös udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó arany grif, szétterjesztett szárnyakkal, első jobb lábával zöld koszorút tartva. Ugyan ehez egészen hasonló grif emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról aranyvörös, balról aranyzöld. ²⁾

Györgynek Gulácsy Zsuzsannától fia Károly Bihar megyének 1817. körül főpénztárnoka volt. Később föbe lőtte magát. Utóda nem maradt. Unokaöccse György Nyiregyházán birtokos.

II. Sámuelnek a debreczeni birónak ágán II. Daniél Bihar megyében Jankafalván birtokos, több gyermek atyja.

Szerémy család. (Közép-géczi) Nógrád megyei nemes család. Már 1597-ben élt Szerémy Mihály, ki 1598-ban Nógrád megyei szolgabíró lett. ³⁾ Meghalt 1602. körül, mert ekkor neje Seőy (olvasd Sőy) Zsófia már mint özvegy említetik fiával Szerémy Bálinttal együtt, ⁴⁾ a ki tán kihalt; mert már

1635. évi nov. 30-án Bécsben kelt czimeres nemes levelet kapott Szerémy Tamás, és neje Alberti Erzae, és ettől gyermekei Lukács, Balás, Jakab és Éva, mely czimeres nemes levél Nógrád megyének 1636. febr. 11-én Füleken tartott törvényszéke előtt kihirdettetett. ⁵⁾

Nevezett Lukács 1654-ben megyei esküdt lett, 1656-ban már csak neje Balogh Erzae (ekkor már Berthóty Istvánné) és leányai Erzsébet és Anna említetnek. Úgy látszik, ennek fia volt II-ik Lukács is, ki az 1663. évi nemesi összeírásban foglaltatik, és 1665-ben birt a szőrösi pusztán és Perenna helységben. ⁶⁾

Szerémy Györgynek fia volt Szerémy János, kinek neje Nagy Mária már 1663-ban özvegy volt, kitől leánya Szerémy Judit 1694-ben már egresi Nyáry Imre özvegye volt.

1705-ben a nemesi összeírásban foglaltatnak idős és ifjabb Ist-

¹⁾ Collect. herald. nro. 25.

²⁾ Ugyan ott, és Adami Scuta gentil. tomo XII.

³⁾ Protoc. C. Neograd. 1598. pag. 48.

⁴⁾ Protoc. anni 1602.

⁵⁾ Az eredeti czimerlevél szerint, mely Nógrád megye levéltárában őriztetik.

⁶⁾ Nógrád megyei levéltár.

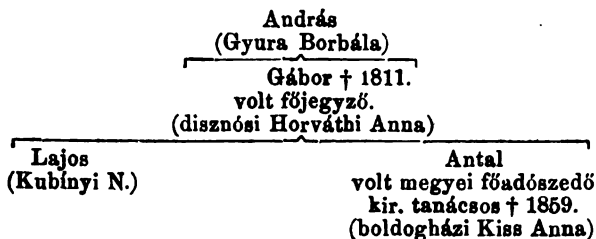
ván és Mihály, 1709-ben ugyan azok, de Mihály szegénynek jelölve a fölkelésre állításnál. 1711-ban ugyan azok éltek.

Az 1722. évi nemesi vizsgálatkor a család kétségtelennek ismertetett.

1755-ben éltek András, György, István, János és Márton. És ezeknek utódaiban él jelenleg is a család, nagyobbára Megyerben a szerényebb módú nemesség sorában.

A mult században élt Nagy Géczben Szerémy Jób, kinek nejétől Berkó Francziskától leánya Borbála Géczy László neje volt.

Szintén a mult században élt Szerémy András, kinek Gyura Borbálától ivadéka Gécz és Megyerben birtokolva, a család módosabb, kitünőbb ágát képezé. Sarjadéka következő:

Andrásnak fia Gábor 1796—1806. Nógrád megye főjegyzője 1811. oct. 21-én kora 54. házassága 33. évében halt meg, eltemetett Megyerben. Két fia maradt: Lajos, ki korábban elhalt mag nélkül és Antal, ki 1818-ban Nógrád megyénél már rendszerinti esküdt, majd alszolgabíró, 1836-tól 1851-ig hadi főadószedő volt, többször alispánságra is kijelölve, 1850-ben kir. tanácsosi címet nyert.¹⁾ Meghalt magtalanul 1859. jan. 31-én kora 62. évében; örökösévé egyik oldalági rokonát Szerémy Gábort tévén.

A család czimere az 1635. évi armális szerint a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain álló arany oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. Ugyan ilyen oroszlán emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst vörös.

Ettől különböző, más Szerémy nevű nemes család az, melyből Szerémy István, Pál és Mihály III. Ferdinand királytól kaptak czimeres nemes levelet, melynek elmetszett darabja egy kézirat

¹⁾ Magyar Hirlap 1850. dec. 15. sz.

bekötésére felhasználva, belőle már csak a czímer, az adományozó királynak és a szerző három megnevezett Szerémy családtagnak nevei láthatók és olvashatók. ¹⁾ A nyert czímer következő: a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó labain természetes színű farkas ágaskodik, első lábaival vörös zászlót tartva, melyen arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából pánczélos és sisakos vitéz emelkedik ki, kinyújtott jobb kezében meztelen pallóst tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Szerencsy család. (Szigethi †) Máramaros megyei származású, azon megyei Szigeth városról vevén előnevét is. Ha forrásunk ²⁾ nem téved, Szerencsy Ferencz 1729-ben Marmaros megye orsz. gyűl. követe volt. Utánna]

Szerencsy Hajnal Gerzon szerepelt, ez is 1741-ben Marmaros megye követe volt. ³⁾ A család előbbi neve, — mint Gerzonnak vezetéknévéből sejthetni, „Hajnal” volt. Nevezett Gerzon jól házasodván, ez által czaládja emelkedését elé mozdítá, t. i. nőül vette Szuhay Györgynek majd csebi Pogány Istvánnak özvegyét gr. Teleki Annát, kitől két fia Mihály és Sámuel 1744-ben élt. Ugy látszik ezek egyikének fia Ferencz, kinek sarjadéka következő:

Ferencz 1760. (Révay Anna Mária)	
Krisztina (csebi Pogány István)	Ferencz (Bárczay Bora özv. 1794. 1804.)
Klára (gr. Wass Dániel)	József? † 1804. előtt (Radvánszky Terés)

A táblán álló előbbi Ferencz 1762. dec. ujjító czímeres nemes levelet nyert Mária Terézia király asszonytól, ⁴⁾ mely szerint a család czímere a paizs kék udvarában zöld téren ágaskodó szarvas, melynek agancsai közt arany csillag ragyog. A paizs fölött két, koronás sisak díszlik, a jobb oldaliból szarvas emelkedik ki, a balból zöld fenyőfa nyúlik föl. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstkék.

Legnevezetesebb és a családnak utolsó férfiú tagja volt István, (anyja Czóbel Julianna) ki 1825—1827-ig Ung megye tisz

¹⁾ Pray Gy. kéziratainak XXVIII. kötete a m. kir. Egyetem könyvtárában

²⁾ Lehoczky Stemat. I. 198.

³⁾ Ugyan ott.

⁴⁾ Collect. herald. nro. 46.

teletbeli főjegyzője, azután m. k. helytartósági titkár, 1830-tól kir. tábla ülnök, 1839-től királyi Személynök, egyszersmind Arad megye főispánja, és valós. belső titk. tan. 1847-ig, midőn a személynöki méltóságból főpohárnok mesterré nevezetett. Meghalt 1850-ben. Egyetlen leánya **Anna** báró Balassa Antalnak volt neje.

Szerényi család. (Előbbi neve Solus) **Szerényi** (előbb Solus) **Ferencz** 1840. július 20-án Bécsben kelt királyi adományt nyert Krassó vármegyei Kricsova helység egy részére, mely adománylevél azon megyében 1841. oct. 12-én kihirdettetett. ¹⁾ Nevezett **Ferencz** megyei főjegyző, 1847-ben országgyűlési követ, 1858-ban cs. kir. urbéri törvényszéki tanácsos volt. Gyermekei vannak. Testvére **Antal** ott szolgabíró volt, mint menekült Uj-Yorkban halt meg.

Szervánszky család. Néhol nevét „Servánszky“-nak találtuk írva, ez okból e név alatt is volt említve. (itt 166. lap.) Szervánszky **Ádám** 1795-ben I. Ferencz királytól kapott nemességet ily czímerrel: a paizs jobbról balra vont rézsutos vonal által két udvarra oszlik, a jobb oldali kék, a baloldali vörös színű, a paizs közepét fekkentes ezüst széles pólya is két rézre osztja, e fölött két arany csillag ragyog, a pólya alatt arany nyil fekszik, hegyével a jobb oldal felé fordúlva. A paizs fölötti sisak karonáján két arany markolatú meztelen kard keresztbe helyezve látható. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst vörös ²⁾

Szervieszky család. Másik neve **Karisch**. *Lásd e néven VI. köt. 96. lapon.*

Szesztay család. Szabolcs vármegye nemesség sorában említi Fényes M. orsz. geographiai munkájában.

Szévald család. Őse **Márton**, ki nejével **Schwarz Anna** Erzsébettel, úgy **Károly-József**, **János-Márton**, **Ferencz**, és **Anna-Mária** gyermekeivel és ezek utódaival együtt 1699. sept. 27-én az ebersdorfi várkastélyben **Sewaldt** családi névre kelt czímeres levél által Magyarország nemesi rendébe fölvetetvén, ezen nemes levél 1700. januar 15-én Komárom vármegye közgyűlésén kihirdetett.

A nemesség szerző **Sewaldt Mártonnak** utóbb született **Antal-József** fiától származott unokája **II. Ferencz** kérelmére, ennek fia **III. Ferencz-Donáth** 1816. évi sept. 18-án Komárom vármegyéjétől

¹⁾ Krassó várm. jegyzőkönyve.

²⁾ Adami, Scuta gentil. tomo XII.

nyervén kétségtelen nemességéről bizonyítványt, abban a családnév „Szévald“ meghonosult alakban fordul elő.

A család czímere — mint itt a metszvény is ábrázolja — fenálló hadi vért, melynek kék udvarában zöld halmon arany grif kiterjesztett

szárnyakkal és hátulsó lábain ágaskodik, első jobb lábával három búza kalászt tartva, ballábát ragadozásra kinyújtva. A paizs fölötti sisak koronáján kiterjesztett szárnyakkal fészkén pellikán ül, alatta levő kis fiait felhasított melle vérével táplálva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst vörös.

Márton és neje Schwarz Anna-Erzsébet Komárom városában lakván, ott nemesi kuriát birtak. Márton 1710-ben elhalt: özvegye 1713. maj. 31-én nemes Satzger Benedekhez ment férjhez, első házasságából származott és akkor még élő gyermekeinek:

János Márton, Antal-József és Mária-Klárának az apai örökségből 2100 rén. forintot kifizetett, a többi ingó és ingatlan vagyont pedig második férjének möringolta, ki azonban magtalanul hűnyt el.

I. Antal József s neje ns. Röth Anna-Mária 1737-ben örök áron megvették Tancz Jeromosról örökségképen a Záporszky családra szállott nemesi kuriát 1100 ftért.

II. Antal Komárom megyében 1793-ban aljegyző, 1808-ban táblabíró és levéltárnok volt.

Ignác Demeter 1793-ban Praedikátorrendbeli lelkész és a IV. nyelvészeti osztály tanára volt Sopronban.

II. Ferencz szintén Komárom vármegyében 1780—1825. közhivatalt viselt 45 éven át: a tatai járásban alszolgabíró volt, és megyei táblabíró.

III. Ferencz-Donát szül. 1782-ben Tatan. Földváron (Tolna

várm.) 1812. jan. 7-én nőül vevén kajdacsí Kajdacsy István hajadon leányát Ilonát, ott megtelepedett. 1815. febr. 7-én ipától az ottani postát átvette és felsőbb megerősítéssel királyi Posta-mesterré nevezetett. 1816. sept. 18-án Komárom vármegyétől ősi nemességéről nyert bizonyítványát Tolna megyében Szekszárdon 1817. mart 19-én tartott közgyűlésben kihirdetteté. 1836-ben a megyei táblabírák sorába iktattatott. Meghalt 1839-ban D.-Földvárrott. Fiai közül

István szül. 1813. febr. 16-án. Tolna vármegyében 1837—1849. évi időközben simontornyai járási esküdt és tiszt. szolgabíró, utóbb pedig várnagy volt. Meghalt 1851. dec. 4-én. Nejétől felső-eőri Nagy Teréztől gyermekei Mathild, Vilmos és Mihály.

Móricz-Ferencz (szül. 1817. sept. 28-án) iskolái végeztével Tolna megyében 1838-ban tiszteletbeli aljegyző lett, 1839-ben ügyvédi oklevelet nyert. 1840-ben másod-, 1845-ben első al- és 1848-ban tiszteletbeli fő-jegyzővé nevezetett. 1843. april 20-án osztályos testvéreivel kiegyezvén, elhunyt szülőiről örökségkép visszamaradt mindennemű javakat magához váltott, minek folytán 1844-ben Duna-földvári kir. posta-mesterré is kinevezetett. Ugyan ez évben Tolna megye táblabírói közé soroztatott. 1850. febr. 4-én törvényszéki fő-jegyző, azon évi julius 26-tól 1854. april 24-ig a duna-földvári cs. kir. társasbírósnál ülnök; 1854—1856. Somogy megye marczi járásában cs. kir. szolgabíró. 1856—59. Veszprém megyében első biztos, 1859. jul. 19-én cs. kir. helytartósági tanácsos és Arad megye főnöke lett. 1859. julius 19-én Duna-Földvárrott a Bertalanféle kiterjedt külső birtokot megvásárolta. 1860. januar 6-án Aradmegyében az urbéri törvényszék elnöki teendőivel is felruháztatott. 1860. aug. 3-án cs. kir. kamarás lett. 1863. febr. 26-án pusztá Szent-András, úgy Bölske és Madocsa községek határában fekvő Forster-Kornisféle nemesi birtokrészt örök áron megvette. 1864. év elején Veszprém vármegye királyi biztosának kinevezetett, és ugyan ez év elején fejedelmi legfelsőbb engedélyt nyert, hogy „szent-andrás i⁴” előnévvel élhessen. ¹⁾ Nejétől Geisz Teréztől, ki 1853. aug. 2-án elhalt, gyermekei Leontina és Móricz.

A családfa ²⁾ következő :

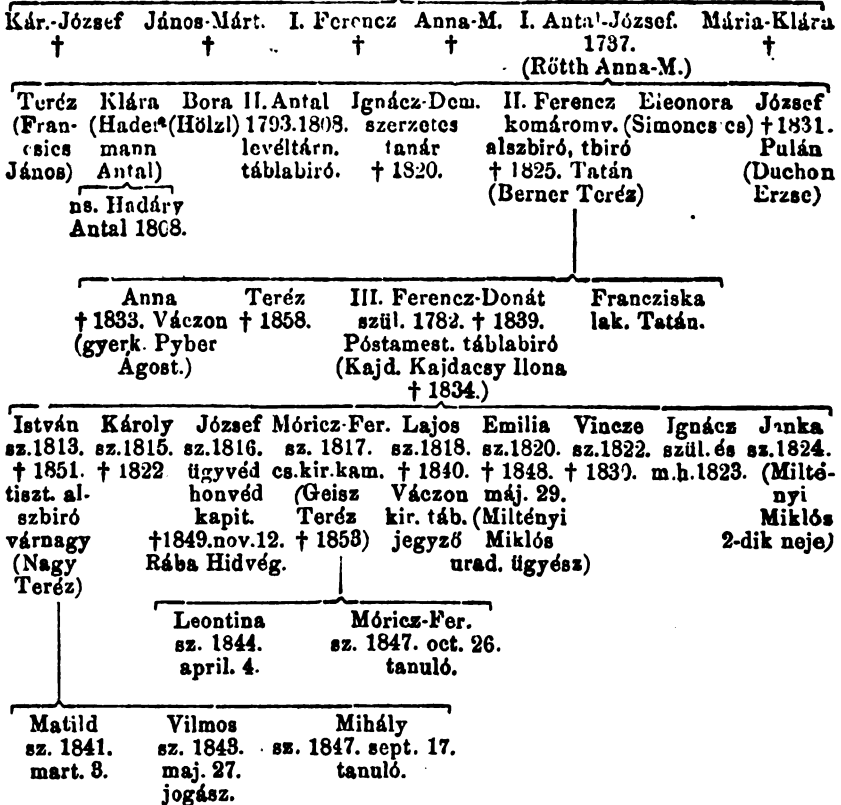
¹⁾ Sörgöny, hivatalos pol. lap. 1864. april 18. 99. szám.

²⁾ Családi közlés szerint.

Márton

1699. ns. † 1710.

(Schwarz Anna-Erzse)

Szevesztrényi család. (Szevesztrényi) Fogaras vidéki család, melyből Antal ott kir. pénztárnok, Lajos szolgabíró 1843. körül.

Szeyfried család Seyfried János és Tamás-Gál 1758-ban Mária Terézia királyasszonytól kapták czimeres nemeslevelöket. ¹⁾

Czimerök négy részre osztott vért, az 1. és 4. osztály függőlegesen ezüst vörös udvarra oszlik, a közepén nagy kerék látható, fele részben a paizs színeivel ellenkezőleg színezve; a 2. és 3. ezüst udvarban zöld halmon zöld pálmafa zöldel. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett sasszárny között, melyek közül a jobb oldali vizirányosan félig ezüst, félig vörös, a baloldali félig zöld, félig ezüst, a koronából

¹⁾ Collect. herald. nro. 74. és Adami Scuta gentil. tomo XII.

róka emelkedik ki, farkát hatá mögött felnyujtva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról ezüst zöld.

A család neve iratik *Seyfried*-nek is.

A nemességszerzők egyike *Tamás-Gál* 1760-ban Győrben kincstári sóhivatali pénztárnok volt. Ugyan akkor *Ferdinánd Pesten* kir. sóházi ellenőr, *Ferencz Xavér* pedig *T. Ujlakon* kir. sóházi ellenőr és mázsáló.

Szidor család. (Szidorfalvi) Szidorfalva helység Bereg vármegyében fekszik, jelenleg gr. Schönborn birtoka. E helységről írja előnevét a *Szidor* család, melyből *Dániel* 1825-ben Kraszna vármegye főorvosa volt.

Szigethy család. Nógrád megyében találjuk a XVII. század elejétől fogva, gyakran *Szigedy*-nek is írva, mint a nép most is ott gyakran nevezi. Elvéte néha *Szegedy*-nek is van írva egy két helyen, azonban az összevetés mutatja, hogy itt *Szegedy* név alatt is a *Szigethy* család tagjai értetnek.

1600-ban Nógrád megyében *Kis-Kürtös* helységben birtak *Szigedy Imre, Demjén* és *Bálint*.

1684-ben *Szigethy András* személyesen áll a fölkelő nemes seregben.

1701-ben *Szigethy Mihály* a losonczy járásban.

1702-ben ugyan az *Nógrád* megye szolgabirája.

1705-ben ugyan az *Gács*on tisztartó.

1709-ben ugyan az a losonczy járásban.

1705-ben *Szegedy* néven *György* a kékkői járásban.

1709-ben már *Szigedy György* és *András* a kékkői járásban.

1711-ben ismét *Szegedy* néven ¹⁾ *György* és *András* mint a forradalom alatt honn tartozkodók jelöltetnek.

1722-ben *Szigethy (igy) György* és *Mihály* kétségtelen nemességöket igazolják.

1726-ban a nemesség vizsgáló törvényszék előtt *Szigethy György, Mihály* az idősb és ifjabb; és *István* *Nógrád* megyétől 1725. febr. 15-én kiadott nemesi bizonyítványukat felmutatják.

1734-ben *Szigethy* idősb és ifj. *Mihály, Gábor* és *Márton* foglaltatnak a kétségtelen nemesek sorában.

1755-ben a kétségtelen nemesek sorában állnak *Szigethy* néven *Mihály, Gábor, Imre, András* és *György* *Kis-Kürtösön*,

¹⁾ Csak 1705-ben és 1711-ben irattak *Szegedy* néven, egyébkor mindég *Szigedy- és Szigethy*-nek.

Márton Szent Iványban,
István és Jakab Szécsényben.

1767-ben Szigethy Imre Nógrád megyétől nemességi bizonyítványt kap.

1774-ben Szigethy György, valamint 1782-ben is, úgy

1781-ben Szigethy András és társai nemesség igazoló pert folytatnak Nógrád megye előtt.

Szigethy Jakabnak, ki az 1755. évi nemesi összeírás szerint Szécsényben lakott, fia volt János, ennek fia János Hont megyei Bél és Lonthó helységbe költözött, ennek fia János 1842-ben Nógrád megyétől nemesi bizonyítványt vett ki. ¹⁾

Jelenleg ismeretes a családból János-Ferencz h. ügyvéd, Megyében birtokos, 1848. előtt és 1861-ben Nógrád megyében volt aladószedő. Neje Krúdy Izabella volt.

A család czimere, mint 1702-ben Szigethy Mihály szolgabíró pecsétén viselé, a paizs udvarában koronán könyöklő kar, kivont kardot villogtatva, ugyan ez látható a paizs fölötti sisak koronáján is.

Trencsini megyében a nemességi összeírás szerint 1728-ban Chumeczen lakott Szigethy család. ²⁾

Zemplin vármegyében szintén a nemesek sorában áll a Szigethy nevű család. ³⁾

Arad megyében Szigethy József 1816-ban iratott a nemesek sorába. ⁴⁾

Nem tudhatni, nem ezen Szigethy család öse volt-e azon Szigethy András, ki 1653. dec. 18-án III. Ferdinand király által czimeres nemes levélben nemesítetett meg. ⁵⁾

Szigethy család. (Máskép Tóth) *Lásd Tóth család.*

Szigethy máskép Gyula család. (Szigethi) Magyarországból Gyula-Szigethről származott egy ága Erdélybe. Ebből volt Miklós ⁶⁾, kinek fia István, ennek György, ennek Nánási Sárától II. István (szül. 1678.) volt tanár N. Enyeden, innen az 1704. évi kurucz világban történt pusztításkor N. Bányára menekült, majd külföldi egyetemekre ment, innen haza térvén, több helyen pap és tanár, 1713-

¹⁾ Megyei jegyzőkönyv 1842. évi 244. szám alatt.

²⁾ Szontagh Dán. közl. szerint.

³⁾ Szirmay, C. Zemplin not. top. 117.

⁴⁾ Arad várm. jegyzőkönyve 1816. évi 1315. sz. a.

⁵⁾ Katona, Hist. critica tomo XXXII. pag. 751.

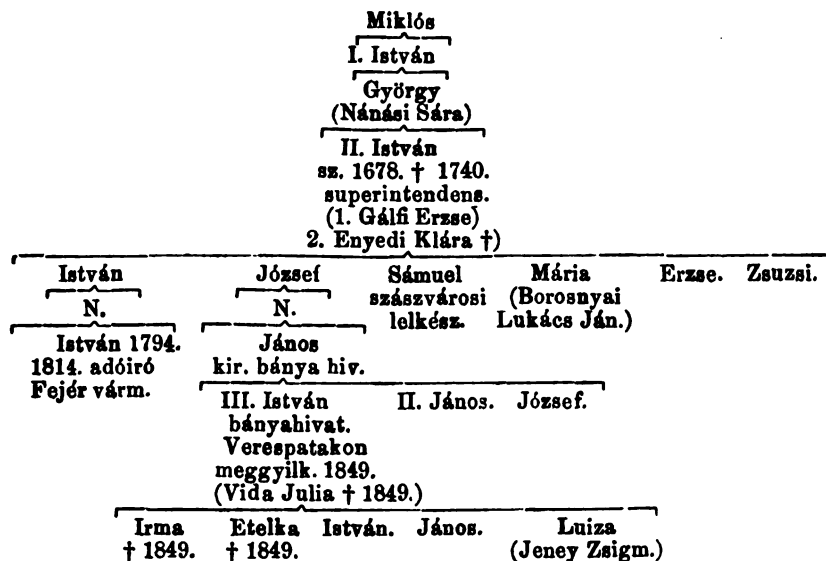
⁶⁾ Benkő, Transylvania II. 501.

ban N. Enyeden hittanár 24 évig, 1737-ben superintendensnek választott. 1738-ban összeesküvés gyanujában elfogatott, de ártatlannak találtatva elbocsáttatott. Írt több tudományos értekezést. Meghalt 1740-ben kora 62. évében. Első neje Gálfi Erzse, ettől gyermekei István, József, Sámuel szászvárosi lelkész, Mária borosnyai Lukács Jánosné, Erzse és Zsuzsa. Második nejétől Enyedi Klárától gyermekei nem maradtak. — Fiaitól unokái voltak: János kir. bányahivatalnok és István 1797—1814-ben Alsó Fejér megyei adó író biztos. Előnevét Nagy Enyedről írta.

Jánosnak fiai III. István bányahivatalnok Verespatakon; II. János és József. Ezek közül III. Istvánt 1849-ben nejével Vida Juliával, Irma éa Etelka leányaival, ipa Vida Antallal s több rokonaival az oláhok legyilkolták; életben maradtak gyermekei: István növendékpap, János orvos tanuló, Luiza Jeney Zsigmondné.

II. János 1848. előtt Fejér megye szolgabírája. Meghalt 1855-ben, özvegyen hagyván nejét Jeney Máriát gyermektelenül.

A családja következő:

Szigethy család. (Galaczi) Doboka megyében a XVII. században birtokos és főbb megyei hivatalt viselt Szigethy György, ki 1629—1634. alispán, és egyszersmind főbíró, azontúl 1641-ig főbíró, majd ismét 1633—1660-ig ugyan az. ¹⁾

¹⁾ Hódor K. Doboka várm.

Tán ennek eldődei: Pál, ki 1560-ban Erdélyben ítélőmester, és másik Pál, ki 1603-ban Székely Mózsessel az apáczai csatában esett el. ¹⁾

Szigethy család. (Polyáni) Közülök János 1837. körül Aranyos székben ügyvéd.

Szigethy család. (Nagy-Szigethi) Közülök György főkörmányszéki fogalmazó volt Kolosvárott, az ő, és fiai Károly, Lajos, József neveikre 1810. évi nov. 6-án kelt új armálislevél az 1811. évi erdélyi országgyűlésen kihirdettetett. Utódaik vagy oldalrokonai Lajos és György Kolos megyei adóíró biztosok 1848. előtt. István tartományi fő számvevőségi tiszt 1840. körül. Zsigmond főkörmányszéki kiadó.

Tán e család tagjai és épen tán a nevezettek Torda és Kolos megyében birtokosok?—igy: Zsigmond ródi, Lajos ródi és mikesi, György m. palatkai birtokosok. — Gyögynek neje Zudor Zsuzsi Doboka megyében szavai, József a Szilágyásban felső szopori és kémeri, — Lajos Küküllőben mikesfalvi és somostelki birtokos. ²⁾

Szigethy másképp Csehi család. (Szigethi) Torda megyei család, melyből Csehi-Szigethi Sándor 1815-ben Torda megye adóíró biztosa. Ismét Sándor 1846-ban Torda város főhadnagya. József Torda város aljegyzője 1848-ban. Sámuel orvos F. Fejérben 1845. körül. József Torda megyei törvényszéki ülnök 1840-ben. Sándor főkörmányszéki írnok 1848. előtt, 1848—9-ben honvéd százados, majd besorozott cs. katona, 1861-ben kolosvári tanácsos, most ügyvéd Kolosvárt. Ferencz szolgabíró Alsó-Fejér megyében 1840. előtt. Sándor főkörmányszéki fogalmazó gyakornok 1848. előtt. ³⁾

Szigyártó család. (Losonci) Nógrád megyei Losoncz városában törzsökös nemes család. Nemességet a XVII. században Szigyártó Tamás 1620. táján II. Ferdinánd királytól kapta. A család Losonczon egy szabad telket birt, innen losonci előnevét vette. Már 1652-ben Szigyártó Andrást a nemesek sorában találjuk. ⁴⁾

Az 1684. évi nógrádi nemesi fölkelésen személyesen részt vettek: Szigyártó István (szül. 1650.) ⁵⁾ és András, amaz a birto-

¹⁾ Bethlen Wolph. Hist. V. 409.

²⁾ Török Antal közlése szerint.

³⁾ Ugyan az.

⁴⁾ Protoc. C. Neogradiensis anni 1652. pag. 21.

⁵⁾ Egy 1680. évi tanúvallatás alkalmával 80 éves volt, tehát 1650-ben született.

ások, emez az úgy nevezett armalisták közé írva. ¹⁾ Nevezett Istvánnak neje volt Király Erzsébet, 1680-ban 22 éves. ²⁾ Tán ez utóbbinak testvérei Szigyártó K a t a Csizmadia Pálnak és Szigyártó I l o n a Szaltnay Jánosnak özvegye 1680-ban, amaz akkor 35. ez 30. éves.

Az 1705. évi nemesi fölkelésben részt vettek i d ő s b és i f j a b b I s t v á n. 1709-ben a birtokosok között állt i d. I s t v á n, az armalisták között ifj. I s t v á n. 1711-ben az egyik I s t v á n, valószínűleg az idősb, már meghaltnak iratik, a másik I s t v á n 1710. novemberben került haza a Rákóczy-táborból.

1734-ben L á s z l ó t, 1755-ben az armalisták között Istvánt találjuk. ⁴⁾

E században élők A n d r á s ügyvéd, ennek Szent-Iványi Borától fia M i h á l y, h. ügyvéd, 1848. előtt tevékeny táblabíró, 1850. után nógrádmegyei cs. kir. törvényszéki ülnök, meghalt Szakalban 1859. aug. 20-án. kora 72. évében. Nejétől Okolicsányi Luizától gyermekei: I s t v á n, ki meghalt 1861. dec. 17. kora 27. évében és P á l.

Losonczon városi hivatalnok volt I. S á m u e l, ennek fia II. S á m u e l ott főbíró, a megyénél tbíró és pénztárnok, mhalt 1825. Nejétől Fataovich Klárától († 1841) fia III. S á m u e l (szül. 1815. sept. 8.) h. ügyvéd, több uradalom és fő nemzetség r. ügyésze. Neje Hajós Mária.

Egy ág Borsodba szakadva, L o s o n c z y néven ismeretes, ebből élnek testvérek: K á r o l y S. Szentpéteren, J ó z s e f, kinek neje Fáy Jozéfa, Miskolczon, L á s z l ó Hevesben, és L u i z a Fáy Károly özvegye Losonczon.

A család czimere a paizs kék udvarában arany koronából kinyluló férfi kar, kivont kard hegyén törökfejet tartva, felette jobbról félhold, balról arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából az előbbihez hasonló kar nyúlik ki, kardja hegyén levágott törökfejjel. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Szikonya család. Szabolcs vármegye nemessége sorában emliti Fényes E. M. orsz. Geographiájában.

Szikra család. 1739. körül élt György Erdélyben Enyeden ügyvéd. ⁴⁾ Magyarorszáiban mellékneve egyik Boros családnak. *Lásd Boros cs.*

Szikszy család. Jelenleg Abauj, Bereg, Szabolcs, Ung és Zemplin megye nemessége sorában leljük a Szikszy nevet.

¹⁾ Protoc. C. Neograd. anni 1684.

²⁾ Tanuvallatások 1680. évről.

³⁾ 1705.—1755. évi megyei jegyzőkönyvek.

⁴⁾ Apor, Synopsis Mutationum 291.

Zemplin megyében e század elején Barancs, M. Krucsó és Véke helységben iratott közbirtokosnak, az utolsó helyen mint a Vékei család leányági rokona. ¹⁾ E megyében Szikszay Imre 1574-ben a beregi pusztán részt kapott kir. adományban.

Tállyai Szikszay János 1832-ben Zemplin vármegye alügyésze volt.

Szikszay János 1582-ben Szatmár megyei Kis-Kolcz, és Kápolnán és Abauj megyei Kis-Vilmán másképp Kis-Faluban nyert rész-birtokra kir. adományt. ²⁾

Nógrád megyében 1688-ban Szikszay János Losoncz város jegyzője. ³⁾ Fia János ugyan ott bíró 1705-ben, ⁴⁾ meghalt 1711. előtt. ⁵⁾ 1688-ban Szikszay Gergely Gömör megyében Uza-Panniton prédikátor volt. ⁶⁾

Szikszay Fabritius néven ismeretes Gáspár és Bazil, ki 1568-ban sáros-pataki tanár. — Mindezeket azonban egy családbelieknek hinni adatok hiányában nem lehet.

Szikszay-Kis család. Szikszay Kis Péter állítólag I. Leopold alatt ennek részéről török kém, adományban kapta (nekem — úgy látszik — a XVIII. század első felében) Bihar megyében Janka, Hodos, Kovácsi és Hegyköz-pályi helységekben rész-birtokait, melyeket leányai után leányági ivadékai maig bírnak; családja így állott:

Péter		
Mária (Dömsödy György)	Julianna (Komáromy György)	Kata (Szeremley József)

Szikszay család. (Vagy Szikszói). A XIV. században élt Imre (Emericus de Sziksov) ennek fia Péter mester, kinek leányát Annát 1353-ban Lajos király aprodjának Bulcsi Simonnak adta férjhez. ⁷⁾

Szikszay család. (Szamos-ujlaki). Közép-Szolnok megyei Szamos Ujlakról irta előnevét a család. 1698-ban a fejevári országgyűlésre hivatalos volt Szikszay György. Tán ennek, vagy hason nevű fiának neje Bánffy Judit. A múlt század első negyedében kihalt a csa-

¹⁾ Szirmay, C. Zemplin not. top. 117. 236. 288. 340.

²⁾ Liber regnis folio 245.

³⁾ Hevenessy Mss. tomo LX. p. 215.

⁴⁾ Protocol. C. Neograd anni 1705.

⁵⁾ Ugyan az 1711. évről.

⁶⁾ Hevenessy id. h.

⁷⁾ Fejér Cod. dipl. tomo IX. vol. III. pag. 335.

lád, mert annak kihaltán hírlettette a kir. ügyész Sztojkafalva egész helységet, mint Szikszay birtokot. ¹⁾

Szikszay család. (Ér-szentkirályi). A XVII. században élt Szikszay Zsigmond, ki Borra, Válaszút, Ugrócz, Poklostelke és Fejérd helységekbe történt iktatásnál Kassay István ítélőmesternek ellentmondott.

Előnév nélkül ismerjük Gergelyt, ki 1631-ben Leydaból ment haza Erdélybe. ²⁾

Szikszay család. (N.-Bányai). Közülök László dullóbiztos Marosszékből 1848. előtt.

Szikszay család. (Gyulafejérvári). Közülök István Gy.-Fejérvárott városi tanácsos 1794-ben. Károly tizedbértárnok 1815-ben. Másik Károly verestoronyi harminczadi ellenőr 1840. körül

Ezekon kívül Erdélyben még e néven számosan éltek, kik közhivatalokat viseltek. Felső-Fejér megyében pedig Korneczelen (v. Hortobágyfalván) a Szikszay családot a birtokosok sorában találjuk.

A székely földön is találunk Szikszay névre, melynek őseiből Szikszay Mihály Gyergyószékben 1646-ban Rákóczy Györgytől kapott pixidarius levelet. ³⁾

Szikszó család. Szikszó János 1720. april 29-én III. Károly királytól kapott czímeres nemeslevelet. ⁴⁾

Czímere a paizs kék udvarában zöld téren két, keresztbe helyezett nyíl, alól vörös tollal, hegyeikkel fölfelé, az előtérben arany markolatú kard áll, hegyével szintén fölfelé. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Szikulár család. Trencsin megyében az 1666. évi nemesi összeírás szerint lakott Szkala-Ujfaluban. ⁵⁾

Szilády család. A szentgáli királyi vadászok közül való, s ősi fészke Szent-Gál helység Veszprém megyében, honnan a múlt század közepén István, János és Mihály testvérek közül János kiszakadván, reform. lelkész lett Pest megyében Szalk-Szent-Mártonban. Meghalt 1778-ban. Tőle a Pest megyei és kis-kúnsági ág így származik :

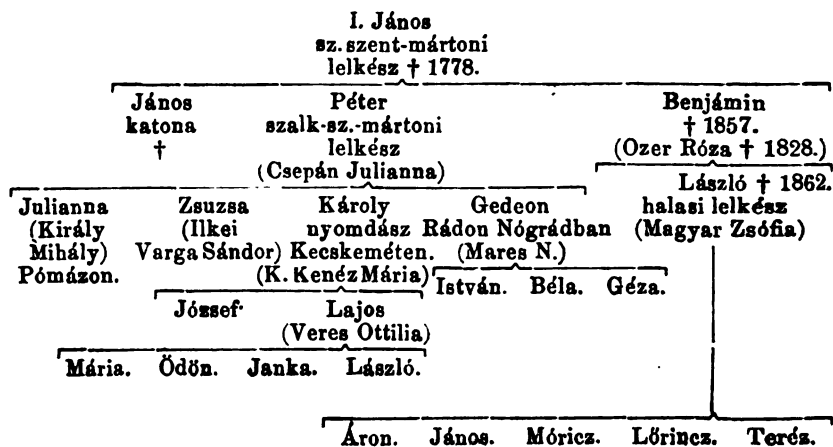
¹⁾ Hodor Károly közl.

²⁾ Haller Gábor naplója.

³⁾ Nemes székely nemz. Constitutiói 97.

⁴⁾ Collect. herald. nro. 449. és Adami Scuta XII.

⁵⁾ Szontagh Dán. közl.

I. Jánosnak fia Péter 44 évig volt Szalk-SzentMártonban lelkész. Ennek fiai közül Károly nyomdász Kecskeméten; másik fia Gedeon Nógrád megyében Rádon lakott, s halt meg.

Benjáminnak fia László 25 évig lelkészkedett Ságvárott, Jász-Kis-Éren, és végre Halason, egyszersmind kecskeméti egyházmegyei és Dunamelléki egyházkerületi tanácsbíró volt. Meghalt 1862. évi jun. 7-én. ¹⁾ Nejétől Magyar Zsófiától, ki előbb Lácza Szabó Zsigmondné volt, több gyermeke közül Áron szintén ref. s. lelkész, jeles keleti nyelvtudós, a m. akadémia tagja.

Czimerök : a paizs (tán kék) udvarában hátulsó lábain ágaskodó oroszlán, mely első jobb lábával kivont kardot tart.

Tán szintén e család ősei közül valók : azon Szilády Mihály, ki 1665-ben Fülel várában tömlöcztartó volt, ²⁾ és Sziládgyi (így) András 1661-ben Trencsin vármegye táblabírája; ³⁾ — noha a Szilády név írásban hibásan épen úgy összezavartatható, mint a Somody és Somogyi név.

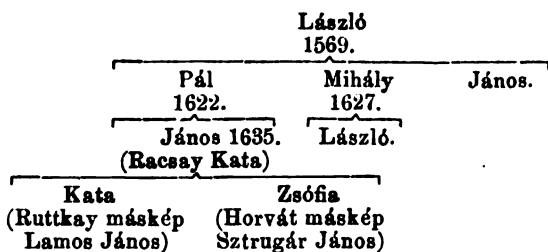
Szilády család. (Gellénfalvi). Nyitra megyei Gellénfalváról írta előnevét. Közülök 1569-ben élt László, kinek ivadéka — mely negyed ízen kihalt, — így ⁴⁾ sarjadzott.

¹⁾ A fölötte mondott halotti beszédek kinyomattak.

²⁾ Nógrád m. levéltár.

³⁾ Eredeti okirat.

⁴⁾ Rajcsányi Deduc. geneal. II. 249.

Szilágyi család. (Horoghszeghi †) Régi magyar faj, mely — mint e munka IV. kötet 333. lapján említve volt — a mecsinczei Garázda családdal egy törzből eredt. Birtokaik nagy része — köztök Mecsincze is — a magyar koronához tartozott Bolgárországban feküdtek. A XIV. század vége felé a Garázda család két főágra oszlott, az egyik ág megtartá a Garázda nevet, mecsinczei és utóbb keresztúri előnév mellett, a másik ág Szilágyi-nak neveztetett. Loránd, (tán jobban L. László) volt az első, ki a Szilágyi nevet fölvette; azonban a családnak vér- és osztályos közössége meg ezután is egy ideig megmaradt, mint ezt a XV. század elején szerzett közös birtokokról szóló adománylevelek mutatják. Czímerök is közös maradt, és pedig az egész közös vérségnek, úgymint a Garázda nemzetségből kifejlett Széki és Teleki utóbb egygyé olvadt családokkal egyetemben.

Említett Lorándnak ¹⁾ két fia volt: Miklós és Gergely, ez néhol — mint említve lesz, — Györgynek is íratott, és Szent-Királyról is neveztetett, ellenben Miklós mindég Szilágyi névvel fordul elő.

Miklósnak hat fiát ismerjük: Lászlót, II. Gergelyt, Mihályt, Albertet, Domokost és Sebestyént. Ezek közül

László rokonával keresztúri Garázda Miklóssal azon érdemeikért, melyeket Zvornik (Zrebernik) várának négy évi hősi védelmével szereztek, a közös vérségű Garázdákkal és nagybátyjával Szilágyi Gergely, Mihály és Domokossal 1407-ben Zsigmond királytól kapták adományban Doboka vármegyében Balásfalva, és Fejér megyében Szent-Imre helységeket. ²⁾

1408-ban keresztúri Garázda Miklós István fia, és Szilágyi Miklósnak fia László zreberniki várnagyok a törökök elleni har-

¹⁾ Teleki szerint Hunyadiak kora I. 28. De Fejér Cod. Dipl. tomo X. vol. 4. pag. 654. a Horoghszeghről kelt adomány levél szerint László.

²⁾ Fejér G. Codex dipl. tomo X. vol. 4. p. 609—612.

czokban Boszniában és Branich vára ostromában és megvételésben szerzett érdemeikért Zsigmond királytól a magok, úgy Garázda Miklós atyjának Istvánnak és Garázda Imre, László, János és Pál testvéreinek, továbbá Szilágyi László¹⁾ atyjának Szilágyi Miklósának, ennek testvére Gergelynek az I. László fiának, úgy II. László testvéreinek Miklós fiainak u. m. Szilágyi Gergely (v. György), Mihály, Albert, Domokos és Sebestyénnek részekre az előbb Heves megyében adományban kapott Heves megyei Zeuth (Szücsi?), Fajzath, Réde, Ethed (Ecséd) és Nógrád megyei Cethe (Csécsé) helységek helyett, melyeket Zsigmond király tőlük visszavett, csere adományképen Temes megyei Horogszegh helységet, azon és más megyékben fekvő Kis- és Nagy-Posarast, Böszörményt, Tószeg-

get, Mosotót, a három Bege nyét, nem különben Telek földét kapták és királyi adományban nyerték.²⁾ És innen a család előnevét Horogszegről írta, úgy látszik — azonban: csak II. László utódai, mert az ő testvérei birtokaikról — mint Teleki írja — Bernolchiaknak hívtattak.

1409-ben mecsinczei Garázda Miklós és Dénes és Szilágyi László utódaik részére is új adományképen Zsigmond királytól címertelvet kaptak, mely szerint címerük a paizs ezüst udvarában lángokból kiemelkedő zerge (vagy vad kecske *capra sylvestris*) aranyozott szarvakkal és körmökkel, mely első lábával zöld leveles fenyőfát (*abies*) tart. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan zerge lángokból emelkedik fel. Foszladék mind két oldalról ezüst fekete. És a címert a nemzetség oly hozzáadással kapta, hogy

¹⁾ Tehát nem Loránd volt Miklós atyja?!

²⁾ Fejér G. Codex dipl. tomo X. volt. 4. p. 654—666. — Kaprinai Mss. B. IV. 82. Teleky Hunyadiak kora I. 28.

a családból mindazok, kik a hadi pályán feltűnnek, a czimer fehér színeit arannyal fölcserélve viselhessék. ¹⁾

László 1428-ban bácsi főispán volt. Neje Belléni Istvánnak leánya Belléni Katalin volt. Ettől született következő hat gyermeke:

1. II. Mihály, 1456-ban belgrádi kapitány, Temesi főispán és machói bán, 1458-ban miután öcsését a kir. trónra segíté, már mint besztérczei gróf unoka-öcsésétől Mátyás királytól Torontál megyei Becsét, és Krassó megyei Somlyót kapta kir. adományban. ²⁾ Mátyás király mellé, míg ez törvényes korát eléri, kormányzónak választatott, és utóbb is több adományt kapott. Mindjárt eleinte Mátyással viszályba keveredett, ³⁾ és ezért Világos várában fogságot is szenvedett, de nem sokára 1459-ben kibékültek, ⁴⁾ és ismét Mátyás híve volt, haláláig harczolva a török ellen, azonban még ez évben azok kezébe esve, Konstantinápolyban feje vetétt. ⁵⁾ Nejétől Báthori Margittól, Báthori István országbíró leányától, ki utóbb 1464-ben már alsó-lindvai Bánffy Pálné vol, gyermeke nem maradt. Özvegye birtokában maradt Diód várának, Túr és Varsány mvárosoknak. ⁶⁾

2. III. László 1457-ben belgrádi várnagy volt, midőn testvérével Mihálylyal együtt Brankovics György által oroszva megtámadtatott,

¹⁾ Az oklevél Katonánál kivonatban, Katona Hist. critic. tomo XI. pag 761—763. Egészen Fejér G. Codex diplom. tomo X. vol. 4. pag. 742—746. Na gyon tévedett tehát Szilágyi Ferencz, midőn az általa szerkesztett *Hon és Külföld* 1841. febr. 19-ki 14. szám 55. lapon a jegyzetben azt írta, hogy a horogszegi Szilágyi nemzetség czimere „nyíllal keresztül lőtt félhold.” Hasonlóan tévedett Siebmacher is, kinek Gr. Wappenbuch Supl. X. Bd. nro 31. alatt közölt czimere egészen elűtt a valóditól. Siebmacher ily czímert tulajdonít alaptalanul a horogszegi Szilágyi nemzetségnek: a paizs kék udvarában arany horgony áll, melyet közepén keresztül hasít egy, a paizs udvarán vízirányosan átvonuló ezüst pólya (fascia). A paizs fölötti sisak koronájából felfordított arany horgony emelkedik ki, két kiterjesztett fekete sas szárny között. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

²⁾ Kaprinai, Hungaria diplomatica II. 195.

³⁾ Teleki Hunyadiak kora III. 96.

⁴⁾ Ugyan ott III. 165. 188.

⁵⁾ Ugyan ott III. 192., hol arczképe is látható. Mint kormányzótól egy törvénye 1458. évről hasonmásban látható a M. Tud. Tár. Évkönyvei I. kötetében 346—354. hoi pecséttrajza is látható, azonban a czimerlevelet nem ismerő rajzoló a vadkecskét tűzlángok helyett mintegy koronából kiemelkedve tüntetvé el — hibásan.

⁶⁾ Ugyan ott. III. 194. a jegyzetben.

testvére a kocsirol leugorván, és lóra kapván, megmenekült, azonban László sebekkel terheltén halva maradt. ¹⁾

3. **Osvát**, kiről mitsem tudunk. Ha csak ennek leánya nem volt horogszeghi Szilágyi **Jusztina**, ki 1481. évben somkeréki Erdélyi János nejeül iratik, ²⁾ miután Mihálynak és Osvátnak nem volt Jusztina nevű nővére, mint némelyek állítják. ³⁾

4. **Erzsébet** mintegy 1432. óta a halhatatlan nevű Hunyadi János neje, Mátyás király anyja. Meghalt 1484. táján.

5. **Zsófia** Vingárti Geréb Jánosné.

6. **Orsolya** Désházyné, ⁴⁾ kinek fia Désházy István meghalt 1530-ban.

Ezekben kihalt a horogszeghi Szilágyi család, melynek táblázata ez:

Loránd (v. I. László) 1405.					
Mihlós de Szilágy 1408.			I. Gergely 1407. de Sz. Király		
II. László 1407. 1428. Bácsi főisp. (Belléni Kata)	II. Gergely 1408.	I. Mihály 1408.	Albert 1408.	Domokos 1408.	Sebestyén 1408.
<i>B e r n o l c h i á k .</i>					
II. Mihály † 1459. kormányzó (Báthori Margit)	III. László belgrádi várnagy.	Osvát.	Erzse † 1484. (Hunyadi János)	Zsófia (vingárti Geréb János)	Orsolya (Désházyné)

Szilágyi család. (Szilágy-Somlyói) Kraszna megyéből eredhetett, mely megyének m. városáról írja előnevét is; innen származott Szatmár megyébe, hol birtokos. Törzse Szilágyi **János**, 1617-ben kövári kapitánynak iratik. Tán ő azon Szilágyi János, ki 1609-ben Szatmár megyében Anaczozt királyi adományban kapta. ⁵⁾ Annyi bizonyos, hogy fiai már Szatmár megyében birtak, és közülök **Ferencz**, ki 1642-ben Alsó-Misztótfaluban birtokrészére kir. adományt vitt, ⁶⁾

¹⁾ Teleki Hunyadiak kora II. 598.

²⁾ Hodor K. Doboka várm. 74. és 234. és szerinte a kolosmonostori convent.

³⁾ Hodor id. h.

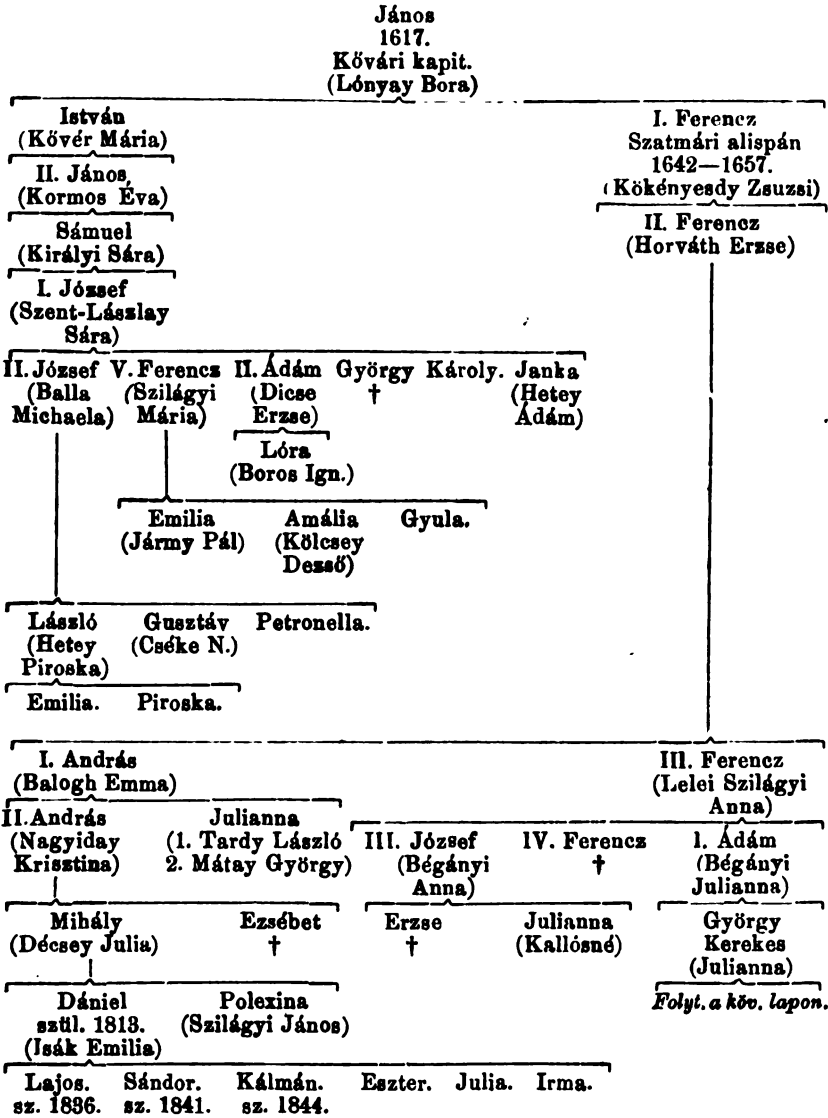
⁴⁾ Kaprinsai Hung. Dipl. II. 196.

⁵⁾ Szirmay, Szatmár várm. II. 195.

⁶⁾ Liber Regius folio 58.

1647-ben azon megye követe, ¹⁾ és alispánja volt 1657-ben is. ²⁾ Ez testvérével Istvánnal osztozott Szatmár megyei Óvári helységben, hol a család jelenleg is birtokos.

A család ³⁾ következő:

¹⁾ Kaprinai Mss. A. tomo 43. pag. 249. és Szirmay Szatmár I. 75.—²⁾ Szirmay, Szatmár várm. I. 129. — ³⁾ Luby Károly családi közlés után.

György, *k. az előbbi lapon.*
(Kerekes Julianna)

Terez (Hartmanné)	János (Szilágyi Polexina)	Zsuzsi (Teleky Dániel)	Mária (Szilágyi Ferencz)	Klára (Fogarassy László)	Julia (Jékey Menyhért)	Krisztina (Gabányi Sándor)
Eulália (gutorföldi Mátay Antal)						

A család a század elején Szatmár megyében birtokos több helységben, mint Erzsébet Vetésen, József Király-Daróczon, továbbá Gacsalyon, N. és K. Hodoson, Egriben stb. ¹⁾

A családhoz számitandó Sz. András, 1825. körül Kraszna megye törv. széki ülnöke. Zsigmond ugyanott irnok 1825. És tán Benjámin, kinek neje Katona Zsuzsi ott bogdánházi és perecseni birtokos.

Valószínűleg e család ősei közül voltak, noha a családfán nem állanak, a következők: Gábor Szatmár megyei jegyző 1600-ban, Pál és Péter szolgabírák 1692-ben. ²⁾

Ide számíthatjuk tán azon nemes Szilágyit is, kit 1717-ben Zsarollyánból a tatárok fogságba vittek. ³⁾

Szilágyi család. (Piskárkosi) Szatmár megyéből ered, és azon megyei Piskárkos helységről írja előnevét. Jelenleg nagyobbára Bihar megyében birtokos. Elei a múlt században ref. tanári és papi pályán szerepeltek.

A múlt század elején élt ismert törzs atyjok Szilágyi I. Márton debreczeni tanár, kinek nejétől Kerestély Szilágyi Máriától származó ivadéka következőleg ⁴⁾ sarjadzott:

I. Márton
debreczeni tanár
1719.

(Kerestély Szilágyi Mária)

I. Sámuel
ref. superintendens
sz. 1719. † 1785.
(Szeremley Zsuzsa)

Mária
(m.-telegdi Mis-
kolczy István)

Folyt. a köv. lapon.

¹⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 134. 145. 269. 276. 294.

²⁾ Ugyan ott I. 133.

³⁾ Ugyan ott II. 219.

⁴⁾ L'Advocat, Mindszenty Lexicon VI. 361. — Sombory Zsuzsánna 1861. évi nyomott halotti jelentése. Halmágyi Zsófia fölött halotti beszéd 1810. stb.

I. Sámuel, *h. n. előbbi lapon.*
 ref. superintendens
 sz. 1719. † 1785.
 (Szeremley Zauzsa)

II. Sámuel 1770. Bihari táblabíró (Halmágyi Zsófi sz. 1753. † 1810.)	II. Márton sz. 1748. † 1790. s. pataki tanár (Abádi Julia)	Mária (Vecsey Samu) † 1790.	Zsuzsi (Czakó Fűredy Sándor)	Sára (Vinceze Pál)	Anna (Fülep Gábor)	Mihály mérnök.	Gábor debreczeni tanár (Oláh Erzse)
	Krisztina		Károly debreczeni főjegyző.				Gábor (Menszáros Teréz)
		Imre Bihar v. szám vevő.		Teréz (Nagy Péter)			Amália (Bay Fer.)

Ferencz elcsétt a francz. háb.	III. Samu †	Zsófia.	Mária †	I. Lajos Bihari szbiró tbíró 1861. (Sombory Zsuzsi) † 1861. nov. 14.	Teréz (Budaházi Pál ügyvéd)
--------------------------------------	----------------	---------	------------	--	-----------------------------------

Ludovika	Karolina.	Janka (Fráter Tamás)	Lajos (Fényes Karolina)	Ida (micskei Miskolczy Károly)	Krisztina (Gruden Imre)	Ferencz (m. Baranyi Kornélia)
Vilma (Fráter Gyula)	Gyula cs. k. hadnagy -864.	Izabella.	Jenő.			
Zsigmond. Boldizsár. Szörény. Örs. Margit.						

A törzs-atyja I. Márton 1719-ben debreczeni hittanár volt. Neje Kerestély Szilágyi Márton a bihari tractus seniorának leánya Mária. Ettől született I. Sámuel Debreczenben 1719. febr. 19-én. Külföldön végzett egyetemi iskolázása után 1741. táján Debreczenben a philosophia és görög irodalom, atyja halála után 1746-tól a hittan tanára, 1759-ben diószegi, két év múlva szatmári ref. lelkész, 1765-ben tiszántúli superintendens és debreczeni lelkész, mely utóbbi hivatalát szélütés által történt elgyengülése miatt csak 1772-ig vitte. Meghalt neje utáni birtokán H. K. Kovácsiban, hová 1779-ben telepedett, 1785. jul. 12-én. Lefordítá Voltaire Henriását, melyet fia adott ki. ¹⁾ Nejétől Szeremley Zsuzsannától kilencz gyermeke, négy fia, öt leánya maradt. Ezek közül

Gábor debreczeni tanár volt, unokája Amália Bay Ferenczné.

II. Márton szül. 1748. mart. 26-án. Külföldön tanult és utazott.

¹⁾ L'Advocat Mindszenty Lex. VI. 362. és Tudományos gyűjt. 1820. VIII. 93.

Sáros-Patakon lett *physica* és *math.* tanára 1773-ban. Meghalt 1790-ben. Az atyja által fordítani kezdett *Xenophon Cyropaediaját* bevégezé és kiadta 1784-ben. ¹⁾ Fia maradt Károly Debreczen város főjegyzője; ennek fia Imre Bihar vármegye számvevője.

II. Sámuel Bihar megye táblabírája volt. Nejétől (kit 1770-ben vett el) szilágy-somlyói Halmágyi Zsófiától (szül. 1754. † 1810.) hat gyermeke maradt, ki közül Ferencz a francia háborúban esett el. Lajos Bihar megyében szolgabíró, utóbb táblabíró volt. Nejétől Sombory Zsuzsannától (ki 1761. nov. 14. kora 71. hazassága 55. évében halt meg) a táblázaton látható gyermekei és unokái származtak.

A család birtokos Bihar megyében Jankafalván, Hk. Pályiban, Hk. Kovácsiban, és J. Hodoson és pedig I. Sámuelnek neje Szeremley Zsuzsanna után Szikszai Kis Péter jogán, miután nevezett Szeremley Zsuzsannának nagyanyja Kis Katalin a szerző Szikszay Kis Péter leánya volt.

Szilágyi család. Zemplin vármegye nemessége sorában áll. Törzse Szilágyi Ferencz Lelesz m. városából származott, és mint kis-várdai alkapitány I. Ferdinánd király által 1560-ban czímeres nemes levéllel ajándékozott meg hadi érdemeiért, melyeknél fogva czímerébe saskeselyűt nyert, mely jobb lábával kivont kardot tart. ²⁾

Szilágyi család. Ugocsa vármegye nemes családja, melyből Szilágyi Lászlót 1503-ban öszödfalvi Ósz (Ewz) László atyafijátul és örökösétül fogadta II. Ulászló király beleegyezésével. ³⁾

Ugyan csak Ugocsa megyében él a péterfalvi Szilágyi család, mely a többivel együtt 1750-ben Péterfalva helységre új nádori adományt nyert. ⁴⁾ E század elején éltek közülök György, Márton, József, Mihály, és Zsigmond birtokosok Tisza-Keresztúrott, Fertő-Almásan, Tivadarfalván, Forgolányban, Gödényházán, Tamásvárallyjan, Verböczőn. ⁵⁾

Úgy látszik, e család ivadéka volt Szilágyi János is, ki Ugocsa megyei Nevetlen faluban született, és idővel Máramáros-Szigethi tanár lett. Meghalt 1854-ben. 1713-ban magyar Philosphiát irt és adott ki. ⁶⁾

¹⁾ L'Advocat Mindszenty Lex. VI. 365. és Tudományos gyűjt. 1820. VIII. 93.

²⁾ Ssirmay, C. Zemplin not. top. 117.

³⁾ Ssirmay, C. Ugocsa p. 181. 182.

⁴⁾ Ugyan ott 125.

⁵⁾ Ugyan ott 74. 84. 126. 129. 151. 154. 166. 175.

⁶⁾ Magyar Irók II. 320.

Tán ennek fia István magyar akadémiai tag, és jelenleg a máramaros-szigeti ref. főtanoda igazgató tanára stb., kinék czímer pecsétén jobbról balra részsütösen osztott paizsnak jobb oldali kék udvarában három halmon három rózsát, a baloldali vörös udvarban fehér egyszarvút, a paizs fölötti sisak koronáján repülő galambot láthatni.

Szilágyi család. Czímeres nemes levelét Szilágyi András kapta 1658. jan. 14-én Szatmárott Rákóczy Györgytől, mely czímeres nemeslevél 1659. april. 8-án Bihar vármegye közgyűlésén kihirdetett. ¹⁾ Utódai ismeretlenek, valószínűleg kihaltak.

Szilágyi család. (Szedlicsnai) Trencsin vármegyében honos, hol a nemesi lajstromok szerint 1646-ban már Szedlicsnán, 1648-ban pedig Felső-Dreskóczi birtokán székel. ²⁾

1736-ban éltek László, József, András, Márton és Imre mint előkelő birtokosok, idősb János, István, György, és ifj. János mint egyszerű curialisták. Ezek közül András és ifj. János Pozsony megyébe, Márton Bács megyébe költöztek. Imre és István katonáskodtak.

1748-ban Trencsin megye alsó járásában idősb és ifj. László, György és József, Szedlicsnán pedig Dániel irattak össze.

1768-ban Szedlicsnán József, Velcsiczen György fiaival Gáspárral, Imrével, Pállal és Elekkel, Beczkón pedig László laktanak.

Az 1803. és 1837. évi nemesi összeíráskor már csak egyedül Elek találtatott Velcsiczen.

Szilágyi család. Komárom vármegyében élt 1631-ben Szilágyi Pálnak fia János, ki Szilágyi Mihálynak fiával Lászlóval Bana nevű pusztát elzálogította Szapáry Andrásnak. ³⁾

Szilágyi család. Szilágyi János 1686-ban I. Leopold királytól kapta czímeres nemeslevelet. ⁴⁾ Czímere a paizs kék udvarában zöld téren balra futó szarvas, melyre egy, zöld magyar ruhába öltözött, fekete kalpagos, sárga csizmás férfiú puskájával épen nyakának czélozva lő. A paizs fölötti sisak koronájából jobbra fordúlva szarvas emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Szilágyi család. (Ákosfalvi) Magyarországi eredetű a Szilágy-

¹⁾ Bihar megye levéltárában van az eredeti armális.

²⁾ Szontagh Dán. közl.

³⁾ Fényes E. Komárom várm. 146.

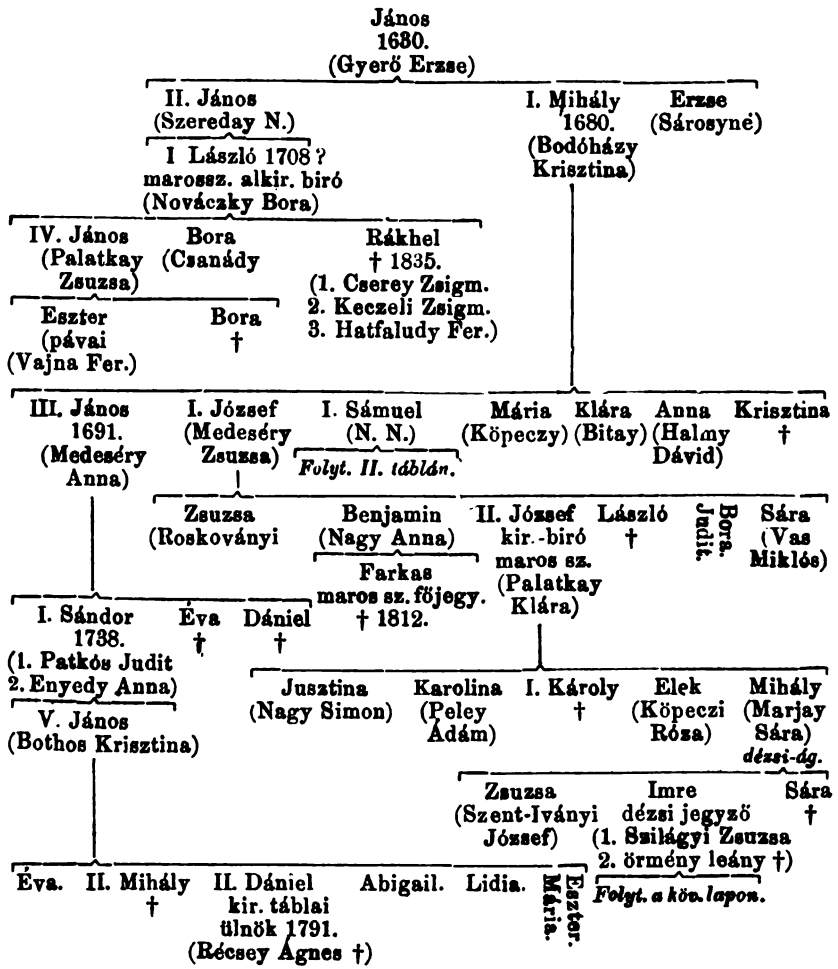
⁴⁾ Collect. herald. nro 828.

⁵⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII.

ságról, előbbi neve Tolvaj volt. Törzse Tolvaj János, ki 1630-ban erdélyi fejedelem Rákóczy György beleegyeztével (consensu) Szilágyi nevet vett föl, és adomány mellett kapta Maros székben az ákosfalvi, cserefalvi és ménesi birtokokat, míg Magyarországon lakó testvére Tolvaj István Közép-Szolnok megyében Menyőn maradt, és utódai maig is ott bírnak.

Említett Szilágyi János nejével ákosfalvi Gyerő Erzsébettel következő családfát ¹⁾ terjesztett:

I. t á b l a.

¹⁾ Családi közlés Hodor K. szerint.

Imre, ki az előbbi lapon.
 dézsi jegyző
 (1. Szilágyi Zsuzsa
 2. örmény leány. †)

1-től Polczina.	Zsuzsa.	Róza (Ispán István Túrében)	Janka.	Kata (Péter Fer.)	II. Imre	Ferencz ügyvéd 1845.
-----------------	---------	-----------------------------------	--------	-------------------------	----------	-------------------------

II. t á b l a.

I. Sámuel, ki az I. táblán.
 (N. N.)

II. Sámuel 1787.
 kir. pénztárn.
 Marosszékbén.
 (Iszlay Kata)

Ezsébet (Pataký József)	I. János (1. Vida Ágnes 2. Bodó Julia)	Kata (Zsigmond Albert)	Ágnes (Medgyes Lajos)
-------------------------------	--	------------------------------	-----------------------------

III. Sámuel (töökí Viesty Róza)	III. József (Nagy Eszter)	II. Károly (Torday Erzse)	Zsuzsa (Szilágyi Imre)	Anna (Benkő Fer.)	Róza (Becsky István)	II. Lajos + Anna	III. Sándor lak. Maros Királyban (Máthé Anna)
					II. Farkas † 1849. elesett.	III. János.	

I. Lajos. III. Károly. IV. József. Albert. Erzse. Karolina.

II. Sándor.
szinész Pesten.

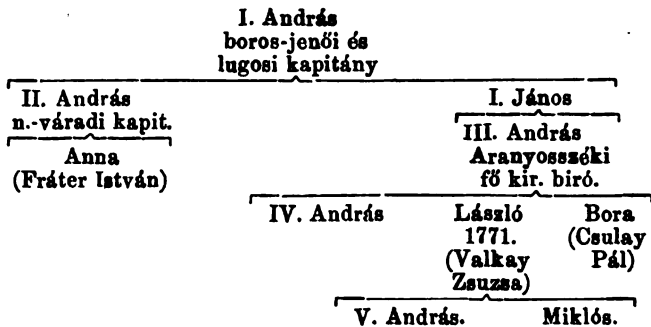
IV. Sámuel †	II. József.	Kata †	Ignác.	II. Sándor † 1846. körül.
-----------------	-------------	-----------	--------	------------------------------

A család czimere I. Imre pecsénymata szerint a paizs udvarában horgony, melynek tetején korona áll, a háttérben tán mellvas. A paizs fölötti sisakon három struczról leng.

Úgy látszik, - e családból eredt azon Szilágyi Tamás is, ki Drugetyevith Horváth Judit első férje volt a XVII. században. Még valószínűbb, hogy ebből eredt azon Szilágyi Mihály, kinek neje Drugetyevith Horváth Anna (előbb Rettaghy Mihályné) volt felesége, leánya pedig Szilágyi Borbála káli Kún Mihályhoz ment férjhez, miután ezen Borbálának férje káli Kún Mihályról szállottak a marosszéki birtokok a leányágra.

A család utóbbi nemzedékéből József 1791-ben királyi hivatalt volt. Idősb Károly táblabíró, és ifj. Károly aljegyző és levéltárnok Marosszékben 1848. előtt. Sándor dulló biztos 1836. körül. Imre Dézsváros főjegyzője. Mihály Belső-Szolnokban szegények ügyvéde 1848. előtt.

Szilágyi család. (Székely-Kocsárdi) Törzse Szilágyi András Boros Jenőről írta előnevét, és boros-jenői és lugosi főkapitány volt. Egyik fia II. András nagyváradai főkapitány (?) kinek leányát Annát Fráter István vette nőül. Másik fia I. János nemzé III. Andrást, Aranyosszék főkirály biráját, ¹⁾ kitől a család tovább terjedt, azonban családfánkön csak V. Andrásig, ha csak ebben és testvéreiben ki nem halt. ²⁾ Az ismert családfa ³⁾ következő:

Szilágyi család. (Báró †) Eredetét nem ismerjük följebb azon Szilágyi Péternél, ki külföldön tanult, 1696-ban értekezéseit adta ki, és nagy-enyedi tanár volt. Kiadott egy magyar nyelvtant is, és a nagy-enyedi collegium okiratait összeszedve rendezte. ⁴⁾ Fia Sámuel szintén külföldön végzé tanulmányait, azután Bécsben az erdélyi udv. kancellariánál ügynök, innen az erdélyi kir. tábla ülnöke lett, és báróságra emeltetett. Meghalt 1771-ben. ⁵⁾ Még 1740-ben adta ki Bécsben „Keresztyén Senecá“-ját. Érem és könyvgyűjteményét a m. vásárhelyi iskolának adományozta. Fia József a szászvárosi ref. iskolára tett 3000 m. f. alapítványt, s képe ma is ott az iskola termében látható. Benne ága kihalt.

¹⁾ Apor, Synopsis Mutationum 291.

²⁾ Hodor K. Doboka várm. 232.

³⁾ Décsy Miklós közl. szerint.

⁴⁾ Benkő Transylvania gen. II. 263. 600.

⁵⁾ Ugyan ott 500.

Szilágyi család. (Veresegyházi) Ismeretes közülök János, ki 1638—39-ben Doboka vármegye alispánja volt. ¹⁾

Szilágyi család. (Székely földvári) Erdélyben Aranyosszékben birtokos család. Legutóbbi nemzedékrendje ²⁾ következő:

János aranyosszéki alkir. bíró.					
József m. kir. kamarai számv. tan.	János nyug. kapit.	Sándor dulló-biztos 1815.	András Ecskán volt gazda tiszt.	Miklós orvos † 1863.	Pál főszámvevő Kolosvárt (m.-csügedi Pap Antonia)
		Virgil. Pesten ügyvéd.	N. tábori lelkész.	N. Enyeden (kad. Török Kornélia) Kornélia † 1863. jul. 2.	Miklós

Jánosnak, ki aranyosszéki alkirálybíró volt, fiai közül József Budán a m. kir. kamaránál számvevői tanácsos volt. János nyugdíjas százados magtalanul halt el. Sándor 1815-ben Aranyosszék dulló biztosa. András Torontál megyei Écska helységben gazda tiszt volt. Fiai közül, kik katolizáltak, Virgil (szül. 1824. nov. 27.) ügyvéd, író, 1861-ben országgyűlési képviselő. Testvére tábori lelkész. Miklós jeles orvos N. Enyeden. Meghalt 1863. jun. 4-én kora 69. évében. Leirta a Borszéki fürdőt, és 1849-ben „A rabbi átka“ című pol. könyvecskét adta ki. Pál Kolosvárott tartományi fő számvevőségi tanácsos, ennek fia Miklós ugyan ott megyei törvényszéki ülnök.

Szilágyi család. (Radnótfái) Ismeretes József, ki 1725-ben kincstári számvevőségi tanácsos.

Szilágyi család. (F. bányai) Közülök Sámuel szolgabíró Fogaras vidékén 1825. körül; ifj. Sámuel ugyan ott levéltárnok 1832. körül.

Szilágyi család. (Dézsi) Közülök István Dézs városánál alhivatalnok 1820. körül, József adószedő 1848-ban.

Szilágyi család. (Gogánvárallyai) melyből József Küküllő megyében ügyvéd 1836. körül.

Szilágyi család. (Sepsi-szent-györgyi) Közülök Sándor Sepsi-Szent-György kiváltságos város tanácsnoka 1815-ben.

¹⁾ Hodor, Doboka várm. 231. 436.

²⁾ L. életéről adatokat Magyar Irók I. 557.

Szilágyi Nagy család. Melyből Dániel Maros-Vásárhely tanácsnoka 1848. előtt. Ifj. Dániel ugyan 1843. körül.

Szilák család. Heves vármegye nemessége sorában említi Fényes E. Geographiájában.

Szilassy család. (Szilasi és pilisi) Régi nemzetség, melyből Szilassy György 1453-ban testvérével Vinczével, a ki 1455—1475. váci püspök volt ¹⁾ V. László királytól hűséges szolgálataért Pest megyében Pándot és Pilist kapta királyi adományban. ²⁾

Nevezett Györgynek fia Balás 1477-ben többek közt Nógrád megyében Losonc-Tugárt Derecskei Péter magva szakadtával kapta adományban Mátyás királytól, ³⁾ és birta maradékaival együtt, sőt birja családjá máig.

Balásnak fia volt Ferencz, ennek fija volt II. György, ki 1562-ben I. Ferdinánd m. királytól többi jóságai közt Losonc-Tugárra is új kir. adományt nyert. ⁴⁾

Adatok hiányában az izről izre való származtatást nem folytat-hatván, csak a következőket lehet eléadnunk:

1617-ben Szilassy István mint Losonc-Tugár birtokosa emlí-tetik. ⁵⁾ Ennek fiai lehettek I. András és II. István, ki 1655-ben mint amannak nagybátyja említetik.

I. András 1633. oct. 16-án vette nőül Liberchey Juliannát, ki 1653. febr. 21-én halt meg, és kitől gyermekei voltak: Zsófia Far-kas-Istvánné, Borbála (meghalt ifjan) Judit (meghalt 1653. előtt) és II. András ki 1670-ben már házasságban élt pethőfalvi Pethő Annával, 1684-ben Heves, ⁶⁾ 1689—1690-ig Nógrád megye másod alispánja volt. ⁷⁾ 1675-ben Panyi-Darócz birtokosai közt is eléfordúl. Meghalt 1709. előtt. ⁸⁾ Ennek lehetett többi közt fia István, kitől a család leszármazása következő:

¹⁾ Deserici, Historia Eppatus Vaciensis Supplem. pag. 8. szerint 1464-től 1478-ig. Schematismus Dioec. Vaciensis 1835. évre XLIII. lapon szerint 1455—1475-ig. Mocsáry Nógrád várm. leírása I. köt. 81. lapja szerint ezen Vincze püspökről maradt a példabeszéd: „*Veréb vessző Váci Vincze vesszetele d Vács városának virág vasárnapj vas vásárát.*”

²⁾ Mocsáry Ant. Nógrád várm. leírása I. 81.

³⁾ Ugyan ott I. 82.

⁴⁾ Ugyan ott I. 82.

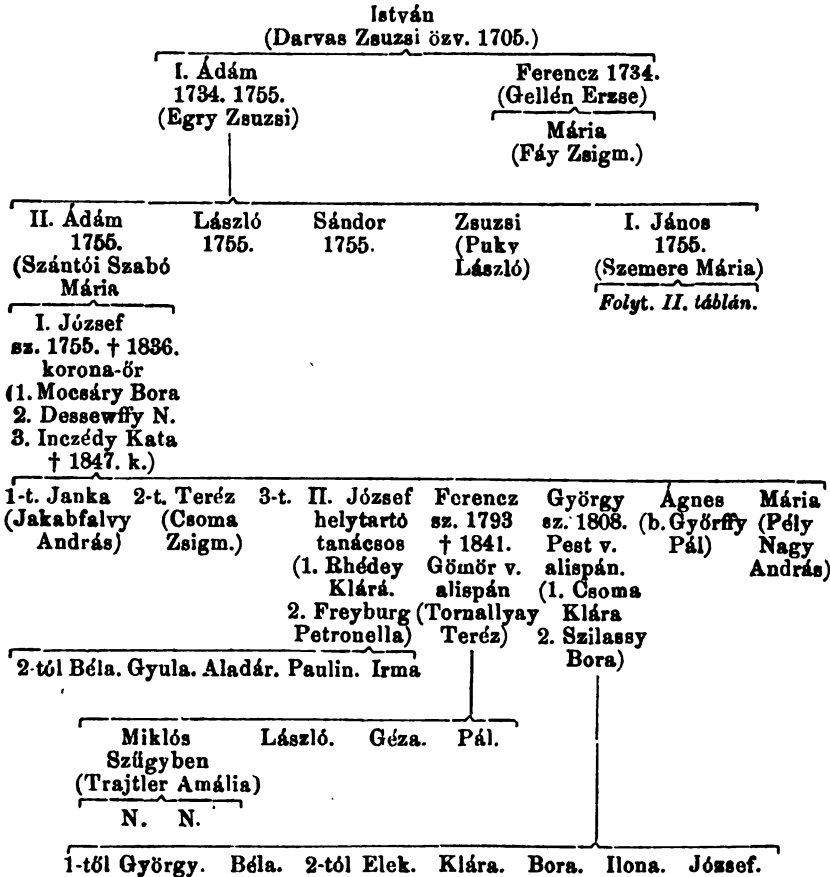
⁵⁾ Nógrád várm. levéltár.

⁶⁾ Regestrum insurrectionis C. Neogr. 1684. mely szerint ekkor — úgy látszik — Nógrádban az egész szilasi Szilassy családból egy maga élt.

⁷⁾ Protoc. Neogradiensis anni 1689—90.

⁸⁾ Protoc. C. Neogr. anni 1709. hol már csak özvegye említetik.

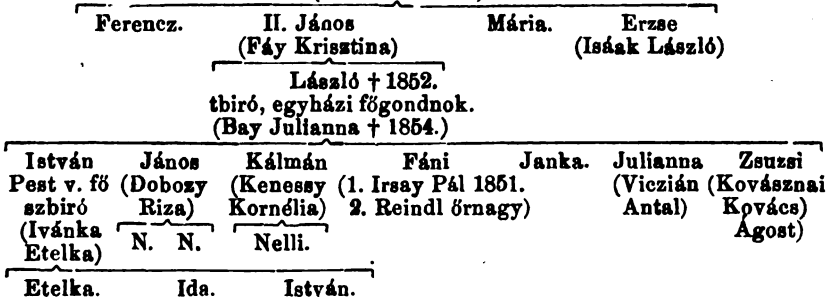
I. t á b l a.

II. t á b l a.

I. János, *ki az I. táblán.*
1755.

(Szemere Mária)

E táblázaton I. Ádámnak fainál két ágra szakadt a család, az egyiket II. Ádám, a másikat I. János terjeszté. II. Ádám ágán

Legnevezetesebb férfia volt a családnak I. József, ki 1755. mart. 8-án Losonczon született. Hivatalos pályáját Nógrád megyénél kezdte, hol 1790 ben fűszolgabíró lett, majd főjegyző, 15 évi megyei szolgálata után a kir. tábla ülnöke, személynöki, országbírói, és nádori ítélőmester lett, utóbb 1819. nov. a hétszemélyes tábla bírójává, vál. belső titkos tanácsossá, Sz. István rend vitéze, Torna vármegye főispánjává nevezetett, 1832—6. évi országgyűlésen pedig a sz. korona örévé választatott. Meghalt 1836. jul. 2-án, kora 82. évében. Losonc-tugári birtokát rendbe hozva, arra 1804-ben új királyi adományt vitt és abban octob. 23—25-én, valamint némi ellenmondások megszüntetése után 1808-ban ujólag beiktattatott. ¹⁾ Két első nejétől egy egy leánya maradt, mint a táblán látható; harmadik nejétől Inczedy Katalintól két leánya és három fia maradt. A fiúk ezek:

1. II. József, ki a m. kir. helytartóságnál titkár, 1835-től tanácsos, az 1846. évi erdélyi országgyűlésre kir. hivatalos volt. Első nejétől gyermekei:

a. III. József 1844—1848. körül a m. kir. helytartóságnál fogalmazó († 1855. körül) b. Eduárd a mérnök karnál 1847-ben kapitány, magtalanul múlt ki, c. Ferencz cs. kir. kapitány volt, d. Sándor uhlánus erzedbeli hadnagy meglötte magát. Második nejétől Freyburg Petronellától gyermekei a táblán láthatók.

2. Ferencz szül. Gömör megyében Serkében 1793. jun. 8-án. Gömör megyénél viselvén hivatalt, ott fűszolgabíró, 1827. oct. 29-től, 1836-ig alispán volt. Meghalt 1841-ben. Nejétől Tornallyay Teréztől négy fia maradt, kik közül Miklós Nógrád megyében Sztúgy helységbe házasodott, nőül vevén ott Trajtler Amaliát, ki 1863-ban meghalván, tőle gyermekei maradtak.

3. György Pest megyénél előbb al-, 1836-tól 1841-ig fűszolgabíró volt. (szül. 1808. körül) lakik Pándon, hol gyönyörű kértészgazdaságot folytat. Kétrendbeli házasságából a táblán látható gyermekei vannak.

I. Ádámnak másik fiától I. Jánostól másik ág származik. Ennek fiától II. Jánostól unokája László táblabíró és a kecskeméti ref. egyház kerület fő gondnoka volt. Meghalt 1852-ben. Nejétől Bay Julianná-

¹⁾ Mocsáry A. Nógrád várm. leírása I. 83. III. 33.

től öt leánya, és három fia maradt, a fiúk közül István (lak. Dánoson) Pest megyének 1841-től al-, 1845-től főszolgabírója volt 1849-ig, ismét választott főszolgabíró 1861-ben, a lemondásig.

Nógrád megye nemesi összeírásában találjuk a következőket, kik közül némelyek a táblázatról hiányzanak; úgymint:

1711-ben élő György és András.

1725-ben Pál, ki akkor ott szolgabíró volt 1730-ig.

1734-ben Ferencz, Ádám, Pál és József.

1755-ben György Pálnak fia, Ádám, László, Sándor és János.

Tán e családból voltak: Mihály is, ki 1684-ben személyesen insurgált, és David, ki 1705-ben a nemesi fölkelésnél gyalogsági hadnagy volt, 1711-ben a forradalom alatt a honn maradtak közé volt írva.

A család czimere a paizs udvarában félkerékből kiemelkedő egyszarvú.

A család reform. vallású.

Ugyan e család egyik ágának tartják némelyek azon Szilassy nemzetséget is, melyből János 1613-ban Nadányi Gergelylyel N. Váradon Báthori Gábort megölték, ¹⁾ miért a medgyesi toronyból kivették. Azonban ez valószínűtlen. Ezen Szilassy János lovas százados homályos állású családból eredt, mesterségére nézve egykor koborló molnár volt, utóbb bélyegzett emberek főnöke lett és a törökök előtt, valamint a magyarok előtt is a török háború idejében Bocskai alatt tünt fel, és utóbb katonai tehetségénél fogva kapitányságig (tán ezredességig) emelkedett. ²⁾ Ennek fiai lehettek azon Szilassy János és Miklós, kik Belső-Szolnok vármegyében Árokháza pusztára és Csanádban Dorozsma és Szent-Mihály puszta telekre új kir. adományt nyertek 1675-ben. ³⁾

1460-ban a Dunántúl birtokos nemesek voltak Szilassy (így Zylasi) István fia Domokos, Mihálynak fia Pál, és végre Tamásnak unokája, Istvánnak fia Benedek. ⁴⁾ Mindezek szintén más családbéliek lehettek.

Szilassy család. Nógrád megyében Szent-Iványon székelő címerleves nemes család, mely címeres nemeslevelét a XVII. században (ha jól emlékszem 1630. táján) kapta.

¹⁾ Nadányi Florus Hung. 857. Kemény János önéletírása. Kiadta Szalay L. 32.

²⁾ Bojthi Gásp. Engelnél Monumenta Ungr. 353. 355.

³⁾ Liber Regius folio 562.

⁴⁾ Kaprainai Hung. diplom. II. 447.

E családból **A n t a l** mint hszg Eszterházy uradalmában gazdatiszt Pest megyébe Turára, és innen végre mint már pénztári tisztartó Lévára telepedvén, és 1817. april. 24-én Nógrád megyétől nemesi bizonyítványt kapván, azt 1822. ang. 30-án újra **F e r e n c z, A n t a l, J á n o s, G á b o r** és **K á r o l y** fiai neveinek beiktatásával kivette. Nevezettek közül

G á b o r előbb hszg Eszterházy uradalmában ügyvéd, 1850. után a Nógrád megyei cs. kir. törvényszék ülnöke volt, jelenleg 1862-től pedig Hont megye kinevezett első alispánja.

A család másik ágából Nógrád megyei Szent-Iványon most is laknak.

Tán szintén e családból volt Szilassy **J á n o s**, kinek nejétől Czesznák Rozáliától leányát **K l á r á t** Kabzán András birta feleségül.

Szilay család. Közülök **G y ö g y** 1732-ben Győr vármegye esküdtje volt.

Szilez család. Szabolcs megye nemessége sorában áll. **L a j o s** ott 1836—1841. aug. 5 ig alügyész, aztán 1844. dec. 2-től 1849-ig főszolgabíró volt a nyirbátori járásban. **F e r e n c z** ott esküdt 1838—1849-ig.

Szilczné szül. Szoboszlay Janka birtokos Nagy Halászigiban.

Sziller család. Sziller **F e r e n c z** Sopron sz. kir. város egykori orvosa 1840-ben V. Ferdinand királytól magyar nemességet kapott, és 1841-ben nevét **S z i l l e y**-re változtatá. Fia **S á n d o r** huszár kapitány.

Szilley család. *Lásd Sziller.*

Szilva család. (Baroki) Szilva másképp Szilvaközi család származásából ismeretes a következő ¹⁾ nemzedék :

Mihály
┌──────────┐
Miklós
┌──────────┐
Boldizsár
┌──────────┐
Márta
(Szarka Péterné)

Szilvágyi család. Vas megyében virágzott, ott birtak hajdan Szilvágy helységben; 1418-ban éltek Szilvágyi **J á n o s** fiai **I m r e** és **B e n e d e k.** ²⁾

Szilvássy család. (Kecset-Szilvási, és cseszeliczki) Erdély és

¹⁾ Perbelli genealogia szerint.

²⁾ Fejér, Cod. dipl. tomo X. vol. 6. pag. 111. és 136. by Google

családa, mely az oklevelekben e két, sőt több előnévvel fordul elő. Birtokviszonyaikra vonatkozó oklevelek és peres iratok oda mutatnak, hogy a Doboka megyei Kechet Szilvás, Kolos várm. Mező-Szilvás, és a tordai Magyar-Szilvás egy s ugyan azon, még pedig gazdag család birtokait képezték.

Okleveles emléke a családnak a XIV. század derekáig terjed fel. 1367ben Szilvási (de Zylvas) Pálnak fia András Szilváson birtokos volt. ¹⁾

1376-ban Szilvási Dénes fia Péter Doboka vármegyében Szilvás helységet elzálogítja 50 márkáért Teoki Tamás, Teoki Antal, Kecheti Gergely, és Kecheti Jánosnak. ²⁾

1394-ben Péter mester Vereb György alvajda fia, (filius Georgii de Vereb vicevayvodae) beiktatja Szilvási Pál fiát András torda megyei koppáni jóságába. Ezen Andrásnak és fiainak Bertalan, Bálint és Jánosnak, valamint testvérének Lászlónak 1407-ben Barcsán Peres Mihályné Detrek Ilona Torda megyei Gerestelke helységét birtokukba engedi. Ezekből következő származás derül fel:

I. t á b l a.

Pál			
László 1395.	András		
	Bertalan 1407.	Bálint 1407.	János 1407.

Itt a származási kimutatás megszakad.

1456-ban Hunyadi János és huga részére Kolos és Torda megyei jóságokról kelt kir. iktató parancsban találjuk Szilvási Balást egyik királyi emberül kijelölve. ³⁾ Ezzel egykorú volt

Szilvás Bálint 1446-ban tordai esperes, fejevári prépost. ⁴⁾

A XVI. század elején kecsset-szilvási Szilvás Kristóft találjuk, kinek 1502-ben neje Bethlen Kata volt, ⁵⁾ és aki 1505-ben Csesztvei Barabás Lénárt és Kecheti Lászlóval II. Ulászló királytól adomány-

¹⁾ A kolosmonostori convent kiadványai szerint Décsey Miklós szíves közlése után, ki e család származására vonatkozólag a legtöbb s hitelesb adatokat szolgáltatta.

²⁾ Ugyan a kolosmonostori convent kiadv. Décsey szerint a következőkkel együtt.

³⁾ Teleki, Hunyadiak kora X. 496.

⁴⁾ Szereday Ant. Notitia Capit. Albensis.

⁵⁾ Hodor K. szerint.

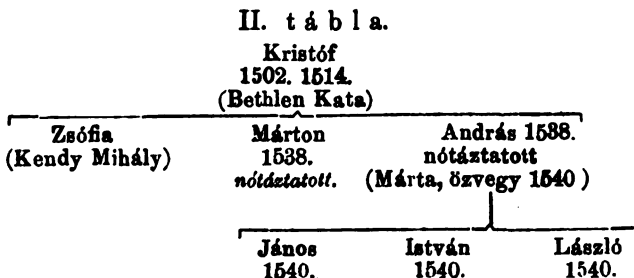
ban nyeri B. Szolnokban Theurpen, Kemene és A. Gyékénes egész falukat, kodori, f. gyékénesi és péterházi részjóságokat és Dobokában Kecheti Péter magvaszakadtán egész Kechet helységet; a beiktatásnál Kechet és Kodorra Bethlen Miklós nevében Szilkereki Lukács, Péterházára pedig Bogdan moldvai vajda nevében Vajda Demeter ellentmondott. 1514-ben Kristófot és nejét Katát a boncznyirei jóságokba Szapolyay vajda beiktatni parancsolja, itt is az iktatásnál ellentmondtak Nyíresi Tamás fiai Tamás, János és Miklós.

Említett Szilvássy Miklósnak neje Kata 1538-ban már özvegy volt. Fiai Márton és András Eurdeog Ferencztől 1000 mftért zálogba veszik a n. esküllői, ördög-keresztúri, fodorházi, sólyomkői, szent-katolnai, kovácsi, újfalvi, és eugroczai részjóságokat, a nagy-esküllői kőházzal együtt a kolos-monostori convent előtt. Ezenkívül Márton beiktattatik Majláth István vajda parancsa mellett Veresegyháza helységébe, de a beiktatásnál Kendy Ferencz képében Szentegyedi Balás meztelen karddal ellent áll. ¹⁾

A két testvér nővere, Kristófnak leánya Zsófia Kendy Gál fiához Kendy Mihályhoz ment nőül, a ki végrendeletében 1538-ban nejének a lónai, választúti, losádi, borsai és a báthoki részjávakat oly kikötéssel hagyományozta, hogy azt a Kendy testvérek 1000 m. for. letele mellett magokhoz válthassák.

Márton és András testvérek — nem tudni, mi okon, — nótáztattak és a tőlök elkobzott kechet-szilvási, boncznyirei, iklódszent-iványi javakat Izabella királyné 1548-ban hívének Gyulay Mihálynak adományozta. András 1540-ben már nem élt; ekkor már özvegy és árvái János, István és László említetnek, mint a kiknek Járay Margit 228 mforintban elzálogosítja Torda megyében a n. oklosi részjóságot. Ezek szerint

Kristóf ágazata így áll :

¹⁾ Kolosmonostori conv. Décsay sz.

Úgy látszik — hogy a Szilvásyak ma is élő ága, mely itt a IV. táblán látható, — ezen II. táblán álló *András* valamelyik fiától, (tán *Jánostól*) eredt, azonban az adatok hézagossága ezt eldönteni nem engedi; és mielőtt ezen máig élő ágazat származását bemutatnók, még egy más ágat kell felmutatnunk, mely a XVII. század első felében valódilig fúszított vonalon terjedt kihalásáig, mintegy 1639-ig. Ezen ág ismert kezdője mező szilvási Szilvássy *Ambrús*, kinek atyját *János t¹⁾* és elődeit az eddig közlött táblázatokon kimutatni nem tudjuk.

Nevezett Szilvássy *Ambrús* állítólag ágának utolsó fitagja volt. Élt 1469-ben, midőn Küküllőben Saliban birtokát Byró Benedeknek 26 arany forintért elzalogosítja. Két fia *Gál* és *András* magnélkül halván el, egyetlen leánya *Ilo*na Cseszeliczky *Mátyáshoz* ment férjhez, és a kihalt ág ősi birtokát Kolosban Mező-Szilvásnak felét férjével együtt 1498-ban II. Ulászló királytól fölkerlte, és adományilag meg is nyerte. Azonban ez csak is a családnév megalapítására szolgált, mert magát a jószágot még ugyan azon évben farnasi Veres Benedek özvegyével Somkerek-i Erdélyi *Ilonával* elcserélték Torda megyében a mikesi jószágért és Szelistye helység egy negyed részéért.²⁾ Nevezett szilvási Cseszeliczky *Mátyás* II. Ulászló királynak udvari szolgálja lévén, ettől hű szolgálatiért 1504-ben Torda megyében fekvő pusztá-ogresi, magyar-peterdi, és az indali részjószágokat kapta. Ugyan ez évben adományban kapta magvaszakadt *Járai Ferencz* birtokait u. m. egész Remethe helységet, a f. és alsó-járai részjószágokat, Kis-Oklost, és Kis-Bunitát. A beiktatásnál azonban ellentmondtak *Járai Balás* és fia *László*, *Járai László*, *Járai Bernát* és fia *Miklós*, *Lupsai Miklós* és *Pál* testvérek, *Hosszu-aszói Gergely* és fiai *Mátyás*, *Mihály*, *Márton*, *Miklós* és *Péter*, *Petherik Imre* és *P. Lászlóné Dorottya*.

Szilvási *Ilo*na (Sz. Ambrús leánya) első férje Cseszeliczky *Mátyás* halála után másodszer férjhez ment *Gyerőffy Szalátiel*hez, gyermekei első férjétől Cseszeliczky *Mátyástól* *András*, *János* és *Imre* anyjok családnévét a Szilvássy nevet vették fel, saját vezetéknevüket előnevül viselvén; így támadt a cseszeliczki Szilvássy család, melynek családfája ³⁾ egy ágon a kihalásig következő :

¹⁾ Décsey adatai szerint Ambrúsnak atyja *János* lett volna, de kérdés: melyik?

²⁾ Décsey Mikl. és Hodor K. szerint.

³⁾ Ugyan azok szerint.

III. tábla.

Szilvássy Ambrús de m. szilvás.				
Pál † 1498.	I. András †		Ilona 1498. 1505. (1. Cseszeliczky Mátvás 2. Gyerőffy Szaláthiel)	
Cseszeliczki Szilvássy II. András 1525. 1592.		Cs. Sz. János 1516. 1532. (peterdi Hosszuassói Potentiana)	Imre (Mihálec Ilona) II. Imre	Cs. Sz. Bora 1525. 39. (1. Kabós Zsigm. 2. Haray Sebestyén)
János †	István.		III. Imre tordai főisp. 1582.	Haray alias Szilvássy Kata (Szabó Pálné 1582.)
III. András 1557. (Valkay Magd.)	István 1568. (Ebeni Kata)	Erzse (Toroczkaí János)		Tordai Szilvássy Zsigmond deák
IV. András (Tordai Bora)	Ilona (Pápay Balázs)			Tordai Szilvássy Anna (tordai Jobbágy Istvánné)
Anna (Torma István)	II. Mátvás tatár rabságban †	Boldizsár tordai főispán † 1639. (Perneszy Erzsébet)	Erzsébet (Henter Pál)	Bora ? (Gyerőffy Fer.)

E táblázaton Szilvássy Ambrúsnak leányától Ilonától Cseszeliczky Mátvásnétől látjuk a cseszeliczki Szilvássyak leágazását. Ennek fiai közé I. Imrét, (kinek neje Mihálec Ilona Lugosy Istvánné lett,) egy irónk után ¹⁾ helyeztük. Tőle ered II. és III. Imre, ki 1582-ben Torda vármegye főispánja volt, és bírta Szilvást, Csűrilyét és Szelistyét Torda vármegyében.

Jánosnak a táblán álló három gyermekén kívül még többet is tulajdonítanak, azonban ezt a chronologia valószínűtlenek tanúsítja, ²⁾ mert e János aligha egy személy azon Szilvássy Jánossal, ki 1562-ben Kolosvár mellett Léta vár ostromakor ³⁾ ennek fölrepített romjai alatt lelte halálát.

¹⁾ Hodor Károly, Kemény József „Laterculi genealogici“ czimű gyűjteménye nyomán. Décesy szerint — úgy látszik — ezek nővére volt volna Sz. Erzsébet Bogáthy Andrásné is.

²⁾ Szintén Hodor K. szerint, ki Juditot Virginás Péternét, Borát Koszta Istvánéét és Annát Kemény Györgynét is e János leányainak írja, azonban ezekről alább leszzen szó.

³⁾ Kővári, Erdély tört. III. 176.

Jánosnak Hosszuasszói Potentiánától egyik fia István, Hodor szerint Ebeni Katát birta nőül, e szerint ő lett volna azon István, ki ¹⁾ alsó-járai prédikátummal élve, 1602-ben ezer m. forintba női hozományképen a f. és alsó-járai, m. szilvási, n. és kis-oklosi, remetei ivánfalvi, k. bányai, peterdi, berkeszi, csáni, és boldóczi jószágait nejének hagyományozta. Leányában Ilonában Pápay Balásnéban ága kihalt.

III. Andrásnak nejéül Valkay Magdolna iratik. ²⁾ Fia IV András Torday Borát birta nőül. Ez lehetett azon András, kit gróf Eszterházy Miklós 1628-ban a török portára követül ajánlott. Ennek négy gyermekét ismerjük: 1. Annát ³⁾ Torma Istvánnét, 2. II. Mátyást, a ki III. Imre magvaszakadtán birta Szilvást, Szelistyét és Csűrűlyét, de tatár fogságba esvén, azokat édes anyja zálogba adta; 3. Boldizsárt, kiről alább, és 4. Erzsébetet. ⁴⁾ Henter Pálnét; és ehez számítják még Borbarát Gyerőffy Ferencznét ⁵⁾ is.

Boldizsár ez ágnak, sőt családjának egyik legtekintélyesebb tagja. Nejét Perneszy Katát azok közé számítják, ki után Báthori Gábor hálóját kiveté. Boldizsár 1602-ben B. Zsigmondot kikíséré. Báthori Gábor notáztatja és ekkor vingárti jószágát veszté, de ő kimenekül. 1606-ban követ a moldvai vajdához, 1607-ben országos tanácsos a kath. fő rendek közt, ⁶⁾ egyszersmind a fiscalis uradalmak bérlője. Utóbb Torda megye főispánja. Meghalt 1628. körül magtalanul. Özvegye Perneszy Kata, ki előbb Pálffy Jánosné, másodsor Keszérű Jánosné volt, a visszakerült vingárdi és ohábai jószágokat Mikó Ferencznek és Józsefnek engedte át 1630. jan. 26-án. Ugyan ott és heringfalvi és más 17 helységbeli részjavit még azon évi febr. 15-én Zólyomi Dávidnak és Apaffy Györgynek engedi át. 1634-ben anyósának Torday Borának és sógorának Szilvásy II. Mátyásnak átengedte Szilváson egy pusztá házhelyet, Csűrűlyén és Szelistyén két pusztá házhelyet a curialis funduson, melyeket halálok után mint öröküket birhassanak. 1636. april. 19-én a Mikó Józsefről maradt vingárdi jó

¹⁾ Décesy M. a kolosmonostori conv. regestrumai szerint.

²⁾ Hodor K. szerint.

³⁾ Mike Sándor gyűjteménye szerint ez Erzsébet lett volna.

⁴⁾ Ki Hodor szerint Judit és néhol Zsuzsinnak iratik.

⁵⁾ Hodor K. szerint.

⁶⁾ Erdélyi egyház tört. adatok 1860. 237. A család különben az uniória egyházhoz tartozott, legalább a kecses-szilvási ág. Székely S. Uniória vallás tört. 113. lap.

szág iránt annak özvegyével Macskási Juliannával szerződésre lép, de a birtoklás iránt 1637. mart. 17-én választott bírák intézkedtek. Halála után pedig 1640. jan. 23-án a jószágot a kir. fiscus foglalta el. Meghalt Perneszy Kata 1639. aug. 15-én kora 77. évében a bolyai kastélyban, melynek sírboltjában nyugosznak a Szilvássyak hamvai.

II. Mátyás, kiről már szoltunk, II. Rákóczy György alatt a szerencsétlen lengyel hadjáratban részt vévén, tatár rabságba esett. Anyja Tordai Bora, hogy fiát kiválthassa, annak apai örökségét Szelistyét Benkő Bálintnak s nejének Pulhaker Borának 600 tallérban, a szilvási és csürülyei jószágokat pedig 2600 m. forintban Szigethi Mártonnak elzálogosította. Ki is váltá fiát 1300 m. for. lefizetése mellett, azonban a viszonlátás örömét nem élvezhették, mert Mátyás háza felé való utjában elhalt, és ágát sírba vitte. Leány testvérei a fiúágat illető szilvási javakban nem örökösödvén, Mátyásnak minden jószága, és az elzálogosítottakhozi jog is a kincstárra szállott. 1670-ben Bethlen Miklós (a később gróf és kancellár) e javakat Apaffy I. Mihálytól adományban kapta, és így M. Szilvás, Szelistye, Csürülye egészen, és a k. petherdi és indali részjószágok a Bethlen család kezére jutottak.

A végzet azonban jobban kedvezett azon Szilvássy András ágának, mely előbb a Doboka megyei K e c h e t-S z i l v á s r ó l, utóbb pedig és jelenleg is Cseszeliczkeről írja magát. Ennek származási táblája *) következő:

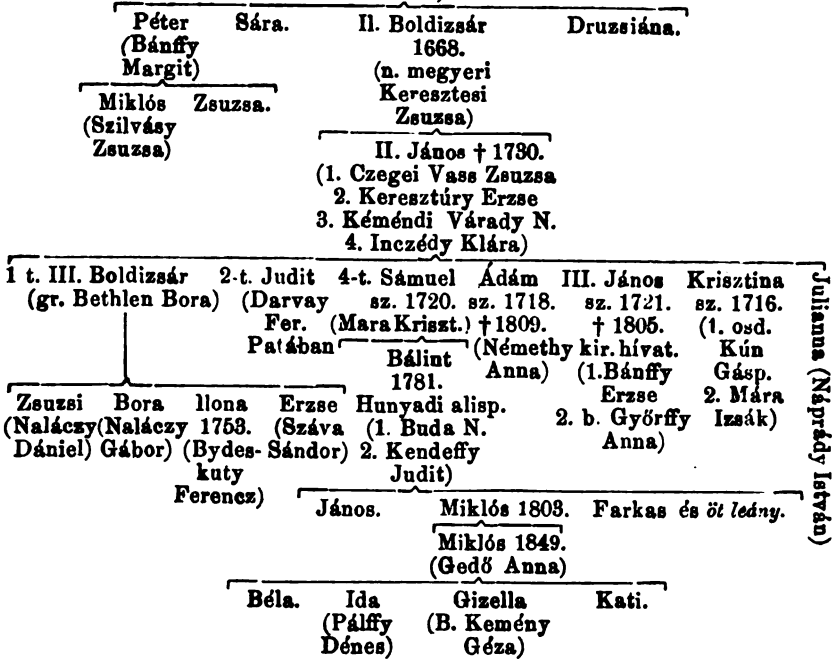
IV. t á b l a.

András (Jankafalvy Magdolna)			
I. János 1584—85.	Péter 1590. 1608.	Zsófia (Almády Gásp.)	
szbiró (1. Horváth Kata 2. Haranglábi Margit)			
1-től Mihály de Gálfalva.	Erse (Torma Péter)	István 1630. (Hajósi Borne- misza Rebeka)	2-től Magdolna (1. Szilágyi István 2. Füzesi Katona Pál)
<i>Folyt. a köv. lapon.</i>			

*) Décsy M. közl. szerint.

István, ki az előbbi lapon.
1680.

(Hajósi Bornemiza
Rebeka)

A tábla élén álló **A n d r á s** volt talán az, ki 1603-ban az apáczui ütközetben elesett. ¹⁾ Nejevel Jankafalvy Magdolnával kapta Kolos megyében a légheni birtokot. 1590-ben három gyermeke **J á n o s**, ²⁾ Péter és **Z s ó f i a** Almády Gáspárné ³⁾ beiktattatnak Koppáni Gergely magvaszakadtán a Torda megyei koppáni, csáni, indali, p. egeresi szarkadi és boldvai jószágokba, azonban ellentmondtak Székel Bertalan, Cheréni Márton maga és István, Gábor fiai neveikben is. Fiai közül

Péter 1599-ben Kolos megyei szolgabírónak iratik, a mikor Közép-Szolnok megyei Árpástó és Cheh-Horváthban fekvő jószágait

¹⁾ Wolph. Bethlen. tomo V. 409.

²⁾ E **J á n o s** lehet az, ki Dézsen született, külföldi egyetemen (Argentinae) tanúlt. 1591-ben mint pap a m.-vásárhelyi ref. közszinaton beszédet tartott és azt kinyomatta Szebenben. Katholizált, és több értekezést is irt. Benkő Transylv. II. 348. 358.

³⁾ Ennek második férjeül Kendy Mihályt írja Hodor Károly.

elcseréli Bornemisza Anna, előbb Cháki Mihály, azután Zichy Ráfael fejedelmi udvarnok nejével Doboka megyei Centhe, Noszoly és Fekethe helységbeli részjavakért. 1601-ben Szentpály Jánostól B. Szolnok megyében a láposi kerületben egész Libathon oláh falut 1400 m. forintért megveszi. Ugyan azon évben Kolos megyei Kalotaszegben, Valkón három jobbágyát elcseréli Perneszy Gábor gyámjával B. Szolnokban a kozárvári és szunyogszeghi pusztabeli birtokokért. 1606-ban Lónai Kendi István Dobokában a bonczyiresei Szilvássyféle jószágokat birtokába bocsátja. 1608-ban megcseréli azon megyei szavai jószágot a Rudnay István s neje Almády Druziána szilkereki és m. palatkai jószágaival. Péter légeni előnévvel élt és 1612-ben (maj. 15-én) száműzetett, de 1614-ben felmentetett. Első neje Cheh-Horváthi Horváthi Kata volt, kitől a gálfalvi előnevet viselt Mihály, Erzsé Torma Péterné, és István gyermekei maradtak. Második neje a kihalt Haranglábi családból Margit volt, kitől egy leánya Magdolna előbb Szilágyi Istvánné utóbb Katona Pálné, született. Ezek közül

István 1630-ban gyermekei és testvérei nevében ellentmondott Kassay István ítélőmester beiktatásának Kolos megyei Kötelenend, és Torda megyei Indal, és P. Csánra nézve. Nejétől hajósi Bornemisza Rebekától két leánya és két fia maradt, kik közül Péternek ¹⁾ nejétől Bánffy Margittól Miklós fia és Zsuzsa leánya maradt, Boldizsárnak pedig Keresztessy Zsuzsannától (n. megyeri Keresztessy Ferencz és Béli Kata leányától) csak is egy fia

János született. Ez négy ízben nősült, három nejétől hét gyermeket nemzett, ²⁾ ezek közül Ádám 1809. jul. 6-án halt meg, 1742. körül nőül vette Némethy Annát. III. János őrnagy és 1791. 92. 94-ben kir. hivatalos volt. Meghalt 1805-ben kora 84. évében, eltemetve Kolosvárott a belső templomban. A család jelenleg Sámuel ³⁾ maradákaiban él, kik közül Miklós 1849-ben a forradalomban tevékeny részt vett.

Sámuel fiának Bálintnak ⁴⁾ János vagy Farkas fiától unokái Sándor és László Hunyad megyei főbiró.

A családból fordúlnak még előtöbben olyanok, kiket a tábláza-

¹⁾ Hodor K. szerint.

²⁾ Hodor e János testvéreiről írja azon négy leányt, kik a táblán leányai-ként állanak.

³⁾ Hodor és gr. Kemény József szerint Sámuelnek gyermekei Péter és Zsuzsa Tury Lászlóné volt.

⁴⁾ Hodor K. e Bálintnak fiától írja Ádámot, v. Andrást — úgymond — ez utóbbinak nejétől Endes Bora iratik.

ton elhelyezni, vagy megjelölni elegendő adatok hiányában nem lehet. Illyenek:

Kechet-szilvási Szilvássy A n d r á s 1566 – 1695-ig Doboka vármegye alispánja, közben 1585—88-ig egyszersmind főbíró; ¹⁾ ki úgy látszik a IV. tábla élén álló Andrással egy személy.

Dobokai Szilvássy A n d r á s, 1595—1600. és 1509—29. Doboka megyei alispán, 1630—47-ig alispán, ²⁾ (ha mind ez adatok egy személyre vonatkozhatnak, mert véleményem szerint két személy, az egyik András 1595—1609. alispán és a másik A n d r á s az, ki 1609—47-ig mint alispán és főbíró szolgált). A d o b o k a i előnév világosan megkülönböztetésül használtatott az előbbi kechet-szilvási Szilvássy András ellenében. Ezen dobokai Szilvássy Andrások egyike, az előbbi, lehetett a III. táblán álló IV. András, a Torday Bora férje; a másik dobokai Szilvássy András neje szükereki Somlyay Judit jogán örökölte jeni birtokát, melyet Kendi Krisztínával a kechet-szilvási és tótfalusi birtokért elcserélt, azonban 1616-ban új adományt nyer több birtokai között Jenőre, benne magát statuáltatja, miért Kendi Krisztina képében Giróthi Torma György ellentmond. Egy leánya ³⁾ maradt: Judit, él 1643-ban. Lehet, hogy ez volt azon J u d i t, kit előbb kézdi-polyáni Veres István, utóbb galgói Rácz Péter nejének olvasunk. ⁴⁾

1633-ban élt cseszeliczki Szilvássy András, mert ez évben vele és Koszta Mátyással szerződésre lép Szilvássy Bora kocsárdi Csegezy György özvegye, s nővére Szilvássy Erzsébet Bogáthy Andrásné, vagyonuk átengedése mellett holtig való tartást kötven ki magoknak. Ezek bizonyosan a III. táblára lennének helyezendők, úgy az itt 726. lapon jegyzetben említett három leány is J u d i t Virginás Péterné, B o r a Koszta Istvánné, (tán ez volt másodszor Csegezy György neje) és A n n a Kemény Jánosné is.

1641-ben Szilvássy Mihály másképp Szilv. Zsigmond Mihály Lorándffy Zsuzsanna fejedelemnő udvarnoka és főpohárnoka ellenemond m.-szilvási, szelistyei és meurei birtokilletősége elzalogítására nézve Szilvássy Pál testvérének.

¹⁾ Hódor Doboka várm. 425. 435.

²⁾ Ugyan ott 426. 435. 456.

³⁾ Hódor K. közl. szerint ennek (t. i.) Andrásnak Somlyay Judittól gyermekei voltak még: Erzsé Eördögh Istvánné, Péter Drugetyevith Horváth Judit férje, J á n o s, Z s ó f i a előbb Almády Gáspárné, utóbb Kendy Mihályné (ki a IV. táblán áll) Z s u z s i előbb Zakariás Zsigmondné, utóbb Nagy Jánosné, és A n d r á s.

⁴⁾ Hódor K. közl. szerint.

1648-ban Szilv. Erzsébet Súly Pálné.

1665-ben Szilvássy Bálint, nejével Kenderessy Annával Hunyad megyéből beiktattatnak a hátszegi Nagy-Osztrói birtokba. Ezen Bálint 1662—1671-ben a portára követségben járt. Az erdélyi fejedelemhez 1662. april. 17. Konstantinápolyból irt levelének pecsétén címerül oroszlánt viselt, mely első jobb lábával kardot (tán buzogányt) tartott. ¹⁾ 1671. nov. 14. Drinápolyban kelt levelén „Szilvássy Bálint“ köriratú pecsétén kerék paizsban három nyilvesszőt tartó kar látszik. ²⁾ Alsó-Árpásért ezer aranyat fizetett Bornemisza Annának. Gyermekai Gáspár és Kata Buda Lászlóné, kik 1684. maj. 2-án osztoztak és azon évben Árpásfalut eladták Teleki Mihálynak.

1668-ban Szilvássy Magdolna Szigethy György neje volt Léghenben.

1701-ben Sz. Kata tordai Vajda Ferenczné.

Év nélkül olvassuk a következőket :

Sz. András, kinek neje szászczegői Balogh Mária.

Sz. Anna, Makray Sándorné.

Sz. N. neje Hegyesy Amália.

Patai Szilvássy Péternek nejétől Folthy Zsuzsánnától leánya volt Zsuzsanna előbb somogyomi Torday Miklósné, utóbb kövesdi Bóér Lászlóné.

A család címere kerek vértben kettős farkú, ágaskodó oroszlán, mely első jobb lábával buzogányt tart. A vért fölött zárt sisak, melynek koronájából ugyan olyan oroszlán emelkedik ki.

Szilvássy család. Pozsony megyében találjuk a XVI. században, a mikor Szilvássy György 1550-ben Szenczen egy szőlőt vesz zálogba Bély Miklóstól.

Borsod megyében e század első negyedében (1816) élt Szilvássy Sámuel táblairó.

Zemplin megyében a Szilvássy család e század elején birtokos Fűzeséren. ³⁾

Szilvay család. (Bellai és kis-sztankóczi) Trencsin vármegye előkelő birtokos nemes családja, mely ott az előnévül használt két helységben és Kohanócz és Kis-Lieszkón birtokol.

Családi közlés hiányában róla a következők tudhatók :

¹⁾ Gr. Kemény József gyűjteményében Hodor K. szerint.

²⁾ Ugyan ott.

³⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 376.

1598-ban Duchon Zsófia előbb Tanách András utóbb Janicsek György neje végrendeletében leányának Katának idősb Szilvay György nejének tetemes örökséget hagyományozott. ¹⁾ E végrendeletet 1657-ben ifj. Szilvay György Trencsin város tanácsa előtt ujjalag felmutatta.

1602-ben Dimiény András és Márton, apa utáni unokák és Szilvay János, és András anya utáni unokák Rudolf királytól april. 29-én Prágában kelt címeres nemes levelet nyertek.

1622-ben Szilvay ifj. György, nem különben András és ifj. János testvérek részére Trencsin megye a címeres nemes levelet hiteles átiratban kiadta.

1636. sept. 23-án gróf Eszterházy Miklós nádor Baracskay Pál magvaszakadtán Trencsén megyében a koronára visszaszállott Bella egész helységet giletinczi Osztrosith Istvánnak adományozta, ki is abba nov. 6-án beiktattatott. Ezen birtokot 1681-ben Osztrosith Mátyás Szilvay Istvánra átruházván, ez 1682. évi april 15-én I. Leopold királytól több bellai közbirtokos társsal, úgymint Marsóvszky Miklós, Kürthy János, Borovszky István, János, Mihály és Zsuzsannával kir. adományt nyert egész Bella helységre, és abba junius 2-án beiktattattak, ekkép került a Szilvay család kezére a Bellai birtok, melyet máig is bir a család.

1656. Husvét utáni 5. fériján nemes Kaczor Sámuel mint a Szilvay család meghatalmazottja Szilvay György címeres nemes levelét Trencsin megye előtt kihirdetteti.

1680-ban Szilvay András armalisa ujjalag ugyan ott kihirdettetett.

1736-ban éltek a családból Pál és fia László, 1750-ben József.

E században legnevezetesebb tagja volt a családnak Szilvay János több megye táblabírája, és a trencsényi evang. esperesség felügyelője. Meghalt 1846. dec. 1-én kora 91. évében. Nejétől ebeczki Tihanyi Teréztől utódait e táblázat mutatja :

János
† 1846.
(Tihanyi Teréz)

Sándor 1861-ben Trencsin várm. főpénz- tárnok.	Ferencz.	Károly huszár kapit. és evang. esp. ker. felügy.	Hermina (Fáy Albertné)
--	----------	--	---------------------------

¹⁾ Szontagh Dán. közl. után.

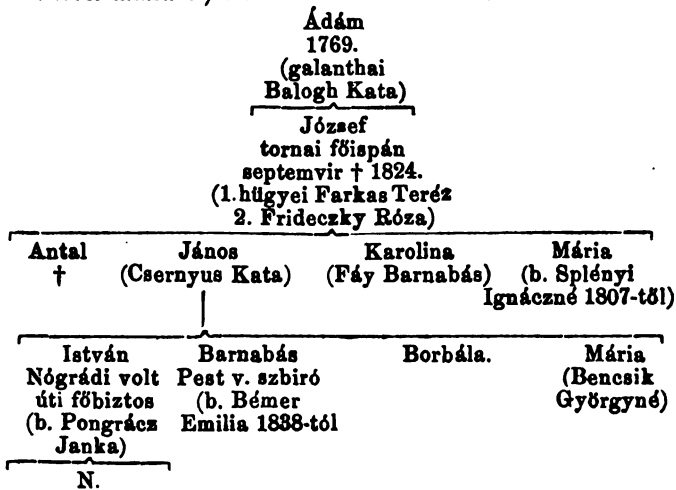
A család czimere két rézsutos pólya által keresztbe osztott vért, a jobbról balra vont vörös pólyán fehér pegazus nyargal, a háttérben álló, balról jobbra vont kék szelemen felső és alsó részében egy félhold és csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából kettős farkú arany koronás oroszlán emelkedik ki, első lábaival arany markolatú kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ¹⁾

Szilvay család. A czimeres nemes levelet Szilvay Péter kapta 1648-ban. ²⁾ Czimere a paizs kék udvarában zöld halmon arany korona, melyen zöld ruhás férfi kar könyököl kivont kardot tartva, fölötte ezüst félhold ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján szintén olyan kar látható meztelen karddal. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ³⁾

Szilvay család. Más neve Gallovics, lásd e neven már ismertetve e munka IV. köt. 317—318. lapjain. Ahoz adhatni, hogy a nemesség szerző Szilvay Gallovics János előbb rendes ezrednél szolgált, utóbb a Bihar megyei nemesi fölkelésnél volt kapitány. ⁴⁾

Szily család. (Nagy-Szigeti) Többféle Szily nemes család van. Ez, melyről szólunk — Nagy-Szigetről írja előnevét és Pest, Nógrád megyében honos. Tán ősei közül volt János, 1653-ban Nógrád megye táblabírája.

Ismert családfája Szigethi Szily Ádám nál kezdődik, kit 1769-ben Sár várott találunk, ettől a leszármazás következő :

¹⁾ Burgstaller Collect. Insignium.

²⁾ Collect. herald. p. 126.

³⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII.

⁴⁾ B. Vay László, német hívség 880. lap.

A családfán álló J ó z s e f 1784—86-ban Pest vármegye alispánja, 1803-ban kir. tanácsos, a hét személyes tábla közbirája, majd egyszersmind udv. tanácsos és Torna megye főispánja volt. Meghalt Bián 1824. oct. 4-én kora 83. évében. János fiátóli unokái közül élnek I s t v á n és B a r n a b á s, amaz Nógrád megyében viselt hivatalt, hol 1836-ban fő úti igazgató volt. B a r n a b á s Pest megyében viselt szolgabírói hivatalt.

Pest megyében N. Abonyban bir a család, Nógrádban birt Teresakén stb.

Tán e család czimere a következő : a paizs kék udvarában magas zöld fa alatt két felől két zöld medve áll hátulsó lábaikon, első lábaik egyikével a fa derekát fogva. A paizs fölötti sisak koronáján vörös mezű kar könyököl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ¹⁾

Szily család. (Felső-Szopori) Soprony vármegyei nemes család, mely a Dunántúl több megyébe is elszármazott. Egyébiránt Szirmay szerint a Felső-szopori Szily család nem a Soprony megyei, hanem a Szatmár megyei Felső-Szopor helységről vette előnevét, és Szatmárban e helységet birta is. ²⁾ E szerint felső-szopori Szily J á n o s előbb győri kanonok, 1777. febr. 17-től szombathelyi első megyei püspök, ki 1799. jan. 23. kora 64. évében halt meg, e Szatmár megyei családból származott vala. Felső-Szopori előnévvel élt Szily F a r k a s 1750-ben publicista.

Az bizonyos, hogy a Dunántúl névszerint Zala megyében 1572-ben Szily Mihály a karmacsi pusztán curiára és 10 telekre Miksa királytól adományt kapott. ³⁾

1590-ben Pozsony megyében találjuk Szily (Zily) G e r g e l y t, ki az Apaj helységbeli kuriára királyi jóváhagyást nyert.

1629. jan. 12. Bécsben kelt czimeres nemeslevelet kapott II. Ferdinand királytól Szily Mihály és általa testvérei J á n o s és G y ö r g y, nővérei I l o n a és K a t a és Ilonának fia P á l, mely nemes levél azon évi sz. háromság vasárnapja utáni 2-dik férián Soprony megyének Ujkér helységben tartott közgyűlésen kihirdtetett. ⁴⁾

Valószínűleg a most nevezett Szily G y ö r g y az, ki 1632-ben

¹⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII.

²⁾ Szirmay, Szatmár várm. II. 152.

³⁾ Liber regius f. 383.

⁴⁾ Veszprém megye levéltárában van az eredeti armális.

Veszprém várában hadnagy volt, és fiai azon megyei Bogács pusztára kir. adományt kaptak. ¹⁾

1680-ban éltek Szily András és Gábor. ²⁾ Ugyan ez időben éltek Soprony megyében Szily Mihály, ki nőül vevén Kochy Istvánnak leányát Kochy Erzsébetet, ettől lett fia Szily Mózes, ki nagybátyjával, anyjának testvérével Kochy Mihálylyal 1690-ben alsó mesteri birtokrészeket eladták Eöry Mihálynak. ³⁾

A Dunántúli Szily családból többen az egyházi pályán működtek, így:

Szily András 1681-ben skopi címzetes püspök volt.

Szily Gábor szül. 1646. febr. 24. Győrben. 1662-ben a jesuita szerzetbe lépett és tanárkodott. Meghalt 1711-ben. ⁴⁾

Szily Márton 1760-ban vasvári olv. kanonok és iváni apátúr volt.

Szily István 1787-ben pozsonyi kanonok volt.

Szily Ferencz esztergami kanonok volt. Meghalt 1836. maj. 23. kán kora 81. évében.

Kiket számíthatunk ezek közül az 1629-ben megnevesített Szily családhoz, és kiket a következő: 1751-ben nemességet nyert Szily családhoz, — nem tudjuk.

Szily család. 1751-ben Mária-Terézia királyasszonytól kapott nemes levelet, következő czimerrel: a paizs alsó kék udvarában arany oroszlán ágaskodik, első jobb lábával három ezüst nyilat tart, fölötte a paizs udvarát fehér pólya, melyen zöld függőleges hét kocaka van osztja el a felső keskenyebb vörös udvartól, melyben V alakú fehér szelemen látható, ennek két oldalán két arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából a leirtoz egészen hasonló oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ⁵⁾

Szily család. (N.-enyedi) Közülök József 1840. körül Alsó-Fejér megyei számvevő biztos és nagy-enyedi tanácsos volt.

Szina család. *Lásd Sina cs.*

Szina család. Trencsin megye nemesi összeírásai szerint 1660-ban Nemes-Kotessón, 1688-ban pedig János Varinban lakott. ⁶⁾ Utóbb ott nyoma sincs.

¹⁾ Okirat szerint.

²⁾ Pray Mss. tomo IV. p. 302.

³⁾ Oklevél szerint.

⁴⁾ Kaprinai Mss. A. tomo V. p. 13.

⁵⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII.

⁶⁾ Szontagh Dán. közl.

Szincásák család. Zemplin megye czimer leveles nemes családai közé soroztatik. ¹⁾

Szindy család. (Szindi †) Torda megye kihalt családja. Ismeretes tagja János 1601-ben katonatiszt, neje Görögh Anna ²⁾

Szinyéry család. (Szinyéri †) Zemplin vármegye kihalt családja, mely hajdán azon megyében a hason nevű helységet bírta ³⁾

Szinyey család. *Lásd Merse cs.*

Sziny család. *Lásd Szyni és Ziny cs.*

Szinthay család. Szabolcs, Szatmár és Ugocsa megyében honos régi nemes család. Szatmár megyében e század elején birtokos Angyaloson. ⁴⁾

A család — úgy látszik — Zaránd megye ős családainak egyike. Ott már 1561-ben Ketdaka helységben birtokos volt Szinthay János ⁵⁾

Őseinek egyike volt Szinthay Úriel, ki 1579-ben Zaránd megyei Kakuch pusztára királyi új adományt nyert. ⁶⁾

Ugocsa megyében Szinthay Zsigmond 1744-ben Sásvárott, Öszödfalván és Hetényben nádori adományban rész jószágokat kapott ⁷⁾, és ez utóbbi helységben utódai e század elején Sintay Ferencz özvegye és Sintay Péter birtokosok voltak. ⁸⁾

Szipoly család. Erdélyben Közép Szolnok megyében él, hol Elek 1831. körül altágyész, 1848-ban szolgabíró volt. Imre ugyan ott birtokos jelenleg.

Szira család. Nógrád megyei nemes család, melyből Szira II. István az 1722. és 1726. évi nemesi vizálgatkor nemességét kimutatván, II. Mátyás királytól egy nemesi kuriáról nyert adomány levelet produkált, és kétségtelen nemesnek ismertetett. Ennek atyja volt I. István, ki 1670-ben Ebeczken birt, és az 1684. évi felkelő nemesség összeírásában is benne foglaltatik. Ennek atyja Gergely, ki 1611-ben osztozott Edvi Máriával és Bori Istvánnal és ki valószínűleg az említett adományt nyerte. ⁹⁾ Tőle a családfa következőleg terjedt le:

¹⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 117.

²⁾ Wolph. Bethlen. Hist. V. 62.

³⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 104. 286.

⁴⁾ Szirmay, Szatmár várm. II. 125.

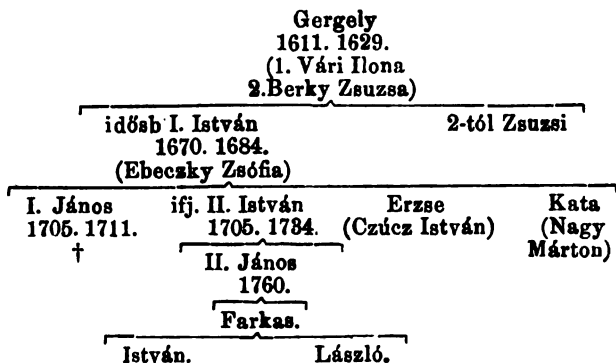
⁵⁾ Fábíán, Arad várm. 83.

⁶⁾ Liber reg. folio 169.

⁷⁾ Szirmay C. Ugocsa p. 117. 132. 134.

⁸⁾ Ugyan ott 135.

⁹⁾ Protoc. C. Neograd. anni 1726.

I. János 1705-ben a nemesi fölkelésre kényszerítetvén, maga helyett állítá Fabó Mátyást. Ugyan ő testvérével II. Istvánnal együtt befoglaltatik az 1709. és 1711. évi nemesi összeírásokban. Kihalt magnélkül. Testvére.

II. István 1722. és 1726-ban a birtokosok között mutatta be nemességét. ¹⁾

Ettől különböző család lesz az, melyből Szira György 1718-ban III. Károly királytól kapott czímeres nemes levelet, ²⁾ mely szerint czimere a paizs kék udvarában zöld téren nyargaló lovas magyar vitéz, lova fehér, takarója zöld, ruhája vörös, hátán prémes mentéje fityeg, czizmája sárga, fejét prémes kalpag fedi veres lefityegővel, jobb kezével landzsát tart. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett sasszárny lebeg. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék ³⁾

Szirmay család. (Szirmai ns. és Szirma-bessenyoí ns. és gróf.) Borsod és Ugocsa vármegyék ős régi, törzsökös magyar nemes család, ⁴⁾ mely utóbb Zemplin, Szatmár, Sáros, Szepes, Ung, Nógrád és több megyébe elterjedt. Első ismert törzse Raak nevű vitéz férfiú volt, a ki 1241-ben a sajióí utközetben a tatárok ellen a királyt 38 ro-

¹⁾ Protoc. C. Neograd. anni 1726.

²⁾ Collect. herald. nro. 376.

³⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII.

⁴⁾ A család történetéről nyomtatásban olvashatni Szirmay Ant. Notitia C. Ugocsa 107—115. stb. Ugyan attól Not. C. Zemplin not. top. és not. hist. 380. stb. — Csupán ez adatok után Mednyánszky a Hormayr Taschenbuch 1821. évi foly. 1—13. lapján, és magyarul Kovacsóczy Arpádia III. köt. 188—201. Kazinczy Fer. Felső-Magyarországi Minerva 1825. évf. 349—354. — Végre Kovács Józseftől Szirmay László fölötti halotti beszéd. Eger 1776.

konával védve, hullott el. ¹⁾ Előbbi eredeti lakhelye, hová a magyarok bejövetelükor telepedhettek, Szirmia (Szerémség) volt, és iunen utóbb a Szirmaj helység név és család név eredt, ²⁾ mert igen valószínű, hogy ő alapítá már Borsod megyében Szirma helységet, melyről utódai neveztetek.

R a a k-nak az alapító törzsnek, kinek emlékét később az utódok czimerökbe egy zöld koszorút tartó r á k-nak fölvétele által is (a névre czélzólag) megörökítették, három fia: O t t o b o r, I. J á n o s és C h e b u r k a, kik már közönségesen a Borsod megyei Szirma helységről neveztetek, Torna megyében a Sajó partján Szántó helységet, illetőleg pusztá földjét kapták királyi adományban. ³⁾ E három fiú által szélesen elterjedt R a a k nemzetsége.

Ottobor 1273-ban Szolnok megyei főispán volt és Szántó helységet elcserélte IV. László királlyal Ugocsa megyei Hetény helységért, hova e szerint utódai át telepedtek tesvérevel Cheburkával és fiaival. Ottobornak három gyermeke volt: I s t v á n, ki korán elhalt, K o z m a és M i k l ó, és Cheburkának fiai J á n o s és J á n o s, ezek éltek 1295-ben, a midőn III. András királytól Hethén földre megerősítő királyi adományt nyertek, nevezet szerint: az elhalt Istvánnak fia I. M i k l ó s, továbbá K o z m a és M y k o Ottobornak fiai, és J a n u s és J á n o s Cheburkának fiai. ⁴⁾

Kozmának fiai voltak G o d o n (olv. Gödön) és E u z e n, ezektől az öszödfalvi G ö d e család, valamint Myko fiától a Bekény stb. család származik, mint a családfán láthatni.

Istvánnak fiai volt M i k l ó s Ugocsa megyének főispánja, ki 1300. körül Ugocsa megyében Szirma helységet alapítá, és így a Szirmaj család Ugocsai vonalának törzse lön. ⁵⁾ Erről tehát, mint külön vonalról alább szólandunk. Térjünk a borsodi vonalhoz.

¹⁾ Katona, Hist. critica. tomo. V. p. 1052.

²⁾ Ez Katona véleménye, melyet—miután R a a k-ról IV. Béla okmánya említi, hogy a szerémségből (e Syrmio) jött, — sem Szirmaj Antalnak némi magyarázó módosítása (Notitia Cottus Ugocsa pag. 109) sem Mednyánszky kevése bírálatával irt értekezése, sem Kazinczy Ferencz szépen irt dolgozata pusztán bizonyítékok nélkül nem gyengíthet meg.

³⁾ Szirmaj C. Ugocsa 108. C. Zemplin not. top. 380.

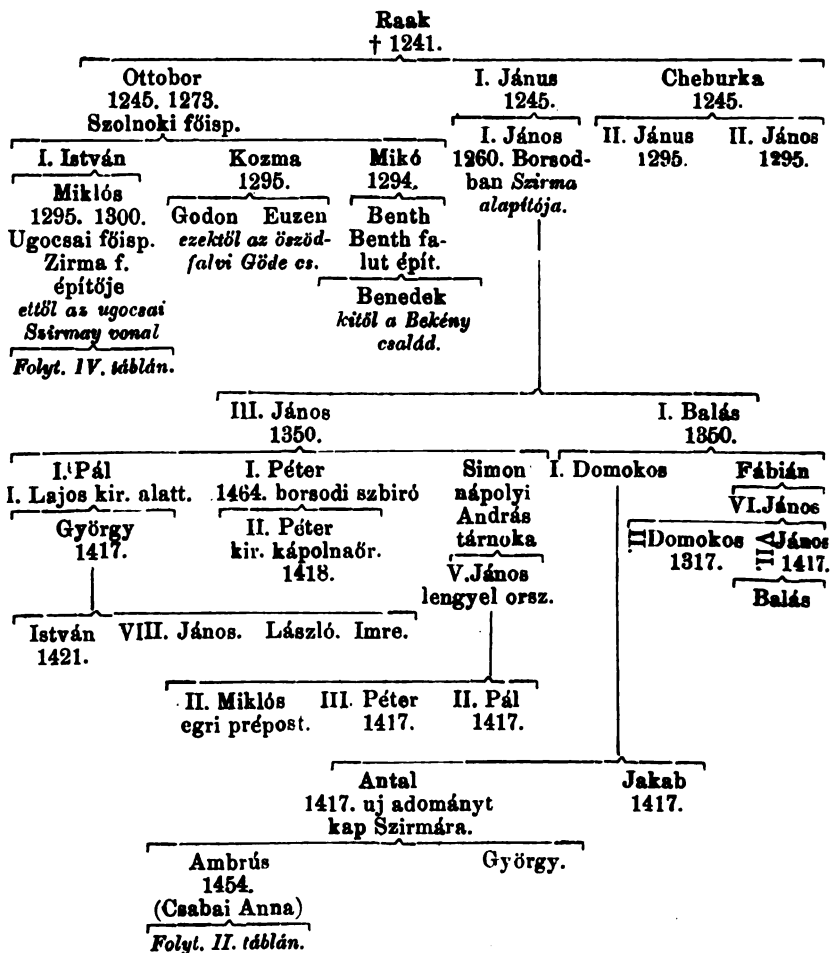
⁴⁾ Ugyan ott 110. Ez oklevél már meg van a család levéltárában.

⁵⁾ Szirmaj C. Ugocsa 111. Így állhat a két Szirmaj vonal között a közös kapcsolat, melynek régisége, vagy egyéb hiánya okozhatta, hogy az ugocsai Szirmaj vonal a borsodi Szirmaj-ak által különböző nemzetségek tekintetű. Példa volt reá az ugocsai ágból eredt Szirmaj Antal a tudós író. Lásd

Raak fiának János-nak fia II. János 1260-ban Borsodban Szirma várát megújíttatá, ¹⁾ és a borsodi vonalnak törzse atyja lön.

Lássuk a családfát ²⁾ a következőkben:

I. t á b l a.

Kazinczy, Minerva 1825. 851. lap. Egyébiránt a két vonal abban is némi különbséget tartott, hogy a borsodi Szirma y-nak, az ugocσαι Zirma y-nak írta nevét.

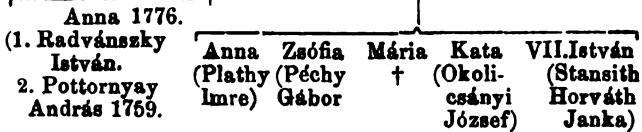
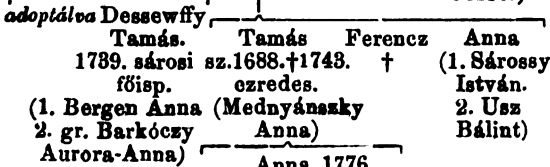
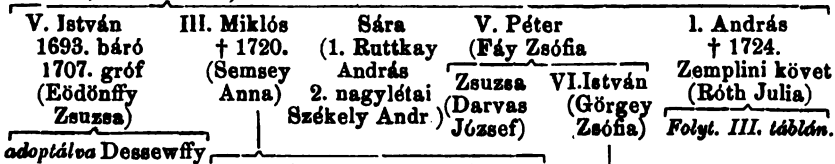
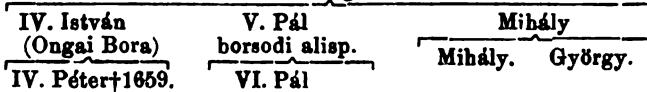
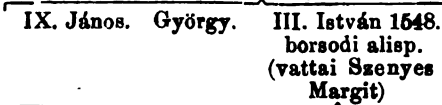
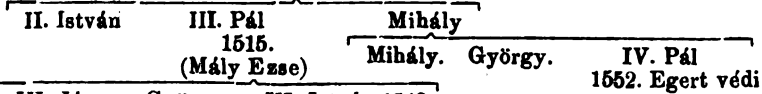
¹⁾ Ugyan ott.

²⁾ Wagner Mss. LXX. p. 313. Szirmay Tamás ezredes által szerkesztve a múlt században, elején toldva Wagner által. — Ugyan ott pag. 182. toldva Wagner által. Lehoczky is Stemmat II. 379. de hibásan.

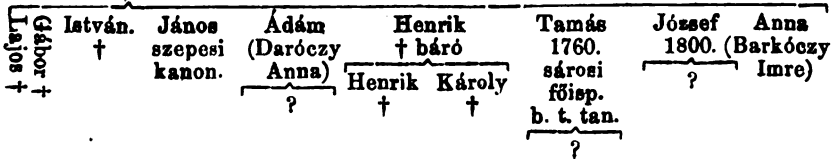
II. t á b l a.

Ambrús, ki az I. táblán.
1454.

(Csabai Anna)

István. Péter

III. tábla.

I. András, ki a II. táblán.

† 1724.

Zemplini követ
(Réth Julianna)

Menyhért (Péchy Éva)	Ádám 1751.	II. András (csicserei)	László 1740. zem- plini alisp. kir. tan.	Imre (Bégányi Krisztina) özv. 1776.	Bora (Kazincsy Dániel)	Sándor 1776. (1. Máriás- sy N. 2. Stan. Hor- váth Klára)
Bora (Szulyovszky László)	Zemplini követ †	Orosz Teréz	† 1776. <i>kathol.</i> (Okolicsányi Terézia)			
Tamás (Kis Judit)	Anna (Eisdorfer Boldiss.)	Julianna (Berhelyi András)		Lajos (b. Secken- dorff Teréz)	Zsigmond (Máriássy Zsuzsa)	Erzse- Klára.
Tamás 1776.						
Tamás-Ant. Zemplini alispán 1767. (Beniczky Honorata)	László (b. Révay Apollonia)	Janka (Farkas János)	Róza (Sóos József)	Teréz (Sóos Pál)	József volt kapit. †	
László.	Honorata (Szent-Iványi Bonaventura)	Apollonia.	Janka.	Róza.	Tamás.	
Imre.	Péter (Pottornyay Ilona)	Sándor.	Ádám.	Pál.	András.	József. Zsuzsa.

A három első táblázaton látjuk — nem ugyan adatok hiányában maig — lehozva a szirmai és szirma-bessenyői Szirmay család Borsod megyei vonalát.

I. Jánosnak, ki 1260-ban a Borsod megyei Szirmai várkastély megújítója volt, két fia maradt III. János és I. Balás.

III. Jánosnak fiai: I. Pál Apulliában harczolt I. Lajos király alatt, I. Péter 1364-ben Borsod vármegye szolgabírája volt. ¹⁾ Simon nápolyi András tárnoka volt. Ezeknek gyermekeik u. m. I. Pálnak fia György, I. Péternek fia II. Péter Zsigmond kir. udvari kápolnájának öre jelen volt 1414-ben a kosztinczi zsinaton, ²⁾ és Simon fiának V. Jánosnak, ki Lengyel országban Hedvig királynéval kiment, ott jószágokat is kapott a szirádi palatinatusban, fiai II. Miklós egri prépost, III. Péter és II. Pál 1417-ben Zsigmond királytól

¹⁾ Fejér G. Cod. dipl. tome IV. vol. 8. p. 381.

²⁾ Szirmay C. Zemplin. not. hist. 24

Borsod megyei Szirma helységre új adományt nyertek, ¹⁾ és abban 1418-ban is megerősítettek. ²⁾ Ezekben — úgy látszik — ez ág kihalt. De ugyan ezen adománylevélben részesültek I. Balásnak unokái is, névszerint I. Domokosnak fiai **A n t a l** és **J a k a b**, és Fábiának **J á n o s** fiától unókai **I I. D o m o k o s** és **V I I. J á n o s**. Ugyan ekkor ezek-

nek kellett kapniok a czimert is, melyet a család már a grófi diploma szavai szerint I. Lajos király korában viselt, és reá Zsigmond királytól oklevelet nyert.

A család tovább terjesztője **A n t a l** lön. Ennek két fia **G y ö r g y** és **A m b r ú s** közül az utóbbi Csabay Annát vette nőül. Tőle három fia maradt: **I I. I s t v á n**, **I I I. P á l**, és **M i h á l y**, kinek fiai közül **I V. P á l** 1552-ben Eger várát védte **D o b ó I s t v á n** alatt. ³⁾

¹⁾ Fejér Cod. dipl. tomo X. vol. 5 p. 753. Katona Hist. critica. XII. 269—271.

²⁾ Ugyan ott tomo X. vol. 6. pag. 89—93. Hevenesi Mss. tomo XVII. 52.

³⁾ Forgách Franc. Commentarii sui temporis. 86.

III. Pál élt 1515-ben, nőül vette Mály Péternek leányát Erzsébetet, kitől lettek gyermekei IX. János, György, és III. István, ki 1548-ban Borsod megye alispánjának iratik. Ez nejétől vattai Szenyes Margittól szintén három fiút nevelt föl, Mihályt, V. Pált, ki Borsod megye alispánja volt, és IV. Istvánt, ki Ongai Antalnak fűgei Baló Erzsédtől leányát Ongai Borbálát vette feleségül, és született tőle fia

IV. Péter, ki Borsod megyéből Zemplin megyébe telepedett, és ott 1644-ben jegyző, 1646-tól haláláig Zemplin vármegye alispánja volt, többször ugymint 1647. 1649. és 1655-ben követ, 1656-ban egyszersmind királyi táblai ülnök. Meghalt 1659-ben. ¹⁾ Nejétől lipóczi Keczer Annától négy fia: V. István, III. Miklós, V. Péter, I. András és egy leánya Sára előbb Butkay Andrásné, utóbb nagy Létai Székely Sándorné, maradtak. A fiúkról mint külön ágak alapítóiról egyenként szólunk:

V. István ága, vagy a grófi ág.

V. István 1675-ben Zemplin vármegye táblabírája lett, 1676-ban Homonnai Zsigmond főispánnal I. Leopold király által a lengyel köztársasághoz követül küldetett. 1681-ben a Tökölyvel folyt alkudozás és fegyverszüneti szerződés főtényezője volt a bécsi udvar részéről. ²⁾ 1685-ben Tököly — állítólag — általa akart a bécsi udvarral megbékélni, és e végből Szirmay Bécsbe ment, hol azonban elfogatott, és Cseh és Morva országban fogva tartatott. ³⁾ Ekkor a kath. hitre tért, és 1687-ben megszabadult, majd országbirói, utóbb nádori ítélőmester lett. 1693-ban pedig báróságra emeltetett. ⁴⁾ 1696-ban I. József főherczeg menyegzőjére Bécsbe követségbe küldetik Zemplin megye részéről. 1701-ben Rákóczy II. Ferenczcel elfogatott és Ujhelybe elzaratott, de ártatlannak nyilatkoztatva, fölmentetett és szabadon bocsáttatott. Végre 1707. april. 23-án I. József által grófi rangra emeltetett. ⁵⁾ Mivel nejétől vinnai Eödönffy Zsuzsannától utóda nem maradt, Sára testvérének Butkay Andrásnénak unokáját (Butkay Margitnak Dessewffy Ádámtól való fiát) Dessewffy Tamást fiául és örökösül fo-

¹⁾ Szirmay C. Zemplin not hist. 177—184. és 329.

²⁾ Ugyan ott. 242—253.

³⁾ Ugyan ott 258—261. Kaprinai Mss. A. tomo. XLI. p. 252.

⁴⁾ Ugyan ott 263. és 298. a grófi diplomában említve. Lehocaky szerint (Stemmat. I. p. 170.) 1695-ben lett báróvá; de valószínűleg sajtó-hibából.

⁵⁾ Ugyan ott 280. 293. Kaprinainál is megvan a grófi diploma. Mss. A. tomo XLII. p. 459. és B. tomo XVIII. p. 50.

gadta, és arra királyi beegyezeset eszközölt, és így az által Dessewffy Tamás a Szirmay nevet felvévén a grófi Szirmay ágat tovább, sőt e mai napig leterjeszté; mint erről mindjárt leszen emlékezet. Gróf Szirmay István meghalt 1711-ben. ¹⁾ A Rákóczyféle birtokokból ő a makoviczai uradalom felét kapta; ²⁾ bírta Mád $\frac{1}{4}$ részét stb. Végrendeletében írván, hogy bajait Jóbkénttúrte, és jobb jövődjéről Tamásként kétkedett, ez okból utódai nagy részben a Tamás és Jób neveket szokták viselni. ³⁾ Fogadott fia Dessewffy Tamás, ki azontúl cserneki és szirma-bessenyői gr. Szirmay-nak neveztetett, 1730-ban Sáros vármegye főispánja volt. Két nejétől több gyermeke született, köztök János még Dessewffy névén 1761—1782-ig szépei kanonok. Henrik még báró korában halt meg, gyermekeivel együtt, és — úgy látszik — csak Ádám, Tamás 1760-ban Sáros megyei főispán, val. b. titkos tanácsos, és József cs. k. kamarás terjeszték ágaikat, mivel azonban a leszármazást nem tudjuk, csak az ismertebbeket lehet elsorolnunk, ilyenek:

Gróf Szirmay Tamás már e század elején (1810.) a Tiszántúti kerületi tábla úlnöke, ugyan annak mintegy 1814-től 1848-ig elnöke.

Másik gróf Tamás, ki 1848/9-ben a forradalom ellenében csapatot állított, és annak ezredese volt. Meghalt 1857-ben. Örökösei Sáros megyében stb. birnak.

Sáros megyében birnak gr. Sz. István örökösei, továbbá Ferencz, és Károly, Gellért és Sándor.

A cs. kir. hadseregben a huszároknál szolgálnak a Szirmay ágból Károly kapitány és cs. kir. kamarás, Ferencz főhadnagy és cs. kir. kam., Ottó és Vilmos főhadnagyok.

III. Miklós ága.

III. Miklós IV. Péternek fia, 1720-ban halt meg. Nejétől Semsey Annától maradtak gyermekei: Tamás, Ferencz, ki kihalt, és Anna előbb Sárossy István, utóbb Usz Bálintné. Ezek három gyermeke közül:

Tamás született 1688-ban Komlós-Keresztesen. Tanult 1705-ben Greifwaldban, hol XII. Károly svéd királytól ösztöndíjt húzott, utóbb utazott. Katonai pályára lépven, Eugen herceg alatt a granátosok közé állott, 1709-ben százados lett, 1711-ben haza jött, megnősült,

¹⁾ Pethő Ger. krónika 89. lap szerint 1710-ben.

²⁾ Szirmay C. Zemplin 305.

³⁾ Ugyan ott 263.

elvette Mednyánszky Zsigmond leányát Anna Máriát, kivel 32 évig élt. Itt honn Sáros, Gömör, Szepes és Zemplin megyék táblabírájává neveztetett és ezen utóbbi megyének az 1720. 1729. és 1740. évi országgyűlésen követe volt, egyszersmind a tiszántúli ágost. evang. egyház kerület felügyelőségét is viselte. Mária Terézia királyasszony trónra lépte után, midőn az ország ezen királyasszony részére nevezetes hadsereget szavazott meg, az állítandó egyik gyalog ezrednél Szirmay Tamás ezredes lett, és ezredével a poroszok ellen küldetett, hol 1742-ben és a következő évben magát több alkalommal kitünteté. Azonban megbetegedvén a táborban, 1743. jul. 9-én Ambergben kora 55. évében meghalt, eltemettetett Altorfban. A császári hadsereg hadi tetteiről egy naplót és több érdekes kéziratot hagyott maga után. Birtokos volt Lóczon, pusztá Abonyban, Hidvégen, Szerencsen stb. Egyetlen leánya Anna előbb Radvánszky Istvánné, utóbb (1759—1776.) Pottornyay Andrásné volt, és így ez ág kihalt.

V. Péter ága.

V. Péter nejével Görgey Zsófiával négy leányt és egy fiút Istvánt hagyott maga után, kinek gradecki Stansith Horváth Janakától két fiánál Istvánnál és Péternél családfánk megszakad, ezeknek utódait elé sorolni nem tudjuk.

I. András ága.

I. András buzgó protestáns, 1671-ben a jezsuiták üldözése miatt a pozsonyi törvényszék elé állítatott, innen megszabadulván, mivel a Wesselényi féle összeesküvésben részt vett Bocskay György özvegyért kezességet vállalt, a kassai kamara Hazinesa helységbeli birtokát két ízben is elkoboztatá. 1687-ben Caraffa fogatá el, de innen is megszabadult. 1712. és 1723-ban Zemplin megye országgyűlési követe és tizenhárom megye főpénztárnoka volt. ²⁾ Meghalt 1754-ben, kéziratban kora történeteit hagyva hátra. ³⁾ Nejétől királyfalvi Róth Ádám leányától Róth Juliannától hét fia és egy leánya maradt, u. m. Menyhért, Ádám, II. András, László, Imre, Sándor és Teréz Kazinczy Dánielné.

Menyhértnék nejétől Péchy Évától csak egy leánya maradt: Borbála Syrmiensis Szulyóvszky László neje.

¹⁾ Lásd életére nézve Szirmay C. Zemplin not. hist. 313—318.

²⁾ Kovács József halotti beszéde Szirmay László fölött.

³⁾ Szirmay, C. Zemplin not. hist. 221. 225. 254. 270. 311. 132. Kovachich Scriptorum minores I. 306.

A d á m 1751-den Zemplin vármegye követe volt. ¹⁾ és úgy lát-
szik magnélkül halt el.

II. A n d r á s feleségül vette csicseri Orosz Terézt, ettől két le-
ánya és fia T a m á s maradt, kinek utódait megnevezni nem tudjuk.

L á s z l ó született 1701. dec. 1-én. Kijárván iskoláit, gr. Csáky
Imre bibornok és váradi püspök udvarába került, miután már előbb
a k a t h. v á l l á s r a áttért. 1740-ben Zemplin megye másod, 1757-ben
első alispánja lett, egyszersmind királyi tanácsos volt. Meghalt 1776-
ban. ²⁾ Nejétől Okolicsányi Teréztől a táblán látható három leányan
kívül három fia maradt: T a m á s A n t a l 1757-ben aljegyző, 1767-
ben Zemplin vármegyei alispán, L á s z l ó és J ó z s e f volt kapitány.
Lászlónak nejétől báró Révay Apollóniától utódait nem tudjuk; T a m á s - A n t a l - n a k , k i N á t h a f a l u b a n , I z b u g y á n s t b . b i r t , n e j é t ő l B e n i c z k y
Honoratától négy leánya, és két fia L á s z l ó 1767-ben aljegyző és
T a m á s maradtak, kiknek utódai előttünk szintén ismeretlenek.

Imre szintén I. Andrásnak fia, nőül vette Bégányi Krisztinát,
ki 1776-ban már özvegy volt. Gyermekai Lajos, Zsigmond,
Klára és Erzsé. Zsigmondnak nejétől Máriássy Zsuzsannától gyer-
mekeit nem ismerjük; Lajosnak báró Seckendorff Teréztől gyermekei
Dorottya és Károly, ki 1801-ben a Zemplini fölkelő lovas osz-
tály őrnagyává és parancsnokává neveztetett. ³⁾

Végre Sándor szintén I. Andrásnak fia, élt 1776-ban, birt
Csanáloson stb. kétszer nősült, első neje Máriássy leány, a második
Stansith Horváth Klára volt. Ezekből gyermekei Imre, Péter e
század elején birt Hencsoczán, Sándor, Ádám, Pál, András,
József és Zsuzsanna, kiknek utódai élnek, de megnevezni csa-
ládi közlés hiányában nem tudjuk.

Ezen vonalból valók lehetnek a következők: Ádám, ki Bé-
nyén halt meg 1810. dec. 1. ennek tán fia: Ádám szül. Vinnán
1781. jan. 20-án, cs. kir. kamarás, 1844-ben a kir. hétszemélyes tábla
ülnöke, szirma-bessenyői elnévvel, mint Tolcsva és Erdőbénye örököse.

Lőrincz 1847-ben huszár hadnagy, szirma-bessenyői elnévvel.

Továbbá azon Szirmay György, ki Nógrád megyébe házaso-
dott Berczelre, nőül vevén Prónay Johannát, kinek gyermekei és
unokái ezek:

¹⁾ Szirmay C. Zemplin not. hist. 319.

²⁾ Kovács József, Halotti beszéde, Eger 1776. és Szirmay, C. Zemplin
not. hist. 318. 320.

³⁾ Szirmay C. Zemplin not. hist. 328.

György
(Prónay Janka)

György (Dessewffy Amália † 1855.)	Sándor. Janka. Klotild.	Albert vált cadet mhalt 1862. márt. 15. kora 35 évéb. Marcsalban.
Sarolta (Plachy János)		

A Szirmay-ak ezen szirma-bessenyői vonala majoratusképen bírja a nagy-tolcsvai jószágokat.

Az Ugocsa megyei Szirmay vonal.

Következik a Szirmay-ak Ugocsa megyei ága, mely előnevét Szirmáról írja, és I. Istvánnak Miklós nevű fiától ered, mint a következő táblázat ¹⁾ mutatja :

IV. tábla.

Az Ugocsa megyei Szirmay-ak vonala.

Miklós, ki az I. táblán.

1296. 1800.

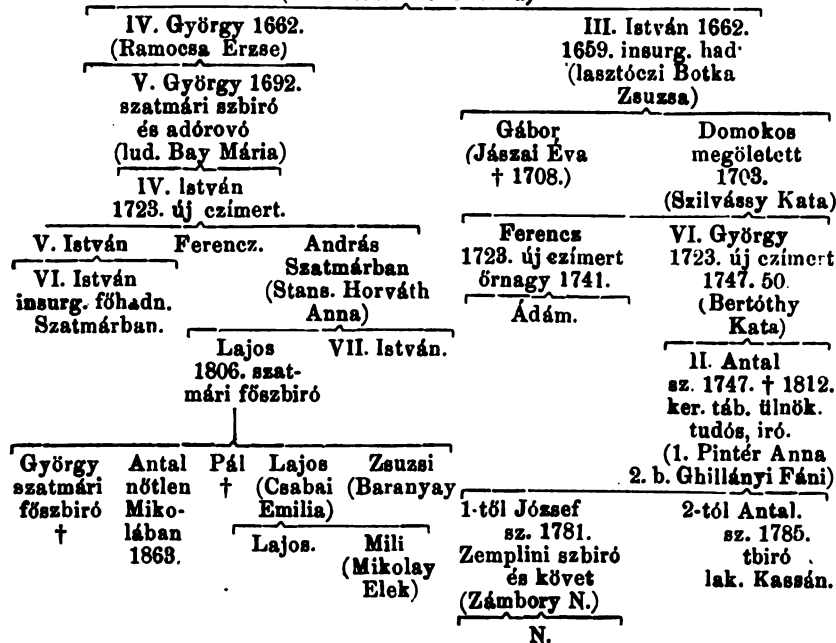
Ugocsai főisp.

II. István 1389.	I. Mihály de Zirna 1399.	I. János 1805—9. de Zirna
	II. János 1409. de Zirna	Dénés? 1418 szbiró.
	1417. Ugocsai szbiró.	
Bertalan de Zirna	I. László 1428. de Zirna.	Simon 1447. de Zirna
Mátyás 1467. 71. de Zirna	II. Miklós 1469. de Zirna.	Calvus dictus <i>ottól a Kálos os.</i> <i>Folyt. V. táblán.</i>
	1417. Ugocsai szbiró.	
	III. János de Zirna	I. Antal 1404. leányrészt ád Zirmából Erzsének.
	II. László 1430.	Bernát 1500—5. Ugocsai alispán. magyfalvi Zovárdffy. Klára)
II. Dénes 1504. ugocsai alisp. † 1526.	I. András (Tassy Margit) II. György Pál.	II. György (Tardi Vörös Zsófi)
György Kávási kapit. 1546.		Lajos ecsedí kapit. 1559. † 1560. (Bódy Bora)
	I. Ferencz szatmári szolgabíró 1604—1610.	III. György szatmári szbiró 1682—87. (Öszödfalvi Göde Anna) <i>Folyt. a köv. inpon.</i>
	II. Ferencz 1666. szatmári szbiró Erzse 1690.	

¹⁾ Wagner Mss. tomo LXX. p. 182. stb.

III. György, ki az előbbi lapon.
szatmári szbiró
1632—37.

(Öszödfalvi Gűde Anna)

Mint már említettük, Miklós a kiváló törzs-ös 1300-ban Ugo-
csa megye főispánja és Ugocsa várnagya volt, élt még 1352-ben
is. ¹⁾ A táblázaton három fia áll. Ezek közül I. Jánosnak ágán I. An-
ta l leánygyedet fizet ki 1404-ben Szirma helységből Szirmay Er-
zsébetnek. ²⁾ III. Jánosnak unokája Bernát 1500—5-ben Ugocsa vár-
megye alispánja volt, ³⁾ felesége volt magyfalvi Zovárdffy Klára, kitől
fia Lajos csesedi kapitány, a ki 1564-ben vette nőül Bódy Borbálát,
1567-ben kapta Báthory Miklós országbirótól Szatmárban a szárazberki
jóságot; 1573-ban már neje özvegy volt. Tovább ez ág nem terjedt. ⁴⁾

Miklósnak másik fia I. Mihály nemzé II. Jánost és tán
Dénest, ki 1413-ban Ugocsa vármegye szolgabirája volt. ⁵⁾

¹⁾ Szirmay C. Ugocsa p. 11. 32.

²⁾ Ugyan ott 109. 112.

³⁾ Ugyan ott 51.

⁴⁾ Ugyan ott 17. 18. 38. 74. 76. és Szatm r várm. II. 69. 70.

⁵⁾ Szirmay C. Ugocsa p. 50. 58.

Ez időben igen terjedt volt a család, így 1409-ben a szomszéd Sásvár határjárásakor említetnek még a Szirmay családból Györgynek fia György, Miklósnak fia György, Miklósnak fia János, Mártonnak fiai István és Mihály, Györgynek fiai Péter és László, Mártonnak fia János, Jánosnak fia András, ismét másik Jánosnak fia András, kiknek helyét a táblán kimutatni nem lehet. ¹⁾

Említett II. János 1417-ben Ugocsa vármegye szolgabirája volt. ²⁾ Ennek három fia maradt: Bertalan, kinek csak Mátyás fiát ismerjük az 1469. és 1478. évekből, ³⁾ I. László, kinek ága máig terjed, és Simon, ki 1447-ben Ugocsa megye követe volt, ⁴⁾ és Kálosnak nevezetvé, ⁵⁾ a szirmai Kálos mostanáig élő családnak őse lett, mint utódait az V. táblán láthatni.

I. László élt 1428-ban, ⁶⁾ nemzé II. Miklóst, kinek három fia közül II. Dénes 1504-ben Ugocsa vármegye alispánja volt. Elesett Mohácsnál. ⁷⁾ Ennek fia György kávási kapitány volt 1545-ben. ⁸⁾ I. Andrásnak Tassi Margittól csak unokájig ismerjük utódait.

II. György — úgy látszik — Szatmár megyébe szakadt, de a XVII. század elején. ⁹⁾ Nejétől Tardi Vörös Zsófiól született fiai már azon megyében hivataloskodtak. Így I. Ferencz 1604—1610-ben szolgabíró volt. Ennek fia II. Ferencz ugyan az 1656-ban, ¹⁰⁾ de leányában Erzsébetben ága kifogyott.

II. Györgynek másik fia III. György 1632—37-ben Szatmár várm. szolgabirája, öszödfalvi Göde Annától két fiát nemzette: IV.

¹⁾ Szirmay C. Ugocsa p. 107.

²⁾ Ugyan ott. p. 58.

³⁾ Teleki, Hunyadiak kora XI. 419. Szirmay C. Ugocsa 96. 113. 121. 172.

⁴⁾ Szirmay C. Ugocsa p. 61.

⁵⁾ Ugyan ott 111. 114. 115.

⁶⁾ Szirmay C. Ugocsa. p. 51.

⁷⁾ Ugyan ott. 15.

⁸⁾ Ugyan ott 16. Not. C. Zemplin. hist. 134. Szirmay Antal már 1608-ban élteti, tehát az egyik évszám hibás.

⁹⁾ Ugyan ott 20. Szirmay Antal itt a chronologia szerint hibásan 1662. évről szól, irván, hogy Györgynek javai elpusztítatván előbb katona, utóbb Szatmár megyébe telepedik. De az évszám nem állhat, mert már 1604-ben 1632-ben ezen II. György fiait Szatmár megyében találjuk, és így ő alkalmasint a több György neveket összetéveszté.

¹⁰⁾ Ugyan az Szatmár várm. I. 131—135.

Györgyöt, és III. Istvánt. Amaz utódaival együtt Szatmárban maradván, a szatmári-ágot alapítá, III. István Zemplinbe vissza tért; ága a zemplini-ágot képezi.

Lássuk előbb a Zemplini-ágot.

III. István 1659-ben a Zemplini fölkelő seregben hadnagy. Részt vett Rákóczy Györggyel a gyalui ütközetben is, és Zemplinben attól javakat kapva, oda vissza telepedett. ¹⁾ Egyik fia Gábor, kinek neje Jászai Éva 1708-ban halt meg. Másik fia Domokos már a kuruczok ellensége volt, és ezek konczolták fel Kanyatánál 1703-ban. ²⁾ Ennek Szilvásy Katától fiai Ferencz és VI. György, kik 1723-ban a szatmári ágon álló V. Györgynek fiával IV. Istvánnal együtt 1723. évi jun. 9-én III. Károly királytól régi nemesi czímerökről új czímeres levelet vettek ki. ³⁾ Ferencz őrnagy volt 1741-ben. Testvére VI. György, ügyvéd és táblabíró, egy magyar törvénytudományt dolgozott ki, melyet fia Szirmay Antal állítása szerint Huszty István megbővitve kiadott. Nejétől Berthóty Katalintól fia Antal a tudós író, született Eperjesen 1747. jan. 20-án. Iskoláit 1765-ben végzé, már 1762-ben laureatus poeta, és 1764-ben AA. LL-et Philos. mesteri czímmel tiszteltetett meg. 1773-ban jutott be Zemplin megyében aljegyzőnek, 1777-ben főjegyzőnek, 1785-ben kir. táblai ülnök lett. 1787-ben kir. udv. tanácsos és a tiszáninneni kerületi tábla elnöke. Az 1790. és 1796. évi országgyűléseken Zemplin megye követe. De sértegető élcei és elve (mindég az erősbekkel tartás) utóbb közönséges gyűlölségbe sodorták, és 1797. octob. 27-én az eperjesi táblától is elkellett válnia. Élete vége felé 1809-ben rádi jószágára királyi adományt szerzett. Meghalt 1812. sept. 19-én Szinyéren. Eltemettetett Véken. Számos munkái közt Zemplin, Ugocsa, és Szatmár megye leírásával (ez utóbbi magyar nyelven) jeles érdemeket szerzett a tudományosság terén. ⁴⁾ Két neje volt, az első legényei Pintér Anna, ki 1783-ban halt el, ettől fia József maradt, a második báró Ghillányi Francziska volt, kitől maradt fia Antal. Amaz (t. i. József) született 1781-ben, Zemplin vármegye szolgabírája 1804-ben és követe volt. Nejétől Zámory leánytól utóda Zemplinben él. Antal nőtlen, lak. Kassán.

¹⁾ Szirmay C. Ugocsa p. 50.

²⁾ Ugyan ott 23. 24.

³⁾ Collect. herald. nro. 387.

⁴⁾ Lásd életrajza Kazinczytól F. Magyarorsz. Minerva 1825. évi foly. 349—354. lap. és Szirmay C. Ugocsa.

A másik — úgy nevezett szatmári ág — IV. Györgytől terjedt le. Ennek nejétől Ramocsa Erzsébettől fia V. György, ki 1691-ben Szatmár vármegye szolgabirája ¹⁾ és adórovója. Első nejétől fia maradt IV. István, (kiről alább) második nejétől Mikolay Judittól, ki utóbb Szodoray Boldizsárhoz ment férjhez, két szerencsétlen leánya maradt: Ilona és Klára, kit mostoha atyja Szodoray Boldizsár véletlenül megölt. Ilona volt azon sokat szenvedett hölgy, kinek visszontagságai egy írónknak regénye szövegeül szolgáltak. 1717-ben, midőn 6 éves volt, a Szatmár megyébe beütött tatárok által a fertő-almási templomból, hová a megrémültek futottak, elraboltatott, és négy év múlva Mingyer faluban találtatott. A tatár kezéből egy üzérkedő moldován kapitány kezébe került, ki 200 arany váltságdíj és egyéb drágaságot kívánt foglyaért. Meg is kapta, és 1725-ben került haza — mint útlevele mutatja — Szirmay Ilona. Ezen tatár-dulás emléket a Mikolay nemzetség egy tagja, György a mikolai templomba helyezett felirással is erősíté; és ezen tatár pusztitáskor a Szirmayak sok levele elveszvéen és elégvén Fertő-Almásón, okot szolgáltatott, hogy Ilonának testvérbátyja említett IV. István atyafiaival Ferenczcel és Györggyel nemzetségi czimerök megújítását és megerősítését III. Károly királytól eszközölték. ²⁾ Ezen IV. Istvánnak utódaiból, mint a táblán láthatni: idősb Lajos 1788—1806-ban Szatmári főszolgabíró volt; ennek élnek fiai Antal nőtlenül Mikolában és Lajos, kinek családja van.

Hogy e családfák nem teljesek, elvult mondva, rólok nem csak az utóbbi és mostani nemzedékek hiányzanak, de a régiebb időkbeli is. Így

András és János Miklósnak fiai, kik emberölés miatt nagyobb hatalmaskodási bélyegen élet s vagyonesztésben elmarasztaltattak, de 1405-ben Zsigmond királytól kegyelmet kaptak. ³⁾

Márton, ki 1331-ben Gyula határát jártatja. ⁴⁾

Jakab, a litteratus, (deák) ki 1447-ben Ugocsa szolgabirája volt. ⁵⁾

Szaniszló, és ennek 1461-ben élt fiai Balás és János. ⁶⁾
Károly (litteratus) deák 1545-ben Ugocsa vármegye esküdtje. ⁷⁾

¹⁾ Szirmay Szatmár várm. I. k. 135.

²⁾ Szirmay C. Ugocsa p. 23—24. és Szatmár várm. II. 63—64.

³⁾ Szirmay C. Ugocsa pag. 13.

⁴⁾ Ugyan ott 31.

⁵⁾ Ugyan ott 58.

⁶⁾ Horvát István, Verbőczy Ist. emléke II. 108.

⁷⁾ Szirmay C. Ugocsa 60.

András ugyan ott 1636-ban esküdt. ¹⁾

Sandrin (Sándor) 1605-ben Szatmár várm. szbirája. ²⁾

A család czímerére, melyet már előbb is viselt, még 1417-ben Zsigmond királytól kapott oklevelet, azonban ezt nem ismerjük. ³⁾ Utóbb 1693-ban a szirma-bessenyői ág a bárói diplomában szintén újjíttást nyert, 1707-ben pedig a grófi diplomában újra. Azonban ezeket sem ismerjük. ⁴⁾

Az egész Szirmay nemzetség czímere közösen és lényegileg abban megegyez, hogy az a vért udvarában egy fölfelé néző, lábait szétterjesztő vörös rák, ollóival zöld koszorút tartva. A vért szinei, kivált alúl, mint szöbeszéd után értesülve vagyok, némelyeknél különbözők. Azon czímer — mely itt följebb metszvényben is közölve van, — a szirmai Szirmay-ak ugocsai ágát illeti, és ugyan az, melyet 1723-ban Szirmay György, Ferencz testvérek és unoka testvérek István kapott. Ez egy fen álló hadi vért, melynek kék udvarában széles zöld réten át fehér folyam hullámszik, abból mintegy a farkán vörös rák áll fölfelé, ollóival fehér virágokkal vegyített zöld koszorút tart. A paizs fölötti sisak koronáján ugyan azon ábra ismétlődik. Foszladék jobbról kékszöld, balról ezüstvörös. ⁵⁾

Háttra van még az Ugocsa megyei szirmai Szirmay nemzetségből a XV. században kivált Kálos Szirmayakról szólnunk. Ezekről már e munka VI. kötet 57. lapján is van emlékezet; azonban hadd álljon itt az anya-nemzetség után mintegy összefüggésben azzal, és mintegy pótlásul e század elejeig leterjedő nemzékrendé ⁶⁾, mint következik:

¹⁾ Szimay C. Ugocsa 60.

²⁾ Ugyan az, Szatmár várm. II. 131.

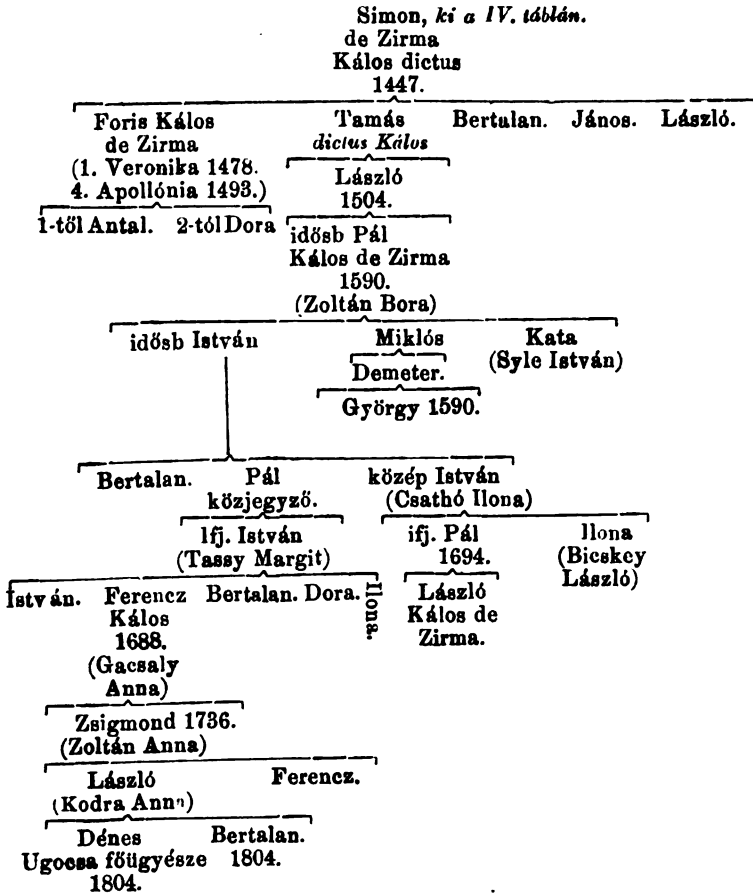
³⁾ Egy barátunk állítja, hogy látta a család valamely tagjánál.

⁴⁾ Kaprinai Mss. A. tomo XLII. p. 459. és ugyan ott Mss. B. XVIII. p. 50. hol azonban a diploma egészen közölve nem lévén, a czímerleírása sem található.

⁵⁾ Szirmay C. Ugocsa pag. 23–24. Adami Scuta gentil. tomo. XII. és Coll. herald. nro. 337.

⁶⁾ Wagner Mss. tomo LXX. p. 182.

V. tábla.

Szirmiensis család. *Lásd Syrmiensis.*

Szita család. (Salfai) Vas vármegye birtokos nemes családja, mely azon megyei Salfa helységre adományt is nyert, onnan írja előnevét és ott jelenleg is birtokos. ¹⁾

A czímeres nemes levelet Szita Bálint nyerte Rudolf királytól 1587. évi jul. 13-án Prágában, mely czímeres nemeslevél Soprony megyében 1590. évben Szent-Miklóson tartott közgyűlésen ki is hirdettett.

¹⁾ Fényes M. orsz. Geogr. stat. szótára IV. k. 6.

A XVIII. században már Somogy megyében is találjuk, a midőn azon megyénél 1738-ban Szita Lőrincz rendszerinti esküdt volt.

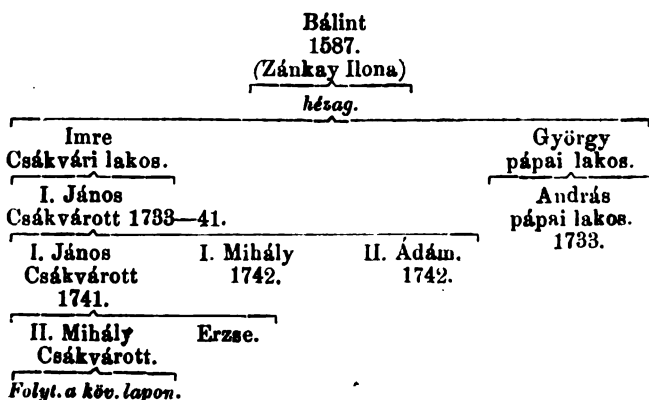
Vas megyében élt és birt Salfán Szita János, ki 1824. nov. 9-től (megvásárolva újra 1828. oct. 1-én is) Vas megyének közsöghíjárásában főszolgabirája volt 1832-ig, sőt tán tovább.

E század elején élt Ferencz már Orosházán, nejétől Hetey leánytól három leánya volt: 1. Rebeka Kunos Andrásné, ki Hetyében lakott és halt meg 1805. évi febr. 16-án ¹⁾ 2. Rozália Tegyei Bálintné, és 3. Rebeka Guóth Jánosné Magasiban (Vas várm.)

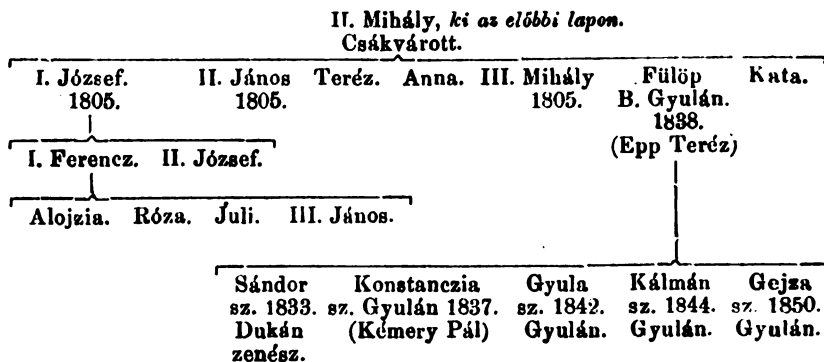
Ez időben (1805.) élt Vas megyében Szita idősb László, ki nek első nejétől Szalay Erzsébettől gyermekei: László és Péter; második nejétől Fodor Juliannától gyermekei: János (valószínűleg, kit följebb főszolgabírónak irtunk) István, Teréz, Ferencz, és Rozina.

Egy ága a családnak Fejér megyébe szakadt, ebből volt Szita István, azon s több megye táblabirája, ki a sorsjáték szerencséje által is tetemesen szaporítá vagyonát. Meghalt 1860. nov. 30-án Pettenden kora 77. évében, eltemettetett Kápolnás Nyéken; nejétől Papp Juliannától, ki 1859. mart. 2-án kora 68. évében Pettenden halt meg, és ugyan ott eltemettetett, egyetlen leánya báró Földvály Lajosnak felesége.

A családnak egy más ága Veszprém, innen Fejér, Békes s Pest megyébe is elszármazott, ez ág a címerlevelet szerző: Szita Bálint és neje Zánkay Ilona utódaitól (mintegy kis-unokáitól) származását következőleg mutatta ki:

¹⁾ Fölötte Bucszúztató Versek. nyomt. Sopron. 1805.

A táblán álló Györgynek fia **András** 1733-ban Veszprém megye által kétségtelen nemesnek ismertetet, ennél fogva is unoka-testvére **I. Ádám** szintén Veszprém vármegyétől 1741. nov. 13-án Pápán tartott közgyűlésből nemességi bizonyítványt nyert, melyet miután Csákvárott Fejér megyében lakott, a következő 1742. jan. 12-én Sz. Fejér megyében is kihirdettetett és pedig a táblán látható három fia nevére is.

II. **Mihály** fainak neveire is 1805. máj. 8-án Fejér megyében ismét kihirdetteté nemességét. Fiai közül **Fülöp** Csákvárról előbb Erzsibe (Pest várm.) innen Pest megyei Duka helységbe költözött, végre innen Békes megyébe Gyulára (mint a Wenkheim grófok dísz kertésze) telepedett, és Békes megyénél nemességét 1837. april. 11-én kihirdetteté. ¹⁾ Gyermekei a táblán láthatók.

Ugyan e családból **Szita Márton**, fia Andrásnak, unokája **Benede**knak, (ki tán fia volt a szerző **Bálint**nak) 1732-ben a Veszprémi káptalan előtt az eredeti czímeres nemes levelet hitelesen átíratta.

A család czimere a paizs kék udvarában hátulsó lábain álló grif; ugyan ehez hasonló grif emelkedik ki a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ²⁾

Szita család. *Lásd Zita cs.*

Szívák család. Békes vármegye nemessége sorában 1834-ben birva találhatik.

Szívós család. Gömör vármegye nemes család, ³⁾ birtokos azon megyében **Bikkszög** faluban. ⁴⁾

¹⁾ Békes várm. 1836. évi jegyzőkönyve 2847. sz. a.

²⁾ Szita Lőrincz a somogyi megyei esküdt 1738. évi pecsétén czimerül a paizsban kardot tartó oroszlánt, és a sisak fölött ugyan azt viselt.

³⁾ Bartholomacides C. Gömör pag. 147.

⁴⁾ Fénycs, M. orsz. Geographiai szótára I. 193.

Egyébiránt a család Pest megyei Körösi származék, hol máig székel. Ott szabadult föl Szivos János deák 1666-ban, és 1667. jan. 8-án I. Leopoldtól armálist nyert, mely Pest megye előtt azon évi máj. 20-án kihirdettetett.

Ugyan e családból volt Pál, ki mint tisztartó leszármazott Krassó megyébe, hol Pest megyétől 1835. évi mart. 23-án kiadott nemesi bizonyítványát azon évi május 11-én kihirdetteté. Ivadékát e táblázat mutatja :

Pál 1838. tisztartó.				
Pál † ügyvéd	András gazdatiszt 1859.	Miklós 1859.	Lajos 1859.	Zsigmond 1859.
Pál.				

Szívó család. Trencsin és Zemplin vármegye czimerleveles családja. A czimeres nemes levelet Szívó András nyerte III. Ferdinánd királytól és azt azon megyében azon évben ki is hirdetteté. 1666-ban Trencsin városában székel, 1748-ban ugyan ott lakott Szívó Ádám. Utóbb azon megyében nyoma sincs, ¹⁾ ellenben e század elején Zemplin megye nemessége sorában találjuk. ²⁾

Szkacsányi család. Nógrád megyei nemes nemzetség, e megyében érte a megnevelés, melyet — úgy látszik — Szkacsány Mátyás nyert meg, ki 1697. nov. 24-én I. Leopold királytól kapott czimeres nemes levelet, mely 1698-ban Nógrád vármegyében kihirdettetett. ³⁾

A család neve néha hibából a megyei jegyzőkönyvekben Kacsán, Kacsányi és Szkacsán-nak is olvasható. Az 1705. nemesi lajstromban előfordul Kacsán (így) Mátyás a füleki járásban. 1709-ben Szkacsányi György ugyan ott, 1711-ben a honn maradtak közt Szkacsán (így) György és Márton.

1726-ban Szkacsányi György fiaival Márton, János, Pál, András, Mátyás, Miklós, Jakabbal az 1697. évi armalis alapján a nemesség vizsgáló törv. szék előtt igazolák nemességüket. És ekkor Kacsányi név alatt fordulnak elő.

1734-ben a Szkacsányi család, ismét mint 1726-ban produkált már Szkacsányi név alatt beírva.

Az 1755. évi kétségtelen nemesek sorában találjuk a K. betű

¹⁾ Szontagh Dán. közl.

²⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 117.

³⁾ Protoc. C. Neograd.

alatt az armálistak között e család tagjait u. m. Kacsány Márton, Pált, Jánost, Miklóst, Györgyöt, Andrászt Mlágó faluban, és Andrászt Poltáron. — A család protest. vallású.

Szkalka család. Trencsin vármegye címerleveles családainak egyike. Az armalist ott Szkalka Dániel és Márton 1647-ben hirdették ki, s valószínűleg ők nyerték is. A nemesi összeírások ¹⁾ szerint:

1748-ban József a felső járásban, János pedig Zolnán lakott.

1768-ban a főlebbi János, négy fiával u. m. András, János, József és Györgygel Zolna városában laktak.

1803-ban Zolnán laktak: András s fia szintén János, majd József és fia ifjabb András.

1837-ben ugyan ott idősb József és fia András és ettől származott unokája Ádám; azután Andrásnak fia ifjabb József.

Egyik ágnek néhány igen származási fája ez:

Szkalka János (Szobek Erzse)						
József.			László.			
Erzse	Róza	Anna	Éva	János	László	Magdolna
(1. Kvassay György 2. Borsiczky Pál 3. Uhlárik János)	(Görög Pál)	(Benyovszky Gábor)	(Gyarmathy István)	†	†	(1. Chiko András 2. Szobek József)

Szkárosi család. (Szkárosi) Gömör vármegye kihalt családja, mely a Farkas, Hamvai stb. családokkal közös vérségből eredt.

1366-ban élt Jakabnak fia Albert, ki ha magnélkül halna ki, I. Lajos király Hamvai Sándor fiait biztosítá, hogy a leányágnak fuisítása előtt őket tenné örökösökké. ²⁾

1381-ben Gara nádor által tartott Gömör és Torna megyék gyűlésen Szkárosi Sándornak fia Péter mint megyei esküdt volt jelen. ³⁾

1381-ben mint már az említett Albert csak ugyan magva szakadta után a Szkárosi nemzetség osztályos végrehajtási okleveléből e származás ⁴⁾ tűnik ki:

Venczel							
Miklós							
Miklós		János	László	András		János	Péter
István	Farkas	Albert	János	Jakab	Miklós	János	
1381. fölp.	alp. 1381.	alp. 1381.	alp. 1381.	alp. 1381.	alp. 1381.	alp. 1381.	

¹⁾ Szontagh Dán. közl.

²⁾ Fejér, Cod. dipl. tom. IX. 7. p. 233.

³⁾ Ugyan ott 429.

⁴⁾ Ugyan ott 440.

1429-ben élt Szkárosi Jánosnak fia Tamas. ¹⁾

Szklár család. Trencsin vármegyében az 1666. évi nemesi összeírásban találjuk nevét, mint Latkóczon lakozónak. Később ott semmi nyoma. ²⁾

Szkuba család. (másképp Csaplovics) Árva vármegye címerleveles nemes családaiából való. Az armálist III. Ferdinánd királytól kapta 1643-ban. (Lásd Csaplovics család a pótlék-kötetben) Csaplovics nevet vett föl, miután az adományos Csaplovics családdal sógor-ságban jövé, a jeszenovai birtokban is részesített. E család Lőrinczben kihalt. ³⁾

Szlábig család. Tagjai nagyobbára kormányiszéki, főképp kamarai hivatalokban találhatók. 1760-ban Szlábig András a m. kir. udv. kamaránál számvevői irnok volt. Ez, vagy hason nevű fia Szlábig András 1791-ben II. Leopold király által magyar nemességre emeltetett. Czimere jobbról balra rézsutosan két felé, arany és kék udvarra osztott paizs, az előtérben zöld halmon grif ágaskodik, úgy, hogy teste fele része hosszában az udvarok színeivel ellenkezőleg van színezve, első jobb lábával kivont kardot tart. A paizs fölötti sisak koronájából szintén arany és kék színű grif emelkedik ki. Foszladék mind a két oldalról aranykék. ⁴⁾

Valószínűleg ezen András utódai és tán fiai voltak Alajos 1710—1715-ben a magyar királyi helytartóságnál fogalmazó, egyszersmind jogtudor; — Fülöp a kamaránál hivataloskodott már 1810-ben, már 1825-ben ott számvevői tiszt volt.

1844-ben Károly a polit. alapítványi pénztárnál tiszt, Jakab Barcsán sóhazi tiszt; 1863-ban amaz az országos cs. kir. pénztár tisztje, emez Csabán cs. kir. adó pénztárnok.

Szlábur család. Szlábur Mihály 1798-ban I. Ferencz király által címeres nemes levélben megnevesített.

Czimere vízirányosan kétfelé osztott paizs, a felső udvar arany, az alsó ezüst, az elő térben párducz ágaskodik hátulsó lábain, első jobb lábával kivont pallóst, a ballal arany koronát tartva. A paizs fölötti sisak koronájából az előbbihez egészen hasonló párducz emelkedik ki. Foszladék jobbról aranyvörös, balról ezüstvörös. ⁵⁾

¹⁾ Fejér, Cod. diplom. tomo. X. vol. 7. p. 190.

²⁾ Szontagh Dán. közl.

³⁾ Ugyan attól.

⁴⁾ Adami, Scuta gentil. tomo. XII.

⁵⁾ Ugyan ott.

Szládek család. Trencsin vármegye nemessége sorában találjuk, hol Szládek György 1678-ban címeres nemes levelét kihirdeteté. 1728-ban még ott található; ¹⁾ később nyoma sincs.

Szlodovich család. Vas vármegye nemes család, melyből János azon megyében 1759-ben alszolgabíró, György 1787-ben chasmai káptalani kanonok, és zágrábi egyház karkáplána volt.

Károly 1811-től 1814-ig Vas vármegye első alispánja volt.

Szlama család. (máskép Szlamenka) E néven fordul elő Trencsin megyében e nemes család, melyből Szlama Miklós 1660-ban Trencsin megyében hirdetteté ki címeres nemeslevelét. 1666-ban Szlamenka néven mint Okruth helységbeli lakos jelöltetik. ²⁾ Utóbb semmi nyoma.

Szlatényi család. Szintén Trencsin megyében honos címerlevéles nemes család.

A nemessi összeírások ³⁾ szerint:

1748-ban Závodjén lakott Illésnek a fia, Zolnán pedig idősb és ifjabb János.

1768-ban Zolnán laktak: Dániel és ennek fia Sámuel, továbbá András és fiai András és Ignác, nem különben György s ennek fiai Sámuel és János.

1803-ban Ns.-Kotessón éltek: Sámuel és hat fia: Ignác, József, Mihály, János, György és Gáspár; Ugyan ekkor Zolnán laktak idősb János két fiával Jánossal és Józseffel, — és végre Ignácznak fia ifj. János.

1837-ben Ns.-Kotessón összeíratk Sámuel örökösei: József, Péter és János, és ez utóbbinak fiai Ferdinánd, István és Márton. Ugyan ekkor Zolnán középső Jánosnak örökösei u. m. Károly, Antal és József, nem különben Ignácznak fia ifjabb János.

A család az utóbbi időkben nemes-kotessói előnevet használ, így Szlatinyi Antal 1863-ban a pozsonyi cs. kir. országos pénzügy igazgatóságnál fogalmazó gyakornok.

Tán e családból származott Szlatiny (egy) Ágoston is, 1810-ben m. kir. kamarai járulnok, és

Szlatini Ferencz Pest v. tbiró, a pesti szépitő bizottmány elnöke, mhalt Pesten 1828. (?) sept. 4-én kora 70. évében. Első nejétől

¹⁾ Szontagh Dán. közl.

²⁾ Ugyan attól.

³⁾ Ugyan attól.

leánya A mália Renn Antalné. Második neje, kit özvegyen hagyott : Eötvös Teréz volt.

Szlávik család. Trencsina megyében az 1688. évi nemesi összeírás szerint lakott Felső Dreskóczon ily nevű nemes család. Valószínűleg ivadéka azon Szlávik János, ki e század első felében hosszú idő során (mintegy 1824—1849.) Nógrád megye irnoka volt, és az eredeti czímeres nemes levelet is bírta. Meghalt 1852. táján magtalanul.

Szlavikovecz család. Szlavikovecz Imre 1659-ben magyar honfiúsítást nyert. ¹⁾ Most ismeretlen, valószínűleg kihalt.

Szlávy család. (Érkenézi és okányi) Bihar Szabolcs, Szatmár stb. megye birtokos nemes családja. Családi értesítés szerint ősei a XVI. században már Győr megyében omlítetnek, azonban adatok hiányában a hiteles családfa csak a XVII. század végén kezdődik. Ekkor élt Szlávy János, (ki 1674. táján született) és Kovácsy Erzsébettel két fiát I. Pált és I. Györgyöt nemzette, kik által a család két fő ágra szakadt, mint a családfán ²⁾ láthatni.

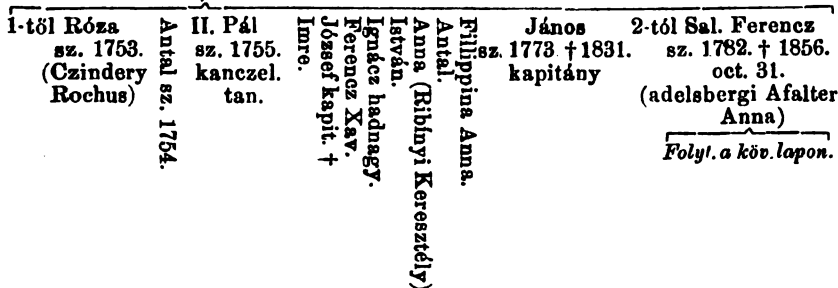
I. tábla.

János
tbíró
sz. 1674. körül
(Kovácsy Erzsé)

I. Pál
sz. 1706. † 1787.
beregi főisp.
(1. b. Perényi Kata
2. Fischer Anna 1781-től)
érkenézi ág.

I. György
sz. 1726. † 1801.
tbíró, s hzg. urad.
igazgató
(Laczkovich Magdolna)
okányi ág.

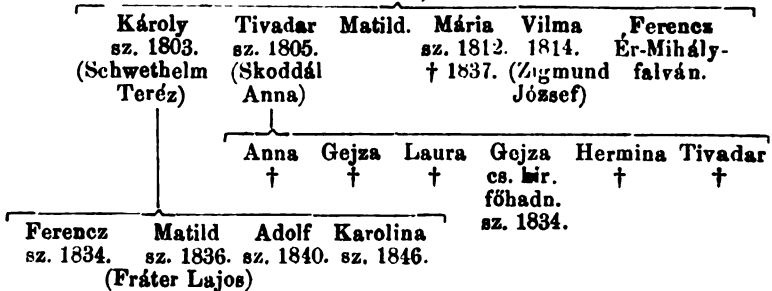
Folyt. II. táblán.

¹⁾ 1659 : 183. törv. cz.

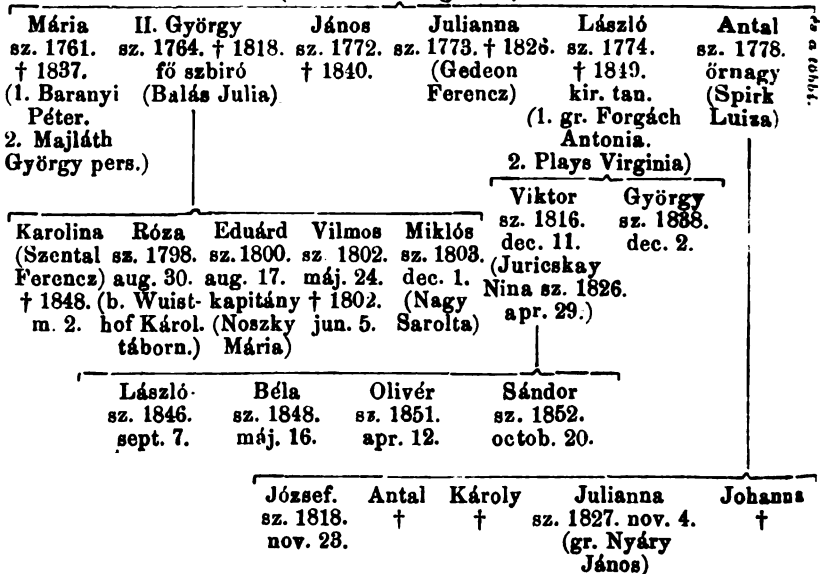
²⁾ Családi közlés szerint.

Sal Ferencz, *ki az előbbi lapou.*
sz. 1782. † 1856. nov. 31.
(adelsbergi Afalter
Kata)

II. tábla.

I. György, *ki az I. táblán.*
sz. 1726. † 1801.
(Laczkovics Magdolna)

A tábla élén álló törzsnek Jánosnak két fia I. Pál, és I. György 1766-ban Mária Terézia királyasszonytól czimeres nemes levelet nyertek, ¹⁾ mely szerint czimerök függőlegesen kétfelé osztott paizs, a jobb oldali kék udvarban zöld téren természetes színű gölya áll,

¹⁾ Liber regius és Ad Scuta gentil. tomo XII. szerint.

csőrében ezüst kígyót tartva ; a baloldali vörös udvart fekkentes arany szelemen, melyen hat ágú vörös csillag ragyog, két felé osztja, a szelemen fölött és alatt arany leopárdfej látható. A paizs fölötti sisak koronáján két, egymásra helyezett sasszárny] látható, a háttérben álló kék, az elő térben álló vörös, és ennek közepén ismét arany leopárdfej látható. Foszladék jobbról ezüstkék, balról aranykék.

Az említett két testvér által két ágra oszlott a család. I. Pál az általa adományban Szabolcs megyében nyert Érkenéz helységről, I. György Bihar megyében kapott Okány helységről kapta előnevét. Szőljunk rólok egymás után.

I. Pál szül. 1706-ban. 1747-ben a tartományi biztosságnál titoknok, később a kir. ügyészségnél szolgált Derecskén, 1756-ban procurator, 1763-ban a kir. táblánál ítélő mester, utóbb kir. ügy igazgató, és az udvari kamaránál tanácsos, 1782-ben septemvir, 1783-ban sz. István rendvitéze, 1785-ben Bereg vármegye főispánja, val. bels. tit. tanácsos ¹⁾ és 1787-ben a munkácsi kerületbe királyi biztosnak nevezetett, azonban midőn ezen méltóságot épen megköszönni járt Bécsben, a vendéglő lépcsőin hirtelen szélhűdés életétől megfosztá 1787-ben, kora 81. évében. Ő kapott Szabolcsmegyében Érkenéz és Ér-Mihályfalra helységre adományt 1785. táján, és abba be is iktattatott. ²⁾ Két neje volt, az első báró Perényi Katalin, a második Fischer Katalin, előbb Kovácsné, kit 1781-ben vett feleségül, az elsőtől tizenkét, a másodiktól egy gyermeke volt, mint a táblán láthatók. Ezek közül :

II. Pál előbb Csongrád vármegye főjegyzője, Inaen a m. kir. udvari kancelláriánál fogalmazó, majd titkár, egyszersmind tanácsos, végre referens tanácsos.

József előbb a Hadik, utóbb a Blankenstein huszár ezredben kapitány, elesett a francia háborúban 1806. előtt.

Ignác elesett mint hadnagy a török háborúban.

János előbb hadnagy az Eszterházy nevű m. gyalog ezredben,

¹⁾ Családi közlés, és nagyobbára mind ezt, t. i. hogy septemvir, val. b. tit. tan. és Bereg megye főispánja volt, B. Vay László is írja „Német hívség“ című munkája 333–335. lapjain, azonban mi az 1770. és 1774. évi hivatalos országos tiszti névtárban is csak kamarai tanácsos, sz. koronai és kir. ügy igazgatónak találjuk ; az 1787. évi Schematismusban már csak fia Pál a kancellariai titkár és tanácsos fordul elé. Lehoczkynál sem találjuk sem a septemvirek, sem a Bereg megyei főispánok sorában, *Stemmatogr.* pag. 79. és 116.

²⁾ B. Vay Miklós id. h. 333.

utóbb kapitány, meghalt 1831-ben. Mindezeknek utódaik nem maradtak. Azonban a második házasságból született

Ferencz (sales.) ki mint nyugdíjas cs. k. őrnagy 1856. oct. 31-én halt meg, nejétől adelsburgi Affalter Katalintól három leányt és három fiút hagyott maga után. Ezek közül Károly és Tivadar, kiknek a táblázaton álló gyermekeik vannak, birtokosok Bihar megyében Genyétén, az utóbbi Érkenézen is, Ferencz Ér-Mihályfalván és Érkenézen.

A másik ág, mely okányi-nak neveztetik, I. Pál testvérétől I. Györgytől származik.

I. György, (szül. 1726.) táblabíró, és hzg. Eszterháznak derecskei, k.-várdai, s Almási uradalmaiban igazgató volt. Meghalt 1801. máj. 4-én. Ő kapta Okányt Bihar megyében. Nejétől Laczkovics Magdolnától, ki 1795. jun. 29-én halt meg, következő 12 gyermeke született:

1. Anna szül. 1760. meghalt 1763. nov. 7-én.
2. Mária szül. 1761. jul. 25-én, előbb micskei Baranyi Péternek, utóbb székhelyi Majláth György personalis és főispánnak neje, meghalt 1837. mart. 13-án.
3. György szül. 1763. jul. 12-én, meghalt 1764. jan. 6.
4. György szül. 1764. oct. 13-án. Bihar megyében volt főszolgabíró, a Martinovics-féle bajba keveredvén fogságot szenvedett. Meghalt 1818. febr. 16-án. Nejétől Sipeki Balás Juliannától öt gyermeke a táblán látható, ezek közül Eduard kapitány és Miklós birtokosok Okányban.
5. Teréz szül. 1766. oct. 23. meghalt oct. 25-én.
6. Mihály szül. 1767. meghalt 1783. dec. 22-én.
7. Anna szül. 1769. april. 14. meghalt a. évi maj. 6-án.
8. Anna szül. 1770. jul. 28. meghalt a. évi sept. 22-én.
9. János szül. 1772. jan. 10. én. A Martinovics féle összeküvésbe keveredvén, Kuffstein és Munkácsban 6 évet töltött rabságban, hol idejét tudományos foglalkozással, classicusok olvasásával töltötte. Bécsben lakott. Meghalt 1840. aug. 29-én, nőtllenül.
10. Julianna szül. 1773. jan. 24-én. Meghalt 1826-ban. Gedeon Ferencznek volt felesége.
11. László szül. 1774. maj. 23-án. 1796-ban mint főhadnagy a francia háborúban Lódynál sebet kapván, kilépett és Gallicziában hivataloskodott, hol kerületi biztos volt, 1801-ben haza ment Bihar megyei jószágára, és 40 éven át nagy tevékenységet fejtett ki a Bi-

har, Békés és Arad megyei vízi szabályozások körül, a közdolgokban is részt vett, 1828-ban Bihar megye részéről Soprony megyei conscriptor volt. Később kir. tanácsos és több megye táblabírája. Meghalt mint cs. k. tanácsos 1849. april. 25 én. Első nejétől gr. Forgách Antoniától, gr. Fáy János özvegyétől (ki † 1823.) fia **V i k t o r**, kinek gyermekei a táblán láthatók, második nejétől Plays Virginiától (ki sz. 1812. sept. 23.) fia **G y ö r g y** szül. 1838. dec. 2-án, birtokos Vircsolagon.

11. **A n t a l** sz. 1778. febr. 8-án. E század elején (1806.) b. Alvinczy ezredben hadnagy, hosszas katonáskodása után e pályát mint nyugdíjas őrnagy hagyá oda. Gyermekei közül él **J ó z s e f**, (bíró Álmosdon) mivelte férfiú, ki az 1848. évi dolgokért el volt 16 évre ítélve, és **J u l i a** gr. Nyáry Jánosné.

Nem találjuk a családfán azon **J á n o s**t, ki 1844-ben az Oravicza-i igazgatóságnál gyakornok, a forradalom alatt ott bányá-igazgató volt, és 1844. sept. 20-án Bihar megyétől nyert nemesi bizonyítványát Krassó megyében 1845. april. 30-án kihirdettette. Előneve szerint az okányi ágból volt.

Szlobodnik család. Trencsin vármegye nemesi összeírásai szerint ily nevű nemes család lakott Felső-Dreskóczon 1688. évben. ¹⁾ Utóbb ott nincs nyoma.

1720-ban Oláh-lápos Bányán Szlobodnik **K á r o l y** bányá-kamarai sebész-orvos volt.

Szlopnay család. Trencsin vármegye legrégebbi kihalt családjának sorában áll. Más ismertebb és hangzatosabb neve „**Oroszlánkeői**“, melyen e munka VIII. köt. 279. lapján már eléfordúl. Ott nincsenek meg említve **M i k l ó s** és **J á n o s**, kiket 1474-ben ifj. Zamárd Miklós Trencsin megyei alispán azon megyei szerzett birtokukba Chocholna helységbe beigtatott.

1527-ben **M i k l ó s** Trencsin megye főispánja volt, benne halt ki a család 1549-ben.

Hogy mennyire különböznek gyűjteményeinkben a Szlopnai Oroszlánkeői család nemzékrendei, azt az idézett helyen már említettük, és e részben teljes hitelű családfát, míg az okmányokra nem fog alapíthatni, nem is közölhetni. Rajcsányi Ádám egykori kamarai tanácsos gyűjteményében ²⁾ következő családfa fordul elő, mely a közlöttől lényegesen különbözik :

¹⁾ Szontagh Dan. közl.

²⁾ Geneal. Deduc. I. 45.

I. Gáspár de Szlopna			
I. Menyhért 1475. kapta Oroszlánköt.		II. Gáspár de Szlopna.	
I. Miklós 1519. 25. (Oroszlánkeőy de Szlopna)	Kata (Appony Miklós)	Bora (Bossány Márton)	Kata (Báli László Nyitra várm.)
János 1550. (Jakussich Krisztina)	Kata 1550. (Sárkány Ambrús)	Brigitta 1545. (Szedliczi Kosztka Miklós)	
II. Miklós az utolsó †			

Menyhért és általa Oroszlánkeői Jeromos 1470-ben kapták az Oroszlánkeői várat és uradalmat Trencsin vármegyében Mátyás királytól.

Szlopnay család. Ily nevű család Trencsin megyében 1700-ban tűnt fel, azonban nemessége ellen a közgyűlés tiltakozott, és valószínűleg ez oknál fogva többé nyoma sincs. ¹⁾

Szloszár család. Nemesi származási irományai Trencsin megye levéltárában vannak. ²⁾

Szlotta család. 1690-ben Trencsin megyében birtokos volt. ³⁾ Eldődei közül Márton 1659-ben Zsolnai lakos volt. ⁴⁾

Szluha család. (Ikladi gróf †; verbói nemes) Vas, és Fejér megye birtokos nemes családja, melynek egyik tagja a szép észű és jeles szónok Szluha Ferencz az ikladi ágat grófságra emelte.

A családja, mennyire családi közlés hiányában csak hézagosan tudhatni, ⁵⁾ következő:

I. Márton 1593. (Rumi Teréz)	
I. Mátyás 1612. (Halácsy Kata 1633) <i>Folyt. a köv. lapon.</i>	I. János bandér. kapit. elesett.

¹⁾ Szontagh Dán. közl.

²⁾ Ugyan attól.

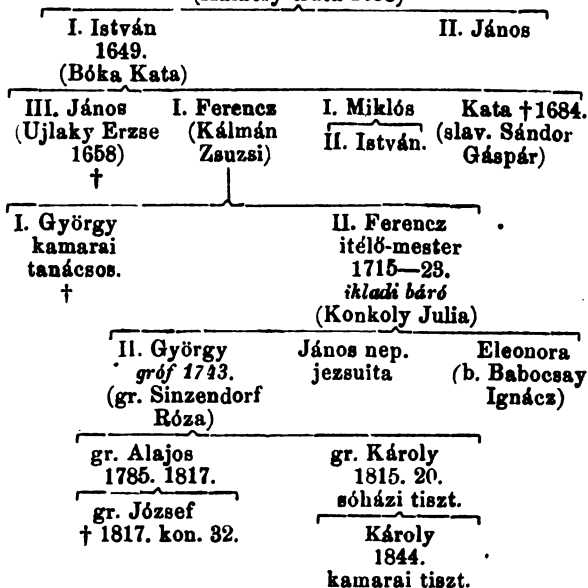
³⁾ Ugyan attól.

⁴⁾ 1659: 82. törv. cz.

⁵⁾ Lásd Rajcsányi Deduct. gen. I. 92. 92.-stb.

I. Mátyás, ki az előbbi lapon.
1612.

(Halacsy Kata 1633)

I. János mint az esztergami érseki bandérium kapitánya el-
esett a törökök elleni tüközetben.

I. Mátyás (néhol Máté) 1633-ban nejével Halacsy Katalinnal
Spácza helységben három jobbágyát elzalogosítja Egy Katalinnak. ¹⁾

I. Ferencznek fia II. Ferencz legnagyobb férfja volt a csalá-
nak. 1709-ben érsek-újvári kapitány. ²⁾ 1715-ben már ítélőmester, ³⁾
1719-től egyszersmind Komárom megye alispánja. ⁴⁾ Az 1723. évi or-
szággyűlésen a sanctio pragmatica elfogadása körül különös érdemeket
szerzett. ⁵⁾ Ezért 1726-ban báróságra emeltetett. ⁶⁾ Végre val. belső
titk. tanácsos, és kancell. ref. tan. volt. Meghalt Bécsben 1729-ben. ⁷⁾
Ő szerzé Pest megyében Iklad helységet adományban, melyről ága
előnevét vette. Birt több helyen Komárom megyében is; mint Szeme-

¹⁾ Esztergami kápt. libro 14. folio 337.

²⁾ Kaprinai Mss. A. tomo L. p. 238.

³⁾ Lásd 1715. évi orsz. gyűlés czikk.

⁴⁾ Fényes, Komárom várm. 59. és Lehoczky Stemmat. I. 178.

⁵⁾ Lásd ide vonatkozó levelezéseit Budapesti szemle XIX. köt 267—
278. l. Akkori mondott beszéde nyomtatásban is megjelent.

⁶⁾ Lehoczky Stemmat I. 170.

⁷⁾ Magyar tört. tár. VI. 98.

rén ¹⁾ stb. Nejétől Konkoly Thege Juliannától három gyermeke maradt: II. György, János nep. ki jesuita lett, és Eleonora báró Babocsay Ignác nejje, anyja báró Babocsay Pálnak.

II. György atyja után báró, és Salgó és Bábólna örökös ura, 1743. april. 3-án grófságra emeltetett. ²⁾ Ekkor nyert czímeréről alább szólunk. Nejétől gróf Sinzendorf Rozaliától fia Alajos gróf élt 1785. 1817-ben, midőn ennek fia József 1817-ben kora 32. évében meghalt. II. Györgynek másik fia Károly e század elején (1815.) N. Váradon a cs. kir. sóháznál mázsáló, utóbb (1820—35.) Veszprémben sóházi pénztárnok. Ennek fia szintén Károly 1844-ben a m. kir. udv. kamaránál számvevőségi tiszt.

Az 1743 ban kapott grófi czímer következő, a paizs négy felé oszlik kereszt vágással, de alsó részébe alúlról ék gyanánt gúla alakú ezüst udvar ékeli be magát, melyben öt pacsirta repdes; — az 1. és 4. vörös udvarban zöld téren természetes színű medve áll, első lábaival három ágacsán viruló fehér liliomot tartva; a 2. és 3-ik udvarban zöld téren ezüst egyszarvú áll, első lábaival kivont pallóst tartva. A paizs udvarai között a középvért áll, arany koronával, melynek fekete udvarában fehér sziklán vár torony, (vagy pharusféle tengeri világító torony) emelkedik, tornya tetejéről egy poznán lámpa nyúlik jobb felé. A paizst grófi korona fedi, a fölött négy koronás sisak áll, a jobb oldaliból arany grif emelkedik ki, ezüst kettős keresztet tartva, a másodikból a leirtoz hasonló medve, a harmadikból a paizsbélivel egyező világító torony, a negyedikből szintén az előbbihez hasonló egyszarvú. Foszladék jobb szélről aranyvörös, a 2. sisaké ezüstvörös, a 3-ké aranyfekete, a 4-ké ezüstkék. A paizst két oldalról telamonok képen két elefánt tartja, Alól rózsza színű szalagon e jelszó olvasható: *Constantia, Fide et Sinceritate.* ³⁾

A másik, nemesi ág, Nyitra megyei Verboról írja előnevét, és II. János, és II. Miklóstól eredhet. Családfáját nem ismerve, csak a következőket említhetjük meg:

1772-ben Szluha Sándor és Ferencz Nyitra megyei Geszthe helységbeli két telket elzálogítottak Dióssy Adámnak. ⁴⁾

A család jelenleg főleg Vas és Fejér megyékben él.

¹⁾ Fényes C. Komárom várm. 180. stb.

²⁾ Bihari levéltár, és Collect. herald. pag. 124. — Lehoczky Stemat. I. p. 170. hibásan teszi 1780. évre.

³⁾ Collect. herald. p. 124. és Adami Scuta gentil. tomo. XII.

⁴⁾ Szentbenedeki Convent Protocol. J. J. pag. 68.

A Vas megyei ágból János 1787-ben Kőszegen a ker. táblánál szegények ügyvéde. Valószínűleg fia azon János, ki ismét ott 1810—15. évi időközben szegények ügyvéde. Tán ennek fia Márton 1824. nov. 29-től 1835-ig Vas megyének al-, 1835-től 1838-ig főszolgabirája volt a kőszegi járásban, előbb Kőszegen, utóbb Csömötei jóságán lakván.

A Fejér megyei ágból György 1810—20. körül madocsai apátúr, és szekszárdi plébános.

Ignác cs. kir. alezredes volt.

János hzg. Eszterházy jog-igazgatója.

I. Antal táblabíró, ennek fia szintén Antal Fejér megyénél kezdé hivatalos pályáját a jegyzői karnál, utóbb főszolgabíró lett, az 1836. évi országgyűlésen azon megye követe, ezután kir. tan. és 1837-ben a Jász-kún kerületek főkapitányává neveztetett ki, és e méltóságba azon évi febr. 6-án beiktattatott; és az volt 1848-ig. Ennek fia Antal előbb 1843-ig Fejér megye t. aljegyzője, majd m. kir. helytartósági t. titkár. És tán Károly 1844-ben kir. ügyész Csongrád megyében.

Benedek Fejér megyénél 1843-tól al-, 1845-től főszolgabíró 1849-ig.

Fejér megyében birtokos a család Czeccén, Tolna megyében Görbön stb.

Szluka család. Trencsin vármegyei nemes család. A czímeres nemes levelet Szluka Gáspár és Miklós kapták II. Ferdinand királytól 1622-ben, és azt azon évben Trencsin megye előtt kihirdették.

1714-ben Miklós nevű lakott Kiszucza-Újhályban, 1725-ben János és testvérei a főlebbi armális mellett Trencsin megyében nemességüket ismét igazolták. ¹⁾ Trencsin megyében ezután nyoma nincs a családnak, mert Nyitra megyébe átköltöztek; innen Szluka András Krassó megyébe telepedett, és ott szolgabíró volt, és egyszersmind ott Nyitra megyétől 1782. maj. 8-án kiadott nemesi bizonyítványát azon évi octob. 15-én hirteltette. Utóbb a család Krassó megyéből is eltűnt. ²⁾

Szmathana család. Lásd Szmetana.

Szmetana család. Trencsin vármegye nemes családja, melyből Szmetana Gáspár és András testvérek 1791-ben II. Leopold ki-

¹⁾ Szontagh Dán. közl.

²⁾ Krassó várm. levéltár.

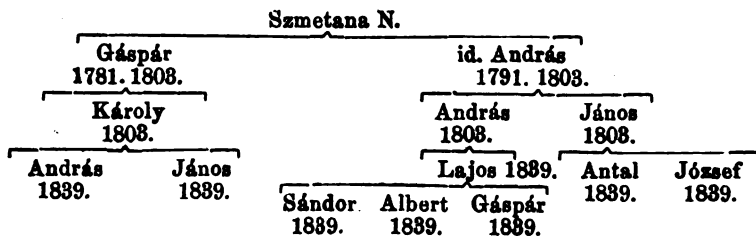
rálytól kaptak czímeres nemes levelet, ¹⁾ mely 1791-ben Trencsin megyében kihirdettetett. ²⁾

Czímerök négy felé osztott paizs, az 1. és 4. osztály fölül fekete, alól ezüst udvart mutat, benne zöld téren oroszlán hátulsó lábain ágaskodik, és pedig félig ezüst, félig fekete, az udvar színeivel ellenkezőleg színezve; a 2. és 3. kék udvarban vízirányos széles arany szelemen fölött két, alatta egy arany csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között kék mezű kar nyúlik föl, kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüsth fekete, balról aranykék. ³⁾

A családnéve Trencsin megye jegyzőkönyveiben Szmathana és Szmatanovics, meg Szmestanovics nevek alatt fordul elő. ⁴⁾ Az 1803. évi nemesi összeírás ⁵⁾ szerint G á s p á r fiával K á r o l y l y a l, és idősb Andrásnak örökösei A n d r á s és J á n o s Rajecz városban lakoztak.

1839-ben Rajeczen lakott K á r o l y, A n d r á s és J á n o s, Tridvorén J á n o s és fiai A n t a l és J ó z s e f, Driethomán pedig A n d r á s és fia L a j o s, és az utóbbinak fiai S á n d o r, A l b e r t, és G á s p á r.

A családfa ilyen formán áll :

Szmertich család. *Lásd Zmertics cs.*

Szmidek család. Ily néven fordul elő a Schmidegg család neve 1690-ben Trencsin vármegye összeírásában.

Szmit család. (máskép Kovács) *Lásd e munka VI. köt. 406—407. lapjain.* Czímerében: a vért egész udvara hullámmzó tengert mutat, melyben a természetes színű oroszlán mintegy úszik. ⁶⁾

Szmitsek család. 1790-ben Szmitsek József és Sándor

¹⁾ Collect. herald. p. 129. a Liber reg. után.

²⁾ Trencsin várm. jegyző könyve.

³⁾ Adami Scuta gentil. tomo. XII.

⁴⁾ és ⁵⁾ Szontagh D. közl.

⁶⁾ Adami Scuta gentil. tomo. XII.

kaptak czímeres nemes levelet. Czímerök először vízirányban két felé osztott vért, a felső vörös udvarban ezüst mérleg látszik, az alsó rész függőlegesen ismét két részre oszlik, a jobb oldali kék udvarban zöld téren arany eke, a baloldali arany udvarban zöld téren három piros rózsza látható. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között szintén három piros rózsza virít. Foszladék jobbról ezüstkékek, balról aranyvörös. ¹⁾

Szmodiss család. (k. és nagy barkóczi) Vas megyei nemes család. Közülök János 1829-ben veszprémi kanonok volt.

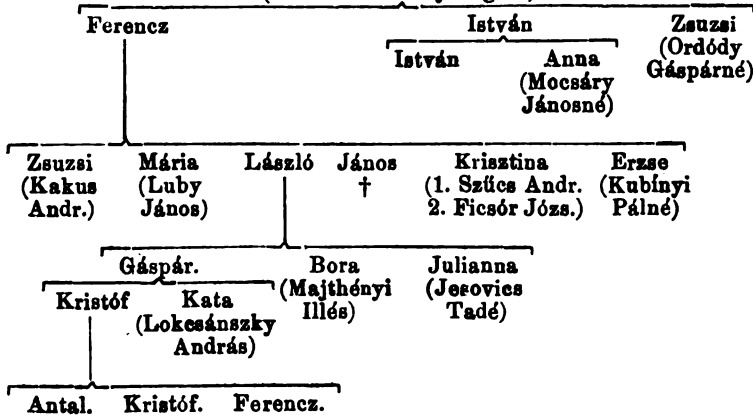
Szmrecsányi család. (Szmrecsányi) Liptó vármegye egyik legősibb törzsökös családja, mely a Szent-Iványi, Pongrácz, Baán, Pottoronyay stb. családokkal egy közös törzsből ered. Czímere is a Szent-Iványi és Pongrácz családéhoz hasonló.

Törzse, mint itt a 624. lapon láthatni, Bogomérnak fia I. Miklós volt, ki 1286. körül élt.

Nem bírván megnyerni a család származási fáját, kénytelenek vagyunk a következő töredék nemzékrendeket ²⁾ közleni, melyeket egymással adatok hiányában összekötnünk nem lehet:

L t á b l a.

Szmrecsányi János
1635—1668.
(semberi Sembery Regina)

Mínthogy ez ág birt Nógrádmegyei Tereske helységben, valószínűleg ebből származott az ottan szintén birtokolt Szmrecsányi József,

¹⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII.

²⁾ Wagner, Mss. tom. LXX. p. 126.

és fia D é n e s, ki Nógrád megyének 1823-ban főügyésze volt, utóbb tbiró. Meghalt Tereskén birtokán 1845. táján magtalanul, utánna Liptó megyéből rokona Szmrecsányi István örökösödött, kinek fia E m i l jelenleg Tereskén birtokos.

Másik ágból következik a

II. t á b l a. -

György (Zmeskál Anna)						
András † lakott Gedén (Gedey Klára † 1805.)						
Janka (Horváthy Gáborné)	Krisztina (Marsó György özvegye)	Erse (Marsó János)	Teréz (Básthy (ifj. Sándor)	Anna (ifj. Fráter Pálné)	Renata (Sípos András)	Amália.

III. t á b l a.

Sándor (Fejérváry Éva)					
Sándor (Miklovics Teréz)			Lajos (fancsali Jóob Janka)		
László (Kárner N.)		Sándor.	Teréz. Anna Mária. Klára.		

IV. t á b l a.

Antal (Reviczky Teréz)					
Imre Liptó v. főszbiró (Péchy N.)			Nep. János (Ambrózy Zsófia)		
Kálmán. Paulina.			Eugen. Darius. János nep.		

Tán e táblán álló Nep. János az, ki Szmrecsányban szül. 1784. máj. 16-án és 1847/8-ban Árva megye követe volt.

Más, régebben élt Imre az, kinek nejétől Palásthy Annától gyermekei: Ignác, Gáspár, Eszter.

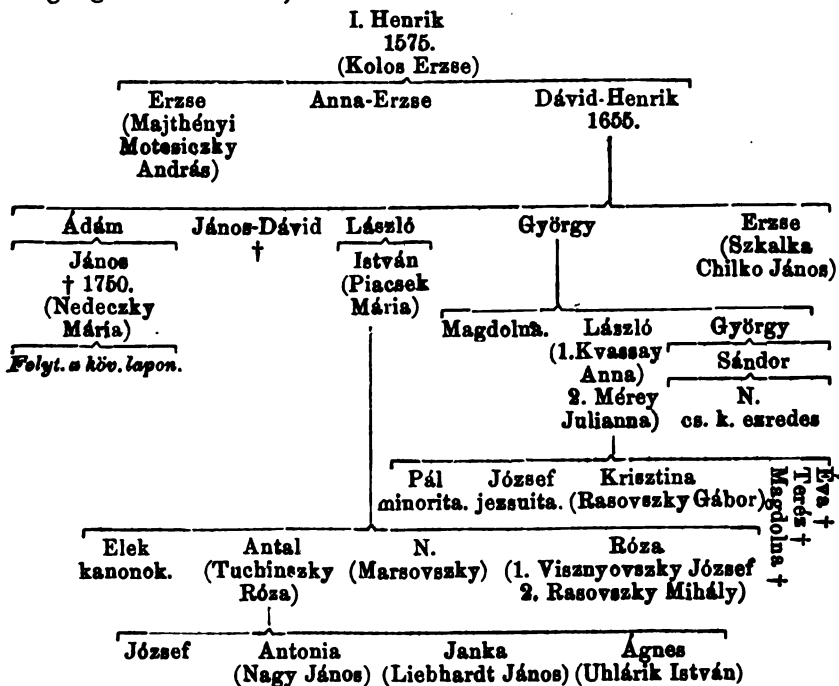
Hont, vagy inkább Zólyom megyében élt Szmrecsány Ele k, kinek nejétől disznói Horváthy Annától (ki mhalt Disznóson 1832. máj. 16. kora 62. évében) leányai Arzénia Stümmer Ferenc özvegye, és Á g n e s. Eleknek tán testvére (vagy atyja?) volt Szmrecsányi István, kinek neje Pierstl Terézia volt Korponáról.

E század elején Ung megyében élt Á d á m (1816) táblabíró.

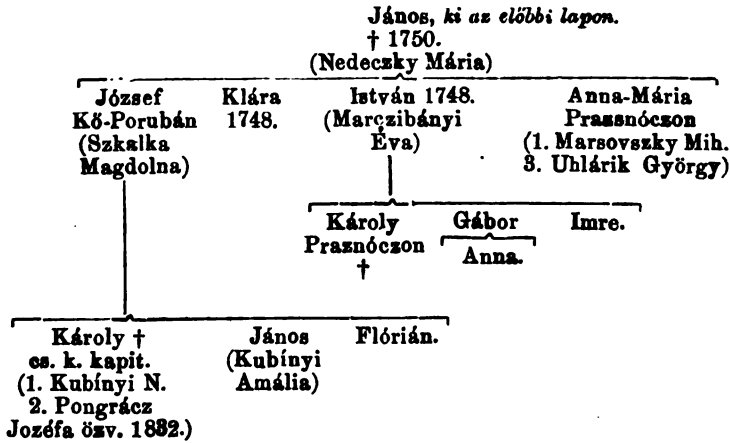
A család több tagja Liptó és Árva megyében viselt megyei hivatalt. Jelenleg (1864.) a hivatalos névtár szerint Liptó megyénél törv. széki ülnök János, telekkönyv igazgató Gusztáv, irnok János.

Szmrénik család. Pozsony és Zemplin ¹⁾ megye nemessége sorában említi Fényes E. Geographiájában.

Szobek család. (Korniczi, báró) Sziléziai származék, melynek egyik ága jelenleg is bárói ágon; Sziléziában él; ez azonban ide nem tartozik. ²⁾ Magyarországon a család már a XVI. század második felében a birtokosok közé lépett, ugyan is egyik Szobek, (valószínűleg I. Henrik) 1575-ben Trencsin megyében Kő-Poruba, Kelecsény, Kunyarad helységeire kir. adományt kapott. ³⁾ Ugyan ez, vagy ennek fia Dávid-Henrik kapott 1637. aug. 26-án III. Ferdinánd királytól római német birodalmi báróságot is. ⁴⁾ Ezen Dávid-Henrik 1655-ben országgyűlésileg magyar honfiusítást nyert, ⁵⁾ 1659-ben, állítólag magyar báróságra emeltetett. ⁶⁾ Tőle, illetőleg atyjától a magyar-országi ág leszármazása ⁷⁾ következő:

¹⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 117. — ²⁾ Lásd 1855. és 1858. góthai bárói almanach. — ³⁾ Liber regius folio 428. — ⁴⁾ Góthai almanach 1855. évi foly. 565. — ⁵⁾ 1655. évi 119. törv. cz. — ⁶⁾ Adami Mss. a nmti Muzéumban quart. lat. nro. 182. — ⁷⁾ Szontagh Dán. közl.

Adámnak fia János Trencsin megyei Kő-Porubáról és Nyitra megyei Prasnóczról írta magát. Gyermekei 1748-ban osztottak.

A család czimere a paizs vörös udvarában egy felfordított asztal talap. A paizs fölötti sisak koronájából kezetlen, nagy szakállú emberke emelkedik ki, fejét prémezett vörös lengyel sapka fedi. Foszladék aranyvörös. ¹⁾

Szobi-Szalai család. Szobi-Szalai István 1686-ban I. Leopold királytól kapott czimeres nemes levelet. ²⁾

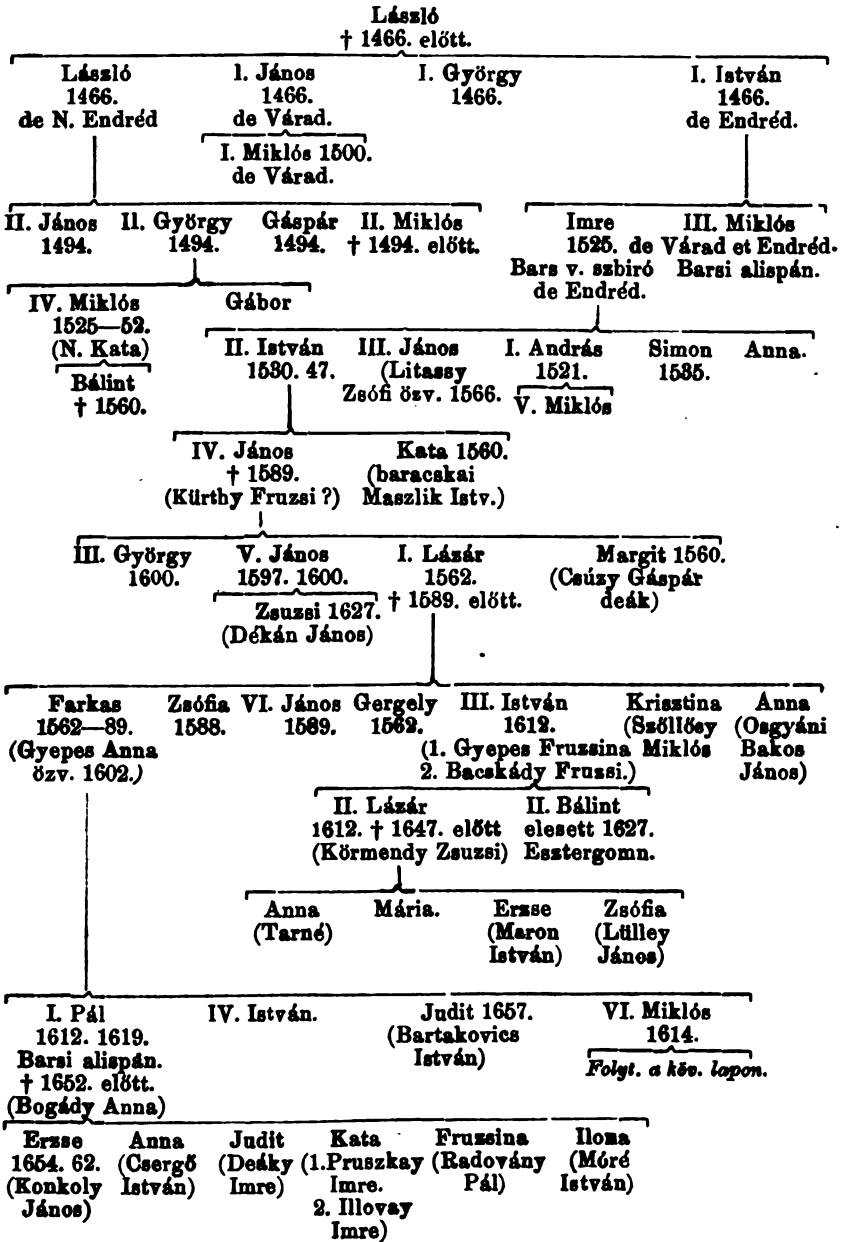
Czimere a paizs kék udvarában zöld téren álló magyar vitéz, vörös magyar ruhában, sárga csizmában, oldalán fekete kardhüvely lóg, derekát zöld öv köríti, fejét prémes vörös kalpag fedi, jobb kezével vörös zászlót tart, melyen ezüst kettős kereszt ragyog. A paizs fölötti sisak koronáján vörös ruhás kar könyököl kivont karddal, két oldalról két vörös zászló leng, mindenikén ezüst félhold, és két arany csillag ragyog. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ³⁾

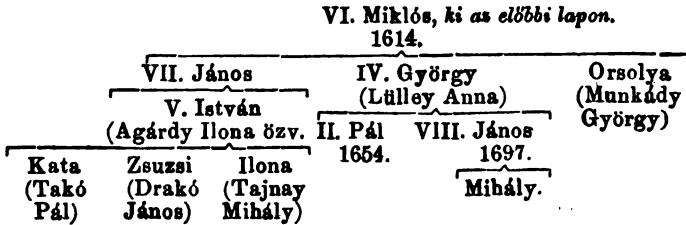
Szobonya család. (Nagy-Endrédi és Födemesi) Bars vármegye egyik legrégebbi nemes családja, mely azonban jelenleg azon megyében már nem létezik. Családfáját egy előttem fekvő hiteles táblázat szerint a XV. század derekáig fölvihetni. Ekkor élt nagy-endrédi és födemesi Szobonya László, ki 1466. év előtt lépett ki az élők sorából. Tőle a család a XVII. század végeig következőleg terjedt:

¹⁾ Góthai 1855. évi bárói almanach. 565. lap.

²⁾ Collect. herald. nro. 829.

³⁾ Adami Scuta gentil. tomo. XII.

Bars megyében a család az előnévtől használt Nagy-Endréd helységen kívül több helyen is birtokos volt, mint ez főleg a szentbenedeki Conventben a családról tömegesen található okmányokból kitűnik. Ezekből említhetjük mint nevezetesebbeket, hogy

1588-ban I. Lázárnak fiai Farkas, János és István osztató parancs mellett osztottak meg a n. és kis endrédi, kis-sallói, kis-sári és kis-baracscai részjóságokban.

I. Pál, ki 1614-ben tbirája, 1619-ben alispánja volt Bars megyének, 1618-ban Forgách Zsigmondtól nádori osztóparancsot eszközölt főleg az anyja Gyepes Anna utáni javakra nézve nagybátyja III. István ellen, mint nejétől Gyepes Fruzsínától származott gyermekei gyámja ellen a főlebb említett javakon kívül Kis-Belád, Kis-Herestény és Cseke, Szent György, Ürmény, Szent Mihály-úr pusztabeli részbirtokok iránt.

A családból a XVI. XVII. században többen viseltek Bars megyében főhivatalt, így Miklós 1524-ben, Pál 1619-ben alispánok voltak stb. ez utóbbi 1635. 37-ben orsz. gyűlési követ.

Családfánk a XVII. végén Mihály-nál megszakadt, valószínűleg ekkor Bars megyében ki is fogyott, azonban él jelenleg Abauj megyében, hol azonban búzafalvi előnévvel találjuk. Ezen ágból Szobonya Szabina a múlt század végén (1798) osebí Pogány Józsefné volt.

János 1816-ban Abauj megye Esküdtje, ez vagy fia János (lak. Tomoron) ugyan azon megyének előbb (1833.) esküdtje, utóbb (1839.) főszolgabirája.

Antal 1832—36-ban lakott Szántón, és nevezett megye t. alügyésze volt.

Szirmay szerint Zemplin megyében a nagy csebi előnévű Szobonya család élt. ¹⁾

Szoboszlai másképp **Tóth család**. Erdélyben Alsó-Fejér megyében honos, hol György táblabíró és birtokos Károly-Fejérvár

¹⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 104.

sz. kir. városban viselt tanácsosi és főbirói hivatalt, s az 1848. év előtti országgyűléseken azon város követe is volt. Fia Ferencz 1861-ben megyei törv. széki tisztt. ülnök Alsó Fejérben. Leányai közül Róza előbb Sebesi Károlyné, most Ugron Józsefné, Ludovika Sebesi Albertné — és még több gyermeke van.

Szoby család. (Szobi †) Hont vármegye régi kihalt nemes család, mely azon megyei Szob helységről vette nevét, és azt hajdani írásmóddal „de Zob“-nak írta.

Családfája a XIV. századig megy föl, ekkor élt Bertalan (Bertholomaeus de Zob) ennek fia volt János, ennek Péter már nagyságos, mint öt fia Mihály 1486. évben az általa birt Theke város részére adott új kiváltságos levelében czímezi. ¹⁾

Említett Mihály, utolsója a családnak, mint Bertalannak kisunokája 1498-ban Verbőczy Mihálynak hű szolgálatiért a sági convent előtt beírja Nógrád megyei Sente és Csesztve helységbeli részjóságait, elé sorolván ezen beiratos okmányban őseit Bertalanig. ²⁾ 1517-ben Mihály Verbőczy Istvánnal együtt a Sági család javaira II. Lajos királytól adományt nyert. Mint Verbőczynek elvtársa, sőt a mennyiben Verbőczyt fiúl fogadta, annak atyja, 1526-ban száműzetett vele együtt. ³⁾ Javait utóbb — mint magbaszakadóét adoptált fia Verbőczy örökölte.

Szochor család. Trencsin vármegye nemesi összeírása szerint 1754-ben ily nevű nemes család Felső Lieszkón székelt. ⁴⁾

Szodoray család. (Ér-Szodorói) Közép Szolnok vármegye ősi családja, mely kiterjedt a szomszéd Szatmár, Bihar sőt Heves megyékbe, Erdélyben pedig Doboka vármegyébe.

Eredetét, valamint legrégibb multját homály fűdi, a mennyiben azonban az Ér-Szodoró körül fekvő helységeknek egymást felváltó ősi birtokosaik fenmaradt oklevelekből ismeretesek, melyek szerint nevezett helység egyiknek sem tartozott uradalmához, azt lehet következtetnünk, miszerint az eredetet és nevet adó Ér-Szodoró helység oklevelet meghaladó időktől fogva a család birtokában volt.

A családnak egy, régebben szerkesztett nemzékrende mintegy a

¹⁾ Teleki, Hunyadiak kora XII. 336.

²⁾ Horvát István, Verbőczy István emléke 124.

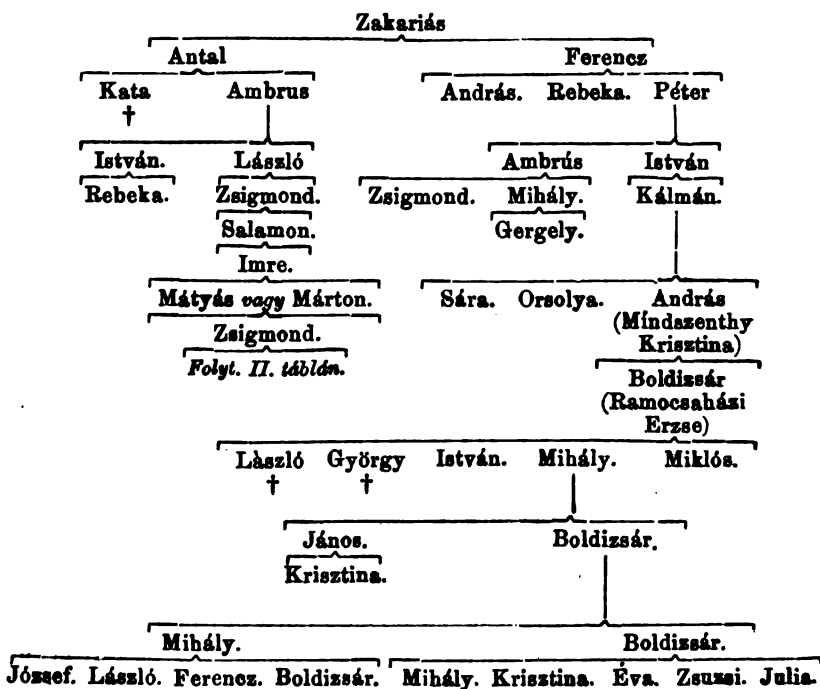
³⁾ Ugyan ott 180. 234—253. 283.—1517-ben Móre Mátétól 200 mforintot véván kölcsön sz. Iván szülletés napja tünnapéig lefizetendő, ellenkezőleg hitelzójének zalogul lekötött Nógrád megyei Guta helységbeli birtokat.

⁴⁾ Szontagh Dániel közl. szerint.

XIV. század elejére viszi fel származását, miután azonban róla a XVI. századig az évszámok és idézési adatok hiányzanak, azt hiteles kütfől nem tekinthetvén, csak a XVI. század derekától Zsigmondnak négy fiától I. Jánostól, Györgytől, Ferencztől és Andrástól mutatjuk fel a család származási rendjét történelmi okleveles adatokkal fölvilágosítva.

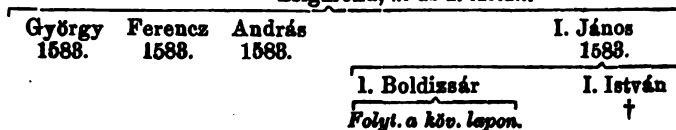
A családja ¹⁾ egészen következő:

I. t á b l a.

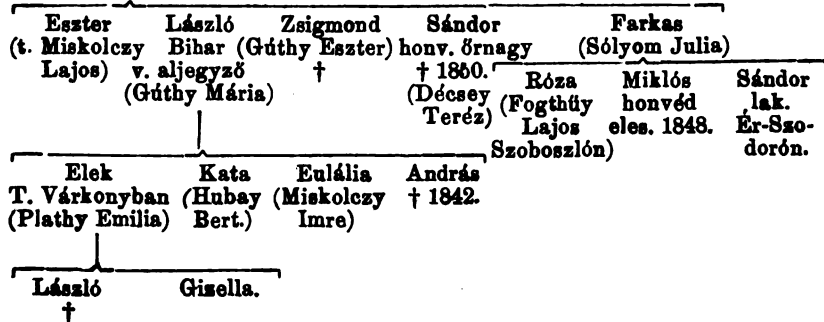
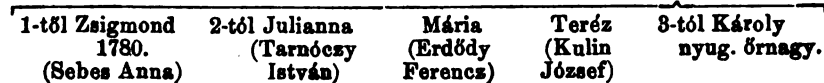
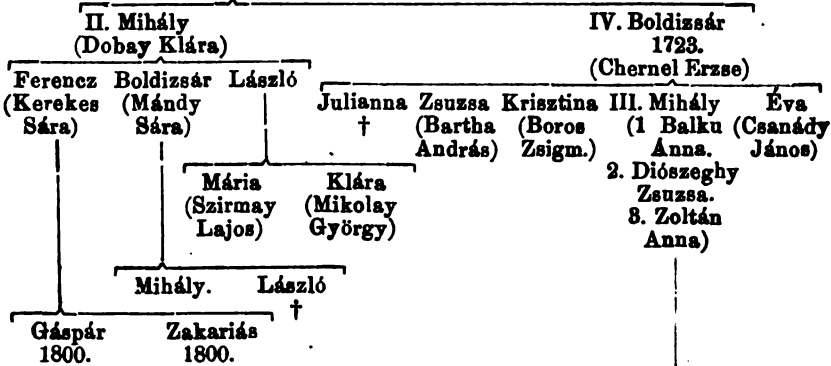
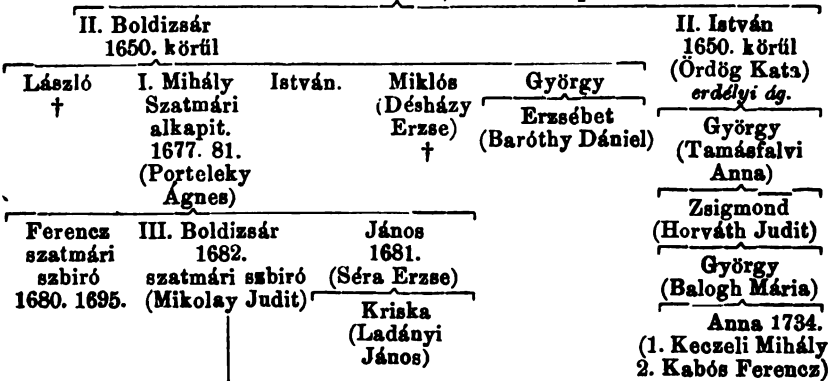
III. t á b l a.

Zsigmond, ki az I. táblán.

¹⁾ Családi adatok nyomán közli Décey Miklós.

I. Boldizsár, ki az előbbilapon.

Ezen táblázatok elseje szerint a család már a törzsapa két fia által két ágra oszlott.

A Ferencz ága — mint a néma táblázathoz — az ízek számítása után hozzá vehetünk, a XVII. század vége felé enyészhetett el; okmányok hiányában azonban multja ismeretlen.

Antal ágán jönnek le a ma is élő Szodoray-ak, azonban ez ágról is — mint említők, — csak a XVI. századtól kezdve ismerünk adatokat.

Első okleveles emlékezet van ¹⁾ 1551-ben gencsi Szodoray Pálról, és nejéről Zsófiáról, mint a kik többekkel együtt ellene mondanak a Gencsy János gencsi és Hatvani János birtokaikba való beiktatásoknál.

A XVI. században már a történelem is említi a család egy, két tagját.

Szodoray Ferencz Békes Gáspár híve, és ennek pártján harczol Báthori István ellen; de a radnóti és szentpáli csaták vesztével és így Békes megbuktával 1575-ben 30 fős társával fej és jószág vesztésben marasztaltatott. ²⁾ Miután a történelmi forrás nem emlékezik névszerint arról, hogy az ítélet végrehajtatott e Ferenczen is? vagy azon kevesek közé tartozott, kik kegyelmet kaptak? el nem dönthetjük azt, hogy e Ferencz egy személy-e a II táblán álló I. János testvérével, ki 1583-ban a czimeres levél közös szerzője volt.

1599-ben említetik szodorói Szodoray Ferencz, mint királyi táblabíró. ³⁾

A XVII. század elején találjuk a családot a szomszéd Ér-Hatvan helységet birtokló Hatvany családba beházasodva, u. m. Szodoray Jánosnak neje Hatvany Kata által 1631-ben, Szodoray Borbálának férje Hatvany István által 1609-ben, ugyan ez időtájban Szodoray Veronka balásházi Balásházy János neje és hodosi Szodoray Ferencz mint Ippy István leányának Annának férje említetik. ⁴⁾

Nincs a családfán Szodoray Tamás sem, ki 1611-ben Lónyay Péternek Szatmár megyei Sz. Miklóson történt beiktatásánál jelen volt. ⁵⁾

1603-ban Báthori Zsigmond erd. fejedelem Boros-Jenőn Szodo-

¹⁾ A családnál.

²⁾ Bethlen Wolph Hist. II. 322. 373.

³⁾ Hodor, Doboka várm. 233.

⁴⁾ Décey Miklós saját okiratai szerint.

⁵⁾ Eredeti okiratban olvastam.

ray Miklósnak és családjának Zaránd megyében egész Agyagos és Székes-Dud helységet és Nemes-Vásáron rész jószágot adományoz. ¹⁾

A családnak új élete a XVI. század végén kezdődik, mely időtől fogva tagjairól okleveles adatok szólnak:

I. János 1583-ban a II. táblán látható György, Ferencz, és András testvéreivel Rudolf királytól nemességüket megújító levelet kap, és címerül sárga udvarú paizsban kutat keresztül szökő és szablyát markoló szarvaat. A paizs fölötti zárt sisak koronájából ismét szablyát tartó szarvas emelkedik ki. Foszladék mind két oldalról sárga-fekete. A paizst két felől két vadember tartja. Kihirdettetett e címeres levél Közép Szolnok megye Ákos mező városában (most falu) tartott közgyűlésen 1587-ben. ²⁾

I. Jánosnak két fia maradt: I. István és I. Boldisár. Ez utóbbi ismét két fia által két ágra oszlatta a családot, egyik fia II. István a XVII. század elején elveszi Ebeni Gábor özvegyét esküllői Ördög Katát, és ennek jogán Doboka megyébe származott, hol ága a múlt század közepén fiágon kifogyott. A másik fiu II. Boldisár öt gyermeknek lőn atyjává. Ezek közül:

I. Mihály tünt ki, 1657-ben a szatmári várörsegnél főhadnagy volt, és ez évben I. Leopold királytól 1800 m. forintban beiratképen kapta Szatmár megyében Piskárkos helységet. ³⁾ 1677-ben már mint a vár alkaptánya említetik. Neje Szodoró szomszédságából Portelekről Porteleky Ágnes volt, kitől három fia maradt. Ezek közül:

II. János és Ferencz 1680-ban Szatmár vára védelmében hősiessen kitüntették magokat, és a következő évben I. Leopold királytól Szatmárott egy udvarházra királyi adományt kaptak. ⁴⁾ Ferencz 1695-ben Szatmár megye szolgabírája volt. ⁵⁾ A harmadik testvér

III. Boldisár, kit a megyei nemesség és Lónyay Anna özvegy fejedelemlő felhatalmazott a Szatmári várból a vidék lakosainak kizsákmányolására időnként kironító németörség megfékezésére, 1669-ben ily portyázásnál a Gombás nevű erdősegnél a dúló örségén nagyban megboszulta magát több társával. ⁶⁾ 1682-ben Boldi-

¹⁾ Családi okmány.

²⁾ Az eredeti a családnál van.

³⁾ Eredeti a családnál. — Szirmay Szatmár várm. II. 145. köt. est 1660. évről írja.

⁴⁾ Szirmay Szatmár várm. I. 176.

⁵⁾ Ugyan ott 183.

⁶⁾ Ugyan ott 170.

zsár Szatmár vármegye szolgabirája volt. ¹⁾ Nejétől Mikolay Judittól (ki utóbb Szirmay Györgyhöz ment nőül) két fia maradt: Mihály, kinek ágát a táblán láthatni e század elejeig; — és IV. Boldizsár.

IV. Boldizsár 1723. sept. 21-én pusztadaróczi részét elcseréli Gyulaffy Lászlóval a nagy kölcei rész birtokért. ²⁾ Már előbb, még fiatal korában t. i. 1717-ben a tatár beütéskor öt testvérével a családjával együtt elhurcolák ³⁾ a tatárok, azonban Borsán Máramarosban a tatárok szétveretvén, kiszabadultak. Neje volt csernelházi Chernel Pálnak Fráter Klárától született leánya Erzsébet, ettől született négy leánya és egy fia:

III. Mihály, ki háromszor nősült, első nejétől hatházi Balku Annától, kivel Biharban a laksági jószágokat kapja, maradt fia Zsigmond, másodsor elvette Csomaközy Gábor özvegyét giczei Diószeghy Zsuzsannát, kitől a táblán látható három leánya maradt, harmadik neje volt Szabolcsból csepei Zoltán Anna, ettől született fia Károly, ki mint cs. kir. nyugalmazott őrnagy 1845-ben N. Váradon halt meg.

Nevezett Zsigmond terjeszté ez ágát tovább, elvévén zilahi Sebes Gábornak tolcsvai Bónis Krisztinától leányát Sebes Annát, ettől öt gyermeke maradt: 1. Eszter telegdi Miskólczy Lajosné Álmosdon, 2. László, 3. Zsigmond 4. Sándor és 5. Farkas. Ezek közül

Zsigmond, noha nős volt, mag nélkül halt el Ér-Szodorón.

Sándor előbb cs. kir. főhadnagy; 1848/9-ben agg kora daczára a forradalomba elegendve, mint honvéd őrnagy, fegyvert fogott, és mint ilyen és zsidói parancsnok két ízben csatázott. Meghalt 1850. januar 24-én Ér-Szodorón. Neje nagydobai Décsey Teréz volt, ki meghalt 1854-ben. Gyermekek nem maradt.

Farkas Súlyom Juliát vette nőül, ettől gyermekei Rozália Foghtty Lajosné Szoboszlón, Miklós mint honvéd 1849-ben elesett Szent Tamás alatt, Sándor él Ér-szodorón.

László Bihar megyének aljegyzője, majd esküdtje volt. Nőül vévén gúthi Gúthy Gáspárnak péli Nagy Judittól született leányát Gúthy Máriát, ezzel Heves megyében a Tisza-várkonyi jószágot kapta, hová családját átülteté. Két leánya és két fia maradt, ez utóbbiak

¹⁾ Szirmay Szatmár várm. I. 133.

²⁾ Regestrum Gyulaffyanum Mss. Mus. fol. lat. nro. 2840.

³⁾ Szirmay C. Ugocsa pag. 25. 26.

közül **András** meghalt 1842-ben. Él **Elek** Tisza-Várkonyban, ki-
nek nagy palugyai és t. divéki **Plathy Emiliától** egyetlen fia **László**
növendék korában 1852-ben Pesten elhalván, egyetlen leánya
Gizella él.

A család reform. vallású.

Szójja család. (Máskép **Szabó**) Trencsin vármegye címerle-
veles nemesi sorában állott. Az armális levelet 1646-ban kapták **Szój-**
ja Mihály és **János**, és azt 1647-ben azon megyében ki is hirdet-
teték. Az 1658. 1660. és 1666. évi nemesi összeírások ¹⁾ szerint **Zolnán**
lakott a család. Tán más család tagjai voltak azok, kik 1660-ban
Szójka néven fölvetettek a nemesi összeírásba, mint **Dezsericzen**
lakozók. Utóbb sem az egy, sem a másik családnév nem fordul elő azon
megye levéltárában.

Szokolay család. Alapítója **Szokolay János**, ki 1664. évben
I. Leopold királytól címeres nemes levelet kapott, ily címerrel: a
paizs kék udvarában természetes színű, kettős farkú oroszlán hátul-
lábain ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva; a paizs fő-
lötti sisak koronáján kék mezű kar könyököl kivont kardot tartva.
Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ²⁾

E nevű család 1765-ben **Békes** megye nemessége sorába iratott,
és **Orosházán** székel. ³⁾

1780—90-ben **Rév-Komárom** város udvartelki nemesi sorában
is találjuk. ⁴⁾

Pest megyében **Vác**zon is honos, ebből származik **István** jog-
tudor, h. ügyvéd Pesten, és jelenleg a „Törvénykezési Csarnok“ szer-
kesztője.

Szokolóczy család. Trencsin vármegye címerleveles nemes
családa, mely családbeli hagyomány szerint **Ulászló** király korában
Lengyelországból jött sokolovi **Szokolovszky** nemestől származnék.
Bizonyosabb az, hogy e család **Nyitra** megyében a **Vág** balpartján
felvő **Szokolócz** helységtől vette nevét, és bizonyos törzse azon
Szokolóczy György volt, ki nejével **Fekete Ilonával** együtt **III.**
Ferdinánd király által **Pozsonyban** 1646. évi nov. 20-án kelt címeres

¹⁾ Szontagh Dán. közl.

²⁾ Collect herald. nre. és Adami Scuta gentil. tomo. XII.

³⁾ Békes megye jegyző könyve.

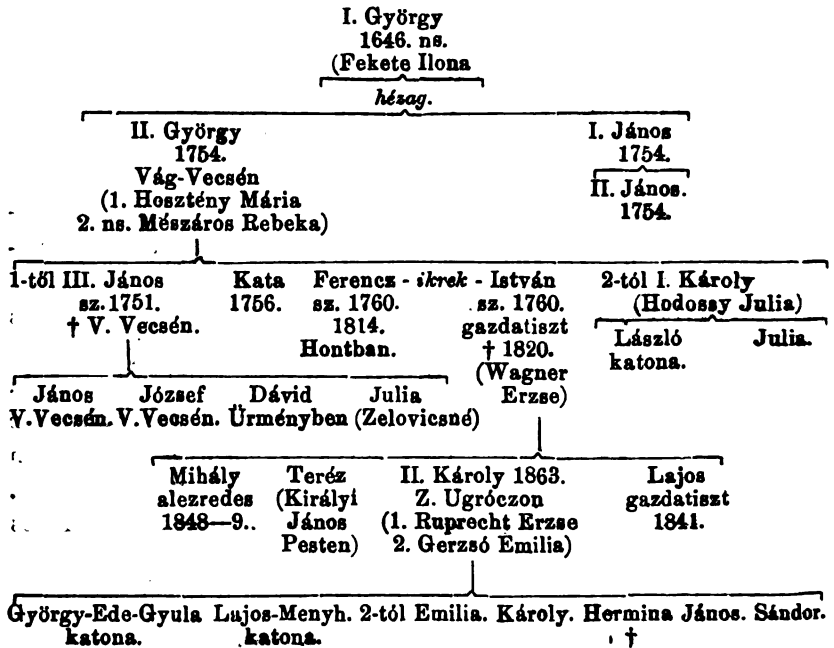
⁴⁾ Fényes, Komárom várm. 89.

levélben megnemesített, mely czímeres nemes levele Trencsin megye előtt 1647. évben (feria 2. ante festum Purificationis) kihirdettetett. ¹⁾

Czímere — mint alább az ábra is mutatja — a paizs vörös udvarában zöld téren nyugvó arany korona, melyen repülésre készülő fehér galamb áll, csőrében három buzakalászt tartva. A paizs fölötti sisak koronájából vörös ruhás vitéz emelkedik ki, fején prémes kalppal, oldalán karddal, kinyújtott jobb kezével kivont kardot villogtatva. Foszladék mindkét oldalról ezüstkék.

A család a Trencsin megyei nemesi összeírások tanúsága szerint 1658. 1660-ban Beczkón, 1688-ban Apáthiban székel; Utóbb Nyitra megyébe szakadtak.

A nemességszerző Györgynek utódai György, és testvére János 1754-ben a nemesi vizsgálatkor ²⁾ fiaikkal János és János a) együtt származásukat a nemesség szerző Szokolóczy I. Györgytől bemutatván, a kétségtelen nemesek sorába irattak. Ezen 1754-ben ált és produkált II. Györgytől a család származása következő :

¹⁾ Családi közl.

²⁾ Nyitra megyei jegyzőkönyv pag. 75.

A táblán álló II György, ki Mária-Terézia király-asszony alatt a nemesi fölkelésben is résztvett és sebekkel tért haza, kétszer nősült; első nejétől Hosztényi Máriától gyermekei: III. János, Kata és Ferencz és István ikrek. Második nejétől ns. Mészáros Rebekától egy fia maradt: I. Károly.

III. János meghalt Vág-Vecsén, hol Jánost, Józsefet, Ürményben pedig Dávidot és Juliát Zelovicsnét hagyta maga után.

Ferencz, az ikrek egyike, 1814-ben Nyitra megyétől ¹⁾ nemesi bizonyítványt vévén ki, Hont megyei Kis-Túr helységbe telepedett.

I. Károly birtokos Vág-Vecsén, Szőlösön, és Caallóközben Jókán. Nejétől Hodossy Juliától két gyermeke a táblán látható.

Ferencznek iker testvére István ifju korától báró Zay Imre mellett élt; utóbb e családnak magtárnoki minőségben Bucsánban, majd N. Örvistyén gazdatisztje, meghalt Modor városában 1820. májusban. Nejétől Wagner Erzsébet-től egy leánya Terézia Királyi Jánosné, és három fia: Mihály, II. Károly és Lajos maradtak, kik 1841. május 29-én Nyitra megyétől kivett nemesi bizonyítványukat Trencsin megye előtt azon évi octob. 4-én kihirdettették. Közülök

Mihály a katonai pályára lépven, tisztté lön, és 1848/9-ben a forradalomhoz csatlakozva, mint al ezredes szolgált, a Világosi catastropha után N. Váradon golyó általi halálra ítéltetett, azonban kegyelmet nyert, de magát csak hamar kivégzé.

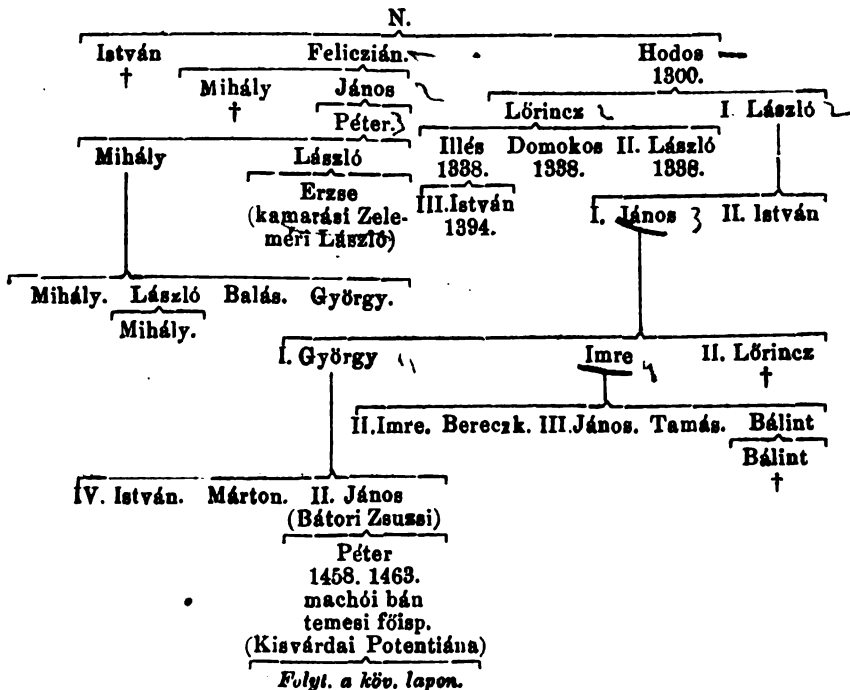
Lajos előbb katona, utóbb a Zay grófoknál gazdatiszt, Pest megyébe költözött, és végre

¹⁾ Nyitra megyei jegyzőkönyv 1814 évi 1014. szám alatt.

II. Károly jogi tanulmányait bevégezvén, 1830–51-ig a gróf Zay családnál felváltva Bucsánban, Nagy-Örvistyén, Bicsiczen és Zay-Ugrócson magtárnoki, tisztartói, levéltárnoki és végre felügyelő számvevői hivatalt viselt. Trencsin megye táblalibrájává nevezetett. Jelenleg nyugdíjazva Zay-Ugrócson szerzett nemesi és harmadfél volt úrbéres telki birtokán él. Kétszer nősült, első nejétől Ruprecht Erzsébettől gyermekei: 1. György Ede Gyula, mint katona Solferinotól golyó sebet vitt haza, jelenleg a 45. sz. gyalogezredben tizedes és Pesten tanuló hadfi, 2. Lajos Menyhért Olaszországban a 31. számú cs. kir. vadászrezdnél tizedes; — második nejétől Gerzsó Emiliától gyermekei 3. Emilia, 4. Károly, 5. Hermina (mhalt Z.-Ugrócson) 6. János és 7. Sándor.

Szokoly család. (Szokoli és kis-várdai †) Eredetét a Báthoriakéval közösen a Gutkeled nemből hozzák le. ¹⁾ Nevét a Szabolcs megyei Szokoly vagy Szakoly helységtől vette. Származási fáját ²⁾ a XIV. század elejétől így találjuk:

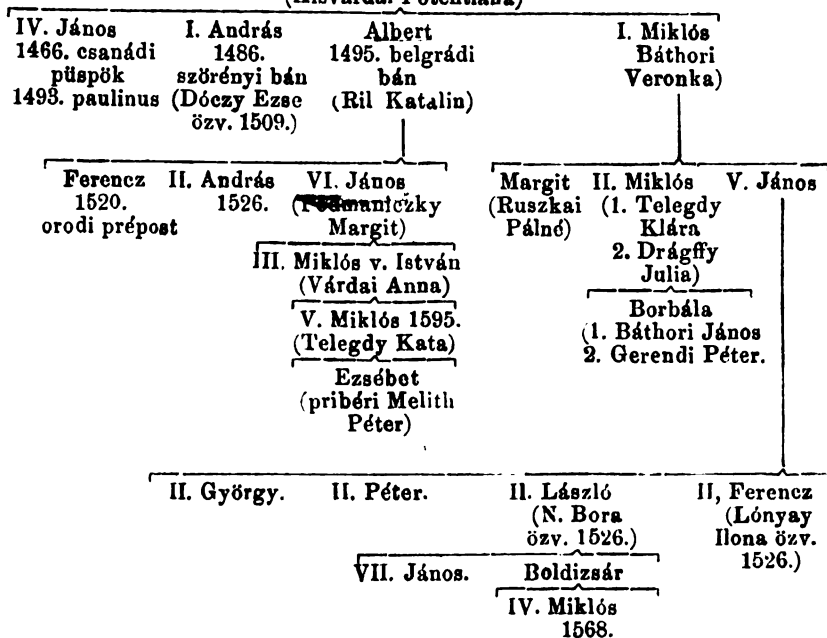

¹⁾ Wagner, Collect. geneal. fam. dec. IV. 106–112.

²⁾ Ugyan ott, és ugyan attól Collect. geneal. fam. e l s ő kiadás Dec. I. a Báthori családnál.

Péter, ki az előbbi lapon.
1458. 1463.
machói bán
temesi főisp.

(Kisvárdai Potentiana)

Történetekről nem sokat mondhatni. A XIII. században osztályban kapván Szokoly helységet, arról írák magokat, és pedig hajdan de Szokoly alakban.

Hodos (vagy Hudus) unokái Illés, Domokos és II. László sokáig perlekedtek a rokon Báthoriakkal, Báthori Bereczk unokáival, míg 1338-ban atyafiságos egyezés és osztály a pernek véget vetett.

Nevezetes tagja volt a családnak II. Jánosnak nejétől Báthori Tamás leányától Zsuzsannától született fia Péter, ki 1458—1463-ban Mátyás király alatt mint machói bán és temesi főispán szerepelt. ¹⁾ 1462-ben Halilbeget a Szávanál megverte. Nejétől kis-várdai Potentianától négy fia maradt, úgymint :

1. IV. János előbb 1466-ban csanádi püspök 1493 ig, ekkor Diós Győrött pálos-barát. ²⁾

¹⁾ Bonfini Hist. dec. III. libro IX.

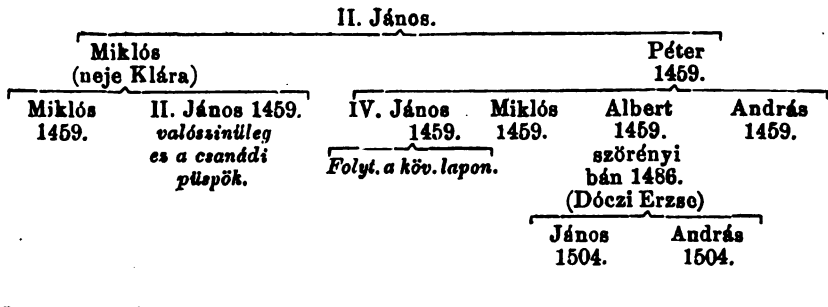
²⁾ Ezt más családfán házas embernek találjuk és családapának, mint alább látandjuk.

2. I. András 1486-ban szörényi bán; ¹⁾ 1509-ben már csak özvegye Dóczy Erzsébet élt.

3. Albert 1495-ben belgrádi bán. 1498-ban zászlós ur. ²⁾ Nejétől Ril Katalintól három fia maradt: Ferencz 1520. orodi prépost, II. András, és VI. János, ki 1526-ban élt, és nejétől Podmaniczky Margittól nemzé III. Miklóst, (mások szerint Istvánt). ³⁾ Ennek Várdai Annától fia V. Miklós, ki 1595-ben követségben jár III. Zsigmond lengyel királynál. ⁴⁾ Ennek nejétől Telegdy Katától ⁵⁾ csak leánya Erzsébet maradt, pribéri Melith Péterné, ki a Szokoly javakat öröklé.

4. I. Miklós nejétől Báthori Veronkától három gyermeket hagyott: Margitot Ruszkai Pálnét, II. Miklóst, kinek első nejétől Telegdy Klárától leánya Borbála előbb Báthori Jánosné, utóbb Gerendi Péterné lett, második nejétől Drágffy Juliannától senki, ⁶⁾ és harmadik gyermekét V. Jánost, kitől állítólag a táblázaton állók származnak.

Igy szerkeszté Wagner a Szokolyak nemzékrendét. Azonban egy más családja szerint, mely okmányok után készült, II. Jánostól kezdve a család hitelesebb nemzékrendét következőleg találjuk:

¹⁾ Lásd a Corpus jurisban az 1486. végzemény végén.

²⁾ 1498. évi 22. törv. cz.

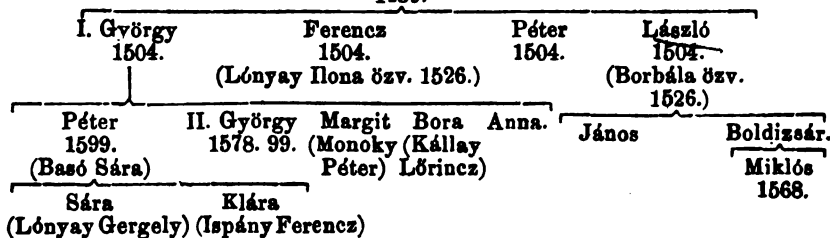
³⁾ Szirmay is Szatmár várm. II. 149. Istvánnak nevezi.

⁴⁾ Istvánffy hist. 1685. kiadás 418. 420.

⁵⁾ Szirmay Szatmár vármegye II. 206. lap szerint második neje lett volna Drágffy Julinna, kitől fainak írja azon négy személyt, kik itt a táblán V. János gyermekeiként állanak. Másutt meg ezeket II. Miklós gyermekeinek állítja.

⁶⁾ Szirmay szerint ennek is lehettek fiai azok, kik V. Jánosé voltak a családja szerint.

IV. János, ki az előbbi lapon.
1459.

A táblán állók közül Miklósnak és Péternek és ezek gyermekeiknek 1459-ben Szepes László bevallja a Telegdy Miklós részbirtokeikat. Az 1504. évszámmal jelöltek azon évben a Maghiakkal egyezésre léptek azon javak iránt, melyeket Zalmad Mátyás magvaszakadtán adományban birtak. ¹⁾

János a csanádi püspök 1483-ban Szatmár megyében adományban kapta Óvári, Darah helységet. ²⁾

II. György 1578-ban (Miklóssal a Boldizsár fiával együtt) a fiscus által megtámadott birtokrészekben az országgyűlés közbenjárására meghagyatik. ³⁾, 1588-ban Zemplin megye Eger vára erősítésére küldi. ⁴⁾ Ugyan ez évben határjárásai ⁵⁾ 1597-ben az adó számadások megvizsgálására választatik. ⁶⁾ 1599-ben a tábori élmezés mesterévé tétetett. ⁷⁾ Testvére

Péter az 1600—8. évi országgyűléseken Dóczy Fruzsina, és fia Homonnay György által szenvedett erőszakok miatt emelt panaszt az országgyűlés előtt, utóbb maga is börtönbe került, mi végre 1609-ben az ország rendei kórtek a fölséget, hogy kezességre szabadon bocsátassék. 1618-ban már nem élt. Ellenben Wagner szerint 1618-ban élt meg testvére György.

A XVII. században a család kihalt.

¹⁾ Leleszi Convent. E két okmány három ízen igazolja a családfát, azon-tól már I. György fainál a chronologia hézagot mutat, legalább igen hosszú életű kor teheti csak valószínűvé például azt, hogy I. Györgynek ki 1504-ben élt, fia Péter 1618-ban élneek hitethessék el.

²⁾ Szirmay Szatmár vármegye II. 184. 204.

³⁾ 1578. évi 37. törv. cz.

⁴⁾ Szirmay C. Zemplin not. hist. 92.

⁵⁾ 1588. évi 10. és 33. törv. cz.

⁶⁾ 1597. évi 11. törv. cz.

⁷⁾ 1599. évi 17. törv. cz.

A család czímere egy 1598. évi pecsét ¹⁾ szerint a paizs udvarában félhold, a paizs fölötti sisak koronáján pedig három strucz toll. A czimer színei ismeretlenek.

Szokoly család. Ámbár a főlebbi Szabolcs megyei Szokoly család kihalt, mind a mellett e név még élt más hason nevű nemes családaink által, mint a következők mutatják. Így Trencsin megye nemesi összeírásában 1721 ben Szokoly Györgyöt találjuk beczkói székhelyén, ²⁾ utóbb azonban e névnek ott nyoma sincs.

Jelenleg Baranya megye nemessége sorában említi Fényes Elek Geographiájában a Szokoly családot.

Szokoly család. Ujabb nemes család, melynek nemességét Szokoly Jakab 1795-ben I. Ferencz királytól kapta czímeres nemes levélben. Czímere négy részre osztott vért, az 1. és 4-ik kék udvarban hátulsó lábain arany oroszlán ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot tartva, fölötte jobbról arany nap, balról ezüst félhold ragyog. A 2. és 3-ik vörös udvarban zöld téren faragott kövekből nyitott kapuval vártorony magaslik, tetején pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva, fölötte két oldalról két arany csillag ragyog. A paizs közepét koronás kis ebb vért foglalja el, melynek ezüst udvarában hármás zöld dombon karóval erősített három szőlőtő tenyész. A paizs fölötti sisak koronájából pánczélos, sisakos, vörös tollas, vitéz emelkedik ki, két felől két vörös zászlót tartva, mindeniken egy egy arany csillag ragyog. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ³⁾

Szokolyay család. Erdélyi család. Nevét a Kolos megyei Szokoly helyeségről veheté. Ismeretes tagja Szokolyai István nagy-baczoni ref. pap, utóbb udvarhelyi senior, künn járt a külföldi egyetemeken a XVII. században, és 1648—72-ben Leidában adta ki hittani műveit. ⁴⁾

Szoldan család. Alapítója Szoldán Ferencz 1598. évi mart. 12-én Prágában kelt czímeres levélben Rudolf király által emeltetett nemességre. ⁵⁾ Valószínűleg utódai kifogytak.

Szolga család. (Vargyasi) Udvarhely széki székely család. Közülök Gergely 1697—1711-ben Bardócz szék jegyzője, ⁶⁾ Fe-

¹⁾ Wagner dec. IV. tab. fig. 10.

²⁾ Szontagh Dan. közl.

³⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII.

⁴⁾ Benkő, Transylvania II. 189. 190.

⁵⁾ Az eredeti armális a nazi muzeumban őriztetik.

⁶⁾ Kállay, Székely nemzet. 284. lap.

rencz 1794-ben unitarius esperes Háromszékben; János 1815-ben kir. táblai ügyvéd, Miklós 1815-ben Udvarhelyszék dulla. Nevezett Jánosnak, ki híres ügyvéd volt, fia Miklós ifjabb korában az irodalommal is foglalkozott, 1861-ben Bardócz alszék király bírája volt.

Szolga család. (Várfalvi) Közülök Mihály 1825. körül Kraszna megyei törvényszéki ülnök.

Szolnoky család. Jelenleg Szabolcs megye nemessége sorában találjuk.

1584-ben Szolnoky Mózes Hont megyei Kurincz pusztára királyi adományt kapott Rudolf királytól. ¹⁾

Szomay család. Közülök Pál 1654-ben Soprony megye esküdtje volt.

Szombath család. Alapítója Szombath Imre, ki 1712-ben III. Károly királytól címerez nemeslevelet kapott. ²⁾

Címere a vért kék udvarában hármaz zöld dombon gyümölcs-csel rakott magas almafa, két oldalról egy egy arany buzakéve áll. A paizs fölötti sisak koronáján fehér galamb felemelt szárnyakkal áll, piros csőrében zöld ágacska tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Ily nevű család Szatmár megye nemessége sorában áll. — De van család, mely nevét Zombath-nak is írja. *Lásd ezt.*

Szombatffalvy család. (Szombatfalvi) Udvarhelyszéki ös székely család, kiterjedve Küküllő és Közép-Szolnok megyékre. A nevet adó Szombatfalva Udvarhely városának szomszédságában esik, melyet a család egészen birt, míg a közelebb múlt években az illető ág fiakban kihalván, vele az ősi fészek nagy része a székely örökösödési törvények szerint leány-ágra az Ugron családra szállt.

A család első feltűnése nemzetének egyik nevezetesebb napjával 1505-ben az agyagfalvi gyűléssel kezdődik, melyen Szombatfalvy Gergely Udvarhely székből a székely nemzet egyik bírájának választott. ³⁾

1590-ben említetik Szombatffalvy Tamás, a fejedelmi nagyobb kancellária irnoka, mint a kinek Udvarhely és Marosszék főkirálybírája és Udvarhely vár kapitánya osztópáni Perneszy István eladja Ud.

¹⁾ Liber regius folio 385.

²⁾ Collect. herald. nro. 713.

³⁾ Kállay, Székely nemz. 284.

varhely piacznán egy udvarházát a hozzá tartozó külső földekkel együtt 125 mforintért. ¹⁾ Ezen Tamásnak egy, az udvarhelyi levéltárban találtató valami örökösödési perből felmaradt jegyzet szerint atyja **M á r t o n f i B e n e d e k** ²⁾ néven említetik. Használta e a család e nevet is? mely kétféle vezeték név viselése a XVI. és XVII. század szokásával megegyeztethető, bővebb adatok hiányában el nem dönthető.

Szombatffalvy Pétert 1624—27. között a székely nemzet lustralis összeírásában, melyet Bethlen Gábor rendelt meg, — találjuk. 1630-ban Udvarhely határában eső és a vártól kiperelt bizonyos rétnek egyik birtokosa volt. Erőszakos halállal múlt ki, 1639-ben Udvarhelyszék akkori jegyzője Kénosi Gál Ferencz mások által annyira megverette, hogy bele halt. Neje Gergely Katalin volt.

A család nemzékrendét e század elején Erdélynek egyik nagy szorgalmú genealogusa Fancsali Dániel állította össze, Szombatffalvy Mátétól kezdve azonban a főlebb említetteket minden kutatásai mellett sem sikerült a Szombatffalvy Mátétól kezdett családfával összeköttetésbe hozni, sőt a családfát kezdő **M á t é** és testvére **B e n e d e k** származásáról is csak annyit sikerült ki buvárlania, ³⁾ hogy anyjok Ilkey leány volt.

A családfa ⁴⁾ következő:

Szombatffalvy N. (Ilkey leány)	
Máté (N. Zsófi)	Benedek elesett 1608.
I. János 1615. 1628.	
I. István 1628—1630. (Baróthi Erzse)	
<i>Folyt. a köv. lapon.</i>	

¹⁾ Fancsali családtani jegyzeteiben Décsey Miklós közlése szerint.

²⁾ A mi tán annyit jelentett, hogy Benedek Mártonnak fia volt.

³⁾ Ha csak e **B e n e d e k** a főlebbi **M á r t o n f f y** Benedekkel nem egy személy volt? és ez esetben tán Benedek atyja **M á r t o n** lehetett? (Benedectus filius Martini) De ez is csak tapogatózás!

⁴⁾ Családi adatok nyomán közli Décsey Miklós.

I. István, ki az előbbi lapon.
1628—1630.

(Baróthy Erzsé)

Sámuel † 1736. (Berzenczey Bora † 1734.) Zsuzsa (Bessenyi Horváth Miklós)	Péter † 1737. (1. Kendeffy Zsuzsi 2. Donáth Sára 3. Cserey Klára) 1-től László 1762—1775. ítélő mester. (1. Mikó Anna. 2. b. Toroczky Ágnes)	II. István Kocsárdon. 2-től Pál szül. 1701. mart. 14.	I. Zsigmond 1699. 1700. alkirálybíró (Kováchich Horváth Éva)
Ferencz 1794. dulló. (Pálffy Erzsé)	Ignác udv. alkir. bíró 1815. (Kovács Julia)	Julianna (Bíró Samu)	
Sándor dulló 1837.	II. László dulló 1837.	III. István kir. pénztár. volt követ főjegyző 1861. † 1861.	József † 1861.

József † 1748. sz. 1690. (Farkas Mária)	Miklós sz. 1701. jan. 30.	János szül. 1703. (Ribiczey Klára)	II. Zsigmond † (Krisztina)	Ignác sz. 1706.	Ferencz sz. 1716. (Benkő László)	János sz. 1716. (Szathmári László)	Erzsébet (Krisztina)
--	---------------------------------	--	----------------------------------	--------------------	---	---	-------------------------

József + Anna.	Julianna † 1806. (Finta N.)	Antal (Sándor Mária)	József. sz. 1773. (Zsigmond szül. 1773.)	III. János 1794. 1815. törv. tlnök. (K. Török Mária)	Veronka (Ugron Mihály)
			Anna (Ugron Antal)	Veronka (Szabó Gábor)	

György ítélőmester (Kolumbán Julia)	Éva (Mátyuss István)	Erzsébet (Kászoni Ferencz)	Rozália (Orbók Gábor)	Krisztina †
---	----------------------------	----------------------------------	-----------------------------	----------------

Rebeka (1. Molnár Andr. kolosi aljegyző 2. Sükséd Sánd.)	Mihály 1807. (Lázár Anna)	Julianna (Turóczy József)	Gergely sz. 1777. mart. 1. (Sombory Terés)	Anna (1. Kőszeghy Antal. 2. Borbáth Dávid)	István (Mártonffy Zsuzsa) Póli. Judit.
--	------------------------------	---------------------------------	--	--	---

Klára (Bülgözdiné)	Julianna (Bíró György)	György 1862. Szödemeteren (Gulácsy Ottilia)	Teréz (Kozmáné)	Erzsé (Péchynd)
Berti.	Klári.	Miklós.	Ilona.	

A családfán álló Benedek mint Székely Mózes hive esett el Brassónál 1603-ban. Testvére

Máté már egy, 1567. évi Udvarhelyszékről szóló oklevélben említetik Fancsali szerint. Neje Zsófia volt. Fiáról I. Jánosról 1575.

évben az Udvarhelyszéki levéltárban található bizonyos tilalomtörési perben van emlékezet. Fancsali szerint egy, 1613. évi oklevélből ezt jegyzé ki róla: *Ioannes literatus Szombatffalvy nobilis de eadem curiam in vicinaitibus nobilis Tóth Gergely ab una, et publicae viae regiae ab altera, legat filio suo Stephano Szombathfalvi feria 2-da prox. post dominicam Rogate.* Életben volt még 1630-ban, mert a székely családok szokása szerint azon évi sept. 30-án Kolosvárott kelt czimeres levelet nyert Br. Katalin fejedelemasszonytól maga és fia István nevére. E szerint czimere a vért kék udvarában nyitott könyv, melynek lapjain ezen fölirat: „*Jus Divinum et Humanum*“ olvasható; a könyvet felhők közül kinyúló pánzcélos kar borostyánnal koszorúsza meg. A paizs fölötti zárt sisak koronáján hasonló borostyánt tartó pánzcélos kar nyugszik. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst-vörös. ¹⁾

I. Istvánnak neje Baróthy Tamás leánya Erzsébet volt, kitől négy fia maradt: Sámuel, Péter, II. István és I. Zsigmond. Ezek közül Sámuel ága leányában halt ki, II. István magában végzé be ágát. Péter és I. Zsigmond két ágat alapítottak. Lássuk előbb Péter ágát.

Péternek első nejétől malomvizi Kendeffy Zsuzsannától egyik fia László a család egyik jelesebb embere, a múlt században hivataloskodva, kir. itélőmesteri méltóságig vitte. 1762-ben egyike volt azoknak, kiket a főkormányshék a törvénykezési munkálatok kidolgozásával megbizott. 1775-ben még itélőmester. Két neje volt, ezektől egy leánya és két fia Ferencz és Ignác születtek.

Ferencz 1794-ben Udvarhelyszék dullója volt, nejétől tarcsfalvi Pálffy Erzsébettől fia Sándor 1837-ben szintén ott dulló biztos

Ignác 1794-ben Udvarhelyszék levéltárnoka, 1815—17-ben ugyan ott alkirálybíró. Nejétől Kovács Juliától három fiút hagyott maga után, úgymint: II. Lászlót, ki 1837-ben ugyan ott dulló biztos, III. Istvánt, ki ugyan ott 1843-ig pénztárnok, jelenleg Udvarhelyszék főjegyzője, és Józsefet ki ott aljegyző, időközben főjegyző is, az 1834. évi s utóbbi erdélyi országgyűléseken azon szék követe. Meghalt 1861-ben.

I. Istvánnak negyedik fia I. Zsigmond 1699—1700. Udvarhelyszék alkirálybírája volt, ²⁾ és a másik, jelenleg is virágozó ágak

¹⁾ Az eredeti czimereslevél Szombatffalvy György kezei között létezik Szödemeteren.

²⁾ Kállay, Székely nemzet 284.

alapítója lett. Elvévén az Erdélybe akkor tájba telepedett buzini Kováchovich Horváth Miklósnak Bíró Ilonától született Éva leányát, ovvel Küküllő megyében jószágokat kapott. Meghalt 1737. nov. 14-én. Eltemettetett Szombatfalván. Nejétől nyolcz gyermeke maradt. Ezek közül csak három hagyott utódokat, úgymint:

M i k l ó s, ki az anyai jószágból kapván ki osztályrészét Küküllő megyébe Buzás-Bessenyőre telepedett. Nejétől a Literati Farkas családból eredt Farkas Máriától négy leánya és egy fia maradt: **G y ö r g y**, ki szintén ítélőmesteri hivatalt viselt. Neje olasztelki Kolumbán Julianna, Kolumbán Jánosnak Bydeskúty Évától leánya volt; ez után Közép-Szolnok megyében Sződemeteren és környékén örökösödött. Hat gyermeke közt fia, ki a családot tovább terjeszté, csak egy maradt: **G e r g e l y**, a ki elhagyva családjá ősi vallását, a kath. hitről a reformatusra tért át. Nőül vevén Sombory Eleknek Palatkay Klárától született leányát Terézt, vele Sződemeterre telepedett, hol fiában és annak a táblázaton látható gyermekeiben a család jelenleg is él.

II. **Z s i g m o n d** ágát a táblázaton harmad ízén unokájáig III. Zsigmondig láthatni.

II. Jánosnak (szül. 1716.) nejétől Benkő Krisztinától három gyermeke közül III. **J á n o s** 1794—1815-ben Udvarhelyszék törvénytészéki ülnöke volt. Nejétől kadicfalvi Török Máriától csak két leány gyermeke maradt: **A n n a** Ugron Antalné, és **V e r o n k a** Szabó Gáborné, birtokos m. Feleken.

Más Szombatfalvi család ivadékai lehettek Szombatfalvi Miklós 1794-ben az Udvarhelyszéki tractusban unitárius egyházi jegyző, **M á r t o n** fiscalis director 1815-ben Kolosvárott, és **M i h á l y** 1815—25. póstamester Kis-Petriben.

Szombathelyi család. Vas megyéből Szombathelyről származik, onnan vette nevét is. Közülök **M á r t o n** 1588-ban ítélőmester és 1590-ben Soprony vármegye jegyzője volt. Tán ő élt 1635-ben is. ¹⁾ **G y ö r g y** 1606-ban Mosony megye alispánya, 1618-ban kir. táblai ülnök. ²⁾

Ettől különböző család lehetett az, melyből Szombathelyi **J á n o s** testvéreivel **P é t e r**rel és **M i h á l y**lyal 1644. jul. 1-én Bécsben kelt czimeres nemes levelet nyert III. Ferdinánd királytól, mely czimerlevél 1646. jan. 9-én Győr megyében kihirdettetett.

¹⁾ 1588. évi 33. és 1635. évi 72. törv. cz.

²⁾ 1618. évi 16. és 20. törv. cz.

Egy ága Bars megyébe szakadt. Névszerint Szombathelyi János 1652. körül nőül vette Verebélyi János váci kapitánynak Lipthay Katalintól született leányát Zsófiát, kinek utódai voltak István, Gáspár, János, Judit, Éva és Anna előbb Horánszky Jánosné, utóbb Cseh Péterné. Ezek utódai közül Szombathelyi János élt Bars megyében 1745-ben. Ugyan ez ágból származott Kasza Ferencznek († 1808.) felesége Hont megyében.

Győr megyéből egy ág Heves és innen Békés megyébe származott. A mult század második felében Heves megyében Poroszlón lakott három testvér: Szombathelyi Gábor, Ferencz és János, kik közül az első 1778. april 29-én kapott nemesi bizonyítványt.

A családfa ²⁾ következő:

Szombathelyi N.				
Gábor 1778.	Ferencz Mátyás		János Heves v. aladószedő	
			József Békés m. tbíró Kőrös-Ladányban † 1846. (Hrabóvszky Antonia)	
			Antal Békesiköv. alispán † 1862. (Kovacsóczy Luiza)	
Kálmán sz. 1830. febr. 8. cs. k. főhadnagy	Gyula sz. 1832. oct. 8. Békés várm. (Nagy Gusztáv számvevő 1864. (Reguly Paulina)	Szidónia sz. 1884.	Aloyzia sz. 1887.	Antal sz. 1887. m. biztosító társ- hivatalnok.

A táblán álló János Heves megyénél esküdtt, utóbb aladószedő volt. Fia József szül. Poroszlón, honnan Békés megyébe Kőrös-Ladányba telepedett. Békés megyében hosszasan viselt megyei hivatalt, előbb esküdtséget, utóbb szolgabírótságot, végre agg korában lemondván a tisztí pályáról megyei táblabírótsággal tiszteltetett meg. Nemességét Heves megyétől 1832. april 10-én Egerben tartott közgyűlésből kiadott bizonyítvánnyal fia Antal, és unokái Kálmán és Gyula neveiknek beiktatásával Békés megye előtt azon évi aug. 8-án kihirdetteté. Meghalt békesi magányában 1846-ban kora 67. évé-

¹⁾ Családi és Békés megye levéltári adatai nyomán Győrössy János szerint.

ben. Nejétől Hrabóvszky Ignác Békés megyei alispán, kir. tan. és arany sarkantyús vitéz leányától Hrabóvszky Antoniától ¹⁾ fia

Antal előbb körös-ladányi uradalmi ügyész, majd 1832/6-ban Békés vármegye országgyűlési követe. 1847/8-ban Békés vármegye főjegyzője, 1849-ben első alispánja, és ugyan ekkor kormánybiztos, miért börtönbe került és halálra ítéltetett, de kegyelmet nyert. Meghalt 1862. nov. 7-én kora 60. évében Békesen fiánál Gyulánál. Szep-lőtlen jellemű hazafi és jeles szónok volt. Nejétől nemes Kovacsóczy Alojziától gyermekei a táblán láthatók. Közülök Kálmán előbb honvédszázados, most cs. kir. főhadnagy, Gyula előbb cs. kir. hadnagy, jelenleg Békés megyei számvevő.

A család címere — mint itt a metszvény ábrázolja — a paizs kék udvarában zöld téren koronából kiemelkedő vörös grif, mely első jobb lábával fekete sast tart. A paizs fölötti sisak koronájából kettős

farkú oroszlán emelkedik ki, első jobb lábával kardot ²⁾, a másikkal fekete sast tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Szombathy család. (Máskép Kies.) A címeres nemes levelet Kies máskép Szombathy János nyerte maga, és gyermekei Sámuel, Mária, Kata, Erzsébet és apúl testvére István részére I. Leopold királytól 1694. mart. 1-én Bécsben.

Címerök a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó szarvas, melynek agancsai közt csillag ragyog. A paizs fölötti

¹⁾ Ennek testvéro volt Hrabóvszky János, az 1848. évi Pétervárad-i várparancsnok. Atyjok nevezett Ignác 1796-ben hirdetteté ki nemességét Békés vármegyében.

²⁾ Itt a metszvény hibás.

sisak koronájából egy szarvú emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ¹⁾

Szombathy család. Trencsin vármegye családja, elszármazva onnan Komárom és innen ismét több megyébe. Trencsin megyében már a XVII. század második felében, nevezetesen a megye nemesi összeírásai szerint 1666-ban már Szedlicsnán, 1688-ban pedig Beczkón székeltek. ²⁾ Czímeres nemes levele szerzőjét, és a nemesség keltét nem ismerjük; de az valószínűleg I. Leopold király korára esik. A bizonyos, hogy a Trencsin megyei 1748. és 1754. évi nemesi összeírásban Beczkói lakhelyén eme egész családból csak Szombathy Györgyöt találjuk. Ennek neje családi tudósítás szerint a Dezsericzky családból való volt. Nevezett Györgynek egyetlen fia volt József, a ki, miután Trencsin megyéből Beczkóról Komárom megyébe Vacsi helységbe tette át lakását, atyja György 1764. febr. 19-én ezen József fia részére is Trencsin megyétől nemességéről bizonyítványt vett ki.

József Komárom megyébe telepedvén, előbb tán mint vámbérlő lakott Szönyön nejével a Trencsin megyéből vett hliniki Hliniczky Katalinnal. Utóbb Ácson haszonbérlett. 1792-ben mart. 28-án Komárom megyétől maga és fiai István Ácsi községjegyző, György maróthi gazdatiszt, József dömösi mészáros, János, Péter (utóbb esztergami mészáros) Sándor, Mihály (utóbb ácsi számtartó) és Ferencz neveikre is a Trencsin megyétől apjával együtt 1764-ben kapott bizonyítvány alapján nemességét kihirdetteté; mely után, miután neje 1792. oct. 19-én meghalt, azt maga is 1796. aug. 20-án követte, és Ácson a sirkertbe máig meglévő márvány emlékkereszt alá eltemették.

Ezen Györgynek és fiának Józsefnek számos ivadékait mutatják a következő ³⁾ táblázatok:

¹⁾ Veszprém megye levéltárából.

²⁾ A család hagyományképen véli, hogy Erdélyből Kis-Szombathról eredt, és innen vette volna nevét is. Mi az Elenchus Civitatum, Oppidorum et Pagorum M. Princip. Transylvaniae (1824.) hivatalos kiadásában sem lelünk Erdélyben ily helynevet. És hozzávető véleményünk szerint a család N. szombathi származású lehetett sokkal valószínűbben.

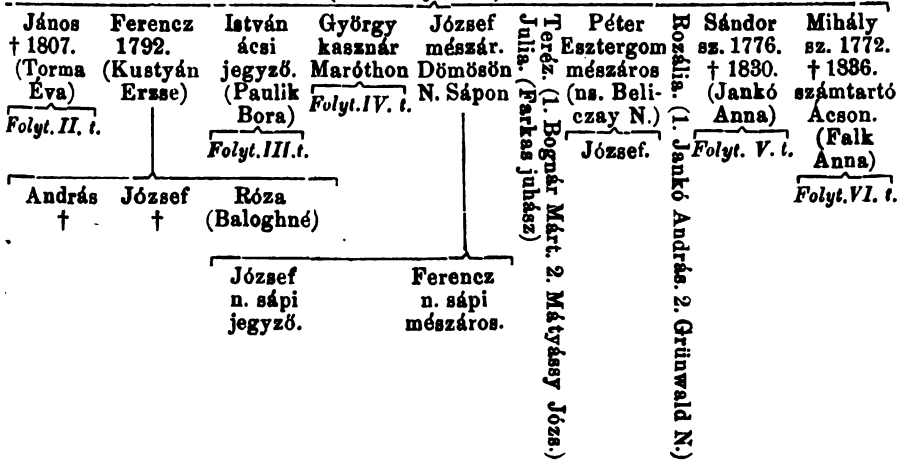
³⁾ Szombathy Ignác tanár közlése szerint.

I. tábla.

György
1748—1768.
Beczkón.

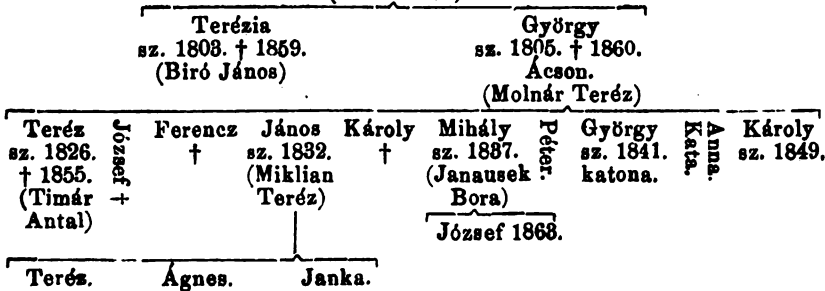
(Dezsericzky N.)

István
Ácsón † 1796.
(Hliniczky Kata)

II. tábla.

János, ki a I. táblán.
† 1807.
(Torma Éva)

III. t á b l a.

István, *ki az I. táblán.*ácsi jegyző
(Paulk Bora)

András sz. 1783. nyug. kapit. Pozsonyban.	Károly sz. 1785. † 1836. ácsi jegyző. (1. Boldisár Pelágia. 2. Molnár Kata)	Ignác sz. 1797. † 1850. Miszlán tanító, volt katoná.	László sz. 1799. † 1846. (Réger Erzsé)	Bora sz. 1801. † 1830. (Landesz István)	Erzsé sz. 1803. (Kugler János)	
1-től Erzsé † 1837.		Anna † 1850. (Véber Ant.)			András sz. 1834.	Erzsé sz. 1840. † 1861.

IV. t á b l a.

György, *ki az I. táblán.*
1792.kasznár Maróthon,
Szönyön.

Ferencz sz. 1783. szőnyi plébá- nos † 1835. k.	György gazda- tiszt.	Antal molnár.	Károly keres- kedő.	Erzsé (Ecsyné)	Teréz †	Janka (Százaz N. adonyi jegyző)	Kata romban (Jónás N. keresek)
---	----------------------------	------------------	---------------------------	-------------------	------------	--	---

V. t á b l a.

Sándor, *ki az I. táblán.*sz. 1776.
† 1830.

(ns. Jankó Anna)

Mihály sz. 1793. † 1825. szabó mest. (Huttinger Erzsé)	Kata sz. 1795. † 1858. (Regenspurger János)	Ferencz sz. 1796. † 1863. csurgói, verabi stb. jegyző. (Barbay Agnes)	Anna sz. 1806. † 1838. (Szűcs Pálné Ácsón)			
Erzsé sz. 1823. † 1849. (Kugler József)	János sz. 1823. (Balogh Erzsé)					
Zsuzsi †						
Ágnes sz. 1818. (Stolmár Sebest.)	Ferencz sz. 1820. pap.	József sz. 1823. Dorosmán (Klaszy Ida)	Károly sz. 1824. Pécsett tanító (1. Ránolder Jozéfa 2. Bátor Mária)	Ignác sz. 1827. Budán főrealt. tanár (Ránolder Kati)	Antonia sz. 1829. (Müllner Pál)	Veronka sz. 1829. (Takács József Sukorón)
1-től Teréz †		István.	Ferencz.	Teréz.		

VI. tábla.

Mihály, ki az I. táblán.
sz. 1772. † 1836.
számartó Ácsra
(Falk Anna)

Anna † 1858. (Jazanszkyne Mocsán)	Janka †	Zsófi †	Ede sz. 1819. † 1868. Velencei jegyző (Lakos Bora)	Hermína (Micsola János Gárdonyiban)
--	------------	------------	--	---

A Trencsin megyéből Ácsra telepedett Józsefnek ¹⁾ tizenkét gyermeke közül öt fia által ivadéka igen elszaporodott. Ezek közül István ágán (III. tábla) mely két nemzedéken félszázadnál tovább az ácsi község jegyzőségét tölté be, kiemelendő **A n d r á s**, ki 1802-ben katonai pályára lépven, a francia háborúk alatt 1813-ban alhadnagy, utóbb 1822-ben főhadnagy, 1831—2-ben kapitány lett, 1834-ben nyugalomba lépett, és jelenleg mint legidősb tagja a családnak, él Pozsonyban. Több nyelvet beszél, és több francia művet németre fordított, melyek kéziratban állnak.

A IV. táblán állók közül **F e r e n c z** gönyői plébános volt, mint ilyen halt meg 1835. körül.

Az V. táblán álló Sándornak (ki 1770-ben sz.) fia **F e r e n c z**, előbb Mocsán, majd Szönyön, Komáromban, és Szenden segédtanító, 1817-ben Csurgón (Fejér m.) iskolamester, 1825-ben ugyan az Velenczén, 1828-tól Vereben ugyan az, és községi jegyző. 1832. sept. 11-én Komárom megyétől fiainak neveire is nemesi bizonyítványt vévén ki, azt 1833. dec. 18-án Fejér megyében is kihirdetteté. 1861-ben Fejér megye tiszteletbeli esküdtté is kinevezte. Meghalt 1863. febr. 20-án, beég özvegyét **Barbay Ágnes**t, kit Szendről vett nőül, és hét gyermeket, ezek között négy jól kinevelt fiút hagyván maga után. Fiai közül **F e r e n c z** a sz.-fejérvári püspöki megyében pap, **J ó z s e f** orvos Dorozsmán, **K á r o l y** főelemi tanító Pécsen, és **I g n á c z** főreáltanodai tanár Budán, több munka írója, és a „Gyors-írászat“ szaklap szerkesztője. Józsefnek gyermekei: **Mari**, **Angyalka**, **Dezső** és **Aranka**; többinek gyermekei a táblán állanak.

Az egész család kath. vallású, hagyomány szerint azonban az űők a protest. valláshoz tartoztak, és azt **G y ö r g y** a felesége **D e s e r i c z k y** leány, illetőleg ipa működése folytán hagyta oda. Györgynek ezen neje, valamint Józsefnek neje **H l i n i c z k y** Katalin után a család Trencsin megyében állítólag a **B ó r i**, **D e z s é r i** és **H l i n i k i** rész-

¹⁾ A családfán hibásan **I s t v á n** áll **J ó z s e f** helyett.

jószágokban örökséget birt, melyek után némely tagjai ezen helységekről előnevet igénylettek.

A család czimere családirag használt pecsétnyomatok után a paizs (kék?) udvarában hátulsó lábain ágaskodó kettős farkú oroszlán, mely jobbra nézve, első jobb lábával kivont kardot villogtat; a paizs fölötti sisak koronáján férfikar könyököl, szintén kivont kardot villogtatva. A paizst szokás szerint foszladék veszi körül.

Daczára, hogy e család ősei állítólag protestánsok volt, nem mernők e család ivadékának tartani Szombathy János t egykori sáros pataki tanárt, (szül. 1749. † 1823.) kinek több kéziratban hagyott munkái közül a „*Historia scholae seu collegii Sárospatak*“ Monumenta Protestantium Hung. ecclesiastica cím alatt 1860-ban megjelent, de önéletrajza, mely valószínűleg származásáról is adand felvilágosítást, még közzétevésre vár.

Szombathy család. (Máskép *Cseh Szombathi*) Ebből származott a korában híres pesti orvos tudor Cseh Szombati József. Családjá, mint a fölötte mondott halotti beszédek ¹⁾ írják: igazán Cseh nevezetű volt, és Nagy-Szombathból eredt, honnan Rév-Komáromba származván át, ott ragadt reá a Szombati név. Ott élt már idősb Cseh Szombati József, kitől a családta így terjedt:

József					
(Pázmándy Kata)					
József					
(Csajághy Szőke Kata)					
József	János	István	Sámuel	Dániel	Kata
sz. 1748. jul. 11.	ref. lelkész.	(N. N.)	orvos.	(N. N.)	(Kocsi
† 1815. febr. 2.	†	N. N.		N. N.	Horváth
Pest várm. főorvos.					Mihály)

Szombathy család. (Péterfalvi) Ugocsa megyei nemes család, mely több más családdal 1750 ben Péterfalvára új nádori adományt kapott. Közülök János e század elején közbirtokos Forgolány helységben. ²⁾

Szatmár megyében Szombathy György e század elején birtokos Papos helységben. ³⁾

Szomoldy család. A Szomódy család nevét így is találjuk írva. *Lásd Szomódy cs.*

¹⁾ L. Néhai orvos doktor Tek. ns. és nztos Cseh Szombati József ur sirhalma Pest. 1815.

²⁾ Szirmay C. Ugocsa pag. 124. és 129.

³⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 102.

Szomódy család. (Hetei) Közép-Szolnok vármegye családja, mely különösen Ákos községében székel.

Töredék származási ¹⁾ fája ez :

A család végnemzedékhez tartozik Károly, ki meghalt Ákoson 1862-ben. Neje Sándorházy leány, kitől leányai Zsófia és Kata.

A család reform. vallású.

Szomor, *Lásd Zomor és Kondé cs.*

Szomordoky család. Kolos megye kihalt régi nemes családja, melyből 1456-ban élt Zomordoki Domokos. ²⁾

Szónay család. Közép-Szolnok megye régi kihalt nemes családja, melyből Miklósnak fia János (Joannes filius Nicolai de Zwna) 1447-ben Keszi Mihályval, és Paczali Ferenczczel kis-szarvadi jószágán határelkülönítést hajtatott végre. ³⁾

Szonda család. (K. Polyáni) Régi székely család, melyből István 1666-ban Sepszi szék birája, 1674. és 1677-ben ugyan ott jegyző is. Szonda Tamással együtt 1666-ban primor-nak irá magát. ⁴⁾

Mihály 1794-ben kormányzéki irnok volt.

Szondy család. Emlékezetessé tette e nevet Szondy György Hont megyében Drégely vár hős kapitánya, ki azon várat 1552-ben a török ellen utolsó csepp vérig védelmezte, és ott el is hullott. ⁵⁾

Tán ennek rokona Szondy Pál esztergami és zágrábi prépost, és rosoni címzetes püspök, ki 1556-ban Olaszországban Bolognában magyar ifjak részére alapítványt tett. Meghalt 1559-ben. ⁶⁾

¹⁾ Décey Mik. közl.

²⁾ Telcki, Hunyadiak kora X. 496.

³⁾ Ugyan ott 214—215.

⁴⁾ Kállay Székely nemz. 284.

⁵⁾ Istvánffy Hist. 1685. kiadás. 214. 215.

⁶⁾ Budai Fer. Hist. Lex. II. 365.

Szondy Györgynek (tán a Drégelyi hősnek) fia Szondy J a k a b Komárom megyei Martos helységbeli Szondy örökség felét 1627-ben örökösen eladta Bóka Jánosnak. ¹⁾

Ettől tán különböző család a következő :

Szondy család. Ily nevű nemes család él Szabolcs vármegyében. Tán ennek is őse és törzse volt azon Szondy Má t h é, ki 1619-ben II. Ferdinánd királytól kapott czimeres nemes levelet, mely jelenleg egyik utódánál Szondy I m r e Arad megyei kis-peregi lelkésznl őriztetik.

Czímere a paizs kék udvarában hátulsó lábaikon két szemközt álló oroslán, első lábaikkal kivont pallóst tartva, hegyével fölfelé, a paizs fölötti sisak koronájából szintén oroslán emelkedik föl, első jobb lábával kivont kardot villogtatva. A paizst foszladék veszi körül.

Szongor család. Lásd Zongor cs.

Szontagh család (Iglói és Zabari) Magyarország azon családainak egyike, ²⁾ melyek hazánk történetében, szepesi vendég-szászok (hospites saxones de Scepus) neve alatt ismeretesek, és még az első korszakban a művészet, kereskedelem és bányászat emelésére behívat-
tak. A löcsei krónika szerint e családok már a tatár dúláskor a XXIV Szepesi városok neve és tulajdon szász grófjok vezérlete alatt Lithonkeo (Lapis refugii) Szepes megyei helységben magokat magas kőfalakkal bekerítvén, és így háznépöket s ingóságait megvédve, a feldult Szepesi városok, köztök Lőcse új felépítői lettek. ³⁾

A családnak Magyarországon megtelepedését megelőző korszakáról, valamint künn a szász ős helyeken és egyéb német telepeken nevezetesen Weimarban, Oppurgban, Altdorfban, Brégában s több helyen vissza maradt ivadékok sorsáról és emlékezetéről más illetékes munkák szólnak. ⁴⁾ Itt elegendő megemlítenünk, hogy a család be-

¹⁾ Fényes, Komárom várm. 128.

²⁾ Ezen egész családi ismertetésnek forrásául szolgált a következő könyvecske : *Iglói és zabari Szontagh család származási története oklevelekkel.* Irta Szontagh Dániel, nemsétsége és utódai számára, Pest. 1864. mely fáradságtalan szorgalommal összegyűjtve és szerkesztve, legcsekélyebb felhozott adatait hiteles idézetekkel támogatva és bizonyítva terjeszti elé.

³⁾ Wagner C. Analecta Scepusii P. II. Cronica. Leutschovien. pag. 8. — És Rundschreiben der XVI priv. Kron und Zipser Städte u. s. w. Leutschoviae 1842. s. 61. u. f.

⁴⁾ Lásd. Gross. Universal Lexicon Leipzig u. Halle 1742. 82. köt. Allgem. Gelehrten Lex. v. Christian Gott. Jöcher. Leipz. 1751. IV. köt. 677. Kneschke : Adels Lexicon. stb.

jövetele előtt már előbbi székhelyén is zászlóvagi rangban állott, mint azt magyar királyaink által kiadott ősi czimereikről szóló okleveleik igazolják. ¹⁾

Már a XIV. században hazánkban, nevezetesen a Szepességen és bányavárosokban találkozunk a Szontagh ²⁾ családdal, a midőn bányászati tudományaik és érdemeik méltatásául a Kőrmöcz bányai telepeikhez közel eső Csernakou helységgel királyilag adományoztatnak. Utóbb ezen birtokot a Zontag család a többi jog és vér közösségű Kőrmöczzi bányász családokkal, névszerint Ivank, Palik, Kopech, Kubina stb. családokkal I. Lajos király kivánságára a cserébe adott Muthina és Csepcsin helységekért a kincstárnak vissza szolgáltatatták, és ez utóbbiakra 1343. (5-to die festo paschae Dni) és 1349. (6 to kal. m. aprilis) kelt adomány leveleket kaptak. ³⁾

Ezen időtől egész addig, hol a család szakadatlan nemzékrendét megkezdhetjük, több egyes családtagot kell kiemelnünk.

Illyen volt János 1518-ban bélaei plébános. ⁴⁾ Utánna

1522-ben szerepelt Bálint, mint Szepes-Béla koronaváros plébánosa, ki mindjárt, a mint 1519-ben a 24 szepesi kir. városi egyházak magok közt Luther-szövetséget (Fraternitas) alapítottak, egyházával Luther tanát elfogadván, annak terjesztése körül kifejtett páratlan buzgosága folytán 1523-ben a bélaei egyházban esperesnek választott, és ő lett Hellebrand Lőrincz iglói lelkészszel e vidéken az egyház legfőbb reformatora. ⁵⁾

1533 ból ismeretes János Iglón, kinek e városban volt és máig fenálló családi kőháza kapuja fölött e felirat tartá fel emlékezetét: „HANES SV̄TAG. 1533.“

¹⁾ Rudolf király adománylevele 1582. évről nemes Zontag Imre részére, II. Mátyás király czimerlevele 1610. évről, hol ez áll: „*egregiorum Emerici et Christophori Sonntag secus etiam equitum Saxoniorum etc. iudem equilis sui ordinis saxonica arma.*“

²⁾ A család nevét a régi német irományokban Sonntag, a magyarországi levéltárak latin leveleiben Zontag, régibb magyar okmányokban Zontog és Zontok alakban találjuk írva. Az 1659. évi czimeres levélben Szontagh de Igló fordul elő.

³⁾ Lásd Regestrum de Turoch, Engelnél Monumenta Ungrica p. 108. Az eredetiek a közszerzők egyik utódánál a Buda családnál őriztetnek.

⁴⁾ Wagner Analecta Scepus II. p. 139.

⁵⁾ Catalogus Presbiterorum scupesiensium etc. 4-rét Bartfae 1668. pag. 2. és 13. Melynélfogva téves Czwitteringer Dávid állítása „Hungaria Litterata“ czimű munkájában, mintha Serpilius (Quendel) Lőrincz bélaei első lutheránus lelkész és Szepes megyei főreformátor lett volna. Serpilius csak Zontag után 1545-ben lett bélaei lelkész, és 1557-ben lett esperes. Digitized by Google

1556-ban élt Gáspár, Igló város birája, kit hivatalársával Kupferschmidt Jánossal együtt mint a XIII szepesi város főnökét az akkori császári hadak biztosai Schreiber Farkas, és Khorn György vasba veretve Igló piacznán hevertettek egész éjen át, azért, mert közeledések hírére ajándékokkal nem mentek eleibek, bizonyossabban pedig azért, mert Szapolyay hívei voltak. ¹⁾

Ezzel közel egykorú volt Imre, előbb Késmárk kir. város jegyzője, azután 1570—1585-ben Laszki Albert sziradiai Palatinus titoknok. ²⁾ Mint ilyen 1593-ban a Szepességen hatalmaskodó Rueber János ellen a káptalan előtt tiltakozott. ³⁾ 1580—1584-ben Tököly Sebestyén ellen Laszki Albert késmárki és schavniki jószágainak viszszafooglalása iránt késmárki és rokuszfalvi saját házaiban tartott tanácskozmányokban az akkori közrend és csendháborítók ellen erélyesen föllépett, és ez által Rudolf király figyelmét is kiérdemlé, a kitől 1582-ben Rokusz és Kacsvink részbirtokaira jóváhagyó adományt nyert. Még bővebb elismerést aratott II. Mátyás királynál, kitől 1610. mart. 20-án czimeres nemeslevéllel diszítetett föl, melyben a Laszki-Tököly féle viszályok ügyében a magyar szent korona érdekében tett hasznos szolgálatai elismertetnek. ⁴⁾ Nevezett birtokain kívül még a Szepességen Farkasfalván 1573. 76. 79. és 81-ben Dubraviczky Györgytől szerzett birtokrészeket. ⁵⁾ Nejétől Lángh Zsófiától, Lángh Ezsaiásnak, a bártfai reformátornak közelebbi rokonától voltak e utodai? nem tudjuk. Azonban közel vére volt Kristóf, az 1610. évben kelt czimeres levél közös szerzője, ki a most élő családnak közös törzsatyja lett.

Kristóf 1570-ben a XIII szepesi koronaváros tanácsnoka, utóbb Igazgatója (Praefectus), végre a felső magyarországi bánya városok kamarása volt. Véreyel főlebbi Imrével 1610-ben az általok használt régi szász lovagi czimernek (kék udvarban és a paizs fölötti sisakon

¹⁾ Wagner C. Analecta Scepusii az iglói krónikában.

²⁾ Wagner Analecta Scepus II. 302.

³⁾ Szepesi káptalan jegyzőkönyve 1570—1573-ig. pagina 185.

⁴⁾ II. Mátyás király 1610. évi czimeres levelében többi közt ezek olvashatók: *Servitiis Egregiorum Emerici et Christophori Sonntag secus etiam equitum Saxioniorum, quae tam evocati autenati ipsorum, quam et ipsi tum in expeditione Laszkiano Tökölyana, tum circa Cameras nostras montanas etc. exhibuerunt.*

⁵⁾ Szepesi káptalan 1582. lad. 5. fasc. 8. nro 3. Protoc. 1573. pag. 135. item 1576. pag. 9. 28. 206. et 1590. pag. 147.

is ragyogó napnak) családja számára megerősítését nyerte azon pótlással, hogy a vértbeli nap ezentúl a magyarországi hármas hegy fölött is szétterjeszsze melegítő arany sugárait. Gyermekai közül ismeretesek: Lajos és Pál, kik a családot utóbb a mai napig fenálló címer különbségnél fogva két külön fő vonalra, mintegy külön álló, de együtt tartó családtömbre osztották, Lajos utódai címerökről két napos, Pál utódai pedig sasos Szontagh-oknak neveztetvén.

1578-ban ismeretes lett János-György szepes-szombathelyi iskola tanár. ¹⁾ 1582-ben ifj. János, ki Wittebergben tanult ²⁾ és Siderius név alatt lett ismeretes.

Ezek után azon korszakhoz jutottunk, honnan a család izről izre követhető leszármazása kezdődik. A főlebb említett I. Kristófnak,

ki 1543-ban született, említett két fia Lajos és Pál által a család két ágra oszlik. Lajos ivadéka azért neveztetik két naposnak, minthogy ő az atyai 1610. évi címeres levél nyomán, mely nagybátyja Imre kezén elveszett, 1632. május 18-án II. Ferdinand királytól maga és Pál, Tóbiás, János és Lajos fiai részökre ismét két napos címerleveletszer-

zett: ellenben testvérének I. Pálnak utódai sasos-aknak neveztetnek, mert Pálnak mint hadi érdemei folytán külön címerre érdemesnek, fiai Lajos, Kristóf és János 1661. mart.25-én I. Leopold ki-

¹⁾ Klein S. Nachrichten von den Lebensumständen der evang. Prediger. II. 73. 14.

²⁾ Ugyan ott.

rálytól régi nemességök megerősítése mellett a czimer vért kék udvarába a nap helyébe fekete egyfejű sast nyertek. ¹⁾)

A két napos czimer a tünan látható ábra szerint következő : a fennálló hadi paizs kék udvarában hármias zöld hegy fölött kiható sugárokkal arany nap ragyog ; a nyílt hadi sisak koronáján az előbbenihez szintén egészen hasonló nap ömlesztí szét sugárait. Foszladék mindkét oldalról aranykék.

A sasos czimer itt láthatólag következő : az egyenes hadi paizs kék udvarában hármias arany bércz fölött aranycsőrű, egyfejű fekete sas szét terjesztett szárnyakkal, jobbra fordúlva, lábaival a két szélső bérczre ereszkedve áll. A paizs fölötti sisak koronáján pedig az ősi czimer arany napja ragyog. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Kristófnak fia I. Lajos öt fiút nemzett, ezek utódai öt vonalra szakadtak : Pál legidősb fiúnak vonala azonnal két fiában Pálban és Gáspárban két ágra oszlott, Pál az úgynevezett *belső-iglai*, Gás-

pár pedig az *igló-dobsinai* ágnek törzse lett ; ennek ifjabb Pál fia után keletkezett még a harmadik az *igló-sáros-nógrádi* ág. I. Lajosnak második és harmadik fia Tóbiástól és Jánostól ezeknek neveit viselő vonalak származtak ; negyedik fia II. Lajos az úgy nevezett *igló-árvai* vonalat alapítá, végre az ötödik fiú a posthumus Zsigmond a *Zabari vonalnak* lett törzsvé. E szerint a két napos Szontagh család öt vonalra s több ágra oszlott.

A család második ikerfelében, vagy is a sasos Pálnak három fia

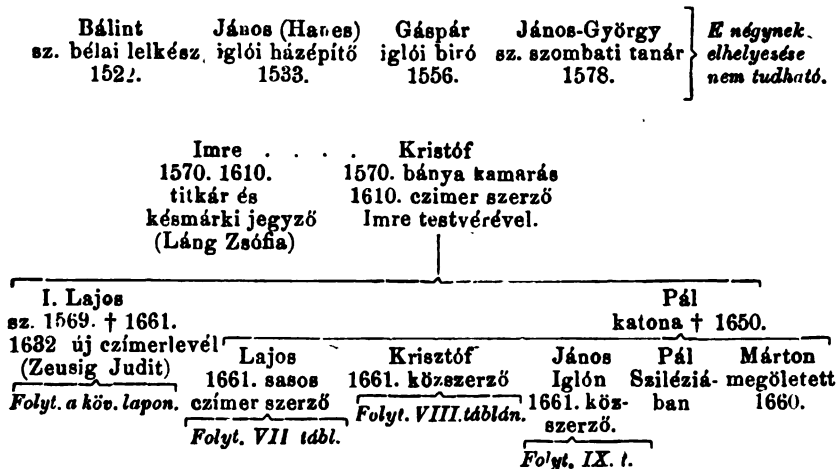
¹⁾ Ezen 1661. mart. 25-én kelt czimeres levélben ezek olvashatók : „Eundem itaque Ludovicum Szontagh etc. qui alias ab antiquo nobilitari praerogativa gavis esse perhibentur, de regiae nostrae potestatis plenitudine et gratia speciali nunc denuo, amissis injuria temporum prioribus privilegiis in coetum verorum nostri regni Hungariae et partium ei adnexarum nobilium duximus cooptandum, adnumerandos et adscribendos.“

Lajos, Kristóf és János által három vonal, és szintén több ág nővé ki magát.

A család a reformatio óta az ágostai vallást követi, és annak Bálint szepes-bélai lelkész ösétül kezdve buzgó hive, tagjai közül többen mint az egyház páratlan buzgalmú védői, pártolói, nem különben mint egyházi férfiak a lelkészségtől kezdve a superintendensi és felügyelői méltóságokban fénylettek, ¹⁾ többen hittudori oklevéllel jeleskedtek, és vallásukért — mint alább említve leszen, a legnagyobb áldozatoktól sem vonakodtak. ²⁾ A polgári pályán ős időktől a bányászat, tudomány, ipar, és főleg a jog terén működve, számos jeles hazafiakat mutattak.

Ezek után lássuk a család nemzékrendét, melyből a következő I. tábla az egész Magyarorszáiban élő nemes Szontagh nemzetségnek öbbs vonalra mikénti oszlását tünteti fel:

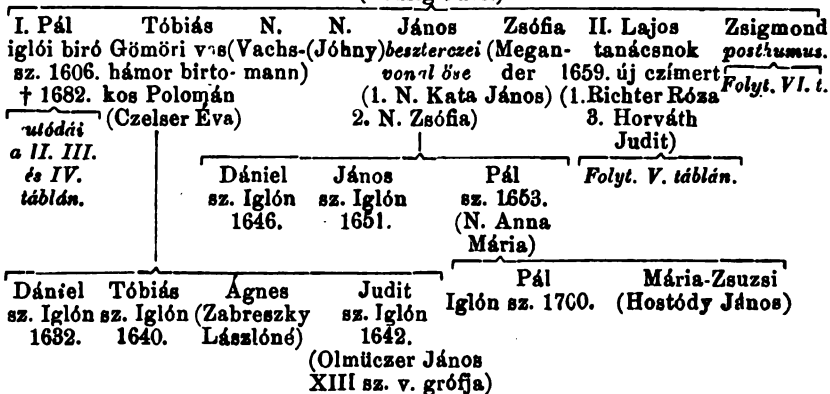
I. tábla.

¹⁾ Ide nem értve a nemzetségnek Németországban vissza maradt vonaliból kitént nevezetes tagjait, kik közül két Kristóf 1690. 1740. két Jeremiás 1692. 1720. Keresztély 1720. Károly Gotlób 1791—1827. superintendensek, hittudorok, egyházi tanácsosok voltak.

²⁾ Budapesti szemle XLVI. XLVII. 464. — Magyarorsz. családai VI. 491. VIII. 209. és M. D. Klesch Treuherzige Wächterstimme. Jena 1679. 4.

I. Lajos, ki az *elbbi lapon*.
sz. 1569. † 1661.
1632. új czímerlevél
(Zeusig Judit)

A táblázat homlokzatán állókról elmondottuk adatainkat; valamint azt is, hogy a családja élén álló Kristófnak két fiától I. Lajostól és Páltól ered az egész mostani Szontagh nemzetségnek napos és sasos czímerű ivadéka.

I. Lajos szül. 1569-ben, mint kereskedő és városi tanácsnok több mint 70 évig hasznosan működött Igló városában; egyházának egyik legfőbbje, és a város temploma újra építésénél e vállalat vezetője és tetemes adakozással létesítője volt. 1632. maj. 18-án II. Ferdinánd királytól az idők viharai közt elvesztett régiebb armális helyébe maga és fiai Pál, Tóbiás, János és Lajos fiai részére új nemesi kiváltság levelet szerzett. Meghalt Iglón 1661. mart. 4-én, kora 92. évében, eltemettetett az általa újjíttatott templomban, hol örökösei mart. 33-án a következő síremléket állíták:

Dem weiland Edelen

Ehrenvesten Herrn Ludovico Sonntag

Dem in Ehren gewesenenen vornehmen Bürger

Und Handels-Herrn in dieser Königlichen

Freyen Bergstadt Igló, welcher im Jahr Christi

MDCLXI. den 4. mart. in XCII. Jahr

Seines Alters auf Christi Verdienste sanft

Und Selig eingeschlaffen ist, — haben

Seine hinterlassene Söhne und Töchter

Dieses Epitaphium zu ewig werenden

Gedächtniss aufrichten

lassen. ¹⁾

¹⁾ E síremlék e század első negyedében helyéből kimozdítottván, töredékei a család tagjai által összeszedetve, nevezetesen a fölírás, mely egy öblös közel 4 láb széles és 3 láb magas táblán aranybetűkkel díszlik, Dobsinára Szontagh Vilmoshoz, az oldal lapok Csetnekre Sz. Ádámhoz, a kőalapzata Iglón Sz. Mihályhoz kerültek és ott őriztetnek.

A hálás egyház község pedig az ő korában emeltetett templom tornyára család czimerét: az arany napot tűzte föl emlékül.

I. Lajosnak fiától I. Páltól tovább terjedt a család, ennek vonalán I. Pál két fiától. II. Páltól és Gáspártól és egyik unokájától Páltól három ág veszi származását.

II. tábla.

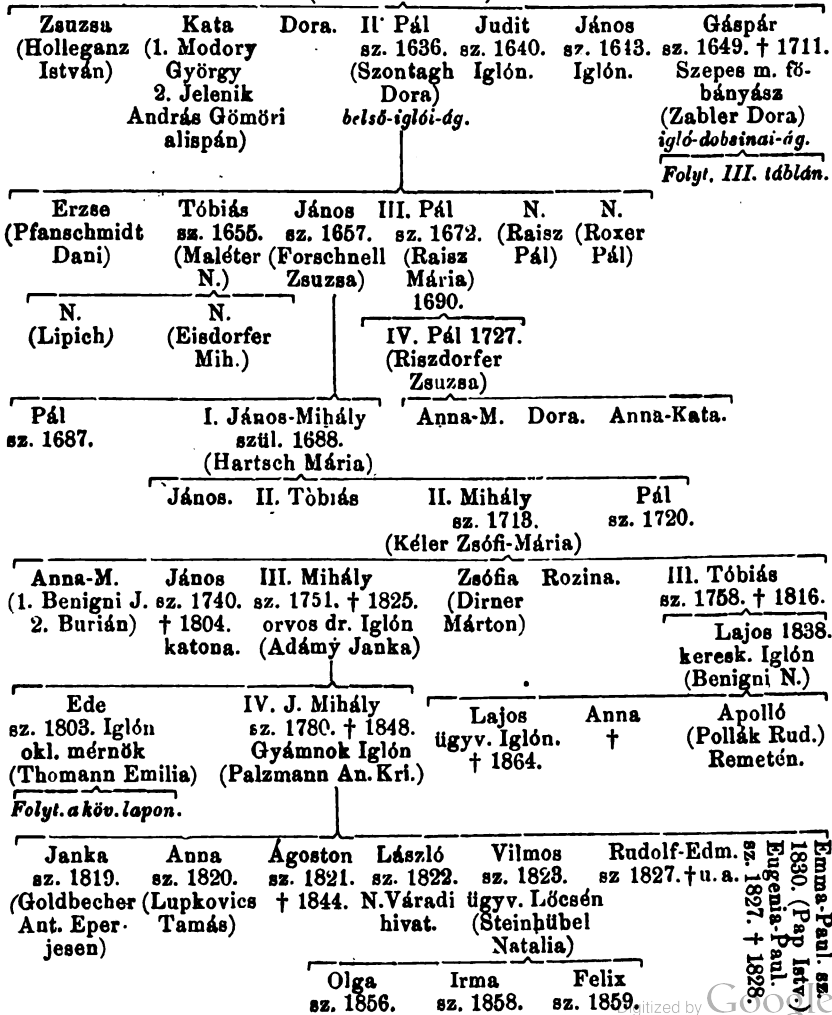
I. Pál vonalán a belső-iglói-ág.

I. Pál, ki az I. táblán.

iglói bíró

sz. 1606. † 1682.

(Grünblatt Erzsé)

Ede, ki az előbbi lapon.
sz. 1803. Iglón
okl. mérnök
(Thomann Emilia)

V. Mihály sz. 1831. vasgyári hiv. (Illés Tullia)	Aurelia sz. 1832. (telegdi Kovács László)	Alvina sz. 1834.	Angusta sz. 1835. + 1887. Reményi 1859.	Kálmán sz. 1837. elesett Ma- reményi 1859.	Olga sz. és mh. 1839.	Titus sz. és mh. 1839—40.	Titus sz. 1841. bányamérnök.	Tekla sz. 1842.	Kornel sz. 1843. gyógyszerész.	Viktor sz. 1844. Cadet.	Erigea sz. 1845.	Mária sz. 1846.	Pál sz. és mh. 1847.	Stephania sz. és mh. 1848.	István sz. 1849.	Paulina sz. 1850.
---	--	---------------------	--	---	-----------------------	---------------------------	------------------------------	-----------------	--------------------------------	-------------------------	------------------	-----------------	----------------------	----------------------------	------------------	-------------------

I. Pál e vonal törzse, szül. Iglón 1606-ban (L Lajos és Zensig Judit szülöktől). Ő volt a XVII. század első felében Szepes és Gömör megyékben a bányaművelők és gyártulajdonosoknak Igló és Kis Veszverés határaiban a főbbike. Ő fedezte fel az iglói határban legelőször a Leuthausen utóbb Johannis-stollna bányát, mely millió pftnál már több tiszta jövedelmet hozott. Mint vallásának buzgó és rendíthetlen híve a vallási üldözések korszakában 1678-ban borzasztó kínokat állott ki, forró szurokkal forrázva, hosszú szakálla égő fáklyával leperzselve, Igló város piaczára a felizgatott nép elé kipelengérezve, majd a város utczáin és árkaiban fel s alá hurczolva akarák kényszeríteni vallása megtagadására; ¹⁾ azonban ő rendíthetlen maradt, és polgártársai őt Igló város főbírói székében tovább is megtarták. Már előbb 1664-ben Rosnyó város ellen, mely azon városban a Szontagh család kőházát vallási üldözések folytán elfoglalta, a szepesi káptalan előtt tiltakozott maga, János, Lajos és Zsigmond fivérei és Grünblatt, Zabreszky, Megander és Olmüczler sógorai nevében is. ²⁾ 1676. sept. 10-én Szepes megye törvényszéke előtt nemességét igazolta. ³⁾ Nejétől rosnyói Grünblatt Erzsébettől hét gyermeket nemzett: II. Pált, Jánost és I. Gáspárt és leányokat: Juditot, Dorát Zsuzsit utóbb Hollegancz Istvánnét, és végre Kátát előbb Modory Györgynét utóbb Jelenik András Gömör megyei alispánját. Neje meghalt 1679. máj. 27-én, ő követte azt 1682. oct. 12-én az iglói temetőbe.

¹⁾ Klesch Dániel: Treuherzige Wächterstimme, Jena, 1679.

²⁾ Szepesi káptalan 1656—67. jegyzőkönyv 488. lap.

³⁾ Szepes megyei levéltár 1676. évi jegyzőkönyv 640. lap.

II. Pál szül. Iglón 1636. (dnica 3-ia trinitatis) 1683—1686-ban előfordúl Zsuzsa, Kata és Dora nővéreivel az atyja I. Pál végrendelete iránti tanuvallatásokban. ¹⁾ 1687-ben, az ő, úgy Lajos és Gáspár részéről Szepes megye az iránt kereste meg Gömör megyét, hogy mivel nevezettek mint országos ajánlatú illető armalisták ezt Szepes megyében fizetik, e tekintetben Gömör megyében meg ne rovatassanak. Neje sasos Szontagh Dóris volt, ettől hat gyermeke lön: Tóbiás, János, Pál és leányok Pfanschmidt Dániel, Raisz Pál és Roxer Pál feleségeik.

János, II. Pálnak sasos Szontagh Dóristól fia, született 1657. (tertia trinitatis). Ennek kassai Forschneller Zsuzsától fia I. Mihály szül. 1688. aug. 31-én, ennek Hartsch Mariától fia II. Mihály (szül. 1712. aug. 5) ennek Kéler Zsófiától: fiai III. Mihály (szül. 1751. jul. 5 én) III. Tóbiás és János és leányai Anna-Mária előbb Benigni utóbb Burián neje, Zsófia Dorner Mártonné, és Rozália.

Lajos szül. Iglón 1733. nov. 17-én (Lajos és Anna-Mária szülőktől) 1753-ban maj. 16-án a jeni egyetemenl iratá be magát, ott 1755-ben theol. dr. lett, és hittani értekezést irt és adott ki. ²⁾ Nagyobbára Németországban működén, utódai ismeretlenek.

III. Mihály (II. Mihály és Kéler Zsófia fia) szül. 1751. jul. 5-én Iglón. Orvosi pályára lépven, 1771-ben a hallei, majd a lipcsei és végre a jeni egyetemen végzett, ott 1774-ben orvostudor lett ³⁾ és vita értekezését ott ki nyomatta. ⁴⁾ Haza térvén, orvosi gyakorlatán kívül mint Igló városánál árva-gyámnok és a szepesi koronai kerületnél mint főpénztárnok és táblabíró működött. Mint növénybuvárt Kitaibel hagyományai is kiemelik. Meghalt Iglón 1825. maj. 5-én. Nejétől besztercebányai Adámy Jankától fiai IV. J. Mihály és Ede maradtak.

IV. J. Mihály (szül. 1780. oct. 8.) Ósei nyomain a bányászatra lépven Selmecezen végzett, és honn Iglón a bányaművelő és ércztermelő több társaság igazgatója lett, a városnál pedig mint árva-gondnok és utóbb tanácsnok szolgált. Nejétől Palczmann Annától gyermekei: Vilmos, László, Ágoston, Janka Goldbecher

¹⁾ Szepesi káptalan 1675—88. jegyzőkönyv 533. lap. és 1686. évi 3. füzet H. betű Nro 11.

²⁾ Commentatio, qua Christi humanae naturae etc. Jenae. 1755. Lásd Cathalog. Bibliothecae Széchenyianae II. 358.

³⁾ Haan Lud. Jena Hungarica pag. 77.

⁴⁾ De Causis Impotentiae etc. Jenae 1774. 4-r. Lásd Cath. Biblioth. Széch. II. 258.

Antalné, Anna Lupkovich Tamásné, és Paulina Pap Istvánné. Meghalt 1848. febr. 19-én.

Ed e (szül. 1803. sept. 23.) okleveles mérnök, szintén Iglón a bányász-társulatok igazgatója, és ott a evang. egyház felügyelője, sőt a városnak polgármestere is. Nejétől Thomann Emiliától öt korán elhalt gyermekén kívül születtek: V. Mihály, Kálmán, Titus, Soma, Viktor, Frigyes, István, Aurélia, Alvina, Augusta, Thekla, Mária és Paulina férjezett Telegdy Lászlóné Debreczenben.

III. Lajos (II. Lajosnak Benigni leánytól fia) hites ügyvéd, 1848-ig a szepesi város kerület jegyzője, utébb magányba vonulva, meghalt Iglón 1864. jun. 27-én. Végrendeletében 2000 frot hagyott özvegy és árva intézetre és iskolákra.

László (IV. Mihálynak Palczmann Annától fia) szül. 1822-ben. Jelenleg N. Várad város hivatalnoka. Testvére

Vilmos (szül. 1823. máj. 22. Iglón) 1845-ben ügyvédi vizsgát tévén, 1846-ban Szepes megye tiszt. aljegyzője, 1848/9-ben Igló főjegyzője. 1860-ban Szepes megyei törv. széki közbiró. Jelenleg ügyvéd Lőcsén. Nejétől Steinhübel Natáliától gyermekei: Olga, Irma és Felix.

V. Mihály (szül. Iglón 1831. jan. 21.) Edének Thomann Emiliától fia. Selmecezen bányász Akademiát végzett; jelenleg Beregh megyében gr. Schönbornnak munkács-frigyesfalvi vas-olvasztó gyárában tiszt. Neje Illés Tullia. Testvére

Kálmán (szül. Iglón 1837. maj. 7-én) mint cs. k. hadnagy 1859-ben Magentanál elesett. Testvére

Titus (szül. Iglón 1841. jan. 10.) a bécsi műegyetemen végz. vén, jelenleg bánya-mérnök. Testvére

Soma-Kornél (szül. 1843. febr. 25. Iglón) okleveles gyógyszerész. Végre Viktor (Győző, szül. ugyan ott 1844. april 19-én) cs. kir. cadet.

III. tábla.

I. Pál vonalán Gáspártól az igló-dobsinai ág.

Gáspár, ki a II. táblán.
sz. 1649 † 1711.
(Zabler Dora)

Erzse	III. Pál	II. Gáspár	Zsuzsa
(1. Kubinyi Gásp.	sz. 1678. † 1726.	sz. 1675. † 1629.	(Schneider
2. Okolicsányi József	gyógyszerész	kir. urbur. s tbiró	Mátyás)
alispánok)	(1. Aisdorfer Mar.	(1. Róth Charitas	
	2. Klesch A. M.)	2. Máriássy Julia)	
	igló-sáros-nógrádi ág.	Folyt. a köv. lapon.	
	Folyt. IV. táblán.		

II. Gáspár, *ki az előbbi lapon.*
sz. 1675. † 1729.
kir. urbur. s tbíró
(1. Róth Charitas
2. Máriássy Julia)

I. Mihály sz. 1701. † 1760. Gömöri főpénzt. 2. Székely Janka)	Zsuzsa sz. 1703. † 1770. Ferencz)	Gáspár sz. Lő- csén 1706. (Jóny Ján.)	Dora III. sz. Eperj. 1707. † 1786. Gömöri követ † 1729 kir. urb.)	Gáspár 2-t. sz. 1711. † 1786. (Czimermann Mária)	Miklós sz. Iglón 1720. † 1729 (Szymienis Per.)	(Szymienis Kar.) Erzse sz. 1724. (Berzeviczy Sándor) Julia † 1750. (Szymienis Per.)	Éva sz. 1726.
--	---	--	---	---	--	---	---------------

Charitas sz. 1734. Rosnyón.	II. Mihály sz. 1735. Rosnyón.	Rákbel sz. 1737. Rosnyón.	Klára 1759. (Okolicsányi György Hunfalván)
-----------------------------------	-------------------------------------	---------------------------------	--

IV. Gáspár sz. 1745. † 1807. táblabíró (1. Justh Éva 2. Pongrácz Róza)	Klára (Czekus Lajos 1753.)	Mária (Merse Zsigm. 1757)	III. Mihály sz. 1742. † 1813. Dobsinán (Kiszely Erzse)	Dora (Görgey János 1768.)	János sz. 1751. † 1825. Csetneken táblabíró. (Fejes Mária)	Ádám sz. 1759. † 1840. Gömöri szbíró Hárkácson. (Bodó Zsuzsi)	IV. Pál.
--	-------------------------------------	------------------------------------	--	------------------------------------	---	---	----------

2-től Vilmos sz. 1776. † 1848. Dobsinán Gömöri számvevő (Langsfeld Anna)	Klára (Dráskóczy Sámuel † 1832. 1798) cs. k. kap.	Lipót sz. 1778.
---	--	--------------------

Folyt. a köv. lapon.

Guszt. Ád. sz. 1793. † 1858. cs. k. kapit.	Ad. Tádé sz. 1759. † 1840. Gömöri szbíró hámty Jozéfa)
--	---

Albert sz. 1823. Gömöri szbíró főjegyző (Torma Anna)	Hermina (Cerva N.)
Zoltán. Béla. Jolán.	

Teréz (Tarcsányi Károly)	Kata (Raisz Samu)	István sz. 1777. † 1859. táblab. s felügy. Ráhón. (Féjérváry Zsuzsi)
--------------------------------	-------------------------	--

Julia (Both Tamás Asgú- ton)	Anna (Okoli- csányi Dénes)	VII. Gás- pár †	Fri- gyes †	Teréz (Kere- pessy Jenő)
--	-------------------------------------	-----------------------	-------------------	-----------------------------------

V. Gáspár sz. 1786. † 1812. Dobsinai jegyző (Lányi Karolina)	Krisztina (Raisz Kerest. mérnök.)	Cheritas (Demian János ev. lelk.)	Jusztina (Kucecz János lőcsei tanár)
---	---	--	--

VI. Gáspár
†

2-től Vilmos, ki az előbbi lapon.

sz. 1776. † 1848.

Dobsinán

Gömöri számvevő
(Langsfeld Anna)

Penthesilea sz. 1819. (ig. Szontagh Dániel kir. tan.)	V. Pál sz. 1821. Gömöri t. ügyész, tbiró, gyár-igazg. (Madarász Paula)	Márton sz. 1823. Dobsinán Pénztárn. (Madarász Karolina)	Boldizsár. sz. 1827. Papirgyár igazgató. (Nikl (Márton Erzse)	Ábrahám sz. 1830. orvos tr. Pesten.	Bertalan sz. 1832. technikus.	László sz. 1836. bánya- igazg. † 1864.
		Emanuel.	Anna.	Gida. †	Margit †	Ilona sz. 1862.
Barnabás. Andor.		Piroska VIII.	Gáspár. Erzsi.	Arauka. † 1850.		

I. Gáspár ezen ág törzse, szül. Iglón 1649. (feria 4. post Dnicam Adventus) I. Pál és Grünblatt Erzse szülöktől. Mint híres bányamivelő, herczeg Lubomirszky Szaniszlótól Lengyelország legfőbb marsalljától és a Szepesség főkapitányától a bányászat emelése érdekében több rendbeli kiváltságlevelet kapott 1686-ban, ezek egyikében Gáspárt mint értelmes és szerencsés ércztermelőt minden hivatal elvállalásától a hatóságok irányában fölmenti, a másokban megadomanyozza az érczgyárak forgalmához szükséges szénégetési joggal az iglói erdőkben háborítlanul, egyszersmind négy évre díjmentesen arany és ezüstnél nemesebb előfordulható érczekre nézve is új bánya szabadalmat nyert. ¹⁾ Bánya telepeinek főbbjei Igló, Dernő és Veszverés községek határában léteztek. Mint buzgó protestans a dobsinai evang. egyháznak 1666 ban orgonát ajándékozott, a tiszolozai egyháznak pedig felszerelését tulajdon költségén eszközölte. Neje Zabelticzi Zabler Dora, Zabler Jóbnak egyetlen leánya volt. Ettől két leánya Erzsébet előbb Kubinyi Gáspár, utóbb Okolicsányi József alispánok neje, Zsuzsa Schneider Mátyásné, és két fia III. Pál és II. Gáspár maradtak, kik, miután atyjok 1711. sept. 22-én meghalt, 1712. jan. 4-én kelt osztály-levéiben tetemes örökségi hagyatékon osztottak III. Pálról, mit külön a sáros-nógrádi ág alapítójáról alább a IV. tábla után leszen emlékezet. Most ez ágnak II. Gáspártól terjesztését lássuk.

II. Gáspár szül. Iglón 1675. jan. 1-én. Ezt bányászati kitűnő ismeretei s az érczgyárak körül üzleti jártassága annyira emelték, hogy királyi urburariussággal bízott meg; és e mellett terjedelmes tu-

¹⁾ E kiváltság levelek eredetben a Dobsinai családi levéltárban állanak.

lajdon bányai vállalatait is hasznosan folytatta. Protestans vallásához ragaszkodásának váltságául 1700-ban 100 aranyat fizetett a Szepesi káptalan pénztárába. Meghalt Kassán 1729. nov. 17-én és ott a nagy templom melletti kápolna sírboltjába temettetett. Első nejétől pongyeloki Róth Charitástól születtek Mihály és Gáspár fiai, és leányai Zsuzsanna Mariássy Ferenczné, és Dorottya jamniki Jóhny Jánosné. Második nejétől Mariássy Juliától lett három leánya, u. m. Julia szülői Syrmiensis Ferenczné, Erzsébet Berzeviczy Sándorné, és Éva Syrmiensis Károlyné, és fia Miklós, ki 1723-ban gyermek korában elhalt. E Gáspár második neje után Lorántffy, Bakos-Petneházy leány jogon a Caetneki uradalom egyik főbirtokosa lett. Egyik fia

I. Mihály szül. Eperjesen 1701-ben. Kezdetben Gömör vármegye táblabírája, utóbb hadi főpénztárnoka, végre 1730-ban föltül vizsgálati törvényszéke előkelő közbírája volt. ¹⁾ 1711. febr. 13-án a rosnyói templomtól elmozdított evangélikusoknak maga házában Berzéthen nyújtott menedéket, hová a prot. hívek azután is egész 1784-ig ²⁾ gyülekeztek. Meghalt Hunfalván 1760. aug. 18-án kora 59 évében. Eltemettetett a Késmárki evang. egyház alá. Feleségei egymás után dobai Székely Klára és Janka nővérek voltak. Gyermekai közül csak első nejétől született leánya Klára ért nagykort, mint Okolicsányi György neje, kivel az a terjedelmes hunfalvi, hozeleczzi és szent-andrási birtokot kapta. Testvére

III. Gáspár szül. Iglón 1711. sept. 8-án. Általános elismert kistünő törvénytudományánál fogva neveztetett ki Gömör megye táblabírájának. ³⁾ Többször mint helyettes alispánja is működött. 1765-ben pedig azon megye orsz. gyűl. követévé választatott, és azt dicséretesen viselte. ⁴⁾ Mint buzgó protestans, 1747-ben gróf Andrássy Ferencz vallási buzgalma ellenében a csetneki és dobsinai evang. egyházak mellett csafoló nyomozásokat eszközöltetett. ⁵⁾ 1743-ban a Gömör megyei esperesség felügyelője lévén, az akkor még két egyház-kerületet képező úgy nevezett 6 királyi város és tiszai superintendentia egybe olvasztatásáról tulajdon indítványát érvényesíteni, és Ambrózy Györ-

¹⁾ Gömör megye 1780. évi jegyzőkönyv. 151. lap.

²⁾ Bartholomaeides C. Gömör 978. lap.

³⁾ Ugyanott 409. lap.

⁴⁾ Gömör megye levéltárában a követi jelentésről végzés 1765. april. 18-án.

⁵⁾ Fabó A. Monumenta historica Evangelicorum II. 168. lap.

gyöt akkori saját egyháza lelkészét az egyesült kerület superintenden-ségül megválasztatni nekie sikerült. A dobsinai evang. egyházban tulajdon költségén oltárt állíttatott. Meghalt 1786-ban. Nejétől Czimmermann Máriától, kivel 1736. Cselsalván kelt egybe, gyermekei lettek: Pál, IV. Gáspár, Mihály, János, Ádám, Klára. Ozékus Lajosné, Mária Sainyei Merse Zsigmondné, Dorottya Görgey Jánosné és Charitas. Ezek közül

III. Mihály szül. 1742. febr. 13-án. Lakott Dobsinán az úgy nevezett „Szott-kerti“ lakában. Mint Gömör és Liptó megye táblabírája és a dobsinai evang. egyház felügyelője ismeretes. A dobsinai egyházban emlékéét fentartja az általa állított keresztelő medencze. Meghalt Dobsinán 1813. sept. 6-án. Nejétől benedekfalvi Kiszely Erzsédtől gyermekei: 1. V. Gáspár utóbb Dobsina város főjegyzője és Lányi Karolina férje, 2. Charitas Demján Jánosné, 3. Jusztina Kopecz János löcsei tanárné, és 4. Krisztina Raisz Keresztély mérnökne volt. Testvére

IV. Gáspár szül. 1745. oct. 6-án. Ez is Gömör és Liptó megye táblabírája és a dobsinai evang. egyház felügyelője volt. Testvéreivel Mihály, János és Ádámmal Gömör, Szepes és Liptó megyében a cigányok állandó megtelepítéséről komolyan gondoskodott, és e végből dobsinai és osetneki birtokaikon egész utcákat építtettek kisebbszertű de csinos külsejű viskókból, hová szegkövácslási köteleességgel és ohajtott eredménnyel számos cigány családot telepítettek. Az így állandó lakhelyhez kötött gyarmat az isteni szolgálatban is földes uraik egyházához ragaszkodván, midőn vallásokról kérdezettek, magokat Szontagh-vallásuaknak lenni vallották, sőt ma sem ritkaság a Gömör megyei nép ajkáról az evang. vallásnak ilyen elnevezését hallhatni. Meghalt IV. Gáspár Dobsinán 1807. június 6-án. Első neje neczpáli Justh Éva (1771.) a második óvári és szent-miklósi Pongrácz Róza (Baán József özvegye) volt. Ez utóbbtól Liptó Nádasfalván születtek gyermekei Vilmos, kiról alább, Lipót, cs. kir. kapitány kiról alább, és Klára a legidősb (szül. 1775) Drákcóczy Sámuelné volt. Testvére

János szül. 1751. maj. 22-én. Gömör megye jeles táblabírája, és a kis-honti evang. esperesség és rossnyói evang. nemzeti iskolának hosszú időn át tisztelt felügyelője. Lakott Ráhn, meghalt Osetneken 1825. oct. 15-én. Nejétől Fejes Anna Máriától gyermekét: István kiról alább, és Terézia Tarcsányi Károlyné és Kata Raisz Sámuelné. — Testvére

Á d á m szül. 1759-ben. II. József császár rendszere után Gömör megye szolgabírája, utóbb a gömöri esperesség, majd a sajó-gömöri evang. nemzeti iskola felügyelője, valamint a megyei életben, úgy az egyházi kormányzat terén páratlan erélyességet fejtett ki. 1802-ben egyik tagja volt azon felső magyarországi prot. küldöttségnek, mely az 1791. évi budai zsinat által kidolgozott evang. egyház törvényeit szentesítés végett a trón elé terjeszté. Gömör megye a keblebeli kereskedelmi vállalatok és vastermelő egyesületek keletkeztét neki köszöni. Meghalt 1840. mart. 17-én Harkácson unokaöccsénél Dráskóczy Sámuelnél. Nejétől bodófalvi Bodó Zsuzsától, kivel 1793. mart. 18-án kelt egybe, Csetncken születtek fiai **G u s z t á v**, és **Á d á m**, kikről alább.

V i l m o s szül. Nádosfalván Liptóban 1776. nov. 6-án. Az 1800 és 1809. évi nemesi fölkelésben Gömör megye seregénél kapitány, utóbb hosszú évek során 29 évig Gömör megye érdemteljes számvevője volt; egyszersmind a dobsinai evang. egyház községnek felügyelőségét viselte haláláig, mely történt Dobsinán lakhelyén 1848. febr. 15-én. Mint kintinő és szenvedelmes kertészgazda 1829. sept. 14-én a bajor frauendorfi kertésztársulat által rendestagi oklevéllel tiszteltetett meg. Nejétől Langsfeld Annától következő hét gyermeke maradt: 1. **P e n t h e s i l e a** Atalanta Leda Ifigenia szül. 1819-ben, neje iglói Szontagh Dániel kir. tanácsos és ker. táblai ülnöknek. 2. **V. P á l** szül. Dobsinán 1821. april. 16-án. Az ügyvédi vizsga letétele után 1840—44. Gömör megye tiszti ügyésze s táblabírája volt, 1844-ben a csetneki réz és vasgyárak igazgatóságát vállalá el; e téren szerzett kintinő avatottságának az irodalmi téren is jelét adá. A tiszai evang. supenrintendenciának jegyzője, és a gömöri ev. esperesség felügyelője, lak. Csetncken. Nejétől Madarász Paulinától gyermekei a táblán láthatók. 3. **M á r t o n** szül. 1823. april. 1-én. Jogi pályája után jelenleg Dobsina város pénztárnoka és a bányaművelésnek is gyakorlója. Neje s gyermekei a táblán láthatók. 4. **B o l d i z s á r** sz. 1827. jun. 9-én. Előbb a jogi pályán haladva, 1846/7 ben Árva megyében esküdt, 1848-ban honvéd, 1850-ben besorozott cs. katona. Innen kiváltva, jelenleg a masznikói papirgyár igazgatója. Neje Ochtinai Márton Erzsé. 5. **Á b r a h á m** szül. 1830. jan. 16-án. 1848-ban honvéd tüzér, honnan mint komáromi capitulans szabadulván, Bécsben az orvosi tudományra adta magát. 1856. maj. 6-án orvos tudori, 1857. mart. 5-én szülész-mesteri, 1857. april. 20-án hasonszenvi r. tagsági, 1867. maj. 4-én sebész tudori okleveleket nyert. Előbb több nagy háznak rendes házi, Pozsony-

ban 1861-ben választott szegénységi orvos, ez utóbbi évi octobertől Pesten egyik jelesb haszonszenvi gyakorló orvos, és itt a torna-egylet egyik fő alakítója. Irt több szakbeli tudományos értekezést is. ¹⁾ 6. Bertalan szül. 1832. febr. 18-án. A bécsi műegyetemen végezve, jelenleg Gömörben mérnök. 7. László sz. 1836. jul. 22-én. A selmezi bánya Academian végzett és már a dobsinai érczbánya igazgatója volt. Meghalt 1864. aug. 24. és ott az evang. temetőben eltemettetett.

Lipót Vilmosnak testvére szül. 1778. Nádosfalván Liptóban. 1800-ban már a Ferdinánd főhgz gy. ezredben kapitány. Az 1806. évi hadjáratban kapott súlyos sebek folytán nyugalomba lépett, és sokáig Bécsben előkelő ismeretségi körben élt. Utóbb Dobsinán lakott. Meghalt Rosnyón 1832. febr. 3-án nőtlennül, és ott temettetett.

István (Jánosnak Fejes Máriától fia) szül. 1777-ben. Korának nevezetes jogtudósa és Gömör megyei táblabíró. A kishonti evang. esperesség buzgó felügyelője volt, és a rima-szombati evang. egyház és paplaknak felépítésénél egyik bőkezűbb adakozó. A rima-brezói vastermelő társaság igazgatóságának tevékeny tagja. Meghalt Ráhón 1859. dec. 8-án és ott temettetett. Nejétől komlós-keresztesi Fejérváry Zsuzsannától gyermekei közül VI. Gáspár és Frigyes korán elhaltak; leányai Júlia Both Tamásné Asgúthon, Anna Okolicsányi Dénesné Rima-Bányán, Teréz Kerepesy Jenőné Csetneken.

Gusztáv-Aldolf a híres magyar bölcész szül. Csetneken 1793. april. 9-én. Elvégezvén a jogot, és már törvény gyakorlónak lévén, 1813-ban katonai pályára lépett, mely téren a francia háborúban is részt vévén, 14 évet töltött főhadnagyságig emelkedve. Már ez időben a tudományos irodalommal foglalkozván, 1832-ben a m. akademiának tagjává választatott. 1836-ban kapitányi ranggal nyugalomba lépett, és lakását előbb Rosnyón és Miskolczon, majd utóbb véglegesen Budapestre tévé, és szenvedelmee dinnyészete mellett magát egészen a tudományos, kiválólag pedig a bölcészeti szaknak szentelé. 1839-ben a m. akadémia rendes tagul választotta. Számos irodalmi művein kívül, mint bölcészeti író e nemben kiadott önálló művei a „Propylaeumok“ stb. által, úgy jeles értekezései nevét irodalomtörténetileg nevezetessé tévék. Mint író, mint ember s hazafi általában a kitünők sorába tartozott. Meghalt Pesten 1858. jun. 7-én. Elfemettetett a kerepesúti katonai

¹⁾ Lásd Sitzungsberichte der kais. Akademie der Wissensch. 1856. — Mediz. Wochenschrift. 1855. 57. — Zeitschrift des öst. homeopath Vereins 1857. Zechrift. f. homeop. Klinik. 1859. Verhandlungen des Vereins für Naturkunde zu Pressburg. sth.

temetőben, sirja fölé az akadémia, gazdasági egyesület s rokonai egyesülten díszes emléket állítottak. Képe az Akadémia termében felfüggesztetett. ¹⁾ Testvére

Ádám-Tadé szül. Csetneken 1794. nov. 2-án. Egykor Gömör megyének 1819-től a ratkói járásban, 1823—27. a serki járásban szolgabírája, utóbb özv. gróf Steinleinné jószágkormányzója. Meghalt 1830-ban Szászdon Hont megyében. Nejétől Abrahámy Józsefától gyermekei: Hermina Cerva Sándorné és Albert, ki 1823. született. Az ügyvédi vizsga letétele után Gömör megye jegyzője, 1845-ben al-, 1848—50-ben főszolgabírája. Majd ismét 1861-ben azon megye főjegyzője volt. A sajtó-gömöri nemzeti iskola felügyelőségét viseli. Lakhelye Királyi helység Gömörben. Nejétől Torma Annától gyermekei a táblán láthatók.

E nevezetes ágból megemlítendő még a XVII. századbéli vallási üldözések korából az eszélyes és buzgó nő Szontagh Erzsébet I. Gáspárnak Zabler Dorától 1671-ben született leánya. Nagyatyjának Pálnak, úgy Róth, Czimmermann, Czauner, Absolon stb. sógorainak kinosztatásait többnyire tulajdon tapasztalásából tudván, elhatározá magát rokonai további megvédésére a vér ontó Caraffát megkérlelni, e célra módos szülőtől tíz ezer ftot eszközölvén ki, ²⁾ azt 1687-ben aug. hóban maga személyesen mintegy vérváltságul kézbesíté a vérontó tábornagynak, melynek következtében a Szontagh család egész rokonsága és ezzel Árva, Liptó megyék egy nagy része megmenekült az eperjesi kegyetlen kinosztatástól. Első férje Kubinyi Gáspár Liptó-Nagy-Olasziban, a második Okolicsányi József Árva megyei alispány Mokrágyon, kik a nejük által lefizetett váltságdíj folytán nem kevésbé hatottak oda, hogy a nevezett megyebeli evangélikusok Caraffa kegyetlenségeit kikerülték. Végre Árvában a pestis dühöngésekor pénz kölcsönzéssel segíté a szenvedőket.

Következik e vonalon ifjabb Pál ága.

¹⁾ Lásd életrajza Ujabb ismeretek tára VI. k. 807. Magyar Irók életrajza. I. k. 464. stb.

²⁾ Magazin für Geschichte, Statistik und Staatsrecht der oest. Monarchie Götting. 1806. II. 27. — Budapesti szemle. XLVI. 464. és e munka VI. köt. 491. VIII. köt. 209.

IV. tábla.

I. Pál vonalán Gáspár fiától III. Páltól az igló-sáros-nógrádi-ág.

Gáspár, ki a III. táblán,
sz. 1649. † 1711.
(Zabler Dora)

III. Pál, ki a III. táblán.
sz. 1673. † 1726.
gyógyszerész
és birtokos

(1. Aisdorffer Anna M.
2. Klesch A. Zsuzsanna)

II. Gáspár stb.
az igló-dob-
sínai-ág
törése a III. táb.

Dora Erzse pestisben (Jóhny † Tobiás)	Róza I. Sámuel (1. báró sz. 1704. de Bois † 1765. de Valler orvos doctor 2. Braumüller Eperjesen katonatiszt) (Halligansz Anna-Róza)	IV. Pál jesuita. Márton)	Anna-M. (Schober Márton)	2-t. János-Lajos (Beer Zauzi)
---	--	--------------------------------	--------------------------------	----------------------------------

János-Gáspár
(B. Spilényi Karolina)

M. Erzse (Ganczaugh Pál)	Zsuzsa (Rauentz Frigyes)	Éva-Róza (Tomáry Márt.)	II. Sámuel sz. 1736. † 1822. Superintend.	Mihály sz. 1738 † 1822.	Anna-Mária (Weiserné Rosnyón)
--------------------------------	--------------------------------	-------------------------------	---	-------------------------------	-------------------------------------

Jogkormányzó
(1. Okolicsányi A. Mária
2. Gedey Janka)

I. István
sz. 1779. † 1851.
fejed. ndv. tan.
lak. Szécsény.
(Veres Anna)
mh. 1859.)

Lajos
sz. 1782. † 1848.
jogkorm.
(róseneggi
Wekker Anna)

III. Sámuel
sz. 1788. † 1842.
ur. ügyész Eperj.
(Mártonffy Janka)

Albert
sz. 1818.
ügyv. Miskolcz.
(Dubraviczky
Julia)

Zsuzsi
sz. 1820.

(Sarlay János
tanár)

Gusztáv
sz. 1826.
tüzér főhadn.
(Párniczky
Fáni)

Tamás. Mfklós. Aranka.

Janka sz. 1807. † 1859. (Kheberich Pálné)	IV. Sámuel sz. 1810. lak. Brüssel. (1. Szontagh Antonia) 2. Sréter Éva)	Mihály sz. 1814. †	Erzsi sz. 1816. (Tolnay János)
--	---	--------------------------	--------------------------------------

1-től Tivadar sz. 1832.
(Szontagh Blanka)

Ágnes
sz. 1861.

Sára
sz. 1862.

Antal
sz. 1864.

†

Mária
sz. 1812.
†

Antonia
sz. 1810.
(Szontagh Sámuel
elvált)

Ferencz
sz. 1814.
volt nógrádi
szabiró.

(Darvas Ágnes)

V. Pál
sz. 1820.
v. városi követ 1847.
lak. Horpács.

II. István
sz. 1839.

Blanka
sz. 1841.
(Szontagh Tivadar)

Mária
† 1851.

Ágnes
sz. 1857.

Ez ág törzse III. vagy ifjabb Pál, I. Gáspárnak Zabler Dorotytától 1673-ban született fia. Igló városában mint bányatulajdonos, Bártfa és Eperjes városában mint gyógyszerész és földbirtokos ismeretes. Meghalt Eperjesen 1726. majus 28-án. Kétszer nősült, első neje ns. Aisdorfer Anna-Mária, a második Klesch Anna-Zsuzsanna volt. Az elsőtől születtek gyermekei: 1. Dora, mh. pestisben, 2. Erzsébet, jamniki Jóhny Tóbiásné, 3. Róza előbb báró de Bois de Valler, utóbb Brauntmüller katonatisztnek neje, 4. I. Sámuel, kiről alább, 5. IV. Pál jesuita, 6. Anna-Mária Schober Mártonné; a második házasságból: 7. János-Lajos Beer Zsuzsei férje, és 8. János-Gáspár, báró Splényi Karolina férje, kiknek részére atyjok 1723. oct. 27-én kelt végrendeletében tetemes vagyont hagyott.

I. Sámuel szül. 1704. A német egyetemeken tanult 1727—31-ben, ez utóbbi évben a Hallei egyetem előtt orvosi tudóságra emeltetett, és „De Metastasi Morborum“ (nyomt. Halle 1731.) értekezett. Mint Eperjes városa fő orvosa 34 évig szerencsés eredményel működött. Meghalt ott 1765-ben és ugyan ott april. 21-én eltemettetett. Nejétől nemes Halligansz Rózától négy leánya és két fia II. Sámuel és Mihály maradtak.

II. Sámuel Eperjesen szül. 1736. febr. 26-án. Miután Eperjesen és végre Pozsonyban iskoláit bevégezé, 1760-ban a kormánytól kiadott útlevel mellett előbb az altdorfi, utóbb a jeni egyetemeken a hittan rendes hallgatója lett. Ezután a göttingeni egyetem látogatásától a kormány visszahívó rendelete folytán elűtettvén, haza tért, és a szakmájához tartozó nevelési téren báró Podmaniczky László és József vezetőkje lön 14 éven át a hazai és német fő iskolákban. 1776-ban a Kassai evang. német egyházközség lelkészeül hívatott meg, és miután időközben még is a Göttingeni egyetem előadásait hallgatá, onnan vissza térvén és dec. 16-án felszenteltvén, advent 4. vasárnapján Kassán hivatalába beiktattatott. Itt működött 1806-ig, midőn e hivataláról leköszönt. Időközben 1791-ben a pesti zsinatnak egyik kitűnő tagja volt. Végre 1807-ben Superintendensnek választott, és april. 27-én beiktattatott. ¹⁾ 1817-ben a göttingeni egyetem

¹⁾ „Sermones occasione electionis et inaugurationis Reverendissimi Dni Samuelis Szontagh Districtus Tibiscani A. Evangelicorum Superintendentis.“ Eperjesini 1807. — Amici Cassovienses viro Dei Reverendissimo etc. Samueli Szontagh etc. gratulabundi exerant. Cassoviae 1808. — És Oratio impedita salutis Evangelicorum in Hungaria sincere recensens. Auctore Joan. Fejes.

hittani tudori oklevéllel tisztelte meg. Meghalt 1822. jul. 7-én, kora 86 évében Eperjesen, és ott az általa alapított sírboltba eltemettetett. Összes vagyonát az evang. egyház anyagi felsegíllésére fordítá. Ő szerzé azon telkét, melyen 1804. máj. 8-án a kassai ev. egyház alapja megvetetett; tőle ered a tiszai evang. egyházkerület pénztára, tőle az elemi tanítók és ezek özvegyei gyámalapja, valamint a szerencsétlen és szűkölködő egyházak segedelmi tőkéje is. Ő alapítá ama 60 pfnyi ösztöndíjt, mely a német egyetemeken hittanhallgató magyar ifjak egyikének szánva van. A fancsali ev. egyházat orgonával látta el. És ezeken kívül még más 13,000 forintra menő kegyes alapítványok is tőle származnak. Dolgozatai közül szószéki beszédein kívül említést érdemel. „Occasionalia Chronostica és Epigrammata“ című kéziratának egy kötete. Testvére

Mihály szül. Eperjesen 1738. aug. 4-én. Jelesül bevégzett jogi folyam és ügyvédi vizsga után 1765-ben gr. Amade Thadé r. ügyésze, majd hamar herczeg Eszterházy Miklósnak előbb a véglesi, utóbb a bujádi uradalmában r. ügyésze, végre a herczeg uradalmi jog-igazgatója, és midőn hsz Eszterházy Miklós az Edelstetteni uradalom megvétele által a német birodalom fejedelmi herczegének sorába lépett, ennek udvari tanácsossává neveztetett ki. Az 1790. évi országgyűlésen mint b. Calisch János képviselője vett részt, 1792. és a köv. években a budapesti evang. egyházközség felügyelőségét viselvén, az 1811. évi egyetemes ev. gyűlésen 500 ftal járult az evang. iskola segedelmi alapjához. Nógrád megyében szép birtokokat szerzett, melyeket utódai jelenleg is birnak. Meghalt 1822-ben. Első neje Okolicsányi Anna Mária, a második Mesko János özvegye gedei Gedey Janka volt. Az elsőől maradt csak három fia: István, Lajos és III. Sámuel. ¹⁾

István szül. 1779. febr. 3-án. A törvényes pályát dicsőretekkel végezvén, előbb hsz Eszterházy r. ügyésze, majd gróf Forgách József és hsz Koháry Ferencz uradalmak igazgatója, végre pedig Szász-Coburg Góthai Ferdinánd fejedelmi hsz magyarországi uradalmainak főigazgatója lett és 1827. febr. 1-én Szász Coburg-góthai Ernő fejedelmi hsz által udvari tanácsosul neveztetett ki. 1828. nov. 9-én a fejedelmi ház által nyugalmazva lön, de azon megkülönböztető megtiszteltetéssel, miszerint a m. uradalmak úriszéki elnökségét a fejed. hsz részé-

¹⁾ Kik Nógrád megyétől 1886. jul. 15-én 1088. sz. a. kaptak nemesi bizonyítványt.

ről továbbá is ő vigye. Páratlan eszélye és erélyessége úgy a megyei életben, mint főleg pedig azon kívül is az ország minden hatóságainál és intézeténél jótévő és hatályos befolyással birt. Örökségét maga is szerzeményekkel gyarapította. Meghalt 1851. sept. 11-én lakhelyén Szécsényben és 15-én a családi sírboltba Szirákon eltemettetett; hová őt özvegye Verees Anna 1859. majus 4-én követte. Gyermekai következők:

1. Mária sz. 1812-ben. Meghalt hajadonan.

2. Antonia szül. 1810-ben, unoka testvérének Szontagh Sámuelnak első elvált neje, Sz. Tivadarnak édes anyja.

3. Ferencz sz. 1814-ben febr. 27-én. Az ügyvédi vizsga letétele után 1836—1842. Nógrád megye alszolgabirája, 1849 ben egy ideig főszolgabíró volt. Szép birtoka kezelésében, melyre néa ve még ifju korában 1834/5-ben a magyar-óvári gazdaszati intézetben készült, mint kiténő gazda ismeretes. Lak Lapujtón. Nejétől nagyréti Darvas Ágnestől egy fia István és két leánya Blanka (kétszeresen unokatestvérének Szontagh Tivadarnak neje) és Ágnes él, mint a táblán láthatni.

4. Pál szül. 1820. sept. 11-én. Jelesen végzett ügyvédi vizsgája után kora ifjuságában 1842-ben Nógrád megye szolgabirája 1847-ig, a midőn le mondván, mint Libetbánya sz. kir. város követe vett részt az utolsó pozsonyi országgyűlésen. 1848-ban Bécsben a magyar külügy ministeriumnál fogalmasó, utóbb Bém tábornoknak Bécsből kimenekülése előmozdításával vádoltatván, két évi vasra elítélt várfogoly Csehországban, honnan azonban 1850. jul. 27-én kelt császári kibocsátvány mellett megszabadulván, nem sokára birtokára Horpácsra telepedett. A politikai pályára alapos és kiterjedt készütsége nek, valamint előbb a polgári és egyszersmind az irodalmi téren, úgy jelenleg a viszonyok jelen állásában főleg az evang. egyházi egytetemes gyűlésen és azon kívül is fényes jelét adván, általában mint a hazai intézeteknek anyagilag is hő pártolója ismeretes.

Lajos szül. 1782. febr. 8-án. A jogi pályát, és egyszersmind az idelsburgi gazdasági intézet tanfolyamát is vizsgatétellel bevégezvén, előbb hsz Eszterházy urodalmi igazgatoságánál titoknok, majd 1806-ban ugyan ott uradalmi igazgató, 1818-ban gr. Erdődy József urodalmi és jogigazgatója és több megye táblabirája volt, általános tiszteletet aratva mindentűt. Meghalt Eperjesen 1848. nov. 14-én, és ott a családi sírboltba eltemettetett. Mint az egyház ügyének buzgó előmozdítója, Trencsin megyei Kohanóczi birtokán az egyház felügyelőséget is vitte,

és ott a lelkész fizetését 400 ft. alapítványával gyarapította. Nejétől roseneggi Wecker Annától a táblán látható négy gyermeke közül fia

IV. Sámuel szül. 1810. maj. 29-én Zólyom megyében Nagy-Szalatnyán. 1831-ben ügyvédi vizagát tévén, nógrádi megyei Kis-Szalatnyai pusztai birtokára telepedett, és 1842-ben Nógrád megye fő úti igazgatójává választatott, az maradván 1843-ig. — 1848 ban az eperjesi nemzeti őrség parancsnokának segéde, majd honvéd kapitány, utóbb a nagyváradi forr. véisztörvényszék közbirája, végre a 13. huszár ezred őrnagya, és kormányzói hadiosztalyi titkára. A fegyver letétel után Aradon várfogoly, a cs. hadi törvényszék elé állítva, azonban 1849. nov. onnan kiszabadult, de 1850. jan. 1-én ismét a pesti cs. k. hadi törvényszék elé idéztetvén, mint meg nem jelenő, halálítéletben marasztaltatott. Ő az alatt, mint külföldre menekült, végre Brüssellebe telepedett. 1862. aug. 31-én Pesten megjelenvén, maga bejelentése után ismét letartóztatott, azonban nov. 19-én megkegyelmezés mellett kiszabadult. Mint a Richefőle bankárház ügynöke jelenleg a Vág völgyi vasút érdekében működik. Első, elvált nejétől Szontagh Antoniától fia Tivadar (szül. 1832. jul. 1.) Iskolai végestével a m. óvári intézetben a gazd. tanfolyamot is bevégezve, jelenleg mint nős, gazdasággal foglalkozik; gyermekei a táblán állanak. IV. Sámuelnek második neje szandai Sréter Éva öavegy Dubraviczkyne, kitől gyermekei nincsenek.

III. Sámuel (Mihálynak harmadik fia) szül. 1788. febr. 15-én. Miént okleveles ügyvéd gr. Forgách József s mások r. ügyésze volt 33 év során. Az országgyűlésen mint gr. Zichy és b. Lusénszky képviselője vett részt. A felső m. országai bányászati társulat r. tagja, s Eperjes és Kassa sz. k. városoknál ez ügyben képviselője, a felső kermenczei és ránci evang. egyházak felügyelője s több megye táblabirája volt. Meghalt rozgonyi birtokán 1842. april. 6 án, eltemettetett Eperjesen a családi sírholban. Nejétől Mártonffy Jankától gyermekei: Albert, Zsuzsi Sarlay János szarvasi ev. tanár neje, és Gusztáv maradtak. Ezek közül:

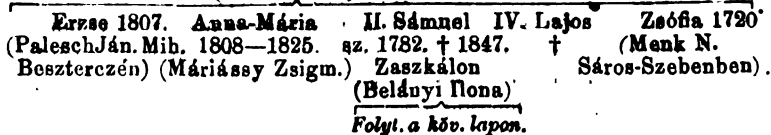
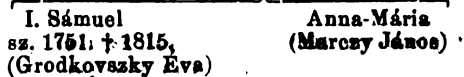
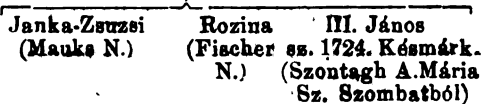
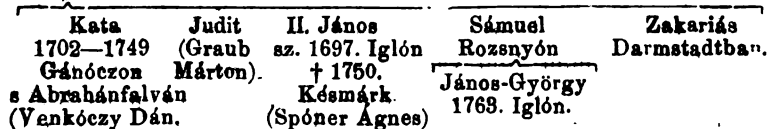
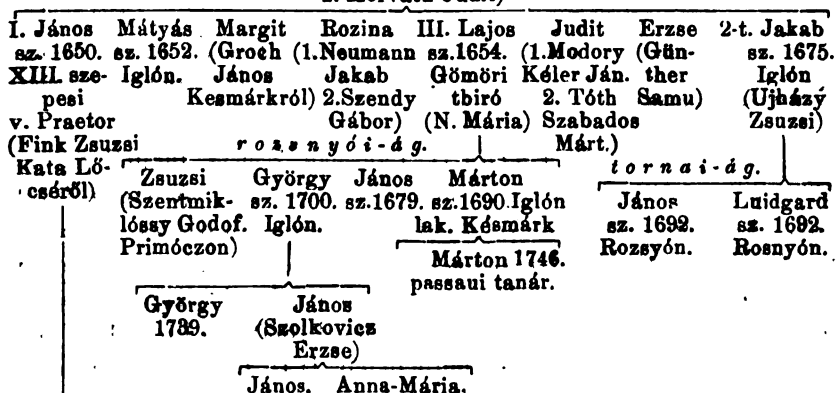
Albert szül. 1818. nov. 7-én. Okleveles ügyvéd, 1841—48-ban hzg Esterházy urod. gúsz. 1847—1855: az osdi vasgyár pénztárnoka, 1860/1-ben Borsod vármegye aljegyzője volt. Jelenleg lak. Miskolcson. Nejétől Dubraviczky Juliannától gyermekei a táblán láthatók.

Gusztáv szül. 1825-ben: A katonai pályáról mint a 7. sz. tüzérezredben hadnagy vissza vonult. 1866-ban nőül vette Tótyórk-ről Párnicsky Francziskát.

V. t á b l a.

II. Lajos vonalán fiaitól Jánostól az iglói-árvai ág, III. Lajostól a roznyói, Jakabtól a tornai ágakkal.

II. Lajos, ki az I. táblán.
senator Iglón
1659. újított czímer-
levél szerzője
(1. Richter Róza
2. Horváth Judit)

II. Sámuel, ki az előbbi lapon.
sz. 1782. † 1847.
Zaszkálon.
(Belányi Ilona)

III. Sámuel sz. 1806. † 1855. Oláhországban (Burgh Erzse)	János-Mih. sz. 1807. †	Dániel sz. 1809. kir. tanács ker. t. üln. (Szontagh Penthesilea)	Anna-M. sz. 1810. †	Károly sz. 1812. †	Julia sz. 1814. (fancsali Joob Pál) Cser- notán Baranya v.	János sz. 1816. †	Máté sz. 1818. †	Mátyás sz. 1820. mérnök Baranya uti igazg. v. Csobokán (Madarász Hermina)	Pál sz. 1822. Árva v. 1861. (Lilge Zsuzsi)	Mihály sz. 1823. †	Zsuzsi sz. 1847.	IV. Sámuel sz. 1848. Zaszkálon.
Geiza sz. 1841. akad. festész.												
Ilona sz. 1839. A.-Kubinban. jogász.	Szaniezló sz. 1841.	Miklós sz. 1843. orvos tan.	Móricz sz. 1845. tűzér.	Livia sz. 1847.	Dónát sz. 1848.	Húgó sz. 1850.	Anna sz. 1855.					

Ez ág törzse II. Lajos (I. Lajosnak Zeusig Judittól fia) az 1632. évi czimeres levélben befoglalt közös szerző. Azonban 1659. nov. 12-én ama czimeres levelet I. Leopold királytól ő újra megerősítetése fiai I. János és III. Lajos neveikre is, és így ágának mintegy különfejévé vált. Ezen újabb megerősítő cz. levél világosan tartalmazza a családnak *iglói* előnevét, és e ns. levél 1660-ban Liptó, 1667-ben pedig Turócz vármegyében is kihirdettetett. ¹⁾ II. Lajos a felső m. orsz. banya művelők és kereskedőknek korában egyik főbbike volt. ²⁾ 1669-ban Csetneken is közbirtokosnak olvassuk, ³⁾ mint ilyen Pál testvére és Tóbiás testvérének leánya Ágnes között osztály kiegyenlítés eszközölt. 1675-ről mint Igló város tanácsnoka szerepelt, és innen „Senator” melléknév ragadt rá és családjára. ⁴⁾ Első neje ns. Richter Róza, kitől négy leánya és három fia I. János, Mátyás és III. Lajos maradtak, második nejétől Horváth Juliától lett fia Jakab.

I. János sz. Iglón 1650. sz. háromság 15. vásárnapja után aszerdán. Iskolái befejeztével az Iglói határban neki osztályképen jutott ősi

¹⁾ Liptó várm. 1660. évi Protocol. Sz. György ünnepe utáni 8-dik napon: Turócz megyében 1667. Protocol. XVI. köt. 181. lap.

²⁾ Az 1659. évi nemes levél mondja: *consideratis Ludovici junioris Szontagh de dicto Igló ect. quae ipsi ect. pro locorum et temporum varietate praepremis vero ad cameras nostras montanas et in promotione commercii fideliter exhibuerunt etc.*

³⁾ Gömör megyei Protoc. 1669. évi 486. lap.

⁴⁾ Szepesi káptalan 1643. évről protocol. pag. 104. — Gömör várm. jegyzőkönyv 1669. évi 486. lap. és 1686. évi 73. lap.

bánya birtokok mivelését vette át. Ekkor a Szontagh család bánya és ércz-termelési telepei Kis-Veszverés, Dernő, Hosszúrét, Csetnek és Dobsina Gömör és Szepes megye területeire terjedtek. Szerencsés vállalatai és a szepesi szász nép előtt tanusított közügyi buzgalmánál fogva a XIII. szepesi városoknak is helyettes főnöke (Praetor) lett. Nejétől Lőcséről nemes Finck Zsuzsa Katától három fia maradt: Sámuel, ki Rozsnyóra, Zakariás, ki Darmstadtba telepedett, és II. János, ki honn maradt, és két leánya Kata és Judit, mint a táblán láthatók. Testvére

III. Lajos szül. Iglón 1654. (Dnica Exaudi). Őt 1722-ben Gömör megye táblabírájának olvassuk. ¹⁾ Nejétől N. Máriától gyermekei Zsuzsanna, György, János és Márton Iglón születtek, és a rozsnyói ágat alapíták. Ezek közül nevezett Mártonnak fia II. Márton, ki 1746-ban a jeni egyetemen tanult, ²⁾ Passauba tanárnak meghívotván, ott maradt; utódai, valamint nagy bátyjának Zakariásnak, ki Darmstadtba telepedett, ismeretlenek. I. Mártonnak testvére György nemzé Györgyöt, ki 1739-ben Jenában tanult. ³⁾

Jakab (II. Lajosnak Horváth Judittól, fia) szül. Iglón 1675. jul. 25-én. Nejével Ujházy Zsuzsannával két fiát nemzett: Jánost szül. 1692. oct. 23. és Ludwigardot szül. 1695. jul. 6-án, kik a tornai ágat képezik.

II. János (I. Jánosnak Finck Zsuzsától fia) szül. 1697. oct. 19-én Iglón. Festőségre adván magát 1712-ben Késmárkon, 1719-ben Rozsnyón, utóbb haláláig 1750. aug. 15-ig Késmárkon lakott. Neje volt Ágnes, Spóner Bazil leánya, ez utóbbinak és általa Késmárki utódai kezébe jutott II. János arcképe, melyen ily körirat olvasható: „Grosus Joannes Szontagh de Igló natus anno 1697-die 19. octob. Igloviae, delegatus antistes rei evangelicae inter Saxones scepusiacos“, miből az evang. vallás iránti lelkészszerű buzgalmára következtethetni. A táblán látható két leánya ⁴⁾ maradt és egy fia

III. János, ki Késmárkon szül. 1724. dec. 15-én. Atyja iparágának folytatója 1770-ig Késmárkon ⁵⁾ utóbb Sz. Szonbathelyen. ⁶⁾ Midőn 1764-ben a tized megtagadása végett a felsőbbi helyről indított

¹⁾ Gömör várm. jegyzőkönyv. 1722. évi 273. lap.

²⁾ Haan, Jena Hungarica pag. 62.

³⁾ Ugyan ott 59.

⁴⁾ Késmárk város Házadásvevési jegyzőkönyv 1759. aug. 3-ról.

⁵⁾ Ugyan ott 1770. jun. 28. napról.

⁶⁾ Szepes Szombati Házadásvevési jegyzőkönyv. 1770. jan. 8. 803. lap.

nyomozás folyt, sokat szenvedett azon okból, mert ő egy ótalmi levéllel birt gróf Brühl Henriktől a szepesi kerület akkori főkapitányától, ki az evang. vallásuaktól szedett papi tizednek nem volt barátja. Megtisztetései közé tartozott, hogy a szepesi lándzsás csapat vezetője volt. 1748. febr. 26-án nélkül vette Szepes Szombatból Szontagh Anna-Máriát, kitől egy leánya, és egy fia I. Sámuel maradt.

I. Sámuel szül. Késmárkon 1751. jul. 29-én. Atyjának ipar vállalatában utóda, egyszerűmind Szepes megyei Tóthfalu, Krig és Dravec helységben közbirtokos. 1780—1799. Szepes-Szombathelyen, ¹⁾ utóbb Késmárkon és Tóthfaluban székel. Meghalt Eperjesen 1815. nov. 10-én. Nejétől ns. Grodkovszky Éva-Rozinától a táblán álló három leánya és két fia: a korán elhalt IV. Lajos és II. Sámuel maradtak.

II. Sámuel szül. Sz. Szombathelyen 1782. jul. 28-án. Kezdetben gyógyszerész, utóbb festő. Árva megyében Zászkal helységben birtokot szerezvén, 1804. aug. 19-én nélkül vett ns. Belányi Ilonával oda telepedett, és ott halt meg 1847. april 15-én. Mint köztisztviselő és bizalomban álló többször a zászkaali közbirtokosságnak teljhatalmú igazgatóságát viselte. Nemességét Árva megye előtt 1835. jun. 30-án kihirdetteté. Tizenegy gyermeke közül a többi¹⁾ korán elhunyván, csak leánya Julia, ki fancsali Jóob Pálhoz ment nélkül, és négy fia II. Sámuel, Dániel, Máttyás és Pál éltek túl.

III. Sámuel szül. Zászkalon 1806. jan. 20-án. A pesti egyetemenél 1829-ben gyógyszerészi szigorlat után oklevelet nyervén. 1831-ben Oláhországban, előbb Bukurest, utóbb Kalarasba telepedett. Itt az orosz hadak által gyógyszerertárával együtt Szilisztriába hurczoltatott, és az orosz beteg hadi legénység ápolására szorítottatott. 1832-ben onnan megszabadulván, Pitesten telepedett meg, és Bukurestben Burgh Erzsébetet nélkül vette. 1840-ben haza térvén Liptó-szent-Miklóson vett gyógyszerertárat, itt töltött ideje alatt született fia Geiza 1841. sept. 18-án. 1842-ben visszatért Oláhországba és az Oltmelléki Rimmikben végképen megtelepedett. 1850-ben ott ausztriai cs. k. ügynöknek és Rimmik állomási sztarosztának is kineveztetett. Ott élt haláláig, míg 1855. jan. 9-én az ott dühöngött forroláz áldozata lett. Eltemettetett a helybeli temetőben. Fia a bécsi cs. festész Akademián tanúl.

Dániel szül. Zászkalon 1809. jan. 3-án. Sáros Patakon a híres

¹⁾ Ugyan ott Házadásvévesi jegyzőkönyv 1790. évi 1035. és 1797. évr. 1085. l.

Kövy alatt 1829-ben bevégezvén a jogi tanfolyamot, 1830/1-ben Árva megyénél, az eperjesi ker. táblánál, a kir. Kuriánál, és az országgyűlésen gyakornokosodván, 1832. april. 4-én ügyvédi vizsgát tett, és azóta, sőt 1830. jul. 31-én már mint Árva megye aljegyzője a hivatalos pályát megkezdve, tiszti-ügyéssi, főszolgabírói minőségben 1849-ig Árva megyénél hivataloskodott. 1850—61-ig mint Árva megyei törv. széki közbíró, majd urbéri törvényszéki elnök Trencsinben, majd megye törvényszéki elnök Árva-Liptó-Turóczban. 1861-től pedig a Dunán innen kir. kerületi ítélő tábla közbirója mostanig. 1861. mart. 29-én pedig m. kir. tanácsosi címmel is feldiszítetett, a kinevezési oklevélben foglalt azon különös érdemeinél fogva, melyek szerint az 1831. évben Árvában uralgott cholera idejében rendkívüli buzgó áldozatokat tett, 1847-ben ugyan ott az éhség dúlásakor az általa létesített B o r i nevű ingovány lecsapolása által az inségeseknek keresetmódot nyitott, az 1849. évi hadjáratkor az A. Kubinba szállított sebesültek részére az emberiség érdekében a magáéból ingyen minden jutalom nélkül kórházi belső felszerelésre és ápolásra szükségelt tetemes szereket kiállított. — Kitűnő érdemei közé tartozik Árva megyében a Csaplovics közkönyvtárhoz általa tervezett tudományos társulat létesítése, mely társulatnak ő volt buzgó elnöke és úgy szólván melegtítő lelke, mely azt virágzó gyarapodásra emelte. Hivatalos teendőin kívül a tudományokkal foglalkozva és mint általában a hazai közművelődés buzgó barátját nem csak több közintézet pártolói között találjuk, hanem mint főleg jogi és történelmi és ebben a családtörténeti szaknak művelője ¹⁾ az időszaki lapokban is több alapos értekezéseket írt és adott ki. ²⁾ Az egyházi téren pedig mint az Árva megyei evang. egyház esperesség jegyzője és a zsaskói egyházközség felügyelője buzgólkodik. Nejétől Szontagh Penthesileától, nyolcz élő gyermek atyja lön; kik közül Sz á n i s z l ó a jogi pályára adá magát, M i k l ó s a bécsi Egyetemben orvosi tanuló, már is a fűvészet terén több rendbeli dolgozatai által ébresztett maga iránt figyelmet, ³⁾ M ó r i c z pedig mint cs. k. tüzér a közel multban az egész Slesvig-Holsteini hadjáratban részt vett.

¹⁾ E részben a felső megyékből, főleg Árva és Trencsin megyék levéltáraiból gyűjtött adatainak közlése által e munka íróját is szives hálára kötelezte le.

²⁾ A Világ, Pesti Napló, Zeitschr. für Gesetzgebung etc., Presburger Zeitung, Sürgöny, Temesvári Delejtű stb. lapokban.

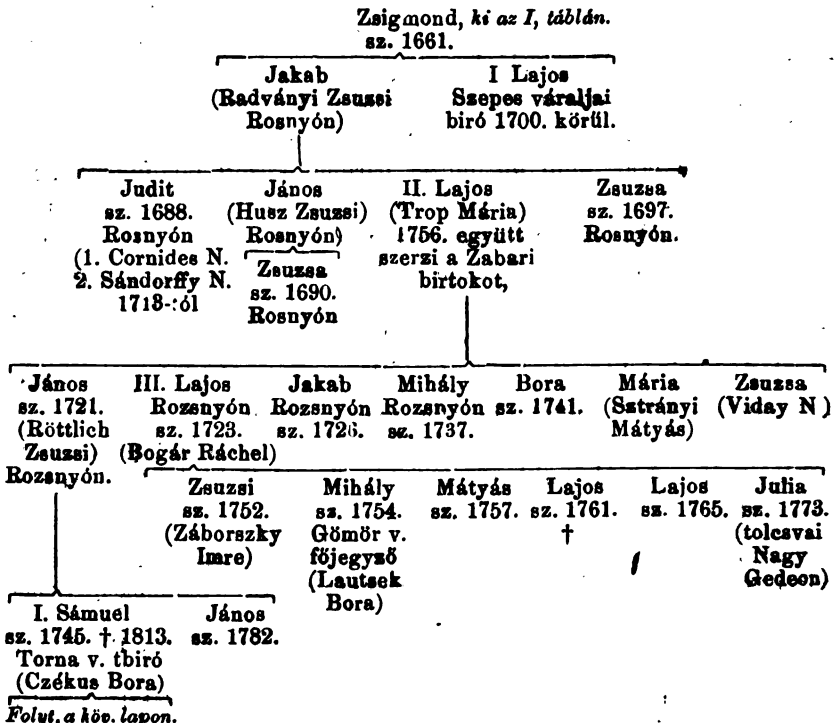
³⁾ Az Oest. botanische Zeitschrift 1862. évf. 287. l. — Jahrbücher der zoolog. botan. gelehrten Gesellschf. 1863. jul. Heft.

Mátyás szül. Zászkalon 1820. febr. 20-án. A pesti egyetemről 1843. aug. 28-án mérnöki oklevelet nyarván, dec. 5-én a magyar kir. országos építészethöz Budán mérnöknek kineveztetett, s ott működött 1849-ig. Utóbb s jelenleg Baranya megyében a csobokai pusztán gazdálkodik. 1856. mart 15-én a Baranya megyei árva-bizottmány ülnökévé választatott, 1843. mart. 14-én Árva megyétől kiadott nemesi bizonyítványát Pest megye előtt 1844. jun. 4-én kihirdetteté. Neje Madarász Hermina.

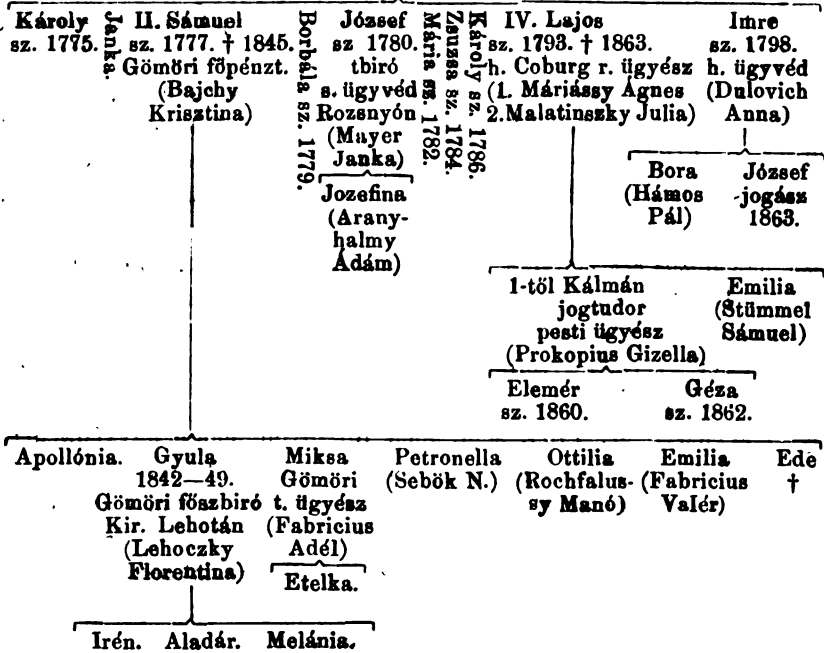
Pál szül. 1822. maj. 13-án Zászkalon. Németországban tett utazási tapasztalatai folytán főleg a közlekedési eszközöket tanulmányozván, és mint vállalkozó gyakorlatilag is érvényesítvén, 1861-ben Árva megye fő uti igazgatójául választatott. Nejétől Lilge Zsuzsannától a táblán álló két gyermeke van.

VI. tábla

Zsigmond (posthumus) utódai, vagy is a Zabari vonal.

I. Sámuel. ki az előbbi lapon.
sz. 1745. † 1813.
Torna v. tbiró
(Czékus Bora)

E vonal törzse azon Zsigmond, ki a családban „posthumus” név alatt ösméretes. Noha I. Lajos, az eddig elősorolt vonalak közös atyja 1661. évi mart. 4-én kora 92. évében nagy korú utódai közt Iglón halt meg, és halála idejékor Zsigmond fiáról nincs emlékezet, az azonban tény, hogy 1664-ben, midőn nevezett I. Lajos egyetemes örökösei a vallási üldözések miatt Rozsnyón a piacon fekvő házoknak erőveli elfoglalása iránt a Szepesi káptalan előtt tiltakoztak, akkor a többi mind nagy korú örökösök között már Zsigmond is eléfordúl. ¹⁾ Zsigmondnak két fia maradt, Jakab és Lajos,

¹⁾ Szepesi káptalan levéltárának 1656—1664. évre szóló jegyzőkönyvének 488. lapján. — Magán véleményem szerint e Zsigmond posthumus nem lehetett, és mint látni fogjuk, nem is született 1661-ben, hanem előbb kellett születnie; valószínűleg azonban valamely okok miatt 1664-ig t. i. a szepesi káptalan előtti tiltakozásig a családi közösségtől el lehetett távolítva. Nem született pedig 1661-ben, hanem előbb kellett születnie azért, mert már 1688-ban Judit nevű unokája született, pedig ha 1661-ben született volna, úgy 27 éves korában lett volna nagy apa.

kit e vonalon megkülönböztetés végett ismét I. Lajosnak jelölnek. Ez Szepesvárallyára költözött és ott 1700. körül a város biróságát viselte. Testvére

Jakab a rozsnyói birtokot megtartá és tartják utódai maiglan is. Nejétől Radványi Zsuzsannától négy gyermeke közül

II. Lajos örök emléket hagyott családjára az által, hogy ő elvévén Tropp Jakabnak leányát Máriát, sógorával Mauks Tóbiással Tropp Borbála férjével, továbbá másod izi sógoraival Pruszkay Ferenczcel, Bényey Mihálylyal, és Trocsányi Ferenczcel mint Tóth Szabados János leányainak férjeikkel a Gömör megyei Zabari ¹⁾ jószágoknak közös szerzője lett, és arra utóbb 1756. octob. 19-én gr. Batthyány Lajos nádortól kir. jog megnyerése mellett közösen adományt szerzett, melynél fogva azon jószágot a család ma is bírja. Nevezett nejétől hét gyermeke volt, kik közül csak János, és III. Lajos terjeszté a családot; ez utóbbinak egyik fia

Mihály sz. 1754. sept. 9-én Rozsnyón, előbb ügyvédkedett, utóbb Gömör megyének jeles al-majd főjegyzője volt e század elején. ²⁾ 1814-ig a gömöri evang. esper. felügyelője, utóbb a rimai vas term. egyesület igazgatója lett. 1807-ben oct. 16-án unoka öccsével II. Sámuellel az 1756. évi adomány alapján családi vonala részére a „Zabari“ előnév használatára királyi kiváltságlevelet nyert. Nejétől Lautschek Borbalától utódja nem maradt. Testvére

János szül. 1721-ben Rozsnyón. Feleségül vevén Röttlich Zsuzsannát, ezzel nemzé fiait Jánost és I. Sámuel t.

I. Sámuel szül. Rozsnyón 1745-ben. Gömör és Torna megyék táblabírája, Rozsnyó püspöki város tanácsnoka, az ottani evang. egyháznak előbb gondnoka, majd felügyelője volt. Ő volt a rozsnyói papirgyár első alapítója. Meghalt 1813. april 13-án. Nejétől ns. Czékus Borbalától tíz gyermeket nemzett, ezek közül II. Sámuel, József, IV. Lajos és Imre hagytak utódokat.

II. Sámuel szül. Rozsnyón 1777. jul. 12-én. E század elején Pesten ügyvéd, utóbb honn megyejében a megye pénztárnokául vá-

¹⁾ Zabar helységet hajdan a Zabary család bírta, ennek fiágon magva szakadtával Zabary Zsuzsannával ennek férjére Tóth-Szabados Jánosra szállott, ennek négy leányait nőül vették: Tropp Jakab, Pruszkay Ferencz, Bényey Mihály és Trocsányi Ferencz, ezekből Tropp Jakab leányait Máriát és Borát Szontagh Lajos és Mauks Tóbiás vették el, kikre szállván a zabari jószág, az 1756-ban nádori adományzásúl szolgált.

²⁾ Bartholomaeides Not. C. Gömör 409. 766. és az előző végén.

lasztatott és az volt hosszabb ideig. Később gr. Andrassy, Sturmman, Pletrich stb. családok képviselője, és egyszersmind a Murányvölgyi és Concordia nevű vastermelő társulatok tevékeny tagja, a Csetneki urodalom administratora, nem különben a rozsnyói evang. nemz. iskola és 1814—19. a gömöri esp. ker. felügyője volt. Meghalt Csetneki birtoklakhelyén 1845. dec. 7-én. Nejétől geczalfalvi Bajchy Krisztinától hét gyermeket nemzett, ezek közül Gyula 1833-ban ügyvédi vizsgát tévén, Gömör megye t. jegyzője, majd t. alügyésze, 1837—41. al-, 1842—49. és ismét 1861-ben fűszolgabirája volt. Viselte egyidőben a Redova evang. egyház község felügyelőségét is. Jelenleg Kún-Taplóczai birtokán él. Nejétől Lebeczky Florentinától három gyermeke a táblán olvasható. Testvér öccse Miksa Gömör megyének volt tiszti ügyésze. Jelenleg lak. Csetneken, hol a közbirtokosság igazgatóságát viseli. Fabricius Adéltól leánya Etelka.

József szül. Rozsnyón 1780. nov. 19-én. Mint okleveles ügyvéd hgz. Eszterházy Miklós, gr. Gyulay Ignác bán, és gr. Andrassy József jogi képviselője, és Gömör és Torna vármegyék táblabirája volt. A rozsnyói nemz. iskolának is felügyelője volt, és a csetneki urodalmi igazgatósága jegyzőségét is kezelte. Nejétől Mayer Jankától egyetlen leánya Jozefina maradt, kit Aranyhalmy (előbb Goldberger) Ádám Coburg hgz. uradalmi igazgatója vett nőül.

IV. Lajos szül. 1793. aug. 8-án. Letévén 1815-ben az ügyvédi vizsgát, több nagy család r. ügyésze, 1828-tól hgz. Koháry Ferencznek, majd ennek utódának szász Coburg Ferd. hgznek 1849-ig a murányvölgyi és garami uradalmakban r. ügyésze. Gömör megye közügyeiben élénk részt vévén, többször választmányi elnökséggel és helyettes alispáni megbizással is megtiszteltetett. 1851/2-ben az urbéri viszonyok tárgyában Bécsben a ministeri tanácskozmányokban is részt vett. Mint egyházának buzgó hive, 1818-ban már a rozsnyói evang. egyház jegyzője, a helybeli elemi iskola, és 1836-tól a gömöri espreességnek, majd 1848-ban a tiszai superintendens felügyelője. 1861-ben az evang. egyház törvényszékének közbiráját választatott. Meghalt Rozsnyón 1862. nov. 16-án. Emlékét és érdemeit az ágostai vall. egyházi egyetemes gyűlés Pesten 1863. sept. 23-án jegyzőkönyvileg örökölte. Nejétől Máriaassy Ágnestől gyermekei Emma Stümmel Samuelné Rozsnyón és Kálmán, ki 1857. febr. 1-én jogtudor lett, 1861. aug. 27. köz- és octob. 8. váltó ügyvédi vizsgát tett, mint ilyen Pesten ügyvéd, 1862. óta a helytartóság által az államvizsgálati bizottság tagjától is kinevezve, és egyszersmind a evang. egyház egye-

tem részéről a m. kir. helytartósnál egyházi ügynökül is megválasztva. Neje s gyermekei a táblán.

I m r e 1820-ban ügyvédi vizgát tévén, mint több neves család ügyvéde működik. Egyszermind előbb a rozsnói evang. egyház és iskola, jelenleg pedig a gömör megyei esperesség felügyelője. Neje s gyermekei a táblán láthatók.

VII. t á b l a.

Szasz címerű Pál vonalán fától Lajostól a keszmark-borsodi ág.

I. Pál, ki az I. táblán.
katona † 1660.

1. Lajos vulgo <i>Besteller</i> 1661. sasos cím. szerzője (Kaysér Zauszi)	Kristóf 1661. közszerző 1675. Hosszúréten bánya birt. <i>Folyt. VIII. táblán.</i>	János 1661 közszerző lak. Iglón. (N. Zauszi) <i>Folyt. IX. táblán.</i>	Pál Sziléziában	Márton megöletett 1660.
Agoston.	Tóbiás sz. 1649. Iglón (1. Roxer Zsófi 2. Hausser Mar. Marg.)	Gottfried.		
1-től I. János sz. 1672. Sz. Szombathban. (1. Toperczner Zauszi 2. Maléter Zauszi)	2-től II. Lajos (Róth Mária) III. Lajos jogtudor Hollandban kapit. végre Rigában.			
II. Pál 1732. public, † 1745. Késmárk. (Váradi Szakmár N.)	II. János (Perliczy Eleonora)	Zsuzsa (Szakmár Zsigmond)	Jakab † 1750. Borsodi t. altagyész (Bükk Kata)	Zsófi (Lányi Józs.)
III. János (Guttmittel N.)			László 1771—79. Borsodi főpénzt. és fősbíró (Czauner Anna)	A. Mária (Kéler Zsig- pocz. lelkes)
IV. János-Dán. aleszredes (Hent- Serbelloni schel N.) ezredben.	III. Pál (Hent- Eperje- sen.)	Gottfried Eperje- sen.	László Zsuzsa Katalis 1771—79. (Véges (1 Palugyaylstra Borsodi Károly 2. Simonyi József) főpénzt. helyt. hiv.) Babán.	
VI. János-Dán.	Mária-Kat. (Meissel Adolf kap.)	Pál † 1821. Miskolczon (Roxer A.-Mária)	Mária 1808. (Tallán Ignác Vattán)	
V. Pál keresak. Miskolczon. 1863. Brassóban.	Amália (Veresmarthy László Igmádon)	Zsuzsa (Bajkor József Miskolcz)	Anna-Janka (Szombathy Sámuel Miskolcz)	Ludovika hajadon.

V. János-Sebest.

E vonal törzse Pál mint katona távol lévén az atyai háztól, sem atyja I. Kristóf és nagybátyja Imre által 1610-ben, sem testvére I. Lajos által 1632-ben, sem a II. Lajos által 1659-ben nyert czimeres nemes levelekbe be nem iktattatott, így minden írott kitüntetés nélkül csupán személyes hadi érdemeivel szállott 1650-ben sirjába. Fiai azonban, úgymint Lajos a Besteller, II. Kristóf és János 1661. octob. 21-én atyjok érdemei alapján is a már előbb birt és időközben elveszett kiváltságlevél pótlásául is I. Leopold királytól ujjitó czimeres nemes levelet nyertek, azon a család többi vonalától különböző czimmerrel, hogy a vért kék udvarában az arany nap helyébe hármás arany hegy fölé egy fejű fekete sas adatott, mely czimerlevél 1662. april. 13-án Lőcsén Szepes megye közgyűlésen kihirdettetett. ¹⁾

Pálnak fiai lehettek a nevezett háromon kívül még azon Pál is, ki Sziléziában kereskedő volt és Pölitz város polgára, és Márton, kit 1660-ban Horváth máskép Balogh György megölvén, testvére Pál 1663-ban a gyilkos ellen Szepes megye előtt bűnvádi pert indított és azzal testvérét megboszulta. ²⁾

Pálnak a katonának fia I. Lajos a Besteller ³⁾, kinek Selmezbányáról való nejétől Kayser Zsuzsannától fiai Ágoston, Tóbiás és Gottfried 1661-ben már éltek, és az érdekllett czimeres levélben is bentfoglaltatnak. Közülök

Tóbiás Iglón szül. 1649-ben. Ennek két nejétől két fia maradt: a második szülött II. Lajos a rigai ágnak lett eldőde; az elsőből született 1672-ben I. János, ki Szepes-Szombatban lakott, kinek ismét kétszeri házasságából hat gyermeke maradt, ezekből három fiú II. Pál, II. János és Jakab ágaik terjesztői lettek.

II. Pál a gazdag Várad Szakmáry családból nősült. 1732-ben Szepes megye előtt nemességét igazolta. Meghalt 1745. Kesmérki lakhelyén. Fiától III. Jánostól ága jelenleg — mint a táblázat mutatja — kis unokáiban él.

II. János Perliczy Eleonorától nemzé többi közt IV. János-Dánielt, ki a Serbelloni ezredben alezredes volt, és a csatamezőkön

¹⁾ És jelenleg Miskolczon V. Pál által őriztetik.

²⁾ Szepes megyei 1663. évi jegyzőkönyv 149. lap. és Szepesi káptalan 1666. évi Protocol. 288. és 406. lap.

³⁾ „Besteller“ bányavállalkozót jelent, millyen volt I. Lajos és előtte rokonai Pál és János mindnyájan Iglón, hol a keresztelőkönyvben is a többi családbeliektől megkülönböztetés végett „Besteller“ névvel különböztetnek.

szerzett érdemeket; egyik testvérének Gottfriednek, ki utóbb Eperjesen lakott, fia lehetett azon Márton, ki 1794-ben ugyan ott evang. tanító volt.

Jakab ügyvédi vizsgálatot tévén, Borsod megyébe telepedett, és ott nőül vette ns. bükki Bükk Katalint. 1737-ben Alsó-Szalontán mint szerző már birtokos, 1741-ben csabai, utóbb mint babai és hasányi közbirtokost találjuk. Borsod megyének t. ügyésze volt. Meghalt 1750-ben. Özvegye utóbb Lőcsey Zsigmondhoz ment férjhez. A táblán látható gyermekei közül fia László 1768-ban Borsod várm. aljegyzője, 1772—1778. főpénztárnoka, 1779—82 főszolgabírája volt. Egyetlen leánya Mária Vattára Tallián Ignácához ment férjhez.

Jakab egyik nővére Anna-Mária 1741. nov. 23 án Besztercze-bányára Kéler Zsigmond odavaló, utóbb pozsonyi ev. lelkészhez ment férjhez.

Ez ág, — kivéven a netán Livoniában Rigában letelepedett utódaik, kik ismeretlenek — kihaláshoz közeledik, miután belőle V. Pálon kívül, ki Miskolczon székel, és Brassóban is van kereskedése, — több férfi tag nem él.

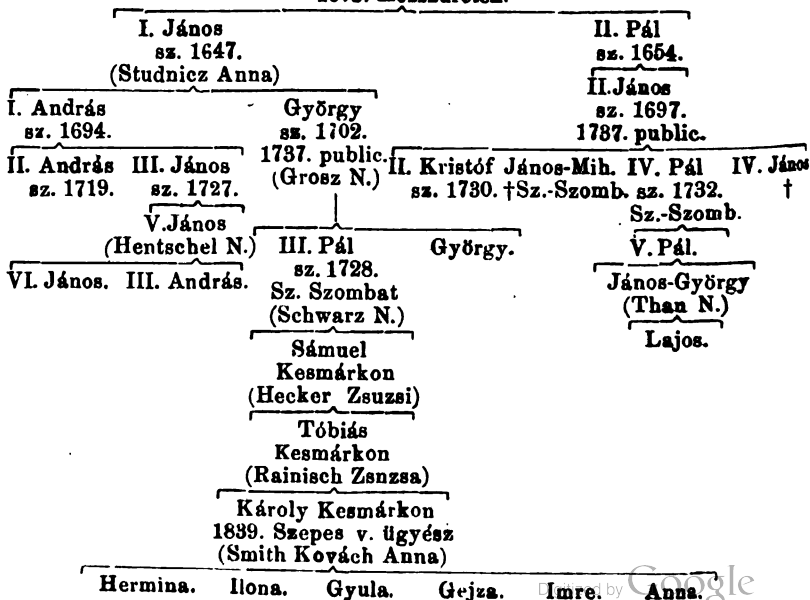
VIII. tábla.

A sasos vonalon Kristóftól a Késmárk-Sz.-Szombati ág.

I. Kristóf, ki a VII. táblán.

1661. közszerző.

1676. Hosszúrétén.

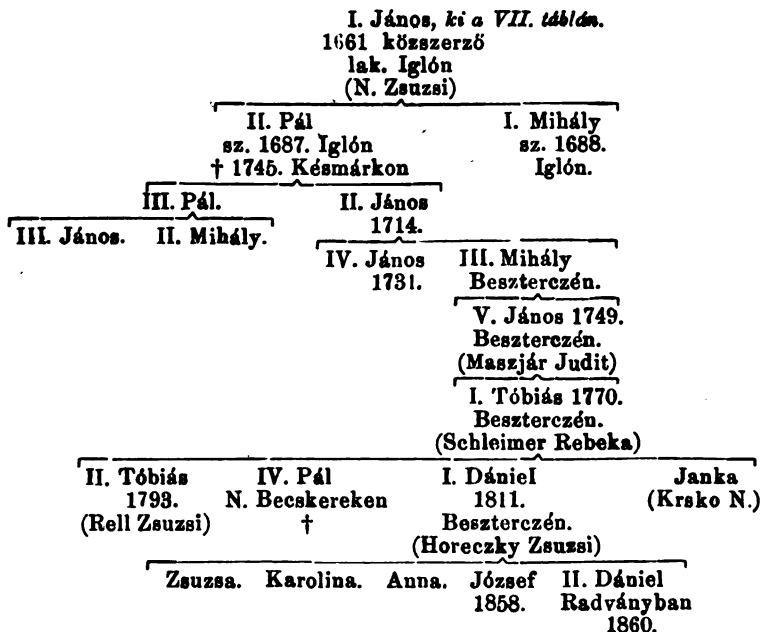
Ez ág törzse I. Kristóf 1661-ben a sasos czímer készítője, mint bánya mivelő és kereskedő működött. 1675-ben többek közt a Gömör megye Hosszúréthi vasgyárt is bírta. ¹⁾ Kereskedelmi üzletei Iglón kívül kiterjedtek Szileziába Brigáig. Két fia maradt: I. János, kinek utódai a Kesmárki, és II. Pál, kinek ivadéka a Szepes-szombati ágat képezi. ²⁾ Amannak fia György, II. Pálnak fia II. János 1737-ben Szepes megye előtt igazolták nemességüket.

Említett II. János (szül. 1697.) négy fiat nemzett, ezek közül IV. Pálnak fia volt ismét V. Pál, ennek János György, kinek fia Lajos most ez ágat képviseli.

Nevezett Györgynek fia volt III. Pál szül. 1728. Szepes-Szombatban, ennek fia Sámuel Kesmárkra telepedett, unokája a most élő Károly 1839-ben Szepes megye tiszti-ügyésze, utóbb több családok rendes ügyésze. Lakhelye Késmárk. Gyermekai a táblán láthatók.

IX. tábla.

Sasos czímerű Pál vonalán fiának Jánosnak ága.

¹⁾ Gömör megye 1675. évi jegyzőkönyve 278. lap.

²⁾ Szepes megye 1785. évi jegyzőkönyv 38. és 44. lap.

I. Jánostól a sasos czimer közös szerzőjétől mint származik ez ág le mostanig, a tábla mutatja. Róla, mert az egész ág teljes nemzékrendét s történeti viszonyait kevésbé ismerjük, keveset mondhatni. Iglórról, illetőleg Kismárkról II. János gyermekei által ezen ág Zólyom megyébe Beszterczére szakadt, és ott és a közel Radványban most is I. Dániel fiaiban élnek.

Mi a család idegen nevét illeti, az sokkal emlékezetesebben összeforrt a család ősi történetével és ezen név alatt régi meghonosodása, úgy szólván megtörzsökösödése óta szerzett érdemei és kitüntetései oly ragaszkodóvá tévék e családot ősi nevéhez, mint régi próbált hazafisága ezen századok előtt eljegyzett édes szülő hazához, hol a családfa derék terebélyes virágzó szét ágazását elérte. És különben is daczára idegen hangzásának a nemzetségi név magá is oly meghonosodott és megszokott hangzású lön, hogy az ujonnan megindult névmagyarítások közepette 1862-ben P o l l á k J ó z s e f rima-szombati polgár személyében akadt ember, ki felsőbb engedély mellett nevét „Z o n t a g h“-ra változtatva, ¹⁾ ez által azt mintegy honosabbá tenni igyekezett.

Szonté család. (Szent-andrási) Borsod megyei Miskolcz városában honos, melyből P á l azon városnál 1831—35. körül tanácsnok, birtokos Bihar megyei Valány helységben. Nővére Szonté M á r i a Pompéry Györgyné, meghalt Miskolczon 1856. nov. 15-én kora 67-évében.

Szopos család. (Csik Szeredai) Székely család, melyből F e r e n c z Csikszereda város tanácsnoka 1815. körül, J ó z s e f ugyan ott tanácsi ülnök 1836. körül, J á n o s ugyan ott alsóbb állomáson 1861-ben, I g n á c z tanácsnok 1848. előtt

Szorád család. Szorád J á n o s 1696-ban I. Leopold királytól kapott czimeres nemes levelet, mely szerint czimere a paizs kék udvarában zöld téren álló, magyar vörös ruhába öltözött, fekete csizmás, prém kalpagos férfiú, kinyújtott jobb kezében három búzakalászt tartva. A paizs fölötti sisak koronáján két elefántormány között, melyek közül a jobb oldali félig vörös, félig ezüst, a baloldali félig vörös, félig kék, három arany búzakalász áll. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst vörös. ¹⁾

Szotóczy család. Szotóczy X a v. F e r e n c z a nagyváradi

¹⁾ Vasárnapi Ujság 1862. évi sept. 14. 37. szám. 448. lap.

²⁾ Collect. herald. és Adami Scuta gentil. XII.

latin szert. püspök udvarbirája, gyermekeivel együtt 1796-ban I. Ferencz királytól nyert czimeres nemeslevelet, mely szerint czimere a paizs ezüst udvarában magas sziklás halmokon hátulsó lábain ágaskodó oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tart, háta megett egy zöldellő élőfa magaslik. A paizs fölötti sisak koronájából pánczélos és sisakos, (melyen vörös strucz tollak lengenek) vitéz emelkedik ki. Foszladék mindkét oldalról ezüstvörös. ¹⁾

Ettől különböző Szoatóczky család leszen az, mely 1776-ban dec. 6-án kapta czimeres nemes levelét, és melyből Szoatóczky Ignác, oraviczai bánya ügyész 1836. mart. 9-én Krassó megye gyűlésén hirdetteté ki nemességét. ²⁾

Szotyory család. (Szotyori) Háromszéki székely család. Közülök István 1791-ben az erdélyi országgyűlésen kérelmezte a Hóra féle oláh lázadaskor megöletett neje gyilkosainak megbüntetését. Ferencz 1794-ben Gyulafejervári tanácsnok, és káptalani requisitor, Sámuel 1794. ugyan ott tanácsnok, József 1794. Kézdi-Vásárhelyen városi pénztárnok és tanácsnok, Benjamin ugyan akkor tanácsnok és városi gazda. János szolgabíró volt Hunyadban 1815-ben. Lajos Kézdi-Vásárhely városi hivatalnok 1831. körül. József még előbb Maros-Vásárhely fő orvosa. Ismét József 1836. körül és Sámuel 1848. előtt Kézdi-Vásárhelyi tanácsnokok. Lajos, és Ferencz ugyan ott alsóbb hivatalnokok 1845. körül.

Szováthy család. E század elején Szatmár megyei Gencs helységben közbirtokosul iratik. ³⁾

Szőcs család. A Szőcs nevű családok nevei hajdán Zeöch, Zeöch alakban irattak, és némelyek ezekből utóbb Szűcs alakban tartották meg nevüket. Elé soroljuk az ismertebbeket, a mennyire lehetséges, úgy mint ma családneveik iratnak: részint Szőcs, részint Szűcs alakban.

Szőcs János 1650-ben III. Ferdinand királytól kapta czimeres nemes levelét, ⁴⁾ mely szerint czimere a paizs kék udvarában zöld halmon álló vörös ruhás, sárga csizmás magyar vitéz, oldalán fekete kard ugyan olyan kötön függ; jobb kezével fekete botot tart; a paizs

¹⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII. és B. Vay Német hívség 882. lap.

²⁾ Krassó megye jegyzőkönyvé.

³⁾ Szirmay, Szatmár várm. II. 28.

⁴⁾ Collect. herald. pag. 126.

fölötti sisak koronájából szintén olyan vitéz emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ¹⁾

E családból volt Szőcs Péter Gyöngyösön 1648-ban, és ennek leánya Szőcs Zsuzsanna Helle Györgyné 1670. körül.

Szőcs család. Szőcs András, ki 1716-ban Szécsény város jegyzője volt, 1719. nov. 16-án Bécsben kelt czimeres nemeslevél által nejével Szécsényi Erzsébettel és fiaival Szőcs Gáborral és Ferenczel III. Károly királytól megneemesítetett, és a czimeres ns. levél Nógrád megyében 1720. mart. 21-én tartott közgyűlésen kihirdetve lett. ²⁾

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó oroszlán. A paizs fölötti sisak koronáján fészkében ülő pellikán fiai mellett vérevel táplálja. Foszladék jobbról aranykék, balról esüst vörös. ³⁾

1745—49-ben nevezett Gábor Nógrád megye esküdtje volt, ⁴⁾ úgy látszik, a család kihalt, legalább nemes levelök eredetben Nógrád megye levéltárában őriztetik. Gábor élt még 1755-ben, a midőn a nemesi lajstromban Szűcs néven fordul elő, noha valamint atyja, úgy ő is Szőcs-nek írta magát.

Szőcs család. (Nagy-Ernyei) Maros széki székely eredetű család, melyből Albert (szül. 1772. † 1831.) előbb Kolos megyei főbíró, utóbb itélőmester, ⁵⁾ tőle egy ág származása ez:

Albert sz. 1772. † 1831. ítélő mester (Mohai N.)			
Farkas	Róza.	Anna	Albert
Kolos várm. szbiró (Szentpály Júlia)		(Vass Fer.	nyug. őrnagy.
Albert.	Luiza (Gombos Sándor)	Janka (Antal József)	Ferencz.

A másik ág, mely Torda megyébe vette lakását, következő férfiakat termette: Mihályt 1794-ben Torda megyének alszolgabíráját,

¹⁾ Adami Scuta gentil. tom. XII.

²⁾ Az eredeti után Nógrád vgye levéltárából.

³⁾ Adami, Scuta gentil. tomo. XII. és Coll. herald. nro. 402. is.

⁴⁾ Eredeti oklevelek szerint.

⁵⁾ Kővári Erdély nev. cs. 262.

Sámuel ugyan akkor és ott adórovó biztost. Ezek utódai Mihály ugyan ott 1837. körül aljegyző, Károly akkor ott főjegyző, és egyik Károly ugyan az időben kir. táblai számfelülnök, László táblabíró, Sámuel Torda város tanácsnoka 1840. körül, Dániel ugyan ott hivatalnok, Gábor ugyan ott 1848. előtt aljegyző.

Szőcs család. (Kézdi Vásárhelyi) Hazája nagyobbára Kézdi Vásárhely, hol többen városi hivatalokat viseltek. Dániel Háromszéknek törv. széki ülnöke, és az 1792. és 94. évi országgyűléseken követ. Mihály és István 1794-ben kézdi-vásárhelyi tanácsnokok. József ugyan ott jegyző 1815. körül. János városi tanácsnok 1837. Ferencz városi gazda 1831-ben, Dániel erdő gondnok 1837-ben, Ábel, Dávid, András, József, Ferencz ugyan ott városi hivatalnokok 1848. előtt.

Tán szintén e család ivadékai József, Bálint, János, kinek neje Tóth Ottilia, másik József egyházi algonnok, és Sámuel kereskedő mindnyájan Kézdi-Vásárhelyen élők.

Szőcs család. (Körösi) Közülök Sándor 1815. József 1810. körül Alsó Fejér megyében adó író biztosok, Mózes Marosszékbén törv. széki ülnök 1831. József Belső Szolnok megyei adó íróbiztos 1815. körül. Károly Alsó Fejérben megyei irnok jelenleg is.

Sámuel Belső Szolnok megyének húzamos ideig főorvosa, gyermekei: Ede, kinek neje Dobay Ottilia, és Matild Naláczy Farkasné.

Szőcs család. (Zetelaki) Közülök József 1815. körül a kir. kormányzék mellett szegények ügyvéde. Fia József tartományi fő számvevősségi számtiszt. Meghalt 1860-ban.

Szőcs család. (Oláhfalvi) Közülök István Oláhfalu kiváltságos város követe az 1794. évi erdélyi országgyűlésen. Márton 1815. Ferencz, Péter 1825. körül, István 1848. előtt azon városnál tanácsnokok. János 1825. körül ott főjegyző.

Szőcs család. (Kolosvári) Közülök József orvostudor a Kolosvári orvos-sebészeti intézet igazgató tanára és kir. tanácsos volt, özvegye Bogner Matild. Gyermekei: József, Albert, Emil, Endre, Lujza és Ida.

Szőcs család. (N. Váradi) Farkas Alsó-Fejérben táblabíró volt, neje Vajna leány, gyermekei: Ferencz apahídi birtokos A-Fejér megyében, Károly 1849-ben Enyednek az oláhok általi feladásakor halt meg, özvegye és Elek Lőrinczréven birtokosok.

Szőcs család. (Dévai) Közülök György ügyvéd Tordán 1825. körül.

Szőcs család. (Kovácsnai) Lajos fő számvevőségi irnok volt, 1848. előtt, már meghalt, testvére József irnok a főkormányászeknél Kolosvárt.

Még több Szőcs nevezetűt találunk a hivatalos pályán, kik azonban előnév nélkül családi csoportosításban fel nem említhetők.

Szögyény család. (Magyar-Szögyéni) Ősi fészke Magyar- és Német-Szögyén helység (hajdan Szölgvénynek is írva) Esztergom vármegyében fekszik, jelenleg az ország Primásának birtoka. Eredete és nemessége több századot maghalad. A XVI. század végén Szögyény Máté az esztergomi várnak kapitánya volt 1588-ban. A család már ez időtájban többfelé elágazva Pozsony, Nyitra, Gömör, Szabolcs és Zemplin vármegyékben telepedett meg, és tagjai már a múlt századokban főbb polgári és katonai hivatalokban tündöklöttek.

A Gömör és Nyitra megyei ágból, mely később kihalt, a XVII. század folytán többen a megyei pályán tűntek föl, mint ezt egy tudós jesuita következő szavakkal írva hagyta: „Complures e gente Szögyényiana provincia Nitriensis et Gömöriensis sibi adscivit Praesides, ab eorum splendore sibi lucem mutuatura.“¹⁾

A másik ág, mely Szabolcs, Zemplin megyékbe telepedett, jelenleg is virágzik, és birja nagy részét azon javaknak, melyek I. Mátyás király által — a család kezei közt eredetiben meg lévő — 1466. évben (in festo divisionis Apostolorum Fejérvárott) kelt adomány levélben Szabolcs és Zemplin megyékben adományoztattak.²⁾

A Szabolcsi ágból István 1700-ban azon megye táblabírája volt.³⁾ Ugyan ez ágból II. Ferencz mint pozsonyi kanonok 1758-ban halt meg. János-Máté előbb (1737.) h. tartományi biztos,⁴⁾

¹⁾ A könyvnek, mely több kiadást ért, vagy legalább azon kori szokás szerint alkalmilag más más előszót nyert, czíme és ide vonatkozó kiadása következő: *Assertor Libertatis Ungaricae, Dalmaticae, Croatiae, et Sclavonicae Andreas II. Rex Hierosolymitanus, Honoribus Perillustris Domini Francisci Szögyéni de eadem AA. LL. et Philosophiae Baccalaurei, dum in Alma Episcopali Soc. Jesu Universitate Cassoviensi per Rev. Patrem Paulum Walter e Soc. Jesu AA. LL. et Phil. Doctorem, ejusdemque. Professorem emeritum, Fac. Phil. sen. suprema AA. LL. et Philosophiae Laurea ornaretur, a condiscipulis neo-magistri dicitus. Anno 1752. mense Julio die 18. Cassoviae.*

²⁾ Családi közl.

³⁾ Okirat.

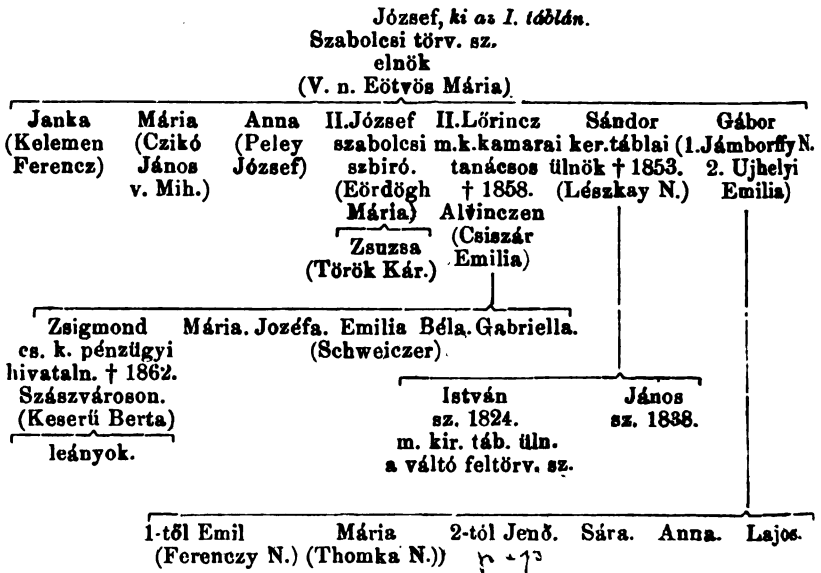
⁴⁾ Bihari megyei levéltár.

majd III. Károly király által a m. k. helytartóság szervezése után helytartósági tanácsos. Tőle és nejétől bulyi Jékey Zsuzsannától, illetleg egy izzel főlebb, atyjától I. Ferencztől a család nemzékrende következő:

I t á b l a.

Ferencz 1641. † 1705. (Podhorányi Anna)				
János-Máté sz. 1702. † 1757. kir. helyt. tanácsos ((Jékey Mária)		Ferencz pozsonyi kanonok † 1758.		
Imre sz. 1752. † 1806. szabolcsi alispán cs. k. őrnagy (1. Krucsay Mária (1. gr. Lamberg 2. Siskovics Mária)	Lőrincz sz. 1741. † 1805. cs. k. őrnagy (1. gr. Lamberg Anna. 2. gr. Grundemann Jozefa)	Ilona orsolya apácza.	Jozefa-Anna (gr. Lichtenberg Pompejus)	József szabolcsi törv. sz. Elnök (V. n. Eötvös Mária)
<i>Folyt. II. táblán.</i>				
III. Ferencz sz. 1764. † 1852. zemplini alispán (csicséri Orosz Róza)		Zsigmond sz. 1775. † 1826. alkancellár (Pászthory Julia)		Magdolna (Lengyel- falvi Eröss György)
János cs. k. pénz- ügyi tanácsos Lipót r. vitéz † 1858.	Mihály † 1824.	Ferencz † 1856. (váltai Battha Sarolta)	Imre zemplini alispán 1844—48.	Anna-R. (Kossuth János)
			Antónia sz. 1804. (Bohus János főispán)	László sz. 1806. m. kir. kancellár. (szolga-egyházi Marich Mária)
László.	Róza.	Gyula	Gejza.	Julianna.
Francziska. Mária. Ferencz. † 1862.				

II. t á b l a.

A család ősi nemesi czimere, — mint alább a metszvény ábrázolja — kereszt vágással négy felé osztott vért, az 1. és 4. kék udvarban fészken ülő, s fiait melle vérevel tápláló pellikán, a 2. és 3-ik vörös udvarban hátulsó lábain ágaskodó, kettős farkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot villogtatva szemlélhető; a vért fölötti sisak koronáján daru áll, felemelt jobb lába körmeivel golyót tartva. Foszladék jobb oldalról ezüstkék, balról eszüstvörös.

A táblán álló János Máténak feleségétől bulyi Jékey Máriától két leánya, az egyik orsolita apáca, a másik Anna gr. Lichtenberg Pompejus neje, és három fia maradt: Lőrincz, József és I. Imre.

Lőrincz a hadi pályán szerzett érdemeket, utóbb Laibachban telepedett meg, és ott egyedül a tudományoknak élt, és Krainban fekvő tetemes birtok, és egy szép könyvtár hátrahagyásával halt meg. Ezen könyvgyűjteményből, melynek kötetein a család czimere ezen felirattal: „Laurentius Szögyény de eadem S. C. et R. A. M. Centurio Catapultarius“ és e jelszó: Praestat esse, quam videri“ — olvasható, — még számos könyv létezik a család birtokában. Két neje volt, az első gróf Lamberg Janka, a másik gróf Grundemann Jozéfa; de gyermekei egytől sem maradtak. Testvérei

I. Imre és I. József, kik máig élő két ágra oszlatták a virágzó családot.

I. Imre (sz. 1752.) Szabolcs megyénél viselt alispánságot. Meghalt 1806-ban. Első neje a kihalt neves nádffi Krucsay család utolsó ivadéka Mária volt (ki 1805. sept. 20. tett végrendeletet) a második

ontopai Siskovich Mária. Gyermekai csak első házasságából maradtak és pedig három u. m. III. Ferencz, Zsigmond és Magdolna lengyelfalvi Eröss Györgyné.

III. Ferencz (sz. 1764.) Zemplin megyének 1816—1827. másod alispánja volt. Meghalt 1852-ben. Nejétől csicseri Orosz Rozáliától gyermekei: 1. János a cs. kir. pénzügyi ministeriumban volt tanácsos, és Lipót rend vitéze, meghalt 1858-ban. 2. Mihály a nádori irodában kezdte hivatalos pályáját, de korán mh. 1824. 3. IV. Ferencz meghalt 1856-ban. Nejétől vattai Battha Saroltától gyermekei nem maradtak. 4. II. Imre előbb Zemplin vármegye főügyésze, 1843.

sept. 19-től 1849-ig másod alispánja volt. 5. A n n a Kossuthfalvi Kossuth János neje.

I. Z s i g m o n d nagy tudományú, ritka műveltségű férfiú, hazafisága és fényes polgári erényei miatt köztiszteletben állt. Született Kis-Várdán 1775. márt. 27-én. Hivatalos pályáját 1796-ban a fiumei kormányzóknél kezdette, 1800-ban a szabolcsi nsi fölkelő seregnél századosi ranggal hadbírótságot viselt. 1801-ben a közalapítványi igazgatóságnál ügyész, 1810-ben kir. táblai ülnök, 1814-ben udvari tanácsos, 1821-ben királyi személynök (Personalis) és Pest megye főispáni helytartója, 1824-ben sz. István apost. kir. rendének vitéze lett. Az 1825. évi országgyűlés zajos kezdetén különben is gyenge egészségét tetemesen megerőltetvén, végképen vissza akart a hivatalos pályától vonulni, de a kir. Felség a nagy érdemű és tudományú államférfiút a kormány körében megtartani ohajtván, kir. udv. alkancellárra és sz. István rend közép keresztességévé nevezte ki. Azonban betegsége súlyosodván, új méltóságát el sem foglalhatván, meghalt 1826. febr. 8-án kora 51. évében. ¹⁾ Neje, kit 1802-ben vett nőül, felső pásztori Pászthory Juliana, a híres magyar tengerparti kormányzó leánya, korának szintén esze és műveltsége által egyik kitűnő hölgye volt. Ettől két gyermeke maradt:

1. A n n a, az előkelő műveltsége, és számos jótékony tetteiről általánosan ismert és tisztelt hölgy, világosvári Bohus János Arad megye volt főispánjának neje. (Szül. 1804.) és

2. L á s z l ó, (szül. Pesten 1806. jan. 2.) nagy nevű atyja erényeit örökölve, Pest megyénél kezdett hivatalos pályáján haladva, 1841-ben nádori ítélőmester, 1844. a m. kir. udv. kancelláriánál referendárius, cs. kir. kam. majd m. kir. helytartósági és val. belső titkos tanácsos, a m. tanulmányi biztosság elnöke, és végre m. kir. udvari alkancellár lett, mely utóbbi méltóságról 1848-ban a m. ministerium felállítására, és a m. udv. kancellária feloszlatása után lelépett. Később 1851-ben a birodalmi tanács felállítására után ebbe hivatott meg, és 1860-ban a megerősített birodalmi tanácsnak alelnöke volt, midőn több magyar hazafi elvtársával a magyar alkotmány vissza állítása mellett erélyesen küzdvén, azon évi octob. 20-án a m. udv. kancelláriának újabbi vissza állításával második magyar kir. udvari kancellárrá neveztetett, mely állásról azonban utóbb az országgyűlést feloszlató

¹⁾ Lásd életirását Fábrián Gábortól a Tudományos Gyűjtemény 1828. évi foly. V. köt. 62. és köz. 1.

legfelsőbb leirat keletkeztével b. Vay Miklós első udv. kancellárral együtt önkényt lemondott. 1855. óta a magyar tud. Akademiának is igazgató tagja. Neje szolgáló-egyházi Marich István-Dávidnak, Torna, Győr s utóbb Veszprém vármegye főispánja, cs. kir. kamarás, val. b. tit. tanácsos, Sz. István jeles rendje commendatorának és krajovai s

topolyai báró Kray Francziskának egyetlen leánya Mária, csillager. hölgy, ki családjának utolsó ivadéka lévén, 1841. jan. 1. fiagát illető javaiban is fúsitott (praeficialtatott), minck következtében férje 1854. jul. 31-én, majd újólag 1862. jan. 22-én kelt királyi magyar oklevélben ősrégi nemes családí nevének és czímerének a fiágon kihalandó szolgáló-egyházi Marich nemzetség régi nemesi czímerével és ve-

zeték és előnevével egyesítését nyerte, úgy hogy ő, és ezen házasságból lett s leendő mindkét nemű gyermekei és utódai ezentúl „*magyar-Szögyéni és Szolga-egyházi Szögyény-Marich*“ nevezettel és az itt látható egyesített czimmerrel élhessenek. Gyermekei — mint a táblán is láthatni — következők: László, Rozália, Gyula, mhalt. Gejza, Julianna, Francziska, Mária, Ferencz.

Az egyesített és meg bővített czimer — mely csak a Szögyény-Marich ágat illeti — itt láthatólag ugyan az, a mi fölebbi, azon különbséggel, hogy a vért közepét egy kisebb czimer vért foglalja el, melynek kék udvarában zöld téren csőrében tollat tartó lúd, a Marich család ősi czimere, látható. Továbbá az egész czimervértet két oldalról két arany oroslán telamonok gyanánt tartja, alattok pedig egy hullámzó szalagon a család-ág jeligeje: „*Pro Rege et Lege*“ olvasható.

A család másik ága I. János-Máténak másik fiától I. Józseftől ered.

I. József a József császári rendszer alatt Szabolcs vármegye törvényszéki elnöke volt. Nejétől Vásáros náményi Eötvös Máriától a táblán látható három leánya és négy fia II. József, II. Lőrincz, I. Sándor és I. Gábor maradtak. Ezek közül

II. József Szabolcs vármegye szolgabírája volt 1828-ig. Nejétől lászlófalvi Eördögh Erzsébettől leánya Zsuzsanna Török Károlyné.

II. Lőrincz a m. kir. kincstárnál tanácsos volt, 1855-ben nyugalmazva Erdélybe telepedett, hol Alvinczen birtokán halt meg 1858-ban. Nejétől Csizsár Emiliától a táblán álló gyermekei maradtak, kik közül Zsigmond cs. k. pénzügyi hivatalnok meghalt 1862-ben Szászvároson, nejétől Keserü Bertától csak leányai maradtak.

I. Sándor előbb Szatmár megyénél volt szolgabíró 1835–37-ben. Meghalt 1853-ban. Két fia a táblán látható, kik közül István kir. táblai ülnök a váltó feltörvényszéknél.

I. Gábor Szabolcs megyénél 1834-ben adószedő. Két rendbeli házasságából gyermekei a táblán láthatók.

A család kath. vallású.

A családnak egy másik ágából eredt Szögyény Sámuel, ki 1695-ben Szatmár város főbirája volt. ¹⁾

Szőke család. Lásd *Szeőke cs. itt a 664. lapon.*

Szőke család. Arad megyei nemes család, melyből Sámuel

¹⁾ Szirmay Szatmár várm. I. 120.

és fiai Károly, Márton és János ismeretesek, ezek közül Károly 1848-ban Arad megye m. alispánja volt.

Tán ettől egészen más különböző Szöke család az, melynek ezimere a paizs ezüst udvarában zöld téren egy magas szőlőtő rakva három fürt szőlővel, a paizs fölötti sisak koronájából arany hajtókás vörös ruhás kar nyúlik ki, markában egy szőlőfürtöt, melyet két zöld levél ékesít, tartva. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ¹⁾

Ugocsa megyében Szöke-Mészáros nemes család ismeretes, melyből a század elején Györgyöt Forgolány helység közbirtokosai között találjuk. ²⁾

Szöke család. (Péterfalvi) Ugocsa megyei nemes család, melyből István 1520-ban, Albert 1587-ban és 1596-ban Ugocsa megye szolgabirái voltak. ³⁾ Sámuel a század elején Péterfalván, Ferencz Forgolányban közbirtokos. ⁴⁾

Szöke család. (Gelencei) Ismeretes közülök Ambrus, kinek 1662. évből magyar versei maradtak fen. ⁵⁾

Tán ennek ősei közül volt Szöke Péter primipilus székely 1579-ben a Jenő nemből Szomorú ágból. ⁶⁾

Szöke család. (Magyarosi) Közülök Márton 1848. előtt az erdélyi kir. tábla levéltárnoka.

Szölczey család. Közülök Bálint 1848-ban Közép-Szolnok megye másod alispánja volt.

Szöllőssy család. (Szőlősi és elefánti) Pozsony megyei nemes család.

Szöllősi Szöllőssy Pál élt 1463-ban. ⁷⁾

Zonczszöllősi Szöllőssy Mihály 1507-ben Pozsonyban egy szőlőt vesz zálogba Bély Tamástól. ⁸⁾

Pozsony megyében Szöllőssy Gáspár 1776-ban másod alispán volt. Ugyan ott János esküdt, szül. Pozsonyban 1799. dec. 1-én.

Bars megyében találjuk az elefánti Szöllőssy családot, melyből Margit 1588-ban Dechticzky másképp Zakács János neje zsarnovi-

¹⁾ Burgstaller Collectio Insignium.

²⁾ Szirmay, C. Ugocsa pag. 129.

³⁾ Ugyan ott 58. 59.

⁴⁾ Ugyan ott 125. 129.

⁵⁾ Tudományos gyűjtemény 1830. évi VI. köt. 125.

⁶⁾ Székely nemzet Constitutioi 272.

⁷⁾ Teleki, Hunyadiak kora XI. 63.

⁸⁾ Eredeti okirat.

czy házán tett erőszak miatt evocálja Nyáry Krisztinát Dóczy Gábor özvegyét és fiait. ¹⁾

János 1608-ban Bars megye alispánja volt. ²⁾

1661-ben Szöllősy idősb János, és fiai János, István és Ferencz 95 akó bor fejében felveszik annak árát 2250 ftot Kayzer Fruzsínától Dóczy Zsigmond özvegyétől, minden 100 fr. után járó 10 f. kamattal. ³⁾

1672-ben elefánti Szöllősy Györgynek Csergő Zsófiától leánya Magdolna előbb Nyáry Mihályné, utóbb losonczy Gyürky Istvánné, testvérét Szöllősy Ferenczet eltiltja anyai jogon Drasoviczon levő része elfoglalásától. ⁴⁾

1701-ben a Szöllősy család is tiltakozott b. Khargen-nek a Salgói uradalomba iktatására nézve. ⁵⁾

Szöllősy János 1822. febr. 25. Pozsony megyétől nemesi bizonyítványt nyervén, azt laktahelyén Krassó megyében 1826. ápril 10. kihirdetteté. ⁶⁾

Szöllősy János kincstári tanácsos volt, meghalt kora 49. évében, maradtak gyermekei: Paulina, Sarolta, Jozéfa, Szidonia és Kálmán.

Szöllőssy család. (Herczeg-szöllősi) Doboka megyében 1702-ben már birtokos N. Iklódon. Mózes azon megyében adó író biztos 1819—24-ben. János ugyan az A. Fejér megyében 1825. körül. Elek ugyan ott szolgabíró 1848-ban, midőn Károly-Fejérvár mellett az úgynevezett hegyalján több magyar nemessel együtt az oláhok által meggyilkoltatott. Öcscse Ferencz birtokos Oláh-Bogáton.

Szöllőssy család. (Nagy-Szöllősi) Közülök Péter erdélyi kir. táblai ügyvéd 1848. előtt. Fia Ferencz Biharban aljegyző 1841-ig, majd táblabíró, József ügyvéd Kolosvárt. Tán ezekhez rokon János, kinek neje Dávid Anna birtokos Torda megyében K. Bányán és Kakován.

E családból volt Ferencz, a török tolmács, 1838-ban a „Napkeleti képek” írója.

Szöllőssy család. (Dévai) Közülök Ignác Torda város tanácsi esküdtje 1848. előtt.

¹⁾ Sz. benedeki Convent fasc. 60. nro. 12

²⁾ Eredeti kiadvány

³⁾ Sz. benedeki convent fasc 45. nro. 1.

⁴⁾ Ugyan ott Protoc. Q. P. p. 297.

⁵⁾ Ugyan ott caspa G. fasc. 4. nro 5.

⁶⁾ Krassó várm. jegyzőkönyve.

Szöllőssy család. (máskép Szabó) Ismeretes Lajos, kinek leányai Róza és Piroska a színészi pályán szerepelnek.

Szőny család. (Máskép Bogay) Márton és érdektársai III. Ferdinánd királytól Pozsonyban 1655. april. 16-án kelt czímeres levélben nemesítették meg. ¹⁾

Szőnyi család. (Máskép Nagy) Ismeretes közülök István ref. lelkész Gyulafejérvárott, Szatmárrott, 1675—1714. között több munka szerzője. ²⁾ A család jelenleg is él.

Szörcei család. (Szörcei) Háromszéki székely család. Ferencz 1603-ban Székely Mózsos részén vív, a Bárczán elfogatik, és Básta lefejezteti. ³⁾ János az 1612. gyűlésen notát kap, utóbb kegyelmet nyer. ⁴⁾

József 1794-ben Orbai szék alkirálybirája, ugyan akkor László Háromszék törvényszéki ülnöke, ugyan akkor Imre Brassóban a harminczadnál hivataloskodik, utóbb Déván ellenőr. Másik József 1815-ben a bárczai kerületben tizedbértárnok. Gergely most Alsó Fejérben törv. széki ülnök. Imre Csik és Háromszékben birtokos, 1848. előtt Csikszékben törv. széki ülnök. Dénes Háromszéken adóíró biztos, és István dűllőbiztos ugyan ott 1848. előtt. Elek dűllő biztos 1846-ban Maros-székben. Ádám neje Nagy Teréz és István neje Antos Krisztina birtokosok.

Szörcsöki család. (Szörcsöki) Veszprém vármegye kihalt családja, utóbb Vas megyében is honos.

Szörcsöki (vagy mint néhol írva előfordúl: Szercheky) Imre, Benedek és Miklós 1560-ban Veszprém megyében Karako-Szörcsök pusztabeli négy curiára kir. adományt kapnak. ⁵⁾ Közülök Benedek 1561-ben Bosnyák Andrással Pozsony megyei Kis magyar pusztában is részt kap kir. adományban. ⁶⁾ 1572-ben pedig Uzak László és Árok-háti Péterrel Nyitra megyei Brunócson curiát, és rész birtokot nyert. ⁷⁾

Szörcsöky Mihály 1646-ban Mesteri helységben volt birtokos.

Szörényi család. (Kis-szörényi, báró és nemes) Nyitra megyei nemes család, hol a XVI. században tűnik föl; és ma már bizonyosan — legalább a bárói ágon — a kihaltak közé tartozik.

¹⁾ Győr megye levéltárában van az eredeti armális.

²⁾ Benkő, Transylvania generalis II. 412.

³⁾ Bethlen Wolph. Hist. V. 411. 498.

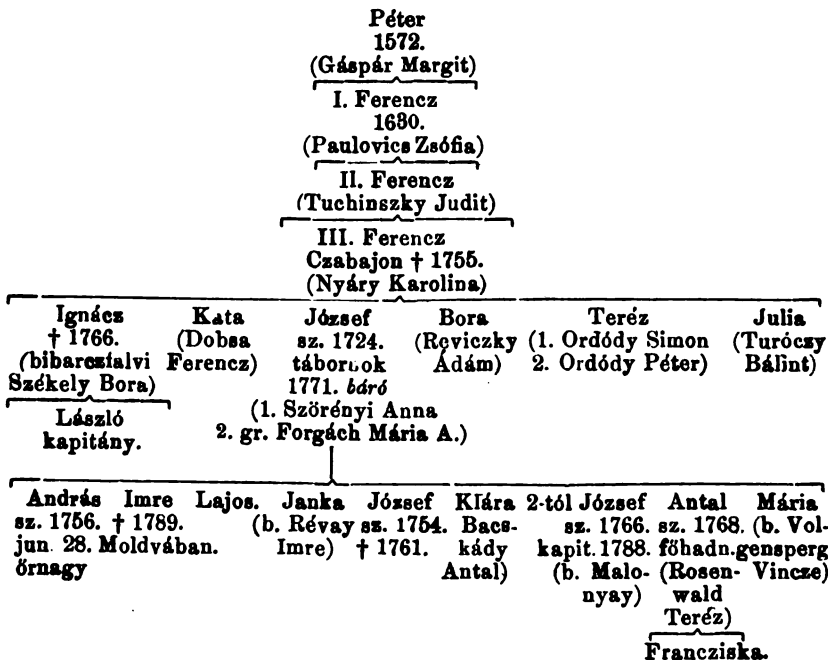
⁴⁾ Engel, Monumenta Ungrica. 399.

⁵⁾ Libro regius folio 211.

⁶⁾ Ugyan ott f. 236.

⁷⁾ Ugyan ott f. 377.

Eredetét és származását a XII. századig viszik föl izről izre a legpontosabban összekoholt családfán, melyet magyarul Mindszenty Sámuel. L. Advocat féle Lexicona VI. kötetében olvashatni, hol eredetők a Szörényi bánssággal és mi több, a Serényi családdal is fusióba hozatott. Úgy látszik, ezen szembetűnő koholt származtatás a Serényi családnál itt 157. lapon 3. jegyzetben idézett szerző álművének eredménye. Nem lévén ide való ezen szembetűnőleg álnemzékrend koholtságát hosszasan mutogatni, itt a Szörényi család származási kimutatását csak onnan kezdve közöljük, a honnan azt hiteles adatok tanúsítják. E szerint első tudható törzssül Szörényi Pétert jelölhetjük ki, ki alkalmasint egy személy azon Sz. Péterrel, ki 1572-ben Nógrád megyében is a Kelecsényi pusztán curiát és 10 telket nyert Maximilián királytól adományban. ¹⁾ E Pétertől a leszármazás következő: ²⁾

Péternek fia I. Ferencz a nem egész hitelű L. Advocat Lexicon adata szerint 1595-ben született volna, 1630-ban kapitány, és

¹⁾ Liber regius folio 388.

²⁾ Kir. táblai perből véve.

1675. körül meghaltak iratik Farkas Dovoránban. Ugyan ott nejeül Bokros Zsófia iratik. Fia II. Ferencz gr. Illésházy György titkára volt. Nőül vette Egresdy János özvegyét Tuchinczky Juditot, ettől fia maradt: III. Ferencz.

III. Ferencznek gyermekei a táblán láthatók. Ezek közül József (szül. 1724.) katonai pályára lépven, már 1753-ban őrnagygyá lett, 1771-ben ezredes, cs. kir. kamaras, és báróvá neveztetett, 1783-ban tábornokságra emeltetett. Két házasságából származott gyermekei három fiú, mint a táblán láthatni, szintén a katonai pályán főtiszti rangban szerepeltek; azonban kihaltak.

A családnak több tagja élt még, kiket családfai kapcsolatba nem hozhatni, ilyen volt Gábor, Abauj megyei jegyző, alispán, utóbb alországbiró, ki Pozsonyban halt meg 1708-ban, ennek ivadéka¹⁾ így áll:

Gábor alországbiró † 1708. (Gőcze Klára)		
László-Sánd. 1722. Abaujb.	András 1732. Nyitra v. jegyző. (Gellért Klára)	
Zsuzsi sz. 1722.	Francziska sz. 1724.	Anna sz. 1735.
(1. Majthényi Antal 2. Dávid Károly)	(Majthényi József)	(Szörényi József)

Úgy látszik Gábor I. Ferencznek fia volt, mert unokáját Annát. Szörényi József, az utóbb báróvá lett tábornok vevén nőül, ezt mint közel rokonát pápai engedély mellett tevő. Gábor fia András Nyitra megye jegyzője volt 1732-ben.

Ugyan e család tagjai voltak Szörényi Zsigmond, 1688-ban nyitrai kanonok, dömösi sz. Margit prépost, és traguri címzetes püspök, továbbá

Szörényi László 1709—1752. nyitrai kanonok, rajki apát kir. tanácsos, és végre szerémi püspök. Ez az idézett kétes forrás szerint szintén Gábor testvére lett volna. Végre e család ivadéka lehetett Sándor a tudós jezsuita író 1717-ben.

A család címere a czabaji kastély házi kápolnájában kőbe vésett példány szerint a tojásdad alakú vértben koronából kiemelkedő

¹⁾ Szintén perbeli adatok szerint, és Mindszenti L'Advocat Lex. VI. köt. s, mely szerint Gábornak atyja Mihály lett volna.

pánczélos és zárt sisakú vitéz, jobb kezében buzogányt, a balban koszorút tartva. A paizs fölötti sisak koronájából ugyan olyan alak emelkedik ki. A paizst jobb oldalról telamonképen pánczélos, lándzsás vitéz, balról hajadon nő őrzi.

Szövérdfi család. Közülök J ó z s e f kir. táblái ügyvéd Maros-Vásárhelyen, és másik J ó z s e f dullóbiztos Maros-székben 1831. körül.

Sztánkay család. Sáros vármegye előkelő régi nemes család, birtokos egyéb megyében is, mint e század elején Zemplin megyei Cséke és Füzessér helységben. ¹⁾

Közülök többen Sáros megyénél főbb hivatalokat viseltek. Sztánkay I s t v á n 1637-ben országgyűlési követ. ²⁾ Sztánkay A n d r á s 1659. 1662-ben követ, 1664-ben alispán. ³⁾ Sztánkay L a j o s 1681-ben követ, ⁴⁾ 1685-ben alispán. ⁵⁾ Sztánkay A n t a l 1715-ben követ. ⁶⁾

Sztánkay I s t v á n n a k Nagyszilvai birtoka iránti ítélete végrehajtásáról az 1659. évi országgyűlés gondoskodott. ⁷⁾

A család jelenleg is birtokos Sáros megyei Csélfalu, Komló-Keresztes, Nádfe, Pósfalu, Procs, Sósujfalu, Kellemes helységekben. Egyik vagyonosabb élő tagja a családnak Sztánkay L á s z l ó, ki 1840-ben r. esküdt és J ó z s e f, ki 1840. tiszt. szbiró volt.

Sztankó család. Zemplin megyei nemes család, melyből L á s z l ó 1840-től Zemplin megyénél levéltári segéd.

Sztankóczy család. Ung megyei nemes család Baranya helységben, melyből J á n o s Zemplin megyei biztos 1840-től, G á s p á r Ung megyei esküdt 1845-től 1849-ig.

Sztankóczy család. Trencsin megyei czímerleveles nemes család, armálisuk 1660-ban Sztankóczy vulgo Gyurkovech névre szóló azon megyében kihirdettetett. 1666-ban Szedlicsnán, 1688-ban Beczkón mutatja fel a nemesi összeírás. ⁸⁾ Utóbb ott nyoma sincs.

Sztankovánszky család. (Sztankováni) Tolna, Baranya megyei nemes család. Sztankovánszky F a r k a s az 1600. évi táborozáskor török fogságba esett. ⁹⁾ Ismeretes közülök I m r e, ki Tolna megyénél mint

¹⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 120. 331. 376.

²⁾ Lehoczky Stematogr. I. 204.

³⁾ Ugyan ott 204. 205.

⁴⁾ 1681. évi 23. törv. ez.

⁵⁾ Lehoczky id. h. 206.

⁶⁾ Ugyan ott 204.

⁷⁾ 1659. évi 119. törv. cz.

⁸⁾ Szontagh Dán. közl.

⁹⁾ Pethő Gerg. M. Krónika 149. lap.

jegyző kezdé hivatalos pályáját, innen főjegyző, s végre 1848-ban azon megye főispánja volt.

Sztanyo család. 1646-ban Trencsin megyében a nemesi összeírás szerint Felső Dreskóczon lakott ily nevű nemes család. ¹⁾

Sztáray család. (Sztárai és Nagy-mihályi) Ős régi magyar nemzetség, mely oklevelek tanúsága szerint a hazát foglaló 108 magyar nemzetség egyikéből a Kaplony genusból származott. ²⁾ Ismert törzse, a meddig az oklevelek szakadatlanul terjednek, Já k ó de Nagy Mihály volt 1249-ben.

A Sztáray nemzetségről eddig majd minden író által azon téves vélemény terjesztetett, ³⁾ mintha az a Já k nemzetségből és az által a sz. István király korában hazánkba telepedett Wasserburgi Venczellintől eredt volna. Ezen roppant tévedésre valószínűleg azon körülmény szolgáltatott okot, hogy a Sztárai család ősenek Já k ó-nak neve (mely a J a k a b keresztnévnek csak egyik variánsa) a helységről nevezett Já k nemzetség nevéhez feltűnőleg hasonló. A Já k genus, mely Wasserburgi Venczellintől eredt, és melyből az élő Niczky és kihalt Sitkey stb. család származott, a Dunántúl volt meg telepedve, soha semmi vér és jogközösségben oklevelesen kimutathatólag nem állott a Sztáray s vele rokon eredetű családcsoporttal; ellenben a Sztáray és vele törzsrokon Nagy-mihályi, Vinnai, Eödönffy, Eördögh, nagy-mihályi Pongrácz, és Tibay stb. családok őseinek a Kaplony nemzetséggel vér- és jogközösségéről több oklevél tanúskodik. A Kaplony nemből való kiszakadás régebben élt törzsnél kezdődik, mi előtt ugyan abból a gróf Károlyi, és ennek törzs rokonai a Csomaközy, Vaday, Vetésy, Bagosy stb. másik családcsoport ki vállott volna. Az

¹⁾ Szontagh Dán. közl.

²⁾ Ezt bizonyítják néhai Waltherr Lászlónak, a gróf Károlyiak levéltárnokának közlései, melyek szerint a nevezett grófi levéltárba is vannak ezt tanúsító okmányok. Lásd Sud. gyűjtemény. 1836. IX. 71. Ugyan ott V. 29. l. jegyzet. Kaprinay Mss. B. tomo XIX. 31. oklevél, mely a Sztárayak levéltárában van. Lásd Szirmay Szatmár várm. II. 46. 47. hol Já k ó a Kaplony nemből eredettnek iratik, és még is Szirmay ennek daczára másutt máskép írt. Továbbá Wagner Tab. geneal. XLVI. stb.

³⁾ Úgy látszik, első volt, ki e tévedésbe esett: Koller Hist. Eppatus Quinque Eccl. V. köt. 417. lap stb. Utánna Lehoczky Stemmat. II. 382. Budai Fer. Polg. Lex. III. 365. Horvát István Magyar orsz. gyökeres régi nemz. 73. és 74. lapon hallomás után. — Hormayr Taschenbuch 1821. évf. 13. és Kovacsóczy Árpádia III. köt. és végre még többen is, sőt ennyi után már már a család is hinni kezdé a Já k genusból eredtetést; de ez tévedés.

egész Kaplony nemzetség az oklevelek összevetése szerint Szatmár és a szomszéd megyékben terjedt szét.

Miután a nevezett Jákótól származott Eödönffy, Eördögh, nagy-mihályi Bánffy és Pongrácz közös törzsű családoknak teljes leszármazások mind ez ideig hitelesen közölve nem volt, és több családfai gyűjteményekben, melyenek a nemzeti muzeumban a Geneal. authenticae féle, Wagner kéziratai tom. LXX. és Tab. genealogicae, továbbá Rajcsányi Ádám gyűjteményei, több, főleg az első néhány nemzedékben egymástól is eltérők, mint ezt a munka IV. köt. 42. 45—46. VIII. köt. 94. és IX. 447. lapjain az Eödönffy, Eördögh, Nagy-mihályi, Pongrácz családoknál sajnosan vettem észre, szükségesnek véltem a közös törzstől leszármazást, a menyire lehetett oklevelek ¹⁾ alapján és Wagnernek gyűjteményében tab. LIV. után itt a Sztáray családnál részint kiigazítva, részint pótolva egyben közleni. Lássuk azonban előbb a Sztáray családot.

IV. Béla király korában élt a Kaplony nemzetségből J a k ó, kinek 1249-ben neje Szoboszlai Péternek (Petri de Zobozló) leánya Katalin volt. Ettől voltak fiai A n d r á s Ung megye és II. J á k ó, Zemplin megyének főispánai (Comites) (az oklevélben Andreas de Ungh, et Jakov de Zemplyn Comites), kik már IV. Béla és V. István királynak hasznos szolgálatokat tévén, 1273-ban IV. László királytól a Zemplini várhoz tartozott Pereche és Sztára helységeket királyi adományban nyerték. ²⁾ Ugyan ök 1279-ben már m e s t e r i címmel jelölve és II. Jákó egyszersmind királyi pohárnok mester nevezett helységeekben ugyancsak IV. László király által megerősítetnek, ³⁾ mely adománylevélben a cseh király elleni háborúban szerzett érdemeik is megemlítetnek.

I. Jákótól kezdve az utóbb szétágazott nemzetség következőleg sarjadzott :

¹⁾ Kapriniai Mss. B. tomo XXIX. 1—40. Fejér Cod. dipl. tomo V. vol. 2 p. 79. tomo IX. vol. I. p. 279. tomo X. vol. 6. p. 114—129. és 244. Szirmay C. Zemplin és Szatmár várm. leírása.

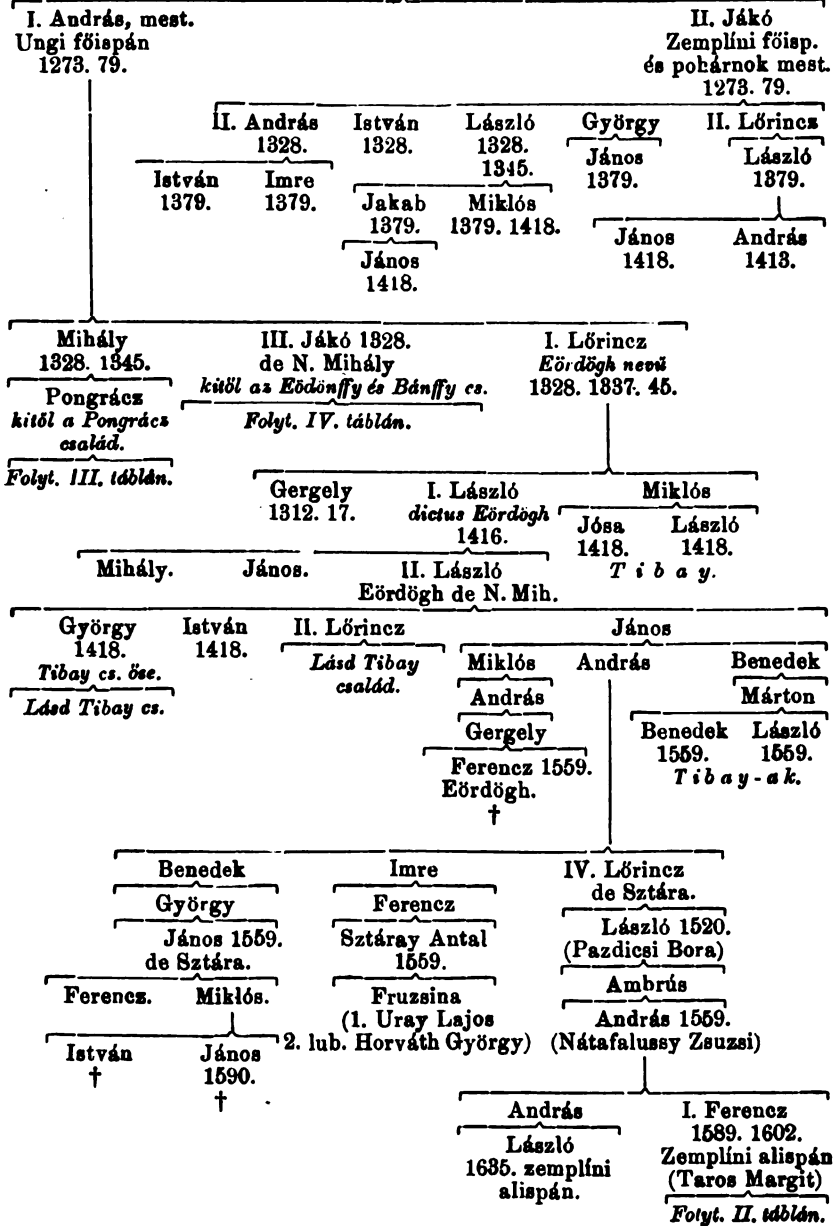
²⁾ Fejér Cod. dipl. V. 2. p. 79.

³⁾ Ugyan ott p. 550.

I. t á b l a.

I. Jákó
1249.

(Szoboszlai Kata)

II. tábla.

I. Ferencz, ki az I. táblán.

1590. 1611.

Zemplíni alispán

(Taros Margit)

István (vak)

1681.

(bertóti Frichy Zsófi)

II. Ferencz ezredes 1668. 88. (Semsey Klára)	Erzse (1. Stépan István 2. Fejérváry Lajos)
---	---

III. Ferencz báró.
sz. 1672 † 1703.
(b. Perényi Bora)

Imre gróf 1747.
sz. 1698. † 1769.
Ungi főisp. v. b. t. t.
(1. gr. Zichy Anna
2. b. Desfaigny de la
Tournelle Teréz.)

Leopoldina (gr. Barkóczy János)	János-Fülöp sz. 1709. † 1815. Ungi főisp. cs. k. kam. (gr. Migazzi Bora)	Anna-Mária cs. kir. udv. hölgy 1782. †	Antal sz. 1740. † 1808. táborszernagy máltai vitéz †	Mihály sz. 1749. † 1798. Szabolcsi főisp. (1. gr. Haller N. 2. gr. Eszterházy Eleonora)
---------------------------------------	---	---	--	--

Vincze sz. 1771. † 1927. (gr. Szirmay Janka)	Kristóf cs. k. kam. † 1836. (b. Splényi Anna)	Imre olmticzi kanonok † 1829.	Albert sz. 1785. † 1848. cs. k. kam. (1. gr. Csáky Valburga. 2. gr. Károlyi Francziaka 3. gr. Waldstein Mária)	Eleonora (gr. Dessewffy József)
---	---	--	---	---------------------------------------

2-től Julia cs. k. és p. h (gr. Appony György)	Zsófia cs. k. és' p. h.. (gr. Appony Gyula)	3-től László sz. 1830. jul. 18. katona.	Antal sz. 1839. apr. 8. (gr. Batthyány Francziaka)
---	--	--	--

János sz. 1809. † 1899. (b. Brudern Jozéfa)	Tivadar sz. 1815.	Ferdinánd sz. 1819. (1. Klobusiczky Matild † 1845. 2. b. Vécsey Gabriella)	Mária sz. 1821. cs. k. h. (gr. Zichy Lipót)	Viktor sz. 1823. (gr. Török Mária) Ödön István sz. 1855. sz. 1857.
---	----------------------	---	---	--

Béla sz. 1835. (b. Fischer Mária)	János sz. 1840.	1-től Alexandra sz. 1843.	2-től Ferdinandina sz. 1853.	Vilmos sz. 1858.
--	--------------------	------------------------------	---------------------------------	---------------------

A táblán álló I. András ungi főispán, lett a több családra oszlott nemzetségnak máig terjesztője, míg testvérének II. Jánosnak a Zempleni főispánnak utódait csak negyed izig ösmerjük.

A család történetére vonatkozólag leghitelesebb adataink Icsznek az okmányos kivonatok.

1312-ben Gergely mester, nagy-mihályi Lőrincznek (a táblán I. Lőrincz) fia I. Károly királynak híve a Trencsényi Máté és Omodék elleni kassai harcban vére ontásával szerevén érdemeket, Nagy-Mihályi birtokában vámszedési jogot nyert. ¹⁾ 1326-ban ugyancsak I. Károly királytól, miután többi testvérei kizártával Apáty és Taroha helységeket nyerte adományban a nagy-mihályi vámmal együtt, erre 1327-ben azon királytól ünnepélyes adományt kapott. ²⁾

1328-ban II. Jakónak (de Nagy-Mihály) fia László, és testvérei András és István, továbbá I. Andrásnak fiai I. Lőrincz, III. Jákó és Mihály negyedik László királynak Zemplin megyei Sztára és Pereche helységről 1273. évben kiadott adománylevelét az egri káptalan által átíratják. ³⁾ 1371-ben I. Lőrincznek fia I. László és Györgynek fia György (II. Jákó ágán) Lajos királytól parancsot nyernek az egri káptalanhoz ugyan a fölebb emített 1273. évi adománylevelét átírására. ⁴⁾ És végre 1416-ban nagy-mihályi Gergelynek fia Albert (az auranai perjel) ugyan azon okmányok elvesztése alkalmából Zsigmond király rendelete folytán az egri káptalan által hiteles átíratát veszi Ung megyei Sztára, Pereche, Györke, Jeszenő, és Zemplin megyei Tiba és tartozékaiból álló jószágokról. ⁵⁾

1345-ben a váradi káptalan Lajos királynak Visegrádon azon évben (in festo Epiphaniae) kelt parancsa folytán II. Jakónak fia László mester, Andrásnak fiai Mihály és Lőrincz, továbbá III. Jakónak fiai János és Endre, ⁶⁾ kérelmére öt megyéből igazoló bizonyságokat szedett arról, hogy Nagy-Mihály vára a hasonló helységgel és tartozékaival, és Györke hegye Zemplin és Ung megyében a nevezetteknek már nagy apjok és ős apjok által kétségtelenül bíratott a tatárjárás korában is. ⁷⁾

¹⁾ Kaprinai Mss. B. tomo. 29. p. 32. Kovacsóczy Arpádiájában [III. köt. 212. közi] a pr. Sztáray-ak levéltárnoka, azon téves jegyzettel, hogy e Gergelytől egyenesen származnak a Sztárayak, holott testvérétől I. Lászlótól erednek, mint az I. tábla mutatja.

²⁾ Kaprinai id. h. p. 40.

³⁾ Ugyan ott p. 38. 39.

⁴⁾ Ugyan ott p. 38.

⁵⁾ Ugyan ott p. 37.

⁶⁾ Ki a családi genealogiakon Ernev, és Ernernek íratik — hibásan.

⁷⁾ Kaprinai id. h. p. 7.

1379-ben Nagy-mihályi Andrásnak fiaí István mester és Imre, Lászlónak fiaí Jakab és Miklós, Györgynek fia János, és I. Lőrincznek fia I. László Ung megyei Tiba helységre, melyet hajdán eldődeik szereztek IV. László és III. András királyok alatt, miután az egykor vártartozék volt, I. Lajos királytól már 1370 ben megerősítő adománylevelet nyervén, ugyan abban mint ősi nemesi jószágukban nevezett király által megerősítettek. ¹⁾ Ugyan ezen adomány levelet 1412-ben megerősítő Zsigmond király is nejének Borbála királynénak beleegyezésével. ²⁾

1418-ban sz. Bertalan apostol napján Ravenspurgban Zsigmond király tisztelendő Unghí Albertnak auranai Perjelnek, Gergely fiának, a ki Jánosnak, a ki nagy-mihályi Jákónak fia volt, érdemeit tekintetbe véve, melyeket főleg a boszniai hadjáratban s másutt is, főleg pedig Stybor erdélyi vajda hadserégének élén, úgy a velenczések ellen is vitézségével szerzett, és rokonai is vérök ontásával tanusítottak, neki és fiainak Jánosnak, Lászlónak és Györgynek, nem különben Jánosnak, Lászlónak, Pálnak, Istvánnak és Mihálynak Etüden fiainak; Miklónak László fiának, Jánosnak Jakab fiának, másik Jánosnak és Andrásnak László fiainak; ismét Györgynek Mihály fiának, Lászlónak és Dienesnek Pongrácz fiainak, és Pongrácznak András fiának Nagy Mihályiaknak; ismét tisztos Péternek, György fiának nagy-bányai plébánosnak, Mihálynak és Jánosnak Eördöghek nevezett László fiainak, Jósának Ürdegh Miklós fiának, ki Ürdegh nevezetű Lőrincz fia volt, Györgynek és Istvánnak nagy-mihályi Ürdegh László fiainak, ismét Lászlónak Miklós fiának, a Tibay Lőrincz fiának új adomány képen adta a következő részint ősi, részint szerzett birtokokat: Sztára, Krivostyán, Orczka, Visk máskép Gyalnez, Felső Zbugya, Henselócz, Veres-Vágás, Bruszfalva népes, és Ozdó puszta helységeket; ismét Pereche, új és ó Tapolya, új és ó Petrócz helységeket, nem különben Nagy-mihály mezőváros, és Györgyhegye nevű várhelyet Zemplin megyében; ismét Nagy-Mihály várát, Vinna, Felső és alsó Tarna, Simonlese, Galussa, Glacza, Klokocsó, Varkond, két Zalacska, Új Zoghogo, Verbócz, ó és új Gézeny, Lucska, Kis-Porubka, Laaz, Sztrajna, Alsó-Szbugya, Herolcz és Porubka azon Nagy-Mihály vára tartozékait. Ismét Remethe máskép Jeszenő, Németh Poruba, Jósza, Huszin, Ribnyicske, Jeszenöv, Úbres, Revese, máskép Zavatka, Hnyona máskép

¹⁾ Kaprinai id. h. p. 23. 24.

²⁾ Ugyan ott 24. 25.

Revese, Fekésháza másképp Revcse, Alsó Revcse, Bánkháza, Alsó Remete, Ruszkócz, Ribnicze, Kajdanov, Serovnicza, és Hlinik ugyan azon Jeszenöhöz tartozókat. Ismét Tyba várát és mind a két Várallya, Vársáros Tyba, másképp Szobráncz, Felső és Nagy Tyba, Honykócz, Konys-Cserches, Osztró, Vajnatina, Tyba, Jakabháza, Koromlya, Ba-

buzo, és Prekopa helységeket Tyba várához tartozókat Ung vármegyében, és Gelényest Szatmár vármegyében, melyekben a nevezettek 1419-ben a leleszi Convent által ellent mondás nélkül beiktattak, és melyekről azon 1419. évben (Octavo calendas Marty) Zsigmond király az ünnepélyes adománylevelet is kiadta. ¹⁾

¹⁾ Kaprinai u. ott 12 -21. leírva oda 1760-ban gr. Sztárai Imrétől Nagy-Mihályon.

1418-ban Constanczban (feria 3. prox. post fest. Paschae D.) Zsigmond király ugyan csak Albert auranai Perjelnek, Nagy-mihályi Gergely fiának és a fennebbi adomány levélben megnevezetteknek ősi czimerüket, melylyel már elei éltek, czimeres levélben adja és megerősíti. ¹⁾

1528-ban Nagy-mihályi György (lehet, hogy II. András ágából Benedeknek fia) mint János király híve ettől Tarnovban sz. Margit napján kiadott adománylevélben Literati Kelemen terebesi várnagy hűtlenségén ennek tolcsvai szöllőjét, úgy Tehen Jánosnak Zemplin és Ung megyékben Nagy-Mihály, Füzesér és Sztranya helységbeli birtokrészeire adományt nyert. ²⁾

1545-ben Nagy-mihályi János királynői udvarnok Izabella királynőtől Gyalu várában (die domin. prox. in crastino festi b. Petri apostoli ad vincula) Ung megyei Hanayna helységben vámbeli kiváltságot nyert. ³⁾

1559-ben az egy törzsből több családra szakadt nemzetségnek tagjai őket közösen illető és Zsigmond királytól 1418-ban Sz. Bertalan napján kelt adománylevelet, a leleszi Convent beiktatási jelentésével együtt I. Ferdinand király által hitelesen átírták és megerősítettek, mely okmány, miután a kérelmezők abban családneveik szerint, sőt leszármazásuk kimutatásával fordulnak elé, igen érdekes és család történeti szempontból fontos figyelmet érdemel. Neveik azoknak, kiknek részökre az átírás történt, következőleg soroltatnak fel: nagy-mihályi Pongrácz Benedek, néhai Dénesnek, Mihály fiának, András fiának, Dénes fiának, Pongrácz fiának, Mihály fiának, András fiának, hajdán Jakó fiának fia, maga és méhtestvérei Pongrácz Mátyás és János neveikben is, és nagy-mihályi Eödenfy István, néhai Jánosnak, Albert fiának, Pál fiának, Eöden fiának, Erneu ⁴⁾ fiának, Jákó fiának, András fiának, másik Jákó fiának fia, maga és apról testvére Bernát, nem különben Ferencz, Tamásnak, János fiának, Albert fiának, Pál fiának, nevezett Eöden fiának fia, és másik Ferencz, néhai Lászlónak, Imre fiának, István fiának, Pál fiának, említett néhai Eöden fiának fia, ismét András, néhai Mihálynak, András fiának, György fiának, Pál fiának, többször említett néhai Eöden fiának fia,

¹⁾ Ugyan ott pag. 29.

²⁾ Ugyan ott 35.

³⁾ Ugyan ott 34.

⁴⁾ Másutt, a régibb oklevelekben Erneu helyett Endre áll.

neveikben is; és nagy-mihályi Tibay Kristóf, néhai Mihálynak, János fiának, Ambrús fiának, György fiának, László fiának néhai másik Eördögh László fiának, Lőrincz fiának, András fiának, néhai idősb Jákó fiának fia hasonlóan maga és méhtestvérei Ferencz, Gáspár, János és Diénes neveikben is, nem különben Balás Jánosnak, említett Ambrús fiának, és Gergely néhai Lázárnak, Albert fiának, Miklós fiának, Lőrincz fiának, előbbirt Eördögh László fiának fia; Ismét Ferencz Gergelynek, András fiának, Miklós fiának, János fiának, néhai előbb nevezett Eördögh László fiának fia, és Benedek és László néhai Mártonnak, Benedek fiának, János fiának, László fiának, gyakran nevezett másik Eördögh László fiának fiai, nem különben Ztáray János, néhai Györgynek, Benedek fiának, András fiának, János fiának, Eördögh László fiának fia és Ztáray Antal Ferencznek, Imre fiának, András fiának, János fiának, Eördögh László fiának fia, és András Ambrúsnak, László fiának, Lőrincz fiának, András fiának, János fiának, már nevezett Eördögh László fiának fia neveikben és személyekben is. ¹⁾

1607. évi maj. 5-én Nagy-Mihályon a vér- és birtok-közösségtü nemzetség következő családtagjai községi szabályzatot alkottak, u. m. Sztáray Ferencz, Nagy-miháli Gothárd, Tibay János, Nagy-miháli Pál idősbik, Nagy-miháli Pál ifjabbik, Nagy-miháli Benedek, Nagy-miháli Zsigmond, Nagy-miháli György, Korcsvai, Nagy-miháli László, Nagy-miháli György, Nagy-miháli Gáspár, Nagy-miháli Albert, Edenfi László, Edenfi Kristóf, Vinnay Kristóf, Vinnay Károly, ifjabbik Sztáray Ferencz, Tibay Gáspár és Márton, Vinnay Kristofné öregbik, Vinnay Gáspárné, Vinnay Györgyné, Eödenfy Ferenczné, Nagy-miháli Farkasné, Nagy-mihályi Györgyné, Nagy-miháli Jánosné, Nagy-miháli Ferenczné, Nagy-miháli Kristófné. ²⁾

A Sztáray-ak azon ága, mely máig virágozik, az I. táblán álló IV. Lőrincztől származik. Ennek másod unokája azon András, ki 1559. ben I. Ferdinand királytól a közös vérség több tagjával birtokaira új megerősítő adományt vitt, és — mint iratik — János Zsigmond ellenében a Nagy-mihályi várat erélyesen védelmezte. Egyik fiának Andrásnak fia László 1635-ben lett Zemplin megye alispánja. ³⁾ Másik fia

¹⁾ Kaprinai id. h. 8. lap.

²⁾ Kovacsóczy Arpádia III. 202.

³⁾ Szirmai C. Zemplin not. hist. 169.

I. Ferencz 1589-ben választatott Zemplin megye alispánjának és azt a legválságosabb időkben derekasan kormányozta 1602. éven túl is. ¹⁾ Unokája II. Ferencz ezredesnek iratik. Ennek Semsey Klárától fia III. Ferencz, Zemplin megyének volt alispánja 1700-ban, midőn a Zemplini malmot a Bodrogon levágatta mint áradásokat okozót. ²⁾ 1725-ben évben érdemeiért báróságra emeltetett. ³⁾ Nejétől báró Perényi Borbálától fia:

Imre, ki 1747-ben grófi rangra ⁴⁾ emeltetett. Mint hivatalos közpályán szereplő, cs. kir. kamarás, valós. belső titkos tanácsos, Ung vármegye főispánja ⁵⁾ és Sz. István r. közép keresztese halt meg 1769-ben. Kétszer nőtült, első neje gróf Zichy Anna, a második báró Desfaigny de la Tournelle Teréz volt. Ezekből két leánya és három fia: János Fülöp, Antal és Mihály maradtak. Ezek közül

Antal szül. 1740. katonai pályára lépven, Mária Terézia korában az örökösödési háború alatt mint jeles katona és kitűnő hadvezér fokokként 1800-ban tábornagyságra emelkedett, a 33-ik számú m. gyalog ezred tulajdonosa, máltai lovag volt, és vitézségével a Terézia rendet is megnyeré. ⁶⁾ Meghalt Grácban 1808-ban. Utóda nem maradt. Testvére

János Fülöp előbb (1770) a m. kir. helytartóságnál tanácsos, utóbb (már 1792-ben) Ung vármegye főispánja, és cs. kir. kam. volt. Meghalt 1815-ben. Nejétől gr. Migazzi Borbálától gyermekei:

a) Kristóf, ifjabb korában (1792.) a m. kir. helytartó tanácsnál kezdett hivatalos pályát, és mint követ is szerepelt. Meghalt 1836-ban.

b) Imre egyházi életre adván magát, olműczi kanonok volt, mint ilyen 1779-ben ausztriai grófságra is emeltetett. ⁷⁾ Meghalt

¹⁾ Szirmay C. Zemplin not. hist. 92. 106.

²⁾ Ugyan ott 288.

³⁾ Adami Mss. Mus. 4. lat. nro 182. szerint Imre mint kamarai tanácsos 1726-ben lett báró. 1725. évre tézsi a góthai Histor. Herald. Handbuch is 982. lapján a báróságot; és így az bizonyosnak tekinthető, ellenben Lehoczky'nál Stemat I. p. 170. hibásan áll 1700. évre téve.

⁴⁾ A góthai 1869. évi grófi Almanach 849. lapja szerint 1750-ben lett gróf. Ellenben a Hist. herald. Handbuch 989. lapján sajtó hibából áll 1797. évre téve a grófság.

⁵⁾ Lehoczky szerint 1754-től Ungi főispán.

⁶⁾ Hirtenfeld Der M. Theresien-Orden. I. 503.

⁷⁾ Megerle, Aldes lex. Erg. b. 81—82.

1829-ben. Püspökségre nevezetvén, azt közbe jött halála miatt elnem foglalhatá.

c) Vincze a katonai pályán szerzett érdemeket, a francia háború alatt mint őrnagy esett fogságba, honnan többed magával veszélyek közt elmenekült. Meghalt 1827-ben. Nejétől gróf Szirmay Jankától a táblázaton látható gyermekei és unokái származtak.

Mihály (Imre grófnak fia) szül. 1749-ben, előbb (1770.) a Tiszán inneni ker. tábla ülnöke, utóbb cs. k. kamarás tanácsos és a kassai kamara Igazgatója (Administrator) majd Szabolcs megye főispánja volt. Meghalt 1798-ban. Maradt fia

Albert cs. kir. kamarás (szül. 1785.) ki mint jeles publicista az 1825. 1836. és 1840. évi ország gyűléseken szerepelt. Mint a conservatív párt egyik tekintélyesebb tagja a gr. Desseffy Aurél által szerkesztett Világ című polit. hirlap hasábjain „Nagy-mihályi levelek” című czikksorozatával jeles készültségét tanusítá. Hivatalt vállalni nem akarván, a neki kínált főispáni méltóságokat megköszönte. Meghalt 1843-ban. Háromszor nősült, két utóbbi házasságából — mint a táblán láthatni, — két leánya és két fia maradt.

A család ősi czimere, melyre a család — mint fenebb mondók, 1418-ban Zsigmond királytól czímerlevelet nyert, — a grófi rang nyeresékor Mária Terézia királyasszony által két oldalról telamonokkal megbővítettet, e szerint a grófi czimer — mint felebb a metszvény is ábrázolja — fen álló hadi paza, melynek kék udvarát közepig egy, négyesegű kövekből épült, nyilt kapujú, felül rovátkolt arany vár foglalja el, fölötte egymással szemközt két természetes színű szarka áll, csőreikkel egy drága köves arany gyűrűt tartva. A paizs fölött grófi korona áll, azon ismét koronás sisak, melyen ismét az előbbihez hasonló helyzetben gyűrűt tartó két szarka áll. Foszladék mindkét oldalról aranykék. A paizst két oldalról egy-egy vörös ruhás, párduczos kalpagos magyar testőr fogja. ¹⁾

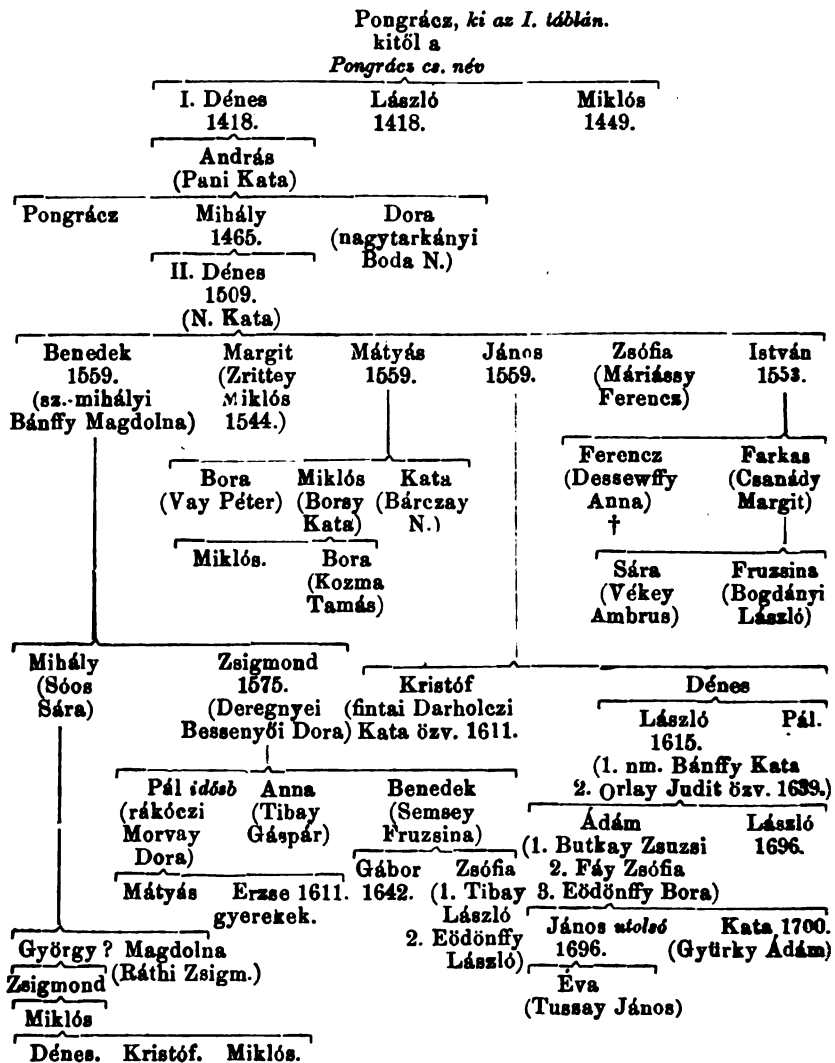
Sztárai Mihálynak az 1532-ben élt reformátornak e család-hoz viszonya ismeretlen, de úgy látszik, ahoz vérség nem volt.

Hátra van még felebbi ígéretem szerint a Sztáray-akkal közös vérségű többi — nagyobbára kihalt családoknak leágazása, miután azok egy részben hiányosan közöltettek, és így a nagy-mihályi Pongrácz családnak e munka IX. köt. 448. 451. lapjain álló nemzékrende helyett álljon itt a következő teljesebb ²⁾ folytatás:

¹⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII.

²⁾ Wagner Tabula LIV. és Rajcsányi Deduct. geneal. I. 133. után

III. tábla.

E táblán állanak a nagy-mihályi Pongrácz kihalt család tagjai.

A következő tábla az Eödönffyek, nagy-mihályi Bánffyak és Vinnayak táblázatát ¹⁾ adja az e munka IV. köt. 43. 44. lapján álló helyett, azon igazítással, hogy Eödön, kitől e kihalt család nevét

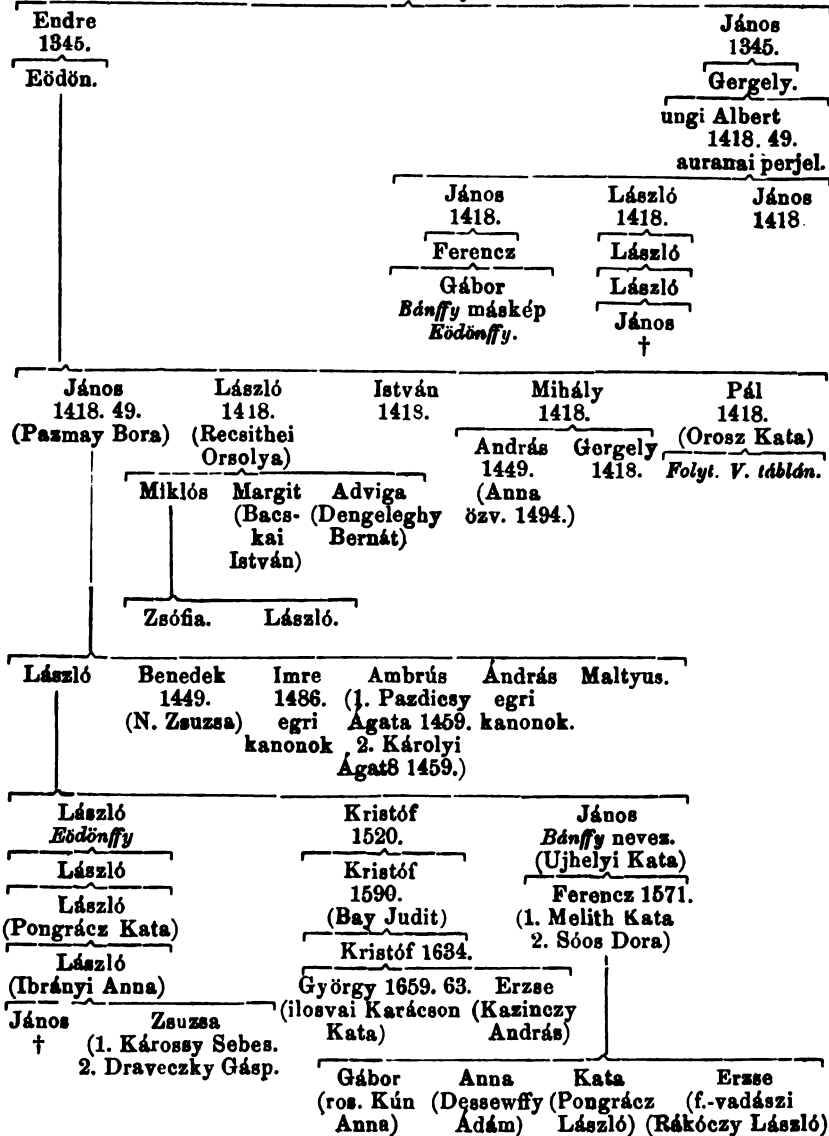
¹⁾ Wagner Tab. LIV. és Rajcsányi stb.

vette, nem Andrásnak, hanem fiának III. Jákónak Endre fiatóli unokája volt, egyéb kiigazításokkal és pótlásokkal együtt.

IV. tábla.

III. Jákó, *ki az I. táblán.*
1328.

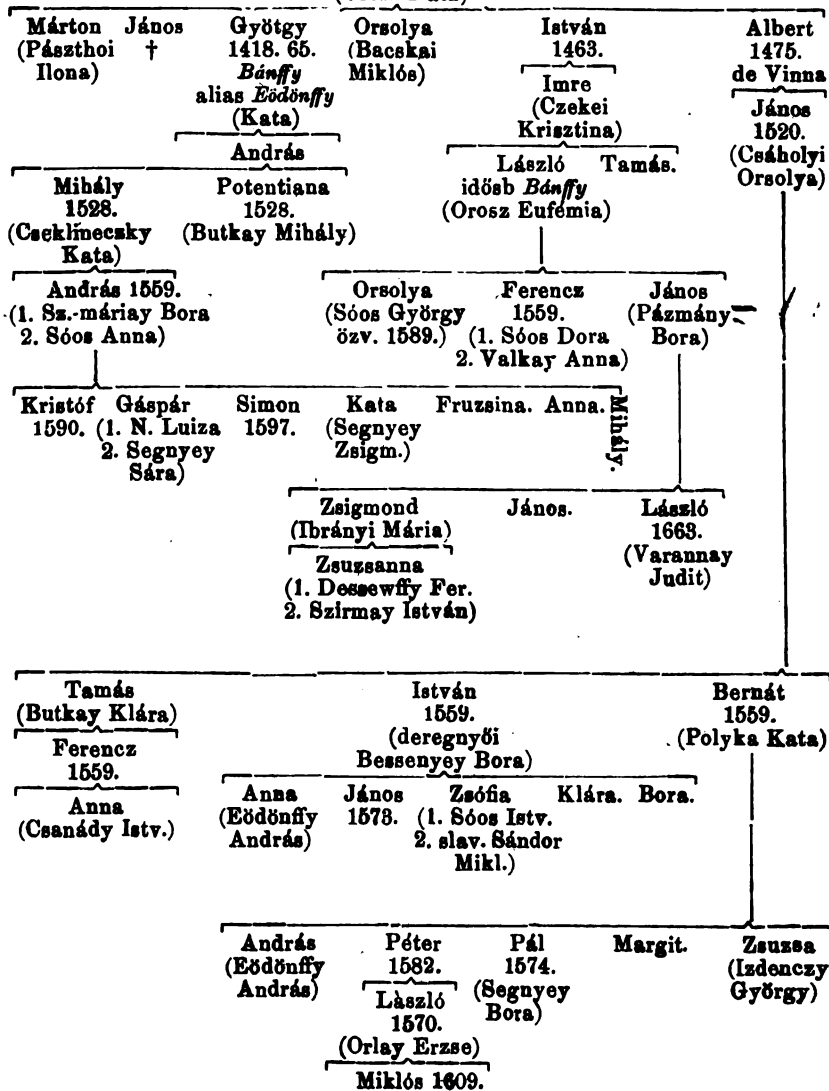
de N. Mihály.

V. tábla.

Pál, ki a IV. táblán.
1418.

(Orosz Kata)

Itt megjegyzendő, hogy a három, négy végső nemzedékek az Eödönffy családnál közlött táblázat szerint vannak, és ez okból Já-

nosnak Csáholyi Orsolyától fia Istvánnak is úgy áll, mint ott nemzedéke, holott Rajcsányi szerint ezen Istvánnak első neje bribéri Melith Sára, a második Meszesy Ilona lett volna, és ezektől leányai Borbála és Zsófia slav. Sándor Miklósné.

Hátra volna még az I. táblán a Tibay család tovább származását folytatni, az azonban a Tibay család név alatt látható.

Sztarikovszky család. Zemplin vármegye czimerleves nemes családainak sorában áll. ¹⁾

Sztárnay család. Gömör megyében lakozó nemes család. ²⁾ Zemplin megyében a kihaltak közé soroztatik és hajdán birtokos volt Barancs és Kazsú helységben. ³⁾

Sztárok család. Bihar megyei nemes család. Ifjabb Sztárok János Nagy-várad főjegyzője volt, 1797-ben I. Ferencz király által czimeres nemességre emeltetett.

Csimere négy féle osztott paizs, az 1. és 4. kék udvarban zöld téren fészken ülő ezüst pellikán fiait melle vérével táplálja, fölötté jobbról arany csillag, balról ezüst félhold ragyog, a 2. és 3. arany mezőben vörös grif hátulsó lábain ágaskodik, első jobb lábával kivont kardot, a ballal kék keresztet tartva. A paizs fölötti sisak koronájából két kiterjesztett fekete sasszárny között a paizsbelihez mindenben hasonló vörös grif emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüst kék, balról aranyvörös. ⁴⁾

Nevezett Sztárok Jánosnak nejétől Anderko Annától, a n.-várad i g. sz. püspök Darabanth Ignác rokonától e század elején élő gyermekei: Ignác, Karolina, Anna és Petronella. ⁵⁾

Sztaroveczky család. Bihar megyei nemes család, melyből névszerint Rozália, Imre, Julianna, Erzsébet és Iréne birják Bihar megyei Kotyiklet helységet. ⁶⁾

Sztarsy család. Árva megyében a czimerleves nemes családok sorában állott Medvedzén lakozva. Ismeretes közülök József 1702-ben azon megye törvényszéki vizsg. bírása. Most ott ivadéka nem él. ⁷⁾

¹⁾ Szirmay, C. Zemplin not. top. 116.

²⁾ Bartholomaeides C. Gömör p 146.

³⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 104.

⁴⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII.

⁵⁾ B. Vay László Német hívség, 582.

⁶⁾ Fényes, Magyarország 1859-ben. 206. 248.

⁷⁾ Szontagh Dán. közl.

Sztary család. Valószínűleg a Starniszky családdal azonos. Trencsin megyében 1754-ben mint Zolnán, 1781-ben mint Bolessón lakott nemes család volt ismeretes. Lehet, hogy e név nem is valódi neve volt a családnak, hanem a Trencsin megyei Csernyánszky és Klacsik család mellék ágát képezte, miután a nevezett családok egyes vonalai is éltek Sztary vezetéknevvel. ¹⁾

Sztekló család. Sztekló Mátyás 1712-ben III. Károly királytól kiadott czímereslevélben nemesített meg. ²⁾ Czimere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó kettős farkú orosz-lán, első jobb lábával három búzakalászt tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan orosz-lán ágaskodik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ³⁾

Nevezett Mátyásnak, ki Gömör megyében élt, neje Urbányi leány volt, és atyja valószínűleg azon Sztekló Mátyás, ki evang. lelkész volt Felső Sajón 1693-ban és ott halt meg 1698-ban. ⁴⁾

Úgy látszik, megnemesített Mátyásnak testvére volt Sztekló János felső sajói evang. rector. Részesült-e ez a czímereslevélben? nem tudjuk, azonban ennek ivadéka, nagyobbára az egyházi és iskolai pályán működve következőleg származott le:

I. János f.-sajói rector			
I. András 1742. Witeberg. jár. kövi és kraszkói pap † 1775. (Simonides Judit)			
II. András sz. 1752. † 1818. Petrováci lelkész Bácsban és Senior. (Dedinszky Zsuzsa)			
II. János Petrováczon lelkész 1811-től (Rohonyi N.)	Janka (Hajnóczy Sámuel)	András (járeki jegyző)	Károly (Szűcs N. † 1858) Emma.
III. András sz. 1817. lelkész 1857-től Losoncson.	János Eperjesen lelkész 1858.	József Glossányi pap. 1868.	

¹⁾ Szontagh Dán. közl.

²⁾ Collect. herald. nro. 714.

³⁾ Ugyan ott és Adami Scuta gentili tomo XII.

⁴⁾ Bartholomaeides Memor. Prov. Csetnek p. 149. et 384.

I. **A n d r á s** 1742-ben Wittebergában járt, utóbb Gömörben küvi és Kraszkovi evang. lelkész volt. Meghalt 1775-ben. ¹⁾ Fia

II. **A n d r á s** szül. 1752. april 14. Kraszkovón, 1777-ben Jenában tanult, utóbb Bács megyében Petrovácsi ev. lelkész lett és bácsi senior. Meghalt 1818. febr. 6-án. ²⁾ Egyik fia

J á n o s 1810-ben Wittebergben tanult, már 1811-ben atyja mellett Petrováczon kaplán volt, utóbb Lajosfalván a kat. végvidékben lelkész. ³⁾ Ennek egyik fia

III. **A n d r á s** szül. 1817-ben, Jenán tanult 1839-ben; 1857-től Losonczon evang. lelkész. ⁴⁾

J ó z s e f 1861-ben Bács Bodrog megyei petrovácsi kerületből országgyűlési képviselő volt.

A többi a táblán láthatni. A család ágost. ev. vallású.

Sztojka család. (Szalai és Kerekefalvi báró) Máramaros vármegye és régi családja, melyből már 1465-ban Sztojka Mihály azon megye szolgabírája volt. ⁵⁾

A családot a XVIII. században Sztojka László emelte föl, ki 1717-ben a Máramarosba beütközött tatárokat ki üzte, részt vévén abban Sztojka Zsigmond is. ⁶⁾

Nevezett Lászlónak nejétől Szegedi Sárától négy gyermekét ismerjük: Krisztinát csebi Pogány XIII. György nejét, Zsigmond Antalt, Pál Sándort és Lajos Józsefet.

Zsigmond Antal papi pályára lépven, 1733-ban már egri kanonok lett, és innen 1749-ben erdélyi püspök, beiktatva 1750-ben; lemondott 1759-ben, meghalt 1770. april. 21. kora 72. évében. ⁷⁾ Ő kapta testvéreivel Pállal és Lajossal a báróságot 1750-ben Mária Terézia királyasszonytól. ⁸⁾

Pálnak neje volt b. Perényi Veronka 1750-ben.

E század elején éltek b. Zsigmond birtokos Szatmár megyé-

¹⁾ Bartholomaeides, Memoria Ungarorum, 246.

²⁾ Haan, Jena Hung. 85.

³⁾ Bartholomaeides id. h. 306.

⁴⁾ Haan id. h. 164.

⁵⁾ Teleki, Hunyadiak kora XI. köt. 146.

⁶⁾ Szigeti Album 1860. 309. 810. stb. hol László képe is megjelent.

⁷⁾ Szereday Séries Epp. Trans. 229—235,

⁸⁾ Bihar megyei levéltárból.

ben Zsádány és N. Kólcs helységben. ¹⁾ Ugocsában Bökényben és Batáron. ²⁾

Másik Pálnak özvegye b. Perényi Katalin előfordúl 1832—1847-ben.

Imre báró az 1825. 1832/6. 1843/4. országgyűléseken Máramaros vármegye követe volt.

Most élnek Gyula, Julia sajió Mán Józsefné stb.

Ezek a bárói ág ivadékai; a nemesi ágból ismeretes István e század elején birtokos Ugocsa megyében Karátfalván, és János és Mihály birtokosok Batáron. ³⁾

A XVII. század elején 1603—43. körül élt Sztójka Ágata csebi Pogány VII. György Máramarosi alispánnak neje.

Tán szintén e családhoz számítható azon Sztójka is, ki 1599. körül mint Mihály vajdának Rudolffhoz követe, említetik. ⁴⁾

Más, ettől különböző, vagy legalább régebben elszakadt ágból lehet azon Sztójka család, melyből bácsi előnévvel Gábor 1831. körül Erdélyben Balásfalván gör. egy. kanonok volt, és melyből egyik Sztójka, mint mehádiai g. n. e. esperes Hunyad megyétől 1798. jan. 26-án kiadott nemesi bizonyítványát 1798. máj. 30-án Krassó vármegyében kihirdetteté.

Sztójánovics család. Közülök János 1843-ban Veszprém megye hadi fő adószedője. *Lásd itt Sztójánovics cs. a 375—6. lapokon.*

Sztopkovicz család. Trencsin megyében 1690-ben Borcsiczon székelt a nemesi összeírás szerint. Utóbb ott nyoma sincs. ⁵⁾

Sztraka család. Trenosin vármegye nemesi összeírásaiban olvasható az 1646. és 1666. évekről, midőn ott Vág Beszterczén lakozott. Jelenleg ott ismeretlen. ⁶⁾

Sztrakoniczky család. Zólyom vármegyei nemes család. A czímeres nemes levelet Sztrakoniczky András szerzé 1741-ben Mária Terézia királyasszonytól. ⁷⁾

Czímere a paizs arany udvarában zöld téren álló, kék magyar ruhás, vörös csizmás, vörös öves és vörös prémszalpagos magyar vitéz. jobb kezében nyelével a földre érő fehér zászlót, a ballal kivont kardot

¹⁾ Szirmay, Szatmár várm. II. 141. 186.

²⁾ Szirmay C. Ugocsa p. 122. 172.

³⁾ Ugyan ott 73. 172.

⁴⁾ Magyar történelmi tár. III. 188.

⁵⁾ Ssontagh Dán. közl.

⁶⁾ Ugyan az.

⁷⁾ Adami, Scuta gentil. t. XII.

tartva. A pász fölötti sisak koronájából az előbbihez egészen hasonló férfi emelkedik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ¹⁾

A család tagjai közül 1861-ben Károly alszolgabíró, Gusztáv rendsz. esküdt volt Zólyom vármegyénél.

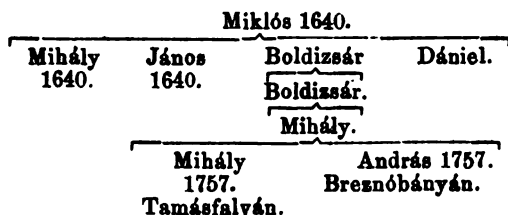
A család ágost. ev. vallású.

Sztranyavszky család. Iratik neve Sztranyovszky-nak is. A czimeres nemes levelet Sztranyavszky Miklós és fiai János és Mihály kapták 1640-ben III. Ferdinánd királytól és azt először Zólyom vármegyében hirdették ki. A család 1646-ban Trencsin megyében Biróczon-mint birtokos említetik. Nevezett Miklós 1647-ben armalisát Trencsin megyében is hirdették. Ugyan azon vármegyében 1725-ben idősb Gábor és László produkálták az eredeti ármalist.

Trencsin megyében 1736-ban élt ifj. Miklós. 1768-ban Zolnán lakott Boldizsár és ennek négy fia: János, Imre, Ferencz és Pál; továbbá ifj. Gábor fiával Jánossal, majd József és ennek fia István, azután László és idősb és ifjabb János. Ugyan ekkor Kiszucza Ujhelyen lakott Dániel. — 1803-ban Zolnán találtattak József és fia István, másik József Gábornak fia; — Moys-Lucskán székelt István három fiával u. m. Ádámmal, Jánossal, és Istvánnal. Végre 1837-ben Zolnán lakott János és Ádám és ennek fia József, és egy másik József.

A czimeres levél szerző Miklósnak nevezett Mihály és János fiain kívül fiai voltak még Boldizsár és Dániel.

Nógrád megyétől 1757. aug. 11-én Sztranyavszky Mihály Gömör megyében Tamásfalván és testvére András Breznóbányán lakozó, nemési bizonyosságot kapván, így mutatták ki származásukat a nemesség szerző Miklóstól.

Ugyan akkor kétségtelen nemeseknek ismertettek: Jánosnak

¹⁾ Collect. herald. és Adami Scuta gentil. tomo XII.

fiai Sámuel, Dániel, Mihály és Istvánnak fiai István és János.

Nevezett Jánosnak Sámuel fia nemzé Pált, ez ismét Pált, ki Nógrád megyétől 1810. máj. 10-én kapott nemesi bizonyítványt. Ennek rokona Mária Tornyos Mátyásné.

Nyitra megyében Galgócson 1755. jan. 24-én tétetett a család származásáról tanuvallatást. ¹⁾

Sztránszky máskép Sztranyovszky Dánielnek Sztanislaides Ágnestől fia Dániel szül. Körmöczön 1724. oct. 12., Wittebergben járt 1746-ban, Polichnón volt 1749-ben, és Uhorszán lett 1752-ben evang. lelkész. ²⁾

Sztránszky János galgóci születésű, Wittebergből haza jövéen 1727-ben Nógrádban Kürtösön, utóbb Tapolcsánban, végre Alsó Sztrégován lett pap. ³⁾

Ezek tán szintén e család ivadékai?!

Sztrányay család. Sztrányay György 1672-ben I. Leopold királytól kapott címeres nemes levelet, ⁴⁾ melyet azon évben Trencsin megyében kihirdettetett. Azonban nevezett megyében több nyoma sincs.

Czímere a paizs kék udvarában zöld halmon arany koronán könyöklő vörös ruhás kar, arany markolatú kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján ugyan olyan kar látható. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüst vörös. ⁵⁾

Sztratimirovich család. Ujabban nemesített család Bács vármegyében, melyből volt István a karloviczi görög n. e. érsek 1827-ben 1837-ig.

Sztránsay család. Szabolcs vármegye nemes családai sorában áll Fényes Geographiája szerint.

Sztriiha család. (Dreskóczi). Nevét Sztriiha alakban is találjuk. Trencsin megye curialis nemes családai sorában áll. 1639. febr. 20-án Bécsben kelt adománylevélben III. Ferdinánd király Groboty János és Ádám magvaszakadtán a kir. koronára szált Trencsin megyei Felső-dreskóczi három udvartelket Sztriiha Mihály fiának Mi-

¹⁾ Nógrád megyei levéltár, és Szontagh Dán. a Trencsin m. levéltárból.

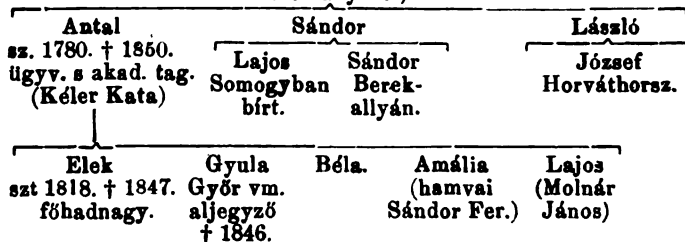
²⁾ Bartholomaeides Memoria Ungarorum 253.

³⁾ Ugyan ott 217.

⁴⁾ Collect. herald.

⁵⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII.

II. Pál, ki az előbbi lapon.
1796. insurg.
(Horváth Magdolna
Berek-allyáról)

A négy első ízen állókról iratik, névszerint Lászlóról, hogy Na. Csónak védelmezője volt a községi őrség betűtési ellen, Jánosról mint vajdáról, hogy a török háborúban vett volna részt.

I. Pál a többi Ns. Csói közbirtokossággal Ns. Csóra III. Károly királytól új adománylevelet kapott, és 1756-ban a Vas megyei kétségtelen nemesek sorában állott. Tőle három ágon jő le a család. György fia Zsigmond a múlt század végén kapitány volt. II. Lászlónak utódai közül Sándor 1809-ben a Vas megyei nemesi fölkelésben vett részt, Ignác a Sopronyi evang. Lyceumban volt tanár. Ennek fia Boldizsár 1859-ben a szegedi cs. k. törvényszék ülnöke.

Istvánnak fia II. Pál 1796-ban a Vas megyei felkelő nemesereg tagja. Neje volt berekallyi és tompaházi Horváth Magdolna, ettől gyermekei Antal, Sándor és László. Sándornak fia Lajos Somogyban, Sándor Berekallyán közbirtokos. Lászlónak fia József Horvátországban.

Legnevezetesebb tagja volt a családnak Antal, szül. Salfán 1780. dec. 20-án. Pestre telepedvén, mint ügyvéd, nemességet Vas megye előtt 1808-ban igazolta. Mint jeles jogtudós a m. akademiának már felállítása korában rendes tagja, több megye táblabírája, és több fő család jogi képviselője volt. Egyszersmind birtokos Ns. Csóban, Salfán és Kopácson. Meghalt 1850. jul. 9-én. Nejétől Kéler Katalintól gyermekei a táblán láthatók. Ezek közül Elek szül. 1818. aug. 12-én katonai pályára lépven, 1837-ben m. kir. testőr, 1842-ben huszár főhadnagy lett, meghalt 1847. sept. 23-án. Tanúlt készülségét „Az erédítés tudománya“ című munkája bizonyítja. Testvére Gyula Győr megye aljegyzője volt. Meghalt 1846-ban. Béla ns. csói és gyóni közbirtokos, és ez utóbbi községi evang. egyház felügyelője, 1849-ben volt honvéd főhadnagy.

A család czimere a paizs kék udvarában zöld tér fölött lovon ülő magyar vitéz, kivont kardot villogtatva, fölötte jobbról arany csillog, balról ezüst félhold ragyog.

A család ágost. ev. vallású.

Sztrucz család. *Lásd Ztrucz cs.*

Sztruhár család. (Báthi) Hont megyei nemes család. Egyik ága több evang. lelkészt mutatott fel. Így András Györből való, 1692-ben járt Wittebergben. ¹⁾ Jánosnak Dianiska Máriától fia András 1728-ban Wittebergben járt, utóbb Gömörben tiszolczi evang. pap.

Ádám 1763-ban Jenán tanult, utóbb Nógrádban Szügyben majd Zólyomban Garamszeghen, végre Beszterczén pap. ²⁾ Ferencz 1830-ban Hont megyei rendszerinti esküdt, Elek ugyan akkor és ott megyei írnok.

Sztuparich család. Ujabb időben a családnevet Ztuparich alakban is találjuk. Lakhelye s birtoka Vas, Trencsin és Bars megyében. Törzse Tamás, ki maga és testvérei István, András és Péter neveikre 1632. jul. 15-én Bécsben kelt czimeres nemeslevelet szerzett II. Ferdinánd királytól, és azt 1633. máj. 30-án Vas megyének Szombathelyen tartott közgyűlésén kihirdetteté.

1736-ban Trencsin vármegyében Pál és Ferencz, Bars megyei Oszlánban pedig István laktak, és ezek Trencsin megye előtt azon évi nsi vizsgálatkor az eredeti armálist is produkálták, kimutatóván egyszersmind Szokolcza sz. k. városnak 1724. nov. 2-án kelt levelével, hogy Tamás a törzsszerző 1640-ben Szokolczára telepedvén, ott nemzé fiát Ferenczet, ez ismét Ferenczet.

Trencsin megyében a nemesi összeírások szerint 1748-ban Nemes Miticzen lakott Pál.

1768-ban Dezsereen laktak István és János, Dreskóczon pedig József.

1803-ban Dreskóczon János és Ferencz, és ennek fiai István és Ferencz.

1837-ben Dreskóczon laktak Ferencznek örökősei: István és ennek fia Péter, Ferencz és ennek fiai Flóris, István és János.

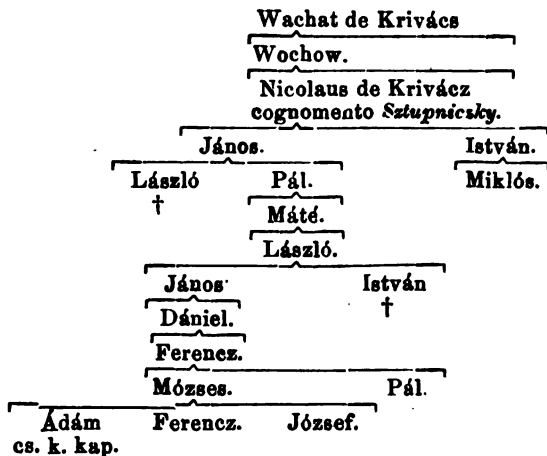
Sztupavszky család. Trencsin megyei nemes család, hol a nemesi összeírás szerint 1646-ban Kis-Csernán, 1666-ban pe-

¹⁾ Bartholomaeides, Memoria Ung. 193.

²⁾ Haan, Jena Hung. 73.

dig Nimniczen és Okruthon, 1670-ben Praznovban lakott. Nagyon valószínű, hogy e család azonos a Sztupiczky családdal, miután amannak letüntével eme név tűnik fel Trencsin vármegyében 1730-tán, midőn a Sztupiczkyak a krivácsi és nagy-kotessói birtokrészeket szerezték. Ez alkalommal Ádám cs. kir. kapitány, Ferencz és József Sztupiczky néven éltek. Különben a Sztupiczky név ismét Stupiczky alakban is iratott. ¹⁾ *Lásd Stupiczky cs.*

De iratott a család Sztupniczky-nak is; és mint Wagner Károly geneal. gyűjteményben ²⁾ egy táblázat mutatja, előbb Krivách nevet viseltek; Miklós volt az első, ki a Krivách nevet Sztupniczky-val váltá fel, mint e táblázat azt, és a leszármazást a mult századig mutatja :

Sztupniczky család. *Lásd Sztupavszky cs.*

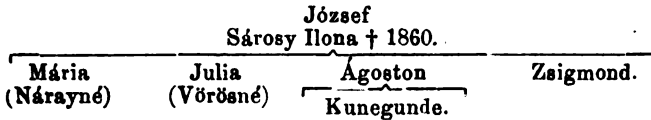
Szubszky család. Árva megyében Rapczán lakos volt 1722-ben Szubszky Márton, ennek utódaiból Szubszky István Nógrád megyében B.-Gyarmaton báró Balassa Sándor Praefectusa a mult század végétől haláláig, mely történt 1815. jun. 26-án, kora 77. évében. Nejétől járdánházi Kovách Annától egy leánya maradt Luiza, Luka Ferenczné. — Egyébiránt a Szubszky család nemességéről mit sem állíthatunk.

Szuchevics család. *Lásd Shuttovics cs.*

¹⁾ Szontagh Dán. közl.

²⁾ Wagner Cab. geneal. tab. LVI.

Szuchodolszky család. (Welleslavicz) Magyarországi nemes-ségéről mint sem tudunk. Ismeretes közülök J ó z s e f, kinek neje nagy-sárosi Sárosy Ilona 1860. nov. 11-én halt meg Aradon. Ivadéka így áll.

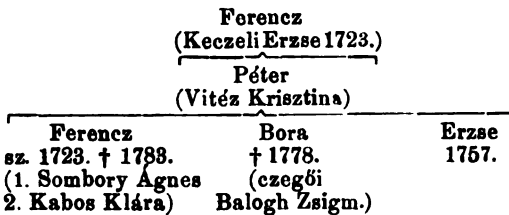
Szucsáky család. (Szucsáki †) Kolos megye kihalt régi családja. Egyik előde Sandrinus 1465-ben a kolos monostori convent tagja. ¹⁾

1482-ben Szucsáki Benedek Kolos megye alispánja volt. ²⁾

1574-től kezdve B.-Szolnok megyében Némán birtokosok Szucsáki Péter és másik Péter, Márton, Benedek, Lajos, két Miklós, Mihály és István szolgabíró, és Kata Modra György gyám-leánya.

1657—1665-ban Lengyelországban hadi fogságban ültek fül-pösi Szucsáki Péter és István, kik szabadulásuk eszközlése végett nagyszederjesi részbirtokukat 200 talléron eladták. Fülpös a predikatumi név, és N.-Szederjes Torda megyében vannak.

A XVII. század végső negyedében élt Szucsáky Ferencz kitől a kihalásig következő nemzedék ³⁾ eredt.

A családja végső nemzedékén álló Ferencz, meghalt 1783. april. 21-én, az erdő-csanádi határon emelt családi sírboltban fekszik. Ott Gyöngyösy János leoninus versköltő által irt epitaphiuma szerint fiatal korában hadnagy, 1771-ben Torda megye főbirája volt. Benne

¹⁾ Vörös Benedek Fül-di falu határjárás oklevele Hodor K. szerint.

²⁾ Vitéz György és Kemény Istvánnak Vajda László és testvérei ellen nyert Kolos megyei 1482. évi ítélet levél Hodor K. szerint.

³⁾ Dési Lászlár Györgynek Keczeli Borbála fölött mond. és nyom. halotti beszéde.

a Szucsáky család fiága sirba szállt. Ő és atyja Péter „erdő-csanádi” előnévvel jelöltetnek.

Szucsánszky család. Trencsin megyében a nemesi összeírás szerint Orechón lakott, utóbb ott nyoma sincs.

Szucsánszky Gábor Fridrik czimeres nemes levele 1791-ben kelt. Czimere négyfelé osztott paizs, az I. és 4. ezüst udvarban hátulsó lábain eb ágaskodik, a 2. és 3-ik kék udvarban hármás zöld halmon hátulsó lábain arany grif ágaskodik, első jobb lábával arany nyilat tartva. A paizs fölötti sisak koronáján pánczélos kar könyököl kivont kardot tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék ¹⁾

Szucsányi család. (Szucsányi) Közülök Sámuel Alsó Fejér megyében adóíró biztos 1815. körül. Elek örökösei Antos Klára és gyermekeik Borbála, Klára Márton Józsefné, Katalin, Sándor Mária, Zsuzsanna Küküllő megyében Mikeszászán és Keszleren, Alsó-Fejérben pedig Tompaházán birtokosok.

Szucsics család. (Pacséri) Bács-Bodrog megyei adományos birtokos nemes család. Közülök Pál-Mátyás előbb kalocsai kanonok, 1827-től székesfejérvári, 1830-tól diakovári püspök, meghalt 1834. april. 13-án kora 68. évében.

József előbb Bács vármegyében alispán, utóbb kir. táblai bíró és altárnok. Meghalt 1835. jun. 5-én Győrben.

Károly szül. Szabadkán 1805. oct. 20-án, Bács megyének országgyűlési követe, utóbb kir. táblai ülnök volt, jelenleg cs. kir. aranykulcsos és septemvir.

Caesar-Béla meghalt Szabadkán 1859. febr. 11-én, kora 29. évében.

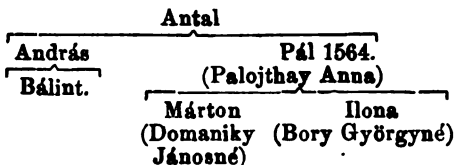
A család neve avultabb írásmód szerint Szutsitsnak is iratik.

Szúdy család. (Közép-Szúdi) Hont megyei régi nemes család. Ott volt birtokos az előnevet adó Közép-Szúd helységben, honnan a szomszéd Zólyom és Nógrád megyékbe is beterjedt.

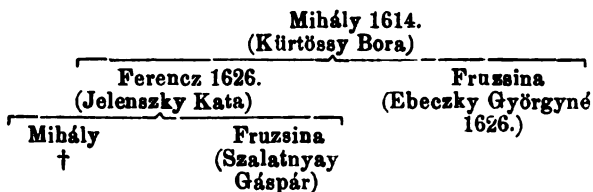
Nem birván tüzetesen családtörténeti adatait, csak egyes töredék nemzékágakat ismerünk. Ezek egyike, a következő, melyen a kezdő Szúdy Antal a XVI. század derekán élt, és Pál fiának leányaiban nőágra szakadt, ²⁾ így áll:

¹⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII.

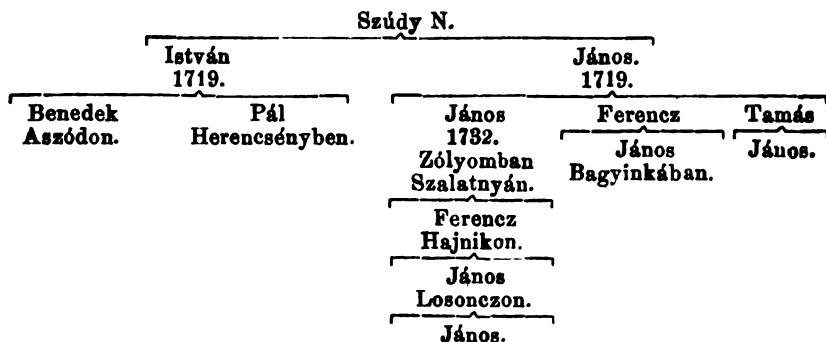
²⁾ Wagner Mss. tom. LXX. p. 65. sat.

Másik táblázatunkat Szúdy Mihály, ki 1614-ben élt, és Darvas János özvegyét Kürtössy Borbálát vette nőül, kezdi meg következőleg : ¹⁾

Ez ág is kihalt. Következik harmadik táblázatunk két testvér-től eképen :

Lehet, hogy az e táblán álló Benedek, ki Aszódon lakott, volt az, ki Vajda Borbálát birta nőül, s kinek fia József neje Siraky Erzsébet által Nógrád megyei Szent-Ivány helységbe beházasodván, a nógrádi ágat alapítá.

Nevezett Benedek említett nejével Vajda Borbalával ily családfát alkotott.

¹⁾ Wagner Mss. tom. LXX. p. 65. sat.

²⁾ Ugyan ott.

Benedek (Vajda Bora)	
József (Siraky Erzse)	
Károly vált katona Sz. Iványon (él 1850.)	
Károly ügyvéd (1. Tormássy N. 2. Jekelfalussy N.	Henrik alszbíró B. Gyarmaton 1862-től.

A XVII. századból ismeretes még Szúdy Anna Baykay Tamásné, ki 1634—1635-ben Közép Szúdi birtokrészét eladta Domaniky Mihálynak. ¹⁾

A család ágost. ev. vallású.

Szuhányi család. (Hiripi) Szatmár vármegye adományos birtokos nemessége sorában áll. Alapítója Szuhányi Márton, ki 1718-ban III. Károly királytól címerez nemes levelet kapott, ²⁾ következő címerrel: a paizs kék udvarában a zöld térbe balról egy lengő vörös zászló van szúrva, mellette balról aranymarkolatú kivont kard áll hegyével fölfelé, e két eszköz hegyére királyi arany korona van helyezve; a paizs fölötti sisak koronájából ércz sisakos és pánczélos vitéz emelkedik ki, jobb kezével arany királyi pálczát tartva. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. ³⁾

Márton 1718-tól, megválasztva 1727-ben is, Szatmár megye jegyzője, 1732-től pedig első alispánja volt. ⁴⁾ Nejétől báró Perényi Évától két fia maradt Antal és I. László, kik 1765-ben Szatmár megyei Hirip helységnek felére kir. adományt kaptak. ⁵⁾

Antal két leányában kihalt.

I. László 1754-ben már atyja nyomdokain menván, Szatmár megye főjegyzője, 1780 és 84-ben alispánja lett. ⁶⁾ Két rendbeli házasságából három leánya és egy fia János maradt, a ki 1778—80-tól szintén jegyző, 1800-ban főjegyző, 1804-ben másod, 1807-től több évig első alispán volt. Háromszor házasodott, első neje: Geöcz Krisz-

¹⁾ Szentbenedeki Convent Fasc. 6. nro 47. és fasc. 69. nro 21.

²⁾ Collect. herald. nro 501.

³⁾ Ugyan ott, és Adami Scuta dentil. tomo XII.

⁴⁾ Szirmay Szatmár várm. I. köt. 130. 136.

⁵⁾ Ugyan ott II. köt. 185.

⁶⁾ Ugyan ott I. köt. 180. 136.

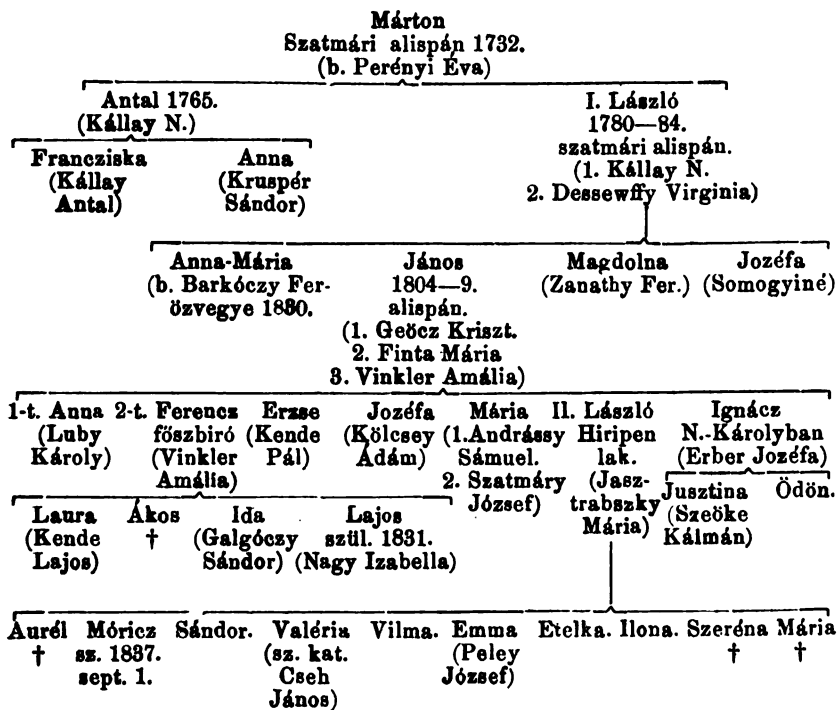
tina volt, a második Finta tábornok leánya Mária, a harmadik Vinkler Amália, Gázi N. özvegye. Ezekről a táblán látható hét gyermeke maradt. Közülök

Ferencz Szatmár vármegye főszolgabírája volt. Ennek gyermekei között áll a derék honleány Laura k. Kende Lajosné, és Lajos, ki 1862-ben nov. 17-én vette nőül Nagy Ignác Szatmár megyei 1848. évi képviselő leányát Nagy Izabellát. Lakik Csengerben.

László lakik Hiripen, nejétől Jásztrabszky Máriától gyermekei a táblán láthatók.

Ignác lak. N. Károlyban, nejétől Erber Józefától a táblán álló két gyermeke van, kiknek egyike Jusztina 1862-ben ment nőül óvári Szeőke Kálmánhoz.

A származási tábla ¹⁾ ez:

I. Lászlónak fia János, az alispán e század elején az adomá-

¹⁾ Családi adatok után Luby Kár. közlése szerint,

nyos Hiripen kívül birtokos volt Ökörítő, Porcsalma, Angyalos, Csenger, Csenger-Ujfalu stb. helységben. ¹⁾

Szuhányi nevű nemes család Trencsin megyében is létezett, azonban volt-e vérséges összeköttetésben a Szatmár megyei hiripi Szuhányi családdal, nem tudjuk. Trencsin megyében Szuhányi János 1685-ben hirdetteté ki nemességét, és a nemesi összeírások szerint e János 1688. 1690-ben Trencsin városában lakott, 1714-ben szintén Jánost Beczkón és Driethomán találjuk. 1721-ben már csak János özvegye említetik. És ez után Trencsin megyéből a család nyoma eltűnik. ²⁾

A hiripi Szuhányi család Bereg, és Szabolcs megye nemességé sorában is ismeretes.

Szuhay család. (Szuhaíói) Gömör vármegye igen régi nemes családja, mely a vezeték- és előnevet adó Szuhaí, vagy Felső Szuha helységben jelenleg is birtokosnak iratik. ³⁾ Már 1381-ben Gömör megye előkelő nemessége sorában állott, a midőn a nádori gyűlésen Zuhai Péternek fia János táblabíróul jelöltetett. ⁴⁾

1552-ben Szuhay István Nógrád megyében a Bussai vár egyik alkapitánya volt. ⁵⁾

1588-ban Szuhay Gáspárt találjuk mint Verböczy Györgynek peres ügyben képviselőjét. ⁶⁾

A kort tekintve ennek testvére lehetett Szuhay István, felhővizi apát, 1593-tól váci püspök, és kir. kamarai igazgató, 1600-tól egri püspök, majd a Bocskayféle békekötés után az esztergami érsekiség lelkiekbeni administratora, a midőn számkivetést ért, 1607-től kalocsai érsek és nyitrai helytartó, de ezen méltóságra alig léphetett, meghalt 1607. octob. 30-án. ⁷⁾

1610-ben Szuhay Gáspár és Márton Abauj megyében Kinis pusztában vámrész illetékre királyi adományt nyertek II. Mátyás királytól. ⁸⁾

¹⁾ Szirmay Szatmár várm. II. köt. 120. 123. 125. 129. 132. 182. stb.

²⁾ Szontagh Dán. közl.

³⁾ Fényes. Geogr. szótár III. 165.

⁴⁾ Fejér Cod. dipl. tomo IX. vol. 7. p. 429.

⁵⁾ Budai Fer. Polg. Lex. III. 366. Tinódi után.

⁶⁾ Horváth István, Verböczy Ist. emléke 832—834.

⁷⁾ Deserici Hist. Epp. Vaciensis 151—168. és Katona Hist. Archi Epp. Colocensis II. 67—70.

⁸⁾ Liber Regius anni 1610. folio 26.

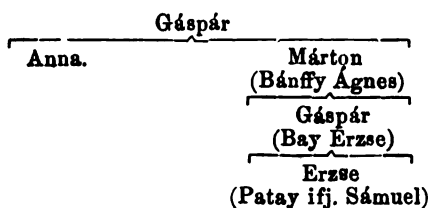
1638-ban Szuhay Gáspár és Mátyás és Szuhay Anna előbb Becsky László özvegye, ekkor bilkei Lipcsey Gergelyné, Danýád, Penyige, Kömörő és Kis Szekeres helységben részt kapnak kir. adományban. ¹⁾

Nevezett Anna harmadszor 1653. év körül csebi Pogány Menyhérthez ment nőül.

Most említett Szuhay Mátyás nevezetes szerepet vitt a XVII. században, mint a béketlen párt egyik harczos férfia, II. Rákóczy György alatt kállói kapitány. ²⁾ 1643-ban vette nőül Battik Zsófiát. ³⁾ Tököly híve, és 1670-ben a felkelők egyik hadnagya ⁴⁾ testvéreivel Gáspárral együtt. ⁵⁾ 1677-ben házára rontottak, és az öreg kurucz vezért, ki hősiiesen viselte magát, agyon vagdalák. ⁶⁾ A legvalószínűbb, hogy fia volt az ifjabb kurucz Szuhay Mátyás is.

1685-ben Nógrádban Kékkő várában alkapitány volt Szuhay István, ki ellen említett évben bizonyos erőszakos marha elhajtásokért emeltetett panasz. Címere pecsété után (mennyre meg az előtttem fekvő példányon kivehető, mert a paizs udvarának tartalma többé az elavulás miatt nem látható) a paizs fölötti sisak koronáján egy fejű sas szét terjesztett szárnyakkal, (tán az volt a paizs udvarában is) a paizsot telamonok gyanánt két felől egy egy oroszlán tartja.

Az eddig említettek közül nemzékrendi összeköttetésben a következőket találjuk :

A végső nemzedéken álló Erzsébet Patay ifj. Sámuelné fér-

¹⁾ Liber Regius anni 1638. fol. 12. 17. V. ö. Szirmay Szatmár várm. II. 222. 234. 242. 246. lap.

²⁾ Szalárdy Siralmas krónika 358.

³⁾ Libercsey Mih. naplója nálam. Eredetie Fáy Mózes utódainál.

⁴⁾ Kemény János Önéletirása 360. 361. Szirmay C. Zemplin not. hist. 197. 216. 284.

⁵⁾ Pethő Gergely M. krónika II. 32.

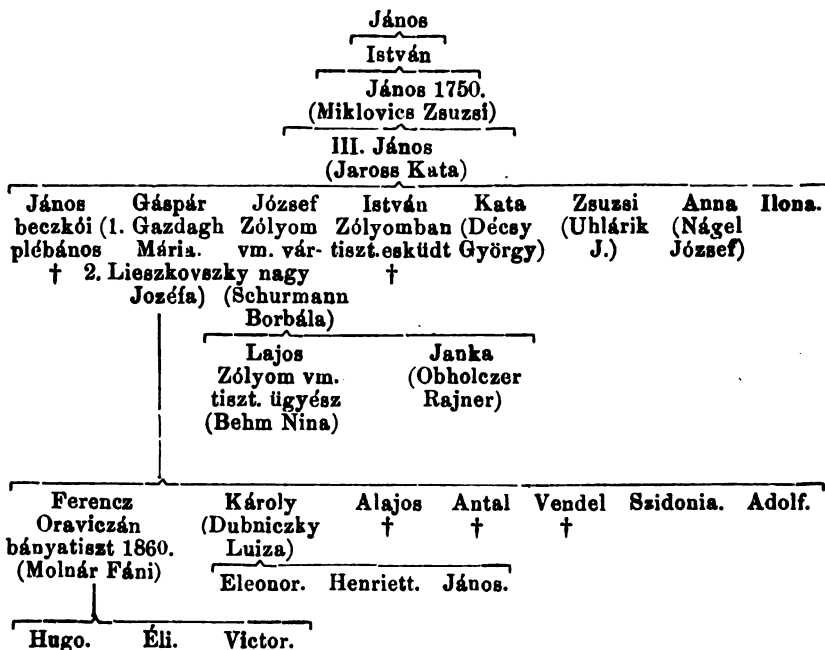
⁶⁾ Szalay László M. orsz. tört. V. köt. 178.

jével együtt 1755-ben Ugocsa megyében Bekényben részt kap adományban. ¹⁾

Szuhay György a XVIII. század elején élt, már 1722. körül özvegye gróf Teleky Anna csebi Pogány Istvánhoz ment nőül.

A múlt században 1730-ban János és István Komárom megyében élőknek iratnak. Ugyan ez időben Tamás 1734-ben a Péroféle lázadásban vesz részt.

A Suhay család egyik ágából János 1750-ben Nyitra megyei Galgócson élt, hol nőül vette Miklovics Zsuzsannát. Ennek ágazata következő:

E táblázaton álló III. János ivadékából József Zólyom megyénél volt várnagy hosszú évek során és címzetes szbiró. Fia Lajos ugyanott tisz. ügyész, 1848-ban honvéd tisz. esküdt.

Gáspárnak fia Ferencz előbb szintén Zólyom megyénél irnok és tisz. esküdt, 1836-tól Oraviczán bányatiszt, 1848-ban nemzetőri kapitány, kinek pecsété szerint ez ág czimerül a paizs kék udva-

¹⁾ Szirmay C. Ugocsa pag. 122.

²⁾ Családi közlés szerint Suhay Ferencztől.

rában hármas zöld téren kivont kardot tartó pánczélos kart használ, ugyan az van a paiza fölötti sisak koronáján is.

Gömör megyében 1818-ban élt Szubay Márton táblabíró, és fia József, ki akkor ott megyei ügyész és Borsod megyei táblabíró volt.

Szulínyi család. (Szulínyi) Szepes vármegyei Szulíni adományos birtokos család. Alapítója Valz Antal, ki N. Szombatban híres borkereskedést folytat, pinczejében Magyarország legnagyobb hordója csodálható. 1822. körül Szepes megyei Szulíny helységeire kir. adományt nyervén, nevének Szulínyi-ra változtatását, és birtok adományával a Szulínyi előnevet nyerte.

Czímere négy felé osztott paizs, az 1. és 4. udvar vízirányban ismét két részre oszlik, a felső vörös osztály három csillagot mutat, alatta a kék osztályban trombita áll; a 2. és 3-ik kék udvarban keresztbe helyezett két kar nyúlik fel, fölötte két csillag ragyog. A paizs fölötti sisak koronából szintén két keresztbe helyezett kar nyúlik föl, fölötte két csillaggal. A paizst foszladék veszi körül.

A családja következő:

Antal
1822—63.
N.-Szombatban
(Müller Anna)

Antal husz. kap. †	Rezső cs. k. örnagy 1863.	Ernö N. Szombat fbirt.	Anna † János táborn.	Mária (Nupenau) György tábornagy	Clementina (Ruff Ágost tábornagy)	Paulina (b. Pakeny Fridr. táborn.)	Emma (tauben- bergi Tauber Antal)
--------------------------	------------------------------------	------------------------------	----------------------------	---	---	---	---

Szúló család. (Szúló) †) Trencsin vármegye hajdani családjának egyike, melynek régi fényét a hajdani szúló fellegvár hirdeti. 1483-ban élt Illés, ki ez évben a Petroviczai helységbeli iktatásnál jelen volt. 1531-ben Lénárd Trencsin megye alispánságát viselte. ¹⁾ *L. Sirmiensis cs.*

Szúló család. Másik Szúlló és Szulyó-nak is iratik, és ez utóbbi néven fordul elé leggyakoribban. Trencsin megye armalista családjainak sorában áll. Czimeres nemes levéle a nevezett megyében 1678-ban hirdettetett ki. Azon megye nemességi összeírásában 1748-ban Melcsiczen találjuk Pált, 1768-ban e Pál örököseit: Jánost, Pált, és Imrét.

¹⁾ Szontagh Dán. közl.

1777-ben a legutóbb nevezettek közül II. Pál és János idősebb Pálnak Marczibány Erzsébettől fiai Trencsin megyétől nemesi bizonyítványt kaptak. ¹⁾ Nevezett II. Pál 1778. jul. 22-én kelt Trencsin megyei nemesi bizonyítványát Krassó megyében, hol megyei alpenztárnok volt, 1781. april. 30-án kihirdetteté. ²⁾

1796. sept. 5-én Trencsin megyétől ismét vett ki nemesi bizonyítványt a család egy tagja, ki Torontál megyébe telepedett, ez, vagy fia Szuló József utóbb Krassó megyébe telepedett, ott megyei pénztárnok volt, és Trencsini bizonyítványát Krassó megye előtt 1824. maj. 24-én hirteltette. Fia Miklós ugyan ott megyei esküdt volt, utóbb 1850. után cs. kir. adó hivatalnok Krassóban. ³⁾

Az eléadattakból a nemzékrend így áll össze:

Pál 1748 (Marczibányi Erzse)		
János 1768.	II. Pál 1768. Krassóban alpenztárn. 1781.	Imre 1768.

Szulyó család. Lásd főlebb *Szuló cs.*

Szulyóvszky család. Lásd *Sirmiensis cs.*

Szumeray család. Szumeray György-Sándor 1717-ben III. Károly király által nemesítetett meg. ⁴⁾

Czimere a paizs kék udvarában hármás zöld halmon hátulsó lábain ágoskodó kettős farkú oroszlán, első jobb lábával ezüst királyi pálczát, ballábával zöld borostyány-koszorút tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén olyan oroszlán emelkedik ki. Foszladék jobbról ezüstvörös, balról aranykék. ⁵⁾

A nemesség szerzőnek leánya P o l e x i n a 1737-ben kislaludi Liphay Zsigmondnak neje volt.

Úgy látszik — a család Pozsony megyében élt.

Szunyogh család. (Jeszeniczei és budetini gróf és nemes). Törzse belsei Zunyogh Miklós 1390-ben Abauj vármegye alispánja, ki 1394-ben Miklós nyitrai püspöktől megvásárolta a Trencsin megyei

¹⁾ Szontagh Dán. közl.

²⁾ Krassó megyei levéltár.

³⁾ Ugyan onnan.

⁴⁾ Collect. herald. nro 579.

⁵⁾ Ugyan ott, és Adami Scuta gentil. tomo XII.

Jeszenicze helységet és ez időtől előnevét Jeszeniczéről írta. ¹⁾ Ennek fia volt Mátyás, ennek két fia maradt: Bertalan, kitől a jeszeniczei Szunyogh család nemesi ága eredt, és I. Gáspár.

I. Gáspár a XV. században I. Mátyás király korában élt, és főleg a Podiebrad elleni háborúban szerzett érdemeket. Ez 1460. után

a Zsigmond kir. korában Budethin várat bírt, de már fiágon az utolsó hatnei Pan (vagy más-kép Hatnyanszky) Ráfael özvegyét Túröczy Erzsébetet vévén nőtül, 1487-ben Bécsben kelt levélben I. Mátyás királytól ekkor még igen fiatal korú fiával Mózsessel

Budethin várára adományt kapott; és így lett a Szunyogh család Budethin vár ura. ²⁾ Nevezett Gáspárnak I. Mózsés fián kívül még fiai voltak: I. László, kinek két leánya maradt Eszter Apponyi Istvánné és Bora óvári Pongrácz Gáspárné. ³⁾ I. György, I. János és Kristóf, kiknek azonban utódai nem maradtak. „

¹⁾ Kerekes Die 17 Schlösser des Trencsiner Com. Kézirat.

²⁾ Ugyan ott V. ö. Kaprinai Mss. A. tomo III. pag. 49.

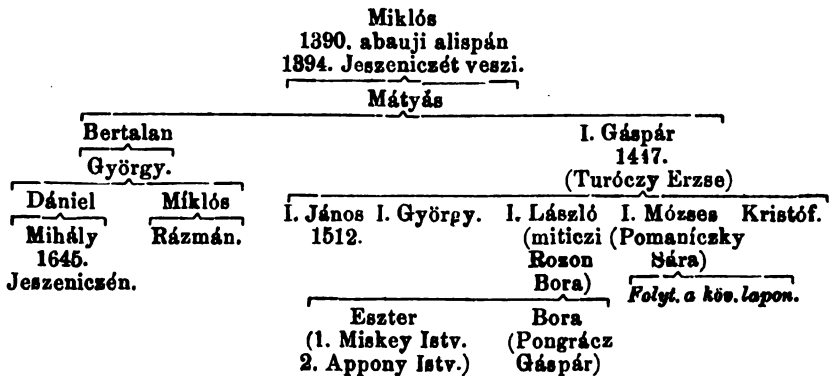
³⁾ Más családfákon, mely törvénytől szerepelt, Borbála Pongrácz Gáspárné Szunyogh Andrásnak Nyáry Máriától született leányának iratik. — Szunyogh László más családfákon (Rajcsányinál is) I. Mózsés fiául iratik.

I. Mózs es a XVI. század első felében élt. Nőül vette Podmaniczky Sárát, és ettől tizenkét gyermeket nemzett, kikre Podmaniczky Sára után nagy anyjak Tárczay Kata minden jószágát hagyta. Fiai közül főleg kitűntek II. János és I. György, kiktől 1540. körül Podmaniczky János és Ráfael Budethin várát elfoglalták, és csak miután az előbb száműzött, utóbb (1545. 47. törv. cz.) kegyelmet nyert Podmaniczkyak lecsendesítettek, nyerték vissza Budetint. Ez alatt azonban II. János Sziléziában a Schaffgotsche családtól 80 ezer talléron szerzvé a biliczi jószágot, melyet Budethin visszaszerzése után is megtartott, 1545-ben testvérével I. Györggyel úgy osztozván meg, hogy I. György és utódaié legyen Budethin, és csak kihalása esetére maradjon fel örökösödési joga, II. János eképen Sziléziában telepedvén a sziléziai ág alapítója, míg I. György a budethini ág terjesztője lett.

Megemlítendő még, hogy II. Mózs es testvérével II. Jánossal együtt 1588-ban báróságra emeltettek. ¹⁾

Mielőtt tovább folytatnók a származási történetet, lássuk a családfát. ²⁾

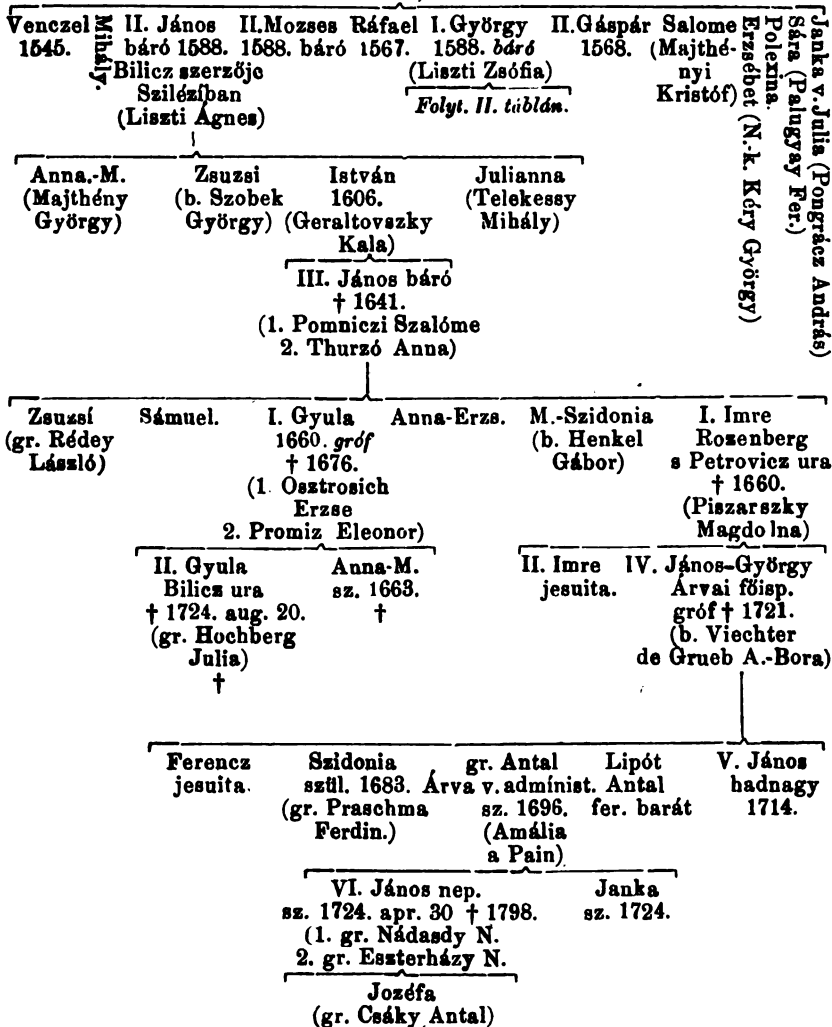
I t á b l a.

¹⁾ Lehoczky Stemmat. I. pag. 170. Rajcsányi szerint II. Jánosnak unokája III. János lett báró.

²⁾ Rajcsányi Deduct. geneal. II. 211. stb. Geneal. authent. II. Lehoczkyknál stb.

I. Mózes, *ki az előbbi lapon.*
(Podmaniczky
Sára)

II. t á b l a.

II. György, ki az I. táblán.
1588. báró
(Köpcséni László
Zsófia)

III. Mózsés
1604. báró † 1621.
(1. fog. Majláth Ilona 1605.
2. Osztrosith Bora)

1-től II. Gáspár Gömöri főispán 1642—1669. (1. Bánffy Zsuzsi Katalin (1. Jakussich János öszv. 1649. 2. Balassa Bálint 1659.	2-től Miklós elmebeteg 1643.	Erzsébet (Nyáry Lajos)	I. András † 1657. (1. Nyáry Mária 2. Homonai Mária)	Ilona (1. Balassa András 2. b. Bihary Ferencz) Bora (1. Hedly Mátyás 1. gr. Csáky László) 2. Jakussich Kata † 1-től László † 1727. nov. (1. gr. Eszterházy Julia 2. Simonehich Horváth Teréz † Éva (1. b. Lusénszky Imre 2. b. Révay László)	Zsuzsa orsolya apáca.
---	------------------------------------	------------------------------	---	--	--------------------------

I. Mózsés Podmaniczky Sárától nemzett gyermekei közül, kik 1580-ban Budetinra új kir. adományt vittek, ¹⁾ II. János a sziléziai ágat, I. György a budetini magyar ágat alapítá.

II. János ágán ennek unokája III. János báró meghalt 1641-ben. Két rendbeli házasságából fiai I. Imre és I. Gyula családot neveltek. Ez a sziléziai birtokhoz ragaszkodva, nemzé II. Gyulát, ki 1660-ban lett gróf, ²⁾ de 1724. aug. 28-án magnélkül sírba szállt.

I. Imre Rosenberg és Petrovicz ura, 1660-ban halt meg, nejétől pizsari Pizsarszky Magdolnától fiai II. Imre a jesuita és IV. János György, ki 1691. sept. 20. lett pozsonyi kamarai tanácsos, már 1702-ben ugyan ott igazgató, 1713-ban Árva vármegye főispánja. Meghalt Bécsben 1721-ben. Nejétől gruebi báró Viechter Borától egyik fia Antal szül. 1696-ban, Árva megye főispáni helytartója lett 1746-ban. Nejétől A Pain Amaliától egy fia, egy leánya maradt.

¹⁾ Liber regius folio 187.

²⁾ Adami Mss. 4. lat. nro 182. Lehoczky Stemma. I. 170. — Rajcsányi-nál 1669. évre van téve, de a másik két forrás elseje hitelesebb.

Miután korában a budetini ágából László fiúmaradék nélkül halt ki, 1732-ben királyi táblai ítélet mellett László leányági ivadékait 60 ezer forinttal kielégítvén, Budetin ura és birtokosa lett. Fia

VI. János (szül. 1724. april. 30.) magyar kir. helytartósági tanácsos volt, miután két rendbeli házasságából csak egyetlen leánya és a budetini várban és uradalomban örököse Jozófa gróf Csáky Antalné maradt, fiágát 1798-ban történt halálával sirba vitte.

A másik ág alapítója I. György, nejétől b. Köpcsényi Liszti Zsófiától nemzé III. Mózes est, ¹⁾ ki 1621-ben halt meg. Ennek két rendbeli házasságából öt gyermeke maradt. Első nejétől fogarasi Majláth Ilonától fia II. Gáspár anyja jogán birtokos, fiatal korában Erdélyben Bethlen Gábor pártfogását kereste, annak fő udvarmestere volt, majd kövári kapitány lett, és Bethlen Gábor szerzéséből Rédey Pálnét losonczy Bánffy Zsuzsannát vette nőül, ²⁾ utóbb itt szerencséje hanyatlani kezdvén, többi közt kövesdi jószágát eladta, és Magyarországra vissza jött, hol 1640-ben már szendrői kapitány ³⁾ és 1642-től 1659-ig ⁴⁾ Gömör vármegye főispánja volt. 1635—1655-ig az országgyűléseken több választmány tagjául választatott. ⁵⁾ Nevezett nejétől csak egyetlen leánya Katalin volt, kiről regélik, hogy miután az atyja által neki szánt orbovai Jakussich Jánoshoz (utóbb csak ugyan férjéhez) nőül menni vonakodott, atyja őt Budetin várában elevenen befalaztatta, de a leányt kedvese Forgách Ferencz kiszabadítá.

III. Mózesnek fia Miklós elme beteg volt, 1634-ben még élt, midőn két testvérével nővérök Erzsébet után öröklött. Nővére és

III. Mózesnek leánya Ilona előbb Balassa András neje, ¹⁾ mostoha fiával Balassa Bálinttal perelt, miután ez a jószágból kizárta, mire nézve az 1649. évi országgyűlés 57. törv. czikke rendelkezett.

III. Mózesnek fia András a család alapításban testvéreinél szerencsésebb volt. Miután 1657-ben meghalt, négy gyermek maradt utánna, kik közül III. Gáspár gróffá lett, 1727-ben már meghalt. Noha kétszer házasodott, de csak első nejétől gr. Eszterházy Juliannától hagyott egy fiút Lászlót maga után. E fiú alig élte túl atyját, 1727. nov.

¹⁾ Lehoczky szerint id. h. atyja lett báró 1588-ban. Rajcsányi szerint III. Mózes lett báró 1604-ben.

²⁾ Kemény János Őnélet írása 162. 164. 171. 173.

³⁾ Szalay M. orsz. tört. IV. 582.

⁴⁾ Bartholomaeides C. Gömör p. 747.

⁵⁾ Lásd a törvénykönyvben az 1635: 72. 1647: 91. 1649: 26. 1655: 8. és 66. törv. czikkeket.

2-án N. Szombathban meghalt, és ámbár a táblán látható két leánya maradt, fiú gyermek hiányában ágát sirba vitte előbb, mint a másik ág, mely eképen a Budetini uradalomban is örökösödött, illetőleg, mint említők, a másik ágbeli *András* 1732-ben ezen László leányivadékaikat pénzzel a Budetini uradalomból kifizette.

A család czímere — mint főlebb a metszvény is ábrázolja, — a paizs vörös udvarában zöld tér fölött fehér paripán lovagló vitéz, egészen pánczélba öltözve, fején nyitott sisakkal, melyből kocsagtoll nyúlik föl, vállán fehér zászlót tartva, mely háta mögött hosszan alá hullámszik; a paizs udvarának jobb oldali felső szegletében ezüst félhold ragyog, előtte három arany csillaggal; a paizst grófi korona fedi, melyen három koronás sisak áll, a jobb oldaliból balra nézve fehér egyszarvú nől ki, a középsőn jobbról vörös, balról fehér strucztoll között aranykoronás egy fejű fekete sas áll kiterjesztett szárnyakkal, mellén ezüst félhold és egy arany csillag ragyog; a baloldali sisak koronáján szétterjesztett kék sasszárny lebeg, melyben kettős farkú arany orosz-lán három lábán állva szemlélhető. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ¹⁾

Ez volt a Szunyoghok grófi ága.

A nemesi ág — úgy látszik — Bertalantól szakadt le, és csak a jeszeniczi előnévre jogosult. Él jelenleg is Trencsin megye birtokos családai között. Róla azon megyének nemesi összeírásai a következő adatokat szolgáltatják:

1748-ban a felső járásban lakott György és Ferencz és másik Ferencznek már csak örökösei.

1768-ban N. Jeszeniczen lakott József, Kis-Divinkán pedig Ferencz és ennek fia Antal.

1803-ban N. Jeszeniczen Mihály és fiai Bálint és István, nem különben ott József, — Kis-Divinkán pedig lakott Antal és ennek két fia János és Antal.

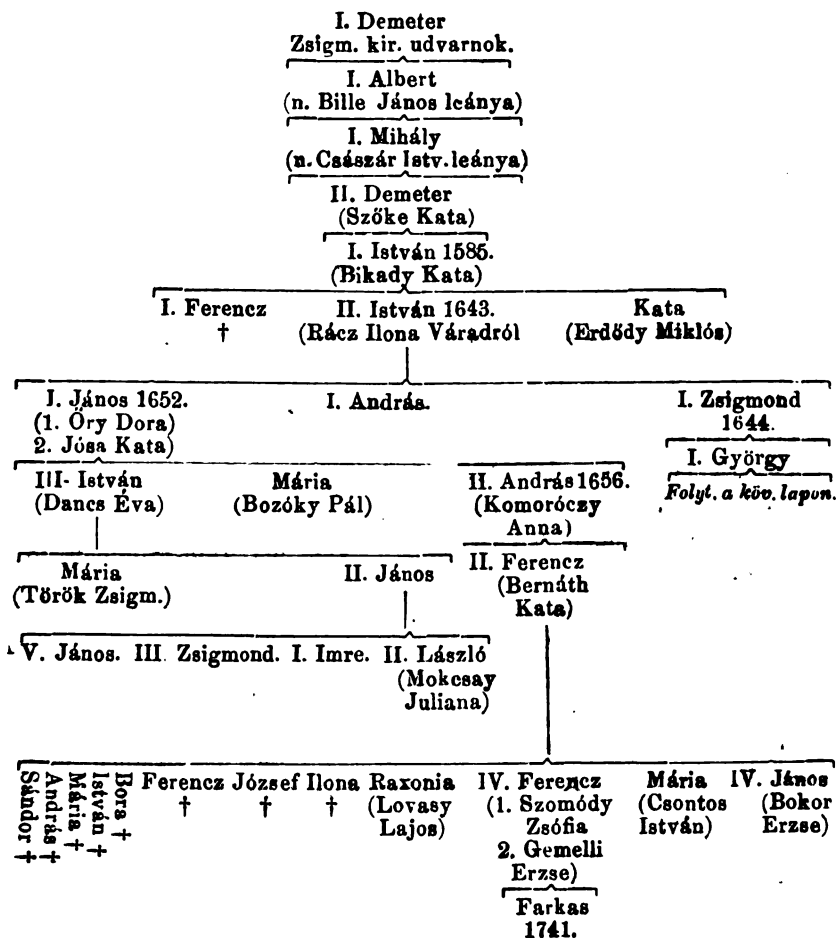
1837-ben N. Jeszeniczen Mihálynak örökösei, úgymint Bálint és ennek fia Jenő és István, meg József. — Kis-Divinkán Jánosnak örökösei u. m. Márton, Miklós és János.

Szunyogh család. (Szunyogdi) Bihar vármegyei régi birtokos nemes család, azon megyei Szunyogd helységről irva előnevét és ott

¹⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII. — Burgstaller Collect. Insignium. és V. ő. Lehoczky Stemmat. II. 363. — A Bossányi féle Alsó-lindvai és belatincsi per stb.

jelenleg is birtokos. ¹⁾ Innen elterjedt a család Szabolcs, Szatmár Máramaros, Pest, Közép-Szolnok és Kraszna vármegyébe. Neve gyakran Szunyogi-nak is iratik.

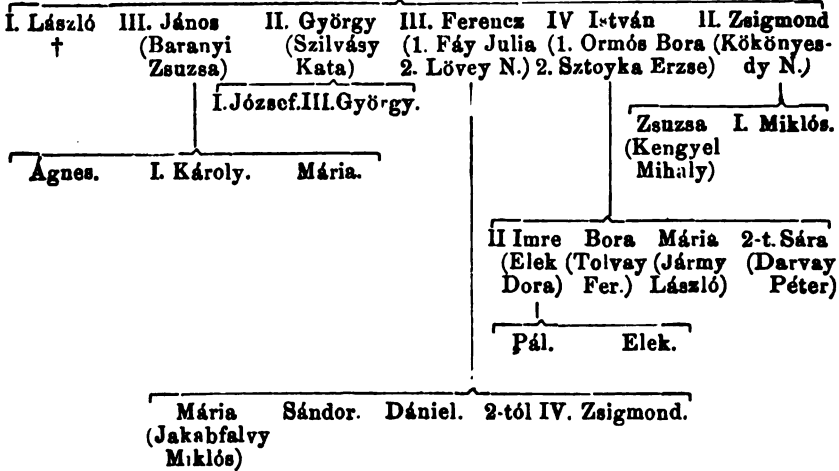
Családfája Zsigmond király koráig terjed föl, a midőn Szunyoghi Demeter mint kir. udvarnok élt. Ettől a család a mult század közepeig így sarjadt szét: ²⁾

¹⁾ Fényes Elek, Geogr. Szótár IV. 167.

²⁾ Décsy Miklós közl. stb.

I. György, ki az előbbi lapon.

A család több tagja viselt tudunkra Szabolcs megyénél hívatalt, így

Ferencz 1711-ben szolgabíró volt, (tán a táblán álló III. Ferencz).

István (tán a IV-ik) 1715-ben rovásoló és országgyűlési követ, 1729-ben szintén követ. ¹⁾

Ferencz (tán a IV.) 1756. 58-ban alispán. ²⁾

Ádám 1793-ban alszolgabíró.

Az újabb időben Sándor 1831-ben al, 1833—38-ban fő szolgabíró.

Dániel 1831—36-ban rendsz. esküdt.

Mihály 1830—32-ben biztos.

Rudolf 1836-ban m. aljegyző, 1839—1844. alszolgabíró.

Ferencz 1844-től 49-ig rendsz. esküdt.

E század elején (1806.) éltek Farkas birtokos Szatmár megyében Nábrádon. ³⁾ Klára 1806-ban Bihar megyében Mensáros Dániel özvegye.

Jelen időben János birtokos Szunyogdon, ⁴⁾ Albert Esztáron, Közepesen, Mária örökösei Fejértón, Nádudvaron. ⁵⁾

¹⁾ Lehoczky Stemma. I. 209.

²⁾ Kézirat, és ugyan ott I. 210.

³⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 231.

⁴⁾ Fényes Geogr. Szótár IV. 167.

⁵⁾ Fényes, Magyarország 1859-ben. 206. 427.

A Szilágyságban Ujnémethen birtokos Rudolf özvegye Szunyogh Eulália, Közép-Szolnok megyében, honnan Rudolf 1841-ben az erdélyi orsz. gyűlésre követ volt. Szunyogh Sámuel örökösei Gyula, István, Sándor, Sámuel, Farkas, és Sámuel neje Szentkirályi Mária Ujnémethiben és Érszentkirályon Közép-Szolnok és Kraszna megyében. Úgy Mihály és Dániel Ilosván és Kémeren Kraszna megyében. Dániel Alsó-Szoporban. stb.

Szűcs család. (Baracskai) Magyar- és Erdélyországban egy csapat nemes Szűcs nevű család él. Ezek között legkiemelkedettebb és legmódosabb azon Szűcs család, mely Fejér megyei Baracska helységről írja előnevét, és mely — úgy látszik — Zala megyéből eredve, a Dunántúl több megyében mint Fejér, Győr, Komárom és Somogy megyében van elterjedve.

A mult század közepén 1753-ban Fejér megyében Czece helységben lakott Szűcs György, ki mint fia Mártonnak, unokája Györgynek 1753. nov. 7-én Zala vármegyétől kiadott nemesi bizonyosságlevelét Fejér megyében kihirdetteté.

A baracskai Szűcs családból Lajos 1826-ban Fejér megye főszolgabírája, utóbb 1832-ben első alispánja, és az 1832/6-ban országgyűlésen követe volt. Meghalt 1842. maj. 3-án kora 65. évében.

Antal szül. Baracskán 1792. jun. 9-én, Győr megyében 1839-ben másod, 1842-ben első alispán, és azon megyének az 1832/6. és 1839. évi országgyűlésen követe volt.

Tán e család ivadéka azon Antal is, ki 1828-ban Somogy vármegye alszbirája volt.

Tán ide sorolhatók 1696. évből Szűcs Péter és Pál is, kik ellen a bábolnai részbirtok iránt Szapáry Péter pert indított. ¹⁾ És

Szűcs Erzsébet, Komáromy István özvegye, ki a neszélyi udvartelkesek ellen 1749-ben indított perben említetik ²⁾

Komárom megyében Lak helységben is birtokos Szűcs nevű család. ³⁾

Szűcs család. (Máskép Balogh) Nemesség szerzője Balogh máskép Szűcs György, ki 1705. jan. 9-én Bécsben kelt armalisban I. Leopold király által nemesített meg. Az eredeti címeres levél Győr megye levéltárában őriztetik. ⁴⁾

¹⁾ Fényes, Komárom várm. 160.

²⁾ Ugyan ott 186.

³⁾ Ugyan ott 106.

⁴⁾ Hivatalos Értesítő a Budapesti Hirlaphoz 1860. 104. szám.

Szücs család. Nemesség szerzője György, ki az akkori írásmód szerint Sz e ő t s-nek van írva. Ez 1666. maj. 19. Ebersdorf várkastélyban kelt czimeres levél által I. Leopold király által nemesítetett meg, és nemeslevele azon évi junius 24-én Borsod megyének Sajó-Szent-Péteren tartott közgyűlésén hirdettetett ki.

A czimer következő: a paizs kék udvarában zöld téren fészken ülő természetes színű pellikán három fiát melle vérével táplálja; a paizs fölötti sisak koronáján hasonló pellikán látszik. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Az eredeti czimeres nemes levél 1685. maj. 7-én a Miskolczy avasi egyházból az akkori zavarok közt elveszett, ¹⁾ utóbb azonban vissza került. Györgynek a szerzőnek Mihály fiától unokája János 1692. dec. 7-én kapott Borsod megyétől nemesi bizonyítványt. 1759-ben Mihály, 1803-ban György hidetteték ki nemességüket azon megyében.

A család ivadéka Borsod megyében főleg Miskolczon tartja lakását.

Szücs család. A nemesség szerzője Szücs György, ki Molnár Györggyel 1709-ben I. József királytól czimeres nemes levelet kapott. ²⁾

Czimere a paizs kék udvarában hármas zöld halmon arany koronán álló daru, fölemelt jobb lábával kövecset, csőrében pedig három arany búzakaraszt tartva. A paizs fölötti sisak koronáján szintén egészen hasonló daru áll. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Szücs család. (Máskép Czecze) *Lásd Czecze cs.*

Szüts család. (Máskép Katy) Békes megye nemessége sorában áll 1721. óta, 1786-ban szintén a kétségtelen nemesek közé írva. Lakhelye Szeghalom.

Szüts család Szatmár vármegye czimerleveles nemes család. ³⁾

Szatmár megyében Szücs nevű család birtokos e század elején Hodász ⁴⁾ helységben. Valószíűleg ennek eloi közül voltak Szücs Mihály, János, Márton, Miklós és Ferencz, kik 1758-ban Tunyogh helységben egy nemes udvarhelyet és 16 telket nádori adományban felkértek. ⁵⁾

¹⁾ Topographia Oppidi Miskolcz. 1817. pag. 71.

²⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII.

³⁾ Fényes M. orsz. Stat. és Geogr. tek. IV. köt. 272.

⁴⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 85.

⁵⁾ Ugyan ott 120.

Itt említhetjük meg azon Szűcs Lászlót is, ki 1570-ben a lázadó Karácson Györgynek egyik főhadnagya volt, és Báthori György katonái által elfogatván, ezintén mint főnöke, megöletett. ¹⁾

Szűcs szabó család. Zemplin vármegye czimeres nemessége sorában áll. ²⁾

Szűgyi család. Nógrád megye régi kihalt nemes családja, melynek ősei hajdan azon megyében Szűgy helységet bírták és arról írták nevöket is.

Az oklevelek, melyek e család emlékezetét fentartják, a Hunt Páznán nemzetségből eredt Kóváry családdal vér- és jogközösségéről tanuskodnak melynél fogva azt következtethetjük, hogy a Szűgyi család is azon Hunt-Páznán genusból eredt.

Legrégibb e néven előforduló családös volt Szűgyi Obick, kinek fia Miklós, kinek fia András mester 1296-ban élt, a midön a Kóváry és Csalomiai családokkal a kóárszezi birtok iránt választott bíróság előtt tett egyezséglevele a váczai káptalan által kiadatott, mely szerint a kérdés részére dönt el, mivel atyja Szűgyi Miklós részére IV. Béla királytól kiadott levél előbbi keletű volt a Kóváryak által felmutatott levelek. Ezen Szűgyi András ellen Demeter Zólyomi főispán is pert indított, de attól utóbb el állott, és Kóárszeget neki átengedte, ellenben András lemondott Riba helységről, melyet zálogban bírt Istvántól, Miklós fiától.

1488-ban Szűgyi (az oklevélben de Zywgh) Ábrahám fia Jakab királyi ember volt Kóvári Pál részére István nádor által tett határjárásnál.

Amaz András máskép Szűgyi Lotho-nak is neveztetett, (András de Lotho de Zygh) fia volt Miklós, ennek ismét Miklós, ennek Bálint, ki 1407-ben élt, és Zsigmond király beleegyeztével fiául fogadta rokonát Kóvári Pál itélőmestert, és Kóárszeget neki adta érdemei végett. E levelet át írta a leleszi Convent. ³⁾ Benne halt ki a Szűgyi család, legalább ezentúl emlékére nem akadunk. Az oklevelekben Szűgy neve „Scyud, és Zyud“ alakban fordul elé.

Más eredetű nemes Szűgyi család az, mely Zemplin megye czimeres nemessége sorában áll, ⁴⁾ és Szabolcs megyében is honos.

¹⁾ Budai Fer. Polg. Lex. II. 408.

²⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 117.

³⁾ Mind ez eredeti oklevelek után.

⁴⁾ Szirmay C. Zemplin. not. top. 117.

Szük család. Zemplin vármegye czímerleves nemessége sorában említetik. ¹⁾ A nemes levelet II. Ferdinand királytól 1636-ban Szük János kapta Boros Simonnal. *Lásd Boros cs.*

Szüllő család. A nemességet Szüllő János nyerte 1710-ben I. József királytól. ²⁾

Czimere a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó, kettős farkú oroszlán, első jobb lábával három búzakalászt tartva. A paizs fölötti sisak koronájából szintén hasonló oroszlán ágaskodik ki. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. ³⁾

Szüllő Imre 1835. dec. 14-én Pozsony megyétől kivett nemesi bizonyítványát akkori lakóhelyén Krassó megyében 1836. jun. 16-án hirdetteté ki.

Szüllő György az 1861. évi országgyűlésen Pozsony megyéből a szemeczi kerület képviselője volt.

Szürtey család. (Szürtei †) Ung megyei Szürte helységről vette nevét ez ős régi kihalt család, mely a Bocskay stb. családdal együtt a Boksa nemből Miczbántól eredt. ⁴⁾ Azonban máskép Zrittey-nek is iratott. *Lásd Zrittei cs.*

Szürszabó család. Zemplin vármegye czímerleves családai között említetik. ⁵⁾

Szűry család. A czímeres nemeslevelet Szűry András kapta 1700. octob. 31-én III. Károly királytól. ⁶⁾ Nejevel Hagymássy Judittal nemzett ivadéka nagyobbára Pest, és Komárom megyékben és a Kis-Kunságban települt le. Közülök közpályán állottak Sándor, mint Kis-Kún kapitány, István mint prot. egyházvidéki gondnok.

Jelenleg Lajos a Dunán inneni kerületi tábla tülnöke és jegyzője.

Szvasztics család. *Lásd Svastics cs.*

Szvaty család. Trencsin vármegye 1658. évi nemesi összeírása szerint lakott Alsó-Dreskóczon. ⁷⁾

Szvecska család. Zemplin vármegye czímerleves nemes családai sorában áll. ⁸⁾

¹⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 117.

²⁾ Collectio herald. nro. 732.

³⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII.

⁴⁾ L. e munka II. köt. 129.

⁵⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 117.

⁶⁾ Családi közlés szerint.

⁷⁾ Szontagh Dán. közl.

⁸⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 116.

Szvetelszky család. Trencsin megyében a címerleveles családok sorában állott. 1748-ban Szvetelszky János a nemesi összeírás szerint lakott Szedlicsnán. ¹⁾ Utóbb nyoma veszett.

Szvetics család (Nemes-Ságodi) Zala megyei nemes család, hol Nemes-Ságod helységről mint ősi részbirtokáról vette előnevét. Eredetere nézve valószínűleg Slavóniából származik, hol Pozaega megyében most is él; elterjedt ezenkívül Somogy és Vas megyékbe is; és tagjai közül a legutóbbi időkig többen viseltek megyei hivatalt.

Vas megyében a XVII. században Szvetics István 1676-ban táblabíró volt.

Szvetics Jakab 1734-ben Vas megyei követ, 1765. maj. 1-től —1768-ig magyar kir. személynök volt.

Szvetics Ignác 1770-ben kir. kamarai titoknak volt.

Szvetlovszky család. Szvetlovszky másképp Schellendorf Konrád Trencsin vár kapitánya volt 1433-ban és ott és több helyen mint Hornya helységben is, sóltészságokat alapított. Családja eleryésztett. ²⁾

Szvoboda család. Gömör megyei nemes család. A címeres nemes levelet Szvoboda másképp Borbély Fridrik kapta 1712-ben III. Károly királytól. ³⁾ Ennek vagy fiának Fridriknek özvegye volt 1772-ben Nordermann Anna-Mária, fia Szvoboda József, Mátás és Sámuel, kiket özvegy anyjuk 1778-ban meghatalmazottjainak vall Nógrád megye előtt. ⁴⁾

1777-ben Nógrád megye Szvoboda Pál és Terchy Mihály ellen ügyészi vádat emelt. ⁵⁾ Pálnak 1793-ban neje Szakal Zsuzsanna férjét meghatalmazottjának vallja. ⁶⁾

Gömör megyétől 1765-ben maj. 23-án nemesi bizonyítványt kap a család.

Az 1712-ben nyert czimere ⁷⁾ következő: a paizs kék udvarában zöld dombon nyugvó arany koronán pánczélos kar könyököl, kivont kardot tartva; fölötte jobbról félhold, balról arany csillag ragyog. A

¹⁾ Szentagh Dán. közl.

²⁾ Ugyan az.

³⁾ Collect. herald. nro. 715.

⁴⁾ Nógrád megyei levéltár 1772. fasc. M. nro. 80. és 1778. Protoc. pag. 28.

⁵⁾ Ugyan ott Protoc. 1777. pag. 468. fasc. H. nro. 6.

⁶⁾ Ugyan ott Prot. 1793. pag. 167. nro. 433.

⁷⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII.

paizs fölötti sisak koronáján szintén pánczólos kar könyököl kivont karddal. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Szoboda család. Szoboda János-Jakab 1790-ben nemesített meg ily czímerrel: a paizs előbb jobbról balra rézsutosan huzott vonal által két részre oszlik, a jobb oldali arany udvar alján három fehér szikla áll, az udvar közepét egy fehér keresztet tartalmazó két szelemen vízirányosan osztja kétfelé, a baloldali vörös udvarban zöld téren daru áll, csőrében arany markolatú kardot tartva. Ugyan ilyen daru látható a paizs fölötti sisak koronáján is. Foszladék jobb oldalról aranykék, balról ezüstvörös. ¹⁾

Szoboda Jakab mint m. kir. udv. tanácsos, meghalt Budán 1825. jan. 2-án kora 74. évében.

Szoboda János 1826-ban alezredes. és kormányzéki építészeti főigazgató volt.

Szy család. Szy Ferencz 1761-ben Mária Terézia királyasszonytól kapta czímeres nemes levélét. ²⁾ Czimere függőlegesen kétfelé, és alul egy háromszegű udvarral együtt háromfelé osztott paizs, a jobb oldali kék udvarban ezüst bőségszarvból arany ezüst pénz ömlik ki, a baloldali vörös udvarban jobbról balra rézsutosan két ezüst szelemen vonul. Az alsó arany háromszegű udvarban vörös örvű medve első jobb lábával nyilat tart vállá fölött, azzal mintegy szűrni készülvén. A paizs fölötti sisak koronáján két kiterjesztett vörös sas szárny lebeg, mindeniken két két rézsutos fehér szelemen látható. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös. .

Szy János 1770-ben m. kir. kamarai járulnok, 1774-ben számvevő tiszt volt.

Szy János 1785. jun. 29-én Zala megyétől kapott nemesi bizonyítványát Krassó megyében, hol akkor esküdt volt, 1785. aug. 25-én kihirdetteté. ³⁾ Utóbb Krassó megyében alispán lett, de kihalt.

Szy Ferencz 1790-ben a Csáktornyai urodalom ügyvéde.

Szy János 1821-ben Krassó vármegye alispánja volt.

Szyny család. *Lásd Ziny család.*

Szyro család. *Lásd Diván cs.*

¹⁾ Adami Scuta gentil. tomo XII.

²⁾ Collect. herald. nro. 106.

³⁾ Krassó megye levéltára.

Pótlék az S és Sz. betűhöz.

Salaky családból. Turóc megyében Gábor 1701-ben szolgabíró volt. Utódait nem ismerjük. ¹⁾

Saláuky családdhoz. (16. lap.) II. Mózes meghalt 1770. nov. 22-én kora 30. évében. ²⁾ Tán e családból volt azon György, ki rotterdami Rázmán „Keresztyéni vitézségét“ fordítá 1627-ben és Rákóczy Györgynek ajánlá.

Salbeck családdhoz. (17. lap.) Máté előbb a moldvai fejedlem titkára volt. ³⁾ Fiai Ferencz szül. Jassiban 1705-ben, Mihály szintén ott 1709-ben.

Sallér családdhoz. (20. lap.) Jakabházi Sallér István előbb vasi szolgabíró, utóbb alnádor volt 1760-ban. Neje volt Motesiczky Judit.

Saly családdhoz. (22. lap.) Károly 1811-ben Vas várm. második alispánja. Sándor (Szelestey Jozéfa férje) ott r. esküdt 1824—1832. Péter ott esküdt 1832—35. biztos 1835—49-ig.

Samarjay családdhoz. (23. lap.) Ádám 1703-ban dec. 28-án körmöczi plébános és piseti cremniciensis inspector volt.

Sándor családdhoz. (35. lap.) gróf Sándor Antalnak gr. Viczay Esztertől leányai még: Mária Jozéfa (szül. 1784.) előbb belassi gr. Khuen Antalné utóbb gr. Attems Ferenczné, és Anna gróf Majláth József második neje.

Sándor III. Pál a nemesi ágból (33. lap.) 1729-ben Nyitra vármegye szolgabírája volt.

Sándor családdhoz. (40. 41. lapon) II. Ferencz a kurucz ezredes írta előnevét Rába-Kövesdi jószágáról is. Birt Ságghán curiát, jobbágyokat és osztatlan kastélyt, birt Csikvándon (Győr vm.) Békáson (Vas) Gyepesen és Bódén (Veszprém) jobbágy telkeket, Badacsonyban (Zala) két szőlőt. István Déget neje Festetich Krisztina jogán bírta. Ennek fia II. László kapitány volt b. Andrassy Ádám ezredében M. Terézia alatt, és ezredese által kiadott bizonyítványában jó vitéznek dicsértetik. 1743-ban haza menvén, saját szabad lovas csapatot alakított, és azt a poroszok ellen vezeté. I. Ferencznek Pázmándy Évától

¹⁾ Szontagh Dán. közl.

²⁾ Retteggy naplója 106. lap.

³⁾ Katona Hist. critica. tomo 39. pag. 1003.

volt még a többi közt egy fia Dániel is, és ennek (nem pedig Gergelynek) volt fia azon (II.) Dániel, ki 1844-ben megületett.

Ferencz fiának Gergelynek (lakott Ajkán) Torkos Zsuzsannától volt három fia: László és Imre és N. De ezek maradékai mind kihaltak.

József neje nem Kutass Eszter, hanem Julianna volt. ¹⁾

Sándor (Kénosi) családhoz (47. lapon) Mózesnek Pálfi Máriától leánya volt még Klára Gedő Józsefné. Kimaradt: II. János, kinek nejétől Cserényi Juliától leánya Berta most gróf Vass Adámné az *Uti képek* írója.

Sándorházy családhoz. (49. lapon) Közép Szolnok megyéből a ma már Pusztasándorházáról eredt, és onnan származott házasság és adományok folytán a szomszéd megyékbe. Családfájok ²⁾ egy százzal át ez:

István 162 ^m .				
(Banga Dobay Zsófia)				
István.	Ferencz 1665. (Túri Zeuzsa)	Kata (1. Latrán András 2. Lövey János)	Bora	János
Zsófia (Szinyérvárallyai id. Horváth István)	István.	Zsigmond	Ferencz. Zsigmond.	Péter (Danyádi Zsófia)
				Péter (Gyarmati Mária)

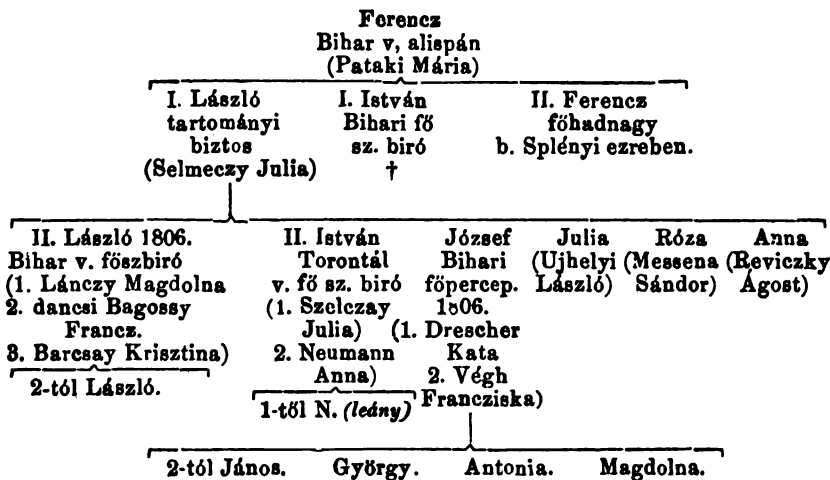
A múlt században éltek még I. István, kinek szilágy-somlyói Halmágyi Klárától gyermekei: Petronella Bydeskúty Lászlóné, István és Sándor és 2. Sándorházy József, kinek Laskay Máriától fia Farkas.

Sántha családhoz (50. lap) Nyitra vármegyéből Vicsapról eredt. Ismert törzse Kiscsepcsányi Sántha Pál 1629. maj. 8 án II. Ferdinand királytól ujjitott címeres nemes levelet nyert. ³⁾ Egyik unokája Sántha László Bihar megyébe származott, ott Sz. Jób várában lakott és azon megye alispánja volt. Tőle e század elejeig így alakult a családja:

¹⁾ Thaly Kálmán közlése sz.

²⁾ Décsey Miklós közl.

³⁾ B. Vay Német hívség. 437—443.

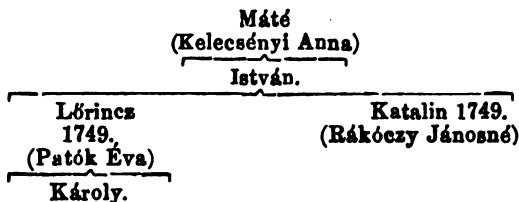
I. László előbb Bihar megye aljegyzője, majd főszolgabírája, végre tartományi biztos volt 43 évig. Testvére István Biharban főszbíró, és II. Ferencz a báró Splényi ezredben főhadnagy.

II. László Bihar főszolgabírája 1806-ban, kinek második nejétől fia László maradt.

II. István Torontál megyében volt főszolgabíró, és táblabíró, egy leánya maradt.

József 1806-ban Bihar megye főszolgabírája volt, második nejétől a táblán álló két fia és két leánya maradt.

A Hont megyei Sántha családból élt Sántha Máté a XVII. század végén és ily családfát ¹⁾ alkotott:

Sarády cs. (52. lapon). II. Zsigmond Küküllő megyéből nősült, és ott 1771-ben törv. széki úlnök volt. — Samuel Nagylaki előnévvel élt, neje Kakucsy Anna volt. 1693-ban Küküllőben Héderfáját bírta a család.

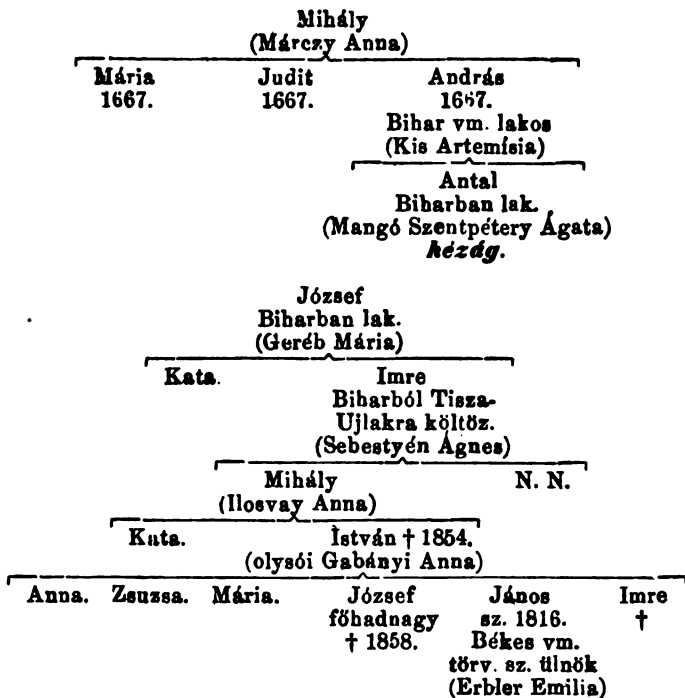
¹⁾ Vácsi káptalan.

Sardagna báró cs. (52. lap.) Erdélyben előbb, 1702-ben honfiasítatott.

Sárdy cs. (52. lapon). Sárdy Zsigmond neje 1760. körül ercesei Toldalaghy Klára volt.

Sarkady cs. (54—55 l.) Őse Mihály, családi állítás vagy hagyomány szerint hűtlenség bélyegén veszté Arad, Bihar és Békés megyei javait. Utóbb e Sarkady Mihály és általa neje Márczy Anna, és gyermekei Mária, Judit és András, nem különben Kapossy István, és Papp István 1667. sept. 21-én Bécsben kelt czimeres nemes levelet kapott I. Leopold királytól, mely Abauj megyében 1669. april. 8-án kihirdettetett.

A családja ¹⁾ ez:

A család nemességét Zemplin megyében 1732. mart. 29-én hirdetteté ki. János (Istvánnak fia) hites ügyvéd, utóbb Békés megyei törv. széki ülnök (lak. Gyulán) kir. leirat mellett 1841. jun. 9-én nemességét szintén Zemplin megye előtt igazolta.

¹⁾ Mogyoróssy id. János közl.

A család czimere a paizs kék udvaráhan hármaz zöld hegy középsőjén könyöklő pánczélos kar, vörös keztyűben kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján fejér, vörös, kék strucz toll leng fehér szalaggal egybekötve, a szalagon „Bene meritis Patriae civibus“ felirattal. Foszladék jobbról aranykék, balról ezüstvörös.

Sárkány cs. (56) Miklós (a II. vagy III.) 1634-ben keszthelyi főkapitány volt. ¹⁾

Sass cs. (79. lap.) Pálnak (ki 1727-ben élt) leányai Erzsébet szántói Szabó Zsigmondné és Klára Jaán Lászlóné.

Sásváry cs. (79. lap.) Illésnek fiai György és Miklós 1485-ben néhai Sásváry Román Imre örökségét testvére János előtt Ugocsa megyei Sásvár, és Szatmár megyei Sima és Szászberek helységben elfoglalták, mi végett per folyt 1487-ben. ²⁾

Sátor cs. (80. lap.) Sátor Imre Árva megye orvosa nevezett megyében nemességét 1800-ban kihirdetteté.

Sávolyi cs. (82. lap.) Nagy-idei Sávolyi József pesti ügyvéd, meghalt Pesten 1858. oct. 1. kora 43. évében.

Scharlach cs. (84. lap.) Az utolsó Mihály neje b. Bánffy Zsuzsanna volt.

Schindler cs. (87. lap.) János-György 1708-ban körmöczi kamarai tiszt, czimere a paizs udvarában ágaskodó egyszarvú, ugyan az a paizs fölötti sisak koronájából is két kiterjesztett sasszárny között.

Schlachta cs. (87. lap.) Liptó megyei curialis család, most is birja ott Zadjeli kis majorságát. Lőrincz 1848. előtt ott esküdt volt. E megyéből szakadt a család több megyébe le.

Schneider cs. (96. laphoz). Tagjai Szepes megyében laknak Remtén, Lomniczon, Tótfaluban. János 1823. késmárki evang. jogtanár „Elementa juris criminalis Hung. Lőcse 1810.“ szerzője. János-György Szepes megyei esküdt 1848. előtt.

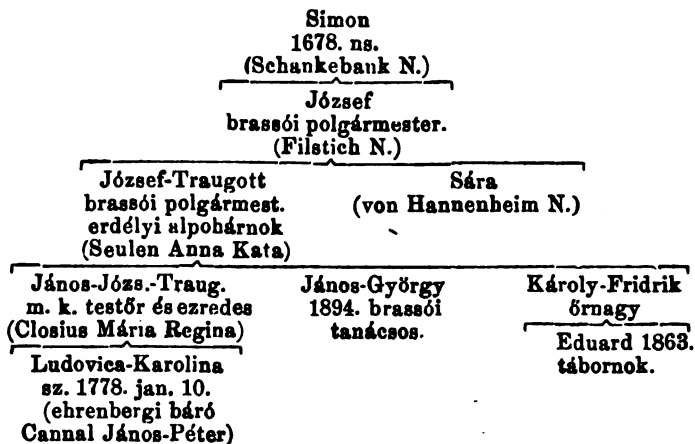
Schobeln cs. (96. laphoz). 1678-ban Simon kapta a czimeres levelet Apaffytól a fogarasi várban.

Nemzékrendé ³⁾ ez :

¹⁾ Saigó, Sz. Mária congreg. eredete stb.

²⁾ Teleky Hunyadiak kora XII. 355.

³⁾ Petrovay György. közl.

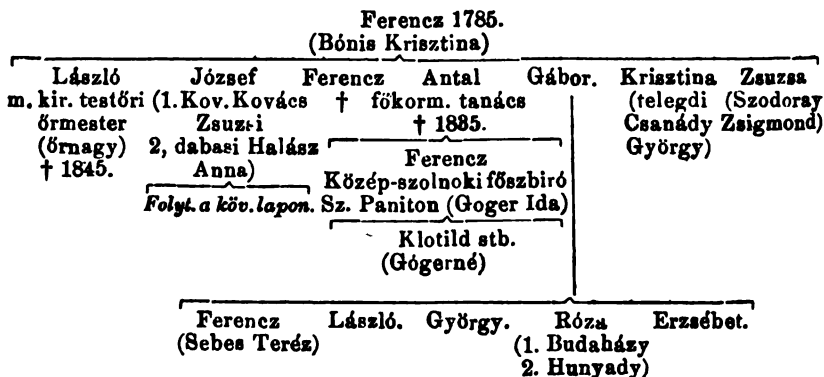

Simon unokája József-Traugott Mária Teréziától „Eder von Schobeln“ névre nyert újjító nemes levelet. Egyik fia János-József-Traugott előbb gardista, utóbb Lattermann gy. ezredbeli ezredes, ki Closius István senator és allodial inspector leányát vette nőül.

A család fiágon most Eduard tábornokban él, kinek azonban gyermekei nincsenek.

A család leányági utódai közé b. Cannal ágon a Petrovay-ak tartoznak.

Sebes cs. (Zilahi) (115. lapon) János és András 1771-ben Közép-Szolnok várm. törvényszéki számföl. ülhökei. Antal a tanácsos 1828. körül részbirtokra Szilágy-Paniton beiktatást kísérelt, de ellent mondtak. Neje gazdag leány volt az Orgován családból. — Ferencz 1809-ben Kraszna megye főjegyzője, tán az, ki 1785-ben is élt, és kitől kezdve ily családfát közölhetünk:

József, ki az előbbi lapon.
(1. Kov. Kovács Zsuzsi
2. dabasi Halász Anna)

1-től Károly † 1858. budai várkapit. 1848. és ezredes (Traukus Anna)	Zsuzsi (Balásházy János)	Krisztina (Baloghy László)	2-től Teréz (Sárközy József Péczellen)
Lila (Sturm Lajos honv. kapit.)	Teréz (Sebes Fer.)	Tóni (Krivácsics Antal)	Emil (honv. őrnagy (Jauko N.))
			László † Zsigmond † Mária. Gusztáv.
			Julia † (Hunke Antal)
			Miklós huszár hadnagy
			Mihály. Kotlid.

Sebestyén családdhoz. (119. lapon) II. Mátyás nem országgyűlési, hanem csak megyei bizottmányi képviselő volt.

Sebők családdhoz. (a 120. lapon) A czímeres levelet, mint Baján lakó Sebők József volt Bács-Bodrogi főjegyző közli: Szentmiklósi Sebeők Mihály, és általa neje Csálas Erzse és fiok János nyerték 1636. mart. 10-én Bécsben II. Ferdinand királytól, 1636. feria 2. prox. vagy is Sz. Egyed apát napján Komárom megyében először hirdettetett ki, azután Pozsony, Heves, stb. végre Bács-Rodrog megyében.

Czímerök a paizs kék udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó farkas, első jobb lábával kivont kardot tartva. A paizs fölötti sisak koronáján vörös ruhás férfi kar emelkedik ki, kivont kardot markolva. Foszladék jobbról ezüstkék, balról ezüstvörös.

A Fehér megyei ágbelieken kívül e család tagjai közé soroztatnak: Ferencz okrai prépost, volt gyöngyösi plébános, és egri megyei patai főesperes.

Pál orvos, ki a francia háború alatt hadiorvosi szolgálatban állt. Ennek fiai 1. József, ügyvéd, gr. Forgách Antal volt főkanzellár nevelője, utóbb Bács-Bodrogh várm. táblalabíró, Baja város főjegyzője, 1849/50-ben Bács Bodrog megyei bajai járási főbiró. 1851-ben ugyan ott sztanisicsi cs. kir. járásbiró, 1861-ben Bács-Bodrog megye főjegyzője. 2. Mihály, kinek fia László egri megyei aldozár és papnöveldei tanulmányi igazgató.

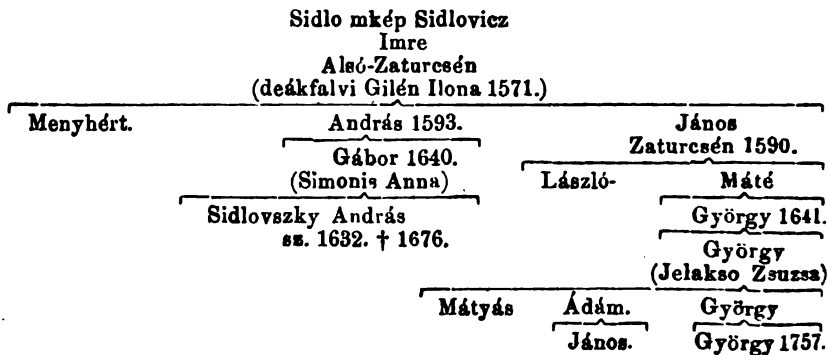
Sennyey cs. (145. lapon) I. Lajos báró gyermekei közé harmadik helyre teendő Margit, ki kora 4. évében jobb léteszenderült.

Serpilius cs. (165. lap.) Serpilius Mária Ribiczey Boldizsár neje volt, anyja Berzeviczy Anna volt.

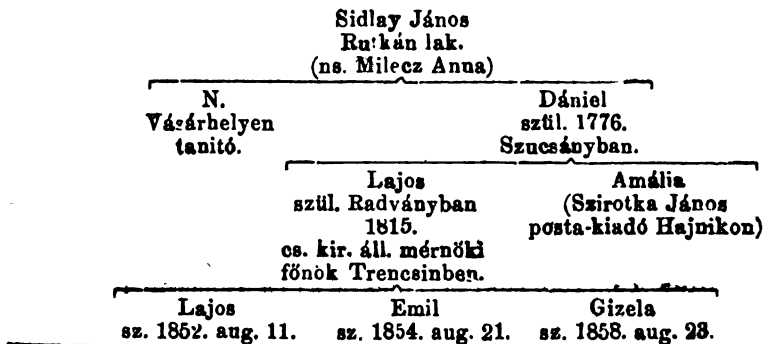
Sexty cs. (167. lapon) Sexty Dániel és Péter testvérek

éltek 1704-ben. Czímerök a paizs udvarában hátulsó lábain ágaskodó medve, három rózsát tartva. A paizs fölötti sisak koronájából is medve nöl ki, kivont kardot tartva.

Sidlay vagy Sidlovszky család. Az előtt Sidlo, Sidlovszky sőt Sidlovicz néven fordul elő, és Turóc s Zólyom megyékben a nemesek sorában találjuk. 1590-ben bírt Zaturcsán egy nemes udvart, t. i. anyai negyedét. Ennek egy részét János és Menyhért Andrásnak testvérei és Imrének fiai, más részét László és Máté Jánosnak fiai elzálogiták, Alsó-Zaturcse község elismerése szerint. 1593-ban Sidlovicz Imre és fia András Turóctól nemesi bizonyítványt kapnak, és azt 1640-ben Zólyom megye elfogadja és kiterjeszti Gáborra Andrásnak fiára is. E Gábornak nejétől Símonis Annától fia II. András szül. 1632. mart. 26.án, mint ezt 1644-ben hártýára irt levelén Bory Mihály zólyomi alispán bizonyítja. Ezen II. András 1676-ban már kihalt. A családfa ¹⁾ ez :

Egy másik ág négy izbéli származása ez :

¹⁾ Szontagh Dán. közl.

Sigér család. Erdélyi kihalt család, melyből ismeretes Sigér Zsigmond egyike az 1603-ban el esett Székely Mózsos pártjabeli nemeseknek. ¹⁾ Ez vagy másik János az, kinek neje Apaffy Fruzsina volt, és kihez 1581 ben Báthori Zsigmond szállás csinálás végett parancsot küldött. ²⁾

Sigmund család. (Alsó sz. Mihály-falvi) Lajos Doboka megyei adó író biztos 1837. József Torda városi hivatalnok. Elek, kinek neje Zudor Emilia, birtokos és Kolosvárott szesz, sütő-gyár és gőzmalom tulajdonos.

Sigmund család. (n.-enyedi) András 1837-ig A. Fejér megyei adó író biztos, azontúl 1848-ig n.-enyedi városi hivatalnok.

Sigmund cs. (Lemhényi) János kir. közügy igazg. írnok 1837. körül. Lajos Doboka megyei szbiró 1840. k. Ferencz Székvárosi főjegyző, Ferencz Doboka várm. írnok 1820.

Sigmund cs. (K. sz. királyi) Farkas Kolos megyei szbiró 1815. körül.

Sigmund család. (Kökösi) László kir. táblai ajtónálló, utóbb A. Fejér megyei írnok 1848.

Siklós. család. Miklós kapta a címeres nemeslevelet 1634. július 1-én, és kihirdetteté Bihar megyében. ³⁾

Simándy cs. (186. lap.) Lajos, a Doboka megyei, a petki Simándy családból eredt. Lakott Ördögkúton. Birt neje Palkó Zsuzsi jogán a Meszes alatt ötven jobbágyot. Megholt 1856-ban. Most él Simándy Róza báró Inczédy Zsigmondné M.-Frátán.

Simon cs. (dézsfalvi) a 197. lapon közlöttekhez pótlékkül e családfa ⁴⁾ járúl:

Simon N.		
Sára (Petr. Horváth Bold. özvegye 1764.)	I. János 1762. M. Ujfaluban bir. (Harsányi Agnes)	Kata (bágyoni Váró Mózsos)
Folyt. a köv. lapon.		

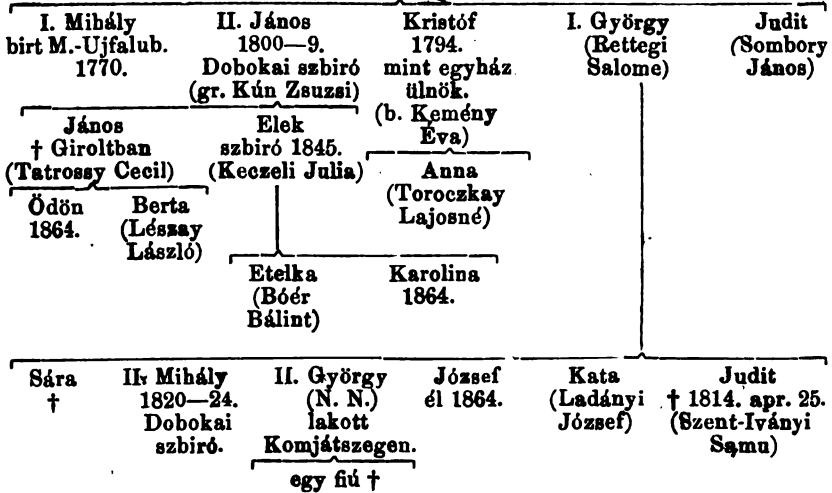
¹⁾ Wolph. Bethlen tomo V. p. 408.

²⁾ Kémény és Kovács Erdély tört. tára. Kállay-nál Székely Nemzet 115. lapon olvassuk Syghen Jánost, ki mint Báthori Kristóf kincstármestere 1583-ban Kis-Meődön Udvarhelyszékben adományt kapott, valószínűleg egy személy Sigér Jánossal.

³⁾ Bihar megye levéltárában van az eredeti armális.

⁴⁾ Hodor k. közl.

I. János, ki az előbbi lapon
1762. M.
Ujfaluban bir.
(Varsányi Agnes)

Doboka megyébe házasság útján jutott birtokba a család, a névtelen törzs M. Ujfaluban vevén nőt. II. János 1796-ban ott lajstromozó, 1800—9. szbiró, 1814-ben birt Nagy-Esküllő, Súlyomkő, Kovácsai, M.-Ujfal, Poklostelke helységben.

Simó cs. (193. lapon) a kis-solymosi Simon családból volt még Péter alispán Kolosban 1827. körül. János kir. táblai ügyvéd, András Torda megyei alispán 1846-ig, és tán atyja azon András, ki 1791-ben Udvarhely város orsz. gyűl. követe volt.

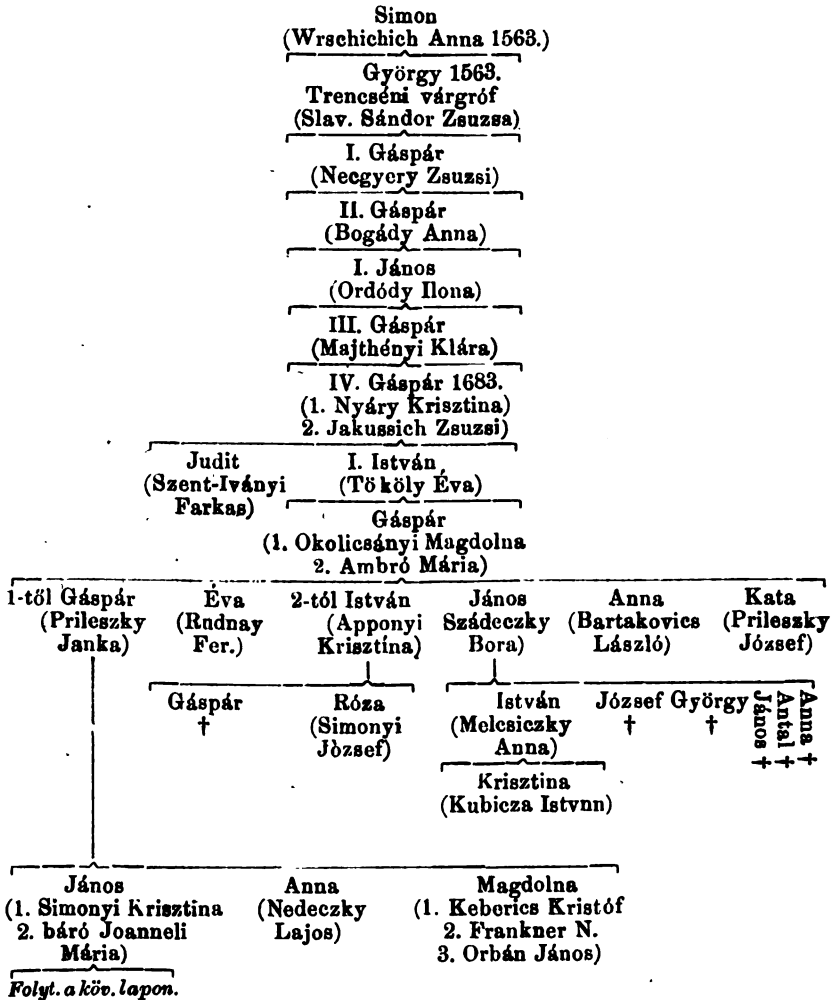
Simon cs. (bonyhai) Ferencz ügyvéd Abrudbányán 1840. körül.

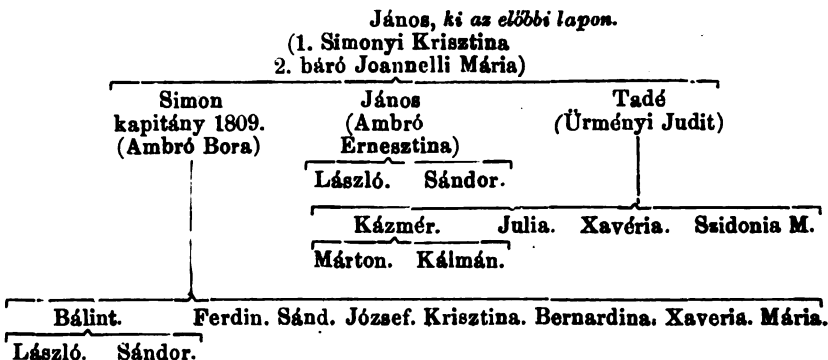
Simonchich cs. (a 198. laphoz) János volt alispán testvéreinek gyermekei: Alajos, 1856-ban Pesten megyei első biztos és cs. kir. urbéri törv. sz. úlnök, László cs. k. járásbiró N.-Körösön. Mária Hoblik Adolfné.

Siraky cs. (221. lapon). Kimaradt Boldizsár, kinek nejétől Haraszthy Annától gyermekei: Zsófia Haraszthy Mihályné, és Ilona Kessy Mátyásné 1590-ben.

Sirchich családhoz (223. lapon). A család magát — mint az előttem fekvő, Sirchich Horváth Simon tábortörzsi kapitány és családi levéltárőr által 1809-ben írt eredeti családfa mutatja, — Horváth országból származtatja, és máskép Horváthnak is neveztetett. Törzs

őseül igényli azon Horváth máskép Herichort János horvátországi bánt, ki I. Lajos és Mária királyasszony korában 1383-ban zzerapult. Ennek kis-unokája lett volna Horváth máskép Sirchich Simon, ki nek a zágrábi káptalan 1599. évi oklevele szerint három fia Magyarországra telepedett. ¹⁾ E Simontól így származott a család :

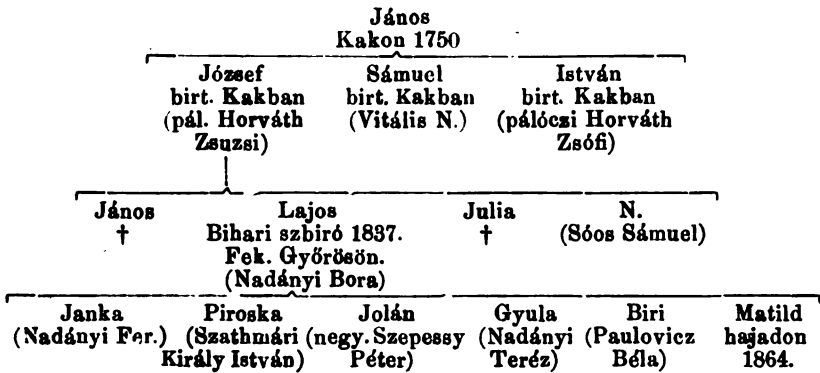
A családfa bővebb, főleg a hitves társak megnevezése által, mint az előbbi, mely a 224. lapon áll. Azonban rajta az első hét nemzedék kapcsolata valószínűtlen, miután a törzs *Simon* tól kezdve 1563-tól, IV. Gáspárig (1683-ig) tehát egy századra hét nemzedéket olvasunk, a mi lehetetlenség. I. Istvántól kezdve, kinek neje Tököly Éva volt, a családfát pontosabbnak kell hinnünk, mint az előbbi, mivel családtag mint illetékesb egyén szerkeszté. Ezen családi genealogia szerint IV. Gáspár Trencsini harminczados, és kamarai jóság igazgató, Trencsini bíró, és posta mester volt, végre tanácsos. I. Leopold alatt Trencsini megye főnöke. (tán alispánja).¹⁾ Eltemettetett Trencsiben. Fia *István* szintén Trencsini harminczados, postás és kamarai jóság administrator. I. József czászár által — úgymond — báróságra érdemesítetett, de ennek halála miatt az oklevél elmaradt. Fia *Gáspár* a trencsini alispán Trencsiben a parochiai egyházban a családi sírboltba temettetett.

A család czimere tojásdad alakú paizs ezüst udvarában zöld téren hátulsó lábain ágaskodó kettős farkú oroszlán, első jobb lábával kivont kardot tartva. Ugyan ehhez hasonló oroszlán ágaskodik a paizs fölötti sisak koronájából is. Foszladék jobbról ezüstkék, balról ezüstvörös.²⁾

Sisáry es. (235. lapon) családfája így áll:

¹⁾ E Gáspár életviszonyai I. István fiának Gáspárnak életével zavartatnak össze.

²⁾ Rézbe metszett családi példány szerint.

Lajosnak a Nadányi családba házasodása által a család ez ága Bihar megyei Fekete-Győrösön birtokossá lett.

Soldos család. (202. lapon) Kristóf Imrénének fia birt Szepes ben is Rokuszfalván.

Somay cs. (274. lapon) álló IV. László 1717-ben Devecserről tatár rabságba hurczoltatott, de az ország széléről visszabocsátott. — III. Sándornak neje nem Szent-Iványi Klára, hanem Kata. — II. Pál a nőtlen meghalt 1863. nov. 28-án. — Lajosnak leánya Julianna két év előtt férjhez ment Keczely Alberthez.

Sombory cs. a 277. lapon: III. Mihály többekkel 1593-ban vajdai parancs mellett beiktatást nyer Máthé helység 3/4 részébe. — I. Lászlónak leányai: Anna theremi Sükösd Istvánné, és Erzsé szárhegyi Lászar Andrásné 1589-ben.

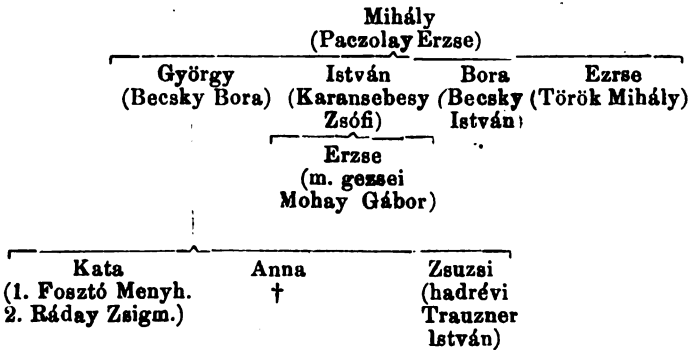
A 278. lapon Ádámnak leánya még Judit, ki mint hajadon 1804-ben halt meg. Katalin Keczeli Jánosné helyett Karolina teendő. — IV. Sándor meghalt 1860-ban.

Ugyan ott VII. Jánosnak fia volt Antalis, ki meghalt kora 37 évében. Ferencznek Sarolta nevű leánya férjhez ment gr. Bethlen Gézához. Imrénének a Szabolcsi főispáni helytartónak neje Péehy Imre septemvirnek leánya volt.

A 279. lapon Józsefnek (kinek neje Miksa Anna) nem gyermekei, hanem testvérei Bálint, Zsuzsi, és Karolina, ki Rettegny Zsigmond nejétől irandó.

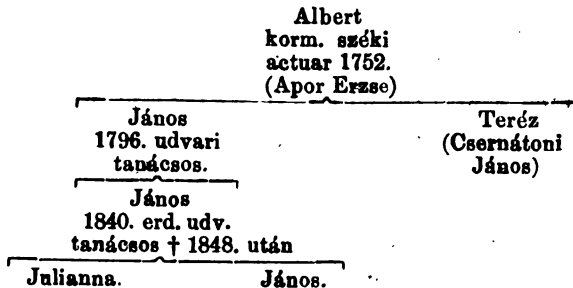
A család czimere — mint nagy-sombori Sombory Lajosnak 1820. évi pecsétnyomatán látjuk — a paizs udvarában, valamint a paizs fölötti sisak koronáján is három strucztoll.

Somlyay cs. A 283. lapon tán a sz. somlyói Somlyay családhoz számíthatjuk azon S. Mihályt, kinek ivadéka ¹⁾ így áll:

Erdélyben Fejér megyében találjuk S. Krisztinát is, a XVI. században losonczy Bánffy Péternét.

A szilágy-somlyói Somlyay család egyik ágának nemzékrende a következő ²⁾ is:

Somogyi cs. (derghi és karcsai). A 284. lapon 1701-ben Karácsonyi Imrének nádori adomány melletti beiktatásánál Sípóskarcsai S. László mint iktató nádori ember, Ferencz mint szomszéd birtokos említetik.

1634-ben élt Somody (*így*) János Győr megyei nemes. ³⁾ tán e családból?

Somogyi cs. (Gyöngyösi) 290—91. laphoz megjegyzendő: hogy Károly 1836-ban Pest megyei alszolgabíró volt. Testvére pedig Ferencz volt katona.

¹⁾ Hodor k. közl.

²⁾ Saigó, Győri sz. Mária congregatio 10. lap.

Sörös cs. a 320. lapon álló Sándor biai ref. lelkésznek neje Nagy Krisztina, ettől egyik fia Károly m. biztosító társ. hivatalnok, kinek nejétől Libay Teréztől gyermekei: Ludovik a, Friderika és Gyula.

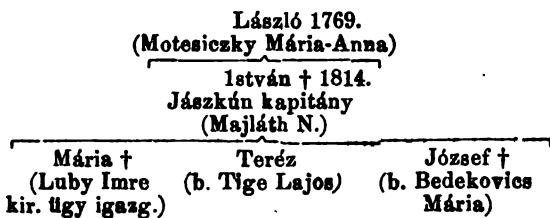
Spáczay cs. a 327. lapon. Mihály és János nagy-dobai előnévvel birtak Erdélyben Fűrmenyesen is, kihaltok után 1701. apr. 19 én azt báró Serédi Péter kapta adományban. ¹⁾ A 328. lapon álló Péter 1620-ban Lévai vár kapitány volt, midőn ott földeket vett. ²⁾

Splényi cs. (a 331. laphoz). A család törzsöséről Splény más-kép Neuszél Jakabról 1621-ben rozenbergi evang. lelkésztől ezt olvassuk: „berufen aus St. Mihály in Liptauer Komitate, der vom Jahre 1630—1645. auch Senior war, hier am 21. März 1645. gestorben ist.“ ³⁾

Sréter cs. (342. lapon). Ösei közül Jakabról ezeket olvasuk: ⁴⁾ „Polycarp Leyser in Wittenberg ordinirte am 16. März 1580. Jacob Schröter, einen neusöhler am 28. Mai 1583. Andreas Lambert einen kirchdraufer, beide für Tóth Lipcese.“

Stenczel cs. (365. lap) András 1699-ben a Kolosvári ref. egyház egyik gondnoka. ⁵⁾ Családja birtokos Fejérdén Kolos megyében.

Steöszel cs. (365. lap.) Bővebb és kiigazított nemzékrendje ez:

Sternegge cs. (367—369. lap.) Erdélyben 1791-ben nyert honosítást. Ignác 1802-ben ott kincstári tanácsos, és a Kolosvári sz. József növeldére bőkezű alapítványozó.

Stojanovics cs. (laczunási) 376. lapon János már osztrák báró.

¹⁾ Hodor, Doboka várm. 585. lap.

²⁾ Liphay levéltár L. XIX. pro 755. L. Történelmi tár V. köt. Wesselényi levelében.

³⁾ Hornyánszky, Beiträge zur Geschichte evang. Gemeinde. p. 241.

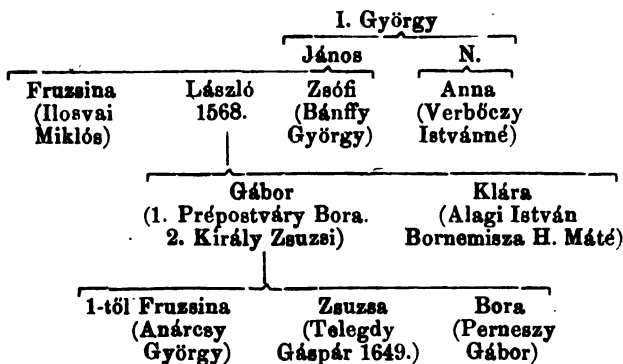
⁴⁾ Ugyan ott 118. lapon.

Strászy cs. *Lásd Tekule.*

Strausenbourg cs. Erdélyi megnevesített szász család. Közülök Dániel főkorm. széki tanácsos 1836. előtt.

Stresemley cs. 1552-ben András Bihar megyében Kis-és Nagy-Vasáriban birtokos. ¹⁾ Iratik ott Storsemyei-nek is.

Surányi cs. (410. lapon) Mely a Chernavodai családdal közös vérségű, és a III. köt. 20–22. lapja is van közölve, következő kiegészítő nemzékrenddel ²⁾ pótolható:

Súry család. (Másképp Gál os). A csalló-közi Nagy-Abonyról írta előnevét. János mag nélkül elhalván, már 1701. jan. 2-án a nagy-abonyi birtokrészt nádori adományban Karácsonyi Imre és neje Molnár Éva kapták. ³⁾

Sváby vagy

Svabovszky család. (414. lap.) Szepes megye Svabócs helységről neveztetett Svabovszky-nak is, e néven fordulnak elő 1582-ben György, továbbá Bálint és János Szontagh Imrének Rokusz helysége nyert királyi beleegyező adomány és iktatási levelében.

Svastics cs. (415. lap.) Ósei közé tartozik Svastics Gáspár, 1580-ban Zrínyi szolgája, ki a varasdi ütközetben egy hegnek fejét vette. ⁴⁾ Gábor Vas megyében élt 1684-ben.

¹⁾ Bielek, Majores Hung. 151.

²⁾ L. a családról okleveleket Kaprinai B. Mss. tomo L. p. 63. 72. 74. 78. 82.

³⁾ Szontagh Dán. közl.

⁴⁾ Pethő Gergely Magyar krónika 127. lap.

Szabó cs. (csik sz. mártóni) 425. lapon. Józsefnek Betegh Teréztől gyermekei még Anna, és N. Szebeni Antalné, ezek testvére Gábor 1792-ben élt.

Szacsvay cs. (449. lap.) I. Ádámnak, ki előbb 1771-ben Belső-Szolnok várm. főbírája volt, leánya még Anna is Czikó Pálné. — 450. lapon II. Zsigmond fia Sándor 1864. májusban nőül vette Bóér Bertát.

Szalacsy cs. (459. lapon.) Él közülök József, kinnek neje Vörös Teréz, meghalt 1860. sept. 19-én kora 47. házassága 27. évében; Gyermekeik Miklós, Teréz Siráky Edené, Etelka báró Bothmer Gusztávné, és Farkas. Vallásuk evang.

Szalay cs. (464—65. lap) Imre Vas várm. alszbiró 1828-ban. János Soprony várm. alszbiró 1828-ban.

Szaniszló cs. (477. lap) Zsigmond élt a XVIII. század elején. ¹⁾ A Torda megyei Szaniszló családból Györgynek Belényessy Krisztinától gyermekei Samuel, Torda megyében 1810-ben szbiró, István, Albert, József (mint már említvém), és Mária Váro Sámuelné. — Zsigmondnak gyermekei: II. Zsigmond Torda megyében 1810-ben volt szolgabíró, ki magát agyonlőtte, Albert, Ferencz és egy leány Váradyné.

Szarka család. Hajdan Pest megyében Bugyiban és a babadi pusztán bírt Szarka János, első neje Mihályfi Ballabás leány, a második Tóth Ilona. Az elsőtől fiai Szarka Dömötör és János, ki mint katona török fogságba esvén, a gályákra vitetett, Dömötörnek fia volt János, ki Körösön lakott 1639-ben, midőn Pest megye általa származásáról vallatást eszközöltetett. ²⁾

Száva család. (511—516. laphoz) igazítás képen a következőket ³⁾ kell megjegyeznünk: Erdélyben többféle Száva család van.

Egyik nemes Száva család az, mely Zilahon és Somlyón székel, különbözik a gogány-varallyai és sárdi Száva családtól. Ezen Zilahi Száva család az, mely az 511. lapon említett 1700. évi (jobban 1699. évi) nemes levelet nyerte I. Leopold királytól, és ez sem Rác, hanem mint a ns. levél szól, Görög országból (ex Graecia) származott. Törzs szerzője volt Zilahon lakó Száva Pál, ki a nemes levél szerint úgy személyesen, mint ősei által azon időtől fogva, hogy azok elhagyva

¹⁾ Hodor k. közl.

²⁾ Török-magyarkori Történelmi Emlékek II. 228.

³⁾ Idősb Száva Sándor közl. szerint.

előbbi hazájoknak Görögországnak határát, Erdélybe költöztek, érdemeket szereztek, ¹⁾ melyek által nevezett Pál és általa neje Bikfalvi Éva, fiai Sámuel és Pál, és testvérei György (ennek neje Szöts Anna) András (ennek neje Berbe Erzsé) István és Mihály Laxenburgban 1699. maj. 29-én kelt czímeres nemeslevélben I. Leopold király által nemesítettek meg, és ns. levelök Kraszna megyében 1700. febr. 25-én hirdettetett ki.

E családból él Pál jelenleg is Kraszna megyében. E családból élt e század elején Száva Zsuzsanna, kinek férje Kézdi-Vásárhelyről származott Szöcs Sámuel Zilahon gyógyszerész volt. Nevezett Zsuzsanna 1813. kalandos életet élvén, végre Ázsiába vándorlott, ott Körösi Csoma Sándorral is találkozott és ott is halt meg.

Ettől is különböző családból eredt az 516. lapon említett Száva István oláh püspök, ki Oláhországból eredt, és Bulcest Sárának boros-jenői Székely László nejének rokona volt.

Van Csik és Háromszékben Száva nevű tehetős birtokos örmény család, melyből Alajos a Károly fejevári pénzverő háznál hivatalnok. Nemesi voltáról nincs tudomásunk. Vannak Száva nevű volt úrbéres családok is.

A mi már a gogány várallyai és sárdi Száva családot illeti, ebből Mihály a báró, 1698. sept. 25-én kelt királyi leiratban nevezetett ki Zaránd vármegye főispánjának. Ezen Mihálynak három neje volt. Az első Olasz Kata, kitől lettek leányai Mária, Anna és Kata, második neje volt Kovách Erzsébet, kitől volt leánya a táblán látható Ágnes. Végre harmadik nejétől Lőrinczrévei Koncz Évától leánya Judit előbb csicsó keresztúri Torma Miklósné, utóbb Béli Józsefné.

II. Péterről megjegyezhető, hogy I. Apaffy Mihálynak 3500 m. forintot kölcsönözvén, ennek fejében II. Apaffytól jószágot kért, de ez már akkor Bécében lakván, nem adhatott, hanem saját kezű válaszában a pénzt kamatostúl visszafizetni ígérte. ²⁾ Halála után az ország pénztára fizette a kamatot, melyet Száva Klára Palkó Istvánné húzott, és ennek halálával a forradalom közbejöttével akadt föl. Palkó István-

¹⁾ Az armalis szavai ezek: habentes respectum fidelitatis, servitiorumque fidelium Pauli Száva nunc in oppido Zilah degentis augustissimae domui, charaquae nostrae Transylvaniae tam in persona sua, quam in majoribus ab eo potissimum tempore, pro relictis Patriae suae Graeciae laribus, Transylvanicas salutasset oras." etc.

²⁾ Erről az eredeti resolutio Száva Sándor urnál M.-Vásárhelyen.

nak leánya Z s u z s a Simándy Lajosné 105 éves korában halt meg Ördög-Kúton.

Az 514. lapon Száva Istvánnak nem kászonyi, hanem kápolnai Kakuci Máriától gyermekei G á b o r és K a r o l i n a közül M á r t o n kitörlendő.

Ugyan azon és az 515. lapon K r i s z t i n á n a k második férje nem g r ó f, hanem iklódi Toldalaghy Ferencz volt.

Széchi család. (535. lapon). Azon Széchi család, mely Zemplin megye nemesei sorában áll, és Bodrog-Kerosztúrban lakozónak iratik, 1627-ben II. Ferdinánd király által Széchi G y ö r g y katona személyében nemesítetett meg. ¹⁾ És címerül egyik fölemelt lábával kövecset tartó darut nyert.

Szécsy család. (Szilágy-Szécsi †) A Szilágynek is volt ily nevű családja, mely Közép-Szolnok megye Szécs nevű helységét bírta. ²⁾

Már a régiebb időben oklevelekben előfordulnak, melyek szerint 1412-ben F e r e n c z a Tompusnak nevezett Tamás fia (de Zych) továbbá J á n o s, L á s z l ó és M i k l ó s Lőrincznek fiai a nevezett helységnek birtokosai voltak.

1555 ben említetik Zéchy T a m á s. A XVII. század végén élt György, kinek családja ez :

György 1693.			
(Gúthy Judit)			
András †	Judit (Bangó Dobay György)	Zsófia (Sombory Jánosné)	Bora (Csatáry Jánosné)

Ezen Györgynek és nejének zálogba adja Dancs László a magyar és oláh-csaholyi, orbói, csányi, n.-paczali, érszentkirályi, ákosi, érkávási, ilosvai és perecsenyl jószágait 8 évre 250 m. forintért 1693-ban. A család ma már kihalt, ősi birtokát Szécszet a Guthy család fi és leány ivadékai birják jelenleg.

Szell családból (575. lapon) élt M e n y h é r t 1828-ban Ns. Vissen Soprony megyében és azon megyének alszolgabírája volt.

Szeleniczky család. 1725-ben élt L á s z l ó, kinek neje Hont megyében Alberti Ilona volt, Alberti Jánosnak Gyürky Máriától leánya. ³⁾

¹⁾ Szirmay C. Zemplin not. top. 116. 117.

²⁾ Décey Mikl. közl. szerint.

³⁾ Sz.-benedeki conv. Fasc. 89. nro 24.

Szentgály család. Közülök János 1828-ban Máramaros vármegye főszolgabírája volt.

Szentgyörgyi cs. (621. lapon). Tán ugyan abból József 1706-ban Szatmár vármegye szolgabírája, 1709-ben dicatora volt. ¹⁾

Szeniczey család. Nyitra vármegyei eredetű. Törzsfészke azon megyében Kis-Szenicz helység, hol curialis birtoka volt. A czímeres nemes levelet 1626. évi martius 16 án II. Ferdinánd királytól kapták Szeniczey György, János és Pál testvérek. A czímeres nemes levél először Nyitra megyében 1635-ben hirdettetett ki.

A család Szeniczey máskép Bárány névvel is élt, illetőleg szeniczei Bárány-nak is neveztetett, és ez okból e munka I. köt. 179—180. lapján e családról volt már némi töredékes említés téve, és ott, egyik Nógrádba és Hontba származott ág ivadéka megemlítve.

A család a mult században főleg a protest. egyházi pályán több nevezetes tagot mutatott föl: ilyen volt az érintett helyen említett szeniczei Bárány György, ki Soprony megyében Beleden született, ki Jenában, Hálában járt az egyetembe, hazatérván Győrben tanító, innen n.-vázasonyi, majd végre dörgői ev. lelkész volt. ²⁾ Több munkát írt, 1740-ben adta ki fordításban Rambachnak „*a gyermekek neveléséről*“, ugyan ott és akkor „*Az augustana confessio*“ czimű munkáit. Kiadta jobbitva 1741-ben Arndt az igaz kereszténységről írt négy könyvét Vásonyi M. fordítása után. ³⁾ Legnevezetesebb munkája „*Az új testamentom*“ fordítása, mely Laubanban 1754. nyomatott.

Előtte Jenában tanult Bárány János, Tolna megyéből 1737-ben. ⁴⁾ Szintén az egyház-irodalmi téren tűnt föl szeniczei Bárány Pál, senior és varsádi predikátor, (szül. 1748.) ki a *Szent-írásnak betű szerinti fordítása által némely meghomályosított helyére való világoskodó lámpást adott ki 1787-ben.*

A család egyik ága Soprony megyébe költözött, családi közlés szerint ez Györgynek a nemesség szerzőnek fia György volt, ki Beledre telepedett, onnan vévén nőt a nemes Takács családból; e szerint az említett György, a dörgicsei tudós ev. lelkész is e György ágából származott.

¹⁾ Szirmay Szatmár várm. II. 185. 187.

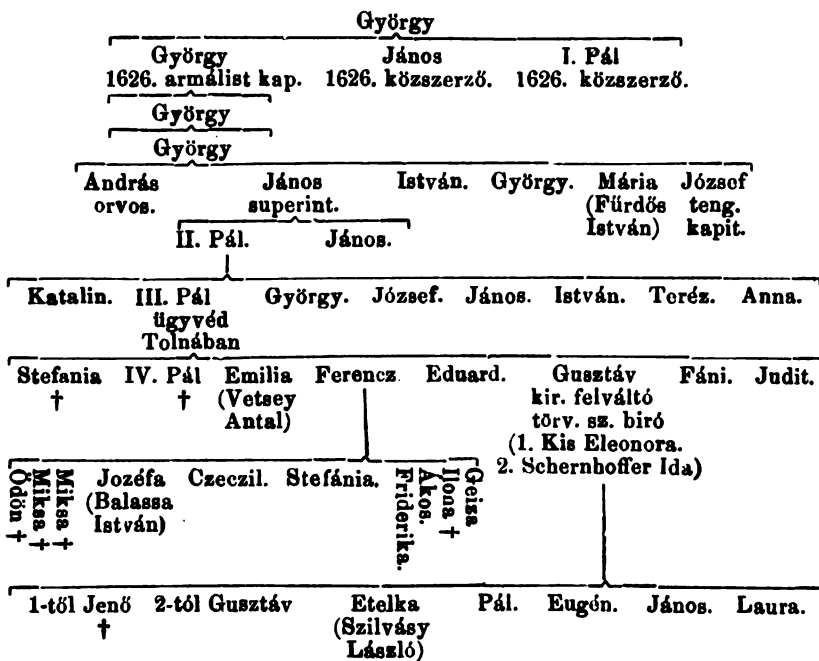
²⁾ Horányi, Memoria Hung. I. p. 114. és Nova Memoria 284. Magyar Irók Életrajz gyűjt. I. 21.

³⁾ Sándor István, Magyar könyvesház 98. lap.

⁴⁾ Haan, Jena Hung. 59.

A család egyik ága, mely Györgytől származik, s melynek itt családfáját is közölhetjük; nemességét Győr megyében 1755. jan. 19-én hirdettette ki. Tolna megyétől 1803. máj. 4-én, ¹⁾ Pest megyétől 1841. nov. 20-án kapott a család nemességéről bizonyítványt. ²⁾ És a táblán álló III. Pál Tolna megye előtt 1819. jun. 14-én azt is igazolá, hogy a családot nem a Bárány, hanem jogosan a Szeniczey név illeti, és azóta a család a „Szeniczey alias Bárány“ nevezet helyett egyedül a Szeniczey nevet viseli.

A család nemzékrendje ³⁾ következő:

A táblán állók közül III. Pálnak fia Gusztáv a királyi váltó feltörvényszék bírása Pesten, több jeles váltójogi munka szerzője.

A család czímere — mint említve volt — a paizs udvarában bárány zászlóval, fölötté nap, hold és csillag.

Szent-Iványi család. (L. Szent-Iványi a 613. lapon). Azon hiányoknak és hibáknak, melyek e terjedelmes családnál előfordul-

¹⁾ Jegyzőkönyvi 447. szám alatt.

²⁾ Jegyzőkönyvi 2061. sz. a.

³⁾ Családi közlés szerint.

nak, kipótlására és kiigazítására nézve a következőket kell ide iktatnunk :

A 625. lapon Adámnak Gönczy Annától származó ágán Mihálynak első neje után második neje volt Andreánszky Zsuzsanna. Ennek testvérétől Józseftől és Sughó Magdolnától származott Ferencznek, ki Bihar megye tbirája volt, és nőül teleki Balogh Katát bírta, ágát a mostani ivadékgig módomban áll kipótolni, mint következik :

Ferencz, ki a 625. lapon. Bihar tbiró (teleki Balogh Kata)				
Lajos Bihar főszbiró † 1840. sept. 16. (Súghó Magdolna † 1864. Bato- nyán)	Rozália † 1863. (Marossy László)	Francziška (Verner Sebeatyén)	Czeczil † 1863. (id. Szacsuvay Imre † Piskicsata 1849.	László (Szöllőay Julianna)
Kálmán sz. 1828. † 1850. honvéd kapit.	Gábor † 1835.	Alexandra †	Sándor sz. 1832. lak. Batonyán (Balta Ida) sz. 1841. † 1864.	Adorján sz. 1849.
Zsigmond-János sz. 1863. † 1863.			Mária Magd. sz. 1864.	

Lajosról a 632. lap 3. sorában van említés. Ennek fia a most Batonyán (Csanád várm.) élő Sándor, 1849-ben a forradalmi löporgyárnál volt alkalmazva, 1851-ben a császári hadseregbe besorozva, 1861-ben Csanád megyei aljegyző és a batonyai járásban esküdt.

A 626. lapon a III. táblán álló Bálintnak Kubinyi Máriától kijelölt fia Sándor nem halt el magnélkül, mint neve alatt a kereszt mutatja, és mint a 633. lapon is állítva van, hanem 1707-ben Varannón Zemplin megyében harminczados volt, és a Rákóczy forradalomkor Lengyelországba menekülve, egy fiát hagyott maga után Mátyást, ki a mostani élő Zemplin megyei ágat alapította, következő nemzékrenddel :

Bálint, ki a 626. lapon. 1668. (Kubinyi Mária)			
Sándor 1707.	Imre. †	Rafael.	Mátyás stb.
II. Mátyás.			
<i>Folyt. a köv. lapon.</i>			

Mátyás, ki az előbbi lapon.

Gábor
Zemplini főpéntárn.
(Hocsay Mária)

Károly
sz. 1780. jan. 16.
Zemplini alispán
(csicserei Orosz Fáni)

Vincze sz. 1811. apr. 30. val. b. t. tan. septemvir.	Róza (Szerdahelyi János)	Mária hajadon †
---	--------------------------------	-----------------------

E táblán álló Károly az, kiről a 640. lapon volt említés, ki 1821—31. Zemplin megyei főszolgabíró, 1832-től másod-, 1831—43. első alispán volt, és Miglészen szül. 1780, jan. 17-án. Nejétől csicserei Orosz Francziskától három gyermeke Vincze, Róza és Mária maradt. Ezen említett Vincze az, ki össze van tévesztve a 636. lapon a másik Zemplin megyei Vinczével, kiről alább. Ezen Vincze szül. Zemplin megyében Málczán 1811. april. 30 án, 1830-tól 1835 ig Zemplin megyénél al- és főjegyző; innen kir. helytartósági titkár, eközben 1827-ben cs. kir. kamarás, majd (mintegy 1843-tól) helytartósági tanácsos, 1850. után Buda-pesti kerületi cs. kir. főispán, utóbb visszavonult, 1860. után és jelenleg is a hétszemélyes kir. tábla elnöklő birája és val. belső titkos tanácsos.

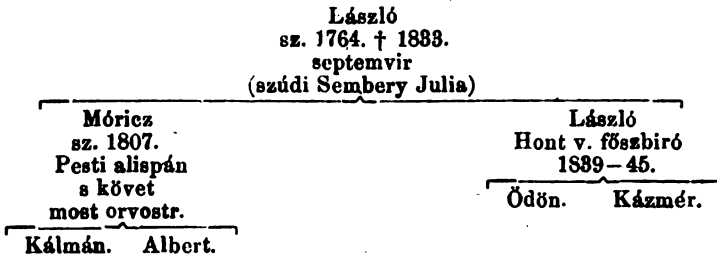
A 629. lapon Zsigmond fiának Pálnak, ki 1821—24-ben Liptó megyei alispán volt, neje nem csicserei Orosz Fáni volt, mint ott tévedésből áll, hanem Okolicsányi Judit. Ennek egyik fia Vincze az, ki össze volt tévesztve a másik Vinczével a mostani hétszemélyes táblai elnöklő biróval, és Pálnak fia ezen Vincze az, ki, mint a 636. lapon a 2. és 3. sorban áll, Liptó megyének 1831-től főjegyzője volt, jelenleg pedig a Szent-Iványi osztatlan birtokra nézve Liptóban nemzetségi director.

A család czímerére nézve meg kell jegyezniem, hogy értesítés szerint a czímervértet tartó két bányász az összes nemzetségi czímert illeti.

Végül a 640. lapon alulról 2—4. sor, mely Károlyról szól, miután ennek helyét a családfán már kijelöltem, elhagyandó.

A mi netán tévedés, és hiány még ezután is maradna a családtáblázaton, azokra nézve, miután a nemzetségnek egy pár kitűnő tagját adatok szolgáltatása és kiigazítása végett sikertelenül kértem föl, egyedül ezen mély hallgatagságnak és hosszú késedelemnek tulajdonítható.

Szentkirályi család. (Bugaczi). A 650. lapon hibásan van az érszentkirályi Sz. családhoz függesztve a bugaczi Szentkirályi család, melynek végső nemzékrendje ez:

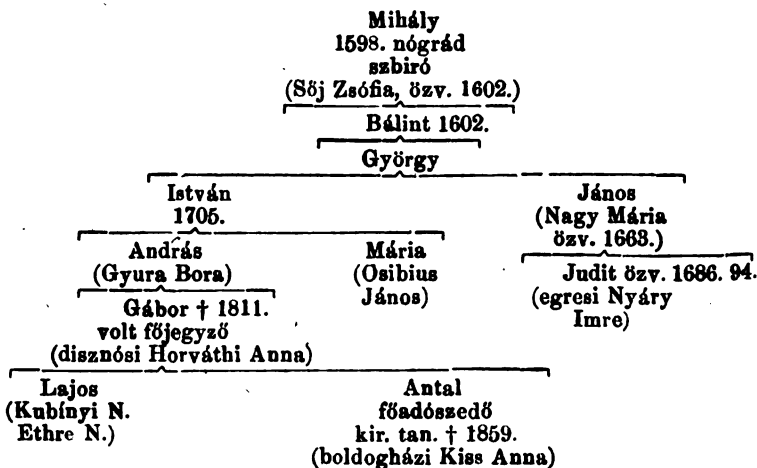
Szent-Miklósey család. (a 656. lapon). A családfán álló Istvának, 1714-ben Gömör alispánjának neje Tornallyay leány volt. Ettől gyermekei a megnevezett Antalon kívül még Ferencz, ki báró volt és kihalt, és egy leány, ki Pletrich László neje volt.

Szeőke cs. (óvári) a 664. laphoz egyik Mihály meghalt 1825. jan. 16-án. Egyik Lajos szül. 1807. april. 3-án. Egyik József 1825. körül. Alsó Fejér megyében árvabíró volt.

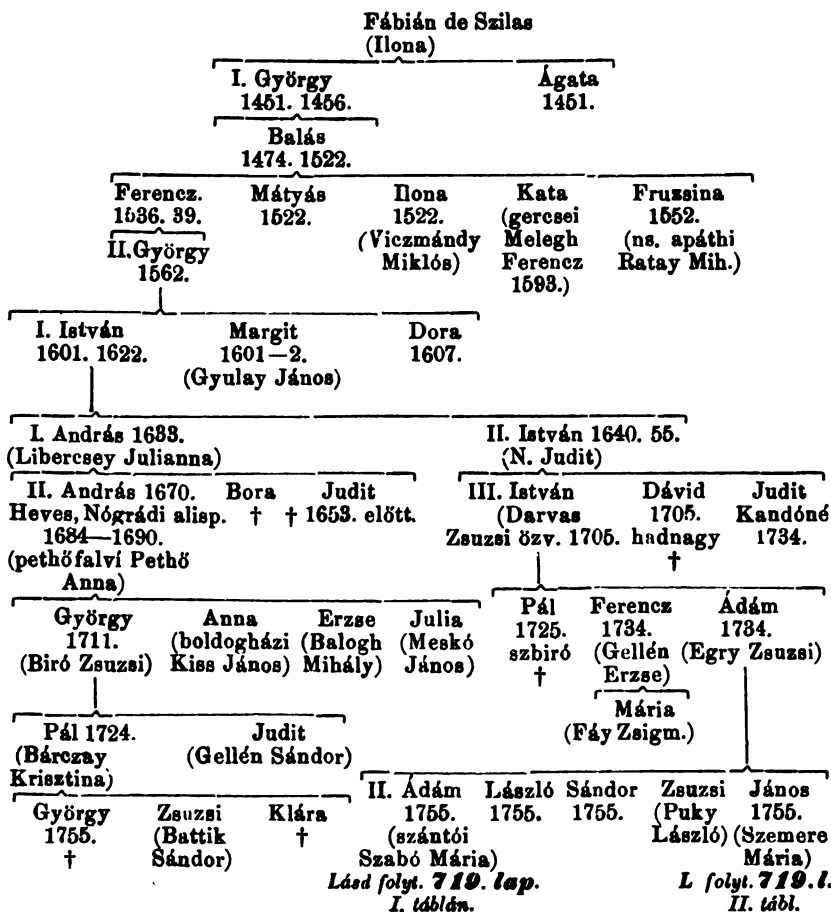
Szepessy cs. A 670. lapon Mártonnak (1698.) nejétől Tornallyay Borától leánya volt Krisztina Máriaassy Lászlóné.

A 671. lapon álló Sámuel bárónak fia Antal, meghalt 1817. aug. 1-én.

Szerémy cs. (691. laphoz). Kiegészíthetjük a nemzékrendet következőleg:

Szilassy cs. (Szilasi és Pilisi). A 718. laphoz kiigazításul és ki egészítésül adjuk : a család törzse Szilassy F á b i á n volt, ki Vinczének a váci püspöknek testvérét I l o n á t birta nőül, tehát Szilassy György- nek a püspök Vincze nem testvére, hanem nagybátyja volt. Fábían- tól a családfa ¹⁾ így sarjadzott le :

Szily cs. 735. lapon az utolsó sorban említett György 1636-ben II. Ferdinánd királytól Veszprém vármegyében Anyán pusztát kapta kir. adományban. ²⁾

¹⁾ Szilassy Jánosnak és Józsefnek fölp. alatt Szilassy Zsuzsa és Klára ellen visszahelyezés utján Losonc-Tugár iránt 1791. jun. 20-án indított perből.

²⁾ Liber Regius folio. 196.

Szirbina cs. (nádosi és v.-hunyadi) György 1848. előtt Hunyad megyei írnok és táblabíró. Péter Almaselen birtokos.

Szita cs. 755. lapon a családfán Imrének a csákvári lakosnak fiául hibásan áll I. János, e helyett I. Ádám teendő.

A család czimerét — mint a 756. lapon leírva áll — mutatja itt a metszvény is, mely helyéről véletlenül elmaradván, itt közöltetik:

Szlávy cs. a 765. lapon a 13. sorban hibásan áll János, mert az József volt, és így ez ugyan azon József, ki a családfán a 762. lapon áll, mint Szlávy Antal őrnagynak Spirk Luizától legidősb fia, melynél fogva e tévedést így kérem kiigazítani.

Szombathy cs. 800 lapon az V. táblán álló Józsefnek Klász Idától gyermekei kimaradtak, ezek azok: Mari, Angyalka, Dezső és Aranka, mint a 801. lapon megnevezetnek. Némely egyéb sajtó hibák részint a 801. lapon. részint a sajtó hibák közt e kötet végén vannak kijávítva.

Még Potlék :

Sebestyén cs. A 118. lapon említett Sebestyén G á b o r egykor Veszprém megyei fő ügyész és követ, legutóbb nyugalm. országos cs. kir. fő törv. széki ülnök, szül. 1794-ben Debreczonen, hol akkor atyja I s t v á n lelkész, utóbb Pápán tanár volt. Nevezett Gábor meghalt Pesten 1864. april. 4-én. ¹⁾ Családja Veszprém vármegyei, és K o c s i elő névvel él. Gábornak nejétől Szöke Judittól gyermekei: P á l és A n t a l, kinek Kenessey Kornéliától leánya I d a. Gábornak testvérei Kl á r a Búzás Pálné, és K á r o l y, kinek nejétől Brukker Herminától gyermekei: Z s i g m o n d, G i z e l l a, Á r p á d, I l k a és K o r n é l i a.

Szapolyay cs. Azon kételyeknek, melyek e család származását illetőleg a 486—488. lapon eléadtak, eloszlatására nyomós adatul szolgál a boszniai káptalannak egy 1369. évi oklevele, ²⁾ melyből világosan kitűnik, hogy e család egyik őse 1369-ben de Z a p o l y a (tehát csakugyan nem de K a p l a) J á n o s Pozsega megyében birtokolta Borostyánt is. Leánya K a t a, Kl á r a stb. Innen kitűnik Istvánffy állításának helyessége, mely szerint a család Pozsega megyei eredetű volt.

E kötet nyomtatása alatt halálozások :

350. lapon említett: S r é t e r H o r á c z meghalt 1864. nov. 26-án eltemet. Surányban.
351. lapon eml. S r é t e r L á s z l ó meghalt 1864.
464. lapon eml. S z a l a y L á s z l ó m. akad. titoknok és jeles történetíró Salzburgban 1864. jul. 17-én Eltem. Pesten.
- 536—537. lap. G r. S z é c s e n A d o l f † Bécsben 1864. nov.
911. lapon eml. S e b e s E m i l mint polit. fogoly véletlenül megöletett 1864. dec. 2. Pesten.

¹⁾ L. életrajzát és képét Vasárnapi ujság 1864. 15 szám.

²⁾ Az eredeti oklevél a Veszprémi káptalanban, közölve Történelmi tár II. köt. 101. lapján.

A tizedik kötet tartalma.

	<i>Lap.</i>		<i>Lap.</i>
Sáaghi család	3	Salmis	21
Sáarfi cs.	—	Salom	—
Sáarosy cs.	—	Salomváry	—
Sáary cs. (Vámosi)	—	Saltzer lásd Kolosváry	—
Sabaudiai	4	Saly	21 és 905
Sablik, Sablicska	—	Samarjay	22 és 905
Sachs	—	Sámbokrétý	25
Sadányi	5	Sámboky	29
Sáfár (gyulai)	—	Sámé	—
Sáfár, lásd Pasztorovics	6	Sámi	30
Safarics lásd Sapharich	—	Sámphir (Samphirovica)	31
Safi (safiházi)	—	Sándor (slavniczai)	31 és 905
Sagani	—	Sándor (sághfai)	40 és 905
Sághy (sághi)	—	Sándor (gyarmathai)	43
Sághy (karancs-sághi)	8	Sándor (cs. sz. domokosi stb)	44
Sághy (dormándházi)	9	Sándor (kénosi)	46 és 906
Ságody cs.	10	Sándor (farczádi)	47
Saigó	—	Sándor (sz. léleki)	—
Sajgó	—	Sándor (Jánosfalvi)	48
Saint-Aulaire	—	Sándor (lokodi)	—
Saint-Quentin Bigot	—	Sándor (oláhfalvi)	—
Sajler	—	Sándor (magurai)	—
Sajnovics	—	Sándor (derzsi)	—
Sakabent	12	Sándor	—
Sakara	—	Sándorházy (Gencsi)	49 és 906
Sala (énlaki)	—	Sánka (Fül-bárti)	—
Salaburg	18	Sankó (Sankóházi)	50
Saladinus	—	Sánsz	—
Salamon (alapi báró)	—	Sántha	50 és 906
Salamon (Cs.-Várdotfalvi)	15	Sánta (Cs. tuszádi)	51
Salaky	905	Sántha (Sóváradi)	—
Salánki	15 és 905	Sapharics	—
Salbeck	17 és 905	Saponara	52
Sales	18	Sappl	—
Salgay	—	Sarady	52 és 907
Salgó	—	Sárány	—
Salhausen	—	Sardagna	52 és 908
Salis	20	Sárdy	53 és 908
Salius	—	Sárficzky	53
Salix	—	Sárfi	54
Sáll	—	Sárfői	—
Sállér	20 és 905	Sárics	—
Sallya	—	Sarka	—
Salm	—	Sarkady (sarkadi)	—
Salmen	21	Sarkadi	908

	Lap.		Lap.
Sárkányd	55	Schlachta	87 és 909
Sárkány	55. és 909	Schlaun	88
Sárkány	59	Schlechta	—
Sarkóczy	—	Schlik	—
Sárkózy (Nádasdi)	—	Schloissnig	89
Sárkózy (Káli)	61	Schlosberg	—
Sárkózy (Tegdes)	62	Schmerzing	90
Sárkózy (Dobokai)	64	Schmink	91
Sárkózy (S. berkeszi)	67	Schmidegg	—
Sárkózy (m. k. Forray)	—	Schmidlin	93
Sarkudy	—	Schmid	—
Sárlaky	—	Schmidt	—
Sarlay	68	Schmidt	94
Sarmasághy	—	Schmikel	—
Sarnóczay	70	Schmilliár	—
Sarnovezy	71	Schmitt	—
Sarollyányi	—	Schnée	95
Sárosy (n. sárosi)	72	Schneberger	—
Sárosy (k. sárosi)	73	Schneider	96 és 909
Sárosy (pókai)	74	Schobeln	96 és 909
Sárpataky	—	Scholez	97
Sartorisz	76	Schopf	—
Sarudy	—	Schorn	—
Sárváry	—	Schöffmann	—
Sáry	78	Schönborn	98
Sasa	—	Schönholz	100
Sasady	79	Schrantz	101
Sáska	—	Schraud	—
Sass	79. 909	Schrembser	—
Sassényi	79	Schretter lásd Bréter	—
Sásváry	79 és 909	Schröfl	102
Sátor	80 és 909	Schubány	—
Sauer	—	Schudo	—
Saurau	81	Schuester	—
Sauska	—	Schuhajda	—
Savai	82	Schumanka	—
Sávolyi	82 és 909	Schumichraszt	103
Schaffgotsch	—	Schurmann	—
Schallée	83	Schustek	—
Schallenberg	84	Schuster	104
Schalvignoni	—	Schusterschiz	—
Scharlach	84 és 909	Schücs	—
Schedel	85	Schürer	106
Schedius	—	Schwachheim	—
Scheffer	—	Schwachoda	107
Schehovics	86	Schwartner	—
Schellendorf	—	Schwartz	—
Schemniczky	—	Schwarzenberg	—
Schenk	—	Schweidler	109
Scherffenberg	—	Schwertner	—
Scherschleifer	—	Seitovszky	111
Scherz	87	Scopek	—
Schilsen	—	Scultéty	112
Schindler (l. Sindler is)	87 és 909	Sebastiány	114
Schirding	87	Sebbey	—
Schirl	—	Sebe	—
Schiwny	—	Sebe (martonosi)	115

	<i>Lap.</i>		<i>Lap.</i>
Sebes (Zillahi)	115 és 910	Servánszky (Szervánszky is)	166
Sebesy (bolgárfalvi)	115	Sessényi	—
Sebestyén (kocsi)	118 és 931	Sessi	—
Sebestyén	118 és 911	Setéth	—
Sebestyén (kőpeczi)	120	Sewcsik	—
Sebestyén (Zetelaki)	—	Sextius (v. Sexty)	167 és 111
Sebestyén (fancsali)	—	Sey	168
Sebő	—	Shuttovics	170
Sebők	—	Sibai	171
Sebők (sz. miklósi)	120 és 911	Sibrik	171
Seczanác	120	Sidlay	912
Szczujác	121	Sickingen	175
Sedel	—	Sidenich	176
Seeborg	122	Sidó	—
Seethal	—	Sidy	—
Seethal	123	Siesy	—
Seevald	—	Siess	177
Seewaldt	—	Sigér	913
Segeváry	—	Sigmond (sz. mihályfalvi)	—
Segner	—	Sigmond (enyedi)	—
Segney (lápispataki)	124	Sigmond (lemhényi)	—
Segur	128	Sigmond (sz. királyi)	—
Seibern	—	Sigmond (kőkösi)	—
Sejper	—	Sigray (gróf)	177
Sekék	—	Sikátory	181
Sekl	—	Sikátoris	—
Seldmajer	—	Sike	—
Selenich	—	Siketh	—
Selevér	—	Siklóczy	—
Selindy	—	Siklódy	182
Sellyeb	—	Siklós	913
Sellye	—	Siklóssy	182
Sellyey	—	Sikó	—
Sembery (semberi)	129	Sile	183
Sembery (szúdi)	132	Silling	—
Semsey	135	Silló	—
Sennyey	142 és 911	Sillobod	—
Senye	150	Sillye	184
Sennyey	—	Silyey	—
Sentz	—	Silvester	—
Sébres	—	Silvester (tarcsafalvi)	—
Seper	—	Silvester (komollói)	—
Sepsey	151	Silzl	185
Séra	—	Sima	—
Serb	—	Simándy	185 és 913
Serdagna (lásd Sardagna)	—	Simay	186
Serédy	—	Simény	188
Seregéli	157	Siményfalvy	190
Serényi	—	Simeonovics	—
Seres	161	Simig	—
Seres (Izsépi)	—	Simkó	191
Seres (szécsi)	162	Simó	191 és 914
Seres (vajasdi)	—	Simon (f. őri)	193
Serfőző	—	Simon (barbácsi)	—
Sermage	—	Simon	196
Serpilius	165 és 911	Simon (bethlenfalvi)	197
Serty	166	Simon (görgényfalvi)	—

	<i>Lap</i>		<i>Lap.</i>
Simon (dézsfalvi)	197 és 914	Skultéty lásd Scultéty	254
Simon (bonyhai)	914	Skuchich	—
Simon (k. polyáni)	198	Soboky	255
Simon (sz. királyi)	—	Sófalvy (etédi)	—
Simon (bibarczfalvi)	—	Sófalvy (sófalvi)	—
Simonchich	198 és 914	Sófalvy	—
Simonfalvi	198	Sohár	—
Simonffy	199	Sohonnay	—
Simonovics	200	Sokoray (mkép Dorkó)	—
Simonovics	201	Sóky	156
Simonyi (vitézvári)	—	Soklyóssy	261
Simonyi (Simonyi)	202	Soldos (runyai)	261 és 917
Sina (hodosi, báró)	208	Solnai	266
Sinay	210	Soltész	—
Sinczendorf	213	Sólyagi	—
Sindler	—	Solyomossy (n. váradi)	267
Sinka	—	Solyomay (sz. udvarhelyi)	270
Sinkai	—	Sólyom (koloni)	—
Sinkovich (Horvath)	—	Sólyom (cs. gyergyói)	272
Sipeky (paksi)	214	Somay	272 és 917
Sipos	218	Sombory	276 és 917
Sipos	219	Somy	282
Sipos	220	Somja	283
Sipos (márkosfalvi)	—	Somkádý	—
Sipos (gálfalvi)	—	Somkereky	—
Sipos (léczfalvi)	—	Somlya	—
Siraky (siraki)	221 és 914	Somlyay	—
Siráki (zutori)	223	Somlyay (rődi)	—
Sirchich	223 és 914	Somlyay (cs. somlyói)	—
Sirer	225	Somlyay	918
Sirmiensis	—	Somlyódi	284
Siró	232	Somody	—
Sirokai	—	Somoghy	—
Siskovics	233	Somogyi (derghi, karcsai)	284 és 918
Sissai	234	Somogyi (gyöngyösi)	288 és 918
Sissak	235	Somogyi (perlaki)	292
Sissányi	235	Somogyi (Gedey)	294
Sissáry	235 és 916	Somogyi (mohai)	—
Sisskó	235	Somogyi (hollósi)	—
Sisvay	—	Somoskeöy	—
Sitéry	236	Somosy	297
Sitkey	—	Somsich	299
Sitra	240	Sonau	304
Sivák	—	Sonnenstein	—
Siván	—	Soos (sövári)	—
Sivó	—	Soos (poltári)	311
Siwkovics	—	Soos (előtejedí)	313
Skabel	—	Soos	—
Skalb	—	Soos	314
Skarbala	—	Sóos (bádoki)	—
Skaricza	241	Soos (széki)	—
Skárosi	—	Sóos (vasárhelyi)	—
Skenderlics	—	Sóos (Szabó)	—
Skerlec	242	Soproni	—
Skolonics	244	Sorban	—
Skrabák	—	Soro	315
Skublics	254	Sorós	—

	Lap.		Lap.
Sorsich	315	Stephanides	866
Sóry	—	—Stephanoczky	—
Soterius	816	Stephanovits	—
Sovány	—	—Stephanovits	367
Sonches	316	Stepp	—
Sőji (sői)	—	—Stercz	—
Sönenberger	319	Sterka Sulucz	—
Sörös	319 és 919	—Stermenszky	—
Sörös	321	—Sternberg	—
Sörös	—	—Sternegg	369 és 919
Sötér	—	—Sternfeld	369
Sövényházy	322	—Stettner	—
Sövényházy	—	—Stibor	370
Spáczy	323 és 919	—Stiefftel	372
Spaidl	328	—Stift	373
Spanochi	—	—Stipsicz	—
Spanyol	—	—Stockhammer	374
Spányik	—	—Stojánovits	375
Spech	—	—Stojanovits	376
Spetkius	329	—Stojánovits (Iaczunási)	376 és 919
Spielmann	—	—Stojcsevits	376
Spinola	—	—Stojkovics	377
Spielenberg	—	—Stopani	—
Spiesz	—	—Stotzing	—
Spiczár	—	—Stöffinger	—
Spissich	330	—Stöhr	—
Splényi	331 és 919	—Stössel lásd Steßzel	—
Spolky	393	—Strasser	378
Spolarich	—	—Strázsy	920
Spóner	—	—Strausemberg	—
Spornay	341	—Strba	378
Sréter	342 és 919	—Strebel	—
Stachó	354	—Streit	—
Stáhly	356	—Stresemley	920
Stainer	358	—Strigner	379
Stainlein	—	—Strilich	—
Staneivics	359	—Stringer	—
Stanislavich	—	—Strobel	—
Stanissauljevich	360	—Strobel	880
Stanissavlevich	—	—Strobl	—
Stankovich	—	—Stroszer	—
Stankovics	—	—Strucz	—
Stansith	361	—Stubeck	—
Starhemberg	—	—Stubenberg	881
Statilio	363	—Stummer	882
Stavács	—	—Stupiczky	886
Steffanics	—	—Stúr	—
Stegner	—	—Sturlécz	887
Stehenics	364	—Sturman	—
Steinbach	—	—Stürgkh	—
Steinicher	—	—Stürmer	888
Stelezer	—	—Stvrtnik	889
Stélik	365	—Styaszny	890
Stella	—	—Styavniczky lásd Tholt	—
Stenczel	365 és 919	—Styrum	—
Steßzel	365 és 919	—Suba	—
Stépan	365		

	Lap.	Szabó	Lap.
Subich (Brebiri)	390	(barátosi)	420
Subich (Nagy Koloui)	—	(baróthi)	421
Suchodole	391	(baloghi)	422
Sudarovics	—	(battaszéki)	—
Suffa Balasovics	—	lásd Czece	428
Sugh	—	(bágyoni)	—
Súghó (kaszú)	—	(bassenyei)	—
Subayda	392	(bethleni)	—
Suhajdy	395	(bibarczfalvi)	—
Sujánszky	398	(bőszörményi)	—
Suky	399	(Csorvási)	—
Sulcz	402	(Csik szeredai)	424
Sulyok	—	(Csengeri)	425
Sumberi	408	(Sz. Mártoni)	425 és 921
Supláiszky	—	(csik sz. Mihályi)	426
Surányi	409 és 920	(czófalvi)	—
Surányi	410	(dalafalvi)	427
Surány	—	(dálnoki)	—
Surmann	—	(d. sz. mártoni)	—
Súry (mk. Gálos)	920	(Egyed)	—
Susa	410	(Ekecsi)	—
Susani	411	(erdő csanádi)	—
Suskovics	—	(felvinczi)	427
Sutha	—	(főnyi)	—
Sutlich	—	(fogarasi)	—
Sutoris	—	(gönczi)	—
Suszták	—	(halásztelki)	—
Suvics	412	(harasztkereki)	428
Süköd (teremi)	—	(Horváth)	—
Süköd (sz. királyi)	—	(Hölchich)	—
Sümeghy	—	(illyefalvi)	—
Sütő (Fábsica)	413	(irszai)	—
Sütő	—	(karácsonfalvi)	—
Sütő	—	(kemenctey)	—
Sváby	414 és 920	(kézdi polyáni)	—
Svabovszky	—	(k. vásárhelyi)	—
Svajczer	414	(keresztzeghy)	—
Svaidl	—	(k. jakabfalvi)	429
Svartner	415	(Szabó)	—
Svastics (bocsári)	415 és 920	(Lácsai)	—
Svastics (csécsényi)	415	(Lévaj)	—
Svehla	—	(méhi)	—
Svertner lásd Schwertner	—	(mohi)	430
Svoboda lásd Szvoboda	—	(n. ilkai)	—
Symándy	416	(Szabó (negyedi))	—
Syprák	—	(nyéki)	433
	Sz.	(partai)	434
Szabady (Lönckey)	418	(patróhi)	—
Szabady (Berei)	419	(Palumbo)	—
Szabadhegyi	—	(péterfalvi)	—
Szabados (mkép Gúth)	—	(Petri)	—
Szabadszállásy	—	(Szabó (Petrusevich))	—
Szabay	420	(Poharich)	—
Szabó (abrudbányai)	—	(Szabó Pap)	—
Szabó (almási)	—	(Szabó rajkai)	—
Szabó (altorjai)	—	(Raczkóy)	435
Szabó (árkosi)	—	(Szabó Sárói)	—

	<i>Lap.</i>		<i>Lap.</i>
Szabó (Seres)	485	Szakács	458
Szabó (Siklósi)	—	Szakácsy	—
Szabó (Sárvári)	—	Szakadátý	—
Szabó (sz. györgyi)	—	Szakall	454
Szabó Simon	436	Szakál (váradí)	—
Szabó (sarkadi)	—	Szakál (k. jókai)	455
Szabó (Sarpataki)	—	Szakállós	—
Szabó Rácz (stüllyei)	—	Szakmárdy	—
Szabó (Szalai)	—	Szakmáry	—
Szabó (Szakal)	—	Szakmáry	456
Szabó (Szánthói)	—	Szakmáry (köveudi)	457
Szabó (Szécsényi)	489	Szakmáry (Szakmári)	—
Szabó (szentjóni)	441	Szakmáry	—
Szabó (szatmári)	—	Szakmáry	—
Szabó (Székely)	—	Szakolczay	—
Szabó (szemerédi)	—	Szakoly	458
Szabó (Szepesi)	442	Szakony	—
Szabó (Szojja)	—	Szalácsy	458 és 921
Szabó (hosszuéthi)	—	Szalaházy	458
Szabó (tejfalvi)	—	Szalánczy	—
Szabó (turóczy)	—	Szalárdy	461
Szabó (udvardi)	—	Szalatnok	462
Szabó (uzoni)	—	Szalay (kerecseni)	—
Szabó (vágási)	—	Szalay	—
Szabó (veszprémi)	—	Szalay	464 és 921
Szabó (Viski)	448	Szalay	465
Szabó (Zágoni)	—	Szalay	—
Szabó (s. zaláni)	—	Szalay	466
Szabó (zetelaki)	—	Szalay	—
Szabó (borsai)	—	Szalay	—
Szabó Berekovics	—	Szalay nmtségbeliek	—
Szabó Décsy	—	Szalatnyay	468
Szabó Csepregi	444	Szalbek lásd Salbeck is.	—
Szabó (doborgázi)	—	Szálé	469
Szabó-Imre	—	Szalfi	—
Szabó (iklódi)	445	Szalgháry	—
Szabó (Kovács)	—	Szalkay	470
Szabó (kisfaludi)	—	Szalkányi	471
Szabó (magyarbéli)	—	Szallaky	—
Szabó Szúr	—	Szállásy	—
Szabó Szűts	—	Szállér	—
Szabó	—	Szállics	472
Szabó	—	Szallopek	—
Szabó	—	Szalmásy	—
Szabó	—	Szaló	473
Szabó <i>négyszéle</i>	446	Szalóczy	—
Szabó <i>ötféle</i>	447	Szalóky	—
Szaboszlai	—	Szalontay	—
Szacsvai	448 és 921	Szamaróczy	474
Szaday	449	Szambó	475
Szadeczky	—	Szamecz	—
Szadlis	452	Szamosi	—
Szaidel	—	Szamosközi	476
Szajbely	453	Szana	—
Szakács (sz. erzsébeti)	—	Szancsali	—
Szakács (krasznai)	—	Szandrik	—
Szakács (Kis magurai)	—	Szanics	—

	<i>Lap.</i>		<i>Lap.</i>
Szaniszló	476 és 921	Szathmár-Némethi	511
Szánky	477	Szathmár	—
Szántay	—	Száva	511 és 921
Szánthó	478	Száz	516
Szántó (nagánfalvi)	—	Százady	—
Szántó (radnóti)	—	Szbiskó lásd Zbiskó	517
Szántó (n.-enyedi)	—	Szebeni	—
Szántóházy	—	Szebenyi	—
Szányi	—	Szecsányi	—
Szapáry gróf	479	Szechenyi (gróf)	—
Szaplonczay	485	Széchényi (szécsénkei)	525
Szapolyay	486 és 931	Széchy (R. Széchi és lindvai)	528
Szappancsy	491	Széchy (Gálszéchi)	535
Szappanos	—	Széchi	535 és 923
Szarakány	—	Szécsay (Szilágy-Szécsi)	923
Szaracsevics	492	Szécsen (temerini gróf)	535
Szárásy	—	Szecsey	537
Szárász	—	Szecsödy	538
Szárászberky	493	Szece	546
Szárhegyi	494	Szedliczky	—
Szarka (kövesdi)	—	Szedmáky	—
Szarka (bugyi)	921	Szedlniczky	—
Szarka lásd Zarka	494	Szegedy (m. szegedi)	547
Szartóry	—	Szegedy (dombai)	550
Szarukán	495	Szegedy (pesti)	551
Szarvady (szarvadi)	—	Szegedy	—
Szarvady (botházi)	—	Szegedy (hidegvízi)	—
Szarvasy	498	Szegedy (gy. fejevári)	—
Szász	499	Szegedy (alvinczi)	552
Szász (szemeriai)	500	Szegedy (n. enyedi)	—
Szász (illyefalvi)	501	Szegedy (zetelaki)	—
Szász (ilenczfalvi)	502	Szegesdy	—
Szász (bágyoni)	—	Szeghi kis	558
Szász (kövendí)	—	Szeghy	555
Szász (komollói)	—	Szeghy (tridworei)	—
Szász (malomfalvi)	—	Szeghy	556
Szász (mészkői)	—	Szeghó	—
Szász (brassói)	—	Szegner	559
Szász (kolozsvári)	—	Szeiff	—
Szász (udvarhelyi)	—	Székely (ormosdi, kevéndi)	—
Szász (m.-iklandi)	—	Székely (lisznyói, kilényi)	562
Szász (vargyasi)	—	Székely (borosjenői)	563
Szászfalvy	504	Székely (n. idai)	564
Szászkó	—	Székely (dobai)	—
Szászy	—	Székely (siményfalvi)	565
Szászy	—	Székely (a. rákosi, tordai)	—
Szászy (apaji)	—	Székely (Adámosi)	568
Szathmár Király	506	Székely (p. kereszturi)	569
Szathmár Pap	507	Székely (k. sz. királyi)	—
Szathmár Illés	510	Székely (sz. iványi)	570
Szathmár Kádár	—	Székely (csikfalvi)	—
Szathmár (szeredai)	—	Székely (benczédi)	—
Szathmár (enyedi)	—	Székely (bibarczfalvi)	—
Szathmár (m.-vásárhelyi)	—	Székely (rétyi)	—
Szathmár (toldalagi)	—	Székely (dálnoki)	—
Szathmár (légeni)	—	Székely (kézdi sz. léleki)	—
Szathmár	—	Székely (cs. sz. imrei)	—

	Lap.		Lap.
Székely (sz. sombori)	570	Szénásy (n. váradi stb)	608
Székely (dombi)		— Szenczy	610
Székely (abrudbányai)	571	Szende	—
Székely (rákosdi)		— Szendrey	—
Székely (cs. rákosdi)		— Szendrey	611
Székely (felvinczi)		— Szendy	—
Székely (n. bányai)		— Szenessy	—
Székely		— Szengyel	612
Széke:y		— Szeniczey	924
Székely (Németh)		— Szennyesy	612
Székely (vizaknai)		— Szentall	—
Székely családbeliek	572	Szente	—
Szék		— Szente	—
Saekér		— Szentes	613
Szekerés	573	Szentes (k. bacsoni)	614
Szekerés		— Szenthej (szentei)	—
Szekerés		— Szent Andrásy	615
Szekerés (m. madarasi)		— Szent Andrásy	—
Szekerés	574	Szent Annai	—
Szekeressy		— Szent benedeky	—
Székesfehérváry		— Szent Gerliczei	—
Széky (Pap)		— Szent Gothárdy	—
Széky		— Szent Gály	925
Széky (peteki)		— Szent Györgyi (és Bazini)	611
Széky (széki)		— Szent Györgyi	621 és 925
Szell	574 és 928	Szent Györgyi (sz. Györgyvölgyi)	622
Szál (nyáradtői)	576	Szent Györgyi	—
Szél (harasztosi)		— Szent Györgyi (rápolti)	—
Szeldmajer		— Szent Györgyi (egeresi)	—
Szele (sz. balászi)	577	Szen: Ilonay	—
Szeleczky (szeleczki)		— Szent-Imrey	—
Szeleniczky	923	Szent-Iványi (liptó sz. iv.)	623 és 925
Szelenyi	580	Szent Iványi (sz. iv.)	641
Szelepchényi	582	Szent Iványi (sepai sz. iv)	643
Szeles (kisjáczi)	583	Szent-Iványi (iklód sz. iv.)	645
Szeles (udvarhelyi telekfalvi)	587	Szent-kereszt	647
Szeles (szécsényi)	588	Szent-kereszt (zágoni)	—
Szelesényi	589	Szent-királyi (sz. királyi)	649
Szelestey	591	Szent királyi (komjatszéghe)	651
Szélesy	594	Szent-királyi (sepai)	—
Szeli (Csépelényi)		— Szent-királyi (Kis sárosi)	—
Szelindy		— Szent-királyi (bugaczi)	928
Szelistevich		— Szent-királyi (pálosi)	652
Szelle		— Szent-király	—
Szelniczky (majdáni)		— Szent-László	—
Szélyes	595	Szent-lélek	—
Szemenics		— Szent-margitay	—
Szemere (szemerei)		— Szent-Máriay	—
Szemere (sz. királyi)	603	Szent-mártoni	655
Szemerei (répcze szemerei)	604	Szent-mihályi	656
Szemeriai		— Szent-miklós (primócsi)	656 és 928
Szemes		— Szent-miklóssy (sz. miklósi)	658
Szemetey		— Szent-Miklós (Kálai)	—
Szempezy		— Szent-Miklóssy (szökefalvi)	—
Szempéry		— Szent-Pál (homoród sz. p.)	659
Szén		— Szent-Pál (kolos sz. p.)	662
Szénás (bályogi Hégen)	605	Szent-Pály (novaji)	—

	<i>Lap.</i>		<i>Lap.</i>
Szent-Pétery (románfalvi)	663	Szilády	703
Szent-Pétery (sajó sz.-p.)	—	Szilády (gellénfalvi)	704
Szent-Pétery	664	Szilágyi (horogszeghi)	705
Szent-Pétery (zalatnai)	—	Szilágyi (sz.-somlyói)	708
Szent-Tamássy	—	Szilágyi (piskárkosi)	710
Szeunyes	—	Szilágyi	712
Szeücs	—	Szilágyi	—
Szeöke (óvári)	964 és 928	Szilágyi	713
Szép	666	Szilágyi (szedlicsnai)	—
Szepesházy	—	Szilágyi	—
Szepessy (négyesi)	928 és 667	Szilágyi	—
Szepessy (bethlenfalvi)	678	Szilágyi (ákosfalvi)	—
Szepetky	—	Szilágyi (kocsárdi)	716
Széplaky (krasznai)	—	Szilágyi (báró)	—
Széplaky	679	Szilágyi (véresegyházi)	717
Széplaky (széplaki)	680	Szilágyi (sz.-földvári)	—
Szepsy	—	Szilágyi (radnótfai)	—
Szepteuszky	681	Szilágyi (f.-bányai)	—
Szercheky	682	Szilágyi (dézsi)	—
Szerdahelyi (szerdahelyi)	—	Szilágyi (gogány vár.)	—
Szerdahelyi I. Zerdahelyi	683	Szilágyi (sepsi sz. gy.)	—
Szerdahelyi	—	Szilágyi-Nagy	718
Szerecseny (mesztegnyői)	—	Szilák	—
Szerecseny	684	Szilassy (pilis)	718 és 929
Szereday	—	Szilassy	721
Szeredy	686	Szilay	722
Szerelem	—	Szilecz	—
Szeremley	687	Sziller	—
Szerémy	690 és 928	Szilley	—
Szerencsy	692	Szilva (baroki)	—
Szerényi (Solus)	693	Szilvágyi	—
Szervánszky	—	Szilvássy (Cseszeliczky)	—
Szerviczky	—	Szilvássy	732
Szesztay	—	Szilvay (bellai stb.)	—
Szévald	—	Szilvay	734
Szevesztrényi	696	Szilvay (Gallovics)	—
Szeyfried	—	Szily (n.-Szigethi)	—
Szidor	697	Szily (f.-szopori)	735 és 929
Szigethy	—	Szily	736
Szigethy (Tóth)	698	Szily (n.-enyedi)	—
Szigethy (Gyula)	—	Szina lásd Sina	—
Szigethy (galaczi)	699	Szina	—
Szigethy (polyáni)	700	Szincaák	737
Szigethy (n.-szigethi)	—	Szindy	—
Szigethy (cehi)	—	Szinyéry	—
Szigyártó	—	Szinyey lásd Merse	—
Szikonya	701	Sziny lás Ziny	—
Szakra	—	Szipoly	—
Szikszaý	—	Szira	—
Szikszaý-Kis	702	Szirbina	930
Szikszaý (szikszói)	—	Szirmay	738
Szikszaý (sz.-ujlaki)	—	Szirmiensis	754
Szikszaý (sz.-királyi)	703	Szita (salfai)	754 és 930
Szikszaý (n.-bányai)	—	Szita lásd Zita	756
Szikszaý (gy.-fejevári)	—	Szivák	—
Szikszo	—	Szivós	—
Szikulár	—	Szivy	757

	<i>Lap.</i>		<i>Lap.</i>
Szkacsányi	757	Szomódy (Hetei)	808
Szkalka	758	Szomor	—
Szkarósy	—	Szomordoky	—
Szklár	759	Szónay	—
Szkuba	—	Szonda	—
Szlábig	—	Szondy	804
Szlábur	—	Szondy	—
Szládek	760	Szongor	—
Szladovich	—	Szontagh	—
Szlama	—	Szonté	840
Szlatényi	—	Szopos	—
Szlávik	761	Szorád	—
Szlavikovecz	—	Szotóczy	—
Szlávy	761 és 930	Szotyory	841
Szlobodnik	765	Szováthy	—
Szlopnay	—	Szöcs	—
Szlopnay	766	Szöcs	842
Szloszár	—	Szöcs (n.-ernyei)	—
Szlotta	—	Szöcs (k.-vásárhelyi)	843
Szluha	—	Szöcs (kőrösi)	—
Szluka	769	Szöcs (zetelaki)	—
Szmathana	—	Szöcs (oláhfalvi)	—
Szmetana	—	Szöcs (kolosvári)	—
Szmerlich	770	Szöcs (n.-várad)	—
Szmidex	—	Szöcs (dévai)	844
Szmit (Kovács)	—	Szöcs (kovásszai)	—
Szmitsek	—	Szögyény	—
Szmodiss	771	Szöke	850
Szmrecsányi	—	Szöke	—
Szmrtnik	773	Szöke (péterfalvi)	851
Szobek (báró)	—	Szöke (gelenczei)	—
Szobi Szalai	774	Szöke (magyarosi)	—
Szobonya	—	Szöllinczey	—
Szoboszlai Tóth	776	Szöllősy	—
Szobi	777	Szöllősy (h.-szöllősi)	852
Szochor	—	Szöllőssy (n. szöllősi)	—
Szodoray	—	Szöllősy (Dévai)	—
Szójja (Szabó)	783	Szöllősy (Szabó)	853
Szokolay	—	Szőnyi (Bogyai)	—
Szokolóczy	—	Szőnyi (Nagy)	—
Szokoly (szokoli stb)	786	Szörcey (Szörceai)	—
Szokoly	790	Szörcsöki	—
Szokoly	—	Szörényi	—
Szokolyay	—	Szövérdfy	856
Szoldán	—	Sztánkay	—
Szolga (vargyasi)	—	Sztankó	—
Szolga (várfalvi)	791	Sztankóczy	—
Szolnok	—	Sztankóczy	—
Szomay	—	Sztankóvánszky	—
Szombath	—	Sztanyó	857
Szombathalvy	—	Sztáray (gróf)	—
Szombathelyi	795	Sztarikoveszky	871
Szombathy (Kies)	797	Sztárnay	—
Szombathy	798 és 930	Sztárok	—
Szombathy Cseh	802	Sztaroveczky	—
Szombathy (péterfalvi)	—	Sztarsy	—
Szomoldy	—	Szatory	872

	<i>Lap,</i>		<i>Lap.</i>
Sztekló	872	Szülő (szülői)	889
Sztojka (báró)	878	Szülő v. Szüllő	—
Sztojanovics	874	Szulyó	890
Sztopkovicz	—	Szulyovszky lásd Sirmiensis	—
Sztraka	—	Szumeray	—
Sztrakoniczky	—	Szunyogh (jeszeniczei budetini)	—
Sztranyavszky	875	Szunyogh (Szunyogdi)	896
Sztrányay	876	Szűcs (baracscai)	899
Sztratimirovich	—	Szűcs (mk. Balogh)	—
Sztrássay Lásd Strázsay	—	Szűcs	900
Sztriha	—	Szűcs	—
Sztrisics	877	Szűcs (Czecze)	—
Sztrittey	—	Szűcs (Katy)	—
Sztrogy	—	Szűcs Szabó	901
Sztrokay	—	Szügyi	—
Sztrucz	879	Szűk	902
Sztruhár	—	Szüllő	—
Sztuparich	—	Szűrtey	—
Sztupavszky	—	Szűrszabó	—
Sztupniczky	880	Szűry	—
Szubszky	—	Szvastics	—
Szuchevecs	—	Szvaty	—
Szuchodolszky	881	Szvécska	—
Szucsáky	—	Szvetelszky	903
Szucsánszky	882	Szvetics	—
Szucsányi	—	Szvetlóvszky	—
Szucsics	—	Szvoboda	—
Szűdy	—	Szvoboda	904
Sznhányi	884	Szy	—
Szuhay	886	Szyny	—
Szulinyi	999	Szyro	—

Kiigazítandók a X. kötetben.

<i>Lapon.</i>	<i>Sorban</i>	<i>Helgett</i>	<i>Olvasandó</i>
41	a táblán	Kutass Eszter	Kutass Julianna
49	26	bitokosok	birtokosok
66	32	Salánky Gábornak	Salánky Mózesnek
—	3. jegyz.	Gábor	Mózeses
68—70	mindenütt	Sármagághy	Sarmasághy
68	utolsó	Belső-Szolnok	Közép-Szolnok
69	7		
74	35	Felső megyében	Felső-Fejér megyében
—	36	Bokán	Bokajon
119	5	országgyűlésen	<i>kihagyandó</i>
133	26	György	mhalt 1855. febr. 3.
151	5	bárczai	brassai
274	a táblán	Szent-Iványi Klára	Szent-Iványi Kata
496	5. sor	II. János 1170.	1770.
502	31	1604.	1703.
515	21	gróf Toldalaghy	iklódi Tholdalaghy
516	22	Hétkúton	Hétúron
605	9	Belső Szolnok	Közép-Szolnok
609	8	pócsai Nagy	borsai Nagy
623—641	<i>a hibák és tévedések kijavítva a pótlékban 925—927. lapon.</i>		
646	a táblán	VI. Ferencz	IV. Ferencz
731	3. sor	1695.	1595.
—	6	1509.	1609.
755	a táblán 7. sor	I. János	I. Adám
798	13	Vacsi	Ács
—	16	tán	<i>kihagyandó</i>
799	5. a táblán	István	József
—	7. —	Sándor szül. 1776,	szül. 1770.
800	IV. táblán	Szönyi	gönyöi
—	V. táblán	Sándor szül. 1776	1770.
—	V. táblán	Veronka sz. 1829.	1831.
—	vég sor	Ferencz	Francziska
814	7. sor	és Paulina után	Aurélia teendő
816	a táblán	Ilona szül. 1862.	Gabriella szül. 1862.
—	—	Ilona után teendő	Kati szül. 1864.
817	15. sor	1711.	As 1711.
—	—	gróf	báró
822	végizen	Mária után	a † <i>elhagyandó</i>
—	—	és Agnes után teendő	a meghalt
825	17.	Agnes	Mária é
836	5.	jelenleg	volt.

Dig

